

THE STANDARD BEARER

VOLUME 1

(OCTOBER 1924 – SEPTEMBER 1925)

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

Rev. H. Danhof

Rev. H. Hoeksema

Rev. G. Ophof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 1

OCTOBER, 1924

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

JEHOVAH'S GOODNESS

The Lord is good to all.....but all
the wicked will He destroy.

Ps. 145: 9a, 20b.

Emphatically, according to the Hebrew original, the poet, who is the inspired author of this psalm, puts it: "Good is Jehovah".

The Lord is goodness essentially.

Apart from any relation to His creatures, conceived all by Himself, in Himself, for Himself, as the absolutely Self-existent, Self-sufficient, Independent One, the Lord is good. His essence is goodness, His eternally adorable Divine Being is only good. Could we enter into the amazing profundity and explore the fathomless depths of His infinite Being, the deepest depths of the incomprehensible divine essence would reveal nothing but goodness.

He is the Light and there is no darkness in Him. He is Truth, Righteousness, Holiness, Purity, Love, Grace, Mercy and Eternal Life, and there is no Lie, Unrighteousness, Defilement, Corruption and Death in Him.

He is Summum Bonum, the Highest Good, not in a mere superlative sense, not in a sense that would compare Him with other goods or goodnesses, that might perhaps be conceived as existing next to Him though in a far inferior degree; but in the sense that He is the Sole Good, that there is no good apart from Him or without Him. He is the ultimate and absolute criterion of all good. He is not good in the sense that He answers to a certain standard of goodness that might be applied to Him, but Himself is the only Standard of all that is called good.

He is good because He is God.

Very perfection in all His adorable virtues.....

Good is Jehovah!

The Lord is good!

And because the very Being of His adorable Godhead is goodness, the Divine Nature in all the glorious attributes thereof is purest perfection and immaculate goodness. Neither is there any reason of want in God why He should need an object unto which to reveal and upon which to lavish His goodness. For as the Triune

God He lives from everlasting to everlasting the perfect life of Infinite goodness in and thru Himself. Never there arises from the unfathomable depths of His perfect Essence the slightest thought that is not good, perfect, true. Never the faintest thrill of imperfection there is in the Will of Jehovah. Never the most imperceptible discord there is in His divine feeling. Never there is the tiniest ripple of evil on the stream of life flowing from His divine heart.

No shadow of darkness ever bedims the light of life, perfect and infinite, of the Divine Family. Father, Son and Holy Ghost, each eternally subsisting in the unchangeable Essence of limitless goodness, thinking in the Perfect Mind, willing with the Perfect Will are living in absolute Self-sufficiency an uninterrupted divine life of purest goodness, dwelling in a Light that is never in any wise bedimmed.

Yea, good is Jehovah!

Everlastingly, solely, unchangeably good!

Because the Lord is good, the absolute good in Himself He is also good to all His creatures.

Good is Jehovah to all!

He is the Overflowing Fount of all good.

All the good His creatures ever receive is solely from Him and is only good because He is good, assumes an attitude of goodness to them. He is full of richest benevolence which He lavishes in profuse abundance upon all the wide creation. His goodness profuses the silvery lustre thruout the starry heavens and arranges their marvellous harmony night upon night. His goodness decks the sun with that glorious attire of wondrous gold, day after day. His goodness adorns the lily of the field with purest beauty such as Solomon never possessed and clothes the royal cedars of Lebanon with strength and majesty. His goodness causes the royal eagle to renew its strength as it sweeps the firmament with powerful wing; and fills the mouth of the young raven crying to Him for food. His goodness remembers the roaring lion and the chirping sparrow on the housetop. His goodness clothes the meadows in velvety green and covers the fields with golden grain. His goodness made man a little lower than the angels, adds keenness to his mind and strength to his arm and fills his heart with gladness.

Surely, all the works of His hand speak of His goodness.

Good is Jehovah to all!

Nor is this the last word that is to be said about the goodness of Jehovah.

It may be the last in the estimation of a Natural Religion, that knows of no sin and speaks of no grace.

It might be the last word had Paradise not been lost. There in the midst of that Edenic virgin beauty of creation, in that original state of unmarred perfection, where sin had not dropped her stain and misery had not left her scar and the groan of the sufferer was not heard, — there God's goodness displayed itself simply as goodness, overflowing riches of benevolence, poured upon every creature according to the measure of its capacity.

The single light-beam of God's goodness had not resolved itself into the many-colored rays of His grace, tender mercy and loving kindness in contrast with His holy wrath and faultless justice.

But sin entered. And in the wake of sin came death. And with death followed suffering in all its awful forms, agony of soul and body, pain, sorrow, grief, fear. And the curse of God was pronounced upon the creature and subjected it to vanity; the chilling breath of a good God, maintaining Himself in his goodness over against a sinful world, caused the whole creation to groan and travail together in pain. And even thus the creature made subject to vanity and man in his guilt bending under the cruel scourge of suffering and death are testimonies that the Lord is good and that there is no evil in Him.

But more must be said.

Suffering creation, sin and guilt and misery and death and all the thick darkness from hell only became the occasion for God to manifest His goodness more abundantly. Darkness was employed by Him as a prism thru which to resolve the pure white beam of His goodness into wonderful rays of manifold perfection. First of all there is, on occasion of sin and suffering, the beautiful and rich manifestation of God's wonderful mercy and lovingkindness. His tender mercies are over all His works. Radiating from the cross of God's beloved Son this tender mercy beams its warm glory first of all upon His chosen people whom He loved with love everlasting, with a love that is always first. Upon them He lavishes His tender mercy in the blood pouring from the heart of His only begotten, and in these streams of mercy He cleanses them from guilt, heals them from sin, redeems them from the power of death, comforts them forever for their misery and makes them heirs of a glory unspeakable, of a life incomparably richer, fuller, deeper than ever First Paradise knew. They taste His lovingkindness and tender mercy, speak of it and sing of it, showing forth the praises of Him that called them from darkness into His marvellous light. But even as the awful darkness of sin and misery spread from the first Adam till it enshrouded an entire groaning creation in its horrors, so the glad light of redemption radiates from the Second Adam, falls first upon the elect, thence to

spread again over the whole creation. Remembering His groaning creature with bowels of mercy and compassion, the Lord stretches the rainbow of an everlasting covenant over all. His tender mercies are over all His works.

The creature is made subject to vanity. It is subject to the yoke of bondage. It is travailing in pain together until now.....

But in hope!

The whole creation shall be liberated from the bondage of corruption and be made to partake of the glorious liberty of the children of God!

Bowels of mercy!

The Lord is good to all!! His tender mercy is over all His works!

Good is Jehovah.

But all the wicked will He destroy.

Seemingly there is irreconcilable conflict here. The Lord is good and yet He destroys. Many a sinful mind will not have it so. Many would dream of a goodness without righteousness, of a grace without justice, of a benevolence without holy wrath. And yet, upon closer investigation this apparent conflict disappears, dissolves itself into most sublime harmony. He will destroy all the wicked because He is good. The destruction of the wicked, God's wrath upon them is but another aspect of His perfect goodness.

The wicked are the vessels of wrath, fitted unto destruction. They are those that love iniquity and hate righteousness. God is not in all their thoughts. They say within their hearts, they express it in their words, they reveal it in their ways, — that there is no God. They are God's enemies and children of their father the Devil. They dwell in darkness and love it. They crucify Christ and persecute His people. They make the measure of their iniquity full.

So are all the wicked.

But the Lord is good. And because He is good and there is no evil in Him, because He is a light and there is no darkness in Him, therefore, His soul loves the righteous and loatheth the wicked, His face beams with tender mercy upon those that love Him, but burns with fierce wrath upon them that love iniquity; He preserves the righteous but destroys all the wicked.

The Lord is good. Therefore there are in Him bowels of mercy and consuming fires of holy wrath!

Hallelujah!

H. H.

Since thy Father's arm sustains thee,
Peaceful be;
When a chastening hand restrains thee,
It is He.
Know His love in full completeness
Fills the measure of thy weakness;
If He wound thy spirit sore,
Trust Him more.

“THE STANDARD BEARER”

In “Om Recht en Waarheid”, de jongste brochure van de leeraren: Danhof en Hoeksema, hebben de schrijvers zich vrij breedvoerig uitgelaten betreffende hun plan tot het uitgeven van een maandblad. Daarin is toen ook gewezen geworden op bepaalde toestanden en zekere bedenkelijke verschijnselen, welke hen aanleiding gaven tot het zoeken van een tijdschrift, waarin zij ongehinderd hunne gedachten zouden kunnen ontwikkelen en anderen voorlichten. Zij hebben toen tevens de aandacht gevestigd op de beginselen, waarvan zij in dat blad dachten uit te gaan; alsmede op het door hen beoogde doel en de manier, waarop zij hoopten te werken. Met het oog op dat alles meenen wij nu te kunnen volstaan met een kort woord van inleiding bij ons lezend publiek van “The Standard Bearer”, het thans verschenen tijdschrift van “The Reformed Free Publishing Association”.

Deze vereeniging, die reeds geruimen tijd den arbeid van bovengenoemde predikanten met kracht heeft gesteund, zal voortaan mede door dit maandblad zich aan diezelfde taak wijden. Zij gevoelt, dat er voor de zaak des Heeren moet gestreden worden, niet slechts tegen de vijanden, die buiten eigen kerkgemeenschap staan, maar onder de huidige omstandigheden, niet minder tegen den vijand binnen de poorten. Daarom wil zij, dat men den standaard zal opheffen, en het volk Gods onderrichten en voorgaan in den strijd, die onvermijdelijk is en gestreden moet worden. Er wordt behoefte gevoeld aan leiding betreffende kerkelijke kwesties, leergeschillen, heerschende beschouwingen, en de practische toepassing in het leven van de beginselen, waarvan men uitgaat. En ofschoon zij zich nu in deze worsteling niet denkt te beperken tot het uitgeven van dit tijdschrift, zoo wil zij toch, dat in den zwaren kamp “The Standard Bearer” voorop ga.

Hiermede zal tevens het standpunt der redactie genoegzaam zijn toegelicht. De schrijvers willen Gods Woord laten spreken en in reformatorischen en progressieven Gereformeerden geest arbeiden. Zij staan naar een Bijbelgeloovige, niet wijsgeerige, conceptie van de openbaring Gods. En zij zoeken aan het Christelijke leven, langs de gansche linie van alle menschenlijke activiteit, te bezorgen de rechte klem van den wil des Heeren. Niet alles derhalve, wat in de geschiedenis wel als Gereformeerde leer is voorgesteld geworden, zal zoo maar voetstoots door hen als Bijbelsch worden aangemerkt; en zij onderschrijven niet elke voorstelling der vaderen, ook dan niet, al viel de schaduw van eene foutieve zienswijze op de Belijdenis der kerken. Wel is omzichtigheid in dezen eisch. Doch het waarachtig heil der Gemeente eischt desniettemin, dat het volle licht van Gods Woord ontstoken worde ten opzichte van alles, wat betrekking heeft op de rechte behartiging van de zaak van den Zone Gods. Want wij moeten kinderen Gods zijnde, onberispelijk en oprecht zijn, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welken wij schijnen als lichten in de wereld; voorhoudende het woord des levens. Daarvan mag niet worden afgelaten. En daartoe zoekt ook de

redactie van “The Standard Bearer” de gemeente des Heeren mede te bekwamen.

Naar den inhoud zal dit tijdschrift zich geheel aansluiten bij hetgeen gedurende de laatste jaren is geleerd en gepubliceerd geworden door de predikanten Hoeksema en Danhof. Reeds dit eerste nummer bevat een historisch overzicht van het gebeurde der jongste dagen. Er is geschiedenis gemaakt. Die geschiedenis is van belang voor onze kerken. Zij kan zelfs zeer belangrijk worden voor de toekomst. Daarom willen wij haar aan de vergetelheid ontrukken. En om diezelfde reden zullen we ons geschiedboek ook bijhouden, van tijd tot tijd. Daaruit kan dan tevens de huidige stand der dingen worden opgemaakt. Wij willen, dat zoowel tegenstanders als vrienden, der zake kundig zullen zijn; zoodat men met bewustheid zal kunnen handelen. Het is met het oog daarop, dat we ook terstond aan het begin melding maken van de drie punten, die de jongste Synode voor hare rekening nam ten opzichte van de kwestie der Gemeene Gratie. Wel zal de eigenlijke bespreking van de Synodale besluiten in deze materie nog eenigen tijd moeten uitblijven; maar tot recht verstand van de zaak is toch wel allereerst noodig, dat men weet, wat er besloten werd, en dat men ook het omhulsel kent, waaruit het finale besluit, als eigenlijke kern ten lange leste te voorschijn trad. Te meer achten wij zulks noodig, omdat van minder bevoegde zijde, vooral in buitenlandsche bladen, de zaken wel eens zeer vreemd worden voorgesteld. En tevens wenschen wij van stonden aan duidelijk te laten uitkomen, dat we ons niet denken vast te klemmen aan de letterlijke taal van de Synodale uitspraken, om aan den geest dier besluiten geweld te plegen. Precies het tegenovergestelde ligt in onze bedoeling. Bij de letterlijke bewoording van de zoogenaamde drie punten zullen we slechts kort verwijlen, maar hunne eigenlijke strekking hopen we duidelijk voor de aandacht onzer lezers te stellen. Onze zienswijze onderging geene wijziging, en aan retireeren wordt niet gedacht. De redactie van dit blad oordeelt, dat geen Gereformeerde deze uitspraken der Synode, ongewijzigd, en naar hunne eigenlijke strekking, vermag te ondertekenen. Daarom zal zij trachten den juisten zin dezer besluiten recht te doen verstaan. Opdat na genoegzame studie elk en een iegelijk moge kunnen handelen met kennis van zijne daad en hare gevolgen.

“The Standard Bearer” treedt in direct contact met het leven. Buiten bespreking kan men hem niet laten. Daartoe liggen de onderwerpen, die hij behandelt, te na aan het hart van Gods volk. De huidige kwestie raakt allereerst onze Godsbeschouwing. Dat begon reeds duidelijk te worden vóór de Synode, doch trad vooral helder aan het licht gedurende de Synodale vergaderingen. In alles: rapporten, redevoeringen, argumentaties, straalde zulks door. Er bestaat verschil van zienswijze aangaande God. Rondom dat centrale punt echter groepeeren zich allerlei verwante vraagstukken, rakende de voorverordineering, de verbondsgedachte, de wet des Heeren, de verleiding, de oorzaak der zonde, de verdorvenheid des menschen, de openbaring van Gods toorn, de werking van den vloek,

de ontwikkeling van het kwaad, de vrijheid van 's menschen wil en zijne verantwoordelijkheid, de begenadiging, de prediking van het Evangelie, de werkingen des Geestes, de verzoeking, aanvechting, verschrikking, verblinding, verwildering, verharding, verderving, in verband met werkingen van den vorst der duisternis; de natuurlijke Godskennis, de traditie der openbaring, de worsteling aller eeuwen, het besef van onafhankelijkheid, saamenhoorigheid, vervreemding, disharmonie; de ervaring van pijn en smart en weemoed en vertwijfeling, doch ook van verlossing, sterking, vertroosting, verandering en vernieuwing; de daad van gelooven, vertrouwen, aanbidden, liefhebben en prijzen, maar eveneens: van het ongeloof, de versmading, de haat, de lastering en de vervloeking; enz. Alle deze en dergelijke zaken zijn van zoo uiterst groot belang, omdat zij altoos min of meer den mensch raken in het diepst van zijn zieleleven en in de keuze zijns harten. De kern van alle verschil op dit gebied schuilt dan ook in de voorstelling, die men heeft van de vrijheid van 's menschen wil, in verband met den wil van God. Strikt genomen, raakt alle geschil hier het karakter van Gods wil. Daarom kunnen we het ons niet anders voorstellen, of elk waarlijk Gereformeerd mensch spitst aanstonds de ooren, zoodra hij slechts van deze dingen hoort gewagen. Dat niet te doen, zou zich immers onmiddellijk wreken. Hij verloor het contact met de historie. Immers, de Gereformeerde vaders hebben juist op dat punt zulk een ontzettenden strijd gestreden. En in de vrucht van hun arbeid bezitten wij den toetssteen voor de zuiverheid der Gereformeerde prediking betreffende die kwestie. Terwijl we ook naar dienzelfden maatstaf de verhoudingen trachten aan te geven in het praktische leven. Daarom zal men in onze kringen zeker het oor te luisteren leggen, als in nauw verband met het werkelijke leven op praktische wijze over deze dingen zal worden gehandeld.

Lange artikelenreeksen over een en hetzelfde onderwerp zullen in ons maandblad niet verschijnen. Evenmin hebben we alles ingedeeld in vaste rubrieken. Doch ons staat wel een bepaald plan voor de aandacht. In de behandeling van verschillende afzonderlijke onderwerpen worden wel zekere groote hoofdlijnen gevolgd. Hoofdzakelijk vragen wij bij elke zaak allereerst naar de voorstelling, die God ons er van geeft in Zijne openbaring, en de beschouwing, welke wij er derhalve van dienen te hebben. Dan zal er gelet worden op den historischen gang der openbaring en de geschiedenis der dingen. Terwijl we tevens telkens rondom ons zullen blikken om te letten op de werkelijke verschijnselen en feiten. Mocht het geval zich voordoen, dat een belangrijk onderwerp, na korte bespreking, eene meer alzijdige en systematische behandeling zou rechtvaardigen; dan zal zulks waarschijnlijk geschieden in een bijvoegsel, of afzonderlijke brochure.

Wij richten ons niet tot eene bepaalde klasse of groep. Ons doel is een meer bewust, inniger, dieper, rijker, alzijdiger positief Christelijk leven te doen leven voor onzen Heer, nu, in deze tegenwoordige booze wereld.

Daarop zal alles zooveel mogelijk worden ingericht. Rekening zal worden gehouden met de omstandigheden van dat leven; allereerst met onze eigene, kerkelijke omstandigheden; want dat zijn de omstandigheden, waaronder wij thans verkeerden. Zullen wij derhalve met ons blad in contact komen met het leven, ons leven, dan moeten wij die omstandigheden recht kennen. Met het oog daarop zou het wel kunnen zijn, dat ons blad van tijd tot tijd nog al verandering onderging. Doch dat zullen we moeten afwachten.

Er zal geschreven worden in de Nederlandsche en in de Amerikaansche taal, ongeveer in gelijke proportie; omdat zulks eisch is van onzen tijd; doch er zal in dezen gerekend worden met den inhoud der stukken. Daarom zal de balans tijdelijk allicht iets overslaan naar de taal der vaders.

De schrijvers nemen niet slechts hunne respectieve bijdragen, maar den geheelen zakelijken inhoud, naar beginsel en strekking, voor hunne gemeenschappelijke rekening. Er is echter ook provisie gemaakt voor medewerking en bijdraging. En ofschoon we onze kolommen niet openstellen voor alles, wat men daarin wel zou willen zien opgenomen; zoo zal toch behoorlijk gerekend worden met hetgeen men ter onze kennis brengt.

Trede hiermede "The Standard Bearer" de wereld in.

H. D.

GOD IS GOD

Toen tegen den avond van den derden Juli j.l. de Synode zich in betrekking tot de kwestie der Gemeene Gratie in den grond had gewerkt, niet verder kon, de discussie voor geruimen tijd op het doode punt stond, en de beslissing dreigde uit te vallen ten gunste van de angeklaagde broeders; ontlastte de President, Rev. I. Van Dellen, — blijkbaar in lichte vertwijfeling — zijn gemoed, zakelijk, op de volgende wijze: "Ik kan niet alle ketters weerleggen, zelfs mijn eigen broeder, die Baptist is, niet; maar mijne Gereformeerde voelhorens zeggen mij, 'dat Danhof en Hoeksema van een verkeerd Godsbegrip uitgaan, en dat daarom hunne leer gevaarlijk is te achten voor onze kerken'".

Nu lag het geval er toe, dat er juist geen president was, toen de President zich aldus liet hooren; zoodat het niet kon worden beslecht, of de "Gereformeerde voelhorens" van Ds. Van Dellen wel waarlijk wettig met keurstem ter Synode waren. En vanwege de afwezigheid van elke verantwoordelijke persoonlijkheid dezer "Gereformeerde voelhorens", viel blijkbaar ook niet te denken aan het toedienen van eene berisping. Evenmin lieten deze *voelhorens* zich nader ondervragen aangaande hun eigen Godsbegrip. Eene vergelijkende studie van hunne conceptie van God en van de voorstelling der "afwijkende broeders" moest om die reden dan ook geheel achterwege blijven. En daarom kon men al even weinig met nauwkeurigheid bepalen de wetenschappelijke waarde van hetgeen zij spraken, bij monde van Ds. Van Dellen.

Doch dit alles nam niet weg, dat deze ontboezeming van den President, wellicht ook al mede omdat hij presi-

dent was, wel bijval en navolging vond bij de afgevaardigden. Men zag zich kennelijk eenen weg aangewezen, om uit de moeilijkheid te geraken. Immers, mocht men zich in betrekking tot de "twee afwijkende broeders" slechts de veronderstelling veroorloven, dat deze niet zuiver stonden in hunne Godsbeschouwing; dan lag bij consequentie toch tevens de conclusie voor de hand, dat zij ook dwaalden in hunne voorstelling van de genade Gods, alsmede in andere voorname stukken der leer. Want feitelijk ligt altijd iemands conceptie van God ten grondslag aan zijne gansche wereldbeschouwing en levensopvatting. Zijn Godsbegrip beheerscht zijn leven. Ons geloofsbewustzijn van de fundamentele relatie, waarin wij staan tot God, geeft stuur en richting, vorm en kleur, inhoud en hoedanigheid aan ons kennend en willend leven in alle verhoudingen.

In den wortel toch is al onze kennis Godskennis en geloofswetenschap.

Daarom dan ook hebben wij gemeend, dat we in onze behandeling van wat God ons in het Woord zijner openbaring voorstelt, en waarvan wij, menschen, eene beschouwing en opvatting hebben, of althans dienen te hebben, — zij het dan ook mede naar aanleiding van het bovenstaande — allereerst iets moesten zeggen van de Godsidee of het Godsbegrip. Want wij zijn overtuigd, dat, gelijk het den mensch, die door God tot God geschapen is, slechts dan wél kan gaan, als hij zijn leven richt op God, naar de openbaring, welke God gaf van Zichzelf, zoo ook wij alleen dan zullen kunnen slagen in onzen arbeid van studie en voorlichting, wanneer wij zuiver staan in onze Godsbeschouwing en ons geheel laten beheerschen door Gods Woord. Wij moeten ons geen God willen uitdenken, of ook uit iets in ons, of in het schepsel, besluiten tot iets in God. De zichtbare wereld rondom ons biedt ons geene basis voor een wijsgeerig Godsbegrip. Slechts wanneer wij de openbaring, welke God van Zichzelf gaf, in ons geloofsbewustzijn opnemen kunnen wij komen tot eene zuivere belijdenis van den NAAM des Heeren.

Naar deze Zelfopenbaring Gods nu is God GOD. Dat is de kern van de openbaring, welke God gaf van Zichzelf. Wel wordt het zeer dikwijls anders voorgesteld. De zich autonoom, zelfstandig en onafhankelijk, wanende zondige mensch poogt wel menigmaal wijsgeerig te besluiten uit het betrekkelijk gekende tot het absoluut ONGEKENDE; doch het product zijner ijdele fantasie is slechts een afgod zijner verbeelding, en niet de ware God. De ware God wordt niet gekend, gelijk Hij in Zichzelf is. Dat is, niet door het schepsel. Wel kent God Zelf Zichzelf; Hij is Zichzelf volkomen bewust; maar Hij wordt niet volkomen gekend van eenig creatuur. En dit is zoo, omdat het schepsel schepsel is, en omdat God God is. Het maaksel kan zijnen Maker niet begrijpen. Een eindig wezen kan geen volkomen begrip hebben van het oneindig Wezen. Een volkomen begrip van God heeft derhalve niemand. Daarom moet men ook niet meenen, gelijk in geloovige kringen vrij dikwijls gedaan wordt, dat namen, zooals: liefde, licht, geest, en dergelijke,

ons het wezen Gods zouden noemen. Dat doen zij niet. En dat geldt ook van het woord ZIJN. 't Is waar, soms zegt God, dat Hij is, en dan bedoelt Hij met die uitdrukking ongetwijfeld ook het onderscheid aan te duiden tusschen het bestaan van het schepsel en het ZIJN van God. Maar men zou moeilijk kunnen staande houden, dat God Zich doorlopend in de Heilige Schrift van dien naam bedient, om Zich in zijne eigene Goddelijke verscheidenheid speciaal te onderscheiden van alle creatuur. In elk geval legt het woord ZIJN, of de uitdrukking: de ZIJNDE, geen bijzonderen nadruk op den positieven inhoud van het eigenaardige Goddelijke in God, waardoor Hij is, wat Hij is, God is, en wezenlijk anders is dan eenig ander wezen. En dat nu geschiedt o.i. juist wel in het woord GOD. Als God Zich aan zijn schepsel openbaart als God, dan geeft Hij daarmede niet slechts te kennen, dat Hij als God is; maar ook zeer bijzonder, wat Hij is, bepaaldelijk in betrekking tot het schepsel, en in onderscheiding van eenig ander wezen.

God is God. Wat dat God-zijn van God is, zullen wij nooit volkomen kunnen verstaan; maar wel weten wij, dat God God is; want Hij Zelf heeft het ons geopenbaard. God is iets in Zichzelf; iets, dat een geschapen wezen niet is. Hij bezit iets Goddelijk-eigenaardigs, dat niet, in den zin, waarin en de wijze, waarop Hij het bezit, bezeten wordt door eenig ander wezen. Ook niet door een ander God. Want Hij alleen is God. Andere goden zijn er niet. Behalve God, is er geen. Daarom is God bij niemand te vergelijken; en geene gelijkenis is op Hem van toepassing. God kan niet ingedeeld worden bij eenige soort van wezens, waarvan Hij zou verschillen in bijzonderheden, maar die Hem toch essentieel gelijk zouden zijn; zoodat de menschelijke rede betreffende God dan ook niet kan onderscheiden, vergelijken, en sluitredenen opmaken, om zodoende te komen tot een abstract begrip van God.

Voor alle creatuur is God de ONBEGRIJPELIJKE. Hij is dat niet slechts in de ondoorgrondelijkheid van zijn WEZEN, maar ook in al zijne deugden, en "in al zijn weg en werk." "Er is geene doorgronding van zijn verstand". Gelijk ook Elihu betuigt: "Zie, God is groot, en wij begrijpen het niet; er is ook geene onderzoeking van het getal zijner jaren". Van alles, wat betrekking heeft op God, geldt het woord des dichters. "Met het begrijpen zal 't niet gaan, grijp het onbegrepen aan". Niemand noemt ons Gods naam, niemand beschrijft ons Hem. Geen verbeelding, tong noch teeken meldt ons Hem. God is de ONUITSPREKELIJKE. Voor het schepsel is God de ondoorgrondelijke, onuitsprekelijke, doch desniettemin staande, ja mede daarom, de aanbiddelijke MYSTERIE aller mysteriën: het groote GELOOFSGEHEIM. Neen, het schepsel noemt God niet. Daartoe schort het zelfs engel en mensch "aan begrip en stem". Evenwel, er bestaat rapport tusschen den Schepser en de schepping. Het schepsel kent God, geniet Hem, aanbidt Hem en prijst Hem. Wel bezit ook zelfs de mensch geen eigenlijk Godsbegrip, omdat ook hij eindig en beperkt is, en vermag hij geen eigenlijke definitie van

God te geven, omdat in God alles Goddelijk eenig, wezenlijk, absoluut en volmaakt is, zoodat geene gelijkenis, ontleend aan eenig schepsel, op Hem van toepassing is; maar dat maakt God voor den mensch niet tot eene abstractie. Omgekeerd, door de gemeenschap des levens, door den band des verbonds kent de mensch zijnen God, zij het naar zijne eigene mate, in Zijne volheid van eeuwige realiteit.

In God hebben we de onbegrijpelijke volheid van wezen en leven, verstand en wil, zaligheid en algenoegzaamheid. God is de volstrekt-onafhankelijke, de absoluut-eenige, de eeuwig-levende, de volkomen-zelfbewuste, de volmaakt-algenoegzame en welgelukzalige. Daar nu kan de mensch met zijn verstand niet bij. Want hij zelf is dat niet. Daarom begrijpt hij zulks ook niet. Dat positief-goddelijke is voor hem ondoorgrondelijk-onuitsprekelijk. Hij vermag niet door te dringen tot den verborgen grond der dingen, tot de diepten van Gods verstand, tot de grens, het uiterste van Gods wegen, tot het eigenlijke wezen des Almachtigen. Altoos blijft God voor hem de Hooge en de Verhevene, Die in de eeuwigheid woont. Doch dat neemt niet weg, dat er voor den mensch wel zeer wezenlijk een God is, Die leeft en met Wien wij, menschen, in rapport staan.

De mensch kent zijn God. Hij kent Hem niet, zooals God in Zichzelf is; ook niet, gelijk God Zichzelf volkomen bewust is, of met de kennis, waarmede God Zichzelf kent. De mensch ligt in zijne Godskennis geheel gebonden aan de openbaring, welke God van Zichzelf aan den mensch gegeven heeft. Wat achter die Zelf-openbaring Gods mocht liggen, is hem ten eenenmale onbekend, en vermag hij noch met zijne gedachte of verbeelding, noch met zijne taal te benaderen. Maar de Godskennis, die de mensch bezit, is voor hem geschikt, waarachtig, betrouwbaar, genoegzaam en zaligmakend. Want hij kent er God als God mede, en als zijnen God. En den Waarachtige te kennen, is het eeuwige leven. De mensch kent naar zijne eigene mate den God zijns levens. Dat is voor hem zaligheid. Die kennis toch is gegeven met en geworteld in de gemeenschap des levens met den Eeuwige. Zij is vrucht van die gemeenschap. Daarom is zij, strikt genomen, nooit wijsgeerig-wetenschappelijk van aard. Zij is door geloofservaring. Onze Godskennis is geloofswetenschap. Juist daarom is de vreeze des Heeren het beginsel der wijsheid. De geloovige vindt in de verborgenheden zijns God zijn levenselement, komt door bepeinsing van die tot aanbidding, en roept in heilige verrukking uit: "Zijn naam is WONDERLIJK"!

In zulk bewust noemen, zalig aanbidden en dankbaar roemen van den naam des Heeren door den mensch bereikt de openbaring, waardoor God Zichzelf als God deed kennen aan Zijn schepsel, hare volkomenheid en doel. God heeft Zichzelf als God geopenbaard met een doel. God zoekt Zichzelf, in alles en door alles. De gansche schepping moet aangemerkt worden als vrucht van Gods willen. Alle gedachte aan noodzaak, behoefte of toevalligheid mist bestaansrecht. Het is niet accideenteel, dat "Het ruime hemelrond vertelt, met blijden mond,

Gods eer en heerlijkheid; de held're lucht en 't zwerk verkondigen zijn werk, en prijzen zijn beleid". Neen, de naam des Heeren is heerlijk op de gansche aarde, en de majesteit Gods is gesteld boven de hemelen, en alle dingen vertoonen het werk des Scheppers; omdat God alles gewrocht heeft om zijns zelfs wil. God wil daarin opgemerkt en erkend worden als God. Wie nu toch die natuur wil genieten en bewonderen, doch niet opklimt tot de aanbidding en dank'bre bewondering van den naam des Heeren, die tot dat doel daarin geopenbaard is; handelt in den wortel irreligieus en goddeloos.

Want God heeft de aarde gemaakt, en Hij heeft den mensch daarop geschapen; en zijne handen hebben de hemelen uitgebreid, en Hij heeft al hun heir bevel gegeven. En Hij heeft gewild, dat het volk, dat Hij Zich geformeerd heeft, zijnen lof zal vertellen. Ook in het rijk der schepping zijn uit Hem, en door Hem, en tot Hem alle dingen. God heeft Zichzelf als God geopenbaard in en door en aan Zijne schepselen, en Hij wil uit de schepselen door de schepselen als God gekend worden en gedankt. Dien wil heeft God ook bekend gemaakt. Dat doet de kennis Gods uit de natuur een zedelijk karakter dragen. Bloot intellectuele kennis van God uit de werken zijner handen is eene onmogelijkheid. Hij wordt er uit gekend als God, en in zijnen wil, om uit de schepselen door de schepselen als God te worden erkend en gedankt. Alle kennis Gods, die daartoe niet leidt, beneemt den mensch alle verontschuldiging voor God, en stelt hem strafbaar. Want daartoe strekt die openbaring van God. Zij bevat de openbaring van Gods wil aan den mensch, dat hij uit de schepselen God moet kennen als God, zijn God, en als zoodanig erkennen en danken.

Immers, Zijne onzienlijke dingen worden, van de schepping der wereld aan, uit de schepselen verstaan en doorzien, beide zijne eeuwige kracht en goddelijkheid. Dat niet te willen opmerken is zonde, en stelt strafbaar. Aan die zonde maakten de heidenen zich schuldig. God kennende, hebben zij Hem niet als God verheerlijkt en gedankt. Zij hadden andere voornemens, ijdele overleggingen. Daardoor werd hunne Godskennis minder. Hun onverstandig hart is verduisterd geworden. Zij verdwaasden, en gingen in hunne godsdienstige handelingen feil. Zij veranderden de heerlijkheid Gods in de gelijkenis van het beeld van een verderfelijks mensch en van een dier. Daartegen ontstak de toorn des Heeren. Want dat was goddeloos en een werk van ongerechtigheid. Daarom gaf God hen over in een verkeerden zin, om te doen dingen, die niet betamen.

Aan die zonde staan ook de moderne heidenen schuldig. Evenals de wereldsche wijzen van weleer, spreken ook thans de mannen van wetenschap en filosofie, ofschoon zij den sterrenhemel meten, de lucht doorklieven, op den bodem der zee wandelen, in de ingewanden der aarde woelen, het licht ontleden, klanken samenvoegen, de kleuren schakeeren en ineensmelten, en zich de krachten der schepping dienstbaar stellen, — van eeuwige stof, evolutie, natuurwet, geheimzinnige kracht, wording van God in den mensch, kans, fortuin, accident, willekeur, noodlot, enz.; alle hun gedachten zijn, dat er geen God is. God,

Die Zichzelven hun bekendmaakte, in Zijnen wil, dat zij Hem zouden verheerlijken, danken zij niet. Zij doen hunne ziel geweld aan, en hebben den dood lief.

De zondaar houdt de waarheid, de zuivere voorstelling van God, de Godskennis in hare religieuze-zedelijke strekking, in ongerechtigheid te onder. Onder het spel van de verleiding des duivels heeft hij geoordeeld, dat de geopenbaarde wil van God voor zijn leven, de zedelijke wet, niet goed is te achten. Hij houdt satans voorstelling voor waarachtig. En naar die voorstelling staat God aangeklaagd. God zou in de openbaring van zijnen wil voor het leven des menschen niet goed zijn, in zijne bedoeling met den mensch verkeerd zijn. Het gebod des Heeren zou niet heilig, en rechtvaardig, en goed zijn te achten. Dat was satans voorstelling van God. En dat is, door het geloof aan het woord des duivels, de Godsbeschouwing van den zondaar. Gelijk Israël, zegt hij: "De weg des Heeren is niet recht"! En daartegenover nu houdt God staande, dat Hij recht is in al zijn weg en werk, maar dat de wegen des zondaars onrecht zijn. De door satan geïnspireerde Godsbeschouwing van den zondaar druist dus in tegen de voorstelling, welke God van Zichzelven gaf in de openbaring van zijnen wil voor het leven des menschen, de wet, die volmaakte liefde eischt. Een kwestie van Godsbeschouwing, een strijd van twee willen!

In dien strijd nu zal Gods raad bestaan; Hij zal al zijn welbehagen doen. De einden der eeuwen zullen Hem rechtvaardigen. De eeuwigheid zal openbaren, dat satan en de zondaar in hunne Godsbeschouwing leugenachtig zijn, maar dat God waarachtig is. Het zal blijken, dat God alleen goed is, en in zijnen wil voor den mensch, in zijne wet, heilig. In de historische realiseering van zijn eeuwig voornemen zal God Zich laten gelden als de sterke God. Naar zijnen wil zal Hij doen met het heil der hemels en met de inwoners der aarde, zoodat niemand zijne hand afslaan, of tot Hem zeggen kan: Wat doet Gij? Hij zal alles dienstbaar stellen aan zijnen wil. Daarin zal openbaar worden, dat God alle dingen wrocht om zijns naams wil, en dat God, de Almachtige, naar de onveranderlijkheid van zijnen wil, zijn raad weet te vervullen. Doch de verwerkelijking van Gods eeuwig welbehagen zal ons tevens God doen kennen in den rijkdom zijner deugden van heerlijkheid en heiligheid. Zij zal Hem openbaren gelijk Hij in betrekking tot het schepsel waarlijk is. En wanneer die Zelfopenbaring Gods, in tegenstelling met de voorstelling, welke satan van God gaf en die de zondaar tot de zijne maakte, in Christus, door den Heiligen Geest, tot in het volle bewustzijn van den mensch voltooid zal zijn; dan zal de Godsbeschouwing van het schepsel overeenstemmen met de voorstelling, die God gaf van Zichzelven.

En dan zal het kind van God zeggen, dat God goed is. Dat is dan zijne Godsbeschouwing, welke hij staande houdt tegenover satans voorstelling en tegenover hetgeen hij vroeger als zondaar van God dacht. Hij herroept zijne vroegere Godsbeschouwing. Hij is bekeerd. Nu zegt hij: God is goed. Hij alleen is goed. Hij is onuit-

sprekelijk, volmaakt, goddelijk goed. Hij is goed in relatie tot het schepsel en heilig in zijnen wil. Hij is beminnenswaardig, dienenswaardig, prijzenswaardig. Daarom, omdat God in Zichzelven goed is, in zijnen wil voor het schepsel heilig en goed, en uit vrije genade in Christus hem goed is; daarom zegt de verlostte: "Heere, ik zal U hartelijk liefhebben en op het hoogst verheerlijken, eeuwiglijk en altoos"!

Smaakt en ziet, dat de Heere goed is!

Hem te kennen is het eeuwige leven.

H. D.

THE ANTITHESIS IN PARADISE

But of the tree of the knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it. Gen. 2:16.

Light and darkness, good and evil, holiness and corruption, righteousness and iniquity, life and death, — these are, according to the Word of God, not to be conceived and explained in a dualistic sense and manner.

Dualism, in whatever form it may appear, deals with the problem of God's relation to the world and of the origin of evil. And the foundation of all dualistic systems of theology is the doctrine of two primal causes in continual conflict with each other. Thus among the Persians a dualistic system was either originated or modified from older forms by Zoroaster. According to him there are two principles, Ormuzd and Ahriman. The former is pure and infinite Light, Perfection, Wisdom, and the Creator of every good thing. The latter is the principle and originator of darkness and evil. The history of the world is chiefly the record of the antagonism between these two primal principles of good and evil. This dualistic conception and mode of thinking sometimes insinuated itself to a certain extent into the thinking of the primitive Church, as for instance in the Docetic phase of Gnosticism and in Manicheism, though the latter utterly disclaimed being denominated Christian. And one cannot escape the impression that even today many conceive of the antithesis between God and the Devil, good and evil light and darkness in this dualistic way.

This, however, is a mistake. Scripture teaches no dualism, but an antithesis. There are no two primal causes and eternal principles, constantly warring with each other, but God is One. He alone is eternal and the Primal Cause and there is no other eternal principle or primal cause next to him. Neither is He both good and evil, nor are the principles of good and evil to be traced to His Being, for He is a Light and there is no darkness in Him. But this good and glorious God according to His eternal and sovereign good pleasure wills to reveal His praises, His eternally adorable virtue antithetically, that is, in opposition to darkness. Darkness, evil, sin are not primal principles, eternally co-ordinate with Light, Goodness, Righteousness, but the former are subservient to the latter, darkness must serve to bring out the glory of the light, the Devil serves to enhance the unsearchable riches of God's Being and virtues and works.

In the light of this idea of an antithesis we can understand the placing of "the tree of the knowledge of good and evil" in paradise. By means of it, God carries the antithesis into the life and before the consciousness of Man, made after His image.

Adam was God's covenant-friend. He stood in covenant-relation to his God. This covenant-relation is not to be conceived as a sort of contract or alliance between God and Adam, mechanically established. We do not read of a compact between them according to which each agreed to live and not in relation to the other. On the contrary, the covenant-relation is rooted in man's very creation, and is established the moment Adam stands as image-bearer of God in the garden of Eden.

For a true understanding of the covenant-relation we must have our attention focused upon God Himself. He is a covenant-God, apart from any relation to His creature, in and by Himself, as the Triune God and lives from eternity to eternity the perfect Covenant-Life. He is Triune. Essentially God is One. There are no three Gods. There are no three divine Essences, Natures, Wills, Minds, Hearts, Lives. On the contrary, the Divine Essence and Nature, with all the glorious attributes thereof, is absolutely a unity. But subsisting in this one Divine Being, Nature, Mind, Will, Heart, and living this One Divine Life, there are three Persons, Father, Son and Holy Ghost. They are Personally distinct and yet essentially one. In essence and nature they are absolutely equal. And this equality of the three Persons of the Holy Trinity is not to be conceived as if each possessed a part of the Divine Nature, but thus that all Three are subsisting in one and the same Being and Nature. They are of one mind, of one will, of one heart, of one life in the most absolute sense of the word. There is the most absolute equality of essence and nature by personal distinction. And thus there exists the most perfect union and the most intimate communion between Father, Son and Holy Ghost. The three Persons of the Holy Trinity live the perfect life of Divine Friendship from eternity to eternity in absolute communion. God is a covenant God and lives the perfect covenant-life.

A reflection of this covenant-life of God there is in the relation God establishes between Himself and the creature made after His own image. In His own image and after His own likeness God made man. He does not make man God, he does not make him share in the divine essence. This is the error of Pantheism. But He does create for him a nature, essentially different from His own, but nevertheless endowed with a likeness of His own nature. He makes him to look like Himself. The creaturely nature of man he endows with such attributes and clothes with such glory that he reflected God's nature in his own and that on the basis of this he was adapted to live in most intimate communion with his God. Even as the Essential One-ness in God is the Divine Basis for the covenant-life between the three Persons of the Holy Trinity, so the likeness of God in man constitutes the

basis as far as man is concerned for the covenant-life between God and man. He is a being so created that he may know God as he is known, love God as he is loved, live the life of God in a creaturely way and according to the capacity of the creature, walk with God and talk with God, dwell with Him under one roof, commune with Him as a friend with his friend. And not only was Adam created a being adapted to this communion of friendship, but he was actually placed in that communion in paradise. Standing in his original, unmarred knowledge, righteousness and holiness he lived as God's covenant-friend.

Only, it should never be forgotten, that man was also servant. He was not God but creature. God remained his Sovereign even though He was also his friend. And man remained God's servant even though he might walk with God and talk with Him and call Him his friend. Hence, man's calling was to serve God in that relation of covenant-friendship, with all his heart and mind and soul and strength. As God's prophet he was to know Him and speak for Him in loving adoration, declaring His praises. As God's priest he was to love Him and consecrate himself and all things to Him. As God's king, he was to bow in love before God's sovereignty and reign with Him and for Him and under Him over the works of His hands. Man was God's friend-servant.

In all this, however, there was no antithesis. Unless another element were introduced into Adam's life, his calling was purely positive. His entire nature was adapted to this positive covenant-life of friendly service. All his thoughts and desires and aspirations were directed solely toward God. He loved God but without another element this love of God would not reveal itself as hatred of all that is anti-God. He willed God's will, but as it was he would not be called to reject that which was in opposition to this Will. He walked in the light but this light would not present itself to his consciousness in its antithetical relation to darkness, unless another element was carried into his life. The One Master He served, but not with rejection of the other.

Yet, it was God's will over man that he should choose Him, His friendship, His service in distinction from, in contrast with, with rejection of all that was opposed to Him. God Himself is a light and there is no darkness in Him. Man, His image-bearer, His covenant-friend must also reveal that he loves the light and hates the darkness. He must be of God's party. And for this purpose the antithesis is placed before him in the tree of the knowledge of good and evil. There is antithesis in the very name of the tree. For the name "tree of knowledge of good and evil" does not designate as the devil interpreted it, that by eating of it he would attain to a divine knowledge of good and evil. Neither does it signify that by eating thereof man would acquire an experimental knowledge of good and evil. But in the way of obedience, by refusing to eat of the tree, for God his friend's sake, man would know the good in opposition to evil, light in

opposition to darkness, life in opposition to death, God in opposition to the devil. Hence, God's prohibitive will is connected with that particular tree, thus creating an antithesis in Adam's life. This antithesis is presently made more distinct when the Devil enters into the conflict. He is the Prince of darkness and carries his darkness to the tree. He is Satan, the Adversary of God and presents his opposition to God to man's mind in connection with the tree. He is the Devil, the Liar, the Slanderer of God and offers his slanderous presentation of God in his interpretation of the tree of knowledge of good and evil.

The antithesis was introduced in man's life. His calling as God's covenant-friend now was not only to serve the one Master, but also to reject the other, to love the light and hate darkness, to choose the Good and reject Evil.

And by so doing he would show himself to be of God's party, God's friend, indeed. And in that relation he would be blessed by his Sovereign-friend and live.

H. H.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

Inleiding.

We hebben ons voorgenomen, om in de eerste nummers van ons blad telkens eenige paginas te wijden aan eene beschrijving van de geschiedenis, die we in de laatste maanden hebben doorleefd in verband met den strijd over De Gemeene Gratie.

Om verschillende redenen toch kan het niet ondienstig worden geacht, dat we de gebeurtenissen, die plaats hebben gegrepen in onze kerken, in verband met de behandeling der bovengenoemde kwestie, gaan schetsen en een poging wagen, om ze in het rechte licht te plaatsen, voorzover als dit thans reeds mogelijk is en door de feiten wordt gewaarborgd.

Allereerst hebben we er belang bij, dat ons volk op de hoogte wordt gesteld met den rechten toedracht der zaak uit een historisch en kerkrechterlijk oogpunt. Verkeerde voorstellingen hierover dragen er licht toe bij, om verstand en hart te sluiten voor hetgeen we in de toekomst meenen te moeten ontwikkelen en ons volk aanbieden. Er wordt zeer veel geschreven en nog meer gesproken, vooral in Michigan, niet alleen over de kwestie der Gemeene Gratie zelf, maar ook over de toestanden en de geschiedenis in verband met onze personen zoowel als in verband met onze beschouwing. Wat ons soms ter oore komt uit verhalen, die de rondte doen over ons en de toestanden in onze gemeenten, zou ons niet zelden doen glimlachen, ware de zaak niet zoo ernstig en stond er niet zoo veel mee op het spel. En niet alleen, dat verkeerde voorstellingen worden verspreid door middel van allerlei onnaspeurlijke mondelijke overleveringen zonder grond in de werkelijkheid, maar veel van hetgeen er ons volk wordt voorgesteld in de Pers draagt er toe bij om ons volk met een zeker vooroordeel tegen onze beschouwing te vervullen. Wat indruk toch moet het niet achterlaten

als de redakteur van Onze Toekomst den zondigen moed heeft, om ons te brandmerken als verwoesters der kerk en ondermijners der waarheid? En wat te denken van den invloed, die zou kunnen worden uitgeoefend door den correspondent, die schuilt achter den naam van Marnix en die, naar men ons heeft verzekerd, dezelfde is als professor Van Andel? Hij tracht het nota bene voor te stellen, alsof wij zoo langzamerhand vreesachtig terug zouden trekken en onze overtuiging nu onder stoelen en banken zouden wenschen te steken na de synode, om te voorkomen, dat we buiten ons kerkverband zouden raken! Zeker, van leiders, die om bijkomstige redenen hun eigen overtuiging trachten te verbergen, is zeker niet veel heil te verwachten! Doch Marnix heeft het mis in zijn voorstelling der dingen; reden waarom ook wij een beschrijving wenschen te geven van de dingen, die er onder ons plaats hadden en hebben of nog plaats zullen hebben. Doch afgedacht nog van dit alles is het ook niet te verwachten, dat er in onze kerkelijke pers een volledige beschouwing bewaard zal blijven van de geschiedenis van den jongsten kerkelijken strijd onder ons. Deels om dat de kerkelijke bladen daarvoor niet de plaats bieden, deels omdat hetgeen wordt geboden sterk subjectief is en eenzijdig, is het niet te verwachten dat in persverslagen van classicale vergaderingen of andere officieele stukken een zuiver beeld geteekend wordt van de dingen, die onder ons gebeuren. Een zeer sterk bewijs hiervan is wel het verslag, dat vóór de synode in onze pers verscheen van zekere vergadering van Classis Grand Rapids Oost, en dat zelfs in vervolgnummers een plaats moest vinden! Wij meenen met dit alles, om wille van de zaak zelf geen genoeg te mogen nemen. Ons volk dient te weten hoe de dingen zich hebben ontwikkeld en hoe de zaken zijn behandeld. Het is dus zeker gewenscht, dat ook wij een beschrijving geven van de geschiedenis van den jongsten kerkelijken strijd onder ons.

Doch dit is niet al.

Het is in de tweede plaats ook gewenscht, dat we de geschiedenis der laatste maanden gaan beschrijven, om redenen, die betrekking hebben op kwesties van Gereformeerd Kerkrecht. De jongste gebeurtenissen toch stonden op allerlei wijze in verband met kerkrechterlijke kwesties. Voornamelijk de zoo dikwijls besproken vraag aangaande de macht en het recht van onze meerdere of breedere vergaderingen ten opzichte van den kerkeraad, kwam ook in de ontwikkeling der jongste geschiedenis telkens in het geding. Er is niets, dat meer de waarde van een zuiver Gereformeerd-kerkrechterlijk proces doet waardeeren, dan de praktijk zelf. Ook wij hebben uit de praktijk in onze kerken in dit opzicht geleerd. Zeker, de waarheid gaat bovenal. Maar het staat ook boven allen redelijken twijfel verheven, dat de besluiten, die eene kerk neemt in betrekking tot de waarheid, tot op zekere hoogte bepaald worden door de wijze waarop uit kerkrechterlijk oogpunt eene zaak voor een breedere vergadering gedragen wordt. Het is onze overtuiging, dat indien men in onze kerken, den zuiveren kerkrechterlijken weg had bewandeld, indien de handelingen der laatste

weken vóór de synode niet geïnspireerd waren geweest, door het verlangen om de kwestie der Gemeene Gratie voor de synode te krijgen, hoe dan ook, nooit zou de synode in zooveel moeilijkheid gekomen zijn, als waarin ze nu voor drie en een halven dag zich geplaatst zag en nooit zouden er ten slotte besluiten genomen zijn, die zoo weinig algemeene bevrediging kunnen geven als die der synode op dit punt. Maar ook afgedacht nog van den invloed, die de behandeling der zaak kan uitoefenen op de besluiten genomen in zulk eene zaak, is het van belang, dat sommige kerkrechtelijke kwesties eens worden besproken. We leven als predikanten en kerkeraden in een zeker kerkverband. Dat kerkverband wordt beheerscht door zekere regelen van kerkrecht. Overtreding dier regelen kan het ook schier onmogelijk maken, om langer in zulk een kerkverband te leven, afgedacht nog van de kwade gevolgen, die uit zulke overtredingen voortkomen. Het is onze diepste overtuiging, dat in de jongste geschiedenis meer dan eens op collegialistische wijze het Gereformeerde kerkrecht met voeten is getreden. Ook daarom is het van belang, dat we in het kort de geschiedenis releveeren en in het rechte licht trachten te stellen.

Eindelijk kan het ook voor de toekomst van belang zijn, dat we uit ons oogpunt de geschiedenis gaan beschrijven van den jongsten Kerkelijken strijd. Het is op dit oogenblik nog niet duidelijk, wat het einde van dezen strijd zal worden met het oog op de eenheid onzer kerken. Of het op een nieuwe scheiding zal uitloopen, dan wel of de kwestie in eigen boezem zal kunnen worden opgelost, is nog niet beslist. Er is zeker op dezen tijd wel niemand, die zich inbeeldt, dat door de jongste synode de kwestie beslist is, de vrede is hersteld en dat we nu voorts maar rustig kunnen voortbouwen op het fundament in 1924 te Kalamazoo gelegd. Tot een bevredigend einde is de zaak niet gekomen. Er bestaat thans reeds over de besluiten door de synode genomen allerlei verschil van meening. Sommigen stellen het voor alsof de Gemeene Gratie door de Synode van Kalamazoo wel zeer wezenlijk als een Boaz in Gods tempel gehuldigd werd. Anderen meenen, dat de Synode feitelijk niets heeft uitgesproken. Daar zijn er, die van meening zijn, dat de Synode ons wel degelijk heeft veroordeeld. Daar zijn er die er nadruk op leggen, dat de synode ons voor goed gereformeerd heeft verklaard. Daar zijn er, die ook nu nog zich inspannen, om ons de kerk uitgezet te krijgen. Daar zijn er, die meenen, dat we voor de kerk bewaard moeten blijven. En daar zijn er, die er naar verlangen, dat ze met ons de kerk mogen uitstappen. Sommigen trachten het voor te stellen alsof het feitelijk aan de lankmoedigheid der Synode lag, dat we door haar niet kerkrechtelijk veroordeeld werden; ons werd nog tijd gegeven van de dwaling onzes wegs terug te keeren! Anderen spreken het even vrijelijk als hun overtuiging uit, dat de Synode juist zooveel gedaan heeft als ze maar eenigszins kon. Er is geen sprake van een bevredigend einde of een teruggekeerde ruste in den boezem onzer kerken. En het is daarom nog een open vraag, wat ons in de toekomst voor de deur staat. Maar wat er ook van worde, hetzij dat

men de eenheid der kerken zal kunnen bewaren of dat we op het stuk der Gemeene Gratie in de toekomst van elkander zullen scheiden, zeker is het, dat het van belang zal zijn voor de toekomstige beschrijving der geschiedenis, dat al de feiten bewaard worden, opdat er aan die geschiedenis recht zal kunnen worden gedaan. En ook daartoe is het noodig, dat we deze schetsen ons volk aanbieden.

H. H.

“DE DRIE PUNTEN”

Men schreef nog 8 Juli, 1924. Maar het ging toch tegen middernacht. De Synode was zoo goed als klaar met hare werkzaamheden en stond op het punt van uiteen te gaan. Toen had iemand nog even een opmerking. De strekking van eene zekere uitdrukking voorkomende in het protest, dat door Ds. Danhof aan het begin van die avondzitting tegen de Synodale besluiten in re de Gemeene Gratie was ingediend, zou niet geheel doorzichtig zijn. Dat protest alszoodanig had men reeds in zijn geheel zonder eenige discussie voor kennisgeving aangenomen, en aan de tijdens de behandeling van de kwestie der algemeene genade geopperde bezwaren van den protestant werd al zeer weinig aandacht gewijd; doch dit enkele gezegde scheen niet van belang te zijn ontbloomd. Althans, in betrekking tot die zinsnede zocht de Synode klaarheid. In het onderstaande deelen wij de gewraakte uitdrukking, die voorkomt in het slot van het protest, onderstreept, in haar verband, mede:

“Waar dit nu mijn innigste overtuiging is, — namelijk, dat de gevoelens der veroordeelde broeders wel in overeenstemming zijn met Belijdenis en Schrift, en dat z.i. de uitspraken der Synode den toets van Schrift en Confessie niet kunnen doorstaan —, daar zal de Synode mij zeker wel verstaan, als ik hiermede uitspreek, dat ik het mijne roeping acht voor God en de kerken, niet alleen formeel te protesteeren tegen deze Synodale besluiten, maar ook *practische maatregelen daartegen hoop te nemen*, beide als afgevaardigde van Classis Grand Rapids West en als een van de twee in betrekking tot bovengenoemde drie punten veroordeelde broeders. Ik heb gemeend, eerlijkheidshalve, dit te moeten zeggen”.

Wat bezwaar men eigenlijk had tegen onze kennisgeving, dat wij practische maatregelen dachten te nemen tegen de Synodale uitspraken betreffende de kwestie der Gemeene Gratie, is ons uit de door de Synode ons gestelde vragen niet gebleken. Wel hebben wij in verband met deze ondervraging er nadrukkelijk op gewezen, dat de Synode, desverkiezende, ten opzichte van die kennisgeving doeltreffend zou kunnen handelen. Tot een besluit kwam het echter niet. Men stapte van de zaak af.

En zoo verbleef ons de gelegenheid om ons voornemen uit te voeren.

Daarmede maken we thans een aanvang.

Allereerst geven we in het onderstaande een letterlijk afschrift van *de drie punten*, die de kern vormen van de Synodale uitspraken en besluiten in zake de kwestie der Gemeene Gratie.

“I. De Synode overwogen hebbende dat deel van het *Advies der Commissie in het Algemeen*, hetwelk voor-

komt onder punt III onder het hoofd: *Behandeling der Drie Punten*, komt tot de volgende conclusies:

A. Aangaande het eerste punt, rakende *de gunstige gezindheid Gods jegens de menschheid in het algemeen, en niet alleen jegens de uitverkorenen*, spreekt de Synode uit dat volgens Schrift en Confessie het vaststaat, dat er, behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, ook een zekere gunst of genade Gods is, die Hij betoont aan Zijn schepselen in het algemeen. Dit blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen en uit de Dordtsche Leerregels II, 5, en III en IV, 8 en 9, waar gehandeld wordt van de algemeene aanbidding des Evangelies; terwijl het uit de aangehaalde uitspraken der Geref. schrijvers uit den bloeitijd der Gereformeerde theologie bovendien blijkt, dat onze Gereformeerde vaders van oudsher dit gevoelen hebben voorgestaan.

B. Aangaande het tweede punt, rakende *de beteugeling der zonde in het leven van den enkelen mensch, en in de samenleving*, verklaart de Synode dat er volgens Schrift en Confessie zulk eene beteugeling der zonde is. Dit blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen en uit de Nederlandsche Geloofsbelijdenis, Artt. 13 en 36, waar geleerd wordt dat God door de algemeene werkingen Zijns Geestes, zonder het hart te vernieuwen, de zonde in haar onverhinderd uitbreken beteugelt, waardoor de menschelijke samenleving mogelijk is gebleven; terwijl het uit de aangehaalde uitspraken van Geref. schrijvers uit den bloeitijd der Geref. theologie bovendien blijkt, dat onze Gereformeerde vaders van oudsher dit gevoelen hebben voorgestaan.

C. Aangaande het derde punt, rakende *het doen van zoogenaamde burgerlijke gerechtigheid door de onwedergeborenen*, verklaart de Synode dat volgens Schrift en Confessie onwedergeborenen, hoewel onbekwaam tot eenig zaligmakend goed (Dordtsche Leerregels, III, IV, 3), zulk burgerlijk goed kunnen doen. Dit blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen, en uit de Dordtsche Leerregels, III, en IV, 4, en de Nederlandsche Geloofsbelijdenis, Art. 36, waar geleerd wordt, dat God zonder het hart te vernieuwen zoodanigen invloed op den mensch oefent, dat deze in staat gesteld wordt burgerlijk goed te doen; terwijl het uit de aangehaalde uitspraken der Gereformeerde schrijvers uit den bloeitijd der Gereformeerde theologie bovendien blijkt, dat onze Gereformeerde vaders van oudsher dit gevoelen hebben voorgestaan."

De mededeeling van hetgeen de Synode in verband met deze uitspraken verder besloot, alsmede van de historische wording van deze drie punten, en de beoordeeling van dit alles moet, wegens gebrek aan plaatsruimte in dit nummer, voorloopig wachten.

Wij willen er hier nog slechts op wijzen, dat we formeel in deze drie punten een gewijzigd, substituut-voorstel hebben, dat in de plaats gekomen is van het oorspronkelijke voorstel in deze materie van de commissie van praeadvies, en nadat een ander ingediend substituut-voorstel was verworpen.

Tot recht verstand van de zaak zouden we dus over

het eerste substituut-voorstel heen weer terug moeten naar het ongewijzigde voorstel van de commissie van praeadvies. Hier moeten wij ons echter beperken tot het afschrijven van het eerste substituut-voorstel, dat verworpen werd.

Het luidt, als volgt:

"De Synode, het advies van de Comm. van Praeadvies inzake de protesten en bezwaarschriften tegen de opvatting van de broeders Danhof en Hoeksema ingebracht, overwogen hebbende, besluit van de Gemeene Gratie zaak thans af te stappen met de ernstige vermaning, dat men grondige studie zal maken van deze materie, doch in den geest der broederlijke liefde en waardeering van weerszijden.

Opdat deze grondige studie uitgevoerd zal worden, besluit de Synode tot het benoemen van een alzijdige commissie, waarin ook Dss. Danhof en Hoeksema zitting zullen hebben, die de volgende Synode zal dienen met nader inlichting omtrent dit veelbeteekenend vraagstuk.

Ten slotte spreekt de Synode uit, dat de protestanten, (wier goede bedoelingen in het indienen hunner protesten zij waardeert), met dit besluit behooren tevreden te zijn en er in behooren te berusten, aangezien de Synode van oordeel is, dat de tijd niet rijp is om eene nadere uitspraak te doen over het vraagstuk, waarvoor de Synode door de protestanten geplaatst is".

Tot ziens!

H. D.

ALS EEN KINDEKEN

Te worden als een kindeken,
Zoo zwak, zoo min, zoo teer,
Niets vindend in onszelfen
En alles in den Heer;
Weer klein, heel klein te worden,
Te groeien naar beneen,
Daar wil het hooge hart niet aan,
Daar wil het vleesch niet heen.

Te worden als een kindeken,
Gansch niets in eigen oog;
Maar schreiend, uit ons zelfen,
Om hulpe naar omhoog.
Zich vast aan God te klemmen
Als 't kind aan moeders borst,
Dat kreunend smacht naar 't levensvocht
Tot lessching van zijn dorst.

Te worden als een kindeken,
Dat waggelt op zijn gang;
Slecht veilig waar 't kan leunen,
En dat, ons leven lang!
Heer, leer ons die geheimenis,
Dien wond'ren weg verstaan,
Opdat we, in waren kinderzin
Den weg des levens gaan.

Overgenomen.

EEN DUIFJE MET EEN VUIL BRIEFJE

Ds. Van Dellen heeft postduifjes. Hij schrijft briefjes van allerlei inhoud, vertrouwt ze toe aan zijn duifjes en laat ze dan heel naar Chicago vliegen. Dr. Van Lönkhuyzen neemt dan die briefjes en biedt hun inhoud aan het lezend publiek van Onze Toekomst aan. Zoo verspreidt Ds. Van Dellen met zijn postduifjes licht.

We willen één dier postduiven-berichtjes hier even behandelen.

Het duifje bracht bericht uit Denver naar Chicago over een vergadering gehouden te Grand Rapids! Wonderlijk toch! 't Was een vergadering van belijdende leden der gemeente van Eastern Ave. Ds. Van Dellen karakteriseert die vergadering als congregationalistisch-autocratisch-pauselijk. De synthese van deze karakterisering laat hij aan de lezers over. Ze was congregationalistisch, omdat de kerkeraad de regeermacht overgaf aan de gemeente. En dan nog wel aan mannen en vrouwen beide! De gemeente oordeelde over een uitspraak der classis en op grond van die oordeelvelling der gemeente zou de kerkeraad dan handelen! En de vergadering was autocratisch en pauselijk, omdat de leeraar alleen maar mocht spreken en de leden slechts mochten teekenen een protest, dat hun werd aangeboden. Zoo werden de arme schapen(!) geleid waar leeraar en kerkeraad hen wil hebben. Is 't niet vreeselijk, dat de arme schapen geleid worden door leeraar en kerkeraad? En op grond van het feit nu, dat een groot gedeelte van de gemeente geen avondmaal kan vieren met zekere broeders wil nu de kerkeraad een besluit der classis niet uitvoeren. Schrijver acht dit verbreking van het kerkverband en vermoedt dat de classis er ook wel zoo over zal oordeelen. Hij noemt dit een vuile wasch. Het smart hem zeer, dat hij deze vuile wasch moet ophangen. Maar 't is zoo gruwelijk, zoo verschrikkelijk, dat het wel moet. En hij troost zichzelf en het lezend publiek voorts met de gedachte, dat ondergeteekende wel door den golfslag van populariteit alleen op het strand zal worden geworpen.

We dachten: en dat een duifje uit de kooi van Ds. Van Dellen! Een briefje van den man van liefde en vrede. Een berichtje van den man, die er zoo op tegen is, dat iemand onverhoord veroordeeld wordt! Hij schrijft maar zoo en veroordeelt maar zoo links en rechts op vreeselijke wijze en hangt dat maar aan de groote klok van Onze Toekomst!! Uit vertrouwbare bron heeft hij dit alles vernomen! Wij zouden wel eens meer van die vertrouwbare bron willen weten. Van ons heeft Ds. Van Dellen dit niet. Van den kerkeraad ook niet. Hij schrijft zoo maar over hetgeen onze kerkeraad deed, zonder ook maar ooit den kerkeraad te raadplegen. En dat hangt dan maar op. En dat schrijft dan ook nog over gereformeerd kerkrecht. Mirabile dictu!

We dachten: en ook al was onze wasch zoo vuil als Ds. Van Dellen haar ophangt, waar zou de noodzakelijkheid van het ophangen zijn voor het gansche publiek? Als we eens een vuile wasch ophingen van hetgeen menschen soms zeggen van Ds. Van Dellen en zijn arbeid in de gemeente, hoe zou dat bevalen? En toch, dat deed

broeder Van Dellen. Hij heeft bericht gekregen van een onzer tegenstanders. Hij heeft een zeer onbetrouwbaar berichtje gelezen van Marnix. En dat is nu de vertrouwbare bron. Zonder te onderzoeken of deze dingen ook alzo zijn wordt er maar een briefje aan het pootje van een der postduifjes gebonden en dat publiceert maar! Broederlijk, liefderijk, vredelievend, op-goede-gronden-veroordeelend, voorwaar!

Laat me u gerust stellen, broeder. Er is in Eastern Ave. geen vuile wasch. De gemeente bloeit. Er zijn hier kerken vol volk. Zoo vol, dat onze groote kerk de menschen niet kan houden. En ze komen niet om door een populaire rede wat opgezweept te worden, maar om langs de zuiver-gereformeerde lijn Gods Woord te hooren verkondigen. Er heerscht een goede geest. Eenheid en liefde is er bij ons. Er wordt veel gegeven. Het geestelijk leven bloeit. Degenen onder ons, die meenen, dat de dingen verkeerd gaan, zijn maar weinige. En ondergeteekende doet zijn werk met veel genot, zoover als het de gemeente betreft. Zoo staan de zaken.

En uw voorstelling van de bewuste vergadering is gansch scheef. Er is geen congregationalisme en ook geen autocratie in het spel geweest. En van het pausdom hebben we een gruwel, ook in de leiding der gemeente. De arme schapen zijn ook niet door ons opgezweept, en er is ook geen regeermacht in hunne handen gelegd.

De zaak is deze. De kerkeraad oordeelde, dat broeders, die den leeraar beschuldigen van een openbare grove zonde, naar Art. 74 en 80 D. K. O. zoo niet met den leeraar aan de tafel des Heeren konden gaan. En waar de kerkeraad ook oordeelt, dat de leeraar niet aan zulk een openbare, grove zonde in leer en prediking schuldig staat, eischte de kerkeraad, dat bedoelde broeders die beschuldiging zouden intrekken. Dat weigerden de broeders en ze eischten toegang tot het avondmaal met handhaving van hun beschuldiging en vijandige houding. De classis oordeelde, dat de broeders zoo wel aan het avondmaal mochten gaan en adviseerde aldus den kerkeraad.

Nu was er bij den kerkeraad hoegenaamd geen voornemen om dit onmogelijke advies op te volgen. De vergadering van alle belijdende leden werd dan ook niet opgeroepen, om daarover te oordeelen. Feit is, dat honderden van die "arme schapen" op de vergadering der classis waar dit advies gegeven werd, tegenwoordig waren, en met groote verontwaardiging haar verlieten. Men had reeds geoordeeld. En men gaf twee dingen te kennen. In de eerste plaats, dat men nooit met de broeders zoo avondmaal wilde vieren. En in de tweede plaats, dat men gelegenheid zou zoeken om te protesteeren. Let wel, dat oordeel was niet gegrond op een voorstelling door den leeraar gegeven van de zaak, maar op hetgeen ze zelf hadden gehoord en gezien bij de behandeling der zaak op de vergadering der classis. Men wilde met een protest door de gemeente. De kerkeraad besloot, om veel onrust en verkeerde voorstelling te voorkomen, een vergadering samen te roepen van heel de gemeente, de gemeente op te wekken tot handhaving van een goeden geest en broederlijke liefde, en tevens haar gelegenheid te geven om op ordelijke wijze te protesteeren. Dat is er gebeurd. De

leeraar heeft de gemeente toegesproken, haar opgewekt, om geen gehoor te geven aan allerlei losse praatjes, om tegenover allen den geest der broederlijke liefde te bewaren. En eindelijk heeft hij, niet in eigen woorden, maar meest door het voorlezen van officieele besluiten zeer objectief de zaak voorgesteld. Hij heeft niemand opgezwepen. Hij heeft te kennen gegeven, dat ieder op de kaart zijn begeerte kon te kennen geven zooals hij wilde. En in de beste stemming is de gemeente huiswaarts gekeerd.

Een vuile wasch nietwaar? Verbreking van het kerkverband? Verschrikkelijk? Bezin u toch eerst en win wat meer informatie in en uit nog vertrouwbaarder bron, broeder, vóór ge weer briefjes aan de pootjes van uw postduifjes uit laat vliegen naar Chicago!

H. H.

MIJN RAAD ZAL BESTAAN, EN IK ZAL AL MIJN WELBEHAGEN DOEN

Ja wij bukken voor dien wijzen,
Dien bepaalden raad, die wis
Al ons lieven, al ons prijzen,
Meer dan alles waardig is.
Hier verga, wat ooit moog blinken,
Vrienden, rijkdom, eer en staat,
Laat het vallen, laat het zinken,
Niets besta dan deze Raad!

UIT EN VOOR DE PRAKTIJK DES LEVENS

“Ons doel is om het Gereformeerde kind van God te onderwijzen en voort te helpen in het leven van een vol, diep, alzijdig Christelijk leven voor zijnen Heer; in elke relatie, op elk gebied, en in iedere sfeer”.

—Om Recht en Waarheid, Blz. 46.

“Om in het licht der Schrift het kind van God te doen wandelen” is steeds het doel en streven geweest van de beide broeders leeraren met wie wij mogen saamwerken in het opstellen van dit nieuwe maandschrift, waarnaar, we mogen zeggen, niet weinigen in onze kerkelijke kringen reeds eenigen tijd verlangend hebben uitgezien.

In al hun ambtelijk optreden en leerarbeid, en niet het minst in de door hen streng volgehouden anti-thetischen gedachtengang van hun onderwijs wat de leer van zonde en genade betreft naar de Schrift, was dit hun wit.

In al hun getuigen tegen de dwaling der Gemeene Gratie leer, zooals die door wijlen Dr. H. Bavinck en Dr. A. Kuyper Sr. werd onderwezen en aan het volk in Nederland werd voorgehouden als grondslag voor het gemeenschappelijk handelen en wandelen van de menschen kinderen in deze tegenwoordige wereld; ofschoon daarbij het volk Gods de leuze van het “Pro Rege” had aan te heffen tegenover den zang van “De Roode Vaandrags”, en ondanks dat die Gemeene Gratie beide de kinderen des duivels inspireerde om “de touwen weg te werpen en de banden te verscheuren” en het veld baande voor de vorming en den groei van de Kerk des Heeren!

“De Schrift te laten spreken” om het Verbondskind,

des Heeren dienstknechten en dienstmaagden, daardoor den rechten weg te wijzen door dit aardse leven heen naar het Vaderhuis.

Door het leven in de wereld, van welke de Heere Christus sprak, dat zij Hem niet kende, en waarvan onze Heidelbergse terechtigd zegt, naar de ervaring immers van Gods kind dat Hem belijdt, dat ze een *jammerdal* is; en dat als een tocht van beneden naar Boven van de Gemeente des Heeren haar afbeelding geschilderd vindt in de woestijnreis der kinderen Israels na hun uittocht uit Egypte.

Dat leven van Gods gunstgenooten, levend uit de schatten van het Goddelijk Vriendschapsverbond, Gode verheerlijkend en ons rijkmakend, te leeren kennen meer en meer, te sturen, te belichten, vol te maken, “daartoe moeten wij ons eenig en alleen op het standpunt der Schrift plaatsen”. Ook deze aanhaling uit hetzelfde geschriftje waaruit wij ons motto kozen, de brochure die een getuigenis was, een declaratie tegenover leugen en onrecht, komt tepas, waar wij ons zullen zetten om telkens uit het veelzijdige en aan gebeuren rijke leven rondom ons en door ons en in ons, een of ander ding of verschijnsel even voor onze lezers te doen stilstaan op den snellen weg naar het geweest-zijn; om er de gedachte van te trachten te vatten, de beteekenis er van te verstaan, om het te beschouwen in het altoos klare schijnsel van Gods Getuigenis.

Te einde zoo elkaar te helpen in het opwassen tot een volkomen man. Een, die niet verlegen staat in het zien van zijn weg en zijn taak, maar, in de volle wapenrusting Gods, staande blijft in den moeilijken strijd van dit leven, dat voor den waren soldaat des Heils van God toch ook zoo zielsgoed en krachtstalend kan zijn.

Elkaar stichtend, niet met vrome praat die in den grond onheiligh is en godonteerend; maar met goeden raad en voorlichting, die niet in twijfel laat gelijk dat wel zelfs met tot professoren gerichte vragen en verzoeken voorgekomen is hier op een Synode, en in Nederland nog onlangs met de Gereformeerde-Studenten Tooneelkwestie.

Toetsing van alle wat we naar onze beperkte kracht en aangewezen gezichtsveld opmerken en opmerkelijk vinden in de groote wereld, dichtbij of veraf (En afstanden hebben thans op aarde geen geduchtheid meer, sedert de onbegrepen lichtvonk en de snelle kunstvogel alles nabij brengt of in den algemeenen maalstroom sleurde); en wat we van waardij achten om daarop nader te letten voor een godvruchtig onderzoek van wat gemeden en gehaat, of bemind en gezocht moet worden, we herhalen, — toetsing aan de Bijzondere Godsopenbaring, aan de Heilige Schriftuur, is hetgeen wij ons voornamen onder den zegen des Heeren te zullen behartigen. Immers onder ons kennen wij ook dit woord: “Gods Woord moet ons onderwijzen aangaande God, onszelven, en de wereld der schepselen rondom ons”. (Om Recht en Waarheid. Blz. 49).

Buiten dat woord bezitten wij geen enkele bron waaruit wij werkelijke, goede, dat is Gode waardige, kennis, kunnen putten. “Ook de natuur biedt ons geen wezenlijke kennis van God” en van het leven der wereld aan.

Daarom zullen wij dan ook met het opvangen der geluiden, wanklanken en rauwe kreten hier, juichtonen en klaagliederen daar, het oor te luisteren leggen in dien zin "naar het geween en het gejuich van de kinderen der menschen, zooals de Schrift ons dat te hooren geeft".

Al zal onze bepaalde taak en aandeel daarin anders zijn dan van de twee broeders leeraars, die hunne vele gaven en krachten aan dit nieuwe en door den tijd gevorderde Gereformeerde tijdschrift willen wijden.

ZIJ steken naar de diepten der geopenbaarde Wijsheid Gods af en reiken naar de hoogten van 't hemelsche Vriendschapsleven Gods, om ons voor Gods aangezicht te doen wandelen in vreeze door dit tijdelijk leven.

WIJ blijven meer toeven op het breede, vlakke veld van allerlei menschelijke bedenking, uiting, vinding, roeping en ervaring, teleurstelling en ontwikkeling.

Gaan de wijdde in, zien over de akkers der "cultuur" heen, nemen het dichtbijgebeuren en het misgenoemde "kleine" op, of turen in de verte, waar torenwoningen en geldbankkasteelen rijzen naar omhoog, en niet minder dikke rookwolken dwarrelen van volkenbrand en wereldschroeien.

Van dit alles geldt zeker wat lang geleden een bekend Duitsch dichter geestdriftig zeide: "Grijpt slechts rondom U in het volle menschelijke leven! Waar ge het ook aanvat, overal is het interessant".

Voor Gods kind echter en Jehova's vriend is dit leven, dat eenerzijds ellendig is en een doodelijke kampplaats, meer dan "interessant", dan een voorwerp van ijdele studie of applauszoekend vermaak.

Het is voor hem de tijd, waarin hij zich, — naar de hem door Gods genade geschonken roeping, voor oogen hebbend Christus' heilig voorbeeld, en door Diens Geest gezalfd —, als profeet, priester en koning openbaart en werkt, om de komst van het Godsrijk te doen naderen naar Gods Raad.

Om Christus' voetstappen te drukken, en voor en met Hem te strijden en te lijden.

Daartoe nu willen ook wij onze lezers opwekken in het vermelden en bespreken van de bedrijven op "'s werelds schouwtooneel".

Met de bede voor hen en ons, die Psalm 119 vers 18 en 23 zoo echt vroom aangeeft:

Doe mij op 't pad van Uw geboden treen;
Schraag op dat spoor mijn wankelende gangen:
Daar strekt zich al mijn lust en liefde heen.
Ai! Neig mijn hart en vurig zielsverlangen,
O Heer! naar Uw getuigenis alleen. — — —

Dan wandel ik vol moeds op ruimer baan,
Omdat mijn ziel gezocht heeft Uw bevelen;
Dan doe ik zelfs aan koningen verstaan,
Hoezeer mij Uw getuigenissen streelen;
Dan zal ik mij niet schamen, noch Uw daan
Uit slaafsch ontzag of dwaze vrees verheelen.

G. V. B.

Love creeps, faith climbs.

ONZE SCHOOLSTRIJD IN MICHIGAN

De christenen in Michigan, — voorzoover zij kennis en gevoel hebben van hunne verantwoordelijkheid als ouders en voogden tegenover God den Heere; van hunne verplichting om hunne kinderen naar den eisch des Verbonds Gods een godvruchtige opvoeding te geven, en een onderwijs te doen genieten, dat gericht is op het betrachten van de Geboden des Heeren; van hun roeping om den jongens en meisjes een kweeking te doen deelachtig worden die tot wit heeft hen wél toe te rusten voor den strijd in dit leven tegen de macht van den Vorst der duisternis, tegen de verleiding van deze booze, verlokkenende wereld, en voor het uitroepen van den Naam des Grooten Konings, Wiens komst dra te wachten is en door het Volk des Heeren met verlangen wordt verbeid —, worden bemoeilijkt en sluipachtig aangevallen door een vijand, die hen de mogelijkheid wil benemen om vrijelijk in het openbare leven van dezen Staat hunne kinderen te zenden daar, waar zij de rechte plaats en de noodige hulp vinden voor een Bijbelsche opvoeding en Christelijke opleiding, gelijk de eed des Heiligen Doops, door hen geloovig afgelegd, het vordert.

Lang niet allen die zich christenen noemen zien zóó tegen deze zaak aan. Of staan op zulk een vasten, eenig goeden grondslag tot verdediging van hunne rechten, door God hun verleend, en tot behartiging hunner plichten.

Gereformeerde Christusbelijders evenwel kunnen niet anders dan DUS hunne positie uitbakenen en aangeven in deze kwestie.

Zij toch leven, moeten althans leven, uit de Verbondsgedachte Gods, en beschouwen mitsdien hunne kinderen, hun zaad, als de Heilige Schrift het noemt, als een Erfdeel des Heeren, welke zonen en dochteren in de wegen des Verbonds, gelijk zij zelve, hebben te wandelen en voort te trekken.

En al is het ook dat andere christenen, naast hen staande of met hen reizende, Presbyterianen, Lutherschen, Roomschen, mede zich opgemaakt hebben om het goddelooze, booze, en inconstitutioneele dwangvoorstel van de Wayne County Civic Association te bekampen op den aanstaanden November stembus dag, zij, Gereformeerde belijders, die in alles het Woord des Heeren laten gelden voor het leven, en door den Geest worden geleid, moeten en kunnen ook niet anders dan er voor zich zelf steeds van overtuigd zijn, dat vooral om den aanslag tegen den "God des Bijbels" in het John Hamilton wetsamendement verborgen, *hun* strijdreden ligt en *hun* pleitgrond in het getuigen tegen het moedwillig plan van Geheime-Genootschap aanhangers uit Detroit en omgeving vooraan, die desondanks nog wel durven beweren goede christenen te zijn en vooral goede Amerikanen.

Zeker, wij stemmen toe, dat door het wetsvoorstel in Wayne County geboren, aan de uitdrukkelijke gedachte van godsdienstvrijheid der landsburgers en van het recht daarop voor een ieder groot geweld wordt aangedaan, hetzij men daarbij het oog heeft "op de beginselen der Reformatie waarvoor de Hollanders 80 jaren lang goed en bloed hebben geofferd", zooals De Hope het onlangs had in een artikeltje tot opwekking voor den strijd tegen

het schooldwangvoorstel, of bepaaldelijk op onze Constitutie der Landsunie doelt.

Ook op deze snoode aanranding moet wel worden gewezen.

Natuurlijk zullen, als het Amendementsvoorstel der valsche-eenheidszoekers en der schijnverdraagzamen wet wordt, en alle kinderen in Michigan naar de publieke scholen hebben te gaan tot hun zestiende jaar toe, vele vrije, nu bloeiende, inrichtingen van onderwijs den nekslag worden toegebracht, en de met veel opoffering verkregen eigen kweekplaatsen en gezamenlijke opvoedingshuizen moeten worden gesloten.

En aldus aan rustige en 's lands welzijn zoekende burgers groote schade en leed worden berokkend.

Doch dat alles moet *ons* in de eerste plaats niet leiden in ons verzet tegen het woeden van hen die ook door deze aanvaldaad toonen hoezeer zij Gode gram zijn en 't Hem vreezend volk haten.

Ook is het wel mogelijk, — neen het zal niet *kunnen* anders zijn, tenzij Overheid en Volk zich tot God bekeeren en Zijn heilzaam Woord aannemen —, dat, als gevolg van de bekrachtiging van bedoeld schoolvoorstel, grooter tirannie zich openbaart, en de publieke school, — nu nog door vele menschen van Gereformeerde belijdenis hoogelijk, maar onbegrijpelijk, geprezen als “krachtig middel tot Amerikanisatie”, een publiek en totaal Gode-vijandige, anti-christelijke macht wordt als zoodanig uitkomend tot in de bewaarschoolles spelletjes en kinder danspasjes toe.

Eveneens is de waarschijnlijkheid groot of het Rome, dat men meent te zullen verslaan door den dwang van algemeen Staatsonderwijs zonder den waren God, zal te grooter kracht ontwikkelen in het maatschappelijke en staatkundige leven, waarin een Gods genade vijandig humanisme en het vorderend socialisme heerschen willen oppermachtig.

Maar een wedergeboren mensch, een inwilliger door Gods verkiezende liefde van Zijn Genadeverbond, een strijder voor den Naam des Heeren, een Gereformeerd geloovig christen, rekent allereerst en in alles en altijd met zijn God en Koning, Wien hij naar lichaam en ziel toebehoort met alles wat hem daarbij geschonken is “om den hof te bebouwen en te bewaren”.

Gods geboden zijn hem lief en de zegeningen des “Verbonds met Abraham” kunnen niet anders zijn en zijner kinderen deel zijn. — — —

Niet de Staat heeft het recht of de plicht om op te treden als Opvoeder of Onderwijzer.

De Overheid heeft slechts regelen te geven, dat de burgerij onbelemmerd in deze zaak zelf kan voorzien.

“De Staat heeft geen andere zorg dan te waken, dat op geenerlei wijze de ouders worden verhinderd hun kinderen *die* godsdienstige en zedelijke vorming te verschaffen, die zij voor hun geweten meenen de juiste te zijn”, zegt Prof. Anema in “Christendom en Opvoeding”.

Wij zeggen: God legde aan de ouders de plicht op hun kinderen op te voeden in “de leering en vermaning des Heeren”; hen de “daden des Heeren” te vertellen en Zijne wonderen van ouds;; ze te vormen tot waardige kinderen

van het Koninkrijk dat “derzulken” is, tot kloeke strijders en beelddragders Gods.

En de Overheid moet met deze Oudertaak rekenen, door in het openbare burgerleven al wat daartegen indruischt te verdrijven en te straffen.

Wij willen en kunnen niet anders, wanneer de liefde Gods in onze harten is uitgestort, (en dat mag verwacht van hen die *christenen* heeten), dan de huiswetten Gods, Zijne rechten en inzettingen gehoorzamen en hooghouden, gruwende van de oudwijfsche fabelen en de, — den Eenigen Eeuwigen God en Vader van onzen Heere Jezus Christus niet kennende of verloochenende —, Grieksche en andere Heidensche ideeën en zeden.

Hebben deze laatste eenig volk behoed van een smadelijken ondergang of hopeloos verderf?

Onze strijd, ons deelnemen aan den tegenstand tegen de barbaarsche gedachte en de onverdraagzame bedoeling, die aan het Hamilton Amendement op Art. XI van de Constitutie van den Staat Michigan ten grondslag ligt, zij geheiligd aan God Almachtig en Vrijmachtig!

Vloeie voort uit diep ontzag voor Godes hoogheid en worde geleid door de vreeze des Heeren.

En in dien strijd helpe dan voorts alle rechte middel, elk wapen door God geschonken.

Allereerst het ootmoedig smeekgebed tot den God onzes levens en van onze zaligheid.

Die machtig is te doen boven bidden en denken.

Die ook, zou al nederlaag en druk ons deel moeten zijn, alle dingen, ook het schijnbaar kwade, ons ten goede keert, naar de ondoorgrondelijke liefde tot Zijn kinderen, en opdat Zijn Raad zou bestaan.

Dan het persoonlijke en publieke woord, ons getuigen door de drukpers, ons protest bij de Overheid, het ons verleende recht tot stembusgebruik.

Ofschoon, vertrouwen te stellen op den uitslag der stembuskampen wanneer het beginselen geldt, zij bij ons contrabande.

“Tellen gaan hoeveel stemmen ons ter beschikking staan, achten we niet alleen onpraktisch, maar ook ongeestelijk”, schreef vier jaren geleden zoo geheel naar ons hart in “De Idee van het Genadeverbond” Ds. H. Danhof.

Onderschat overigens de beteekenis van de school in ons volksleven, in de tegenwoordige wereldgemeenschap, voor uw eigen bestaan en streven als krijgsknechtsveldteeken dragende mensch Gods niet.

Als hulpmiddel van het, natuurlijk aangewezen, ouderlijk onderricht heeft de school zich staag aan ontwikkeld tot een bijkans zelfstandige macht in het land, in de dusgenoemde beschaafde wereld, door de revolutie van het achttiende eeuwige los van de kerk gemaakt en uit de handen der ouders overheerschend geworden en tegen den God des Hemels gericht.

Ze is nu een der sterkste wapenen van het ongeloof geworden.

Dat zal geen bijbellezen op de publieke school, noch bijgevoegde godsdienstles ooit verhelpen.

En ze zal steeds meer een pijnbank worden voor Gods

volk naar mate van de oude paden ook der landsvaderen wordt afgeweken.

Niettegenstaande de vaak aangehaalde, in onze Volks Onafhankelijkheidsdokumenten neergelegde verklaringen van de rechten en vrijheden der "door God Natuur gelijk geschapen menschen".

"De verklaring der onvervreemdbare rechten van den mensch", heeft eens Dr. H. Bavinck terecht gezegd, "werkt op elk gebied, in den Staat, in de Maatschappij, in het Gezin, in de School, de ontbinding in de hand". —

En och, uw al of niet zuiver 100 percent Amerikaan zijn in de oogen van blinden en onkundigen is toch zoo ondergeschikt en van niet-groote beteekenis voor hen die zich "vreemdelingen weten hier beneden" reizende naar 't hemelsch vaderland.

Dat gewaande echtheidsmerk wordt immers toch meest maar beslist door een saamgeroepen meerderheid, hetzij van stembusgangers of kiezers thuisblijvers, een van de helft plus een, of een van twee derden van 't geheel, dat het soevereine volk moet voorstellen.

Maar uw kind, den Heere toegewijd, wordt, heden ten dage, gelijk u zelf, door de "gemeenschap" opgevorderd, een gemeenschap die zijn wortel vindt in de saamleving en coöperatie van het Sinear's dal, waarvan Genesis 11 spreekt, en die God verstoorde en verwarde.

Deze hoogmoedsmaatschap en menschentrotsch-eenheid is valsch en uit den Booze.

In de gemeenschap der vriendschap van den Drie-eenigen Verbonds God te leven door Christus den Heere zij ons hoogste geluk, en het eenige richtpunt van heel ons leven en streven.

Moet ge dan alleen staan, en is vervolging en smaad uw deel, — wat nood?

God is nooit aan de zijde der zwaarste kanonnen en van het grootste aantal soldaten, gelijk de wereldbeheerschende en Godverachtende Napoleon loog.

"Ons staat een sterke Held ter zij; de zege is ons beschoren"! In beginsel hier reeds is de overwinning ons deel door het geloof in Christus, en met Hem eenmaal in heerlijke volkomenheid.

En alleen te staan in Godes kracht, wat zou U toch doen vreezen?

Het kan U tot helden maken, wien eeuwige glorie kronen zal!

Waar is, wat ook Dr. W. J. Aalders, in zijn "Gewijde Synthese", nu bijna tien jaren geleden verschenen, schoon opmerkte: "Het is ook een stuk geloofsheroïsme alleen te kunnen staan, en uit een eigen beginsel te mogen leven.

Gronden en redeneeringen, die het handhaven of aanbevelen mogen welkom zijn, ten slotte wijken zij alle als de Majesteit van God zelve de ziel doorhuivert". —

De christen versta daarom zijn roeping; de gereformeerde belijder kenne daarom zijn plicht; God's kind gehoorzame daarom het bevel des Vaders, dat hem aan alle zijden een bewijs der liefde, en op te volgen, een openbaring van wederliefde moet wezen.

Hij beleve in alles den gang der gedachten Gods in het organische leven des Verbonds.

Hij wake, bidde en strijde, zonder ophouden.

Met alle macht en middel hem verleend.

Door het geloof des harten in den Heere Zebaoth.

Hij gedenke ook de Overheid in zijn smeking voor Gods troon der Almacht en Heiligheid.

En zoeken zelve kracht en troost in de zangen van het Zion Gods in de gewijde Psalmen ons bewaard.

G. V. B.

VAN DEN VOORSPOED DER GODDELOOZEN

(Om van buiten te leeren)

En al is het, dat de goddeloozen in grooten voorspoed leven, gelijk David en de profeten getuigen, zoo moeten wij ons niet verwonderen, en ook niet struikelen, maar ons vertroosten, verzekerd zijnde, dat hun einde de eeuwige dood is; Hij rukt hen uit als schapen, dat zij geslacht worden. Daarom is het verwonderlijk, dat de geloovigen niet nog meer tegenspoed hebben, vanwege de heerlijke vreugde, die voor hen bereid is, en daarentegen, dat de goddeloozen niet nog meer voorspoed hebben, dan zij doen, om de gruwelijke verdoemenis, die voor hen aanstaande is. Daarom, al is het, dat de beproeving der geloovigen ongelijk is aan die der goddeloozen, zoo kan ook de opstanding der dooden ongelijk wezen.

De Ziekentroost,

Nederlandsch Psalmboek.

ISN'T IT WONDERFUL

Isn't it wonderful, when you think,
how the creeping grasses grow,
High on the mountain's rocky brink,
in the valley down below?

A common thing is a grass-blade small,
crushed by the feet that pass;
But all the dwarfs and giants tall,
working till doomsday's shadows fall,
Can't make a blade of grass.

Isn't it wonderful, when you think,
how the wild bird sings his song,
Weaving melodies, link by link,
the whole sweet summer long?
Commonplace is the bird, allway,
everywhere seen and heard; —
But all the engines of earth, I say,
working on till Judgment Day,
Never could make a bird.

Isn't it wonderful, when you think,
how a little seed asleep,
Out of the earth new life will drink,
and carefully upward creep?
A seed, we say, is a simple thing,
The germ of a flower or weed; —
But all earth's laborers laboring,
with all the help that wealth could bring,
Never could make a seed.

J. S. CUYLER.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof
H. Hoeksema
G. M. Ophoff
B. J. Danhof
G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich.
Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 2.

NOVEMBER, 1924

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

SOJOURNING SAFELY

He suffered no man to do them wrong.
Ps. 105:14a.

Sojourners in the world are the people of God. Pilgrims and strangers in the earth God makes them. According to a figure of which the Bible is fond, God's children dwell in tents. An abiding dwellingplace, a permanent home they neither possess nor desire here below. As they cast their eyes about them on the things that are on earth they unite in singing with the inspired poet of Ps. 39:

"I am a stranger here,
Dependant on Thy grace,
A pilgrim, as my fathers were,
With no abiding place."

Then, again, lifting up their heads and the light of a New City reflecting in their longing eyes, they travel onward, repeating after the poet of Ps. 17:

"When I in righteousness at last
Thy glorious face shall see,
When all the weary night is past,
And I awake with thee
To view the glories that abide,
Then, then I shall be satisfied."

The reason for this sojourner-attitude and pilgrim-spirit is that they are citizens of another country, the heavenly. For they are born from above, they have been begotten again unto a lively hope thru the resurrection of Jesus from the dead. Of the life of the Risen Lord they partake. That new life is not of this world. Neither is it a resuscitation of a life in days of yore, in Paradise Lost. But it is the life of a New City, of the heavenly Jerusalem, of the eternal Kingdom, still to be revealed in the full splendor of its beauty. It is a life, not from below but from above, not earthy but heavenly. It is not mournfully glancing back upon a lost estate, but hopefully looking forward to an eternal inheritance. It is decidedly other-worldly. Not by any external method of naturalization but by the inner process of spiritual

renewal, they became citizens of another country. And thus they became strangers and sojourners on the earth, pilgrims with their faces set toward the City that hath foundations, whose builder and maker is God.

Of these strangers on the earth the author of Ps. 105 affirms that in their earthly pilgrimage they always were well protected and safely guarded. For God "suffered no man to do them wrong". And as it was in days of hoary antiquity and of patriarchal fame thus it is with these pilgrims thruout the epochs of history and thus it will be till the last one of them shall have appeared in Zion before God.

Sojourners they are, travelling safely!

How wonderful is this safety of God's children in the world.

For, first, there is no strength in their number. They are but few, yea, very few, indeed, at any given moment of history. How few were the sojourners that travelled with the father of believers when he was called to leave his father's house and kin and became a stranger in the earth! How small was the number of them when as tentdwellers they sojourned with Isaac and Jacob in the Land of Promise as in a strange country! How small a band they were when they bent their necks under the cruel yoke of Egypt's bondage! How insignificant proportionally appeared their number when they inhabit the land flowing with milk and honey in the midst of the mightiest nations of the earth! And even when finally the gates of Jerusalem are thrown open to all the nations of the earth and many tribes turn their faces toward Zion to learn the will of Jehovah, their number is comparatively small, especially when counted according to the election of grace.....

Surely, counted by themselves, apart from any comparison with the world, they are a great throng. And once, when all the weary night is past for these pilgrims and time shall be no more, they shall constitute a multitude the symbol of whose number is in the firmament's countless stars and in the sand that is on the seashore. Innumerable shall be their host when the last one of them shall have buried the pilgrim's staff in the Valley of Death and, bearing the palm-branch of victory and wearing the glorious crown of life and the spotlessly white robe of

righteousness, shall sing with all the redeemed of God eternal Hallelujah's before the throne of God and the Lamb. Then they shall be a multitude which no man can number.

But now, in the days of their sojourn and pilgrimage, their number is quickly expressed. For they are few, very few, indeed.

What hinders the enemy to be upon these few strangers and to swallow them up alive?

Considering the smallness of their number the safety of their sojourn is a marvel!

Then, how perilous is the road they are called to travel!

For they are in the world, yet they are not of the world. The road of their pilgrimage leads directly thru the world and the world hates them. Under the leadership of and in alliance with the Prince of Darkness that world is filled with enmity and raves with furious hatred against these pilgrims to the heavenly Jerusalem. For the life of their Risen Lord they strive to live and their conversation and walk are not according to the fashion of this world. The world's song they do not sing; the world's dance they do not dance; the world's treasure they do not treasure; in the world's pleasure they have no pleasure; in the world's glory they do not glory. And they decline to worship the world's god. Of the City that hath foundations is their song, in the Lord they rejoice and in Him is all their glory. For anointed of the Lord they are, a holy nation of royal priests and they show forth the praises of Him that called them from darkness into His marvellous light!

And the world they condemn.

Small wonder that the world hates them and is enraged against them with the same fury that made them nail the Lord of glory to the accursed tree. For a united power of darkness are the world and its Prince. And they lurk in secret places, and they conspire in the dark, and they marshall all their strength to harm these few wayfarers and strangers and to blot out their existence in the earth or to prevent them from entering into the promised inheritance.

How defenseless seems the position of these sojourners on the earth!

Yet, in spite of their smallness in number, in spite of their perilous path and hateful enemies, in spite, too, of the fact that the power and authority and wealth of this world generally are not on their side,—how perfect is their safety as they journey onward to the City of their hope!

For: "He suffered no man to do them wrong!"

He was Abraham's Shield, Isaac's Protector, Jacob's Guide, Israel's Deliverer. He is the Refuge and High Tower of all His people, thruout their earthly sojourn and He never fails nor forsakes them.

And this is quite sufficient.

For He is God Almighty. He ordained all things with a view to the salvation of these sojourning strangers; He

made all things with a view to their glorification; He moves and directs all things with a view to the realization of their eternal inheritance. And without Him no creature moves. Without Him no hateful heart registers another beat; without Him no malicious mind contrives a single plan; without Him no reviling tongue utters another syllable. No murderous sword strikes a blow, no human power condemns, no human army moves, no devil stirs in the darkness of the abyss, but by His will. No lion roars, no serpent sneaks, no pestilence stalks, no fire burns, no water drowns, no death lurks, but when He allows. If He does not suffer, nothing in all the wide creation stirs.

Still more.

When they do move, beat, contrive, speak, strike, sneak, lurk, they do so to serve His purpose. He it is, the Almighty, that suffers no man to do these sojourners wrong!

How safe they are!

Peace, be still!

And how could He allow any creature to harm His people?

They are dear to Him as the life of His Son! To turn them is to touch the apple of His eye. For He is not only the Almighty, but the God who loved these sojourners from before the foundation of the world. He knew them in eternal love. And knowing them He chose them. And choosing them He ordained that they should be made like unto the image of His Son, that He might have many children and His Son many brethren. And ordaining them He revealed to them the greatness of His love by sacrificing His most Beloved for their ransom, and having shed the blood of His Son in their stead He redeems them to His praise by the power of His grace!

His love is in them. His Name is in them. His glory is connected inseparably with their salvation. The price of the precious blood of His Son is paid for them.

How could He?

No more than He can deny Himself, no more than He can surrender the glory of His own name, no more than He can make void the power of His own Son's blood, alter His counsel or change Himself,—no more can He suffer any man or devil, or any other creature to harm His beloved, His anointed prophets, sojourning in the world.

A mother may forget her sucking-babe.

But the Almighty forsakes His people never! He suffers no man to do them harm!

My soul shall not be greatly moved!

But does not this firm confidence and comforting assurance appear idle and without sufficient ground in the light of actual history?

Superficially considered it would seem so.

Ah! how these sojourners suffered in the world! How large a measure of the suffering of this present time was meted out to them! How they were reviled, how they suffered reproach and were made a sorry spectacle in the

world! How they were persecuted, chased over the earth, subjected to poverty and misery, shut up in dungeons and holes of horror! How they were tortured without mercy, cruelly sawn asunder or burnt at the stake amid the mocking shrieks of the enemy! History rather depicts these sojourners as a small band of silent sufferers, with marred visages, utter amazement in their looks, well-nigh succumbing, like their Master, under the crosses as they are driven to the place of slaughter, and moaning: "For Thy sake we are killed all the day long!" The trail these wayfarers leave is a bloody trail!.....

Yes, but: "He suffers no man to do them wrong."

The enemy may devise mischief, may touch you, make you suffer for a time, rave against you in bitter hatred and kill the body.....

God is for us. Therefore all things are for us and work together for our good. Heaven and earth and hell move only at the bidding of our Lord and therefore, at the bidding of that same love that was manifested on Golgotha's hill. Gold is tried by fire, God's people by sufferings and tribulations, inflicted by raving enemies and furious devils. These all are our servants. And we are more than conquerors thru Him that loved us!

Be of good cheer, pilgrim on the way to Zion! Thru suffering the way leads to glory. Presently the Lord will give thee beauty for ashes, oil of joy for mourning and the garment of praise for the spirit of heaviness!

The crown for the cross!

H. H.

SYMBOLEN VAN HEILGEHEIMEN GODS IN DE SCHEPPING

(Da Costa zong daarvan in een klein dankvers na 't ontvangen van een vriendschapsgeschenk, in heerlijke druiven bestaande, aldus:

Neen! den druif van Ipenrode
streeft geen moerbij van het Y..... op zij.

Maar geen kampstrijd, zelfs van heuschheid,
werd van weerszij ook bedoeld.
Slechts bij 't uiten van een vriendschap,
vast gegrond en diep gevoeld,
't zaam genieten van den rijkdom
van eens Scheppers heerlijkheid.
't Zaam verheffen van de liefde
van een Heiland, neergeleid
in 't omhulsel van den wijngaard,
van den wijnstok, van den wijn,
die van hooge heilgeheimen
teedre zinnebeelden zijn. —

(En in het befaamde Achttiende Amendement op onze landsconstitutie werd, dwaas genoeg, de wijn verworpen als kwaad en het gebruik ervan als uit den Booze aangemerkt.)

"TWIST TEGEN ULIEDER MOEDER"

Pas thuis van zijn eerste reis, heeft "The Standard Bearer" heel wat te vertellen. Hij zal echter wat op adem moeten komen, om ons zijne geschiedenis in orde te kunnen verhalen. Ditmaal wil hij zich 't liefst beperken tot het aanstippen van slechts enkele bijzonderheden. Hij heeft allerlei ervaringen opgedaan; zooals trouwens te verwachten was. En niet alle waren van de aangenaamste soort. Ook dit zal wel niemand verwonderen. Het reizen zelf leverde nog al moeilijkheden op. Niet iedereen was den vreemdeling even behulpzaam; zoodat deze af en toe nog al eens een trein miste. Daardoor werd zijne aankomst op sommige plaatsen vertraagd, en het geduld van hen, die reeds op zijne komst hadden staan wachten, wel wat op de proef gesteld. Bij dezulken was de ontvangst er echter niet minder hartelijk om. Men wilde wel, dat hij vaker kwam, of zoo zulks direct niet mocht gaan, althans meer koopwaar, van dezelfde soort, medebracht. — Wij zullen eens zien. — Anderen ontvingen hem minder welwillend. Sommigen fronsten reeds de wenkbrauwen, toen men hem in de verte zag naderen. Een enkele schold hem zelfs voor een ongehoorzaam kind. Hij moest maar meer gezeglijk wezen. Als Moeder sprak, paste het hem te zwijgen. In elk geval moest hij niet onder het ouderlijke dak willen blijven vertoeven, indien hij voornemens was voor eigene zienswijze uit te komen. Want een huis, dat tegen zich zelf verdeeld is, kan immers niet bestaan?

Aldus moet de man tot hem gesproken hebben.

In zulk spreken schuilt een element van waarheid. Een koninkrijk, dat tegen zich zelf verdeeld is, wordt verwoest. Dat is zeker! En die waarheid is ook van toepassing op de gemeente des Heeren. De Kerk van Christus moet hare éénheid bewaren. Geen worm mag knagen aan haren geestelijken levenswortel. In haar huis moet alles worden ingericht naar de wet van haren Koning. Anders kwijnt hare gezondheid, en kan zij niet wezenlijk voorspoedig zijn. Is er nu een vijand, door welke poort ook, haar veste binnengedrongen, dan moet zij dien zoeken uit te werpen. Zij vermag geen kwartier te verleen. Dat wel te doen, zou doodelijk kunnen worden voor haar zelve. Evenwel, in het uitwerpen van ketters zij zij zeker van hare zaak. Dat kan maar niet geschieden in eene dommeling. In oorlogstijd zijn vriend en vijand dikwijls moeilijk te onderscheiden. Men weet zich wonderlijk te verkleeden. En de vijand binnen de poorte is bijna altijd vermomd. Wordt er dus "kameraad" geroepen, of ook "spion", "the foe within the gate"! dan wrijve men zich eerst terdege de oogen uit, om klaarlijk te kunnen onderkennen, den roeper zoowel als den nagewezen. Meer dan eens toch heeft de historische kerk hare trouwste dienaren uitgeworpen; zoo zelfs, dat bij tijden *ketter* en *martelaar* feitelijk identische begrippen waren; en het bloed van zulke ketters-martelaren is telkens geworden het zaad eener zuiverder kerk. Ook zij, die zich Gods gunstgenooten waanden, hebben menigmaal gemeend Gode een dienst te doen met het uit de synagoge werpen en doden van de discipelen des Heeren. Ook

daartegen moet worden gewaarschuwd. Hoe strengelijk wij dan ook zullen handhaven het recht en de plicht van Moeder, om hare trouwelooze zonen voor "de goden" te stellen; wij zullen tevens, naar eisch van Gods Woord, de getrouwe kinderen opwekken tot het twisten tegen Moeder, als deze niet handelt als de vrouw Gods, en de HEERE daarom haar Man niet is. Want gaarne geven we toe, dat Jakob niet zelden, met bleek gelaat, beschaamd moest staan over de handelingen zijner kinderen; maar niet minder is het historisch feit, dat niet Elia, maar Achab de beroerder Israëls was: hij en zijns vaders huis, die de geboden des Heeren verlieten, en het volk Gods de Baäls deed dienen. -Schier altoos is juist dit het tragische geweest in het lot der bloedgetuigen, dat zij uit gehoorzaamheid aan Gods bevelen zichzelf in conflict zagen gebracht met de wetten, decreten en uitspraken van aardsche overheden, conciliën en synoden. Wat anders toch maakte Jeremia tot den man, die ellende gezien had? Wat anders bracht de drie jongelingen in het vuur, en Daniël in den kuil der leeuwen? Hoe had zelfs Christus anders den kruisdood kunnen sterven? Dat was het bange in het leven der Apostelen en der kerkvaders, en van Johannes Huss, en van Luther, en van de Hervormers, en van de vaders der Scheiding. Dat recht der zonen, namelijk, om te twisten tegen hunlieder Moeder, als deze zich misgaat, moet worden gehandhaafd.

Dat hebben ook de "vier professoren", en anderen met hen, na de uitspraken en vermaningen van de Synode van 1920 uitnemend goed begrepen. Zij hebben dan ook niet maar stilletens afgewacht, hoe de dingen zich geheel vanzelf zouden ontwikkelen; maar zijn opnieuw aan den arbeid getogen. Zij hebben aan de kerken de zaken toegelicht, niet uit zucht tot revolutie; maar opdat de kerken in 1922 met bewustheid mochten kunnen handelen, waartoe zij in 1920 niet bekwaam waren. Zij rekenden met feiten. Mag dat nu niet? Mogen wij niet toelichten? Op de Synode van 1920 was geen protest; thans zijn er wel protesten. En in sommige daarvan wordt geklaagd over gebrek aan licht. Op beide Synoden was sprake van geneigdheid tot eenzijdigheid, op sommige punten; en geen van beide heeft iemand als ongereformeerd veroordeeld. Bij meerder licht heeft de Synode van 1922 de besluiten van de Synode van 1920 herroepen. Vraag: stel er werd meer licht verspreid, zou de mogelijkheid bepaald buitengesloten wezen, dat de Synode van 1926 de besluiten van de Synode van 1924 zoodanig ging wijzigen, dat de thans bezwaarde broeders die zouden kunnen onderteekenen? Let men op de geschiedenis, zoowel op die van onze eigene kerken, als op die der Kerk in het algemeen, dan moet stellig meer dan die bloote mogelijkheid worden toegegeven. Welnu, "The Standard Bearer" wil niet revolutionair zijn; hij wil licht verspreiden. En dat is o.i. zijn recht, ook naar Synodale uitspraken en vermaningen, alsmede naar historische precedënten.

Er is behoefte aan licht en samenspreking. Eerst wanneer de kerken der zake volkomen kundig zijn, zullen ze, mochten ze daartoe dan nog behoefte gevoelen, tegenover de stelling der broeders, dat God geen *genade* be-

wijst aan de *verworpenen*, scherp belijnd hunne stelling kunnen plaatsen, dat God zulks wel doet; en tegenover de zienswijze der broeders, dat God het *proces* der zonde, die overigens in hare ontwikkeling natuurlijk wel aan allerlei banden gebonden ligt, gelijk alle andere dingen, niet werkelijk *stuit*, hunne gedachte plaatsen, dat God dit wel doet; en in zake de burgerlijke gerechtigheid, kunnen zij dan staande houden tegenover het gevoelen der broeders, dat die niet mag worden aangemerkt als *iets positief goeds* voor God, dat deze wel als zoodanig moet worden aangemerkt. Tegenover stellingen kon men contra-stellingen plaatsen, en daarvoor bewijzen bijbrengen uit de Belijdenis, of mocht zulks niet gaan, uit de H. Schrift. Op die wijze zouden we verder kunnen komen. Dan kwamen we ook van onze huidige dubbelzinnige uitspraken af. Aan verdere beschuldigingen en vermaningen hadden we dan geen behoefte. Niemand behoefde aan iemand eenige onnoodige moeilijkheid in den weg te leggen. De vraag zou dan eenvoudig zijn, of het verschil van gevoelens, stel er bleef verschil van gedachte bestaan, verder samengaan mogelijk zou laten, dan wel scheiding zou eischen. Wij moeten elkander trachten te raken, vlak, scherp, belijnd. Dat hebben we nu nog niet gedaan. Daartoe zijn de kerken thans ook nog niet bekwaam. Wij moeten ons eerst nog veel meer op de eigenlijke kwestie indenken, en er niet iets anders voor in de plaats trachten te schuiven; ook dienen we elkander te leeren verstaan. En onze overtuiging moet rusten op zuivere objectieve gegevens van Gods Woord. Dan alleen gaan wij veilig. Blijft men echter voortgaan, om ons met geweld uit de kerken te drijven; dan zal er natuurlijk wel zijn onrust en verwarring, maar vrede en welvaart zullen wijken. Want waarheid is het, een huis tegen zich zelf verdeeld zijnde, valt.

Onzerzijds zullen we zooveel mogelijk voortgaan met studie en onderwijzing. En we zullen ons daarbij niet beperken tot de kwestie van den vrijen wil, waartoe de Synode het probleem der Gemeene Gratie feitelijk heeft herleid. Evenmin zullen we al maar door handelen over de algemeene genade als zoodanig. Het verschil van zienswijze tusschen ons en sommige anderen in onze kringen raakt eigenlijk alles. In den wortel is het een verschil van wereldbeschouwing en levensopvatting. Daarom zeiden wij den vorigen keer reeds, dat we niet elke voorstelling onzer vadersen zouden kunnen onderschrijven; ook dan niet, al viel ook de schaduw eener foutieve zienswijze op onze Belijdenis. Wat we daar toch wel mee bedoelden? O, niets bijzonders. Iets, dat gansch algemeen bekend is. Onze vadersen dachten zich b.v. de verhouding van kerk en staat heel anders dan wij ons die voorstellen. En nu viel de schaduw van hunne voorstelling ongetwijfeld, indien niet erger, op Art. 36 van de Belgische Confessie. Doch zij hielden ook tamelijk sterk vast aan de idee van een nationale volkskerk. En op het stuk van de pluriformiteit der Kerk stonden ze zeker niet sterk. Aandachtige lezing van onze Geloofsbelijdenis kan ons zulks doen zien. Ook hebben onze Nederlandsche vadersen juist niet veel eigene gedachten ontwikkeld betreffende het verbond der genade. Bij veel onderling

verschil van gedachte, betaalde men ook niet zelden vrij hooge invoerrechten op uitheemsche goederen. En op de breedere levensterreinen spraken de politiek en de filosofie nog al eens een hartig woordje mede, alsmede de negotie. Terwijl de harmonie tusschen theorie en practijk bij wijlen ook wel iets te wenschen over liet. Van die vaderen nu zijn wij kinderen. En wij hebben mede hunne nalatenschap geërfd. Daardoor zijn wij in opzichten rijk. Hen te eeren, past ons. Doch we hebben ook geërfd hunne minder zuivere voorstellingen, denkbeelden en practijken, en niet te vergeten, hunne problemen en hunne oplossingen van die problemen. Daar moeten we mee werken; doch in een vreemd land. Dat is niet gemakkelijk. Vooral niet waar het feit er toe ligt, dat we veel nog maar betrekkelijk weinig verwerkt hebben, en tevens voortdurend bloot staan aan den invloed van eene nieuwe omgeving. Daardoor komt het, dat we soms met zoo goed als geen eigene zelfstandige actie onzerzijds voor de oplossing onzer problemen overnemen, wat men in Nederland dienaangaande had goedgevonden. Denk b.v. aan de Utrechtsche conclusies. Dan eens verongelukt men in eene zwakke poging, om iets, dat in Nederland historisch en traditioneel gegroeid is en daarom dáár kan, hier op eene niet-Amerikaansche wijze na te bootsen. Terwijl men bij andere aangelegenheden zich bijna uitsluitend laat beheerschen door het leven in eigen onmiddellijke omgeving, en naar Nederland, of zelf Europa, niet taalt. Van een bewust, diep, vol, rijk leven te leven uit een enigszins eigen geestelijken levenswortel is dan ook menigmaal maar weinig sprake.

En het is juist dát, wat wij zoeken te bevorderen. Daarom willen we mede aan onderwerpen, zooals: Art. 36, de pluriformiteit der kerk, het genadeverbond, gemeente-prediking, verbondsofvoeding, de idee van de Christelijke school, en van het Christelijke huisgezin, enz., de eigenlijke grond voor den kinderdoop, het zwakke punt in de Utrechtsche conclusies, en dergelijke, onze aandacht wijden. Ook moeten we ons natuurlijk wel eens uitlaten over verschil van zienswijze ten opzichte van de filosofie en de wetenschap en de kunst en de oefening des lichaams en de aanwending der middelen en de samenwerking met hen, die van eenen anderen geest zijn, uit het oogpunt van levensbeginsel en levenservaring. Aan de uitwendige rust zal dat misschien wel niet altijd bevorderlijk zijn. Want wij zullen in betrekking tot sommige dingen tegen de kinderen hebben te zeggen, dat zij tegen Moeder moeten twisten. Maar wij hopen, dat de geestelijke wasdom er door bevorderd moge worden.

Natuurlijk dient men voor de aandacht te houden, dat onze krachten klein zijn. Daarom zullen we slechts langzamerhand ons maandblad kunnen vergrooten, en misschien eerst na eenigen tijd, vaker kunnen doen verschijnen. Doch we zullen doen wat in ons vermogen is; en wat men ons in staat stelt te doen.

Onderneme "The Standard Bearer" hiermede zijn tweede reis.

H. D.

GOD IS EEN

De mensch is niet één. Hij heeft het leven niet in zichzelf. De wortel van zijn bestaan rust in God. Daarom heeft hij zijn leven in de gemeenschap met God. Voor hem is de Waarachtige te kennen het eeuwige leven. Zijn hart kan slechts ruste vinden in de betrachtting van Gods liefdewet. Zalig is hij, als hij zich in zijne wezenlijke verscheidenheid van God bepaald weet door God en zich uitstrekt tot God in hartelijke navolging en weerkaatsing van het volmaakte liefdeleven van den Drieënige. Daarin bereikt hij zijne bestemming en vindt hij zijn heil. De betrekkelijke tweeheid van den Schepper en Zijne schepping en de rijke verscheidenheid der schepselen onderling is uit en door en tot de absolute eenheid Gods. Want God is één, in Zichzelf, doch ook in zijne betrekking tot het schepsel en in zijnen wil voor den mensch.

Dit moet rusteloos op den voorgrond worden geplaatst. De zondaar toch is in zijn Godsbesef innerlijk verzwakt. Mede door den vloek, waardoor er een sluier ligt op de wereld der schepselen, maar allereerst dewijl het bedenken des vleesch's vijandschap is tegen God, het gedichtsel van 's menschen hart boos is van zijne jeugd aan en de zondaar de waarheid, de juiste voorstelling en zuivere kennis van God, in ongerechtigheid te onder houdt, komt de zondige mensch tot verbreking van de synthese van de Godsopenbaring in de natuur en concludeert hij niet meer tot het bestaan van een enig eeuwig en waarachtig God. In zijn zondige zelfbepaling komt hij in zijne voorstelling eerst tot eene onmogelijke duïteit, eene soort van tweeheid van God en zichzelf, en plaatst hij zich naast God tegenover God; doch bij consequentie schrijdt hij door de onderscheidene vormen van het veelgodendom en algodendom en Godloochening voort tot het uiterste der zonde: zelf God willen wezen, zelfvergoding. De zondaar zoekt Gods onttroning en eigene kroning; in zijn hart zegt hij met Kloos:

"Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten,
En zit in 't binnenst van mijn ziel ten troon
Over mijzelf en 't al naar rijksgeboën
Van eigen strijd en zege, uit eigen krachten,—
Als een heir van donk're wilde machten
Woelt aan mij op en valt terug, gevloën
Voor 't heffen van mijn hand en heldre kroon;
Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten."

Doch dit is eene dwaasheid van hem. Hij vleit zich met hoogmoed. De mensch, wiens adem in zijnen neus is, is in niets te achten. En elk een zijner afgoden zal ganschelijk vergaan. Want God is meerder dan een mensch. Hij alleen zal verheven zijn in dien dag, waarin de hoogheid des menschen zal gebogen worden, als de mensch zijne afgoden zal wegwerpen voor de mollen en de vledermuizen, zelf gaande in de spelonken der rotssteen en in de holen der aarde, van wege den schrik des HEEREN, en van wege de heerlijkheid zijner majesteit; wanneer God zich zal opmaken, om de aarde geweldiglijk te verschrikken. Dan zal het ten volle blijken, dat er geen God is, behalve God.

Er is maar één God. Namelijk, God. Anders geen. En God is God, in Zichzelf en in al de volheid zijner Godheid, in absolute onafhankelijkheid en in den meest volstrekten zin des woords. Niemand bekleedde Hem met gezag, niemand schonk Hem zijn vermogen, Hij werd niet tot koning gekroond. Maar Hij is God. Hij bestaat zonder iets anders. Buiten zijn eigen wezen om, is er niets, dat Hem bepaalt of perken stelt. Hij staat onder geene wet van een anderen god, Hem dreigt geen noodlot, geen stoot van buitenaf zet Zijn leven en beweging, zoodat Hij ook geen proces van ontwikkeling doorloopt door opname en assimilatie van buiten Hem liggende elementen en naar een vooruitbesteld plan. Geen enkele relatie heft Gods absoluteit op. Bij Hem is geene behoefte en geene noodwendigheid. Hij heeft het volmaakte leven in Zichzelf. Hij wordt niet, maar is. Daarom blijft God Zichzelf ook immer gelijk, en is er bij Hem geene verandering noch schaduw van omkeering. Om welke reden Hij zijne eere dan ook niet zal geven aan een ander.

Ware zulks niet het geval, bestonden er meer Goden, God zou in zijn God-zijn beperkt wezen, en dus geen God zijn. Doch wij weten, dat een afgod niets is in de wereld, en dat er geen ander God is dan één. Waarom wij dan ook met het hart gelooven en met den mond belijden, dat er is "een eenig en eenvoudig geestelijk wezen, hetwelk wij God noemen: eeuwig, onbegrijpelijk, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig; volkomen wijs, rechtvaardig, goed, en eene zeer overvloedige fontein aller goeden", dat is, van al wat goed is, van alle goede dingen. Gelijkwerwijs als ook de werkingen Gods in ons, waardoor er voor ons allerdiepste zielsbesef en nadenken slechts één eenig eeuwig wezen bestaat, en de wereld der schepselen, in duizendvoudige verscheidenheid en in onderlingen samenhang, zich aan ons voordoet als één organisch geheel, ter verklaring éénheid in den wortel eischen. Het alleruiterste eerste der schepping, de Oorsprong aller dingen, kan slechts zijn een eenig eeuwig waarachtig Opperverzen. Eén God heeft de wereld geschapen.

En die God is Eén. Hij is in Zichzelf en als God Eén. Er is bij Hem geen samenstel van deelen, gelijk bij het schepsel. In Hem is wezen en natuur en eigenschap en vermogen en werking één. God is volmaakt God in zijne eigene volkomene totaliteit, en al de volheid Gods is God. En buiten God is niets God. God is een eenig God, en Hij alleen. De schepping is Gods werk, zij vormt geen bestanddeel van God. Schoon zij Gods beeld weerkaatst, nochtans drukt zij het Goddelijke Wezen geen vorm in, en zij stelt aan de absolute eenheid Gods geen perk. Scheppend, deelt God aan het schepsel niet iets van Zijn eigen Wezen mee. De schepping vloeit niet uit God, is geen stuk van zijn Wezen, een uitgroei van Hem Zelf; maar zijn gewrocht, het werk van zijn willen. Zij verrijkt Hem dan ook niet, evenmin verzwakt zij Hem, noch stelt zij Hem paal of perk. God komt niet pantheïstisch in zijn eigen werk tot bewustzijn en ontwikkeling. Hij is vóór de schepping, en essentieel blijft Hij boven haar staan. Zoowel ná als vóór den tijd is de eenige

eeuwige waarachtige God in Zichzelf de onveranderlijke Vollevende en Volzalige. Daarop maakt de wereld geenerlei inbreuk. De schepping is vrucht van Gods willen. Zij is Gods gewrocht. En Hij bezit haar voor Zichzelf. Daarom geeft Hij Zich door zijn Woord dan ook bijzonder te kennen als den eenigen waarachtigen God, uit wien en door wien en tot wien alle dingen zijn, den Schepper des hemels en der aarde, aller schepselen Heer. Vandaar, dat ook zelfs de duivelen gelooven, dat God een eenig God is. En weshalve Hij tevens is een eenig wetgever, Die behouden kan en verderven. Waarom het dan ook het eerste van al de geboden is: "Hoor, Israël! de Heere, onze God, is een eenig Heere."

God is ook één in betrekking tot Zijne schepping. God en Zijne schepping zijn niet identisch: één in wezen; evenmin zijn zij elkanders gelijken, elk met een eigen wezen en onafhankelijk zelfstandig bestaan; de schepping is Gode ondergeschikt. Zij heeft haar wezen en bestaan uit en door en tot God. De schepping heeft levende banden en daarom eeuwig zekereit in den Schepper. Gods wil bepaalt haar. Van eeuwigheid bezat God haar in Zijnen raad en wil, en in den tijd schiep Hij haar naar Zijn onveranderlijk voornemen. De wereld der schepselen heeft daarom haar bestaan en hoedanigheid en vrijheid en bestemming in 's HEEREN wil en wet. De schepping is er door en naar Gods wil; en zij openbaart en volbrengt Gods wil. "Geen ding geschiedt er ooit gewisser, dan 't hoog bevel van 's HEEREN mond: Zijn Godd'lijk almacht spreekt, en 't is er, Zijn wil gebiedt, en 't wordt terstond." Daarom dan ook is "Gode waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht; want Hij heeft alle dingen geschapen, en door zijnen wil zijn zij, en zijn zij geschapen."

Ook in het willen van Zijne schepping is God Eén. Hij openbaart Zich aan ons als God, Die vóór de schepping is; en die de Schepper is des hemels en der aarde. Eer de dag was, is Hij. Als Hij werkt, keert niemand het. Hij is de eerste, ook is Hij de laatste. "In den beginne", als nog geen schepsel bestaan heeft, is Hij daar als de levende God, als de Almachtige en Souvereine, als de absolute Oorzaak en Bron aller dingen, die Hij schept. En dan is daar ook het eeuwig besluit Gods, de raad Zijns willens, zijn welbehagen, zijn voornemen, zijne voorverordineering en uitverkiezing en verwerping. En door eene onmiddellijke daad Gods wordt bij den aanvang uitvoering gegeven aan het onveranderlijk eeuwig besluit over al wat in den tijd zal zijn en geschieden. Almachtig en oppermachtig roept God de dingen, die niet zijn, alsof ze waren. Uit het scheppen Zijner schepping wil God dan ook van ons gekend worden als de almachtige en vrijmachtige Schepper, Onderhouder en Bestierder aller dingen. Wie zou Hem naar waarde noemen? "Bij wien zult gijlieden Mij vergelijken, dien Ik gelijk zij? zegt de Heilige. Heft uwe oogen omhoog, en ziet, wie deze dingen geschapen heeft; die in getal hun heir voortbrengt; die ze alle bij name roept, van wege de grootheid zijner krachten, en omdat Hij sterk van vermogen is, er wordt er niet een gemist." En gelijk

nu God met eenen onveranderlijken wil de wereld van zijn schepselen wil, zoo is Hij ook onveranderlijk in zijnen wil over zijn volk. Daarom is ook Jakob's weg niet voor den Heere verborgen, en Israël's recht gaat niet van zijnen God voorbij; want de eeuwige God, de Heere, de Schepper van de einden der aarde, wordt noch moede noch mat. De Bewaarder Israëls sluimert nooit. Onze God is eenig!

Eén is God ook bijzonder in het willen van de Schepping voor Zichzelf. Zulks blijkt duidelijk uit de openbaring Gods in en door en in betrekking tot het geheel der geschapene dingen. De Schepping is eene éénheid. In de gansche Heilige Schrift wordt in de schepping van hemel en aarde heel het scheppingswerk Gods als een éénheid samengevat. De Schepping echter is niet slechts eene éénheid, maar zij is ook uit en tot eene éénheid. Gen. 1:1 openbaart ons de éénheid der Schepping van haren aanvang, alsmede de eerste onderscheiding van die éénheid, waarvan voorts alle onderscheiding in het scheppingswerk uitgaat. En aan het einde van de scheppingsweek zijn volbracht de hemel en de aarde, en al hun heir; en ontplooit zich voor ons oog het ééne machtige scheppingswerk Gods in de harmonie van de eenheid en onderscheidenheid aller creaturen; zoodat het kan heeten: "En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed." Daarin was feitelijk ook reeds gegeven het beginsel van Gods zedewet. Gods wijze van doen strekte het zedelijk schepsel tot regel en richtsnoer. Dat Schriftwoord doet ons de Schepping kennen als eene organische éénheid bij hare veelvoudigheid van schepselen, als het ééne machtige kunstgewrocht Gods, dat ons God Zelf doet kennen in Zijne gedachte en voorstelling, in Zijn willen en werken, door Zijn Woord en Geest, waardoor alle dingen met elkander verband houden, op hun doel en daarin mede op elkander gericht zijn. De schepselen komen daarbij uit, elk naar eigen wezen en aanleg, in hunne onderlinge organische ordening van één bedoelen. Zij komen uit in ééne opklimmende rij, telkens hooger begaafd in natuur en werking; opklimmende tot organische wezens, tot bezielde wezens, tot den redelijken, zedelijken, geestelijken mensch: het hoogste schepsel Gods op aarde. Tot hem klimt de Schepping in de schepselen op. In hem heeft de Schepping hare éénheid en voltooiing. De mensch is haar kroon en heer. Hem is zij onderworpen; hem openbaart zij Gods macht en kracht en heerlijkheid, alsmede Zijn wil en wet voor het leven van het creatuur; hem laat zij zien eene wereld van harmonie, maar ook van tegenstellingen; hem toont zij een leven van liefde en toewijding, van vrijwillige overgave in den dood, van een opwaking uit den dood tot een nieuw, hooger, rijker leven; hem dringt zij tot bewondering en erkenning en dank en lof; hem wijst zij in symboliek en type en schaduw, van haren aanvang af, op het licht, de morgenster, den dag, den hemel, de goede aarde, den boom des levens, de planting des HEEREN, het verbond, de gemeenschap, de heerschappij, de antithese van goed en kwaad, het stervend-opstaand tarwegraan, den goeden herder, den waren wijnstok, de blijvende wereld der on-

zienlijke goederen, de gewilligheid der liefde en de trouwheid van den vriend, opdat hij voor zich zou zoeken de dingen, die boven zijn, en bewaren het hem toebehouwde pand, het erfdeel des Heeren, uit liefde tot zijn Vriend, den grooten Schepper van 't Heelal. Dus spreekt God tot den mensch in en door de Schepping. Aldus sprak Hij ook tot hem aangaande de Schepping. In het scheppingsverhaal spreekt God, van Zichzelf, als God, als Schepper, als oppermachtige Gebieder; maar ook van Zijn scheppen, Zijne schepselen en Zijne schepping; en eveneens van Zijne ordinatiën voor het leven Zijner schepselen en van Zijn gebod voor het willen des menschen. Ook de zedelijke vrijheid des menschen is Gods schepsel. Ook haar stelt God de wet. En door die wilsvaardigheid verbindt Hij in zedelijken zin de Schepping aan den Schepper. Daarin eischt Hij voor Zichzelf op het leven van het organisch geheel der geschapene dingen in de vrije wilskeuze van den mensch, als heer der Schepping en Godes vriend. De mensch moet zijnen God willen. Want God is Eén.

Deze levensordinantie der vrije liefde openbaart ons de éénheid Gods zeker wel op de allerhoogste, meest volstreckte en uitgebreidste wijze. Waarlijk, God wrocht alle dingen om Zijns Zelfs wil! Hij zoekt Zichzelf, ook in de vrije keuze van 's menschen wil, ja Zichzelf alleen. Dat is geen willekeur. Dat kan niet anders. Immers, God is het hoogste Goed, ook in betrekking tot het schepsel is Hij het eenigst Goed. Hoe zou Hij dan kunnen afdelen van te willen, te eischen, dat de mensch Hem liefhebbe? Nevens God toch is er voor hem niemand in den hemel; nevens God lust Gods kind ook niets op de aarde. God is de Rotssteen zijns harten en zijn Deel in eeuwigheid. In Gods beminnen van Zichzelf vindt hij het goddelijk voorbeeld van zijn eigen liefhebben van God. En in dat liefhebben is hij in den hoogsten zin des woords Gods beeld. De wet der liefde is de band des verbonds. Die band omvat zijne zaligheid. Zijn eeuwig leven is de bewuste en gewilde navolging van het volzalige liefdelven des Drieëenigen. Daarin kent en smaakt en verheerlijkt hij God; daarin is hij zelf volmaakt. Op den absoluten, onbeprekten, onvoorwaardelijken en volstrekten eisch: heb lief den Heere uwen God, van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganschen gemoede, en met alle krachten, mag niets worden afgedongen. Betreffende Gods wil voor onzen wil moet de begeerige bede zijn: "HEERE! leer mij den weg uwer inzettingen, en ik zal hem houden ten einde toe. Geef mij het verstand, en ik zal uwe wetten houden, ja ik zal ze onderhouden met ganschen harte. Doe mij treden op het pad uwer geboden, want daarin heb ik lust."

Komt nu echter door de ingeving des duivels en de moedwillige ongehoorzaamheid des menschen het donkere stuk der zonde zich inschuiven tusschen den Schepper en het schepsel, en zet de zondaar, zooveel aan hem staat, in ijdele zelfbepaling Gods liefdewet opzij; dan eerst openbaart de God des verbonds ten volle, dat Hij is een ééinig HEERE. De zonde doet Gods wet niet teniet. Als God werkt, keert niemand het. God handhaaft Zich in Zijnen wil voor den wil des menschen. Hij doet den

zondaar gevoelen de sterkte van Zijnen toorn, en verschrikt hem door de grimmigheid Zijner verbolgenheid; zoodat deze ontwaart, dat er buiten het spoor van Gods geboden geen leven is, maar verderf en ondergang. Hij rechtvaardigt Zich in het stellen van Zijn gebod voor de keuze van 's menschen vrijen wil. Doch Hij realiseert ook positief Zijne liefdedwet in de hartelijke begeerte van den begenadigden zondaar in Christus. Christus vervult Gods wet, in zijn leven en sterven, en voor de gegebenen Zijns Vaders. En door de wet des Geestes des levens in Christus Jezus wordt de vernieuwde mensch weer vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods; zoodat de verlostte het uitjubelt: "Hoe lief heb ik uw wet! Zij is mijne betrachting den ganschen dag."

In die begenadiging van den zondaar in Christus laat God ons het harte zien van Zijn willen voor Zichzelf van de vrije liefde des menschen. Die wil is absoluut volmaakt Goddelijk heilig en daarom onuitsprekelijk eeuwig goed voor den mensch. Daarom kon Christus zeggen: "Zie, ik kom! — Ik heb lust, o mijn God! om uw welbehagen te doen; en uwe wet is in het midden mijns ingewands." Daarom kon Hij naar vrije wilskeuze zijnen Vader gehoorzaam worden tot in de verberging des aangezichts en groote verschrikking en vervloeking des kruises, sprakeloos Zich ten offer wijden, en met zijn leven Borg worden voor zijn volk. Dat kon Hij doen, omdat Hij God kende in de heerlijkheid Zijner liefde en in de volstreckte heiligheid van Zijnen wil. Dat deed Hij, opdat Hij God mocht openbaren, zooals Hij waarlijk is: Eén, absoluut éénig, volstrekt zonder gelijke, alles en allen beheerschend, ook 's menschen vrijen wil, eeuwig beminlijk. Opdat in de vrije liefde der verlostten mocht uitstralen Gods Zelfliefde. Opdat God alles mocht zijn, en in allen.

Dús zij het. God zij Eén, gelijk Hij waarlijk Eén is. Hij zij Eén in onze liefde.

H. D.

HIJ LEIDT MIJ !

In groene weiden! niet altijd; somtijds
Leidt Hij, Die 't beste weet, in liefde mij
In 't donker, of in dorre woestenij;
Van uit het zonlicht in een duist'ren nacht.
Hoe licht had dat aan 't wank'len mij gebracht,
Indien 'k niet wist: "Hij houdt mijn hand gevat".
Dus, zij het licht of duister op mijn pad,
'k Vertrouw, ofschoon ik zijne leiding niet bevat.

En gaat het over heuv'len, licht en klaar,
Of door valleien, waar de schaduw zwaar
En somber rust; om 't even, Hij is daar!
En meer nog: waar het pad ook henen leidt,
Heeft Hij mij kracht en sterkte toegezeid,
En voert mij aan zijn hand in veiligheid.
Zoo steeds Hem volgend, kom ik eindelijk aan
In 't beetre land, waar 'k mogelijk zal verstaan
Waarom zijn wijsheid mij deez' weg deed gaan!

HET BEELD GODS

Gods beeld is het eigenbeeld van God Zelf. God is volkomen Zelfbewust. Hij heeft eene zuivere voorstelling van Zichzelf. Daarin bezit Hij Zijn eigen beeld. Het klare spiegelvlak van Gods absoluut Zelfbewustzijn weerkaatst volmaakt Zijn eigen evenbeeld. God kent Zichzelf in al de volheid van zijn eigen wezen, leven en willen. Hij is voor Zichzelf openbaar. Voor Hem is er in God geene verborgenheid. Hij peilt de diepten van zijn eigen wezen, doorschouwt de geheimen van zijne eigene heilige Drievuldigheid, verstaat de liefelijkheid van Zijn eigen leven der vriendschap, en begrijpt ten volle het willen van Zichzelf naar al den rijkdom Zijner Godheid. God ziet Zichzelf als God. Dus bezit Hij Zijn eigen beeld.

Dat beeld behaagt Hem. God heeft een welgevallen aan Zichzelf. Hij verlustigt Zich in zijne Zelfaanschouwing. "De opperste Wijsheid", te allen tijd voor Zijn aangezicht spelende, is een voedsterling bij Hem. De Eeniggeborene des Vaders, "alzo hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid", — het beeld des onzienlijken Gods —, is dagelijks Zijne vermaken. De Vollevende is in Zichzelf de Volzalige. De Drieëenige is in Zijn eigen verbondsleven de Algenoegzame. Evenwel wilde Hij, om Zijns Zelfs wil, in Zijn deugdenbeeld, Zichzelf naar buiten uitstralen. Dat was Zijn onveranderlijk voorneemen. Daarom kon de "Wijsheid", als de afgronden nog niet waren, aler de bergen ingeest waren, vóór de heuvelen, van den aanvang, van de stofjes der wereld aan, spelen in de wereld Zijns aardrijks en zich vermaken met de kinderen der menschen. Immers, God dóet al wat Hem behaagt.

God schiep naar Zijn eigen beeld, zoodat Hij in het geschapene daarvan het evenbeeld, Zijne gelijkenis aanschouwt. De schepping gelijkt Gods beeld. De idee der schepping ligt in dat beeld, de gedachte der schepping vertolkt dat beeld, het gelaat der schepping weerspiegelt dat beeld. Dat geldt van de schepping in hare organische éénheid. Zij is een schoon boek van Gods Zelfopenbaring. Wel is er rijke verscheidenheid tusschen de onderscheidene creaturen onderling, en ook is ieder afzonderlijk schepsel de belichaming van eene bijzondere gedachte Gods; maar al de werken Gods samen, in organische gemeenschap en levensactie en eindbestemming, vertoonen ons het deugdenbeeld des Scheppers en noemen ons den NAAM des HEEREN. Scheppend heeft God Zichzelf zoo geopenbaard, in en door en aan Zijne schepselen, dat de werken Zijner handen Hem daardoor kennen, genieten, liefhebben en grootmaken, in Zijne volmaakt-heden, werken en willen. De zienlijke dingen openbaren, van de schepping der wereld aan, niet slechts de onzienlijke dingen van Gods eeuwige kracht en goddelijkheid, maar tevens, dat de Schepper door Zijne schepselen wil worden verheerlijkt en gedankt. Gods Zelfopenbaring in en door en aan de wereld Zijner schepselen is zedelijk van aard. God bedoelt met zijne Zelfopenbaring de verheerlijking Zijns Naams. Hij zoekt Zich te verlustigen

in het werk Zijner handen. Daartoe stelt Hij alle dingen Zichzelven dienstbaar. De schepselen, ieder afzonderlijk naar eigen aanleg, levenswet, werkkring, tijd, plaats en bestemming, moeten God, niet passief, maar actief, — want doode dingen schiep God niet —, van ganscher harte en met alle krachten roemen en prijzen; en te zamen moeten zij met gemeen accoord Zijnen lof nog grooter maken. Het lagere moet daarbij het hoogere praeformatisch dienen, dat hoogere afbeelden en aankondigen, zelf om dat hoogere roepen, om door dat hoogere op te klimmen tot den Allerhoogste. De mensch is het hoogtepunt der schepping. Tot hem klimt de schepping op, in hem vindt zij haar sluitsteen, hare beknopte samenvatting, haar hoofd en heer, haar profeet en priester. In het hart des menschen ligt de snaar, die, op de aanraking van den Almachtige, de gelijkenis van Gods beeld in het schepsel werken doet. De vrije liefde zijner ziel is de band der volmaaktheid, de vervulling van Gods wet en de realisering van Zijn verbond. Als de mensch in zichzelf de schepping den Schepper doet liefhebben van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganscher gemoede, en met alle krachten; dan trilt in hem na het goddelijk volmaakt liefdeleven des Drieëenigen; dan gelijkt hij daarin Gode; dan werkt in hem de gelijkenis zijns Gods; dan is hij het beeld Gods, en in hem de schepping, naar het evenbeeld desgenen, die hem geschapen heeft.

Dus heeft God Zich den mensch gedacht. En aldus schiep Hij hem. Na bijzondere beraadslaging met Zichzelven, — naar Zijne *meerheid* in Zijne *eenheid*, — en openbaring van Zijne gedachten en oogmerken, formeerde de HEERE God den mensch, uit het stof der aarde en door de inblazing in zijne neusgaten van den adem des levens, naar Zijn eigen beeld, en als Zijne gelijkenis; man en vrouw schiep Hij de menschen. En Hij zegende hen, en zeide tot hen: “Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de visschen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt!” In de eenheid van den eersten mensch schiep God het beginsel van de veelheid en de volheid der menschheid. Gelijk God zelf in de eenheid van Zijn wezen een volheid van leven, volmaaktheid en heerlijkheid bezit, bij een drieheid van personen; zoo vertoont ook de Schepping, met inbegrip van den mensch, haar kroon en heer, als Gods Zelfafspiegeling, in haren organischen samenhang in de voltooide menschheid de volheid van Gods beeld. Dus heeft God in Zijn scheppen van den mensch naar Zijn eigen beeld Zijn scheppingswerk voleindigd, om te volmaken. Zoodat eerst aan het einde der eeuwen de gelijkenis Gods in het schepsel ten volle evenbeeld zal zijn van het beeld, dat God heeft van Zichzelven.

Aan de volmaking van het evenbeeld Gods in het geschapene stelde God den mensch dienstbaar. Nadat Hij Zichzelven aan Adam geopenbaard had, tot hem gesproken had van Zijn scheppingswerk en van Zijne goddelijke beschikkingen en ordinantiën, ook Adam toegetrouwd had de naamgeving Zijner schepselen en voorzien

had in diens bewuste behoefte aan eene hulpe, die als tegen hem over mocht zijn, en dusdoende den mensch bekwaamd had tot het verrichten van zijne eigenlijke levenstaak, en ook eenen hof geplant had tegen het oosten; “Zoo nam de HEERE God den mensch, — dien Hij Zichzelven naar Zijn beeld geformeerd had, — en zette hem in den hof van Eden, om dien te bouwen, en dien te bewaren. En de HEERE God gebod den mensch, zeggende: Van allen boom des hofs zult gij vrijelijk eten; maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.” Daarmede legde God den levensknoop van den stralenbundel Zijner gelijkenis in de wereld der schepselen in het centrum van ’s menschen bewustzijn en in de vrije keuze zijns harten. De mensch moest bewust en willend handelend optreden als Gods geschapen beeld onder de schepselen.

In dien verheven zin is de mensch Gods beeld. Schoon schepsel, en alszoodanig uit de schepping en begrepen in de schepping, zoodat hij zelfs mede uit en door de onder hem staande wereld van creaturen God, zichzelf en den kosmos leert kennen; zoo is hij anderzijds in specifiek zin het actieve, bezielde, levende beeld Gods onder de schepselen, in wien God Zich voor de schepselen en in Zijne Schepping openbaart. Hij is Gods beeld betreffende de Schepping. En gelijk God in zijn eigen beeld, dat Hij van Zichzelven heeft, Zijne gelijkenis ziet, zoo gelijkt ook de mensch Gode; zóó, dat niet alleen het schepsel Gods gelijkenis in hem ziet, maar ook God zelf in den mensch, en daarmede in de wereld Zijner schepselen, Zijn evenbeeld aanschouwt. In relatie tot de Schepping is de mensch Gods gelijkenis.

Verwant aan den Schepper en de Schepping beide, is de mensch bekwaam tot kennis van God en Zijn werk. Van Gods geslacht, geroepen tot Zijn kindschap, ingewijd in de heilgeheimen van Zijn vriendschapsverbond, is hij geschikt tot de zalige gemeenschap van Gods heilige liefde en de verkondiging Zijner deugden. Als microcosmos, als het kort begrip der geschapene dingen, verstaat hij Gods werk, doorschouwt hij de organische verbindingen der schepselen tot vermenigvuldiging en hoogere ontwikkeling; en dus vermag hij de Schepping door te voeren tot hare eeuwige bestemming, en de reflectie van het beeld Gods in het Heelal in eigen hart, met verstand en wil, te verheffen tot bewuste aanbidding. In en door den mensch vermag het schepsel God recht te kennen en van harte lief te hebben.

Dat nu moet de mensch willen. Den beelddrager Gods past volmaakte heiligheid. Als onderkoning Gods moet hij willen zijn ’s Heeren knecht. Hij mag niet voor zich rooven, wat Godes is. Hij mag niet iets oorspronkelijks willen zijn; maar voor verstand en wil alles vinden in zijn Heer. Hij zij heiliglijk, wat God hem maakte: de gelijkenis van Gods beeld. Hij zij priester-koning, in betrekking tot alle creatuur en voor zijn Heer.

Doch als die geschapen beelddrager Gods nu, zooveel aan hem staat, zulks niet verkiest, maar onder satans verleidend spel waant Gode evangelijsk te zijn, — geen

afdruk van het oorspronkelijke —, en in de zedelijke keuze zijns harten omslaat in zijn eigen tegendeel, zoodat hij gaat liefhebben, wat hij moest haten, en haten, hetgeen hij moest beminnen: dus zondigt, doende de begeerten van zijnen vader den duivel; dan brengt dit God niet in verlegenheid, en wordt daardoor Gods eeuwig voornemen niet verijdeld. Gods vrijmachtig welbehagen toch greep dieper. Naar Zijn raad wil God, dat de gekochten met het bloed des kruises, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie, den beelde Zijns Zoons gelijkvormig zullen zijn; opdat Deze zij de eerstgeborene onder vele broederen. De eerste Adam, wiens beeld wij gedragen hebben, moet plaats maken voor den Heere uit den hemel. Het meerdere doet het mindere wijken. De laatste Adam maakt de zijnen tot koningen en priesters Gode en Zijnen en hunnen Vader in boven-aardschen zin. Gods kinderen zullen het beeld des hemelschen dragen.

De hemelsche volmaking van Gods beeld grijpt plaats naar het eeuwig welbehagen des HEEREN in Christus. In Gods onveranderlijk voornemen hebben de mysteriën in het vleeschgeworden Woord hun vasten grond. God heeft gewild, dat de gelijkenis Zijns beelde in het schepsel gelijkvormig zou zijn aan het afschijnsel Zijner heerlijkheid in den ongeschapen-Eeniggeborene, die in den schoot des Vaders is. De Maker en het maaksel ontmoeten elkander in den Middelaar Gods en der menschen. In Hem legde God Zijne schepping aan Zichzelven vast. Hij toch is het beeld des onzienlijken Gods en tevens de eerstgeborene aller creature. Door Hem zijn alle dingen geschapen; en Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan te zamen door Hem. Ook is Hij het hoofd der gemeente. En in de rol des boeks is van Hem geschreven. Hij is van eeuwigheid af gezalfd geweest. Daarom konden van de grondlegging der wereld af, ja, zelfs vóór den aanvang van de stofjes der wereld, zijne vermakingen zijn met der menschen kinderen. En ook heeft Hij lust om Gods welbehagen te doen; Gods wet is in het midden zijns ingewands. Daarom kan God in de herschepping de volle mogendheid zijner kracht openbaren. In den Zoon zijner liefde kan God de wereld weer met Zichzelven verzoenen, en in de volheid des tijds onder Christus als Hoofd alles weer bijeenvergaderen; zoodat de gansche verlostte schepping Zijn volmaakt deugdenbeeld zal afstralen in hemelsche heerlijkheid.

En dan zal er in den weg van zonde en genade, van lijden en dood en opstanding en vernieuwing eeuwige winste zijn. De nieuwe menschheid, in Christus begenadigd, gewasschen in Zijn bloed, gereinigd en geheiligd en verheerlijkt door den Geest, zal de uitstorting van Gods liefde opvangen in een meer ontvankelijk gemoed en weerkaatsen met inniger ritselingen van dankbare wederliefde. De indruk van Gods beeld is dan verscherpt en de gelijkenis er van is voller, rijker, meer sprekend, meer treffend, meer in bijzonderheden overeenkomend. Als straks in de eeuwige hemelsche heerlijkheid de genadige God in toegenegene goedertierenheid Zich zal wenden tot den verlostten mensch en deze tot God zal naderen met heilige beving en kinderlijke vrijmoedigheid en zij el-

kander zullen zien van aangezicht tot aangezicht in den Middelaar Jezus Christus, dan zal die zalige gemeenschap der vriendschap openbaren de volmaakt zuivere wederkerige werking van het oorspronkelijke beeld en zijne gelijkenis. En op het gezicht van dat voltooide beeld Gods zal al wat adem heeft voor God nederzinken in bewondering en aanbidding, en den naam des HEEREN prijzen, eeuwiglijk en altoos, en in immer klimmende mate. De lof des HEEREN zal groot zijn.

H. D.

THE LIE AND ITS FATHER

And the serpent said unto the woman,
Ye shall not surely die. — Gen. 3:4.

There can be no question about the fact, that it was the temptation by the Devil that completed the antithesis before the mind and consciousness of our first parents. There must have been, indeed, a certain silent language proceeding from the tree of knowledge of good and evil itself. For the tree was beautiful to behold and its fruit appeared good to eat. In the tree itself there was, therefore, an appeal to the senses which was apparently in conflict with the Word of God that to eat of the tree meant certain death. The antithesis between good and evil, righteousness and unrighteousness, light and darkness was, therefore, certainly present even apart from the temptation by the Serpent. But the fact remains that this antithesis is not complete until the Devil offers his own deceitful interpretation of the tree and places his word of darkness over against God's Word of light and truth.

Even though in the entire narrative of the temptation and fall of our first parents in Paradise the devil is never definitely mentioned, yet there never was any doubt in the mind of the Church that he is the Tempter embodied for the occasion in the serpent. And the Word of God amply supports this conception of the Church. The curse that is pronounced upon the serpent cannot be fully and satisfactorily explained if it is applied only to the serpent as such. Other passages of the Word of God plainly ascribe the first temptation to Satan. Thus it is with the word of Jesus so well-known and so frequently quoted: "Ye are of your father the devil, and the lusts of your father will ye do. He was a murderer from the beginning, and abode not in the truth because there is no truth in him. When he speaketh a lie, he speaketh of his own, for he is a liar, and the father of it." John 8:44. It is evident that the description "murderer from the beginning" can be understood only with reference to the first temptation in Paradise. Besides, in Rev. 12:9 he is specifically called by the name of the animal that served as his instrument in the temptation of the woman: "And the great dragon was cast down, the old serpent, he that is called the Devil and Satan, the deceiver of the whole world." And again the appellation "deceiver of the whole world" can retain its full meaning only when it is admitted that the very beginning of this deception proceeded from him. Neither does the belief that the serpent of

Gen. 3 is the devil rest only on the basis of a few scattered passages in Holy Writ. On the contrary, all the subsequent history as narrated in Scripture plainly refers to the devil as the one who at the very beginning of the world's course acquired a certain power and influence over it. For the drama of sin on the stage of the world's history is enacted nowhere by human agents alone; always there appears on the same stage, now in plain view of all who will see, now retreating in the darker background, now again darkly silhouetted upon the screen that separates the mere earthly from the specifically hellish section of the stage, the Prince of the powers of the air, the Old Serpent, that is called the Devil and Satan. All the history of sin and death points to a certain moment in the past when an alliance was formed between earth and hell, between man and the devil and corroborates the view that the serpent of First Paradise was none other than Satan himself.

The Word of God deems it important for the Church in the world to understand this connection between the darkness of this world and the Prince of the powers of the air, in order that she may be aware of the fact that her battle is not against flesh and blood. It is only in periods that are characterized by little or no consciousness of sin, increasing worldly-mindedness and growing frivolity, that God's revelation concerning the Prince of this world is silenced into oblivion and that belief in a personal Devil is ridiculed and relegated to the realm of superstition. It may be admitted, indeed, that the superstition of the Middle Ages, that represented the Devil with horns and hoofs and regarded him as living in witches and ghouls, deserves our whole-hearted condemnation for the simple reason that it was based on a wrong conception of the Prince of this world. It may be granted also, that a similar erroneous view of the devil lay at the basis of Luther's imagined visions of him, when he relates: "I heard some one walking on the floor above my head; but, as I knew it was only the Devil, I went quietly to sleep"; or when he imagines to fight Satan effectively with an ink-bottle. It is also true that the serious-mindedness with which Luther and the Reformers generally took the Devil and battled against him is far to be preferred above the shallow rationalism of a later date that denies the existence of Satan as a mere superstition and prefers to speak only of a vague power of evil within men. The folly of throwing ink-bottles at the devil is not quite as fatal as the utter foolishness of people that are characterized in the words of a certain German poet:

"The people would not suspect it was the devil,
Even if he had them by the throat."

However this may be, it cannot be denied that the Word of God takes pains to keep before the mind of the church this connection between the darkness of this world and the power of spiritual wickedness in high places, headed by the Devil. And Scripture admonishes us that against it we shall put on the whole armour of God that we may stand in the evil day. And it is for the same reason that

the Bible narrates rather in detail how in the beginning the alliance was formed between men and the Father of the Lie.

Gathering the data we possess in the Bible concerning this Evil One, we find first of all that the names given him in Holy Writ are very significant. He is called Devil or Slanderer, Calumniator; and Satan or Opponent, Adversary. These are his principal names. They represent him both in respect of his spiritual character as the Liar, in whom there is no truth, and in his attitude against God. For he is principally an opponent of God and one who slanders Him. All his plans and schemes and works have for their object opposition against the Almighty. For he hates God above all that is to be hated and all other things only in as far as they are with God. Names of a similar report, merely expressing certain specific aspects of his diabolical, God-opposing nature are such appellations as Destroyer, Deceiver, Evil One, Murderer from the beginning, Tempter, Father of the Lie and of the Liars. While other names are indicative of his great power and influence both in the realm of spirits and in the world of men. For he is called the Prince of Demons, the Prince of the Powers of the Air, the Prince of this World and the God of this World. Considering the import of these names in the light of all that Scripture reveals to us about this Evil Spirit we may conclude first of all that originally the Devil was one of the most glorious and powerful of angels, endowed with beautiful gifts and talents and assigned a place of princely authority and power among his fellow-angels. This may be gathered from the manifestation of his great power in his present state; from the fact that he is prince over the angels that fell with him; and from the fact that in the Word of God it is such a mighty and princely angel as Michael to whom seems to be assigned the special task of combatting the Devil. Dan. 16:13, Jude :9, Rev. 12:7. In the second place, it is at least suggested, that the Devil's first sin was pride and envy, dissatisfaction with the position assigned to him and the glory given him by God and the aspiration to the very throne of God. Martensen says: "He was Christ's younger brother, and became God's adversary, because he was not content to be second, but wanted to be first; because he was unwilling to bear the light of an other and wanted to be the light itself." And Jacob Böhme wrote: "Lucifer envied the Son his glory; his own beauty deceived him and he wanted to place himself on the throne of the Son." Certain it is that he expresses the awful ambition of his own devilish mind when the Tempter in Paradise assures man that he shall be as God if he only eats of the tree of knowledge of good and evil. Certain is too that in I Tim. 3:6 the apostle Paul suggests that pride is the characteristic sin of the Devil. And Jude speaks of angels that kept not their first estate but left their own habitation. In the third place it is evident, that because of his sin and rebellion he was accursed of God and, together with the spirits that rose with him in opposition to God was cast out, though neither he nor his fellow-

devils have been consigned to their final place of punishment. And lastly, it is plain, that as far as his spiritual character is concerned he is utterly and hopelessly darkness, unrighteousness, corruption and the father of the lie, so that the origin of darkness must be traced to him.

In connection with the first temptation of man a couple of questions present themselves to our mind. First of all the question arises: why is it that the Tempter appears thru the instrumentality of the serpent? And the answer seems twofold. It is evident that the devil was in need of some instrument in order to approach man in his state of righteousness. Direct access to Adam's heart and mind he could not gain, for the simple reason that the avenues of Adam's heart and mind and will were opened only toward God. With man in his state of sin and corruption this is different. There can be no question that Satan is able to tempt man directly, without any medium, approaching his mind and heart from within, after man once subjected himself in slavery to the Evil One. But with Adam in his state of righteousness this is still different, even as it is different again with the Second Adam. Surely, man was created with a free will. But this free will of man in the state of righteousness is not to be conceived as a certain neutrality or equal receptivity to the influence of both good and evil. On the contrary, man stood in positive knowledge of God, righteousness and holiness, and while, therefore, all the avenues of approach of his mind and heart and will and his whole nature were opened toward God, they were closed to the devil, unless man by an act of his own free will would turn about. This he had the power to do. Facing God in his state of righteousness he had the power to turn about and face the devil. But before man had thus fallen a slave to the devil the latter had no direct access to his soul and needed an instrument thru which he would be able to approach him objectively. And, secondly, the reason for his choice of the serpent must undoubtedly be sought in the peculiar nature of the serpent before she was cursed. Scripture suggests the reason by informing us that "the serpent was more subtle than any beast of the field." This, at least, suggests a certain peculiar fitness of the serpent to serve as an instrument for the devil's purpose. If we recall the effect of the evil spirits upon the herd of swine we probably have some suggestion as to the reason why Satan in Paradise could not reach his purpose thru the instrumentality of any animal, but that the subtle nature of the serpent lent itself in a peculiar manner to this object.

And the second question that presents itself is: why was the Devil permitted to enter into Paradise as the Tempter? One reason we already suggested at the beginning of this article: the temptation of the Devil served to complete and to make more definite the antithesis before the mind of man. For over against God's Word of truth the Devil places his own lie. What the devil really does in tempting man is drawing before his imagination a false conception of God, of man's relation to Him and of the world. He proves himself immediately the

Liar and the Father of the Lie. He lies slanderously about God, when he interprets God's commandment concerning the tree as motivated on the part of God by the evil desire to prevent man from attaining to the highest possible and most glorious state. He lies about man and his relation to God when he upholds before the woman's imagination as the highest conceivable ideal essential likeness to and equality with God. And he casts the darkness of his lie over the tree when he interprets that it is, indeed, a means thru which man may attain this equality with God if he only eats of it. Thus the antithesis was sharply defined. The Devil's temptation purposed to persuade man to abandon the truth of God and accept the lie of the Murderer from the beginning. And it was man's calling, as God's covenant-friend to overcome the Devil and choose the light rather than darkness. But in the light of history and from the point of view of God's counsel there is still another reason conceivable for this divine permission of the Devil's temptation. For thru it the power of darkness and of opposition becomes one with the Devil as its Prince. There are no two domains of darkness and no two hosts of opposition, the one in hell and the other on earth, the one having its origin in Satanic pride and the other separately in human disobedience, but these two are one. The Devil becomes temporarily the Prince of this world, and the wicked world is for a time his own domain. He becomes the spiritual Father of a wicked seed, the Father of Liars. But because of this unification of the powers of opposition in hell and in the world, the battle is also one. And the stage of this battle against the Adversary of God is the earth. And again, thus it becomes also possible that One stronger than the first Adam can lead the battle-host and gain the victory over this entire power of darkness. On the battlefield of this world Christ crushes the head of the Serpent and overcomes all his seed.

H. H.

CAN YOU?

- Can you put the spider's web back in its place that once has been swept away?
- Can you put the apple again on the bough which fell at your feet today?
- Can you put the lily-cup back on the stem and cause it to live and grow?
- Can you mend the butterfly's broken wing that crushed with a hasty blow?
- Can you put the petals back on the rose? If you could, would it smell as sweet?
- Can you put the flour again in the husk and show me the ripened wheat?
- Can you put the kernel back in the nut, or the broken egg in its shell?
- Can you put the honey back in the comb, and cover with wax each cell?
- Can your life return to its pure estate, when once it is cursed with sin?

Selected.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD**I. Het Verband met de Zaak Janssen.**

Het lijdt geen twijfel, dat er historisch verband bestaat tusschen de behandeling der zaak van Dr. Janssen en den aanval, dien men op ons deed met betrekking tot de kwestie der Gemeene Gratie. Hoe men zich dat verband ook voorstelle en op welke wijze men het moge verklaren, uit een historisch oogpunt is dit verband eenvoudig een feit. Velen hebben in den laatsten tijd beweerd: "Er zou nooit een Danhof-Hoeksema zaak geweest zijn in onze kerken als er geen Janssen-zaak geweest ware". Er zit waarheid in zulk beweren. Nooit zou de kwestie der Gemeene Gratie en de loochening daarvan op het tapijt gekomen zijn, op de wijze waarop ze er thans kwam, ware de aanleiding niet te zoeken in den strijd, dien we hebben gevoerd in de zaak Janssen. De feiten bewijzen dit ontegenzeggelijk.

In de eerste plaats blijkt dit uit de historische volgorde der dingen. Ondergeteekende schreef over de kwestie der Gemeene Gratie in *The Banner* van 1918-19 enkele artikelen. Toen was er niemand, die er aanmerking op maakte. Het moge waar zijn, dat sommigen aan die artikelen hoegenaamd geen aandacht wijdden, zooals Van Baalen belijdt in zijn eerste brochure tegen ons. Het is ook waar, dat velen onze uiteenzetting wel volgden. Feit is echter, niet alleen, dat men er niet aan dacht, om ons over dit schrijven kerkrechtelijk te vervolgen zooals later, maar dat de synode van 1920 ons nog weer benoemde voor dezelfde rubriek in *The Banner*. Nadat we onze gedachten over het stuk der Gemeene Gratie ten beste hadden gegeven, vond de synode geen bezwaar, om ons nog voor twee jaren als redakteur van *Our Doctrine* te benoemen. Een aanval op onze beschouwing werd niet gemaakt dan nadat we kritiek hadden uitgebracht op het besluit der synode van 1920 inzake Janssen. Wij meenden dat dit negatieve besluit der synode gevaarlijk was voor de toekomst onzer kerken en onzer school. Het sprak immers slechts uit, dat het der synode niet gebleken was, dat Dr. Janssen iets leerde, dat onvereinigbaar is met de Gereformeerde leer van de woordelijke inspiratie der H. Schrift en haar absoluut gezag voor geloof en leven. Temeer achtten we toen dit besluit zeer onvoldoende, omdat het ons voorkwam, dat het der synode wel uit de stukken had kunnen blijken, dat Dr. Janssen zoo iets leerde, dat in strijd was met Schrift en Belijdenis. Hoe dit ook zij, wij openbaarden onze ontevredenheid over dit besluit en gaven onze redenen daarvoor aan. Toen was het, dat voor het eerst een aanval op onze beschouwing in betrekking tot de Gemeene Gratie gedaan werd en dat wel door Dr. Janssen zelf. In plaats van eigen onderwijs te verdedigen, kwam het Dr. Janssen beter voor op tamelijk onsamenhangende wijze te schrijven over onze genade-beschouwing. Daartoe diepte Dr. Janssen uit onze vroegere *Banner*-artikelen enkele zinsneden op en beschuldigde hij ons op grond daarvan van allerlei verkeerde beschouwingen in betrekking tot God, de H. Schrift, de Wereld, etc., en spande hij al zijn krachten in, om aan te toonen, dat we hopeloos verzeild

waren geraakt in Anabaptistische wateren. We waren de Doopersche mijdinge toegedaan. Hoe dit in verband stond met den aanval, dien wij gewaagd hadden op het onderwijs van Dr. Janssen bleef deze in gebreke aan te toonen. Dit doet thans dan ook weinig ter zake. Het is genoeg, dat we er nogmaals aan herinnerd hebben, dat de bestrijding van ons op het stuk der genade uitging van Dr. Janssen. Hij heeft tot de kerkrechtelijke behandeling den eersten stoot gegeven.

Dit historisch verband blijkt ook zeer duidelijk uit de eerste brochure, die van de hand van Ds. J. K. Van Baalen tegen ons de kerkelijke wereld werd ingezonden. Wat deze dacht van het onderwijs en van de behandeling van Dr. Janssen is niet met zekerheid te zeggen. Maar wel is het een feit, dat de schrijver van "De Loochening der Gemeene Gratie" slag op slag zijn eigen geschrift in verband brengt met den strijd, dien wij voerden tegen Dr. Janssen en het telkens voor dezen opneemt. In de poging, die Dr. Janssen deed om zichzelf te verdedigen in *The Banner* is hij, volgens Van Baalen, door de Commissie voor Publicatiezaken verongelijkt (p. 32). Dr. Janssen is door ons al zeer onbeleefd en onbescheiden behandeld (p. 33). Wij hebben hem onrecht aangedaan (p. 34). Dr. Janssen heeft het met zijn beschuldigingen tegen ons van Anabaptisme, Rationalisme, etc. etc. toch wel bij het rechte eind gehad (p. 35 v. v.). Wij hebben Dr. Janssen op belachelijke wijze voorgesteld en op onverkwikkelijke wijze tegen hem geschreven (p. 42). Wij hebben den goeden naam van Dr. Janssen door het slijk gesleurd en Van Baalen kon en mocht dien goeden naam niet in dat slijk laten liggen, (p. 50, 51). Dr. Janssen heeft feitelijk reeds aangetoond, dat de loochening der Gemeene Gratie ketterij is (p. 63). Dr. Janssen is goed in de Gereformeerde Dogmatiek thuis en heeft aangetoond, dat de Belijdenisschriften Gemeene Gratie leeren (p. 63). Wij hebben eenvoudig doodgezwegen, wat Dr. Janssen e.a. tegen onze dwalingen hebben geschreven (p. 67). Wij vielen Dr. Janssen telkens in de rede en lieten hem nooit eens uitspreken (p. 75). Zoo wordt in dit kleine werkje telkens weer naar den strijd met Dr. Janssen verwezen, en de schrijver laat den indruk, dat deze strijd hem eigenlijk een spoorslag is geweest om een lans met ons te breken. We spreken slechts van feiten. Hoe het verband gedacht moet worden tusschen Van Baalen's eersten aanval op ons en zijn eigene beschouwing van de Janssen-zaak laten we in het midden. Dat dit verband bestaat is overduidelijk.

Dit verband blijkt eindelijk ook uit de houding dergenen, die in eigen kring tegen ons hebben gemeend te moeten protesteeren. Wij zullen over deze protesten en de wijze waarop ze behandeld zijn later schrijven. Wat we hier bedoelen te zeggen is alleen, dat deze protestanten ook aan de zijde van Dr. Janssen stonden. Daartoe behoort allereerst Ds. VanderMey. Het is overbekend, en schrijver dezes kan het getuigen uit persoonlijke ervaring, dat Ds. VanderMey het altijd voor Dr. Janssen opnam. En hetzelfde geldt ook van de andere broeders. Van twee

van hen weten we het met zekerheid, dat ze deelnamen aan de beweging, die hier in Grand Rapids op touw werd gezet, na de synode van 1922, om tijdelijk Dr. Janssen finantieel te steunen en ter bestemder tijd tegen zijn afzetting te protesteeren en voor zijn herstelling in zijn ambt te werken. Deze beweging schijnt langzamerhand een natuurlijken dood te zijn gestorven. Toen Dr. Janssen het onderspit moest delven begon men den naam van Janssen-man te schuwen. De eenigste die zichzelf tot het laatste toe gelijk bleef en getrouw bleef tot het uiterste aan Dr. Janssen was Ds. Q. Breen, die dan ook ten slotte alleen kwam te staan. Hij had den moed zijner overtuiging. Doch wat we wilden opmerken is, dat het juist deze Janssen-mannen waren, die tegen ons ageerden in zake de Gemeene Gratie.

Dit alles nu verklaart hoe het mogelijk was, dat bij velen de overtuiging post vatte, dat de strijd tegen ons hoofdzakelijk nog een Janssen-beweging was. En dit alles rechtvaardigt zeker de stelling onzerzijds, dat er verband bestaat tusschen onzen aanval op Dr. Janssen en ons aangevallen worden over de loochening der Gemeene Gratie. Of men dit verband alleen wil zoeken langs de lijn van persoonlijke motieven, of dat men ook principieel verband denkt te zien tusschen beide is een tweede vraag, die later wel zal worden opgelost. Het ging ons er slechts om, aan te toonen, dat de historische aanloop tot heel de beweging der laatste maanden tegen ons, zooals die haar hoogtepunt bereikte in de besluiten der synode van 1924, gezocht moet worden in den Janssen-strijd.

Daartoe moesten de feiten spreken.

En de les dezer historie is doorzichtig.

II. *Hoe de Zaak voor de Kerkeraden Kwam.*

Het lijdt geen twijfel, dat de Synode op zeer overtuigende wijze heeft bewezen, dat ze niet in staat was, om over de kwestie der Gemeene Gratie een oordeel te vellen en dat ze beter gedaan had met heel de zaak uit te stellen, of een commissie te benoemen om na verloop van tijd met advies te dienen. Wie getuige is geweest van de schier hopelooze verwarring, die er tijdens de discussie over deze kwestie, op den vloer der Synode heerschte, zal ons dit zeker wel willen toestemmen. Dat zulk eene groote verwarring nog goede, blijvende vrucht zou kunnen afwerpen voor de ontwikkeling der waarheid laat zich niet wel denken. Men was eenvoudig niet klaar voor een besluit, ook niet toen men toch eindelijk besluiten nam. Dat blijkt ook uit de besluiten zelf, die zeker geen bevrediging kunnen geven. En hoe ook Dr. Beets met verontwaardiging zijn hoogepriesterlijken mantel over ons stout optreden scheurt, en in weerwil van het feit, dat de redakteur van Onze Toekomst druk bezig is met een program van uitwerping uit onze kerken tegen ons op te stellen; ook trots alle theologische aanstellerij van Marnix, oftewel Van Andel, die het onderwijs aan de school onzer kerken heel wat veiliger zou maken door zich te wijden aan de studie der Nederlandsche taal in plaats van zich op te werpen als de beslisser aller theologische geschillen; — we zeggen, in weerwil van dit alles zullen

we het toch wagen, om de beruchte "Drie Punten" aan Schrift en Belijdenis kritisch te toetsen. En wij kunnen onze verontwaardigde tegenstanders tot hun geruststelling mededeelen, dat wij niets vreezen.

Dit alles is echter een zaak van later orde. De vraag, die beantwoord moet worden in het licht van de geschiedenis is deze: hoe kwam de synode in zoo groote verwarring? Waardoor kwam het, dat de synode kennelijk zoo weinig rijp was, om over de aanhangige kwestie te oordeelen? De geschiedenis, die aan de synode voorafging, zal moeten spreken, om deze vragen te beantwoorden. Immers, deze voorafgaande geschiedenis heeft voorbereidenden invloed gehad op de Synode, iets wat in dit geval wil zeggen, dat ze de verwarring heeft voorbereid. Drieërlei kenmerkt deze voorafgaande geschiedenis. Allereerst was er een zenuwachtig drijven van de zijde onzer tegenstanders, om ter elfder ure de zaak nog gereed te maken voor de synode. Wat men voor de aandacht had was niet een grondige behandeling der zaak, maar een spoedige behandeling onzer personen. In de tweede plaats, en in nauw verband met het eerste, is er een wederrechtelijk heenloopen geweest over den kerkeraad. Voor den vorm moest men nu eenmaal zijn protesten wel eerst naar de betrokken kerkeraden zenden, maar terwijl men dit deed had men de classis en ook de synode reeds in het oog. Het was de bedoeling zeker niet, om den kerkeraden gelegenheid te geven de zaak grondig te behandelen. Het was om de synode te doen, en de kerkeraad was slechts een "stepping-stone". En alweer in nauw verband met geheel deze beweging en de haast, die men had, om de zaak, zoowel als onze personen toch voor de synode te krijgen, staat in de derde plaats ook het feit, dat men ook weigerde om op de vergadering der classes de zaak te bespreken, om haar zoo voor de synode voor te bereiden. Men wilde door de classis naar de synode. En deze toeleg is gelukt. Maar het gevolg was dan ook, dat er niets op de synodale tafel lag betreffende deze zaak, dat wel voorbereid was. Er waren geen vaste lijnen, waarlangs men werkte. En het gevolg was hopelooze verwarring. De een sprak zus en de ander zoo, het eene voorstel volgde op het andere, om even snel weer te worden verworpen, totdat eindelijk, nadat men tot uitputtings toe gestreden had, het voorstel, dat hoofdzakelijk uit de Gereformeerde voelhorens van den president der synode te voorschijn kwam, bijval vond en aangenomen werd, schoon over het protest van onderscheidene afgevaardigden heen.

We zullen deze voorgeschiedenis eenigszins in bijzonderheden nagaan.

Op Zaterdag, 19 Januari 1924, kwamen twee leden van de gemeente van Eastern Ave., Grand Rapids, bij den leeraar aan huis. Ze hadden bezwaar tegen geschrift en prediking van hun leeraar. Ze kwamen echter niet met het doel, om deze bezwaren eens met hem te bespreken, want ze hadden reeds een kopie van een protest tegen zijn leer in den zak. Immers er was geen behoefte aan bespreking. Het was hun glashelder, dat de leeraar

dwaalde en dat zij den rechten kijk op de dingen hadden. En onder zulke omstandigheden bespreekt men de dingen niet, maar vraagt men eenvoudig of de aangeklaagde ook van plan is, om van standpunt te veranderen. Zoo kwamen ze dan ook. Ze vroegen den leeraar of hij nog onveranderd stond met betrekking tot het punt der gemeene gratie en op zijn bevestigend antwoord, haalden ze hun protest uit den zak, met het verzoek, dat hij dit wilde inzien. Hoezeer men alle bespreking schuw was blijkt wel uit het feit, dat dit protest reeds aan den kerkeraad van Eastern Ave. geadresseerd was. Het was dus eenvoudig een protest, dat voor den kerkeraad bestemd was. Men wilde antwoord van den leeraar. De leeraar maakte hun er attent op, dat het niet wel aanging voor hem, om een antwoord te geven op stukken voor den kerkeraad, maar beloofde over de zaak na te denken en hen zoo spoedig mogelijk van antwoord te dienen. Op Dinsdagmorgen, 22 Januari, waren de beide broeders op verzoek van den leeraar weer bij hem aan huis en deelde deze hun definitief mede, dat hij geen antwoord kon geven op kerkeraadsstukken, en dat, indien ze van hem antwoord op hun protest wilden hebben, ze een protest aan hem moesten richten. De broeders gingen daarop terstond weer heen en gaven als hun gedachte te kennen, dat het hoegenaamd niet noodig was, om een bezwaarschrift aan den leeraar te richten en dat ze dan maar terstond zich bij den kerkeraad zouden vervoegen. Gedurende den dag echter bleken ze tot andere gedachten gekomen te zijn. Althans dienselfden avond klopten ze weer aan, nu met een protest dat niet alleen tegen den leeraar, maar ook tot hem was gericht. Inmiddels had zich nu een derde lid der bovengenoemde gemeente bij hen gevoegd. De leeraar beloofde de broeders nu, dat hij een antwoord zou opstellen en hun dat zou doen geworden. De broeders gaven echter aanstonds blijk van hun grooten haast, toen ze hun verlangen te kennen gaven, dat ze dit antwoord nog vóór den daarop volgende Donderdag wilden ontvangen. Dat was kerkeraadsavond. En de laatste vóór de classis! En daar moest de zaak immers heen, want op die vergadering der classis moesten immers de stukken opgesteld worden voor het Agendum der synode! En deze broeders, geen bespreking der punten zat hen in het hoofd. De leeraar gaf hun echter op zoo spoedige behandeling geen hoop. In de twee dagen hem gesteld had hij immers ook nog vier catechisaties, een begrafenis en een vereeniging te leiden en bovendien nog allerlei ander werk. Hij beloofde echter zoo spoedig mogelijk werk te maken van hun bezwaarschrift. Het was immers ook ongehoord, dat een protest binnen tien dagen met persoonlijke behandeling zou beginnen, door den kerkeraad zou worden afgehandeld en op het agendum der classis zou staan.

De leeraar maakte er aanstonds werk van om een antwoord op te stellen. Toen hij echter bezig was met het opstellen daarvan, bleek het, dat verschillende punten niet duidelijk waren gesteld en voor meer dan een uitlegging vatbaar waren in het protest der broeders. De protestanten moesten licht verspreiden over hun protest. De leeraar besloot nog eens hen te verzoeken aan zijn huis te komen en verschillende dingen met hem te bespreken. Hij ver-

zocht daarom broeder J. De Hoog (de andere protestanten waren W. Hoeksema en H. Van der Vennen) om te komen. Deze gaf gevolg aan de uitnoodiging. Uit een gesprek met dezen broeder bleek ten overvloede duidelijk, dat de drie broeders zelf het protest niet hadden opgesteld, alsmede, dat J. De Hoog zijn eigen protest niet verstond, althans zichzelf niet vertrouwde om er licht over te verspreiden.*) Spoedig daarna gaven de broeders den leeraar dan ook per telefoon bij monde van J. De Hoog bericht, dat ze niet ieder persoonlijk maar wel met hun drieën bij hem wilden komen, om den inhoud van hun protest met hem te bespreken. Daartoe liet deze zich echter niet vinden. In de eerste plaats meende hij, dat de protestanten ieder persoonlijk aansprakelijk waren voor hun protest. In de tweede plaats kon de leeraar geen driemanschap in de gemeente erkennen. En eindelijk ging het niet aan, om telkens alleen te staan ten overstaan van drie getuigen. Hij bleef daarom bij zijn verzoek, dat ze ieder persoonlijk met hem zouden spreken. En de broeders gaven te kennen, dat ze in dat geval de onderhandeling met den leeraar afbraken en terstond naar den kerkeraad zouden gaan met hun protest.

De kerkeraad ontving dan ook hun protest op zijn vergadering van 14 Februari 1924. Natuurlijk verwachtte de leeraar niet anders of de broeders protestanten zouden nu hun protest bij den kerkeraad aanhangig trachten te maken op grond van het feit, dat de leeraar geweigerd had, om anders dan met ieder persoonlijk met hen te onderhandelen. Doch hierin vergiste hij zich. In plaats daarvan kwamen ze thans met de beschuldiging, dat de zonde van den leeraar geen geheime zonde was, en dat ze zich daarom aanstonds tot den kerkeraad konden wenden, zonder eerst met den leeraar te spreken. Op grond dus van deze beschuldiging wilden ze, dat de kerkeraad hun protest zou aanvaarden en behandelen. Dezen grond echter aanvaardde de kerkeraad niet. Het standpunt van den kerkeraad was, dat de broeders niet kwamen met aangifte van een openbare zonde, maar met een protest. Een openbare zonde geeft men eenvoudig aan. Men behoeft in zulk een geval niet te bewijzen, dat de daad zelf zonde is, doch alleen, dat de persoon in kwestie haar bedreven heeft. Zoo is het met een onkuischen wandel en zoo is het ook met ketterij. Heeft iemand hoererij bedreven en de zaak is openbaar, dan bewijst men niet in een protest, dat zulk een daad zonde is, maar men geeft eenvoudig

*) Wie de eigenlijke auteur is van het protest der drie broeders is niet met zekerheid te zeggen. Zeker is het, dat geheel de beweging der laatste maanden den indruk maakt van een goed georganiseerd komplot tegen ons. Dit blijkt wel uit het feit, dat iemand anders achter het protest der drie broeders zit. Dit blijkt ook hieruit, dat toen de verschillende protesten op de classis verschenen, ze alle vier in brochure-vorm, gedrukt, ter classicale tafel lagen. Ze waren in gelijk formaat, blijkbaar op dezelfde pers, ten getale van 500 exemplaren gedrukt. Vraag: wie bekostigde dit alles? Dit blijkt ook uit een brief dien ondergeteekende ontving van iemand uit Holland. Deze deelde mede dat hij tegenwoordig geweest was bij een gesprek tusschen sommige broeders predikanten, waarin Ds. VanderMey gezegd zou hebben: "Hij moet er uit (Ds. Hoeksema, n.l.), maar hoe krijgen we hem er uit?" Bewuste brief werd ondergeteekende overhandigd door Ds. H. Keegstra, die ook bij dat gesprek tegenwoordig was. Een vreemde wijze van strijden voor de waarheid Gods, voorwaar!

den persoon bij den kerkeraad aan en eischt behandeling. En loochent iemand het recht van den kinderdoop of de leer der verkiezing, dan tracht men geen bewijs te leveren voor het goed recht van den doop der kinderen of van het schriftuurlijke van de leer der verkiezing, maar dan geeft men den schuldige aan en eischt behandeling. Doch van dit alles was er niets. Er was geen afwijking in den wandel, er was ook geen sprake van ketterij of dwaling, door de kerken reeds erkend. Daarom kwamen de protestanten dan ook met een protest, en had hun beschuldiging van openbare zonde geen recht. En de kerkeraad kon onmogelijk eerst den grond van openbare zonde aanvaarden, om dan het protest te behandelen. Aanvaardde de kerkeraad den grond en ging hij op dien grond op het protest in, dan was de leeraar feitelijk reeds veroordeeld eer nog het protest behandeld was. Daarom besloot de kerkeraad dan ook, dat de broeders eerst de beschuldiging van openbare zonde hadden in te trekken. Dit weigerden de protestanten. En op die weigering besloot de kerkeraad hun aan te zeggen, dat ze met die beschuldiging in het hart en op de lippen geen deel konden nemen met den leeraar aan het avondmaal des Heeren.

Hiertegen nu ontving de kerkeraad op zijn vergadering van 24 April 1924 een protest van genoemde broeders. Dit protest behelsde drieërlei. Allereerst een herhaling in zeer sterke bewoordingen van de beschuldiging van openbare zonde tegen den leeraar, met verwijzing naar Art. 74 en Art. 80 D. K. O. In de tweede plaats behelsde dit protest den eisch dat de censure op de protestanten toegepast zou worden opgeheven. Ze wilden aan het avondmaal toegelaten worden met handhaving van hun grove beschuldiging. En in de derde plaats een kennisgeving, dat bijaldien de kerkeraad bij zijn ingenomen standpunt bleef, ze met hun protest tegen de censure over hen en tegen "des leeraars valsche leer" zich bij de classis zouden vervoegen. En waar de kerkeraad bij zijn besluit bleef, wendden de protestanten zich met hun protest tot de classis Grand Rapids Oost, die 9 Mei vergaderde in de Eastern Ave. Kerk.

Wat er op deze drie-daagsche classis voorviel hopen we later te behandelen. Eerst hebben we nog te gewagen van andere protesten, die ook eerst ter kennis van den kerkeraad werden gebracht en daarna der classis ter behandeling werden aangeboden. In betrekking tot dit eerste protest kunnen we thans het volgende kortelijks samenvatten: 1. De protestanten waren persoonlijke onderhandeling met den leeraar eerst begonnen, doch braken die af, toen de leeraar met ieder afzonderlijk wenschte te spreken. De kerkeraad wilde, dat de broeders deze persoonlijke onderhandeling weer zouden aanknoopen; bleven er daarna nog bezwaren over, dan konden ze die wel belijnd voor den kerkeraad brengen. 2. Nadat ze op deze wijze persoonlijke onderhandeling hadden geweigerd, eischten de protestanten, dat de kerkeraad hun protest zou behandelen op grond van openbare zonde naar Art. 74 en 80 D. K. O. De kerkeraad weigerde dien grond over te nemen, en meende, dat de protestanten in zulk eene houding tegenover den leeraar met dezen geen

avondmaal konden vieren. 3. De protestanten hebben zich daarna op dezelfde gronden bij de classis vervoegd en de kerkeraad heeft zijn oordeel over de zaak der classis voorgelegd.

De volgende maal iets over de wijze waarop Ds. Van der Mey meende te moeten protesteeren.

H. H.

"HET OORSPRONKELIJKE VOORSTEL"

In ons vorig artikel: "De drie punten", hebben we gewezen op het feit, dat we in de finale uitspraak der Synode betreffende de kwestie der Gemeene Gratie formeel een gewijzigd substituut-voorstel hebben, dat aangenomen werd, nadat een ander substituut-voorstel was verworpen. Tot recht verstand van de finale Synodale besluiten, zoo zeiden we toen tevens, is derhalve noodig, dat we allereerst kennis nemen van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie van Praeadvies. Geheel natuurlijk toch zou de vraag kunnen rijzen, waarom de Synode het advies van hare commissie niet aanvaardde. Wat maakte een substituut-voorstel noodig? De reden kan gelegen hebben in het formeele van het advies der Commissie, of ook in hetgeen zij adviseerde, of in beide. O.i. was dit laatste het geval. Formeel was het voorstel der Commissie minder scherp belijnd, strikt genomen, wilde zij slechts, dat de Synode zich betreffende zekere punten zou uitspreken; en wat zij zelf achtte feit te zijn, stond voor het bewustzijn van vele afgevaardigden niet met genoegzame zekerheid vast. Dat deed de behoefte ontstaan aan het substituut-voorstel, dat later, gewijzigd, werd aangenomen. Om dit te doen verstaan, geven we in het onderstaande weer hetgeen de Commissie, als haar gevoelen, aan de Synode voorstelde.

Nadat de Commissie onderscheidene zaken ter kennis van de Synode gebracht had, en nadat zij de Synode van advies gediend had in het algemeen, — waarop wij later nog nader hopen terug te komen, — ging zij aldus voort tot de Synode te spreken; cf. rapport, bl. 6, III;—

"Er zijn echter drie punten, waarover, naar het oordeel uwer commissie, de Synode zich meer speciaal dient uit te spreken, n.l.:

1. De gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen, en niet alleen jegens de uitverkorenen. Dit punt acht uwe commissie van centrale beteekenis in de kwestie, die thans zooveel onrust in de kerk veroorzaakt. De twee volgende hangen daarmee ten nauwste samen en zijn er zelfs min of meer in begrepen.
2. De beteugeling der zonde in het leven van den enkelen mensch en in de samenleving.
3. Het doen van zoogenaamde burgerlijke gerechtigheid door onwedergeborenen.

Uwe commissie is van oordeel, dat de Synode zich daarover dient uit te spreken:

- a. Omdat wij hier te doen hebben met punten, waarin de broeders Danhof en Hoeksema positie hebben gekozen met stellingen, die zij voor hunne rekening hebben genomen en verdedigd;

- b. Omdat het punten betreft, waarover de belijdenisschriften zich duidelijk uitspreken;
- c. Omdat het voor de rust der kerken gebiedend noodzakelijk is, dat de Synode een beslist standpunt inneme.

Behandeling der drie punten.

Punt 1.

In verband met punt 1 zeggen de broeders D. en H. het volgende

Op bl. 244 van 'Van Zonde en Genade' zeggen de broeders: 'Genade zit niet in de dingen, maar louter in de goede gunst Gods. En evenmin zijn goud en zilver, regen en zonneschijn, gave en talent, op zichzelf genade. Genade kan wel in al die dingen werken, doch zij blijft altijd particulier en wordt alleen aan Zijn volk geschonken'.

In hetzelfde werk, bl. 252, lezen wij: 'Niet dat genade zelf overvloedt. Hoe zouden we dat toch op ons standpunt kunnen leeren, en tevens leeren, dat de goddelooze juist geen genade ontvangt? — Neen, maar de bedoeling was niets meer, dan dat de uitwendige gaven, die God in Zijne genade aan Zijn volk schenkt, ook neerkomen op de onrechtvaardigen, doch bij hen juist zonder genade'.

En op bl. 253 en 254 staat: 'Wordt deze genade der wedergeboorte echter niet in het hart gewrocht, dan mag een mensch nog zooveel uitwendige gaven ontvangen, ontvankelijk voor genade is hij niet.... Maar de vraag was, of iets den dooden zondaar, zonder de eerste genade der wedergeboorte, zonder de ontvankelijk-makende genade Gods tot zegen en genade zou kunnen zijn. En dat juist ontkenden we. Buiten de wedergeboorte, om het nog duidelijker te zeggen, is er geen ontvankelijk-makende genade, en buiten ontvankelijk-makende genade is er geen mogelijkheid, dat iets ons genade kan zijn'.

Ook heeft Ds. Hoeksema in 'The Banner' het volgende geschreven: 'Our Doctrine', art. 29: 'It is always maintained that it results in blessings only for this present time. But principally this makes no difference. The fact remains that, in some way, to certain extent, in a certain measure all men partake of grace, and hence God must be graciously inclined to all. Now it must be said that in the light of Scripture and in the light of the fundamental conception of our Reformed doctrine such an attitude of God is utterly inconceivable.... To maintain that, objectively speaking, God can assume an attitude of grace to them (the reprobates) say for six thousand years, is to make an attack upon God's holiness and righteousness. No sinner can stand in any relation to the holiness of God without being deprived of all grace. No naked sinner can maintain himself or be maintained as an object of love in view of God's righteousness. And principally it makes no difference whether you assume such an attitude of love and favor in God over against the sinner outside of Christ for an endless eternity or for a single minute... Hence we deny that in any way or to any extent for time or eternity God assumes an attitude of positive favor or grace over against the reprobate'.

Deze uitspraken acht uwe Commissie in *strijd* te zijn met de Heilige Schrift en de belijdenisschriften, daar volgens Schrift en Confessie het vaststaat, dat God gun-

stig gezind is en genade bewijst aan hen, die de Schrift bestempelt als 'goddeloozen' en 'onrechtvaardigen', waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn.

Bewijs uit Schrift en Confessie:

A. Schrift: Ps. 145:9, Matt. 5:44, 45, Luk. 6:35, 36, Hand. 14:16, 17, I Tim. 4:10, Rom. 2:4; ook teksten, die er op wijzen, dat God met een welgemeend aanbod des heils tot allen komt, toonen dit aan. Vgl. onder meer: Ezech. 33:11 en Ezech. 18:23. (Met het oog op beperkte plaatsruimte schrijven wij deze teksten thans niet voluit; te meer niet, omdat wij later de bewijskracht dezer teksten aan Schrift en Belijdenis hopen te toetsen.)

B. Belijdenis.

'Dordtsche Leerr. II, 5, en III en IV, 8 en 9, welke handelen over de algemeene aanbidding des Evangelies. II, 5: 'Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in den gekruisigden Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; welke belofte allen volkeren en menschen, tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekeering en geloof'. III en IV, 8 en 9: 'Doch zoo velen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen. Want God betoont ernstiglijk en waarachtiglijk in Zijn Woord wat Hem aangenaam is; namelijk dat de geroepenen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen die tot Hem komen en gelooven, de rust der zielen en het eeuwige leven.... Dat er velen door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, niet komen en niet bekeerd worden, daarvan is de schuld niet in het Evangelie, noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde, noch in God, die door het Evangelie roept, en zelfs ook dien Hij roept onderscheidene gaven mededeelt'.

Enkele aanhalingen uit Gereformeerde schrijvers uit den bloeitijd der Gereformeerde theologie, om te bewijzen, dat de gewraakte uitdrukkingen niet op de Gereformeerde lijn liggen:

Calvijn, Institutie, Bk. II, Hfdst. II, 16:

'En niemand heeft hier te vragen wat de boozen die geheel van God vervreemd zijn, met den Geest te doen hebben. Want dat de Geest Gods gezegd wordt alleen in de geloovigen te wonen, zulks moet verstaan worden van den Geest der Heiligmaking, door welken wij Gode als zijn tempelen worden toegeheiligd. En desniettegenstaande vervult, beweegt, versterkt Hij alles door de kracht van dienzelfden Geest, en zulks volgens de eigendommelijkheid van ieder geslacht, die Hij hetzelfde door de wet der schepping heeft toegeëigend. Indien de Heere gewild heeft, dat wij zouden worden geholpen door de werkzaamheid en den dienst der boozen, in de natuurkundige, rede- en wiskunstige en andere hiertoe behoorende wetenschappen, zoo laat ons van dezelve gebruik maken; opdat wij Gods gaven, in hen ons vanzelf aangeboden, verzuimend, niet om onze onachtzaamheid rechtvaardig worden gestraft'.

Institutie, Bk. III, Hfdst. XIV, 2.

'Want wij zien dat Hij hen, die onder de menschen de deugd betrachten, met velerlei zegeningen des tegenwoor-

digen levens achtervolgt. Niet dat die uiterlijke gedaante der deugd zijn minste weldaad zou verdienen, maar het belieft Hem dus te toonen, hoezeer Hem de ware gerechtigheid ter harte gaat, dewijl Hij niet duldt dat zelfs de uiterlijke en schijnbare hare tijdelijke belooning zou missen. Waaruit volgt hetgeen we onlangs beleden hebben, dat al zulke deugden, of liever beeltenissen van deugden, Gods gaven zijn; want er is niets dat eenigszins loffelijk is, dat van Hem niet voortkomt'.

Van Mastricht, Eerste Deel, p. 439: 'Hieruit ontstaat nu wel een drieerlei liefde Gods jegens de schepselen: Eén algemeene, Ps. 104:31 en 145:9, waardoor Hij alle dingen geschapen heeft, onderhoudt en bestiert. Ps. 36:7 en 147:9. Eén gemeene, zich wel tot de menschen bijzonderlijk uitstrekkende, juist wel niet tot alle en een *iege*lijk; maar evenwel tot *allerlei*, zonder onderscheid, zoowel verworpenen als uitverkorenen, van wat soort en geslacht dezelve ook zijn, aan welke Hij zijne weldaden uitdeelt, welke vermeld worden, Hebr. 6:4, 5; I Cor. 13:1, 2'.

Punt 2.

Met betrekking tot het tweede punt wordt het volgende gezegd door de broeders Danhof en Hoeksema:

'Niet Doopersch maar Gereformeerd', bl. 33: 'Wij verstaan zeer wel dat de zonde nog niet tot volle rijpheid is gekomen. Maar wij verklaren dit niet uit eene zekere stuitende werking Gods, waarvan noch in de Schrift, noch in de Belijdenis ooit sprake is, maar eenvoudig uit de organische ontwikkeling der dingen'. Bl. 49: 'En ga dan eens weer naar onze Belijdenis. Waar spreekt zij van een gestuit worden van het proces der zonde? Immers nergens. Gij zult toch zeker niet willen beweren, dat wij naar onze Gereformeerde Belijdenis zullen moeten gelooven en verkondigen, dat de zonde in haar loop gestuit wordt?'

Ook deze uitspraken acht uwe Commissie in strijd met de Heilige Schrift en met de uitspraken der belijdenisschriften, daar volgens Schrift en Confessie vaststaat, dat God door de algemeene werkingen Zijns Geestes, zonder het hart te vernieuwen, de zonde in haar onverhinderd uitbreken beteugelt, waardoor de menschelijke samenleving mogelijk is gebleven.

Bewijs uit Schrift en Belijdenis.

A. *Schrift*. Gen. 6:3; Ps. 81:12, 13; Hand. 7:42; Rom. 1:24, 26, 28; II Thes. 2:6, 7.

B. *Belijdenis*.

Nederlandsche Confessie, Art. 13: 'Waarop wij ons verlaten, wetende dat Hij de duivelen in den toom houdt en alle onze vijanden, die ons, zonder Zijne toelating en wil, niet schaden kunnen'. Art. 36: '.....willende, dat de wereld geregeerd worde door wetten en politieën, opdat de ongebondenheid der menschen bedwongen worde'.

Ook hier laten we een paar aanhalingen uit erkende Gereformeerde schrijvers volgen.

Calvijn, Institutie, Bk. II, Hfdst. III, 3.

'Bij vernieuwing ontstaat ons hier bijna dezelfde kwestie die voorheen is opgelost. Want in alle tijden zijn er eenigen geweest die, gedurende hun gansche leven door de leiding der natuur naar de deugd gestaan hebben. Ik spreek niet tegen, dat er vele struikelingen in hunne

zedes aangemerkt kunnen worden; echter hebben zij door het beoefenen van eerbaarheid blijk gegeven, dat er eenige zuiverheid was in hunne natuur.... Zoo schijnen dan dergelijke voorbeelden ons te leeren dat wij niet moeten meenen dat des menschen natuur geheel en al verdorven is, naardien door hare aansporing sommigen niet slechts door uitnemende bedrijven hebben uitgemunt, maar ook zich in den gedurigen trein des levens zeer eerbaar hebben gedragen. Doch hier moeten wij ons herinneren, dat temidden van die verdorvenheid der natuur, nog eenige plaats is voor de genade Gods, niet om dezelve weg te nemen maar te bedwingen. Want zoo de Heere, na het loslaten der teugels, de harten van een ieder liet dartelen in allerlei begeerlijkheden, zou er zonder twijfel niemand zijn, die niet met de daad toonen zou, dat op hem met het volste recht passen; al die kwaden, wegens welke Paulus de gansche natuur veroordeelt.... Daar is geen razend dier, dat zoo hevig wordt gedreven; geen stroom hoe snel of geweldig, welks overstroming zoo sterk is. De Heere geneest die krankheid in Zijne uitverkorenen, op welke wijze die wij straks zullen voorstellen; in anderen bedwingt Hij die alleen door het aanleggen van een teugel, opdat zij slechts niet zouden uitbreken, voorzooveel Hij voorziet dat noodig is om het geheel der dingen te onderhouden'.

Van Mastricht, II, p. 330: 'Evenwel matigt God de strengheid van deze geestelijke dood en dienstbaarheid: (a) inwendig door eenige eenigszinse overblijfselen van het beeld Gods en van de oorspronkelijke gerechtigheid, Jak. 3:9, zoowel ten aanzien van de wijsheid in het verstand, wanneer Hij daaraan overlaat eenige beginselen van waarheid, door dewelke 's Menschen oordeel bestiert wordt, beide het beschouwende en het betrachtende, ware en valsche, bij voorbeeld, dat er een God is, enz. welke wij in alle opmerken, die niet geheel en al onzinnig zijn, Rom. 1:19, 21, 32; 2:14, 15; maar van het laatste, door de kennis van het eerlijke en betamelijke, en van het oneerlijke en onbetamelijke, bij voorbeeld, dat God moet geëerd en gediend worden; dat men elk eenen het zijne moet geven; dat men aan eenen anderen niet moet doen, 't welke wij aan ons niet willen gedaan hebben, Rom. 2:15, uit welke dingen de natuurlijke conscientie eenige kracht ontvangt, aldaar: als ten aanzien eene eenigszins geneigdheid en overhelling tot het goede in den wille; waarlijk wel een ijdele, vluchtige, ja doode, maar nochtans ook niet ten eenenmale geene, ja zelfs eene zoodanige, dat ten minsten de beeldenissen en gedaanten der deugden van alle goedgekeurd, geëert en geprezen worden, II Tim. 3:5. Bij welke dingen, ten aanzien van beide, bijkomt eene *inwendige beteugelende genade*, waardoor de zonde zelf wel niet weggenomen of vermindert; maar hare daad bedwongen wordt, dat zij niet tot het uiterste uitbarste, ja, waardoor ook, ten minsten diegenen, die meer eerlijk zijn, van booser en gruwelijker schenddaan een afschrik hebben, I Cor. 5:1. (b) Uitwendig, door allerlei hulpmiddelen van Staat, Kerke, Huishouding, en Scholen, door dewelke de vrijheid en ongebondenheid der zonde betoomt en beteugelt, ja ook zelfs een aansporing om 't geen eerlijk is te betrachten, bijgedaan wordt'.

Punt 3.

Met betrekking tot het in punt drie genoemde spreken de broeders Hoeksema en Danhof zich aldus uit:

'Niet Doopersch maar Gereformeerd', bl. 32: 'Het is uwe beschouwing, dat de mensch wel van nature zoo bedorven is, dat hij ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad; maar die bedorven natuur door Gods algemeene genade toch weer bekwaam wordt om positief goed te doen. En wij spreken het met alle vrijmoedigheid uit, dat dit laatste noch naar Belijdenis, noch naar de Schrift is. Het is juist deze beschouwing, die de oogen sluit voor de Schrift'.

'Van Zonde en Genade', bl. 133: 'Hierbij nu rijzen tal van vragen, waarvan wel de voornaamste deze is, hoe iemand die dood is, nog werkingen kan doen, en hoe het stuiten der zonde door de gemeene gratie er toe leiden kan, dat niet alleen de zonde uitblijft of minder wordt, maar dat hij ook iets positief goeds doet, zij het dan ook slechts in burgerlijk gerechten zin'. Bl. 163: 'Kan men dan nog spreken van een zeker goed, dat nog in den gevallen mensch overbleef? Het wordt immers al slechter met hem'.

Evenals de vorige, acht uwe Commissie ook deze uitspraken in strijd te zijn met de Heilige Schrift en met onze belijdenisschriften, daar het volgens Schrift en Confessie vaststaat, dat God, zonder het hart te vernieuwen zoodanigen invloed op den mensch oefent, dat deze in staat gesteld wordt burgerlijk goed te doen.

Bewijs uit Schrift en Confessie.

A. Schrift. 2 Kon. 10:29, 30; 12:2, vergelijk: 2 Kron. 24:17-25; 14:3, vergelijk verzen 14-16, 20, 27; Luk. 6:33 en Rom. 2:14.

B. Belijdenisschriften.

Canones III en IV, 4, waar wij belijden: 'Wel is waar, dat na den val den mensch eenig licht der natuur overgebleven is, waardoor hij behoudt eenige kennis van God, van de natuurlijke dingen, van het onderscheid tusschen hetgeen betamelijk en onbetamelijk is, en ook betoont eenige betrachting tot de deugd en tot uiterlijke tucht'.

Nederlandsche Confessie, Art. 36, 'en hierin verwerpen wij... alle degenen, die... verwarren de eerbaarheid, die God onder de menschen gesteld heeft'.

Wederom laten we hier eenige aanhalingen uit erkende Gereformeerde theologen volgen. Allereerst verwijzen we hier naar de reeds geciteerde aanhalingen uit Calvijn en naar de laatste uit Van Mastricht.

Zie verder:

Ursinus, Schatboek, Zondag III: 'Van een onbekeerde wordt geleerd, dat hij zoo verdorven is, dat hij ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed; om dit te verstaan moet men weten, wat van goed en hoedanig een onbekwaamheid hier gesproken wordt. Daar is drieërlei goed: (1) Natuurlijk, als eten, drinken, wandelen, staan, zitten; (2) Burgerlijk, als koopen, verkoopen, recht doen, eenige kennis leeren of oefenen, en dergelijke meer, die tot bevordering van ons tijdelijk welzijn dienen; (3) Daar is ook een geestelijk en bovennatuurlijk goed, hetwelk volstrekt noodig is, om het eeuwige leven deelachtig te worden. En bestaat daarin, dat men zich van harte

tot God bekeere, in Christus geloove. Welk laatste hier bedoeld wordt; in het ander kan een onbekeerde boven een wedergeboren zelfs verre uitmunten, hoewel ze deze (als een gemeene gave) nochtans van God hebben. Zie II Cor. 3:5; Jak. 1:17; Ex. 31:2; Spreuk. 16:1'.

Van Mastricht, I, p. 458: 'De Gereformeerden erkennen wel, dat een onwedergeborene, buiten de zaligmakende genade, konne niet wederstaan den H. Geest *ontkennderwijze*, gelijkewijze geschiedt, bijvoorbeeld, in den slaap; dat hij insgelijks op eenigerhandewijze Gods Woord kan hooren, uitwendig bidden, de sacramenten ontvangen, enz., doch zij doen er bij, dat ook zelfs deze dingen niet geschieden *alleen* door de kracht van den vrijen wille; maar door Gods gemeene genade, welke ook zelfs in de onherborenen het werk werkt, al wat er in hun is, of al wat er van hun voortgebracht wordt, van het zedelijk goede. Bijvoorbeeld, al wat er in Bezaleel was van zijn natuurlijke komst, Ex. 31:2, 3, al wat er was van het zedelijk goet in die genen, die gezegd worden verlicht te zijn geweest door den Heiligen Geest, gesmaakt te hebben het goede woordt Gods, ende de krachten der toekomende eeuw; Hebr. 6:4, 5.

Van Mastricht, II, p. 330: 'Doch de willekeur, zedelijkewijze, beschouwt zijnde, moet getoetst en onderzocht worden ten aanzien van vierderlei goet, en dan ook ten aanzien van een vierderlei staat. Daar is een natuurlijk goet, bij voorbeeld eten, drinken, redevoeren; daar is een natuurlijk goet, als beleefd en vriendelijk te handelen en om te gaan met den naaste, niemandt te beledigen; daar is een zedelijk of kerkelijk goet, als, den Godsdienst naarstig bij te wonen, gebeden te doen, zich van grove misdaden te onthouden, Luk. 18:11, 12; en een geestelijk goet, bijvoorbeeld, geloove, hope, enz. En daar wordt ook een vierderlei staat des menschen gewoonlijk erkent. In den staat der rechttheit heeft de vrije wille kunnen doen allerhande goet, en ook kwaat; in den staat der zonde kan dezelve wel doen een natuurlijk, burgerlijk, en zedelijk goet, maar niet een geestelijk goet. Itwelke met de zaligheid gevoegd is; in den staat der genade kan de mensch allerlei goet en kwaadt doen; in den staat der heerlijkheit het goede alleen'.

Hieraan kunnen wij thans niets toevoegen. Zelfs moet het verband tusschen hetgeen de Commissie wilde en wat de Synode besloot voorloopig onbesproken blijven, hoe uiterst belangrijk en betekenend, in schier elk opzicht, het ook moge zijn. En het feit, dat de Commissie, en dus misschien ook de Synode, in hare aanhaling uit "Van Zonde en Genade", bl. 133, die door ons, letterlijk en in verband, was aangehaald uit Kuyper's Gem. Gratie, bl. 299-303, niet ons, maar Dr. Kuyper veroordeelde, kan slechts even worden geconstateerd. En de eigenlijke bespreking van *hetgeen* de Commissie in het bovenstaande voorstelde, naar vorm en inhoud beide, moet natuurlijk nog geruimen tijd uitblijven. Tot recht verstand van de finale Synodale besluiten: de drie punten, is noodig, dat we eerst nog eenige andere zaken in 't licht stellen. Behalve het reeds vermelde, is de Commissie van Praeadvies in de kwestie der algemeene genade nog met onder-

scheidene andere voorstellen en adviezen voor de Synode gekomen. En daarvan heeft de Synode sommige, gewijzigd of ongewijzigd, aangenomen, en andere verworpen en uit de "Acta" gehouden.

We willen daarvan den volgende keer kennis nemen.

H. D.

ONJUISTE VOORLICHTING VAN HET BUITENLAND

In het vorig nummer van dit blad werd reeds aangegeken, hoezeer het noodig is gebleken, om tegenover de eenzijdige of ook verkeerde, in elk geval niet volledige, voorstelling van het behandelde ter Synode van Kalamazoo aangaande de Gemeene Gratie kwestie door kerkorganen en eenige andere weekbladen onder ons gegeven, onzerzijds het verloop dezer zaak meer naar waarheid toe te lichten, de feiten juist weer te geven, en in het rechte licht te stellen, daar zeer zeker al de leden onzer kerk, niet alleen die van Michigan, het recht hadden om te weten wat werkelijk geschied was in de eerste Juli dagen in het kerkgebouw der Eerste Chr. Geref. Gemeente van Kalamazoo, Michigan.

Op de buitenlandsche pers werd mede even in dit verband gewezen en daarbij bepaaldelijk gedacht aan de mededeelingen een welbekend blad, in Rotterdam versijjnend, verstrekt door iemand uit Grand Rapids.

De redakteur had daarbij het oog op een artikel door Prof. Henry J. G. Van Andel, van Calvin College, opgezonden aan De Rotterdammer, Anti-Revolutionair dagblad, een stuk, dat door Dr. J. C. de Moor werd overgenomen en geplaatst in De Heraut van 24 Augustus l.l., onder "Uit de Pers".

Doch ook in de Nieuwe Haagsche Courant was eerder reeds een soort verslag en overzicht verschenen van eenige besluiten der laatstgehouden Synode onzer kerken, en werd daarin nog al wat plaats ingeruimd aan het "Geschil over de Gemeene Gratie".

Door den ons onbekenden schrijver daarvan werd voorop gesteld, dat "in de Chr. Geref. Kerk van Noord-Amerika heel wat onrust was verwekt door het spreken en schrijven van de predikanten H. Danhof en H. Hoeksema, die de leer der Gemeene Gratie loochenden".

Wat verder in het bericht werd een en andermaal de nadruk gelegd op de naar het schijnt voor den onbekenden verslaggever ontzettende zaak, dat "beide predikanten langdurig, zelfs niet minder dan anderhalf uur het woord hadden gevoerd".

Voorts had de Synode ten slotte een uitspraak gedaan in de zaak der Gemeene-Gratie-oneenigheid, waarin zij, "zooveel mogelijk, een mild standpunt tegenover de predikanten Danhof en Hoeksema innam".

"Maar", zoo wordt er bijgevoegd in de mededeeling, "tegenover hunne beschouwingen nam de Synode met beslistheid positie".

Hoe het nu mogelijk is een mild standpunt in te nemen en tegelijk met beslistheid positie te kiezen tegenover de beschouwingen van de bedoelde leeraren, is ons een raadsel! Staan die predikanten en die beschouwingen los van elkaar en op zich zelf? Het schijnt zoo voor de N. H. C.

In het verslag volgen dan, nadat eerst nog de gansch bijzondere verklaring in zake het bestaan van en het geloof aan Gemeene Gratie door Prof. Ten Hoor afgelegd wordt weergegeven, de bekende conclusies, de uitspraken, en de drie punten der Synode betreffende de Algemeene Genade kwestie.

Van Ds. Hoeksema wordt mede nog verteld, dat hij op de Synode *gedreigd* had de kerk te zullen verlaten; terwijl Ds. Danhof zich had aangediend als "van kindsaf een leerling te zijn geweest van Prof. Ten Hoor, van wiens beschouwingen hij de logische consequenties had uitgedragen in het leven, terwijl de Prof. zelf was in gebreke gebleven in dit opzicht". —

Nu willen wij heden niet veel zeggen over dit krantenbericht aan de Nederlandsche dagbladpers verstrekt, waaruit wij hier en daar aanhaalden en onderstreepten.

We hadden in de vergaderstad der Synode in dit opzicht even tendentieuze nieuwtjes en rapporten in het door het algemeen gelezen dagelijksch nieuwsblad, waarin, reeds vóór dat de Synode een aanvang had genomen, herhaaldelijk de hier meermalen genoemde leeraren als aangeklaagde ketteren werden voorgesteld aan het Amerikaansche ongeloovige publiek.

Alleen dit wenschen wij op te merken, dat de feiten te duidelijk spreken juist *niet* ten gunste van de gewilde voorstelling hierboven gegeven, en van den indruk die het publiek daaruit verwerven moet, dat de groote onrust in de kerk door het spreken en schrijven over de Gemeene Gratie van de leeraren Danhof en Hoeksema zou zijn gesticht.

Nog niet zoo lang geleden werd de ware geschiedenis van de Gemeene Gratie Kwestie in "OM RECHT EN WAARHEID" uitvoerig, en tot nu toe onweersproken, verhaald en toegelicht.

En in dit nummer is een aanvang gemaakt om die geschiedenis voor het volk wederom, klaar en waar, naar oorsprong en verloop te verhalen.

De waarheid is, dat eerst de door de Synode van 1922 veroordeelde Dr. Janssen en daarna vooral Ds. J. K. Van Baalen te wapen hebben geroepen tegen de beide "dwalende" leeraren, strijd hebben gesticht op onvriendelijke wijze, en onrust hebben verwekt in de kerken.

Wat de "langdurige verdediging van anderhalf uur" betreft die de beide predikanten in de vergaderingen der Synode hebben gehouden voor zich zelve, en waarvan ook de Acta Synodi op bladzijde 141 gewagen, ofschoon verder die Acta omtrent veel in het duister laten (Acta Synodi, Art. 113: "Ds. H. Hoeksema houdt een toespraak van anderhalf uur lang, waarin hij zijn standpunt der Synode zoekt duidelijk te maken"; en Acta Synodi, Art. 117: "Op verzoek der Synode spreekt thans Ds. H. Danhof de vergadering toe om licht te verspreiden over het standpunt door hem en Ds. H. Hoeksema ingenomen"), deze "langdurige" verdediging" staat er onzes inziens vrij mager bij, wanneer die tijdsduur vergeleken wordt met *de dagen*, die de Synode gewijd heeft aan de discussie, de vreemde, zonderlinge discussie, van de G. G. kwestie die op haar tafel was gezet.

Professor Van Andel van Calvin College gaf in de

vacantie-Heraut meer een beschouwing dan een eenvoudig verslag van het gebeurde ter Synode betrekkelijk de Gemeene Gratie kwestie, en komt, nadat hij de lidmaten der Chr. Geref. Kerk in drie richtingen doet uiteen loopen, tot het besluit, dat in Juli 1.1. te Kalamazoo aan het licht gekomen is, dat "de middelgroep, die wenschte vast te houden zoowel aan de leer der anti-these als aan die der Gemeene Gratie" den toon heeft aangegeven; alsmede dat de beteekenis der laatstgehouden Synode ook hierin ligt, dat die kerkvergadering het standpunt van Dss. Danhof en Hoeksema heeft veroordeeld.

Over die beschouwing van Prof. Van Andel hopen we een volgend maal nog nader het onze te zeggen.

Zeker is het noodig dat, behalve de eigen kring, ook het buitenland anders wordt ingelicht dan de officieele organen der kerk en enkele correspondenten, bekende en onbekende, hebben gedaan.

G. V. B.

THE CHRISTIAN REFORMED CHURCH WHOLLY SOUND

In the November Issue of The New Reformation, continuing The Minister's Monthly, (Editor in chief: Rev. J. Clover Monsma, as the title-page runs), we find under the caption: "A Hasty Survey of our Positions in the Battle Area", (against Modernism, alias Liberalism, alias Infidelity) among a number of brief sketches "affording a glance at the general situation", also the following:

Reformed

Of the three bodies under this head, the "German", the "Dutch", and the "Christian", the first mentioned is in a rather precarious position. Modernism has gained a very solid foothold in some of its schools and churches. But there is also an element, and undoubtedly the larger, which builds on the Rock of Ages. The "Dutch" Church is also slipping, here and there, and especially in the East the atmosphere is far from pure. The predominating element, however, is positively sound. The "Christian" group is small, and wholly sound.

A LESSON SOCIAL REFORMERS NEED

Many voices proclaim many gospels to-day. Culture, economical or social reconstruction, is trumpeted as the panacea. But it matters comparatively little how society is organized. If its individual members retain their former natures, the former evils will come back, whatever its organization. The only thorough cure for social evils is individual regeneration. Christ deals with men singly, and remoulds society by renewing the individual. The most elaborate machinery may be used for filtering the black waters. What will be the good of that if the fountain of blackness is not sealed up, or rather purified, at its hidden source? Make the tree good, and its fruit will be good. To make the tree good, you must begin with dealing with sin.

Selected.

A DECLARATION

And thus it happens that I, the undersigned, am of the group editing this periodical. The fact that I agree to serve upon the editorial staff of the "Standard Bearer" amounts to an admission on my part that I too reject the views and conception of things which the term common grace stands for. For me it is quite impossible to adhere to the principles embedded in the term common grace and remain on friendly terms with Scripture.

I am aware of it that he who has the audacity to deny common grace is regarded as disgustingly dense, inconceivably conceited and destructive. In the October issue of "Religion and Culture", page 69, Prof. VanAndel writes: "And that now some young American ministers of Dutch descent contend that this doctrine of common grace is not traditionally reformed. How little hold has the reformed truth had on some of us that they do not feel that they are undermining the very foundations of Christian that is Calvinistic Theology, ethics and philosophy". You see, the huge mental and spiritual denseness and the inconceivable conceit of the deniers of common grace staggers the brother. We are ramming in pieces the very foundations of Calvinistic theology, ethics and philosophy.

No doubt we should have trembled in our boots when this monstrous accusation was hurled our way, I suppose for the purpose of terrifying our souls. And I suppose we ought to have blushed when our friend let us see how blunted our receptive and assimilative faculties are. Yet we did not blush, neither did we tremble. And why not? Because we are too hardened and insensible to blush? No. Because our nerves are of steel so that nothing shocks us? No. We were not disturbed because we had no guarantee whether or not the professor was simply seeing things again. This happened before with him. History proves that the professor is subject to hallucinations. According to Pillsbury, a hallucination does not arise from objective phenomenon.

In the year 1920 the professor, commenting upon the case of Dr. Janssen, wrote in the "Christian Journal" that the objections raised against the instruction of Dr. Janssen, melted away, when subjected to an investigation as snow melts when the warm rays of the sun play upon it. The professor related what he saw. And what did he see. He saw those objections melt away. He saw them disappear. But what are the facts. History proves that these objections did not melt. They remained, as Prof. Van Andel admits today. He assures us in "Onze Toekomst" of October 22 that "Dr. Janssen zich meer en meer ontpopt heeft als een man met ethische tendenzen en met verkeerde kerkrechterlijke begrippen". Indeed these objections remained. Evidently they were made of sterner stuff than snow. And today, as ever, they are a stone of stumbling and a rock of offense, even to them which stumble at the Word. Yet Professor VanAndel reported that he saw these rocks melt. He admits himself in "Onze Toekomst" of Oct. 22 that his perception did not arise from objective phenomenon. His perception was purely subjective.

We are now in the year 1924. Again Prof. Van Andel reports that he sees "some young American ministers of Dutch descent hacking away at the very foundations of Calvinistic Theology, philosophy and ethics". Since the Prof. is subject to hallucinations, what guarantee do we have that our friend is not merely seeing things again. Let the professor prove his charges. Then and not before will we blush and tremble, yea we will weep and wail and smite ourselves upon the breast and crawl in the dust before our God pleading for mercy and pardon.

And then we are regarded as being conceited as appears from the phrase "young American ministers of Dutch descent". American ministers challenging at least some of the thoughts of European theologians.

Preposterous! How dare they! Indeed the height of the ridiculous is reached, for can there any good thing come out of Nazareth? Strange that these young American ministers are Dutchmen. The Dutchman, as a rule, is a tolerably sensible sort of a person. But, then again, there is always the black sheep.

Then they are so young! Just loosed from their mother's apron strings. Be it said, however that one of these so called "young American ministers" is midway between forty and fifty years old. Does the Professor imagine that he is living in the age of Methuselah, when men became 900 or more years old? In those days a man of 45 years old was regarded as being rather young.

Well do we realize that among the adherents of the views which we reject is found the master mind. The chief exponent of the doctrine of Common Grace, the late Dr. A. Kuyper, was a recognized genius. This man devoted time and energy to the development of the doctrine of Common Grace. A work of three volumes was the result. Yet a careful study of Scripture and our standards on the one hand and the doctrine of common grace on the other hand convinced me that the views and conception of things which the term "common grace" stands for, clash with Scripture. Therefore I could not do otherwise than break with the doctrine.

However it was not without considerable hesitancy that I did so. It is a difficult matter to part company with a great christian thinker like Kuyper. One is constantly haunted by the thought that it is one self who errs. What is more, the existence of common grace is a settled thing. We have come to believe in it as a matter of course. So be it. I cannot see it otherwise but that the doctrine of common grace clashes with Scripture.

Let me show you how those who believe in common grace regard natural man dead in trespasses and sin. The Feb. issue of "Religion and Culture" contains an article on the total depravity of man by Prof. R. Stob. In this article the Professor assures us that common grace keeps this total depravity from totally expressing itself, so that externally (not in the sight of God) there are *many good thoughts, noble deeds and pure emotions*. According to Professor Stob natural man thinks many good thoughts, performs noble deeds and has pure emotions. Now compare Prof. Stob's description of natural

man with Paul's description of him found in Rom. 3:10-18. The passage reads as follows: There is none righteous, no, not one;

There is none that understandeth, there is none that seeketh after God. They are all gone out of the way, they are together become unprofitable; *there is none that doeth good, no, not one.*

Their throat is an open sepulchre; with their tongues they have used deceit; the poison of asps is under their lips;

Whose mouth is full of cursing and bitterness;

Their feet are swift to shed blood;

Destruction and misery are in their ways;

And the way of peace have they not known;

There is no fear of God before their eyes.

Now listen to Paul in Titus 3:3. The passage reads: For we ourselves also were once foolish, disobedient, deceived, serving divers lusts and pleasures, living in malice and envy, hateful, and hating one another."

Now it is true, as Rev. G. DeJong states in "De Wachter" of Oct. 15, that it is but two years and a half ago that I entered upon my ministerial career.

But, two years and a half is time enough to see that Prof. Stob's description and Paul's description of natural man exclude each other. The assertion that man, dead in trespasses and sin, has pure emotions, thinks good thoughts and performs noble deeds implies a negation of Rom. 3:10-18 and Titus 3:3.

I, as a reformed preacher cannot and will not preach total depravity and in the next breath assure my hearers that the depraved sinner, in his depraved state, performs noble deeds, has pure emotions and thinks good thoughts. God's Word uncloths the sinner, strips him of every virtue and sends him naked to Christ. God forbid that I stop that sinner on the way to cloth him in the beautiful garments of common grace. I should fear less that sinner would no longer feel the need of Christ.

The Professor tells us however that these pure emotions, good thoughts and noble deeds are not pure, good and noble in the sight of God. The voice spake unto Peter "what God has cleaned that call not thou common". There is but one standard of good, noble, pure, clean, and it is God, not man, who sets the standard. Should we call pure, noble, and good that which in the sight of God is unclean, impure, ignoble and bad? Common grace involves a double standard of morality.

Such and similar thoughts finding its way into this particular periodical did its share in opening my eyes to the dangers and fallacies of common grace.

There are other things which caused me to break with common grace. The doctrine of common grace has its defenders and exponents among us. Especially have I in mind the Rev. Jan Karel Van Balen and Prof. Van Andel.

These two men make a big noise. Reading their productions uncritically, one receives the impression that these men are the incarnation of Reformed Theology. For their writings contain damaging conclusions, bold

assertions, outrageous accusations and when they write they are so sure of themselves.

But where one analyses that these two men yielded, one discovers faulty thoughts and illogical reasoning in their writings. Time and space is lacking to point out the weak spots in the thoughts of Rev. Jan Karel Van Balen. A number of fallacies have already been exposed by the Revs. Danhof and Hoeksema and Dr. Hepp. The thought of Rev. Jan Karel Van Balen was at times so very faulty that even Dr. Hepp felt constrained to reprove him. (See *Reformatie*, Feb. 29, 1924).

Prof. Van Andel felt it his duty to set right "some young American ministers of Dutch descent" for attacking common grace. He does so in the September and October issues of "Religion and Culture" of the year 1924. In the September issue the professor placed an article on common grace under the caption "Common Grace and God's righteousness". This particular article contains a paragraph which reads as follows: "But before we answer such a question we must have an answer to this, why are some unwilling to speak of grace? Is it, perhaps, because grace implies something that love does not imply? And is not this something that grace presupposes that the object of grace is unworthy of it? God shows His goodness and love towards the good angels. Is this grace? Not by any means. For they have not made themselves objects of God's wrath. But if man sins and yet receives blessings, such is a particular kind of goodness, it is grace, be it general or particular. And this grace God can only show in Jesus Christ who is the Mediator of creation as well as of Regeneration."

Conclusion: It is clear, then, that any one who denies common grace virtually denies that natural man is an object of God's wrath, virtually denies part of the works of Christ, and virtually denies that God is holy and righteous". Thus far Van Andel.

A most remarkable paragraph to be sure. Remarkable for its unheard of and unproved premises, its implied false accusation, unexpressed, its false and irrational assertions. Notice that conclusion which, taken at its face value may be compared to a gun with a bad kick, injuring, when discharged, not the target as much as the marksman. This becomes at once evident when we substitute positive for negative statements.

Doing so we get: He who affirms common grace virtually affirms that natural man is the object of God's wrath, affirms further that Christ worked for him (lived, suffered and died for him), affirms finally that God is holy and righteous. Hence, according to Professor Van Andel, the righteous and the holy God is wrathful with the natural man (including the reprobate) for whom Christ worked (lived, suffered and died). We ask, is it true that God is wrathful with the sinner for whom Christ worked. Would God be righteous if he would be wrathful with the natural man (also the reprobate) for whom Christ worked (lived, suffered and died)?

An irrational assertion in the conclusion is causing the professor all this trouble. The professor maintains that he who denies common grace denies that natural man is

the object of God's wrath, which implies that the absence of grace means the absence of wrath and the presence of grace means the presence of wrath. However, the presence of grace does not mean the presence of wrath but the absence of wrath, and the absence of grace means the presence of wrath. Grace and wrath exclude each other. Thus it turns out that not we but the professor himself denies the righteousness and holiness of God.

But there is more. If it is true that a denial of common grace implies a denial of God's righteousness and holiness it must be that the righteousness and holiness of God compel Him to be gracious unto every sinner without distinction. This is a brand new idea. I was always taught that the free sovereign will of God was the fount of his grace.

I know that the professor will resent my remarks. He will complain that I do not grasp him. Allow me to say that the wording of his thought permits no other interpretation.

However, it is plain from what precedes the conclusion that the professor failed to express himself correctly. What the professor meant to say is this: Not, he who denies but, he who affirms common grace, apart from Christ, denies, not "that natural man is" but that natural man deserves to be the object of God's wrath, denies a part of the work of Christ and denies that God is holy and righteous. And here we agree with the professor. To be sure, he who maintains that God is gracious unto the sinner apart from Christ, denies that man deserves to be an object of God's wrath, denies the works of Christ, denies that God is holy and righteous.

But now I ask, is it actually the contention of the professor that we maintain that God shows grace unto the sinner apart from Christ? We have never maintained such a thing, never! Think of it, the professor not only accuses us of believing in common grace, but he even goes so far to accuse us of believing in common grace apart from Christ! This is the false unexpressed accusation. Since the opponents of common grace assert no such thing the triple accusation applies to those who believe in common grace, as they fail to provide a juridical basis for the common grace which God shows unto all men. Did the professor actually think that he was facing his opponents when he was hurling his bombs. If so, it only goes to show that the professor is subject to illusions as well.

How did the professor arrive at the absurd conclusion that the opponents of common grace deny the righteousness and holiness of God? It is not at all difficult to trace the steps in his process of reasoning. Let us do so. The professor postulates first of all that God is good to all. True He is. He next asserts that all goodness is grace. He who believes that God is good to all must maintain whether he cares to or not, that God is gracious to all. Now the opponents of common grace believe that God is good to all (true they do), therefore, so the professor reasons, they *must* believe, they are compelled to believe, whether they will or not, that God is gracious

to all, since all goodness is grace. Hence, conclusive, the opponents of common grace believe in common grace.

But now, so the professor continues to reason, the opponents of common grace maintain that Christ worked, (lived, suffered and died) only for his people. Conclusion: The opponents of common grace deny that natural man deserves to be an object of God's wrath, they deny a part of Christ's work, they deny that God is holy and righteous, since they teach common grace apart from Christ.

The professor, you see, reduces in his imagination, his opponents to puppets. He then makes them say whatever he pleases, and in that way makes it possible for himself to draw a damaging conclusion. But only in his imagination did he reduce his opponents to puppets, not in reality. No, they remained flesh and blood, and his puppets are facing him now in this paper to tell him that it ought to be beneath the dignity of a Christian gentleman to resort to such methods.

And finally, as one traces the different steps in the process of reasoning, one discovers two unproved propositions. They are: *a.* all God's goodness is grace. *b.* Jesus Christ is the juridical basis for so called common grace. Two unproved propositions. The idea contained in proposition *b.* is brand new. If Jesus Christ is the juridical ground for common grace, then the Christ lived, suffered and died, merited something for the reprobate. Let the professor prove these propositions. And in doing so let him not fail to take account of John 10:15b, "And I lay down my life for the sheep". The sheep, as the surroundings of the text plainly show, are God's people, the elect.

These methods of *some* of the exponents and defenders of common grace, their faulty thoughts, illogical reasonings, their blunders, their noise, widened the breach between me and common grace. I thought, it can not be there is so very much to say in defense of common grace after all.

Then too, it seems to me that the exponents of common grace are bent on misunderstanding, misrepresenting and misinterpreting the opponents of common grace, as appears again from the editorial of Dr. Beets in "The Banner". Perhaps Dr. Beets will give me a little space to prove that a certain sharp rebuke he gives us is undeserved.

All these different things taken together disengaged me from the doctrine of common grace. I regard the doctrine dangerous, as well as the views and conception of things which the term stands for. I shall use my talents to help expose, in the light of God's Word, the dangers and fallacies of common grace.

The Synod of 1924 declared itself for common grace. Yet the synod evaded the real issues. The synod failed to furnish proof. The existence of common grace has never been proven. The objections raised against it have never been removed.

G. M. OPHOFF.

HISTORY OF DOGMA

Introduction.

The question which is astir in our church denomination may be viewed as one which entails a difference in valuation of dogmatical developments in the last quarter of the century. Many view the idea of common grace as nothing more than a theory. Others would find it as a thread through our confessions out of which our churches must develop the dogma of common grace.

Our last Synod has practically put a check to the views of this latter group by stipulating that many years are necessary before we can obtain unity in reference to our common grace squabble. At least these stipulations are in favor of those who cannot see the trend.

We remember from instruction given by Pres. Hiemenga when we were privileged to attend his lectures on Calvinism that even our college president viewed common grace as a theory and not as a dogma. This is significant. We could point out more significant statements made by our president in his classes which would be of interest, but we shall let these rest for more opportune mention at some future time.

Also from notes made in the classes in which Prof. Ten Hoor so ably vindicated his oftentimes peculiar views we gather that the question of common grace is a far more significant question than we may at first suppose. We know that our emeritus-professor repeatedly mentioned that we as reformed denominations in the Netherlands and America really do not yet know what content we must give to the biblical term grace. Even then we were not allowed to stop. After this Stop, Look, Listen sign was met, we were urged to cross a dangerous crossing, only to hear that more dangerous crossings were ahead. How repeatedly our inimitable and amiable Professor told us in his own slow but still interesting way that if we felt inclined to study and wished to render our reformed churches service we should study the relation there may be between so-called special grace and the grace mentioned by the firm believers in common grace. I think my former classmates will vouch for the truth of these statements. True, the teacher of systematic theology at our institution for almost twenty-five years did teach that he believed that there was common grace, but he also told his students that he did not know what it was. These statements are of the utmost importance.

The above clearly indicates that there is difference in the value placed upon our latest developments in dogma. From this point of view we demand that we be judged. Our whole church has practically sanctioned this situation in the bosom of our churches. Our churches have tolerated it, and we think we may contend that they could not act otherwise.

The above lines explain why the undersigned does not hesitate to ally himself with the able editors of the Standard Bearer. Even though one minister has had the courage to remark on the ability of its youngest editor, we trust that the misplaced statements will have their

vengeance. It is a little stick which, if given to the man whose strength and courage are underrated, may inflict very, very severe and just retribution. We have been taught never to underestimate the strength of our enemies. In this way we wish to pass the advice along.

Prof. Heyns has taught that real progress in the Christian church has come through the medium of the average men of ability. This may undoubtedly be printed as the rule in the history of the Christian church. Most likely it holds for all sorts of progress of whatever nature this may be.

In the history of dogma there are many instances which show that the men who were considered to be of average ability were in God's Providence the instruments through which the Church of Christ in the world made progress. Our Ds. de Cock of Ulrum, our Ds. Scholten who became the founder of Pella colony are worthy of mention.

The fundamental law by which real progress was secured in the past may be worded in the following: "Hold fast that which ye have received by adding to it". God teaches us this lesson in Scripture. The unfolding of God's revelational purposes show how the above quotation is not a mere fantasy, but a reality. The promise of the Redeemer to Adam in Paradise, after the fall, God did not relinquish. He did not leave it go. Nay, he unfolded it. He turned the pages of the Book of Promise given to Adam and the fulness of the promise which it contained was not reached until the last page was turned and its contents noted.

Likewise in the history of the Christian Church a similar lesson is given. The Spirit of the Christ was given to lead our Savior's Church in all the truth. For this reason, the Church of Christ always bears the mark of progress. She is at all times in the stage of development. In spite of heretical adversaries which to the human eye, seem almost to overwhelm and to crush her, the church of the Redeemer goes on and on. She is keeping that which she has received by adding to it.

No wonder our little group of churches, holding fast to the Reformed faith, also is troubled with the task of keeping that which it has received by adding to it. God's Spirit also wishes to lead us into all the truth.

Of course, we have our heretical tendencies and influences to fight. Heresies spring forth out of the old man and as long as he is not completely banished from the bosom of our churches we, too, will have our forces in battle array. People who detest the sight of our army may well ask after the reason why. A desire for peace when no peace may be had is not always the sign of health.

Not desiring peace when no peace may be had we continue to explain what material the Christian Church was given to begin her development of dogma. Not until God was revealed in the flesh in our Christ Jesus could the church make a beginning. Development of the dogmas of the Church of Christ did not begin in the Old Testament, but in the New Testament. The development of

the dogmas of the Church of Christ need the revelation of the Son of God as the Son of Man.

The beginning of this revelation, however, had its beginning in O. T. times. How the requisite for the development of dogmas was given by the unfolding power of God we shall briefly trace. But let us do this the next time.

B. J. DANHOF.

HOE GODS WOORD WORDT AFGETAPT

In "Teekenen der Tijden" geeft Ds. J. H. Haarsma, van Racine, Wisconsin, wekelijks een soort Bijbelstudie of een "Geschiedenis" met verklarende opmerkingen ten beste.

In het nummer van 16 October l.l. verscheen zoo'n "studie" onder den titel van "Ezau, mijn zoon..... Zie, hier ben ik". En ze bedoelde Ezau in "het rechte licht" te plaatsen voor de lezers, en op *diens beleefdheid* voor zijn vader Izak te wijzen.

De Heilige Schrift verhaalt ons van Ezau en waar-schuwt ons voor hem als volgt (in Genesis):

"Ezau werd een man verstandig op de jacht, een veld-man; maar Jakob werd een oprecht man (d.w.z. een een-voudig man met zachte manieren, en, — volgens de Ver-taling der Zeventigen — "van bedrog afkeerig"), wonen-de in tenten.

En Izak had Ezau lief, want het wildbraad was naar zijn mond; maar Rebekka had Jakob lief.....

En Ezau zeide: Laat mij toch sloppen van dat roode, dat roode daar,.....

Zie, ik ga sterven; en waartoe dient mij dan de eerst-geboorte?.....en hij verkocht aan Jakob zijn eerstgeboorte. En Jakob gaf aan Ezau brood en het linzenkooksel; en hij (Ezau) at en dronk, en hij stond op en ging heen; alzoo verachtte Ezau de eerstgeboorte...

En deze — (Judith en Basmath, de Hethietische vrou-wen van Ezau) — waren voor Izak en Rebekka een bitterheid des geestes.....

En Ezau haatte Jakob om dien zegen, waarmede zijn vader hem gezegend had; en Ezau zeide in zijn hart: De dagen van den rouw mijns vaders naderen en ik zal mijn broeder Jakob dooden.....

Als nu Ezau zag, dat Izak Jakob gezegend en hem naar Paddan-Aram weggezonden had om zich van daar een vrouw te nemen; en als hij hem zegende, dat hij hem geboden had, zeggende: Neem geen vrouw van de dochte-ren Kanaäns; en dat Jakob zijn vader en zijn moeder gehoorzaam geweest was; en naar Paddan-Aram getrok-ken was; en dat Ezau zag, dat de dochteren van Kanaän kwaad waren in de oogen van Izak, zijn vader; zoo ging Ezau tot Ismaël, en nam zich tot een vrouw boven zijne vrouwen Mahalath, de dochter van Ismaël. Dit zijn nu de geboorten van Ezau, welke is Edom: Ezau nam zijne vrouwen uit de dochteren van Kanaän.....

Vliedt, wendt U, woont in diepe plaatsen, gij inwoners van Dedan! Want ik heb Ezau's verderf over hem ge-

bracht (Jeremia 49 vers 8). Ik heb Ezau ontbloot. (Jeremia 49 vers 10).

Om het geweld begaan aan uwen broeder Jakob zal schaamte U (Edom, Ezau) bedekken, en gij zult uitgeroeid worden in eeuwigheid. (Obadja).

Was niet Ezau Jakob's broeder? spreekt de Heere; nochtans heb ik Jakob lief gehad en Ezau heb ik gehaat; en ik heb zijn bergen gesteld tot een verwoesting (Maleachi 1:2 en 3). Gelijk geschreven is: Jakob heb ik lief gehad en Ezau heb ik gehaat. (Romeinen 9:13).

Dat niet iemand zij een hoereerder of een onheilige gelijk Ezau, die om een spijze het recht van zijn eerstgeboorte weggaf; want gij weet, dat hij ook daarna de zegening willende be-erven, verworpen werd. (Hebreë 12:16 en 17).....

Dat is het beeld van Ezau door Gods Woord geteekend, en het oordeel der Heilige Schrift over hem.

Ds. Haarsma gaat nu heen en vertelt, — waarschijnlijk door zijn liefde tot Dr. Kuyper en voor diens onbijbelsche leer der Gemeene Gratie gedreven —, aan de menschen die hem hooren en lezen het volgende, iets dat dan zeker nog "oude, beproefde waarheid" moet heeten ook, zouden we Dr. H. Beets moeten gelooven, die om het bezit *daarvan* "Teekenen der Tijden" zeer prees:

"De H. Schrift geeft ons hier en daar een beeld van Ezau, karaktertrekken die ons laten zien wie hij als natuurlijk mensch was. Geloovige was hij niet en toch bezat hij op natuurlijk gebied aantrekkelijkheden. *En die gaven zijn vruchten der Gemeene Gratie*. Isaak had hem lief; ongeloovige menschen hebben soms aantrekkelijke karakters, royaal, niet krenterig, menschlievend-wat-over-het-hoofd-kunnen-zien. Ezau was natuurliefhebber, ruim van harte, gevoelig, teeder, en zeer beleefd. Geen uur twisten over een bagatelle, *en was ook spoedig eene misdaad vergeten*. (Zeer zeker zijn eigene. Red. S. B.)

En wat zijn zulke goede natuurlijke eigenschappen aangenaam in den omgang. Men stelt zich Ezau soms voor als een woestaard, een monster van uitspattende goddeloosheid, iemand waar geen mensch mede omgaan kon. Men houdt hem voor een on-mensch, omdat hij geen geloovige is. *Ze vergissen zich; met uitzondering van religie kon iemand beter bij Ezau dan bij Jakob verkeeren*. Ezau was lief en vroolijk en met een opgewekt humeur.

Ware Ezau een christen geweest hij zou zeker een ideaal christen geweest zijn.

Ezau beleefde het vijfde gebod althans uitwendig, omdat hij natuurlijke liefde bezat, en ook dat is gave Gods, algemeene genade, en die gaven dienen dankbaar erkend en gewaardeerd te worden. "Zie hier ben ik" tot eenen vader gesproken is *zeer beleefd*; alzoo is plicht van elk kind tegenover de ouders, al is het kind ook veertig of vijftig jaren oud.....

Isaak onteert zijnen zoon niet, al is hij slechts een natuurlijk mensch; want hij noemt hem zoon; Ezau is beleefd tegenover vader, ook al is hij niet geloovig."

(Wij cursiveerden.—Red. S. B.)

* * *

Waar deze "Schriftverklaarder" het weghaalt, dat

Ezau teeder was, "lief, zeer beleefd, aangenaam in den omgang, vroolijk, fatsoenlijk, *het vijfde gebod belevend*", — we weten het niet.

De Schrift spreekt ons *totaal niets* van al dit schoons omtrent dezen *hater* van God, van zijn ouders, en van zijn broeder en broederen!

Doch als men zich aan de leer der Gemeene Gratie vastgehecht heeft, dan staat men voor niets!

Dat weten we nu wel in dezen tijd.

Wordt echter door Ds. Haarsma op deze wijze niet van Gods Woord een karikatuur gemaakt, erger dan een "cartoon" in een politiek pamflet?

Is zoodanige teekening van Bijbelsche personen, die de gramschap van Jehovah verwekten, niet erger dan Dadaïsme?

En moet dit aftappen van de kracht en wezenheid der Heilige Schriftuur niet gruwelijk goddeloos worden genoemd?

Toch, — tot zulke schendige taal en verwrongen voorstellingen, tegen Gods Bizondere Openbaring in, moet men wel komen, als men aan leeringen van "groote mannen" meer geloof hecht dan aan het eenvoudige Woord des Heeren, waarvoor men zelfs niet de moeite schijnt over te hebben om het recht te leeren verstaan.

Maar de christenen worden middelerwijl door zulke leugenachtige en valsche voorstellingen, die hen het levenspad te wijzen bedoelen, van den rechten weg afgeleid.

Ook daarom zullen we er, om onzes Verbond-Gods wil, tegen getuigen.

G. V. B.

De dood heeft mij een brief geschreven:
Ik las hem op het dorrend blad,
Dat, door den stormwind voortgedreven,
Op 't vensterglas had postgevat.
Dus las ik: "Wand'laar, rep uw schreden!
Uw avond komt, uw nacht daalt neer.
Doe wat gij nog kunt doen op heden,
Want morgen daagt u dra niet meer.
Torsch willig wat gij nog moet dragen!
Haast valt het kruis uw schouders af.
En wacht van 't eeuwig welbehagen
Uw kroon aan d'and're zij' van 't graf!"

Ik schreef terug: "Dank, schrikbre Koning!
Dat gij uw moeden onderdaan,
Bij 't naad'ren van zijn laatste woning
Een kalmen blik vooruit deed slaan.
Ik hoor het ruischen van uw voeten,
Maar 'k sidder voor uw aanblik niet.
'k Mag als Bevrijder u begroeten,
Die mij voor onrust Ruste biedt.
Breek vrij dit hart, verdoof mijn zinnen,
Ja, blusch mijn laatste levensstraal!
Verwonnen zal ik overwinnen,
En — Dood! waar blijft uw zegepraal?"

VAN OOSTERZEE.

STEMBUS DEELNAME, EEN STUK GODSVEREERING!

Het deelnemen aan politieke verkiezingen is, volgens zekeren Rev. J. S. Rondthaler, een Protestantsch "geestelijke" te Mooseheart in Illinois, een godsdienstige verichting, gelijk wij onlangs vermeld vonden in de dagbladers van hem.

Dientengevolge moest eigenlijk, meende deze predikant, de stembus op Zondag open zijn of bij voorkeur die dag worden bestemd voor de uitspraak des volks betreffende politieke zaken, die land en volk of Staat raakten.

Deze "lumineuze" gedachte had dezen "evangelie-prediker" zoo sterk aangegrepen, naar hij vertelde, toen hij met een Kiwanis club had meegedaan om elk burger te dringen met de November verkiezingen toch niet na te laten naar de stembus te gaan.

"Het zou Amerika zeker voegen", verklaarde hij, "om juist den Zondag tot stemdag te maken".

Dat zou zeer bepaald een passende heiliging zijn van den Sabbath, dacht deze heer herder.

"Het zou de verkiezings- en stemplicht van de burgers ongemeen opheffen, en die brengen in een atmosfeer van den hoogsten dienst en aanbidding!

Want God en het vaderland waren in het hart van elk waar burger ten innigste en onafscheidelijk verbonden".

Het was voorts zijn overtuiging, dat "de dienst van God en de heilige toewijding aan het vaderland, door de hoogste daad van burgerschap, ten zeerste verhoogden zouden de waarde en waardigheid van den Zondag.

En vele duizenden menschen, die op werkdagen geen tijd hadden om naar de stembus te gaan, zouden dan goede gelegenheid hebben om hun "goeden wil" jegens het vaderland te toonen".....

Men kan het hoofd schudden en zijn medelijden uiten over dergelijk valsch religieus en politiek fanatisme, maar men moet om deze progressieve en vrome idee-en niet lachen alleen.

Als men werkelijk blind is voor de eenvoudige waarheid der Schrift; eigen meening hooger stelt dan het onfeilbare Woord Gods; opgevoed is in het geloof aan de opperhoogheid des volks; buigt voor het gezag van den afgod Staat; en zich mee zalig vindt en verheerlijkt in de voorbijgaande macht en de ijdele glorie van enkel een aardsch vaderland;dan is het geen wonder, dat men in dwazen waan meent Gode een dienst te doen en een "blijde boodschap" den volke verkondigt, door den Dag des Heeren te ontheiligen met het verrichten van wereldsche zaken, hoe plichtmatig de vervulling daarvan ook anders zou kunnen zijn.

Er zijn tegenwoordig vele valsche leeraars; en niet door alle onze leidlieden kan gezegd worden wat de Apostel Paulus aan de Thessalonicensen schreef in het eerste en tweede hoofdstuk van zijn eersten brief aan hen.

Overigens ligt deze "Zondagsche" stembusgodsdienst-oefening geheel in de lijn van de oud-Heidensche Staatsvereeniging, al mogen de vormen thans wat verschillen hier en daar.

Als men alles verwacht van zich zelf, van den "toe-

gewijden" mensch, den braven landsburger, de steeds beter wordende wereld; op het stoffelijke alleen let, en de uiterlijke schijn der dingen voor het wezen aanziet; dan ja, dan is "eigen hout en garen" te dienen, waaraan men zelf ook nog een millioenste deeltje macht schonk, — allerhumaanste godsdienst!

Beter gezegd: niet dan afgoderij van het verveelvoudigde IK, dat zijne dienaren ten verderve voert.

En van onze democratische republiek kan helaas ook gezegd worden wat Guizot in 1849 schreef van Frankrijk, (gelijk Groen van Prinsterer aanhaalt in zijn uiterst leerzaam werk "Ongeloof en Revolutie"): "Le grand mal de mon pays, le mal qui est au fond de tous ces maux, c'est l' idolatrie démocratique", dat is: "Het groote kwaad van mijn land, het kwaad dat aan den wortel ligt van al zijn kwaden, is de afgoderij van de democratie".

Als zulk een geest onder de geestelijke leiders des volks rondwaart en hen drijft, is het geen wonder, dat de bekende Federal Council of Churches of Christ in America een "veldtocht" begonnen is, om alle personen boven de 21 jaren oud, naar de stembus te jagen. —

En dat deze "Kerkenraad" in verband daarmede elken predikant in het land wil opwekken om ten minste één preek te houden over den onafwijsbaren plicht van alle leden der gemeenten, tot deelname aan de lokale en nationale verkiezingen.

Sprak onze ge-eerbiedigde Unie President ook niet aan den avond voor den Vierden November l.l. voor de radio toestellen in de bibliotheek van het Witte Huis, dat de kiezers in het land, "de uitvoerders van het hooge ambt dat Amerikaansch burgerschap medebracht", de stembus hadden te naderen "in een eerbiedigen geest en vrome stemming, *alsof zij tot het ontvangen van een sacrament naderden*"?

En als men dan nog straf gaat stellen op het NIET naar de stembus gaan van de kiezers, gelijk in meer dan één "vrij" land reeds wordt gedaan, en ook hier te lande door dusgenaamde patriotten werd aanbevolen om tot wet te maken, — dan heeft men de opperste karikatuur van den christelijken godsdienst.

Ware godsdienst wil slechts weten van den God des hemels te dienen naar Zijn Woord uit dankbre wederliefde voor Diens onuitsprekelijke genade in Christus Jezus onzen Heere.

In blind geloof aan Heidensche ongeloofstheoriën heeft men beide, lichaam en ziel, overgegeven aan den Staat-zonder-God die, zich ontwikkelend naar zijn aard en oorsprong, al meer een anti-christelijk karakter vertoont, een macht, die Gods volk benauwt en benauwen zal.

De christen echter heffe het hoofd omhoog; wake en bidde en strijde.

In blijde verwachting van den Heere uit den hemel, van wiens komst de 52ste vraag en het antwoord in "onzen Heidelberger" zoo troostrijk gewaagt.

Hij zoeken het Vaderland dat boven is; reize hier gemeedigd voort door het geloof; ruste hier, vóór de werkweek begint, naar het gebod zijns Hemelschen Vaders; viere *alle* zijne dagen van zijne booze werken; om eenmaal den eeuwigen, volheerlijken Sabbath te genieten in glorie.

G. V. B.

DE STRIJD OM DE SCHOOL IN DEN ELZAS

De tijd, toen Viviani en consorten in Frankrijk aan de regeering waren, en het uitschreeuwden in boozen triomf, dat zij "de lichten des hemels hadden uitgedoofd" met een wet er door te halen, die de kloosters beroofde en de kerkelijke scholen sloot, is reeds jaren voorbij.

De Roomsche-Katholieke kerk in Frankrijk heeft zich sedert weten aan te passen aan den heidenschen toestand, dat het onderwijs der jeugd in de scholen van "Our noble France", — dat verlicht heet maar waar dikke duisternis heerscht op godsdienstig en zedelijk gebied —, wordt gegeven los van- en tegenover allen Christelijken godsdienst.

De Roomse kerk moest het aanzien, dat de religieuze en Gode-vijandige Staat in Frankrijk haar beroofde van hare goederen en van haar rechtstreekschen invloed op de vorming der jeugd in de volksscholen.

Zij bukte onder protest weliswaar, maar zij bukte voor de toenmalige overmacht, die de beginselen der "glorieuze revolutie" in dit opzicht consequent wilde doorvoeren.

Rome heeft dan toch nog wel andere politieke middelen om haar terrein niet geheel te verliezen; al is het bekend door heel de wereld, dat wat godsdienst en kerkelijk leven betreft, in Frankrijk het treurig gesteld is evenals in het door priesters bevoetzoomde Spanje.

Evenzoo is het Protestantisme in Frankrijk van weinig beteekenis en zonder veel kracht, al woont thans in het Elysée een President die Calvinist wordt genoemd in Amerikaansche bladen, waarschijnlijk omdat zijn naam Doumergue is.

Toen de tegenwoordige Fransche Premier, Edouard Herriot, de "roode burgemeester" van Lyon, aan de regeering kwam, heeft hij ook aan zijn zenders en soevereine machthebbers, het socialistische en communistische kiezersvolk moeten beloven o.a., om de op Duitschland door Amerikaansche hulp herwonnen Fransche provincies, Elzas en Lotharingen, 100 percent "Fransch" te zullen maken, door ook daar de anti-clericale wetten der Grande Nation toe te passen, m.a.w. de vergunning in te trekken voor het oprichten en in stand houden van parochiale scholen; en om de heroverde gewesten te brengen onder het gewone publieke schoolstelsel van het moderne en in de moderne wereld toon-aangevende Frankrijk.

Premier Herriot, "Le Réalisateur", is echter niet zeer haastig geweest om zijn gegeven woord aan de Roode vrienden en schildheffers gestand te doen, in aanmerking genomen de sterke agitatie van de streng Roomsche bevolking in den Elzas.

Echter zou thans "de dreigende houding der geestelijkheid" der Fransche regeering hebben gedrongen tot handelen; en zou Vrijdag 19 September l.l. het Fransche Kabinet langer dan vier uren hebben beraadslaagd over het protest der bevolking tegen de invoering van de Fransche schoolwetten in Elzas-Lotharingen.

Reeds liepen er toen geruchten van groote wrijving tusschen de Fransche regeering en het Vatikaan.

En ook werd verteld, dat de pauselijke nuntius aan Herriot had beloofd alle agitatie in den Elzas tegen de voorgenomen invoering der dwangschoolwetten te doen

staken, indien Herriot van zijn voornemen afzag om het Fransche Gezantschap bij den Paus op te heffen.

Zoo doet Rome! Van twee kwaden het minste(?) kiezen! Loven en bieden! Maar toch het veld behouden, hoe dan ook! En wereldmacht uitoefenen, en over de "dochter der Heilige Kerk" toch prestige, overwicht, invloed hebben, is haar meer waard dan de anders geboden kerkelijke opvoeding der jeugd ook in de volksschool.

Zoo doen ware christenen niet, die voor Godes Eer pal staan tegenover elken vijand.

Die verfoeien wereldsche diplomatie, allermeeft wanneer zij van de "kerk" uitgaat. — —

Leden van het Katholieken Congres, dat te Colmar in den Elzas eenige weken geleden bijeen kwam, protesteerden hevig tegen de Fransche schoolwetten, waardoor aan priesters en nonnen wordt verboden om langer onderwijs te geven in de eigen scholen der kerk, en de godsdienstloze school de alleenheerschappij verkrijgt in het Duitsch-Fransche land.

Eenige priesters-leden van het Fransche Parlement verklaarden ter Congres bovengenoemd in hartstochtelijke bewoordingen, naar gemeld werd uit Parijs via Amerikaansche Buitenlandsche Persdienst, dat de Elzas nimmer de afschaffing van de parochiale scholen zou toelaten.

Nu, dat dient afgewacht.

Maar ook uit dezen strijd blijkt weder opnieuw, hoe de revolutie-beginselen van 1789 zich, onder welken vorm ook, keeren tegen allen geopenbaarden godsdienst, en vijandig zijn jegens het ware Christendom.

Communist en "patriot", vrijmetselaar en vrijdenker, gaan hand aan hand als het Christus en Zijn zaak geldt, om die ten onder te brengen.

Weerslag ook hier van wat eenmaal gezien werd, toen de Christus Gods ten rechthuize werd geleid, en de plaatsvervanger van den Romeinschen keizer, met zijn vijand, den vos-aardigen Idumee-er die zich Koning der Joden noemde, vriendschap sloot. —

De Katholieke Staatspartij van den Elzas nam in het laatst der vorige maand een resolutie aan, waarin zij de conclusie van het Katholieken Congres van Colmar goedkeurde; en voorts verklaarde het voorstel van de Herriot regeering, om in Elzas-Lotharingen het publieke schoolstelsel in te voeren, te zullen bestrijden.

Voorts werd nog bekend, dat op de Fransche begroting voor 1925 geen post zal voorkomen tot onderhoud van het Fransche Gezantschap bij den Pauselijken stoel.

Op deze indirecte wijze wil Premier Herriot Frankrijk bevrijden van kerkelijke heerschappij en Roomsche-priesterlijken invloed; zijn "lastgevers tevreden stellen; en de goed-Roomsche Franschen en "clericalen" niet al te zeer prikkelen.

Verder werd nog openbaar uit toespraken door regeeringsleden hier en daar in Frankrijk gehouden, dat Herriot's medewerkers voornemens zijn "zonder geweldpleging, maar ook zonder zwakheid" de anti-clericale wetten van Frankrijk, in het beruchte jaar 1905 aangenomen, in den Elzas toe te passen en uit te voeren.

Voornamelijk zullen alle monniken- en nonnenkloosters

worden onderzocht en nagegaan, en alle die sedert den oorlog onwettig zijn verzezen of hun ledental hebben vermeerderd, gestraft naar behooren.

"De Fransche regeering zou geen genade kennen voor hen, die de godsdienstkwestie gebruikten voor politieke doeleinden", vertelde Minister Chautemps den eersten Zondag der vorige maand te Tours.

Gevolg van een en ander kan "oorlog" beteekenen voor de Fransche regeering in den Elzas, daar zoowel de 400,000 Protestanten als de talrijke Roomsche bevolking, die onder de Duitsche regeering godsdienstvrijheid genoten, niet van plan zijn, om maar zoo te bukken voor Socialistisch-Fransche onverdraagzaamheid.

Een Parijzer correspondent van een Nederlandsch blad, (niet van Calvinistische richting), schreef onlangs met betrekking tot den komenden schoolstrijd: Men kan niet zonder beklemming denken aan het voor een recht Franschman verscheurende tooneel van een Elzas, die tegen Frankrijk zijn godsdienstvrijheid verdedigen moet."

Duitschland had in Elzas-Lotharingen eenvoudig de Fransche regeling van vóór 1870 laten bestaan. De scholen waren confessioneel: protestant in de protestantsche dorpen, roomsch in de roomsche plaatsen. Was de bevolking gemengd, dan waren er twee scholen. En op school leerde het kind bijbelsche geschiedenis of den catechismus.

Sedert den oorlog had Frankrijk een gezant bij het Vatikaan, en in den Elzas was de Fransche regeering aanvankelijk op zeer liberale wijze te werk gegaan. Men had er na 1918 het concordaat en de confessioneele school behouden.

Met het optreden van het Ministerie Herriot veranderde echter de zaak. —

Het socialisme is een vijand van allen christelijken godsdienst, overal!

Waar het de macht verkreeg, herinnerde het zich steeds het woord van zijn "kerkvader" Karl Marx, dat "kritiek op den godsdienst, tegenstand en afbreuk van alle christelijk geloof, HET grondmerk moest zijn van alle socialistisch streven"! —

En op de school wierp zich het liberalisme in Nederland; stortte het zich hier; richtte zich het Socialisme; en hoopt nu ook het Communisme!

G. V. B.

SEMI-SCIENTIFIC

There's an end to space. The universe is 228 million "light years" in diameter — a "light year" being an astronomical measurement six trillion miles long. Figures furnished by Prof. Silberstein.

What's beyond the "end" of space? The scientific answer is that space is curved or spherical. No one can really comprehend it. Higher science blends into mysticism. Man there approaches a comprehension of the spiritual that exists on the other side of the thin invisible wall.

A BEAUTIFUL PICTURE OF A VERY UGLY THING

Says B. K. Kuiper, A.B., B.D., in his "Hamilton's School Amendment — Exposed and Exposed", pp. 19 and 20:—

"To us Toleration may now seem homely and commonplace. If so, shame on us! Must be our vision blurred. In reality it is an exotic plant, exquisite and rare. It is hardly of this earthly clime. It is from regions purer and ethereal. It is from heaven itself. Noble spirits were the men who first preached it. Men of vision were they. To put it, in this world chaotic and tumultuous, and rent and blighted with every darksome and hideous shape of pestiferous error, into actual practice, was an act of highest courage. It was courage born of faith. Faith in the invincibility of Truth. Of Truth unpropped. Of Truth unsupported. Of Truth unarmed. Of naked Truth. They had seen Truth, trampled time and again into the dust, rise again unharmed and unsullied. They had seen Truth seemingly helpless and weak as water, and they had found it omnipotent. They had seen Truth seemingly on the verge of vanishing at any moment forever, and they had found eternal. They had learned that Truth can sustain itself. That it must sustain itself. That nothing else can sustain it.

Much of what passes as Tolerance is but its base counterfeit, Indifference. It's easy, nay, it is a matter of course, to leave the other man alone as long as you are indifferent. But to practice true tolerance is hard. And true tolerance is rare, because true faith is rare. Whose vision is never blurred? Who of us does not know his moments, aye, periods of doubts? We, all of us, are forever edging the Slough of Despond. Not only is thy name, O Woman, Frailty. It is the name of our common human nature. Not easy it is to look with equanimity and folded arms upon the growth in power of others. Green envy, yellow fear and red hatred are forever crouching in every man's breast. Small wonder then, that ever and anon, milder or more ferocious, Intolerance again raises its ugly head. It need not surprise or shock us over much. Let us not fool ourselves. Intolerance is not merely of past ages and other countries. It is of every age and country. Not even fair Columbia is immune. Its tail may have been nipped; its head is not scorched. It is not dead. It has not been cast out. It lurks in every human heart."

Ah, yes, all this is but too true, and applicable to more than one thing.

H. D.

BEMOEDIGING

Zocht ge naar waren, eeuw'gen vree,
Naar ruste voor uw hart?
De Heiland deelt die gaarne mee,
Als balsem voor uw smart.
De zondelast zij hemelhoog,
Waarmee gij zijt belaan
Geen nood, want die voor Jezus boog,
Bleef nimmer onvoldaan.

"BURGERLIJKE GERECHTIGHEID"**VEROORDEELD**

Hoezeer ook in andere kringen, dan onze Gereformeerde kerken zelfs, wordt veroordeeld wat door de laatstgehouden Synode der Chr. Geref. Kerk als waarheid werd aangenomen in zake dusgenaamde "burgerlijke gerechtigheid" blijkt bij voorbeeld ook uit de Geloofsartikelen van de Protestant Episcopal Church in the United States, Article 13 of the Articles of Religion:

Article 13. *Of Works before Justification.*

Works done before the grace of Christ and the Inspiration of his Spirit are not pleasant to God: for as much as they spring not of faith in Jesus Christ, neither do they make men meet to receive grace, or (as the School authors say) deserve grace of congruity: yea rather, for that they are not done as God hath willed and commanded them to be done, WE DOUBT NOT BUT THEY HAVE THE NATURE OF SIN.

NOT SEEN, BUT LOVED

My Saviour, whom absent I love,
Whom, having seen, I adore,
Whose name is exalted above
All glory, dominion, and power,—
Dissolve thou these bands that detain
My soul from her portion in thee;
Ah, strike off this adamant chain,
And make me eternally free!

When that happy era begins,
When arrayed in thy glories I shine,
Nor grieve any more, by my sins,
The bosom on which I recline,
Oh, then shall the vail be removed,
And round me thy brightness be poured!
I shall meet him, whom absent I loved.
I shall see, whom unseen I adored!

And then, nevermore shall the fears,
The trials, temptations, and woes,
Which darken this valley of tears,
Intrude on my blissful repose:
To Jesus, the crown of my hope,
My soul is in haste to be gone;
Oh, bear me, ye cherubim, up,
And waft me away to his throne!

W. COWPER.

VREDE

Daar moet veel strijds gestreden zijn
Veel kruis en leeds geleden zijn;
Daar moeten heil'ge zeden zijn,
Een nauwe weg betreden zijn,
En veel gebeds gebeden zijn,
Zoolang wij hier beneden zijn,
Zoo zal 't hierna in vrede zijn.

D. R. CAMPHUIJSEN.

INGEZONDEN

Geachte Redactie van "The Standard Bearer"! Geef s.v.p. eene plaats aan het onderstaande. "De Wachter" heeft de opname er van geweigerd. Bij voorbaat dank!

Geachte Redacteur:—

Vergun mij nogmaals eenige plaatsruimte in ons kerkelijk blad.

Het volgende wil zijn een wederwoord aan Mr. Y. De Leeuw.

We willen niet letten op alles, wat in dat schrijven genoemd wordt. Doch het verwonderde mij, dat Mr. De Leeuw zoo verbaasd kon zijn. Daar bestond o.i. totaal geen reden voor.

Broeder De Leeuw schijnt het mij zeer kwalijk te nemen, dat ik den moed had, om in mijn vorig schrijven het terloops op te nemen voor Mr. G. Van Beek.

Nu, Mr. De Leeuw, met broeder Van Beek is men nog niet in zulk een slecht gezelschap. We schamen ons geenszins voor hem. En u mag ons vrij als geestelijk zedelijk laagstaande brandmerken. Dat deert ons niet. Wederschelden zullen we ook niet. Wij meenen eene school doorloopen te hebben, waar het niet wederschelden een van de eerste letters in het alphabet was. Maar ik hoop, dat gij moogt zien, dat gij zelf vervallen zijt in 't geen gij in Mr. Van Beek zoo sterk afkeurt.

Neen, Mr. De Leeuw, het doel van mijn schrijven alszoodanig was niet om Mr. Van Beek te verdedigen. Daarom herhalen we het nog eens: wij zouden niet al zijne uitdrukkingen voor onze persoonlijke rekening willen nemen, we zouden het eenigszins anders willen zeggen; maar heeft Mr. Van Beek gezondigd, naar Uw meening, anderen toch zeker niet minder. Doch we prijzen wel hoogelijk in Mr. Van Beek, dat hij menigmaal den moed heeft om den vinger op de wonde plek te leggen. Dat is m.i. eene deugd. - Natuurlijk, de wijze kan verschillen. Maar wat Van Beek doet, moest meer geschieden. Dat zou een gezonder afmosfeer kweeken. Er is te veel een elkander ontzien om allerlei redenen.

Daar hebt ge nu b.v. het betoog in "Onze Toekomst", in de artikelenreeks over de algemeene genade, dat de afgodendienst der heidenen moet worden toegeschreven aan eene genadewerking Gods in het harte dier heidenen. O.i. hebben we daarin aan te merken eene vrucht der zonde.

Nu zal broeder De Leeuw mij wellicht tegenwerpen, dat in die afgodendienst der heidenen toch uitkomt, dat God den mensch nog mensch liet, en dat de zondaar het beeld Gods in ruimeren zin nog behield. Daarop zou ons antwoord luiden: zeer zeker; God moest, met eerbied gesproken, den mensch mensch laten. De zonde verandert het wezen van den mensch niet. Maar dat is toch zeker nog geen bewijzen van genade. Van genade zou men misschien kunnen spreken, indien de mensch zich met of door de overblijfselen van het beeld Gods, zonder vernieuwing des harten, waarlijk tot God kon wenden. Maar precies het omgekeerde is bij de heidenen het geval. Zij bewijzen goddelijke eer aan hout en steen en aan het kruipende gedierte. Dat is wat zij met en door die over-

blijfselen doen, zich bezondigende. Had de mensch een vrijen wil, gelijk in den staat der rechtheid, dan stond de zaak natuurlijk geheel anders; maar hij staat in dienst van satan, en hij wil God juist net niet, maar, buiten de wedergeboorte des Geestes om, haat hij Hem.

In betrekking tot de prediking des Evangelies meent Mr. De Leeuw, dat er toch duidelijk algemeene genade openbaar wordt in de begeerte van Jezus om de kinderen van Jeruzalem bijeen te vergaderen, gelijk een klokheden hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen; maar de Joden hebben niet gewild. Ons is zulks nog geenszins duidelijk. Het gaat hier over het willen zalig maken. Bedoelde Jezus alle Joden, hoofd voor hoofd, zalig te maken? In zijn hoogepriesterlijk gebed bad Hij toch niet voor allen. En ofschoon Hij macht bezat om de zonden te vergeven, zoo heeft Hij toch zeker niet allen de zonden vergeven. De consequentie, die hier op het standpunt van broeder De Leeuw, voor de hand ligt, is dan ook niet eene algemeene genade, maar die van den Pelagiaanschen vrijen wil. En laat men nu niet zeggen, dat wij hier te doen hebben met eene zaak, die wij met ons verstand niet kunnen rijmen, maar die toch wel door de H. Schrift geleerd wordt. Dat zou ons dan toch eerst nader moeten worden toegelicht. Met het aanhalen van een enkelen tekst is men niet klaar. O.i. is het glashelder, dat de prediking des Evangelies niet voor allen, ook voor de verworpenen, genade is.

Dat leeren onze Belijdenisschriften niet. En de Schrift leert duidelijk, dat het Evangelie, dat aan allen zonder onderscheid moet gepredikt worden, voor sommigen eene reuke des doods ten doode is. En ook zijn deze dingen zeer wel te rijmen, mits ge den doodstaat des menschen maar handhaaft, en de verantwoordelijkheid des menschen recht gebruikt. Men moet letten op het Goddelijk doel der dingen. Mede door de prediking des Evangelies verwezenlijkt God Zijn eeuwig voornemen. Welnu, dat Evangelie, dat naar het bevel van Christus, aan allen, niet aan de Joden alleen, zonder onderscheid derhalve, moet verkondigd worden, is dezen wel een reuk des doods ten doode, maar genen een reuk des levens ten leven; zoodat de Apostelen waren Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan.

G. LEMMERS,
Kalamazoo, Michigan.

Vergun ons, geachte redactie, aan het bovenstaande thans het volgende nog toe te voegen:—

Wij zouden den Wachter-redacteur de weigering van ons artikel minder euvel hebben geduid, ware het niet, dat schier alles eene plaats schijnt te kunnen vinden in ons kerkelijk blad, als het slechts komt van voorstanders der gemeene gratie. Behalve toch, dat Mr. De Leeuw maar vrijelijk om zich heen slaat, laten ook anderen zich telkens weer hooren. Daar hebt ge nu weer Ds. Manni, die in zijn publiek beantwoorden van eene vraag betreffende het gebeurde in de gemeente van Eastern Avenue afgaat op onbetrouwbare voorstellingen van de zaak in kwestie in "Onze Toekomst", en zonder eerst informatie in te winnen bij den betrokken kerkeraad.

Ik heb mij afgevraagd: waar gaan wij heen? Het schijnt, dat men dengenen, die de algemeene genade ontkennen, ten koste van alles den voet dwars wil zetten. De handelwijze van Ds. Manni, 't is waar, zou, op zichzelf aangemerkt, kunnen toegeschreven worden aan onvoorzichtigheid. Maar dat er in Classis Grand Rapids Oost in betrekking tot de gemeente Eastern Ave., wat Ds. Breen zou noemen, een "mob rule" heerscht, lijdt voor mij, en voor velen met mij, geen twijfel meer. En vergissen we ons niet, dan gaan wij in Classis Grand Rapids West denzelfden weg op.

Betreffende de leer heb ik mij naar aanleiding van het schrijven van Ds. Manni nog weer eens afgevraagd: waar gaan we heen? Ds. Manni schreef het van harte eens te zijn met hetgeen de Synode uitsprak in de "drie punten" Hoe is het toch mogelijk, dat een leeraar, oud en grijs geworden zijnde in de bediening, en van wien wij mogen gelooven, dat hij het goed meent en dat het hem ernst is, — na zooveel bedenkenstijd zóó kon schrijven. Ziet Ds. Manni waarlijk niet in, dat in die drie punten geweld gepleegd wordt aan den doodstaat des zondaars. Zal de aanbidding des Evangelies, want dat is toch hoofdzaak in die uitspraken, voor den verworpene genade zijn, dan moet deze dat aanbod toch ook kunnen aanvaarden. Want anders wordt de prediking des Evangelies hem tot een oordeel. De zondaar is een verantwoordelijk wezen. Tegenover het Evangelie blijft hij niet neutraal. De verworpene wordt er door verhard. Zij, die den weg hebben geweten, en niet bewandeld, zullen met vele slagen geslagen worden; in onderscheiding van degenen, die het Evangelie niet zullen gehoord hebben, zullen zij zwaarder oordeel ontvangen.

Ik hoop, geachte redactie, dat de Heere de oogen mag openen van allen, die Sion waarlijk beminnen, voor de dubbelzinnigheid, het onjuiste en het gevaarlijke in de Synodale uitspraken betreffende de kwestie der gemeene gratie. Om in beeldspraak te spreken, het wichtje, dat den zeventen Juli, 1924, te Kalamazoo het levenslicht zag, is een onecht kind, wie ook de vader er van zij. Men zorge er voor, dat het bij den vuurdoop den rechten naam ontvange. Op onze zoogenaamde leiders, in wie ouderling Van der Ploeg blijkbaar onbepaald vertrouwen wil gesteld hebben, vertrouwe men in dezen niet te veel. Men bestudeere de geschiedenis van den laatsten tijd, en denke zich zelf in op deze zeer gewichtige zaak; want de Synodale uitspraken betreffende de kwestie der gemeene gratie raken in hun huidige vorm wel zeer wezenlijk het hart van de leer onzer kerken. Zij raken de Goddelijke verkiezing en verwerping, en den doodstaat des zondaars, alsmede de heiligheid Gods. Wij hebben behoefte aan diepe, ernstige en alzijdige studie; en moeten ons wachten voor lichtvaardige veroordeeling.

G. LEMMERS.

Dat Gij mijn Vriend wilt zijn, en ik Uw kind mag wezen,
Dat is een heilgeheim, verborgen, diep en groot.
Toch is die zekerheid in al Uw doen te lezen,
En geeft mij juichenstof tot zelfs in nood en dood.

ANTWOORD AAN MR. J. R. KUIVENHOVEN

314 Maple Court, Kalamazoo, Mich.

Waarde Broeder:—

Wij zijn in het bezit van uw stuk: "Onze Verheuging", dat gij gaarne in ons maandblad wildet geplaatst zien.

Het spijt ons, dat we het onmogelijk in zijn geheel kunnen opnemen. Doch daartoe ontbreekt het ons ten eenenmale aan plaatsruimte. Dit nummer van "The Standard Bearer" zal nu reeds 32 bladzijden druks bevatten; daar nu nog 6 à 8 pagina's aan toe te voegen, gaat voor het tegenwoordige eenvoudig niet. Wie verder wil springen, dan zijn polsstok reikt, komt in de sloot terecht. Eveneens hebben we echter gevoeld, dat plaatsing van uw stuk niet moest worden geweigerd of uitgesteld. Van uitstel komt allicht afstel; op meer plaatsruimte valt ook voor de toekomst niet te rekenen; en bovendien eischt het karakter van uw schrijven, dat er thans kennis van genomen wordt.

Met het oog op dit alles, hebben we gemeend de zaak, die door u en ons gemeenschappelijk wordt voorgestaan, het best te kunnen bevorderen door eene korte publieke vermelding en bespreking van de dingen in uwe missive vermeld; vertrouwend, dat zulks ten volle uwe goedkeuring zal wegdragen.

Allereerst zijn wij u dankbaar voor uw bemoedigend woord.

Gij zijt blijde met de verschijning van "The Standard Bearer"; wij kunnen u verzekeren, dat wij met u verheugd zijn. Houd even voor de aandacht, broeder, dat het niet minder uw blad is dan het onze; en dat wij elkander van noode hebben. Menschelijkerwijze gesproken, de redactie en de "Reformed Free Publishing Association", waarvan gij zelf lid zijt, kunnen elkander niet missen. Ook is krachtige samenwerking eisch.

Daarom verblijden wij ons met u over onze huidige organisatie. Afzonderlijk optreden, zooals gij, en vele anderen, bij ervaring hebt leeren verstaan, werpt in den regel maar weinig vrucht af. Men staat zoo zwak. En zulks is den tegenstander natuurlijk heel goed bekend. Terwijl ook het uitgeven van een blad, en de eenigszins grondige behandeling van belangrijke leerstukken, de krachten van een of twee personen feitelijk te boven gaat. Schier in elk opzicht heeft men behoefte aan gemeenschap, aanvulling en samenwerking. Is dat alles nu door geestes-eenheid, arbeidsverdeeling en behoorlijke organisatie verkregen, dan gevoelt men zich metterdaad verruimd en verrijkt. Dan is er reden tot blijdschap.

Natuurlijk, eerst tracht men nog wel te werken door de bestaande organen, b.v. de kerkelijke bladen. Zooals gij zeer terecht opmerkt, men heeft zelfs een soort idee, dat "De Wachter" en "The Banner" ook ons mede behooren. En geheel onjuist is die gedachte misschien niet. Immers, op politiek gebied, vooral in den tijd van verkiezingen, spreekt men de burgers van ons land wel aan als "stockholders of the U. S. A." Doch dat zijn maar kleinigheden. Over die teleurstellende ervaringen komen we wel heen. En wij moeten ons in dezen ook eene les willen laten leeren door de geschiedenis. Vrage: is het

ooit anders geweest? De kerkgeschiedenis is zoo overvol van rijke leering.

Laat ons dit maar afspreken: wij gaan nóch onszelfen nóch elkander beklagen. En voor de toekomst hopen we het zonder de kerkelijke bladen te kunnen stellen. Meen nu echter niet, dat hetgeen gij, en anderen met u, ook buiten ons weten om, in het verleden hebt trachten te doen, zonder vrucht is geweest. Daarin zoudt ge u vergissen. Aan de eigenlijke vrucht gaat altijd veel moeilijke arbeid vooraf. Velen zien zelfs, in uitwendigen en oppervlakkigen zin des woords, nooit geen vrucht op hun werk. En onze worsteling betreffende de huidige kwesties is nog maar pas begonnen. De strijd ligt nog voor ons. Laat ons dan een dankbaar gebruik maken van de middelen ter onze beschikking gesteld door 't geen tot dusver met bekwamen spoed verricht mocht worden.

Zeker, wij stellen ons ten doel de eenigszins diepere geopenbaarde waarheden betreffelijk systematisch en fundamenteel te behandelen. Uw ideaal is ook ons ideaal. En wij deelen uwe blijdschap van harte.

Hierbij moeten wij het ditmaal laten.

De Redaktie.

EEN WOORD AAN INZENDERS VAN STUKKEN

Waarde Vrienden:—

Wij hebben notitie genomen van alles wat men ons deed toekomen, en zullen voor de toekomst zulks blijven doen. Wij hebben echter niet alles kunnen plaatsen, wat anders wel voor plaatsing geschikt is. De vorige maal moesten er reeds enkele stukken blijven liggen; en zulks is ook thans weer het geval, ofschoon wij ons blad zeer aanmerkelijk hebben vergroot. Men zij zooveel mogelijk beknopt. En men houde rekening met het feit, dat de redactie er naar staat, om "The Standard Bearer", naar inhoud en vorm, immer te verrijken en hooger op te voeren. Daartoe drage een iegelijk, die met ons wil samenwerken, naar zijn vermogen bij.

Redaktie.

DE VOORZIENIGHEID

Schoon leed om mij waar',
De storm om mij woed',
Geen vijand mij spaar',
Geen vriend mij ontmoet'—
Mijn harte gelooft het,
Wat tranen ook vliên,
Mijn Bijbel belooft het:
De Heer zal 't voorzien!

En zinke ik in 't graf,
'k Verlieze niet veel:
Gods Woord is mijn straf,
Mijn vertroosting geheel.
Geen vrees dan of wank'ling
Wil Jezus gebiën,
'k Zal stervende danken:
De Heer zal 't voorzien!

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof
H. Hoeksema
G. M. Ophoff
B. J. Danhof
G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 3

DECEMBER, 1924

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

NO ROOM FOR HIM

....Because there was no room for them in the inn. — Luke II:7b.

Evening was falling.

The shadows were growing longer.

Twilight's hush was spreading a still expectancy over the country surrounding Bethlehem. The landscape's rich and manifold colors had not as yet been utterly defaced, but the deep blue of Palestine's heaven, the shining green of the olive and the pale tint of the almond were fast being swallowed up by the dusk and blending in the gray of evening. Even at this late season, for it was winter in the Promised Land, the rich fields, vine-clad hills and terraced gardens around the City of David presented a picturesque view.

Two weary travelers were approaching the ancient city of Israel's most renowned king, a man revealing the vigor of youth in spite of his evident weariness, and a woman scarcely having passed the threshold of womanhood. Judging by their outward appearance, one should not have classed them with the rich of the land. For even though a careful observer might have been reminded of long forgotten royalty and nobility by the features of these two strangers, yet the man made the impression of being a common tradesman and the woman was dressed in the garb of the common Israelitish woman. A long journey lay evidently behind them, for they did not pause to take in the beauty of the evening, and a sigh of satisfaction escaped their breast as, leaving behind them the gardens surrounding the city, they enter the city of their fathers.

In the little town all was astir. For the same command of the mighty Caesar that had brought Joseph and Mary to Bethlehem, caused the city to be overcrowded with visitors that had come to be enrolled. And so it happened that every home was lodging its strangers, that even the inn was filled to capacity, and that no choice was left to the strangers from Nazareth but to turn to one of the caves on Bethlehems outskirts, to seek lodging for the night in a place where passing caravans used to stable their cattle.

Night had fallen when there they prepare to make their abode for the night.

Because there was no room for them in the inn....

There was no room for them....

And one of them was the blessed among women! Thus the angel had greeted her, when he had visited Mary's lowly dwelling in Nazareth, with the wonderful message on his heavenly lips that a virgin should bring forth a Son! Thus also had Elizabeth recognized Mary when the latter visited her cousin: "Blessed art thou among women, and blessed is the fruit of thy womb". And the silent Mary, wont to hide things beneath the quiet surface of her profound heart and given to still pondering, had broken forth in joyous strain: "My soul doth magnify the Lord and my spirit hath rejoiced in God my Saviour. For He hath regarded the low estate of His handmaiden; for, behold, from henceforth all generations shall call me blessed".

Supremely blessed among women was Mary.

Blessed she was, not simply because of the glad expectation of approaching motherhood. Surely, also this blessing was hers in that night of nights when Joseph and she were crowded out of Bethlehem's inn and sought lodging in a place for cattle. Gladness fills the heart of the parent and the sorrows of a laboring mother are soon forgotten for the joy of possessing a child in the world. And in anticipation of this happiness Mary took up her abode in the stable that night. Yet, nothing distinguished her in this regard from any mother in the world. And, besides, the mere joy to bring a child in the world and for the world is far from unminged. Expectation of mere motherhood did not make Mary the supremely blessed among women.

Greater joy filled the heart of Mary because of the fact, that as mother she might take her place among Israel's women, who in bringing forth their children labored in the blessed hope of the realization of the promise made to the fathers in times of yore. In the midst of sorrow the eye of these covenant-women, believing the promise and looking for an heavenly country with faithful Abraham, looked hopefully far beyond the present and the things of this world, toward the blessed and everlasting reign of David's mighty Son. In this hope shared

Mary. She looked forward to the realization of Israel's hope. But even this, though distinguishing her from so many thousands of women that labored in vain because they were laboring merely for the world, was not the cause of Mary's supreme joy and blessedness.

For even among these covenant-women and believing Israelitish mothers, Mary occupied a place of unique distinction. Had not the angel that is standing before God, mysteriously dropped the message from heaven that she would be mother though still a virgin? And had he not explained upon her anxious query how these things might be, that the power of the Most High would overshadow her and that He who was to be her Son forever would be called the Son of God and sit on David's throne forever? Were they, by heavenly injunction, not to call the name of her Son Jesus, because He would save His people from their sin? Mother of Israel's Saviour Mary was to be, the King of kings was to assume her own flesh and blood! This was her unique privilege from the Lord.

And this glad hope was to be realized that very night!

But there was no place for them, not even in the inn. And because there was no place for them, there was no room for Him to Whom she was to give birth.

And it happens that even at the very moment of His birth, Jesus is crowded out to the very edge of the world. Born in a stable, laid in a manger!

Because there was no room for Him in the inn!

No room for Him!

Strange, yet prophetic incident!

Full of strange and mysterious contrasts is that manger in Bethlehem's stable. Is that babe not Israel's King, yet was ever a king born in circumstances less suggestive of royalty, more beggarly and abjectly poor? Is that babe not Mighty God, infinitely glorious, whom the heavens and the heaven of heavens are not able to comprehend; yet is He not wrapped in swaddling-clothes and held by a manger? Was it not the angel's injunction from God that he must be called Jesus because He was to save His people from their sins? Yet is He not crowded out by the very people He came to save? Israel's King in miserable poverty! God in swaddling-clothes! The Saviour crowded out to the very edge of the world!

Yet, that crowded inn is prophetic of the world's relation to Him that was born in the stable.

There is no room for Him.

No room there is for Him in Israel. No place for Him, the carpenter's son, in his home town, and presently they push him to the edge of the precipice for the purpose of thrusting Him out of the world. No place for Him in the hearts and minds of the worldly-minded bread-seekers of Capernaum and they forsake Him, offended by His speech. No place for Him in Jerusalem that killeth the prophets, among priests and elders, in secret counsel or Sanhedrim. And all this world ultimately crowds together and unite in shouting: "Away with Him, away with Him!"

And they crowd Him to the accursed tree....

Because there was no room for Him in the inn of the world.

But is not the relation toward Him different in the world of to-day?

Superficially considered it would seem so.

For who does not adore the Master in the modern-religious world and swear by His name? Who, on glad X-mas day, does not take his children to that sweet little baby in its manger-cradle, to teach them how a poor boy with all things against him from his very birth may become a truly great man? Who, in the modern world, refuses to follow the good Man of Galilee on His travels thru the country of His people, to take as his example all the good He did for society, to listen to His remarkable reformatory discourses full of love, to watch Him feed the hungry, help the sick, express His sympathy with the poor and needy and invite publicans and sinners into His company? Or what is more, who would refuse to follow to Golgotha to take an object lesson that even as He so we must be ready to lay down our lives for our fellow men. Surely, the world adores Jesus, the Good Man, the Master who revealed to us the Fatherhood of God and the Brotherhood of man, who taught us to beat our swords into ploughshares and our spears into pruninghooks, the Prince of Peace....

The inn-doors of the world are thrown open wide and all the inside crowd are beckoning Him to take His place among them....

But they labor under an illusion. For it is a Jesus of their own imagination, a Phantom-Man, a dream.

For speak now of the Christ of the Scriptures, whose poverty is ours, who humbled Himself even unto death and shed His life-blood because of God's justice and our iniquity. Go now to the door of that world-inn and let Jesus speak of sin and righteousness and judgment, and tell the inside throng that they must be washed in His blood and that Christ is nothing to them, no Example, no Master, no Good Man and no Teacher, if He is not first their Redeemer, who purchased them as His people and must wash the guilty stains from their heart and mind. And the inn-door will be closed, and from within you will again here the murmur of the Galilean bread-seekers: "This speech is hard, who can hear it?"

The world of to-day is as the world of His own day.
There is no room for Him in the inn.

No room!

How proper it should be thus!

For, on the other hand, in the world's inn they serve the world's Prince. He has dominion there. Under his dominion darkness blinds their eyes so that they cannot see the light shining in their midst. Enmity fills the hearts against God and His anointed. And because their works are evil they love darkness rather than light. And He is the Light, mercilessly exposing the dark hypocrisy of the

human heart and opening the whitewashed sepulchre of the Pharisee's soul. Without hesitancy he deprives every man of all his boasted glory and self-righteousness, and brings him naked to Him that judges righteously and whose eyes burn thru to the deepest recesses of the soul. That dark and hostile world, unless changed by His own gracious power, must refuse to let Him in, cannot but crowd Him out.

And on the other hand, no flesh may glory in His presence.

For, surely, this poor babe of Bethlehem, for whom there was no place in the inn is destined to have room in the world. But it is room, not given Him by the world, but created for Him by the very wonder of His own grace. The glory is all His. From the very edge of the world in the humiliating stable, He pushes His way into the world. Over the cross and thru the grave He steadfastly advances till He is received in the highest heavens, angels and principalities and powers being made subject unto Him. Thence, as the Lord of heaven and having become the quickening Spirit He edges His way into the hearts of thousands from all nations and tongues and tribes, exposing sin, breaking sinful pride, making humble publicans of conceited pharisees, cleansing and justifying and dwelling in them even as the Father dwells in Him. And thus, by the irresistible power of His grace He realizes the spiritual temple of God's covenant: "I in them and Thou in Me, that we may be perfect in one."

And presently all things will be united in Him, things in heaven and things on earth, and God shall spread His tabernacle over all....

No room for Him in the inn....

Such was the sad beginning....

But He makes room for Himself. Room in your contrite and broken heart, room in your weary and laboring soul, room in the hearts of all that are given Him by the Father, room in heaven and earth, till the Kingdoms of the world shall be His....

Then there will be room for Him, and for His, and for no other. And all this shall be forevermore, solely attributed to the God and Father of our Lord Jesus Christ....

Solely of grace.

H. H.

My God, my everlasting Hope,
I live upon Thy truth;
Thy hands have held my childhood up,
And strengthened all my youth.
Still has my life new wonders seen,
Repeated every year;
Behold my days that yet remain,
I trust them to Thy care.

BOGAZTKY.

"VOOR VAST EN BONDIG GEHOUDEN WORDEN"

Thuis van zijn tweeden tocht, meent "The Standard Bearer" weer het een en ander te moeten opmerken in verband met de door hem opgedane ervaringen.

Aan het reizen raakt hij al zoo'n beetje gewoon, ofschoon hij nog niet alle moeilijkheden te boven is, en enkele adressen ook wel verkeerd las.

Bij de vrienden, die zeer in aantal toenamen, was de ontvangst hartelijk. Zij zijn uitstekend voldaan over ons blad, betreffende inhoud en vorm beide; en men verstaat zeer wel, dat er voor het tegenwoordige niet meer van de redactie en de publicatie commissie mag worden gevraagd. Dit neemt echter niet weg, dat velen oordeelen, dat het blad noodig tweemaal per maand moest verschijnen, of eigenlijk, indien 't maar kon, elke week, "The Reformed Free Publishing Association" deelt dat gevoelen. Er wordt behoefte gevoeld aan geregelde systematische voorlichting en onderwijzing, en aan bestendig contact. Daarmede hopen we dan ook naar ons vermogen rekening te houden; en we doen hierbij tevens een beroep op de hartelijke medewerking van al onze vrienden.

In het kamp der tegenstanders verneemt men in hoofdzaak slechts een geheimzinnig gemompel. Het schel geroep van: "Anabaptist", "Dweper", "Doopersch", "Bekrompenheid", enz., vroeger zoo gansch algemeen, weerklinkt niet meer. De discussies over het "dogma", het "leerstuk", de "theorie" der zoogenaamde gemeene gratie, op de hoeken der straten, op de colleges en in de vergaderplaatsen van onderwijzers en leerlingen, van voorgangers en volgelingen, van afgevaardigden en machthebbenden zijn eveneens verstomd. Ook de pers, speciaal de kerkelijke pers, bewaart over de zaak waar het eigenlijk om gaat volhardend het stilzwijgen. En van een gehoor geven aan de opwekking der Synode om "het leerstuk der Gemeene Gratie" in nadere studie te nemen verneemt men tot nog toe geen taal of teken. Thans hebben mannen van vermaardheid om hunne kennis van het Gereformeerde kerkrecht en de Gereformeerde kerkregeering de zetels ingenomen. Men vergadert veel, meestal achter gesloten deuren, laat niet meer uit dan strikt noodig is, wint advies in bij deskundigen, en vraagt ten slotte, na veel deliberatie en rijp beraad, kerkelijke bekrachtiging van de gevonden oplossing, oordeelvelling en beslissing. Het vraagstuk der gemeene gratie onder ons staat thans in het teken van de kerkelijke discipline, die over personen gaat. Zorgvuldig elke botsing met "de loochenaars van de algemeene genade" vermijdende, zoekt men nu "de verachters van de Synodale uitspraken" te treffen met den banbliksem.

De wijze, waarop zulks wordt bewerkstelligd, is ongeveer als volgt: Uitzonderingen daargelaten, geeft men gewoonlijk eerst te kennen, vooral in persoonlijke ontmoeting, die niet altijd te vermijden is, dat men de heele situatie eenvoudig spijtig vindt. De moeilijkheid, die de broeders H. D. en H. H. verleden zomer ondervonden op de breedste vergadering der Christelijke Gereformeerde kerken te Kalamazoo, Michigan, weer ophalen wil men niet. Men zou gaarne, zeer gaarne zelfs, zien, dat ze door broederlijke bespreking geheel uit den weg werd geruimd.

En men kan met den besten wil ter wereld niet zien, waarom zulks niet zou kunnen. De spreker zelf wil volgaarne van harte medewerken, om de betrokkene broeders voor onze kerken te behouden. Feitelijk kan hij hen niet missen, mannen van talent en verdienste die zij zijn. Eigenlijk bestaat er voor hem maar ééne kleine zeer geringe moeilijkheid: "The Standard Bearer". Och, had men toch dat blad niet uitgegeven! Daarop wringt hem de schoen. Hoe licht toch laat straks de redactie zich uit over de onderhavige geschillen, die haar in conflict brengt met de Synodale uitspraken; en dan staan we weer voor nieuwe moeilijkheden. Ach, ach! Strikt genomen, zegt men, vergreep de redactie van ons blad zich reeds aan de besluiten der Synode. Immers, reeds terstond in het eerste nummer van "The Standard Bearer" wordt gezegd, dat de inhoud van dat blad zich geheel zal aansluiten bij hetgeen gedurende de laatste jaren werd geleerd en geschreven door de leeraren H. Danhof en H. Hoeksema; alsmede, dat naar het gevoelen der redactie geen Gereformeerde de drie punten, die in betrekking tot de kwestie der Gemeene Gratie door de Synode werden vastgesteld, ongewijzigd, zou kunnen onderteekenen. Daaruit nu, zoo meent men, zelfs geheel afgedacht van het karakter van de zienswijze der broeders, spreekt verzet tegen hetgeen met meerderheid van stemmen door de Synode is goedgevonden. En dat mag toch niet. Dat is in kerkrechtelijken zin ongereformeerd. Zeker, zeer zeker, zulks wordt voetstoots toegegeven, recht op appél behouden de broeders. Niemand betwist het. De broeders kunnen in hooger beroep gaan; hebben ze bezwaren, zij mogen ze indienen bij de volgende Synode. Doch, en dat is 't punt hier, intusschen moeten zij zich beslist wachten ook maar iets te leeren of te schrijven, 't zij openlijk of heimelijk, directelijk of indirectelijk, tegen de bewuste drie punten; omgekeerd, want dat is de positieve zijde van de zaak, men moet de leer daarin vervat, naarstiglijk leeren en getrouwelijk voorstaan. Het Onderteekening-Formulier eischt zulks, beweert men. Dat Formulier is ook van kracht betreffende de punten door de Synode vastgesteld, zoo wordt het voorgesteld, want naar de Synodale uitspraken wordt de inhoud daarvan gevonden in onze Gereformeerde Belijdenisschriften. Daarom is onderteekening plicht. Natuurlijk, mochten wij ons daarin niet kunnen vinden, dan zouden wij de kerken vrijwillig kunnen verlaten. Niemand zou ons zulks euvel duiden. Doch we mogen ons in de kerken niet in ongunstigen zin uitlaten over de Synodale besluiten; wij zouden daardoor de kerken noodzaken de gemeenschap met ons te verbreken. Die kunnen eenvoudig geen revolutie toelaten op hun eigen erf. Wat door de meeste stemmen goedgevonden is, moet "voor vast en bondig gehouden worden". Feitelijk, zoo luidt dan ten slotte ook het betoog, valt de kwestie der gemeene gratie onder ons in haar tegenwoordige phase van ontwikkeling onder artikel 31 van onze Kerkenorde. Zij raakt thans de bondigheid der kerkelijke besluiten met meerderheid van stemmen genomen.

Dit is echter geenszins het geval. Immers, niemand ontkent, dat "voor vast en bondig moet gehouden

worden, wat op kerkelijke vergaderingen door de meeste stemmen is goedgevonden". Precies omgekeerd, juist omdat we ons in onze gewetens er aan gebonden weten, willen wij niet handelen, alsof er voor ons geen Synodale besluiten bestonden; maar wij roepen het luide voor aller oor uit, dat ons handelen mede zijn oorzaak heeft in het bestaan dier besluiten en in hunne bondigheid voor ons. Wilden wij handelen, alsof die besluiten ons niet aangingen, wij zouden er natuurlijk niet tegen ageeren; maar juist omdat die besluiten, als besluiten, ons wel raken, ons zelfs raken in onze gewetens voor God, daarom stellen wij pogingen in het werk, aangezien wij ons in *hetgeen* besloten werd niet kunnen vinden, onmogelijk kunnen vinden, om herroeping of wijziging van die uitspraken te verkrijgen.

En dát mag wel. De Synode heeft niet besloten, en niet kunnen besluiten, dat wij hare besluiten niet mochten toelichten, beoordeelen en becritiseeren. Zij heeft de dwinglandij niet ten top gevoerd. Zij wist zich in hare handelingen wel gebonden aan Gods Woord en de Confessie. Daarom heeft zij dan ook geen gebod uitgevaardigd tegen de publieke of geheime bespreking van hetgeen zij vaststelde. Dat ware immers ook al te dwaas geweest. Is er ooit een gewichtig besluit genomen, door welke Synode ook, dat later niet werd bediscuseerd en beoordeeld, en dikwijls zelfs geheel afgekeurd? Zweeg alles, nadat de Synode van 1920 gesproken had, of begon juist schier alles te roepen? En is er niet door meer dan een geschreven geworden, veel zelfs, ná de Synode van 1922? Laat ons toch nuchteren zijn. Het gaat hier over een Synodaal besluit, niet over het formeel wettige daarvan, en ook niet over de vastheid en bondigheid van dat besluit *als besluit*; maar over *hetgeen* besloten werd, over den *inhoud*. Welnu, het beslotene, niet het besluiten alszoodanig, of de bondigheid van hetgeen door de meeste stemmen wordt goedgevonden, willen we bespreken. Wat de Synode zeide te zijn de leer van Schrift en Belijdenis, gaan we onder de oogen zien en toetsen.

Wij prediken dan ook geheel geen revolutie tegen het wettig gezag der Synode. Evenmin vergripen we ons aan een stuk onzer Belijdenis. En de vastheid en bondigheid van wettig genomen besluiten als besluiten handhaven wij met hand en tand. Maar we staan tevens op ons recht, om hetgeen de Synode *als Gereformeerde leer* vaststelde te toetsen aan Schrift en Belijdenis. En dat doen we niet, omdat de Synode ons niet dwong tot onderteekening van de "drie punten" en ons in de fundamentele stukken der leer gezond verklaarde, of omdat we reeds op wettige wijze geprotesteerd hebben en zulks in de toekomst zullen doen, of ook omdat we het gevaar niet zien, dat de dochters wellicht verder zullen gaan, dan moeder gegaan is; dat alles heeft hiermede feitelijk niets uitstaande. Wij gaan het doen, omdat dit ons goed recht is, en omdat wij zulks onze plicht achten voor God en de kerken. Wel zullen we derhalve de aanvallen, die op ons gericht worden, mede op grond van het bovengenoemde, waaraan wel meer ware toe te voegen, afweren; doch de Synodale uitspraken rakende de kwestie der gemeene gra-

tie zullen we alzijdig behandelen, in principieelen zin, omdat wij de inhoud er van in strijd achten te zijn met de Confessie en de Heilige Schrift.

Nu zou het natuurlijk kunnen gebeuren, dat menschen ons daarom gingen bemoeilijken. Wij achten zulks heel wel mogelijk, zelfs zeer waarschijnlijk. Acht gevende op zekere teekenen, durven we ons niet anders voorstellen. Ook willen we ons door de geschiedenis laten leeren. Feit is, dat belijders van 's Heeren naam door alle eeuwen heen, zonder het zelf te zoeken, zeer dikwijls in conflict zijn gekomen met vorstelijke decreten en uitspraken van Conciliën en Synoden. Natuurlijk schrikt men eerst terdege terug van de gedachte, dat er van zoo iets sprake zou kunnen zijn in eigen kring en met betrekking tot zichzelf. Die gedachte zoekt men, bij wijlen zelfs als zondig, te onderdrukken. Doch die ervaring is ook anderen niet vreemd geweest. En feiten spreken luid en overtuigend. Wij zullen ons derhalve maar niet vreemd houden over eenige verdrukking, van welken aard ook, als of ons iets vreemds overkwame. Dat kon gevaarlijk worden. Bovendien, onze kring is ook niet zoo klein, mits men hem maar zuiver neemt. En de Belijdenis en de H. Schrift zijn universeel. Waar dan nog bijkomt, dat wij zelf ons bijna uitsluitend bewegen in eigen kring. En nu weten wij, dat het lijden het leven raakt. Waar leven is, is lijden; en het lijden is dáár, waar het leven is.

Zaak is echter, dat iemand, om het geweten voor God, zwaarigheid verdraagt, lijdende ten onrechte. Daarom dient thans een ieder zich te vergewissen van de rechte leer; opdat hij in zijne belijdenis der waarheid zuiver moge staan, en waarlijk geestelijk bekwaam moge zijn voor de gemeenschap aan het lijden van Christus. Opdat hem niet ontga de kroon der heerlijkheid.

H. D.

DE EENHEID DER SCHEPPING

De schepping is Godes. Zij is in den meest volstrekten zin des woords Zijn werk, Zijn eigendom, Zijne verlustiging. Het gansche schepselendom is Gods kunstgewrocht, hetwelk Hij bezit voor Zichzelf. Gelijk de werken Zijner genade en herschepping, zoo zijn ook Gods schepingswerken alle uit Hem, en door Hem, en tot Hem. Hij heeft alle dingen gemaakt, en door Zijnen wil zijn zij, en zijn zij geschapen. Daarom kon Nebukadnezar den Allerhoogste prijzen en den Eeuwiglevende verheerlijken, "omdat zijne heerschappij is eene eeuwige heerschappij, en zijn koninkrijk is van geslacht tot geslacht: en al de inwoners der aarde zijn als niets geacht, en Hij doet naar zijnen wil met het heil des hemels en de inwoners der aarde, en er is niemand, die zijne hand afslaan, of tot Hem zeggen kan: "Wat doet Gij?" En daarom is de Heere waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht, en de dankzegging, tot in alle eeuwigheid. Want de HEERE heeft alles gewrocht om Zijns Zelfs wil. De aarde is des HEEREN, mitsgaders hare volheid, de wereld, en die daarin wonen. De werken Gods zijn Zijne.

Nooit was God zonder zijne schepping. Immers, Gode zijn al zijne werken van eeuwigheid bekend. Niet alleen weerkaatste van eeuwigheid het spiegelvlak van zijn Goddelijk Zelfbewustzijn klaarlijk Zijn eigen evenbeeld, maar Hij aanschouwde daarvan ook de gelijkenis in zijne werken naar buiten, welke Hij bij Zichzelf voorgenomen had te maken. Hij heeft de gansche schepping in de gelijkenis van zijn eigen beeld voor Zich gezien. Gelijk een componist in zijn idee zijn muziekstuk bezit, al eer hij het heeft samengesteld, en een kunstenaar in zijne eigene voorstelling bewondert het portret, hetwelk hij nog moet schilderen, en een beeldhouwer in zijn eigen denkbeeld de gelijkenis aanschouwt van zijn beeld, alvorens hij de beeltenis daarvan in marmer heeft uitgehouwen; zóó, doch in verhevener zin en op uitnemender wijze, bezat God, vóórdat Hij nog een aanvang gemaakt had met de stofjes der wereld, zijne schepping in zijnen raad en eeuwig voornemen. In den raad zijns welbehagens heeft Hij van eeuwigheid zijn werk samengevat, geobjectiveerd, voor Zich gesteld en voor Zich gezien, en Hij heeft Zich verlustigd in Zijne wereld en hare geschiedenis, in beider volledige uitwerking en ontkenning. Uit het denkbeeld van het kunstgewrocht van Gods schepping was niets uitgelaten van al wat in den tijd zou zijn en geschieden. De totaliteit van de werken zijner handen stond in Gods conceptie en voorstelling der dingen voor Zijn aangezicht. En die wereld van Gods eigen idee, gedachte, voorstelling, uitdrukking en oogmerk behaagde Hem; van eeuwigheid heeft Hij Zich met haar vermaakt. Hij heeft haar gewild.

De schepping is vrucht van Gods willen. Betreffende haar is er bij God geen noodzaak, behoefte of noodwendigheid. Hij heeft het leven in Zichzelf. De Zichzelfvullende is de Zelfgenoegzame, de Vollevende is de absoluut Volzalige. Hem stelt niemand paal of perk; Hij kent gebrek noch overvloed; bij Hem is niet te veel, noch te weinig. God wordt niet, ontwikkelt Zich niet, komt niet tot eigene volkomenheid of tot Zelfbewustzijn; maar is, wat Hij is, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Daarom is er bij Hem geene verandering, noch schaduw van omkeering. De Drieëenige Verbonds-God bezit in de Goddelijke volheid van zijn eigen wezen, leven, bewustzijn, willen en werken de volstreekte volmaaktheid van alle deugd en heerlijkheid en zaligheid. Dus is Hij. En dus kent, geniet en wil Hij Zichzelf. En aldus wil Hij Zichzelf uitstralen in het deugdenbeeld zijner werken, en wil Hij, dat de wereld Zijner schepselen de gelijkenis daarvan weerkaatse. In dien wille Gods heeft de schepping haar bestaan, en hare gedachte, hoedanigheid en bestemming. Daarin heeft de schepping hare eenheid.

God wil haar om zijns zelfs wil. De wereld moet God dienen. Heel de schepping, in haar bestaan en samenstelling, met al de bijzonderheden van de onderscheidene tijden, plaatsen, personen, omstandigheden, oorzaken en gevolgen, ook in verband met zonde en genade, met heel de geschiedenis en het verloop der dingen, vindt hare verklaring in de Zelfverheerlijking Gods. Gods Zelfopenbaring bedoelt Gods Zelfverheerlijking. God openbaart

Zichzelf in en aan en door zijne schepping, en doet Zichzelf van haar kennen, en Hij neemt zijn schepsel, inzonderheid den mensch in zijne verbondsgemeenschap op; maar, opdat deze Hem van ganscher harte liefhebbe en op het hoogst verheerlijke. God wil de gansche schepping voor Zichzelf, met inbegrip van 's menschen vrijen wil. Ook de vrije wil des menschen is Gods schepsel. Gods wil is zijn wortelgrond; Gods wil bepaalt zijne hoedanigheden; Gods wil is zijne levenswet; en Gods wil over hem bestaat in eeuwigheid. En het is juist in dien vrijen wil des menschen, dat God in en met en door zijne schepping Zichzelf zoekt. In den wil des menschen bezit de schepping in hare organische eenheid haar geestelijk-zedelijk middenpunt. Door de vrije keuze van 's menschen hart moet zij Gode leven en gewijd zijn, moet zij Hem gelijkvormig zijn in de liefde. In die hoogste eenheid van haar naleven van Gods liefdeleven wil God haar. In de natrilling van Zijn volmaakt Goddelijk liefdeleven in het spontaan vrije liefdeleven van het creatuur vindt God de eere zijns naams. Daarin toch is de schepping één, daarin is zij één met den Schepper, en daarin is God één in zijne schepping. Dus bestaat zij om Gods wil. En aldus wil God haar.

Reeds terstond het eerste Schriftwoord doet ons Gods schepping uit dat oogpunt kennen. *In den beginne schiep God den hemel en de aarde.* Naar dat woord was God er vóór de schepping. In die woorden openbaart God Zichzelf. Hij, de Schepper van het heelal, is de God van alle creatuur. Hij is de eenige, eeuwige, waarachtige, levende God, de Oorzaak aller dingen, de Fontein des levens, de Almachtige, de Schepper, Formeerder, Bouwheer, Kunstenaar van den ganschen kosmos, en aller schepselen Heer. Hij zegt ons ook, dat Hij schiep. Wel verklaart Hij ons zijn scheppen alszoodanig niet; maar Hij geeft ons te kennen, dat alle schepselen daarin hun oorsprong hebben. Zij hebben den wortel van hun bestaan niet in zichzelf. Zij zijn niet van eeuwigheid. Vóór den beginne waren zij er niet. Doch toen was God er wel. En toen was God er met zijn eeuwig voornemen, en heeft een aanvang gemaakt met de uitvoering van zijnen eeuwigen raad. Door zijnen wil heeft Hij aan de wereld zijner voorstelling, die Hij van eeuwigheid bij Zichzelf had, ook naar buiten een eigen bestaan gegeven, met een eigen wezen, natuur en werking. Die schepping is zijn werk. Zij vertoont het merk des Scheppers. Zij openbaart God in zijne eeuwige kracht en Goddelijkheid. Die schepping is Gods dienstmaagd, die zijnen naam moet noemen, en Hem moet danken. De schepping is Gods eigendom.

God schiep haar. Zij is Gods maaksel. Het scheppend werk Gods verklaart haar, en daarin ligt ook hare mystérie. Want scheppen is Gods werk. Er is geen Schepper, behalve God. Daarom openbaart de schepping God, zij doet ons Hem kennen in zijn willen en werken. Doch zij verklaart ons Hem niet, zij doet ons Hem niet doorgronden. God is meerder dan het schepsel. Hij staat boven zijn eigen werk. Hij openbaart Zichzelf in en door en in betrekking tot het geschapene. Het is zijn

werk. Dus vindt het zijne verklaring in Hem. Het schepsel, inzonderheid de mensch, verstaat zichzelf niet, het kan niet volkomenlijk doordringen tot den diepsten grond van zijn bestaan. Het creatuur is zichzelf eene verborgenheid. Juist omdat het schepsel is. Het kan zich alleen leeren kennen uit de openbaring Gods. Daarom heeft God niet slechts alle dingen geschapen, maar Hij heeft daarvan ook kond gedaan. Hij heeft ons ook gezegd, dat Hij schiep. Aan die openbaring liggen wij gebonden voor onze kennis van Hem, van ons zelf en van alle dingen. Door het geloof in Gods Woord kunnen we ons naar de wet des levens heenbewegen naar den Schepper aller dingen en onze ruste vinden in Hem, die ons gemaakt heeft. Naar dat Woord toch heeft God alle dingen geschapen tot Zichzelf. De wereld der schepselen heeft hare bestemming in den Schepper. God heeft haar aan Zichzelf vastgelegd, opdat Hij in allen alles zij. God wil, dat de gansche schepping in Hem één zij, en Hij Zelf wil in zijne schepping één zijn.

Daarom zegt de Schrift allereerst, hoe God den hemel en de aarde als een eenheid schiep, en haar door zijn Woord en Geest, in rijke verscheidenheid en veelsoortigheid van schepselen, doch in organischen samenhang en in geestelijk verband, scheppend voltooide. Van den aanvang van Gods scheppen af stelt terstond het eerste Schriftwoord de eenheid van hemel en aarde vast, en daarmee de eenheid van heel het scheppingswerk Gods. Immers, door ééne almachtige daad Zijns willens schiep God in den beginne den hemel en de aarde. Door die ééne scheppende daad van Gods willen ontving het gansch heelal zijn bestaan en werd het tevens in zijne eenheid vastgelegd aan den Schepper. Wel zijn in die eerste eenheid der schepping de hemel en de aarde reeds onderscheiden; maar toch openbaart het scheppen van den hemel en de aarde ons Gods schepping in hare eenheid, als het ééne scheppingswerk Gods. Met *hemel en aarde* wordt het geheel en de eenheid der schepping aangeduid. Gods Woord kent maar ééne schepping Gods. En naar de taal der Schrift vormen hemel en aarde samen die ééne schepping. Wel zijn zij van elkander onderscheiden, maar zij zijn evenwel door een nauwen band onafscheidelijk aan elkander verbonden, van af het allereerste begin, door heel de geschiedenis heen, in betrekking tot alle gebeuren, zelfs tot in eeuwigheid, en nooit en nergens zijn zij gescheiden. Eigenlijk ligt in beider relatie het middenpunt der schepping. Immers, aangaande den hemel, de hemel is des HEEREN; maar de aarde heeft Hij der menschen kinderen gegeven. Evenwel, deze twee, God en de mensch, leven niet ieder voor zichzelf een afzonderlijk leven. Zij zijn bondgenooten. De band des verbonds bindt hen samen. In die verbondsrelatie ligt het geestelijk-zedelijk middelpunt van het gansche Heelal.

Wat dan ook het centrum der stoffelijke dingen zij, en waar dan ook mag liggen het middelpunt van de wereld der geestelijke schepselen, de band, die alles samensnoert, die hemel en aarde vereenigt, en de schepping met den Schepper één doet zijn, is de band van Gods verbond. Op het hoogverheven en heilig middelvlak des verbonds ontmoeten Schepper en schepsel, God en de mensch el-

kander. Door dat verbond zijn zij één, verbondsmatig één; door Zijn verbond is God één met zijne schepping, is Hij één in zijne schepping. De verbondsgedachte is de uitdrukking der schepping, in hare eenheid en onderscheidenheid, en in haren band aan God.

Tot die hoogste eenheid des verbonds heeft God zijne schepping van hemel en aarde uit hare aanvankelijke eenheid en verscheidenheid scheppend opgevoerd. God schiep zijne schepping niet slechts als eene eenheid, maar Hij schiep haar vervolgens ook uit een eenheid tot eenheid. Uit de eerste eenheid en de eerste verscheidenheid in die eenheid, waarvan bij den aanvang sprake is, laat God in zijn zesdaagsche scheppingswerk het organisch geheel van zijn kunstgewrocht opkomen, in rijke harmonie van gelijkheid en onderscheidenheid en veelvoudigheid. Uit de ééne schepping doet God scheppend, door zijn Woord en Geest, opkomen gansche groepen van schepselen, elk met een eigen zijn, wezen, leven, werking en ontwikkeling, met een eigen aard en orde van bestaan, in en met elkander een eigen geheel, een rijk, eene wereld vormende, een eigen harmonische eenheid; doch die allen samen, organisch verbonden, als takken uit éénen stam, schikken zich onder één hoofd, uitdrukking gevende aan éénzelfde Gods-gedachte en zich gemeenschappelijk richtende op den Oorsprong aller dingen. Uit de eerste eenheid komt God door de veelheid der onderscheidene afzonderlijke schepselen tot de eenheid zijner voltooide schepping. Hij schept door de raad zijns willens, door te spreken, te roepen, te noemen, te verordineeren, vast te stellen en te gebieden. Hij stelt het lagere dienstbaar aan het hooger staande, en sluit de gansche schepping af en legt haar aan Zichzelven vast in den mensch, haar kroon en heer.

In den mensch klimt de schepping tot den Schepper op. De mensch is schepsel, en behoort alszoodanig bij de schepping. Zijn lichaam is geformeerd uit het stof der aarde. Naar het lichaam is hij daardoor verwant aan alle aardsche schepselen. Hij kan die schepselen verstaan, genieten, regeeren, opvoeren tot den Schepper. En hij is verwant aan alle levende ziel, want hij zelf is eene levende ziel. Daarom is ook het leven van het dier hem niet geheel vreemd. Gelijk ook het leven der engelen voor hem niet geheel verborgen is; dewijl hij ook zelf geest is. Doch het eigendommelijke van den mensch schuilt daar in, dat hij van Gods geslacht is. Hij is in zeer specifieke zin des woords beeld Gods. God zelf heeft in zijne neusgaten geblazen den adem des levens, waardoor hij als levende ziel handelend kon optreden in zijne bijzondere relatie tot God. God, die gezegd had, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, heeft ook in het bewustzijn van den mensch het licht doen opgaan over de schepping in hare relatie tot den Schepper. Daardoor kent de mensch den Schepper en de schepping, en is hij zich bewust van zijne eigene positie. De schepping verbeidt zijne voorlichting, leiding, voorbidding, regeering; zij wil zich aan hem onderwerpen, zij zoekt door hem opklimming tot den Allerhoogste. En God eischt van hem de toewijding en de verheerlijking en de dankzegging van alle creatuur in

de offerande zijns harten, in de liefde zijner ziel. De mensch is profeet, priester en koning, heer der schepselen, knecht des Heeren, vriend en bondgenoot Gods.

De gansche aardsche schepping is in dien mensch voltooid. Als God den mensch geplaatst heeft in den hof van Eden, en hem de schepping heeft doen verstaan, hem ook eene vrouw gegeven heeft als eene hulpe tegenover hem, en hem opgedragen heeft den hof des HEEREN te bouwen, en dien te bewaren, en ook tot hem gesproken heeft van goed en kwaad; dan rust God van zijn voortbrengend scheppend werk, en aanschouwt met welgevalen, dat alles, wat Hij gemaakt heeft, zeer goed is. En dan ligt de gansche voltooide eerste schepping in hare eenheid in 's menschen harte gebonden aan den Schepper. Dan zijn daarmede volbracht de hemel en de aarde, en al hun heir; en wacht vervolgens alles op zijne volmaking. Dan vangt de geschiedenis aan, het wereldgebeuren grijpt plaats, de schepping strekt zich uit naar hare eeuwige toekomst. Wat God scheppend volbracht had, wordt van dat oogenblik aan in den weg van zonde en genade, strijd en lijden, dood en ondergang, opstanding en herschepping volmaakt tot in den nieuwen hemel en de nieuwe aarde, welke God wederbarend maken zal.

Van die schepping der verheerlijking is deze tegenwoordige wereld in haar aardsch bestaan beeld. De schepping van Gods raad, van Gods conceptie, voorstelling en eeuwig welbehagen, omvat beide: de tegenwoordige en de toekomstige wereld, in onderling verband. Naar Gods eeuwig voornemen dient de tijdelijke aardsche bestaansvorm der schepping hare eigene toekomstige eeuwige bedeeeling van geestelijke hemelsche heerlijkheid. Daarin schuilt de eenheid van Gods schepping met betrekking tot de bedeeelingen. Wezenlijk blijft zij gelijk, maar zij verandert van gedaante. Daarom wil Paulus niet aanmerken de dingen die men ziet, maar de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig. Daarom kon ook de psalmist zijnen mond opendoen met spreken, en overvloediglijk verborgenheden uitstorten van oudsher; en kon Christus spreken door gelijkenissen, en voortbrengen dingen die verborgen waren van de grondlegging der wereld. Want Hij Zelf lag in die zienlijke schepping afgebeeld. Immers, alle dingen zijn gemaakt door het Woord, dat in den beginne was, en bij God was; en Hij draagt alle dingen door het woord zijner kracht. En ook is Hij de eerstgeborene aller creature; alle dingen bestaan te zamen door Hem: zij zijn door en tot Hem geschapen. Zoo komt het, dat de schepselen, zooals: de zon en het licht, de morgenster en de dageraad, de sabbathdag, de nieuwe maan en het jubeljaar, de boom des levens en de Godsrivier, de leeuw en het lam, de goede herder en de deur van den stal der schapen, het brood en het manna, de wijnstok en de olijfboom, de regenboog en de wolk en de rotssteen, alsmede: de mensch, de man, de zoon, de heer, de dienstknecht, de profeet en priester en koning, de zaaier, de koopman, de visscher, enz., ons Hem vertoonen, zij het dan ook in 't licht der H. Schrift, niet slechts als scheppingsmiddelaar, maar tevens als Middelaar

van verzoening en vereeniging. Hij is de Vriend, die met zijne ziel borg geworden is.

In Hem ligt de ééne schepping Gods dan ook van eeuwigheid gewaarborgd. In Hem ligt de schepping van eeuwigheid tot eeuwigheid vast aan God. In Hem is de schepping met God vereenigd, en is God in haar één. Als de verbondsband in Adams harte door de zonde verbroken wordt, dan blijft die toch binden in den tweeden mensch, den Heere uit den hemel. Als in Adams hart de liefde omslaat in haat, dan betuigt Christus: "Ik draag uw heilige wet, Die Gij den stervling zet, In 't binnenst ingewand". Dan is Hij volvaardig, om Gods wil te doen. Als er geen slachtoffer en spijsoffer en brandoffer en zondoffer meer gevonden wordt, en niemand zijnen broeder immermeer kan verlossen, omdat de verlossing der ziel te kostelijk is, en niemand Gode zijn rantsoen vermag te geven; dan is Christus nochtans Gode welbehagelijk, om den arbeid zijner ziel, en dan gaat ook door zijne hand het welbehagen des HEEREN gelukkiglijk voort. Met vervulling van alle wet en schaduw en symboliek beurt Christus Gods Schepping op uit haren val tot in de voor haar bestemde eeuwige heerlijkheid.

Zeker, er is een laten liggen, een volharden in het kwaad, eene verharding, eene verwerping, en een uitwerpen in de buitenste duisternis, waar weening zal zijn en knersing der tanden, zelfs van kinderen des koninkrijks; maar het van God in Christus verkorene wordt in Hem getrokken met koorden van goedertierenheid, en aan den Schepper verbonden met onverbrekelijke banden van vriendschap en liefde. Er zal dus zijn het eeuwige licht, en de duisternis. In den Middelaar Gods en der menschen werkt de band des verbonds. In Hem wordt in de volheid der tijden wederom alles onder één hoofd bijeenvergaderd, beide dat in den hemel is en dat op de aarde is. Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zoude; en dat Hij door hem vrede gemaakt hebbende door het bloed zijns kruises, door hem zeg ik alle dingen verzoenen zoude tot Zichzelfen, hetzij de dingen die op aarde, hetzij de dingen die in de hemelen zijn. Daarmede zullen de hemelen die nu zijn, en de aarde, vergaan; en zullen wij ontvangen, naar de belofte van Christus, nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont. En die verlost, vernieuwde, wedergeborene schepping zal deelen in die heerlijkheid en majesteit, waarvan de discipelen aanschouwers geweest zijn, toen zij met Christus op den heiligen berg waren. En die eeuwige schepping zal in hare hemelsche eenheid waarlijk actief één zijn met den Schepper door de werking van den band des verbonds in Christus, één in de liefde Gods: de liefde, die in Christus uitgaat tot het creatuur en in Hem in de wederliefde van het schepsel wederkeert tot den God des verbonds.

H. D.

Kwam na lijden geen verblijden,
Dan was lijden zielsverdriet;
Maar na lijden komt verblijden,
Daarom acht ik 't lijden niet.

GOD AND SIN

...."for in the day that thou eatest thereof, thou shalt surely die. — Gen. II:17.

The first Adam fell. Even as Satan was deceived by himself and probably stumbled over his own beauty and the glory of the place assigned to him by his God into the darkness of his Satanic pride, so the first man in Paradise yielded to the temptation of the father of the lie and of liars and fell into sin and death. Thru the fall of the first man, the father of us all, and his spiritual alliance with the Devil the latter has his spiritual seed among men, and becomes the father of a generation of liars. Thus it is, indeed, possible to speak of a fatherhood of the devil in the world, according to the Word of God: "Ye are of your father, the Devil." This fatherhood of the Devil stands in antithetical relation toward the fatherhood of God, even as the Brotherhood of Liars stands antithetically over against the Brotherhood of the children of Light. And thus we obtain quite a different conception of relationships in the world from the modern dream of glorious general brotherhood of men based upon an equally general fatherhood of God. For, surely, from a purely physical point of view, apart from the history of sin and grace, the whole human race is organically one in Adam. But spiritually there exist in that one human race two brotherhoods, determined on the one hand by the Fatherhood of Him Who is a Light and in Whom there is no darkness, and on the other by the fatherhood of him who speaks of himself only when he speaks the lie.

But we are anticipating.

How this twofold brotherhood is realized historically and develops itself organically is a matter for future discussion. The question that presents itself at present and that requires a definite answer before we will be able to view all subsequent development and history in their proper light is: what is God's relation to the historic entrance of sin into the world? Three questions, relevant to this inquiry, present themselves for our discussion. First: what is the relation of God's determinate counsel to the fall of the first Adam? Secondly: what was the relation of God's coöperative providence to the fall of man? And thirdly: how did God maintain Himself and His covenant after sin entered the world of man?

In answer to these questions and to eliminate from the outset all possible misunderstanding, it is probably safest to take our starting point in the important truth, that God is a light and that there is no darkness in Him. This statement from the Word of God does not signify simply, as is sometimes alleged, that God is wholly self-conscious and knows the unfathomable depths of His divine Being perfectly. We do not deny that this is true, neither that it is implied in the statement that there is no darkness in God. But it does not exhaust the meaning of this figurative statement. Light, as a figure in Scripture, certainly has ethical significance and, applied to God, refers to His immaculate moral perfection. Even as the figure "darkness" represents all that is evil, unholy, impure, wicked,

so light refers to that which is ethically perfect. God is essentially goodness and there is no evil in Him. He is righteousness and there is no unrighteousness in Him. He is holiness and there is no unholiness in Him. He is purity and there is no defilement in Him. He is essentially perfection and there is no imperfection in Him. And in Himself, as the perfectly Self-sufficient He lives the full and eternal divine life of perfect goodness and purest light. And from this it also follows evidently, that God is not the source or the Author of sin. On the contrary, he hates sin and the workers of iniquity. To impute evil to Him is a hideous monstrosity. No more than darkness issues forth from the sun, no more can sin proceed from Him who is a Light and in Whom there is no darkness. Intentionally we wish to emphasize this truth. Others have sometimes very improperly drawn their own conclusions from our conception of the relation between God and sin, and attributing their own wrong conclusions to us, have made us assert that God is the author of sin. We will in no wise be responsible for the logic and conclusions of others. Besides, it must not be forgotten that the indictment of making God the Author of sin was always lodged against the strictly Reformed view of the counsel of God with relation to iniquity. There is nothing new in the accusation. Let it, therefore, be stated once for all, that to impute iniquity to the Holy One is directly opposed to our view of the matter. The very suggestion as if evil might be found in God is sufficient to fill our soul with horror. God is a light and there is no darkness in Him. His soul loaths iniquity and the wicked and He loves righteousness and the righteous.

On the other hand we equally abhor any presentation of the relation between God and sin that is an encroachment upon the fundamental truth that God is God, that He is God alone, that there is no God besides Him and that, therefore, He continually fulfills all His counsel. God is God alone. "For who is God save the Lord and who is a Rock save our God?" Ps. 18:31. Any dualistic conception is an infringement of God's unique divinity and absolute sovereignty. To postulate that God surely is mightier than all the opposing powers of evil and that, therefore, He will have the ultimate victory over all that rises against Him; but nevertheless to maintain that these powers of evil are to a certain extent operating independently from His will and counsel is to assert a dualism, foreign to the revelation God gave of Himself in Holy Writ. Such a conception does not do justice to the truth that God is God alone. He may then be relatively supreme in counsel and might, but there are nevertheless powers and principalities independent of Him though inferior to Him. And these inferior but independent powers may at least temporarily oppose Him with a certain measure of success. He may then gain the victory in the end, but this victory is not attained till these opposing forces of darkness have repeatedly frustrated His counsel and made havoc of the works of His hands. How truly horrible any such presentation becomes to our minds when applied to the actual course of history! Sin, then, becomes a

dreadful accident, the first significant victory of the devil over God. And history becomes the scene of a frightful battle, in which God ultimately gains the victory, but not until in the course of thousands of years, the Creator sustained horrific losses and saw His originally beautiful handiwork marred and devastated for century upon century. He, then, restores order in the chaos wrought by sin, but at the terrible price of the hellish suffering of His only begotten Son. And even when finally order and peace are restored thousands and millions of God's most noble creatures have been lost and suffer as the everlasting victims of this terrible accident in hell! If sin is an accident all is a terrible mistake! As truly horrifying as is the presentation that God could in any wise be the worker of iniquity, so alarmingly hideous is the separation of the fact of sin from the sovereign counsel of God. And, therefore, with relation to the subject under discussion, we postulate in the second place, that God is God and that there is no God besides Him, and that for this very reason His counsel always stood, always stands and shall stand forever. He always did and still performs all His good pleasure. Not merely that our God shall have the victory in the end and that then His counsel shall prove supreme, but that He is continually victorious and that all the opposing forces are but means to His purpose, such is the implication of the truth we now state with equal emphasis as the first: God is God alone!

We conclude, therefore, that according to any proper and adequate conception of God, sin has a place in the sovereign counsel of God. No, God is not the Author of sin, but surely, sin and the agents that work iniquity, and the means whereby they work it, these are all fore-ordained in God's eternal purpose. We do not now have to discuss the place of sin in the eternal counsel of the Most High. These are hardly times to elicit a discussion on the question of supra- or infra-lapsarianism. Nor does it make a great deal of difference for our purpose. It matters not which side you prefer to take in the controversy above referred to, the all-important fact remains, that you must admit that sin and its agents and instruments are there and operate according to God's counsel. From their own point of view these agents of iniquity may operate against the Most High and aim to oppose His counsel; from God's point of view, they simply serve His good and wise purpose. And, therefore, the fall of Adam was no accident, neither did it in any way interfere with the execution of God's plan with the world, but Adam fell according to the determinate counsel of God. God's purpose was not ended with the first Adam, and His counsel was not accomplished in earthly paradise, but He had purposed to lead all things in heaven and on earth to a higher and heavenly glory, uniting them all in Christ Jesus. And unto this also sin serves as a means to an end. We know that by many this is called a hard doctrine, even as our Canons were called "the horrible decrees". But in the first place, let it be remarked that this judgment of the sinful mind need not surprise us greatly. It is exactly the inherent characteristic of sin,

that it will not confess that God is God. The devil's promise in paradise that through disobedience man would become like God struck root very deeply in our nature. It is, therefore, more pleasing to the sinful heart to let all things turn on the hinge of Man's free will, even though this must be done at the expense of God's unique divinity. It is hard for men to take to heart the question of the apostle Paul: "Who art thou o man, that answerest against God?" It is contrary to sinful nature to leave God on the throne without even desiring a share in His sovereign reign. In the second place we deny that a conception which leaves sin and the devil from moment to moment serve God's purpose is harder than the presentation that subjects them to man's free will. On the contrary, the very suggestion that the power of evil and darkness and death might actually be left to such a changeable thing as the choice of mortal creature, is sufficient to make us shudder. Rightly conceived it is not a hard but a glorious truth, that all things, sin and the devil and all the wicked included, never accomplish their own purpose but always serve the counsel of Him Who is good and wise beyond conception and in Christ our Father. And, lastly, lest it be objected that we are after all dealing with matters that are secret, let us remind ourselves, that this perfect sovereignty of God even over sin and its agents is the current thought of Holy Writ. Christ does not appear as an afterthought in Scripture, but as the great end, to the realization of whose kingdom all other things serve as means to an end. Eph. 1:9, 10. The wicked deliverance and crucifixion of the Lord was not an accident, a temporary victory of the devil, but according to the determinate counsel and foreknowledge of God, Acts 2:23. Pharaoh with all his power and wicked raving against the people of God does not appear and reign as king in Egypt at that time accidentally, but was raised up by God for that very purpose according to the Scriptures, Rom. 9:17. And the vessels of wrath are fitted unto destruction because God willed to make known His wrath and to show His great power. And, therefore, our answer to the first question is, that God's counsel stands when Adam falls.

Nor is this the last word that must be said on the subject. For God not only decrees, but He also executes that purpose. God's decrees have been defined as the eternal purpose according to which He works all things in time. If this is correct as it undoubtedly is, we are confronted with still another question. For then it is evident, that He had not only ordained a place for the fall of Adam in His eternal counsel, but that He must have coöperated in Adam by His providence unto the execution of His decree in Adam's fall. Also this must be maintained. The manner of this divine coöperation may present to our finite understanding still more difficulties than the problem of God's all-determining counsel with regard to sin, the fact as such may never be denied. Neither is it entirely an unfruitful thing to confront the problem involved. For it brings us face to face with the equally important question of Adam's free will. Adam,

so we are taught, and correctly so, was endowed with a free will. But we must never forget that this must be understood in a creaturely way. Adam was creature. This surely implies that in all things he was dependant upon his God. Independancy is classed among the incommunicable attributes of God, if we distinguish God's perfections in this way. God alone is independant, the creature is in no respect. In body and soul, in thinking and willing he is from moment to moment dependant upon God. Hence, when we speak of Adam's free will we may never understand this in a manner that presents Adam's will as sovereignly independant over against, or next to the will of God. God's will is uncaused, Adam's will is caused. In and thru and behind the will of man operates the will of God, in such a manner that His counsel shall stand, and that also thru man's will God performs all His good pleasures. This does not infringe the responsibility of man, still less his consciousness of responsibility. Man's responsibility does not require a will that is as sovereignly free as the will of his Creator. It merely requires that he remains a free agent, the conscious and willing subject of his own actions. God's coöperation never encroaches upon this dependant freedom, which causes man to be a responsible agent in his own actions. A slave may probably be compelled by his master, and therefore, by a power foreign to his own will and choice to commit a crime. The master in that case is at least as responsible for the crime as the slave. But never may God's coöperation be presented in that light. He does not become the Author of sin, neither does He share the responsibility of his guilt. And yet the will of Adam did not work independantly from God's coöperation. But this sovereign will of God so coöperated with the will of Adam that the latter of his own free choice executed the counsel of God with regard to the fall. Thus much must be maintained. It may not be possible for us to make evident to our understanding the manner of this coöperation, the fact of it remains. Adam's free will was dependant because it was a creaturely will. God executes His own counsel also thru Adam's will and choice.

The last matter to which our attention must be called with relation to Adam's fall is that God immediately maintains Himself and His covenant after the fall is become an accomplished fact. He does so in a threefold way. First of all He inflicts the punishment that was threatened: "in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die". It is well-known how some, following Dr. A. Kuyper Sr., prefer to interpret this threat and its execution. It is explained that the words: "in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die" must be understood as a sort of prophetic announcement on the part of God, a warning of the dire results that would follow from the eating of the forbidden fruit. God knew that death would follow from eating. To eat from that tree would be similar to taking poison. And God warns against this. But, so the interpretation runs, this result was not realized, at least not on that very day. For then

and there Adam did not die. On the contrary, he lived to be well-nigh a thousand years old. And if it is asked how it must be explained that God's warning announcement was not fulfilled, the answer is to be sought in the immediate operation of God's common grace. The latter acted as an antidote against the poison of sin and death. Man vomited the poison out again. And thus death on that very day was prevented. We do not hesitate to say that we cannot agree with this exegese. For, first, it must be remarked, that the words: "in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die" cannot mean anything else than an announcement of punishment upon the act of sin. Eating from the tree itself did not subject man under the power of death. Apart from a punitive act of God, death could never proceed from the tree. It was God who was to inflict the punishment of death upon man. And, hence, the sentence from Gen. 2:17 must mean: "in the day that thou eatest thereof, I will inflict the punishment of death upon thee". But in the second place, it is neither the conception of Scripture nor of our confessions, that Adam did not die on that very day. The interpretation proceeds from the wrong conception that separation of soul and body is the essential form of death. And this is not the case. Our confessions have it:

"We reject the errors of those:

"Who teach: that the unregenerate man is not really nor utterly dead in sin". Canons III, IV:IV. And the Scriptures testify: "And you hath he quickened who were dead in trespasses and sins. Wherein in times past ye walked, according to the course of this world, according to the prince of the power of the air, the spirit that now worketh in the children of disobedience". It is the current teaching of Holy Writ, that man is born dead in trespasses and sins, and that he passes from death to death, till he is lost in eternal and outer darkness, unless he is regenerated by the Holy Spirit. Adam died, not approximately a thousand years after the fall, but on the spot, in that day, according to the Word of God. This death consisted in "blindness of mind, horrible darkness, vanity and perverseness of judgment, wickedness, rebellion, obduracy of heart and will, impurity of affections". It also consisted in this that his body was made subject to vanity and death and suffering in separation from the tree of life. God maintained Himself over against the enemy, by revealing His antithetical relation to sin and inflicting the punishment of death upon the sinner. For He is a Light and there is no darkness in Him.

In the second place, God maintained Himself by sending the chilling breath of His curse upon all creation, subjecting all the creature to the yoke of bondage. It is because of the manifestation of this curse of God in the universe, that mere human philosophy is not able to understand the present arrangement and operation of things in the world. "One would imagine" thus one of the representatives of scepticism expresses itself, "that this world had not received the last hand of the Maker,

so little finished is every part, and so course are the strokes with which it is executed". *) And a similarly minded philosopher, contemplating the same phenomena of suffering and disturbance in the universe, boldly states that even human wisdom could improve upon the world, and that, therefore, divine wisdom surely does not become manifest in it. Disturbance and disarrangement, suffering and agony, and idle laboring and vanity,—these are manifest in the world, but not as it was originally created but because of the curse of its Maker. Things do not seem evenly balanced, nature in vain looks for its equilibrium. Now the gentle zephyr swells and rises up to a wild tempest, now it quiets down to a breathless stillness, suffocating man and beast. Now, the thirsty creation is left to pant in vain for the beneficent showers in a blighting drought; now it is flooded in a deluge from a bursting cloud; now it is devastated by a pelting hail. Suffering and sorrow are the common lot of God's creatures, becoming keener and more intense according as the creature rises in the scale of beings formed by the Creator of all. All creation groans and is subject to a terrible yoke of afflictions from which it is not able to liberate itself. And besides, the creature is made subject to vanity and labors and toils in vain. It is well that the evolution-philosophy of the modern mind refers us to a period thousands and millions of years in the past for evidence of its theory, for in the present there is no real evolution. All things move and toil within the limits of the earthy and corruptible and as prisoners toiling from morning till night in a treadmill, they remain where they are or arrive at the point whence they started. "One generation passeth away and another generation cometh: but the earth abideth forever. The sun also ariseth and the sun goeth down, and hasteth to his place where he arose. The wind goeth toward the south and turneth about toward the north; it whirleth about continually; and the wind returneth again according to his circuits. All the rivers run into the sea; yet the sea is not full: unto the place from whence the rivers come, thither they return again. All things are full of labor; man cannot utter it; the eye is not satisfied with seeing, nor the ear filled with hearing. The thing which hath been it is that which shall be; and that which is done is that which shall be done, and there is no new thing under the sun". Eccl. 1:4-9. This does not speak well for the evolution theory. Yet, thus is reality. The creature is made subject to vanity. It labors to no purpose. It does not attain to the heavenly. It continually moves and labors as in a circle. The labor of the sun, bearing the raindrops, scooped from ocean and sea and lake, in soft cloud-vessels to the high mountains, there to witness how they are poured out to rush down again to the place whence they were carried forth, is a picture, the silent testimony of creation concerning the vanity to which it was subjected. "Vanity of vanities, saith the Preacher, it is all vanity". No, the universe was not created in vanity, but it was subjected to it by reason of Him, who is a light and in Whom there

*) Mc. Cosh "The Divine Government, pp. 257, 258.

is no darkness, maintaining Himself over against a fallen world.

But, surely, this is not the last word. God's counsel shall stand and He shall do all His good pleasure. And to this good pleasure also belongs the glorious purpose which He purposed in Christ from before the foundation of the world. He maintains His covenant. Misery, suffering, vanity, these are not, could not be the last, the ultimatum in the counsel of a good and glorious God. He does not leave His handiwork in the throes of agony, He does not leave His image-bearer in the power of darkness and its Prince, he does not allow the alliance between His covenant-friend and His arch-enemy to remain inviolated. He maintains His covenant. Thus it is God's counsel. And thus it stands in history. Behind Adam stood Christ and the fall of the former made room for the immediate operation of the latter. Adam falls, but in the arms of His Savior, according to the counsel of the Almighty Whose name is Wonderful. The old organism of the race dies in its first root, but only to receive a New Root in the Second Adam, the Lord from heaven. And the life of grace, the new, eternal, heavenly life, proceeding from this New Root shall quicken all that are included in God's gracious and sovereign election, leaving the others, according to His righteous reprobation to develop in their sin unto corruption. And thus the basis is laid for the development of the human race, along the antithetical lines of sin and grace, till all things shall be fulfilled and perfected in new and greater glory than ever could have been attained in First Paradise, in the eternal Kingdom of our Lord Jesus Christ. And also until that time, in all the history of the world, God's counsel stands, and from moment to moment He performs all His good pleasure.

H. H.

NOG EEN VIERTAL MEDEDEELINGEN

De vorige keer hebben we melding gemaakt van het oorspronkelijke voorstel van de commissie van praeadvies in zake de kwestie der gemeene gratie, hetwelk door de Synode vervangen werd door een gewijzigd substituut-voorstel, nadat een ander substituut-voorstel was verworpen geworden. Wij wezen er toen op, dat "de drie punten", door de Synode aangenomen, zullen moeten worden ingedacht in 't licht van hetgeen de Commissie oorspronkelijk voorstelde. Het is gebiedend noodzakelijk, dat het verband worde aangegeven tusschen het origineele van de adviseerende commissie en hetgeen de Synode daaruit afleidde en eindelijk besloot. Voor die noodzakelijkheid staat ook de Synode. Want zonder dat verband hangen hare zoogenaamde "drie punten" in de lucht. Wij konden toen daarop echter niet aanstonds nader ingaan, en we kunnen zulks ook thans nog niet; omdat het tot recht verstand van de finale uitspraken der Synode betreffende het vraagstuk van de algemeene genade noodig is, dat we eerst nader kennis nemen van onderscheidene verwante zaken. — Van zulke zaken, die met de concrete kwestie

van de gemeene gratie op onze jongste Synode nauw samenhangen, en waarmede de Synode zich dientengevolge wel moest inlaten, bestaan er in hoofdzaak vier. Daarvan willen we thans melding maken.

Allereerst dienen we dan te vermelden, dat de Synode een vijftal punten, betreffende welke men in verzoek- of bezwaarschriften, of instructies, Synodale handeling begerde, heeft uitgeschakeld. Om onderscheidene redenen is de Synode daarop niet ingegaan. Het rapport der Commissie en de Acta der Synode hebben in betrekking tot deze uitschakeling het volgende:

"Advies der Commissie in het algemeen; cf. Acta Synodi, bl. 121-124.

Op grond van de boven ontvankelijk verklaarde stukken en ingevolge de instructies boven genoemd, legt uwe Commissie het volgende voor inzake het betrokken leerstuk en de punten, die daarmee in verband staan.

I. In genoemde stukken werden de volgende punten betreffende het leergeschild voor de aandacht uwer Commissie gebracht:

1. De gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen.
2. Het stuiten der zonde of intoomen van den zondaar.
3. Het doen van burgerlijk goed door den onwedergeborene.
4. De tweeledige werking van Gods wil in verkiezing en verwerping.
5. Het stellen van verkiezing en verwerping op ééne lijn.
6. Des menschen verantwoordelijkheid.
7. De voorzienigheid Gods en de regeering aller dingen.
8. De Godsbeschouwing van Ds. H. Hoeksema.
9. Het nadruk leggen op den eeuwigen raad en in het algemeen op den goddelijken factor.
10. De onvoldoende Evangelie-prediking van genoemden leeraar.
11. Het krachteloos maken van de tweede tafel der wet.
12. Ook wordt in één dezer stukken geklaagd over lichtvaardige beschuldigingen tegen ambtsdragers.

II. Uwe Commissie is van oordeel, dat de Synode sommige van deze punten in hare behandeling dient uit te schakelen:

1. Wat we vinden in de Instructie van Classis G. R. Oost onder punten 2, 5 en 6, en in het bezwaarschrift van Rev. Van Baalen onder punt B, betreffende de voorstelling der leeraren H. Danhof en H. Hoeksema van de verkiezing en de verwerping; van des menschen verantwoordelijkheid; de Voorzienigheid Gods, en de regeering aller dingen;
 - a) omdat soortgelijke uitdrukkingen door supralapsariërs wel meer gebruikt zijn zonder tot kerkelijke discipline te leiden. (Maccovius: 'dat de verworpenen *noodzakelijk* zondigen en verloren gaan');
 - b) omdat de broeders Danhof en Hoeksema de

conclusie, die naar sommiger oordeel uit de bewuste uitdrukkingen volgt, n.l. dat God de auteur der zonde is, volstrekt niet voor hun rekening nemen.

2. Wat gevonden wordt onder punt II van Rev. Van der Mey's Bezwaarschrift ten opzichte van Rev. H. Hoeksema's eenzijdig nadruk leggen op den eeuwiggen raad Gods, en in het algemeen op den goddelijken factor;

- a) Omdat dit bezwaar gebaseerd is op de prediking van Rev. Hoeksema, en uwe Commissie de noodige gegevens mist, om onpartijdig over die prediking te oordeelen;
- b) Omdat het aan het supra-lapsarisme als zoodanig bijzonder is, om alles te bezien in het licht van Gods raad, en dit door de Gereformeerde kerken nimmer is veroordeeld.

3. Wat ons gezegd wordt inzake de onvoldoende evangelie-prediking van Rev. H. Hoeksema in het Bezwaarschrift van Rev. Van der Mey, punt IV:

- a) Omdat ook dit een oordeel bevat over de prediking van Rev. Hoeksema, waarover uwe Commissie niet voldoende oordeelen kan. Zij zou daartoe veler getuigenis moeten hooren, en vooral het oordeel van de kerkeraad, die, voorzover zij weet, nimmer een afkeurend oordeel over die prediking heeft uitgesproken;
- b) Omdat wij hier te doen hebben met een verschijnsel, dat in de Gereformeerde kerken menigmaal gezien werd. Op bl. 9 van het Bezwaarschrift toch heet het: "Wij hebben in de gemeente een prediking voor geloovigen en geestelijk ontdekten, maar niet voor de onbekeerden. Ds. Hoeksema mag de *uitsluitend-objectieve uiteenzetting van ellende, verlossing en dankbaarheid* beschouwen als een Evangelie-prediking voor den onbekeerde, maar het is eene prediking waarin de *uitnoodiging ontbreekt*." Dit verschijnsel is onder de Gereformeerden niets nieuws, en is daar altijd geduld.

4. Wat gezegd wordt betreffende het krachteloos maken van de tweede tafel der wet in het Bezwaarschrift van Rev. Van der Mey, punt V:

- a) Omdat wij hierin te doen hebben met een conclusie van den schrijver, en niet met een directe uitspraak van Rev. H. Hoeksema. Geen enkele uitspraak wordt aangehaald, waarin deze uitdrukkelijk verklaart, dat wij aan de tweede tafel der wet niet gebonden zijn;
- b) Omdat de enkele uitdrukking, die uit *Van Zonde en Genade* wordt aangehaald wel in goeden zin kan worden verklaard, en uwe Commissie over de prediking van Rev. Hoeksema niet oordeelen kan.

5. Wat we vinden betreffende 'lichtvaardige beschuldigingen' tegen ambtsdragers in het Bezwaarschrift van Rev. Van Baalen, punt E:

- a) Omdat de broeders Danhof en Hoeksema sinds het schrijven van Rev. Van Baalen's Bezwaar-

schrift hebben verklaard, dat zij niet bedoelden te zeggen, dat zij, die aan de Gemeene Gratie gelooven in strijd zijn met de Belijdenis, wijl toch naar hunne beschouwing die theorie juist extra-confessioneel is; maar slechts bedoelden, dat die theorie niet op de Gereformeerde lijn ligt;

- b) Omdat er in de hitte van het debat van verschillende zijden wel eens meer uitdrukkingen worden gebezigd, die men in meer bezonnen oogenblikken niet zou hebben gebruikt, of in ieder geval duidelijker zou hebben begreepd."

Dit advies der Commissie werd door de Synode aangenomen, cf. Acta Synodi, bl. 138 en 139, op de door de Commissie aangevoerde gronden, behalve dat de Synode onder punt 3 den tweeden grond, namelijk b), liet vervallen.

Van deze Synodale uitschakeling zou heel wat vallen te zeggen; doch wij beperken ons voor het tegenwoordige tot de volgende opmerkingen:

- a. Van de twaalf bovengenoemde punten zijn na deze uitschakeling feitelijk slechts drie overgebleven; en het is in betrekking tot die eerste drie punten, dat de Synode zich uitsprak in "De drie punten"
- b. In weerwil van het feit, dat de Synode de punten 4 tot 12 uitschakelde, is zij er later toch nog weer op terug gekomen. Dit hopen we straks nader aan te toonen.

In de tweede plaats willen we hier mededeelen, wat de Synode besloot uit het rapport van hare commissie te lichten, en niet in de Acta op te nemen. Dit betreft twee stukken. De eerste passage sluit zich onmiddellijk aan bij het boven weergegeven advies en besluit tot de uitschakeling van 9 uit de 12 punten; en heeft daar ook betrekking op. Dit stuk luidt als volgt:

"Toch acht uwe commissie het niet overbodig, dat de Synode bij monde van haren president, in verband met enkele sterke uitdrukkingen, de broeders Danhof en Hoeksema vermane, om in hunne voorstelling der waarheid meer rekening te houden met de wijze, waarop onze Belijdenisschriften zich uitspreken, en vooral ook met punt 1 van de Utrechtsche Conclusies. Voorbeelden van zulke uitdrukkingen zijn: *Van Zonde en Genade*, p. 194, (cf. Van Baalen, p. 8); *Niet Doopersch maar Gereformeerd*, p. 57 (Instructie Classis G. R. Oost, punt 5.)"

Zooals gezegd werd, de Synode ging hier niet op in, en heeft ook niet gewild, dat dit deel van het rapport harer commissie in de Acta werd opgenomen.

Het scheen dus, alsof hiermede de laatste negen van de twaalf punten voor goed waren afgedaan. Doch dit was schijn; de Synode kwam er later toch nog weer op terug.

De tweede passage, die uit het rapport der Commissie werd uitgelicht, en niet in de Synodale Acta werd opgenomen, luidt als volgt:

"Zoo de Synode bovengenoemde punten aanvaardt, rijst terstond de vraag of de Synode van deze zaak direct een tuchtzaak moet maken door zich met de bezwaren tegen de leeraren H. Danhof en H. Hoeksema tot hunne

respectieve kerkeraden te wenden. Uwe commissie oordeelt dat dit minder gewenscht zou zijn.

- a. Omdat de broeders volgens hun eigen herhaalde verklaringen niet anders willen en bedoelen dan de Gereformeerde leer, de leer der H. Schrift en van onze Belijdenisschriften, te leeren en te verdedigen, en wij van hen gaarne willen aannemen, dat zij ter goeder trouw hebben gedwaald; en —
- b. Omdat niet kan worden ontkend, dat zij in de grondwaarheden, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn, Gereformeerd zijn, al is het ook met eene neiging tot eenzijdigheid.

Uwe Commissie zou gaarne zien, dat de Synode dit oordeel der commissie tot het hare maakte.

Echter adviseert uwe Commissie der Synode, om bij monde van haren president:

1. De broeders ernstig te vermanen met het oog op hunnen afwijkingen, en van hen de belofte te vragen, dat zij zich in de toekomst zullen houden aan hetgeen de Synode in de drie genoemde punten heeft uitgesproken.
2. Er bij de broeders H. Danhof en H. Hoeksema met allen ernst op aan te dringen, dat zij aflaten van alle pogingen, om hunne afwijkende beschouwingen betreffende de drie punten in de kerk te propageeren.
3. Er de broeders op te wijzen, dat zoo het nu of in de naaste toekomst mocht blijken, dat zij zich niet willen houden aan de besluiten der Synode, deze dan, zeer tot haar leedwezen, genoodzaakt zal zijn, om de zaak bij hunne respectieve kerkeraden aanhangig te maken.

Mochten onverhoopt de betrokken broeders weigeren aan de gestelde voorwaarden te voldoen, zou de Synode een commissie moeten benoemen. Uwe Commissie zou in dat geval den wenk willen geven, dat deze besta uit het moderamen der Synode".

Deze passage volgt in het rapport op de behandeling van *de drie punten*. Uit dit stuk blijkt, wat de Commissie gaarne zou gezien hebben. De Synode echter ging hier niet op in; doch zij heeft dit stuk zelfs in zijn geheel uit het rapport gelicht en niet in de Acta opgenomen. Blijkbaar wilde zij niet openbaar hebben, dat hare commissie haar aldus adviseerde. En toch is zij zelf in weerwil van dit alles, zij het dan ook in zeer gematigden vorm, op het eigenlijke punt in kwestie ingegaan. Dit deed zij in de uitspraken, waarmede zij "de drie punten" vergezeld liet gaan.

Die uitspraken geven wij hier in de derde plaats; cf. Acta Synodi, bl. 147.

"De Synode spreekt uit dat onderscheiden uitdrukkingen in de geschriften van de leeraren H. Danhof en H. Hoeksema niet wel te rijmen zijn met wat Schrift en Confessie ons leeren aangaande de drie punten bovengenoemd. Ook oordeelt de Synode dat genoemde leeraren in hunne geschriften enkele sterke uitdrukkingen gebruiken waaruit blijkt dat ze in hunne voorstelling der waarheid niet genoegzaam rekening houden met de wijze waarop

onze Belijdenisschriften zich uitspreken, en vooral niet met punt I van de Utrechtsche Conclusies.

Aan de andere zijde spreekt de Synode uit dat genoemde leeraren in hunne geschriften volgens hun eigen herhaalde verklaringen niet anders willen en bedoelen dan de Gereformeerde leer, de leer der H. Schrift, en van onze Belijdenisschriften, te leeren, en te verdedigen, terwijl het niet kan worden ontkend, dat zij in de grondwaarheden, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn, Gereformeerd zijn, al is het ook met een neiging tot eenzijdigheid."

"Met het oog op de afwijkende gevoelens van de leeraren H. Danhof en H. Hoeksema inzake de drie bovengenoemde punten, en met het oog op den strijd die in onze kerken over het leerstuk der Gemeene Gratie of Algemeene Genade is ontbrand, vermaant de Synode de beide broeders om zich in prediking en geschrifte te houden aan het standpunt onzer Belijdenis inzake de drie besproken punten, en tevens vermaant zij de broeders en de kerken in het algemeen zich te wachten voor alle eenzijdigheid in de voorstelling der waarheid, en zich voorzichtig, gematigd, en bescheiden uit te drukken."

Het blijkt vooral uit de tweede helft, of den laatsten volzin, van de eerste paragraaf, dat de Synode wederkeerde op hare schreden. Immers, alles, wat betrekking had op de voorstelling der leeraren H. D. en H. H. van de verkiezing en verwerping, de verantwoordelijkheid des menschen, en de voorzienigheid en de regeering Gods; alsmede op het zoogenaamd eenzijdig nadruk leggen op den eeuwigen raad en op den goddelijken factor, en op de onvoldoende Evangelie-prediking, en het krachteloos maken van de tweede tafel der wet, en op hunne prediking in het algemeen, was reeds uitgeschakeld, mede wegens gebrek aan objectieve gegevens, zooals men eerst voorgaf. En eveneens had men reeds uit het rapport der Commissie verwijderd het advies, dat de Synode bij monde van den president, in verband met enkele sterke uitdrukkingen, de broeders H. D. en H. H. zou vermanen in hunne voorstelling der waarheid meer rekening te houden met de wijze, waarop onze Belijdenisschriften zich uitspreken, en vooral ook met punt I van de Utrechtsche Conclusies. En nu komt men in dezen slotzin van de eerste paragraaf weer met dezelfde gedachte aandragen, dat de broeders dienen vermaand te worden, in verband met enkele sterke uitdrukkingen in hunne geschriften, om in hunne voorstelling van de waarheid "genoegzaam rekening te houden met de wijze waarop onze Belijdenisschriften zich uitspreken", vooral in punt I van de Utrechtsche Conclusies.

En dat dit alles wel zeer wezenlijk door de Synode betrokken wordt op de prediking van H. D. en H. H., ofschoon zij reeds betuigd had, dat zij daarover niet kon en wilde oordeelen, blijkt glashelder uit de vermaning uitgedrukt in de derde paragraaf. Daar wordt immers gezegd, dat de Synode de beide broeders vermaant om zich in *prediking* en geschrifte te houden aan het standpunt onzer Belijdenis inzake de drie punten, — maar zij moeten zich ook wachten voor alle eenzijdigheid in de voorstelling der waarheid; en dan bepaalt zij hunne aan-

dacht speciaal bij punt I van de Utrechtsche Conclusies. En nu weet een ieder, dat punt I van de Utrechtsche Conclusies niets speciefs bevat in betrekking tot de drie punten door de Synode aangenomen. Ook daaruit blijkt, dat de Synode de broeders juist wilde vermanen betreffende hunne prediking; dus, wat zij eerst gezegd had, niet te willen doen. Blijkbaar was het der Synode niet te doen, om aan de broeders duidelijk te maken, dat de ontkenning van het bestaan eener gemeene gratie in strijd was met Schrift en Belijdenis, zoodat zij hen over zulk doen zou moeten vermanen; maar zij zocht naar iets buiten de kwestie der gemeene gratie om, en meende nu in enkele sterke uitdrukkingen, die niet nader worden aangeduid, iets gevonden te hebben, dat zij strijdig kon achten met de Gereformeerde Confessie, speciaal met punt I van de Utrechtsche Conclusies, en in betrekking waartoe zij nu de broeders moest vermanen, en niet alleen de broeders, maar eigenlijk ook de kerken in het algemeen, en met name de leeraars.

Op datgene, wat de Synode gemeend heeft gevonden te hebben, komen we later nader terug. Wij wijzen er thans alleen nog maar op, dat de Synode zich werkelijk niet gespitst heeft op de kwestie der gemeene gratie, en zich ook in de naaste toekomst met die zaak alszoodanig niet denkt in te laten. Het vraagstuk van de algemeene genade kan volgens haar voorloopig nog heel wel blijven rusten. Dit blijkt uit het GETUIGENIS dat zij tot de kerken deed uitgaan, en uit hare weigering om eene commissie te benoemen tot onderzoek van de leer van Schrift en Confessie betreffende de zoogenaamde gemeene gratie. Opdat ook den lezer zulks duidelijk zij, geven we thans in de vierde plaats nog een getrouw afschrift van bovenaangeduide Synodale besluiten.

Het getuigenis, dat de Synode tot de kerken deed uitgaan, luidt als volgt:

"Aan de andere zijde acht de Synode dat in zooverre de leeraren H. Danhof en H. Hoeksema in hunne geschriften waarschuwen tegen wereldgelijkvormigheid, er aanleiding is tot zulk eene waarschuwing met het oog op mogelijk misbruik van de leer der Gemeene Gratie, waarom de Synode zich geroepen acht het volgende GETUIGENIS tot de kerken te doen uitgaan:

'Nu de Synode zich heeft uitgesproken over een drietal punten, die bij de loochening van de Gemeene Gratie in het gedrang kwamen, en daarmede de algeheele ontkenning van die waarheid afkeurde, gevoelt zij zich tevens gedrongen, om onze kerken, en vooral hare leiders, met allen ernst te waarschuwen tegen alle eenzijdig drijven en dus misbruik maken van het leerstuk der Gemeene Gratie. Er bestaat ten dezen een niet te miskennen gevaar. Toen Dr. Kuyper zijn monumentaal werk over dit onderwerp schreef, toonde hij zich reeds bewust te zijn van het gevaar, dat sommigen zich er door zouden laten verleiden tot een zich verliezen in de wereld. En de geschiedenis heeft reeds bewezen dat dit gevaar meer dan denkbeeldig was. Ook Dr. Bavinck heeft in zijn *Dogmatiek* aan dat gevaar herinnerd.

Als wij de geestes-stroomingen van den tegenwoordi-

gen tijd rondom ons nagaan, valt het niet te ontkennen, dat er veel meer gevaar bestaat voor wereldgelijkvormigheid dan voor wereldvlucht. De liberale theologie van den tegenwoordigen tijd wischt feitelijk de grenzen tusschen de Kerk en de wereld uit. De groote beteekenis van de Kerk wordt door velen hoe langer hoe meer gezocht in het sociale leven. Het besef van een geestelijk-zedelijke antithese verzwakt in toenemende mate in het bewustzijn van velen en maakt plaats voor een vaag gevoel van een algemeene broederschap. De prediking beweegt zich grootelijks aan de peripherie van het leven en dringt niet door tot het geestelijk centrum. De leer der bijzondere genade in Christus wordt hoe langer hoe meer op den achtergrond gedrongen. Er is een sterke zucht, om de theologie in overeenstemming te brengen met een wetenschap, die in dienst staat van het ongeloof. Door de pers en door allerlei uitvindingen en ontdekkingen, die op zichzelf zeker als gaven Gods te waardeeren zijn, wordt een groot deel van de zondige wereld ingedragen in onze Christelijke gezinnen.

Om al deze en meer dergelijke invloeden, die van alle zijden op ons inwerken, is het gebiedend noodzakelijk, dat de Kerk in dezen de wacht betrekke bij het beginsel; en dat zij, ook bij haar vasthouden aan de bovengenoemde punten, met hand en tand de geestelijk-zedelijke antithese handhave. Nimmer late zij hare prediking verlopen in sociale verhandelingen of literarische beschouwingen. Zij wake er voor, dat Christus gekruisigd en opgestaan steeds het middenpunt der prediking zij. Zonder aflaten houde zij vast aan het beginsel, dat Gods volk een bijzonder volk is, levende uit eigen wortel, den wortel des geloofs. En met heiligen ernst roepe zij aldoor, in prediking en geschrift, ons volk en vooral onze jeugdigen toe: Wordt deze wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven welke de goede en welbehagelijke en volmaakte wil Gods zij. Dit zal onder den zegen des Heeren onze kerken bewaren voor een wereldgelijkvormigheid, die allen geestelijken invloed dooft, en die de Kerk van haar kracht en haar sieraad berooft."

Bij het lezen van het bovenstaande stuk, zal het menig-een wel geschemerd hebben. Immers, de taal er van ver-raadt, dat de Synode zich eigenlijk alleen maar inliet met de *algeheele* ontkenning van het bestaan eener gemeene gratie, en zich slechts uitsprak aangaande een drietal punten, *die bij de loochening van die theorie in gedrang kwamen*; maar betreffende het overige, zonder dat daartoe ook maar de minste aanleiding bestond, want in geen enkele instructie, klachte of bede, werd haar zulks verzocht, — sprak de Synode het feitelijk onomwonden uit, dat het doen der veroordeelde broeders nog zoo kwaad niet was, en wel als navolgenswaardig aan de kerken mocht worden voorgesteld, hun gebruik van zekere bepaalde termen niet uitgezonderd. Over de gemeene gratie alszoodanig sprak de Synode zich derhalve eigenlijk niet uit, ook niet in de drie punten, — daarin liet zij zich alleen maar uit over iets, dat door de algeheele loochening van de algemeene genade in gedrang kwam, en dat, vol-

gens het oordeel der Synode, van dien druk ontheven moest worden. Voor de aandacht der Synode zweefde blijkbaar het zoogenaamde "algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid". De prediking des Evangelies komt ook tot verworpenen. Bedoelt God nu door die prediking ook de verworpenen te zaligen; ja, dat spreekt, dan moet er sprake zijn, hoe dan ook, van eene gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen, dat is, ook jegens de verworpenen als verworpenen. Doch dan mogen Danhof en Hoeksema zulke gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen ook niet loochenen. Omgekeerd, dan moeten zij zulks ook leeren in hunne prediking. En doen zij dit nu niet, dan moet de Synode hen vermanen, ook in betrekking tot hunne prediking. Dat nu heeft de Synode getracht te doen. Dat beoogde zij. Het punt dat door de algeheele loochening eener algemeene genade in gedrang komt, wij stemmen het volmondig toe, is het zoogenaamd algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid in betrekking tot de verworpenen. Dat punt nu wilde de Synode redden. Dat is haar slechts ten deele gelukt. Het woord "verworpenen", dat eerst in de formuleering van het eerste der drie punten was opgenomen, is er later weer uit verwijderd; zoodat de "drie punten", zooals zij thans geformuleerd door de Synode zijn aangenomen, het eigenlijke punt in kwestie niet meer raken. Het hart der zaak, waar het eigenlijk om gaat, wordt gemist. Maar in weerwil daarvan, heeft men toch gewaand, dat men *eene algemeene gunstige gezindheid Gods jegens de menschen*, of liever nog, *jegens de schepselen in het algemeen*, — aan een ieder zijne eigene opvatting daarvan latende, — Synodaal heeft kunnen vaststellen. En daarmede achtte men blijkbaar de zaak, waar het om te doen was, namelijk: het algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid, het punt, dat bij de algeheele ontkenning van eene gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen in gedrang was gekomen, te hebben gered. Men had de verdringers gelukkig terug gedrongen. Waarom zou men zich na zulk een inspannenden arbeid terstond opnieuw vermoeien met het vergaderen van materiaal voor de samenstelling van het dogma der gemeene gratie? Zijn wij daar nu eigenlijk reeds klaar voor? Velen, waaronder ook de veroordeelde broeders, oordeelen van niet. Welnu, wat kon men dan beter doen, dan door het volgende besluit van de zaak af te stappen.

"In verband met de instructies die er op aandringen, dat de Synode zich over de leer der algemeene genade alszoodanig uitspreke, of een commissie benoeme om deze algemeene zaak in studie te nemen, besluit de Synode als volgt:

a) Om thans geen uitspraak te doen betreffende het standpunt der Kerk inzake het leerstuk der algemeene genade of gemeene gratie in al hare geledingen. Zulk een uitspraak zou veronderstellen, dat dit stuk tot in alle bijzonderheden reeds was door gedacht en ontwikkeld, wat zeker wel allerm minst het geval is. De noodige voorstudie ontbreekt ten dezen nagenoeg geheel. Bijgevolg is er dan ook in de Gereformeerde kerken nog volstrekt geen 'communis opinio', *algemeene opinie*, in deze zaak.

b) Om evenmin een commissie te benoemen, die de zaak der gemeene gratie in studie neemt, *om zoodoende te komen tot de formuleering van een dogma betreffende dit stuk, dat straks in de Belijdenis zou kunnen worden opgenomen.* (Instructie Muskegon):

1. Omdat dogmas niet gemaakt, maar uit den strijd der meeningen geboren worden, en het dus gewenscht is, dat er aan het vaststellen van een dogma een lange gedachtenwisseling vooraf ga. De deelname aan zulk een gedachtenwisseling moet zoo algemeen mogelijk zijn, en dient niet beperkt te zijn tot een enkele kerkengroep;
2. Omdat een waarheid eerst helder in het bewustzijn der kerk in het algemeen of van een bepaalde kerkengroep in het bijzonder moet leven, eer de kerk zulk een waarheid in hare Confessie kan belijden. Het kan niet gezegd worden, dat deze noodzakelijke voorwaarde nu reeds aanwezig is, of na verloop van twee of vier jaren aanwezig zal zijn.

c) Doch om bij de leiders van ons volk, zoo predikanten als professoren, op aan te dringen, dat zij het leerstuk der Gemeene Gratie in nadere studie nemen; zich de problemen die daardoor naar voren gebracht worden, nauwkeurig indenken, in predikatiën, lezingen en geschriften. Het is zeer wenschelijk, dat niet een enkele of een klein getal zich tot deze taak zette, maar dat velen er aan deel nemen. *Gronden:—*

1. Dit zal op de meest natuurlijke wijze kunnen leiden tot een vruchtbare discussie over het stuk der Gemeene Gratie, en zulk eene gedachtenwisseling is de onmisbare voorwaarde voor de ontwikkeling dezer waarheid;
2. Het zal de aandacht van ons volk meer bij dit leerstuk bepalen, zijn inzicht daarin verhelderen en de beteekenis er van doen gevoelen, zoodat het zich in toenemende mate bewust wordt van dit deel van zijn geloofsinhoud;
3. Het zal, na verloop van enkele jaren, ongetwijfeld leiden tot een 'communis opinio' in dezen, en alzoo de toestand in onze kerk doen rijpen voor een gemeenschappelijk belijden betreffende de Gemeene Gratie."

Dus adviseerde de Commissie, en aldus besloot de Synode.

Thans is de historische stand der kwestie derhalve deze:

- a. De leeraars H. D. en H. H. ontkennen het bestaan eener gemeene gratie.
- b. De algeheele ontkenning eener algemeene genade sluit buiten eene gunstige gezindheid Gods jegens verworpenen.
- c. Doch dan kan er ook niet zijn "een algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid" in betrekking tot de verworpenen. Het kan dan niet de bedoeling van God zijn, noch de intentie van Christus, om de verworpenen zalig te maken.
- d. Iets van dien aard, op dit oogenblik niet nader te

omschrijven, moet er, naar het gevoelen der Synode, toch zijn.

- e. Dat iets, dat door de loochening der gemeene gratie dreigde verdrongen te worden, zoekt de Synode te handhaven.
- f. De Commissie adviseert de Synode uit te spreken, dat God ook gunstig gezind is jegens de verworpenen. In het finaal aangenomen voorstel gewaagt de Synode evenwel slechts van eene gunstige gezindheid Gods jegens Zijn schepselen in het algemeen. Het woord *verworpenen* is uitgevallen.
- g. Ofschoon daarmede het hart der zaak is zoek geraakt, heeft men toch gemeend, dat de Synode op goede gronden kon spreken van eene gunstige gezindheid Gods jegens Zijn schepselen in het algemeen, en op grond van die besluiten degenen, die het bestaan eener algemeene genade ontkennen, vermanen om in *prediking* en geschrifte genoegzaam te rekenen met de wijze waarop onze Belijdenisschriften zich uitspreken, en vooral met punt I van de Utrechtsche Conclusies.
- h. De bedoelde Belijdenisplaatsen gewagen echter geenszins in specifieke zin van een gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen, en daar gaat het hier toch om, maar handelen van de prediking des Evangelies aan alle menschen, zonder onderscheid van nationaliteit, enz. De bedoeling is dus blijkbaar, dat wij in de prediking "een algemeen welgemeend aanbod van genade en zaligheid jegens verworpenen" zullen moeten leeren, dat is, naar de bedoeling van *onze* Synode, op grond van een gunstige gezindheid Gods jegens Zijn schepselen in het algemeen. Zoo opgevat, komen we althans op de historische lijn. Voor zoo iets hebben de Remonstranten de Dordtsche vaders geplaatst. En met zoo iets hebben ook de Afscheiden vaders wel te worstelen gehad. Doch die beide groepen van vaders hebben zich daar geenszins over uitgelaten in den geest van onze Synode.

Den volgenden keer willen we dit punt daarom nader bezien in het licht van de geschiedenis der Gereformeerde kerken.

H. D.

DE ZONDE

Ach, een veelhoofdig monster is de zonde:

't Gevoelt zich overal, in heel de wereld thuis,

En 't spuwt verderf rondom uit zeer veel duizend monden,

't Is niet te temmen dan alleen bij Jezus' kruis.

Is reeds in ons zijn grootste kracht verwonnen?

Is driest, in 's Heeren Naam, Zijn aanval wederstaan?

Of—zijn we nog slechts pas den bangen strijd begonnen?

Of—vingen we misschien dien zelfs nog nimmer aan?

Elk vraag 't zich af! De vraag is zoo gewichtig:

"Ben ik reeds door 't geloof geworden tot Gods kind?"

Opdat men toch niet onnadenkend, onvoorzichtig,

Maar voortga en—in 't eind zich diep rampzalig vindt!

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

II: *Hoe de Zaak voor de Kerkeraden Kwam.*

Protest Ds. Van der Mey.

Ook een protest van Ds. J. Van der Mey was op de synode en werd daar voor wettig ter tafel verklaard. Ook heet het, dat dit protest daar behandeld en afgehandeld is. We zullen onderzoeken, of de synode het recht had, dit protest voor wettig ter tafel te verklaren en tevens of het een feit mag genoemd worden, dat het door de synode is behandeld.

Ds. Van der Mey neemt een zeer eigenaardige positie in in onze kerken. We zullen hierover thans niet veel zeggen. Later zal daar wel meer gelegenheid voor komen. Het is onze overtuiging, dat onze kerk verkeerd doet door bedienaren des Woords, die uitgesproken hebben, dat ze het als hunne roeping hebben gevoeld, om de gemeente Gods te weiden, voor allerlei baantjes te benoemen, die met de bediening des Woords geen verband houden. En ook is het onze overtuiging, dat bedienaren des Woords zondigen als ze zich laten leenen, om feitelijk uit hun ambt te stappen en allerlei ander werk te verrichten. Doch hierover later. De positie van Ds. Van der Mey brengt mede, dat hij met velen in onze kerken in aanraking komt in Oost en West en ook veel gelegenheid heeft, om met anderen de toestanden in onze kerken te bespreken. En dat de "educational secretary" van die gelegenheid dankbaar gebruik maakt is natuurlijk zijn zaak. Maar dat hij daarbij ook over zijn leeraar en zijne prediking spreekt, zonder dat deze daarbij de gelegenheid heeft om zichzelf te verantwoorden is zijn zaak niet. Meermalen heeft men ons onder getuigen verzekerd, dat de reizende broeder minder schoone dingen van ons verhaalde. Een broeder vertelde ons, dat door Ds. Van der Mey hem verteld was, dat in de gemeente van Eastern Ave. alles in de war lag. Wel tachtig percent van de gemeente keerde zich tegen den leeraar. En dat terwijl de toestand juist van het tegenovergestelde getuigt. Een ander wist te vertellen, dat we de allervreemdste dingen hadden gezegd in onze prediking, een verhaaltje, dat uit dezelfde bron kwam. En als we het gedrukt protest lezen van Ds. Van der Mey wordt allen twijfel aangaande de waarheid dezer berichten wel weggenomen. Want ook daar zet Ds. Van der Mey maar de zotste dingen tusschen aanhalingsteekens, als letterlijk door Ds. Hoeksema zoo gezegd in de prediking des Woords, terwijl de schrijver de preek, waaruit ze genomen heeten te zijn nooit heeft gehoord!

Doch dit terloops.

Toen de tegenwoordige leeraar eenigen tijd in de gemeente van Eastern Ave. gearbeid had, was Ds. Van der Mey zeer ingenomen met zijn prediking. Zelfs schreef hij hem daarover brieven en kaarten. De laatste kaart, die de leeraar daarover ontving luidde als volgt:

"Waarde broeder!

"Van al de schoone preeken, die ik van u gehoord hebt spant deze nog de kroon!"

Dat leek dus goed, ofschoon de leeraar zelf zich nooit

veel van zulke dingen aantrok en er ook nooit op geantwoord heeft. Doch later veranderde dit. Of dit bepaald door onze agitatie tegen het onderwijs van Dr. Janssen kwam, kunnen we natuurlijk niet met zekerheid zeggen, schoon het een bekend feit is, dat Ds. Van der Mey een groot vriend was van Dr. Janssen, zooals ook de andere broeders in de gemeente van Eastern Ave., die tegen den leeraar meenen te moeten optreden. Doch wel is het een historisch feit, dat deze verandering in de houding van Ds. Van der Mey gelijktijdig plaats had met onzen strijd tegen Dr. Janssen. Dit ging ten slotte zoover, dat Ds. Van der Mey in de kerk ging zitten, om te luisteren naar de prediking zooals een professor op Krans luistert naar het preekvoorstel van een student. Hier volgen enkele staaltjes uit de brieven, die we van Ds. Van der Mey voor eenigen tijd geregeld ontvingen, als hij namelijk in de kerk geweest was:

"Uw tekst op Goede Vrijdag had ge evengoed kunnen gebruiken op de 50 Zondagen van het jaar, Paschen en Pinksteren nu uitgesloten. En ook de preek of liever de tekst van hedenmiddag. Gal. 2:20 en Phil. 3:10, 11 acht ik prachtige teksten voor een preek, maar niet voor Vrijdag en Paschen. Om de geschiedenis der feestdagen interessant en degelijk te behandelen kost veel voorbereiding en gelukt aan niet velen. Dogmatiek is gemakkelijker. Toch willen we zulke dagen geen dogmatiek.

"Uw preek van Vrijdag was mij veel te dogmatisch. Ik betwijfel ook sterk of de vele onkundigen der gem. er iets aan hadden. En voor hen spreekt ge ook. Een eenvoudiger voorstelling had ik zeer gewenscht geacht.

"Vanmorgen zat ge vol "pep". Kon ook best gevolgd worden.

"Vanmiddag ons 20 minuten te lang in de kerk gehouden. Met uw exegese van vs. II was ik het niet eens. Maar dat zegt niets."

Hier iets uit een anderen brief:

"Dit vooral is mijn bezwaar. Ge spreekt tot Eastern Ave. In die gemeente zijn velen met zeer onsierlijke karakters, velen zijn lomp en uiterst brutaal, zonder goede manieren, velen zijn echte kletsers en wat niet al. Zeer velen uit de wereld, die in o zoovele opzichten boven ons staan. Vele wereldlingen hebben wel geklaagd over de "lack of refinement and decency" van sommigen onzer." etc.

De leeraar vond deze critiek op zijn prediking en op de gemeente, waarvan ook Ds. Van der Mey ten slotte lid was als andere leden, een beetje te onhebbelijk en deelde den kritikus in een kort briefje mede, dat hij verdere kritiek mondeling zou kunnen brengen, maar dat geen brieven meer zouden worden ontvangen aan zijn adres. Het paste ook Ds. Van der Mey niet, om zoo maar de gemeente te schilderen als een gemeente van kletsers, brutale mensen, zonder goede manieren, onsierlijke karakters en wat dies meer zij. En de leeraar wilde dit alles niet meer hooren. Ds. Van der Mey luisterde doorgaans als een professor op Krans, niet als iemand, die behoefte had aan het brood des levens. Dat was zijn groote fout.

Toen nu de drie broeders, van wier protest we eerder gewaagden, hun bezwaarschrift voor het eerst bij den leeraar brachten, gaven ze aanstonds te kennen, dat Ds. Van der Mey hetzelfde protest ook wilde onderteekenen. Een paar dagen later echter kreeg Ds. H. bericht van Ds. Van der Mey uit Chicago, waarin deze mededeelde, dat hij vernomen had van het indienen van een protest bij den leeraar, maar dat hij nog niet gereed was het te onderteekenen. Hij wilde eerst nog eens met den leeraar spreken, want er kon nog misverstand in het spel zijn. Wel was het echter zijn overtuiging, dat Ds. H. er een verkeerde Godsbeschouwing op na hield, een verkeerde Schriftbeschouwing en een verkeerde levensbeschouwing. Het was echter niet eerder dan in het begin April, dat Ds. Van der Mey eindelijk eens kwam, om met den leeraar te spreken. We zullen het gesprek, dat we toen met Ds. Van der Mey hadden niet in zijn geheel weergeven. Genoeg is het, dat we hier het volgende vermelden. We vroegen den broeder, waarop hij zijn beschuldiging van "verkeerde Gods-, Schrift- en levensbeschouwing" baseerde. Wij meenden, dat het niet meer dan billijk was, dat Ds. Van der Mey zijn aantijgingen bewees of terugtrok. Feit bleek echter, dat hij voor het eerste niet klaar was, naar zijn eigen zeggen, en het tweede niet wilde. De leeraar had een verkeerde Godsbeschouwing, omdat deze leerde, dat God de verworpene goddeloozen altijd haatte, doch het verkeerde van deze beschouwing uit Schrift en belijdenis bewijzen, dat kon de broeder niet. De verkeerde Schriftbeschouwing kwam hierop neer, dat de leeraar sommige teksten verkeerd verklaarde, zooals b.v. "Komt allen tot mij, die vermoeid en belast zijt". De leeraar had dit "vermoeid en belast" laten slaan op geestelijk vermoeiden en belasten, en Ds. Van der Mey meende, dat alle menschen vermoeid en belast waren. Doch naar Schrift en belijdenis bewijzen, dat de verklaring van den leeraar verkeerd was en de zijne alleen de goede en geoorloofde, dat kon Ds. Van der Mey alweer niet. Onzerzijds wezen we den broeder nog op het verband van den tekst, waar de Heiland spreekt van het welbehagen des Vaders, waarin Hij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen had en den kinderkens geopenbaard. Ook wezen we hem er op, dat onze verklaring toch lag in de lijn van onze belijdenisschriften, die zeggen:

"De rechtzinnige leer verklaard zijnde, verwerpt de Synode de dwalingen dergenen,

"Die leeren: Dat de onherboren mensch niet eigenlijk noch geheel dood is in de zonde of ontbloot van alle krachten tot het geestelijk goed; maar dat hij nog kan hongeren en dorsten naar de gerechtigheid en het leven en offeren eene offerande eens verbroken en verslagen geestes welke Gode aangenaam is." Canones, III, IV, Verwerping der Dwalingen 4. Doch daarbij bleef het. Gevraagd zijnde wat dan wel des leeraars verkeerde levensbeschouwing mocht zijn, antwoordde Ds. Van der Mey: "Ik kan niet zien, hoe u de Doopersche mijding ontkomen kan." Doch beslist zeggen, dat de leeraar Doopersch was, daartoe was hij niet bereid, en nog veel minder om dat nu ook aan te toonen. Op de vraag van den leeraar, of hij nu bereid was, om het protest der drie

broeders te onderteekenen, antwoordde Ds. Van der Mey ontkennend. En daarmee verliet hij den leeraar.

Ge kunt u dan ook eenigszins de verwondering indenken van den leeraar, toen de fungeerende scriba op de daarop volgende kerkeradsvergadering mededeelde (10 April, 1924), dat hem een protest was overhandigd door Ds. Van der Mey tegen den leeraar. Deze gaf toen toelichting over hetgeen er gebeurd was, deelde mede, dat hij nooit een kopie had ontvangen van eenig protest van Ds. Van der Mey, en dat deze ook nooit kennis gegeven had van zijn voornemen, om tegen den leeraar te protesteeren op den kerkeraad. De kerkeraad meende dan ook, dat hij het protest van Ds. Van der Mey terug moest zenden, met de toelichting, dat verwacht werd, dat hij den leeraar een kopie van zijn protest zou zenden, eer hij het aanhangig kon maken bij den kerkeraad. Dit werd gedaan.

En wat deed nu de protestant? Hij liet zijn protest drukken op de publieke pers, verzond een kopie aan den leeraar, één aan den scriba van den kerkeraad, en tevens een aan elk der leden van den kerkeraad, de diakenen, die bij ons apart vergadering houden, inclus. Ook bleek het, dat Ds. Van der Mey een kopie gegeven had aan enkelen in de gemeente, terwijl hij er ook enkele verzonden had aan predikanten buiten de gemeente. De kerkeraad achtte dit al een zeer wonderlijke wijze van protesteeren tegen een leeraar. Tegen zijn predikant protesteeren bij den kerkeraad, in zijn protest de wonderlijkste dingen schrijven op rekening van den leeraar, en dan maar laten drukken en hier en daar verspreiden, en dan ook nog verwachten, dat de kerkeraad zulk een protest zal behandelen, dat reeds publiek gemaakt werd, dat loopt toch wel wat vreemd. En de kerkeraad eischte dan ook allereerst belijdenis van de vreemde wijze van doen, en het publiek maken van beschuldigingen tegen den leeraar, eer hij zich bereid verklaarde op dit protest in te gaan. Dit echter weigerde de protestant, en gaf te kennen, dat in dat geval hij eenvoudig met zijn protest naar de classis zou gaan. (24 April).

Zoo verscheen dan ook Ds. Van der Mey met zijn protest op de Meivergadering der classis.

H. H.

You cannot buy off the devil. You cannot escape the conflict. There can be no compromise. The Christian life is bound to be a life of conflict. Virtue can never flourish by the consent of the powers of evil. The rock does not stand in the sea by the permission of the waves. When the storm comes the waves hurl themselves against it, but the rock stands foursquare, unmoved, unshaken, not by permission of the waves, but because it is firmly established in mother earth. You cannot escape the conflict; do not think you can. Every step on the way to Heaven is bound to be a bit of the battle.

Selected.

DE CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK DOOR DE CRISIS HEEN?

Volgens Professor Van An del van Calvin College is de Chr. Geref. Synode van 1924 van groote beteekenis geweest voor de ontwikkeling der Chr. Geref. Kerk.

Hij heeft op zijn wijze, en zooals hij die zag, de groote waarde dier Kalamazoosche Synode geschetst in een beschouwing door hem opgezonden naar een Anti-Revolutionair Nieuwsblad te Rotterdam in Nederland.

Dr. de Moor, van Utrecht, nam die toelichting over in de HERAUT van 24 Aug. l.l., in No. 2131, en zette er droogjes weg niets anders onder dan: "*Het is te hopen, dat het oordeel van Prof. Van An del juist zal blijken te zijn.*" Nu van zoo'n zeggen kan men voor den Grand Rapids College Professor slechts hopen, dat het gunstig voor hem bedoeld is. Hoewel, na den driewerf herhaalden juichtoon van Mr. Van An del: "De Chr. Geref. Kerk is door haar crisis heen", zulk een beneden-vriespunt bad, door Dr. De Moor gegeven, hem huiverend-kil en ijszig-stil zou kunnen maken. —

Prof. Van An del vertelt het volgende van en omtrent de Synode van dit jaar, en geeft dit verhaal geheel en alleen op eigen gezag en naar eigen bedenken: "Het karakter der Synode van 1924 werd bepaald door de Synode van 1922, die in het teeken van de Janssen kwestie stond, en daardoor een uiterst conservatief karakter droeg.

Na 1922 kwamen er drie richtingen aan 't worstelen met elkaar in de pers en in de volksgeest.

Richting 1 bestond uit de predikanten Danhof en Hoeksema, die heil zochten in een ontkennen der Gemeene Gratie leer, omdat zij beweerden dat het verkeerde standpunt van Dr. Janssen onlosmakelijk samenhang met de leer der Algemeene Genade.

Richting 2 was die van Ds. Q. Breen en anderen, die beweerden, dat alles wat Dr. Janssen had geleerd met de leer der Gemeene Gratie kon worden goedgepraat.

Richting 3 bestond uit een langzamerhand groeiende middelgroep, die wenschte vast te houden zoowel aan de leer der Anti-these als aan die der G. G. Deze derde groep of richting echter heeft twee schakeeringen, één die de leer der G. G. NIET als fundamenteel beschouwt, met als orgaan "The Witness", en een ander, welke die leer WEL als fundamenteel beschouwt, en die vertegenwoordigd wordt in "Religion and Culture".

Op de Synode van 1924 kwam geleidelijk aan het licht, dat de middelgroep den toon zou aangeven."

Welke schakeering van die fameuze middelgroep den boventoon heeft aangeslagen verzuimt de geniaal divideerende Professor te vermelden.

Dat voorts de al of niet gepaste militaire vrijmoedigheid van den Prof. om onze kerkmensen en eerwaarde Synode-leden maar zoo in te deelen in oneenige groepen, en vooral het aanwijzen van de twee hoofdkwartieren der zegevierende middelgroep, hem als een "oratio pro domo", een preeken voor eigen parochie, en ook als een miskennen van de leiding die de hoofdredakteur van ONZE TOEKOMST heeft wenschen te geven aan het verdedigen der Gemeene Gratie leer, zou worden euvel geduid door

Dr. Van Lonkhuizen, zal zeker niemand, die geen vreemde is in den strijd onzer dagen, verwonderen. Aan den inzender in De Rotterdammer werd dan ook van die "Gemeene Gratie zijde" een niet zeer gracieuze, maar wel geduchte afstraffing toegediend in het Zondagsblad van ONZE TOEKOMST van 1 Oct. 1924.

Over het vasthouden van de "richting" die het midden heet te houden aan de leer der Anti-these zoowel als aan die der Gemeene gratie, willen we hier even slechts dit zeggen, dat deze acrobatische toer nog steeds moet worden vertoond voor het publiek; m.a.w., dat nog steeds niet is aangeduid het verband, dat "zeer zeker en onlosmakelijk" moest bestaan tusschen deze twee elkander uitsluitende begrippen, hoezeer dit ook, wel niet in "Religion and Culture", maar dan toch door het orgaan van de andere brigade der Derde Armee werd toegezegd.

Professor Van Andel geeft voorts in zijn schets aan Nederland geboden, een "omtrekje" van den Voorzitter der Kalamazoosche Synode, en teekent hem als "een man met een nobel hart, van onkreukbaren rechtvaardigheidszin, en van bijna onovertroffen inzicht in zaken van leer en kerkrecht."

Afgaande op wat deze Voorzitter voor en na mondeling en schriftelijk van zich zelf mededeelde en deed blijken ter Synode, zal *hij* zeker niet minder dan *wij* verwonderd hebben gestaan over dezen hoogdravenden uitstrooizin.

Om iets te noemen: Niemand ter Synode heeft meer dan Ds. Van Dellen betuigd feitelijk niet geschikt te zijn om leiding en stuur te geven in zaken der leer. En ook een onzer redakteurs wees reeds vroeger in een ander opzicht evenzeer op ontstentenis van de noodige kennis en inzicht van zijn plaats en positie als Synodaal President.

Doch, deelt Prof. Van Andel niet zelf mede, dat Ds. Van Dellen redaktielid van "Religion and Culture" is?

Dr. Y. P. De Jong en Ds. Zwier, andere leden van het Moderamen, worden door Prof. V. A. ingedeeld bij de NIET-fundamentele Gemeene-Gratie belijders.

Nu, Ds. Zwier bekende volmondig ter Synode, dat hij wel hartelijk en met overtuiging in de leer der Algemeene Genade geloofde (evenals dat Prof. Volbeda in The Witness van de vorige maand ook, "zelfs met overtuiging" doet, nadat het eerst van harte is gegaan), zonder dat nochtans hij (noch de ander) in staat zeide te zijn, daaromtrent den talrijken onkundigen ter Synode behoorlijk in te lichten. Ds. Zwier achtte zelfs een oordeelvelling omtrent deze leer zeer ontijdig, op grond van de bestaande onkennis op dit punt.

Dat Prof. Van Andel mede Dr. Y. P. De Jong niet schakeert onder de Fundamentele Gemeene-Gratie geloovigen is alleszins begrijpelijk als men weet, dat behalve dezes Doctor's neiging tot het Hebreeuwsch, die hier belemmerend werkt, deze zelf publiek heeft onderwezen, dat "het heelemaal niet ZOO staat, dat, wie de Algemeene Genade belijdt, daarom Gereformeerd denkt en handelt". "Dat is er maar ver vandaan", zegt deze Dr. in de Christian Journal van 24 April 1924.

Terloops merken wij hier nog even op, dat onze "buitenlandsche Correspondent", die De Rotterdammer inlichtte

aangaande onze Synode-zaken, Professor Ten Hoor, "die nu weg is", aanziet voor den schuldige, die aansprakelijk is "voor het vastzitten in het moeras van de Chr. Geref. Kerk."

Zeer waarschijnlijk zal over deze aantijging van andere zijde de heer Van Andel nog wel tot de orde zijn geroepen. Zou het niet?

Door het optreden van Dr. Cl. Bouma in de plaats van Prof. Ten Hoor bestaat er nu, volgens Calvin College's journalist en Nederlandsche taal leeraar, goede hoop, dat in de Theologische School van de Chr. Geref. Kerk, langzamerhand Kuyper en Bavinck ten volle zullen doorwerken.

Maar, wat ons meer aangaat, volgens Prof. V. A. VEROORDEELDE de Synode van Kalamazoo het standpunt van de broeders Danhof en Hoeksema. En verklaarde zij: "Dat er een Gemeene Gratie *was*, een zekere Algemeene Genade waardoor het aanbod des Evangelies algemeen is; dat God door de Algemeene werking des Heiligen Geestes de zonde stuit in den enkelen mensch zoowel als in de samenleving; en dat de onwedergeborene in staat is tot het doen van burgerlijk goed."

In Heilige Schriftuur noch belijdenis der kerk vindt ge iets dat dit een en ander leert. Doch dat verhinderde der Synode niet om zooiets als "onweersproken" Gereformeerde waarheid op hare wijze vast te stellen. "Ofschoon sommigen", zegt Van Andel, "meenden, dat de Synode zoo een gevaarlijk compromis sloot, door geen onderwerping te eischen van de broeders aan de beslissing der Synode, en zij scheuring nu verwachten, en propaganda voor het tegendeel der Synodale beslissing", was hij van oordeel, dat het zedelijk gezag der Synode wel zóó groot was, dat de afwijkende broeders zich zouden neerleggen bij de gevallen besluiten.

Waarschijnlijk heeft Prof. Van Andel niet het einde der Synode afgewacht voor zijn correspondentie naar Nederland; immers had het door Ds. Danhof ter Synode ingediende protest hem terstond reeds anders kunnen leeren.

Ook blijkt uit zoo'n beweren van Mr. Van Andel, hoe weinig hij de "afwijkende broeders" kende, en de diepe, rotsvaste overtuiging van de waarheid hunner leergevoelens wist te peilen. —

"De Synode heeft echter niets uitgesproken over de verhouding van het christendom en de cultuur, klaagt Prof. Van Andel, en DAAR gaat toch het geheele geding om."

"De Synode heeft de broeders niet gedwongen om hun fundamenteel standpunt prijs te geven: dat de cultuur der wereld de cultuur des duivels is, die langs den weg der organische ontwikkeling hoe langer hoe zondiger wordt." Hier ligt de Doopersche gedachte aan ten grondslag, betoogt de Prof., "dat de cultuur zóó slecht is geworden, dat ze door Christus niet meer vernieuwd kan worden."

"Maar dit kan slechts ten volle aan het licht komen (namelijk die grondslag van die "Doopersche gedachte"), zegt hij verder, "als de broeders hun standpunt nader

toelichten gaan. Zij hebben een Persvereeniging opgericht en zullen een maandblad uitgeven."

"Zeër zeker", herhaalt hij dan nog eens: "De Synode van 1924 was van groote beteekenis! Zij heeft gevoelens veroordeeld, die naar het Anabaptisme overhellen. Zij heeft gevoelens veroordeeld, die naar het Ethische zweemen. Zij heeft Prof. Bouma benoemd, die beloofd heeft in het spoor van Bavinck en Kuyper te willen wandelen.

Inderdaad we zijn met goede hoop voor de toekomst beziel.

De Chr. Geref. Kerk is feitelijk door haar crisis heen.

De Synode van 1924 mag met recht die van kerkelijk dogmatisch evenwicht geheeten worden. Nog eens: De Chr. Geref. Kerk is door de crisis heen!!"

Zeker, Ds. Van Dellen heeft het vóó de Synode terecht in het wonderlijke mengelblad, dat "Onze Toekomst" heet, neergeschreven: "Er is in onze kringen een hoop misverstand en onkunde". —

De Chr. Geref. Kerk zou met den afloop der Kalamazoo'sche Synode, die, wat partijdigheid en onbillijkheid aangaat, wel tot afschrikwekkend voorbeeld mag gesteld worden door allen die het recht liefhebben en de waarheid beminnen, door de crisis heen zijn geraakt?

En zou nu tot nieuw, gezond leven zijn gekomen?

We vreezen zeer van het tegendeel.

De Drie Punten Synode gaf juist aanleiding door haar listige, valschaardige besluiten inzake de naar achteren geschoven Gemeene Gratie kwestie, dat een Drie Punten classis ontstond, en dat op het afmaken van de afwijkende en "veroordeelde" broeders in O. T. de aandacht werd gevestigd.

Indien het veroordeelen van der oude Gereformeerde waarheid getrouwe leeraars, en het aannemen als fundamentele leer van de verderfelijke dwaling der Gemeene Gratie goede hoop geeft voor de toekomst der Chr. Geref. Kerk, dan zal o.i. die toekomst geen aanleiding kunnen geven, dat de "Heilige en Waarachtige", gelijk tot den Engel der Gemeente van Philadelphia, zeggen zal tot haar: "Gij hebt mijn Woord bewaard en mijn Naam niet verloochend"! —

Wat Prof. Van Andel's teleurstelling betreft, dat de Synode van 1924 "het probleem van christendom en cultuur niet behandeld heeft", daarover hopen wij een ander maal nog wel een "toepasselijk" woordje in 't midden te brengen.

In verband met die "crisis in de Chr. Geref. Kerk", geweest of nog te komen, nog het volgende:

De hoofdredakteur van De Heraut, Prof. Dr. H. H. Kuyper, durft in De Heraut van 21 Sept. l.l., nadat hij eerst een bad had genomen in het troebele sopje, dat Prof. Van Andel aan De Rotterdammer had opgezonden, te schrijven (hoewel zeker niet tot onze groote bevreemding): "dat de Synode van Kalamazoo niet anders kon, dan, zonder aarzeling en met beslistheid, partij kiezen tegenover Ds. Danhof en Ds. Hoeksema, wilde ze *geen belangrijk stuk der waarheid* (n.l. de leer der Gemeene Gratie van wijlen Dr. A. Kuyper) prijsgeven."

Prof. H. H. K., niet zoo voorzichtig en verstandig als Dr. de Moor, hoopt verder, alles voor goede munt op-

nemend wat Mr. Van Andel in de vreugde zijn gemoeds over de "overwinning" door de Synode te Kalamazoo behaald aan de bevriende Nederlandsche Nieuwspers toezond, "dat na drie crisissen onze zusterkerk in Amerika *rust mag hebben om in trouw aan de heerlijke belijdenis, die God ons schonk, haren weg te bewandelen.*

Als de geleerde professor met die "heerlijke belijdenis" de leer der Gemeene Gratie op het oog heeft, dan zouden we moeten gelooven, dat Z.H.gel. nog zeeziek was van zijn Afrikaansche reis, of nog in den roes van de vele toejuichingen en eerbewijzen hem in Zuid-Afrika door Kerk en Staat geschonken.

Een tegenstrijdiger en tegen de waarheid der Schrift meer indruischende leer dan in het "Meesterwerk in Drie Deelen" over de Gemeene Gratie werd gegeven, zag niet vaak het licht.

En wat die beslistheid en kordaatheid der Synode van 1924 betreft, niemand, die de aan elk eerlijk gemeentelid weerzinnige behandeling van de wegens de "Loochening der Gemeene Gratie" door een zich zelf totaal onwetend verklarende "hooge kerkvergadering" heeft gadeslagen, zal *deze deugden* van beslistheid en eerlijken durf, met eenige mogelijkheid aan de "kerkelijk-dogmatisch evenwichtige" Synode van Kalamazoo kunnen toekennen.

G. V. B.

DE HERAUT GEEFT CHRISTUS' VIJANDEN HET SPEL GEWONNEN EN PRIJST HUN WERK

In De Heraut van 12 October 1924 had Dr. H. H. K. een artikel over "*De Volkenbond*", dat aldus aanvangt:

"De vergadering van den Volkenbond te Genève heeft haar arbeid ge-eindigd en het is haar gelukt een protocol te ontwerpen, dat met algemeene stemmen is aangenomen. Indien ook de verschillende regeeringen aan dit protocol haar regel hechten en de parlementen er hun instemming mede betuigen, zal daarmede een der idealen, waarmede Wilson den Volkenbond stichtte, de vervulling nabij komen. *Er zal geen geschil tusschen de volkeren, bij dezen bond aangesloten, meer ontstaan, dat niet door arbitrage zal worden opgelost*, en wie weigert aan de uitspraak dezer arbitrage zich te onderwerpen zal als algemeene vijand worden beschouwd. Komt dit "pact" werkelijk tot stand, dan is daarmede ongetwijfeld een belangrijke schrede gezet op den weg, die tot een betere verhouding tusschen de volkeren leiden kan.

Niet dat we daarom meenen, dat door zulk een verdrag de oorlogen zullen ophouden. De utopie van het pacifisme houdt geen rekening, noch met wat de Schrift ons leert, dat er tot het einde toe oorlogen zullen zijn, noch met de boosheid van het menschelijk hart.....

Maar al gelooven we niet aan de utopiën van het pacifisme en al veroordeelen we de predikers der weerloosheid onder wat schoonen schijn ze zich ook aandienen, elke poging om geschillen tusschen de natiën niet door geweld maar door *recht* te doen beslissen, juichen wij van harte toe.

Nu is zeker waar, dat de Volkenbond bij dit streven zich meer heeft laten leiden door humanistische motieven, dan door het gevoel dat *God* het *recht* wil handhaven. Terecht is er dan ook op gewezen, dat van een openlijke aanroeping van Gods Naam in deze vergaderingen geen spraak is geweest. En al mag daarbij niet worden vergeten, dat McDonald in zijn rede wel degelijk gewezen heeft op Christus' Evangelie, en Mott, de president van den Volkenbond, in zijn sluitingsrede zeer beslist voor zijn Christelijke beginselen is uitgekomen, toch begrijpen we, dat in onze christelijke pers over dit niet-rekenen met God en Zijn Woord is geklaagd.

Maar al zijn we het met deze critiek van harte eens, daaruit volgt nog niet, dat men geen waardeering kan hebben voor *de betere gezindheid*, die de staatslieden op deze Bondsvergadering bezielde, en voor den arbeid door hen tot stand gebracht. Zelfs indien hier niet anders dan humanistische motieven in het spel waren, dan is dit humanisme toch altoos te prijzen boven het ruwe geweld van den sterke of de verheerlijking van den oorlog. Uit *het hooger christelijk standpunt* moge het waar zijn, dat al wat niet uit het geloof geschiedt, zonde is, *maar deze maatstaf kan niet worden aangelegd voor het gewone menschelijk leven*.

Als christen keuren we het of, dat een zieke alleen vertrouwt op doctor en medicijnen, terwijl de genezing van God komen moet; maar het bestrijden van de ziekte door geneesmiddelen, zelfs al geschiedt dit door een ongeloovige, is daarom op zich zelf niet verkeerd. Of wil men liever, om het nu eens in dogmatische termen uit te drukken, er moet hier scherp onderscheiden worden tusschen wat *louter uit den zondigen aard des menschen voortkomt* en wat *nog te danken is aan de inwerking van hetgeen Calvijn noemde de "Gemeene Gratie"*. Wanneer onder de volkeren niet anders werken dan motieven van haat, zelfzucht, wantrouwen, het willen beslissen van alle geschillen door de wapenen, dan werkt daarin de geest van den afgrond. Maar wanneer opnieuw samenwerking wordt gezocht, het recht boven het geweld wordt ge-eerd, en naar bestendiging van den vrede wordt gestreefd, dan kunnen we daarover ons verblijden, al betreuren we het, dat de geest van Christus wordt gemist, die alleen het waarlijk goede in ons werken kan. Zoo is het niet alleen met den Volkenbond, maar bij zooveel wat om ons heen tot stand wordt gebracht door kringen, *die daarbij zeker niet gedreven worden door de eere Gods*. of door eerbied voor Zijn Woord, maar *voor wier zedelijke motieven men sympathie gevoelen kan*, en wier arbeid om het verkeerde in het maatschappelijk leven tegen te gaan, men waardeeren kan. Denk slechts aan de bestrijding van dronkenschap, ontucht, blanke slavinnenhandel, verspreiding van zedeloze lektuur, speelzucht, overdadige weelde enz. We mogen het afkeuren dat degenen die den strijd tegen zulke zonden aanbinden dit niet doen om Gods wil maar uit humaniteitsmotieven, en zij *niet rekenen met Gods genade maar alleen met den menschen wil*, maar *die strijd tegen de zonde op zich zelf verdient geen blaam maar lof!*"

Wij zouden willen vragen: Is er niemand in Nederland, die Dr. H. H. K. over deze woorden tot de orde heeft geroepen?

Is het niet buiten kijf, dat Dr. H. H. K. hier precies redeneert gelijk de "vrome" Liberalen in Nederland tegen wien des Hoofdredakteurs heer vader tientallen van jaren den strijd heeft aangeboden om deze reden?

Het Christelijk geloof goed voor de binnenkamer, maar niet voor het leven der menschheid in 't algemeen!

Heeft men in Nederland geen Gereformeerde voel-horens meer?

Wij zouden verder willen vragen: Is het recht van den sterkste ook goddelijk recht te noemen?

Is de Volkenbond te Genève met eenig recht te heeten een produkt van menschelijk rechtsgevoel of humanitair mededooen?

Was de oprichting daarvan niet bedoeld om een instrument voorhanden te hebben zoodat Engeland en Frankrijk niet langer bevreesd behoeften te zijn voor de Duitsche natie als een militaire koloniale mogendheid?

Behoort met eenigen grond de Volkenbond tot de dingen die Godes zijn, en van Boven, en die daarom door de christenen moeten gezocht en bedacht worden?

Behooren de leden van den Volkenbond naar hun leven en streven aangemerkt met eenig recht tot degenen, waarvan met reden kan worden verwacht dat Christus in den dag der dagen tot hen zal zeggen: Komt in, gij gezegen-den mijns Vaders, be-erft het Koninkrijk dat U bereid is van de grondlegging der wereld?, omdat zij den minsten van de broederen des Heeren Christus hebben gediend?

Is wat "hoog" is onder de menschen voor God geen gruwel meer?

Zijn de kinderen der menschen, die Gods wederbarende genade niet deelachtig zijn, geen kinderen der duisternis meer?

Is Satan niet meer de vorst, de overste dezer wereld, de god dezer eeuw die de zinnen verblindt van zijn kinderen?

Zijn tegenwoordig de gouvernementspersonen en de regeeringsvertegenwoordigers allen belijders van 's Heeren Naam?

Beteekent het wel een stip, of Gods Naam openlijk wordt aangeroepen in dergelijke vergaderingen waar Zijn Woord wordt veracht of niet gekend?

En heeft het iets te beduiden voor ons of voor het streven van dien Bond, dat een of ander lid, b.v. de socialist Ramsay McDonald, van evangelie of christendom spreekt?

Zijn ook geen Turken en Heidenen leden van den Volkenbond?

Heeft de Satan geen heerschappij meer over de koninkrijken dezer wereld en hunne heerlijkheid; en geen macht meer om ze weg te schenken aan wien hij wil?

Heeft de wereld nu *niet* de duisternis liever dan het licht? En is thans Christus' Koninkrijk *wel* van deze wereld?

Heeft Gods Woord voor de christenen in Nederland zijn kracht verloren, geen vat meer op hen; en moet nu ook door de redaktie van De Heraut opnieuw mensche-

lijke wijsheid en schijnvroomheid van het pad der waarheid afvoeren?

Indien zoo, dan ja, is voorzeker reformatie hard noodig, al zouden wij die niet willen zoeken op de banen, die "De Reformatie" in Nederland uitbaket en plaveit.

Maar een terugkeer tot zuivere paden, tot de Wet en de Getuigenis, is wel allernoodzakelijkst om een waarachtig christelijk leven weer te leiden, gelijk het verbonds-kind betaamt.....

Nog eens; met verwondering hebben wij aangestaard de woorden die Dr. H. H. K. in De Heraut van 12 Oct. l.l. schreef over den Volkenbond.

Wat zijn vader jaren lang onder veel smaad van "liberalen van alle gading" bestreedt, wordt door den zoon aangeprezen en verheerlijkt!

Tegen dezelfde leer en beschouwing die het Herautnummer door ons genoemd ten beste gaf, een leer die Christus zijn eere ontrooft en het christelijk leven ontzenuwt, een leugenleer, werd door den ouden Kuyper jaren en jaren lang met mond en pen gevochten.

De zoon, die 's vaders opvolger werd aan Universiteit en in diens lijfblad, verloochent al dit werk en dien strijd. Voor hem is dat al ijdel geweest.

Hij geeft, met Dr. Kuyper's Gemeene Gratie in den arm, aan de vroegere aartsvijanden van "Christus onzen Koning" het gansche terrein gewonnen.

En die Gemeene Gratie zou het fundament van het Gereformeerde leven zijn?

Dat zij verre! Daarvoor beware ons onze Verbonds God!

Waar de Revolutie opstand was tegen God en verwerping van 's Heeren ordinantiën; en die Revolutie over "heel de linie", ook in Nederland, zegevierde, naar het oordeel van wijlen Dr. A. Kuyper zelf; de Vrijheidsboom het symbool was van de verachters van het Kruis van Christus; en onder dien boom der boosheid en van rebellie tegen God nog steeds wordt geschild door de volken en regeerders der wereld; daar is ook Dr. H. H. Kuyper gedeserteerd uit "de slagorden des levenden Gods", en roemt hij nu mee met de vijanden des kruises van Christus.

Immers — *"de maatstaf van het christelijk geloof"*, de eisch van Gods Woord, *"kan niet worden aangelegd voor het gewone menschelijk leven."*

Ikabod!

G. V. B.

(De schuine letter is van ons. G. V. B.)

Deze wereld gaat voorbij,
Jezus' broedren, vreemdelingen;
Laat ons 't lied der kindren Gods,
't Lied van eeuwig leven zingen;
Zingen in den donkren nacht,
't Heil dat ons bij Jezus wacht!

Dwars door de menschheid heen gaat de scheiding van belijders en bestrijders van Christus.

BAVINCK.

WHAT SCRIPTURES TEACH CONCERNING FALLEN MAN

The first sin of our first parents, Adam and Eve, emitted over the entire human race a copious stream of unspeakable misery and woe. Adam's guilt was imputed unto us. All men consequently are by nature children of wrath and the Divine threat "The day that thou eatest thereof thou shalt surely die" is realized in respect to every individual. Man comes into the world a spiritual corpse. The original holiness, beauty and perfection with which the Father of lights had clothed our first parents is wanting. Man's life upon this earth is a continual death. And if he departs without Christ his decease is a plunge into the deep abyss of death eternal.

That all man are sinners is undeniably and abundantly asserted by Scriptures. Concerning the generations before the Deluge it is reported that the wickedness of man was great on the earth and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually, that the earth was corrupt before God and filled with violence, that all flesh had corrupted his way upon the earth. Genesis VI: 5, 11, 12. The flood brings no change. For in speaking of Noah's posterity the Lord said that the imagination of man's heart is evil from his youth. Genesis 8: 21. Who, complains Job, can bring a clean thing out of an unclean, not one. Job 14: 4. For there is no man that sinneth not. 1 Kings 8: 46. The Lord looked down from heaven upon the children of men to see if there were any that did understand and seek God. They are all gone aside. They are all together become stinking. There is none that doeth good, no not one. Ps. 14: 2, 3. If thou shouldest mark iniquities, O Lord, who shall stand? Ps. 130: 3. For in thy sight shall no man living be justified. Ps. 143: 2. Who can say I have made my heart clean, I am pure from my sin? Proverbs 20: 9. For there is not a just man upon earth that doeth good and sinneth not. Ecclesiastes 7: 20. Now we know that what things soever the law saith, it saith to them who are under the law, that every mouth may be stopped and that all the world may become guilty before God. Therefore by the deeds of the law there shall no flesh be justified in His sight; for by the law is the knowledge of sin. Rom. 3: 19, 20. Wherefore, as by one man sin entered into the world, and death by sin; and so death passed upon all men for that all have sinned. Rom. 5: 12. But the Scriptures hath concluded all under sin. Gal. 3: 22. And the whole world lieth in wickedness. 1 John 5: 19.

Man is sinful from his very beginning: The wicked are estranged from the womb: they go astray as soon as they are born, speaking lies. Their poison is like the poison of a serpent: they are like the deaf adder that stoppeth her ear, which will not hearken to the voice of charmers, charming never so wisely. Ps. 58: 4, 5. That which is born of the flesh is flesh. John 3: 6. But sin, taking occasion by the commandment, wrought in me all manner of concupiscence. For without the law sin was dead. For I was alive without the law once: but when the command-

ment came sin revived and I died. And the commandment which was ordained to life, I found to be unto death. Rom. 8:7-10. Wherein time passed ye walked according to the course of the world, according to the prince of the power of the air, the spirit that now worketh in the children of disobedience, among whom also we all had our conversation in times passed in the lust of our flesh, fulfilling the desires of the flesh and of the mind: and were by nature the children of wrath, even as others. Eph. 2:1-4.

The heart of man is corrupt: Every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually. Gen. 6:5b. For the imagination of man's heart is evil from his youth. Gen. 8:21b. The fool hath said in his heart there is no God. Ps. 14:1. The heart is deceitful above all things and desperately wicked; who can know it? Jer. 17:9. And I will take away the stony heart out of your flesh. Ezech. 36:26. For out of the heart proceed evil thoughts, murders, adulteries, fornications, thefts, false witness, blasphemies. Matt. 15:19.

The will of man is corrupt and his mind is darkness: Therefore they say unto God, depart from us for we desire not the knowledge of Thy ways. Job 21:14. Because that, when they knew God, they glorified him not as God, neither were thankful; but became vain in their imaginations, and their foolish heart was darkened. Professing themselves to be wise they became fools, and changed the glory of the incorruptible God into an image made like unto corruptible man, and to birds, and four-footed beasts, and creeping things. Rom. 1:21-23. For it is written, I will destroy the wisdom of the wise, and will bring to nothing the understanding of the prudent. Where is the wise? Where is the scribe? Where is the disputer of this world? Hath not God made foolish the wisdom of this world? For after that in the wisdom of God the world by wisdom knew not God, it pleased God by the foolishness of preaching to save them that believe. 1 Cor. 1:19-21. But the natural man receiveth not the things of the Spirit of God, for they are foolishness unto him, neither can he know them, because they are spiritually discerned. 1 Cor. 2:14. Having the understanding darkened, being alienated from the life of God through the ignorance that is in them, because of the blindness of their heart. Eph. 4:18. For ye were sometimes darkness, but now are ye light in the Lord. Eph. 5:8.

Man's conscience is polluted and needs cleansing: But unto them that are defiled and unbelieving there is nothing pure; But even their mind and conscience is defiled. Titus 1:15; that could not make him that did the service perfect, as pertaining to the conscience. Hebr. 9:9. How much more shall the blood of Christ, who through the eternal Spirit offered Himself without spot to God purge your conscience from dead works to serve the living God. Hebr. 9:15; having our hearts sprinkled from an evil conscience, and our bodies washed with pure water. Hebr. 10:22b.

The natural man is powerless to desire, will and do the good: Can the Ethiopian change his skin or the leopard his spots? Then may ye also do good that are accustomed

to do evil. Jer. 13:23. Whosoever committeth sin is the servant of sin. If the Son, therefore shall make you free, ye shall be free indeed. John 8:34, 36. Because the carnal mind is enmity against God: for it is not subject to the law of God, neither indeed can be. Rom. 8:7.

The natural man is incapable and unwilling to even hear and see the right. He is spiritually and morally blind and deaf. Yet the Lord hath not given you a heart to perceive, and eyes to see, and ears to hear unto this day. Deut. 29:4. Then the eyes of the blind shall be opened, and the ears of the deaf shall be unstopped. Isa. 35:5. To open the blind eyes, to bring out the prisoners from the prison, and them that sit in darkness out of the prison house. Isa. 42:7. Having eyes full of adultery, and that cannot cease from sin, beguiling, unstable souls, a heart they have exercised with covetous practices, cursed children which have forsaken the right way, and are gone astray following the way of Baalim the son of Bosor, who loved the wages of unrighteousness. 2 Pet. 2:14-16. For all that is in the world, the lust of the flesh and the lust of the eyes and the pride of life., 1 John 2:16. Hear now this, a foolish people and without understanding, which have eyes and see not, which have ears and hear not. Jer. 5:21. But they refused to hearken and pulled away the shoulder and stopped their ears that they should not hear. Zach. 7:11.

The natural man urges the members of his body to serve his wicked soul: For their feet run to evil and make haste to shed blood. Prov. 1:16. A proud look, a lying tongue and hands which shed innocent blood, a heart that deviseth wicked imaginations, feet that be swift in running to mischief, false witness that speaketh lies, and he that soweth discord among brethren. Prov. 6:17-19. None calleth for justice, nor any pleadeth for truth, they trust in vanity and speak lies, they conceive mischief, and bring forth iniquity. They hatch cockatrice eggs, and weave the spider's web: He that eateth of their eggs dieth, and that which is crushed breaketh out into a viper. Their webs shall not become garments, neither shall they cover themselves with their works. Their works are works of iniquity, and the acts of violence is in their hands. Their feet run to evil, and they make haste to shed innocent blood: their thoughts are thoughts of iniquity, wasting and destruction are in their paths. The way of peace they know not; and there is no judgment in their goings; they have made them crooked paths; whosoever goeth therein shall not know peace. Isa. 59:4-8. They are enclosed with their own fat, with their mouths they speak proudly. Ps. 17:10. Who (the wicked) have said with our tongues will we prevail, our lips are our own: who is Lord over us? Ps. 12:4. And they bend their tongues like their bow for lies, but they are not valiant for the truth upon the earth; for they proceed from evil to evil and they know not me, saith the Lord. Jer. 9:3. And they will deceive every one his neighbor, and will not speak the truth; they have taught their tongues to speak lies and weary themselves to commit iniquity. Jer. 9:5. Whose mouth is full of cursing and bitterness; their feet are swift to shed blood. Rom. 3:14, 15.

What the Scriptures have to say relative the condition of natural man may be briefly expressed as follows: Man is conceived in sin, born a spiritual corpse. He desires, wills, and performs evil only. He cannot desire, will and think and do good.

Our fathers actually succeeded in extracting from Scripture a truth fundamental, when they agreed that man, revolting from God by the instigation of the devil, and abusing the freedom of his own will, forfeited these excellent gifts and on the contrary entailed on himself blindness of mind, horrible darkness, vanity and perverseness of judgment, became wicked, rebellious and obdurate in heart, and impure in his affections; that man after the fall begat children in his own likeness (a corrupt stock produces a corrupt offspring) that all the posterity of Adam, Christ excepted, have derived corruption from their original parents.

The natural man according to Scripture and our Standards is a terrible, horrible and most loathsome creature.

THE EXTENT OF MANS DEPRAVEDNESS

Now the question arises: can natural man dead in trespasses and sin yet do good? And now I am thinking of the generosity of the unregenerated man of wealth, who often responds so liberally to the cry of the afflicted and the distressed. I have in mind the activities of the philanthropists. I am thinking of the hero who lays down his life for his country. I have in mind the self-sacrificing mother, the indulgent father, the obedient son, the modest maiden-daughter, the devoted wife, the providing husband, the law-abiding citizen, the cultured gentleman, and the well-bred man of the world who is sure to do the proper thing at the proper time. In a word, does this so-called civic-righteousness as depicted above and which one so often meets with in the world, actually imply that natural man, even though he be dead in trespasses and sin, is nevertheless performing works which are actually genuine and positive good works? Our answer depends upon the ethical value of civic-righteousness. If a civic-righteous work or deed is an actual real positive good work then it follows that natural man is performing real positive good works even though he be dead in trespasses and sin. In this case the bad tree is bringing forth good fruit.

This is the question then to which we must have an answer: Are civic-righteous works actual real positive good works? We shall, to be sure, permit Scripture to answer our question. We must hear what God's Word has to say. And Scripture's answer is decisive. Thereupon we shall go with our question to our Standards. Then too we desire, do we not, to know what our spiritual father John Calvin has to say about the matter. We shall also ascertain how the late Dr. A. Kuyper Sr. regarded this so-called civic-righteousness.

Let us now hear what Scripture has to say. The apostle Paul asserts: And whatsoever is not of faith is sin. Rom. 14:23b. Rev. J. M. Ghysels' meditation on this passage, is to the point. Rev. Ghysels asks: "Why is it impossible

to please God without faith? Do you know why? Because of the very nature of faith. What is faith? We might define in several ways according to our point of view. In this connection we desire to say three things concerning it.

The first is this: Faith is the principle of self-abdication.

My second point is this: Faith is the principle which honors and obeys the Word.

Finally: Faith is the principle that unites the soul with God."

Rev. Ghysels is correct. The thing that we do must be done to the honor and glory of God; it must be done out of obedience to God's Word. That is to say: We may only do those things of which we are confident that they agree with God's revealed will. Nay more: the good works we perform must be done *because God* commands us to do them; that is to say, *we must will* to do them because *God* commands it. This is obedience. True obedience to be sure is permeated with love, not with fear.

Therefore, if a good work is not performed to the honor and glory of God, and out of obedience and love for God, it is sin, according to Paul. According to this passage, therefore, civic-righteousness of the unregenerate, is sin, as in his heart there is no love for God, nor is there present with him this true obedience and he honors and glorifies God not.

1 Cor. 13 contains a remarkable passage. It reads: Though I speak with the tongues of men and of angels and have not charity (love) I am become as sounding brass, or a tinkling cymbal.

And though I have the gift of prophecy, and understand all mysteries, and all knowledge; and though I have all faith, so that I could remove mountains, and have not love, I am *nothing*.

And though I bestow all my goods to feed the poor, and though I give my body to be burned, and have not charity, it profiteth me *nothing*.

This passage condemns civic-righteousness. Good works if not performed out of love toward God are sin, and the doer of them is as sounding brass, as a tinkling cymbal. He is nothing. His good works profit him nothing.

Matt. 22:37-40: Jesus said unto them, Thou shalt love the Lord thy God with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy mind. This is the first and great commandment. And the second is like unto it, Thou shalt love thy neighbor as thy self. On these two commandments hang all the law and the prophets.

Hebrew 11:6: But without faith it is impossible to please him (God).

Deeds which are not pleasing to God must be sin. Calvin asks: "Ik zou waarlijk van hen, die verdenken, dat de mensch met eenige gerechtigheid der werken God ontmoet, wel begeeren te weten, of zij meenen, dat er volstrekt eenige gerechtigheid is, buiten die, welke God aangenaam is? (Calvijn's Institutie, Deel II, p. 292).

The Lord had given unto Israel a ceremonial law. To that law the Jews were outwardly conforming. And the Lord said: Bring me no more vain oblations, incense is

an abomination unto me; the new moons and sabbaths, the calling of assemblies, I cannot away with it, it is *iniquity* even the solemn meeting; your new moons and your appointed feasts my soul hateth. They are a trouble unto me. I am weary to bear them.

And when ye spread forth your hands, I will hide mine eyes from ye; yea when ye make many prayers, I will not hear. Outward conformity to the law (and civic-righteousness is outward conformity to the law) is sin. "The calling of assemblies, I cannot away with, *it is iniquity.*"

Rom. 8:7: Because the carnal mind is enmity against God; for it is not subject to the *law* of God, neither can it be.

Is there anyone who dares to assert, with these passages of Scripture before him that civic-righteousness is not sin?

Scripture denominates "natural good" sin. The unregenerate *sins*. So the Scriptures teach. Shall we close our eyes to Scripture?

Classis Grand Rapids East is engaged in deposing Rev. Herman Hoeksema because he asserts with Scripture that natural good is sin. God have mercy upon classis Grand Rapids East.

DR. ABRAHAM KUYPER ON THE TOTAL DEPRAVITY OF MAN

It appears from Dr. Kuyper's monumental work "De Gemeene Gratie" that this thinker regards the so-called civic-righteous works as real actual positive good works. True, Dr. Kuyper distinguishes between "natural" and "spiritual" good. The unregenerated, according to him, perform by means of "common grace" natural good. The spiritual good is performed by the regenerated only. But this distinction does not militate against my assertion that Dr. Kuyper regards "civic-righteous" work as actual positive good work, for, according to him, natural good is genuine real positive actual good; only, the real positive genuine good of the unregenerate is *natural* genuine good, and the good of the regenerate is *spiritual* genuine good. According to Kuyper, the adverbs *actual* and *real* must be applied to the good performed by the unregenerate as well as to the good performed by the regenerate. As to the distinction, "natural" and "spiritual" good I will show in a following essay that it is an impossible one of Pelagian origin and not found either in the Scriptures or in our Standards.

The point is that Dr. Kuyper regarded the so-called civic-righteousness as *actual genuine* righteousness, not sin. This is very evident from his writings. Dictations, Locus de Salute, p. 145, you find this question with its answer: "Wie zijn de voorwerpen van deze genadedaad Gods? Tot op zekere hoogte gaat er eene heiligende werking Gods uit op alle menschen, n.l. in de algemeen genade." According to this statement of Kuyper the so-called common grace implies sanctification. The sinner is sanctified before he is regenerated. Even the reprobate undergoes the sanctifying influence of the Holy Spirit.

I realize that I am quoting from students' dictations which are not always reliable. And I would not hold Dr. Kuyper responsible for the statement if it were not for the fact that he corroborates it in his Gemeene Gratie. Let me furnish proof. We find in the Gemeene Gratie, Vol. 1, p. 7, a paragraph which reads as follows: "Aan het doodelijke karakter der zonde hebben onze Gereformeerde vaders steeds vastgehouden, van nature dood door de zonde en de misdaden bleek aller getuigenis. Maar schijnbaar klopte dit niet op de werkelijkheid. Er was in die zondige wereld ook buiten de kerk zooveel schoons, zooveel eerbiedwaardigs, zooveel dat tot jaloerschheid verwekte. Dit stelde voor de keus om of al dit goed en tegen beter weten in te loochenen en met de Doopers af te dwalen of wel om den gevallen mensch niet zoo diep gevallen voor te stellen en alzoo te verdolen in de Arminiaansche ketterij. En voor dien tweesprong geplaatst heeft nu de Gereformeerde belijdenis geweigerd een dier beide wegen in te slaan. Voor het goede en schoone buiten de kerk onder ongeloovigen in de wereld mochten wij het oog niet sluiten. Dit goede was er, en moest erkend. En evenmin mocht ook maar iets afgedongen op de volstrekte verdorvenheid der zondige nature. Doch hierin lag de oplossing van deze schijnbare tegenstrijdigheid, dat er ook buiten de kerk, onder de heidenen, midden in de wereld, genade werkte, genade niet eeuwig noch tot zaligheid, maar tijdelijk en tot stuiting van het verderf dat in de zonde school". On Page 49 of Vol. 2 (De Gemeene Gratie) we find the following: "De Gereformeerde Kerken belijden conform de H. Schrift dat door hetgeen voorviel in het nu verloren Paradijs 'onze natuur alzoo is verdorven geworden dat wij allen in zonde ontvangen en geboren worden' en zulks wel in dien zin dat wij ganschelijk onbekwaam zijn tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad. Een staat waarin geen keer kan komen tenzij wij door den Geest Gods wedergeboren worden. "Van deze belijdenis nu kan niet gezegd, dat ze accordeert met onze persoonlijke ervaring noch ook met veel dat we elders in de Schrift lezen(?). Niet met onze persoonlijke ervaring, want ook bij van alle geloof vervreemde menschen bij wie wij met geen wedergeboorte rekenen mogen, ontmoeten wij velerlei levensuiting die liefelijk aandoet, en wel verre van tot het kwaad te neigen er veeleer tegen ingaat". Dr. Kuyper in this paragraph repudiates the confessions by an argument from experience.

You see, the so-called civic-righteousness militates against the doctrine of the total depravity of man as taught by the Scriptures and our Standards. Clear then, that Kuyper regards the civic-righteousness of the unregenerate as having real ethical value. According to Kuyper, natural good is real actual good, so much so that he needs the doctrine of common grace to make it possible for himself to cling to the Scriptural doctrine of the total depravity of man.

That Dr. Kuyper thought of civic-righteousness as genuine appears from the phrase "Dit stelde voor de keus om al dit goede tegen beter weten in te loochenen en met

de Doopers of te dwalen". According to Kuyper one falls into the error of Anabaptism if one denies that civic-righteousness is real genuine righteousness. The very fact that, to his mind, natural good militates against the doctrine of our fathers to the effect that natural man is totally corrupt, clearly indicates that Kuyper regarded civic-righteousness as actual genuine righteousness. According to Kuyper, the natural good of the unregenerated is positive virtue. If not, there would have been to his mind, no conflict between "natural good" and the doctrine of total depravity of man. It would simply have been a case of bad trees bringing forth bad fruit. Kuyper's work entitled *De Gemeene Gratie* is a huge attempt on his part to make it seem plausible how that total-depravedness and genuine righteousness can dwell together in one body. It is needless to say that he failed miserably as we shall make clear in a following essay. Clear, that the statement which we found in the Dictations relative man's sanctification prior his regeneration agrees fully with Kuyper's writings in *De Gemeene Gratie*.

Dr. A. Kuyper Sr. set aside the plain teachings of Scripture and of our Confession and of John Calvin and of St. Augustine, when he asserted that the natural man performs real good.

DR. ABRAHAM KUYPER'S VIEW OF THE NATURAL MAN CONDEMNED BY SCRIPTURE, OUR STANDARDS, AND JOHN CALVIN

Kuyper's view of natural man is condemned by the Scriptures, as we have seen. (See above article). Scripture teaches that civic-righteousness of the unregenerate is sin.

Our Standards assert that the natural man can do no good, that he is capable of sinning only. Question eight of our Catechism reads: "Are we then so corrupt that we are wholly incapable of doing any good and inclined to all wickedness?" The answer: "Indeed we are except we are regenerated by the Spirit of God". Neither do our Confessions hesitate to denominate the so-called civic-righteousness sin. Art. 14 of our Confession of Faith reads: "And being thus become wicked perverse and corrupt in all his ways he hath lost all his excellent gifts which he had received from God and only retained a few remains thereof which, however, to leave man without excuse for all the light which is in us is changed into darkness as the Scriptures teach us saying. . . . "Canons of Dordt III, Art. 4 reads as follows: "There remains however in man since the fall the glimmerings of natural light whereby he retains some knowledge of God of natural things and of the difference between good and evil and discovers some regard for virtues, good order in society and for maintaining an orderly external deportment. But so is this light of nature from being sufficient to bring him to a saving knowledge of God and to true conversation that he is incapable of using it aright even in things natural and civil. Nay, further, this light such as it is man in various ways renders wholly polluted and holds it in unrighteousness by doing

which he becomes inexcusable before God". Clear, is it not, that our Standards label civic-righteousness *sin*?

Let us now learn how John Calvin regards civil good. Permit me to remark that I am quoting a Dutch translation by G. Bawn, E. Cunitz, and E. Reuss. Chapter 14 of Book III contains the following: "Naardien dan hunne werken (the good works of the unregenerate) van de onzuiverheid des harten als van derzelve oorsprong af bedorven zijn zoo mogen zij met geen meer recht onder de deugden worden gesteld dan de ondeugden, die, wegens hare gelijkheid en overeenkomst met de deugd plegen te misleiden. Eindelijk, dewijl wij weten dat het onveranderlijk einde des rechts is dat God gediend wordt dat al wat tot iets anders strekt terecht den naam van recht verliest. Dewijl zij dus niet zien op het doel dat de wijsheid Gods hun voorstelt zoo is hetgeen zij doen, schoon het ten aanzien van het uitwendig bedrijf *goed schijnt*, (*niet goed is*) nochtans ten opzichte van het verkeerde doel *zonde*." And again: om deze reden is dit gezegd geworden door Augustinus: 'Onze godsdienst onderscheidt de rechtvaardigen van de onrechtvaardigen, niet door de wet der werken, maar door die des geloofs, zonder welk geloof alle werken die goed schijnen in zonden veranderen'." This quotation informs us what Augustine thought of civil good. He, too, takes civil good to be sin. Again Calvin, "Ten laatste is het zeker dat het kwade boomen zijn, dewijl er zonder de gemeenschap van Christus geene heiligmaking is". Calvin means to say that the sinner is not sanctified until he has been placed in a vital contact with Christ. Not until then does the sinner undergo the sanctifying influence of the Holy Spirit. According to Kuyper the sinner is sanctified before he is regenerated. Even the reprobate undergoes the sanctifying influence of the H. Spirit. The doctrine of Common Grace by Kuyper implies exactly this.

Now let us still further hear Calvin again: "Zij (the good works of the reprobate, the unregenerate) mogen dan wel schoone en op het oog kostelijke en voor den smaak aangename vruchten kunnen voortbrengen, goede echter geenszins. Hieruit zien wij lichtelijk, dat al wat de mensch bedenkt, overlegt, en verricht, eer hij met God verzoend wordt door het geloof, vervloekt is, en niet slechts van geene waarde is tot rechtvaardigheid, maar ook gewis de verdoemenis verdient." In John Calvin's eyes civil-righteousness is *sin*.

It is clear that there is a fundamental difference between the teachings of Dr. Abraham Kuyper, relative the total depravity of the sinner and the teachings of Scripture and of our Standards and of John Calvin on the same matter. Dr. Kuyper taught that "civic good" is real genuine good. He regarded "civic good" as virtue having real moral value. The Scriptures, our Standards and John Calvin, on the other hand, do not recoil from declaring civic good to be sin. The Scriptures, the Fathers who have formulated our Standards, and John Calvin did not need common grace to make it possible for themselves to maintain the total depravity of man. And

for the very simple reason that they regarded the civic-righteous deeds of the reprobate and the unregenerate as bad fruit. They had no problem. For, the fruit which the bad trees grew was also bad as well as the tree. Consequently, the Scriptures and our Standards know nothing of common grace. True, John Calvin teaches a certain kind of grace which is common to all. Be it said, however, that there is a most essential difference between the common grace of John Calvin and that of Dr. Kuyper, as we shall have occasion to see in a following essay.

Dr. Kuyper's was the task to prove from Scripture that a bad tree brings forth good fruit. This he did not succeed in doing. Jesus states explicitly that bad trees bring forth bad fruit. The good tree good fruit. Kuyper was unable to prove his proposition from Scripture. Thereupon he attempted to justify it before the bar of reason. He failed miserably, as I shall make clear in a future paper. His failure was inevitable. For he attempted the impossible. Dr. Kuyper's common grace is not taken from Scripture. It is a product of his own fertile imagination. Therefore human philosophy. Again, Dr. Kuyper's theory of common grace is a negation of the total depravity of the sinner, a negation of the numerous passages of Scripture which assert that man is totally corrupt.

G. M. O.

A BRIEF SKETCH OF THE REVELATIONAL REQUISITE FOR PROGRESS OF DOGMA

We wish to show as briefly as we can how God by progressive revelation to His people established for the church of the N. T. the requisite for the development of her dogmas. God commenced the revelation of Himself with the earliest of days. But this revelation of God was not completed until the days of the Son of Man, of Jesus Christ, the Savior and Redeemer.

For progress of dogma we are, therefore, dependent upon the Word and the work of the living God. This dependence is in itself the characteristic of Protestantism. Without this dependence Protestantism would mean nothing. In Scripture men are called upon to expect and to wait for the guidance of God; and it follows therefrom that we may hope to be led into fuller truth as we wait upon Him.

For humble men progress of dogma may sound somewhat suspicious. To them it must seem somewhat audacious to desert old trodden paths, especially if they must be deserted in reliance merely on their own judgment. Were there no resource for us but to depend simply upon our own human judgment for progress of dogma, then perhaps the most pious souls of our world would be found clinging tenaciously to the traditions of the past. And that would mean an end to all progress.

But if it is possible that men should be as truly led by God today as were the men of olden time, then what had at first seemed a mere audacity may become a plain duty. God has His message for each generation. He had a

special message for the pious Jews of Christ's day. A special message was given to the church under the sway of the Roman emperors. Thruout the Middle Ages God guided His little flock in the ways of fuller truth. The Reformers had their Divine instruction. Our fathers in the Netherlands in 1618-1619 and again in 1834 received the guidance of God into fuller truth as well as bravery and courage to be the living witnesses of His law and testimony. In 1886-1892 God's message was clear unto the Israel of the Netherlands. Step by step God leads us into fuller truth. And when we hear His voice, when He makes His objective truth glow for us because He gives a better insight into His word, and it begins to glow for us as though it is filled with new truths, then it is not audacity, but rather the essence of fidelity, to welcome these new truths and to go out into fresh paths.

Those timid souls who live as if to cling to the past were the only way of safety, are leaving the living God out of account. They are acting as if He with His all-pervasive being had only lived in the past. Nay, not thus. The life of faith is always a great venture. Thus it was for the Patriarchs. Thus it was for the early Church Fathers. Thus it is for us. Faith always meant a willingness to risk all for God, trusting solely to His leadership.

True enough, the fundamental facts and characteristic principles of this faith are especially recorded for us in the N. T. It is to it that we have to turn if we desire to learn what the Christian faith is, and what it signifies for humanity. There we have presented to us not merely the origin of the Christian Church, but its essential character, the sources of its inspiration, and the supreme standard of its life.

Without the light of the New Testament we could not understand the O. T. Neither, however, could we understand the N. T. fully if the O. T. were lost. The two are integrally linked together. And it is not by accident that the O. T. is bound with the N. T. as an integral part of the Christian Bible. For though Christianity was in one sense a new thing in the world, in another it was but the culmination of a divine revelation which had been long in process. It had its roots deep in the past. Likewise the faith of the patriarchs was essentially the same divine gift as the faith of the N. T. believer. The Son of Man Himself is according to the flesh the child of Judaism. He was born into a race, whose chief distinction was that God had chosen it for Himself as the instrument of His purposes, and whose proudest memories were of holy men and prophets of the Most High God. The Son of Man was nourished from the earliest years by communion with the ever-living One, the God of Abraham, David and Isaiah. He knew and spoke of Himself as the fulfiller of Israel's prophecy. He spoke of Himself as the "Desire of all the Nations". He ever regarded the O. T. with the profoundest reverence as the record of the divine discipline of the chosen people and that which He revered has a permanent claim on the homage of His disciples.

What He revered we also reverence. We also wish to pay the homage of disciples. For in it, we also, come in contact with the everliving God. His holy books teach us concerning the preparation, establishment and completing of His great eternal Kingdom which shall fill the earth. In them we have the picture of the holy city, New Jerusalem, which is being prepared by the ages of the Lord; they give a vision of the Tabernacle of God which shall be with men and which John saw descending out of heaven from God upon the new earth. Gorgeously arrayed and bedecked, described as the exquisitely beautiful, yet in terms which leave the impression that no human language on earth is a fit instrument wherewith to describe its majestic glory. From God's books we know that we are not at Mount Sinai but at Mount Zion, the city of the living God, with its innumerable company of angels and saints made perfect. Truly, an inheritance, incorruptible, not defilable and never fading away. Remaining forever. Its righteousness shining as the brightness of the morning dawn. Its salvation as a burning lamp. For the sake of which the Servant of the Lord did not rest and would not hold His peace. Neither shall we. If we do, we shall never share in that new name which Jehovah shall name. Thus God's book teaches us.

But if as true disciples we shall pay our homage, we must also be willing to look at its teachings concerning that place where the worm dieth not and where the fire is not quenched. There is, indeed, in it a description of a lake that burneth with fire and brimstone. Over against heaven there is hell. A description of the ever-transcending beauty and glory of the former goes hand in hand with the description of the terrible dismalness and the abject God-forsaken bitterness of the latter. God's fruit of the ages of time is not only to be found in the New Jerusalem and the Zion of eternity, but also in the eternal Sheol and the everlasting Valley of Hinnom. To think of the fruit of the ages in a different way is not scriptural. God has wrought all things for His Name's sake, also the wicked for the day of evil. In eternity, heaven and hell form an eternal antithesis.

If now the fruit of the ages is, according to revelation, a never-ending antithesis, what else can we expect of anything in the ages which bear the fruit than to find the mark of the antithesis. From the earliest times good has stood over against evil. The truth over against the lie. The believers are always against the unbelievers. Kingdom against kingdom, nation against nation, people against people, father against father, son against son, mother against mother, sister against sister, brother over against brother. Life versus death, joy opposed to misery, sinners versus the righteous, elect versus reprobates, people with God in the world and people without God in the world.

God has even revealed Himself antithetically. His revelation is a revelation of antithesis. This is the point we must hold fast to. This is the point God began with. This is the point to which He added to in His revelation unfolded to His people.

God knows Himself absolutely. He eternally knows what He is and what He is not. He knows that He is the Truth and that He is not the lie nor its father. He knows that He is the Highest Good, and that He is not the highest evil. He knows that He is Light and that He is not darkness. He knows that He is God and that there is no other God besides Him. He knows that all things must be for His glory and that nothing exists for any other purpose than for His glorification. He knows that He is Righteous, and Good, and Just and Perfect; that He is not the Untruth, that He may not be mocked, that men must serve and praise Him if they will have eternal life. He knows what is good and what is evil. He knows that he is the Self-existent One and that there is no other Being alike unto Him.

God has revealed what He is and what He is not. God has given a self-revelation. Consequently, all that which bears His self-revelation must bear the marks of what God is and of what God is not. What He loves and what He hates. That this is true the Bible is sufficient warrant for.

B. J. DANHOF.

IN NEDERLAND BLIJFT BETERE VOORLICHTING HOOG NODIG

Hoezeer het noodig is dat onzerzijds het Buitenland, met name dan Nederland, de Gereformeerde broeders en zusters aldaar, beter worden ingelicht en voorgelicht met betrekking tot onzen strijd tegen de dwaalleer der Algemeene Genade, gelijk die vooral in dezen tijd hier te lande en sedert jaren in Nederland aan al het christelijk leven in wetenschap en kunst, in Staat en Maatschappij wordt ten grondslag gelegd, in stee van te leven naar de antithetische lijn die de Schrift aangeeft, blijkt ook wel uit meer dan een "boek aankondiging" en mededeeling in Nederlandsche kerkelijke en theologische bladen voorkomende.

Uit Wachter en Banner, de Synodale Acta en Onze Toekomst, zullen de broeders en zusters in Nederland de waarheid omtrent ZONDE EN GENADE, en onzen strijd voor ZUIVERE BANEN in het verkondigen van de leer der genade, en VOOR WAARHEID EN RECHT in het behandelen van de zaak der Schriftuurlijkheid onzer opvatting van het leven der Gemeente Gods en van het leven der wereld, door de voorstanders der Gemeene Gratie tot een hatelijke twistzaak gemaakt in het kerkelijk bestaan van de Chr. Geref. Kerk hier te lande, zeker wel nimmer vernemen.

Een bewijs hoe slecht men in Nederland op de hoogte is met die zaak, en hoe verkeerd ingelicht daaromtrent geeft ook De (Nederlandsche) Wachter van 5 September l.l., ons welwillend verstrekt, te zien.

Ziehier wat Ds. O. Boersma, van Koudum, zegt onder "Boek aankondiging" van de door onze R. F. P. Association uitgegeven brochures: LANGS ZUIVERE BANEN en OM WAARHEID EN RECHT:

"Deze beide werkjes handelen over het leerstuk van de Algemeene Genade, waaromtrent de schrijvers een andere

opvatting hebben dan in de Geref. Kerken hier en ook in Amerika (zie het verslag der Synode elders in ons blad) de gangbare is.

Hoewel wij die opvatting niet deelen, en meenen dat de schrijvers het genoemde leerstuk evenzeer onderschatten als anderen in de Geref. Kerken hier en in Amerika dit overschatten in zijn beteekenis, bevelen wij toch de lezing dezer brochures aan.

Op zeer beslist doch tevens waardigen toon geschreven, wordt getracht de opponenten te weerleggen met bewijzen uit Schrift en belijdenis in "Langs Zuivere Banen". In "Om Recht en Waarheid" blijkt zeer duidelijk, dat de schrijvers een open oog hebben voor de schadelijke gevolgen, welke de overdreven opvattingen omtrent dit leerstuk meebrengen voor leer en leven beide, zooals in Amerika evenals hier duidelijk is gebleken.

Het oordeel, door de Synode der Chr. Geref. Kerk in Amerika over de geschriften dezer beide schrijvers uitgesproken, is zeer welwillend, al deelt zij hun opvatting niet.

De Synode acht dan ook nadere studie omtrent dit leerstuk noodig, en zoo kunnen genoemde geschriften nog mee bewerken, dat de kerken zelf zich in dezen nader uitspreken." —

Wij merken op, dat de recensent in De (Nederl.) Wachter spreekt van "een opvatting IN de Geref. Kerken hier en in Amerika, die de gangbare is"; en veroorloven ons verder aan te teekenen, dat zulk een opvatting "gangbaar" in die kerken hier, niet bestaat.

Voorts dat bij de Schrijvers van "VAN ZONDE EN GENADE" van een onderschatten van het leerstuk der Gemeene Genade geen sprake is, want zij willen van deze dwaalleer totaal *niets* weten.

Diensvolgens spreken zij ook nergens van de schadelijke gevolgen, die de overdreven opvattingen van dit leerstuk meebrengen, maar wijzen ze terecht op de verkeerde levensbeschouwing en het de Eere Gods aanrandende leven, dat het aanhangen van dit onschriftuurlijke en ongereformeerde leerstuk tot gevolg heeft. —

Verder: De Synode heeft in het geheel geen oordeel geveld over de eerder genoemde brochures van Ds. Danhof en Ds. Hoeksema, en kan dus onmogelijk "zeer welwillend" zijn geweest in dit opzicht.

En van een "Opvatting" der Synode tegenover den inhoud dier geschriften is anders niet gebleken, dan dat zij deze voor haar noodzakelijke werkjes tot het verkrijgen van goede kennis en het vellen van een juist oordeel in de Gemeene Gratie kwestie ter Synode, volkomen heeft genegeerd.

Evenmin is het waar, dat de Synode nadere studie betrekkelijk de leer der Gemeene Gratie noodig heeft geacht, ofschoon zij dit uitsprak.

Hoewel velen der Synodeleden, die hadden te oordeelen in dit tot twistzaak gemaakt leerverschil verklaarden, herhaaldelijk verklaarden, geen sikkepitje te weten of te kunnen zeggen wat eigenlijk Gemeene Gratie was; en ook de adviseerende theologische professoren werkelijk "met den mond vol tanden" stonden, toen hun weten-

schap in dezen werd op de proef gesteld voor de volle Synode en de overtalrijk aanwezige kerkleden, heeft de Synode een voorstel "om de zaak in nadere studie te nemen" met meerderheid van stemmen in hooghartigheid en eigenzin verworpen.

Dat zijn eenvoudig de feiten, die zich hebben voorgedaan bij de behandeling ter Kalamazoosche Synode van de Gemeene Gratie kwestie.

G. V. B.

IK ZAL U DANKZEGGINGEN VERGELDEN!

— Ps. 56:13b —

Die God gebeden heeft, op Biddag voor 't gewas,
Om koorn en most op 't veld en in de weiden gras,
Doch bovenal om Gunst en Zegen van den Heer'
Op al wat hij behoeft,—slechts hij kwam Dankend weer!

De wereld hield Dankdag — "Traditioneel";
Niet alzo de Christen; hij Dankte "Actueel".
De wereldling dankt aan zichzelf zijn vlijt,
Zijn kracht en gezondheid; zijn moed en beleid.

De dwaze houdt Dankdag, maar — denkt niet aan God,
—Tenzij dan, dat d' oogst op zijn akker verrot;
Dan vloekt hij den Heere, dewijl hij het weet:
Dat God in den Hemel die schade hem deed!

De "Dankdag" des dwazen — alsook van den zot —
Bestaat in "het eeren huns buiks, als hun God";
Zij weten niet, wat voor ons Dankdag beduidt,
Noch ook, wat "de Zegen des Heeren" besluit.

Hun tafel, bezet met het vette der aard',
Is hen aan den Heere geen Dankzegging waard.
God was hen "genadig", (zooals men dat heet)
Maar... heeft die (kon 't zijn?!) abusievelijk besteed.

Of God dan "de vrucht" van Zijn Schenking niet wist?
Gewis! want Hij heeft Zich nog nimmer vergist!
Gods regen brengt Zegen "op 's dankbaren erf",
Doch — strekt "aan Zijn wederpartij" tot verderf!

Maar is die "genade" van God dan niet wreed,
—Die van den beginne toch 't einde reeds weet?
(Want zoo moet het zijn voor het deel, dat beweert
Dat God zelfs verworpen genade vereert!)

Men houd' 't mij ten goede indien ik hier dool,
Doch — hoe, als, publiek, een Hoogleeraar der School
Na *Dertig Jaar Studie* verklaart "*Dat het Is*",
Maar (desniettemin!) nog niet snapt "*Wat het is*".

En nog zulk een "dito" almee niets bewijst
Maar zegt: "dat 't nog jaren van studie vereischt
Alvorens dat "leerstuk"(?) terdeeg is doorwrocht";?
—Waarnaar eerstgenoemde reeds *Dertig Jaar* zocht...!

De Christen Viert Dankdag! Hij weet, dat zijn God
De teugels omvat van zijn leven en lot!
En — 't zij dat zijn inkomst dan vet was, of schraal —
Hij koestert en bezigt geen andere taal

Dan deze: "O Heere! heb Dank voor Uw Goed,
 Waarmede Gij mij en mijn huis hebt gevoed;
 Gij hebt onze zielen Genadig verkwikt,
 —Hetzij Gij ons weinig — of veel hadt beschikt!

"Wij danken U dies niet voor "weinig" of "veel",
 Doch "voor het door-U-ons-bescheidene deel";
 Uw Trouw en Gena zijn Uw kind steeds genoeg;
 't Waar' dwaas en God-tergend zoo 't meer van U
 vroeg' " —

* * * * *

Gods Volk Viert den Dankdag, gulhartig en blij;
 God schonk die Genade; aan u en aan mij,
 —Doch *nooit* aan den zot, die met God en Gebod
 En — ergo — met alles wat Heilig is, spot! —

B. A. HENDRIKSEN.

A PRAYER OF THANKSGIVING

By Dr. Frank Crane

(The Delineator, Nov., '22)

Almighty Creator, we Thy creatures thank Thee for Life.

First of all benediction, foremost of all creeds, and sum of all riches, it is to live.

To be a spot of consciousness in a vibrant universe, is this not to be a very son of God?

To have so amazing avenues of appreciation, to see the sun, to hear the moving wind, to smell the dawn, to feel the fire and the snow, to taste the fruit of trees, to do, to know and to love, surely a creature with such royal advantage hast Thou crowned with glory and honor.

We thank Thee for our Day, this twentieth century wherein the world is walking.

We thank Thee for the maturing mind of mankind which is struggling to cast off the past childishness of violence, of contention, of narrowness and hate.

We thank Thee that clear-eyed Science advances while ancient frauds, unclean superstitions and the cruel obsessions of ignorance are passing away.

That the nations are earnestly striving to come together, and that slowly out of our patriotism there is emerging the great cause of Humanity, we thank Thee.

That woman is being set free, and that her right to her own soul, her own body and her own citizenship is being acknowledged, we thank Thee.

That the sure law of growth in this Thy garden of the world becomes more and more apparent; that evil falls as discarded scales and the good, the true and the beautiful persist ever to fruitage; that after every winter of death comes the spring of resurrection, and that the miracle of life is eternally recurrent, we thank Thee.

That achievement is being valued above privilege and business above idleness, that liberty is more and more conceived in point of law, that justice is turning to helpfulness rather than vengeance, and that sanity outlives delusion, we thank Thee.

And most of all we thank Thee that we are learning to give the little children their just due of care and training

— that little by little we are endeavoring to make the world such that

"Sweeter shall the roses blow
 In those far years, those happier years;
 And children weep when we lie low
 Far fewer tears, far softer tears."

* * *

The above we deem very expressive of the spirit of our times prevailing in many churches.

H. D.

INGEZONDEN

Waarde Redactie, lezers en medeleden van de "Reformed Free Publishing Association."

Het dacht ons gepast u eenige mededeelingen te doen aangaande onze vereeniging.

Wij zijn zeer verblijd over de verschijning van ons maandblad: "The Standard Bearer". Dit orgaan is de vrucht van het schouder aan schouder staan van de leden onzer vereeniging. En het resultaat van onze gemeenschappelijke actie overtreft onze verwachting. Gode de eere!

Onze werkzaamheden dateeren van af het begin van 1924. Zij vonden hunne aanleiding in het onrecht, dat men den predikanten H. Hoeksema en H. Danhof aan-deed, inzonderheid in het weigeren van hunne artikelen in de bladen. De idee van eene vereeniging rijpte echter eerst langzamerhand. Aan den avond van den achtsten April evenwel waren er een veertiental broeders samenvergaderd ter bespreking van het plan om te komen tot oprichten eener vereeniging om aan bovengenoemde broeders predikanten steun te bieden in hun strijd voor de ons dierbare beginselen van waarheid en recht. Men besloot tot dat doel zich te vereenigen. 't Plan was, om voorloopig de voornoemde leeraars bij te staan in het publiceeren van brochures, en om later te komen tot het uitgeven van een maandblad.

Natuurlijk was uitbreiding van onze vereeniging zeer gewenscht. Pogingen daartoe in het werk gesteld, wierpen dit resultaat af, dat nu reeds zeer geruimen tijd verleden ons ledental klom tot ongeveer 300 en dat het nog steeds toeneemt. En deze leden wonen geenszins alleen in Grand Rapids en Kalamazoo, maar sommigen wonen een duizend mijl van het middelpunt onzer Kerken.

Wij bedoelen echter niet, om u alle bijzonderheden van onze vereeniging mede te deelen. Slechts enkele hoofdpunten stippen we hier aan.

Ná de Synode van Kalamazoo verleden zomer werd definitief besloten tot het publiceeren van "The Standard Bearer". Volgens de Redactie van "Onze Toekomst" had de breedste vergadering onzer kerken aan de broeders een stok in de handen gegeven. Wij laten die uitdrukking voor rekening van den auteur. Maar zou men zoo'n stok kunnen gebruiken, dan moest men wel een eigen orgaan hebben; want de bladen waren feitelijk gesloten. Men weigerde zelfs de opname van onze advertenties, waarin de komst van ons blad werd aangekondigd. Men wilde

blijkbaar den broeders het spreken onmogelijk maken. Of was men soms critiek-schuw? De Synodale uitspraken kunnen toch wel licht verdragen?!

Zij dit zooals het is, het deed ons goed reeds de eerste twee nummers van ons orgaan te mogen aanschouwen. Wat ons daarin aangeboden wordt, riekt niet naar "Doo-persche Mijding", en de Pelagiaan, den mensch van nature zoo lief, wordt er in gedood. Het blad voert ons langs zuivere banen tot heldere kennis van oude beproefde waarheden en levenswijzen. De "editorial staff", oorspronkelijk beperkt tot drie, werd reeds met twee leden versterkt, en tevens laten onderscheidene inzenders van zich hooren.

Doen wij vervolgens nog een paar mededeelingen betreffende onze jongste ledenvergadering, gehouden te Kalamazoo, 13 Nov. 1924. Het was ons een waar genot die vergadering bij te mogen wonen. Onwillekeurig maakten we eene vergelijking tusschen onszelf en onze vaders. Onze vaders, nu een 90 jaar verleden, vonden zelfs in een woonschip geene gelegenheid om Gods Woord te onderzoeken, en achter hen sloten zich de deuren der gevangenis; wij daarentegen zongen uit de diepte des harten en met verheffing van stem een der liederen Sions en smeekten ongestoord, bij monde van onzen President C. Van Ellen, om een zegen over onze vergadering.

Toen hebben we eerst geluisterd naar onderscheidene rapporteurs, en namen dusdoende kennis van wat er zoo al was verricht geworden. Dat alle begin moeilijk is, bleek ook nu; maar er was toch zeer veel stof tot dankbaarheid. De uitnemende finantieele toestand der kas bewees ook, dat de vereeniging liefde voor de zaak bezit. Het reglement, door het bestuur aan de vergadering voorgesteld, werd met algemeene stemmen aangenomen. (Mochten er zijn, die nu nog geen lid zijn, doch die wel kennis met onze vereeniging willen maken, laten die mij even per postcard daarvan verwittigen, en ik zal hen een reglement ter inzage doen toekomen).

Het bestuur had ook onze Redacteurs ter vergadering verzocht — zij zijn anders geen leden onzer vereeniging —, om ons met een kort woord toe te spreken. Zij hadden allen aan de uitnoodiging gehoor gegeven; en spraken de vergadering toe over de zaak, die ons allen na aan het harte ligt, uit verschillende oogpunten, en op bezielende, inspireerende wijze. De vergadering genoot en werd versterkt en bemoedigd. Nadruk werd vooral gelegd op de noodzakelijkheid van studie, overtuiging, geloofs-moed, gebed en volharding. Wij zullen dezen avond niet licht vergeten. Uit alles bleek, dat wij eens geestes waren, en dat onze verwachting is van den Heere Zebaoth.

Nog werd besloten dank te betuigen voor de gulle ontvangst en de ververschingen ons bereid door een groot aantal zusters.

Onderscheidene nieuwe leden traden tot de vereeniging toe, en vele gaven werden in ontvangst genomen.

De vice-president, R. Wolthuis, sloot met hartelijken dank aan God.

De tijd tot vertrek was aangebroken. Onderweg werden verschillende zaken nog eens weer besproken. Er was van verveling geen sprake.

Ziehier, ons slot: Wij gaan moedig voorwaarts. Revolutionair zijn we geenszins. Wij willen Gods Banier hooghouden in het veelzijdige leven, en ons zelve openbaren als wel in de wereld zijnde, maar toch niet van de wereld. Tot eer van Hem, die ons heeft liefgehad. En wat anderen beoogen in "The Witness", "Religion and Culture", en andere tijdschriften, dat wenschen wij te betrachten, op onze wijze en naar ons inzicht, in "The Standard Bearer".

Excelsior!

ARTHUR WIJMA,

Secr. of the Reformed Free Publ. Ass'n.

711 Delaware Street, S.E.

Grand Rapids, Mich

DS. H. HOEKSEMA GESCHORST IN ZIJN BEDIENING

In 't kort deelen wij hier even ter inlichting van onze lezers mede, dat Ds. H. Hoeksema, herder en leeraar van de Eastern Avenue Chr. Geref. Gemeente te Grand Rapids, Mich., en zijn kerkeraad, door de classis Grand Rapids East Vrijdag 12 Dec. l.l. als het slot van herhaaldelijk begonnen en dan weer verdaagde samenkomsten, (tot bijwoning waarvan ook de Theologische Faculteit der School werd uitgenoodigd om advies te geven, en diensvolgens de lessen in de School werden uitgesteld), zijn geschorst in de bediening van hunne ambten, omdat zij geen instemming wilden betuigen met de dusgenaamde "Drie Punten" door de laatstgehouden Synode der Chr. Geref. Kerk in verband met de Gemeene Gratie kwestie vastgesteld.

Een commissie van vijf predikanten werd door de classis aangewezen om uit de 92 leden der Eastern Avenue Gemeente, die het met hun leeraar en kerkeraad niet eens zijn wat de leer aangaat en de oefening der tucht, een nieuwe gemeente te stichten.

G. V. B.

AAN ENKELE INZENDERS

Behalve veel redactioneele kopie moeten wij thans tot ons leedwezen ook eenige "Ingezonden stukken" achterwege houden, daar voor een en ander geen ruimte was in dit nummer.

Wij willen echter D. V. in ons volgend nummer gaarne gebruik maken van de inzendingen.

Redaktie.

DEN KINDERKENS GELIJK

De wereld schreeuwt: "Wees toch geen kind"!

Maar God geeft mij 't gebod te lezen:

Een kind te worden. En 'k bevind,

Dat ik 't moet zijn, om 't niet te wezen.

N. Beets.

De zondedienst is de ergste slavernij; zij knelt te meer, hoe meer de jaren snellen.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof
H. Hoeksema
G. M. Ophoff
B. J. Danhof
G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to sub-
scriptions should be addressed
to G. Vos, 707 Thomas St., S.E.,
Grand Rapids, Mich.
Communications relative to con-
tents of Magazine should be
addressed to Rev. H. Hoeksema,
524 Eastern Ave., S.E., Grand
Rapids, Mich.

Vol. I, No. 4

JANUARY, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

SUFFERING IN THE FLESH

Forasmuch, then, as Christ hath suffered
for us in the flesh, arm yourselves with the
same mind: for he that hath suffered in the
flesh hath ceased from sin.—I. Peter 4:1.

Have you, dear brother and sister in Christ, suffered
in the flesh?

Then you have ceased from sin!

Not, you understand, if you merely are acquainted with
that general suffering that is the lot of all mankind be-
cause of the withering breath of a holy and righteous God
passing over a sinful world. There is nothing special in
that. All the world is writhing in agony and pain of body
and mind and spirit. And the whole creation groaneth
and is travailing together. No one escaped the touch of
stalking pestilence or the cruelly impartial sword of him
that rides on the pale horse and whose victims are
swallowed up by Hades. All are acquainted thru ex-
perience with the heart-rending cries of souls that part
forever as far as this present time is concerned, torn
asunder by the Hand of Death that knows no mercy.
Mere suffering in the flesh is no proof that you have
ceased from sin.

But are you also acquainted with that other suffering,
that comes upon you because, while you are still living
in the flesh, you have become a stranger to the life of
the flesh? Then you have, in that very suffering, a proof
that you have ceased from sin. And you have reason to
rejoice in your suffering. For you suffer for righteous-
ness' sake. And such suffering is thrice blessed.

What a stranger the church of to-day has become to
this very thought, and still more so to the actual ex-
perience of suffering in the flesh because to that flesh
we have become enemies! The church of to-day feels
itself so well at home in the world and the latter assumes
such a friendly, almost fraternal attitude to the people of
God, that it sounds ridiculously pessimistic to even men-
tion the possibility of suffering for righteousness' sake.
The line of demarcation is lost out of sight. There is such
a gradual shading of darkness into light, there seems
established such a lovely truce, if not permanent peace

between Christ and Belial, the common yoke on the necks
of those that know the Lord and those that know Him
not has been made so soft and easy, that it must appear
too gloomy a conception that the Church in the flesh must
suffer. The church even appears victorious in the world.
Room is made for her, homage is paid to her, appreciated
and prized very highly is the good will of the Church
in the world and by no means without success does the
Church claim the whole world for Christ! Even as on
the Mount of Temptation Satan showed his willingness
to surrender all his world-kingdom to the Servant of
Jehovah, so the world of to-day lays all her mighty king-
doms at the feet of the Church and the Devil seems ready
to surrender his bloody sceptre into the hands of the Lion
of Judah's Tribe! Small wonder that many feel and
some openly express that the world is not so malevolent
and hateful against the children of God. Suffering in
the flesh seems a thing of the past.

Yes, but my fellow-pilgrim to the City that hath
Foundations, have you perhaps erred from the main road
to Zion? If you experience the world as so lovely and
Belial as such a peacemaker and suffering in the flesh
is foreign to your life, then stop a moment and seriously
consider the question: Have you lost the way? God's
Word, surely, is with you no more. It speaks, read it
where you will, of elect strangers, people in the world
but not of the world, marching onward, striving and
longing for the things that are above and accompanied
by the word of their Redeemer: "In the world ye shall
have tribulation!".....

You say that you have not suffered in the flesh?

Then either is true: You have never ceased from or
you have returned to sin.

Have you not lost the way?

In the flesh Christ was.

How rich in meaning is that simple sentence!

It expresses that He became like unto His brethren in
all things, sin excepted. He was man, fully man, par-
taking of the flesh and blood of the children, living the
full life of the human body, being familiar thru actual
experience with its needs, its desires, its weaknesses, its
pains, its hunger and thirst, its limitations and weariness,
its labor and toil. He entered into and lived the full life

of the human soul, thought in human mind, willed with human will, longed with human heart, spoke with human tongue, was intimately acquainted with human ambitions and aspirations, human joy and sorrow, and acted in all the wide domain of human activity.

Neither is this all.

Jesus entered into all the human relationships involved in living in the flesh. He was a baby among other babies, a boy in the midst of contemporary boys, a young man in relation to other young men, a Hebrew of the Hebrews, a man among men. He lived as a son in relation to His parents, He was a brother in the midst of His brothers, a pupil of His teachers, a citizen of Nazareth. Subject He was to Jewish law and to the jurisdiction of the Sanhedrim. He stood under the dominion of Herod, of Pilate, of Caesar, and he was within the wide reach of the terrible Roman sword. Because of His entering into the flesh He stood in all the manifold relationships connected with life in the flesh.

Into that flesh He entered. Before the world was was He, but not in the flesh. In the bosom of the Father, co-essential with Him and the Holy Spirit, He lived in infinite divine glory, the life of the perfect Covenant-friendship of God-Triune. Nor did He partake of the nature and life of the angels. But He entered into the nature and lived the life of His brethren, that He might deliver them from the power of him that had the dominion of death and bring them into the eternal light of liberty of the children of God.

Into the flesh, into all the life of human nature and earthly relationships Christ entered. For us.....

That God might have many children and Himself many brethren.

In the flesh Christ suffered.

Others lived in the same flesh with Him. Brothers and sisters, children with Him of the same mother, shared with Him the same humble home, ate with Him at the same table, slept with Him under the same roof, were subject with Him to the same parents, grew up with Him and lived in daily contact with Him. Citizens, inhabitants of the same town, were His fellow-men, His neighbors; and they met Him daily, walking the same streets with Him, and they dealt with Him, conversed with Him and knew Him as the son of Joseph, the carpenter. Priest and elders, Sadducees and Pharisees were of His flesh and blood, Hebrews of the Hebrews, members with Him of the commonwealth of Israel, speaking the same language, worshiping in the same temple, meeting in the same synagogue, searching the same Scriptures, possessing the same covenants, addressing the same multitude and pretending to be children of the same God. In the same flesh lived kings and governors, men royally appareled, decked with purple and gold and living in ease and splendor, wielding with authority the terrible sword that is divinely instituted for the punishment of evil-doers. Judges and soldiers, kings and emperors, businessmen and wise men and leaders of the people as well as

publicans and sinners lived with Him in the same flesh and were active in thought and speech and deed in the same spheres and relationships in which He also had entered. Contact with these others, living in the same flesh was unavoidable.....

Shoulder to shoulder, elbow to elbow, Christ lived with Pharisees and Sadducees, with priests and elders and scribes, with emperors and kings and governors and judges, with soldiers and merchantmen and publicans and sinners in the same flesh.

And thus, in this inevitable contact with others in the flesh, Christ suffered. These others inflicted His suffering upon Him. They chased Him into Egypt by the cruel sword of merciless and madly ambitious Herod. They jeered at Him in His home-town as He opened unto them the Scriptures concerning Himself and led Him to the precipice to cast Him down into certain death. They opposed His speech and made attempt after attempt to catch Him in His discourse. They forsook Him in Capernaum, hated Him, called Him an evil-doer in alliance with Beelzebub, the Prince of the devils. They captured Him, accused Him as the vilest criminal, condemned Him, maltreated Him, spit their contempt upon Him, scourged Him, pressed thorns on His brow, nailed Him to the accursed tree, cast Him out of the flesh.....

Living in the flesh, Christ suffered.

Why this suffering?

Briefly: because He did the will of His Father in the flesh, and that in opposition to those who in the same flesh did the will of their father, the Devil.

Christ had no sin, neither was guile found in His mouth. Personally He was God's Son. The common guilt of all, imputed to all that are born of women, did not touch Him. And prepared in Mary's womb thru the power of the Holy Ghost, His human nature was without the stain of sin. He was positively holy. Neither was sinful deed ever committed by Him. On the contrary, it was His meat to do the Father's will. His mind was completely subject to the will of Him who is a Light and in Whom there is no darkness. Never a thought arose in His mind, but it was of the Father; never a desire originated in His heart, but it had God for its object; never a word passed from His lips but it was to glorify the Holy One; never a deed by Him was witnessed but it was in most perfect obedience to the Almighty. Challengingly He could look in the faces of His contemporaries, hostile though they might be, and without fear of indictment of contradiction ask the question: Which of you can convict me of sin? And because of this positive holiness and righteousness and perfect love of the Father, He that was the servant of Jehovah pre-eminently and the Friend of God uniquely, took issue with all sin and ungodliness. He served the One Master and rejected the other persistently.....

But for this He suffered.

For there were others in the same flesh. Others with whom the Man Christ came into inevitable contact. Others, that loved darkness rather than light and wished to do and actually did perform the will of their father the devil. These aspired after earthly things and things of the world and things of the flesh and things of darkness and things of hell. They hated the Father of our Lord Jesus Christ and loved him that is a murderer from the beginning. An earthly name and earthly fame, earthly bread and earthly power, earthly glory and earthly riches and earthly empires and power they sought and after them they strove. They were and lived as children of darkness.

And thus the contact between Christ in the flesh and these others in the flesh became conflict, battle and struggle everywhere. For in speech and in deed the Servant of Jehovah, doing the will of His Father in the flesh, condemned these children of darkness and exposed their deeds as evil.

And because of this antithesis the flesh could not tolerate this Servant of Jehovah. They made Him suffer in the flesh.

Suffer, till they had cast Him out of the flesh.

Fellow-pilgrim arm yourself with the same thought. . .

If you suffer in the flesh it is because you have ceased from sin.

Formerly you obeyed with the world the lust of the flesh. You revelled in sin. You walked in darkness. You performed the will of your father the devil. There was complete harmony between sin and you, between the devil and your heart. Therefore, the world knew you and loved you as its own. With others in the flesh you rejoiced and danced and worshipped the world's god. The things below constituted your treasure and claimed all the love of your heart. And suffering in the flesh you knew not, because the flesh was your proper abode.

But the Risen Lord suffered for you. And by His suffering overcame for you him that hath the power of death. He cleansed you in His precious blood. He cut the shackles of sin that held you. He entered with His own life into yours, turned your love of the devil into enmity, and your hatred of God into love. And with that life of the Risen Lord in your inmost heart you confess that you are dead to the world and all the world is dead to you, that it is become your meat to do the will of the Father, and that you seek the things that are above, not the things that are on the earth.

You have become of God's party.

But you are still living in the flesh. If only with your heavenly life you were immediately delivered completely, delivered from your sinful heart and the temptations of the old man of sin, delivered from the intimate contact with the world and the children of darkness, living with

you in the same flesh, there would be no strife and no battle and no suffering. But this is not the will of your Father which is in heaven. You must fulfill the rest of your days in the flesh, now doing the will of your Father and Christ's Father.

Hence, your suffering, if you have but ceased from sin.

Suffering within, because of the working of sin in your members, causing you to cry out: "O wretched man that I am! Who shall deliver me from the body of this death?" And suffering from without. For with you in the same home, church, society, school, shop, office, city, country, world, live those in the same flesh that intend to do the will of their father, the devil, and that will not tolerate any other will but his.

Arm yourselves with the same mind!

There is joy in the very thought of this suffering, painful though it may be to the flesh. For though it may be grievous to be despised of men, derided and mocked, presented as an evil-doer, cast out of the Church or out of society, fact is that you carry within your heart the sure conviction that it is because you have ceased from sin. If you were of the world, the world would love its own, but now you are not of yet in the world, therefore the world hates you as they have hated Him, whose life is become yours.

Sweet peace! Free from sin. Soon free in judgment. Confidence with regard to the day, when He that judgeth righteously shall judge both you and them that have persecuted you!

Be of good cheer! Christ hath overcome the world!

H. H.

VOORBIJ

Uit de ontblaaarde boomen
En de ontbloemde zoomen
Der bevrozen stroomen
Klinkt de toon: "voorbij!"
Maar God blijft dezelfde;
Nooit verandert Hij.

Uit de grauwe resten
Van vergruisde vesten,
Thans der uilen nesten,
Klinkt de toon: "voorbij!"
Maar God blijft dezelfde;
Nooit verandert Hij.

Uit de kille zoden
Boven de asch der dooden
Die als schimmen vloden,
Klinkt de toon: "voorbij!"
Maar God blijft dezelfde;
Nooit verandert Hij.

Laurillard.

DE MENSCH GODS HUISKNECHT

De Gereformeerden leggen er nadruk op, dat de mensch is van Gods geslacht. Hij is beelddrager Gods. "Wij gelooven, dat God den mensch geschapen heeft van het stof der aarde, en hem heeft gemaakt en geformeerd naar zijn beeld en gelijkenis, goed, rechtvaardig en heilig; kunnende met zijnen wil in alles overeenkomen met den wille Gods"; Nederl. Geloofsbel. Art. 14. Neen, zooals de mensch thans is, boos en verkeerd, is hij niet uit de hand zijns Makers voortgekomen; "maar God heeft den mensch goed en naar zijn evenbeeld geschapen, dat is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid, opdat hij God zijnen Schepper recht kennen, Hem van harte liefhebben, en met Hem in eeuwige zaligheid leven zoude, om Hem te loven en te prijzen"; Heidelb. Catechismus, vr. en antw. 6. "De mensch is van den beginne naar het beeld Gods geschapen, versierd in zijn verstand met ware en zalige kennis van zijnen Schepper en van andere geestelijke dingen; in zijnen wil en zijn hart met gerechtigheid; in al zijne genegenheden met zuiverheid; en is over zulks geheel heilig geweest"; Leerr. van Dordt, hfdst. III en IV, 1. En betreffende de geloovigen wordt daar nog aan toegevoegd, Geloofsbel. Art. 37: "de geloovigen en uitverkorenen zullen gekroond worden met heerlijkheid en eer. — En tot eene genadige vergelding zal hen de Heere zulk eene heerlijkheid doen bezitten, als het hart eens menschen nimmermeer zoude kunnen bedenken. Daarom verwachten wij dien grooten dag met een groot verlangen, om ten volle te genieten de beloften Gods, in Jezus Christus onzen Heere"; terwijl de Catechismus in vr. 32 betuigt, dat zij hiernamaals in eeuwigheid met Christus over alle schepselen zullen regeeren, en in vr. 52, dat Christus alle uitverkorenen tot zich in de hemelsche blijdschap en heerlijkheid nemen zal. Het staat dus naar Gereformeerd belijden wel vast, dat de mensch, beide: in den staat der rechtheid en in dien der genade, beelddrager Gods is, en derhalve zijne bestemming heeft in de eeuwige zalige gemeenschap met zijnen Schepper en in de heerschappij over al het geschapene.

Deze belijdenis is in overeenstemming met de leer der Heilige Schrift. Reeds terstond bij de schepping des menschen sprak God: "Laat ons menschen maken naar ons beeld, naar onze gelijkenis; en dat zij heerschappij hebben over de visschen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over het vee, en over de geheele aarde, en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt. En God schiep den mensch naar zijn beeld, naar het beeld van God schien Hij hem; man en vrouw schien Hij ze. En God zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar"; Gen. 1:26-28. Naar deze woorden is de mensch beelddrager Gods, en alszoodanig kroon en heer der schenning. Hij is de wonderbare samenvoeging en vertegenwoordiger van de stoffelijke en geestelijke wereld beide. Naar zijn stoffelijk bestaan is hij uit de aarde, doch in zijne menszaten heeft hij den adem des levens, en zijn geest is uit God. Als schenkel behoort hij tot het geschapene, evenwel is hij aangelegd op de ge-

meenschap met den Allerhoogste, en in zijne bestemming boven alle andere schepselen verheven. Daarom kon de psalmist betreffende hem terecht bewonderend uitroepen: "Wat is de mensch, dat Gij zijner gedenkt, en de zoon des menschen, dat Gij hem bezoekt? En hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen, en hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond? Gij doet hem heerschen over de werken uwer handen; Gij hebt alles onder zijne voeten gezet; "Ps. 8:5-7. Volgens de Schrift is de mensch in eere. Want wel geraakt hij eerst tot zijne volle en onveranderlijke heerlijkheid in het eeuwig koninkrijk van Christus Jezus; maar het beginsel van zijn eer en macht wordt toch reeds gevonden in het aardse Paradijs. In den hof van Eden is de beelddrager Gods zalig. Daar leeft hij in harmonie met de wereld buiten en rondom hem, daar oefent hij heerschappij over het geschapene, daar smaakt hij de zalige gemeenschap met den Schepper, daar is hem in het gebod en door den zegen des HEEREN en in den weg van vrije wilskeuze, waartoe hij bezat de gerechtigheid en heilige genegenheid, den toegang ontsloten tot zijne eeuwige bestemming van genieting en heerschappij en aanbiddelijke toewijding. Van Gods geslacht, heeft de mensch, door Gods zegen tot vruchtbaarheid en vermenigvuldiging en vervulling, ook zijn eigen geslacht. "God heeft uit éénen bloede het gansche geslacht der menschen gemaakt". In dat geslacht uit éénen bloede bezit de mensch zijne physische en, in den weg des verbonds, zijne juridische-zedelijke eenheid, alsmede zijn eigen rijkdom van gave en talent en ontwikkeling, en de historische onderwerping der aarde en de heerschappij over al het geschapene, en de volkomene ontplooiing van Gods beeld. En al wordt nu ook de staat der heerlijkheid bereikt in den weg van zonde en genade, dat verandert toch niets, wat betreft de idee, aan de plaats en de positie des menschen in het geheel van Gods schepping. Christus' gemeente is een koninklijk priesterdom. En in het lied der verlossing zal zij dan ook haren Heiland tegen jubelen: "Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met uw bloed, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie; en gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesteren; en wij zullen als koningen heerschen op de aarde". Gewis, God heeft den mensch bekleed met eer en macht.

Aan deze uitnemendheid des menschen mag niet worden getornd. Wij mogen geen oogenblik luisteren naar allerlei gissingen buiten de openbaring over de herkomst des menschen. Aan de beschouwing van den oorsprong des menschen, dat hij geheel en al, ook naar zijne geestelijke zijde, uit het stof verklaard moet worden, die met het materialisme nu ruim een eeuw verleden in Frankrijk weer in eere kwam, moet niet alleen geen voet worden gegeven, omdat zij mensch-verlagend en God-onteerend is; maar zij mag ook niet worden ingeruild voor eene andere philosophische hypothese, zooals b.v. de pantheistische evolutie-theorie. In strekking is deze laatste voorstelling ongetwijfeld meer mensch-vergodend dan mensch-vernietigend; maar daarom toch niet minder goddeloos. En voor het Gereformeerde denken, zoo zulks maar

eenigszins losraakt van het objectieve Woord Gods, zelfs veel meer verlokkelijk en bekorend. De pantheïstische evolutionistische idee is ongemeen streelend voor het zondige vleesch. Uitwisschende het wezenlijke onderscheid tusschen Schepper en schepsel, en daardoor ontkennende 's menschen zondeschuld en zijne tijdelijke gebreken afleidende uit de tegenwoordige onvolkomene ontwikkeling, prikkelt zij den hoogmoedige tot zelf-vergoding. De mensch is dan zelf God; in den mensch bereikt God dan den hoogsten graad van ontwikkeling en zelfbewustzijn. Het pantheïsme vereenzelvigt Schepper en schepsel. Strikt genomen, gaan beiden er in onder. En wat praktisch blijft, is slechts, dat de mensch zegt: Ik ben God! Daarom moet niet minder dan tegen elke materialistische beschouwing, worden gewaakt tegen alle pantheïstische evolutionistische voorstelling.

De mensch is schepsel. Hij is kunstgewrocht Gods. De mensch Gods is Gods mensch. Hij staat in Godes dienst en is Gode gewijd. Hij heeft niets, wat hij niet heeft ontvangen. Met inbegrip van al zijne uitnemende gaven van eer en macht en heerschappij is hij Gods eigendom. Essentieel is de mensch dan ook geen heer, maar knecht. Wel heerscht hij over al het geschapene; maar omdat God alles onder zijne voeten heeft gezet. Onder God is hij god; doch God is boven hem. Hij is onderkoning Gods. Dus is hij 's HEEREN knecht. Hij is ambtsdrager. Hij is tot koning gezalfd. Zijne macht en heerlijkheid zijn toebetrouwde panden. In zijne verhouding tot God is de mensch dienaar, knecht, slaaf. Wel verheft God zijn knecht tot bondsvriend, wien Hij de verzorging van Zijn huis toebetrouwde, zoodat deze dan ook ingewijd is in hetgeen zijn Heer doet; maar dat alles heft de relatie van den dienaar niet op. De mensch is huisknecht Gods. Die gedachte heeft God in den mensch gelegd, en die scheppingsgedachte wordt in hem gerealiseerd. God wil, dat de mensch heersche, opdat hij Hem diene. De koning der aarde zij priester des Allerhoogsten Gods. Ambtelijk moet hij den Schepper zijne schepping wijden, uit het beginsel der liefde zijns harten, als eene offerande van dank en lof. Hij geniet de zaligste gemeenschap met zijnen Schepper, om zijnen God te loven en te prijzen. Naar de grondwet van 's HEEREN huis en koninkrijk moet hij zijnen Meester liefhebben, van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganschen gemoede, en met alle krachten. Dat is voor hem het eerste in alle geboden: het gebod in alle gebod.

In essentieelen en fundamenteelen zin is de mensch Gods huisknecht. Hij kan niet wezenlijk iets anders zijn. Een dienstknecht heeft God hem gemaakt. Tot huisknecht bestemde God hem. Op dienen is hij aangelegd, tot dienen is hij bekwaam, in dienen vindt hij zijne roeping en bestemming. Het is voor den mensch zaliger te geven dan te ontvangen. Wel moet hij eerst ontvangen, om te kunnen geven; wel moet hij eerst genieten, zal hij kunnen prijzen; hij moet de schepping Gods onderwerpen aan zichzelf, eer hij die als een dankoffer kan wijden aan den Schepper; doch zijn aard is, naar de goddelijke

scheppingsordinantiën voor zijn leven, om met alles, wat hij is en heeft, te eindigen in zijnen Heer. Knecht zijnde, moet zijn Heer hem voorzien van alle middelen tot den dienst; doch in 't bezit daarvan, is hij tot zijns Heeren dienst bereid. Zijn Meester wil hij dienen. Wien hij gehoorzaamt, dien dient hij. In het gehoorzamen vindt hij rust, de wil zijns Heeren is zijne vermaking. En wat hij doet, dat doet hij met al zijne macht. Hij dient met hart en hoofd en hand, met wil en verstand en kracht, met genegenheid, woord en daad, uit het diepste beginsel zijns harten, met alle middel, op elk terrein, in iedere betrekking en levensfeer en omstandigheid, en met algeheele toewijding aan zijnen Heer. Hij verdeelt zijnen dienst niet. Hij kan geen twee heeren dienen. Aan slechts éénen heer wijdt hij zijn leven. Hem dient hij antithetisch; zijn eigen heer aanhangende, liefhebbende en voorstaande, verlaat hij, en haat hij en weerstaat hij zijns heeren vijanden. Hij heeft lust, om den wil zijns heeren te doen. De mensch is dienstknecht.

Als zoodanig moet hij worden aangemerkt. In onze beoordeeling van zijn leven moet allereerst worden gevraagd naar de zedelijke hoedanigheid van zijn dienstwerk. De verhouding toch, waarin hij als dienstknecht staat tot zijnen Heer, bepaalt elke andere relatie. De eerste vraag is dus niet, wat God hem maakte; want daarin is wel God te prijzen, maar niet de mensch; doch wat de mensch doet in zijne relatie van dienstknecht Gods. Waar God den mensch bekleedde met macht over de visschen der zee, de vogelen des hemels, het vee en het kruipend gedierte der aarde, alsmede over de planten, de delfstoffen en de krachten der natuur; daar kan hij slechts als koning optreden en handelen in betrekking tot al het geschapene. In eene rede over het koningschap des menschen moeten dan ook Gods deugden worden geroemd. Want God heeft den mensch tot koning gezalfd over het rijk Zijner schepselen. Doch in onze waardschatting van den mensch moet worden gevraagd, wat deze met zijne koninklijke heerschappij gedaan heeft in zijne relatie tot zijnen Heer. Immers, de HEERE God nam den mensch, en zette hem in den hof van Eden, om dien te bouwen, en dien te bewaren. Daarmede had Hij des menschen plaats in de schepping aangegeven, alsmede zijne taak en roeping. De mensch moet Gods schepping aan zichzelf onderwerpen. Dat kan niet anders. Dat is zijn werk als koning. Daarvan af te laten, vermag hij niet. Doch aan die daad als zoodanig kleeft gansch geen zedelijke waarde. Om de zeer eenvoudige reden, dat die daad zelve niet zedelijk van aard is. Eerst in zijne relatie tot God treedt de mensch in zedelijke hoedanigheid op. Met eene koninklijke vrije wilskeuze moet hij met de hem onderworpen schepping zichzelf Gode onderwerpen en Gode toewijden. Eerst als hij dat doet, is hij een goede en getrouwe dienstknecht. Hem zal God stellen over geheel zijn huis, eeuwiglijk.

Daarin echter bleef de mensch in het paradijs in gebreke. Wel handelde hij koninklijk, hij maakte souverain gebruik van de hem verleende macht, maar, helaas, niet in onderworpenheid aan God, niet als dienstknecht des

HEEREN, doch als slaaf van Gods wederpartij. Die vrije keuze zijns harten was zijne zonde, zijne misdaad, zijn vergrijp aan de allerhoogste majesteit Gods. Door die daad van moedwillige ongehoorzaamheid, door de ingeving des duivels, vergreep de dienstknecht zich aan het eigendom zijns Heeren. In de keuze zijns harten dong hij naar de opperhoogheid Gods. Doch daardoor bereikte hij niet het beoogde doel. De knecht werd geen heer. Dat kon niet, want hij was geen heer, maar niets dan knecht. De dienstknecht sloeg slechts in zijn eigen geestelijk-zedelijk tegendeel om; hij veranderde van meester; 's HEEREN huisknecht werd satans slaaf; de door God goed geschapen mensch werd een booze dienstknecht. Hij bleef wel mensch, ook werd zijne relatie tot de schepping niet wezenlijk gewijzigd, nog heerscht hij; doch in geestelijken-zedelijken zin is hij niet meer 's HEEREN huisknecht, maar satans slaaf, onbekwaam tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad. En hij kan en wil tot God niet wederkeeren. De zondaar dient, want hij is mensch; doch hij dient den *god dezer eeuw*, omdat hij zondig-mensch is. De zondige mensch is een kwade dienstknecht.

Evenwel, naar de scheppingsgedachte is de mensch huisknecht Gods. Hij is geschapen, om Gods wil te doen. Aan dien wil kan ook de zondaar zich niet onttrekken. Want God is God; en Zijn raad bestaat, ook in betrekking tot 's menschen wil, zoodat God ook door dien wil verkrijgt hetgeen Hij van eeuwigheid bij Zichzelf heeft voorgenomen. In dien zin dient de mensch God, niet satan. Doch door zijne ontfermende genade realiseert Hij ook in geestelijken-zedelijken zin zijnen wil in en door den wil des menschen. Reeds terstond in het paradijs zette God vijandschap tusschen de vrouw, die aan satans verleiding het oor had geleend, en de slang, en tusschen haar zaad en het slangenzaad. En als vrucht van de aanvankelijke verwerkelijking van de verbondsgedachte gaat reeds Abel voor de zaak des HEEREN in den dood, wijst Seth op een plaatsvervanger, begint men in Enos' dagen den Naam des Heeren aan te roepen, getuigt Henoch tegen den afval, veroordeelt Noach de wereld door de ark, welke hij toebereidde tot behoudenis van zijn huisgezin, gelooft Abraham den Heere, wandelt Izak in de vreeze Gods, zegent Jakob zijne zonen, en maakt Jozef, stervende, melding van den uitgang der kinderen Israëls. Door alle eeuwen heen bereidde God Zichzelf een volk, dat zijnen lof vertelde.

En vooral Mozes, de knecht des HEEREN, met wien de HEERE van mond tot mond sprak, en door aanzien, en niet door duistere woorden, zoodat hij de gelijkenis des HEEREN aanschouwde, was getrouw in het gansche huis Gods. Beide, naar geestelijk levensbeginsel en als type van den grooten Profeet, dien God Israël verwekken zou, als zijn tegenbeeld, was Mozes bij uitnemendheid de knecht des HEEREN. De wet, hem door God bekend gemaakt, heeft hij, zonder daar ook maar iets aan te veranderen, aan Israël, Gods bondsvolk, opgelegd. En hij heeft haar tevens trouwelijk gehandhaafd, zonder aanzien des persoons, den schuldige geenszins onschuldig

houdende, noch den onschuldige verdoemende. Hij is in geheel Gods huis getrouw geweest als een dienaar, tot getuigenis der dingen, die gesproken zouden worden. Als ambtelijk dienaar, als middelaar des ouden verbonds, stond hij steeds tusschen God en Zijn volk in, zelfs met de roerendste voorbede zijns harten. Trouwer dienaar dan Mozes heeft de Wet in de oude bedeeeling niet bezeten. God zelf gaf dan ook aan Mozes den lof van in geheel zijn huis getrouw te zijn.

Evenwel, Christus was meer dan Mozes. Hij is *de* KNECHT des HEEREN. Hij is van eeuwigheid af gezalfd geweest. Als ambtsdrager kwam hij in de wereld om Gods wil te doen, niet alleen *in* het huis zijns Vaders, maar ook in *betrekking tot* dat huis. Hij zelf toch moest het huis des HEEREN bouwen, hij moest zichzelven eene gemeente verwerven, en haar doen opwassen tot eene woonstede Gods in den Geest. Daarom heeft hij de gemeente liefgehad, en heeft zichzelven voor haar overgegeven; opdat hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende met het bad des waters door het woord; opdat hij haar zichzelven heerlijk zou voorstellen, eene gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk. Hij heeft haar ook heilig en onberispelijk gesteld in de liefde. Hij heeft niet slechts Gods heilige wet *voor* haar vervuld, maar ook *in* haar. De wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft haar vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods. Door zijne kennis zal Gods Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken. Hij zal dienstknechten der ongerechtigheid maken tot dienstknechten der gerechtigheid. Want hij regeert hen door zijn Woord en Geest, en hij leert hen onderhouden alles, wat God hun geboden heeft. En eerst als hij alles voleindigd heeft, wat de Vader hem te doen gegeven heeft, dan zal hij zijn koninkrijk den Vader overgeven; opdat God zij alles in allen. Dan zal ook de Vader hem verheerlijken; en de zijnen zullen met hem verheerlijkt worden.

In dat eeuwig koninkrijk zal de verlostte mensch in Christus weer knecht des HEEREN zijn. Door den Zoon vrijgemaakt, als kind eeuwig in het huis des Vaders, gewis en zeker, en ook verheven tot vriend en bondgenoot van den God des hemels, maar knecht desniettemin. Op aarde zal hij als koning heerschen; doch hij zal als priester Gode opofferen de varren zijner lippen. Hij zal huisknecht Gods zijn. Gods liefdedienst zal hem nimmer verdrieten. Hij zal hebben een vermaak in de wet Gods. Hij zal getrouw zijn in het gansche huis zijns HEEREN, eeuwiglijk en altoos. In het liefhebben van God zal hij als dienstknecht zalig zijn. In de weerkaatsing van Gods liefde tot hem in zijne liefde tot God zal hij als dienaar vinden zijne eeuwige bestemming, de rust zijner ziel, de zaligheid van het geven, de spijze van de betrachting van den wil desgenen, die hem geschapen heeft.

H. D.

A single track mind is no disgrace, provided it is on the right track.

DE KERN EN HET WEZEN DER ZAAK

Toen verleden zomer de Commissie in zake de kwestie der Gemeene Gratie adviseerde, dat de Synode zou uitspreken, dat er, "behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, ook een zekere gunst of genade Gods is, die Hij betoont aan Zijn schepselen in het algemeen"; kwam onwillekeurig de vraag op, hoe men zulk eene gunstige gezindheid Gods jegens alle schepselen wel zou moeten heeten. Men wilde blijkbaar het pasgeboren wicht, vrucht der verbeelding van de commissie van praeadvies, een gepasten naam geven. Doch wat mocht nu toch van zulk eene "algemeene genade", of "gemeene gratie", of te wel "gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen, waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn", wel zijn het pit en het wezen der zaak. Die het wist, moest het maar zeggen. Het spreken stond een ieder vrij. Doch niemand antwoordde. De ademlooze stilte werd bepaald benauwend.

Eindelijk richtte de Synode zich, bij monde van den President, tot den vader van het kind met de vraag, hoe hij wilde, dat het zou genaamd worden, en of hij "genade" of "gemeene gratie" misschien een geschikte naam zou achten voor zijn jongste spruit. Na eenige aarzeling geeft deze te kennen, dat hij het liefst zou willen spreken van *gunst*. Daarop heeft onmiddellijk iemand uit de achterste gelederen een vraag. Wat mag toch wel het wezenlijk verschil zijn tusschen *gunst* en *genade*? De Dordtsche Leerregels II, 5, en III en IV, 8 en 9, waar gehandeld wordt van de algemeene aanbidding des Evangelies, en waarop de Synode zich voor haar uitspraak staat te beroepen, maken juist wel gewag van Gods zaligmakende genade in Christus Jezus. En wat betreft Gods gunst, zegt een ouderling: "Die gunst heeft God zijn volk bewezen, opdat het altoos Hem zou vreezen; — Men roem' dan d' Oppermajesteit, om zooveel gunst, in eeuwigheid". En bidt de psalmist niet: "Zie op mij in gunst van boven; wees mij toch genadig, Heer"? En: "Verhoor, o Heer, toon mij een gunstig oog; — verhoor mij toch, bewijs mij uw genâ". En: "Hoor mij, o Heer, help mij genadig; bekroon mij met uw gunst gestadig". De Heilige Schrift kent geen wezenlijk verschil tusschen genade en gunst. Woorden, als: liefde, genade, barmhartigheid, ontferming, erbarming, goedertierenheid, gunst, en meer andere, duiden alle, zij het ook, dat er soms eenig onderscheid van oogpunt is, op dezelfde heerlijke zaak van zaligheid voor zondaren in Christus Jezus.

Het tegenovergestelde gevoelen werd op de Synode dan ook gelukkig niet lang staande gehouden. Men gevoelde blijkbaar de kracht van het bewijs, toen er in de taal der psalmen op gewezen werd, dat David, na ernstig overleg, zijn booze daân beleet, en dat God die *gunstig* wegnam; en dat diezelfde dichter zingt: "Och, neig tot mij uw gunstig' ooren", "k Zal in uw goedheid mij verblijden"; "Geloofd zij God, die zijn genade aan mij heeft grootgemaakt", — "Zijn oog slaat mij in liefde gade". En: "Het zal (Gods volk), door Hem in gunst beschouwd, niet schuldig zijn verklaard". Ook op den

berg van Gods heiligheid wordt 's Heeren gunst verbeid. De Heere zal zijn gunstgenooten niet altoos verstooten. God heeft zijne genade niet vergeten, noch zijne barmhartigheên door zijn gramschap afgesneên. Neen, de Heere is "lankmoedig, zeer barmhartig, overvloedig in genâ, groot van waarheid, eind'loos goed". Daarom kan de geloovige eeuwig zingen van Gods goedertierenheên, Gods waarheid t' allen tijd' vermelden door zijn reên; want hij weet, hoe 't vast gebouw van Zijne gunstbewijzen, naar Zijn gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen. Hij weet, dat God een verbond gemaakt heeft met Zijnen gunsteling, met David, dien Hij in Zijn gunst met eenen eed heeft gezworen zijnen rijkstroom te zullen schragen en zijn zaad te bevestigen tot in eeuwigheid. Daarom jubelt hij: "Barmhartig is de HEER en zeer genadig; schoon zwaar getergd, lankmoedig en weldadig; de HEER is groot van goedertierenheid". Groot is de gunst, waarmede God zijn volk wil gadeslaan; en 's HEEREN gunst zal, over die Hem vreezen, in eeuwigheid altoos dezelfde wezen; en Gods gunst sterkt meer, dan d' uitgezochtste spijzen.

Tegenover deze sprake der Schrift durfde niemand blijven beweren, dat gunst en genade wezenlijk onderscheiden zijn. De voorgestelde naam werd dan ook niet aan het kind gegeven. Met de naamgeving vlotte het niet. Het kind bleef naamloos. Wel bleef de Synode bij haar gevoelen, dat het geen onecht kind was; maar het op 't stadshuis aangeven durfde zij toch ook niet. Zij was alleen maar zeker, dat er zoo iets is, als: *algemeene genade, gemeene gratie, gunstige gezindheid Gods jegens verworpenen*, of zoo iets, hoe ge 't dan ook noemen wilt; doch wat dat nu juist is, wist ze vooralsnog zoo precies niet te zeggen. Het staat echter in zeer nauw verband met de aanbidding des Evangelies, en juist daarom kon de Synode niet toelaten, dat hetgeen zij in de "drie punten" uitsprak, ofschoon zij hare uitspraken zelf niet begreep, verdrongen werd door de *algeheele* loochening der zoogenaamde Gemeene Gratie. Het moet derhalve zoo iets wezen, als "het welmeenend algemeen aanbod van genade en zaligheid". Na overweging van alles, wat de Synode uitschakelde, uitsprak, afkeurde en aanbeval, kunnen wij niet anders zien, of dat is het eigenlijke: de kern en het wezen, van de zaak, waarom het de Synode te doen was. De Synode heeft willen uitspreken, wat zij toch ook weer niet durfde uitspreken, namelijk: dat God ook wil zaligen, hoe dan ook, die Hij niet wil zaligen.

Tot die conclusie kwamen wij den vorigen keer. Wij kwamen daar gereeder toe, omdat die taal geenszins vreemd is. Zij is in de geschiedenis meer gehoord. Door alle eeuwen heen zijn er velen geweest in de Christelijke kerk, die het gevoelen waren toegedaan, dat de H. Schrift eene *zaligmakende* algemeene genade leert. Slechts betrekkelijk weinigen nemen daar dan bij aan, dat nu ook alle menschen metterdaad zalig zullen worden; de meesten stellen zich reeds terstond op het semi-pelagiaansch standpunt, dat is, zij gewagen slechts van eene algemeene zaligmakende genade in voorwerpelijken zin; en noch weer anderen trachten deze zaligmakende algemeene genade te beperken tot degenen, die de prediking des Evangelies

hooren, of gedoopt zijn, of tot het volk des verbonds behoren, of op de eene of andere wijze; maar dat verandert aan de zaak, waarom het hier gaat, niets. Het eigenlijke punt in kwestie is hier, dat, naar deze voorstelling altijd, God van zijne zijde ook wil zaligen, die toch metterdaad niet door Hem gezaligd worden. En dan moet er, dat spreekt wel vanzelf, eene algemeene gunstige gezindheid Gods zijn jegens alle menschen, waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn, behalve de genade Gods jegens de uitverkorenen alleen. En bij eene algeheele loochening van de zoogenaamde gemeene gratie of algemeene genade komt zulk een gunst Gods dan natuurlijk in het gedrang. Wilde de Synode dat gevoelen handhaven, gelijk zij blijkbaar heeft gedaan, dan kon zij niet anders dan ons veroordeelen. Doch daarmee is de Synode dan ook van de Gereformeerde lijn afgeweken. De Gereformeerde leer is immer geweest, dat de genade particulier is.

Dat willen we thans nader historisch toelichten.

Ditmaal willen we alleen Dr. A. Kuiper laten spreken.

Den volgenden keer wenden we ons tot de Dordtsche vaders.

Al de onderstaande aanhalingen zijn uit het vierde deel van Kuipers: "Uit het Woord", of: "Dat de genade particulier is". Wij geven vervolgens slechts de bladzijden aan.

Reeds terstond op de eerste bladzijde handhaaft Dr. Kuiper, dat de Christelijke kerk steeds beleet, dat het met de zaak der genade zoo staat, dat naar Rom. 9:15 God zich zal ontfemen, diens Hij zich ontfemen zal. De vrije genade is Godes. God maakt zalig naar zijn eigen vrijmachtig welgevallen. Doch het goede goud van die kostelijke Gereformeerde leer was in de eerste dagen van Kuiper zeer verdonkerd. Daarover, klaagt hij op de volgende wijze:

"In sommige zich orthodox noemende kringen van ons vaderland komt het meer en meer in zwang, het 'Christus pro omnibus!' tot shibboleth van Evangelische waarheid te stellen.

Met 'Christus pro omnibus!' wordt dan bedoeld, dat Christus naar de bedoeling en strekking van zijn zelfsofferande, voor 'alle menschen, hoofd voor hoofd, en ziel voor ziel zou gestorven zijn.'

En op de erkenning hiervan staat men zóózeer; op de belijdenis van deze uitspraak dringt men zóó sterk; van de toestemming aan deze voorstelling te geven, maakt men derwijs iemands aanhoorigheid tot het echte Christendom afhankelijk, — dat een drijver van dit stuk zich niet ontzag, zelfs van den kansel uit te roepen: 'Wie een ander Evangelie brengt, *die is vervloekt!*' en een hoogleeraar zich eens in een vriendenkring aldus uitliet: 'Die aan het *pro omnibus* nog tornt, rekent niet meer meê!'

Kuiper wil echter gerekend worden bij de belijders der *particuliere* genade, en toont dan vervolgens aan, dat "de oude wolke van getuigen", waaronder gevonden werden mannen, als: Augustinus, Calvijn, en na dien grooten Hervormer, op Martini van Bremen na, heel het Dordtsche Concilie, en andere starren van de eerste grootte, *voor* evengoed als *na* Dordt, een genade die *niet* particulier

zou zijn, niet kende. En dan haalt hij allereerst Calvijn aan, blz. 5.

"De woorden, aldus Calvijn; 'maar ook voor de zonde der gansche wereld', staan er duidelijkshalve bij, opdat de geloovigen toch vastelijk verzekerd zouden zijn, dat de door Christus verworven verlossing zich metterdaad tot allen uitstrekt die het Evangelie met een geloovig hart hebben aangenomen. Maar hier ontstaat nu geschil, hoe de apostel zeggen kan dat de zonden *der gansche wereld* verzoend zijn. En nu spreek ik nog niet eens van de krankzinnige voorstelling dier verwatenen, die zeggen durven dat de genade ook verworven is voor allen die ten verderve gaan en zelfs voor satan. Zulk een onzinnigheid is de moeite des wederleggens niet waard. Maar anderen, die voor zulk eene dwaasheid dan toch te verstandig waren, hebben beweerd, dat Christus' verdienste wel *genoegzaam* was voor de verzoening der gansche wereld, maar ze feitelijk slechts *uitwerkt* voor de geloovigen. Zoo althans leeraart men in de scholen. Maar al erken ik ook volgaarne dat die onderscheiding waar is, zoo ontken ik toch dat ze op 1 Joh. 2:2 past, en beweert dat Johannes hier geen ander doel heeft, dan om te zeggen, dat het heil voor *heel de kerk* is. Derhalve zijn onder dit woordeke 'allen' de verworpelingen niet begrepen, maar slaat dit alleen op hen, die ook wezenlijk tot geloof zouden komen en die over *heel de wereld* verstrooid zijn. Immers dan eerst wordt de genade Christi naar eisch geloofd, wanneer ze verheerlijkt wordt als de eenige bron van heil voor alle geslachten der wereld!"

Hetzelfde leest Kuiper in de volgende aanhalingen uit de officieele Belijdenis der Nederlandsche Gereformeerde kerken:

"Deze dood des Zoons van God is de eenige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonde; *overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der gansche wereld*" (Can. Dord. II, 37). "Dat nu velen door het Evangelium geroepen zijnde zich niet bekeeren, noch in Christus gelooven, maar in ongeloof vergaan, zulks geschiedt dus niet door gebrek of ongenoegzaamheid van de offerhande Christi aan het kruis geofferd, maar door haar eigen schuld" (Can. Dord. II, 6). "Maar zooveel als er waarachtelijk gelooven en door den dood van Christus van de zonden en het verderf verlost worden, die zelve genieten deze weldaad alleen uit Gods genade, hun van eeuwigheid in Christus gegeven, welke genade Hij aan niemand schuldig is" (7). "Want dit is geweest de gansch vrije raad en de genadige wil en het voornemen Gods des Vaders, dat de levendmakende en zaligmakende kracht van den dierbaren dood zijns Zoons zich uitstrekken zoude *tot alle uitverkorenen, om die alleen* met het rechtvaardigmakende geloof te begaven en door hetzelfde onfeilbaarlijk tot de zaligheid te brengen. Dat is: God heeft gewild, dat Christus door het bloed zijns kruises uit alle volkeren, stammen, geslachten en tongen *diegene alle en alleen* krachtiglijk zoude verlossen, die van eeuwigheid tot de zaligheid verkoren en van den Vader hem gegeven zijn" (8).

"Kort maar kras voegt dan ook de Synode (en te Dordt triomfeerde, gelijk men weet, de *gematigde* Theo-

logie) er bij: Dat de drijvers der algemeene genade, 'zich aanstellende alsof ze hun leer in een gezonde meening voorstelden, den volke weer trachtten in te geven het venijn der Pelagiaansche dwaling' (Can. Dordr. Verwerp. 6 op cap. II). Bl. 6.

Vervolgens laat Kuyper nog een paar getuigen van vóór Dordt spreken:

"Te Leiden schreef reeds de oude *Trelcatius*, een der eerste hoogleeraren in de Theologie: 'Christus is niet voor allen, maar alleen voor de uitverkorenen gestorven. Want als gevraagd wordt: voor wie Christus gestorven is? slaat dit natuurlijk op degenen, in wie die dood Christi haar doel heeft uitgewerkt, en hieronder kunnen alleen begrepen zijn alle en een iegelijk geloovige'."

Peter Martyr, zegt Kuyper, sprak aldus: "Men mag het niet voorstellen alsof de genade Gods als een gemeene genade aan alle menschen hoofd voor hoofd zou worden voorgelegd, zoodat het nu in hun macht en wil zou zijn of ze die voorgestelde genade wilden aannemen, want opdat de dood Christi voor *ons* zij, is noodig dat wij dien dood toepassen; wat we niet kunnen doen dan door het geloof, welk geloof wederom niet uit ons, maar een gave Gods is".

Ná Dordt, spraken mannen als Walaeus, Polyander, Thysius en Rivet, het uit: "Voorwerp van de genade zijn alleen de uitverkorenen en ware geloovigen; zoo van het Oude als Nieuwe Testament". En bij *H. Alting* luidt het: "Dat Christus den toorn Gods tegen de zonde van heel het menschelijk geslacht gedragen heeft, wil niet zeggen dat hij de zonden droeg van alle afzonderlijke menschen; maar 'wereld' of menschelijk geslacht, beduidt de uitverkorenen uit de geheele wereld. Het was een toorn die in God opgewekt was door de zonde van geheel ons geslacht, en in dien zin zat er de kracht in, niet van de zonde van een enkele, maar de zonde van heel de menschheid. Maar de door het dragen van dien toorn verworvene genade komt niet allen, maar alleen den waarachtigen geloovige ten goede en is alleen voor de uitverkorenen bestemd". "Verder *Voetuis*, die zelfs zeer nadrukkelijk opkomt tegen het denkbeeld alsof 'de genoegzaamheid' van Christus' verdienste zou willen zeggen, dat zijn dood genoegzame genade aanbod, om feitelijk allen zalig te maken, want, zegt hij, 'op zich zelve beschouwd, is de dood Christi daartoe zeer zeker volkomen genoegzaam, maar in relatie tot degenen die verloren gaan, is zij niet alleen niet genoegzaam, maar *niets*'. Ook *H. Witsius*: "De dood van Christus kan niet voor *allen* hebben plaats gegrepen, want zij, voor wie Christus als zoenoffer viel, zijn dan ook daadwerkelijk uit de macht van Satan vrijgekocht, hebben op de vrijheid recht en kunnen in alle eeuwigheid niet meer in de hel geworpen worden. Althans indien men niet met het dwaze beweren voor den dag wil komen, dat Christus wel betaald heeft, maar betaling deed om niet. Derhalve kan het niet anders, of we moeten wel belijden, dat Christus zich in den dood heeft gegeven voor menschen uit alle eeuwen en natiën, en dat God wil dat alle dezen zalig worden". Bl. 7 en 8. Waaraan Kuyper ten slotte toevoegt het woord van J. van den Honert: "De verdienste van Christus' dood en

de daarop steunende genade Gods moet zich even ver uitstrekken als de koop, waardoor de Middelaar zijn eigendom gekocht heeft. Indien dus de verdienste van Christus' dood zich zou uitstrekken tot alle menschen, dan moesten nu ook alle menschen zijn eigendom zijn en diensvolgens erfgenamen des eeuwigen levens. Wat ongerijmd ware. Zoodat derhalve deze genade zich alleen kan uitstrekken tot de uitverkorenen". Bl. 8.

Eindelijk herinnert Kuyper er aan, dat gelijke gedachten uitgesproken worden in de werken van Pareus, Maresius, Trigland, a' Marck, De Moor, alsmede in die van Beza, Zanchius, Gomarus, Heidanus, Heidegger, Alstädt, Turretinus, en vele anderen. De universeele of algemeene genade kwam eerst later en van buitenaf de Gereformeerde kerken binnen. De leer van de algemeene genade hoort thuis bij Rome, de Grieksche kerk, bij de Socinianen, de Mennonieten, de Arminianen en de Kwakers. Doch in den bloeitijd der Gereformeerde theologie gold voor *alleen* Schriftmatig en Gereformeerd de overtuiging, "dat de genade particulier is".

In het tweede hoofdstuk plaatst Kuyper de zienswijze der Universalisten en die der Particularisten in scherpe trekken tegenover elkander. Wij hebben, volgens hem, bl. 16:

"Eenerzijde de *Universalisten* of drijvers van een algemeene genade, die staande houden: 'Toen Jezus aan het kruis stierf, was het Gods wil en Christus' bedoelen, een zoodanige verzoening teweeg te brengen, die desnoods voor alle menschen toereikend was, en die, alsnu in zijn naam aan alle menschen aangeboden, aan zoo velen uit deze allen zou ten goede komen, als naar Jezus' bedoelen dit heil wilden aangrijpen; terwijl het slechts ongebruikt liggen blijft, voor zooveel het bestemd was voor de zoodanigen, van wie Jezus bedoeld en verwacht had, dat ze wel gelooven zouden, maar die het niet hebben gedaan.'

En anderzijds de *Particularisten*, of pleitbezorgers van de bijzondere genade, die leeren: 'Door de kerk moet aan alle creaturen gepredikt worden, dat er door Christus' sterven verzoening is verworven voor een iegelijk die geloofde, gelooft en gelooven zal; d.i. overmits alle geloovigen uitverkoren zijn, alleen voor uitverkorenen: niet naar uitkomst, maar naar Christus' bedoelen en Gods raad; en dat wel in toepassing niet op mogelijke, doch vooralsnog onbekeerde personen; maar in tegendeel in applicatie op personen, die de Heere lief heeft met een *eeuwige* liefde, nog eer ze geboren zijn, en die Hij bij name roept'."

Hij zelf verklaart zich zeer heilich voor het laatste gevoelen. terwijl hij de leer der *Universalisten* kenschetst als den mensch-verheffend en God-verkleinend, en in strijd met de Schrift.

In de volgende drie hoofdstukken geeft Kuyper zijn exegese van een drietal Schriftuurnlaatsen, die dikwils als bewijsplaatsen voor de leer eener algemeene genade worden aangevoerd, namelijk: 1 Joh. 2:2. 1 Tim. 2:4 en 2 Petr. 3:9. Daarin handhaaft hij, dat deze teksten niet spreken van eene algemeene verzoening, maar van de

verlossing der uitverkorenen uit alle geslachten, volkeren, talen, tongen, klassen, standen en rangen. Op bl. 22 wijst hij er speciaal op, dat het begrip *wereld* in 1 Joh. 2:2 wel schier onmogelijk zou kunnen beteekenen "alle nog onbekeerde menschen", dewijl bij Johannes de wereld, kosmos, is "het georganiseerde leven, dat in deze bedeeing instrument van Satan tegen God is geworden". "Heel de wereld ligt in het booze". "Die wereld moet ten onder gebracht en overwonnen (5:5); dit kan ze alleen door het geloof, door iets dat uit God naar beneden in haar inkomt" (5:4). "De Middelaar is van buiten af 'in haar ingezonden'" (4:9); "die van God gezonden Zoon alleen kan door uitwerping van het booze die organisatie, die machinerie, die innerlijke structuur der wereld nog redden (4:14); maar 'als wereld' staat zij en al wat in haar is, tegen God over (2:15); mag men haar niet liefhebben, maar moet men haar haten (2:15); ligt haar levensdrift in vleeschbegeerte, genotzucht en hoogmoed (2:16); en moet dus alszoodanig te niet gaan (2:17); de geloovigen staan dus tegen die wereld over, in hen is Gods Geest, in de wereld de geest des Duivels (4:4); daarom kan dus de wereld ook Gods kinderen niet kennen (3:1); moet zij ze haten (3:13); het is een andere taal, een andere sprake, een ander leven, Christus' kerk dat is de nicuwe wereld die komt; de wereld die er nu is, is de kerk van den Booze (4:5)."

Hierna tot het eigenlijk onderzoek overgaande, slaat Kuyper nu vervolgens "in de eerste plaats een oog in het bederf dat door de zonde in den mensch kwam en nog sit", bl. 39. "Indien het toch waar zal zijn, zegt hij, wat 'de voorstanders der algemeene genade' leeren, dat namelijk aan alle menschen, hoofd voor hoofd, de genade wordt aangeboden, op grond dat metterdaad en wezenlijk de losprijs reeds voor hen betaald is, dan moet hierbij wel ondersteld worden, dat de zondaar, gelijk hij door de zonde werd, nog terdege een kracht, een vermogen, een mogelijkheid in zijn ziel omdraagt, om, indien dat heil hem wordt aangeboden, *het dan ook aan te nemen*. Leert men daarentegen: 'Neen, dat kan de zondaar niet. Daartoe zonk hij te diep weg; en om dat te kunnen, moet er eerst in hem iets gebeuren, waardoor hij de kracht, om dat aangeboden heil aan te kunnen grijpen, ontvangt'! — dan, het spreekt vanzelf, is 'de algemeene genade' reeds ter oorzaak van die ééne belijdenis volstrekt onhoudbaar bevonden, daar feitelijk *niet* alle menschen 'die mogelijkheid om te kunnen gelooven' door een bijzondere genade ontvingen". Bl. 40.

"Bij de vraag toch die ons thans bezig houdt komt alles maar aan op deze alles afdoende kwestie: 'of een zondaar, nog vleesch uit vleesch zijnde, en dus buiten alle bewerking van inwendige genade staande, krachtens de vermogens en geestelijke bekwaamheden, die hij als zondaar overhield, al dan niet in staat is, om het heil van Jezus aan te nemen, en dat op zaligmakende wijs'." Bl. 41.

"Op die vraag nu moeten de voorstanders der algemeene genade natuurlijk antwoorden: 'Ja, gewisselijk, die krachten behield hij als zondaar nog'! terwijl omgekeerd de verdedigers van de particuliere genade zullen

leeren: 'Helaas, neen, die krachten bezit hij van nature niet meer, maar moet hij eerst door een wonder Gods aan zijn ziel ontvangen'!" Bd. 41.

Kuyper beroept zich hiervoor tevens op den Catechismus en de Geloofsbelijdenis.

"Elk lezer toch, zegt hij, zal wel toestemmen, dat Jezus aan te nemen, in Jezus te gelooven en het aangeboden heil aan te grijpen, heusch geen kwaad, maar zelfs een zeer *goed* ding is. Op de vraag of een zondaar, zonder bijkomende genade, 'alzo verdorven is, *dat we ganschelijk onbekwaam zijn tot eenig goed*', mag dus een voorstander der algemeene genade, zolang hij eerlijk is en zijn wil, nooit antwoorden wat onze Catechismus antwoordt: 'Ja wij, tenzij we door den Geest van God wedergeboren worden'. Immers, wie 'ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed', die kan niet, tegelijk en tevens nu weer wel bekwaam zijn tot het zeer groote en zeer aanmerkelijke goed, om het heil van Christus aan te nemen". Bl. 43.

"Evenzoo, wie van nature geneigd is, God en zijn naaste te haten, kan niet krachtens *diezelfde natuur*, en door de krachten die in *die natuur* zijn overgebleven, den Zoon van God, die zelf God is, aankleven en aannemen als zijn hoogste goed".

"En niet minder stellig en duidelijk laat zich onze belijdenis uit. Ze zegt toch van den zondaar: 'Zijn geheele natuur is verdorven'; 'hij is schuldig geworden des lichamelijken en tijdelijken doods'; 'hij is in al zijne wegen goddeloos, verkeerd en verdorven', 'heeft verloren al zijne uitnemende gaven die hij van God ontvangen had'; en 'heeft niet overgehouden, dan kleine overblijfselen, die genoegzaam zijn (volstrekt niet om Christus aan te nemen), maar alleen, om 'den mensch alle onschuld te benemen'; maar overigs is *al* het licht dat in hem was duisternis geworden'. Zoodat verworpen dient te worden de meening, alsof er nog iets van een vrijen wil, die kiezen en dus aannemen of verwerpen kon, in den zondaar ware overgebleven. Immers 'de mensch is nu niets dan een slaaf der zonde'. Niemand mag den moedwil zich aanmatigen, 'om zich te beroemen, als zou hij nog iets goeds kunnen doen uit zichzelf, daar toch Christus zegt, dat niemand iets hebben kan, tenzij het hem gegeven zij uit den Hemel. Hij kan Christus niet aannemen, want de Heere zegt zelf: 'Niemand kan tot mij komen, tenzij de Vader hem trekke'. Zijn wil is onmachtig, 'want wie zal met zijn willen voorkomen, die daar verstaat, dat het bedenken des vleesch vijandschap is tegen God'! Zijn kennis baat niet, 'want wie zal hier van zijne wetenschap spreken, ziende dat de natuurlijke mensch niet begrijpt dat des Geestes Gods is?' En de eenige denkbare werking waardoor een zondaar tot Jezus kan komen ontstaat dan eerst, als God het eerst in hem werkt. 'want wat de apostel zegt, behoort met recht vast en zeker gehouden te worden, t.w. dat het God is die in ons werkt, beide het willen en het werken naar zijn welbehagen'. Immers, in geen menschenkind uit een vrouw geboren kan een wil of een bedenken zijn, dat zich met Christus conformeert, 'of Christus (zelf) heeft ze in den

mensch (vooraf) gewrocht, hetwelk hij ons leert, zeggende: 'Zonder mij kunt gij niets doen'."

"En schier nog beslist spreekt de Dordtsche Synode als ze in Hoofdstuk III, 3, schrijft: 'Alle menschen worden in zonden ontvangen en geboren als kinderen des toorns, onbekwaam tot eenig zaligmakend goed, geneigd tot kwaad, dood in zonden, en slaven der zonde. En willen noch kunnen tot God niet wederkeeren, noch hun verdorven natuur verbeteren, noch zich zelve tot de verbetering derzelve schikken, *zonder de genade des wederbarenden Heiligen Geestes*'."

"Dat voorts uit de 'kleine overblijfsels' niets hoege-naamd ten deze mag worden afgeleid, sprak ze aldus uit in art. 4: 'Wel is waar, dat na den val in den mensch eenig licht der natuur is overgebleven, waardoor hij behoudt eenige kennis van God, van de natuurlijke dingen, van het onderscheid tusschen hetgene eerlijk en oneerlijk is en ook betoont eenige betrachtingen tot de deugd en uiterlijke plicht. Maar *zooverre is het van daar, dat de mensch door dit licht der natuur zou kunnen komen tot zaligmakende kennis van God, en zich tot Hem bekeeren*, dat hij ook in natuurlijke en burgerlijke zaken dit licht niet recht gebruikt'." Bl. 43 en 44.

Kuyper besluit dan dit betoog met te zeggen, "dat de belijdenisschriften der Gereformeerde kerken (in de Nederlanden) *een zoodanig diep bederf van het menschelijk hart door de zonde leeren, dat in het zondarshart de kracht om een aangeboden Christus aan te nemen, in den meest volstrekten zin ontkend wordt*". B.. 45.

"De tweede oorzaak, zoo redeneert Kuyper verder, bl. 53, waarom de algemeene genade dient verworpen te worden, ligt daarin, dat ze onvereinigbaar is met wat de Heilige Schrift ons openbaart over *het wezen en de eigenschappen van den levenden God*". — Hij tracht aan te toonen, "dat de leer der algemeene genade of in God de gedachte stelt, dat er nog een macht boven God zou zijn, of dat *ja en neen* in het ééne goddelijk besluit zou samenvallen. En wijl nu het eerste het eigen merk der Godheid in God vernietigen zou, t.w. van te zijn de *Aller*-hoogste; en het tweede God iets ongerijmds zou toedichten, — zoo blijkt hieruit, dat wel terdege het *Wezen* Gods als God zich tegen deze voorstelling verzet, bij een iegelijk, die nog aan een besluit gelooft en aan de voorkennis niet twijfelt". Bl. 59 en 60.

Doch behalve, dat de algemeene genade in strijd is, met de leer van 's menschen onmacht door de zonde, en tevens indruischt tegen de onveranderlijke wezeneseigenschappen van de hooge Godheid, zoo is zij eveneens "kwajlijk te rijmen met wat Gods heilig Woord ons openbaart over den persoon van den Verlosser", zegt Kuyper; bl. 61. Hij handelt hier van den diepen samenhang, "die er van eeuwigheid af bestaan heeft tusschen den Verlosser, het verlossingswerk en de verlostten", en haalt in verband daarmee het volgende aan van Witsius:

"Op de vraag, of de uitverkorenen reeds in de mystieke unie met Christus staan eer ze gelooven? antwoord ik: 1, zij zijn met Christus vereenigd in het raadsbesluit; waaruit echter niets anders volgt, dan dat ze te zijner tijd tot die unie zullen komen; 2, door den band van het

eeuwige genadeverbond, zoodat ze in Christus besloten waren, toen hij voor hen stierf en opstond; 3, in de realiteit, maar met volstreckte lijdelijkheid hunnerzijds, op het oogenblik dat de Heilige Geest in hun hart intrekt en het beginsel des nieuwen levens uitstort in hun hart. Zoo gaat dus de 'gemeenschap van Christus' aan het leven van den Christen *vooraf*, evenals de vereeniging van ziel en lichaam ook in het creatuurlijke vooraf gaat aan onze geboorte. Overmits nu het *geloof* eerst komen kan als het *leven* er is, zoo volgt hieruit dat de band van de verlostten met Christus zeer bepaaldelijk ook aan de aller-eerste geloofswerking vooraf gaat. En slechts in zooverre men op de *bewuste* geniëting van den band en dus op de *wederzijdsche* betrekking ziet, mag toegegeven, dat de gemeenschap, de mystieke unie met Jezus, *op het geloof zou volgen*.

"Dit klare woord van Witsius, zegt Kuyper, waarmee ieder geloovige het eens moet zijn, brengt ons dus tot deze slotsom:

1. De uitkomst toont dat er maar een bepaald getal verlostten komen.
2. Elk dier verlostten moet met Jezus in eene bijzondere persoonlijke betrekking treden, die *alleen bij zijn persoon* hoort.
3. Die bijzondere betrekking van elk verlostte eischt en veronderstelt, dat er in *den persoon van den Middelaar* iets bijzonders voor hem zij.
4. Dit bijzondere en persoonlijke in de betrekking tusschen den Middelaar en den verlostte, kan niet pas naderhand ontstaan, maar moet in de voorverordineering en den aanleg van den persoon des Middelaars begrepen zijn geweest.
5. En deze band bestaat reeds en ideëel en reëel van Christus' zijde, eer nog het *leven*, en uit het leven het *geloof*, in den verlostte ontkiemen kan.

Zoo is dus overtuigend bewezen, dat de leer van de algemeene genade op geenerlei wijze met de ware realiteit van den persoon des Middelaars is overeen te brengen". Bl. 65, 66.

"De leer der algemeene genade in strijd met het wezen der zonde; in strijd met de wezeneseigenschappen Gods; in strijd met den persoon des Verlossers; maar ook in onverzoonlijken strijd met den aard van *het Verlossingswerk zelf*"! zegt Kuyper verder; bl. 67. De geloovigen zijn de leden van Christus' lichaam.

"De kinderen des Koninkrijks, d.i. de leden des lichaams, waren in kiem reeds in Christus besloten, toen hij als Middelaar op deze aarde omwandelde. Hij droeg ons *in zich*, opdat wij naderhand, ten tijde door God vooraf bepaald, uit het zaads des Woords zouden geboren worden. Alzoo hingen wij dus aan het kruis in hem. Is in hem Gods toorn ook op ons uitgegoten. Zijn we 'met hem gestorven'. Met hem onder den vloek doorgegaan. Begraven in hem toen hij begraven werd. En heeft derhalve de Vader ons in hem 'mede opgewekt', toen hij Christus opwekte; en ons 'mede gezet in den hemel in Christus'.

Maar juist hierop valt dan ook de 'algemeene genade' onherroepelijk.

Is toch het verlossingswerk zóó reëel en wezenlijk, dat ik, indien ik immers door genade leven mag, reeds eer ik geboren werd uit mijner moeders schoot, in den Middelaar in kiem aanwezig was, met hem gestorven ben, met hem ben opgewekt en met hem in den hemel ben gezet, dan kan er natuurlijk van een mogelijk *wel*, maar mogelijk ook *niet* ter zaligheid komen, geen oogenblik sprake meer zijn.

Die in Jezus als kiem waren, en met hem opgewekt, en met hem in den hemel gezet zijn, dat zijn natuurlijk personen; bepaalde menschen; menschen met een bepaalden naam". Bl. 69, 70.

Voor deze leer van de particuliere genade, die alle eeuwen door in de Gereformeerde kerk beleden werd, zocht Kuyper weer eene plaats in de Vaderlandsche kerk. Die leer heeft hij getoetst aan de uitkomst, aan de les der historie. Die leer heeft hij verdedigd tegenover allerlei andere voorstelling. En hij heeft ook de bezwaren tegen deze leer en de Gereformeerde prediking zoeken te weerleggen. Met nadruk heeft hij er tevens op gewezen, dat het Evangelie aan allen moet gepredikt worden, zonder onderscheid van nationaliteit of stand, en met bevel van geloof en bekeering; alsmede, dat er in dat Evangelie zaligmakende genade in Christus wordt aangeboden. Maar de genade bleef voor hem particulier, dat is voor al de uitverkorenen en voor hen alleen, en dit zeer bepaald naar Gods intentie en de bedoeling van Christus. Doch dit alles heeft Kuyper niet mogen baten, de Vaderlandsche kerk wierp hem uit de synagoge.

Men lette er wel op, dat Kuyper hier spreekt tegenover de Universalisten. In het bovenaangehaalde ontkent hij, dat er naar Gods intentie en Christus' bedoeling zaligmakende genade is voor de niet-verkorenen. Wat hij ook moge bedoelen met zijn gemeene gratie, hij wil er niet mede zeggen, dat dit het pit en wezen er van is, dat er in de prediking des Evangelies "een algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid komt" tot allen die haar hooren. Kuyper wil op geenerlei wijze iets weten van een algemeene zaligmakende genade. Die bestaat er voor hem niet, niet alleen niet naar de uitkomst, maar ook niet in voorwerpelijken zin, of naar de intentie van God en de bedoeling van Christus; die bestaat eenvoudig niet. Die leer is volgens Kuyper in strijd met wat de Christelijke kerk steeds beleeft, met alle gezonde exegese, met de Schriftuurlijke leer van het diepe bederf door de zonde, de onmacht van den natuurlijken mensch, het wezen en de deugden Gods, den persoon des Verlossers, en het verlossingswerk.

En Kuyper wil in de voorstelling van de leer der genade ook niet "het ja en neen van de Luthersche *Formula Concordiae*, die in art. 2 bepaalt: 'De menschen komen tot bekeering door loutere genade en door de kracht des Heiligen Geestes, die alleen en eeniglijk die bekeering tot stand brengt. Want indien die genade van den Heiligen Geest er niet is, baat al ons willen en loopen niet met al, gelijk Christus gezegd heeft: Zonder mij kunt gij niets doen, met welke weinige woorden alle macht aan den vrijen wil ontnomen wordt en alle ding aan de

goddelijke genade wordt toegeschreven, opdat de mensch niets hebbe waarin hij roeme'. Zelfs wordt in de 'weerleggingen der dwalingen' het *pure passieve*, d.i. 'louter lijdelijke' van Luther in den meest beslistten zin toegepast op de eerste daad der wedergeboorte. En toch wordt daarna, geheel strijdig hiermede, in art. 7 dan weer geleerd: 'Christus roept intusschen alle zondaren tot zich, en belooft hun verlossing en bedoelt in vollen ernst, dat alle menschen tot hem komen zullen, om door hem geholpen te worden.... En aan allen dezen.... belooft hij de kracht en de werking van den Heiligen Geest te zullen schenken en den goddelijken bijstand te zullen verleen, opdat ze, volhardende bij wat ze ontvingen, des eeuwigen levens deelachtig mogen worden.'" Dit wil Kuyper niet. Want dit is, zegt hij, "gelijk een ieder ziet, een eenvoudig naast elkaar plaatsen van twee uitspraken, waarvan de ééne de andere lijnrecht weer spreekt"; bl. 126.

Voor het zoogenaamd "algemeen en welmeenend aanbod van genade en zaligheid" zal men zich derhalve niet op Kuyper kunnen beroepen.

Dat aan te toonen, was het doel van dit artikel.

En dat ook de Dordtsche vaders daarvan niet afwisten, hopen we den volgenden keer duidelijk te maken.

H. D.

"CHRISTELIJKE" WERELDSCHE VERMAKELIJKHEDEN

Ds. Janssen, voorheen predikant bij de Chr. Geref. Kerk in Nederland, en thans leger- en vlootpredikant in Nederlandschen Staatsdienst, schreef onlangs in "De Wekker": "Ik geloof, dat er niets zoo gevaarlijk is als het importeeren van de wereldsche vermakelijkheden op het christelijk terrein. Men voorziet die vermakelijkheden dan wel van een christelijk etiket, maar dat verandert aan het karakter van deze vermaken niets; een christelijke voetbalclub en een christelijke tooneelvereniging doen in den grond der zaak precies hetzelfde als de andere; en ik vrees dat de ervaring zal leeren, dat men er het tegenovergestelde mee zal bereiken van hetgeen men bedoelt". —

Ds. Jansen waarschuwt onzes inziens terecht tegen al die wereldsche import bij de christenen, ook bij de calvinisten, in Nederland.

Hier te lande niet minder gaat het ver met al die schotvrije invoer uit het "buitenland" in onze kringen, die Gereformeerd heeten nog wel.

Reeds priken in de kerkgebouwen van onze Chr. Geref. Kerk hier en daar, onder meer andere "vreemde" dinsoen, wedstrijdbeckers door onze zonen gewonnen in Zondagschoolvoetbalwedstrijden. Zóó offert men ook aan de goden dezer ijdele eeuw.

Wij zien tegen die vermakelijkheden eenigszins anders aan dan menigeen in Nederland en onder ons hier.

En hopen later nog wel gelegenheid te hebben om daaraan onze aandacht te wijden.

G. V. B.

ADAMITES

Wherefore as by one man sin entered into the world and death by sin; and so death passed upon all men for that all have sinned.—Rom. V:12.

Undeniably sin and death are universal phenomena in the world. All men sin. And death reigns over all without exception. Wherever eye may look in the world of men, and whichever page of history one may peruse, everywhere and always men are met as sinful and under death's power. Very graphically Scripture pictures this corruption of the whole human race and of every individual of the race when it tells us: "The Lord looked down from heaven upon the children of men to see if there were any that did understand and seek God. They are all gone aside, they are altogether become filthy; there is none that doeth good, no not one". Ps. 14:2, 3; 53:2, 3; Rom. 3:9-18. Such is God's own judgment of men, of all men without a single exception. When His eye scans the earth, and searches the multitude of men, penetrating into the deepest recesses of their hearts, He discovers not one good man among the entire multitude. And in this judgment of God, revealed in the Word, we learn by grace to acquiesce, with it we learn to agree, discovering first of all that it is applicable to our own heart and mind and life.

It is true, that the natural eye detects much in the world that is good and noble and beautiful, and that according to our sinful and darkened understanding we would find much we would judge positively good. For we are deceived and blinded by sin. Neither do we hesitate by nature to follow our own deceitful understanding. By it we are in danger of being led astray. And before we are quite aware of it we oppose God's estimate of the sinful world by our own. Thus it can also be explained, that of late in our own churches the truth of the utter and total and universal depravity of the human nature is again denied under the new name of "common grace". The origin of that false theory, so deceitful because of its attractive name, is evidently in the fact, that human mind apart from the Word in which the judgment of the Divine Mind is revealed to us, formed an estimate of the moral and spiritual condition of the natural man. Dr. Kuyper himself explains in detail how he came to his supposed solution of a supposed problem. He tells us, how on the one hand Scripture and Confession depict the natural man as totally corrupt, dead in sin and misery, incapable of doing any good and inclined to all evil. In the strongest terms the Word of God, and on its basis the Confession, speaks of it, that the carnal mind is enmity against God, and that blindness and hardness of heart, obduracy and corruption took the place of an original knowledge, righteousness and holiness. Yet, so he continues, if we look about us in the world, and do not wilfully close our eyes, we find ever so much that is noble and beautiful and positively good. What a love and charity, what a mercy and self-sacrifice, what a refinement and civilization is

not found in the world! How often does the natural man, with his greater refinement, his larger number of good works, his beautiful character put to shame the child of God in the world, who claims that he lives from grace. Surely, letting our eyes roam over the world of men, it would seem, that the picture which Scripture and our Confessions have to offer us of the natural man is quite out of harmony with reality, and that reality in the world of mankind is not all darkness and sin and death. Not all men are murderers and liars, not all men are found in the mire of sin and corruption. Many a sweet and lovely character is found with whom to come into daily contact is refreshing to the soul even of the child of God. Much nobility of mind and heart and purpose we detect in the midst of human life. And though it must, of course, be admitted that some men sank below the level of the brute beast, yet on the other hand it cannot be denied that many a natural man evinces a love and sympathy so truly and evidently unselfish, that it is hard, if not impossible to maintain the estimate of Scripture: there is no one that doeth good, no not one!

Thus the problem was created: how to harmonize this good of the natural man, which we discover so undeniably in the life of the world, with the judgment of the Word of God and of our Confessions that man is utterly corrupt, an enemy of God and of his neighbor and that no one doeth good. And the solution that was offered is as little founded on Scripture as in the supposed dilemma. It is, that by a certain operation of general or common grace on the hearts and minds of all men God causes every man to perform deeds that are positively good. He not only checks sin, so that the wicked nature fails to manifest itself in all the hideousness of its iniquity, but He makes that wicked creature do things that are positively good. Such is the supposed solution of the supposed problem. We say supposed, for the whole thing is imaginary. The problem is created, not by Scripture, for Scripture speaks nowhere of the good of the natural man. It speaks one language. It expresses one judgment. It offers only one estimate of the spiritual and ethical state of the natural man. It always speaks of man as totally corrupt and as being wholly incapable of doing any good. Neither do our confessions speak with a double tongue. True, they speak of civil righteousness and of a natural light and of remnants, but they never hesitate to pronounce this civil righteousness sinful and wholly polluted, and this natural light darkness, and these remnants the "vestigia" of a righteousness that was once there but is no more. The dilemma is not created by our Confessions, still less by God's Word. But the problem was created, when the sinful mind departed from the Word, and alongside of God's estimate of the natural man, attempted to form its own judgment, independently from the word of God. Instead of believing that God is true and that all men are liars, instead of allowing God to speak first and last and only, man also spake and judged and formed an estimation of human life. And thus it happened, that while God

witnessed that He looked down upon the children of men with the result that He found not one good, and not a single individual that did good, the sinful mind of man found many a noble deed and much that was positively good. And thus the problem was created, a product of the imagination. And thus the problem will always remain, neither will any supposed solution of a supposed general grace help us, as long as we refuse to submit our sinful judgment of a sinful world to the judgment of God.

By grace, however, this is different. For, by grace we in the first place accept unequivocally and unconditionally God's estimate of things as the only valid and reliable. Hence, even though it were true, that to our natural eye things might appear in a different light from that which the Word of God offers, and though some things might be hard to explain and to harmonize with God's judgment of the natural man, we gladly and readily surrender our own view and believe that God is true and ours is the lie. And after the eyes of the Lord have passed over humanity with the result that He found no one that doeth good, no not one, we will by grace surely abandon all attempts to find it different. And in spite of deceiving appearance of things we will by faith repeat it after the Lord: "there is no one that doeth good, no not one". But this is not all. By grace we have also learnt to obtain a true estimate in principle of our own heart. And we found that it is desperately sick, beyond human cure, and that the imaginations of our heart and mind are at all times only evil. God's estimate of the natural man became an object of our own experience. And in the light of this spiritual knowledge of self it is not at all difficult to repeat it with Scripture: "there is no one that doeth good, no not one". And if in that same light of grace, guided by the Word, we look about us in the world and are allowed to glance just a little more deeply than the mere surface of things, we soon discover that appearance is deceiving, and that beneath the veil of outward good and nobility of character and purpose, there is at all times the heart that is desperately sick and filled with corruption. Surely, it is not difficult in the light of grace to understand and accept the truth of God's estimation of things: "there is no one that doeth good, no not one".

How to explain this universal corruption to which there never was and nowhere is any exception?

We are Adamites. This one expression implies the complete answer to the above question. For by one man sin entered into the world and death thru sin! That one man Adam was to all the human race the gateway thru which the awful flood of sin with death in its wake broke in upon the entire race. The fall of the first Adam is the opening of the gate for sin and death to enter and to establish their dominion over every heart and life. Such is, in general, evidently the meaning of Rom. V: 12. We are of the first man Adam. And because we are Adamites, we are under sin's domain.

But the question must be asked more specifically: how

can this be? Why is the entire human race involved in the sin of the first man? How is it, that when one man sins an entire race is under the dominion of death and corruption? By virtue of what relationship can this possibly be explained? There is, in answer to these questions, the Pelagian view of the matter. Adam gave us an example of sin, and we are all his imitators. Taught by the example of the first Adam, and pressed from every side, moreover, by an evil environment, we all become sinful and corrupt. Born without sin, undefiled as was Adam in his original state, every individual actually and personally is confronted by the inevitable choice between good and evil; but surrounded by evil examples, influenced by a corrupt education, and tempted by sinful surroundings his will and mind soon yield, and incline to wickedness. On this basis it is evident that redemption must be expected along the line of gradual development, improved surroundings, better examples to be followed and an improved education of the youth. But this Pelagian interpretation of universal sin and corruption does not fit the facts in the case, neither does it harmonize with what the Holy Scriptures teach us concerning the state of the natural man. For first, death makes no exception. It reigns over man regardless of age. It waits for man at the moment of his birth. It does not postpone its dominion till man may have been able to make his choice freely for evil, but it subjects to its terrible power the apparently innocent babe, smiling on its mother's breast. Death waits for every Adamite coming into the world, and death is the punishment of sin. Such is the universal fact. And Scripture has it: "Behold, I was shapen in iniquity and in sin did my mother conceive me". And again: "By the offense of one judgment came upon all men to condemnation". Surely, the theory of imitation and yielding to the influence of evil surroundings is at once too superficial and too hopelessly in conflict with the Word of God, to account for the universal reign of sin and death over the natural man.

As Adamites our relation to our first father may be viewed from a threefold aspect. First, from a judicatory viewpoint, Adam stood as our head. Judicially we are in him by nature. There is a legal solidarity between him and the entire human race. Such is the implication of the words of Scripture: "by the offense of one judgment came upon all men to condemnation". In this eighteenth verse of Romans V it is not the question of personal corruption and personal, actual sin, which the apostle touches upon. He is speaking of our guilt, of judgment that came upon all because of some offense. Condemnation is upon all men. And this judgment unto condemnation has its basis of justice, not in the several offenses of all men, in the first place, but in the one offense of the first man Adam. It is first of all a question of imputation. The guilt cleaving to the offense of the one is the guilt of all mankind, of each Adamite, as unmistakably as if each one personally had committed the particular offense of the one. Now, this is conceivable only on the basis of legal or judicial solidarity of the

entire race in Adam as its representative head. In this respect there is evidently a difference between the world of angels and the human race. In the former it is possible that a certain number rise in rebellion and declare war upon the Holy One, each one standing and falling his own master; in the latter all become sinful and stand in enmity against God when the one man, who represents all as the head falls and declares war on the Almighty. Even as in national life a people is legally represented by its government, so the human race was judicially represented before God in Adam. And even as no one deems it strange that every individual citizen of a country is legally in war the moment the head of the nation declared war; so there is nothing strange in the fact, that by virtue of the legal solidarity of the entire race in Adam, judgment came upon all men to condemnation because of the offense of one. And the only question that may still arise in our sinful heart and mind is: But why did God establish such legal solidarity between the members of the human race and its first father? And to this we would answer, first: in as far as this question implies an element of sinful criticism and would deny God the right to create the human race according to His sovereign good pleasure, "who art thou, o man, that answerest against God? Shall the thing formed say unto him that formed it: why hast thou made me thus?" But in as far as the question implies an anxious inquiry of faith into the wisdom and purpose of God, it is plain, that God established such a legal relationship between the human race and the first man Adam, in order that He might redeem His own from the race, by virtue of a similar relationship of legal solidarity between them and the Second Adam who is the Lord from heaven.

Neither is this the last word that must be said on the subject. For, Adam also stands in relation to the entire race as the first father. And the members of the race are Adamites also in the sense, that they were in Adam's loins when he committed the first offense. The individual forms and personal manifestations of the human nature that ever were or shall be are not new and separate creations, but so many millions of individualizations of the one human nature born by the first man Adam. It is Adam's human nature, it is the nature as he bore it, that is imparted to the entire human race. Now, with Adam the case was thus, that the punishment of sin was death, and that this death was inflicted upon him the moment he committed the first offense. And this death, inflicted on him as the punishment of sin, consisted of blindness and horrible darkness and a corruption of our whole nature. By his wilful disobedience he plunged himself into the darkness of this death. But as he did so as the father, the first father of the entire race, and, therefore, as the bearer of the human nature in general, he carried with him into that abyss of corruption and death all mankind, every Adamite that would ever receive being. We sinned in him, we are guilty in him, and we also died in him. In paradise, on account of the fall and disobedience of our first parents, our nature became so corrupt that we are conceived and born in sin.

And lastly, it must also be remembered, that the human race is an organism and that Adam was its root. Mankind does not consist of thousands and millions of individual human beings, resembling one another like drops of water in a rainstorm or like pebbles on the beach. It is a developing organism with Adam as its root. Unless also this element is allowed its proper place you cannot fully account for the phenomena of actual sin. But considering the organic idea all is plain. Adam's sin is a root-sin, our actual sins are the several evil fruits developing from this evil root. Thus it can also be explained, why, with the same human nature, corrupt and wicked, utterly dead by nature, there is still a wide and manifold variation of actual sins committed by each individual separately. There is no difference in degree of corruption between the various members of the human family. For this corruption is utter and total in all alike. Judas' human nature is no more dead or corrupt than was Adam's by nature immediately after the fall. Neither is the human nature of Antichrist to come to be conceived as essentially worse in this respect than was the human nature of Judas. Yet, there is both development as the human race develops and there is a wide difference in actual sins between the various individual human beings. Adam does not and cannot commit the actual sins that testify against Judas, and Babylon of the O. T. with all its iniquity did not wallow in iniquity as will Babylon of the N. T. that is to be destroyed in the end of time. Sodom and Gomorrha are ripe for judgment. They made the measure of iniquity full. Yet Sodom and Gomorrha shall with Tyre and Sidon rise against Capernaum and Jerusalem in the day of judgment. And as it is with regard to the historic and organic development of sin thus it is also with regard to the various human individuals living in any given moment of history. All are corrupt, dead in sin and misery. But not all are actual murderers, some cannot see blood. Not all are adulterers, some cannot commit adultery. There is difference between individuals and individuals, between tribes and tribes, between nations and nations. Not every branch of the corrupt organism bears all the fruit that grows upon the root-sin of Adam. But each individual bears that fruit which is in harmony with his place in the organism, according to his character and individual make-up, in harmony with his gifts and talents, according to his circumstances, means and place in history. Adam cannot commit adultery in actual fact, as long as there is only one woman, he cannot steal for there is nothing to steal, he cannot declare war, for there are no nations, he cannot commit all the social crimes that are characteristic of a later date. Sodom and Gomorrha are ripe for judgment, but they did not reject the Lord of Glory and nail Him to the accursed tree. Sin develops organically from the common root of Adam's sin in paradise. And thus the time will come, that the measure of iniquity is full for the entire human race, and that all shall be judged by Him that judgeth righteously, and every Adamite shall receive according to what was done in the flesh.

H. H.

KERKELIJKE TYRANNIE TEN TOP GEVOERD

Bovenstaande zal zeker wel de titel moeten worden als het donkere hoofdstuk zal worden beschreven, dat werd toegevoegd aan de historie onzer kerken, toen Classis Grand Rapids Oost, die op 19 November in vervroegde vergadering samenkwam, op 12 December eindelijk den zondigen moed had, om door te gaan met de schorsing van kerkeraad en leeraar der Eastern Ave. Christelijke Gereformeerde Kerk, Grand Rapids, Mich.

Schoon we ons, uit oorzaak van het schreeuwend onrecht door de Classis bedreven in deze zaak en de paapsche wijze waarop men, naar het collegialistisch advies van den redakteur van Onze Toekomst, gehandeld heeft, thans noode bedwingen, zullen we toch op dit oogenblik geen volledig verslag geven van de handelingen der genoemde classis. We willen de geschiedenis niet vooruit loopen. Het is beter, om ook dit donkere hoofdstuk onzer Kerkgeschiedenis in zijn verband te beschrijven. En dit moet wachten tot later. Daarom thans slechts de hoofdfeiten.

1. Op verzoek van twee-en-negentig oproerige en reeds met de kerk gebroken hebbende leden der gemeente van Eastern Ave. riep de Classicale Commissie der Classis Grand Rapids Oost een vervroegde vergadering der Classis samen. Binnen tien dagen, gerekend van den datum waarop de kerkeraad kennis kreeg van genoemde vergadering, werd ze belegd. Er was niets wettigs, behalve vele protesten van verschillende leden uit vele gemeenten der Classis, die protesteerden tegen de handelwijze der Classis op een vorige vergadering in betrekking tot een censure op drie leden van de Eastern Ave. Gemeente, en waarin de Classis op een onrechtvaardige wijze den kerkeraad in het ongelijk had gesteld. De kerkeraad protesteerde tegen het oproepen van deze vervroegde classis, zoo onverwacht en zoo onvoorbereid.

2. Op de vergadering der classis bleek, dat er twee instructies ter elfder ure waren gereed gemaakt en doorgezonden naar de classis, één van den kerkeraad van Dennis Ave. en één van den kerkeraad van Creston. Van deze instructies droeg de kerkeraad van Eastern Ave. geen kennis. Ze waren achter zijn rug om naar de classis verzonden. De letterlijken inhoud van deze instructies is ons nog niet bekend, daar ze nooit op de classis zijn voorgelezen. Doch de zakelijke inhoud was, dat den kerkeraad van Eastern Ave. zou worden opgedragen, om den leeraar van Eastern Ave. voor de vraag te plaatsen of hij de "drie punten" wilde onderteekenen. De classis behandelde deze instructies. Verklaarde ze wettig ter tafel en ging op den inhoud in. Zoo had men toch houvast! De kerkeraad protesteerde hiertegen als paapsch en collegialistisch, met beroep op de synode.

3. De classis besloot den kerkeraad van Eastern Ave. op te dragen den leeraar voor genoemde vraag te plaatsen, of van hem te eischen, dat hij zich over de drie genoemde punten zou stil houden tot tijd en wijle de synode zou vergaderen. De kerkeraad was van oordeel, dat de classis de besluiten der synode van 1924 in de onderhavige kwestie verkeerd begreep en verklaarde, en meende, dat

het nooit de bedoeling der synode geweest was, om de predikanten de drie punten te laten onderteekenen. Zij weigerde daarom aan het verzoek der classis te voldoen, en beriep zich tegen den eisch der classis op de e.k. synode.

4. De classis besloot den kerkeraad van Eastern Ave. nog eens voor denzelfden eisch te plaatsen, en gaf daartoe twee weken tijd, zoo het heette, om den kerkeraad te gemoet te komen. Inmiddels vergaderde de commissie door de classis voor praeadvies in deze zaak benoemd gedurig en hadden sommige leden een onderhoud met den redakteur van Onze Toekomst, om raad van hem in te winnen.

5. Toen op 9 Dec. de classis weer samenkwam, bood de kerkeraad van Eastern Ave. een breedvoerig antwoord aan, waarin hij nog eens betoogde en met feiten en aanhalingen uit de Acta der Synode van 1924 bewees, dat de classis een verkeerde verklaring gaf aan de besluiten der genoemde synode, nog eens verklaarde volkomen tevreden te zijn met deze besluiten, weigerde om aan den eisch der classis te voldoen, en zich nog eens weer beriep voor zijn verklaring der synodale besluiten op de e.k. synode. Later zal dit antwoord van den kerkeraad ten volle in het licht worden gegeven.

6. De classis gaf geen bescheid op dit antwoord van den kerkeraad. De commissie, die telkens met een stukje advies ter classis kwam, had blijkbaar haar volle rapport reeds lang gereed. En zonder dat het antwoord van den kerkeraad ook maar een oogenblik in bespreking werd genomen op den vloer der classis, stelde de commissie voor en besloot de classis, om maar over het appèl van den kerkeraad heen, nu den leeraar van Eastern Ave. voor dezelfde vragen te plaatsen.

7. De leeraar vroeg en ontving gelegenheid om den volgenden morgen schriftelijk zijn antwoord in te dienen. Hij antwoordde, dat: "waar de synode van 1924 zoo onze belijdenisschriften verklaard had, dat iemand het niet met de drie punten eens behoeft te wezen en toch fundamenteel goed gereformeerd kon zijn, hij het met de verklaring van de synode van 1924 goed eens was".

8. De classis besloot voorts, om dit antwoord een ontwijkend antwoord te noemen, en nu te eischen, dat de leeraar van Eastern Ave. niet meer op zijn eigen wijze, maar eenvoudig met ja of neen de hem gestelde vragen der classis zou moeten beantwoorden. De leeraar zeide nu, dat men zijn laatste woord had, en dat hij zich voorts met zijn kerkeraad op de synode had beroepen.

9. Hierop besloot de classis, om beide leeraar en kerkeraad voor insubordinaat aan de classis te verklaren, en daarom beide maar even te schorsen, terwijl de finale beslissing aan de synode zou worden overgelaten. Intusschen zou toch een nieuwe kerkeraad worden gestemd, uit de z.g. getrouwe leden. En zoo organiseert nu de classis maar uit de gemeente van Eastern Ave. een nieuwe kerkeraad en een nieuwe gemeente, terwijl alles nog wacht op de synode.

Zoo tracht men nu dan een bloeiende gemeente te verwoesten, en een gereformeerd predikant met zijn kerkeraad kerkelijk te vermoorden! En dat, omdat de ker-

keraad zich op de synode beriep, daar hij durfde te verschuilen van de onrechtvaardige besluiten en scheeve verklaringen der classis. En omdat de leeraar een welomschreven antwoord gaf, geen ja of neen wilde zeggen, en zich voorts ook beriep op de synode! Insubordinatie!

Dit alles is besloten op advies der commissie van praeadvies, met medewerking van de professoren der theologische Faculteit der School. Waarom toch die professoren zoo omgedraaid zijn en zoo tegen ons gekeerd zijn in den laatsten tijd en zoo heulen met hun eigen vijanden? zoo vraagt men ons dikwijls. Dr. Volbeda was zelfs de eerste die in prediking optrad voor de z.g. getrouwe leden, die hem anders zoo verachtelijk konden bespreken, en in den Janssen strijd zijn bitterste vijanden waren!

Men heeft ons verteld, dat de professoren het ons hebben geweten, dat Dr. C. Bouma, wiens benoeming zoo door hen werd gevreesd en tegengestaan, toch op school is gekomen. Wij hebben daartegen toen niet gestreden! En ook vertelt men, dat de professoren het ons zeer kwalijk hebben genomen, dat wij als Commissie van Toezicht het vorige jaar een waar rapport hebben ingediend bij het Curatorium over den arbeid dezer theologische professoren aan onze school. De Commissie van Toezicht rapporteerde, dat dit werk wel voor verbetering vatbaar was. Doch daarover later. Zeker is het, dat genoemde professoren een allervreemdste figuur maken in onze kerken. Voor de Gemeene Gratie zijn ze blijkbaar bang. En een eigen standpunt ontwikkelen ze niet. Natuurlijk heeft ons hun houding in den laatsten tijd het allermeeest gesmart. En bij ons is de vraag meer dan eens gerezen, of het werkelijk met hen niet in hoofdzaak een persoonlijke kwestie is geweest, dat ze Dr. Janssen hebben bestreden en niet op school hebben kunnen dulden.

Wat ons betreft, wij gaan natuurlijk door.

Ons beroep op de Synode staat nog. En als ook de synode al het gepleegde onrecht gaat goedkeuren, dan zullen wij zeker onze krachten inspannen moeten, om een ander kerkverband te organiseren. Doch tot dien tijd zullen wij eenvoudig blijven doorwerken.

Ons hart bloedt over onze kerken.

Waar zal het heen als men zoo handelt?

Doch persoonlijk hebben we volkomen vrede. De Heere zal ook door dezen weg van onrecht Zijn werk doen, Zijn kerk zuiveren, en ons blijven bewaren bij de waarheid van Zijn getuigenis.

En die dan met ons die waarheid wil bewaren ga mee.

Wij zijn bereid, om heel de geschiedenis over te geven aan Dien, die rechtvaardiglijk oordeelt.

H. H.

Wees welkom, o winter, vervul uwen plicht,

Geen nevel of storm doet ons beven!

Wij gaan naar het land van het eeuwige licht,

Geroepen tot 't eeuwige leven!

De nev'len der aarde verbergen de kust,

Maar 't brandende hart is haar nad-ring bewust!

Nora.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

II. *Hoe de Zaak voor de Kerkeraden Kwam.*

Bezwaarschrift van Ds. Jan Karel Van Baalen.

Over den inhoud der verschillende protesten, die bij de kerkeraden van Eastern Ave. en van Kalamazoo werden ingediend, valt nog zeer veel te zeggen. Ze toonen in meer dan één opzicht hoe onze kerken aan het afglijden zijn van de zuiver gereformeerde banen onder de leuze der Gemeene Gratie. We zeggen "onze kerken". Immers de protesten zijn door de Synode behandeld. Zoo heet het althans. Onze kerken zijn ook verantwoordelijk voor de beschouwingen in die protesten voor haar breedste vergadering gebracht voor zoover als die beschouwingen door die breedste vergadering niet werden veroordeeld. En toch zijn de protesten naar hun inhoud verre van gereformeerd. Vooral is dit het geval met het protest van Ds. J. Van der Mey, dat we de vorige maal bespraken. Zoo spreekt hij b.v. in zijn protest in de allersterkste bewoordingen uit, dat hij de waarheid, dat God den verworpene, historisch genomen den goddelooze, haat, een gruwelijke leer vindt. Hij schaamt zich niet te zeggen, dat zulk een God van haat, dat is dus de God der Heilige Schrift, niet zijn God is, en dat hij de leer, die God als zoodanig voorstelt eenvoudig verafschuwt. Ook loochent hij de leer der algeheele verdorvenheid des natuurlijken menschen. Hij wil de Heidelbergsche Catechismus, waar deze zegt, dat wij van nature geneigd zijn God en onzen naaste te haten, zóó verklaren, dat dit slechts een neiging tot het kwade, een zaad van verdorvenheid is, een kiem der boosheid. Tot de daad der zonde, tot daadwerkelijke haat komt het bij de meeste menschen niet! En hij leeft in den waan, dat dit werkelijk de leer der Schrift en de aloude leer van onze gereformeerde belijdenis is. Dat is juist het droevige van heel deze zaak. Men wijkt af van de leer der Schrift en der vaderen, en doet dat onder de leuze van haar voor te staan. Hij vindt deze onderscheiding tusschen de neiging des natuurlijken menschen tot het kwade en het werkelijke haten Gods en van elkan- der kostelijk! En als hij het heeft over de vijandschap der wereld tegenover de kerk, en over het lijden der geloovigen om Christus' wil, dan spot Ds. Van der Mey werkelijk en schrijft op een wijze, die een moderne hem niet zou kunnen verbeteren. Overal is het een opkomen voor de wereld en een partij trekken tegen de duidelijke voorstelling der Schrift en van onze belijdenis. Een geest van sympathie voor de wereld ademt door heel het protest, die vreemd aandoet in een voormalig predikant in onze Gereformeerde Kerken.

Doch hierover later. We zullen later nog wel gelegenheid hebben, om den inhoud der verschillende protesten te behandelen. Thans hebben we het over de historie, en over de kerkrechtelijke behandeling der zaak.

Buiten de protesten, die reeds genoemd zijn, kwamen er nog twee andere bezwaarschriften ter classicale tafel. Het eerste was een protest van Ds. Jan Karel Van Baalen. Het tweede was van de hand van Ds. M. M. Schans, predikant destijds te Kelloggville, Mich.

Ds. J. K. Van Baalen had reeds geruimen tijd tevoren het plan opgevat om langs kerkrechterlijken weg tegen ons te protesteeren. Reeds in Januari 1924 gaf hij ons per brief kennis van zijn voornemen, om te handelen op het "Vriendelijk Verzoek", dat van de hand van de leeraren H. D. en H. H. in De Wachter en The Banner verscheen, en dat door Ds. Van Baalen blijkbaar verkeerd gelezen was. Hij had dit namelijk zoo gelezen, dat genoemde leeraren bedoelden, dat ze mede wilden werken, om hun eigen personen in behandeling te krijgen in plaats van het leerstuk, waarover gestreden werd. Nu was dit natuurlijk misverstand van de zijde des predikanten Van Baalen, doch het feit is nu eenmaal niet anders. En daarom liet hij ons dan ook reeds vroegtijdig weten, dat hij het plan had opgevat, om tegen ons te protesteeren. Wij zagen natuurlijk geduldig uit naar het protest. Doch dit liet nog al even op zich wachten. Wel hoorden we herhaaldelijk, dat Ds. Van Baalen reeds een protest gereed had, en dat hij dit naar verschillende predikanten had gezonden, om het door hen te laten steunen en te onderteekenen. Blijkbaar wilde Ds. Van Baalen eerst een zekere mate van zekerheid hebben van het welslagen zijner poging, om de predikanten H. D. en H. H. uit den kring onzer kerken te bannen. Vandaar zijn propaganda. Een wonderlijke wijze van protesteeren, voorwaar! Doch onderteekenaars lieten zich niet vinden. Wel waren er blijkbaar gelden beschikbaar, om Ds. Van Baalen's protest te laten drukken. En zoo gebeurde het, dat er op de kerkeradsvergadering te Eastern Ave. van den 10den April, 1924, dan toch eindelijk een protest ter tafel kwam van bovengenoemden predikant, dat in denzelfden vorm was gedrukt als ook de reeds behandelde protesten. Het was onderteekend alleen door Ds. J. K. Van Baalen.

Nu wilde het geval, dat dit Bezwaarschrift van Ds. Van Baalen, gericht was aan de beide kerkeraden van Kalamazoo I en van Eastern Ave., en dat er in geprotesteerd werd tegen de beide predikanten H. D. en H. H. Het stond dus formeel zoo, dat Eastern Ave.'s kerkeraad ook een protest ontving tegen Ds. H. Danhof en Kalamazoo I een bezwaarschrift op tafel had tegen de leer van Eastern Ave.'s predikant, schoon de predikant van Munster verzocht dat iedere kerkeraad respektievelijk eigen leeraar zou bedanken. Ook gebeurde het, dat er op de kerkeradsvergadering van Eastern Ave. van den 10den April een commissie verscheen afgevaardigd door den kerkeraad van Kalamazoo I. Laatstgenoemde kerkeraad had reeds enkele dagen eerder het protest van Ds. Van Baalen ontvangen en behandeld. Kalamazoo I had toen besloten, om samenwerking te zoeken met den kerkeraad van Eastern Ave., daar het een gemeenschappelijke zaak gold. Men kwam met het voorstel, dat beide kerkeraden den protestant zouden antwoorden, dat hij op den 22sten April den geheelen dag gelegenheid zou hebben, om de zaak van zijn protest met de aangeklaagde broederen te bespreken. Blevan er na die samenspreking met de leeraren Danhof en Hoeksema nog bezwaren over, dan zou de protestant aan den avond van dienzelfden dag

gelegenheid hebben, om die te brengen voor beide kerkeraden van Eastern Ave. en Kalamazoo I, die samen zouden vergaderen te Kalamazoo. De kerkeraad van Eastern Ave. nam dit voorstel aan. Het was natuurlijk de gedachte van den kerkeraad, dat het niet om personen, maar om de waarheid te doen was. En de kerkeraden waren van oordeel, dat langs den weg van broederlijke bespreking met Ds. Van Baalen, veel misverstand uit den weg geruimd kon worden, en een mogelijke scheuring in onze kerken zou kunnen worden voorkomen. Het liet zich denken, dat na zulk een bespreking Ds. Van Baalen bevredigd zou zijn, en zou afzien van zijn voornemen om het protest door te zetten. De poging was in elk geval der moeite waard, meende men. Dat een protest, dat op 10 April voor den kerkeraad verscheen, nog op Classis, die in Mei, en door Classis op de Synode, die in Juni vergaderen zou, verschijnen kon, liet zich niet wel denken. Hoe zou toch een kerkeraad in zulk een korten tijd ooit gereed kunnen komen? En hoe zou de classis ooit nog zoo iets gewichtigs langs wettigen weg ter synode kunnen brengen, daar volgens synodaal besluit, dat vast en bondig is, alle stukken voor de synode vóór 1 Mei van het synodale jaar bij den synodalen stated clerk moeten zijn? Uit het oogpunt van tijd kon het dus geen kwaad, om genoemde poging te wagen. En er was zeker veel voor, om eene zaak van zooveel gewicht met kalmte en wijs beraad aan te vatten. Vandaar, dat met het oog op dit alles de kerkeraad van Eastern Ave. het voorstel van den kerkeraad van Kalamazoo aannam, en besloot om Ds. Van Baalen in dezen geest te antwoorden.

De protestant wilde hiervan echter niets weten. Er was blijkbaar haast in het spel. Zelf had hij maanden over zijn protest gewerkt. Zelfs had hij tijd genomen, om eer hij zijn protest indiende bij de kerkeraden, hier en daar om onderteekenaars te bedelen voor zijn bezwaarschrift. Doch den kerkeraden stelde hij juist twintig dagen, om hem van finaal antwoord te dienen. Op 10 April ontving de kerkeraad het protest. En tot 30 April kreeg hij tijd, om zich te beraden, en te antwoorden. Had de protestant bij laatstgenoemden datum nog geen bescheid, dan, zoo dreigde hij, zou hij de zaak voor de classis moeten brengen. Van broederlijke samenspreking wilde hij niet weten. Wel wilde hij voor elken kerkeraad afzonderlijk verschijnen, om zijn protest toe te lichten. Doch overigens meende hij niet te moeten luisteren naar het voorstel der kerkeraden. En toen de beide kerkeraden toch bij hun besluit bleven, ging dan ook de protestant met zijn protest naar de classis.

Classis Grand Rapids West vergadert gewoonlijk ietwat vroeger dan Classis Grand Rapids Oost. Daarom werd op eerstgenoemde classis de zaak van Van Baalen's protest tegen Ds. Danhof dan ook 't eerst behandeld. Na enkele uren van bespreking, bood Ds. Danhof daar aan, om nog met Ds. Van Baalen de zaak te willen bespreken, om te zien of hij den protestant in persoonlijk gesprek niet bevredigen kon. Was hij dan niet te bevredigen, dan kon de protestant altijd nog weer naar de classis gaan. Ds. Van Baalen stemde hierin toe. En Classis Grand

Rapids West besloot, om eerst alzo te doen, met dezen verstande, dat Ds. Van Baalen, bijaldien hij van Ds. Danhof geen bevrediging ontving, zich tot de Classicale Commissie zou kunnen wenden, opdat deze dan, nog vóór de synode een speciale vergadering der Classis zou kunnen samenroepen, de zaak klaar zou kunnen maken voor de Synode! Dit laatste werd al aanstonds besloten, nog eer men het eens was over de vraag of de classis wel het recht had, om op het protest van Ds. Van Baalen in te gaan. Zeker, de zaak moest naar de Synode, hoe dan ook! Als men daarvan slechts verzekerd was, mocht er voor den vorm nog wel een samenspreking plaats hebben, waarvan het vooraf toch immers vast stond, dat de protestant geen bevrediging zou krijgen! En zoo gebeurde het natuurlijk ook. De samenspreking van Van Baalen met Danhof had plaats in de pastorie van Kalamazoo I. Ds. Danhof verzekerde, dat Ds. Van Baalen geen enkel punt meer over had. En Ds. Van Baalen beweerde juist het tegendeel, ging nog eens weer naar den kerkeraad om behandeling te eischen, en vandaar weer naar de classis. En in begin Juni vergaderde Classis Grand Rapids West nog eens weer tot middernacht, om de zaak voor de synode gereed te maken! Is het ook wonder dat de Synode harrewarde en met een zeer geleerde commissie aan het hoofd ons als kerken in het moeras hielp?

Intusschen had ook Classis Grand Rapids Oost vergaderd en had Ds. J. K. Van Baalen ook daar zijn protest ter tafel gebracht. Doch hoe het eindelijk met de protesten op de Classis ging is een zaak voor latere bespreking.

H. H.

MIJN NAAM

Ik schreef mijn naam in 't oeverzand.
Het houdt, zoo dacht ik toen, wel stand;
De zee beukte echter keer op keer het strand,
En, ach, ik vond mijn schrift niet weer.

'k Graveerde toen mijn naam in 't hout
Van d'eikenstam van 't lomm'rig woud.
Toen 'k nu na jaren wederkwam,
Vond ik geen spoor van naam of stam.

Mijn naam, zoo peins ik, blijft toch vast
In marmersteen onaangetast:
Maar toen een aardshok 't marmer trof,
Zag ik mijn naam verwaaid als stof.

'k Bevond in 't eind, dat steeds mislukt,
Al wat in 't stof is afgedrukt.
Dies breng ik, met den blik omhoog,
Sinds troost, waar 't leed terneder boog,
En schaf 'k, zoo moog'lijk, hulp en raad
Door vredewoord of liefdedaad,
En sticht ik mij in 't menschenhart
Een naam, die de eindloze eeuwen tart.

A BRIEF SKETCH OF THE REVELATIONAL REQUISITE FOR PROGRESS OF DOGMA

(Continuation)

To Adam God revealed Himself antithetically. Not as in the Son of His love, not to the same extent as in the Son, but Adam had an antithetical revelation of God nevertheless. If he had not, where would God's Divine revelation have been with the Trade-Mark of the Divine upon it? "Adam, eat of the tree of knowledge of good and evil, and you do evil. Eat not of the tree and you do good." The probationary command has in it the elements of the antithetical revelation of God. "Die woorden 'kennis des goeds en des kwaads' onderstellen toch, dat er goed en kwaad te onderkennen viel." (A. Kuyper, *br.*, Uit het Woord, V. p. 83). Let Adam choose to obey the probationary command and he chooses for the good as well as for the friendship of His God. Likewise his religion of God will find its climax in his fulfillment of the probationary command of the covenant. True, Adam had religion and could serve God because created in the image of God even without this probationary command of the covenant, but his religion would not be that exalted and elevated and higher religion unto which God opened the way for Adam by giving him the probationary command. For God to do this was Divine gracious condescension. And it was God's purpose with the human race that it should have that self-conscious religion of a higher order above that which was possible for Adam as a creature formed in the image of the Triune Covenant God. Prof. Ten Hoor used to say with emphasis that "Adam wel volmaakt maar niet volkomen was geschapen." That men has been set to reach this higher goal of religion by the way of voluntary obedience becomes very clear from the purpose which Christ came to fulfill.

Christ came to represent God. He came to do the will of His Father. Adam too was set to represent God. To be on God's side, to be of God's party in the midst of the world. And by Adam's choice for the friendship of God, he would be the father of a human race that would be of the party of the living God. He would not, strictly speaking, form *God's party* but he would by obedience be of the party of the living God.

God is strictly *His own party*. He is the party of the good, the truth, the right, the just, of love, of Divine perfection. He is not the party of evil, of untruth, of unrighteousness, injustice, of hatred, of imperfection. God now, by establishing the probationary command, wished to have Adam as the representative of the human race by obedience to God's command become with God who is the party, of *that party* of the living God and herewith of *the party* that is the party of good, of truth, of righteousness, of justice, of love and of perfection.

Thus was God's revelation to Adam. Adam and God could not both be the party of God. God must Himself be His own party. Otherwise God could not be acknowledged as the Self-Existent and Self-Sufficient Covenant God. God is absolute. Man is relative while created.

Therefore man can only be *of the party* of the living God and *not the party* as God is in Himself from everlasting to everlasting.

If Adam now shall in his creaturely relative way share in the life of the Triune God, he must walk the path pointed out by God. He must will what God wills. He must love what God loves. He must declare the Highest good what God declares the Highest Good. He must declare to be evil what God declares to be evil. In short, he must call God the Highest Good, and the friendship of the Persons of the Trinity which is a covenant friendship, rooted in the Being of the Godhead, as the never sufficiently exalted and praised virtue. To share in that friendship of God in a creaturely way, according to the measure of man, Adam must willingly be *of the party* of the living covenant God of friendship. And with his obedient choice spurn the evil, unrighteousness, injustice, hatred and enmity.

Unto this end Satan is permitted to bring *his* antithesis before the attention of Adam. God's antithesis is placed before the consciousness of Adam in the probationary command. Satan's antithesis is placed before his mind in the temptation to which he succumbed. Satan said that Adam should be as God, knowing good and evil, by disobedience. That fruit of the tree of knowledge of good and evil was not evil. That fruit was God's handiwork. God himself declared it good, yea, very good. As such it was not evil to eat of the fruit of that tree *if only God had not said so*. But Satan says that it is good to eat of that fruit *even if God has forbidden it*. To eat of that fruit was entirely in harmony with the religious capacities of Adam as the creature of God, being the image-bearer of God, but it was not in harmony with that religion of a higher order to which Adam could ascend by way of obedience to the probationary command of God. By which also he would definitely choose to be *of the party* of the living God.

Adam refused to be *of the party* of the living God, loving darkness rather than light. (Even the heavenly bodies bore the mark of the antithesis of God.) Adam did not choose for the God of light. Adam chose for the Satan of darkness. Adam shows definitely that no man can serve two masters. God placed him in this position. It was a question of *either*, or for Adam, God or Satan. *For* the friendship of God *and* hostile to the friendship of Satan *or* friendly with Satan *and* hostile to God.

With the giving of God's probationary command we have the beginning of the revelation and the granting of His friendship. We ordinarily call this the Covenant of Works, (Dr. Kuyper by reasoning from a hypothesis, just as the men of science do, has pictured the *unshakable* reality of the covenant in his *Uit het Woord*, Vol. V. This little work is worthy of diligent study.) We call this the covenant of God's friendship. It certainly must be accounted as a deed of friendship on the part of God to enter into covenant relation with man. Moreover, it

being a covenant whereby man can be elevated to a communion with God which would be of the highest order and of the most intimate love. In no other relation than as the friend of God would man be able to testify more perfectly of the attributes and virtues of Him, who has made all things for His Name's sake.

This covenant is, therefore, from God and is wanted by God. Wanted by God for His own Name's sake. The covenant serves God in his highest revelation of Himself and in His highest glorification of Himself. The covenant relationship is binding upon men because God has willed that relationship in His great love unto Himself. This covenant relationship is rooted in God's own being and it likewise is the fruit of God's will and love for the life of mankind. This self-revelation of God by way of this covenant relationship is on God's part a willed revelation and glorification of the life of friendship in the Triune and is embedded in the love of God for Himself.

This covenant relationship passes through various covenant moulds in history. It must not be presented that God relinquished his idea of the covenant because of the fall of man. By no means. God knew all along that sin was coming and by sin death over all men. God's covenant was established and its various moulds or forms already determined by God. These covenant forms determined by God also reckoned with the development of the relationships of mankind. All created things under the construction of the covenant relationship were ordained as ways and means by which God would come to the complete realization of his covenant idea. Man might fall into sin. But this did not necessitate an altering in the plans of God. Nay, all things prove to be means by which God realizes his covenant wish in spite of all the onslaughts of man and Satan, God even uses all these attacks upon His covenant for the realization of the covenant idea.

It can hardly be true, therefore, that man's fall into sin necessitated the replacement of the so-called Covenant of Works by the Covenant of Grace. There is only a difference in these two mentioned covenants in mould or form. Essentially they are the same. God's so-called covenant of works must be thought of as passing over into the form of the covenant of grace. The fall into sin is a link in this passing over. By sin the covenant idea and relationship received a deepening or a clarification which makes the covenant of God stand out in still greater lustre. God wanted this deepening way *by sin* for the complete elucidation of his covenant idea. In order that also with still greater glory the life of the friendship of the Triune might stand out with greater clarity. Thus the fall into sin is a means in God's hand for the exemplification of all that God's covenant implied. This undoubtedly is the reason why God wanted the fall into sin to be permitted.

And just as sin is a means in God's hand for the

clarification and realization of his Covenant idea, so all other things on earth must serve. The curse on the earth by reason of man's sin, the subjection of the animals to the curse of sin, the angels, the earth, the clouds, the stars, the rain, the sunshine, Satan, the fallen angels, the coming of cities, nations, peoples, kingdoms, sun, moon and stars, inventions of various kinds, all serve God in his realization of his covenant idea, n.l. that man be his friend and show forth the praises of the glories of the Covenant God of Friendship. God's fruit of the ages shall be an eternal revelation of God's love for truth, righteousness, holiness, for good; as well as His hatred for the lie, unrighteousness, unholiness, evil and enmity. All things are under the construction of God's covenant relationship.

This is very evident if we read in Scripture the names with which Christ is named. Christ is named Light, Stone, Rock, King, Prince. All these are names which point back to things in God's creation. He is the Son, King, Prophet, Priest, Anointed. All names which point to things after the development of the human race has come to have sons, princes, kings, prophets, etc.

From the foregoing it is not hard to understand how God's unfolding of His covenant idea and His realization of the same is integrally bound up with the development of things in creation and in the human race. With this development the forms of the covenant are demanded. With the establishment of relationships in the human race the forms or moulds of the covenant go hand in hand. This is God's law for His creation. It was not always possible to speak of a covenant. Even the name of covenant is lacking when the first essential covenant is made. First the human race had to pass through the phases of tribe, nations, and from people to peoples and amongst peoples a treaty of peace or that of a covenant before God uses the actual term of covenant. Then God could say to Abraham that he would establish a covenant with him and make him into a great people and make his seed as the sand of the sea and that in his seed all the nations of the earth would be blessed. (This idea Dr. Kuyper makes very clear in his *UIT HET WOORD*, Vol. V.) There must first be sickness and the existence of physicians before the Lord points to His Christ as the great physician. There must first be cities before God calls his people a city. There must first be a city before it can be said of Abraham that he sought for a city whose Builder and Maker is God. The relationships of human life serve to clarify the meaning of the covenant of God. When there are peoples in the earth, then God has His people. When there are nations in the earth, then God has his nation. When there are cities on earth, then God has His city. When there are tribes on the earth, then God has His tribe. When there are kingdoms of the earth, then God has His kingdom. And all these things shall have an eternal realization in the holy city, the New Jerusalem. When other peoples serve gods on mountains and high places, then God has His

mountain and His high place. When other peoples have priests in the temple of their gods, then God has His priests in His temple.

Before these relationships are established, the form or moulds of the covenant are not fully brought about either. We must well understand that these developments of the human race are God-intended. We must never fall into that accommodation-theory by which God becomes dependent upon the developments of wicked men for the exemplification of his Divine covenant idea. By no means. The dependence is just exactly on the other side of the fence. Not God is dependent on the human race, but the human race dependent on God for all the developments of its relationships. Hence, we must take the various forms of the covenant as God-willed and God-given.

Neither should we make the mistake of thinking that the covenant relationship introduced by God unto His creatures, or the fall into sin, or the passing of the covenant from one form or mould into another form or mould causes an essential difference in the essential elements of man. Naturally and physically man is essentially the same before the construction of the covenant was laid upon him as after this was done. After the fall into sin the natural and physical constituents of man are exactly alike essentially. There is a curse upon him, but this does not alter the nature or character of his physical constituents. Even his soul is of the same essential "spirituous" matter before as after the fall into sin. But after the fall there is a spiritual-ethical difference. What we call in Dutch *geestelijk-zedelijk*. (It is amusing that our last Synod adopted this terminology from the pastors Rev. H. Danhof and Rev. H. Hoeksema: Prof. Ten Hoor uses the expression *juridisch-ethisch* or in our language *juridical-ethical*). After the fall man is juridically a debtor to God. There is guilt before God and a punishment is upon Adam and the entire human race. Ethically the heart of man is in a hostile and estranged relation to God and His law. Spiritually there is enmity in the heart of man for God, His covenant and its demands. Spiritually-ethically sin made a difference. Juridically-ethically sin made a difference. But naturally, physically man is what he was before. Otherwise man is no longer man. As to the substances out of which man is made, be they material or spiritual, man is still alike before as well as after the fall. Spiritually man is now, after the fall, at enmity with God, is guilty before Him.

In this light the development of the relationships of the human race and the passing of the covenant from one mould into another must be viewed. Before the covenant with Adam passes into the covenant mould of Noah, mankind must develop. In itself, mankind can only develop naturally and physically under spiritual enmity against God. The various new relationships which come to light by the development of the human race are under this sway of enmity and hatred toward God. The relationship of father and son is consequently a sinfully constructed relationship. The relationship of brother to

brother is under the construction of hostility to God. And so it is with the relationships of family and family, later with tribe and tribe, nation and nation, people and people.

God, however, also introduces this spiritual-ethical difference in the various relationships of man. God shows in the history of man while it is passing from relationship to relationship that He is the God of the antithesis. He does not leave all men to be alike in hatred toward God. He makes *some to love Him, to love His covenant communion, to also wish for the realization of God's covenant idea*. God introduces the spiritual-ethical antithesis into the organism of the human race passing from relationship unto relationship, and likewise the covenant passes into different forms under the construction of this antithesis. And as the covenant passes from one mould into another the spiritual-ethical antithetical character of the development of the human race becomes ever clearer.

We must not look upon this introduction of this *antithesis* as something specifically new, only possible after the fall of man into sin. No, the history of the human race began with this antithesis, and as the human race develops, the character of the covenant of God, with its spiritually-ethically to be conceived of antithesis, becomes real, more clear and pronounced.

Thus it is that Cain hated God while Abel loved Him. Thus Seth loves God. As the relationships of the human race increase there becomes a wicked human *race* but whose kernel is God-loving. This continues until the imaginations of the heart of man are only evil continually to which Noah is an exception. From Adam to Noah God has provided a line of pious God's covenant-loving patriarchs. In the measure that these patriarchs love God's revelation, so in like measure the others have hatred and enmity for it. In the dispensation from Adam to Noah God has His family, then tribe. Likewise Satan, too, has his family and his tribe. One is pitted against the other. Naturally and physically they have the same flesh and blood while born from the same human organism, but spiritually and ethically they are at odds. Their souls are constructed of the same, let me say, spirituous matter, but the spirit of those souls are different as light and darkness.

When, therefore, the covenant with Adam passes over into the form of the covenant with Noah there is no essential difference in these two covenants. Nor is there an essential difference in any of the constituencies of the human race. However, we might call the covenant with Noah a clearer revelation of the covenant God. The covenant with Adam is a type or symbol of the covenant with Noah. The covenant with Noah is a fulfillment of what the covenant with Adam was a type of. Likewise again the covenant with Abraham is a fulfillment of what the covenant with Noah was a foreshadowing of. So also the covenant with Israel is a foreshadowing of what the covenant shall be in the N. T. dispensation.

B. J. D.

EEN ONHOUDBARE VERKLARING VAN "GENADE" IN "DE BRIEF VAN JUDAS"

Eenigen tijd geleden gaf de Bere-er Publication Committee te Muskegon, Mich., een Studie uit door Ds. H. Bultema geschreven over "De Brief van Judas".

Onder het opschrift "Aanduiding van de Vijanden des Geloofs" geeft Ds. Bultema daarin een verklaring van vers 4, die onzes inziens niet houdbaar is, omdat, ten eerste, de Heilige Schrift geen algemeene genade kent; en ten tweede, wanneer gelet wordt op den zin der woorden van den tekst, op de zaak die het betreft, en op des geachten Verklaarders eigen woorden ter uitlegging voor en na in het hoofdstuk gegeven, onmogelijk aan "algemeene genade" gedacht kan worden.

Schrijver dezes zeide met een enkel woord van deze zijns inziens onhoudbare verklaring iets in De Holland-sche Amerikaan, toen hij "De Brief van Judas" daar kortelijk besprak onder "Boekaankondiging".

En daarna beloofden wij Ds. Bultema, die ons nader vroeg omtrent onze bezwaren tegen zijn verklaring van vers 4, om iets meer te zeggen van onze gedachten aangaande zijn uitlegging van dit Schriftwoord.

Het volge dan hier in dit meer passende orgaan voor dergelijke gedachtenwisseling dan in het hierboven genoemde blad.

Judas, de schrijver van dezen brief, zond hem uit om zijn lezers, de Gemeente des Heeren te vermanen, toch niet na te laten te strijden voor het geloof eenmaal den heiligen overgeleverd.

En geeft in vers 4 vooreerst de reden aan voor de noodzakelijkheid door hem in het voorgaande vers genoemd.

Er waren in de gemeente sommige insluipers, inkruipers, gekomen; goddelooze mensen, die de genade onzes Gods veranderden in ontuchtigheid, en den eenigen Heerscher, God, en onzen Heere Jezus Christus verloochenden.

Ds. Bultema zegt omtrent die insluipers en die goddeloozen ware dingen, maar beweert verder, dat de genade waarvan in dit vers sprake is, ALGEMEENE GENADE is.

Wij meenen dat zulk een verklaring onaannemelijk, onhoudbaar is.

Vooreerst weet de Heilige Schrift van een genade die allen gemeen is niet af, gelijk we boven reeds aanmerkten.

Van zoodanig liefdebetoon Gods aan alle mensen wordt in Gods Woord niets gezegd. De geschiedenis der menschheid en de ervaring van het heden doen ook wel zien, dat die gunste Gods om Christus wil voor alle mensen, voor de menschheid in het algemeen, niet bestaat.

Wel beweerde menig theoloog ter Synode van de Chr. Geref. Kerk, te Kalamazoo dit jaar gehouden, dat die Algemeene Genade, die Gemeene Gratie, er was, en ook werkte, maar *wat* ze was en *hoe* ze bestond, daarvan wisten zelfs lange-jaren-gestudeerd-hebbende professors geen jota af. Dat verhinderde hen echter niet om er hartelijk en hardnekkig in te "gelooven". Hoe dit nu mogelijk is, verstaan wij niet; daar met een recht geloof een

zeker weten gepaard moet gaan. En deze adviseurs en rechters over zaken der waarheid en der leer wisten niets van hun "geloof" te zeggen.

Voor en na bleef men nog wel spreken van die befaamde geloofsleer, die er is en toch ook weer niet is; die een fundament is en toch niet aan te wijzen is; die volgens den een als een gouden draad door onze belijdenisschriften heenloopt en volgens den ander veronderstelt moet worden in al ons Gereformeerd denken en spreken; die, naar een derde beweert, een hoofdpilaar is van den tempel der waarheid, en een diepzinnige waarschijnlijkheid volgens een vierden geleerde of krantbriefschrijver; terwijl een vijfde de leer der algemeene genade onmisbaar noemt voor het verstaan der Schrift en voor het begrijpen der wereldhistorie. We zullen hierover echter niet uitwijken.

Wel heeft Erasmus gelijk in zijn Lof der Zotheid: "de geleertheit is puure onweetenheid".

Indien wij letten op het verband van den tekst en op den zin der woorden van Judas vers 4, dan is het toch wel duidelijk, dat hier van genade gesproken wordt als van de schuldvergevende en vrijmakende liefde Gods tot Zijn volk en kinderen in Christus, en het aan *de Gemeente des Heeren*, tot wie hier de heilige briefschrijver het woord richt, wel bekend is, welke "genade" die goddelooze, vleeschelijke, valsche insluipers binnen *de Gemeente*, hebben aangetast en veranderd.

Nu, dan te denken hier aan de Gemeene Genade waarvan wijlen Dr. Kuyper een gansche theorie heeft ontwikkeld, welke door vele leeraars en ouderlingen in Nederland en hier te lande, vreemd genoeg wordt aangemerkt als een Gereformeerd dogma, is zeker onmogelijk.

Want om nu eens in Dr.-Kuyper-termen te spreken: Wij vertoeven hier in Judas' brief op "het erf der partikuliere genade".

Ten tweede dient volgens Dr. Kuyper die Gemeene Gratie of Algemeene Genade om de zonde en de boosheid bij de menschen in te toomen en te stuiten, en het "terrein" der partikuliere genade toe te bereiden.

Hoe kunnen dan deze goddelooze insluipers gerekend worden onder de voorwerpen van zulk een tot deugd voerende genade-Gods-buiten-Christus-om.

Ook kan toch de tegenstrijdigheid niet aangevoerd worden, dat deze ontuchtige loochenaars van God en Christus de Gemeene Gratie hebben verzondigd.

Het zal wel niet voor tegenspraak vatbaar zijn, dat de "verandering van *de Genade onzes Gods* door deze hun oordeel dragende huichelaars en duivelsche bedriegers, zal moeten worden verstaan in den zin van tegenstand tegen en verdraaiing van de ware leer der vrije genade Gods, de loochening, lastering, en 't schandelijk misbruik dier zalige leer.

In eene verklaring van Judas' brief van de hand van Ds. Danhof, lichtte deze dit tekstvers dan ook toe, en naar wij meenen met juistheid, in dezer voege:

Formeel biedt ons dit vers de reden, waarom Judas zijn lezers opwekt tot den strijd voor het geloof der heiligen.

De gemeente der heiligen wordt door sommige in-

geslopen menschen bedreigd in haar belijden van *de leer der vrije genade*.

Goddellooze menschen de gemeente binnengesloopen, zich voordoende als ware belijders, maar die in de weerspannige ongeloovige Joden van oudtijds en in de booze lieden van Sodom en Gomorra reeds hun voorbeeld en oordeel hebben.

Die *de leer* der genade Gods veranderden in ontuchtigheid tot een aanleiding en dekmantel voor een los, ontuchtig, goddeloos leven.

De genade zelf konden zij toch niet veranderen, maar *wel de ware LEER aangaande die genade* verdraaien.

Gelijk de Antinomiaan zegt: Laat ons het kwade doen, opdat de genade des te meerder worde.

Ook zouden wel de verlichtende, niet de wederbarende werkingen des Geestes, gelijk in Hebreë 6, kunnen worden verstaan hier onder "de genade onzes Gods".

Dat *leven* onder de werkingen van *het verbond der genade* keerden zij om in den dienst der ontucht tot hun eigen verderf, leverende *een spotbeeld van de Genade Gods*. —

Zoo hebben het ook de "Kantteekenaars" begrepen, en zoo zagen wij het ook opgevat door eenige Engelsche Bijbelverklaarders.

Trouwens Ds. Bultema spreekt zelf eerst op blz. 14 van zijn "Studie", dat deze insluipers niet rond en ridderlijk voor den dag kwamen, zeggende: "Hier ben ik, ik ben een vijand van *de leer des geloofs* (op blz. 18 *de LEER der genade* genoemd).

En even verder zegt hij, dat "deze *kinderen des Duivels* midden in *de Gemeente* zaten, dus *tot haar behoorden*, en derhalve onder *de bediening der genademiddelen* verkeerden."

Volgens den profeet van de Gemeene Gratie of Gemeene Genade leer, hebben we hier dus te doen met "het terrein der Partikuliere Genade", en niet met "het breede, algemeene terrein van de Gemeene Gratie."

En Ds. Bultema verklaart op blz. 16, dat deze insluipers "doemwaardige huichelaars" waren, dus geen "neutrale" lieden, die "burgerlijke gerechtigheid" beoefenden of wier "zondeneigingen werden ingetoomd"!

Zelf bekend de geachte schrijver op blz. 16 van zijn "De Brief van Judas", dat het woord *genade* hier in den tekst gebruikt *niet anders dan Gods schuldvergevende genade kan beteekenen*.

Hoe is het dan mogelijk, dat hij eenige regels verder zegt, dat hier, waar deze goddeloozen niet godvruchtig geworden zijn door deze genade, *niet zalig zijn geworden, ze* (die genade) *daarom juist algemeene en geen hartveranderende genade is*.

Ds. Bultema houde het ons ten goede, maar die rede- neering komt ons zeer vreemd voor.

En voortredeneerende naar de pasgegeven conclusie van Ds. Bultema moeten wij aannemen, dat Algemeene Genade of Gemeene Gratie leidt tot insluipen, tot huichelen, tot tegenstaan van de waarheid Gods, tot misbruik van Gods schuldvergevende genade om tot ontuchtigheid over te gaan en te verleiden? We verstaan het niet!

Volgens den uitgedrukten gedachtengang van Ds. B.

zouden we ook het volgende moeten aannemen; dat de ééne schuldvergevende, hartveranderende Genade Gods, *wanneer ze niet aangenomen wordt, in algemeene genade* omwisselt, die met een bloot historisch geloof wel wordt aangenomen. Zie blz. 16 en 17.

Hier botst alles met elkaar, onzes inziens.

Meer nog valt aan te merken tot ons leedwezen.

Op dezelfde bladzijden 16 en 17 beweert Ds. B., dat diezelfde niet-aangenomen en toch wel weer aangenomen genade *door God welmeenend en ernstig werd aangeboden, daar Hij niet wil dat eenigen verloren gaan.*"

We hoorden diezelfde ketterij ter Synode van de Chr. Geref. Kerk te Kalamazoo in 1924 verkondigen door leeraars, die twee gezond-Schriftuurlijk Gereformeerde broeders veroordeelden wegens hun zuivere opvatting van Evangelieprediking, verbondsleer en genadeleven.

En we bedroefden ons, dat de bekende Muskegon Bereër predikant in deze mee van de leer der vaderen afweek, naar het bleek.

God de Heere zou volgens deze dwaling, en het betoog van Ds. B. in de verklaring van Judas *hartveranderende genade* aanbieden aan te voren tot het oordeel opgeschreven goddeloozen?

En het zou dien hardnekkigen ontuchtigen en huichelaars vrij staan om die *onwederstandelijke genade* Gods af te weren en tot allerlei boosheid en onreinheid te gebruiken?

Waar wordt in Gods Woord zoo iets gedrochtelijks geleerd?

En toch is het ook weer *GEEN algemeene genade* dezen loochenaars van God en Christus ten deel gevallen, volgens den door ons bestreden, ons anders aangenamen, uitlegger, want (zie blz. 17) "zij hebben de schuldvergevende liefde Gods wel aangenomen; want anders hadden ze niet in de kerk kunnen komen."

En hoe dan ook nog daarna Ds. B. kan overgaan, — na "het feit aangetekend te hebben, dat in Nederland en Amerika..... vele duizenden christenen zich op grond der Gemeene Genade Gods in allerlei werelddienst verloren hebben" —, om op blz. 17 en 18 vervolgens te zeggen: "Men dient zich niet te verwonderen, dat hiertegen (dat zich in werelddienst verliezen op grond der Gemeene Gratie) hier te lande een geweldige reactie is ontstaan, en dat men er toe gekomen is om te loochenen, dat er genade aan de goddeloozen (hier dan natuurlijk bedoeld de tot het oordeel der verdoemenis tevoren opgeschrevenen) wordt bewezen", is toch zeker wel zeer zonderling, meenen wij.

We hebben Ds. Bultema meer gehoord over "genade", en van zijn hand meer gelezen over het begrip en het woord "genade" in de Heilige Schrift.

Tot heden echter komt het ons voor, dat hij in *deze* zaak weinig helder en klaar is.

En dat hij in "De Brief van Judas" te dezer zake zich herhaaldelijk weerspreekt.

Ook kan de overigens voor de waarheid en het onverduisterd gezag van Gods Woord zeer ijverende Muskegonsche leeraar, het weten, dat de bekende twee leeraars

niet *daarom* in de eerste plaats den strijd hebben aangebonden tegen de dwaalleer van de Gemeene Gratie, bijna algemeen in Nederland gehuldigd op 't gezag van Dr. Kuyper en Dr. Bavinck, en hier te lande ook, zonder dat zelfs de opleiders van aanstaande predikanten er iets van weten te verklaren, uit navolging door Gereformeerde leeraars en belijders aanvaard, dat duizenden zich in werelddienst verliezen met een beroep op de Gemeene Gratie van Kuyper, maar omdat deze valsche leer Gods eere aantast, on-Schriftuurlijk is, en tegen de Gereformeerde belijdenis ingaat.

En zou nu de Brief van Judas het bewijs leveren, dat aan goddeloozen (hier verworpenen en verdoemden) *genade* wordt bewezen?

Hoe *kàn* het?!

G. V. B.

DAT WAS ALLES WAT HAAR OVERBLEEF

Onder het hoofdje: PAGEANT, had zekere Margaret Widdemer in THE OUTLOOK van Nov. 19 laatstleden het volgende mooi-gevoelde, (Zooals men dat wel eens uitdrukt) maar toch diep-treurende gedichtje:

Though I go with banners,
Oh, never envy me.
These flags of scarlet flying,
This purple that you see.....
This air of marching triumph
Was all that I could save
Of loves that had an ending
And hopes that had a grave. — *)

Dat was alles wat overbleef van liefde en hoop in deze wereld voor haar. En deze wereld vergaat, en al wat in en van deze wereld is.

Zij stelt ook hare dienaren steeds teleur. Dat kan niet anders. Dat zegt Gods Woord ons, en dat leert de ervaring van elken dag, zoodra maar het dagblad, al te gretig soms aangegrepen, ons bereikt en door ons wordt ingezien.

Het is al een voorbijtrekkend beeld van valsche vreugde, en ijdele trots, en leugenachtige zegetocht. En de achtertocht is ellende en dood!

Dat is alles wat de wereld haar liefhebbers schenkt en overlaat, mèt de eeuwige wanhoop.

Wel hem en haar, die het den grooten Apostel Paulus door genade kan nazeggen uit het rijke anti-thetische achtste hoofdstuk van den Romeinen Brief; dat hooggestemde, allesomvattende, naar de glorificatie hakende, aandoenlijk teer-geestelijke, boven-den-val uitgaande, en over-dood-en-doem heenziende, jubellied: WIJ ZIJN MEER DAN OVERWINNAARS DOOR HEM DIE ONS HEEFT LIEFGEHAD. —

G. V. B.

Vertaling van bovenstaand vers:

*) Hoewel met banieren daarheen gaande, benijd mij daarom niet. Alles wat mij overbleef van liefden, die aan een einde kwamen; van hopen, die ten grave werden gebracht, waren deze wapperende scharlaken vlaggen, dit purper dat gij ziet, deze "triumfantelijke" aangenomen houding.

TOTAL DEPRAVITY**Dr. Abraham Kuyper's Defense of the Unscriptural Proposition That Natural Man Performs Real Positive Genuine Good Works**

Scripture abundantly testifies, so it appeared, that natural man is totally depraved, that the civic good works which he performs are sin, that, therefore, the depraved sinner sins only. It was also shown how that St. Augustine, John Calvin, and our Standards are in full agreement with the scriptural teaching that man is totally depraved to the extent that he can do no good, whatsoever.

Thereupon I asserted and proved how that the late Dr. Abraham Kuyper taught in his "De gemeene gratie" that the depraved sinner, even though he be dead in trespasses and sin, nevertheless performs real and genuine good works. According to Kuyper the bad tree brings forth good fruit.

Over against the plain teaching of scripture to the effect that natural man sins only, that the bad tree brings forth bad fruit, Kuyper placed the unscriptural proposition that natural man performs real genuine positive good works, that the bad tree brings forth good fruit.

Kuyper realized that his theory of common grace would not be received by the group for which he wrote if he neglected to persuade his readers that the axioms of his theory are found in God's Word. Kuyper therefore attempts to convince his readers that his premises are found in scripture. In this he was eminently successful as history proves. At least the Christian Reformed Church of America is saturated with Kuyper's theory of common grace. Our last synod, either consciously or unconsciously elevated the theory to a church dogma.

The proposition that natural man performs real genuine good works is one of the three premises or pillars supporting the entire super-structure of Kuyper's theory of common grace. Kuyper must prove therefore that these three pillars have a scriptural basis. If he fails in this the entire superstructure collapses.

In this particular article it will be made clear that Kuyper did not succeed in proving that the proposition "natural man performs positive good works" has a scriptural and confessional basis. His failure was inevitable for the premise is unscriptural as we have already seen. One cannot find in scripture proof for an unscriptural proposition. God's Word does not militate against itself. Yet Kuyper attempted to prove that his unscriptural and unconfessional premise is nevertheless scriptural and confessional. And he failed as will be made plain.

Kuyper's proof comprises a passage from the second chapter of Paul's epistle to the Romans, a few quotations from our standards, and an argument which is purely a product of his own fertile imagination. The passage from scripture reads as follows:—For when the gentiles, which have not the law, do by nature the things of the law, these, having not the law, are a law unto themselves: Which shew the work of the law written in their hearts, their conscience also bearing witness, and their thoughts

the meanwhile accusing or else excusing one another. (Rom. 2-14:15).

From our standards Kuyper quotes the following: "And being thus become wicked, perverse and corrupt in all his ways, he hath lost all his excellent gifts, which he had received from God, and only retained a few remains thereof" (Art. 14 of the confession of faith).

And again: There remains however in man since the fall, the glimmerings of natural light, whereby he retains some knowledge of God, of natural things and of the difference between good and evil and discovers some regard for virtue, good order in society and for maintaining an orderly external deportment. But so far is this light of nature from being sufficient to bring him to a saving knowledge of God and to true conversion that he is incapable of using it aright even in things natural and civil. (Canons of Dordrecht, chapter 3 and 4, Art. 4).

Not only does Kuyper quote scripture and our confessions in support of his unscriptural premise, but in addition to this he attempts to bolster up his proposition by a reasoning which, as was said, is purely a production of his own imagination. The particular argument of his is without objective reality, has no scriptural basis. It is a piece of psychological nonsense, a miserabile dictu.

The argument to which I refer is found on pages 305, 306 of "De Gemeene Gratie", volume II. In the paragraph which I now quote Kuyper attempts to make it appear psychologically plausible how that the reprobate, the unregenerate with his corrupt will, wills to do and actually performs real genuine positive good works. The reprobate whose will is corrupt, nevertheless wills to perform genuine positive good works. This is the strange phenomenon which Kuyper now attempts to explain, psychologically.

The paragraph reads as follows: "Immers het valt niet te ontkennen, dat menig onbekeerde wel terdege ook met zijn wil velerlei goede dingen wil. Zeer dikwijls is het zelfs een ongemeene wilskracht waarmee ze een goede zaak doorzetten. Daarom is het noodig hier tot een tweede onderscheiding te komen. Onze eerste onderscheiding was, dat er in ons is een middelpunt waarvan onze levenswerking uitgaat, en een omtrek waarin die levenswerking uitkomt. We stellen daarbij dien uitgang van deze levenswerking voor als het uitstralen van lijnen, en oordeelden nu dat de zonde deze uitgaande lijnen afbuigt in geheel verkeerde richting, maar dat de gemeene gratie, van ter zijde in komende, deze afbuiging stuit, en zoo menige levenswerking in haar uitstralen toch nog op het goede punt doet uitkomen. De lijnen zijn dan als kromme, omgebogen lijnen gedacht; als ze uit het middelpunt uitkomen, neigen ze alle naar links, maar hooger of lager op buigt de gemeene gratie ze dan weer naar rechts om. Fijner konden we aanvankelijk de onderscheiding niet nemen, zou niet alle helderheid en doorzichtigheid in de voorstelling teloor gaan. Thans echter moet hier een tweede onderscheiding aan toegevoegd, rakende dat middelpunt zelf.

Onder dat middelpunt verstonden we ons ik in het

centrum van ons wezen, en tegenover onze levensuitingen genomen, is dat dan een. Maar beschouwen we nu dat middelpunt op zichzelf, dan springt het in het oog, hoe ook hier weer te onderscheiden valt, eenerzijds tusschen onze neigingen, ons verstand en onzen wil, en anderzijds tusschen ons ik, dat in deze drie werkt. Ik neig, Ik denk, Ik wil. In het ik vindt en neiging en verstand en wil het vereenigingspunt. Hieruit blijkt, dat men ook in het middelpunt zelf van ons wezen weer te onderscheiden heeft: (a) de kern er van in ons ik en (b) de onderscheidene bewegingen of functien van dat ik. En is dit eenmaal goed gevat, dan zal men terstond inzien, hoe alleen dat ik, als binnenste kern, blijft wat het is, maar hoe daarentegen die neiging, die denkende en die willende beweging, bij weeromstoot, zekeren invloed van de gemeene gratie ondergaan. Beproof het zelf maar door drie, vier dunne koperdraden te nemen, die ge in een punt saam vastlegt, en nu naar verschillende kanten uitlegt, en onderaan het vereenigingspunt met uw linkerhand naar links afbuigt, onderwijl ge op de helft van den draad ze met uw rechterhand ombuigt naar rechts. Dan toch zult ge zelf voelen, hoe de druk door uw rechterhand uitgeoefend niet alleen de uiteinden der draden naar rechts ombuigt, maar ook benedenwaarts zekeren druk op het benedengedeelte uitoefent, dien ge op de vingers van uw linkerhand zeer duidelijk waarneemt. Ditzelfde nu geldt natuurlijk ook van de gemeene gratie. Als zij, op welk gedeelte van de lijn ook, die lijn aangrijpt, en in haar verder verloop naar rechts buigt, komt hieruit ook een spanning, en druk naar beneden voort, die wel nooit de kern van het ik kan aandoen, maar wel haar uitwerking heeft, op de neiging, op het bewustzijn, en op den wil. En hieruit verklaart het zich, dat de onbekeerde tot in zijn wil den invloed der gemeene gratie ondergaan kan."

In this way Kuyper attempts to explain how it is possible for the spiritually dead sinner to perform positive good works. It will be pointed out presently that his solution is psychologically impossible.

The above argument together with the above quotations from scripture and the standards constitute Kuyper's proof for his premise.

Kuyper's Proof Imaginary? His Solution Untenable

Let us make this clear. We shall set out with an analysis of Kuyper's exegesis of Romans II; 14, 15, "For when the gentiles, which have not the law, do by nature the things of the law, these having not the law, are a law unto themselves: who show the works of the law written in their hearts, their conscience also bearing witness, and their thoughts the meanwhile accusing or else excusing one another."

Much of what Kuyper says about this passage we agree with. But we are not at one with the following: "En eindelijk in de vierde plaats volgt uit Romeinen II; 14, 15 dat deze gemeene genade den gevallen zondaar nog kracht leent, om het goede te doen. De Apostel zegt toch: "Indien de heidenen die de wet van Sinai niet hebben van nature de dingen doen die der wet zijn". Zij

kennen ze dus niet alleen, maar zij doen ze ook, en juist daaruit dat zij ze doen, trekt Paulus de conclusie, dat ze er kennis van hebben. Dat doen is dus zelfs uitgangspunt voor het apostologisch betoog. Staat het nu vast, dat zelfs een kind van God betuigt "onbekwaam te zijn om enig goed als uit zichzelf te denken, veel minder te doen", dan volgt hieruit noodwendig, dat ook de Heidenen dit goede doen, niet uit zichzelf of uit eigen kracht, maar alleen omdat de gemeene genade hen hiertoe aandrijft en hiertoe bekwaamt."

From this quotation it appears that Kuyper regards this particular scriptural passage as proof for the proposition that natural man performs positive good works. Then too, the above quotations taken from "De gemeene gratie" again indicate very clearly that Kuyper regarded outward conformity to the law as having real ethical value.

The particular scriptural phrase which according to Kuyper asserts that the reprobate performs real genuine good works, is, "For when the gentiles, which have not the law, do by nature the things of the law,". According to Kuyper the apostle is teaching that natural man performs positive good works when he declares that the gentiles do by nature the things of the law. So Kuyper maintains, notwithstanding the fact that the apostle in the following chapter asserts: "For we have proved both Jew and Gentiles that they are all under sin; as it is written: There is not one righteous, no, not one, there is none that understandeth, there is none that seeketh after God. They are all gone out of the way, they are together become unprofitable; there is none that doeth good, no not one".

If Kuyper's exegesis of this particular passage is correct then Paul in this very letter is in conflict with himself and defeats the very purpose of his epistle.

Not one of all the reformed commentators which I consulted, uphold Kuyper in his exegesis of Rom. 3; 14, 15. Kuyper stands alone. His exegesis of this particular passage is altogether pelagianistic. Commentators do disagree as to whether the phrase "do by nature the things of the law" should be interpreted in the sense of "outward conformity to the law as the heathen have it, or whether the sentence must be explained to mean that the heathen do the office of the law i.e. to command and forbid. Granted that the former interpretation is correct, even at that the text is no support for Kuyper's premise. His proposition requires a scriptural passage which asserts that the sinner who conforms outwardly to the law is performing real genuine positive good works. And this the passage in no wise teaches. A careful analysis of the text reveals that the sentence "do by nature the things of the law" may not even be explained in the sense of "outward conformity to the law", but that the phrase means that the heathen do the office of the law i.e. to command and forbid. The apostle teaches in these two verses that the heathen do not have the law which God proclaimed from Mt. Sinai and ingraven on tables of stone, but the heathen, so the apostle maintains, do nevertheless have a law which they themselves dictate. For

that very reason the heathen are a law unto themselves. And the fact that they dictate to themselves a law implies that sin did not destroy in man's soul his moral sense. Man, even though he died morally and spiritually remained nevertheless an ethical being. Even though he be dead in trespasses and sin he nevertheless is sensible of the fact that there is a right and a wrong, Kuyper in commenting on the above scriptural passage says: "En dit nu is de reden, waarom Paulus, in zeker opzicht de besten der heidenen boven het gros der Joden verheffende, speciaal van de heidenen met zooveel nadruk zegt dat zij het werk der wet nog in hun harten geschreven hebben". Indeed if Kuyper's interpretation of the passage is correct then Paul is not merely elevating the most noble of the heathen above the mass of Jews but even placing them in a class with the saints for, according to Kuyper, Paul teaches in these particular verses that the heathen *by nature* perform positive good works. According to scripture, however, man *by nature* is *dead* in trespasses and sin. It is not at all true that Paul is teaching in this chapter that the noblest of the heathen are more virtuous than the mass of Jews. An assertion of this kind is nothing less than a lamentable and disgusting distortion of Paul's words. The apostle argues with great vigor that both Jews and Gentiles are under sin.

In fine the passage in nowise supports Kuyper's premise.

Let us now analyse the proof which Kuyper adduces from the standards. He quotes from Art. XIV of the confession of faith where it is stated as we have seen that man lost all his excellent gifts, which he had received from God, and only retained a few remains thereof. Kuyper regards this passage as furnishing the proof which he needs. Perhaps the Art. would serve him if it ended where Kuyper breaks off. Fact is, however that the article continues beyond the point where he ceased to quote. That which follows Kuyper omits and one sees at once why he did so when one acquaints himself with the contents of the section omitted. It reads as follows: "which however are sufficient to leave man without excuse; *for all the light which is in us is changed into darkness*, as the scriptures teach us saying: "the light shineth in the darkness and the darkness comprehendeth it not, *where St. John calleth men darkness*. Therefore we reject all that is taught repugnant to this, concerning the free will of man, *since man is but a slave to sin*; and has nothing of himself unless it is given him from heaven. For who may presume to boast, *that he of himself can do any good* since Christ saith, no man can come to me except the Father, which has sent me draw him?"

It is very clear why Kuyper omitted this section of the article. The very opposite from what Kuyper maintains in the premise under discussion is taught here. Kuyper asserts that man performs real positive good works. In the above quotation it is taught *that all the light which is in us is changed unto darkness*; that *St. John called men darkness*; that *natural man is but a slave to sin*; that *natural man, disconnected from Christ, can do no good*. The remnants of which the article speaks refer to man's

morality and rationality. Man even though he died spiritually remained nevertheless a rational moral being. Indeed and Satan likewise. The remnants, as is very evident from what follows, do not at all imply that man after the fall retained such gifts as would enable him to perform real positive good works. Kuyper nevertheless would have it so.

It is clear that Art. XIV instead of supporting Kuyper's premise completely overthrows it. Kuyper fully realized it. He was well aware of it that the Article as a whole militates against his proposition. He could do no better than omit the damaging section. This he did.

In the class-room, in the presence of his students, Kuyper, the theologian, the professor in dogmatics, commented on this particular article. What he then had to say was preserved by his students and is found in the 'Dictaten Dogmatiek' (page 84 Locus De Peccato). Kuyper on that occasion expressed himself as follows: "Nu komen wij tot de vraag: Wat is er van de *rudera* (remnants) *aan*? De mensch is in al zijne wegen verdorven maar behield, gelijk Art. XIV der confessie het leert, "kleine overblijfselen". *De Ethischen zijn het op dit stuk verbazend met de confessie eens, maar vergeten wat er op volgt: "overmits al 't licht in ons duisternis is."* Die overblijfselen worden uitgemeten, door een vergrootglas bezien, en op 't laatst zijn die kleine overblijfselen bijna de geheele mensch.

Daarentegen leert de confessie ten opzichte dezer rudera (remnants): dat in de *natuur* van den mensch *niets goeds overbleef*, maar dat de mensch wat de natuur betreft, geheel zondig is en noch naar zijn intellectueel, noch naar zijn thelematisch wezen *iets ten goede vermag*; dat deze rudera daarentegen wel gelden ten opzichte der *substantie*. Natuur en substantie zijn zoo onderscheiden: dat de natuur is: id quod nascitur, de werking; substantie datgene waaruit gewerkt wordt. Dat de wil bedorven is, wil dus niet zeggen, dat de voluntas noluntas werd; dan was de substantie gekrenkt; maar dat de werking der voluntas altijd in minus loopt, verkeerd is bij de mensch."

Let us now listen to the author of the "De Gemeene Gratie." We read on page 12 of "De Gemeene Gratie", volume II, the following: "Er is dus in onze Belijdenis niet uitsluitend sprake van de volstreckte tegenstelling tusschen geloof en ongeloof, zonde en heiligheid, maar uitdrukkelijk wordt in onze belijdenis, zoowel aan de zijde des zondaars als aan de zijde der geloovigen, zekere oorzaak aangegeven. waardoor het komt, dat er in de gevallen mensch nog *zeker goed* overbleef, en in den geloovige nog zeker kwaad nawerkt."

Kuyper places Art. 14 in conflict with itself. According to Kuyper, the professor in dogmatics, Art. 14 teaches "dat in de *natuur* van den mensch *niets goeds overbleef* maar dat de mensch wat de natuur betreft geheel zondig is en noch naar zijn intellectueel, noch naar zijn thelematisch wezen iets ten goede vermag". According to Kuyper, the author of "De Gemeene Gratie", Art. 14 teaches: "dat er in den gevallen mensch nog *zeker goed* overbleef". The term "zeker goed" in the above quotation means real genuine good, good in the ethical sense. This becomes

at once evident when one turns to the sentence in "De Gemeene Gratie" in which the term appears and connects that sentence with its surroundings. Then it becomes clear that the term may not be taken metaphisically and then be made to apply to the image of God in the wider sense, to the substantia of the soul. To do this would be misinterpreting Kuyper as appears from the following phrase: "maar ook dat de algemeene genade de gevallen zondaar nog kracht leent om het goede te doen", (page 17 of volume II De Gemeene Gratie).

How it is to be explained that Kuyper at one time made Art. 14 assert "*dat er in de natuur van den mensch niets goeds overbleef*" and at another time "*dat er in de gevallen mensch nog zeker goed overbleef*".

We are confronted here with a contradiction since the term "good" both times has the same meaning i.e. ethical good.

There is only one possible explanation: The Kuyper who makes Art. 14 say "*dat in de natuur van den mensch niets goeds overbleef*" is Kuyper The Professor in dogmatics. This Kuyper was not casting about in search of proof for a theory. The Kuyper who makes Art. 14 say "*dat er in den gevallen mensch nog zeker goed overbleef*" is Kuyper the Author of "De Gemeene Gratie" in search of proof for a theory.

The vision of Kuyper the Professor in dogmatics was not impaired by a theorie. This Kuyper therefore can see and for that reason interprets Art. 14 correctly. Kuyper The Author of De Gemeene Gratie has a beam in his eye. This beam is his theory. This accounts for his misinterpretation of Art. 14.

Kuyper the author of the "Gemeene Gratie" assures us that the believer and the unbeliever, God's people and the world do not stand opposed to each other as light and darkness. This appears from the following: "Er is dus in onze belijdenis niet uitsluitend sprake van de volstreckte tegenstelling tusschen geloof en ongeloof, zonde en heiligheid. . . . dat er in den gevallen *mensch nog zeker goed overblijft*, en in den geloovige nog zeker kwaad nawerkt." And again: "Dat de wereld meevalt is te danken aan het licht der natuur, dat God nog in den gevallen zondaar brandende houdt; en evenzoo dat de kerk tegenvaalt, is gevolg van het beleden feit dat de zonde nog in den geloovige nawerkt," We have no objection to the second half of the above quotation. Indeed, it is a sad fact that the believer has only a small beginning of true obedience. The above quotations have this significance: they clearly indicate how that to Kuyper's mind the believer and the unbeliever, the church and the world do not stand opposed to each other as light and darkness. There burns in the heart of the unregenerate, dead in trespasses and sin, a light, in the ethical sense. Jesus words: "Thou art the light of the world" applies, according to Kuyper, to the world itself. It is not true what the apostle Paul wrote to one of the churches: "For ye were at one time darkness, but now are ye light in the Lord". The group of christians which the apostle was addressing were always light. What ails

Paul? The Fathers of Dordt erred when they declared that "all the light in man is changed into darkness.

The other passage which Kuyper quotes in support of his proposition is taken as we have seen, from the Canons of Dordt, chapter 3, 4, Art. 4. Here again Kuyper omits that portion of the Art. which militates against his premise. The omitted section reads as follows: "Nay further this light, such as it is, man renders wholly polluted, and holds it in unrighteousness, by doing which he becomes unexcusable before God". The light of which this passage speaks is not of such a quantity so as to enable man to perform real genuine positive good works, having real ethical value as Kuyper would have it. From what follows it appears that this is not the case. Also the light of which this article makes mention refers to mans rationality and morality. The term "light" means as does the term "remnants" of Art. XIV of the confessions, that man after the fall remained a rational and moral being. Indeed and so did Satan. This article too instead of supporting Kuyper's proposition completely overthrows it. That part which Kuyper omitted teaches that man is polluted and unrighteous in all his ways. Thus it appears how that Kuyper in his "De Gemeene Gratie" makes himself guilty of a miserable distortion of the truth in the attempt to place his theory on a scriptural and confessional basis.

Let us now notice how Kuyper explains psychologically the performance of real genuine positive good works by the natural man. The passage containing his solution of the matter is found above. Briefly stated it is this: The will of man emerging from the center of his being is headed in the wrong direction toward lawlessness. Without the gracious interference on the part of God that will would continue in the wrong direction and finally embody itself in a lawless sinful evil act. God interferes. God bends, curbs, deflects that corrupt will headed as it emerges from the center of man's being (which center Kuyper calls man's ego) in a direction toward lawlessness. God now bends that corrupt will in the opposite direction with the result that this will terminates on the shores of God's law. This according to Kuyper takes place in the soul of the natural man performing positive good works. In this way God causes natural man to will and to perform positive good works. Common grace exerts an influence, a pressure on man's will without changing the center of man's being i.e. the ego. To this Kuyper adds the illustration of the wires.

He bids us to put his explanation of the matter to a test. We are bid to make fast 3 or 4 wires at point A. Thereupon we are told to bend the wires to the left with the left hand. Then we are directed to bend the upper half of the wire to the right. We are told to do this with the right hand. And Kuyper assures us that the pressure exerted by the right hand extends to the lower half of the wire as the sensation of pressure which the experimenter perceives upon his left hand indicates. But, and this is the point, the pressure exerted by the right hand does not extend to point A.

Now before I proceed to criticise the above explanation

I wish to have it understood that I am a firm believer in the providence of God. Scripture teaches me that God maintains, cooperates with and governs all things. The will of the moral creature forms no exception. The will of God is operating in and through the will of every moral creature, be he devil, angel, culprit or saint, in such a way that the moral creature wills and acts as the Lord God determined and wills that he shall. Yet in and through it all man remains a free moral agent. And although the action, the deed in its entirety is God's act and at the same time man's, man, not God, is the subject of the deed. The thief steals. God operates in and through the will of the thief in such a way that he steals. Yet it is not God but the thief who steals. He who attempts to explain the operations of God's will in and through the will of man must take heed not to do violence to man as a free moral agent.

Kuyper ascribes the positive good works performed by the unregenerate to the cooperation of the Divine will with the will of the doer. We have no objection. God's will operating with in and through the will of the moral creature is a scriptural truth. God's providence implies exactly this. But according to Kuyper the will of God is operating in with and through the will of the unregenerate in such a way that violence is done to him as a free moral agent. Kuyper's illustration clearly indicates it. The wires are made fast at point "A" which point represents man's ego. The lower half of these wires are deflected to the left by the left hand. The upper half of the wires are deflected to the right by means of the right hand. The hands of the experimenter represent God's will, the wires the will of man and point "A" man's ego. This should be kept in mind if one shall succeed in grasping the idea imbodyed in the illustration.

I repeat, Kuyper, in his attempt to explain the cooperation between the Divine and the human will relative the good works performed by the reprobate, does violence to man as a free moral agent. The deflection of the wires is due solely to the pressure which the hand of the experimenter exerts upon the wires. It is not point "A" deflecting the wires. The deflection is not the result of point "A" plus the wires cooperating with the hands of the experimenter. Yet this ought to be the case as point "A" represents the ego of man and the wires his will. The deflection is solely the work of the experimenter. Point A and the wires are inactive, absolutely. Indeed how could it be otherwise. According to this illustration therefore the ego and the will of the natural man have nothing to do with the good works he performs. According to the illustration the bending of the corrupt will in the direction of God's law is solely the work of God. The ego of the sinner together with his will are inactive relative the bending of his will and consequently the performance of the good deed. According to the illustration the natural man performing good works is a mere puppet in the hands of God. The natural man ceases to be a free moral agent and the subject of the deed which he performs.

Kuyper's explanation of the psychological implication

of the proposition to the effect that the natural man performs positive good is even more impossible than Rome's conception of the image of God. It is worse than fatalism.

Kuyper's solution involves that the natural man performing positive good works is insane. For the will of man is a rational will and is defined as the striving of the soul after that which it regards as good. The will of man is permeated, to express it this way, with thought, with an idea. This makes the human will rational. Volition and thought can be separated in abstracto only. Let us now return to Kuyper's illustration. The will (wires in the illustration) emerges from the ego (point A in the illustration) as the starting point. But notice how that the will is not changed but bent. The will is not changed therefore and consequently the idea permeating the will suffers no change. The sinner therefore is not at all aware of it that he is performing God's law. He wills and thinks the very opposite from what he is doing as neither the volition or the thought were changed. This now is insanity.

Further according to Kuyper's conception of the cooperation between the Divine and the human will relative the performance of positive good works by natural man, God is the active and positive cause of the ego of the sinner remaining sinful and spiritually dead. For it is the left hand of the experimenter which prevents his right hand from exerting pressure on point A.

Finally, in a single volition the sinner's will proceeds in two opposite directions. The same wire is bent first to the left then to the right by the hands of the experimenter. The sinner in a single volition stands opposed to himself. If this is not nonsense pray what is it?

To be sure I am not unmindful of the fact that we are dealing with a figure. Fact is however that the illustration reflects perfectly Kuyper's conception of the cooperation between the Divine and the human will relative the positive good works which the sinner performs. Bear in mind that Kuyper cannot permit on his standpoint, the ego of the sinner to deflect the will. He cannot, on his standpoint, permit the will to emerge from its source (point A the ego) in the direction of God's law. He may not permit the influence which the will of God exerts upon the will of man to effect the ego. This would mean the regeneration of the reprobate.

In fine, Kuyper's conception of the relation which the ego sustains to the will is untenable. He conceives of it like unto the relation which the fountain sustains to the water emitted. Only at one point do the will and the ego connect i.e. at the source. By far the greater part of a single volition is disconnected from the ego. This would imply that I, the ego, am responsible only to a very limited degree for what the will wills and does. We may not therefore conceive of a separation between the will and the ego at a single point. On the other hand the will and the ego must be conceived of as co-extensive and co-inciding at every point. According to scripture the heart and not the ego is the source of my thoughts and volitions. "Keep thy heart with all diligence, for out

of it are the issues of life." Prov. 4:23. "For out of the heart proceed evil thoughts, murders, adulteries, fornications, thefts, false witness, blasphemies." Matt. 15:19.

Thus it appears that Kuyper's attempt to make it seem psychologically possible for total depravedness and genuine virtue to dwell together in one body ended in a dismal failure. It could not be otherwise for, as was said, he attempted the impossible and in doing so attained to the height of the absurd.

Let us now give a brief resumption of what thus far has been given disclosed or proved.

It was shown how that scripture teaches that man is totally depraved to the extent that he can do no good but sins only.

There upon it was disclosed how that Dr. A. Kuyper in his "De Gemeene Gratie" overthrows the scriptural and confessional doctrine of man's total depravity. Proof was furnished for the fact that Kuyper denies the doctrine outright and by implication in that he teaches that natural man by means of common grace performs real genuine positive good works.

We then considered the scriptural confessional passages which Kuyper regarded and quoted as a proof for his unscriptural and unconfessional proposition that natural man dead in trespasses and sin performs real genuine positive good works. A careful analysis of these passages brought to light that they teach the very opposite from what Kuyper attempts to make them teach. It appeared that in these particular passages it is maintained that man is totally corrupt and capable of sinning only. And thus it was abundantly established that Kuyper's proposition is a negation of scripture and the confessions.

It also became evident that to Kuyper's mind the church and the world do not stand opposed to each other as light and darkness. Contrary to the scriptures and the confessions Kuyper teaches that the spiritually dead sinner is light as well as the believer.

Next we criticised that particular passage of the "Gemeene Gratie" in which Kuyper attempts to justify his proposition psychologically. It appeared that Kuyper did not succeed in explaining satisfactorily the operation between the Divine and the human will relative his proposition. The explanation turned out to be a startling piece of psychological nonsense. The subject of the sinner is obliterated i.e. his ego, his "I". The sinner is reduced to a mere puppet. In a single volition he proceeds in two opposite directions and thereby stands in direct opposition to himself. The sinner is doing the very opposite from what he thinks he is doing, and this is insanity. His responsibility is reduced to a minimum in that the ego is separated from the will and God, not the sinner himself, is the positive and active cause of the fact that the sinner is and remains sinful in his ego. God therefore is the author of sin, according to Kuyper's conception, as it is God and not man himself, i.e. the ego of man deflecting the will in the direction of lawlessness.

And thus it turns out how that the pillar for which

we have been searching (i.e. the reprobate performs real positive good works) is purely an imaginary one. In due time it will be made clear in this periodical that the remaining pillars are also imaginary. This having been done the theory of Kuyper's "Common Grace" will remain hanging in mid-air, a mere phantom.

Thus far it has already been made clear in this and in the preceding articles that the author of "De Gemeene Genade" injected into the organism of the church a deadly poison drying up the very life of the church.

A few remarks in conclusion.

Several of the learned in our midst regard "De Gemeene Gratie" of Dr. A. Kuyper as a master piece, a monumental work.

They have been harassing for about a year and a half now the Revs. H. Hoeksema and H. Danhof because they refused to subscribe to the teachings of the author of the "Gemeene Gratie".

Classis Grand Rapids East suspended Rev. H. Hoeksema because he refused to promise to discontinue exposing the dangers and fallacies of Kuyper's theory of common grace. A similar fate awaits us.

Dr. C. Bouma, professor of the chair of dogmatics at our Seminary pleaded for four hours with the synod in his endeavor to persuade that body to adopt Kuyper's theory of common grace. He succeeded by holding up before the eyes of the members of the synod the "schrikbeeld" of anabaptism.

And so it happened that the last synod of the Christian Reformed Church of America elevated to a church dogma Dr. Kuyper's theory of common grace. I am convinced that the synod did so unknowingly with the exception of the learned committee on common grace appointed by the synod. The duty of that committee was to serve the synod with advice. I repeat with the exception of the committee and a few others, in the main Dr. Jan Karel Van Baalen, the synod unwittingly did what they did. Members of the committee were Dr. Y. P. De Jong, Dr. C. Bouma, Rev. E. Van Halsema and others, with Prof. L. Berkhof as adviser.

A few more remarks.

Dr. C. Bouma declared on the floor of the synod that it was his aim to expound and to popularize the theology of Dr. A. Kuyper.

Relative the common grace of Dr. Kuyper Prof. L. Berkhof wrote in "The Witness" as follows: "Wij kunnen ons over het algemeen heel goed vinden in de groote lijnen zooals die door Kuyper en Bavinck zijn uitgestippeld".

G. M. O.

Be not too busy with thy work and care
To look to God, to clasp thy hand in His;
Miss thou all else, but fail not thou in this.
Thou needst not all alone thy burdens bear.
Listen and wait; obey and learn His will.
His love and service all thy life shall fill.

GOD WEDERSTAAT DE HOOVAARDIGEN, MAAR DEN NEDERIGEN GEEFT HIJ GENADE

— Jac. 4:6b; I Petr. 5:5b —

De HEERE laat de ziel des rechtvaardigen niet hongeren, maar de have der goddeloozen stoot Hij weg. — Spr. 10:3.

Het werk des rechtvaardigen is ten leven; de inkomst des goddeloozen is ter zonde. — Spr. 10:16.

De weg des HEEREN is voor den oprechte sterkte, maar voor de werkers des ongerechtigheid versterking. — Spr. 10:29.

Zie, den rechtvaardige wordt vergolden op de aarde; hoeveel te meer den goddelooze en zondaar! — Spr. 11:31; I Petr. 4:18.

De HEERE laat de ziel van die Hem vreest niet hong'ren;
Hij leeft uit 's Vaders hand en vreest geen hongerdood;
Maar van 't godd'looze volk—de oud'ren met de jong'ren
Stoot God hun have weg en laat hen in den nood;

Op 't brood Zijns gunstelings gebiedt de Heer' den Zegen,
Al zou zijn bete droog-, zijn drank slechts water zijn;
Maar van 's godd'loozen goed, door onrecht meest ver-
kregen,
Verkeert Hij 't brood in steen; in bitt're gal zijn wijn!

's Rechtvaardigen bedrijf zal hem ten leven strekken.
Dewijl hij 't geen hij wint "Gods eigendom" beschouwt;
Maar 't opgelegde goed der gierigaards en vrekken
Verdwijnt: "Vervloekt is elk die op den mensch ver-
trouwt!" (Jer. 17:5; Ps. 49:7—15)

Wat baten geld en goed op reize naar den Hemel. . . ?
De Heere kent Zijn kind en weet wat het behoeft
Op gansch zijn pelgrimstocht door 't nietig aardsch
gewemel;
Waarom dan ongegrond Zijn Vaderhart bedroefd. . . ?!

De weg des Heeren is voor den oprechte sterkte;
("Gods weg" is: "t Voorschrift Gods voor Wandel en
Geloof"; (Gen. 18:19, Kantt. 41)
Maar voor wie onrecht werkt, en op "Gods Weg" niet
merkte,
Zal hij verstoring zijn: die wordt der hel ten roof!
Gods Zoon is ons de Weg, de Waarheid en het Leven;
Genade Gods in Hem heeft ons daarin gezet!
Maar zij, die, wars van God, zich in den weg begeven
Die uitloopt in 't verderf,—hen treft de Vloek der Wet!

Zie, den rechtvaardige vergeldt de Heer' op aarde
Reeds voor zijn kwade daad, opdat hij wijsheid leer';
Hoeveel te meer den goddelooze en ontaarde
Die Zijnen Wil weerstaat en spot met plicht en eer!

Gelijk een wervelwind,—door d' adem Gods gedreven —,
(Spr. 10:25)
Niet meer vernomen wordt, weervaart het ook den zot
Die God vijandig is; maar die rechtvaardig leven
Bestaan in eeuwigheid; gegrondvest in hun God;

Rechtvaardig volk! verheft—verhoogt uw blijde klanken,
Verheugd in God, uw God, en brengt Zijn Liefde Dank,
Want—schoon in eeuwigheid niet naar waardij te danken:
Uw Dank is in Zijn oor een liefelijke klank!

En eerlang, als de Heer' als Rechter op de wolken
Ten Oordeel komen zal met d' Eng'len Zijner Kracht,
(II Thess. 1:7)
Zal Hij Vergelding doen voor d' oogen aller volken:
Zijn haters stoot Hij weg, in d' eeuw'ge afgrondskolken,
(Openb. 20:15)
Maar 't volk, door Hem Gekend, wordt dan bekleed met
Macht!

Hij, die in bovenstaand' Genade aan kan wijzen
Die God Zijn haters schenkt, wordt zeer beleefd ver-
zocht
Daar kondschap van te doen. De wereld zal hem prijzen!
—Genade Gods, voor dien, (het is om van te ijzen!)
Die willens lijf en ziel den duivel heeft verkocht. . . !!

Al ware het, dat God Genade aan kon bieden
Aan dien, dien Hij van eeuwigheid verworpen heeft - ,
Nochtans, desniettemin—de Gift zou niet geschieden;
De goddelooze zou van Gods Genade vlieden!:
Een DOODE neemt niet aan waar Jezus' Bloed aan
kleeft!—

God geve, dat de Hooggeleerden onzer Scholen
De zuiv're uitspraak Gods eens klaarder mogen zien!
Dan zouden zij niet meer op vreemde paden dolen
En deden hun Gehoor niet dwalen, bovendien!—

B. A. HENDRIKSEN.

INGEZONDEN

Geachte Redactie:—
Gaarne zagen wij de onderstaande regelen opgenomen
in "The Standard Bearer". Bij voorbaat dank!

VOOR OF TEGEN

Hier zijn twee woorden bij ons allen wel bekend. Ook
kent men er de beteekenis wel van. Over die woorden
alszoodanig wijden wij dan ook niet uit. Wij vragen
slechts, waar voor of tegen, en waarom?

Het eischt een zekere mate van kennis, om zich voor
of tegen iets te verklaren. Men kan dikwijls in betrekking
tot allerlei dingen geen beslist standpunt innemen, omdat
men er geen genoegzame kennis van heeft. Nu is dat in
sommige gevallen ook minder erg. Veel moet eenvoudig
aan anderen overgelaten worden. Op allerlei gebied moet
men vertrouwen op de kennis en eerlijkheid van des-
kundigen. En al weten wij er dan soms iets van, b.v. van
allerlei staatszaken, onze kennis is gering, en daarom is
onze meening ook van minder beteekenis.

Toch zou ik willen waarschuwen tegen het zich zóó
maar voor of tegen een zaak of beweging te verklaren,
op grond van hetgeen een ander geleerde of deskundige
er van zegt. Beter is eerst onderzoeken, en dan ons oor-
deel er over laten gaan.

Doch nu kom ik tot mijn punt. Er is thans eene
beweging onder ons voor en tegen de idee of begrip
Algemeene Genade. Daar is gedurende de laatste jaren
onder ons al heel wat over gezegd. Beide zijden: de
voor- en tegenstanders, voeren hun argumenten aan.

Betreffende die kwestie zouden we dus eigenlijk wel klaar moeten wezen, om een eigen standpunt in te nemen. Toch zijn velen dat nog niet. Er moet nog meer onderzoek worden ingesteld.

Nu behoeven wij dat onderzoek gelukkig persoonlijk niet in te stellen. Daar zijn gelukkig betere krachten voor. Wij worden voorgelicht. En wij hebben kennis genomen van hetgeen van beide zijden werd voorgesteld en toegelicht. Onder die voorlichting hebben wij zelf ook zoo veel mogelijk onderzocht en nagedacht. En daardoor zijn wij gekomen tot de slotsom, dat er geen Algemeene Genade is. Wij verklaren ons daarom beslist tegen die idee of theorie.

Natuurlijk, velen komen tot het tegenovergesteld resultaat. En zij hebben er ook hunne redenen voor. Wij hebben ook wel kennis genomen van hunne argumenten. Voor ons blijft er echter altijd veel dubbelzinnigs in, dat voor tweeërlei uitlegging vatbaar is. Daar gaan wij hier echter niet nader op in.

Wij wouden er nog even op wijzen, dat er zoovele leden zijn van onze Chr. Geref. kerken, leden in volle gemeenschap, die nog o zoo weinig op de hoogte zijn. Zij leven zoo weinig mee. Die nemen dan in den regel ook geen standpunt. Meestal zijn ze niet voor of tegen, maar voor en tegen, naarmate zij met een voor- of tegenstander spreken. Dit komt, omdat zij zoo weinig onderzoeken. Zij hebben maar weinig behoefte aan onderzoek van de diepere waarheden van Gods Woord. Daarom weten ze ook geen beslist standpunt in te nemen. Het blijft in den regel bij een schouderophalen. Dat mag toch niet. Laat men toch onderzoeken. Daartoe wordt gelegenheid gegeven door "The Standard Bearer".

Hiermede wil ik voor ditmaal eindigen, hopende, dat nog velen, na behoorlijk onderzoek, mogen komen tot de volle overtuiging, dat er geene Algemeene Genade, ook niet van Gods zijde, is, en dat hij daarom ook tegen die voorstelling zal strijden, zoolang hij strijden kan.

L. VAN DEN BOS,
Kalamazoo, Mich.

Sheboygan, Wis., Dec. 11, 1924.

Geachte Redactie van "The Standard Bearer".

Het hierbij ingeslotene zond ik op tot plaatsing in De Wachter. Meenende dat men bespreking van de "drie punten" en de Gemeene Gratie geest gewenscht achtte, in zijn voor en tegen. Doch dat schijnt niet zoo te zijn. Opmakende uit wat ik op bescheiden wijs als antwoord op mijn schrijven van Ds. H. Keegstra ontving. Die oordeelde, "dat het niet recht was om in het *blad der kerk* te ageeren tegen wat de Synode als hare geloofsovertuiging vaststelde". Alleen daarbij opmerkend, dat Dr. Janssen na het Synode besluit wel ageerde in De Wachter, en ik meen zelfs ook de hoofdredakteur na Synode besluit in De Wachter ageerde tegen het terzijde zetten van het Nederlandsch advies in huwelijks- en echtscheidings kwesties. Hoe het zij, ik wenschte nu dat De Standard Bearer het wilde opnemen. Temeer waar ook ik de band, geest, en werking van Dr. Janssen en de Gemeene Gratie

belichaamd zie in de "drie punten" als één in beginsel. Zooals Mc. Henry terloops in de Toekomst maalde en door niemand nog werd tegengesproken.

Met dank voor de opname: — Als immer de uwe in Christus: — P. Dekker.

* * *

Sheboygan, Wis., 1 December, 1924.

Geachte Leeraar en Redacteur van De Wachter,
Ds. Keegstra:—

Zoo als Onze Toekomst meedeelde heeft de Classis Ds. H. Hoeksema verplichtend willen stellen om persoonlijk de drie ter Synode aangenomen "punten" te onderschrijven, waarin het zoeken van den persoon ten volle uitkomt.

Waarom moeten wij als leden der Chr. Geref. Kerk, dat dan ook niet doen? En ook alle verdere predikanten onzer kerk, die telkens maar weer de gemeente voorhouden en leeren, "Dat wij met onze kinderen in zonden ontvangen en geboren, en daarom kinderen des *toorns* zijn; en verder: (onze kinderen) zonder hun weten der *verdoemenis* in Adam deelachtig zijn enz., en ten slotte nog in het Doopsformulier: — Hoewel onze kinderen in zonden ontvangen en geboren zijn, en daarom aan allerehande ellendigheid, ja, aan de *verdoemenis* zelve onderworpen."

Deze leer in de Confessie ons telkens voorgehouden en door Gods Woord geleerd, is toch niet te rijmen met den geest der "drie punten": Dat God gunstig gezind is jegens goddeloozen en verworpenen?"

En daarom dan ook, indien namelijk God ook gunstig gezind is jegens de verworpenen, de aandrang wegvalt, "Wij dan wetende den schrik des Heeren bewegen de menschen tot het geloof; en ook het geloof, dat die een ander Evangelie verkondigt die zij vervloekt; of: zoo zij niet spreken naar dit woord het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben".

Zou U bovenstaande s.v.p. in de eerstkomende Wachter willen opnemen en zoo mogelijk eenig antwoord willen geven?

P. DEKKER.

* * *

Wij plaatsen bovenstaande ditmaal zonder commentaar, wegens gebrek aan plaatsruimte, doch beloven er later wel eens op terug te komen.

Redaktie.

MEDEDEELING VAN DE REDAKTIE

Behalve vele redaktioneele stukken moeten ook nu weder ettelijke inzendingen blijven liggen.

Daarvoor was geen plaats in dit nummer.

GENADE

Vroolijk te leven en moedig te sterven,
't Is uit genade alleen te verwerven,

Zonder genade geen blijdschap, geen moed,
Met haar de vreugde, die 't eeuwige begroet.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 5

FEBRUARY, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

NOTHING STRANGE

Beloved, think it not strange concerning the fiery trial which is to try you as though some strange thing happened to you.

1 Peter 4:12.

There is in nature sometimes an hour of breathless, awful expectancy.

When in the late afternoon of a sultry summer-day the gentle zephyr even holds its breath and ceases to stir even the sensitive leaf of the poplar; when blue-black clouds thickly pack on the horizon and the distant rumble of thunder announces the approach of a storm,—then all nature stands in awe, fearful and still, expectantly, till presently the storm breaks loose, the wild wind howls and lashes the trees, lightning sets the heavens ablaze, stroke upon stroke, and the roaring thunder reverberates through the air, peal upon peal

So there is, in the history of the church betimes an hour of oppressing stillness.

When the enemies of the Church are seated in high places of authority and power and latent hatred of God and His Christ and His people begins to manifest itself; when slanderers of the righteous and accusers of the brethren are bestirring themselves to report evil things about the children of light and there are signs of secret conspiracies and plottings against the Church, the people of God stand in fearful anticipation of the things that are at hand, till soon the storm of persecution breaks loose, prison doors are opened unto them, scaffold and stake are erected, and their blood is shed for righteousness' sake

Such an hour of approaching woe and suffering is dreadful, worse frequently than the actual tribulation when it is once present. Imagination, creating a picture of the impending woe, brings the hour of actual tribulation to our mind in all its horror and fearful apprehension fills the soul with oppressing grief. Thus the suffering Servant of Jehovah is overwhelmed with the awful

anticipation of the hour of darkness, and crawling in the dust of Gethsemane's garden expresses all the burden of his grief in that one significant sentence: "My soul is exceedingly sorrowful even unto death." And thus it is with the individual child of God. And thus it is frequently in the history of the church. There are periods when the fiery trial is not yet but is impending and expected. Moments of oppressive stillness before the breaking of the storm of persecution and tribulation. And such an hour it was for the church when the apostle Peter wrote these words to them: "Beloved, think it not strange concerning the fiery trial which is to try you."

And in general, though not always in that specific sense in which the Church of Peter's day saw the signs of approaching tribulation, such an hour it is always for the people of God in the world. For the enemy is always there. And He whose Lordship over us is our only comfort is always hated. And the servant is never greater than his Lord. And the word of that Lord is always with us: "In the world ye shall have tribulation."

Beloved, think it not strange

Strange they might deem such fiery trials indeed!

For why should they have to suffer and be oppressed so terribly? In fact, why should the children of God have to suffer at all? Did not their Lord bear all their griefs? Did He not fully atone for all the guilt of all their sin and iniquity and are not their transgressions blotted out in the blood of their Redeemer? Do they not walk about clothed with the garments of righteousness? And if their sins are actually forgiven and forgotten, blotted out in boundless grace, is it not strange then, that they still must suffer and pass through fiery trials?

Still more.

Are they not beloved children of the living God? Surely, He loved them with fathomless love from before the foundation of the world, with a love that is measured only by the sacrifice of His only begotten Son. They are dear to Him as the apple of His eye. And His watchful eye is continually over them in love, for the Keeper of

Israel never slumbereth and never sleepeth. Besides, He most surely is powerful above all gods, yea, besides Him there is no God. All things, all the raving enemies included are constantly in His power, and without His will they cannot and do not stir. How then, can God tolerate the enemy to rave in furious enmity against His beloved and permit the power of darkness to triumph over them? Is it not strange that our Father in heaven should permit His beloved children, for whom He sacrificed the life of His Son to pass through these fiery trials and tribulations?

Neither is this all.

Strange they might think this approaching fiery trial from a human point of view. For why should men hate them? They are no evil-doers. They do not murder or steal, they are no busybodies in other men's matters, they are no dangerous element of a country's population, nor a sore upon society. They do well and walk as children of light. They do the will of their Father in heaven

How strange, then, that upon these children of the living God, walking as children of light, tribulation should come and they should have to pass through fiery trials!

Yet, beloved, think it not strange.

For there is nothing strange in it.

This suffering for righteousness' sake is not strange from an historical point of view. "For so they have persecuted the prophets that were before you!" Astonishing tribulation would be for the Church at any particular period of history, if in the general course of history the righteous prospered and were esteemed while the wicked suffered and the evil-doer met with general condemnation. If the children of God, the men of old that walked with God, the prophets of the Lord had been men of high esteem, honored by all, while the workers of iniquity they upbraided in their messages from God were locked behind prison doors or led to the scaffold,—surely, then some suffering child of God might think so uncommon a thing as suffering for righteousness' sake strange and marvelous. But this is not the case. The Church in fiery trial is in good company. Always the righteous suffered. Ever since the blood of righteous Abel was poured out near the gate of First Paradise, the righteous suffered for righteousness' sake. They were hated, reviled, dragged before courts civil and ecclesiastical, condemned as evil-doers, deprived of property, honor, name, position, liberty, life; sunk in dungeons and miry holes, chased over the earth, mocked, spit upon, burnt at the stake, cruelly sawn asunder. Thus was done to the Captain of our salvation, who knew no sin neither was guilt found in His mouth. On Him they fulfilled all their wicked pleasure, till He was crushed and broken. Of all the righteous none was righteous as He; of all the despised none was hated as He; of all that passed through fiery trials none was tried as He. And as they did with the prophets that were before Him, and with the Servant of the Lord of Whom all those prophets spoke, so they did with the apostles

and so they did with the Church. Wherever and whenever there are righteous in the world there they must endure fiery trials.

Beloved, think it not strange, when men falsely accuse you and speak evil of you. Or even, marvel not, when they who call themselves your brethren but are not, plot and conspire against you and cast you out of their synagogues

Historically, you are in good company. For so they have persecuted the prophets that were before you

And strange it would be were it otherwise. Think it strange when all men speak well of you. But when they hate and rave and plot and conspire and commit their works of darkness and unrighteousness against you and cause you to pass through fiery trials?

Nothing strange!

Nor is the thing strange principally.

Is it a marvel that darkness and light are mutually exclusive? Do you think it strange that the lie persecutes the truth? Is it so uncommon that Belial hates Christ? Is it at all unusual that he whose proper name is Diabolos slanders God?

And would you deem it strange that all thru history the children of the Devil hate and rave against the children of God?

Surely, there is nothing strange in it.

The Church is Christ's Body. And Him the world hated. For in Him is the Father. He is the Light that should come into the world. And, doing in all things the will of the Father, He caused the light to shine. But the world loves the darkness rather than light and it keenly resented the clear and bright rays of light emanating from Him who is the Light, for it condemned the world and exposed the evil of its works. Therefore the world hated Him more than it hated all the prophets that were before Him. And all the bitter gall of their hatred they poured forth upon Him to extinguish the light penetrating the darkness until there was neither name nor place left for Him in the world. And still they hate Him. Still their fury is not abated. Still they rejoice in His suffering. But He is no more in the world. To glory He went, and for the suffering He endured He received a name which is above all names, with power in heaven and on earth. Him they cannot touch anymore. But He is in the Church and through the Church He becomes manifest in the world. Still the light shines in the world. For the risen Redeemer dwells in His people and these are in the world. They do His will in the flesh. Therefore, the world hates them as they hated Him, for His Name and His Light is in them. And the world is in power. The wicked are strong in number, influence, wealth, position, authority

Therefore, the people of Christ in the world are partakers of His sufferings. And they pass through fiery

trials. If they are but faithful the world will surely hate them. And the more they are faithful, in walk and conversation, and the more they allow their light, His light, to shine into the darkness, the more they will experience that the servant is not greater than his Lord, and that even as they have hated and do hate Him, so they will and do hate them

Beloved, think it not strange concerning the fiery trial . . .

There is nothing astonishing in it.

Lastly, deem it not strange that God should allow His beloved to pass through these fiery trials.

For they are trials. There is joy and hope in the words used in the text to indicate the suffering of God's people in the world. Even as gold is tried in the refiner's furnace, so God tries His people!

There is joy in this thought. For it implies that God, not the enemy, is in control of the situation. It often appears so different! It seems so frequently, that God's people are the helpless victims in the hands of those that hate them. Thus it appeared with the Suffering Servant on the accursed tree. Thus it would seem to be with the faithful all through history. The enemy would appear to be supreme. But more than mere appearance this is never. Behind and above the hateful world and the power of darkness stands the Lord of His Church. He is the Great Shepherd of His flock and He employs the devil and all his servants as His dogs. They are mere instruments in His hands and nothing more. If it were not so the sufferings and tribulations of the Church in the world could never be trials. The devil does not intend to try, but to destroy the people of God. But God's thoughts are higher and His counsel shall stand. The devil's persecutions are God's trials. Ultimately the Church is not a victim of the enemy, but even in suffering the Beloved of the Lord.

Think it not strange! By these trials the Church is purified. How many are they who in times of peace and prosperity affiliate themselves with the Church for various worldly reasons. There are those whose membership in the Church is a mere matter of custom or heritage. Others call themselves brethren for business purposes, or for a good name and personal honor, or because it is hardly civilized to have no church-connections. These are wolves in sheeps' clothing, enemies of the truth, a dangerous element in the midst of Christ's flock in the world. But by fiery trials this foreign element is eliminated, while always the remnant, according to the election, is preserved. The devil and his subjects are employed to purify the Church!

Beloved, think it not strange that the Lord should work thus. For His Name is wonderful!

By these trials the Church is strengthened. How the tie of love in the Lord is strengthened in the Church by means of these fiery trials. For, as sheep huddle together

when the wolves are around, so God's people feel themselves united as never before and seek the communion of saints when the enemy threatens. Besides, how faith and trust in Him who is Lord alone are confirmed in times of tribulation! How the eye is drawn away from and the heart is weaned from the things that are below and the mind is fixed steadfastly on the eternal inheritance when around us the enemy raves and we must pass through fiery trials! What a sweet peace, more precious than all the world, fills the soul in the assurance that we may be partakers of His sufferings! Surely, the powers of darkness are but instruments for the confirmation of God's people and their preparation for the inheritance with the Lord!

Beloved, think it not strange! But rather rejoice! For we are more than victors even our enemies being our servants! And, presently, after but a little while we shall rejoice with exceeding great gladness, for as we have suffered with Him, so shall we also be glorified together. Then it shall become manifest that the sufferings of this present time are not worthy to be compared with the glory that shall be revealed in us. And we shall understand that these fiery trials, instigated by the devil and his host, were but means to keep up in the way and to prepare us for eternal joy.

Therefore, beloved, when clouds of evil lower and the thunder of affliction rumbles in the distance, when suffering and tribulation seem at hand and the enemy raves in drunken triumph,—be not afraid, neither think it strange, but rather rejoice!

The enemy is but your servant.

The bearing of the cross is but to fit you for the crown!

H. H.

LIED VAN GUSTAAF ADOLF II

1594 — 1632

Wees niet vervaard, gij kleine stoet!
 Hoe luid des vijands overmoed
 Zijn zegelied doet klinken;
 Hij rekend' op uw ondergang,
 Maar voedt dien ijd'len waan niet lang,
 Laat gij den moed niet zinken!
 't Is Godes zaak, waarvoor gij strijdt:
 Op Hem gehoopt, vertrouwd altijd;
 Laat rustig God regeeren.
 Zijn liefd' in Christus eind'loos groot,
 Zal, daar Hij hulp beschikt in nood,
 Zijn Woord doen triomfeeren.
 Ons heeft de Heiland vergewist,
 Dat aller boozen macht en list
 Niet ons, maar hen zal krenken,
 Hun roem verkeert in hoon en spot,
 God is met ons en wij met God,
 Hij zal de zeeg' ons schenken.

„HA, HA, TOCH 'THE STANDARD BEARER', HE!”

Dien kreet van verbazing konden we onmogelijk onderdrukken, toen ten lange leest dat aapje uit de mouw sprong. 't Was toch "The Standard Bearer."

Of we dan niet diep ernstig waren?

Jawel! Maar dat veranderde niets aan de koddigheid van de situatie.

Laten we ons nader verklaren. Het geval greep plaats op de vergadering van Classis Grand Rapids West. En schrijver dezes was, wegens oponthoud aan den weg, een weinig laat ter vergadering verschenen. Men was reeds begonnen. Ook had men reeds eene commissie benoemd om in betrekking tot de zaak van Coopersville de Classis met advies te dienen. De kerkeraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Coopersville, Mich., had een verzoek gericht tot de Classis, om Candidaat B. J. Danhof, beroepen leeraar van die gemeente, te willen onderzoeken, en bij gunstigen uitslag, toe te laten tot de bediening van Woord en Sacramenten. En nu was de vergadering wachtende op het rapport van de commissie van praeadvies betreffende de gewichtige vraag, of de Classis op het verzoek van Coopersville's kerkeraad zou kunnen ingaan, ja dan neen!

Men versta ons wel! De benoeming van die commissie was niet geschied uit loutere willekeur. Deze en gene had wel eens het een en ander van den Candidaat gehoord. Sommigen mompelden zelfs, dat de jonge Danhof eensgeestes was met de predikanten: H. Hoeksema, G. Ophoff en H. Danhof, en met een man, als die Mr. G. Van Beek. En ofschoon men niet volkomen zeker was, men had dan toch hooren zeggen, dat hij een keer het Evangelie had verkondigd aan de schare, die den gesuspenderden leeraar: Ds. H. Hoeksema, aanhangt, alsmede, ofschoon men daar wat minder zeker van was, omdat men het blad zelf niet las, dat hij tweemaal een artikelje in "The Standard Bearer" geplaatst had, en minstens bij ééne gelegenheid in een „wereldsch" blad het onderwerp der gemeene gratie had aangeroerd. Afgaande op die geruchten, hadden sommige kerkeraden, uit voorzorg, door middel van hunne lastbrieven aan de Classis verzocht, om Candidaat Danhof niet toe te laten tot de bediening des heiligen Evangelies.

De Commissie kwam weer binnen. Zij rapporteerde allereerst, dat zij de stukken van den Candidaat in goede orde had bevonden, maar tevens moest zij, tot haar leedwezen, aan de Classis mededeelen, dat de Candidaat zich, gelijk reeds verluid was geworden, bezondigd had door onder de jurisdictie van een geschorsten kerkeraad het Evangelie te bedienen en door zijn mederedacteerschap van "The Standard Bearer"; om welke redenen de commissie dan ook van oordeel was, dat de Classis op het verzoek van Coopersville's kerkeraad niet diende in te gaan, maar omgekeerd, ook het candidaatschap van broeder B. J. Danhof diende op te heffen; natuurlijk, tenzij dan dat deze zijne misdaden hartgrondig mocht belijden. En overeenkomstig dat advies werd gehandeld.

Tengevolge hiervan is Mr. B. J. Danhof thans niets

meer in de Christelijke Gereformeerde Kerk, zelfs geen lid. Zijn lidmaatschap gaf hij eigener beweging prijs. In 't voorbijgaan maken we hier even melding van.

Maar om nu tot het punt te komen. Ja, zie, gelijk vele anderen, hadden ook de met keurstem afgevaardigde leeraren, Ds. G. Ophoff en Ds. H. Danhof, wel het een en ander te zeggen betreffende de handelingen der Classis in deze zaak. Telkens echter, als zij de eene of andere opmerking maakten, fronsten de vooraanstaande leiders de wenkbrauwen en verried een geheimzinnig gefluister, dat er nog iets meer broedde. De spanning wordt gaandeweg grooter. Eindelijk kon schrijver dezes het niet langer uithouden. Hij verstout zich, en zegt: „Mr. President, een vraag, please! Is er soms misschien ook iets tegen mij?" Ja, nu moest men er wel mee voor den dag komen. Jawel, er was iets tegen hem, en niet alleen tegen hem, doch ook tegen Ds. Ophoff. Onderscheidene kerkeraden hadden per lastbrief het verzoek tot de Classis gericht, om door hunne respectieve kerkeraden de leeraren: Ds. G. Ophoff en Ds. H. Danhof, voor een tweetal vragen te plaatsen, namelijk: a. zijt gij in volle overeenstemming met „de drie punten" der Synode van 1924, en b. indien gij zulks niet zijt, wil gij u dan toch onvoorwaardelijk daaraan onderwerpen?

Met dat tweetal vragen stelden genoemde leeraars hunne respectieve kerkeraden dan ook in kennis. Deze zagen echter wel ietwat verwonderd op. Was die handelwijze niet ietwat eigenaardig? Is het geen regel in onze kerken, dat indien men iets tegen een leeraar heeft, dat men dan zijne bezwaren tegen hem zijn kerkeraad voorlegt? Die moet daar immers over oordeelen. Maar hier waren gansch geene aanklachten of beschuldigingen, van welken aard ook. De kerkeraden geven dan ook hunne verwondering te kennen over de gedragslijn door de Classis gevolgd. Zeker, de betrokkene leeraars willen wel een duidelijk en ondubbelzinnig antwoord geven; maar is dat de rechte wijze wel? Is het niet betamelijk, dat de Classis, als zij bezwaren heeft, den kerkeraad daarmede in kennis stelt; opdat deze zijn leeraar in betrekking tot zulke beschuldigingen hoore? Met die vraag richten de kerkeraden zich tot de Classis. Doch nu wil de Classis onmiddellijk weten, of de kerkeraad wil gehoorzamen, ja dan neen! En hierop antwoordt de betrokken kerkeraad, dat hij zekerlijk zijne plicht zal betrachten, ook den leeraar zal ondervragen, mits, de Classis, of wie dan ook, hem wil zeggen, wat bezwaar er dan toch wel mag bestaan: tegen den leeraar, tegen den kerkeraad, of misschien ook tegen beiden. Aangezien dit echter nog niet is geschied, ook niet in de tweede communicatie der Classis, en evenmin door iemand anders, en de Classis zulks ook vroeger niet heeft gedaan, ofschoon zij toch ook reeds eerder vergaderde, in September namelijk, en de Synode reeds meer dan zes maanden achter den rug ligt, en er nog nimmer eenige klacht tegen leeraar of kerkeraad bij den kerkeraad is ingediend geworden; met het oog op dit alles dringt de kerkeraad er nu voor de tweede maal ernstiglijk op aan, dat de Classis hare bezwaren tegen den leeraar of

tegen den kerkeraad zelf aan den kerkeraad zal openbaren, opdat deze zijne plicht moge kunnen betrachten. En waar de kerkeraad de gansche toedracht der zaak vreemd vindt, vooral ook, omdat de Synode van Kalamazoo, 1924, niets van den kerkeraad heeft geëischt; daar doet de kerkeraad nu in zijn tweede antwoord aan de Classis de vraag, of er misschien in den tijd tusschen September, 1924, en Januari, 1925, iets bijzonders plaats greep, waar hij geen kennis aan heeft, en waaruit zich het zonderlinge van de handelwijze der Classis kan worden verklaard?

Op die vraag van den kerkeraad heeft toen eindelijk de Classis een antwoord gegeven, niet aan den betrokken kerkeraad, maar mondelijk aan Ds. H. Danhof. Jawel, er was wel iets ongewoons geschied. Ik wist immers wel, dat "The Standard Bearer" sedert September, 1924, het licht zag; en het was mij toch zeker niet onbekend, dat ik zelf mede tot de redactie van dat maandblad behoorde?! Nu, dat liet zich vanzelf niet ontkennen. Dat waren eenvoudige feiten. Maar de vraag kwam toch onwillekeurig naar boven: Wat kwaad steekt daar in? En indien er kwaad in mocht steken, waarom stelt de Classis mijn kerkeraad daar dan niet mede in kennis? Het eerste deel van die vraag was spoedig genoeg beantwoord, zoo meende men. Behoorende tot de redactie, was ik immers verantwoordelijk voor de stoutte taal van "The Standard Bearer," namelijk: dat dat blad zich naar zijn inhoud geheel zou aansluiten bij het werk, dat gedurende de laatste jaren is verricht geworden door de predikanten: H. Hoeksema en H. Danhof; alsmede, dat naar het gevoelen der redactie geen Gereformeerde „de drie punten” der Synode, ongewijzigd, zou vermogen te onderteekenen. Dat was toch immers voldoende bewijs voor de schuld van Ds. G. Ophoff, die 's daags tevoren reeds wegens wederspannigheid en scheurmakerij was uitgeworpen, en voor mijne schuld aan diezelfde zonden. En toen ik het toen nogmaals bestond, om te zeggen, dat deze beschuldigingen dan voor den kerkeraad van de Eerste Christelijke Gereformeerde Kerk van Kalamazoo dienden gelegd te worden, werd mij duidelijk gemaakt, dat het reeds Zaterdagmiddag was, en geen tijd had te verliezen. Men moest voortgang maken.

En zóó is het geschied, dat het laatste persoonlijk antwoord van H. Danhof aan de Classis gericht, onbeantwoord bleef. Gelijk Ds. G. Ophoff, die hem een dag vooruit was, werd ook hij afgezet, zooals men zeide, wegens verzet tegen het wettig gezag der Classis Grand Rapids West en wegens de grove zonde van scheurmakerij. En op diezelfde gronden zijn ook de kerkeraden van Hope en Kalamazoo I afgezet.

Thans staat de zaak dus zóó, dat een viertal leeraren en hunne kerkeraden, en degenen, die hen vrijwillig volgen, en blijven erkennen als hunne leeraars en kerkeraden, en eenvoudig genoodzaakt worden om zich te organiseren tot eene afzonderlijke kerkelijke gemeenschap, en daartoe natuurlijk ook zullen overgaan, buiten de gemeenschap der Christelijke Gereformeerde Kerk zijn geplaatst; omdat October 1.1. ons maandblad: "The Standard Bearer," het levenslicht aanschouwde.

't Was toch "The Standard Bearer." Zooals we wel hadden vermoed.

Ook zal het "The Standard Bearer" zijn. Mind my words.

H. DANHOF.

MEENT NIET, DAT IK GEKOMEN BEN OM VREDE TE BRENGEN OP DE AARDE

(Matt. 10:34a)

Neen, zeg Ik u, maar veeleer verdeeldheid; want van nu aan zullen er vijf in een huis verdeeld zijn, drie tegen twee, en twee tegen drie. De vader zal tegen den zoon verdeeld zijn, en de zoon tegen den vader. (Luk. 12:51b-53a.)

't Is licht gezegd, „neutraal te blijven”;

Maar die verklaring onderschrijven,

— Oprecht van hart en welbewust,

Op grond der Schrift —, zal nooit gelukken;

Gij moet voor *d' uitspraak Gods* u bukken

Of — die verdraaien naar *uw* lust!

In Godsdienstzaken moet gij kiezen

Voor *God!* — dan kunt gij nooit verliezen.

Geen „eigen standpunt” geeft hier baat.

Gij moet *het standpunt Gods* vertoonen,

Al zou u gansch de wereld hoonen!

Wie zich daar tegen stelt, voedt kwaad! —

Wij werden onlangs grof beleedigd,

Door een, die „Common Grace” verdedigt

Op grond van Kuyper en Calvijn

En meer van die vergoode koppen,

Waarmee men ons den mond wil stoppen,

— Alsof zijzelve de Godheid zijn....!

Calvijn en Kuyper.... zijn gevallen

Door 's maaiers zeis, — gelijk zij allen

Die streden voor „hun ideaal.” —

Wat hebben wij te doen, met „mensen,”

Die voor „hun idealen” wenschen

Dat men *Gods standpunt* nederhaal'....?! —

Mij werd gezegd: „Gij moet wel praten,

Doch 't schrijven and'ren overlaten

In „gekke zaken” zooals die!” —

Heeft hij — op voorgenoemde gronden —

Den „steen der wijzen” reeds gevonden,

Terwijl ik — dwaas! — dat maar niet zie...??

Mijn antwoord was: „Gij moet niet vreezen

Mijn „gekkenschrift” te zullen lezen

In „Wachter,” „Banner,” — of wat blad

Voorts 't „leerstuk”(?) Common Grace verdedigt;

Hun vecht-kolom blijft trouw ontledigd

Van al wat „tegenspraak” bevat! —

De dingen „van-hun-kant” bekijken

En „eigenmachtig-vonnis-strijken”

Rukt *Recht en Waarheid* uit 't verband!

— Niet om de zaak; neen: om personen

(Waarmee z' als Broeders moesten wonen!)

Schreeuwt, wat niet zien kan, "Moord" en

"Brand"....! —

B. A. HENDRIKSEN.

THE DAWN OF GRACE

And the Lord God called unto Adam and said unto him, Where art thou?—Gen. 3:9.

God's counsel shall stand and He shall do all His good pleasure. And this counsel of God with respect to all things was not finished when He had created the world and all things therein and saw that they were very good. First paradise is an image of Paradise eternal, things earthy offer a picture of things heavenly and the first man Adam is a figure of Him that was to come. But the things earthy are not the final things and they do not mark the realization of the counsel of Him unto whom are known all His works from everlasting. Neither is it His determined will and counsel that all things should reach their completion along a straight and undisturbed line of development from the first Adam. For he was of the earth earthy and we, being of him, bear the image of the earthy. But the second Adam is the Lord from heaven. And as we have borne the image of the earthy so shall we also bear the image of the heavenly. And as all things in this first heaven and earth are adapted to and in harmony with the earthy image of the First Adam, so shall, when the counsel of the Almighty shall have been completely realized in the new heavens and the new earth, all things be the harmonious abode of the Lord of heaven and those that are of Him, perfectly in accord with His heavenly image. And thus we expect, not a return of paradise lost, neither a gradual perfecting of earthy things, according to the evolutionary conception, but we expect new heavens and a new earth, the final fulfilment of the figure manifested in creation as it first came forth from the hands of the Creator. On the seventh day God surely enters into His rest to rejoice in the works of His hands, but also this rest is not final; it is a shadow of the ultimate Sabbath that remaineth, when God shall be all in all and we shall know as we are known.

This final state of things is not to be attained along the line of gradual development, but through the deeper way of sin and grace. For it was the mystery of God's will, according to the good pleasure which he purposed in Himself, that in the dispensation of the fullness of times He would gather together in one all things in Christ, both which are in heaven and which are on earth, even in Him, in whom we have obtained an inheritance, being predestinated according to the purpose of Him who worketh all things according to the counsel of His own will, Eph. 1:9-11. It is, therefore, thus that according to this determinate counsel of God, the Second Adam stands behind the first, and that the latter must be replaced by the former. Neither can there be any doubt that God's counsel stands when Adam falls, and that, though the first servant became rebellious against God by an act of his own free will and voluntarily subjected himself a slave to the devil, God employs this fall of the first man Adam as a means for the furtherance of His own counsel, to pave the way for the entrance of Him who was to lead all things to a state of glory as could

never have been reached had sin never entered. But from before the foundation of the world Christ was made heir of all things, ordained as Prophet, Priest and King. And to Him was given a people, that should be made like unto the image of the Son, that He might be the First-born among many brethren. By the wondrous power of His grace this people is to be redeemed and delivered from sin and ultimately to be clothed with a glory as never became manifest in the first man Adam. But since not all that are of the first Adam are given to the Second the operation of this grace causes a division in the organism of the human race along the antithetical lines of election and reprobation, according to God's sovereign, gracious and always righteous counsel.

Bearing in mind these general truths we will be able to obtain some conception of the development of things immediately after the fall of our first parents in paradise, without having recourse to the explanation offered in the theory of a so-called common grace. For, as is well known, it is our conviction, that if we are ever to attain to a clear and Scriptural conception of God's work in the earth, we must not spend our time attempting to solve the many problems created by this theory of common grace, but we must discard the entire theory as neither in accord with the Word of God nor with our Reformed Confessions. The danger of proceeding along the line indicated by this theory is not only apparent in a practical way, since it blots out the line of demarcation between the Church and the world, between Christ and Belial; but it also became evident in a doctrinal way in the decisions of the last Synod. For, in her desperate attempt to save the theory of common grace the Synod of 1924 expressed in the first of the now famous "three points" by implication a principle which is, to say the least, semi-pelagian. According to the conception offered by this theory, there was, immediately after the fall a manifestation and operation of a grace common to all, regardless of election and reprobation. The operation of this "common grace" preceded in order of time the working of saving grace in Christ. And this was necessary, according to this theory, for without it saving grace would have had no room and no basis for operation. It is not entirely clear to the advocates of this interpretation what would have become of Adam and Eve and of the entire earth, had this "common grace" failed to intervene immediately after the fall. Sometimes it is stated that Adam and Eve would have become corpses there and then, sometimes the impression is given that they would have been cast into eternal destruction immediately and that the world would have been changed into hell, sometimes it is alleged that all things would have been destroyed but for the immediate entrance and operation of common grace. The fruits of this common grace are many. That Adam and Eve did not die the temporal death, that they were not cast into hell and that, therefore, the human race still exists and develops; that man did not turn into a devil and did not immediately break forth into every conceivable form of

actual iniquity (it would be more to the point to state here: that he did not become fully corrupt); that he still receives his talents, powers, gifts and all that is connected with his earthly existence; that he would be allowed to labor and to eat of the toil of his hands; that the earth was not immediately destroyed or changed into hell, and still brings forth, even though together with the thorn and the thistle, herbs and grass, food for man and beast,—all these and so many more undeniable bounties are the fruits of this common grace. And thus, by common grace an indispensable basis is created for the realization of election and the operation of saving grace in Christ Jesus.

How strange and mechanical this conception of things is! Many are, indeed, the objections, based on Scripture and our Confessions both, that may be raised against it. Such a view, maintaining that God assumes a gracious attitude and actually imparts some sort of grace to the reprobate militates against all Scripture teaches concerning God's attitude towards the ungodly. It stands opposed to all the Word of God reveals to us about the depraved condition of natural man, whom it presents to us as very really dead, so that only regenerating grace can again quicken him and that this death gained control from the day our first parents ate of the tree of knowledge of good and evil. Man's corruption is total and utter and is in no way lessened or improved by any power or influence except that of regenerating grace. Besides, what an unscriptural conception of God's relation to the world lies at the basis of the theory that God restrains the operation and effect of corruption and death! It proceeds evidently from the belief that corruption and death are operating somehow by a power of their own, independently from God. And their power is such, that they tend to destroy and debase all things at once. Unless some greater power holds them in restraint they cannot be satisfied till all things have been wasted and spoiled, vitiated and defiled. This consuming and destructive power of death and corruption was set in operation by Adam's fall. And God enters upon the scene to save His handiwork and protect it against this destructive power, permitting it to perform its work to an extent but restraining it from finishing its corruption. But, surely, there lies a fundamental error at the basis of this interpretation. For there is no power of death and no operation of corruption except from God. God gives life, but He alone also kills. God creates and sustains, but God alone also corrupts and wastes by His cursing wrath. The curse and, therefore, also the power of death proceed from Him alone. They do not operate and they operate in no degree except by God's own will. How, then, would God restrain that which He does Himself? There is no such thing. Death and destruction, sin and corruption are not restrained by Him, but by His very power they operate, exactly according to His counsel, developing organically together with all things. All these objections may be and must be raised against this theory of common

grace operative immediately after the fall.

But there is a more fundamental error still to which must be called attention. It is alleged that the present temporal existence of the human race and of all things in the world is the fruit of the common grace of God. It is further maintained that in this way common grace constitutes the basis for saving grace to operate, so that the latter presupposes the former as its indispensable condition. If God had not by His common grace to all men spared the world there would have been no room for His saving grace to work. The human race would have perished in paradise and the elect would never have been born. And all this sounds very plausible and acceptable, as long as no attention is called to reprobation and wrath. But it must not be forgotten, that by this so-called common grace the stage is set not only for election and saving grace to operate, but also for the realization of reprobation and wrath. It is true, if Adam had died immediately, or had been sent to hell the moment he ate of the forbidden fruit, the elect would never have been born. But it is equally true that the reprobate and ungodly would have had no being either. Adam's sin would have been nipped in the bud. It is exactly because the ungodly receives being and God endows him with mind and will, gifts and talents and extends unto him all His good gifts, that he is able to be and to develop as a sinner and become ripe for destruction. The very things that are presented as the fruits of common grace become means for him whereby he grows in sin and is fitted unto destruction. For he can only sin. And he sins with body and soul, with mind and will, gift and talent, wife and child, wealth and possessions, name and position, power and authority and all things he receives. This "common grace" then, provides the basis not only for the operation of saving grace and the realization of election, but also for the realization of God's counsel of reprobation and eternal damnation. But how absurd a conception you thus obtain! Grace is presented as a basis for wrath and destruction. Grace provides the reprobate with the stage on which they may display their wickedness unto eternal damnation! What sort of grace, love, goodness, favor or mercy, or whatever other name you may prefer, is this, whereby God permits the ungodly to exist and develop for a brief duration of time, in order that he may be fitted as a vessel of wrath for eternal destruction? Had it not been gracious rather to the reprobate had Adam fallen a corpse before the tree of knowledge of good and evil? Surely, if according to the Scriptural and Reformed conception of things we wish to maintain the doctrine of reprobation as well as that of election, this theory of common grace appears in a very peculiar light. Plausible it may seem to state that a sort of general grace to all men constitutes the basis for a more special or particular grace. But that grace can also provide a basis for damnation, that God spares a man graciously for a few years to make him ripe for destruction, that I maintain, is the absurdest contention

we ever met. And we maintain that it implies the most monstrous conception of God one might conceive.

Fact is, however, that Scripture nor Confessions speak of such an element of common grace and that it need not enter at all as a necessary factor in explaining what happened immediately after the fall or in understanding God's dealing with the world in this present time, between the fall of man and the final consumption of all things. What we need is the factors of God's sustaining and all-governing providence, of grace in Christ, wrath over the ungodly and temporarily the curse over the creature in bondage, and all is plain. After the fall things are not annihilated. God did not destroy the works of His hands. Man is not changed into a devil and the earth is not turned into hell and all the world is not cast into chaotic darkness and confusion. If this was to be done there was but One who possessed the power to do so, namely God. But this was not His purpose. Sin enters according to His determinate counsel and to do His will and serve as a means to further His purpose. And this purpose was by no means to destroy all things or to change them into hell, but to lead them on to greater glory in Christ Jesus. Hence, God in the first place continues to uphold and sustain, to preserve and govern the world after the fall for Christ His Son's sake. God preserves man and the human race. He continues to endow him with gifts of body and soul, of intellect and will, clothes him with power and authority. He still causes the human race to multiply and to fill the earth and provides for the race all that is necessary for man's earthly existence. He causes the sun to shine and the rain to fall and the earth to bring forth herbs and grass and fruit, corn and wine and oil, food for man and beast and he fills man's heart with gladness. All this is surely common to the righteous and the wicked. But all this is no grace. It is nothing but God's sustaining and governing providence. It is through this providence of God that the history of the world does not close with Gen. 3:6, that Adam and Eve do not become corpses and the world is not destroyed, that the woman shall receive strength to bring forth children and the man shall labor and eat of the fruit of his labor. All this is subject to God's curse. In himself man is dead in sin and misery, alienated from God, and the children he will bring forth are children of wrath. In pain and travail the woman shall serve her purpose and bring forth her children. In the sweat of his brow man shall labor and eat his bread. And the earth will bring forth thorns and thistles and creation shall be subject to the bondage of corruption and vanity. Man's excellent gifts are marred and his power is greatly curtailed. But God does uphold and govern the sinful world and does not send final destruction. His counsel must stand, both with regard to the elect and reprobate. And it is this providence of God that provides the basis, or rather the stage upon which this counsel of God with respect to all things is to be realized. Providence, in its operation and fruits, is common. But this is not the case with regard to God's grace. Grace is God's loving kindness

over His covenant-people, His favor and friendship, operating after the fall only in Christ Jesus. Earthly existence ("which is nothing but a continual death"), gifts and talents, possessions and wealth, name and fame, power and authority,—all these are not grace in themselves, but merely means, employed by God and man both and through which God fulfills all His counsel. To them who with these means also receive grace from God all things are good, rain and drought, fruitful but also barren years, prosperity but also adversity, joy but also sorrow, health and sickness, riches but also poverty, suffering and persecution,—all things are grace and work together for good to them that love God, to them that are called according to His purpose. But the reverse is true to them that love not God, to the ungodly workers of iniquity. God puts them on slippery places and hurls them down to destruction, through these very means of His providence. When all the workers of iniquity do flourish, it is that they may be destroyed forever. For by these same means they grow in sin and become fitted as vessels of wrath unto destruction. On the common stage of God's providence over all, the Lord realizes all His counsel along the antithetical line of sin and grace.

The dawn of this grace in Christ glimmers from all that is related in Gen. III. It is evident from what we read of Adam and Eve. For "the eyes of them both were opened and they knew that they were naked." There is a sense of guilt and nakedness expressed in these words which is to be explained only from the immediate operation of regenerating grace in their hearts. Their eyes were opened, not by sin, for sin is blinding and hardening, but by the power of God's own grace in Christ. The tie of God's covenant in Christ becomes effective at once. And they knew that they were naked not before each other, but before the eyes of God. Such is evidently the meaning of the text. For in the first place, we read in vs. 8 that Adam and Eve hide themselves amongst the trees of the garden from the presence of the Lord. In their nakedness **they are afraid to meet God.** In the second place, this interpretation is entirely in accord with Adam's answer to God's question: "I heard thy voice in the garden and I was afraid because I was naked; and I hid myself." They are naked before God, they are possessed of a sense of guilt and shame because of their sin. And in the third place, we read in vs. 21 that God Himself provides a covering for their nakedness with coats of skins, thus teaching them that fig-leaves and a hiding-place amongst the trees of the garden will not suffice, that these cannot provide them with peace in His presence, but that they need a covering furnished by the sacrifice of Him who was to come. This dawn of grace glimmers in all we read of God's dealing with sinful man immediately after the fall. For God comes to seek His own: "And the Lord God called unto Adam, and said unto him, Where art thou?" In Adam He seeks His elect in covenant-grace. For Adam is not only personally elect, but he also is to be the natural father of all God's chosen people. Besides, as already mentioned, God gra-

ciously replaces man's own covering for his nakedness by a covering which must have taught man to bring bloody and atoning sacrifices and pointed him to the great Seed of the woman already promised. And above all, there is the dawn of grace in that mother of all promises and prophecy: "I will put enmity between thee and the woman and between thy seed and her seed, it shall bruise thy head and thou shalt bruise its heel," Gen. 3:15. God will maintain His covenant and save His own. He will do so by the power of grace that is in Him who is to come as the Seed of the woman. But this grace will assume the form of enmity against that other seed which will also be in the earth and that shall be called the children of their father the devil. On the general stage maintained and set by God's preserving and governing providence God's counsel shall henceforth be realized and His Kingdom will come, along the lines of sin and grace and by means of the terrible struggle between the seed of the devil and the seed of the woman.

H. H.

DE XXIII HARPZANG

(Psalm 23)

Dominus regit me.

D' Almaghtige is myn herder, en geleide,
 Wat is 'r dat me schort?
 Hy weit my, als zyn schaep, in vette weide,
 Daer gras noch groen verdort.
 Hy drenckt myn ziel in koele bronnen en beecke
 Indien myn geest verstroy'
 En afdwaelt van de kudde, en rechte streecke,
 Hy brengt ze weer te koy.
 Hy brengt my op de heirbaan van zyn wetten
 En 't goddelycke recht.
 Om zynen naem en eer in top te zetten,
 Door 't lof van zynen knecht.
 Al zwerf ick om in naere en donckre daelen,
 Beschaduwte van de doot,
 Noch vreest myn hart geen ongeluck, noch quaelen:
 Hy staet me by in noot.
 Ick magh me vast op zynen staf verlaeten,
 En trouwen herders stock.
 Hy deekt voor my, ten schimp van die my haeten
 Met onverzoecken wrock,
 Een' vollen disch, gelaen met leckernyen.
 Hij zalft myn hair en hooft
 Met oligey, om 't aenschyn te verblyen
 Door glans, die druck verdooft.
 Wat wort aen my een' schoonen kelck gegeven
 Vol wyns! God stort zijn hart
 Genadigh uit ten beste van mijn leven,
 En troost van alle smart.
 Ick zal Godts huis en zegenrycken tempel
 Bewoonen dagh en nacht.
 En nimmermeer verlaeten Arons drempel
 Maer sterven op myn wacht.

J. v. d. Vondel.

SENT BY A FRIEND

Not Knowing

I know not what will befall me!
 God hangs a mist o'er my eyes;
 And o'er each step of my onward path
 He makes new scenes arise,
 And every joy he sends me comes,
 As a sweet and glad surprise.
 I see not a step before me,
 As I tread the days of the year,
 But the past is still in God's keeping,
 The future His mercy shall clear,
 And what looks dark in the distance
 May brighten as I draw near.
 For perhaps the dreaded future,
 Has less bitterness than I think;
 The Lord may sweeten the water,
 Before I stoop to drink;
 Or, if the Marah must be Marah,
 He will stand besides its brink.
 It may be there is waiting
 For the coming of my feet,
 Some gift of such rare blessedness
 Some joy so strangely sweet,
 That my lips can only tremble
 With the thanks I cannot speak.
 Oh restful, blissful ignorance!
 'T is blessed not to know,
 It keeps me quiet in those arms
 Which will not let me go,
 And hushes my soul to rest
 On the bosom which loves me so.
 So I go on not knowing!
 I would not if I might,
 I'd rather walk in the dark with God
 Then go alone in the light,
 I would rather walk with Christ by faith
 Than walk along by sight.
 My heart shrinks back from trials
 Which the future may disclose,
 Yet I never had a sorrow
 But what the dear Lord chose;
 So I send the coming tears back,
 With the whispered "He knows."

BEMOEDIGING

Deins niet terug voor moeite en smarte,
 Die u de strijd des levens biedt.
 Die niet de stormkaap om durft zeilen,
 Ontdekt de nieuwe wereld niet.
 Maar die, gesteund door d'arm des Heeren
 Volständig voortgaat in zijn loop,
 Ziet in 't verschiet de nieuwe wereld,
 En spreekt niet meer van 't land der stormen,
 Maar wel van 't land der goede hoop.

Dr. E. Laurillard.

DE SPRAKE DER DORDTSCHER VADEREN

In ons voorlaatste artikel zijn we tot de slotsom gekomen, dat, wat de Synode in de vaststelling van „de drie punten,” waarin gesproken wordt van eene gunstige gezindheid Gods jegens de schepselen in het algemeen, voor de aandacht stond, niet wel iets anders kan geweest zijn dan het zoogenaamd „algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid.” Komt God metterdaad met zulk eene aanbidding tot alle menschen, hoofd voor hoofd en ziel voor ziel, of tot elk en een ieder, zooals onze vadersen zich plachten uit te drukken, dan spreekt het wel vanzelf, dat God ook gunstig moet gezind zijn jegens de verworpenen. Wel kan men dit dan nog beperken, zooals sommigen schijnen te willen, tot degenen, die feitelijk het Evangelie hooren; maar dit verandert aan de zaak als zoodanig niets. Het feit ligt er dan toe, dat God ook zulke personen wil zalig maken, die in de werkelijkheid toch niet door Hem zalig gemaakt worden. Op welke wijze men dit dan verder zoekt te verklaren en te verdedigen, maakt weinig verschil; in den wortel der zaak laat men de zaligheid des zondaars afhangen, niet van Gods vrije genade, maar van een vrijen wil des menschen. Men stelt God afhankelijk van het schepsel. Of men laat God in tegenspraak komen met Zichzelven, en laat Hem willen, dat Hij toch ook weer niet wil. Men stelt het dan voor, alsof God in de aanbidding des Evangelies ernstiglijk en ongeveinsd wil, dat allen, die de verkondiging van het Evangelie hooren, ter zaligheid zullen komen; terwijl Hij tevens wil, dat alleen de uitverkorenen het aangeboden heil zullen deelachtig worden.

Tegen heel deze halfslachtige voorstelling is Dr. A. Kuyper Sr. met kracht in verzet gekomen, gelijk wij in ons vorig artikel hebben aangetoond. In de eerste jaren van zijn optreden, ettelijke jaren vóór de Doleantie, was de leer van een „*Christus pro omnibus*,” Christus voor alle menschen, hoofd voor hoofd, ziel voor ziel, voor elk en een ieder, schering en inslag in de Vaderlandsche Kerk in Nederland. „Wie een ander Evangelie brengt, *die is vervloekt!*” riep men, zelfs van den kansel, uit. „Die aan het *pro omnibus* — voor allen — nog tornt, rekent niet meer meê!” betoogde een ander. Pijnlijk en droef stond dus de zaak voor Kuyper zelf, die, naar zijn eigen zeggen, aan dat *pro omnibus* maar niet met zijn ziel kon vast raken. Want zij, die, „met den besten wil, in dit *pro omnibus*, met ziel en zinnen, maar niet kunnen inleven, en achten, dat het nog veel minder met Godes heilige Schrifture te rijmen valt,” werden beticht van ketterij en vervalsching der waarheid, afgesneden uit de gemeenschap en voor onnoozel gehouden. Hun betwistte men de gemeenschap des Geestes, en over hunne hoofden speelde men met den vloek. Wat Kuyper toen desniettemin de veerkracht in het hart schonk, om onder die schijnbaar zeer ongunstige omstandigheden rekenschap te geven van zijn geloof in de *particuliere* genade was vooral de overtuiging, dat „in zulk een geschil niet de overmacht van *wetenschap*, maar wel de geestelijke meerderheid des *geloofs* den doorslag moest geven.” „En, zegt hij wat mij vooral weer moed deed vatten, dat

ik, hoe ge-isoleerd ook onder de theologen van thans, in vroegere, en geestelijk *betere*, eeuwen volop bondgenooten zou gevonden hebben. En dat niet onder de oefenaars in achterbuurten, maar onder de starren van de eerste grootte; onder mannen als Augustinus en Calvijn, en na dien grooten Hervormer, op Martini van Brema, in heel het Dordtsche Concilie, d. w. z., in de schitterendste verzameling van Gereformeerde theologen die ooit gedaagd is. En zoo ook, voor evengoed als *na* Dordt, bij al wat er onder theologen onzer kerk glansrijks, en uitstekends en door godsvrucht geblonken heeft.” Daarom durfde Kuyper het bestaan, om historisch te bewijzen, dat „de oude wolke van getuigen” metterdaad niet kende, „een genade die *niet* particulier zou zijn.” En zijn bewijs en betoog hebben we in het vorige nummer kortelijk in hoofdtrekken weergegeven.

Thans willen we het oor te luisteren leggen naar hetgeen de Dordtsche vadersen ons in betrekking tot de genade onzes Gods hebben te zeggen. Niet dat we nu reeds willen onderzoeken, wat „de groote Synode” in hare leerregels officieel als Gereformeerde leer heeft vastgesteld; om daaraan de uitspraken van onze Synode te toetsen. Zoover zijn we nog niet. Maar op de Dordtsche Synode hebben de verschillende groepen van afgevaardigden in betrekking tot elk hoofdpunt van de leergeschillen ook hunne afzonderlijke rapporten, waarin zij hunne beschouwingen mede deelden, ingediend. En uit al die onderscheidene opinies en oordeelvellingen zijn toen eindelijk door eene daartoe benoemde commissie de eigenlijke Canones of Leerregels opgesteld. Voor ons is het dus zaak, om de eigenlijke strekking van zekere uitdrukkingen in de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten, waar onze Synode in hare vaststelling van „de drie punten” naar verwees, en waarop zij zich beriep, nader te leeren verstaan uit de taal, waarin de onderscheidene Nederlandsche Professoren, Predikanten en Ouderlingen, alsmede de uitheemsche Theologen, als afgevaardigden ter Synode hun gevoelen hebben uitgedrukt. In die sprake onzer Dordtsche vadersen bezitten we den meest objectieven maatstaf voor de beoordeeling van de interpretatie, die de Synode van 1924 heeft gegeven van enkele passages voorkomende in onze belijdenisschriften. Daarom willen we thans naar hun spreken luisteren.

Dat doende, zullen ons onderscheidene zaken duidelijk worden. Allermeeest blijkt uit hunne geschriften dit, dat zij zich in hunne uitdrukkingen altoos stelden tegenover de Remonstranten. Dat is gansch natuurlijk, precies zooals het behoort; maar wordt in onzen tijd vaak vergeten. Tegenwoordig wordt vaak gepoogd, om de vadersen van Dordt onze taal te doen spreken. Dat nu kan niet. De mannen van Dordt spraken de taal van hunnen tijd. Zij hebben getracht om de voorstellingen der Remonstranten, die in den wortel Pelagiaansch waren, te weerleggen; en om in tegenstelling met *hunne* zienswijzen de leer der H. Schrift zuiver weer te geven en te formuleeren. Uit dat oogpunt en naar dien regel moet hun gebruik van zekere termen worden beoordeeld. Als de Dordtsche vadersen gewag maken van eene „algemeene

genade," dan doelen ze daarmee niet op hetgeen thans onder ons „gemeene gratie" heet; maar dan hebben ze daarmee het oog op het gevoelen der Remonstranten, dat er, hoe dan ook, voor alle menschen eene genade Gods bestond ter zaligheid: eene algemeene zalignakende genade. De huidige kwestie eener gemeene gratie bestond voor hen eenvoudig niet. De Synode van Dordrecht moest beslissen over de vraag, of er ook zalignakende genade is voor de niet-verkorenen, m. a. w., of Gods zalignakende genade in Christus, op welke wijze dan ook, voor allen is, hoofd voor hoofd, ziel voor ziel, voor elk en een ieder, en dus in zekeren zin universeel of algemeen kan geheeten worden. En op die vraag heeft „de groote Synode" ontkennend geantwoord. Zulk een algemeene genade bestaat er niet.

Wat daar nu uit volgt voor de theorie eener gemeene gratie, doet op dit oogenblik niets ter zake. Wij handelen thans niet van Dr. Kuyper's gemeene gratie-theorie, maar van de gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen, waarvan, volgens de uitspraken van onze Synode, de Dordtsche Leerregels gewagen, als deze handelen van de aanbidding des Evangelies. De Synode van 1924 heeft het standpunt ingenomen, dat de rechte, dat is, de *Schriftuurlijke Confessioneele Evangelie* prediking Gods gunstige gezindheid openbaart jegens verworpenen en wezenlijke genade biedt aan de niet-verkorenen. Wel heeft onze Synode zich daar niet klaar en duidelijk over uitgesproken; maar dat, zoo zagen wij de vorige keer, moet toch wel de kern en het wezen zijn van de gunstige gezindheid Gods jegens zijne schepselen in het algemeen, of anders zouden wij er geen zin aan kunnen geven. Bij die opvatting komen wij althans op de historische lijn. In de geschiedenis hebben zeer velen geleerd, dat God metterdaad wil, dat alle menschen zalig worden, of, indien men dit te breed mocht achten, dat Hij in het Evangelie toch welmeenend ter zaligheid noodigt allen, dat is, elk en een ieder, die onder de prediking des Woords komen. In dien beperkten zin, zegt men, is er een algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid. Voor dien kring moet er dan dus ook een Christus zijn, want anders kon Hij niet worden aangeboden. En dan moet er natuurlijk in dien kring ook gevonden worden een geestelijk vermogen, om dien aangeboden Christus aan te nemen, want anders zou die aanbidding weer geen zin hebben. En zoo verlegt men het zwaartepunt van het zalig worden, wat betreft de niet-verkorenen in dien kring, weer van uit God in den zoogenaamden vrijen wil des zondaars. Allerlei onderscheidingen tusschen de verwerving van het heil en hare toepassing, en tusschen aanbidding en het niet willen schenken van hetgeen voor de aanneming noodig is, baten hier niet; brengen ons geen stap nader tot de oplossing van het vraagstuk, en zijn bovendien door de Dordtsche Synode veroordeeld.

Het Dordtsche Concilie behoorde, volgens Dr. Kuyper, mede tot „de oude wolke van getuigen," die eene genade, die *niet* particulier zou zijn, niet kende. Op Matthias Martinus van Bremen na, waren de Dordtsche vaders van gevoelen, dat de Schrift slechts een Christus

leert voor de uitverkorenen alleen, en dat de verwerving en de toepassing des heils zich even ver uitstrekken, dat is, tot al de uitverkorenen en tot hen alleen. Wel spraken niet allen zich precies gelijk uit, vooral de Engelsche afgevaardigden waren minder beslist; maar toch hebben allen de Remonstrantsche leer eener algemeene zalignakende genade in ondubbelzinnige taal als onschriftuurlijk verworpen, en zij hebben Gods genade beperkt tot de uitverkorenen in Christus Jezus. Moge zulks den lezer blijken uit de volgende aanhalingen, die alle genomen zijn uit: „Acta of Handelingen der Nationale Synode, gehouden te Dordrecht, 1618-'19, uitgave van J. H. Donner en S. A. Van den Hoorn, te Leiden bij D. Donner, en zich bepalen tot de Dordtsche Leerregels II en III-IV, omdat er onder ons geen verschil van gevoelen bestaat betreffende de praedestinatie-leer en de leer van de volharding der heiligen. Wij hebben ons verder in hoofdzaak ook beperkt tot de leer van Christus' verdienste, de prediking des Evangelies en 's menschen wil; en veroorloofden ons slechts een paar opmerkingen in betrekking tot de opvatting onzer Dordtsche vaders van de algemeene Geestes werkingen, de burgerlijke gerechtigheid en van enkele bepaalde teksten, die veel door de Remonstranten werden aangehaald.

„Het gevoelen der Theologen van Groot-Brittanje; bl. 420, 1e en 2e voorst.:

Uit bijzondere liefde en bedoeling, zoo van God den Vader, als van Christus, is Christus voor de uitverkorenen gestorven, opdat Hij hun de vergeving der zonden en eeuwige zaligheid metterdaad zoude verkrijgen en onfeilbaarlijk mededeelen. — Uit deze zelfde liefde, door en om de verdienste en voorbedding van Christus, wordt denzelven uitverkorenen gegeven het geloof, en de volharding, en alle andere zaken, door dewelke de voorwaarde des verbonds vervuld wordt, en de beloofde welvaart, dat is, het eeuwige leven onfeilbaar verkregen wordt."

Hier moet tot recht verstand aan worden toegevoegd, dat de Engelschen, in weerwil van het boven beledene, toch van gedachte waren, dat Christus wel voor allen gestorven was, dat ook de prijs voor allen betaald was, en dat op grond daarvan allen, die geroepen werden, tot de genade geroepen werden; maar dat God zich niet verbonden heeft, om de zalignakende genade aan elk en een ieder mede te deelen. Alleen bij deze opvatting, meenden zij, kan worden gehandhaafd, dat God in de roeping des Evangelies niet *iets geveinsdelijk doet*, bl. 471.

Natuurlijk is dit laatste onze beschouwing niet. Doch ook was dit geenszins het algemeen gevoelen der Dordtsche vaders, zooals ons wel zal blijken.

„Het oordeel van de Theologen uit de Palts; bl. 426-430, 479-485, stell.:

God de Vader heeft zijnen Zoon Jezus Christus geordineerd tot Verlosser en verzoener voor onze zonden, uit de liefde, waarmee Hij zijne uitverkorenen bijzonderlijk liefheeft ten eeuwigen leven. — Christus, naar des Vaders en zijn eigen voornemen, heeft allen en een ieder

uitverkorene alleen de verzoening met God, de vergeving der zonden, en het eeuwige leven metterdaad verkregen. — Het rantsoengeld Christi is wel in zich zelf genoegzaam voor allen en een ieder mensch; maar is krachtig tot boeting van de zonden, zoo erfelijke, als dadelijke, tot herstelling in de genade, naar inhoud des genadigen verbonds, eindelijk ook tot mededeeling van genoegzame en krachtige genade in alle uitverkorenen, en in dezelve alleen. — Christus is beide gestorven en opgestaan, en bidt in den hemel den Vader, voor de uitverkorenen en geloovigen alleen, dat is eensdeels in stede, eensdeels ten goede van hen."

Betreffende den zondaar merken zij allereerst op, dat „diegenen, die den mensch tot een getuigenis of richter van de krachten des verdorven menschen stelt, die draagt hem voorwaar tot eenen blinden richter, en stelt het oordeel in handen van een richter, in zijne eigene zaak. God alleen is hier een bekwaam getuige en richter, dewelke, vervreemd van aanneming der personen, ook de heimelijke plaatsen van het hart des menschen doorzoekt en doorgrondt." „De natuurlijke mensch, zeggen zij dan verder, is blind in zijn verstand, verkeerd in zijn wil, en wederspanning in zijne genegenheden, en vóór zijne bekeering kan hij geen werk doen dat waarlijk goed is en Gode behaaglijk." Zij willen er dan ook niets van weten, dat de eerste genade zou gelegen zijn in het licht der natuur. „De natuur te willen versieren, zeggen zij, met den titel of het voorhangsel der genade, is een Pelagiaansche dwaling. Want de Pelagianen, opdat zij niet zouden schijnen de genade te loochenen, hebben den naam van dezelve gegeven aan de natuur, ja hebben de genade in de natuur veranderd; maar de Schriftuur acht geene natuurlijke goederen, als daar zijn: rede, wil en vrije wil, waardig dezen titel te geven." Neen zeggen zij: „De eerste genade Gods is degene, door welke Hij alleen in ons werkt de bekeering. De tweede is degene, door welke Hij medewerkt met ons bekeerden, en het geloof en de heiligheid in ons versterkt en vermeerderd; niet uit eenige verdienste van ons, maar uit zijne onverdiende goedheid." — „De werking der genade in de eerste bekeering is zoo krachtig, in alle en ieder der uitverkorenen, dat zij niet alleenlijk kunnen bekeerd worden, maar ook zekerlijk en onfeilbaarlijk metterdaad bekeerd worden." — „De genade Gods is de eenige oorzaak des geloofs en der bekeering. En het geloof wordt eene gave Gods genoemd, omdat God om den wille der voldoening des Zoons Gods, volgens de belofte des Nieuwen Verbonds, datzelve zekerlijk zijnen uitverkorenen geeft, uitstortende over hen den H. Geest." — „De krachtige roeping tot het geloof vloeit uit de verkiezing ter zaligheid, en is eene vrucht er van."

Zulke taal behoeft geen commentaar.

„Oordeel der Theologen uit Hessen; bl. 431, 432, 486, 489:

Zij wijzen er allereerst op, „dat Christus alle die weldaden door zijn lijden en sterven verkregen en verworven heeft voor zijne schapen alleen, of voor de uitverkorenen, die de Vader Hem gegeven heeft om te ver-

lossen en eeuwig zalig te maken, en dat hun, en niet anderen, die weldaden eigenlijk aangaan." En dan staven zij dit op de volgende wijze: „Degenen, voor welke Christus, door zijn lijden en sterven, verzoening met God, vergeving der zonden, gerechtigheid en het eeuwige leven metterdaad verkregen en verworven heeft, die worden dezelve weldaden waarlijk deelachtig. — Want van niets kan gezegd zijn, door de verdienste van Christus, voor iemand verkregen, verworven en bekomen te zijn, wat hij niet te eeniger tijd deelachtig wordt. — Degenen, die door den dood Christi met God verzoend zijn, die worden door zijn leven behouden, te weten eeuwiglijk. — Nu, niet alle menschen, maar alleen de uitverkorenen en geloovigen worden behouden door het leven Christi. — Dien Christus niet geordineerd en gegeven is tot een Middelaar, die heeft Hij door zijn lijden en sterven, met zijnen Vader niet verzoend, noch voor hen verkregen vergeving der zonden en het eeuwige leven. Maar voor de verworpenen, die in de ongeloovigheid blijven, en in dezelve eeuwiglijk sterven, is Christus tot een Middelaar niet geordineerd en gegeven. — Indien, door het lijden en sterven Christi, allen menschen, zonder onderscheid, verzoening met God, vergeving der zonden en het eeuwige leven verworven, verkregen en bekomen is, zoo volgt, dat allen, die door dadelijke ongeloovigheid de verdiensten Christi niet van zich verstooten, waarlijk met God verzoend blijven, en vergeving der zonden, en het eeuwige leven verkrijgen." Dat laatste nu achten zij ongerijmd. En aangaande het hart, zeggen zij: „De mensch is in den stand der verdorvenheid zoo verkeerd, dat alle de genegenheden en begeerten des harten enkel boos zijn, te allen tijd. — Derhalve, al wat de mensch in den stand der zonde, vóór de genade der wedergeboorte, of met zijn verstand bedenkt, of met zijnen wil verkiest, of met het hart begeert; al is het dat hetzelfde, wat aangaat het wezen van de daad, deugdelijk goed is; desniettemin is het zoo met zonden besmet, dat, indien men het gaat vergelijken bij den regel der Goddelijke wet, zoo is het inderdaad veel meer zonde, dan goed, en hetwelk waard zoude zijn genoemd te worden een werk, dat God behaagt. — De wil is uit zichzelf en uit zijne natuur tot niets anders bekwaam als om de genade Gods te verwerpen."

Ook hier achten we commentaar geheel overbodig.

„Het gevoelen der Zwitsersche Theologen; bl. 436, 437, 491, 493:

Wij ontkennen, dat onze Heere Jezus Christus, uit een volstrekten wil en bedoeling, 't zij des Vaders of de zijne, allen en een ieder mensch in den gemeenen stand des vals en der zonde, zonder onderscheid aangemerkt, of zoowel die verloren gaan, als die zalig worden, vergeving der zonden en verzoening met God alzoo verworven heeft, dat Hij ook de zonden van diegenen, die verloren gaan, met name van Kain en Judas, den verrader, door zijn dood geboet en betaald zou hebben. — Hij heeft (zeggen wij) zichzelf voor ons gegeven, opdat Hij ons verlossen zoude van alle ongerechtigheid, en zichzelf een eigen volk reinigen, dat vurig ware tot goede werken. Dit zijn voorwaar verborgene goederen des geloofs, die

den uitverkorene, die den verlost, die den heiligen alleen, en geen anderen toebehooren, zoodat van de geloovigen deze alle te gelijk, of van de niet-geloovigen ganschelijk geene vernomen worden. — Wij ontkennen, dat Christus ten goede of in de plaats, en in den naam der menschen, die nooit zullen bekeerd worden, den dood alzoo gedragen heeft, dat Hij hunne offerande geweest zij, of een zoodanig priester en verzoener, die in hunne plaats Gode, den rechtvaardigen rechter, betaald heeft de straf, die hunne zonden verdiend hadden. Want Christus onze Heere heeft zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gedragen. Onze zonden, zeg ik, wij, die daar gelooven; niet dergenen, dewelke, ongehoorzaam zijnde, zich aan het Woord stooten, waartoe zij ook gezet zijn. — Dat Christus, naar het besluit en den raad des Vaders gestorven is voor degenen, die Hij nimmermeer zalig maakt, is zoo vervreemd van de waarheid, als dat die zalig zouden worden, voor welke Christus, naar den raad des Vaders, niet is gestorven. En zoo niet allen, die geroepen zijn, verkoren zijn, wat zullen wij zeggen van diegenen, die zelfs nooit geroepen zijn? — Dat Christus dezen wat zoude verkregen hebben, is zulk eene meening, die door hare eigene ongerijmdheid lichtelijk en noodzakelijk omver valt. — Daarenboven, gemerkt door dezelfde beloften of dreigementen verscheidenen verscheidenlijk bewogen worden, zoo staan wij geenszins toe, dat de H. Geest allen, die aanhooren, gelijke genade mededeelt. Want het Evangelie is dezen eene reuke des levens ten leven, genen eene reuke des doods ten doode. — Daarom te zeggen, dat alle menschen tot de zaligheid en het eeuwige leven geroepen worden, of dat allen menschen de middelen, noodig ter zaligheid, genoegzaamlijk en krachtiglijk toegediend worden, datzelfde zeggen wij niet alleenlijk tegen de Schriftuur te zijn, maar ook tegen de ervaring."

Hier hebben we zeker zeer duidelijke taal inzake Christus' verdienste en de roeping door het Evangelie.

De vertegenwoordigers van de rechtgevoelende Nassau-Wetteravische kerken spreken, als volgt, bl. 438-442, 493, 494:

„Christus heeft, door de verdienste zijns doods, ons alzoo met God den Vader verzoend, dat om Hem, in Hem en met Hem, God alle andere heilzame goederen en gaven den uitverkorenen toegezegd heeft. — Dewijl dan deze onze Priester zichzelven voor ons gegeven heeft tot eene offerande en slachtoffer Gode tot eenen welriekenden reuk, zoo heeft God de Vader, op geene andere wijze, dan door de vereeniging en gemeenschap met Christus, dewelke door den Geest des geloofs verkregen wordt, eenige menschen, zoo in het Oude, als in het Nieuwe Testament kunnen noch willen zalig maken. — De wil en het voornemen des Vaders, den Zoon in den dood overgeevende, en des Zoons, denzelve dragende, is geweest, dat de Zoon, door het rantsoengeld zijns dierbaren bloeds, degenen, die de Vader Hem gegeven heeft, beide verwerven en toeëigenen zoude de vergeving der zonde en 't eeuwige leven. — Allen worden in Christus gerecht-

vaardigd, zooveel als er gerechtvaardigd worden; zoodat de genade der rechtvaardigmaking tot allen behoort, niet volstrektelijk, maar bepaalder wijze, tot alle geloovigen. — Alzoo is dan Christus gestorven voor alle menschen, dat is, voor de menschen van alle standen, tijden en plaatsen, zoodat, met deze manier van spreken, de wijde en breedte van de genade des N. Testaments te kennen gegeven wordt, opdat daardoor aangewezen zoude worden, dat deze weldaad niet alleenlijk tot de Joden, maar ook tot andere volkeren behoort. — Gelijk Christus voor alle uitverkorenen, en voor dezelve even gelijk gestorven is, alzoo heeft Hij voor deze alleen in den stand der nederigheid gebeden, is voor deze alleen opgestaan, en bidt nu voor dezelve alleen in den hemel." Van de roeping der verworpenen hebben zij: „Maar God, roepende de verworpenen, wil hunne bekeering en zaligheid ernstig met eenen wil, waardoor Hij de bekeering voor goed kent, maar niet waardoor Hij dezelve wil teweeg brengen. Want indien Hij dat wilde, Hij zoude dezelve ook teweeg brengen; want het welbehagen Gods wordt onfeilbaar vervuld. — Wat aangaat de gemeene roeping, — die is ten eerste genoegzaam tot bekeering, niet simpel, maar naar zekere wijze, dat is, in orde der tweede oorzaken; — maar zij is niet genoegzaam tot bekeering simpel, dat is, zonder de genade der inwendige beweging of trekking, zonder welke de Schriftuur verklaart onmogelijk te zijn, dat iemand bekeerd zoude worden en tot Christus komen. — Ten andere, zij is genoegzaam om alle onschuld te benemen." Zij openbaart genoegzaam den weg der zaligheid en de middelen.

Ook dit gevoelen behoeft voor ons tegenwoordig doel geen nadere verklaring.

Doch met het advies en oordeel der Theologen van Bremen staat dit anders, zooals we boven reeds hebben aangegeven. Vooral Matthias Martinius zoekt staande te houden, dat de schuld van den ondergang der godloozen in zich zelven is, en niet in de onvolkomenheid van het geneesmiddel, *door hetwelk zij hadden kunnen zalig gemaakt worden*; bl. 449. „Die de offerande, aan 't kruis gedaan, veracht, die verliest alle recht, dat hij aan dezelve konde hebben; en derhalve verzwaart hij zijne verdopenis. Die ook de aanbidding, in het Evangelie gedaan, versmaadt, die berooft zichzelven van dezelve tot gelijk verderf. — Aldus is Christus, in zichzelven gesteld tot opstanding, sommigen ten val; en het Evangelie, hetwelk in zich zelven is eene reuk des levens tot het leven, wordt den ongeloovigen eene reuk des doods ter dood, toevaltiger wijze, door hun eigen fout," bl. 450. Wel verklaart hij dit alles dan verder zóó, dat er toch geen algemeene verzoening in wordt geleerd; maar iets algemeen en voorwaardelijks blijft er toch in schuilen. Zijn standpunt bevredigt niet, en drukt geenszins uit het algemeen gevoelen der Dordtsche vadersen, zooals ons reeds gebleken is en verder blijken zal.

Reeds terstond stellen de predikanten van Embden zich sterk tegen elke gedachte van algemeenheid der genade en der verdienste Christi, bl. 460-464, 507-520:

„Christus heeft alleen voor zijne schapen, zeggen zij,

dat is, voor zijne uitverkorenen, geenszins voor de bokken, zijn leven gesteld. — Indien Christus, naar raad, meening, en besluit des Vaders, voor allen gestorven is, zoo volgt, dat er noch verkiezing van sommigen, noch verwerping van sommigen is. Maar wij hebben boven bewezen, dat er is verkiezing en verwerping. Derhalve zoo is Christus, naar den raad, de meening en het besluit des Vaders, niet voor alle menschen gestorven. — Christus is onze Hoogepriester, die niet alleenlijk eene offerande voor ons geofferd heeft, maar ook voor ons bidt; — en Hij wordt altijd verhoord. Wat is dit dan voor eene uitzinnigheid, wat razernijen, de deelen van 't Priesterschap Christi van elkander te scheiden? — Al is het, dat God het geloof en de bekeering zijner bondgenooten vereischt, zoo is nochtans daarom zijne wil geenszins onder voorwaarde; ook hangt de wil Gods van de verdienste Christi toe te eigenen niet aan de vervulling derzelve voorwaarden; gemerkt de vervulling van deze voorwaarden is een zuivere gave Gods, die het willen en het volbrengen geeft, en die geenszins den mensch kan en behoort toegeschreven te worden. — Of de verworpenen gehouden zijn te gelooven, dat Christus voor hen gestorven is? — Wij antwoorden kortelijk: Dewijl de verkorenen en verworpenen in dit leven onder een vereenigd zijn; — en dewijl gezamenlijk beiden het Woord Gods gepredikt wordt, zoo kan geen mensch weten, wie verworpen zijn, en derhalve, naar het oordeel der liefde, hopen wij het beste van allen; derhalve, laten de Remonstranten ons aanwijzen, wie verworpen zijn, en alsdan zoude te bezien staan, wat de verworpenen gelooven moeten. — De Pelagianen, te zeer toegedaan de Filosofische en Farizeesche dwalingen; opdat zij niet zouden schijnen de genade Gods ten eenenmaal te loochenen, zoo bekenden zij wel, dat de mensch door genade zalig wordt; maar verstonden door de genade de goederen der natuur, de rede, wil, vrije wil en keur, verder de wet en de leer, van God uit genade gegeven, door welke de mensch opgewekt wordt om wel te werken." — Maar zij waren van oordeel, „dat de werkingen Gods tegen de creaturen onderscheiden moeten worden; dat wat anders is de hulpe Gods, en wat anders is de genade Gods, alzo de hulpe uit de voorzienigheid, maar de genade uit de praedestinatie is vloeiende." — „Velen worden uiterlijk geroepen, die der inwendige en krachtige roeping geenszins deelachtig worden, want velen hooren, die niet verstaan, — maar weinigen wordt gegeven te verstaan de verborgenheden des rijks der hemelen. — De inwendige genade, door welke de H. Geest de harten der menschen beweegt, verandert, opwekt en verbetert, is niet alleenlijk genoegzaam, maar ook krachtig; en derhalve, die onderscheiding der genade in eene genoegzame en eene krachtige, indien wij niet van de uiterlijke middelen, maar van den waren en inwendigen trek des Geestes spreken, staat ons geenszins aan." — Zij handhaven, dat als, „God wil zalig maken, zoo wederstaat geen wil des menschen. Want alzo is het willen en het niet willen in de macht des willenden, dat het den wil Gods niet belet, noch zijne macht overwint." — „Op de plaats Openb. 3:20, Ziet, Ik sta voor

de deur en klop, zoo iemand mijne stem hoort, en de deur open doet, Ik zal tot hem inkomen en mijn avondmaal met hem houden, en hij met mij; antwoorden zij: 1e. dat deze plaats mede in gelijkenis spreekt, en naar de letter niet mag verstaan worden, waarom men daaruit geen vast besluit kan maken; 2e. Zij hebben wel genoegzame hulp om open te doen, wat aangaat de uiterlijke middelen, de predikatie des Woords, het gebruik der sacramenten en andere weldaden, waarmede zij genoodigd werden tot bekeering; ook wat aangaat de kennis des Goddelijken wils, maar niet genoegzaam om het hart te openen zonder de krachtige genade Gods, door welke Hij ons doet openen." — „Op de plaats Matt. 23:37, 38, Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en steenigt diegenen, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen willen vergaderen, en gij hebt niet gewild; antwoorden zij: 1e. dat Christus hier aangemerkt moet worden als God en mensch, die naar zijne Godheid verklaart, dat Hij, door den dienst der profeten te Jeruzalem leerende, hare kinderen heeft willen verzamelen. — Maar deze wil zijner Godheid, verklaard door de profeten, is niet geweest de wil zijns besluits of welbehagens, anderszins zouden zij allen vergaderd zijn geweest; maar deze is geweest de wil zijns gebods, in zijn Woord voorgesteld, waarmede God verklaart wat Hij van de menschen gedaan of gelaten wil hebben, dewelke Hem naar zijne wijsheid alzo belijft te openbaren, niet opdat Hij hen bedriege, maar opdat Hij hetgeen hun goed is bevordere. 2e. Dat Christus hier ook spreekt als een mensch, — en als een dienaar des Evangelies, alle zijne toehoorders heeft willen en ook gezocht heeft te vergaderen zonder onderscheid, gelijk alle dienaars, Gode zijn verborgen raad latende, plegen te doen. Nu, deze wil Christi, als eens menschen, moet onderscheiden worden van dien verborgen en onveranderlijken wil zijner Godheid, naar welken Hij wel wist, dat onder die van Jeruzalem vele verworpenen en ten eenenmaal onbekeerlijken waren. — Zoo iemand deze antwoorden op de aangetogene plaatsen wel waarneemt, die zal, zeggen zij, vele andere diergelijke lichtelijk kunnen verklaren."

Dat is ook onze overtuiging. Werkelijke moeilijkheden blijven er o. i. dan niet meer bestaan. Wij hebben in het bovenstaande metterdaad gezonde taal.

Het oordeel en het advies der uitheemsche Theologen komt derhalve metterdaad hierop neer, dat de genade Gods particulier is; of, in hun eigen taal uitgedrukt:

„Gods genade alleen heeft bepaalde personen van eeuwigheid uitverkoren.

Gods genade alleen geeft bepaalde personen aan Christus.

Gods genade alleen geeft bepaalde personen de gaven des geloofs.

Gods genade alleen houdt bepaalde personen staande."

En hiermede komt volkomen overeen het gevoelen van de Nederlandsche Professoren, Predikanten en Ouderlingen; zooals uit de volgende aanhalingen moge blijken.

De Professoren zeggen, „dat Jezus Christus, volgens

den raad zijns Vaders en zijnen eigenen, niet voor de verworpenen, en die verloren gaan, maar alleen voor de uitverkorenen en die gelooven zullen, krachtiglijk gestorven zij, opdat Hij hunlieden de vergeving der zonden, de verzoening met God, niet alleen door zijne verdienste zoude verkrijgen, maar ook zijne krachtige genade zoude mededeelen, door dewelke Hij ons dezelve metterdaad zoude deelachtig maken," bl. 695. En als bewijsreden voeren zij eindelijk daarvoor aan: „Omdat Hij de verworpenen nooit gekend heeft; zich over hen niet ontfermt, maar hen haat, en omdat zij allen verhard worden. Welke dingen alle te zamen, al ware het, dat men dezelve op de zachtste wijze, als men ooit zoude kunnen, uitlegde, evenwel nochtans bewijzen, dat Christus eigenlijk, en uit eene allerhoogste liefde, en met een zeker voornemen van zalig te maken, alleen voor de uitverkorenen gestorven zij," 697.

De gedeputeerden van de Geldersche Synode spreken op de volgende wijze:

„Hier komt ook bij, dat er nergens in de Schrifturen gelezen wordt: *Christus is voor alle menschen*, maar alleen, *voor allen gestorven*. (Ja, Hij wordt zelfs ook nergens gezegd gestorven te zijn voor alle menschen.) Maar wie zijn nu die allen? Die zijn, alle de schapen, alle de kinderen Gods, alle geloovigen, allen, die aan Christus gehoorzamen, alle geheiligden." — „Diegenen, die God roept tot de zaligheid, verkregen zijnde door den dood Christi, voor die is Christus gestorven. Maar God roept niet een ieder mensch tot de zaligheid, verkregen zijnde door den dood Christi. — Want velen laat God nimmermeer het woord der zaligheid prediken. En zoo-veel die belangt, tot dewelken het woord der zaligheid gekomen is, dezelve worden wel gezegd allen geroepen te worden, maar niet allen worden zij geroepen ter zaligheid. Want de Schriftuur vermeldt eene roeping tot het licht, dat is, tot de kennis der waarheid, en eene tot de gemeenschap Christi, dat is, tot het geloof. — Niet allen en een ieder, die geroepen worden, worden even gelijk ter zaligheid geroepen. — Die alleen, die Christus tot zich roept, diezelven alleen worden bevolen in Christus te gelooven. Alleen diegenen, die dorsten, die vermoeid zijn, die beladen zijn, die hunne blindheid, armoede, en naaktheid bekennen, roept Christus tot zich. — Nu, aangezien een ieder niet is, noch wordt zoodanig, dat hij zij dorstende, vermoeid, enz., zoo moet men ook zeggen, dat een ieder niet bevolen wordt, dat ze tot Christus zullen komen, dat is, in Christus zullen gelooven," bl. 700, 701.

„Zoo is Christus dan niet gestorven voor allen en een ieder mensch, maar voor vele menschen, dat is, voor allen en een ieder uitverkorene. — Wij gelooven niet, dat Christus gestorven zij voor diegenen, over dewelken God Zich niet heeft willen ontfermen, voor de bokken, voor de kinderen des Duivels, voor de Synagoge der wereld, voor diegenen, die tot den Zoon niet komen; want deze zoodanigen zijn Hem van den Vader niet gegeven. — En dusverre kan het Evangelie gezegd worden, dat het aan allen en een ieder van diegenen verkondigd wordt, aan dewelken het Woord gepredikt wordt. Want de wet

beveelt de boetvaardigheid niet, alhoewel de prediking der wet daartoe dient, opdat de mensch, overtuigd zijnde van zijne zonden, en van den toorn Gods tegen zichzelf, zich zoude mogen en willen bekeeren. Oneigenlijk nochtans wordt de leer van de bekeering genaamd het Evangelie, dewijl dezelve noch het Evangelie is, noch een deel ook zelfs van die dingen, dewelke daar zijn het oogmerk en het opzicht des geloofs, dewelke eigenlijk in het Evangelie begrepen worden. — Over zulks zoo blijkt hieruit, dat er kwalijk gezegd wordt, dat de genade des Evangelies algemeen zij, dat is, dat de weldaden, die door den dood van Christus verkregen zijn voor allen en een iegelijk, aan dewelken de predikatie gedaan wordt, aangeboden worden"; bl. 707-710.

„Zoo besluiten wij dan, zoo wanneer de geroepene niet gelooft, en niet bekeerd wordt, dat alsdan de roeping niet krachtig is, en diensvolgens, dat de H. Geest aldaar niet samen gaat met de uiterlijke roeping. Derhalve, dat er velen geroepen worden door den dienst der menschen, dewelken God, of de H. Geest niet roept. — Het zijn tegenstrijdige dingen, dat God aan iemand de zaligheid wil mededeelen, en dat Hij nochtans daarentusschen aan hem niet wil geven hetgeen noodig is, opdat hij zich bekeere en geloove, zeggen de Remonstranten; — maar niet minder schijnen ons deze dingen tegen elkander strijdig te zijn: dat God iemand roept ter zaligheid, en nochtans aan hem niet de zaligheid wil mededeelen. Daaruit besluiten wij dan: nademaal God aan alle geroepenen niet geeft hetgeen hun noodig is, dat zij bekeeren en gelooven (doch Hij zoude het geven, indien Hij het wilde geven,) dat Hij derhalve niet aan alle geroepenen de zaligheid wil mededeelen, en diensvolgens, dat Hij ook niet allen ter zaligheid roept, die uiterlijk geroepen worden. — Laat dan de Remonstranten zeggen, dat God geveinsdelijk handelt, of laat ze zien, op wat wijze zij zichzelf hier zullen kunnen uithelpen. Wat ons aangaat, wij zullen ontkennen, dat God geveinsdelijk handelt, dewijl Hij ter zaligheid niemand roept, dan diegenen, aan dewelken Hij voorgenomen heeft dezelve mede te deelen, en te gelijk ook hem te geven, hetgeen hem noodig is, opdat hij zich bekeere en geloove"; bl. 777, 778.

Had onze Synode deze taal kunnen onderschrijven, er ware geen moeite geweest.

Het oordeel der gedeputeerden der Zuid-Hollandsche Synode komt ook hierop neer, dat Christus alleen voor de uitverkorenen gestorven is, „en aangezien de middelen, zeggen zij, bl. 711, wijslijk geordineerd zijnde, niet verder strekken dan het einde, hetwelk tot dezelve toegepast is, zoo verklaren zij: Dat de voldoening en de verdienste van Christus, of de prijs der rantsoening, dewelke Christus door zijn lijden en sterven aan God den Vader betaald heeft, niet krachtig zij, hetzij om te verwerven, of om toe te eigenen dat toegepaste einde, anders dan in de uitverkorenen. En zij verklaren daarenboven: Dat de wijze God zijnen Zoon met zoodanig voorgesteld oogmerk en voornemen in den dood niet gegeven heeft, dat Hij daardoor de vergeving der zonden, en de verzoening, ook voor diegenen zoude verwerven, dewelke Hij in zijn eeuwigen

raad niet verkoren heeft, maar voorbij gegaan heeft, en aan zichzelf overgelaten heeft, en besloten heeft rechtvaardiglijk om hunne zonden te verdoemen."

En zij verwerpen, bl. 781, „dat God aan alle en een ieder der menschen aandient, of bereid is aan te dienen, genoegzame middelen ter hunner bekeering. Dat God aan alle en een ieder der menschen de verzoening door Christus aanbiedt, en dat Hij van dezelve de gehoorzaamheid des geloofs eischt. Dat God aan allen en een ieder, zelfs ook onder die volkeren, daar nooit iets gehoord is van het Evangelie, een verdere genade en zaligmakende roeping geeft"; enz.

Ook verwerpen zij, bl. 782: „Dat het Woord des Evangelies altijd zoude hebben vergezelschap den H. Geest, zoodat aan niemand de uitwendige prediking des Woords zoude aangeboden worden, bij denwelke ook niet de inwendige werking des H. Geestes zoude zijn. Dat uitwendige en inwendige roepingen niet onderscheiden worden, maar dat het twee deelen en trappen zijn van éene roeping, die te zamen gaan tot voltrekking van éene zaak. Dat aan alle menschen, dien het Woord uiterlijk gepredikt wordt, genoegzame genade tot bekeering gegeven zoude worden."

De broederen van Noord-Holland oordeelden, bl. 718: „Dat het geheel valsch is, dat Christus niet alleen voor de uitverkorenen, maar ook voor allen en een ieder mensch, dat is, ook voor de verworpenen, en voor diegenen, die verloren gaan, gestorven zij," En zij leeren, bl. 721: „dat de dood en opoffering Christi, van zijne verrijzenis en voorbedding, in geenerlei wijze noch ten eenigen tijde ooit kunnen afgezonderd worden. En dat de weldaden, zoowel des doods, als der verrijzenis en der voorbedding Christi, beide even verre en even wijd zich uitbreiden, en dat dezelve alleen tot de uitverkorenen en geloovigen behooren"! Tevens hebben deze Broeders voor waarachtig verklaard, bl. 789, dat „God aan niemand anders de middelen, ter zaligheid noodig zijnde, krachtiglijk aandient, als alleen aan de uitverkorenen, of aan degenen, die dadelijk wedergeboren worden."

Het oordeel der broederen van Zeeland is:

„De volstreckte wil en het voornemen des Vaders, zijnen eeniggeborenen Zoon in den dood gevende, en des Zoons, denzelven lijdende, is geweest, het rantsoen der verlossing te betalen voor alle de uitverkorenen, en voor dezelven alleen," bl. 723. En zij vatten hunne beschouwing in tegenstelling met de zienswijze der Remonstranten kortelijk samen in een woord van Augustinus tegen Julianus: „Zij werden gelost, maar niet bevrijd; zij werden gewasschen maar niet afgewasschen. Dit zijn de ongerijmde vreemdigheden van ulieder gevoelens; dit zijn de wonderspreuken van de Pelagiaansche Kettters, enz. Maar ik vraag u: kan die lossing verstaan worden anders dan dat ons van den booze verlost diegene, die Israel verlost van alle hunne ongerechtigheden? Want daar lossing genoemd wordt, daar wordt ook verstaan rantsoen, en welke is dat rantsoen anders dan het dierbare bloed des onbevleeten Lams, Jezu Christi? Nu, aangaande dit rantsoen; wat vragen wij eenen anderen, waarom het

vergoten zij? Laat die ons verlost heeft zelf antwoorden, laat die ons gekocht heeft zelf zeggen: Dit is, zegt Hij, mijn bloed, hetwelk voor velen vergoten wordt tot vergeving der zonden. Gaat nog voort, gaat nog voort; en, gelijk gij zegt, zij worden in het Sacrament des Zaligmakers gedoopt, maar zij worden niet zalig gemaakt; zij worden met het rantsoen gelost, maar zij worden niet bevrijd; zegt ook alzoo: Het bloed wordt voor hen vergoten tot vergeving der zonden, maar door geene vergeving der zonden worden zij gereinigd. Wondere dingen zijn het, die gij zegt; nieuwe dingen zijn het, die gij zegt, valsche dingen zijn het, die gij zegt," bl. 727.

Dit oordeelden de Broeders van Utrecht inzake de roeping, bl. 800:

„God wil niet, dat aan alle menschen, door de verkondiging des Evangelies, de genade aangeboden wordt. En die volkeren, die de ordinaire of gewone verkondiging des Evangelies niet hebben, zijn die goederen, die in het Evangelie aangeboden worden, niet even na voorgesteld, als diegenen, die het voordeel van de Evangelische prediking genieten. — God geeft niet aan allen en een ieder der menschen genoegzaamlijk en krachtiglijk de middelen tot het geloof noodig zijnde, en is niet bereid aan allen en een ieder dezelve middelen aan te dienen, veel minder alle de middelen. — Aan dewelken genoegzaam en krachtiglijk de middelen, tot het geloof noodig zijnde, aangediend worden, aan dezelven wordt ook het Woord des Evangelies aangediend. Maar aan allen en een ieder in het algemeen is het woord des Evangelies niet aangediend, noch wordt alsnog aangediend."

Het oordeel der gedeputeerde broederen van Overijssel, bl. 749-752:

„De volstreckte wil, en het voorgesteld wit en voornemen des Vaders, zijnen eeniggeborenen Zoon in den dood overgeevende, en des Zoons, denzelven dood lijdende, is geweest, opdat voor allen, die alleen en een ieder van eeuwigheid tot het eeuwige leven verkoren zijn, zoude verworven worden, de verzoening met God, de vergeving der zonden, en het eeuwige leven. — Naar dezen volstrekten wil en voornemen des Vaders en des Zoons, heeft Christus, de Middelaar, de vergeving der zonden, de verzoening met God, en het eeuwige leven alleen voor allen en een ieder, die uitverkoren zijn, en die zalig worden, door den dood des kruises verworven. — Deze verwerping van de vergeving der zonden, en van de verzoening met God, en de toeëigening er van, strekken samen even ver."

„In geen mensch is na den val, of in het verstand, of in den wil, vóór de wedergeboorte, overgebleven eenige kennis Gods, eenige ingeschrevene wet in het hart, en eenige overblijfselen of sprankeltjes van het evenbeeld Gods, dewelke als eene algemeene genade zouden strekken tot de wedergeboorte, en ter zaligheid zouden genoegzaam zijn. De onwetendheid, door dewelke de menschen van het leven Gods vervreemd worden, en dewelke het hart verhardt, strekt niet tot de wedergeboorte, en is niet genoegzaam ter zaligheid, ja, strekt veel meer (indien het alzoo geoorloofd is te spreken) tot

meerdere wegneming van het leven en tot den dood. — Die dingen, die alleen tot wanhoop en tot verdoemenis kunnen strekken, en ook inderdaad strekken, die kunnen niet strekken tot de wedergeboorte en tot de zaligheid. Maar alle dingen, dewelke den onwedergeborenen mensch overgebleven zijn, kunnen alleenlijk strekken tot wanhoop en tot verdoemenis. Want de wet, zoowel ingeschreven in het hart, als geschreven in het Boek, beschuldigt, veroordeelt en doodt den mensch"; bl. 815-817.

Dat is straffe taal!

Inzake het lijden en sterven van Christus komt met het bovenaangehaalde volkomen overeen het oordeel van de gedeputeerde broederen der Synode van Groningen en de Ommelanden. En zij oordeelen tevens, „dat de Remonstranten openbaarlijk tegen Gods Woord leeren, wanneer zij zeggen, dat God in de menschen eenige vonkskens, overblijfseden, of gaven, of het licht der natuur, wat bij hen de eerste genade is, tot dit einde zoude gelaten hebben, opdat zij na de mate van die gaven, God zouden verheerlijken, en opdat zij door dezelve geschikt gemaakt zouden kunnen worden, om te verlangen en te begeeren de genade, dewelke in het Evangelie aangeboden wordt. — En dit is de orde, dit is het einde, van deze nieuwe en onscriptmatige leer; want wat einde anders stellen zij zichzelf voor in alle de Artikelen, dan dat zij nu zouden mogen oprichten en staande houden dat hoofdstuk, gesmeed zijnde van andere ketters, namelijk het vrije vermogen van 's menschen in geestelijke zaken, of die tot de zaligheid behooren? Hiertoe strekken hunne leeringen: 1e. Van de verkiezing uit het voorgezien geloof. 2e. Van de mededeeling van Christus, naar de voorwaarde des nieuwen verbonds, dat is, des geloofs en der bekeering. 3e. Van het beginsel van het ontvangen des geloofs uit het goede gebruik der eerste genade, dat is, van het licht der natuur. — Want op vele plaatsen verstaan zij door de genade die gaven, dewelke in het midden van de verdorvenheid aan den mensch gelaten zijn, zoodat bij hen de natuur zelve genade schijnt te wezen, of het natuurlijk licht, hetwelk door God in de menschen gelaten is. — Zoo loochenen en verwerpen zij dan met recht deze meeningen en gevoelens der Remonstranten: 1e. dat de eerste genade is het licht der natuur, en dat dezelve alle menschen gemeen is; 2e. dat het in de macht van den onwedergeborenen mensch is, de eerste genade of te ontvangen of te verwerpen, dezelve wel of kwalijk te gebruiken, en dat de mensch, om het goede gebruik van de eerste genade, met de tweede begaafd wordt; 3e. dat het geloof niet is eene belofte des nieuwen verbonds, noch ook eene gave, verkregen door den dood van Christus; 4e. dat het geloof niet is eene bijzondere gave des H. Geestes, met dewelke alleen de uitverkorenen beschonken worden, door een krachtige instorting van denzelfden Geest van Christus"; bl. 823-835.

Van gelijke strekking is ook het oordeel der broederen van het landschap Drente, bl. 838, 839:

„Al hetgeen de gevallen mensch doet, datzelfde doet hij, of door het licht der natuur, of door de Goddelijke genade, nu wederom hem ingestort zijnde. — Maar hoe-

danig dat zij, wat de mensch door zijnen vrijen wil doet, zoo is nochtans datzelfde altijd boos, dat is, met zonden besmet, en het dient zoozeer ter zaligheid, als wel om voor God de verontschuldiging weg te nemen. — Daarom zegt ook Augustinus: „De zwakheid van de leden der jonge kleine kinderkens is onnoozel, maar niet hun gemoed." — Eer wij de genade hebben, zoo dienen wij de zonde alzo, dat wij vrij zijn van de gerechtigheid. Laat ons dan besluiten met Augustinus: „Niemand vleie zichzelf, uit zichzelf is hij een Satan; uit God is hij gelukzalig." — Ook ontkennen zij, dat allen „met eenige roeping ter zaligheid geroepen worden, en dat aan allen de middelen ter zaligheid gegeven worden."

Hiermede komt ook overeen het gevoelen van de overige gedeputeerden.

Wij besluiten dan ook onze aanhalingen met het woord der gedeputeerden der Waalsche Synode, namljk:

„God heeft Christus gesteld tot een verzoening of zoenoffer, niet zonder het geloof, maar door het geloof, in zijn bloed. En daar wordt in de Schriftuur geene werking des doods van Christus aan eenige anderen toegeschreven, anders dan alleen aan de geloovigen, en die gemeenschap met Christus hebben," bl. 767.

Samenvattende hetgeen we in de onderscheidene aanhalingen vinden, komen we tot de conclusie, dat de volgende punten kunnen gerekend worden te behooren tot het gemeenschappelijk gevoelen der Dordtsche vaderen:

1. „Christus' dood is door zijne verdienste en kracht waardig genoeg en volkomen genoeg, om aller menschen zonden uit te wisschen, indien zij in Hem gelooven."
2. „Christus' en des Vaders voornemen is geweest, dat Hij een volkomen rantsoen voor alle ware geloovigen zouden betalen."
3. „Christus' voldoening moet een iegelijk verkondigd worden zonder onderscheid van eenige personen."
4. „Christus' dood en voorbedding brengen voort in de uitverkorenen de gaven der genade, door welke zij krachtiglijk zalig worden."
5. „Christus' oogmerk en einde is niet geweest door de zaligmakende kracht zijns doods de verworpenen te verlossen, maar Hij is voor de geloovigen alleen krachtiglijk gestorven. Verwerving en toepassing zijn even breed."
6. „Het geloof is een gave Gods, het is eene vrucht der verkiezing; het is geene oorzaak der verkiezing, of voorwaarde te voren in de verkorenen vereischt. Het getal der geloovigen kan niet vermeerderd noch verminderd worden. De volharding in het geloof is eene vrucht der verkiezing."
7. „Het licht der natuur wordt door de Remonstranten genade genoemd; het is niet genoegzaam ter verkrijging van zaligmakende kennis."
8. „De wil van den gevallen mensch is ontbloot van alle bovennatuurlijke en heilzame gaven; derhalve

vermag hij uit zichzelf niets tot de geestelijke werken. De wil van den gevallen mensch heeft alleenlijk eene mogelijkheid en vaardigheid tot zondigen. Ook in het burgerlijke zijn zijne werken boos."

9. „De roeping tot het geloof en de zaligheid is eene vrucht der verkiezing. God roept niemand geveinsdelijk, maar Hij roept door de predikatie des Evangelies niet al de hoorders met de onwederstandelijke inwendige roeping ter zaligheid. Er valt te onderscheiden tusschen eene inwendige en uitwendige roeping. De uiterlijke roeping is niet genoegzaam tot bekeering."

10. „Door de uiterlijke prediking des Evangelies wordt gewerkt genoegzame overtuiging en verlichting des verstands, zoodat de goddeloozen geene verontschuldiging hebben voor God."

In dit alles wordt o. i. niet het allermiste bewijs gevonden voor eenige gunstige gezindheid Gods jegens de verworpenen.

H. D.

RONDOM HEM ZIJN WOLKEN EN DONKERHEID

(Ps. 97:3a)

En de Stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen, want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare kaars. En de volkeren die zalig worden, zullen in haar licht wandelen. — Openb. 21:23, 24a.

Maar buiten zullen zijn de honden, en de toovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en een iegelijk, die de leugen liefheeft en doet!

— Openb. 22:15.

In God is gansch geen duisternis! God is een Licht!
SchiEr ieder stemt dat toe die voor Gods uitspraak zwicht.
NietEgenstaande Hij met donkerheid Zich dekt,
Is 't Nochtans 't Rijk des Lichts, dat Hem ter Woning Strekt;
En die Geloof dat God dat ontoegankelijk Licht
Tot ZijnE Troonzaal heeft, en eerlang, in 't Gericht,
Het doodeNheir weer wekt en uit zijn graf doet gaan.
Erkent, beAamt, dat hij (ook hij!) voor God zal staan;
Teweten in Dat Licht, dat oogverblindend is
Voor Zijne wEerpartij,—voor wie 't verslindend is;
En ieder zij Voor zich verzekerd van zijn staat:
Roept hem de dOod van hier,—voor eeuwig dan "TE LAATI"
Dewijl alsdan vOor dien, die hier de zonde voedt,
Een eeuw'gen vuurGloed blaakt en eeuwig om hem woedt!—
Richr op de kruisVaen dan voor Hem: "den God des Lichts!"
Frontieren! wijk tEr plaats des grooten-Godsgerichts!
Verspert niet langeR ons den weg naar Licht en Glans!
Ons oog, zoo moe, beWaakt reeds lang den Hemeltrans!
Ontvoer ons uit dit oOrd van nacht en donkerheid!
Roep ons van hier, naaR 't Rijk van Licht en Zaligheid!
Daal eind'lijk neer in Pracht, o Heer! en Majesteit,
En breng ons over in Uw Eeuw'ge Heerlijkheid!
Niet om verdienst' of looN, maar enkel uit Gena,
Verkegen door Uw Bloed, gEstroomd op Golgotha,
En doe ons, tot Uw Komst, iN Uwe wegen gaan!
Richt door Uw Woord en Geest ons hart op Sion aan!
Kom, Heere Jezus! kom; vertoef niet langer, neen!
Een schare—ongeteld—verschaft voor Brood ons steen!
Een legermacht der hel verheft zich trotsch ten troon!
Ruk uit ten Strijde, Heer! door Christus, Uwen Zoon!
Door Hem, door Hem alleen ontkomen wij 't Gericht,
En zullen—oog in oog—GOD zien als enkel LICHT!—
(Job 31:3a)

B. A. Hendriksen

DE NACHT IS VOORBIJGEGAAN

De nare schaduw is aan 't breken,
Terwijl de schoone Morgenster
Zijn blinkend hoofd komt op te steken,
En brengt den dageraad van ver.
O Zonne! heerlijk overtogen
Met purper, van het Morgenrood,
Zoo koninklijk voor onze oogen,
Uw Majesteit is schoon en groot.
Maar in het Oost' van ons geloove.
Verrijst een and're Dageraad,
Die uwer schoonheid gaat te boven,
Hoogwichtig, zonder perk of maat;
Als die de schaduw eens doet wijken,
Van 't grof verduisterd vleesch en bloed,
Dan zal geen nacht ons meer bestrijken,
Gelijk zij hier op aarde doet.
Uw heerlijkheid gaat op en onder,
En maakt een wisselbaren tijd,
Daar dag en nacht, elk in 't bizonder,
Zich over de aarde henen spreid;
Maar dezen dag, die wij verwachten,
Weet, eeuwig, van geen ondergaan,
Maar blijft in zijn volle krachten,
Oneindig, zonder wanklen staan.
O Schoone Dag! wie kan u roemen
Naar waarde van uw heerlijkheid;
Wie kan uw glans genoegzaam noemen,
Van zulk een hoogen Majesteit?
O Jezus, laat het toch geschieden,
Dat hare stralen door 't geloof,
Alle aardsche schaduw weg doen vlieden
Alsof men een gordijn verschoof.
Wij kijken uit naar 't zalig Oosten,
Met uitgestreken hals en hoofd,
En hopen op het schoon vertroosten,
Dat ons de waarheid heeft beloofd;
Wat achter blijft; dit zal gebeuren:
Noch maar een wijltjen in geduld,
Tot God ontsluit zijn gouden deuren,
En alles heerlijk wordt vervuld.

J. Luiken.

GOED GEANTWOORD

Toen A. Monod eens bij den Koning van Frankrijk ter maaltijd genoodigd was, veroorloofde zich de aartsbisschop van Parijs, die mede aanzat, den Protestantschen predikant te bespotten. Hij zeide: „Heer predikant! toen ik gisteren voorbij een uwer kapellen kwam, zag ik door het raam eenige menschen voor een groote kachel staan. In de Protestantsche Kerk is het zeker wel heel koud?"

Monod antwoordde met groote kalmte: „Heer bisschop! toen ik gisteren voorbij de kerk Notre Dame kwam, zag ik op klaarlichten dag kaarsen branden. In de Roomsche kerk is het zeker heel donker?"

(Uit „De Wekker.")

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

II. Hoe de Zaak voor de Kerkeraden Kwam.

Verzoekschrift van Ds. M. M. Schans.

Er zijn uit kerkrechtelijk oogpunt vreemde dingen gebeurd in de kom van Classis Grand Rapids Oost in verband met de hardnekkige pogingen van z.g. broeders om den leeraar van Eastern Ave. uit het zadel te lichten. En een van de vreemdste dingen was wel het indienen van het z.g. Verzoekschrift bij de Classis door M. M. Schans, destijds predikant te Kellogsville, Mich. Scheever stuk werk dan bovengenoemd Verzoekschrift zou men in de wereld niet verwachten, laat staan van iemand, die zich onzen broeder van de bediening noemde en met ons diende in de kom derzelfde Classis. Wij worden er hier in Grand Rapids echter langzamerhand aan gewoon, dat men stout het recht verkracht, zich niet ontziet om op allerlei wijze samen te spannen en in het privaat de dingen in gereedheid te brengen voor de classis en zich niet schaamt, om op oneerlijke wijze te handelen. Zoo strijdt men om de waarheid niet. Wij kunnen het ons eenvoudig niet indenken, dat men voor de waarheid strijdt, of ook zelfs meent en bedoelt te strijden, als men zich niet schaamt, om op allerlei wijze zelf de waarheid en het recht te verkrachten. Om de waarheid ging het echter niet, maar wel om personen. En om deze personen onschadelijk te maken werden geen middelen ontzien. Dit blijkt wel uit hetgeen Schans deed.

In de eerste plaats bracht hij zijn Verzoekschrift ter Classis onder het opschrift: „Instructie van den Kerkeraad der Christelijke Gereformeerde Kerk van Kellogsville, Mich.” Ook gaf de lastbrief van Kellogsville aan, dat deze kerkeraad een instructie aan de classis had gezonden, betreffende de leer van den predikant van Eastern Ave. Nu was dit eenvoudig een zonde tegen het negende gebod. De kerkeraad van Kellogsville had nooit een instructie aangenomen en doorgezonden naar de Classis. Het Verzoekschrift was van Ds. Schans persoonlijk. Wel had Schans getracht, om zijn kerkeraad te beïnvloeden, en hij had zelfs den kerkeraad schier gesmeekt om hem in deze zaak niet alleen te laten staan, maar om haar als een instructie naar de classis van hem over te nemen. Doch de kerkeraad van Kellogsville liet zich hiertoe niet bewegen. Hij stemde een voorstel, om alzo te doen als de leeraar het gaarne wilde eenvoudig af. Schans had dus geen instructie van zijn kerkeraad. Toch werd het Verzoekschrift maar zoo doorgezonden. Dit was, om nu het eigenlijke woord voor zulk een handeling maar niet te bezigen, eenvoudig een onwaarheid. Doch, men moet al wat doen, om liefde tot de waarheid! De oude Jezuïten hadden het immers tot een stelregel, dat het doel de midelen heiligt. Welnu, hier ging het om de waarheid! En dan komt het op een onwaarheid niet aan!

In de tweede plaats, kwam Ds. Schans met zijn Verzoekschrift regelrecht maar naar de Classis. Het behoeft niet gezegd, dat hij nooit den moed gehad had, om met den leeraar, dien hij daarin aanklaagde te spreken.

Die gewoonte is bij ons reeds zoo ongewoon geworden, en het is door onze classis reeds zoo dikwijls uitgesproken, dat Mattheus 18 van onwaarde is, dat we dit thans wel stilzwijgend voorbij kunnen gaan. Doch wat erger is, Ds. Schans ging ook den kerkeraad voorbij, waaronder de betrokken leeraar diende, en ging aanstonds naar de Classis met een instructie zoo het heette van zijn kerkeraad tegen den leeraar van Eastern Ave. Hij deed dit als volgt. In de eerste plaats had Schans zijn Verzoekschrift laten drukken, waarschijnlijk ten getale van vijf honderd en ook waarschijnlijk door dezelfde Naamlooze Vennootschap, die ook het drukken der andere protesten bekostigd had. In de tweede plaats zond Schans door middel van den Stated Clerk der Classis aan alle kerkeraden der Classis met een instructie zoo het heette van zijn kerkeraden verzoekschriften voor alle leden dier kerkeraden. Alleen langs dezen weg kreeg ook Eastern Ave.'s kerkeraad kennis van het plan, dat Ds. Schans had opgevat. De zaak als zoodanig, die in dit Verzoekschrift vervat was, is dus feitelijk nooit den kerkeraad van Eastern Ave. ter behandeling aangeboden, schoon het behandeling vroeg van den leeraar der Eastern Ave. Kerk. Het Verzoekschrift werd eenvoudig aan alle kerkeraden gezonden als een punt, dat voor zou komen op het Classicaal Agendum, en dat op de vergadering der Classis zou worden beslist.

De inhoud van dit z.g. Verzoekschrift, dat zeilde onder de valsche vlag „Instructie van den Kerkeraad der Christelijke Gereformeerde Kerk van Kellogsville, Mich.” was tweeledig. Het eerste deel behelsde een verzoek aan de Classis, om een instructie in betrekking tot de broeders Danhof en Hoeksema door te zenden naar de Synode. Ds. Schans meende, dat er gewichtige redenen van nadenken door genoemde leeraren gegeven waren, om te twifelen aan hun gereformeerdheid. Daarom wilde hij dat de Classis der Synode zou verzoeken, om deze broeders te onderzoeken en eene nadere verklaring van hen te eischen in betrekking tot de volgende punten:

1. Het algemeene aanbod des Evangelies.
2. De goddelijke Verkiezing en Verwerping.
3. Het beteugelen der zonde door God.
4. Burgerlijke gerechtigheid.
5. De Verantwoordelijkheid van den mensch.
6. De Voorzienigheid Gods en de Regeering Aller Dingen.

En de broeder voegde daaraan toe, dat in geval de Synode mocht meenen, dat de broeders nog op meer punten redenen tot verdenking gegeven hadden, zij dan genoemde broeders ook op die punten moest ondervragen. Dat was dus reeds een heel lijstje! Eenige bewijs, dat de broeders bovengenoemd gewichtige redenen van nadenken gegeven hadden, om hen op deze punten onder verdenking te plaatsen en van hen een nadere verklaring te eischen werd niet geleverd. Ook zou Ds. Schans dat niet kunnen doen. En ook staan hem de punten waarop hij wil, dat de broeders Danhof en Hoeksema onderzocht zouden worden, niet helder voor de aandacht. Doch de zaak stond zoo, dat de broeder aan ons twijfelde. En omdat hij aan ons twijfelde meende hij, op grond van

het Ondertekeningsformulier, waarmede in den laatsten tijd al heel wat geschermd is, het recht te hebben, om zoo maar even door de Classis heen, met voorbijgaan van den betrokken kerkeraad, den leeraar van Eastern Ave. voor de Synode te brengen! Dat hij wel eerst eens de gewone fatsoenlijkheid kon bezitten, om nu maar niet te spreken van Mattheus 18, om naar den betrokken leeraar, met wien hij in hetzelfde classicaal verband leefde, en dien hij verdacht, te gaan, om de bovengenoemde punten met hem te bespreken, schijnt niet in de ziel van den broeder te zijn opgekomen. Zulk eene bespreking had in elk geval de vrucht kunnen afwerpen, dat de punten wat beter belijnd voor de aandacht van den bezwaarden broeder waren komen te staan. Ook schijnt hij er niet aan gedacht te hebben, om den kerkeraad van Eastern Ave., die een der verdachte broederen elken Zondag hoort prediken, eens te vragen, hoe het met den leeraar stond. Dat niet de Synode, maar de kerkeraad toch allereerst het recht zou hebben, om den leeraar op deze wijze te behandelen, en dat Schans dus allereerst bij dien kerkeraad zou hebben moeten aankloppen met het verzoek den leeraar eens te ondervragen, — aan dit alles schijnt Schans niet gedacht te hebben. En zoo kregen we dan het wonderlijke geval, dat de kerkeraad van Eastern Ave. bericht kreeg uit een naburigen kerkeraad, onder dezelfde Classis ressorteerende, dat op de Classis een verzoek zou besproken worden, om door de Synode den leeraar eens aan de pols te voelen! Het Ondertekeningsformulier moet dus volgens deze Schansiaansche opvatting zoo worden omschreven: „Als eenige leeraar in zeker Classicaal verband gewichtige redenen van nadenken meent te hebben, om te twifelen aan de gereformeerdeheid van een medebroeder in de bediening, dan kan hij zich, zonder eenige bewijslevering aanstonds tot de classis wenden, waaronder hij ressorteert, met het verzoek om den verdachten broeder door de Synode te laten onderzoeken!”

Het tweede stuk van dit z.g. Verzoekschrift ging over hetgeen de broeders Danhof en Hoeksema hadden geschreven. Het wilde, dat de Synode sommige uitdrukkingen in die geschriften zou toetsen aan Gods Woord en onze Belijdenisschriften. De „Verzoeker” gaf daarbij ook al aanstonds, ten gerieve van de Synode de teksten, zoowel als de plaatsen uit onze Belijdenisschriften aan, waaraan de Synode bedoelde uitdrukkingen zou moeten toetsen. Uitdrukkingen, die betrekking hebben op de leer der Verkiezing en Verwerping b.v. wilde Schans getoetst hebben aan zulke Schriftuurplaatsen als Ps. 145:8: „De Heere is aan allen goed en Zijne barmhartigheden zijn over al Zijne werken.” Lukas 6:35: „Hij is goeder-tieren over ondankbaren en bozen.” Ez. 33:11: „Zeg tot hen: Zoo waarachtig als Ik leef spreekt de Heere Heere, zoo Ik lust heb in den dood des goddeloozen, maar daarin heb Ik lust, dat de goddelooze zich bekeere en leve,” etc., etc. En ook moesten die uitdrukkingen, betreffende de Verkiezing en Verwerping getoetst worden aan die stukken onzer belijdenis, welke handelen

over de algemeene aanbieding des Evangelies. **Ex ungue leonem!** Dat rook in elk geval naar den Remonstrantschen leeuw!

Voorts wilde de aanklager, dat de geschriften van Danhof en Hoeksema zouden worden getoetst op de volgende punten:

1. Gods houding jegens de verworpenen.
2. Verkiezing en Verwerping.
3. De Beteugeling der Zonde.
4. De Burgerlijke Gerechtigheid.
5. De Verantwoordelijkheid des Menschen.
6. De Voorzienigheid Gods en de Regeering Aller Dingen.

Als een soort aanhangsel was er ook nog een derde stuk, waarin Schans de Synode verzocht het stuk der Gemeene Gratie in ernstige studie te nemen en daartoe een commissie te benoemen.

Ten slotte verdient het nog opmerking, dat Ds. Schans dit Verzoekschrift niet gansch alleen heeft vervaardigd. Want wel beweerde hij op den vloer der classis eerst ten stelligste, dat het geheel zijn eigen werk was, maar in dezelfde speech versprak hij zich later toch, tot vermaak der vergadering, en gaf hij te kennen, dat „de broeders” (wie deze ook mogen zijn) hem het tweede deel, dat hij eerst eenigszins anders had opgesteld, hadden doen veranderen.

Zoo verscheen dan ook dit z.g. Verzoekschrift ter classicale tafel op de vergadering van 21 Mei, 1924.

H. H.

DE MACHT OM TE DOODEN EN DE MACHT OM TE STERVEN

Voor een der Romeinsche keizers, waarschijnlijk Diocletianus, stond een man, dien men van niets anders kon beschuldigen, dan dat hij een jonger van Jezus was. De keizer zocht hem door allerlei beloften te bewegen zijn christelijk geloof af te zweren. De Christen beantwoordde deze beloften met een glimlach. Toen werd de dwingeland toornig en beet den Christen toe: „Weet gij ook wel, dat ik macht heb om te dooden?” Wat antwoordde de Christen? „Gij, o keizer, hebt de macht om te dooden; en ik heb de macht om te sterven.” De keizer bespeurde gewis, dat deze onderdaan roemen kon in hogere kracht dan hij, de vorst, en meestal kunnen de vorsten dit kwalijk verdragen. Zoo liet de keizer dan ook dezen in zijn oogen „brutalen mensch” geeselen, daarna folteren, ten laatste dooden. Maar juist zoo leverde de keizer, zonder het te willen, het bewijs, dat deze Christen de macht had om te sterven. Want de man bleef onder de pijnen stil en getroost. Op zijn lippen was altijd slechts dit ééne woord: „Jezus, mijn Jezus, mijn Redder!” totdat hij den geest gaf. Waarlijk, deze arme en toch zoo rijke man had de macht om te sterven.

(Uit „de N. H. Crt.” overgenomen.)

TOTAL DEPRAVITY

(Continued)

According to Kuyper Natural Man, Dead in Trespasses and Sin, Glorifies God

In the preceding articles we accused Dr. Kuyper of teaching in his „De Gemeene Gratie” that natural man performs real genuine positive good works. Those sections of Kuyper's, „De Gemeene Gratie,” inserted in the foregoing article clearly indicate that the above accusation is true. We pointed out how that the above proposition, is one of the axioms, one of the basic principles underlying Kuyper's theory of common grace.

It was also made clear, how that the above proposition militates against God's word and the confessional standards. We analyzed those particular scriptural and confessional passages which Kuyper adduces to prove his unscriptural and unconfessional proposition, and we saw how that these particular passages teach the very opposite from what Kuyper attempts to make them teach. God's Word abundantly asserts that man is totally depraved and is capable of sinning only.

Thereupon we pointed out how that Kuyper's unscriptural proposition implies of necessity a denial of man's total depravity. If man is capable of performing real genuine positive good works it must follow that he is not totally depraved. The above proposition and the doctrine of man's total depravity are of necessity mutually exclusive.

And finally Kuyper's psychological solution of the above anti-scriptural and anti-confessional proposition to the effect that natural man performs real positive good works turned out to be when analyzed a piece of psychological nonsense. Kuyper, in a word, failed miserably in furnishing the necessary scriptural and confessional proof for the above axiom. He did not succeed in placing his proposition on a firm scriptural basis. He also failed lamentably in justifying his proposition before the bar of reason.

In this essay we wish to place before our readers how that Kuyper even went so far as to maintain that the depraved sinner, capable of sinning only, glorifies God our Father who is in heaven. Common grace enables him to do this. Listen to Kuyper: „En dit laatste nu vindt ge dan eerst, als ge van deze zelfreiniging zorgvuldig afsnijdt elk motief om er zelf zalig door te worden, en zoo ge stoutweg het aandurft, dat ge hiermee uitsluitend bedoeld het verkondigen van de deugden van hem die u riep, d. i. het schijnen van het licht, dat in u is, opdat de menschen het zouden zien en uwen Vader, die in de hemelen is, verheerlijken mogen. Zeg dus nooit, waar het uw zelfreiniging betreft dat ge u niet stoort aan de menschen. Christus zelf toch zegt u, dat ge juist daarom het doen zult. En eerst als de menschen het zien, kan er uw Vader, die in de hemelen is, om verheerlijkt worden. (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 333.) Bij the term „menschen” Kuyper means the wicked world, i. e., the ungodly. This appears from the following quotation: „Die

handel en wandel, dat persoonlijk optreden, die verschijning in het midden van andere menschen moet een aanbeveling zijn, niet van uzelfen, maar een aanbeveling te midden dier wereld van den God, dien ge belijdt. *De wereld staat tegen dien God gekant.* Maar u ziende, gelijk ge in de wereld optreedt, en gelijk ge u aangenaam maakt bij de consciëntiën der menschen, kan ze de erkenning dan niet terughouden, dat die God toch aangename, eerlijke, flinke mannen en vrouwen in zijn dienst heeft. (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 334.) And again: „Verwarring van begrippen is hier alzoo ondenkbaar. Er is volstrekt niet bedoeld, dat ge zoetsappig en laf u naar de wereld voegen of om haar gunst bedelen zoudt. Integendeel, dat zou de wereld niet in u prijzen. Duidelijk moet het veeleer in u uitkomen, dat ge niet van de wereld zijt, en niet haar, maar Christus als uw Koning eert, en dat ge als ingelijfd bij zijn heirscharen den strijd tegen die wereld hebt aangebonden.” (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 335.)

Plain, is it not, that in the above quotations the two terms „menschen” and “ungodly world” are identical in meaning. The „menschen” are the “wicked world” in the above argumentation of Kuyper.

Now according to Kuyper the wicked, the ungodly, beholding the good works of the children of light, glorify God. In „De Gemeene Gratie” one meets with assertions such as these: „Behooren nu de geestelijke dingen, die rechtstreeks product van particuliere genade zijn, naar allen erkennen, tot het koninkrijk Gods, zoo volgt hieruit rechtstreeks, dat met het laten schijnen van ons licht voor de wereld, zoodat de wereld het kan zien, niet kan bedoeld zijn het geestelijk leven in het koninkrijk Gods. Zullen de menschen het zien kunnen, en zullen zij, omdat zij het in u zien, *God in den hemel verheerlijken*, dan moet hier sprake zijn van dingen die onder hun bereik vallen.” And again: „De tucht moet in die heirschare van den Christus zoo uitstekend en zoo overvloedig zijn in vruchten, dat de wereld bij al den haat dien ze God en den Christus toedraagt, toch onder de bekoring van zijn leger komt, en haar ondanks zich genoodzaakt ziet de *uitnemendheid van dezen koning te eeren.*” And once more: „Wat Jezus u vermaant: „Laat uw licht schijnen voor de menschen, opdat zij uw licht zien, en uwen Vader in de hemelen verheerlijken mogen, *slaat dus en ziel- en menschkundig geheel op de wereld zooals ze is.*” And finally: „Dat is uw licht laten schijnen in de zaken des levens en op een terrein dat de wereld beoordeelen kan. Op dat terrein moet ge haar eerbied afdwingen. En gestadig, rusteloos moet de drang in u zijn, om op dit breede terrein van uw leven zoo uit te komen, dat ge den naam van uwen Heer geen smaadheid aandoet, maar onwillekeurig de wereld dwingt, om uw God en uw Heiland te verheerlijken.” (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 337-8.)

The scriptural passage which, according to Kuyper, asserts that the wicked, the ungodly, glorify God, is Matt. 5:14, 15, 16, Ye are the light of the world. A city that is set on a hill cannot be hid. Neither do men light a candle and put it under a bushel, but on a candlestick;

and it giveth light unto all that are in the house. Let your light so shine before men that they may see your good works and glorify your Father which is in heaven.

According to Kuyper Jesus was speaking of common grace when he uttered these words. The ungodly see the light and glorify God. According to Kuyper, at least three of the parables which Jesus uttered group themselves around the subject common grace. They are the parable of the candlestick, the mustard seed and that parable in which Jesus compares the church to the salt of the earth. Kuyper actually reproves the ministers of the gospel for not detecting that these three parables are so many sermons on common grace. He actually deplores the fact that ministers of the word have thus far failed to distinguish between those parables which group themselves around the subject special grace and those in which the Savior is applying himself to the subject common grace. Says Dr. Kuyper: „Zelfs mag gezegd, dat de meesten het verschil van de twee beelden, die Jezus ten deze bezigde, dat van het uitschijnend licht en van den zuurdeesem, niet inzien. (According to Kuyper, Jesus in the parable of the „zuurdeesem” is devoting himself to the subject of special grace.) Ook de prediking verzuimt bijna altoos beide te onderscheiden, gelijk het een gemeen gebrek is dat juist over de grondgedachten door Jezus in de Evangeliën uitgesproken, zoo zelden diepingaande gepredikt wordt.” On the three parables which are supposed to embody the idea of common grace Kuyper comments as follows: „Als het koninkrijk der hemelen vergeleken wordt bij een mosterdzaad en straks allerlei gevogelte nestelt in zijne takken, blijven al die vogelen vreemd aan de natuur van den opgeschoten boom. Het contact is bloot uitwendig (common grace). Het zout doet niets anders dan de bedervende ontwikkeling stuiten (common grace). En zoo nu ook is het met het uitschijnend en in de wereld inschijnend licht. Daarvan heet het in Matth. 5:14, 15 en 16: „Gij zijt het licht der wereld. Eene stad boven op eene berg liggende, kan niet verborgen zijn. Noch steekt men eene kaars aan, en zet die onder eene korenmaat, maar op eene kandelaar, en zij schijnt allen die in het huis zijn. Laat uw licht alzoo schijnen voor de menschen dat zij uwe goede werken mogen zien, en uwen Vader die in de hemelen is verheerlijken,” Alzoo de wereld klimt niet op tot de stad, en de stad daalt niet naar de wereld af. Beide blijven onderscheiden en gescheiden, maar het licht uit de stad schijnt in de wereld in. De kaars en zij die in huis zijn blijven twee, maar degenen die in huis zijn, vangen op het netvlies van hun oog het licht op. En zoo ook de geloovigen stralen licht uit voor de menschen, maar ook zoo toch blijven de geloovigen die het licht uitstralen, en de menschen die het opvangen, twee onderscheiden soorten van personen. De onderscheiding die we stelden blijkt alzoo niet willekeurig genomen te zijn, maar in de Schrift zelve te zijn gegrond.” (De Gemeene Gratie, vol. II, p. 677-8.)

The above quotations indicate that Kuyper regarded the three parables, that of the mustard seed, that of the salt and that of the candlestick as three discourses on

common grace. However, when one studies the three parables in the light of the entire organism of truth contained in God's Word, one discovers that the three parables are not so many discourses on common grace. Then it becomes at once evident, that the parable of the candlestick may not be quoted in support of the theory.

We shall not now analyse Kuyper's exegeses of the parable of the mustard seed and that of the salt, but confine ourself to his exposition of the parable of the candlestick, which was regarded as a scriptural proof for the proposition that the wicked, the ungodly, seeing the light, i. e. seeing the good works of the godly, glorify God.

Kuyper's exegeses of this particular parable is a striking example of how the theory of common grace closes one's eyes to the truth of scripture. The theory of common grace impaired Kuyper's spiritual and mental vision to that extent that what he gives us on the parable in question is nothing short of a deplorable distortion of scripture.

Kuyper's fundamental mistake in explaining the parable in question was that he failed to adhere to that most fundamental and most important exegetical rule, which says that scripture must be explained in the light of scripture. However, the learned in our midst do assert now that the Bible is actually in conflict with itself. The leaders in the Christian Reformed Church maintain, that God's Word contains contradictions. Let me say in passing that when our leaders begin to speak of contradictions in God's Word the end is in sight.

Let us now view Kuyper's proposition in the light of scripture and analyze his exegeses of the parable of the candlestick.

The ungodly glorify God when they see the light which God's people radiate, so Kuyper maintains. But we ask immediately: Can this be true? Do the ungodly and the wicked actually glorify God? Let us see.

The saints and the angels do glorify God, for God is glorious. In His power, might, wisdom, knowledge, wrath, hatred, and anger in his justice, love and mercy He our God is glorious and of infinite perfection. God is good. That God is glorified implies that those glorifying Him are willing and do recognize God to be what He is, a being of infinite perfection. Now to recognize that God is what He is means to hold Him in high esteem, to revere and adore Him. The heart of him who glorifies God is filled with love and adoration for God and that one knows of an irrepressible desire and longing to declare and to sing of God's virtues. And so he does.

But do the wicked recognize God to be what He is? Are they willing to do that? Do the ungodly hold God in high esteem? Do they revere and adore Him? Do they love God? Do they know of that longing to declare God's virtues? Do they sing of His glory?

Listen what scripture says of the ungodly: The kings of the earth set themselves, and the rulers take counsel together, against the Lord and against his anointed, saying, Let us brake their bands asunder, and cast away

their cords from us, Ps. 2:2, 3. For the imagination of man's heart is evil from his youth, Gen. 8:21. The Lord looked down from heaven upon the children of men to see if there were any that did understand and seek God. They are all gone aside. They are altogether become stinking. There is none that doeth good, no not one, Ps. 14: 2, 3. The wicked are estranged from the womb: they go astray as soon as they are born, Ps. 58:4. The fool hath said in his heart there is no God, Ps. 14:1. Therefore they say unto God depart from us for we desire not the knowledge of thy ways, Job 21:14. Because when they knew God, they glorified Him not as God, neither were thankful, Rom. 1:21. But natural man receiveth not the things of the Spirit of God, for they are foolishness unto him, neither can he know them, because they are spiritually discerned, 1 Cor. 2:14. Having the understanding darkened, being alienated from the life of God through the ignorance that is in them, because of the blindness of their heart, Eph. 4:8. Because the carnal mind is enmity against God: for it is not subject to the law of God, neither can it be, Rom. 8:4. Who (the wicked) have said, "with our tongues will we prevail, our lips are our own; who is Lord over us?" Ps. 12:4. For they proceed from evil to evil and they know not me, saith the Lord, Jer. 9:3. Wherefore doth the wicked condemn God? he hath said in his heart, Thou wilt not require it, Ps. 10:13.

May anyone maintain in the presence of the above scriptural passages that the wicked glorify God and love, honor and adore Him, and declare His virtues? Yet Kuyper maintains that the wicked do this very thing. The true meaning and import of the parable having been established it will at once have become evident that Kuyper's explanation is untenable. Let us proceed to this.

Jesus is addressing his followers, his people, and assures them that they are the light of the world, which implies that the people of God are themselves light. And it could not be otherwise for they are the children of God, and God is light, in Him there is no darkness.

The term light is a figurative expression indicating what God is and what His people are according to the new man. More precisely, the term light is a figure of the wisdom, knowledge and holiness of God and His people. The sinner dead in trespasses and sin, is the very opposite of light. His understanding is darkness. He is alienated from the life of God through the ignorance that is in him, because of the blindness of his heart. His heart is deceitful above all things and desperately wicked and out of his heart proceed evil thoughts, murders, adulteries, fornications, thefts, false witness, blasphemies, Matt. 15:19. Natural man has gone aside and become stinking, Ps. 14:2, 3.

The term light stands for knowledge, wisdom, holiness and perfection and stands opposed to the ignorance, blindness, corruption and pollution of the natural man.

When man left God's hands he was light. For God had created man after his image in the true knowledge,

righteousness and holiness. But man sinned and disconnected from God, he became darkness. Being wise he became a fool. The original beauty, holiness and perfection with which the Father of lights had clothed him, vanished and in their stead came death, decay and pollution of soul and body.

However, the fall of man was no frustration of God's plans. Man fell because God determined that he should. The fall of man forms an integral part of God's eternal counsel. In the silence of eternity God decreed to gather, defend and preserve to himself out of the whole human race a church, which He chose to everlasting life agreeing in true faith. Hence, among the fallen race there are those whom God did foreknow, whom He did predestinate to be conformed to the image of His Son. These God now is calling, these the Lord God is transporting out of the kingdom of Satan into the kingdom of His dear Son. This having been accomplished they are light, they are children of the light and children of the day.

Such Jesus is addressing when He said, "Ye are the light of the world." The Lord God having kindled within them light they are now themselves light and being light they are the light of the world.

The children of God are not the source of that light burning within them, but Christ. With Him have they been placed in a vital contact, therefore they themselves are light.

In this parable Christ makes mention of two distinct groups, which should not be confused. The world is not the children of light and the children of light are not the world.

The expression "light of the world" is indicative of a relation. Nay more, it denotes bequeathment. The relation which the people of God sustain to the world is that of light.

What is the meaning and import of the term world? The term world in scripture has at least four meanings. The term signifies creation, not as a chaos, which it is not, but as a harmonious whole, as a cosmos, with man as its crown. This is the meaning of the term world in Hebr. 2:3 where we read: "Through faith we understand that the worlds were framed by the word of God, so that things which are seen were not made of things which do appear."

Further the term world is used to signify the world of men. Rom. 3:19 reads: "... that every mouth may be stopped, and all the world may become guilty before God."

The term world has still another meaning in scripture. It is often used to denominate the ungodly and wicked people, conceived of an organic whole and standing in opposition to God and His people. The word has this meaning in 1 John 3:1, Therefore the world knoweth us not because it knew not Him.

And finally the term world is often used to denote chosen humanity, the predestinated one's, foreknown by God and which Kuyper in His „Uit het Woord" calls „de innerlijke kern, die verborgen kern, die verborgen kiem

die tot eene nieuwe wereld zal opgebouwd worden, die eens glanzen zal in al de pracht des goddelijken levens." The term world has this meaning in John 4:42, . . . For we have heard Him ourselves, and know that this indeed is the Christ, the Savior of the world. And again in John 3:16, For God so loved the world that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish but have everlasting life.

What now is the meaning of the term world in the utterance "Thou art the light of the world." According to Kuypers, the author of *"De Gemeene Gratie,"* the term denotes the world of ungodly people, the reprobate as well as the elect. This is evident from the following: *"Alzoo de wereld klimt niet op tot de stad, en de stad daalt niet naar de wereld af. Beide blijven onderscheiden en gescheiden, maar het licht uit de stad schijnt in de wereld in."* (*De Gemeene Gratie*, vol II, p. 677). According to Kuypers, the author of *"Uit het Woord,"* the term world denotes *"de innerlijke kern, de eigenlijke kiem der wereld, die tot een nieuwe wereld wordt opgebouwd."* We again have occasion to see how that the two Kuypers are at variance with each other. The author of *"Uit het Woord"* gives to the term "world" of the parable of the candlestick a correct meaning. The author of *"De Gemeene Gratie,"* whose vision was impaired by a theory gave a meaning to the term "world" which it does not have in the parable.

The term world in the parable of the candlestick denotes, as the author of *"Uit het Woord"* expresses it *"de innerlijke kern, de eigenlijke kiem der wereld."* (*Uit het Woord*, vol. I, p. 409-10.) De eigenlijke kern der wereld, i. e., chosen humanity, the predestinated ones, those whom God did foreknow.

That the term world has this meaning in the parable of the candlestick is evident from the following: Jesus speaking of Himself said, "I am the light of the world." The phrase "of the world" denotes a relation, nay more, possession. The Father gave His son a light unto the world. In respect to Christ the term "light" is synonymous to the term "life." For we read: In Him was life and the life was the light of men, John 1:3. Now Christ is not the light and life of the reprobate world. Of that world Christ is not the property. I am now speaking of the Christ not of the "Logos." God did not give His Son a light unto the reprobate world. In respect to that world God determined and wills that Christ shall be unto it darkness and death. We read: And the angel of God (which was Christ) which went before the camp of Israel, removed and went behind them; and it came between the camp of the Egyptians and the camp of Israel: and it was a cloud and darkness unto them; but it gave light by night to these, Ex. 14:19, 20. And again: Behold I (God) lay in Sion a stumbling stone and a rock of offense, Rom. 9:23. And once more: To the one we are a savor of death unto death, 2 Cor. 2:15.

It is plain that to the reprobate world Christ is darkness, an offense, a savor of death unto death. And the Lord God determined that it should be thus. For God

himself said: Behold I (God) lay in Sion a stumbling stone and a rock of offense.

Only in respect to the chosen ones did God determine that Christ should be a light. Only for them is Christ meant to be a light. And so it is in reality. Christ the light is the property of the chosen race only. Only to the predestinated ones did God give Christ as a light.

To be sure, the cause of Christ being to the reprobate world darkness and death lies not in Christ. Christ is light and in Him there is no darkness. The cause lies in the reprobate, in the moral depravedness of his nature. To a sick man the odors of delicious food are nauseating. He must have nothing of it.

Since Christ the light is the property of the chosen race only it follows that the church, the people of God, are that and nothing more. For the church is light in Christ. He is the source of its light. The fire which He kindled in the hearts of His people He, Christ, maintains and feeds. Now if Christ as light was given unto the chosen race only it must follow that the same is true of the church, of the people of God. It must be that the church as light was given by God to the predestinated ones only. It cannot be otherwise but that the church is meant to be a light unto the chosen ones only, i. e., unto those who are still groping about in darkness. The Bible plainly teaches that this is true. Paul speaking of himself and of the church says: To the one we are a savor of life unto life, to the other a savor of death unto death. To the reprobate world the church is and remains as offensive as Christ Himself.

In the light of the preceeding it is plain that the term "world" in the parable of the candlestick, denotes chosen humanity only and not the reprobate world. To the chosen world still groping about in darkness, the church is meant to be and eventually does become the light. The church as light is the property of that world only, as is Christ Himself.

Kuypers therefore is in flagrant conflict with scripture when he maintains in his *"Gemeene Gratie"* that Christ and his church is the light of the reprobate world.

Someone may object that we approached the above phrase with its term "world" with a mind biased by prepossessions. True, but our prepossessions are taken from scripture and are of such a nature that if we had failed to take account of them we would have placed scripture in conflict with itself in explaining the above parable.

In the above parable, we repeat, the church is the light of the chosen world. The people of God must let their light shine in order that the predestinated ones, living in darkness may be drawn of darkness into the light and glorify God.

In the following number we shall complete our exposition of the parable of the candlestick. Having done so it will have become plain to all that Kuypers in his attempt to force the parable to prove his proposition made himself guilty of a sickening distortion of scripture.

G. M. OPHOFF.

LEVENSVZERKERING EN EVANGELIE-DIENST

In het „Kerkblad van de Gereformeerde Kerken in Nederlandsch Oost-Indië,” bepaaldelijk in nummer 14, van 3 April 1924, ons door vriendenhand geworden, lezen wij in het „Verslag van de Kerkeraadsvergadering” van de Gereformeerde Kerk te Soerabaija, Java, van 25 Maart 1924, ook het volgende als punt 4:

„Besloten wordt tot het aangaan van een levensverzekering voor onzen predikant. Waar dit, naar gehoopt wordt, slechts voor korten tijd noodig is, namelijk tot de invoering van een classicale regeling, wordt een verzekering op korten termijn (risicoverzekering) het beste geacht.”

Over zulk een besluit moet men zich hier niet al te veel verwonderen.

In dit soort geval, en in zooveel andere opzichten van het christelijk leven, zijn de Calvinisten, in Nederland en elders, op het voorgaan van Dr. Kuyper, het spoor bijster geraakt.

Waar men op het „gezag” van „den grooten leider” aanneemt dat er, behalve een leven uit het geloof, op den wortel der wedergeboorte, en een leven der zonde buiten de hartveranderende genade Gods om, nog een derde „terrein” is, een „natuurlijk leven,” dat goeden en bozen, rechtvaardigen en goddeloozen, bondelingen en wereldlingen, gemeenschappelijk hebben, en samen eender betrachten, daar moet men ook in de *Levensverzekering* wel een „ons van God geschonken” middel zien, een „bij uitnemendheid hoog te waardeeren uitvinding, waardoor nu reeds op zoo beduidende wijze een dam tegen zoo breeden stroom van ongerechtigheid en ellende werd opgeworpen, en nog veel breeder, bij toenemende uitbreiding van het stelsel, staat opgeworpen te worden.”

Dit schreef Dr. A. Kuyper Sr. in „De Heraut” korten tijd na zijn Minister-presidentschap, en de Levensverzekeringzaken in Nederland hebben van dit „magistrale Calvinistische” woord een gretig gebruik gemaakt onder de vooruitgaande Calvinisten in Nederland, waarvan er nog zoovelen op het pad der „verdoolde vroomheid” zich bevonden, en hun tijd niet verstonden. Men moet Dr. Kuyper's zoodanig vreemd beweren, als wij hierboven aanhaalden, niet al te euvel duiden.

Men was gewoon geraakt hem op zijn woord te gelooven. En zij, die het wagen „durfden” om van den Leider te verschillen, werden ge-ignoreerd of afgemaakt; waren weinig, en telden niet mee.

Ook schreef Dr. Kuyper zooveel en zoo over allerlei; en bedolf hij zoovele vragen die gedaan konden worden betrekkelijk zijn talrijke beweringen, onder een vloed van woorden in den hem eigen imperatieven en decoratieven stijl.

En hoemeer men, eenmaal ziende geworden door Gods goedheid, voor de gebreken van zijn stijl niet alleen, maar veel meer voor al hetgeen hij nalaat te bewijzen en telkens van zich zelf omverwerpt of voorbijpraat in zijn werken, nadenkt over wat hij voor en na schreef, des te meer dankt men God den Heere, heel weg te zijn geko-

men van vroegere bekoringen en al te gretig opgenomen stellingen en verklaringen van hem.

Dr. Kuyper zegt b.v. ook in de aangehaalde Heraut, „zeer wel te gevoelen, dat het Verzekeringswezen in zijn opkomen veel eenvoudige kinderen Gods tegen de borst moest stuiten.” Maar hij acht toch „de voordeelen daarvan (van het verzekeringswezen n.l.) voor onze mensche-lijke samenleving onmetelijk, en de zaak zelve zegenrijk.”

Dat het Verzekeringswezen tegenwoordig door vele Staatshuishoudkundigen volksopvoeders, en juristen wordt geacht te zijn een bron van onnoemelijk veel boosheid en ongerechtigheid, kon Dr. Kuyper natuurlijk niet weten.

Doch dat deze „onmetelijk zegenrijke uitvinding voor ons gemeenschappelijk leven” daartoe wel moest aanleiding geven in onze booze wereld, mocht toch voor hem geen verborgen zaak zijn geweest, dunkt ons.

Waar echter de stichter van de Vrije Universiteit en de groote generaal van de Anti-revolutionaire Partij ging leeren — (En och, hij wilde het officieel gereformeerde Nederland van de zeventiende eeuw terug hebben, en Kerk en Staat en Maatschappij van 't revolutionaire Nederland weder Calvinistisch maken, ook al zou men daarbij 50-50 met de Roomsche medeburgers moeten accordeeren) — dat de christen, het verbondskind, behalve het leven voor Gods aangezicht als leerjongen Christi en Christus' zalving deelachtig, ook nog een gemeenschappelijk wereldleven had mee te leiden, waarin het kind Gods met den Godverzaker en den Christus-verwerper één was in het ontvangen en genieten van regen en zonneschijn, water en brood, voedsel en deksel, arbeid en ambt, licht en brandstof, ontspanning en vermaak, huisgezin en school (ook daarin, ofschoon ook weer niet, volgens Kuyper) voorspoed en tegenheden, welvaart en ongeluk, gezondheid en krankheid, vreugde en lijden, — daar kon het niet anders of ook de Levensverzekering was voor hem „een gezegend middel” om velerlei lijden, dat „gemeenschappelijk trof en gemeenschappelijk moest gedragen” te verzachten en uit de wereld te helpen, en zag hij daarin een Goddelijke beschikking tot heil van...neen, niet van Gods volk; *dat* zegt Dr. K. niet, maar dan toch van...de menscheid in het algemeen.

Hoe Dr. Kuyper zoo iets kon zeggen, waar ook hij niet het minste weleer allen nadruk legde op een leven Gode ter eer en naar Gods ordinantie, een leven des geloofs en stoelend op den wortel der vrije genade en der verkiezing, kan een raadsel genoemd worden.

Evenwel, zoodanige vraag kan telkens gedaan worden als ge Kuyper met Kuyper vergelijkt in hetgeen hij aan de pers overgaf vroeger en later.

Ook Kuyper had zijn opkomst, zijn bloei en zijn inzinking; en Ds. Rullmann doet een uitstekend werk, voor „de jongeren” vooral, en voor ons ouderen evenzeer, door in „De Reformatie” Kuyper te doen herleven in zooveel van zijn activiteit op theologisch, dogmatisch, polemisch, staatkundig en journalistisch gebied.

Kuyper onderscheidde tusschen *oorzakelijk* lijden, waarvan we zelf door zonde en onvoorzichtigheid de oorzaak waren, en *niet-oorzakelijk* lijden, waarvan de oorzaak buiten ons ligt, 't zij in anderer schuld of onvoorzichtigheid of *door de elementaire machten der natuur* „waarop ook Jezus wijst in Zijn zeggen: God doet Zijn zoon, door elkaar, over boozen en goeden opgaan, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.”

(Denk u, waarde lezer, in *dit* verband deze uitspraak van Jezus eens in, en sta eens een oogenblik stil bij de uitdrukking „*Elementaire machten der natuur*” in Jezus' mond!)

Dr. Kuyper vervolgt: „Zoodoende komen we tot het scherp afgebakend begrip van gemeenschappelijke schuld, en in verband hiermede van een gemeenschappelijk lijden; en dat gemeenschappelijk lijden wordt nu nader beperkt tot al die rampen en tegenspoeden, al dat lijden en sterven, al zulke schade en nadeel, als we niet onszelfen door eigen schuld berokkend hebben, maar als ons in het gewone leven, omdat op dat leven de vloek rust, overkomen kunnen.

En zoo nu is het terrein gevonden, waarop het verzekeringswezen werkt” „Geheel het verzekeringswezen bedoelt alzoo zich uitsluitend *op het door Jezus aangewezen terrein* te bewegen, of van mechanische ongelukken, of van organische verdervingen, *die uit de natuur opkomen.*”

Het verzekeringswezen laat zich dan ook uitsluitend in, zegt Kuyper, „met al zulke schade en ramp, als in den gewonen gang des levens een iegelijk onzer, hetzij vroom of onvroom, zedelijk of onzedelijk, man van eer of eerloos, omdat we *mensen* zijn, overkomen kan en zal.”

Natuurlijk is hier de anti-these geheel en al zoek geraakt!

Van een „alleen wonen” van 's Heeren volk is hier geen sprake meer!

Hier redeneert Kuyper vierkant tegen de Heilige Schriftuur in!

Een leven uit de hand Gods en uit Zijn genadeschat is hier *niet* aan de orde!

Hoe het mogelijk is, dat een oprecht kind des Heeren, die immers een nieuw mensch geworden is, de bedenkselen der zonde en de bedekselen der schande heeft vaarwel gezegd en afgelegd, zulk een tweeslachtig leven zou kunnen voeren, eenerzijds een leven in kinderlijke gehoorzaamheid aan zijn Hemelschen Vader, met anderzijds een samenwerken in „het gewone leven” met goddeloozen en spotters „tot het dragen van gemeenschappelijk lijden en ellende,” om dat te temperen, te voorkomen, en „over allen om te slaan,” — is *ons* onmogelijk om ook maar te veronderstellen.

Denk met betrekking tot zoo iets onmogelijks b.v. maar eens aan den inhoud van den Tienden Zondag van den Heidelbergschen Catechismus.

En dan noemt Dr. Kuyper zijn betoog nog wel „een toetsing van de Verzekering aan het Woord Gods”!

In zijn alree befaamd geworden werk over „De Ge-

meene Gratie” heeft Dr. Kuyper over de Verzekering nog nader en uitvoeriger gehandeld.

Wij zullen daarover thans niet nader spreken. Ons blad zal later ook aan deze zaak van de praktijk des levens, zoo de Heere wil en er gelegenheid is, wel alle aandacht wijden. En aan meer andere dingen dezes tijds van verwarring.

De gansche idee van het christelijk leven der Verbondskinderen is allengskens besmet geworden van de giftige Gemeene Gratie honigdauw, en verdofd en verwaagd door de zoete bedwelming van de genade verkrachtende „Godsgunst over alle menschen tot deugd en schoonheid.”

Het solidariteitsprincipe, dat in het Verzekeringswezen, volgens de leer der Gemeene Gratie tot openbaring komt, ademt den geest van Babel, van de goden dezer eeuw; en druischt geheel en al in tegen de leer der Schrift, om „geen ander juk aan te trekken met de ongelooften.”

Terwijl Dr. Kuyper zelf op een anderen, beteren, tijd het uitsprak: „*De Naam des Heeren, van den Christus, is de bron van een eigen, nieuw, hemelsch leven, dat op elk punt het humanistisch leven der wereld veroordeelt.*”

Het „zorgen voor den toekomenden dag der kloeke huisvrouw die den Heere vreest” heeft onzes inziens niets uit te staan met het verzekeringswerk dat door den Neo-Calvinist wordt aangeprezen, als een gifte Gods, noch heeft het iets van doen met het zoo vaak misbruikte en te onpas aangevoerde „Draagt elkanders lasten.” —

Echter, gelooft men eenmaal gaarne, dat thans „de tijd van het omhelzen” (der aanlokkelijke wereld) is gekomen voor den Gereformeerden belijder, die „alle terrein voor den Christus heeft op te eischen,” dan kan het niet verbazen, dat ook voor het onderhoud van den Evangelie-dienaar verstandig en zakelijk, evenals in de handelswereld, gezorgd wordt, door een levensverzekering af te sluiten, voor dekking tegen mogelijke ongelukken en tegenvallertjes. Geloof valt hier vanzelf geheel buiten. Hier is men op het erf van de rekensom, van de wiskunde-triumpfen, neergedaald met zijn Calvinistisch vliegtuig.

„Om van de eene gedachtenlijn tot de andere te komen (van die der antithese tot die der gemeene gratie) is een sprong onvermijdelijk, die zich ook in Dr. Kuyper's geschriften telkens laat aanwijzen,” zeide Dr. Th. Haitzema eenige jaren geleden; gelijk het ook den schrijvers van *Van Zonde en Genade* euvel geduid is, Kuyper's ongerijmdheden en onbewezen stellingen te hebben ten toon gesteld; en eveneens wij zelf wel als vermetel, en erger, werden uitgekreten door dik-en-dun-calvinisten-van-Kuyper hier te lande, als we vroeger meermalen Kuyper's uitspraken in twijfel trokken en onwaar achtten.

Men weet nu onder ons wel, hoe b.v. Professor Volbeda van de Theologische school der Chr. Geref. Kerk te Grand Rapids beloofd heeft te zullen aantoonen in „The Witness,” dat er geen kloof lag tusschen de anti-

these en de gemeene gratie, geen sprong noodig was om vice versa te gaan.

Tot heden bleef de Professor in gebreke om de schakels aan te wijzen, die den band vlochten van deze twee elkaar afstootende begrippen.

Dr. T. Ferwerda van Amsterdam zag het beter in, toen hij in een Geref. Predikantenvereenigingsvergadering refereerde, dat „de Gereformeerde Kerken den weg der synthese niet konden en niet mochten opgaan.”

En vóór dien heeft de bovengenoemde Dr. Haitzema het reeds opgemerkt: „Het stelsel der Nieuw-Calvinisten (gemeene gratie leer) lijdt al te veel aan innerlijke disharmonie.”

Het is ook waar wat deze scherpzinnige geleerde verder aangaf: „Wilden de Gereformeerden, op het erf van den Statenbijbel' grootgebracht en opgevoed met de dogmatiek van de „oude schrijvers' niet in gevaarlijk isolement verblijven, dan diende de gansche cultuur (der wereld) op voorzichtige wijze in hun gezichtskring te worden getrokken.”

Dat is geschied door de „Gemeene Gratie”, die als een tooverstaf heeft gediend om in eens de dingen dezer wereld alle tot bouwmiddelen voor Gods koninkrijk te maken voor heel het Calvinistisch Nederland.

En volgens Prof. Anema was het Dr. Kuyper's streven „om de volksziel in Nederland voor het leerstuk der Gemeene Gratie toegankelijk te maken.”

„En de machtige taak, die ons, Calvinisten, wacht, is midden in de wereld te gaan staan met niets mensche lijks ons vreemd; want de schatten van Gods algemeene genade behooren ook ons,” zegt dezelfde professor in „Onze Tijd en Onze Roeping.” Treurig, zulk modern humanisme onder Geref. schijn!

Vergeten wordt, dat het „Alles is Uwe” van 1 Cor. 3:21, terdege bepaald wordt door het „van Christus zijn.”

Stel nu naast zulke neo-calvinistische machtspreuken en tournooifanfares eens, om nu in 't kort te gaan en niet vele bijbelpplaatsen aan te halen, wat het Doopsformulier zegt, wanneer het begint te lezen: „Ten tweede betuigt en” en zoo vervolgens.

En wat dat gemeenschappelijk en samen te dragen lijden der menschen, der wereld, betreft, waarvan Dr. Kuyper spreekt, neem dan eens de Ziekentroost ter hand, en volg, waar deze aanvangt met de woorden: „En tot deze verheerlijking kunnen wij niet komen dan door veel lijden,” en zoo voort.

Lees ook eens 't „Gebed voor kranken en aangevochten menschen.” We moeten immers rekening houden met wat onze vaders schreven? Nu dan, waarom minachten de Calvinisten in Nederland, die, tegen Schrift en Belijdenis in, met hand en tand zich klauwen aan de dwaalleer der Gemeene Gratie, de eerwaardige stukken die onze Liturgie binnen hun bereik stelt?

Bestudeerd, eenmaal weder op 't goede pad gekomen, de Bron der Goddelijke Wijsheid en der Vertrouwing zelf, de Heilige Schriftuur, op dit stuk, en ge zult bij het licht der Geestes u nog meer verbazen, hoe een redenee-

ring van den mensch uit, zoo ongereformeerd en oncalvinistisch als het maar kan, heeft getracht Gods Woord aan te vullen en in te leggen, door te beweren, dat God van Zijn gunst en genade heeft geschonken aan alle menschen, ook aan verworpenen, ja die zelfs het meest, om ze nog deugdzaam te doen zijn; ofschoon de Schrift klaar en scherp getuigt, dat „de goddeloozen groeien als het kruid en alle de werkers der ongerechtigheid bloeien, *opdat ze tot in der eeuwigheid verdelgd worden*, Ps. 92:8.

Hoe zou een christen, een met God verzoend zondaar, een kind des Vaders, voor wien Christus den vloek heeft gedragen, de schuld voldaan, de straf geleden, met de wereld, die nog onder den vloek ligt, tegen den Rechter der gansche aarde optornt, God haat en Zijn Christus verwerpt, nog een verbond kunnen aangaan met de ongeloofigen, om het gemeenschappelijk lijden te torschen en de gemeenschappelijke ellende door den vloek en als gevolg der zonde, nog eens zoeken over te dragen!?

De christen heeft immers den ouden mensch afgelegd en zijne werken; gelooft en beoefent niet meer de gemeenschap der booze wereld en met die wereld, al toeft hij nog tijdelijk op deze aarde, tot zijn taak voleindigt is hier, — maar hij smaakt en zoekt de gemeenschap der heiligen door de groote genade van den Heilige, dien de wereld van Jood en Heiden, de wereld der cultuur, heeft gedood en aan het hout genageld.

Hij doet wél, aan de huisgenooten des geloofs eerst, en gedenkt dan ook *allen* die in nood zijn en hulp behoeven.

Hij heeft een andere opvatting omtrent de rechte verzorging door de Gemeente Gods van hare Evangelie-dienaren dan de kerkeraad van Soerabaija; en houdt zich daarin, in aansluiting met 1 Corinthe 9, naar den geest der Schrift.

Daarmede koopmanschap te drijven; met den boozen geldhandel dezes tijds te accordeeren; zich in dit opzicht te verbinden met de speculatie op de effectenbeurs voor het onderhoud van den Bedienaar des Goddelijken Woords; zal toch zeker niet Schriftuurlijk kunnen genoemd worden en naar den zin van Christus?

Voor ons is wat Psalm 37 in berijming aangeeft van hooger kracht en waarde:

„Stel op den Heer in alles uw betrouwen;

Betracht uw plicht; bewoon het aardrijk; leer Uw welvaart op Gods trouw volstandig bouwen; . .

— — — — —
Geen ijd'le zorg doe u van 't heilspoor dwalen;

Houd in uw weg het oog op God gericht;

Vertrouw op Hem, en d' uitkomst zal niet falen; . .

En wanneer hier der snooden voorspoed gezien wordt (volgens dwalende Professors en leeraars, die zeggen de Gereformeerde waarheid te belijden, zou dat *gunst* van God zijn) — dan misgunnen zij hun dien ingebeelden „zegen” niet.

„Geen druk beschaamt hun hoop in bange tijden;

Geen hongersnood doet hen verlegen staan;
 Gods goedheid zal hen voeden en verblijden"

Zoo bezit de geloovige reeds in voorsmaak hier „het aardrijk als het erf dat God hem gaf."

Die van Christus zijn, zijn der wereld gekruisigd (Gal. 6:14); oefenen zich in heiligmaking en reinigmaking (Rom. 6:13, 19, 22); leggen den ouden mensch af met zijne werken (Col. 3:6); dooden hunne leden die op aarde zijn (Col. 3:5); en hebben het vleesch gekruisigd met zijne begeerlijkheden (Galaten 5:24).

Terwijl voor het samenleven en samenlijden 1 Corinthe 12 hun het ware richtsnoer en het juiste milieu aan geeft.

Deze geestelijke dingen moet toch een leeraar ontvangen als een profeet, verkondigen, en der Gemeente Gods voorhouden!

Hoe zal hij het kunnen doen; hoe zullen de „geliefde christenen" vrede in hunne huizen kunnen hebben; en verwachten kunnen eens profeten loon (zie Bevestigingsformulier), als zij, op een valsche genade-leer bouwend, zich verzwageren met de wereld; hulp zoeken bij de afgodendienaars; en het onderhoud hunner Godsgezanten vastleggen op de beurs?

G. V. B.

HEIL EN ZEGEN

In „De Wekker" van 9 Januari l.l. wijst L. (Docent Langkeek) in zijn „Veluwsche Brieven" op het gebruikelijke, vaak ijdele, Nieuwjaarwensen in Nederland, en zegt dan ook een en ander omtrent de beteekenis en de waardij van wat „heil" is en wat „zegen" beduidt.

En daarom was het ons hier te doen.

De schrijver in „De Wekker" zegt:

„Heil" is „healing," dat is heelmaking. Dit wijst op de gebrokenheid des levens. Door de zonde is dat zoo. Wij zijn niet *heel* meer, maar moeten heel gemaakt worden. Hoe zal de mensch heel worden? Wie zal hem heel maken? David bidt: Vereenig, d. i., maak heel, mijn hart tot de vreeze Uws Naams. Gods genade alleen kan dit schenken door den Heiland, den Heelende, die den zondaar zijn gebrokenheid doet kennen, en in de vereeniging met Hem wordt die gebrokenheid geheeld. Niet dat dit in deze bedeeeling volkomen zou zijn, maar de drieëenige God is er borg voor, dat eens alle gebrokenheid geweken zal zijn

Zoo staat het ook met „Zegen." *Zegen is het goede Gods voor den mensch.* Wij zien gewoonlijk niets anders in zegen dan het welgelukken onzer daden. *Het goede Gods is evenwel de genade van Hem, de verzoening met Hem, de trekking tot Hem;* het is Zijne leiding tot het heil. Ware zegen ligt niet in het gemak of de aangenaamheid der omstandigheden: hij wordt gevonden in alles wat ons nader tot God brengt, en kan dus evengoed in voorspoed als in tegenspoed gevonden worden"

Zóó is het!

Natuurlijk is deze „leer" voor ons lezers van „The Standard Bearer," die gevoed zijn met de onverknoeiide waarheid omtrent zonde en genade, betrekkelijk vloek en

zegen, aangaande Gods handelwijze met de menschenkinderen, naar dat zij Zijn kinderen zijn of Zijn vijanden en verworpenen, niets geen nieuws.

Maar het kan in deze dagen van valsche leeringen en allerlei maskeeringen van de ware Gereformeerde leer zijn nut hebben te laten zien, dat ook elders leeraars in de godgeleerdheid nog geen behoefte hebben om als kerkleer aan de Gemeente Gods op te dringen „dat God ook goddeloozen zegent en hun Zijn gunst verleent en schenkt."

Die Gods Woord onaangetast wil laten, gelijk dat moet blijven staan, en voor dat Woord des Heeren door genade heeft leeren beven, weet, hoe de gansche Schrift van het tegendeel getuigt.

Al worden ook allerlei oud-vaderen, bloeitijd-theologen, „lieve kinderen Gods," streng-opgevoede geloovigen, fijne predikers, plechtige kerkvergaderingen, en zoo-vele beste, brave wereldsche menschen er bij gehaald, om het ons anders te vertellen.

G. V. B.

(De onderteekening is van ons. Ook zouden wij liever geschreven hebben, dat God evengoed in *tegenspoed* als in voorspoed (waren) zegen den christen schenkt.

Wij meenen, dat deze „omkeering" thans ook een „reden van bestaan" heeft. De „aloude" Ziekentroost verwijst daarheen immers ook. Zie No. 1 van onzen S. B. — G. V. B.)

VLOEK EN ZEGEN

(Jer. 15:5-10.)

Rampzalig, die op vleesch vertrouwt
 En 's Heeren hand verlaat!

Die, met versmading van Gods raad,

Op aardsche wijsheid bouwt!

Hij zal gelijk een bremstruik zijn,

Die midden in de zandwoestijn,

Geblakerd door een zonnegloed

Onvruchtbaar sterven moet.

Gezegend, die op God alleen

Blijft hopen dag en nacht!

Die al zijn heil alleen verwacht

Van 's Heeren mogendheen!

Hij is gelijk een groene boom,

Geworteld bij een waterstroom,

Die, immer even groen en frisch,

Met vrucht beladen is.

Ja, onstandvastig bovenal,

Arglistig is het hart!

't Is wisselziek in vreugde en smart:

Wie die het kennen zal?

„Ik!" spreekt de Heer, „die 't aller stond

„De nieren proef, het hart doorgrond,

„Om ieder eens, aan 't eind der baan,

„Te loonen naar zijn daan!"

—Ten Kate.

EEN „CHRISTELIJKE” KERK OM OVER TE WEENEN

Om te weten te komen in hoeverre de leden van zijn gemeente of „kerk” nog geloofden aan de „waarheden” der Schrift, en zich hielden aan de belijdenis der kerk, heeft de voorganger van de First Congregational Church te Kalamazoo, Michigan, Rev. Torrance Phelps, onlangs „questionnaires” doen rondgaan onder deze christenen; op welke formulieren hij allerlei vragen had gesteld betreffende zaken, dien tenminste onder ons, niet waar? immers Gereformeerde belijders van het ongetwijfeld christelijk geloof, volkomene zekerheid hebben, en voor ons vaststaan als de dag.

Nu, de antwoorden kwamen in. En ofschoon de gemeente tamelijk verdeeld bleek in haar gelooven, of liever, niet-gelooven, was de herder en leeraar daarover toch niet bedroefd, en was zijn geest niet verslagen in het binnenste van hem over de openbaring van het toenemende ongeloof zijner gemeente, die natuurlijk als gevolg van haar ontkennen der christelijke grondwaarheden moeilijk meer een „christelijke” gemeente kan worden genoemd.

De kerkleden hadden zich met groote meerderheid voor een „verlossing” tot zaligheid door *geloof* en *karakter* verklaard, *tegenover* een verlossing door het zoenbloed van Jezus Christus; terwijl er ook maar weinigen meer geloofden aan den hemel als een werkelijke woonplaats van God en Zijne heilige Engelen en zaligen.

Onze Heere Jezus Christus was voorts voor 80 per cent dezer „gemeente” niet anders dan „een groot mensch, die Gods karakter het best had geopenbaard.” Mede verwierpen zij een eeuwig straf.

Slechts 20 percent der kerkleden geloofde nog in de volstreekte onfeilbaarheid der Heilige Schrift; en wat de wonderen betreft, ging het er bij de gemeente zoowat om de „fifty-fifty”!

Hieronder volgt een soort rapport over de „survey,” die de plaats van huisbezoek „treffend” en zeker „business-like” verving:

1. Is God a personal spirit or an impersonal principle? Ninety per cent voted belief in God as a personal spirit.

2. Does God answer prayer? Results were 95 per cent in the affirmative.

3. Is Jesus God or a revelation of His character? Twenty per cent voted Jesus to be God and 80 per cent that He was a revelation of God's character.

4. Salvation—is it by Christ's atoning blood or by faith and character? Twenty per cent voted belief in atonement and 70 per cent voted for the more liberal faith and character idea.

5. Is the Bible infallibly inspired or has it human elements? The vote showed 20 per cent believed in strict infallibility. The remainder believed it inspired, but with human elements.

6. Miracles—are they actual facts or are they legends and parables? Fifty-five per cent of the vote indicated Bible stories were believed as facts. 25 per cent as para-

bles, and 10 per cent as both.

7. Do you believe in eternal punishment? Less than half answered this question, 25 per cent voting they did not believe in eternal punishment and 20 per cent casting their ballots in the affirmative.

8. Do you believe in eventual salvation for all? Sixty per cent voted yes on this question.

9. Are there sins which even God cannot pardon? To this, 25 per cent replied “No” and 20 per cent “Yes.”

10. Is Heaven a place or a spiritual state? Twenty-five per cent voted their belief that Heaven was a place, with nearly 75 per cent believing Heaven “was here and now.”

Wat voor verwachting voor Gods koninkrijk kan men hebben van christelijke kerken, die van het geloof „eenmaal den heiligen overgeleverd” zoo vervallen zijn, dat zij gelijk staan met ongeloovigen?

O, het zijn niet de radikalen, de socialisten en immigranten, die land en volk van Amerika verderven, maar deze „Algemeene geëerde” deftige en lieve moderne leeraren, en de vooraanstaande kerkleden en handelslui, die de kerk en den dollar en de macht van het land wenschen te behouden.

Zij hebben geleerd God en Zijn Woord te verachten.

Toch noemen zij zich nog naar Hem, die gekomen is om Gods wil te doen, en in dienstknechtgestalte gehoorzaamheid geleerd heeft; die geen menschen behaagde, en arm en veracht was onder de menschen.

Toch meenen deze „nette menschen,” die het bloed van Christus onrein achten, dat zij recht hebben om te heerschen en te gebieden, en dat zij vroom en rechtvaardig zijn.

Terwijl de leeraars den leugen-profeten gelijk zijn, die koning Achab ter wille waren, vierhonderd tegelijk tegen één!

G. V. B.

HET MODERNISME IN DE ENGELSCHES STAATSKERK

Door de benoeming, medio September l.l., van den bisschop van Birmingham (door den toenmaligen Socialistischen Eersten Minister Ramsay MacDonald) heeft het modernisme in de Engelsche Staatskerk een belangrijke versterking gekregen. Op de conferentie van moderne theologen, eenigen tijd later gehouden, verklaarde deze bisschop o. a.: „Het lichaam van den mensch heeft geen voortbestaan. De chemie heeft een eind gemaakt aan het geloof in de opstanding van dit ons tegenwoordige vleesch. Het is de geest die onsterfelijkheid heeft.”

Naar aanleiding dezer woorden gaf o.a. de “Daily News” een artikel over: „Opstanding van het lichaam een verworpen geloof,” wel 'n bewijs hoezeer de woorden van den nieuwbenoemden bisschop de aandacht trokken.

De “Liverpool Post” reageerde op 't geval met de vraag: „Wat gelooft de Engelsche Staatskerk nu eigenlijk?” Ze stelde daarmee de vraag aan de orde in hoeverre het modernisme in de Engelsche Staatskerk volle recht van spreken heeft.

ZIJ MAKEN ZICH MOEDE MET VERKEERDELIJK TE HANDELEN

(Jes. 9:5b)

Daarom is het recht achterwaarts gegaan, en de gerechtigheid staat van verre; want de waarheid struikelt op de straat, en wat recht is kan er niet ingaan; ja de waarheid ontbreekt er, en wie van het booze wijkt, stelt zich tot eenen roof. En de HEERE zag het, en het was kwaad in Zijne oogen dat er geen recht was.—Jes. 59:14, 15.

Wat wonder ding, dat — trots veelzijdig protesteerden ten laste „Hoeksema en Danhof,” (zoo men weet) geen „Synodaal Besluit” hen dwong, te „detourneeren” van ’t pad, door hen betreen; — hoewel toch „lang en breed” betoogd werd en gestaafd (ofschoon niet met „bewijzen”) dat deze Knechten Gods „het heilspoor bijster” zijn!... Hoe kan een Christen ’t doen van zoo’n Synode prijzen!...?! Zelfs in haar „eindbesluit” schonk zij nog troeb’len wijn!!

Indien bewezen is dat deze Leeraars dolen, waarom dan niet publiek hen ’t zwijgen opgelegd, en in den Naam van God hen Synodaal bevolen, te kiezen tusschen „Gaan” en „Buigen voor het Recht” ??

„Het Recht!” . . . waar is het Recht? — Het struikelt op de straten! Het onrecht werd benut tot buiging van het Recht, en bleek het „strijdgeweer” voor ’t gros der Deligaten, — van wie het minderdeel door ’t meerder bleek „geknecht . . . !”

’t Was velen „een genot,” in ’t kamp der „Indianen” (alwaar de wraak ontstond!) de tenten op te slaan; doch God heeft ons geleid langs d’ Oude, „Zuiv’re Banen” en deed ons aan het mes huns opperhoofds ontgaan!

Het was er op gezet dat hij ons zou „scalpeeren,” — hoewel hij (tot zijn spijt!) geen „scalp” heeft buitgemaakt, en zonder „bloedig mes” weer tot „zijn stam” moest keeren, — door weinigen „geëerd; door menigten gewraakt!” —

Hoe heeft het ons verbaasd, de jammerklacht te hooren: „’k Studeerde dertig jaar alree daarop, naar ’k gis; maar ’k ben nog met dat al niets wijzer dan tevoren: ik weet — ja dat het is, maar ’k weet niet wat het is!” ??

Weer and’ren wilden ’t twee- tot twintig jaar verschuiven, totdat — men weten zou „waarvoor” men eig’lijk streed. (Zij dachten: — met den vos — „hoe krijgen w’ ooit die druiven . . . ?!” Ze hingen hun te hoog, — zooals een ieder weet!)

Een „bouwma,” (neen, geen boer!) ook op ’t platform gezeten, sprong bijster vlug van stal (z’n tong was olieglad!) en heeft zich van de taak, hem opgelegd, gekweten: hij tapte staag azijn uit „’t Synodale vat.” —

De „zielen” waren vol van „heil’ge overtuiging”; het Recht was „aan hun zij”; daar was geen twijfel aan! En toch was daar een sfeer van „snoode Rechtsverbuing”; een geest der leugenen, die ’t *Recht* terneer wou slaan!

Enfin — wij bleven vrij, in spreken, doen en denken. Geen „Synodalen Ban” dreef ons ter deuren uit. Dies gaan wij blijd’lijk voort: uit ’t zelfde Vat te schenken,

— ook als men straks voor ons de deur van ’t Godshuis sluit! —

Trek voort, gij Knechten Gods! langs d’ Oude Zuiv’re Banen! Noch „Synodaal Besluit,” noch „Classicale Straf” doe U in ’t Prediken „Voor Recht en Waarheid” tanen! Geen valsche „Broedermin” voer’ U van ’t heilspoor af!

Noch „Kuyper,” noch „Calvijn,” noch „Bavinck” kan hier baten; geen „Hepp” — hoe „hooggeleerd” hij zij, — hoe rad van tong; geen afgevalen geest (van ’s duivels onderzaten) die ooit de *Waarheid Gods* den Knechten Gods ontwong! —

B. A. HENDRIKSEN.

NIETS, OM AAN VAST TE HOUDEN

Een stervende atheïst scheen zeer ongelukkig, onrustig en angstig te zijn. Een ander atheïst, die bij zijn bed stond, zeide: „Wees niet bang, man! houd vast tot het laatste toe!” Maar de stervende sprak: „Dat zou ik juist willen, maar zeg mij, waaraan? Ik heb niets om mij aan vast te houden.”

DEZE WERD VASTGEHOUDEN

Een godvreezend leeraar lag op zijn sterven. Zijn dochter boog zich over hem heen. „Vader! houdt ge Jezus nog vast?” vroegde ze. „Wat,” was het antwoord, „wat zou ik vasthouden; Jezus houdt mij vast!” En de glimlach des vredes verhelderde zijn gelaat.

(Uit „De Wekker.”)

(En door het geloof *hield* Mozes zich *vast* als ziende den Onzienlijke.—Red.)

De hemel heeft het klein’ verkoren,
En wie tot ootmoed werd herboren,
Is van het Hemelsche geslacht.

Het wisselt wat we aanschouwen,
De dag wordt avondrood.
Genieten leidt tot rouwen,
Geboorte tot den dood.

In ’t leven sluipt het lijden
Ons na gelijk een dief:
Wij allen moeten scheiden,
Ook van ons liefste lief!

Wat werd er van ons zwerven,
Hieldt Gij, o God, geen wacht?
Wie smoorde een jammerklacht,
Wie wou niet liever sterven,

Maar — Gij sloopt wat wij bouwen,
Met zachte Vaderhand;
Opdat wij leeren schouwen
Naar gindschen overkant.

J. J. Van Oosterzee.

LUTHER ALLEEN WAS DAN GOED GEREFORMEERD

In het 1.1. 19 December nummer van „De Reformatie”, en in het 4 Januari nummer (1925) van „De Heraut,” werd overgenomen een stukske uit de „Utrechtsche Kerkbode” door Ds. J. C. Pullmann geschreven, die daarin Prof. Dr. Haitjema, thans kerkelijk hoogleraar te Groningen tracht terug te duwen, waar deze professor, die al veel eerder de Gemeene Gratie-leer van Dr. A. Kuyper scherp heeft veroordeeld, een poos te voren beweerd had, dat „*Dr. Kuyper door zijne ontwikkeling van de leer der gemeene gratie, tegen wil en dank een proces van acute verwereldlijking van het christendom mede in gang zette.*”

Wij willen hier nu niet aanhalen, wat jaren geleden reeds Dr. Haitjema heeft gezegd betreffende de „on-evenwichtige en Schriftverzwakkende” Neo-Calvinistische Gemeene Gratie-leer van Dr. Kuyper; noch nu weer geven wat Ds. Rullmann, Dr. Hepp en Dr. H. H. Kuyper in hun bladen meenen te moeten zeggen ter afweer, aan het adres van den Groningschen professor.

Voor dit alles, zoo hopen wij, komt D. V. later nog wel beter tijd en gelegenheid.

Slechts vonden wij het slotwoord van Dr. H. H. Kuyper's verdedigings-artikeltje zoo „curieus,” dat we dachten goed te doen dit terstond even onzen S. B. lezers mede te deelen.

Deze professor aan de (Gereformeerde) Vrije Universiteit schreef:

„Zoo min als de leer der electie (Uitverkiezing) de Calvinisten tot antinomianen heeft gemaakt, zoo min de leer der gemeene gratie tot verwereldlijkte christenen.

Eer omgekeerd is dit „verwereldlijkte” christendom steeds inheemsch geweest bij de Luthersche kerk, die van deze leer der gemeene gratie al zeer weinig weten wilde, omdat zij in den gevallen mensch alleen zonde zag.”

De onzuivere en zonderlinge redeneering van Dr. H. H. K. nu daargelaten voor hen, wilden we slechts voor het oogenblik aantekenen, dat Dr. H. H. K. hier doceert, dat een Gereformeerd mensch *niet* gelooft, dat de mensch van nature dood is in zonden en misdaden; het gedichtsel zijns harten van der jeugd aan boos is en verdorven; hij in zonden ontvangen en geboren wordt en onder vloek en doem ligt; alleenlijk de dood over hem heerscht, en er geen goed in hem woont, en wonen kan, tenzij door een wondergeboorte van Boven.

Alleen de Luthersche kerk leert dat, zegt Dr. K. H. K.!

En daarom wil ze van de Gemeene Gratie-leer niet weten!

Wij zouden zeggen: Dan is de Luthersche kerk goed gereformeerd!

Want wij Gereformeerden gelooven dat ook op grond van Gods Woord!

En onze belijdenisschriften wijzen dat duidelijk uit.

Terwijl Dr. H. H. Kuyper tegen de belijdenis der Geref. Kerk ingaat, een ketter is, en kerkelijk diende onderzocht te worden.

Maar dat zal nog wel een „stuitje” duren.

De „Wachters” op Sions „muren” zijn in Nederland niet zoo haastig met de tucht als in de Chr. Geref. Kerk hier te lande! En welk een „tucht”!

G. V. B.

TEGEN NATIONALE ZELFVERHEERLIJING EN OORLOG

Een aantal vooraanstaande personen in Duitschland heeft, nu enkele maanden geleden, de volgende bekendmaking gepubliceerd: „Wij doen een beroep op allen, die hun christen-zijn ernstig opvatten, om wel te bedenken, dat het onvervalschte evangelie van het Nieuwe Testament onvereinigbaar is met nationale zelfverheerlijking, dat het de aaneensluiting der volken tot een menschengemeenschap eischt, en dat het elken oorlog onvoorwaardelijk afkeurt. Christenen van alle landen, vereenigt U!”

Deze publicatie was o.m. ondertekend door eenige professoren van naam en vele predikanten. —

Nu vooreerst, daar is maar één Evangelie Gods, vervat zoowel in het Oude als in het Nieuwe Testament, die bijeen behooren.

Dat Evangelie eischt geen aansluiting der volken dezer aarde tot één menschengemeenschap. Integendeel! Het eischt van de kinderen Gods om zich af te scheiden van de wereld, en die niet lief te hebben.

Het vraagt wel van de volgelingen van Christus, hunnen Heer, om elkander lief te hebben als broeders en zusters om des Heeren wil, en zoo mogelijk vrede te houden met alle menschen.

Des Heeren volk gelooft de Gemeenschap der heiligen, en beoefent die ook.

Het wil geen gemeenschap hebben met de onvruchtbare werken der duisternis en met de kinderen dezer eeuw, wier Overste Satan is.

Ook geeft Gods Woord volstrekt geen grond om te verklaren, dat elke oorlog uit den Booze is.

Zelfs eischt de Heilige Schrift oorlog tegen al wat kwaad en boos is, den Heere haat en tegenstaat, ten bloede toe.

De imitatie van de Marxiaansche leus: „Christenen van alle landen vereenigt U” tot een politieken bond, of ze van Lutheranen of Calvinisten komt, ze is niet uit God!

G. V. B.

SOUND PREACHING

How is the kingdom of heaven opened and shut by the preaching of the holy gospel?

Thus: when according to the command of Christ, it is declared and publicly testified to all and every believer, that, whenever they receive the promise of the gospel by a true faith, all their sins are really forgiven them of God, for the sake of Christ's merits; and on the contrary, when it is declared and testified to all unbelievers, and such as do not sincerely repent, that they stand exposed to the wrath of God, and eternal condemnation, so long as they are unconverted: according to which testimony of the gospel, God will judge them, both in this, and in the life to come.

The Catechism, Q. 84.

DE MACHT DER LEUGEN

In 't Paradijs, met booze list,
Durfde Satan stout beweren,
Dat hij het toch wel beter wist
Dan God, de Heer der Heeren.

Door list komt Satan tot de vrouw,
Om argwaan in haar hart te wekken;
Opdat ook zij het weten zou,
Hoe ver men 't Woord van God kan rekken.

De strekking van het Woord van God
Aan d' eersten mensch gegeven,
En neergelegd in 't proefgebod,
Wordt daar alreeds bestreden.

De dood, als straf door God bepaald
Op d' overtreding van Zijn Woord,
Wordt dan door Satan zóó vertaald,
Dat niemand zich daaraan meer stoort.

Hij stelt het voor, dat God wel weet,
Dat die gedreigde straf, de dood,
"Ten dage als gij daarvan eet",
Geheel iets anders in zich sloot.

"In plaats van dan te sterven,
Of dat u iets zou deren,
Zult gij het leven erven"!
Zoo durft hij zelfs beweren.

Ja grooter nog is zelfs de leugen,
Wanneer de Satan zegt:
"Gij zult ook hierin u verheugen,
Te kennen wat is goed en slecht".

"Aan God gelijk, maar niet te sterven",
"Dat", zegt hij, "is de straf van God".
"Gij zult u dus nog heil verwerven
Door d' overtreding van 't gebod".

Zoo kwam de Vorst der duisternis,
Om Eva te verleiden;
Om met zijn valsch getuigenis,
Gods Waarheid te bestrijden.

En sinds dien tijd gaat Satan door,
Om Waarheid te verkrachten:
En vindt ook nu nog steeds gehoor;
Gelijk wel is te wachten.

De leugen wordt ook nu verspreid,
Dat God het kwaad niet straffen zal,
Al is het, dat men Hem bestrijdt,
En in de zonde vall'.

Want zelfs de goddeloozen,
De werkers van het kwaad,
Zijn zelfs op 't pad der boozen
Geen voorwerp van Zijn haat.

Want waar de Schrift toch zegt,
Dat God den boozen zondaar haat,
Daar wordt dit woord zóó uitgelegd,
Alsof het andersom juist staat.

Gods gunst en Gods genade,
Zoo wordt door velen thans beweerd,
Komt 's Heeren volk niet slechts te stade,
Gelijk de Schrift ons leert;

Maar 's Heeren gunst is algemeen;
Want Hij toch is lankmoedig.
Zelfs zij, die niet in Zijne wegen treen,
Ontvangen 't overvloedig.

Maar kan dit wel de toets doorstaan
Van 't geen God zelf beweert?
En kunnen wij dan wel verstaan
Wat of de Schrift ons leert?

Want daar toch staat het neergeschreven,
Hoe God in Zijn lankmoedigheid,
Hen, die in zonden willen leven,
Toch geen genade, heeft bereid.

Zij, die den Heer niet vreezen,
Verdraagt Hij in lankmoedigheid;
Maar dit kan geen genade wezen;
Wijl zij 't verderf zijn toebereid.

Genade is niet algemeen;
Want velen die haar derven.
In Christus is genade alleen,
In leven en in sterven.

Als gij dus niet in Christus zijt,
In Hem geen Redder vindt,
Dan wordt ook u 't verderf bereid,
Dat alle haters Gods verslindt.

Leen dus het oor aan Satan niet,
Wanneer hij nogmaals wil beweren,
Dat God in Zijn genade ziet
Op hen die afhoereeren.

D. J.

Genade alleen geeft rust, waar 't harte heeft gezondigd;
En waar Gods heilige wet den eeuwigen dood verkondigt;
De haven opent zich den schipbreuk'ling alleen;
Maar wie zijn schip nog heeft, die zeilt er slechts omheen.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich.
Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 6

MARCH, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

GRACE TO THE HUMBLE

For God resisteth the proud and giveth grace to the humble. —I Peter V:5b.

In the wild mountain regions mighty giants of granite proudly rise heavenward, peak upon peak, contesting as it were with one-another for superiority, striving to attain the most exalted position, whence they may display their proud forms in the thin and clear atmosphere to the far distant world around.

And down in the valley grows the lowly lily, well-nigh hidden in oblivion, humbly retreating with its pure beauty from the world's admiring gazes in the still recesses of the ravine

Yet, the most arrogant mountain-peaks, though rising high into the deep blue canopy of the heavens, to meet as it were the golden flood of the sun, receive none of its benevolent warmth. And though with their rocky heads they pierce the soft cloud-blanket they fail to profit of its gentle showers. In the brightest sunlight they stand frigid and bare, clothed in eternal ice and snow.

Down the icy slopes glides the golden sunbeam, descending and searching till it creeps into the fragrant bosom of the humble lily below, to brighten its beauty in the recess of the valley. And the gentle rain, passing the hard arrogancy of the rocky giants, descends till it can lavish all its blessing upon the lowly flower, clothing it with a beauty such as Solomon never possessed

A silent nature-picture this of the deep spiritual reality expressed in the text above.

For men rise and exalt themselves, like those rocky peaks in arrogant conceit till they claim to be as God and disclaim any God above them. And other men hide in the deep valley of humble contrition and repentance, in their self-abasement before God not daring to raise their eyes to heaven. But none of the benevolent influence of God's grace, none of the blissful communion of His friendship is experienced by the former; and all the sweetness of His loving kindness is lavished upon the latter. For God resisteth the proud and He giveth grace to the humble

Grace is always particular.

It does not embrace and bless the wicked and the righteous, the proud and the lowly, the evil and the good alike. These it embraces and enriches; those it resisteth and passeth by. For God is not common to both. And He is the sole Fountain of all grace. Apart from His communion there is no grace. And in the blessed embrace of that sweetest communion there are only the humble. Whatever is proud and haughty, lofty and exalted cannot dwell in the presence, cannot taste the communion of the Most High. These He resists, and He giveth grace to the lowly.

Grace is never common

How utterly detestable is pride!

For who is great beside God? Or where is the creature that can pretend to be anything or to possess anything apart from God?

God alone is great, infinitely, inexpressibly, incomprehensibly great. His Name alone is exalted above all. Combine all the greatness of power and authority, of wisdom and ingenuity, of beauty and glory of all the world, in all ages, of men below and the angels above, and you have not begun to approach the measure of His greatness Whose name is Wonderful. Nay, all comparison is utterly impossible and the attempt to compare blasphemous. For whatever there is of power and authority, of human or angelic glory and beauty in all the wide creation, it is all of Him and none of us. Beside Him there is no God. All things are of Him and through Him and to Him. If He withdraws, men's glory and beauty utterly vanishes, his greatness collapses. God alone is great and there is none great beside Him!

And how infinitesimally small are we! Compared with Him not even a drop of the bucket or a dust of the balance. Deemed as nothing are we. Without Him we have no being, constantly we exist only in Him. Without Him we cannot move, continually we move only through Him. How utterly foolish, then, is self-exaltation before Him. Has the clay a claim of glory because of the beauty of the vessel formed by the potter? Less than clay in comparison with the potter are we before God. Shall the mirror claim for itself the beauty of the

image it only reflects? Much less is it becoming for the creature to boast before the Highest of a beauty or glory or power that is not its own.

How deeply contemptible, then, is self-exaltation in the eyes of Him Who alone is great and the sole Fount of all greatness.

God resists the proud. God and the self-conceited creature cannot dwell in harmony. All that is high and lofty must be abased and brought low before Him. The arrogant creature cannot live in His presence, cannot dwell in His tent, cannot taste His communion, cannot receive grace from Him. He resists, He repels them to the utmost. He meets them with His holy wrath. He brings the wicked low.

Even to outer darkness and lowest hell!

But are we not all so detestably haughty by nature?

We are. And there is not one exception, no not one. Humility in the true sense is the virtue of no natural man.

Man may have a vain show of humility and lowliness of heart and mind. There is much of this in the modern world. They tell us: Christianity is service! They assure us: Christ, the Servant of all, is our Example, and following Him we must serve one-another. And the modern man loves to go about in slave's garb, equipped with dish and towel to wash the soiled and weary feet of his fellow-men.

Yet, the heart of the natural man is not clothed with humility before God. It assumed a certain attitude in Paradise when it inclined to listen to the lie of the Tempter: Ye shall be as God! It is the attitude of self-exaltation and enmity. In that same attitude the natural heart still stands. It is not possessed of humility but filled with horrible pride before the eyes of Him Who judges righteously.

Ah, it is comparatively easy to put on a cloak of humility for a time. Men even take pride in doffing voluntarily the master's attire and donning the slave's garb. But these same natural men, walking about in the world with a vain show of humility, a cloak of lowliness which becomes the object of their very pride, ready to offer their service to mankind and to wash the feet of all, would never acknowledge that they are in need of a foot-wash by the Master, would never confess to the filth and corruption of their own heart, and humbly bowing before the throne of grace in penitence and contrition earnestly desire to be washed in the blood of the Lamb of God!

There is not one lowly, no not one . . .

Yet, though proud in ourselves, we are lowly in Christ.

For humility itself is the gift of God to His people. It is His gift to them in Christ Jesus. He is the lowly Servant of Jehovah in a pre-eminent, unique sense of the word. The form of a servant He assumed though he esteemed it no robbery to be God's equal. And in the form of a servant He humbled Himself, becoming obedient to the Father in all things even unto the accursed

death of the cross. And God's people are in Him. They are given to Him from before the foundation of the world. They are reckoned in Him according to the counsel of the Eternal. Unfathomable, everlasting grace made them one with Him. His humility is theirs, a free gift to them from God. And though in themselves they are not lowly but filled with arrogant pride and sinful conceit, yet, reckoned in Him they are the humble and the lowly, that may dwell in the tent of the Holy One and taste His grace.

Neither is this all.

God's people are not only reckoned in the humble Servant of Jehovah as their Head and Redeemer, but they are also made partakers of the Spirit of their Lord. His lowliness is not only imputed unto them, they are made recipients of it. The Spirit of Christ enters into their hearts and minds to dwell there. And what a radical change that Spirit brings about in that proud domain of the human heart. He breaks to shivers all that is hard; He brings low all that is lofty; He abases all that is high; He humbles all that is arrogant. Never a heart so hard but He softens it to repentance; never a mind so darkened but He enlightens it unto the acknowledgement of sin; never a will so stubborn but He subjects it into contrition. He labors irresistibly in that dark and haughty domain of our natural heart until every throne of self, of sin, of the devil is cast down into the dust.

And He is not satisfied until from that erstwhile proud and impenitent heart the cry is wrung: "God, be merciful unto me, a sinner!"

In Christ Jesus the child of God receives the grace of humility.

Saved we are by grace.

And this grace is given to the humble.

And this humility is not of us.

It is the gift of God!

How wondrous are the ways of God!

Always His work is thus that there remains nothing for us to boast.

For it is only because of His everlasting grace that ever we are humble. And we receive His unfathomable grace because only to the humble He is gracious . . .

And how sweet is that grace to the humble!

How precious is that grace when with cords of love unbreakable they are drawn toward the accursed tree of their blessed Redeemer and they receive what is to their contrite hearts the sweetest of all comforts, that they have received double for all their sin and that their iniquity is pardoned! What inexpressible thrills of delight and incomparable sensations of joy pass through their weary souls, when while kneeling at the bleeding feet of the blessed lamb of God, they are clothed with the garments of righteousness, garbed in which they may dwell in God's house all their days to see the beauty of the Lord and to inquire in His temple!

How blessed when the Comforter, the Spirit of the

lowly Jesus, takes up His abode in their hearts forever, dwelling in them, assuring them of their deliverance from the law of sin and death, liberating them, cleansing them, drawing tight the bond of God's covenant-love and evermore spreading abroad in their hearts that love of God which is always first and to the which they are taught to respond with a blessed "Abba, Father!"

How sweet is the new hope that is quickened in their hearts by this very grace! For they know that they may dwell in the house of God forever. And though on this side of the grave there is much that separates, much that interferes with this blessed communion of God's dwelling-place, they know, that when this earthly house of this tabernacle is dissolved they shall have a house not made with hands, eternal in the heavens. They shall move to their heavenly abode in the company of all the redeemed that have gone before and of all the holy angels. They know by grace, that when the last trumpet shall sound and time shall be no more, when the dead in Christ shall rise and the roll is called up yonder, that then they shall be satisfied with His likeness. Everlastingly clothed with most beauteous grace, with spotless purity, with imperishable glory in body and soul, and having received the image of the heavenly instead of the image of the earthy, they shall see Him face to face, know Him as they are known, and walking in the light enjoy His divine covenant-friendship in perfection forevermore!

How precious! Yea, truly, His loving kindness is better than life, His grace is more than meat!

And it is all of Him. Unto all eternity it will be our grateful confession: None of self and all of Thee!

How wondrous are His ways!

Grace to the humble . . .

And humility is not of us, it is the gift of God . . .

His alone is the glory forever!

H. H.

WERKEN VAN DEN HEILIGEN GEEST

Die Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel;

Die Geest leidt in alle waarheid;

Die Geest getuigt van den Zaligmaker;

Die Geest leert in Jezus Christus gelooven;

Die Geest doet Jezus Christus den Heere noemen;

Die Geest bidt in de geloovigen met verzuchtingen;

Die Geest leert hen God hun Vader noemen;

Die Geest getuigt dat zij kinderen Gods zijn;

Die Geest doet hen zelfs de diepten Gods bepeinen;

Die Geest blijft eeuwig bij de gemeente;

Die Geest verduistert en verlicht; — doorwondt en geneest; — breekt af en bouwt op; — vernedert en verhoogt; — bedroeft en vertroost; — veroordeelt en spreekt vrij; — doodt en maakt levend; — werpt ter helle en zet in den hemel.

C. Jesse, Godsdienst Onderwijs, Derde Druk, pp. 340. 341.

DE EENHEID DES MENSCHEN

De HEERE, onze God, is een ééinig HEERE. Dewijl Hij God is. En omdat er geen God is, behalve God. Hij alleen is God. Hij is in al de volheid zijner Godheid absoluut de Onafhankelijke. Hij heeft den wortel van zijn bestaan in Zichzelven. Geen stoot van buitenaf zet zijn leven in beweging, niemand schonk Hem zijn vermogen of bekleedde Hem met macht, buiten zijn eigen wezen om, is er niets, dat Hem bepaalt of perken stelt. Ook wordt God niet, maar Hij is. Hij doorloopt geen proces van ontwikkeling door opname en assimilatie van buiten Hem liggende elementen en naar een vooruitbesteld plan. Voor Hem bestaat behoefte noch noodwendigheid. Hij bezit het volmaakte leven in Zichzelven. Geen enkele relatie heft zijne absoluutheid op. Daarom blijft Hij Zichzelven ook immers gelijk; er is bij Hem geene verandering, noch schaduw van omkeering. Ook de schepping maakt daarop geen inbreuk. Zoowel ná als vóór de schepping is de eeuwige God in Zichzelven de Onveranderlijke, Vollevende en Volzalige. De schepping is Gods kunstgewrocht, vrucht van zijn willen; doch zij vormt geen bestanddeel van zijn wezen. God komt niet pantheïstisch in zijn eigen werk tot bewustzijn en ontwikkeling. De schepping verrijkt noch verzwakt Hem, evenmin stelt zij Hem paal of perk. Essentieel staat Hij immer boven haar. Hij heeft alle dingen gewrocht om Zijns Zelfs wil. Daarom heeft de schepping dan ook geen eigen bestaan boven, tegenover, nevens, of zelfs onder God; maar slechts in en door en tot God. God is ook in betrekking tot zijne schepping één; Hij is ook in zijne schepping één. Ook betreffende haar bestaat Gods raad, en doet Hij al zijn welbehagen. En als Hij werkt, keert niemand het. Als Hij "in den beginne" aan de wereld van zijne idee, voorstelling en gedachte historisch bestaan geeft, dan wordt tevens door die onmiddellijke daad van Gods willen aanvankelijk uitvoering gegeven aan zijn onveranderlijk eeuwig besluit over al wat in den tijd zal zijn en geschieden. En daaraan verandert ook de val des menschen niets. Het is zelfs zeer bijzonder juist in het plan der verlossing, dat God Zich openbaart, gelijk Hij waarlijk is, namelijk: als één, absoluut ééinig, volstrekt zonder gelijke, alles en allen beheerschend, ook 's menschen vrijen wil, en in Zichzelven volmaakt en eeuwig beminneijk, ook voor het creatuur, en om Zijns Zelfs wil; zoodat Hij niet slechts feitelijk in allen alles is, maar zulks tevens is naar de allerinnigste begeerte van de teederste liefde van dankbare bewondering, aanbidding en toewijding der herborene schepping in Christus Jezus, den Middelaar Gods en der menschen.

Gelijk God, zóó is de mensch niet één. De mensch heeft het leven niet in zichzelven. Hij is niet zelfgenoegzaam, onafhankelijk, eeuwig, onveranderlijk, eenvoudig, en eene bronader alles goeds; doch vlak omgekeerd; de mensch bezit geheel geen eigen zelfstandig bestaan. Hij is geen God, ook geen half-god, maar schepsel, bloot schepsel. Hij is de vrucht van Gods willen. Dus is hij 't eigendom des HEEREN. De Almachtige doet met hem naar Zijn welgevallen. De wet Gods is zijn richt-

snoer en levensregel. Daarom moet hij ter zaligheid vervuld worden met de kennis van 's Heeren wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand. Den Waarachtige te kennen is voor hem het eeuwige leven. Alleen in de betrachtting van Gods liefdewet vindt zijn harte rust. Slechts als de Drieënige door de werkingen Zijns Geestes alles wordt in hem, en hij volmaakt is in de liefde Gods, bereikt de mensch zijne bestemming en smaakt hij volkomene zaligheid. Daarom mag de mensch niet staan naar eene eigene zelfstandige egoïstische éénheid van zichzelf; maar God moet één zijn in hem. De mensch, die uit en door God is, besta, leve en werke, ook zijnerzijds, voor en tot God.

Dat moet den mensch rusteloos worden voorgehouden. Het mag niet worden geduld, dat de zondaar, in zijn Godsbesef innerlijk verzwakt zijnde, in trotsche dwaasheid zou zeggen: "Er is geen God!" of ook: "Ik ben een God!" En alle waan, dat een afgod iets is in de wereld, moet hem worden ontnomen. Steeds moet worden verkondigd, dat er geen God is, behalve God, en dat er derhalve ook niet bestaat een noodlot, eene zelfstandige natuurwet, een heidensch accident, fortuin, kans, avontuur, of iets dergelijks, of ook: eene zelfstandige booze macht, of willekeur en absolute onafhankelijke zelfbepaling bij eenig schepsel. De zonde moet worden tegengestaan in al de onderscheidene vormen van Godloochening, veelgodendom, algodendom, stofvergoding, zelfaanbidding, duivelendienst, tooverij, waarzeggerij, theosophie, spiritisme, ijdele filosofie, de verheerlijking van de volkssouvereiniteit als beginsel van staatsgezag, van de kunst, de oefening des lichaams, de genotzucht, het spel, den twijfel, de wanhoop, enz. Immers, het eerste van al de geboden is: Hoor, Israel! de Heere, onze God is een éénig Heere. Hij moet worden gezocht in al zijne werken. Want de aarde is des HEEREN, mitsgaders hare volheid, de wereld, en die daarin wonen. En Hij wil in allen alles zijn. Daarom is elke onttrekking van den prijs het hebben van andere goden voor Gods aangezicht; en wederspanningheid is eene zonde der tooverij, en wederstreven is afgoderij en beelden dienst. Positief komt de wet Gods steeds tot den mensch met den eisch: "Gij zult den Heere, uwen God, liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uwe ziel, en uit geheel uw verstand, en uit geheel uwe kracht." Daarin ligt 's menschen levenstaak aangegeven. God eischt den ganschen mensch voor Zich op, en in den mensch Zijne schepping.

In den mensch is de schepping één. Wel is ook ieder afzonderlijk schepsel de belichaming van eene bijzondere gedachte Gods, en de rijke verscheidenheid van de verschillende creaturen onderling verkondigt ons op veelvoudige wijze de grootheid van Gods deugden; evenwel, al de scheppingswerken samen, in organische gemeenschap en levensactie en eindbestemming, in en met en door den mensch, vormen toch het schoone boek van Gods Zelfopenbaring in de Natuur, en noemen ons dan naam des HEEREN. God heeft den levensknoop van den stralenbundel Zijner gelijkenis in de wereld Zijns aardrijks ge-

legd in het hart des menschen. Daarom belijden wij, "dat de Vader, door zijn Woord, dat is door zijnen Zoon, den hemel, de aarde en alle schepselen uit niet heeft geschapen, wanneer het Hem heeft goed gedacht, aan een iegelijk schepsel zijn wezen, gestalte en gedaante, en onderscheidene ambten gevende, om zijnen Schepper te dienen." Dat Hij ze ook nu alle onderhoudt en regeert naar zijne eeuwige voorzienigheid en door zijne oneindige kracht, om den mensch te dienen, ten einde dat de mensch zijnen God diene."

De mensch is onderkoning Gods. Het doel der schepping is de verheerlijking van 's Heeren naam. God zoekt zich te verlustigen in de werken zijner handen. Daartoe heeft hij alle dingen Zichzelven dienstbaar gesteld. Hij wil, dat al zijne schepselen, ieder afzonderlijk, naar eigen aanleg, levenswet, werkkring en bestemming, Hem van ganscher harte en met alle krachten zullen roemen en prijzen; en dat zij te zamen met gemeen accoord zijnen lof nog zullen vermeerderen. Het lagere is daarbij praeformatie van het hoogere, beeldt dat hoogere af, roept om dat hoogere, om in en door dat hoogere op te klimmen tot den Allerhoogste. Op die wijze klimt de gansche schepping op tot den mensch, en vindt in den mensch haar compendium, haar sluitsteen, hare beknopte samenvatting, hare heerlijkheid en kroon, haar hoofd en heer, haar profeet en priester. In het hart des menschen ligt de band, waardoor God de schepping in hare totaliteit en organische éénheid heeft vastgelegd aan Zichzelven. Op de verborgene aanraking van de diepste snaren zijner ziel door den Geest des Heeren, moet de mensch, als priester-koning, de gelijkenis van Gods beeld in de schepping werken doen. De vrije liefde zijner ziel en de offerande zijns harten moeten zijn de band der volmaaktheid, de vervulling der wet, de verwerkelijking van Gods verbond. De mensch, als aller schepselen heer, moet niets anders willen zijn dan dienaar in het huis des Heeren, dan huisknecht Gods.

In zijne relatie tot God is de mensch knecht. Wel heeft God alles onder zijne voeten gezet, doet Hij hem heerschen over de werken Zijner handen, en heeft Hij hem gekroond met eer en heerlijkheid; doch opdat de mensch zijnen Schepper en Weldoener mocht vreezen, liefhebben en dienen. Den hemeltroon blijft God grooter dan de mensch. De HEERE is God, de mensch is schepsel, bekleed met eer en macht, verheven tot vriend en bondgenoot van den Allerhoogste, maar opdat hij met een volkomen gemoed vaardig passe op het woord van 's HEEREN mond. Hij moet op Gods wenken staren. Gods liefdedienst mag hem nimmer verdrieten. Hij moet getrouw wezen in geheel Gods huis. Niets van hetgeen Godes is, mag hij rooven voor zichzelf. Elke voorstelling, conceptie, idee, gedachte, woord, neiging, begeerte, verlangen, bekwaamheid, gave, kracht, middel, oogmerk, werk moet in ongedeelde liefde gewijd zijn aan zijnen HEER. Alle bewondering, aanbidding en toewijding van alle creatuur moet van het heilig reukaltaar zijns harten opstijgen tot Hem, Die op den troon zit, als eene geestelijke offerande van dank en lof. De koning der schepping

moet één zijn en zijn rijk moet één zijn in hem; de dienaar van het huis Gods moet één zijn, en het huis des HEEREN moet één zijn in hem; de mensch Gods moet één zijn in den dienst der liefde van zijnen Heer, opdat de HEERE God één zij in hem. De mensch moet één zijn.

Reeds terstond bij de schepping treedt de éénheid des menschen op den voorgrond. God schiep den mensch naar Zijn eigen beeld, na speciale beraadslaging met Zichzelven, op zeer intieme wijze, en door eene gansch bijzondere onmiddellijke werking van Zijnen Geest. De Geest des HEEREN heeft hem gemaakt, de adem des Almachtigen heeft Hem levend gemaakt. Wel is ook de mensch, gelijk als de dieren, uit het leem afgesneden, heeft God hem als leem bereid, als melk gegoten, en als eene kaas doen runnen, zoodat altijd bedacht moet worden, dat hij naar de zijde van zijn aardsch bestaan stof is, en geschiktheid bezit, om, in den weg der goddeloosheid, van den adem Gods te vergaan, en weder te keeren tot zijn stof, als God op hem blaast in het vuur zijner verbolgenheid; doch daarin is hij nog geenszins gelijk aan het groene kruid en de beesten des velds, en dit alles heft zijne eigendommelijkheid als bijzonder schepsel Gods niet op. De mensch is een geheel eenige scheppingsgedachte Gods.

Dit wordt mede te kennen gegeven door de beschrijving der H. Schrift van de scheppende handeling van den HEERE God. "In den beginne schiep God den hemel en de aarde," maar van eene speciale handeling Gods dienaangaande wordt, in Genesis althans, geen melding gemaakt. En zoo ook ontstond het licht op Gods almachtig scheppend spreken, en maakte Hij het uitspannel des hemels, en vergaderde Hij de wateren van onder den hemel in de zeeën; en zeide Hij, dat de aarde zou uitschieten grasscheutjes, kruid zaadzaaiende, en vruchtdragend geboomte; alsmede, dat de wateren overvloediglijk zouden voortbrengen een gewemel van levende zielen, dat het gevogelte zich boven de aarde zou verheffen, in het uitspannel des hemels, en dat ook de aarde zou voortbrengen levende zielen, naar haren aard, vee, en kruipend, en wild gedierte, naar zijnen aard, en ons wordt gezegd, dat het alzoo was en geschiedde; doch het is eerst in verband met de schepping van den mensch, dat Gods Woord melding maakt van eene speciale beraadslaging en buitengewone handelwijze van den grooten Schepper aller dingen. En de Schrift stelt dit doen Gods in onmiddellijk verband met hare openbaring omtrent het wezen van den mensch, en zijne plaats in het heelal, en levenstaak en bestemming. De mensch toch, die naar goddelijken raadslag, naar Gods beeld geschapen wordt, ontvangt tot taak, om de aarde te vervullen en aan zichzelven te onderwerpen, en om te heerschen over de vischen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt. En het is de schepping van dat uitstekend schepsel die ons beschreven wordt in Gen. 2:4-25, inzonderheid in het zevende vers: "En de HEERE God formeerde den mensch uit het stof

van den aardbodem en blies in zijn neusgaten den adem des levens; alzoo werd de mensch een levende ziel."

Heel deze passage handelt in zekeren zin over de schepping van den mensch. Het verhaal der gebeurtenissen doet ons het verband en de betrekking kennen tusschen den mensch en den HEERE God, en de verhouding van den mensch tot de planten, de dieren en den aardbodem, alsmede de betrekking tusschen man en vrouw. In de schepping van den mensch ontvangen de onderscheidene schepselen hunne samenvoeging, levensverband, onderlinge levende betrekking, beteekenis en bedoeling. In en met de schepping van den mensch ontvangt de wereld in hare organische eenheid hare voltooiing, den grondslag voor haar historisch bestaan en ontwikkeling, de geschiktheid voor Gods openbaring in en aan haar en voor de uitvoering Zijns Raads betreffende haar, en wordt zij in levende betrekking gesteld tot den Schepper. En het is juist in die levende betrekking, waarin heel de wereld, in en door den mensch, tot God staat, dat de gansche schepping de deugden des HEEREN verkondigt en in de hoogere strekking van hare samenstelling, gemeenschap en geschiedenis het voornemen en den raad des Eeuwigen ontsluit. Omdat zij in betrekking staat tot den mensch, bij den mensch behoort, en omdat de mensch bij haar behoort, haar heer en kroon is; daarom kan de gansche wereld, in reeksen van immer hooger staande schepselen, opklimmen tot den mensch, en in gemeenschap met en door den mensch, tot de gemeenschap met den eeuwig Levende, en kan zij die gemeenschap met den HEERE, den God des verbonds en der historie, in hare hoogste strekking, wezenlijk in beginsel smaken en de toekomstige eeuwige hemelsche volheid daarvan tevens afschaduwen in de gemeenschap van man en vrouw, alsmede in de daarmede analogisch en symbolisch overeenkomende betrekkingen en verhoudingen onder de schepselen in het algemeen.

In dat licht moeten we dan ook bezien de schepping van den mensch uit het stof der aarde. Het Schriftverhaal van de schepping des menschen uit het stof van den aardbodem bepaalt onze aandacht niet allereerst bij de geringheid van het schepsel, dat op die wijze geschapen werd, maar wijst ons op de chemische, natuurlijke en verbondsmatige éénheid des menschen met en zijne verwantschap aan de wereld van Gods schepselen, inzonderheid in haren tijdelijken en aardischen bestaansvorm. Want wel is de mensch, in zichzelf aangemerkt, in de hand van zijn Formeerder, gelijk leem in de hand des pottenbakkers; wel is hij in zekeren zin te achten als een druppel van eenen emmer, en als een stofje van de weegschaal; wel is hij in zijne aardische hoedanigheden en betrekkingen, zwak, veranderlijk, en zelfs sterfelijk; doch in Gen. 2:7 ligt toch allereerst de voortreffelijkheid des menschen boven alle andere aardische schepselen uitgedrukt in de beschrijving van de schepping van den mensch als een levende ziel, als een geestelijk levend wezen, door de speciale formeerende handeling en de zeer bijzondere onmiddellijke werking van den adem des

HEEREN, dat is, van Gods Geest. In deze tweevoudige speciale handeling van den Almachtige in het formeeren van den mensch uit het stof der aarde en door de onmiddellijke inblazing in zijne neusgaten van den adem des levens treedt de uitnemendheid en de heerlijkheid van Gods scheppingswerk aan het licht, gelijk dit in den mensch zijn hoogtepunt bereikte, en in, met en door den mensch in levende verbondsbetrekking gesteld werd tot den Schepper.

De mensch, als bijzonder kunstgewrocht Gods, is de heerlijkheid der Schepping. Gelijk het smettelooze licht, de heerlijk riekende, schoone witte lelie, de majestueuze leeuw, de vliegend, stijgend zingende leeuwerik en de lieflijk slaande nachtegaal, zoo is de mensch, in zijn stoffelijk bestaan, door Gods wil en vermogen, geformeerd en opgebouwd uit het stoffelijk element der Schepping. En door die speciale scheppende daad Gods klimt dat stoffelijk element tot zijne hoogste levensgestalte op in den mensch. Want de HEERE God formeerde den mensch naar zijn lichamelijk bestaan uit het stof, dat Hij van den aardbodem afzonderde, uit de fijnste toebeide aarde, uit teelaarde, uit pottenbakkersporseleinaarde. De aldus verkregene grondstof heeft de Opperste Kunstenaar en Bouwmeester op zeer wondervolle wijze met eigen hand bewerkt en met eigen vingers geteekend tot vleesch en bloed, merg en been, zenuw, spier en huid; tot mensche-lijk lichaam, in heel zijn stoffelijke samenstelling, chemische verhoudingen, organische samenvoeging van deelen, inrichting, tocrusting, stofwisseling en levenswerking, met organen en zintuigen en geschiktheden voor de inwoning en werking der ziel; tot het hoogste stoffelijke schepsel, tot mensch, in zijn aardsche bestaansvormen en natuurlijke levensbetrekkingen, zoodat deze één is met de gansche aardsche Schepping, gelijk de HEERE God haar in zijn scheppen maakte en bedoelde, dat zij naar Zijnen Raad in de historie zou uitgaan. De mensch, Adam, is uit *adama*, den aardbodem; en daarom uit de aarde aardsch. Dat is hij als kunstgewrocht Gods. Dat is hij als levende ziel, door de goddelijke inblazing van den adem des levens in zijne neusgaten; waardoor hij tevens beeld Gods is. Door ééne tweevoudige scheppende handeling heeft de HEERE God het wondere schepsel gewrocht, dat in zekeren zin de aarde tot moeder heeft, tot de gansche wereld der schepselen in levende betrekking staat, zelf schepsel zijnde, tot de Schepping behoort, en toch aller schepselen heer is, en tevens kind, en knecht, en vriend, en bondgenoot des HEEREN. God schiep den mensch.

Dat deed Hij door ééne tweevoudige scheppende handeling. Op de éénheid van die goddelijke daad moet eerst worden gelet. De Schrift bepaalt ons bij de opzettelijke eigen goddelijke werkzaamheid in het scheppen van den mensch. God schiep. Hij Zelf schiep. Hij schiep rechtstreeks, door een eigen opzettelijke en zeer speciale werkzaamheid. Hij schiep door ééne tweevoudige veelomvattende handeling den mensch in zijne totaliteit en éénheid. Het stof der aarde ontvangt geen bevel, om mensch te worden of den mensch voort te brengen; en ook schiep

God den mensch niet uit een schepsel, dat reeds bestond, b.v. plant of dier. Wel is er in Gods scheppingswerk telkens praeformatie in het leven en de gestalte van het lagere schepsel met het oog op hooger geformeerde schepselen, en wel worden deze uit reeds toebeide grondstoffen opgebouwd; maar dit zegt niet, dat God eerst een lager schepsel formeert en dit daarna tot een hooger schepsel vervormt. Het dier is geen omgewerkte plant, en de mensch geen omgeschapen dier. Neen, elk schepsel is product eener aparte en speciale scheppende daad Gods. Scheppend formeert God door de idee, die Hij heeft van het schepsel, dat Hij maken wil, en die Hij uitdrukt in zijn scheppend woord, de toebeide grondstof tot dat schepsel. Scheppend verwerkelijkt Hij zijne gedachte en voorstelling. Ook in het scheppen van den mensch. Naar Gods idee is de mensch beeld Gods. Dat denkbeeld wordt gerealiseerd door een tweevoudige goddelijke werkzaamheid; eene opzettelijke speciale bewerking van het stof van den aardbodem, gepaard gaande met eene onmiddellijke werking van den adem des Almachtigen. En deze tweevoudige handeling: een uiterlijke formeerende en een innerlijke geestelijke werking, is ééne scheppende daad Gods. God formeerde niet eerst een levenloos lichaam, om daarna daarin den adem des levens te blazen, maar Hij schiep door ééne tweevoudige wezenbepalende, vormgevende, levenwekkende goddelijke werkzaamheid den mensch, Zijn beeld.

Daardoor is de mensch één. "Alzoo werd de mensch tot een levende ziel." Het schepsel, dat dus het aanzijn ontving, begon in zijn levensdaad te vertoonen de gelijkenis van Gods evenbeeld. De levende mensch fungeert. Hij is het actieve, bezielde, levende beeld Gods. De Schepping ziet Gods gelijkenis in hem, en God zelf aanschouwt in hem Zijn evenbeeld. In hem is de gansche wereld één, en door hem is zij één met den Schepper; en God is één in hem en door hem in de werken Zijner handen. In relatie tot de Schepping is de mensch Gods gelijkenis. Hij is Gods geschapen beeldrager. Dat is hij naar zijn wezen, naar de volheid zijner hoedanigheden, eeniglijk en geheel.

Die éénheid des menschen moet worden gehandhaafd. Strikt genomen, bestaat de mensch niet uit twee, drie of meer deelen. In relatieven zin mogen wij bij hem kunnen onderscheiden tusschen stof en geest, lichaam en ziel, enz.; wezenlijk is de mensch één. Zijn wezen is één. Er is in den mensch maar één subject, ééne handelende persoonlijkheid. Het is steeds een en dezelfde mensch, die een levende ziel is. Naar en door het lichaam staat hij in levende betrekking tot de aardsche schepping, en naar zijne geestelijke zijde meer in directe gemeenschap met God; doch in al zijne relatien en hoedanigheden is de mensch een redelijk-zedelijk-geestelijk handelende persoonlijkheid met zijn aangezicht naar God gekeerd. En zijne verhouding tot God bepaalt hem in alle andere betrekkingen. Hij is Gods huisknecht. En wat hij als dienstknecht Gods doet, raakt hem ook als heer der Schepping.

Hij is verbondsmensch. Zulks schiep God hem. Wel valt ook hier te onderscheiden tusschen de natuurlijke éénheid der Schepping als basis en de juridische zedelijke éénheid van het menschelijk geslacht als bovengebouw, maar te scheiden valt ook hier niet. In den mensch is de gansche Schepping verbondsmatig één. Toen God den mensch, dien Hij geschapen had, nam, en zette hem in den hof van Eden, daartoe ingericht, en hem zijn levens-taak gelastte, ook inzonderheid in het zedelijke; toen voltooide de HEERE God daarmede de verbondséénheid der Schepping. Toen lagen Schepper en Schepping verbondsmatig samenverbonden in de vrije keuze van 's menschen wil. En waar de eerste mensch veranderlijk geschapen was, daar kon deze als verbondsmensch zondigen en uitvallen en den toorn Gods gaande maken tegen zichzelf, zijn geslacht en zijn gansche rijk. Doch daar kon God, juist als VerbondsGod, hem ook herscheppen tot een nieuwen mensch in Christus Jezus. Want 's menschen wil is niet oppermachtig; maar schepsel Gods. En Gods raad bestaat; Hij doet al Zijn welbehagen. Hij vervormt in de herschepping naar den beelde Zijns Zoons den zondaar, Zijn vijand, tot Zijn eeuwigen vriend. Naar de verkiezing Zijner genade. En in dien nieuwen mensch, die naar God geschapen is, werkt de band des verbonds. In den geestelijken verbondsmensch zijn Schepper en Schepping één.

H. D.

BUIG MIJN WIL

Buig mijn wil naar Uwen wil,
Breek mijn tegenstand, o Heer!
Speen mijn hart en maak het stil
Tot het niets dan U begeer,
U alleen en U geheel,
U voor eeuwig tot mijn deel.

Breek Gij door mijn doofheid heen,
Open d' ooren voor Uw woord,
Gij kunt spreken, Gij alleen,
Dat de doode zelfs U hoort
En zich opricht naar 't geluid
Van Uw levenswoord: kom uit!

Breek Gij met Uw hemelsch licht
Dood de blindheid mijner ziel,
O, dat van Uw aangezicht,
Mij een straal in d' oogen viel,
Om de neev'len, dicht en zwart,
Weg te drijven van mijn hart.

Breek mijn stug en koud gemoed,
Dat het voor U open ga;
Koester mij met zonnegloed,
Tot ik dorst naar Uw gena,
En met volle teug geniet
't Levend water, dat Gij biedt.

Dr. H. Pierson.

ENMITY

And I will put enmity between thee and the woman and between thy seed and her seed, it shall bruise thy head and thou shalt bruise his heel. Gen. III:15.

Through sin and grace the covenant-friendship of God reveals itself in this world antithetically as enmity of God's enemies. For the friendship of the world is enmity with God; whosoever therefore will be a friend of the world is the enemy of God. Jas. 4:4. And we are admonished: "Love not the world, neither the things that are in the world. If any man love the world, the love of the Father is not in him. For all that is in the world, the lust of the flesh and the lust of the eyes and the pride of life is not of the Father but is of the world." I John 2:15,16. For no one can serve two masters, neither can any serve just the one without standing in any relationship to or attitude over against the other, but while serving the one he must reject the other. And if any man cannot hate his father and mother, brother and sister for the one Master's sake, he cannot be His disciple. For we must, "not be unequally yoked together with unbelievers: for what fellowship hath righteousness with unrighteousness, and what communion hath light with darkness? And what concord hath Christ with Belial? or what part hath he that believeth with an infidel? And what agreement hath the temple of God with idols? for ye are the temple of the living God; as God hath said, I will dwell in them and walk in them; and I will be their God and they shall be my people. Wherefore come out from among them, and be ye separate, saith the Lord, and touch not the unclean thing; and I will receive you." II Cor. 6:14-17. For we are in the world, otherwise this antithesis would be impossible. And we may not recede out of the world, for that would be shunning our calling. But neither are we of the world and to live as if we were of the world is to obliterate the line of demarcation between light and darkness, righteousness and unrighteousness. He that is a friend of God in this world understands the passionate love of God that is expressed in the exclamation of the poet of Ps. 139: "Should I not hate Lord that hate thee? And am I not grieved with those that rise up against thee? I hate them with a perfect hatred. I count them mine enemies." And for this same reason, God's people in the world have a battle to fight. But they have their battle not against flesh and blood, but against the devil and his dominion and they must wear the whole armor of God. Fighting this battle their lot will be that they suffer with Christ in the world, which they may deem grace and glory, and in the midst of the battle and of the suffering of this present time they must keep their eye on the glory and the perfect victory that is to come in the day of our Lord Jesus Christ.

Such, we are convinced, is the current thought of Scripture throughout, no matter whether you turn to the pages of the Old Testament or to those of the New. Neither is there any conflict between this ever recurring thought of the Word of God that God's people are enemies of His adversaries and this other that we must

love our own enemies and do good to those that persecute us. We are living in days when emphasis on the antithesis between God's people and the world does not meet with much favour. In a practical way the line of demarcation is fast being obliterated. A spirit of worldly-mindedness, love-sick with the things of the world, takes possession of the Church. And the same spirit becomes manifest in teaching and preaching. Instead of fearing this spirit of amalgamation by which we shall surely be swallowed up into the world, we dread to be a separate people, peculiar unto God. Our church and college are no more an exception to this rule. Those that blow the trumpet and warn the people against this dangerous situation in which the Church is found, are branded as separatists, mockingly compared to Jan van Leyden and his following and cast out of the church. And if this casting out of the synagogue cannot be accomplished with any semblance of justice on the basis of the Reformed Confessions, because even the broadest gathering of the Church must admit that the outcasts are fundamentally Reformed, three points are formulated, Arminian and Pelagian in their actual significance and tendency, a veritable invitation to the spirit of amalgamation and worldly-mindedness to enter and take possession of the throne in our churches. And even men of whom at one time we had hoped better things exert all their influence to enthrone this very spirit. How things have changed! How men like Dr. Volbeda used to militate against this spirit of worldly-mindedness that will offer us modern culture and art instead of Christ, and how he was wont to emphasize the antithesis and the pilgrim-spirit of the people of God! How they used to assure us that the students at school already had imbibed a wrong doctrine and were already possessed of a wrong spirit before they entered the seminary because of the instruction they received from such men as Van Andel! And now the same Dr. Volbeda goes about lecturing on Common Grace, and preferably preaches on the subject: "Love your enemies." And after a debate with Prof. Van Andel in public on a matter touching the questions in which we are so deeply interested at present, he assures us in a small article in the Witness that the matter has been settled in private between them, and that they have reached a satisfactory agreement! Nay, we are not writing this in a spirit of malice or vindictiveness. But we surely feel sad at heart that men of whom we justly had expected better things have so quickly changed front and are virtually lost as far as their influence for good is concerned in our churches! And we speak and write because it is time the eyes of our people were opened. This is no time to cover up things. We must return to the fundamental conception of Scripture and of our Confessions. God's people are a separate people, a peculiar people, whose calling is to love the light and hate the darkness, to love God and hate that which is not of the Father but of the world. And this truth has nothing that conflicts with the other that we must love our enemies and bless them that curse us. Those who present the

matter as if enmity against God's enemies is a violation of the rule that we must love them that hate us are simply confusing matters. For, in the first place, the very hatred of that which is not of God, of all that opposes Him, is positively love, while love of the enemies of God is principally hatred. And in the second place, that same love of God, which found us and saved us when we were His enemies, is also the principle which prompts the people of God to love their enemies. While they do not hate for their own sake, they are enemies of the enemies of God; while they do not avenge themselves, they are zealous for the Name of Jehovah. And the fact remains, and it is the fact that should be emphasized in our day, that the friendship of God is enmity of the world. God's covenant-friendship manifests itself necessarily as enmity against darkness.

This antithetical character of God's covenant-friendship in the world is revealed immediately after the fall in that well-known word that constitutes the heart of what is revealed in Gen. III: "And I will put enmity between thee and the woman and between thy seed and her seed, it shall bruise thy head and thou shalt bruise its heel." We need not dwell long on the fact that in these words in the first place the serpent is addressed as the instrument in the power of the devil to tempt man. That this is true may be conceded. It is evident, too, from the preceding verse. There we read: "And the Lord God said unto the serpent, Because thou hast done this thou art cursed above all cattle, and above every beast of the field; upon thy belly shalt thou go and dust shalt thou eat all the days of thy life." That these words could not be addressed to the devil as such, is self-evident. It would have no sense to say that the devil would be cursed above all cattle and above all the beasts of the field. Very plainly the serpent, as the instrument employed by the devil is addressed here first of all. The same is true of the nature of the curse that is pronounced. "Upon thy belly shalt thou go and dust shalt thou eat all the days of thy life," are words that are intelligible only when in the literal sense they are applied to the serpent. Neither can there be any objection to the interpretation that also applies the fifteenth verse first of all to the serpent proper. There is something very natural in the thought that the woman, after the power of God's grace snatched her from the fascinating influence of the Tempter that beguiled her, hated not only the devil but also the animal-instrument employed for the purpose. And that this enmity is perpetuated in the race, so that there is a sort of natural abhorrence in the human heart for the serpent-race, that is cursed above all the beasts of the field, is nothing strange. Hence, there is nothing objectionable to us in the interpretation which explains the enmity here expressed as referring first of all to the hatred that is to exist between the human-race and the serpent-race perpetually. The very form of the entire prophecy rather causes us to think that this is entirely correct. It is announced that the serpent shall bruise the heel of the seed of the woman, while the latter shall

crush the head of the serpent. This form of warfare certainly is appropriate to the enmity between man and the serpent. It is serpent-like to crawl stealthily from behind and bruise the heel of man. It is the sole way in which he can launch his attack. On the other hand, there is but one effective way of combatting the serpent, and this is by crushing its head. And therefore, on the face of it and in the first place we have in this first of all prophecies an announcement of a perpetual hatred and war between the serpent and the human race.

But, of course, we hasten to add that this by no means exhausts the significance of this prophecy. It would be trifling in the light of all that had happened to explain that God announces here nothing but a sort of perpetual abhorrence of man for the serpent-race. The king of the world, the friend of God, had been tempted and had fallen. An attack had been attempted upon the Sovereignty of the Most High. Apparently the Prince of Darkness scored a victory. How trivial it would seem in the light of all this if nothing more had been announced at this moment than a divinely implanted enmity between the serpent and man! Besides, we know plainly from Scripture that it was not the serpent as such that tempted man. He was merely the instrument. The real Tempter was the Devil. And, lastly, if we interpret this prophecy in the light of all subsequent history it will be evident that far more is implied in it than mere enmity between the human and the serpent race. Principally all history is the realization of this first announcement of enmity. In every period of history, though in some more clearly than in others, we meet with the fulfillment of this prophecy. It contains a general outline of a tremendous struggle between the seed of the woman on the one hand and the seed of the devil on the other, between "the world" and the Kingdom of God.

We should be careful not to apply this announcement of Gen. III:15 in too narrow a sense. This is frequently done. The prevalent conception is that in this prophecy we have a prediction of the coming of the Messiah, directly and definitely, and no more. He is the Seed of the woman. And it may be conceded that such promise of the coming Messiah is ultimately implied in the prophecy. Viewed in the light of subsequent history it is not difficult to understand that the full realization of the first promise in Paradise is found in Christ Jesus. Without Him there never would have been a woman's seed. But this does not alter the fact that the words may not be thus restricted to Christ only. Fact is even, that the promise of a personal Deliverer recedes in the background in this prophecy and that all the emphasis is laid on the fact that God will put enmity. This enmity will exist first of all between the devil and the woman, but it will also perpetuate itself in their seed, till one of the combatting parties shall have gained the complete victory over the other. That the woman is mentioned here and not Adam stands to reason and appears entirely natural. It does not imply that henceforth she will be the chief factor in the history of the world and that she

is acknowledged as such by God. Still less does it warrant the conclusion that Adam personally is excluded and that the same enmity will not be implanted in his heart. But the woman had been tempted. The friendship of the devil which is enmity against God had taken root in her heart first. And it is in her heart that the separation is presented as taking place first of all. Eve herself shall hate the devil and she is to give birth to a race that shall hate him and his seed.

Now, this enmity against the Devil and his seed is positively friendship with God. The idea of God's covenant is that of friendship between God and man. God will be man's Friend and man is God's friend-servant. This covenant-relation God maintains immediately after the fall. Man had despised the word of his Covenant-God and had inclined his ear to the word of the Devil, whose enemy he was to be as friend of God. He had chosen against his God and for the Devil. He had become friend of Satan and enemy of God. Neither could man change this condition at will. He had become the devil's slave, blind and hateful, obdurate in heart and perverse in all his ways, and his very mind had become enmity against God. His inmost spiritual condition was such that he would hate God and surely remain His enemy. But God maintains His covenant. He arrives on the scene with the definite and unequivocal promise that He will put enmity between man and the devil. He will revert the relation. By an act of His Almighty grace in Christ Jesus He will break the alliance that was established between His covenant-friend and the Prince of darkness. He will instill into the heart of man a new principle of life by the regenerating power of His Spirit. And according to the new principle of life they will love their God and fight the devil and his host. In Gen. III:15 the light of God's covenant of grace breaks forth upon the scene of sin and death. Again the idea of this covenant is that of friendship between God and His people in Christ. And this friendship will manifest itself over against the devil and his seed as enmity.

For notice, that a twofold seed is announced, the seed of the woman and the seed of the serpent. As we have already remarked, this "seed of the woman" may not be limited to Christ only. In the literal sense it simply denotes her posterity. The children that shall be born from her, the race that shall proceed from her, humanity is naturally the seed of the woman. However, it is also evident that the phrase in the text is not to be interpreted in this widest sense. That not every individual of the human race is included in this "seed of the woman" is evident from the further fact that also the devil shall have a seed in the earth. This cannot, of course, be understood in the literal sense of the word, for the simple reason that the devil is a spirit and has no posterity. In no way is this announcement of the seed of the devil applicable to the evil spirits that with him rebelled against the Holy One. The term is to be taken in the spiritual sense. The devil had succeeded to instill into the hearts and minds his own evil principle, that of

enmity against God. From the spiritual point of view of this principle of enmity against God the devil would have seed among men also in the future. He would be the spiritual father of enemies of God. These would be children of the devil, follow him and in every relation of life develop the principle of sin as instilled by the devil in paradise. They would reveal the image of their father in a spiritual sense. And therefore, if this is the meaning of the phrase "seed of the serpent," if it refers to his spiritual seed among men, it is plain that "seed of the woman" cannot include all the posterity of Adam and Eve. On the contrary, even as the phrase "seed of the serpent or devil" refers to men from the viewpoint of their spiritual relationship to the Murderer from the beginning, so the "seed of the woman" includes all those children of the mother of mankind, who are spiritually akin to the Great Seed that is to come and in whom the seed of the woman will reach its culmination. The seed of the woman are the children of light, the seed of the serpent the children of darkness. Eve will be the natural mother of the entire human race. But spiritually this race will consist of two peoples, characterized as the seed of the serpent and the seed of the woman. The determining factor in this incision and separation is, of course, God's Sovereign election and reprobation, according to which the human race is to be saved in Christ, but so that many branches are cut off from the old organism in Adam. And the result will be a terrible struggle between them that love God and those that hate Him. The serpent shall not leave the woman a moment's rest. The seed of the serpent shall inflict continual pain upon the seed of the woman. But never will they succeed in doing more than what is indicated in the prophecy. The heel of the woman shall be crushed. Keen suffering shall the followers of the Prince of Darkness inflict upon the Church all through history and centrally upon Him that will shed his life-blood on the accursed tree. But the Seed of the woman shall have the victory. In the end the head of the serpent shall be crushed forevermore. H. H.

VICTIMS LED TO THE SLAUGHTER

"The heathen were wont to hang garlands around the necks of the beasts which were about to be slain at the altar, and to crown them with roses as they led them to sacrifice."—Thomas Manton.

Many are thus decked with the ornaments of wealth and mirth on the way to the slaughter. Ungodly man may be garlanded with social distinctions, scientific attainments, and courtly honors, and yet be no better than bullocks devoted to the axé, at the altar of the god of the world. How little availed the roses to the creature doomed to die. If men were wise they would regard with equal disesteem those earthly honors and possessions which do but deck out a condemned criminal, and adorn a wretch over whom the wrath of God is hovering. O silly man, to rejoice in the tokens of your destruction, and to glory in your shame!

C. H. Spurgeon, Illustrations and Meditations, 1883.

DE TAAL VAN CONFESSIE EN FORMULIER

In ons artikel: "Nog een viertal mededeelingen," December, 1924, kwamen we tot de slotsom, dat, wat de Synode in de vaststelling van "de drie punten," waarin gesproken wordt van eene gunstige gezindheid Gods jegens de schepselen in het algemeen, voor de aandacht stond, niet wel iets anders kan geweest zijn dan het zoogenaamde "algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid." Sedert dien tijd zijn we in dat gevoelen zeer versterkt geworden. De discussie van de kwestie der zoogenaamde gemeente gratie en van de daarmede in betrekking staande Synodale uitspraken en Classicale handelingen trekt zich in den laatsten tijd, zoowel in pers-artikelen en redevoeringen, als in onderlinge gesprekken, altoos weer en immer meer op dat punt samen. Het al of niet bestaan eener gemeene gratie schijnt voor het bewustzijn van zeer velen — en daaronder bevinden zich zoowel geleerde professoren en kerkblad-redacteuren als meer eenvoudige boeren en burgerlui — af te hangen van eene ongeveinsde roeping ter zaligheid, door God, van allen, die in aanraking komen met de prediking van het Evangelie. Velen zoeken zelfs de uitspraken der Synode te verdedigen met een beroep op zulk eene uitnoodiging en aanbieding des Evangelies. De artikelen van Ds. D. H. Muyskens in "The Banner" en die van Ds. M. Borduin in "De Wachter" leveren hiervoor genoegzaam bewijs. En Ds. Zwier in "De Wachter" van Woensdag, 26 Februari, 1925, waagt zelfs een poging, om Gods gunstige gezindheid jegens de menschheid in het algemeen te bewijzen met de woorden van Christus' bevel: "Predikt het Evangelie aan alle creaturen." En hij gaat niet met Ds. Borduin mede, als deze Gods gunstige gezindheid hier wil beperken tot die volkeren en menschen, tot welke Hij naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt. Hoe dat de volkeren en menschen, die het Evangelie niet zullen hooren, bij zijne beschouwing, toch in Gods gunst zouden kunnen deelen, zegt Ds. Zwier niet; maar wel beweert hij, dat God nu, in onderscheiding van de dagen des Ouden Testaments, naar Zijn welbehagen, de belofte des Evangelies tot alle volkeren en menschen zendt. En zegt hij: "Is deze opvatting de juiste, dan is de conclusie, die de Synode hieruit trok, alleszins gewettigd. Dan volgt uit deze algemeene aanbieding des Evangelies, dat er in God is een zekere gunstige gezindheid jegens de menschheid in het algemeen, en niet alleen jegens de uitverkorenen." Deze redeneering laten wij voorloopig voor wat zij is. Zij is trouwens doorzichtig genoeg. Wij vestigen er slechts de aandacht op, dat naar de voorstelling van Ds. Zwier, de Synode uit de algemeene aanbieding des Evangelies de conclusie trok, dat er in God een zekere gunstige gezindheid is jegens Zijne schepselen in het algemeen. Daarmede is natuurlijk nog niet bewezen, dat de Synode metterdaad op de aangegeven wijze tot die conclusie kwam, want zij zelf liet zich er niet over uit. Maar wel worden wij door zulke argumentaties, als die van Ds. Zwier, ongemeen bevestigd in ons vermoeden, dat de Synode bij de vaststelling van "de drie punten" wel niet iets wezenlijk anders voor de aandacht kan heb-

ben gehad. In elk geval staat de discussie van de onderhavige kwesties voor het tegenwoordige geheel in het teken van de "algemeene welgemeende aanbieding des Evangelies."

De thans heerschende voorstelling komt derhalve hier op neer, dat er in God is een zekere gunstige gezindheid jegens Zijne schepselen in het algemeen, dewijl God met een welgemeend aanbod des heils komt tot alle menschen. Zoo althans luidt de taal, gelijk wij zagen in onze bespreking van "Het oorspronkelijke voorstel," November, 1924, van de Commissie in re de kwestie der gemeene gratie. En voor dat laatste gevoelen — want daar moest toch ook eenig bewijs voor geleverd worden — beriep deze Commissie zich vooral op Ezech. 18:23 en 33:11. In het licht van dit betoog is het dan tevens duidelijk, dat de gunstige gezindheid Gods jegens Zijne schepselen in het algemeen vrijwel identisch is met Gods wil, dat alle menschen zalig worden. Naar die voorstelling ligt het feit er dan toe, dat God ook diegenen wil zalig maken, die in de werkelijkheid toch niet door Hem gezaligd worden. Op welke wijze men dit dan verder zoekt te verklaren en te verdedigen, maakt weinig verschil; in den wortel der zaak laat men de zaligheid des zondaars afhangen, niet van Gods vrije genade, maar van den vrijen wil des menschen. Daar is dan geene ontkoming aan. Men stelt God afhankelijk van het schepsel. Of, gelijk we in ons laatste artikel betoogden, men brengt God in tegenspraak met Hem zelven, en laat Hem willen, wat Hij toch kennelijk ook weer niet wil. Eenerzijds wil God dan in de aanbieding des Evangelies ernstiglijk en ongeveinsd, dat allen, althans allen, die de verkondiging van het Evangelie hooren, ter zaligheid zullen komen; terwijl Hij anderzijds tevens wil, dat alleen de uitverkorenen het aangeboden heil zullen deelachtig worden.

Tegen heel deze halfslachtige voorstelling is Dr. A. Kuyper, Sr., met kracht in verzet gekomen, gelijk wij in ons voorlaatste artikel hebben aangetoond. In de eerste jaren van zijn optreden was de leer van een Christus voor allen schering en inslag in de Vaderlandsche Kerk in Nederland. Wie aan het *pro omnibus* — voor allen — tornede, rekende geheel niet meê. Kuyper zelf echter kon aan dat *pro omnibus* met zijn ziel maar niet vast raken. Hij bestond het, om historisch te bewijzen, dat "de oude wolke van getuigen" metterdaad niet kende "een genade die niet particulier zou zijn." De genade is niet slechts in de finale uitkomst, maar ook wel zeer wezenlijk naar het voornemen des Vaders en de intentie van Christus, alsmede in de aanbieding des Evangelies, particulier, dat is, voor de uitverkorenen alleen. Elke andere voorstelling is beslist in strijd met de Schriftuurlijke leer des heils, met de belijdenis der vaders, en ook zeer bijzonder met de eigenschappen en het wezen Gods. Kuyper's bewijs en betoog gaven we kortelijk in hoofdtrekken weer in ons artikel over: "De kern en het wezen der zaak," Januari, 1925.

In ons daarop volgende artikel, in het nummer van Februari, 1925, hebben we het oor te luisteren gelegd naar hetgeen de Dordtsche vaders ons te zeggen hebben

in betrekking tot de genade onzes Gods. Wij onderzochten niet toen reeds, wat "de groote Synode" in hare leerregels officieel als Gereformeerde leer vaststelde; maar we hebben de beschouwingen van de verschillende groepen van afgevaardigden getracht te leeren kennen uit hunne afzonderlijke rapporten door hen op de Dordtsche Synode ingediend in betrekking tot elk hoofdpunt van de leer-geschillen. Uit die onderscheidene opinies en oordeelvellingen zijn eindelijk de eigenlijke Canones of Leerregels opgesteld. In die sprake onzer Dordtsche vaders bezitten we derhalve den meest objectieven maatstaf voor de beoordeeling van de interpretatie, die onze Synode van 1924 gaf van enkele passages voorkomende in de Canones. De uitdrukkingen in de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten, waar onze Synode in hare vaststelling van "de drie punten" naar verwees, en waarop zij zich beriep, dienen ook als zoodanig in hunne eigenlijke strekking nader te worden verstaan uit de taal, waarin de afgevaardigden ter Dordtsche Synode hun gevoelen hebben uitgedrukt. Daarom hebben we de vorige maal naar hun spreken geluisterd. En we hebben geleerd, dat de overgrootste meerderheid van de gedelegeerden ter Dordtsche Synode hoegenaamd niets wilde weten van een "*Christus pro omnibus*," maar slechts voor de uitverkorenen alleen. Ook naar de bedoeling des Vaders en naar de intentie van Christus, en derhalve ook naar de voorstelling en de belofte des Evangelies, is er genade en heil voor de uitverkorenen, en voor hen alleen. Daarom onderscheidde de meesten tusschen tweeërlei roeping in de prediking van het Evangelie: eene uitwendige en eene onwederstandelijke inwendige. Alleen de laatste is tē zaligheid, en komt tot de uitverkorenen alleen. De eerste is eene roeping tot geloof en bekeering, doch daarin roept God niet ernstiglijk en ongeveinsd allen en een iegelijk tot de eeuwige zaligheid in Christus Jezus. De gedachte, dat God zulks wel doet, ligt naar het gevoelen der Dordtsche vaders, op de lijn van het Pelagianisme en het Remonstranisme.

Gerugsteund door deze "oude wolke van getuigen" en gedachtig aan het woord der Schrift: "wie gelooft, die zal niet haasten"; zoo willen we ook thans nog niet rechtstreeks ingaan op *de drie punten*, maar ditmaal letten op de taal van Confessie en Formulier. Letterlijk — zulks wordt door allen toegestemd — wordt de zoogenaamde gemeene gratie in geen enkel artikel onzer Belijdenis ter sprake gebracht. Geformuleerd, zegt men, wordt die leer in onze Belijdenisschriften niet gevonden. Maar, zoo gaat men voort, er liggen zekere verspreide elementen voor die leer in onze Confessies; en van die niet-geformuleerde, maar vooralsnog onsamenhangende en verspreide elementen gaf de Synode van 1924 in de bekende drie punten drie interpretaties. Nu willen we deze drie Synodale interpretaties nogmaals laten rusten. Voor deze keer willen we eene voorstelling trachten te vormen van de algemeene wereldbeschouwing en levensopvatting onzer vaders, door ons door hen te laten toespreken in de officieele taal van de Gereformeerde Confessies en Formulieren. En wij vragen daarbij, of hunne zienswijze

overeenkomt met de thans heerschende opinie eener gemeene gratie en van een algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid aan allen, die het Evangelie hooren verkondigen.

Wij slaan eerst op het leerboek onzer vaders, den Heidelbergschen Catechismus, als zijnde het meest bekend.

Daarin wordt terstond in antwoord op de eerste vraag onderwezen, dat dit is de eenige troost van den Christen, beide in het leven en sterven, dat hij met lichaam en ziel, in leven en sterven, niet zichzelf toebehoort, maar het eigendom is van zijn getrouwen Zaligmaker Jezus Christus, die met Zijn bloed voor alle zijne zonden betaalde, hem verlost uit alle heerschappij des duivels, en hem alzoo bewaart, dat zonder den wil van zijnen hemelschen Vader geen haar van zijn hoofd valt, ja ook, dat alle ding hem tot zijne zaligheid dienen moet; waarom Hij hem ook door den H. Geest van het eeuwige leven verzekert, en van harte willig en bereid maakt voortaan Christus te leven. Hier is o. i. gansch geen ruimte gelaten voor het leven van het zoogenaamde natuurlijke leven uit het beginsel eener gemeene gratie. De geloovige is weer het eigendom des Heeren. Hij leeft den Heere, hij sterft den Heere; want hij is des Heeren.

En dit wordt dan verder ontwikkelt in de drie bekende stukken van 's menschen ellende, verlossing en dankbaarheid.

Door de zonde is de mensch van God vervreemd. Hij kan niet voldoen aan den eisch van Gods wet, die volmaakte liefde eischt. Hij is van nature geneigd, God en zijnen naaste te haten. Ofschoon God hem schiep goed en naar Zijn evenbeeld, in ware rechtvaardigheid en heiligheid, opdat hij God zijnen schepper recht kennen, van harte liefhebben, en met Hem in eeuwige zaligheid leven zoude, om Hem te loven en te prijzen; uit den val en de ongehoorzaamheid van Adam en Eva is zijne natuur alzoo verdorven geworden, dat hij, in zonden ontvangen en geboren zijnde, ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad, tenzij Gods Geest hem wederbaart. Van goed doen is bij den natuurlijke mensch geen sprake. Hij maakt de schuld dagelijks meerder. En ook wil God zijne ongehoorzaamheid en afval niet ongestraft laten. Geenszins zelfs; maar God vertoont zich schrikkelijk beide over zijne aangeborene en werkelijke zonden, en straft die door een rechtvaardig oordeel tijdelijk en eeuwiglijk. Van goede gezindheid God jegens hem is hier ook geen sprake. Neen, Gods gerechtigheid eischt, dat de zonde, welke tegen de allerehoogste majesteit Gods gedaan is, ook met de hoogste, met de eeuwige straf aan lichaam en ziel gestraft worde. Wel is er een weg ter ontkoming, maar alleen in den weg van verzoening door voldoening door den Middelaar Gods en der menschen.

En niet alle menschen worden wederom door Christus zalig, gelijk zij door Adam zijn verdoemd geworden. Neen zij, en deze schifting is van God, maar alleen degenen, die Hem door een waar geloof worden ingelijfd. Er is geen "Christus pro omnibus." En ook is het geloof

geen verdienste, maar middel. Vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid worden van God geschonken, uit loutere genade, alleen om wille van de verdienste van Christus. Hier is geen sprake van een algemeen welmeenend aanbod van genade aan allen, maar van eene vrije genadige schenking aan sommigen.

Doch de begenadigde mag gelooven, "dat de eeuwige Vader onzes Heeren Jezus Christus, die hemel en aarde, met al wat er in is, uit niet geschapen heeft, die ook door zijnen eeuwigen raad en voorzienigheid ze nog onderhoudt en regeert, om zijns Zoons Christus wille mijn God en mijn Vader is; op welken ik alzoo vertrouw, dat ik niet twijfel, of Hij zal mij met alle nooddrift des lichaams en der ziele verzorgen, en ook al het kwaad, dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt mij ten beste keeren." Hij gelooft, dat alle dingen, niet bij geval, maar van Gods vaderlijke hand ons toekomen. Daarom kunnen Gods kinderen in allen tegenspoed geduldig, in voorspoed dankbaar zijn, en ook voor de toekomst vertrouwen, dat geen schepsel hen van Gods liefde zal scheiden, aangezien alle schepselen alzoo in Gods hand zijn, dat zij tegen zijnen wil zich noch roeren, noch bewegen kunnen. Hier staat het gansche stuk van Gods voorzienig bestuur en wereldregeering in dienst van Zijn genadig bestel over Zijn volk. Van een leven uit tweeërlei genade is hier geen sprake.

Slechts bij Jezus is zaligheid te vinden, en nergens elders. En Christus is een volkomen Zaligmaker. En ook is Christus voor den geloovige alles. De Christen is als lidmaat van Christus Zijner zalving deelachtig, opdat hij Zijnen naam belijde, en zichzelf tot een levend dankoffer Hem offere, en met eene vrije en goede consciëntie in dit leven tegen de zonde en den duivel strijde, en hiernamaals in eeuwigheid met Hem over alle schepselen regeere. Hier is sprake van den levenswortel, het voorrecht en de roeping der geloovigen, maar van een cultuurtaak wordt met geen enkel woord melding gemaakt. Christus en Christen zijn één. Waar Christus voor onze zonden stierf, daar is ons sterven van den natuurlijke dood geene betaling voor onze zonden, maar alleen eene afsterving van de zonden en een doorgang tot het eeuwige leven. En ook wordt door Christus' kracht in ons onze oude mensch met Hem gekruisigd, gedood en begraven, zoodat de booze lusten des vleesches in ons niet meer regeeren, maar dat wij onszelfen Hem tot eene offerande der dankbaarheid opofferen, en door Zijnen Geest zoeken dat daarboven is, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods, en niet dat op de aarde is; Hem verwachende tot eenen Rechter uit den Hemel, die alle zijne en onze vijanden in de eeuwige verdoemenis werpen, maar ons met alle uitverkorenen tot Zich in de hemelsche blijdschap en heerlijkheid nemen zal. Wij meenen, dat deze taal van den Catechismus geheel niets gemeen heeft met de strekking eener gemeene gratieleer.

En dit geldt eveneens van de voorstelling, die dit leerboek der vaders biedt van de goede werken. Van nature, zooals wij zagen, is de mensch onbekwaam tot eenig goed, en geneigd tot alle kwaad. Gerechtigheid, zoo ver-

nemen wij verder, die voor Gods gericht bestaan kan, moet gansch volkomen en der wet Gods in alle stukken gelijkvormig zijn. Doch zelfs van de beste werken van de geloovigen, om nu maar te zwijgen van de werken der onwedergeborenen, geldt, dat zij in dit leven alle onvolkomen en met zonden bevuurd zijn, ofschoon zij als spontane vruchten der dankbaarheid door de mystieke unie met Christus worden voortgebracht, en bij een waarachtige geloovige niet achterwege kunnen blijven. Goed, goed voor God, kunnen onze werken alleen maar zijn, als zij uit een waar geloof, naar Gods wet, en tot Gods eere geschieden. Daarom moet de Christen alle de dagen zijns levens van zijne booze werken rusten, door den Heere door Zijnen Geest in hem te laten werken, opdat hij alzoo den eeuwigen Sabbath in dit leven aanvange en Sabbathswerken moge verrichten. En dit doet hij, volgens den Catechismus, inzonderheid in het gebed, dat genoemd wordt het voornaamste stuk der dankbaarheid.

En eindelijk, wat betreft de aanbidding des Evangelies leert de Catechismus, dat het hemelrijk door de prediking niet slechts ontsloten wordt, maar ook toegesloten. Ontsloten wordt het hemelrijk, als, volgens het bevel van Christus, aan de geloovigen, allen en een iegelijk, verkondigd en openlijk betuigd wordt, dat hun, zoo dikwijls als zij de belofte des Evangelies met een waar geloof aannemen, waarachtiglijk alle hunne zonden van God, om der verdienste van Christus' wille, vergeven zijn; daarentegen allen ongeloovigen, en die zich niet van harte bekeeren, verkondigd en betuigd wordt, dat de toorn Gods en de eeuwige verdoemenis op hen ligt, zoolang als zij zich niet bekeeren; naar welk getuigenis des Evangelies God zal oordeelen, beide in dit en in het toekomstige leven. Naar dezen maatstaf grijpt er door de prediking des Evangelies, ook naar den wil van Christus, tweërlei plaats: ontsluiting en toesluiting, zaligspreking en veroordeeling, en is niet dit de taak van den Evangeliedienaar, dat hij aan alle hoorders, hoofd voor hoofd, den Christus zou aanbieden, of ter zaligheid zou noodigen, maar dat hij tot allen kome met bevel van geloof en bekeering, en dat hij naar de openbaring van geloof of ongeloof, waarachtige bekeering of verharding in het kwaad, opene of sluite, vrij spreke of verdoeme.

In onzen Catechismus is zoo geheel niets van eene gemeene gratie, en zoo ganschelijk niets van goede werken bij den onwedergeborene, en evenmin kent hij een algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid aan allen, die het Evangelie hooren verkondigen, maar hij gewaagt van zonde en genade, van ontsluiting en toesluiting van het hemelrijk voor geloovigen en ongeloovigen, van zaligspreking en verdoemenis. Hij kent twee wegen, geen drie.

In de Nederlandsche Geloofsbelijdenis beluisteren wij gelijke taal.

Reeds terstond in Art. 2 wordt beleden, dat de schepping, onderhouding, en regeering der geheele wereld ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen, welke dingen alle genoegzaam zijn om de menschen te overtuigen, en hun alle onschuld te benemen. De kennis

van Gods uit de natuur wordt hier niet voorgesteld als vrucht van gemeene gratie, of als bewijs van een zekere gunstige gezindheid Gods jegens verworpenen, maar als *genoegzaam om de menschen te overtuigen, en hun alle onschuld te benemen*. Dezelfde voorstelling zullen we straks weer ontmoeten in de Dordtsche Leerregels. En gelijk in den Catechismus telkens de gedachte wederkeert, dat God alle dingen dienstbaar stelt tot de komst Zijns koninkrijks en het heil van Zijn volk, zoo plaatst ook de Confessie die voorstelling allerwege op den voorgrond.

In Art. 3 wordt van het geïnspireerde woord Gods gezegd, dat *God, door eene bijzondere zorg, die Hij voor onze zaligheid draagt, zijnen knechten den Profeten en Apostelen geboden heeft, zijn geopenbaarde woord bij geschrift te stellen*. En volgens Art. 12 gelooven wij, dat God ook nu alle schepselen *onderhoudt en regeert naar zijne eeuwige voorzienigheid en door zijne oneindige kracht, om den mensch te dienen, ten einde dat de mensch zijnen God diene*. Ook de engelen hebben Gods uitverkorenen te dienen. Terwijl Art. 13 staande houdt, dat God, nadat Hij alle dingen geschapen had, deze niet heeft laten varen, noch aan het geval of de fortuin overgegeven, maar ze naar zijnen heiligen wil zoo stiert en regeert, dat in deze wereld niets geschiedt zonder zijne ordinantie, hoewel nochtans God noch auteur is, noch schuld heeft, van de zonde, die er geschiedt. Hij beschikt en doet zijn werk rechtvaardiglijk, ook wanneer de duivelen en goddeloozen onrechtvaardiglijk handelen. En deze leer, dat ons niets bij geval overkomen kan, maar door de beschikking onzes goedertierenen hemelschen Vaders, die voor ons waakt met eene vaderlijke zorg, houdende alle schepselen onder zijne heerschappij, — ook de duivelen en alle onze vijanden —, bevat voor de geloovigen eenen onuitsprekelijken troost. Ook hier dus, gelijk in den Catechismus, de belijdenis, dat Gods voorzienigheid en wereldbestuur niet slechts over alle dingen gaan, maar tevens, dat zij gericht zijn op de zaligheid van Zijn volk.

Gelijke overeenstemming tusschen Geloofsbelijdenis en Catechismus treffen we aan in betrekking tot de verdorvenheid der menschelijke natuur. Volgens den Catechismus is de onwedergeborene zondaar onbekwaam tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad; en in Art. 14 der Confessie heet het: "Want het gebod des levens, dat hij ontvangen had, heeft hij overtreden, en heeft zich van God, die zijn ware leven was, door de zonde afgescheiden, hebbende zijne geheele natuur bedorven, waardoor hij zich schuldig gemaakt heeft des lichamelijken en geestelijken doods. En in alle zijne wegen goddeloos, verkeerd, en verdorven geworden zijnde, heeft hij verloren alle zijne uitnemende gaven, die hij van God ontvangen had, en heeft niet anders overig behouden dan kleine overblijfselen daarvan, dewelke genoegzaam zijn om den mensch alle onschuld te benemen; overmits al het licht, dat in ons is, in duisternis veranderd is. — Daarom verwerpen wij al wat men hiertegen leert van den vrijen wil des menschen, aangezien de mensch niet dan een slaaf der zonde is. — Volgens Art. 15 is de verdorvenheid der geheele natuur zelfs een erfelijk gebrek, waarmede de

kleine kinderen besmet zijn in hunner moeders lichaam, en die in den mensch allerlei zonden voortbrengt, zijnde in hem als een wortel daarvan, en zij is zoo leelijk en gruwelijk voor God, dat zij genoegzaam is om het menschelijk geslacht te verdoemen. En uit deze verderfenis, waarin Adams geslacht door de zonde is, trekt en verlost God alleen diegenen, volgens Art. 16, die Hij in zijnen eeuwigen en onveranderlijken raad, uit enkele goedertierenheid, uitverkoren heeft in Jezus Christus, zonder eenige aanmerking hunner werken. Ook mag het geloof, blijkens Art. 22, niet als een werk worden aangemerkt. Het geloof is maar een instrument, waarmede wij Christus, onze rechtvaardigheid omhelzen. En uit dat geloof, dat door de liefde werkt, komen voort de werken, die goed en bij God aangenaam zijn, Art. 24, overmits zij door Gods genade geheiligd zijn. Van andere goede werken, opkomende uit eene andere genade, b.v. eene gemeene gratie, weet de Belijdenis niets. Wel echter belijdt zij in Art. 29, dat er ook in de heiligen, zoolang zij in dit leven zijn, nog altijd groote zwakheid overblijft; doch voegt er tevens aan toe, dat een leven naar Gods Woord het kenmerk is dergenen, die tot de ware Kerk behooren, en van de valsche Kerk vervolgd worden.

Van den doop wordt in Art. 34 beleden, dat hij de Kerke Gods van alle andere volken en vreemde religïën afzondert, om geheellijk den Heere toegeëigend te zijn, zijn merk- en veldteeken dragende. De ware gedoopten zijn door den Heiligen Geest wedergeboren uit kinderen des toorns tot kinderen Gods. Zij zijn geestelijk door de Roode Zee doorgestaan, en ontkomen aan de tirannie van Pharaö, den duivel, en ingegaan in het geestelijke land Kanaän. En ten bate van dat ontkomen en geheiligd volk van God, heeft de Heere, — want dat is de grondgedachte van Art. 36, — *de Overheid het zwaard in handen gegeven tot straffe der boozen en bescherming der vromen*. Naar de voorstelling onzer vaderen moet de Overheid ook de hand houden aan den Kerkedienst, om te weren en uit te roeien alle afgoderij en valschen godsdienst, om het rijk van den antichrist te gronde te werpen, en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen bevorderen, het woord des Evangelies overal te doen prediken, opdat God van een iegelijk geëerd en gediend worde, gelijk Hij in zijn Woord gebiedt. Wel tastten onze vaderen op dit stuk van de taak der Overheid eenigszins mis; maar duidelijk is toch, dat zij ook de aardsche Overheden dienstbaar wilden stellen aan de zake van den Zone Gods. Iets anders stond hen niet voor den geest.

Dat blijkt wel het duidelijkst uit Art. 37. Als de tijd, van den Heere verordend gekomen is, en het getal der uitverkorenen vervuld zal zijn, dan zal de Heere Jezus Christus wederkomen uit den hemel, om als Rechter over levenden en dooden te oordeelen. En de gedachtenis van dit oordeel is schrikkelijk en vervaarlijk voor de boozen en goddeloozen, doch zeer wenschelijk en troostelijk voor de vromen en uitverkorenen; dewijl alsdan hunne volle verlossing volbracht zal worden, en aldaar zullen zij ontvangen de vruchten des arbeids en der moeite, die zij zullen gedragen hebben; hunne onnoozelheid zal door

allen bekend worden; en zij zullen de schrikkelijke wrake Gods zien, die God tegen de goddeloozen doen zal, die hen getiranniseerd, verdrukt en gekweld zullen hebben in deze wereld. — De geloovigen en uitverkorenen zullen gekroond worden met heerlijkheid en eere. *De Zone Gods zal hunnen naam belijden voor God zijnen Vader en zijne uitverkorene engelen*; — hunne zake, die nu tegenwoordiglijk door vele Rechteren en Overheden als kettersch en goddeloos verdoemd wordt, zal bekend worden de zake des Zoons Gods te zijn. Vooral uit dit laatste blijkt de eigenlijke wereldbeschouwing en levensopvatting onzer vaderen, en hunne opvatting van de taak der Overheden, alsmede hun oordeel over hetgeen deze feitelijk menigmaal deden. Voor hen is er in deze wereld slechts ééne zaak: de zake van den Zone Gods. In betrekking tot die zaak gaan feitelijk alle creaturen in twee groepen uiteen; zij kiezen voor of tegen. Inzonderheid geldt dit van engelen en menschen, ook al zijn die menschen koningen en wereldlijke rechters. Niemand blijft neutraal. En de oordeelsdag openbaart alles; en een iegelijk ontvangt loon naar hetgeen hij in het lichaam gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad. En dat gansche groote wereldgebeuren van alle eeuwen staat voor het bewustzijn onzer vaderen feitelijk in het teken van eene bange geloofsworsteling, geloofsbelijdenis en geloofsvervolgung. Iets wezenlijk anders zagen zij niet. Zij leefden uit de idee van de geestelijke zedelijke antithese. Van eene gemeene gratie is er in hunne Belijdenis geen zweem te bespeuren. Werken, die voor God goed en aangenaam zijn, komen naar hunne voorstelling uitsluitend op uit den wortel der wedergeboorte. Hunne Geloofsbelijdenis kent de twee wegen van zonde en genade, en anders geen.

Hetzelfde kan worden gezegd van de Dordtsche Leerregels.

In Hoofdstuk I, Art. 1, wordt terstond op den voorgrond geplaatst, dat alle menschen in Adam gezondigd hebben, en dat God hen rechtvaardiglijk in de zonde had kunnen laten en om de zonde verdoemen. Doch Art. 2, hierin openbaarde God zijne liefde, dat Hij zijnen Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verdere, maar het eeuwige leven hebbe. En opdat de menschen tot het geloof worden gebracht, Art. 3, zendt God verkondigers van die blijde boodschap, tot wie Hij wil, en wanneer Hij wil, evenwel niet tot allen. Die dit Evangelie nu niet gelooven, zoo is de voorstelling in Art. 4, op die blijft de toorn Gods, en de geloovigen worden verlost van het verderf en begiftigd met het eeuwige leven. De oorzaak of schuld van het ongeloof, Art. 5, gelijk ook van alle andere zonden, is in den mensch, geenszins in God. Doch het geloof is eene genadige gave Gods. En dat God sommigen met het geloof begiftigt, sommigen niet begiftigt, Art. 6, komt voort van Gods eeuwig besluit. God werkt alle dingen naar den raad zijns willens. Deze verkiezing is een onveranderlijk voornemen Gods, Art. 7, door hetwelk Hij vóór de grondlegging der wereld eene zekere menigte van menschen, niet beter of waardiger dan anderen, die Hij in de zonde

en het verderf laat, naar het vrije welbehagen zijns wils, tot de zaligheid, louter uit genade, uitverkoren heeft in Christus. Ook heeft Hij besloten aan deze uitverkorenen het ware geloof te schenken, en om hen te rechtvaardigen, te heiligen, in de gemeenschap zijns Zoons krachtiglijk te bewaren, en ten laatste te verheerlijken, tot bewijzing van zijne barmhartigheid en tot prijs van de rijkdommen zijner heerlijke genade. Deze verkiezing tot zaligheid is één, Art. 8, en sluit alle middelen en wegen in. Zij is niet uit een voorgezien geloof, Art. 9, maar tot het zaligmakend geloof in Christus. De verkiezing is de fontein van alle zaligmakend goed. De oorzaak dezer verkiezing is eeniglijk het welbehagen Gods, Art. 10, hierin bestaande, dat God eenige bepaalde personen, uit de gemeene menigte der zondaren, zich tot een eigendom heeft aangenomen. Doch niet alle menschen zijn verkoren, Art. 15, maar sommigen zijn in Gods eeuwige verkiezing voorbijgegaan, en naar Gods vrij en onveranderlijk welbehagen in de gemeene ellende gelaten, en worden met het zaligmakend geloof niet begiftigd, maar worden eindelijk niet alleen om het ongeloof, maar ook om alle andere zonden, verdoemd en eeuwiglijk gestraft.

Van den dood van Christus, en de verlossing der menschen door dezen, spreekt Hoofdstuk II, als volgt:

“Deze dood des Zoons Gods is de eenige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden; Art. 3, van oneindige kracht en waardigheid, overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der gansche wereld.” De waardigheid van dezen dood wordt bepaald door den persoon, die hem geleden heeft, Art. 4. Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in den gekruisigden Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe, welke belofte allen volkeren en menschen, tot welke God naar zijn welbehagen zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekeering en geloof, Art. 5. Dat velen, door het Evangelie geroepen zijnde, zich niet bekeeren en gelooven, maar in hun ongeloof vergaan, komt door hun eigene schuld; doch het waarachtige geloof is eene weldaad van Gods genade, van eeuwigheid in Christus gegeven. “Want dit is geweest de gansch vrije raad, de genadige wil en voornemen Gods des Vaders, dat de levendmakende en zaligmakende kracht van den dierbaren dood zijns Zoons zich uitstrekken zoude tot alle uitverkorenen, om die alleen met het rechtvaardigmakend geloof te begiften, en door ditzelve onfeilbaar tot de zaligheid te brengen.” God heeft gewild, dat Christus uit alle volkeren, stammen, geslachten en tongen, diegenen alle, en die alleen, krachtiglijk zoude verlossen, die van eeuwigheid tot de zaligheid verkoren, en van den Vader hem gegeven zijn. En dezen worden ook metterdaad gezaligd; Artt. 6-9. Hier wordt zeer duidelijk beleden, dat de genade particulier is, en van eene andere genade is geen sprake.

Betreffende 's menschen verdorvenheid wordt in het derde en vierde Hoofdstuk op de volgende manier gesproken:

De mensch, naar Gods beeld geschapen en versierd in

zijn verstand met ware en zalige kennis van zijnen Schepper en van andere geestelijke dingen, enz., heeft zichzelf van deze uitnemende gaven beroofd, en heeft daarentegen in de plaats van die over zich gehaald blindheid, schrikkelijke duisternis, ijdelheid en verkeerdheid des oordeels in zijn verstand, boosheid, wederspannigheid en hardigheid in zijnen wil en zijn hart; mitsgaders ook onzuiverheid in alle zijne genegenheden, Art. 1. Hier zien wij, dat onze vaders niet hebben willen onderscheiden tusschen bekwaamheid om in den weg van eigene gerechtigheid hunne zaligheid te verdienen en bekwaamheid ter verrichting van burgerlijke gerechte werken; maar de zondige mensch wordt hier gesteld tegenover en onderscheiden van den mensch in den staat der rechtheid. Zulks is duidelijk uit hetgeen volgt in Artt. 2-4.

“Zoodanig als nu de mensch geweest is na den val, zoodanige kinderen heeft hij ook voortgebracht, namelijk hij, verdorven zijnde, verdorvene; alzoo dat de verdorvenheid van Adam op alle zijne nakomelingen gekomen is, door voortplanting der verdorvene natuur. Overzulks zoo worden alle menschen in zonden ontvangen en als kinderen des toorns geboren, onbekwaam tot enig zaligmakend goed, geneigd tot kwaad, dood in zonden en slaven der zonde. En willen noch kunnen tot God niet wederkeeren, noch hunne verdorvene natuur verbeteren, noch zichzelf tot de verbetering daarvan schikken, zonder de genade des wederbarenden H. Geestes.” Zóó ver is het van daar, dat de mensch door het overblijfsel van het licht der natuur, gelijk de Remonstranten wilden, zoude kunnen komen tot de zaligmakende kennis Gods, en zich tot Hem bekeeren, dat hij ook in natuurlijke en burgerlijke zaken dit licht niet recht gebruikt, ja veel meer ditzelve, hoedanig het ook zij, op onderscheidene wijze geheel bezoedelt en in ongerechtigheid ten onder houdt; en dewijl hij dit doet, zoo wordt hem alle verontschuldiging voor God benomen. De mensch doet dus geen goed, dat Gode aangenaam is, maar bezondigt zich steeds meer, ook in natuurlijke en burgerlijke zaken. Het wordt al slechter met hem. Hij kan in zijne relatie tot God geen goed doen. Dat is ná den val voor hem onmogelijk. Dat is hier de gedachte.

God wil echter door de kracht des H. Geestes, en door het woord of de bediening der verzoening, welke is het *Evangelie* van den Messias — hier hebben we de taal van den Heidelberger terug —, de geloovige menschen zalig maken; Art. 6. En aangezien het onderscheid der volkeren nu weggenomen is, Art. 7, zoo openbaart God deze verborgenheid van zijnen wil nu aan meer menschen dan vroeger in het Oude Testament. En ook de oorzaak van het onderscheid tusschen de bedelingen moet gesteld worden in het gansch vrije welbehagen en de onverdiende liefde Gods. Ook hier is alle schifting van God. Doch zoo velen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen. God betoont waarachtiglijk in zijn Woord, wat Hem aangenaam is, namelijk, dat de geroepenen tot Hem komen. Ook belooft Hij met ernst allen, die tot Hem komen, en gelooven, de rust der zielen en het eeuwige leven; Art. 8.

Dat velen, door de bediening des Evangelies — weer de taal van den Heidelberger — geroepen zijnde, niet tot bekeering komen, daarvan ligt de schuld in degenen, die geroepen worden. Maar dat anderen wel komen en bekeerd worden, moet worden toegeschreven aan God, die de roeping door de *bediening* des Evangelies gepaart laat gaan met de krachtige inwendige roeping zijns Geestes, waardoor Hij de zijnen van eeuwigheid uitverkoren, uit de macht der duisternis verlost en overbrengt tot het rijk zijns Zoons; artt. 9 en 10. Volgens Art. 11 moet er in betrekking tot de uitverkorenen tweeërlei werking in de roeping worden onderscheiden. Als God zijn welbehagen in de uitverkorenen uitvoert, en de ware bekeering in hen werkt, zoo is het dat Hij niet alleen het Evangelie hun uiterlijk doet prediken; — maar Hij dringt ook in tot de binnenste deelen des menschen met de krachtige werking des wederbarenden Geestes; en het is hierdoor, dat de eerst doode zondaar levend gemaakt wordt, en gehoorzaam, en bekwaam tot het doen van goede werken. En deze wedergeboorte werkt God zonder ons in ons; Art. 12. Het is door de genade Gods, dat de wedergeborene met het hart gelooft; Art. 13. Zoo is dan het geloof eene gave Gods; Art. 14, niet omdat het aan den vrijen wil des menschen van God wordt aangeboden, maar omdat het den mensch metterdaad wordt medegedeeld, ingegeven en ingestort. Beide, den wil om te gelooven, en het geloof zelf, zijn uit God. God werkt alles in allen. Doch Hij werkt dat in wien Hij wil; Art. 15. Hij is aan niemand iets schuldig. En Hij laat nimmer varen de werken zijner handen. Wat Hij begonnen is, dat zal Hij ook voleindigen. En juist daarom is er ook eene volharding der heiligen. De bekeerden worden van het vleesch niet overwonnen; want God is getrouw, en Hij bewaart hen krachtiglijk ten einde toe.

Dat is de officieele geloofstaal onzer vaderen. Hun geloofsoog heeft den weg des heils gezien. Voor hen is er een eeuwig raad Gods, eene verkiezing van zekere personen en een laten in de zonde en verwerping om de zonde van de overigen van Adams geslacht, eene bediening van het Evangelie van den Messias, een ongeloof door de zonde en een gelooven door Gods vrije genade, een belijden van Christus, een vervolgd worden om Christus' wille, een zeer bange worsteling der geesten, een eindgericht, en een eeuwig leven en een eeuwig verderf. Iets wezenlijk anders hebben zij niet gezien. Een afzonderlijke cultuurtaak kenden zij niet, eene gemeene gratie evenmin, en minder wellicht nog wilden zij iets weten van goede werken bij den onwedergeborene, die voor God goed en aangenaam zouden zijn. En zij spreken steeds dezelfde taal: in de belijdenisschriften, formulieren, kort begrip, ziekentroost en troostelijke spreken.

De volgende keer beginnen we onze detail-bespreking van "de drie punten."

H. D.

Christus is beide het licht onzes verstands en het leven onzes harten, doch Hij moet eerst ons leven geworden zijn om ons recht tot licht te kunnen strekken.

Tholuck

REPLY TO PROFESSOR K. SCHOOLLAND

The False View of God to which the Exponents of Common Grace Adhere, Disclosed

In the "De Wachter" of Feb. 4 appears an article of Prof. K. Schoolland. The particular article is remarkable for its accusations. We are accused of rationalism. Our "denk-methode" is not that of a man of faith. The Prof. intimates that we are reversing the two clauses in the slogan, "We believe that we may know" and insist on knowing before believing.

In my article I am responding to these charges for more than one reason. Prof. Schoolland in accusing us of rationalism is voicing the sentiments of our opponents. Hence, in this article we are dealing not with one man but with the entire opposition. Further, this particular article of the professor sets forth as well as any thing our opponents ever wrote their false unscriptural views of God, and their unreformed exegetical methods. We are very eager, therefore, to give account of ourselves for in so doing we will of necessity be exposing for the benefit of our readers the false conceptions of God, which those arrayed against us are entertaining.

Let us now attend more closely to the article of the brother. By way of introduction the professor relates what was decided by Classis during the first four days of its session. The deference with which the members of Classis treat each other, their sedateness and brotherly conduct pleased him and then the professor goes on to tell us that Rev. Danhof delivered a short address on the floor of the Classis in which the speaker voiced his objections to the three declarations of Synod. Rev. Danhof, so the professor tells us, maintained that the first point is the embodiment of Pelagianism. The assertion greatly puzzles the professor. How does it happen, he asks, that we do not see this? However, the professor feels assured that the peculiar "denk-methode" of Revs. Danhof and Hoeksema is responsible for their views of the three points. And then he goes on to develop his solution of the baffling phenomenon confronting him. It appears from what follows that the peculiar "denk-methode" to which the brethren Danhof and Hoeksema are addicted is that of the rationalist. Their rationalistic "denk-methode" is responsible for it that they reject common grace.

The professor as I said opined that we are addicted to a peculiar "denk-methode," for he says, "De oorzaak kan mijns inziens in niets anders liggen dan in de bijzondere denk-methode."

According to the professor our "bijzondere denk-methode" is not that of the believing theologian. Listen to him. "Wij voor ons zijn vast overtuigd, dat we in betrekking tot de moeilijkheden bij genoemde broeders in dat punt van geloovige 'Noetica' (kenleer), dat is in het punt van geloofsintuïtie, de oorzaak voor ons hebben van de verschillende beschouwingen betreffende de gemeene gratie in 't algemeen, en in betrekking tot het eerste van de 'drie punten in 't bijzonder.'" The professor could be a little more definite here, yet his meaning is clear. He feels assured that the "ongeloovige" Noetica (kenleer)

of the brethren is responsible for their views on common grace, and accounts for it that they reject the three points.

The professor clearly indicates that our "denk-methode" is that of a dogmatist who is a rationalist. He says, "Dit is een hoogst belangrijk punt in de psychologie, namelijk het onderdeel. Hoe komen wij tot kennis (vergelijk, Credimus ut Intelligamus)." The Latin phrase means "I believe that I may know." De Wachter, Vol. 58, No. 6, page 87.

According to the professor our unbelieving "denk-methode" consists in this that we base our faith upon understanding. We insist upon Knowing, understanding, comprehending before we are willing to believe. Only those things which we are able to understand do we believe. If Prof. Schoolland is right we are indeed rationalists. But this is not all. How according to the professor do we arrive at the understanding and knowledge of things heavenly? In a purely rationalistic way. Let us take for an illustration the love of God. In what way and by what method is one able to secure a knowledge of the love of God? One may permit the Lord God to instruct him. This is the method of the believer. In his word the Lord God informs man about his love and the believer permits himself to be instructed. The rationalist however, is unwilling to be taught. He deems God's revelation superfluous, and chooses his starting point in his own experience. Now love is a thing of experience. Think of the love between friend and friend. The impulse we call love urges its way into consciousness. In the way of meditation and reflection the rationalist arrives at a conception of the love of his experience, and thereupon he transfers his conception of love to God and measures God's love with his own. This, according to the professor, is our method. True he does not say it in so many words: He suggests it. Listen to him: "Ons menselijk begrip is zoo beperkt, dat wij slechts iets aangaande de dingen weten in den weg van *denkende ervaring*. Wat de dingen wezenlijk zijn, wat ze voor God zijn, en — menselijkerwijze gesproken — in welke verhouding God staat tot den mensch in betrekking tot de beginselen van recht, zonde en genade, enz., weten we niet volgens redeneering uit onze begrippen; weten we dus alleen in zoover ons God daarover licht geeft door zijn woord in verband met de algemeene openbaring."

The professor speaks of "onze begrippen" thereby intimating that our conception of God's love, grace and righteousness and man's sin are our own formations and the outgrowth of our own experiences. We are not permitting God to define these terms for us. Neither do we allow the Lord God to instruct us concerning the relation which He, the loving righteous gracious God, sustains to his creatures. We ourselves insist upon determining this relation by the use of the syllogism, by reasoning from our home-made concepts while adhering to the logical principles of Socrates, Aristotle and Kant. Says the professor: "In welke verhouding God staat tot den mensch in betrekking tot de beginselen van recht, zonde en genade weten we niet volgens redeneering uit onze

begrippen." And again, "Socrates, Aristoteles en Kant geven ons met al hun logische beginselen, hoe kostelijk ook voor het menselijk denken, niets, volstrekt niets voor het geloof; ze brengen ons niet de minste baat aan, om de dingen Gods te verstaan. Want deze laten zich niet begrijpen."

The above was written in reference to us. It is the opinion of the professor that we are rationalists and a peril to the church. He says: "Wij voor ons zijn overtuigd, dat we in dit punt van psychologische geloofsintuïtie den wortel voor ons hebben van een geestelijk uitgroeisel, dat thans in hoofd en hart van broederen doorwerkende, ons kerkelijk-gereformeerd leven bedreigt en tot splitsing en scheuring drijft."

Are we rationalists? What is a rationalist? Is he one who believes because he understands and comprehends? Does this, as the professor intimates characterize him? No, indeed. Finite man understands and comprehends nothing. And as to knowledge, never a man lived who did not pass through the portal of faith when entering the temple of knowledge. This includes the rationalist. He must believe if he will know. And so he does. He sets out with believing in the trustworthiness of his own senses and of his own mind and of his own hypothesis. The rationalist does reverse the two clauses in the slogan "I believe in order that I may know" but he does so only long enough to rid himself of God. And here we have hit upon that which characterizes the rationalist.

He is one who substitutes self for God. He does not regard himself as an empty vessel, but as the source and fountain of truth. Hence he does not open his mouth to be filled by God. He is full. He does not deem it necessary to be taught by God, for he knows out of himself and is sufficient unto himself.

Are we rationalists? Do we revert the order of the two terms faith and knowledge in order to rid ourselves of God's truth? Do we reject the mysteries of God's word because we are unable to understand and to comprehend them? Are we at variance with God's word because we are unable to penetrate to the essence of the mysteries found there? Do we regard ourselves as the source and the fountain of truth? Do we refuse to permit ourselves to be taught by the Lord God concerning His love and his grace and concerning the relation which He sustains to his creatures?

These are the contentions of the professor. We resent the accusations of the professor. We do not regard ourselves as the fountain of truth. It is not true that we refuse to permit ourselves to be taught by God concerning his virtues. Our conceptions of God's virtues are not our own formations.

We embrace the mysteries of God's word, and as empty vessels we are placing ourselves at the feet of Christ to be taught. And we assure the professor that our conception of God's virtues and the relation which He sustains to His creatures are taken from scripture.

Our conception of sin and the sinner is as follows: the natural man is so corrupt that he is wholly incapable

of doing any good and inclined to all evil except he be regenerated by the Spirit of God, (question and answer 8 of the Heidelberg Catechism). Concerning the fallen race we say that there is none righteous, no not one; that there is none that understandeth, that none seeketh after God, that all are gone out of the way, and become unprofitable; that there is none that doeth good, no not one. (Rom. 3:10, 11, 12.)

This conception of sin and the sinner, taken literally from scripture and the Catechism, lies at the basis of all that we wrote. This conception of sin and the sinner the professor brands as a human product. We are rationalists because we have adopted it.

Since the professor's conception of sin and the sinner is not ours, I was wondering what it might be and where he got it. Certainly not from scripture.

God's grace, we say, is His love which He manifests in Christ Jesus unto His ill deserving but chosen people only.

God's love we maintain is the impulse of His heart which caused Him to give unto His chosen ones His Son as the Lamb to take away their sin and to merit for them life eternal.

God's righteousness is the perfect harmony with His own will and reveals itself in rendering to every man according to his works. Since the reprobate sins only and since the righteousness of Christ is not imputed unto him it follows that he is object of God's wrath only.

In defining God's righteousness we have at once disclosed our conception of the relation which God sustains to the reprobate world. To the reprobate God is a God of wrath only.

Thus we have laid down our views and conception of God's love, of His grace and of His righteousness, of sin and the sinner and of the relation which God sustains to the reprobate world. And according to those arrayed against us our views and conceptions are not taken from scripture but are the products of our own mind. The professor rejects our conception of the relation which God sustains to the reprobate. God according to the professor not only hates him but loves him as well. Grace is common. Says the professor: "De genade der verkiezing in Christus is zeker alleen tot verlossing. En daarbuiten is geen verlossing open. Maar is daarmee God's liefde en genade uitgeput? Kunnen wij de grens bepalen van God's liefde en genade? Bovendien, is niet reeds de verlossings-genade gegrond in en voortgevloeid uit de algemeene liefde Gods tot zijn schepsel, waardoor Hij de gevallen wereld niet liet vergaan." (De Wachter, Vol. 58, No. 6, p. 87.)

The reprobate is object of God's love, grace and favor and also object of God's wrath. This is one of the tenets of common grace which we reject with all our hearts. For according to scripture God does not and cannot love and hate the reprobate. This we reject on the basis of scripture and because we do so we are accused of rationalism. They say we limit God's love and that our conception of these virtues of God and of the relation which

the loving and gracious God sustains to the reprobate is due to the fact that we refuse to place ourselves at the feet of Him who came to reveal God. They say we persist in determining for ourselves what God's love and His grace is and how He, God, is related to the non-elect world.

What shall we say to these things? We feel assured that the accusations are false. Our views and conceptions are not human formation but taken from scripture. We limit God's love because God Himself does so. It is not at all true that our conception of the relation which God sustains to the reprobate world is a conclusion drawn from premises built around concepts of our own making. And in our following article we shall prove that we speak the truth. We spurn the professor's criticism. Why? Because we are unable to endure criticism? No, but the professor proves nothing. We feel assured that some day our views will be vindicated for they are not our own but God's. The professor in his article was attempting to account for our views concerning the three points in general and the first in particular. He is of the opinion that we believe as we do because it is not clear to us how faith and knowledge are related to each other. The professor is of the opinion that we could listen with profit to a series of lectures on this subject. We assure him, however, that we are not at all in the need of such a lecture course. We are placing our brains in the service of our faith. Our "denk-methode" as theologians is safe and sound. And if the professor thinks he has accounted for our views concerning the three points he is sadly mistaken. Our views are due to the fact that we bow before scripture.

Since the professor attempts to account for our views he should not object if we in turn attempt to account for his. Let us do so, and having done so we shall at once have accounted for our own views which the professor attempted to do but failed.

OUR ATTEMPT TO ACCOUNT FOR PROF. SCHOOLLAND'S VIEWS

Let us begin by asking a question, i.e., to what is it due that our opponents believe in common grace? How is it that the professor maintains that grace is common to all, that God hates the reprobate but loves him as well? How is it that we cannot and will not admit and believe that God loves the reprobate? Our answer: the Bible abundantly asserts that God hates him, and therefore God does not love him because according to scripture God cannot love and hate the same object.

The cause of these divergent nay opposite views relative the first point is due to the fact that our opponents have an altogether different conception of God and His word than we have. Our conception of God is similar to God's conception of Himself. "Please notice, I say similar not equal." The conception of God to which our opponents hold is unlike God's conception of himself. Consequently their conception of God is not taken from scripture.

What conception does God have of Himself? The conception which God has of Himself is true and correct for He knows Himself as He actually is. Hence if we let God inform us as to His own being we at once know what kind of a being God is. Now what conception does God have of himself?

Let us turn to 2 Timothy 2:13 where we read as follows: He (God) cannot deny Himself. Now let us turn once more to 1 John 1:5 where we read: This then is the message which we heard of him and declare unto you, that God is light and in HIM is no darkness at all.

These two scriptural passages are of utmost importance. Let us analyze them. "God is light and in Him there is no darkness." Light in scripture is a figurative expression for knowledge, wisdom, holiness and perfection. The word darkness on the other hand is a figure for ignorance, foolishness, unholiness and imperfection. That God is light and that in Him there is no darkness at all means that God is all-knowing, all-wise, absolutely holy and of infinite perfection. It means that ignorance, foolishness, unholiness and all imperfection is foreign to His being.

God is light and in Him there is no darkness at all, i.e., God is all-knowing. He knows Himself absolutely. He is altogether self-conscious. With His mind he fathoms the deepest recesses of His being. With His all-seeing eye He penetrates to the very center of His existence. Subconsciousness and unconsciousness is not applicable to God. The Psalmist understood this when he sang: "Behold he that keepeth Israel shall neither slumber nor sleep." (Ps. 121:4.)

God is all-knowing. He knows all things past, present and future.

God is all-wise. In Him there is no foolishness at all. He knows of and employs the very best means to realize His purposes for in Him there is no darkness at all.

God is holy, sinless, clean, pure. Sin and filth is strange to His being. For in Him there is no darkness. In His infinite wisdom He makes sin serve Him yet sins not Himself. He walks through history yet His feet remain spotlessly clean. With His almighty hand He sustains the universe, yea even hell, the devil and the wicked and yet that hand is not defiled. And with His mind He penetrates into the very depths of filthy hearts and knows the thoughts of the wicked and frustrates their plans. Yet His mind is and remains pure.

But that God is light and that in Him there is no darkness implies something more. It means that in God's being there is no dualism. There is dualism in us. We are children of the light yet in us there is also darkness. Light and darkness are two energies within us in perpetual conflict. But in God no such conflict, no such dualism exists.

Now let us pass on to the other passage quoted above. "He (God) cannot deny Himself." Self-denial implies conflict. Now God is perfect and being perfect He is one harmonious whole. Therefore He cannot be and is not in conflict with or opposed to Himself. This would mean

that God would be engaged in denying His own perfection. Hence the very fact that God is perfect and holy implies that He cannot be engaged in denying Himself and that in His being there can be no conflict or strife.

Since there is no conflict in God's being it follows that there is no conflict in His thinking because in His mind God is engaged with His own harmonious being. God, in the absolute sense of the word, is an intelligent being. His logic is perfect.

And thus we have stated our views of God, as contained in the two scriptures: "God cannot deny Himself" and "God is light and in Him there is no darkness at all." Our views of God, it is plain, are taken from scripture.

They are not the products of our own mind. And because we take God's word for it that in His being there is neither conflict nor dualism, we are duty bound to reject the theory of common grace. For the theory of common grace involves that God is an irrational being and that in His being there is dualism, strife, conflict. Let us proceed to make this plain.

The first tennet of common grace is that God loves and hates the reprobate. Prof. Schoolland is not stating the problem correctly when he says: "Er is hier in de bijzondere en in de algemeene genade wel onderscheid en zelfs tegenstelling, maar geen tegenspraak. De eene sluit het andere niet uit. Wij hebben niet tegelijk ja en neen voor ons bewustzijn."

In the first place the above quotation contains an absurdity. Notice the phrase: "Er is hier in de bijzondere en algemeene genade zelfs tegenstelling" Hence according to the professor the grace of God centered upon His people and that grace which He shows unto the reprobate stands in direct opposition to each other. Common grace is the direct opposite of special grace. Now how can common grace be grace if it is the direct opposite of grace. How can a thing be its opposite and still be what it claims to be.

And notice the phrase: "Er is hier in de bijzondere en algemeene genade geen tegenspraak." Neither is this possible from a logical point of view. "Bijzondere genade" and "algemeene genade" are two terms. Two propositions may be contradictory but two terms never.

But my chief objection is that the Prof. fails to place before us the real problem. This is the problem: How can God love the reprobate since He hates him. We certainly need not adduce proof from scripture that God hates the reprobate. Scripture abundantly asserts it. The theory of common grace implies that God hates and loves the reprobate. It is not therefore a problem of grace versus grace but of grace or love versus hate.

We maintain on the basis of scripture that God since He hates the reprobate does not and cannot love Him. For God cannot deny Himself. He is light and in Him there is no darkness at all. In Him is dualism nor conflict. Let us explain.

God's hatred is the direct opposite of His love and His love is the direct opposite of His hatred. How do we know this? God Himself tells us so. He revealed to

us in His word that He hates sin and loves holiness, righteousness the true the good. Whereas sin and righteousness are two concepts which stand in opposition to each other and whereas sin is the object of God's hatred and righteousness the object of His love it follows that God's hatred is the very opposite of His love and love the very opposite of His hatred. Now two propositions whose subjects are identical but whose predicates stand in direct opposition to each other are contradictory. Which means that either the one or the other must be untrue. Let us take for an example these two propositions "God is light" and "God is darkness." The two propositions have identical subjects (God) but the predicates stand in direct opposition to each other (is light, is darkness). Either one of the two propositions therefore must be untrue. God cannot be darkness and light. Likewise the two propositions "God loves the reprobate," and "God hates the reprobate." The two propositions have identical subjects (God). Their predicates, however, stand in direct opposition to each other (hates the reprobate, loves the reprobate). Either one or the other therefore must be untrue. And so it is.

God cannot hate the reprobate and love him. "Loving the reprobate" and "hating him" are two actions having the same subject "God." Hence God cannot do both. Either He hates the reprobate and does not love him or He loves him and does not hate him.

He, who insists that God loves the reprobate and hates him, is compelled to postulate in God's being a subject for his love and a subject for his hatred, and must let the hating subject hate the reprobate and the loving subject in God love the reprobate.

But may we hold to such a conception of God? Indeed not. For the two subjects, the one hating the reprobate, the other loving him would be acting contrary to each other. Two such subjects, the one hating the reprobate and the other loving him would mean that in God's being there is perpetual strife and conflict, that God is engaged in denying and warring against Himself. Two such subjects in God's being the one hating, the other loving would mean that God's love and His hatred are two separate and distinct energies in God's being. A loving subject loving and a hating subject hating would imply a dualism in the being of God.

The scriptures teach us, however, that there is no conflict or strife in God's being, that He is one harmonious, beautiful whole. Scripture teaches us that God is not engaged in denying and warring against Himself. That in His being there is no dualism. "For God cannot deny Himself."

"God is light and in Him there is no darkness at all." Finally, God's love and His hatred are not two separate distinct energies in God but the same divine energy revealing itself anti-thetically.

Thus we have laid down our reasons for rejecting the theory of common grace. The first tennet of the theory is in flagrant contradiction with the revelation which God has given us of Himself. If our conception

of God is scriptural, we must and shall reject the theory. He who is willing to take God's word for it that God is light and that in Him there is no darkness and that He (God) cannot deny Himself cannot believe in the theory of common grace.

It is plain that the professor shall have to retract. For he said: "Er is in deze dingen niets dat voor ons denken eene onmogelijkheid schijnt. Er is geen tegenspraak. De eene sluit de andere voor ons denken niet uit. Wij hebben niet tegelijk "ja" en "neen" voor ons bewustzijn." (De Wachter, Vol. 58, No. 6, p. 87.) To this we reply: Er is terdege tegenspraak. De eene sluit de andere wel voor ons denken uit. Wel hebben wij hier tegelijk "ja" en "neen".

However we must take care and state the problem correctly.

The Professor, I am sure, will raise an objection at this juncture. He will accuse us of attempting to understand and comprehend God by means of our logic, by means of the syllogism. I wish to remove his objection now.

It appears that the professor's objection roots in an erroneous conception of the use of logic, of the use of the syllogism. The professor seems to think that we are able to arrive at an understanding of things by means of logic, by means of the syllogism. It seems that the professor wants us to know that logic, that the syllogism is of no use as a means for understanding and comprehending things supernatural as these things do not fall within the range of our observation. The professor accuses us of attempting to put the syllogism to this illegitimate use that is according to the professor we are attempting to understand God by means of logic. Listen to him: "Socrates, Aristoteles en Kant geven ons met al hun logische beginselen, hoe kostelijk ook voor het menselijk denken, niets, absoluut niets voor het geloof; ze brengen ons niets voor het geloof; ze brengen ons niet de minste baat aan om de dingen Gods te verstaan. Want deze laten zich niet begripen."

To this I wish to reply that the professor errs if he thinks that we are able to arrive at an understanding of things by means of logic, by means of the syllogism. Logic does not lead to understanding not even of the things which fall within the range of our observation. Man understands and comprehends nothing. Nor does the syllogism give us new truth. Neither does the syllogism work faith. How then does the syllogism serve us. The syllogism is an objective representation of how the rational mind is able to pass from the particular to the general and from the general to the particular. The syllogism is merely a representation of how the rational mind is able to detect what is already implied and present in the data placed at the disposal of the mind. Let us take for an example the following syllogism:

All men are rational.

Socrates as a man.

Conclusion: Socrates is rational. The conclusion is

implied and present in the two premises: "All men are rational" and "Socrates is a man."

Now the Lord God has given us a revelation of Himself. In His word He gives us information concerning His own being. In His word He tells us what kind of a God he is and how we must serve Him. Admitting that we are empty vessels we permit ourselves to be filled by the Lord God. We receive and cling to God's revelation concerning Himself. Hence we are no rationalists, for the rationalist turns his back upon God and regards himself as the fountain, source and origin of truth.

And now we admit that we are engaged in our minds with God's truth. To be sure, with our logical, rational minds we attempt to see and to detect what is already implied and present in that truth which the Lord God placed at our disposal. Indeed the syllogism is an objective representation of how we react upon the word of God. We do recognize implications and draw conclusions. It is not at all true that we attempt to arrive at new, i.e., unrevealed truth by means of the syllogism. Nor do we strive to understand the mysteries of God's word by means of our logic. Neither do we imagine that the syllogism worketh faith. We know better than that.

If the professor and our opponents regard us as being rationalists and maintain that we are engaged in an illegitimate business because we deem it our duty to recognize implications in God's word it is due to the fact that their conception of the use and value of logic and the syllogism is false and absurd.

And not only that but they themselves are engaged in doing that very thing for which they take us to task. Or is the professor unmindful of the fact that, for example, infant baptism is not literally found in scripture; that nowhere in the scriptures do we find a passage which literally asserts that Sunday and not Saturday is the day of rest for the new testament church; that it is nowhere explicitly stated in scripture that God is one in being and three persons? And yet our opponents believe in the trinity, in infant baptism, neither are they adventists. Why do they believe in these truths? Because they recognize implications and are willing to draw conclusions. Does the professor not realize it that the only reason we have formulated truths of scripture, creeds, is that the church of the past was willing to react upon the truth of God, was willing to recognize implications and draw conclusions?

Are our opponents not aware of it that the baptist is a baptist just because he is unwilling to recognize a conclusion? Does the professor not know that it is the heretic who is forever insisting upon literal proof?

Indeed we may and we must react upon the word of God with our rational minds because, being created in the image of God, it is the only kind of a mind we have unless we are stupid or insane. Regeneration does not annihilate man's reasons but cleanses it and induces man to place his reason in the service of God's truth. It is a strange thing how that those who believe in common

grace are, in this one respect, much more severe than we are in passing judgment upon the value of man.

Paul himself uses the syllogism. Rom. 3:9 reads: "What then? are we better than they? No, in no wise: for we have before proved both Jews and Gentiles that they are all under sin." The utterance: "What then are we better than they" is a conclusion implied in the two premises that "all men are under sin" and "the Jews are men." Paul is reasoning here from the general to the particular. Paul's letter to the Romans is an example of keen reasoning. This does not make the letter fallible. The Holy Spirit had filled Paul with truth and was infallibly guiding him in reproducing it.

God's truth is logical and rational. Indeed, for if not we could not understand it.

Why does the professor and our opponents frown upon us for doing the very thing which they do themselves (the theory of common grace excepted). We cannot understand it.

And now the professor will admit (he must admit it unless he is unwilling to bow before logic) that the two propositions "God hates the reprobate" and "God loves the reprobate" are contradictory. That therefore either one must be untrue. But I surmise that the professor is unwilling to admit that the two propositions, although contradictory, imply contradiction, conflict, strife and dualism in the being and thinking of God. The professor will very likely maintain that we should by all means distinguish between human logic and divine logic, and that the two propositions, although contradictory according to human logic are not that according to divine logic, because God's being and God's logic transcends our logic. Is the professor correct? It all depends. If he means that as the heavens are higher than the earth so God's ways are higher than our ways, and His thoughts higher than our thoughts, the professor is correct. But if the professor means that God's logic compared with our logic and our logic compared with God's logic is illogic he is sadly mistaken. Two and two equals four and not eight for God as well as for us. White is the opposite of black and no of yes to God as well as to us. The two propositions "God hates the reprobate" and "God loves the reprobate" are contradictory to God as well as to us.

Think what it would mean if God's logic compared with our logic was illogic, and our logic compared with God's logic was illogic. It would mean that the God of scripture is the very opposite of the real, true God; that therefore we do not know God at all. In this case Kant is correct. For we know nothing about God. If it is true that man compared with God and God compared with man are irrational beings man cannot be the image bearer of God. And if man is no image bearer of God prayer and religion have no objective reality.

Those who insist on clinging to the theory of common grace are compelled to conceive of God as irrational in whose being there is conflict, strife and dualism, and are engaged in setting aside the word of Him who said of Himself: "I cannot deny myself" and "I am light and in

me there is no darkness at all." Thus it has become plain how that divergent views relative the being of God is responsible for the divergent views relative the theory of common grace.

In a following article we shall make clear how that a false and dangerous conception of scripture makes it possible for the exponents of common grace to maintain themselves.

We do not understand how the professor came to it to publish these things about us. No doubt he meant well. We believe he did. And we did not write these things with malice in our hearts. And insofar the professor has wronged us we have already forgiven him.

G. M. O.

CAUSE FOR WEEPING

"I do not wonder at carnal men, that they are delighted with carnal objects: they never knew better; but for a child of God, that hath tasted how gracious and sweet God in Christ is, to find sap and savor in coarser fare, this is strange."

THOMAS MANTON.

Yet, were our author now alive he might weep his eyes out as he saw professing christians craving for the ball-room and the theatre. The carrion which professors can now feed upon is disgusting to the very thought of a real christian. Entertainments are got up among religious people which are unworthy even of decent wordlings. Many true hearts are deeply wounded by this terrible degeneracy. Were it not for a small remnant we had been as Sodom, and been made like unto Gomorrah. Illustrations and Meditations, C. H. SPURGEON, 1883.

CHECKING OF SIN

"It is true that natural corruption doth not break out in all people with a like violence; but a benumbed snake is a snake; a sow washed is not changed. As when the liver groweth, other parts languish, so great lust intercepteth the nourishment of other corruptions."

THOMAS MANTON.

It seems, then, that there may be a winter to our corruptions as well as to animal and vegetable life, and the sin which dwelleth in us may be quiet, as though frozen into rigid powerlessness: But what of that? The weather will change, and the nest of vipers will be all astir again, each one with venomous tooth aiming to destroy. Experience has also taught the wise observer that sin may be bound by sin, and one ruling passion may hold the rest in check. One man is kept from licentiousness by covetousness: He would be glad to revel in vice, if it were not so expensive; another would be a rake and a spendthrift, but then it would not be respectable, and thus his pride checks his passions. This restraint of sin by sin is no proof that the nature is one jot better, but it puts on a fairer appearance, and is more likely to deceive. When Satan casts out Satan it is a deep game; but we must not be deceived by the diabolical trick. When the devil's work seems good it is at its worst! Illustrations and Meditations, C. H. SPURGEON, 1885.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

III. Voor de Breedere Vergaderingen

A. Classis Grand Rapids Oost, Mei, 1924.

In "De Bazuin" van 25 Jan. 1925 schrijft Dr. H. Bouwman in verband met onze schorsing door Classis Grand Rapids Oost: "Wat ons echter niet bevredigt is de terminologie gebruikt voor de schorsing: 'schuldig aan insubordinatie aan de wettig aangestelde kerkelijke autoriteiten!' De Classis zal het niet zoo hebben bedoeld, maar hier komt de hoogheid van de bestuursmacht om den hoek gluren."

Wat zouden mannen uit Nederland, die op de hoogte zijn met gereformeerd kerkrecht, niet hebben gezegd hadden ze bij heel de procedure van het begin tot het eind tegenwoordig kunnen zijn? Zij zouden niet alleen getuigen, dat de hogere kerkelijke bestuursmacht om den hoek kwam gluren in de terminologie gebezigd voor onze schorsing en afzetting, maar ook hebben toegestemd, dat de Nederlandsch Hervormde Kerkbesturen in heel de behandeling weer in levende lijve voor ons staan. Want de classis heeft wel terdege bedoeld wat ze zeide toen ze sprak van "insubordinatie jegens de wettig aangestelde kerkelijke autoriteiten." En ze heeft daarnaar gehandeld, niet alleen bij de schorsing, maar in heel de behandeling der zaak. Een classis heeft macht, oorspronkelijke macht over een kerkeraad, en met voorbijgaan van den kerkeraad ook over den leeraar. Zij kan, desverkiezende, zonder den kerkeraad daarvan ook maar kennis te geven, een leeraar in behandeling nemen. Ze kan, zonder den kerkeraad daarin ook maar te erkennen, desverkiezende, den leeraar schorsen en afzetten. Zoo is er in de laatste dagen voor het burgerlijk gerecht getuigenis afgelegd door allen die als getuigen waren geroepen ten bate van de classis. Ook Ds. I. Van Dellen getuigde zulks. Schoon hij in zijn Kerkelijk Handboek altijd van de tegenovergestelde grondgedachte uitgaat, namelijk, dat classis en synode geen hogere bestuursmacht hebben; en schoon hij eerst ook voor het gerecht het direkt tegenovergestelde getuigd had, gaf hij toch ten slotte het getuigenis, dat hij niet wel had gevoeld in de getuigenstoel en niet helder had kunnen denken, toen hij het eerste getuigde, en dat hij dat alles terugtrok, om nu te getuigen, dat een classis wel een kerkeraad kon voorbijgaan en den leeraar schorsen, zonder den kerkeraad daarin eerst te erkennen. Zeker, de classis is een hogere bestuursmacht dan de kerkeraad. Van dit beginsel is men steeds uitgegaan. En daarvan uitgaande, heeft Classis Grand Rapids Oost den kerkeraad van Eastern Ave. eenvoudig op zij gezet, kerkrechtelijk vertrappt, en heeft zelf gedaan wat des kerkerads is. Dit blijkt al aanstonds uit de handelingen van Classis Grand Rapids Oost, in zitting 21-23 Mei, 1924.

Aan de orde van behandeling in deze zaak werd allereerst gesteld het z.g. Verzoekschrift van Ds. M. M. Schans, dat een instructie heette te zijn van den kerkeraad van Kelloggville, Mich., maar dit niet was, en als zodanig in gedrukt formaat aan alle kerkeraden der classis was verzonden. De kerkeraad van Eastern Ave. protes-

teerde tegen het ontvangen door de Classis van dit geschrift, dat zoo achter zijn rug om aan de classis werd aangeboden, en verzocht de classis haar afkeuring te willen uitspreken over de handelwijze van Schans, om gedrukte instructies tegen den leeraar van een naburige gemeente in den kom der classis te verspreiden. De kerkeraad meende, dat een stuk tegen zijn leeraar allereerst bij hem, den kerkeraad, had behooren ingediend te worden, en dat het door de classis niet kon worden ontvangen. Dit baatte echter niet. Het protest van den kerkeraad werd van de hand gewezen, en het "Verzoekschrift" van Schans ontvangen en gelezen. Nadat het was gelezen en in behandeling genomen, sprak ondergeteekende de classis in hoofdzaak toe als volgt.

Weleerwaarde en Eerwaarde Broeders!

Er is naar den inhoud niet veel in het geschrift van Ds. Schans dat ons aantrekt. De wijze waarop de protestant tegen ons te velde trekt op het stuk der Verkiezing en Verwerping, Het Goeddoen van den Natuurlijken Mensch, De Verantwoordelijkheid des Menschen, etc. doet ons te veel denken aan de wijze waarop onze vaders in het begin der zeventiende eeuw werden aangevalen door de Remonstranten, om ons sympathiek te zijn. Er bestaat vooral in onzen tijd niet veel gevaar, dat er teveel nadruk zal worden gelegd op zulke leerstukken als dat der Verkiezing. Toch moeten we thans spreken.

Wij spreken niet, omdat we de vrees koesteren, dat de classis het eigenmachtige en alle kerkrecht vertredende van de handelwijze van Ds. Schans en van zijn kerkeraad zelf niet zou hebben ontdekt. (Wij wisten toen nog niet, dat het geen instructie van den kerkeraad was). Wij spreken ook niet, omdat het uit kerkrechtelijk oogpunt onzen plicht geacht zou kunnen worden, om ons te verantwoorden. Maar wij gevoelen ons thans gedrongen om te spreken, omdat we overtuigd zijn, dat dit na alles wat er gebeurd is ons heilig recht is.

Wat toch is er gebeurd?

Het heeft Ds. Schans goedgedacht iets op te stellen, waaraan hij den naam geeft van Verzoekschrift, maar dat alleszins het karakter draagt van een protest. Hij heeft dit z.g. Verzoekschrift voor zijn kerkeraad gebracht en door zijn kerkeraad als een instructie ter classis trachten te brengen (wij wisten toen nog niet beter) zonder ons of onzen kerkeraad ook maar op eenigerlei wijze te erkennen. Toch verzoekt hij daarin om behandeling onzer personen. Hij heeft eigenmachtig deze instructie in druk laten verschijnen en aan alle kerkeraden der classis verzonden. Hij heeft aan iederen kerkeraad een voldoende aantal exemplaren voor alle leden der kerkeraden gestuurd. Hij heeft dit alles gedaan eer nog de classis in de gelegenheid was zich over het al of niet ontvankelijke van dit protest uit te spreken. Dit protest behelst allerlei beschuldigingen, meestal in vragenden vorm, allerlei verdenkingen tegen ons. Deze zijn thans publiek gemaakt onder alle leden der kerkeraden onzer classis. Vermoedelijk zijn ze ook aan anderen ter hand gesteld. Waarschijnlijk zijn er vijf-honderd exemplaren van gedrukt,

met het doel om verdere verspreiding te kunnen geven aan deze z.g. classicale instructie. Daarom meenen we, dat we thans niet anders kunnen en mogen, dan ons tegen de bedekte of openlijke aantijgingen te verdedigen, afgedacht van de vraag, wat de classis met dit z.g. Verzoekschrift zal doen. Wij willen u eerst op de Kerkrechtelijke zijde dezer zaak, daarna op haar Materieele zijde wijzen.

1. De kerkrechtelijke zijde.

Ook al zou de instructie van den kerkeraad van Kellogsville een Verzoek en geen protest zijn, zou toch de zaak niet voor behandeling door de classis vatbaar zijn, eenvoudig omdat ze met voorbijgaan van mijn kerkeraad tot de classis komt met een verzoek om mij te behandelen. Weliswaar stemmen we niet toe, dat we hier te doen hebben met een Verzoekschrift. Het geschrift van Ds. Schans is wel terdege een protest. Het is waar, het draagt den naam van een Verzoekschrift. De schrijver heeft blijkbaar gevoeld, dat hij met een protest den ordelijken weg van kerkeraad, classis en synode zou moeten bewandelen. Met een verzoekschrift was dit niet noodig, zoo heeft hij gemeend. Vandaar, dat het eigenlijke karakter van dit geschrift verborgen is achter dezen naam en vorm. Maar materieel genomen hebben we hier toch een protest en geen verzoek. Doch ook al zouden we kunnen toestemmen, dat we hier een Verzoekschrift hebben en niet meer, is deze zaak hier kerkrechtelijk niet voor behandeling vatbaar, eenvoudig, omdat Schans verzoekt om behandeling van onzen persoon.

We stemmen toe, dat in het afgetrokkene classis of synode uitspraak zou kunnen doen over een zeker leergeschied of leerstuk, zonder daarbij personen te moeten behandelen. Zoo is het in het verleden wel geschied. Men handelde dan eenvoudig van de leer zonder daarbij personen te betrekken. Dit is hier echter niet het verzoek. Ds. Schans vraagt niet, dat de classis een instructie naar de synode doorzende in betrekking tot een zeker stuk der leer, maar zeer bepaald, dat de synode ons zou onderwerpen aan een onderzoek op verschillende stukken onzer belijdenis. Dat is het begin van censure. In de eerste plaats toch geldt het hier wel terdege behandeling onzer personen. En in de tweede plaats zou er op zulk een onderzoek ook een uitspraak moeten volgen. Liep het oordeel minder gunstig er zou veroordeeling, schorsing en afzetting moeten volgen; liep het onderzoek bevredigend af er zou vrijspraak moeten plaats hebben. Het z.g. Verzoekschrift van Ds. Schans vraagt dus om niets minder, dan om behandeling van onzen persoon. Ds. Schans twijfelt aan onze rechtzinnigheid. Hij meent daartoe ernstige redenen van nadenken te hebben. Daarom wil hij ons onderzocht hebben. Hij gaat met zijn verzoek daarom direkt naar de classis, met voorbijgaan van den kerkeraad, waaraan wij allereerst verantwoordelijk zijn. En hij wil, dat de classis, ook zonder ons eerst eens te onderzoeken, dezen twijfel van hem deelt, en nu maar een instructie naar de synode doorsture om ons daar te doen onderzoeken, of wij wel in overeenstemming zijn met de drie formulieren van eenigheid.

Deze wijze van handelen strijdt echter tegen alle kerkrecht. In de eerste plaats gaat deze wijze van handelen onzen persoon eenvoudig voorbij. Ds. Schans is met zijn twijfel nooit bij ons persoonlijk geweest, om met ons te spreken, of ook maar om ons in kennis te stellen van zijn voornemen, om ons eens te laten onderzoeken. Het zou kunnen gebeuren, dat we zijn twijfel aangaande ons hadden kunnen wegnemen. In de tweede plaats loopt deze methode den kerkeraad van Eastern Ave. eenvoudig voorbij, en doet alsof hij niet bestaat. De kerkeraad is toch zeker het lichaam waar eenige vorm van tucht zal moeten beginnen? En hij heeft er toch zeker belang bij als zijn leeraar onder verdenking geplaatst wordt en zal worden onderzocht? Doch ook tot den kerkeraad, die in deze zaak betrokken is, wendt Schans zich niet. Hij komt direkt tot de classis. Doch het verzoek van Schans gaat nog verder. Het gaat ook de classis feitelijk voorbij, en wil dat niet de classis, maar de synode ons zal onderzoeken! En dit alles zal dan moeten worden verdedigd op grond van het feit, dat wij in het publiek hebben geschreven en gesproken! Wij antwoorden, dat al is het ook duizendmaal waar, dat wij in het publiek schrijven en spreken, zooals al onze predikanten, wij toch niet in de eerste plaats verantwoordelijk zijn aan de synode, nog veel minder onder hare jurisdictie, maar aan den kerkeraad waaronder wij arbeiden. Wil Schans dus een aanklacht indienen, laat hem broederlijk genoeg zijn, om eerst bij ons aan te kloppen, en laat hem, indien hij daartoe zich gedrongen gevoelt, daarna zich tot den kerkeraad van Eastern Ave. wenden. Krijgt hij ook van den kerkeraad geen voldoening, dan kan hij desnoods naar de classis gaan. En eindelijk kan hij de zaak langs dezen weg naar de synode brengen. Dat is altijd regel onder ons.

Zoo staat het ook in ons Onderteekeningensformulier. Daar wordt gezegd: "Indien de kerkeraad, classis of synode, te eeniger tijd om gewichtige reden van nadenken, tot behouding van de eenheid en zuiverheid in de leer het goed vindt van ons te eischen nadere verklaring over eenig artikel dezer Belijdenis, van den Catechismus of van de verklaring der Nationale Synode, zoo beloven wij ook mitsdezen, dat wij te aller tijd daartoe gewillig en bereid zijn op poene als boven." Wij wijzen er op, dat ook hier de orde van kerkeraad, classis of synode is aangegeven. Dat dit niet wil zeggen, dat het onverschillig is waar zulk een onderzoek begint blijkt wel hieruit, dat als het Formulier spreekt van het indienen van een gravamen dezelfde uitdrukking gebezigd wordt: "Maar dat wij vooraf den kerkeraad, classis of synode waaronder wij resorteeren zullen openbaren, om daar geëxamineerd te worden." Ook dit beteekent niet, dat een predikant, maar met een gravamen over zijn kerkeraad heen kan loopen naar classis of synode, maar dat hij daarbij den ordelijken weg zal bewandelen. En bovendien, het is hier niet kerkeraad, classis of synode, die ons onderzocht wil hebben, bij wie ernstige reden van nadenken zijn, maar Ds. Schans, of een naburige kerkeraad.

Wij zijn van gevoelen, dat gezond kerkrecht eischt, dat Ds. Schans zich met zijn verzoek gewend had tot onzen kerkeraad, en dat deze allereerst het recht heeft, om ons te onderzoeken op punten der belijdenis. Kerkeraad, Classis, Synode. — dat is de weg, dien Ds. Schans zal hebben te bewandelen. Daarom protesteeren wij tegen deze wijze van handelen.

Wij aarzelen dan ook niet, om hier openlijk uit te spreken, dat wij ons nooit zullen laten vinden, om den weg door Schans ingeslagen met hem te bewandelen. Zou men ons zulk een juk om de schouderen willen werpen, wij zouden het eenvoudig afwerpen, en met onze voeten vertreden. Wij zijn zeker bereid, om ons te laten onderzoeken, ten allen tijde. Ook vreezen we niet de uitkomst van zulk een onderzoek. Maar dat wil niet zeggen, dat we ons zullen onderwerpen aan allerlei willekeur en wanorde. We kunnen niet toestaan, dat eenige kerkelijke vergadering het recht van den kerkeraad met voeten trede, en dat een naburige kerkeraad, zonder kennisgeving en zonder het recht van den betrokken kerkeraad te erkennen, maar ter classis kan verschijnen met allerlei verdenkingen en aantijgingen tegen een leeraar onder de classis resorteerende. Tegen heel deze handeling staat ons protest.

In de tweede plaats willen we de aandacht der classis ook vestigen, op het feit, dat het plan van Ds. Schans om de zaak nog dit jaar voor de synode te brengen ook onuitvoerbaar is vanwege den korten tijd, dien we nog hebben vóór de synode. Er is te veel haast in het spel. Ds. Schans wil liefst de zaak zoo spoedig mogelijk afgedaan hebben, en finaal hebben beslist. Vandaar zijn groote en onverwachte sprong op de synode. De ordelijke weg van kerkeraad, classis en synode was hem te lang. Enkele dagen geleden werd dit verzoekschrift aan alle kerkeraden toegezonden. De classis zal dit nu maar, zonder verder onderzoek overnemen en doorzenden naar de synode. Er zit haast achter. Beradenheid en voorzichtigheid, schoon het over zulke gewichtige zaken gaat, is hier niet te vinden. Alles moet snel en spoedig gebeuren en finaal beslist worden.

Deze weg is echter onuitvoerbaar. Allereerst reeds, omdat men langs dezen weg zal handelen, eer men tot een rijp en weloverwogen oordeel over de zaak is gekomen. Het is toch geen lichte zaak, een predikant te onderzoeken met betrekking tot de leer, en misschien te veroordeelen. In eene gewone tuchtzaak handelt men niet zoo haastig als Schans thans met ons zou willen handelen. Of wie heeft er ooit van gehoord, dat een zaak van het begin tot het einde slechts enkele weken duurde en dan nog wel door de breedste vergadering onzer kerken was beslist? Doch vooral dient men zoo niet te handelen met een ambtsdrager. Er is te veel aan verbonden. Wij hebben een breed en rijk arbeidsveld. Onze gemeente bloeit schier uit elk oogpunt en jong en oud worden gebouwd in de gereformeerde waarheid. Onze jongelieden bestudee-

ren met ijver de gereformeerde beginselen en velen doen belijdenis des geloofs. In aantal neemt de gemeente steeds toe. Het is toch geen ijdele zaak, om zoo maar even een poging te wagen, om ons uit dit arbeidsveld te rukken. Schans heeft het al te licht opgevat. Een ernstige zaak als deze handelt men niet zoo lichtelijk af. Deze zaak thans, zonder haar ernstig overwogen te hebben toch door te sturen naar de synode zou, niet alleen voor ons, maar ook voor de kerken de ernstigste gevolgen kunnen hebben en leiden tot de grootste ellende.

Bovendien is er in dit verband ook nog iets anders. Wij meenen het recht te hebben te protesteeren, en we zullen ons dat recht nooit laten ontfutselen. Toch wordt ons langs den weg door Ds. Schans thans ingeslagen den pas daartoe feitelijk afgesneden. Er is natuurlijk een goede reden, waarom het onder ons regel is, om zaken, die voor de synode zullen gebracht worden, niet op de laatste maar op de voorlaatste vergadering der classis vóór de synode te behandelen. En synodale regeling eischt dat stukken voor de synode vóór 1 Mei bij den synodalen stated clerk moeten zijn. Dit laat ruimte om langs wettigen weg tegen eenig besluit der classis te protesteeren, zijn protest op de laatste vergadering der classis vóór de synode in te dienen en door te zenden. Ook dit zou thans onmogelijk gemaakt worden. Het is thans 21 Mei. Nog een paar weken en het is synode. Het heeft Ds. Schans zeker weken en maanden genomen om zijn protest op te stellen. Dat mag bewezen geacht worden uit het geschrift zelf. Dat is niet het werk van één dag. En bovendien wist men het reeds lang op de straten onzer stad te vertellen, dat ook Schans met medewerking van anderen bezig was een protest op te stellen. Het is niet meer dan billijk dat wij ook genoegzamen tijd zouden hebben, om ons tegenover dezen aanval te verdedigen. En ook mede daarom kan de classis thans niet op deze instructie van Kellogsville ingaan.

In de derde plaats staat hier ons protest tegen de wijze waarop dit protest van Ds. Schans en zijn kerkeraad verzonden werd aan alle onze kerkeraden. Allereerst heeft Schans het op de publieke pers laten drukken. Hij had daartoe geen opdracht. Dit heet een stuk voor de classis. Maar wie heeft Ds. Schans opdracht gegeven om dit classicale stuk maar te laten drukken? Daardoor is natuurlijk het stuk publiek gemaakt. De pers is publiek. Alle leden der kerkeraden hebben dit stuk in handen gehad. En ook anderen hebben het gelezen. Dit alles op autoriteit van Ds. Schans en zijn kerkeraad. Zij geven den stated clerk der classis opdracht om gedrukte beschuldigingen tegen ons te verzenden aan alle kerkeraden en deze doet dit gaarne! Men denkt er wel licht over om den goeden naam van een predikant in onze kerken even door het slijk te halen!

In verband hiermede moet het ons even van het hart, dat geheel de beweging van de laatste weken zeer veel gelijkt op een goed georganiseerd complot tegen ons. Wij

hebben in de laatste weken verschillende protesten ontvangen op dezelfde wijze en langs denzelfden weg. Deze gedrukte protesten gelijken op elkander wat formaat en inhoud betreft als twee druppels water. Het is klaarblijkelijk te doen om publieke agitatie. Van Baalen zond zijn protest aan verschillende predikanten in onze kerken met het verzoek het te willen onderteekenen, lang voordat wij het ooit zagen. Vander Mey heeft zijn protest laten drukken en velen ook buiten den kerkeraad gezonden. Ik durf het vermoeden uitspreken, dat hetzelfde ook is geschied met dit z.g. Verzoekschrift van Ds. Schans. En eindelijk hebben ook allen hun protest gezonden aan al de individueele leden van het lichaam waarbij ze wilden protesteeren, nog eer dat lichaam de gelegenheid had om zich uit te spreken over het al of niet ontvankelijke van zulk een protest. Waar moet dit heen? Wat anarchisme wordt niet in het leven geroepen als de classis dit alles zou goedkeuren? Als Kellogsville dit recht heeft dan heeft een ieder hetzelfde recht, en dan zal men de wrange vruchten van dit slechte voorbeeld, door ambtsdragers gegeven en door de classis aanvaard, moeten plukken. Wij mogen dan verwachten in de toekomst, dat ieder lid, die recht meent te hebben om protest in te dienen, eigenmachtig zijn protest tegen leeraar of kerkeraad laat drukken en verspreid zooals hij dat goedvindt, om het dan daarna door kerkeraad of classis te laten behandelen. Wij protesteeren tegen heel deze schandelijke wijze van handelen en verzoeken dat de classis ten sterkste hare afkeuring hierover uitspreke.

(Wordt vervolgd.)

H. H.

TRACHT NIET NAAR DE HOOGHE DINGEN

Rom. 12:16

Ons vleesch schuwt de laagte en wil naar de hoogte. Het staat naar de vooraanzittingen in de Synagoge en naar het gegroet worden op de markten; naar de gunst der voorname broederen, naar de eere van het ambt. — Sinds men eene plaats in de gemeente verkreeg, opende zich de gelegenheid om wat groots te worden. In de gemeente toch wordt niet, gelijk in de wereld, met stand en rijkdom gerekend; daar telt elk ons mede, en is elk voor ons genaakbaar, hoe gering wij naar het vleesch ook zijn. Dit juist brengt zijne verzoeking mede; de gelegenheid om te klimmen maakt er licht de genegenheid toe wakker. Wie in deze verzoeking valt, begint zich allengskens terug te trekken van de invloedlozen in de gemeente, wier vriendschap hem geene eere toebrenge; daarentegen tracht hij naar den omgang met de hooger dan hij staande broederen, gedachtig aan het spreekwoord, dat men geëerd wordt met wie men verkeert. Deze poogt hij zich voor zichzelf te winnen; hun ziet hij naar de oogen en in hunne schaduw is hij te vinden; hen volgt hij in zijn spreken en zijn handelen, ja soms in zijne manieren slaafschelijk na. Zij zijn de ladder, langs welke hij opklimt, om boven zijns gelijken uit te komen.

J. Van Andel, De Gemeenschap der Heiligen, pp. 60, 61.

THE PELAGIAN VIEW OF FREE-WILL, SIN AND GRACE

In the History of Dogma, views of free-will, sin and grace do not logically nor historically appear first. The Doctrine of the Trinity, being the fountain head of all theology has logically and also in history the first place. But since the conditions of the present day warrant the immediate restatement of wrong views of sin and grace, we take the liberty to discuss the Pelagian view of free-will, sin and grace at this time.

Not only is such justifiable because conditions among us demand such a discussion, but also because the tendency of the times in general is away from the true view of free will, sin and grace, a tendency revealed by a recent author in the words: "It is no longer possible to base the sense of Sin upon the teaching of Augustine, which has been somewhat erroneously identified with that of the Church. It is quite possible to hold that Augustine was logically justified in his inferences, but unfortunately he argued from insufficient and inaccurate premises. Pelagius refused for the sake of logic to give the lie to universal experience. Augustine argued that logically man was totally corrupt. Pelagius, looking around him, saw too many proofs of goodness to allow the inference. Pelagius has been justified, Augustine condemned. Pelagius's insistence on the inalienable rights and responsibilities of the individual, which Augustine seriously underrated, drew attention to facts of Human Nature which no age of Christian thought should dare to neglect." (R. S. Moxon, *The Doctrine of Sin*, N. Y. 1922, pp 11-13.)

Let us, in particular, remember that only a few months ago a Christian Reformed minister in Chicago preached to his congregation on the topic, *Total Depravity a Question Mark*, and according to reliable reports, the minister wanted to leave the impression with his audience that the doctrine of total depravity is subject to doubt. We also remember how a few years ago it was advocated in Religion and Culture that Common grace renders the total depravity of man less total. We also wish to remind you that in a recent lecture on "Some Aspects of Common Grace" it was stated that natural man "is not so dastardly evil as the deniers of common grace doctrines and the doctrine of total depravity would lead you to believe." And that the same individual who made this statement also is reported to have said in a sermon in the Grandville Avenue Christian Reformed Church: "God wants every man, no matter who he is, or what he does or where he lives, to be saved. I can go to the first man that I meet on the street and say to him that God wants him to be saved." Let us also bear in mind that one editor of a Christian Reformed Weekly testified a few weeks ago that the Christian Reformed Church believes in four kinds of good, n. l., natural good, civil good, ecclesiastical good and spiritual good. Moreover, let us not forget that the late Dr. A. Kuyper has reasoned in the same manner as Pelagius is reported to have reasoned in order to render believable that the natural unregenerated man is still capable of doing real, positive, moral good.

Since these things are thus, we really have no apology to make for discussing the present topic with you. It is high time that we be thoroughly conscious of the tendency of the times.

If denial of the total depravity of man may be termed conformity to the world, the challenger in *The Witness* who challenges any man to prove that the doctrine of common grace leads to conformity to the world, has the proof in his own statements. And to him it will be perfectly evident from the following lines that statements which he has made certainly sound suspicious when uttered, even though he may have meant them well. And such statements as he has made certainly are very similar to some of the pet statements of Pelagius. More need not be inferred for the present.

In order to be fair to Pelagius we shall have to discuss his early life. It so very often happens that a man's opinions must be nourished by his environment in life. And Pelagius undoubtedly needs every mitigating circumstance in his environment as an excuse for propagating his heretical views.

Pelagius suddenly appeared in Rome at the close of the fourth century and for thirty years thereafter was destined to play a very important part in the history of the Christian Church. The controversy in which he took part is one of the most interesting and important that history has ever witnessed. "The issues raised by him, n. l. the problem of free-will, the nature of sin, the question of inherited corruption, and the value of external help to enable man to do right, must compel attention in every age—and they concern the twentieth century no less than they concerned the fifth, dealing, as they do, with the radical characteristics of Human Nature." (R. S. Moxon, p. 48.)

Very little is known of the origin of Pelagius. It is reported that he came from Wales or Ireland and that his name originally was Morgan (from the Cymric *muir*: sea; gin, begotten.) Augustine more than once calls him a British monk, and Jerome tells us that he was a large ponderous person, heavy both in body and in mind.

He was born during the second half of the fourth century and for many years had been influenced by the monastic enthusiasm which had been kindled in Gaul (present day France) by Athanasius, and which through the energy of Martin of Tours, rapidly had communicated itself to the Britons and Scots. In harmony with the peculiar prescribed tenets of this early monasticism, Pelagius adhered to monastic discipline, and distinguished himself by his purity of life and exceptional sanctity. Rev. Marcus Dods, D. D. says of him: "He seems to have been one of the earliest, if not the very earliest, of that remarkable series of men who issued from the monasteries of Scotland and Ireland and carried back to the Continent, in a purified form, the religion they had received from it."

Coming to Rome in the beginning of the fifth century or at the close of the fourth century, Pelagius found a scandalously low tone of morality prevalent. "From his

extant *Commentaries on the Epistles of St. Paul* it may be gathered that men were encouraged to rely on a profession of the Christian creed, and on the magical efficacy of the sacraments, while they entirely neglected to cultivate a Christian Character. This state of things Pelagius denounced. But his remonstrances were met by the plea of human weakness." "To remove this plea he exhibited the actual (?) powers of human nature," "he met such self-exonerations of the Roman Christians by preaching the need of strict uprightness of character." "Attempts at self-exoneration on the plea that it was so difficult to do right and that poor human nature was too weak to resist the manifold temptations that beset daily life, Pelagius regarded as an ignoble form of pagan fatalism and as a mere languid pretext for indolence. 'Away with such despicable excuses' he would say. 'It is not the strength that you lack, but the will. Up, rouse yourselves. You could do better if you would. God has given you a nature that enables you to choose the right. You can avoid sinning if you wish. If you sin, it is not because you are under any compulsion to sin, but because of your misuse of free-will. Besides, it must be remembered that to commit sin and then to lay the blame on the weakness of your nature is really to lay the blame on God, who gave men this nature. God commands nothing impossible. It is sheer profanity to say that God has laid certain duties upon us and at the same time has given us a nature incapable of performing them.'" "It seemed to him that the Augustinian doctrine of total depravity and of the consequent bondage of the will both cut the sinew of all human effort and threw upon God the blame which really belonged to men. Unless men had the power to do God's will, it was vain for Him to declare it. And, if men believed they were incapable of virtue, they would make no effort to reach it. His favorite maxim was, 'If I ought, I can.'" Accordingly we can imagine Pelagius's distress when a bishop at Rome quoted in his hearing the prayer recorded in the *Confessions* of Augustine: "Give what thou commandest and command what thou wilt." Augustine tells us that this distressed Pelagius. "We can readily believe that Pelagius's attitude was due to the fact that he feared the result of such words on the morally indolent." "'Give the power' we can imagine him saying; 'why, you *have* the power. Is God likely to save you without any effort on your part? Surely not. You must yourselves wrestle and strive, working out your own salvation, fighting against apathy, labouring on your own behalf, taking the kingdom of heaven by force. God only helps those who help themselves.'"

Let us believe authors when they tell us that Pelagius was a peace-loving character and that his views did not originate in a conscious reaction against the influence of Augustinian theology. That Pelagius did not desire that his views should attract world-wide attraction and arouse opposition. That Caelestius was responsible for the popularity which they ultimately obtained. Marcus Dods, however, warns us that not too much weight must be

allowed to the circumstances that Pelagius was a monk, for which reason Pelagius may have had an inordinate desire to impose on Roman Christians the strict discipline of monastic life. Undoubtedly practice was the principal thing with Pelagius. Perhaps he cared very little for theory. Undoubtedly his aim was to deprive an inert and worldly Christendom of the excuse that it was physically impossible to keep God's commands. Undoubtedly, also, his monastic training may have led him to look more at conduct than at character, and to believe that holiness could be arrived at by rigour or discipline. Yes, his interest may primarily have been ethical, for which reason he insisted on the freedom of the will and chose to limit the action of divine grace. Even though the excuses can be heaped sky high, a wrong view is a wrong view and must be so labelled.

A few items should not be passed by unnoticed which in the minds of some are extenuating circumstances excusing Pelagius for many of his erroneous opinions. Pelagianism was developed alongside of and in conflict with Augustinianism. Pelagius was the father of Pelagianism, if not by him as a system, yet the tenets of it were largely first born in his mind. Augustine was the father of Augustinianism. Peculiar it is that each system reflects the personal character and experience of its author. Pelagius was a monk with the uprightness of a monk. Without knowledge of inward conflicts, Pelagius won for himself, in the way of tranquil development, a legal piety which knew neither the depths of sin nor the heights of grace. This fact of lack of experience persisted to exert itself throughout the life of Pelagius. Pelagius's experience forms a marked contrast with that of Augustine. Pelagius did have an earnest moral purpose, but no enthusiasm for lofty ideals; and hence he found it not hard to realize his lower standard of holiness. Neither could he imagine that others would complain of their inability to reach the moral perfection demanded by the law of God. Pelagius had a low conception of this law, his ideal, to be reached by every Christian, was of a lower order than Augustine's.

Augustine passed through sharp convulsions and bitter conflicts, till he was overtaken by the unmerited grace of God, and created anew to a life of faith and love. "Augustine had a bold and soaring intellect, and glowing heart, and only found peace after he had long been tossed by the waves of passion; he had tasted all the misery of sin, and then all the glory of redemption, and this experience qualified him to understand and set forth these antagonistic powers far better than his opponent, and with a strength and fullness surpassed only by the inspired apostle Paul. Indeed, Augustine, of all the fathers, most resembles, in experience and doctrine, this very apostle, and stands next to him in his influence upon the Reformers."

Can it be possible that a lack of experiential knowledge of the awfulness of sin, and a spiritual misapprehension of the awfulness and the soul-devastating character of sin, has led Pelagius to believe natural man to be as

good as Pelagius preached him? If so, it is possible to explain why many still believe the natural man, dead in trespasses and sins, to be not so dastardly evil as the doctrine of total depravity would lead us to believe. Is such the main cause of our differences as Christian people? Then God, be merciful, be merciful unto us. For the natural man receiveth not the things of the Spirit of God, for they are foolishness unto him; neither can he discern them without being spiritually quickened.

Another item which we bring to remembrance is that the Councils of the early Church had up to the time of Augustine an exceedingly crude and indefinite anthropology. That there was no very clear and expressed formulation of the Church's believe concerning sin and grace Caelestius and Pelagius more than once used to defend their Pelagian views. Schaff writes: "There was a general agreement as to the apostasy and the moral accountability of man, the terrible curse of sin, and the necessity of redeeming grace; *but not as to the extent of native corruption, and the relation of human freedom to divine grace in the work of regeneration and conversion.* (I underscore, B. J. D.) The Greek, and particularly the Alexandrian fathers, in opposition to the dualism and fatalism of the Gnostic systems, which made evil a necessity of nature, laid great stress upon human freedom, and upon the indispensable co-operation of this freedom, with divine grace; while the Latin fathers, especially Tertullian and Cyprian, Hilary and Ambrose, guided rather by their practical experience than by speculative principles, emphasized the hereditary sin and hereditary guilt of man, and the sovereignty of God's grace, without, however, denying freedom and individual accountability. The Greek Church adhered to her undeveloped *synergism*, which co-ordinates the human will and divine grace as factors in the work of conversion; the Latin Church, under the influence of Augustine, advanced to a system of a *divine monergism*, which gives God all the glory, and makes freedom itself a result of grace; while Pelagianism, on the contrary represented the principle of a *human monergism*, which ascribes the chief merit of conversion to man, and reduces grace to a mere external auxiliary." There was thus before Augustine no undoubted catholic christian faith which was settled and binding upon Pelagius and his consorts. (P. Schaff, History of the Chr. Church, Vol. III, pp. 785, 786.)

But let us now proceed still more in detail in that part of the life of Pelagius which requires a definite description of his peculiar views and the receiving of them by the Christian Church with which he came in contact.

B. J. D.

There is a temper of mind which is sharpened as a lynx for faults, and as blind as a bat to evidences of divine power in the Gospel or its adherents.

Some noses are keen to smell stench, and dull to perceive fragrance.

OUR DEPOSITION

We have been deposed. Our deposition involves a deprivation of those duties and privileges accruing out of our office. Let the historian now set himself to writing for the classes have furnished him with new material. Dark, very dark will be that page recording the unjust action taken against us.

The four and twenty elders knelt down before the lamb sang: ".....and hast made us priests and kings unto our God." This vital truth was ignored as well as the principle imbodyed in the proposition that the synod is the organical representation of the church and no pope.

The classes persistently disregarded these and other basic principles in their action against us in that they requested office bearers of the church to subscribe and to adhere to formulations of such so-called scriptural truths unknown to the church, truths to which the church was not alive, truths which the church had not masticated and reproduced.

The classes involved actually ceased to be reformed in their dealings with us as they permitted themselves to be controlled by the erroneous view that a synod is not a representative body but an isolated group having the right to interpret scripture and to make additions to our confessions independent of the church represented, and vested with the power to impose such interpretations and additions upon the church. The two classes regarded the synod of 1924 as such a body described above.

We maintain that the classes involved ceased to be reformed and we guarantee to prove our accusation. Having done so those who are willing to recognize facts and bow before truth will admit that our accusations are objectively real.

Upon the floor of the classis we did not refrain from raising our voice of protest. We did not desist from pointing out to the brethren the errors underlying the course of action advocated and adopted. Our words, however, fell upon deaf ears. The objections presented were not considered but evaded and set aside. The committee's comment relative to our official reply to communication of classis to consistory of Hope is a fair illustration of the manner in which classis was accustomed to respond to our objections. Our reply provoked the following comment: "The letter from the consistory of Hope is a very lengthy document. Your committee feels assured that the classis does not expect of it a detailed analysis of all the arguments presented, nor a careful search into all the nooks and corners and all the byways of its cogitations. Without fear of contradiction we opine that much of the material presented has little or no direct connection with the contents and purpose of our letter of the 16th of January."

The committee, according to its own admission, did not analyze our arguments in detail which is equal to not analyzing them at all. The assertion that the material had little or no connection with the content and pur-

pose of their letter is a startling untruth, as we will make clear.

The above reply of the committee exemplifies how that our arguments were ignored and set aside. Our words had the sad effect of drawing forth from the bosom of the classis accusations. We were accused of bolshevism, rationalism, of practicing public schism, of "leer vrijheid" and of insubordination to ecclesiastical authority.

We have purposed to relate in a series of articles our experiences with classis Grand Rapids West. We shall analyze the grounds of our deposition and the sins of which we were accused on the floor of the classis. In this connection we shall not fail to take account of the sins which Prof. Schoolland, Rev. VanHalsema and Dr. Beets have been imputing unto us in the past weeks. Further, we intend to give an exposition of those principles which the classis ignored in its action against us, and finally we shall make it clear how that the classis made itself guilty of the very sins on the grounds of which it deposed us.

We have been deposed. Rev. E. J. Tanis is of the opinion that our deposition marks the passing of the crisis in the Christian Reformed Church. I was wondering what meaning the brother was attaching to the term "crisis." According to Webster the term may be used in more than one sense. The word, says Webster, may be used to designate that change which indicates recovery or death. If the brother was using the term in the above sense he meant to tell us that our deposition marked a change in the state of affairs of the Christian Reformed Church. Indeed, but the brother should have told us whether the change was for better or for worse, whether the change indicates death or recovery.

But perhaps the reverend was not at all using the term in the above sense. According to Webster the term may also be used to designate the excretion of something obnoxious from the body. It may be that the brother was assuring his readers that our deposition likewise was the excretion of something obnoxious from the body of the church. If this was his meaning we must disagree with him. True we have been excreted but we are no obnoxious excretion. To the contrary we were savory salt. That we were cast out was not due to the fact that we had lost our savor but because savory salt is no longer pleasing to the taste of those who urged and secured our deposition.

We have been cast out. Not, I repeat, because we lost our savor. And, therefore, the Lord will see to it that we are not trodden under foot.

Speaking of the crisis, it is not passed, but lies in the future. The crisis for the Christian Reformed Church will have passed when it shall have appeared whether or not that church will want to be seasoned by the salt which those now in power cast out.

G. M. O.

A BRIEF SKETCH OF THE REVELATIONAL REQUISITE FOR PROGRESS OF DOGMA

IV

Thus far we have mentioned the covenant with Noah only as the second form or mould of the covenant relationship by which God is related to His handiwork. With the exception of this second form of the covenant of God's Divine Friendship, we shall but briefly touch upon the peculiarities of the various covenant forms and then we shall proceed to treat topics belonging to the history of dogma proper.

From the foregoing articles it could easily be ascertained that our explanation of the covenant with Noah, would be viewed in the light of and in harmony with the general scheme of things which God has revealed to us in His Word. All the elements or parts in God's revelation call for such an explanation. There is unity of thought and purpose in God's revelation. Hence, we too, need to know what this unity of thought and purpose is. In His revelation to us, God is a God of order and system, and a respecter of the characteristics of the creatures which He has created. Where God has granted His revelation to man, we must expect in that revelation *that* which calls for the exercise of man's logic and faculties of mind and heart. For they are characteristics of man. God has revealed his will and purpose to us successively and progressively. And in that revelation of God we also have the construction or system for the elements or parts which make up God's revelation. It, therefore, is necessary for God-loving men to mind that system for the elements of God's revelation. Then we have obtained also God's meaning with His whole revelation to us. Then we obtain the unity of the elements of revelation. Then we understand, as well as creatures on earth may, God's purpose and meaning with His revelation to men. By so doing we obtain our dogmas or dogmatics. And God guarantees to His people the ability to do this work by the bestowal of His Holy Spirit upon us, who leads God's children into all the truth.

God's system calls for unity. And the covenant of Noah must be explained so that we retain the unity of God in his revelation. God's revelation is an organic whole. Every part of it must be explained in a manner which leaves that organic whole intact. We may not explain any part of revelation in a way which throws God's organic revelation into a jumble of mysteries and inconsistencies. Unbelievers find the Bible a conglomeration of inconsistent elements. Not so the child of God; he finds God's thought in it and thinks His thoughts after Him. That is his calling.

The covenant with Noah, therefore, must be viewed in the light of the whole of revelation. With the revelation that has preceded it and with the revelation that has followed it. We usually distinguish five periods of O. T. revelation. From Adam to Noah is the first period;

from Noah to Abraham is the second period; from Abraham to Moses is the third period; from Moses to Saul is the fourth period; from Saul to the Babylonian captivity is the fifth period. Sometimes the last two are considered as one, what God reveals determines the periods. God's revelation is in no one of these periods essentially different. What was revealed by God in the first period is typical and symbolical of what God reveals in the second period and so on thru all the periods, until in Jesus Christ and the work which He performed, we have the highest revelation of God. From the viewpoint of content, there is no essential difference in the revelation of God, whether it be viewed from one period or another. The revelation of the first period is in harmony with the development of mankind and the relationships current among men. This first period may seem to embrace less things in creation than the other periods, but in reality it does not. As the human race in its onward march thru history comes unto new and various relationships, God's revelation may be seen to have connection with every possible human and earthly relationship. What is revealed to Adam and Eve in a nutshell is revealed to Abraham in the forms of various practices and relationships of mankind. What was in the past is a promise of the future. What is in the present has been foreshadowed in the past and in turn foreshadows the future. "In 't verleden ligt het heden; in het nu wat worden zal." Such words describe the way in which God has revealed Himself. And this manner of revelation demands that the covenant with Noah receive an interpretation in the light of these facts.

It has been customary among our people to view this covenant with Noah as something unique. By no means to be expected. Some view it as the declaration of the introduction of a foreign element into God's scheme of things. Yes, if you contest this point with them, they will not readily admit what these lines attest of them. But it is another matter to prove their denial when their conception of the covenant with Noah is held up before them. They cannot wholly deny that in a measure something new was given to creation after the Deluge. What is meant is this. They cannot deny that the covenant with Noah is the covenant of grace, the same covenant as made with Adam and his believing descendants. But the contention generally is, that the covenant with Noah embraces creation, which is not embraced by the covenant of grace with Adam. The covenant with Noah is said to be a covenant with nature.

Some say that by God's covenant with Noah a richer measure of common grace was introduced into the world—richer after the Deluge than before it—assuring mankind that there is in this richer measure of common grace a God-intended check upon the development of sin. By it mankind is assured of a greater respect for human life, it assures men of the stability of government, of man's greater power over the beasts of the earth, of the fact that the world shall not again be destroyed by a Flood.

And as often as the rainbow shows itself to man he is assured of a continued covenant with nature and all that this may imply. This *richer measure* of common grace was not present before the Deluge. Common grace received existence in its richer measure after the devastating Flood of God's wrath. If it had existed in the same measure before the Flood, it would not have been necessary for God to destroy wicked humanity with the Flood, for this richer measure of common grace is intended by God to check sin in its development. But it was necessary to destroy the world with the exception of Noah, his eight souls. Hence, this richer measure of common grace did not exist before the Deluge.

Moreover, with a less rich measure of common grace people live for many years on earth. Common grace assures life on earth and even longevity of life before the Deluge. A richer measure of common grace after the Deluge shortens the days of men on earth. For God in His exuberant grace does not want man to work for hundreds of years in the sweat of his brow, and to be troubled so many, many years with the cares of an earthly life, and for that reason out of pity, sympathy, love, kindness and goodness God shortens the days of man. And we may justly suppose that a still richer measure of common grace would make the days of man still less, and a still, still richer measure of this common grace would prevent people from living at all. God gives this richer measure of common grace because He does not eternally wish to quarrel with man.

And to show that I am not writing down untruths, permit me to quote from a recent author and professor of practical theology. What I quote is very typical and many firm believers in common grace find in this quotation their own ideas respecting the covenant with Noah. The man that I quote is well-known and has gathered for our people very much material. Whether his compiled material is always sufficiently purged of unwholesome elements before it is given to Christian people is not a matter of uncertainty. Let me quote him in the Dutch.

"Ook deze periode (from Noah to Abraham) droeg een eigenaardig karakter. Na den Zondvloed zal de geschiedenis van het mensdom ten tweeden male beginnen. De geschiedenis voor den vloed had echter openbaar doen worden, dat het niet zoo kon, dat er dus *iets nieuws* gegeven moest worden, en anders de geschiedenis slechts eene herhaling zou zijn van die aan welke de vloed een einde had gemaakt. DE HEERE GAF DAN OOK WERKELIJK IETS NIEUWS, en DAT NIEUWS IS EEN RUIMERE BEDEELING VAN GEMEENE GRATIE. Daarvan gaf hij den mensch verzekering in een *verbond*. Vallen reeds in de moederbelofte van Gen. 3:15 de elementen van een verbond op te merken, zoodat daarin als het ware een verbond geschoolen lag, hier heet het rechtstreeks tot Noach: "Ik zal

Mijn verbond oprichten met u, en met uw zaad," enz. Dit verbond blijkt dan te zijn de in verbondsvorm gegeven belofte VAN EEN RUIMERE MATE VAN GEMEENE GRATIE, niet alleen zooals de in de tekst genoemde elementen en ordinantiën van dit verbond daarvan getuigen, maar ook zoozeer de geschiedenis daarvan getuigt. Immers het menschdom betoont zich na den vloed daadwerkelijk een ander menschdom dan voor den vloed. Het betoonde zich nu een menschdom waarvan gezegd kon worden wat Paulus van de heidensche Atheners zeide, 'dat het alleszins gelijk als godsdienstiger' was, een menschdom dus waaraan een RIJKERE MATE WAS GESCHONKEN VAN DIE GENADE, DIE DE DOORWERKING DER ZONDE STUIT. De opgravingen hebben zeer duidelijk aan het licht gebracht, hoe het leven van de oude volken van de oudste tijden af door GODSDIENST werd beheerscht, MAAR DIE GODSDIENST WAS AFGODERIJ.

"Zoo liep ten tweeden male, ditmaal in weerwil van het schrikkelijk gericht der vloed, EN DE GESCHONKEN RUIMERE MATE VAN GEMEENE GRATIE, de geschiedenis binnen enkele eeuwen uit op een ALGEMEENE VERDORVENHEID. Deze verdorvenheid was een ANDERE dan die VOOR DEN VLOED. Toen was het een toestand geweest van vermetel verzet tegen God, en van wrevel en haat, van wreedheid en haat onder elkander, doch nu was het een verdorvenheid waarin de *nu den mensch natuurlijk eigen godsdienstigheid zich niet verloochende, maar zich handhaafde*, de verdorvenheid van een ontaarde godsdienstigheid, een verdorvenheid die nog het menschdom zoozeer kenmerkt. HET WAS DE VERDORVENHEID WAARVAN DE SCHRIFT SPREEKT in ROM. 1:21 v.v., EEN VERDORVENHEID WAARIN DE MENSCH, GOD KENNENDE, HEM NIET ALS GOD HEEFT VERHEERLIJKT OF GEDANKT, MAAR DE HEERLIJKHEID DES ONVERDERFELIJKEN GODS VERANDERT IN DE GELIJKENIS VAN VERDERFELIJK SCHEPSEL, EN DAAROM OVERGEGEVEN IS GEWORDEN AAN DE MACHT DER ZONDE. De Schrift laat ons enkele blijken van deze verdorvenheid zien in haar mededeelingen omtrent den torenbouw, het geweld van Nimrod, alsook omtrent de afgoderij, dat deze zelfs tot het geslacht van Sem was doorgedrongen. En van deze afgoderij met HAAR GRUWELEN VAN ONZEDELIIKHEID EN WREEDHEID, HAAR PROSTITUTIE EN MENSCHENOFFERS, van het overgegeven zijn van een menschdom dat God niet in erkentenis hield, dat wel GODSDIENSTIG WAS EN ZIJN WILDE, MAAR ZIJN DIENST VERKOOS TE WIJDEN AAN GODEN VAN EIGEN KEUZE EN VAN EIGEN MAAKSEL —. Van het overgegeven zijn van dit menschdom AAN DE MACHT DER ZONDE, brengen de opgravingen de sprekendste getuigenissen aan het licht.

"In weerwil dus van andere voorbeelden, die van Job

en zijne vrienden, van Melchizedek en in zekere zin ook Abimelech van Gerar, alsmede in weerwil van het feit, dat de afgoderij in Terahs huis niet een totale maar een dienst van den waren God gemengde zal zijn geweest, kan dus gezegd worden dat opnieuw het Godsrijk wel niet van de aarde verdwenen, maar aan de rand van ZIJN ONDERGANG was gekomen. Opnieuw echter zal de Heere tusschen beide komen, en Zijn Rijk op aarde redden door *wat nieuws* te doen en geven."

You will, of course, pardon me for tantalizing you with so long a quotation. Comment on this quotation ought, however, not to take less space. But I shall not criticize this quotation at length. Another editor in this monthly will come to this covenant conception in time and will thoroughly discuss the nonsense of many of the above statements. Yet permit me to render a few objections, after which a brief explanation of this covenant is in order.

We dare write that this explanation of the covenant with Noah is a complete failure. Many will, undoubtedly, respond as did a Professor in Systematic Theology did a few years ago when questioned about this explanation of the covenant with Noah. He said: "I am not responsible for such teachings." No one would blame him. And let us blame no one who casts this explanation of the covenant with Noah overboard.

If this quotation says anything, it tells us that a richer measure of common grace, intended by God to check the development of sin, is responsible for the refinement of sin. Granted that religion in the form of idolatry did not exist before the Flood. Before the Flood when the measure of common grace was not so rich, men lived in hateful opposition over against God, hated each other, were envious and lived not as religious beings, serving God, but as people who refused to worship any God. After the Flood, a richer measure of common grace is granted by God. This richer measure of common grace is designed to check evil. The result is idolatry. The form of wickedness is different, thanks to this richer measure of common grace. This difference in form we designate as refinement of sin. If anything men have become more wicked after the Flood than before. For sin in refined form is greater sin than sin not so refined. (Cf. Godet, The Epistles of St. Paul, p. 60.)

This quotation is also very inconsistent. When it mentions immorality, prostitution and human sacrifices. These things accompanied the idolatry of the times. These very forms of evil the richer measure of common grace must check. But the quotation itself attests that such is not the testimony of Scripture nor of history's exploitations.

Or did God perhaps take this richer measure of common grace away after a time? The quotation seems to

want to teach that idea also. And the first chapter of Paul's epistle to the Romans is called upon to render this believable.

If mankind with a richer measure of common grace comes to idolatry, gross immorality, prostitution and cannibalism, then it is a mystery to us what good a richer measure can do for mankind other than render it more condemnable and guilty. What good did it do if it ultimately led to refinement of sin? And if this is not the exact meaning of the quotation, we then must come to the conclusion that mankind did start out with this richer measure of common grace, but later on God for some reason put it out of commission, so that mankind wanted to build the tower of Babel, and Nimrod wanted to rule mankind in his ferocious tyranny. That God promised a richer measure of common grace and later on did not give it anymore is a terrible idea. If the quotation means to say that the sins mentioned in Romans 1:21 f.f., were the common sins of mankind, in spite of this richer measure of common grace, then what good is such a richer measure of common grace? And if the quotation means to say that this common grace was guaranteed to Noah and his descendants, but later on was taken away, so that mankind was surrendered to itself, then we make God arbitrary. When did Reformed theology permit us to view God as arbitrary? It was His purpose, by granting this richer measure of common grace, to prevent just exactly such sins as idolatry, immorality and harlotdom. Yet He takes it away. Since when is it permissible to teach that God takes away what he has solemnly promised in His covenant?

We dare say that an explanation of the covenant with Noah as given in the above quotation is no explanation whatsoever. It is jammed full of unproven, inconceivable and conflicting statements. The covenant with Noah is said to be the foundation or basis for the theory of common grace. And the above quotation is a typical description of the foundation for the theory of common grace. No wonder our Synod said that the theory of common grace needed some solid study.

(Solid study of the above quotation will, however, make you a fanatic for inconsistencies.)

Perhaps the above quotation rests upon the idea that God willingly gives a richer measure of common grace, designed to check sin in its development, IF MAN WILL USE IT TO THAT END. The quotation points in this direction. Even though such an idea be thoroughly Pelagian; as un-Reformed as anything could be. And that this idea is by no means foreign to the author of the quotation is very evident from the following words. Speaking of the children of the covenant the author has written in Catechetiek, p. 146: "En nu is door Gods genade wel de macht der zonde in hen gestuit, niet alleen door de gemeene gratie, maar meer nog door de verbondsgenade, — maar die macht is in hen niet gedood. Zij openbaart zich op allerlei wijzen, en WINT IN

MACHT NAARMATE MEER AAN HAAR WORDT TOEGEGEVEN."

No, we do not deny that there is development of sin in the life of the individual, but we cannot see how man with a rich measure of common grace, given by God and by Him intended to check sin in its development in the life of the individual, permits of this TOENEMEN IN KRACHT NAARMATE MEER AAN HAAR WORDT TOEGEGEVEN.

The author quoted in the foregoing influenced our last Synod into the adopting of the three points. When he did so he undoubtedly had the above ideas of common grace in mind. That there was common grace he bravely affirmed. Whether he told the Synod that in his opinion God could arbitrarily withdraw it and that man can use it as he sees fit, we cannot say.

If this is the grace advocated by Synod in the three points then all Christians in the Christian Reformed Church ought to rebel. To sign three points of that kind is impossible for any Reformed man. We dare to call them Pelagian and Arminian. In spite of Prof. Schoolland's inability to find anything Pelagian or Arminian in them. Refusal to see this is another thing.

I refused to sign the three points of Synod because they are Pelagian and Arminian. Not only on the proof rendered in the foregoing but also on other grounds not expressed. By adopting the three points Synod grants the liberty to teach concerning the covenant with Noah as taught in the above quotations. Making God arbitrary is the best proof for conformity to the world.

B. J. D.

GEEN KRUIS, GEEN KROON

Neen, zonder kruis geen kroon!
Maar zonder kroon wel menig kruis
In hart en huis,
Mijn zoon!

Waar 't leed gedragen wordt,
Maar zonder ootmoed bij de schuld,
En 't hart niet duldt
Maar mort!

Waar 't kruis wordt nagesleept,
Vertoond, verheerlijkt, opgekleurd,
En 't hart niet treurt,
Maar dweept!

De lijdzaamheid des Mans,
Des Christens, die in God gelooft.
Zij slechts is 't hoofd
Een krans.

Maar dezen werpt hij neer
Voor Hem, die 't kruis droeg zonder schuld,
Aan Hem de hulde,
En de eer!

Nic. Beets.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Application for entry as second-class matter is pending

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 7

APRIL, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

SEEKING THE THINGS ABOVE

If ye then be risen with Christ seek those things which are above where Christ sitteth on the right hand of God. —Col. 3:1.

A stream rises no higher than its source, but it surely seeks its own level.

Restlessly the turbulent mountain-stream rushes on in search of ocean or lake. It tumbles over rock and boulder, roars through narrow mountain-passes, creeps through caves and tunnels, meanders around the rocky masses too high to climb and too hard to pierce, presently curves through wood and dale and more quietly glides over field and meadow, yet still seeking and advancing till it finds its own level in the deep bosom of the ocean.

So man's life continually seeks the level of its source.

What a picture of restless, agitated search human life presents! Every soul has its ambition. Every human heart has its object of affection. Every human being has his fancied treasure in quest of which he searches and seeks, for the which he toils and labors, after which he aims and strives in the world. Where man's treasure is, there is his heart. And his heart determines the direction of his thinking and willing, aspiration and ambition and all the tendency of his life and walk. As the angle of the rocket-tube determines the direction of the missile ejected from it and the object of its aim, so the attitude of a man's heart determines the direction of his life and the object of his search.

The natural heart has its life-spring below. It is earthy and cut off from the heavenly source of life from above. It is carnal, sinful, worldly. And, therefore, the natural mind seeks earthy things, things that are below. He stoops downward to the earth, according to the law of spiritual gravitation. His earthy eye is fascinated by the charm of earthy things separated from the things above. His carnal mind is filled with them. All the desire of his heart is attracted by them as by magnetic force. All his affection is lavished on them. All his ambition is concentrated upon things below. All his energy is spent for them. For things that are on the

earth he lives and for them and with them he dies

So crowded with things below is the natural heart that there is room for naught else. Now it is ravished with earthly business which so takes possession of every thought that the eyes refuse to close in restful sleep at night. Now it is charmed by the prospect of wealth and Mammon is in all its thoughts and desires. Here it is lured by greatness of name and fame; here it is in quest of great power and might in the world. Now it thirsts after learning; now it lusts after pleasure

But no matter how and no matter where and no matter what,—the natural man is of the earth earthy, and he seeks the things that are on the earth.

The things below.

And seeking them with his sinful and carnal heart and mind, he walks in covetousness, idolatry, fornication, inordinate affection, uncleanness, evil concupiscence, lying, blasphemy

And searching for things below he gathers for himself treasures of wrath unto destruction.

Restlessly the stream of life of the natural, carnal man rushes onward and downward, gathering force as it advances on its course, reaching out for things below, lower and still lower, till it finds its proper level

Outer darkness!

Christ is risen!

What a blessed gospel in the midst of this carnal, sinful, earthy, stooping and searching, downward rushing mass of humanity, seeking for things that are on the earth! What a message of joy in that one brief announcement: Christ is risen! For it means for His people, that the source and spring of their life is risen and is now and henceforth and forevermore in heaven, at the right hand of God!

For it is Christ that is risen. The message is not that somebody, some individual, some man among men, some happy individual exception to the great mass of humanity is risen from the dead. Merely that and nothing more would be of no avail to us. We would in that case perhaps marvel and wonder at the glory of such an one, so highly exalted above things that are below. But he would be outside of our earthly life, a stranger to us, lifted out of our midst as a rare exception to the general mass

of men. But the main source of our life would not have been raised; it would still be from below, and after having been informed that someone had been raised above them we would still go on seeking the things that are on the earth, unconcerned about the things above as ever.

But it is Christ that is risen. The One appointed and ordained by God the Father to be our Head and blessed Redeemer, our great Deliverer from the power of sin and death. He is ordained and qualified to be our Prophet, speaking to us, powerfully speaking to us in the name of God and of Him, speaking so that the darkness of sin dissipates from our sinful and carnal minds as the morning-mist vanishes before the rising sun. He is our High Priest, to offer Himself a sacrifice without blemish to the Father in our stead; to bless us with blessings spiritual and eternal from above; to warm our icy hearts into flowing streams of a new love such as earth never knew. He is our King, fighting for us the battle against our enemies, taking our captivity captive, downing the throne of the Prince from below that had been established in our hearts and minds, and establishing there His own dominion of righteousness and peace and life

He is risen!

Down into the depth of death He went, descending into its darkness with our sin and guilt, in the likeness of sinful flesh, as the humbled Servant of the Lord. The raging billows of wrath and death went over Him, seemed to swallow Him up, angry, furious. But He arose. Death could not hold Him. In death He grappled with death and conquered. In hell He battled with him that had the power of death and corruption, God's antagonist and ours, and prevailed. He went into death to kill death and pass on the Victor over all. He descended into the grave to reappear on the other side of death and Hades, glorious, heavenly, Christ, the Lord of heaven.

For mark, now, He is risen.

And His resurrection is not a mere return. Christ does not reappear in the likeness of sinful flesh. The grave marks the dividing line between the suffering Servant of Jehovah, in the likeness of sinful flesh, earthy and corruptible in human nature, and the glorious Lord of heaven, clothed with new, celestial, eternal life and majesty. In vain do you turn to the grave in Joseph's garden to watch for the return of the Man of Galilee as you knew Him in the state of His humiliation. He was lifted up never to return to what is earthy and corruptible

Such, indeed, was the resurrection of Nain's widow's son. His raising was a summoning back from Hades' sleep into the realm of the present, the earthy, the corruptible. Such, also, was the raising of Jesus' friend from Bethany, and of Jarius' daughter. Their resurrection was a calling back into former things. Still they were of the earth earthy; still they were mortal and corruptible; still the grave had power over them and presently claimed them again.

But not so with regard to the resurrection of Christ. He did not return, but passed through the grave. He

entered into Hades on its earthly side and reappeared on its heavenly side. His death swallowed up the likeness of sinful flesh, and His grace yielded the glorious Lord of heaven. He is risen to new, exalted, heavenly life.

Risen is the Lord!

And Christ and His people are one.

Inseparably united are they.

United in His death, united in His glorious life they are. United as the Head and the body; as the Vine and the branches.

"Made like Him, like Him we rise;

Ours the cross, the grave, the skies."

United with Him they are in God's eternal thoughts of peace, when in free and unfathomable and immutable love He predestined that they should be made like unto the image of His Son, that he might be the First-born among many brethren.

United with Him they are when His blessed body is nailed to the accursed tree, and offering Himself a sacrifice without blemish, pleasing to God, He descends into lowest hell, to suffer their agony, to bear before God their guilt, to remove for many the burden of God's wrath. His death is their death. And it is the death of that earthy, corruptible, carnal nature that stands in enmity against God and that seeks the things below.

And when, upon a summons from the Father above He breaks the shackles of death and corruption and issues forth in glory from the grave in Joseph's garden, clothed with celestial majesty, filled with the life which is from above; and when presently He is still lifted up and, forevermore leaving things mundane, ascends to heavenly spheres to sit in His father's throne,—then they are still in Him, inseparably united according to God's firm decree.

And then He receives the Spirit; and through Him He enters into our hearts and lives, earthy and carnal and corruptible by nature, with streams of heavenly blessings, renewing, enlightening, overpowering in love spread abroad in our hearts. And He unites Himself with us forever as the new and eternal spring of our life.

Beloved, ye are risen with Christ. The source of your life, of your thoughts and desires, aspirations and ambitions is no more from below; it is above

Where Christ sitteth on the right hand of God!

How appropriate, then, is the admonition: Seek the things that are above!

And the things above are all implied in that one clause: Christ sitteth on the right hand of God! It means victory. Victory over sin and death, the devil and his host and all our enemies. For He led captivity captive. It means a treasure of heavenly and spiritual blessings of grace, for they were His spoil in the battle to distribute among His people. It means wisdom and righteousness and sanctification and complete redemption, life with God in the perfect communion of His covenant friendship. It means final victory and perfection, the ultimate destruc-

tion of all that is of darkness and hell and the glory of God's tabernacle over all in His eternal Kingdom.

Seek them! Seek not the things that are below, on the earth. Seek the things above.

How proper this word!

Or is it not true, that though our life is hidden with Christ in God, and the fountain of our life is no more below but above, where Christ sitteth on the right hand of God, yet we are far from being perfectly delivered from the body of this death? Is it not your experience as well as mine, that there is still that in us that stoops to the things of the earth, corruptible and carnal? And is it not true that the life of God's people at the present time suffers at a thousand points just because they are forgetful of their heavenly life-source, forgetful of their heavenly treasure, forgetful of their heavenly calling and of their heavenly inheritance and are too often so burdened and filled with the things of this world, that they cannot set their minds on the things that are above?

Yet, Christ is your life. And the things above are your real treasure. Seek them. Set your mind on them. Lavish your affection on them. Let the stream of your life flow toward them. Let them be the directing power of your thinking and planning, your desiring and longing, your aspiring and striving. Let them fill your hearts and minds, direct your lives, your walk and talk and entire conversation.

Stoop not again to things below. Love not the world neither the things that are in the world. For they pass away. He that seeks the world will perish with it in the end.

But seeking the things above hope fills our breasts. For presently Christ who is our life will appear. And then we shall appear with Him in glory.

To be like Him forever!

—H. H.

DE ZIELE BETRACHT DE DEUGHT DER NEDERIGHEYT

Wanner de Hemel geeft zijn zegen
Van eenen schoonen Sommerregen,

So valt de golf wel over al,
Maar al wat hoog is en verheven,
Daar komt het water afgedreven,

En vloeyt in 't allerlaegste dal.
Dat is wat schoons, om mij te leeren:
So vloeyt de milde Geest des Heeren,

In 't needrigh en ootmoedig hert.
O needrigheyt, so hoog te roemen,
Wat draegt uw grond al schoone bloemen.

Och of mijn bergh een diepte wert!
Och konde ick kleyn zijn en gebogen,
En Godt in mijne ziel verhogen,

Wat souder van die hoogten of
Al lieflijk water in mij vloeyen,
En doen mijn Geest so lustig bloeyen,
Als eene schoone Rosen-hof.

—Jan Luyken.

ALLE MAN IN 'T GEWEER

Die woorden beschrijven den huidigen toestand onder ons.

De Christelijke Gereformeerde Kerken gelijken eene belegerde stad.

Men ducht blijkbaar gevaar. Er broeit iets. Klept ginds niet de noodklok? Hoor, tromgeroffel! Iemand heeft alarm geblazen. "Burgers, ontwaakt!" "Er is oorlog op til!" "Vergeet uw onderlinge geschillen, schaaft u aaneen, sluit de gelederen, presenteer 't geweer, maak u vertrouwd met de nieuwe stukken!" De officieren onderwijzen. Er wordt druk geëxerceerd. Hoogvliegers rapporteeren troepenbeweging tegen het oosten. "Naar de wallen, oostnoordoost!" 't Wachtwoord is: *driehoek*. De oude Grieksche-Macedonische phalanx is het model, waarnaar de opmarsch zich richt. Een snelle renbode! "Brand in 't Westerkwartier, Generaal!" Eene lichte onpasselijkheid. Gemompel onder the stafofficieren van: *oude kwaal, zenuwtoeval, 't hart!* Een frissche teug koud waters. Terugkeer van kleur en stemgeluid. En spoedig daarop, eerst nauwelijks hoorbaar, maar later met meerdere vastheid:

"Mannen, weest niet bezorgd. Onze regeering heeft met alle gebeurlijkheden gerekend. Wijzigingen in ons oorspronkelijk krijgsplan zullen geen noemenswaardige schade doen aan den eigenlijken veldtocht. Onder de manschappen, vooral onder de ouderen, mogen er gevonden worden, die aan de nieuwe stukken niet kunnen gewoon worden, en waarop derhalve geen staat valt te maken; de meeste leiders van ons volk, inzonderheid de meer wetenschappelijk aangelegden, zijn het onderling nog altijd vrij goed eens, ook bij alle verschil van tactiek; en zolang dezen pal staan, heeft de vijand geen kans. De mogelijkheid bestaat, dat we tijdelijk slechts verdedigenderwijze zullen kunnen optreden, voornamelijk, om de manschappen degelijk te kunnen onderleggen in de beginselen van den modernen krijgsdienst. Maar als straks de hulptroepen, die in het buitenland worden aangeworven, onze oostelijke grenzen in veiligheid zullen gesteld hebben; dan zullen we ongetwijfeld, zonder ons aan een al te groot gevaar bloot te stellen, kunnen overgaan tot den aanval tegen het Westen. Daarom thans de posten betrokken, en met de hand aan 't geweer achter de verschansingen, verleden zomer opgeworpen, met behoorlijk zelfvertrouwen den vijand afgewacht. Weest sterk, en hebt goeden moed! Het geldt onze eigene zaak."

"Dat hij kome!"

"Hij, die beweren durft, dat de Synode van Kalamazoo overhaastig handelde en zekere uitdrukkingen, voorkomende in de Gereformeerde Belijdenisschriften, niet juist interpreteerde; en die handhaaft, dat, waar de breedste vergadering iemand voor Gereformeerd verklaard heeft in de fundamentele stukken der leer, zooals die geformuleerd zijn in de Formulieren van Eenigheid, eene mindere vergadering een zoodanig persoon niet uit het ambt kan zetten, tenzij deze sedert dien tijd eene censurabele zonde heeft begaan; en die tevens staande

houdt, dat indien er van zulk eene misdaad sprake is, de zaak dan voor den kerkeraad moet worden gebracht, wijl zij valt onder de tucht der censure, en alle disciplinaire actie van den kerkeraad dient uit te gaan; en eindelijk, die van oordeel is, dat een kerkeraad, als hij zich verongelijkt gevoelt door de handeling, de afzetting, eener classis, appelleeren mag op de eerstvolgende Synode. Als krijgsman mag ik het diepe inzicht missen, dat sommigen hebben in geestelijke en kerkrechtelijke zaken; maar het wil mij voorkomen, dat een heele Synode en twee Classes het beter weten dan twee á drie eenvoudige leeraars en hunne kerkeraden. In elk geval ben ik geroepen, om de Kerk te verdedigen. En daarom zeg ik: laat hem komen, deze vijand! De Christelijke Gereformeerde heirscharen staan hun man!"

"En wat zou hij eigenlijk kunnen doen? Zijne wapenrusting is oud. Onderscheidene principieele stukken dateren uit de zeventiende, sommige zelfs uit de zestiende eeuw. Verscheidene van zijne ideeën en begrippen treft men reeds bij mannen uit het grijze verleden aan. Onder zijn land- en tijdgenooten, die het geloof der Reformatoren 't liefst verklaren uit den geest der middeleeuwen, staat hij feitelijk alleen. Bondgenooten vindt hij er niet onder. Wie gelooft thans nog in den doodstaat des zondaars, de noodzakelijkheid der wedergeboorte, de praedestinatie, de verkiesing van eeuwigheid, de verwerping, de vleeschwording des Woords, en de ingeving en de onfeilbaarheid der Heilige Schrift? Wie? Niet slechts gaan dan ook de mannen der moderne wetenschappen hem schouderophalend voorbij, maar den 'revivalist' en 'social-reformer' is hij evenmin sympathiek. Heeft hij niet zeer onlangs nog veel van zijn populariteit ingeboet, toen hij uit beginsel zich tegen 'prohibition' verklaarde? Allen waren er voor, hij was er tegen. Hij is eigenlijk tegen elke goede beweging om de wereld beter te maken. Ook in de zaak van vrouwenstemrecht verschildte hij van de meerderheid. En van Schriftcritiek is hij al zeer afkeerig. Daarin gaat hij zóó ver, dat hij zelfs de menschen van de zoogenaamde lagere critiek haast niet met rust laat; alsof er geen sprake ware van een menschelijken factor in de historische samenstelling der Heilige Schrift. Hij redeneert maar altijd weer, alsof de gansche Bijbel in al zijne consequenties en gevolgtrekkingen, Gods onfeilbaar Woord ware. Uit dat beginsel leeft hij. En dat maakt hem voor anders denkenden beslist ongenietbaar. Ook is hij stijfhoofdig."

"Vergelijk daar nu eens even mede de sterkte der macht, die tegen hem over staat. Daar hebt ge vooreerst de publieke opinie van alle tijden, landen en volken. Heeft de volksmassa ooit uit zulk een beginsel geleefd? Wortelde de algemeene menschelijke samenleving ooit in den rotsbodem van Gods Woord? Vroeg de groote menigte niet steeds om ijdele filosofie, kunstgenot en vermaking van het vleesch? En wanneer heeft de mensch ooit slecht van zichzelf gedacht? Zelfs de Kerk heeft zich meestal geschikt naar den mensch. Ook moet dat misschien niet

geheel veroordeeld worden. Men mag zich toch wel schicken naar de omstandigheden en naar het bevattingsvermogen der hoorders. Het gezond verstand leert zelfs, dat men uitersten dient te vermijden. En zie, dat is het nu juist. De broeders zijn te radicaal. Zij gaan te ver. Wat zij zeggen, is wel waar. Het kan niet worden ontkend, dat zij in de fundamenteele stukken der leer, zooals die in de Confessie geformuleerd zijn, Gereformeerd zijn; maar, —nu ja, daar is sedert de vaststelling der leer toch ook veel nieuws bijgekomen. En daaruit zou door deskundigen eene leer geconstrueerd kunnen worden, die niet ten volle zou overeenstemmen met zekere krasse uitdrukkingen in de geschriften der broeders. En nu heeft de Synode, kennelijk uit voorzorg, om de kerken voor eenzijdigheid te bewaren, gezegd, dat er van de later verkondigde leer, ook enkele elementen, niet geformuleerd en zeer verspreid, worden gevonden in de Formulieren van Eenigheid. En omdat de Synode het zegt, moeten de broeders het nazeggen. In elk geval mogen ze de Synode niet tegenspreken. Immers, de Synode bepaalt, wat de leer der Kerk zal zijn, of is. En daar moet men zich aan onderwerpen. Anders krijgt men revolutie. En waar de broeders om het geweten voor God zulks niet konden doen, en met het oog op den ernst der zaak en hare belangrijkheid voor de kerken ook niet durfden zwijgen, daar werd het de droeve taak der Classis, om hen buiten de gemeenschap der Christelijke Gereformeerde Kerken te plaatsen. Dat geschiedde dan ook."

"Doch nu ligt het feit er toe, dat er zwakke menschen in onze kringen gevonden worden, die toch nog naar de redeneeringen van die broeders willen luisteren. Sommigen schijnen zelfs van oordeel te zijn, dat die broeders geen ketters zijn. En die de Synodale en Classicale vergaderingen hebben bijgewoond, en ook de jongste geschiedenis der kerken eenigszins kennen, zijn van de rechtvaardigheid hunner uitwerping geheel niet overtuigd. Dat zijn natuurlijk domme menschen, dat spreekt wel vanzelf. Maar zij zijn er dan toch. En die menschen zijn nu een gevaar voor de Christelijke Gereformeerde kerken. Die moeten tot een ander inzicht gebracht worden. Die moeten onderwezen worden. En daartoe nu is vooral deze veldtocht ondernomen. Professoren en de meeste predikanten kwijten zich dapper van hunne taak. Overal onderwijzen zij het volk. Doch zij kunnen het alleen niet af. Het veld is groot, en er is overal behoefte. Licht ontbreekt blijkbaar allerwege. Vooral het eerste punt schijnen de menschen maar niet te kunnen vatten. En natuurlijk, dat geeft de ketters gelegenheid hun slag te slaan. Want die verstaan 't puntje. En 't volk laat zich verleiden. Daarom moet alle man de wapenen aangrijpen, om de Kerk te bewaren bij de leer der Synode."

"Alle man in 't geweer!"

Dus sprak de bevelhebber der troepen.

H. D.

CONFLICT

By faith Abel offered unto God a more excellent sacrifice than Cain by which he obtained witness that he was righteous, God testifying to his gifts; and by it, he being dead yet speaketh. He. 11:4.

The prophetic announcement of Gen. 3:15, implying that Adam and Eve were to be the progenitors of a two-fold seed antagonistic to each other goes into fulfilment immediately after the fall in the birth of the first two sons of which Scripture makes mention. Neither is the conflict between these two parts of the one human race, existing side by side in spiritual enmity, delayed. At the very dawn of history the antithesis between the children of wrath and the children of grace is very marked. In Cain sin reveals itself as enmity against God and as reaching out for the things of this world. In Abel the grace of God becomes manifest, clinging to the promise and willing to be stranger and pilgrim in the world for the city that hath foundations. In these two sons of our first parents we see the typical commencement of the conflict between the children of God and the children of this world, as it is continued between Henoah and his generation, Lamech and Lamech, Noah and the wicked world, Abraham and Nimrod, Jacob and Esau, Jerusalem and Babylon, Christ and Antichrist. Enmity exists and this enmity becomes manifest immediately after the fall as soon as the prerequisite conditions are existing. Cain's murder is not merely fratricide,—it is the murder of the righteous by the unrighteous, the beginning of the conflict between the godly and the ungodly. And its history is intended to reveal that no human ties of blood relationship and natural love are strong enough to wipe out the antithesis between light and darkness or to prevent combat between them.

It has been suggested and it is not impossible that Cain and Abel were twin-brothers like Jacob and Esau. The conjecture is based, as far as the text is concerned, on the fact that before we read of the birth of Abel we do not again find the words: "And Adam knew Eve his wife," while we do find the same statement again in vs. 25 where the birth of Seth is recorded. This would bring the conflict arising from the spiritual antithesis within the domain of closest brotherly relationship from a natural point of view, the same as in the case of Esau and Jacob. It is certain that Cain was endowed with the greater natural gifts. He must have been physically the stronger, and he must have been gifted with those talents and powers which make for the great man of the world. This may already be deduced from their names. When the first son is born, Eve calls him Cain and says: "I have gotten a man from the Lord." But the second son calls to her mind the frailty and vanity of human existence and she names him Abel, breath or vanity, a weakling. This may also be deduced from their respective occupations, Abel choosing the quiet pilgrim-life of a shepherd, but Cain turning his ambition to the earth, to grapple with the curse that was on the ground and to labor for the development of the things of the world. The same traits become manifest later in Cain's genera-

tions. They are men of power and talent, men that turn their attention to the world's business and that become worldly famous and powerful. And finally, this is evident too from the fact, that Cain is physically the stronger in the conflict and kills his brother Abel. And we remark that this difference between the two first sons is characteristic of all history. It is not the children of light but the ungodly that are endowed with greater gifts and that with them turn to the world to find their portion there. The strong and noble are not generally found within the circle of God's people. These belong to the things that are naught. And this again is in harmony with God's expressed purpose, in order that no flesh should glory in His presence.

In the historic, external sense of the word, Cain and Abel were both children of God's covenant, though spiritually the former was a stranger to its fellowship and life. It is true, in a formal manner God's covenant of grace had not yet been revealed and established. Neither had a single tribe or nation been singled out as the covenant-people in distinction from the other families of the earth. But neither can there be any doubt that God's covenant had been maintained and revealed after the fall, that Adam and Eve were essentially in the covenant, and that, though it were still in a general form, the promise of the covenant had been given them. And since as yet no other family or tribe existed, singling out and separation could not take place. Cain and Abel were born from covenant-parents and were as such covenant-children in the external sense of the term. As such they had many things in common. They both received the same outward gifts and dealings. They had the same direct traditions, Adam and Eve informing them about the early history of creation and the fall. They were acquainted with Jehovah and His Word, with the state of original righteousness and the lapse into the sin and death of their parents, the curse that now was pronounced upon all things, the announcement of a coming conflict, the promise of a seed and of final victory, the proper sacrifice to the Lord as a means and symbol of exercising communion with their God, the necessity of a righteousness not their own and not by their own works. All this they might know. It may be admitted that there is a danger that we carry the fuller and brighter light of later revelation into that early period of human history, and that it is easy to fall into the error of ascribing to the early actors on its stage a knowledge and insight into things spiritual which they could not possibly possess. But there is also danger in the opposite direction, danger of minimizing in our estimation the treasure of revelation which even at that early period might be and was actually possessed. We must not underestimate the value of the direct tradition Cain and Abel received from their first parents, who could relate by experience of the state of righteousness and life, in contrast with the state of corruption and death. Neither must we forget that the immediate surroundings reminded them forcibly of former things. The garden of Eden had not been removed, even though the way to the tree of life was

barred. And above all we must remember that besides all the knowledge they gained by way of tradition, they were the subjects of direct revelation, God speaking to them. Not only Abel received positive testimony that he was righteous, but God revealed Himself also directly to Cain and spoke to him.

In the light of this knowledge we must undoubtedly also view their offering and judge of the difference between their respective sacrifices. In the sacrifice as such we must see the beginning of what later constituted the sanctuary. It was a means and symbol of exercising covenant-communion with God. In and through the sacrifice the offerer approached Jehovah and entered into His covenant-friendship. Now, Cain as well as Abel brought an offering unto Jehovah. Both sacrificed. Cain, therefore, knew God. He is not to be compared to the heathen of a later date, that bowed before man and beast and creeping things. Into such sinful foolishness Cain had not yet fallen. But he surely is the man that knew God and refused to glorify Him as God. And this is manifest from the difference of their sacrifice. It is thought by many that this difference must be conceived as merely subjective. It is found in the respective attitude in which the two offerers brought their sacrifice. Cain feared not the Lord. He had no faith. And in this unbelieving attitude he brought His offering unto Jehovah. And it is for this reason that the Lord had no respect unto his offering while He accepted Abel's. But we do not believe that this view is in harmony with the meaning of the text, neither does it fully explain the difference between Cain's sacrifice and that of his brother. Surely, Cain offered in unbelief and Abel in faith. And without faith it is impossible to please God. But this unbelief also became manifest in the nature of the offering each brought unto God. Thus it is stated in the text of Gen. 4. For Cain brought unto the Lord of the fruit of the ground an offering unto the Lord, and Abel of the firstlings of the flock and of the fat thereof. Thus it is also stated in He. 11:4. Abel brought a more excellent sacrifice than Cain. The mere fact that Cain was a tiller of the ground and Abel a keeper of the flock does not explain this difference. For it would have been easy for Cain to obtain a firstling of the flock and offer it. But from the point of view of Cain's unbelief and Abel's faith the difference in their offering is quite plain. Abel brought a bloody offering. That bloody offering was a confession on his part that without atonement it is impossible to enter into covenant-friendship with God, righteous and holy. He knew God spiritually, by faith. He knew himself as unworthy and sinful. And he clung to the promise of the seed that would overcome the serpent and crush its head in final victory. And thus, in obedience of faith he followed that form of sacrifice which the Lord undoubtedly Himself had taught men, when He made them coats of skins, providing a covering for their nakedness through blood. But Cain believed not. He acted as if on the basis of his own works and gifts he could be pleasing to God. He knew not God, neither himself in his sin. And in unbelief he offered of

the fruit of the ground, claiming for it as a work on his part meritorious value and a righteousness for himself on the basis of which God would be obliged to accept him. Abel's offering is that of the humble and contrite heart, hungering and thirsting after righteousness and clinging to the promise; Cain's that of the self-righteous man of the world, who imagines that God ought to be pleased when he offers unto Him some of his possessions. Abel offered as the righteous, Cain as the ungodly.

The result is that Abel's offering is accepted and Cain's was not. God had respect unto Abel's offering, not unto Cain's. All such sacrifice as that of Cain is an abomination to Jehovah. For "The Lord is far from the wicked, but He heareth the prayer of the righteous." Prov. 15:29. And: "The way of the wicked is an abomination to the Lord, but He loveth him that followeth after righteousness." Prov. 15:9. And: "The sacrifice of the wicked is an abomination to the Lord, but the prayer of the upright is His delight." Prov. 15:8. This language is quite in conflict with that employed by the present day philosophers about three or four different kinds of good; in conflict, too, with the second and third point of the now famous three as they are declared by synodical authority. For according to these there is an influence of God upon the life of every natural man, which enables him to do good, though his heart is not renewed. How beautifully this would apply to Cain, lived he but in our day. Cain's sacrifice would be called good without any doubt, the result of an influence of God upon him, whereby he was enabled to bring it. And how are not similar Cain's offerings, brought by the rich of this world for a cause of the world, lauded and declaimed till all the world is acquainted with the fact that Cain sacrificed of the fruit of his ground and is praised for his goodness and generosity! Yes, but Cain's offerings and prayers are an abomination to Jehovah. Abel's offerings are pleasing to Him and are respected by Him. In what way Jehovah revealed His pleasure and displeasure with regard to Abel's offering and Cain's respectfully is not expressed in the text. But in the light of what follows with respect to God's speaking to Cain and in the light of He. 11:4 we may draw the conclusion that there was a direct revelation concerning this matter to the two offerers. And we may also read between the lines that Abel took God's part and with Him, in his testimony to his brother Cain condemned the latter's sacrifice. This kindled Cain's wrath. His countenance fell. His heart hardened and is filled with bitterness. He hates the righteous God and the righteous Abel for condemning the sacrifice with which he himself is so well-pleased. He begins to plan revenge. Just as the world today is filled with bitter hatred when the child of God takes God's part, and on the basis of His Word condemns all the glittering sins and sacrifices of the wicked, which men praise so highly; so Cain deeply resents the condemnation of his abominable offering to the Lord. And he wreaks vengeance upon Abel, causing the earth to drink his blood as the first martyr in the cause of God's party in the world.

But God takes Abel's part. For even during his life he obtained witness from God that he was righteous. And though overcome physically by the stronger Cain, spiritually he was the victor by faith and he still speaks though being dead. And after his death God deals with his murderer. He is Abel's covenant-friend. And He will surely bless them that bless His friends and curse them that curse them. The earth takes Abel's part and cries to God with a voice of blood. And the Lord listens and sends Cain accursed as a vagabond over the earth. He must roam and be accursed, yet as such he must still serve God's purpose. Cain thinks that he cannot bear that curse for every one that meets him will kill him. But God's counsel is different. Cain may not be killed. And the very possibility of it is prevented by a sign upon the accursed, warning every one and threatening sevenfold vengeance upon whomever would lay hands on the vagabond. Grace this sign surely is not. Grace and curse surely do not go together. But Cain must serve God's purpose. And he must serve it as the vagabond, wandering and roaming with no place in all the earth that does not curse him. For this purpose God hath raised him up. He is the living testimony that God takes His people's part. And until he shall have fulfilled this purpose of God he may not die, he must live and murder upon him will be avenged sevenfold. Thus the heel of the woman's seed was begun to be hurt by the seed of the serpent. But the victory was Abel's. His blood cried and still cries, together with the blood that flowed from the heel of the woman's seed ever since, till the Great Friend of all His people shall justify and glorify them perfectly and wreak His terrible vengeance upon all that have hated them in the world.

H. H.

DE HEERE GOD

Welgelukzalig is het volk, wiens God de HEERE is. Welgelukzalig is hij, die den God Jakobs tot zijne hulp heeft, wiens verwachting op den HEERE, zijnen God, is; die den hemel en de aarde gemaakt heeft, de zee en al wat in dezelve is; die trouwe houdt in der eeuwigheid. Dat de eenzame zich verheuge en geschal make met vrolijk gezang, want zij zal niet beschaamd worden, noch te schande worden; want haar Maker is haar Man, HEERE der heirscharen is Zijn naam; en de heilige Israëls is haar Verlosser; Hij zal de God des ganschen aardbodems genaamd worden. "Zalig moet men noemen, Die hun Maker roemen Als hun HEER en God; 't Volk, door Hem te voren Gunstig uitverkoren Tot zijn erv' en lot." Dezulken hebben een eeuwig verbond met God.

Hun God is de HEERE. De Schepper van hemel en aarde, die alle dingen gewrocht heeft om Zijns Zelfs wil, heeft speciaal Zich dit volk geformeerd, zij zullen Zijnen lof vertellen. Hij schiep het naar Zijn eigen beeld, opdat het Hem recht zou kennen, van harte liefhebben, en met Hem in eeuwige zaligheid leven zoude, om Hem te loven en te prijzen. Ook heeft Hij dat volk liefgehad met een eeuwige liefde en daarom getrokken met goedertieren-

heid; Hij heeft hen te voren verordineerd, den beelde zijns Zoons gelijkvormig te zijn, herscheppend getrokken uit de macht der duisternis, en overgezet in het Koninkrijk van den Zoon zijner liefde, en Hij heeft hen gemaakt tot koningen en priesters, opdat zij zouden verkondigen de deugden desgenen, die hen uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht. De God des verbonds heeft tot dat volk gezegd: Ammi, Ik ben de HEERE, uw God; en daarop heeft dat volk geantwoord: O mijn God!

Dus is God in de geschiedenis zijn volk bekend geworden met den naam HEERE. De Schepper van het Heelal is de HEERE der Historie. God schiep de Schepping met een doel. En dat doel is niet maar, dat die Schepping er zou zijn, goed en heerlijk zou zijn, en voorts in haar heerlijkheid zou voortbestaan. God hield niet op van te werken, toen zijn scheppingswerk alszoodanig voltooid was. Hij werkt tot nu toe. Hij heeft Zich met zijne Schepping in verbinding gesteld. God heeft zijne Schepping een doel gesteld. Hij heeft een doel met haar. Dat doel wordt gerealiseerd naar den Raad van Gods voorzienigheid. Niet slechts in het scheppen zijner Schepping voert God zijn Raad uit, maar ook in en door zijne Schepping. De uitvoering van Gods Raad in de Schepping vangt feitelijk eerst na hare schepping aan. In den loop der eeuwen voert God zijn Raad uit met zijne Schepping. En Hij verheerlijkt Zich in haar historie en in het eindresultaat van hare geschiedenis.

Daarom vangt terstond na de schepping niet slechts het werk van Gods voorzienigheid aan, maar ook de geschiedenis der wereld. De historie is Gods werken met en door zijne Schepping. Daardoor komt die Schepping zelf tot haar doel, en bereikt God zijn doel in en met zijne Schepping. God stelde Zich in bijzondere gemeenschap met zijne Schepping. In en door den mensch, aller schepselen kroon en heer, staat de Schepping in geestelijke zedelijke betrekking tot den Schepper. En in die gemeenschap is de HEERE de God der Schepping, en moet de Schepping Gods Schepping zijn, en moet zij Hem dienen tot openbaring en uitvoering van zijn eeuwig Raad, en tot verheerlijking van den Schepper in het werk zijner handen en van de verheerlijking van de Schepping in de gemeenschap met haar Formeerder. Dat is de gedachte der Heilige Schrift; inzonderheid in Gen. 2 en 3. Dat is de verbondsgedachte.

Die verbondsgedachte willen we nader ontvouwen. Gelijk wij vroeger reeds hebben beloofd. Wij willen ons nader indenken op het verbond onzes Gods. Op belangstelling valt daarbij zeker te rekenen. Want wij hebben Gods verbond steeds in onzen mond. Gereformeerden zijn verbondsmenschen. Dat wil echter geenszins zeggen, dat elke verbondsbeschouwing, onder de Gereformeerden gangbaar, ook den toets van Gods Woord kan doorstaan. Er is zelfs, strikt genomen, geen sprake van een welomschreven Gereformeerd verbondsdogma. In onze studie van de verbondsgedachte zijn we dan ook nog altijd hoofdzakelijk aangewezen op de Heilige Schrift

zelf. Belijdenisschriften en allerlei theologische werken mogen uitnemende diensten kunnen bewijzen betreffende onderscheidene ondergeschikte punten, de eigenlijke verbondsidee moet opgediept worden uit Gods Woord. En daarbij hebben we dan met nauwkeurigheid te letten op de overrijke typische, symbolische, prophetische sprake van de wereld der zienlijke dingen en natuurlijke verhoudingen betreffende de gemeenschap des verbonds van Schepper en schepsel. De geestelijke, zedelijke en eeuwige relatiën liggen afgeschaduwd in de zichtbare, natuurlijke, tijdelijke. Het natuurlijke is eerst, daarna het geestelijke. Daarom moeten wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet; want de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen, die men niet ziet, zijn eeuwig. Wij moeten in gedaante veranderd worden, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest; opdat wij mogen vertoonen het beeld van onzen hemelschen Heer.

Natuurlijk kan dan ook de verbondsl eer in de theologie der Kerk niet geheel buiten bespreking blijven. Wij dienen ons aan te sluiten bij hetgeen historisch werd ontwikkeld. Dat doende, zullen we eindelijk tevens goede gelegenheid vinden, om onderscheidene verbondsbeschouwingen, zoowel binnen onze Gereformeerde kringen, als daar buiten, kritisch te beoordeelen. En vooral dit laatste zal o.i. aan het licht brengen, dat alle verschil van opinie in dezen feitelijk geheel beheerscht wordt door de vraag, of wij ons het verbond Gods reël hebben te denken, dan wel incidenteel. Hebben wij m. a. w. uit vrije gunst een werkelijk eeuwig verbond met God, of worden wij door een oneigenlijk verbond Gods genade deelachtig? Is het verbond middel, of einddoel?

In kerkhistorischen zin heeft deze kwestie zich toegepast op den kinderdoop. Altoos weer dook de vraag op, al verschilde ook gedurig de vorm, of onze kinderen in Christus geheiligd zijn, en daarom als lidmaten zijner Gemeente behooren gedoopt te wezen; of dat de doop is een middel, hoe dan ook, waardoor hun genade gewordt. Op dat punt ging men tijdens de Reformatie uiteen, en daarop gaat men thans nog uiteen, ook al doet men zulks vaak minder bewust. De oude geschillen tusschen Roomschen en Lutherschen en Gereformeerden en Methodisten en Doopsgezinden en Baptisten zijn in onze dagen nog geenszins tot eene bevredigende oplossing gebracht. Moe van het elkander bestrijden, gaat een ieder meestal zijns weegs; maar 't vuur smeult onder de asch. Zelfs in eigen kring kan men ten allen tijde overvloedige belangstelling vinden voor eene bespreking van den eigenlijken grond voor den kinderdoop. Dienaangaande staat de gemeente nog geenszins in eene rotsvaste overtuiging. Daartoe ontbrak het in de bediening des Woords doorloopend te veel aan de juiste voorstelling van de Schriftuurlijke leer van Gods vrije genade, in onderscheiding van en in tegenstelling met verschillende zienswijzen, alsof God in zijn verbondswerk zou afhangen van eenen vrijen of half-vrijen wil des menschen. God en mensch werden veelal als partijen naast elkander geplaatst en geacht voor hunne wederkeeringe gemeenschap behoefte

te hebben aan den band des verbonds. Dit zal ons in de toekomst, hopen we, wel duidelijk worden.

Doch dit alles is te veel om in eens af te doen. Ook zullen we deze rijke en zeer belangrijke stof niet in ééne artikelenreeks kunnen behandelen. Wij zullen slechts van tijd tot tijd iets kunnen leveren. Ditmaal willen we er alleen op wijzen, dat het verbond Godes is, en onze bespreking hoofdzakelijk beperken tot den naam HEERE God.

HEERE is Gods verbondsnaam. Die naam duidt God aan in zijne betrekking tot en gemeenschap met hetgeen Hij als God scheppend wrocht. In dien naam drukt God zijne bedoeling met zijne Schepping uit. De Schepping zelf is vrucht van Gods willen; maar zij moet Hem ook dienen in de uitvoering van zijnen eeuwig Raad. In het scheppen zijner Schepping openbaart God reeds zijn welbehagen; doch Hij heeft ook een voornemen betreffende haar. En het doel, dat God haar gesteld heeft, wordt bereikt in den weg van het historisch wereldgebeuren. De God der Schepping is de HEERE der Historie. De wereldgeschiedenis komt op uit den God des verbonds. De HEERE werkt haar. Zij is zijn werken met en door de Schepping. Daardoor komt God in die Schepping tot zijn doel, bereikt die Schepping zelf hare eeuwige bestemming, en verwerkelijkt God zijn verbond. Dit alles culmineert nu wel in den mensch, die in Gods verbondswerk op den voorgrond treedt, en speciaal nog weer in den nieuwen mensch in Christus Jezus; doch in ruimeren zin geldt dit van de gansche Schepping in hare totaliteit en organische éénheid. De door God geschapene Schepping is voor den HEERE middel voor de historische uitvoering van zijn eeuwig voornemen. Alzoodanig was het zesdaagsche scheppingswerk Gods dan ook wel zeer goed en volmaakt; maar uit een historisch oogpunt openbaarde het Gods verbondsgedachte nog slechts in kiem. En het is inzonderheid in betrekking tot die historisch bestaande Schepping, dat Gods Raad zal bestaan, en dat de HEERE al zijn welbehagen zal doen. Hij zal zijn verbond bevestigen.

Hij is de HEERE. Dat is zijn naam. Dat is zijn gedenkteken eeuwiglijk. Die naam is zijn eere. En die eer zal Hij aan geen anderen geven. Daarom is het eerste van al de geboden: "Hoor, Israël, de HEERE, onze God, is een éénig HEERE." Daarom moet dat verbondsvolk den HEERE, zijnen God, vreezen, liefhebben, dienen, en bij zijnen naam zweren. De HEERE God en het volk zijns verbonds zijn één. Zij zijn één door Gods verbond. Eén zijn zij naar Gods eigen verbondsidee. Eén zijn zij in den Middelaar Jezus Christus, het vleeschgeworden Woord, Zoon Gods en Zoon des menschen. Eén zijn zij door de gemeenschap des Heiligen Geestes. Eén zijn zij in betrekking tot alle dingen. Eén zijn zij in de liefde. Zij zijn vrienden. En dit alles is uit God, naar zijn eeuwig welbehagen.

Daarom is de HEERE de lof van dat verbondsvolk. "Heer, wat goón de heid'nen roemen, zoo betuigt het, Niemand is bij U te noemen; — Gij doet duizend wonderheën; Gij zijt God, ja Gij alleen." En de psalmist wil

den HEERE loven met zijn geheele hart; in de tegenwoordigheid der goden wil hij Hem psalmzingen. Ook houdt hij zich overtuigd, dat alle koningen der aarde den HEERE zullen loven, wanneer zij gehoord zullen hebben de redenen Zijns monds. Zij zullen zingen van de wegen des HEEREN, want de heerlijkheid des HEEREN is groot. En die Gods wet beminnen, hebben grooten vrede; de gunstgenooten des HEEREN doen Gods geboden oprecht en welgezind; Zijn liefdedienst heeft hun nog nooit verdrotten. Zóó kostelijk zijn Gods kind de gedachten zijns HEEREN, zoozeer vervullen de groote werken Gods hem met aanbiddelijke bewondering voor zijnen HEER, dat hij niet kan dulden, dat zich ook maar iets of iemand tegen Hem stelt. Brandende van ijver voor zijnen HEER, roept hij daarom uit: "O God! dat Gij den goddelooze ombracht! en gij mannen des bloeds wijkt van mij! Die van U schandelijk spreken, en uwe vijanden ijdelijk verheffen. Zoude ik niet haten, HEERE! die U haten? en verdriet hebben in degenen, die tegen U opstaan? Ik haat hen met volkomen' haat, tot vijanden zijn zij mij."

Dus is dat volk van Gods partij. Vrijgemaakt van alle macht des vijands, en deelende in de gemeenschap van Gods vriendschap, is dat volk des verbonds van harte willig en bereid voortaan den HEERE te leven. Ontvonkt in wederliefde, betuigt Gods kind: "Ik zal U hartelijk liefhebben, HEERE, mijn Sterkte! De HEERE is mijn Steenrots, en mijn Burg, en mijn Uithelper; mijn God, mijn Rots, op welken ik betrouw; mijn Schild, en de Hoorn mijns heils, mijn hoog Vertrek." "De HEERE is mijn Licht en mijn Heil, voor wien zou ik vreezen? de HEERE is mijns levens kracht, voor wien zou ik verwaard zijn?" "De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken." "Het is God, die mij met kracht omgordt; en Hij heeft mijnen weg volkomen gemaakt." "Met mijnen God spring ik over eenen muur." "Alle heidenen hadden mij omringd; het is in den naam des HEEREN, dat ik ze verhouwen heb." "De HEERE is mijne Sterkte en mijn Psalm, want Hij is mij tot heil geweest." "De HEERE leeft, en gelooft zij mijn Rotssteen, en verhoogd zij de God mijns heils." Dat volk leeft den HEERE, en ook sterft het den HEERE; want het is des HEEREN.

En de geloovige heeft gesmaakt, dat de HEERE goed is. Door de openbaring van Gods Zoon in hem, is de HEERE voor hem de waarachtige God en het eeuwige leven. Satans voorstelling van God is hem gebleken niet in overeenstemming te zijn met de werkelijkheid. En alle zondige mensch is hem leugenachtig. Doch God is waarachtig. Hij is, gelijk Hij Zich heeft geopenbaard. En Hij is waarlijk goed. Goed is Hij in Zichzelven, goed ook in betrekking tot zijn schepsel; waarlijk goed is Hij dengenen, die rein van harte zijn. Daarom herroept de begunadigde Adams keuze in het paradijs, heet hij satans voorstelling van God leugen, en behartigt hij de zake van Gods Zoon, die in de wereld kwam, om den wil Zijns Vaders te doen. Waar het hem gegeven is in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te gelooven, maar ook voor

Hem te lijden, daar wil hij nu dien Christus adem en levenstocht wijden. Gods zaak moet triomfeeren.

Immers, de Heere, zijn God, heeft een strijd op aarde. De waarachtigheid van Gods Zelfopenbaring is in twijfel getrokken door satan. God zou verkeerde motieven hebben gehad, toen Hij den mensch verbood te eten van den vrucht van den boom der kennis des goeds en des kwaads. Hij zou den mensch hebben willen onthouden, wat anders wel goed voor hem was. En satan daarentegen scheen het waarachtig welzijn des menschen op het oog te hebben. Hij bestond het met stelligheid te verzekeren, dat God tegen beter weten in gesproken had, toen Hij tot den mensch zeide: ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven. Omgekeerd, God Zelf wist wel, dat, ten dage als zij daarvan aten, hunne oogen geopend zouden worden, en zij zouden wezen als God, kennende het goed en het kwaad. De boom zelf liet zich zulks aanzien. Die boom was immers goed tot spijs, een lust voor de oogen, en begeerlijk om verstandig te maken. Dat kon ook de vrouw niet ontkennen. Tot spijs was die boom zeker goed. Waarom zij dan ook van zijne vrucht nam en at, en ook aan haren man gaf, die met haar at. Daarbij vergetende, dat de mensch bij brood alleen niet zal leven, maar bij alle woord, dat uit den mond Gods uitgaat. Aan dat woord Gods vergrepen satan en de mensch zich. Zij hebben Gods openbaring leugen geheeten. Zij onttroonden God als God.

Doch God deed zijn woord gestand. Tegenover satans aantijging handhaaft de HEERE de waarachtigheid van zijn woord en de smettelooze heiligheid van zijne motieven. Hij treedt in de geschiedenis op ter rechtvaardiging van Zichzelven. Daardoor ontstaat de worsteling aller eeuwen. God Zelf zet vijandschap. De kinderen van Adams gevallen geslacht gaan in twee groepen uiteen. De kinderen des lichts scharen zich uit genade aan de zijde Gods, doch de kinderen der ongerechtigheid voegen zich bij de partij der oppositie. En verder worden aan den worstelstrijd van de partij des levenden Gods en die van den duivel en satanas alle dingen dienstbaar gesteld, en nemen alle schepselen er deel aan. En dus ontrolt de wereldgeschiedenis voor ons oog Gods raad en eeuwig voornemen. Want, strikt genomen, zijn hier geen twee partijen, maar slechts één: de partij des levenden Gods. De Schepper aller dingen is tevens de God des Raads. Door het wereldgebeuren verwerkelijk de HEERE zijn doel en oogmerk met hetgeen Hij scheppend wrocht. Dus zijn uit en door en tot God alle dingen.

God Zelf is de partij des levenden Gods. Hij is de geheele partij. Ook is Hij de eenigste partij. In de werkelijkheid bestaat er geen andere. En Hij is dat uit en van Zichzelven, en naar eigen welbehagen. Niets buiten Hem noopte Hem daartoe. Hij Zelf bepaalt elke omstandigheid. Want Hij is God. En Hij is één. Hij is de Vollevende, Zelfgenoegzame, Onafhankelijke en Eeuwige. Dus is Hij niet slechts zijn eigene partij, maar tevens de eenigste. Hij is *de* partij. Daarom is er geen raad tegen den HEERE, en is Hij het, die van den beginne

verkondigt het einde, en van ouds af de dingen, die nog niet geschied zijn, zeggende: Mijn raad zal bestaan, en Ik zal al mijn welbehagen doen. God treedt dan ook niet slechts op voor Zichzelven; maar Hij heeft ook alle dingen gewrocht om Zijns Zelfs wil. Hij zoekt Zichzelven in en door alle dingen. De Historie is uit en door en tot Hem.

Dat blijkt reeds terstond uit Gods Zelfopenbaring in de Schepping en verder uit zijn spreken en handelen in de geschiedenis. Die openbaring doet ons allereerst verstaan, van den opgang der zon en van den ondergang, dat er buiten God niets is. Hij is de HEERE, en niemand meer. Hij formeert het licht, en schept de duisternis, Hij maakt den vrede en schept het kwaad, Hij, de HEERE, doet al die dingen. Niemand kan zijne handen bevel geven. Hij maakte de aarde, en Hij schiep den mensch daarop; zijne handen hebben de hemelen uitgebreid, en Hij heeft al hun heir bevel gegeven. Vorsten en wereldrijken stelt Hij dienstbaar aan zijn welbehagen over zijn volk. Tot Faraö zegt God: Tot ditzelve heb Ik u verwekt, opdat Ik in u mijne kracht bewijzen zou. En van Cores zegt Hij: Hij is mijn herder, en hij zal al mijn welgevallen volbrengen. Cores zelf wist hier niet van, hij kende den HEERE niet; nochtans zalfde de HEERE hem, vatte Hij zijne rechterhand, gordde hem, en sterkte hem in het strijden tegen de Babyloniërs, doch Hij deed zulks om Jakobs, Zijns knechts wil, en Israëls, Zijns uitverkorenen.

En op dusdanige wijze handelt God met de elementen der natuur, de dieren des velds en het groene kruid der aarde. De HEERE Heere stelt al het heir des hemels en der aarde dienstbaar aan de komst zijns rijks en de bevestiging van zijn verbond. Hij bevestigt zijnen troon in de hemelen, en zijn koninkrijk heerscht over alles. Hij maakt zijne engelen geesten, en zijne dienaars eene vlam des vuurs. Hij bedekt zich met het licht, maakt van de wolken zijnen wagen, wandelt op de vleugelen des winds, rijdt op eenen cherub. Hij laat zijne zon schijnen en doet zijne maan lichten; en zijne sterren streden van zijnen hemel uit hunne loopplaatsen tegen Sisera, den vijand van zijn volk. Hij is het, die de hemelen met wolken bedekt, die voor de aarde regen bereidt; die het gras op de bergen doet uitspruiten; die het vee zijn voeder geeft; aan de jonge raven, als zij roepen. Hij geeft sneeuw als wol; Hij strooit den rijm als asch. Hij werpt zijn ijs heen als stukken; — Hij doet zijnen wind waaien, de wateren vloeien henen. De stem des HEEREN is op de groote wateren, zij is met kracht en heerlijkheid, zij dondert, zij verbreekt de cederen van den Libanon, zij houdt er vlammen vuurs uit, zij doet de woestijn beven, zij ontbloot de wouden, doet de hinden jongen werpen, en den Libanon en Sirjon huppelen als een kalf, als een jongen eenhoorn. Voor het aangezicht des HEEREN daverd de aarde, druipen de hemelen, beeft de berg Gods, vlucht de zee en keert de Jordaan achterwaarts. De HEERE spijzigt zijn volk met Man, verandert den keisteen in eene waterfontein, maakt dat Israëls kleed niet veroudt, zijn schoenzool niet verslijt, en zijn voet niet

zwelt. De Engel des HEEREN legerd zich rondom degenen, die Hem vreezen, en rukt hen uit. Doch bij afwijking van den HEERE is dat volk vervloekt: in de stad, in het veld, in zijn uitgaan en in zijn ingaan, en in alles, waaraan het zijne hand slaat. Vervloekt is zijn korf en baktrog, de vrucht zijns buiks en die van zijn land en vee. Het wordt geslagen met pestilentie, tering, koorts en vurigheid; met droogte, brandkoren en honigdauw. Het wordt geslagen met zweren en spenen en schurft en kraauwsel, waarvan het niet kan genezen worden. De HEERE slaat het met onzinnigheid en blindheid en verbaasdheid des harten. Hij maakt de plagen over zijn volk wonderlijk, mitsgaders de plagen van zijn zaad. En er is geen kwaad in de stad, dat de HEERE niet doet. God is vreeselijk in zijne gerichten. Een vuur gaat voor zijn aangezicht heen, en het steekt zijne wederpartijen rondom aan brand. Van uit den hemel belacht de HEERE zijne vijanden, Hij bespot hen, Hij spreekt tot hen in zijnen toorn, en verschrikt hen in zijne grimmigheid; Hij roeit uit, al wie van Hem afhoereert. En Hij bedient Zich daarbij van engel en duivel, van vorsten en onderdanen, van vuur en water, wild- en kruipend gedierte, stof, luizen, kikvorschen, slangenvensijn, honger, verzadiging, rust, oorlog, aardbeving, zingenot, bijgeloof, waanwijsheid en zelfverheffing; zij allen zijn Zijne knechten. De HEERE is God.

Daarom belijden wij dan ook van de voorzienigheid Gods en de regeering aller dingen, dat de goede God, "nadat Hij alle dingen geschapen had, deze niet heeft laten varen, noch aan het geval of de fortuin overgegeven, maar ze naar zijnen heiligen wil alzoo stiert en regeert, dat in deze wereld niets geschiedt zonder zijne ordinantie; hoewel God nochtans noch auteur is, noch schuld heeft, van de zonde, die er geschiedt. Want zijne macht en goedheid is zoo groot en onbegrijpelijk, dat Hij zeer wel en rechtvaardiglijk zijn werk beschikt en doet, ook wanneer de duivelen en goddeloozen onrechtvaardig handelen." En daarom handhaven we tevens, dat alle ziel de machten, over haar gesteld, dewijl die van God verordend zijn, onderdanig moet zijn. Doch wij zien daarmede niet voorbij, dat de zaak van Gods volk, die straks zal bekend worden te zijn de zake van den Zone Gods, "nu tegenwoordig door vele Rechteren en Overheden als kettersch en goddeloos verdoemd wordt." Als God de aardsche machten dienstbaar stelt aan de komst zijns koninkrijks, dan sluit zulks niet buiten, maar wel in, dat vele vertegenwoordigers van het goddelijke gezag zich vergripen aan Gods volk, en daardoor zich bezondigen. En ook dat geschiedt naar Gods raad en eeuwig voornemen. De HEERE heeft alles gewrocht om zijns zelfs wil, ja ook den goddelooze tot den dag des kwaads.

De HEERE voert zijn Raad uit, in het scheppen zijner Schepping, maar ook in en met en door zijne Schepping. Hij bereikt met het werk zijner handen zijn doel. Hij is de God des Raads en de HEERE der Historie. De strijd aller eeuwen is Zijne. Hij rechtvaardigt Zich in de geschiedenis der wereld, en verheerlijkt Zich in haar eindresultaat. Het einde der eeuwen zal Hem

openbaren als Verwinnaar in den strijd om Zijn oogmerk met de Schepping, en als Verbonds-God der gansche aarde.

Welgelukzalig is het volk, wiens God de HEERE is.

H. D.

... EN HEN VERMAANDEN, TE BLIJVEN BIJ DE GENADE GODS

(Hand. 13:43b)

Kantt.: Dat is: bij de leer der Genade, door Jezus Christus verworven.

Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in uwen naam geprofeteerd, en in uwen naam duivelen uitgeworpen, en in uwen naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij, die de ongerechtigheid werkt! —Matth. 7:22, 23.

Het "Dogma" der "gemeene-gratie"

Bekwam zijn "generalisatie".

Wij leven nu maar lustig voort,

Gij hoeft DEN WEG niet meer te kennen:

"Het Dogma" zal den wagen mennen

Totdat gij zijt waar gij behoort.

"Waar gij behoort." Waar dat zal wezen?

"Well — I don't know!" — doch — wil niet vreezen; Gij hebt gena, en daarmee uit.

Gij moogt thans vrij uw "kaartje" leggen;

Uw Leeraar wil daar niets van zeggen,

— Gezegend "Synodaal-Besluit!!"

Of u uw keuz' niet zal berouwen — ?

Blijf slechts de menschen meer vertrouwen

Dan God, dan komt die zaak wel goed.

Gij kunt geen "waardig Lidmaat" wezen

Zoolang gij — tusschen hoop-en-vreezen —

Niet weet waaraan g' u houden moet.

O! dat de Vroede-Vaad'ren 't wisten,

Dat "iets" waarnaar zij jaren vischten

In 't Woord, maar zoo-voor-'t-grijpen lag!!

— Want 't "iets", dat zij niet vinden konden,

Werd zonder zoeken thans gevonden

Door 't "godendom" van onzen dag!!

Wij hebben thans geen SCHRIFT meer noodig!

Confessie — ? onzin; overbodig!

Ons heil ligt in "DE PUNTEN" vast!

De Remonstrantsche Leer weerspreken

Is mede ongegrond gebleken;

"Genade" dekt nu gansch-den-last! —

Maar — eerlang, als de "Dogma-Wagen"

(Hetzij na veel- of weinig dagen)

Zich voor de Poort van u ontdoet,

Kan hij haar niet voor u ontsluiten

Maar keert terug voor uw kornuiten

En wenscht u toe: "Het ga u Goed!"

En als gij daar dan (smeeënd, — hopend!)

Aan 't kloppen tijgt, tot men u opent

En vraagt naar "T WACHTWOORD VAN DE STAD....?"

Dan zegt ge: "COMMON-GRACE!"—En D' ANDER' Bindt hand-en-voet-u-aan-elkander

En.... werpt u in HET VLAMMEN-BAD!

— En gij — ontnuchterd van uw droomen,

En van den schrik maar half bekomen —

(Dewijl het vonken om u spat!)

Zegt bij u-zelf: "Wat vreemde zaken...."

Zoo hebben dan die "Wijze snaken"

Mij TOCH nog "bij-den-neus" gehad....!!!!

— Hoewel u dat niet moet verdrieten!

Mocht gij niet levenslang genieten

Van 't heil dat "Common-Grace" u bood....?!

Gij vindt nu tijd, te overdenken

Hoe z' anderen na u wil schenken

Hetgeen ook gij zoo ruim genoot!

B. A. HENDRIKSEN.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

III. Voor de Breedere Vergaderingen

A. Voor Classis Grand Rapids Oost, Mei, 1924

De lezers herinneren zich, dat we de vorige maal begonnen zijn met het afschrijven van een toespraak aan Classis Grand Rapids Oost, door ons gehouden tegen het zoogenaamde Verzoekschrift van Schans, dat een instructie heette van den kerkeraad te Kelloggville, maar dit niet was. Bewijs voor dit laatste beweren kunt ge vinden op een andere bladzijde van dit nummer.

De vorige maal gaven we dat gedeelte van onze toespraak, waarin we het onkerkrechtelijke van Schans' handelwijze aantoonde. We gingen daarna in op den inhoud van het verzoekschrift en vervolgden onze toespraak als volgt:

"Als we nu ingaan op de materie van het geschrift van Ds. Schans versta men dit ons doen niet verkeerd. Ik doe dit niet als tegen een door de classis wettiglijk ontvangen protest of verzoekschrift. In den ordelijken weg zou de classis hier op dit oogenblik nooit dit protest voor zich kunnen gehad hebben. En we willen het ook als zoodanig niet erkennen. Maar ik wil het hier bestrijden als een publiek geschrift, dat op eigen gezag door Schans is gezonden aan al de kerkeraden der classis. Ik meen daardoor gedwongen te worden en het recht te hebben, om mij te verdedigen. Tijd om ook iets te laten drukken en te verzenden aan de kerkeraden werd ons niet gelaten. Men hoore mij dus aan.

"Schans verzoekt allereerst, dat de classis een instructie doorzende naar de Synode om ons te laten onderzoeken. Wij vragen op welken grond? Heeft Schans daar gronden voor? Heeft hij ernstige reden van naden-

ken? Laat ons zien. Het onderteekeningensformulier luidt op dit punt als volgt:

“En indien de kerkeraad, classis of synode, te eeniger tijd, om gewichtige reden van nadenken tot behouding van de eenheid en zuiverheid in de leer, goedvindt van ons te eischen nadere verklaring van ons gevoelen over eenig artikel dezer Belijdenis, van den Catechismus, of van de verklaring der Nationale Synode, zoo beloven wij ook mitsdezen, dat wij te aller tijd daartoe gewillig en bereid zijn, op poene als boven. Behoudens nochtans het recht van appèl, ingeval wij misschien door kerkeraad, of classis meenden bezwaard te zijn; gedurende welken tijd van appèl wij ons met de uitspraak van Classis of Synode tevreden zullen houden.”

“Men vergete echter niet wat hierop onmiddellijk volgt:

“De kerken zullen indachtig zijn, als de predikanten bij de onderteekening van het bovenstaande Formulier beloven te aller tijd bereid te zullen zijn, om hun gevoelen van de leerstukken des geloofs, op 't verzoek der broederen, breeder te verklaren, dat zulks niet te verstaan zij, alsof zij daartoe altijd, op eens iegelijks believen gehouden zullen zijn (opdat rechtzinnige leeraars niet tevergeefs verdacht worden gemaakt) maar dan eerst als ze rechtvaardige redenen van nadenken gegeven zullen hebben, waarvan het oordeel zal staan aan de kerkelijke vergaderingen.”

“Wat is nu het verzoek van Schans? Dat de Synode ons zal onderzoeken met het oog op de volgende punten:

1. Het algemeen aanbod des evangelies, naar D. Can. II, 5 en III, IV, 8, 9.
2. De Verkiezing en de Verwerping naar D. Can. I, 7, 15 en Besluit.
3. Het Beteugelen der Zonde door God, naar Ned. Gel. Bel. Art. 13 en 36.
4. De Burgerlijke Gerechtigheid, naar Art. 36 Ned. Gel. Bel. en Can. III en IV, 4.
5. Verantwoordelijkheid van den Mensch naar Art. 14 Ned. Gel. Bel. en Can. I, 5 en II, 6.
6. De Voorzienigheid Gods en de Regeering aller Dingen, naar Art. 13 Ned. Gel. Bel.

“Dat is dus metterdaad een gewichtige lijst. En de stukken der leer er in genoemd zijn ook geen minder gewichtige, sommige er van althans. Men zou dan ook zeker met recht mogen verwachten, dat Schans zijn verzoek, om ons op deze stukken der leer eens door de synode te laten onderzoeken, met deugdelijke gronden zou steunen, zoodat het der classis ook duidelijk kon worden, dat wij metterdaad gewichtige redenen van nadenken gegeven hebben om in al deze opzichten aan ons te twijfelen. Doch laat eens zien wat Schans ons voorlegt; hij heeft het volgende:

1. Er is groote beroering der kerken.
2. Wij zijn openlijk beschuldigd van vele zijden van afwijkende gevoelens.

3. De stukken der leer in het geding zijn van fundamenteele beteekenis.
4. De beide broeders behooren van allen blaam gezuiverd of openlijk te herroepen.
5. De gewraakte leeringen zijn in het publiek verkondigd en bestreden en dienen daarom door de Synode te worden onderzocht.

“Wat zullen we van deze z.g. gronden zeggen?

“Punt 1 spreekt van groote beroering der kerken. Natuurlijk kunnen we al zeer moeilijk over de waarheid van dit beweren oordeelen. Er is in den laatsten tijd gestreden over de theorie der Gemeene Gratie. Of dit beroering mag heeten is een gansch andere vraag. Doch gesteld eens, dat dit zoo is. Wordt dit een grond om ons eens te onderzoeken? Het nuchtere feit dat er beroering in de kerken is kan toch zeker niet als een grond dienen, om ons op sommige leerstukken te onderzoeken? De vraag is of wij die beroering hebben veroorzaakt. En dan ontkennen we dit ten stelligste. Ds. Schans weet ook wel beter. De zaak is, dat wij ons hebben gekeerd tegen het onderwijs van Dr. Janssen, en dat toen eerst deze en later zijn vrienden zich tegen ons hebben gekeerd. En toen de laatste zagen, dat Dr. Janssen niet te verdedigen was hebben ze dingen opgedolven, die ik jaren geleden in The Banner had geschreven over de Gemeene Gratie. Zoo deed Van Baalen. Hij en zijn vrienden zijn de oorzaak van de jongste beroering, indien we dat zoo mogen noemen, in onze kerken. Wij hebben ons tegenover hunne aanvallen verdedigd. En dat zal nu een grond worden waarom wij maar eens zullen worden onderzocht? Schans zal zeker meer moeten bewijzen dan eenvoudig, dat er beroering is in de kerken.

“Punt 2 zegt dat wij beschuldigd zijn, openlijk en van vele zijden. Ons antwoord is, dat dit beslist onwaar is. Wij zijn niet van vele zijden beschuldigd op de punten door Schans aangeroerd. Wat er geschied is, is niets meer dan dat er een pennestrijd gevoerd is, met name tusschen ons en Van Baalen. Er zijn geen beschuldigingen ingebracht op eenige kerkelijke vergadering ten opzichte van de punten door Schans genoemd. En dat zou toch zeker moeten gebeuren. Er staat immers niet in het Onderteekeningensformulier, dat ieder maar even onderzocht moet worden als enkele broeders iets tegen hem te berde brengen, maar als hij gewichtige redenen van nadenken gegeven zal hebben, waarover de kerkelijke vergadering zal oordeelen en niet enkele personen. De gronden voor het onderzoek worden door de kerkelijke vergadering beoordeeld. Daarmede zal dus Schans voor de Classis moeten komen. Hij moet zelf aantoonen, zóó dat de classis er ook van overtuigd wordt, dat wij gewichtige redenen van nadenken gegeven hebben om te worden onderzocht op de stukken, die Schans noemt. Dat doet hij echter juist niet. Hij zegt, dat wij beschuldigd zijn door anderen. En op grond daarvan wil hij nu, dat de Synode ons eens zal onderzoeken. Wij zouden daarvoor

ten zeerste bedanken. Als Ds. Schans twijfelt en daarvoor ernstige redenen van nadenken meent te hebben, laat hem dan zelf met de gronden daarvoor ter classis verschijnen. Dan kunnen we hem te woord staan. En dan kan de classis over het wettige van zulk een verzoek oordeelen. En dan zijn we gewillig ons te laten onderzoeken. Ds. Schans echter komt op de classis met het beweren, dat anderen ons beschuldigd hebben. Daarachter tracht hij zich te verschuilen. En dan moet de synode het maar verder beslissen. Dat is toch wat al te goedkoop, Schans!

"Punt 3 noemt de stukken der leer waarop wij verdacht zouden worden af te wijken. Als daar zijn:

a. De verkondiging des evangelies. Verkondigen wij, op gezond gereformeerde wijze, niet het volle evangelie? Dat schijnt Schans te willen beweren. Althans hij meent ernstige redenen van nadenken te hebben op dit punt. Maar op welke gronden broeder? Welke ernstige redenen van twijfel hebt ge toch? Ge noemt er niet één. Maar zouden de volgende redenen u ook ietwat gerust kunnen stellen op dit punt? (1) Gij hebt ons hierover nooit gehoord of gelezen op een wijze, die u zou kunnen verontrusten. (2) Wij bedienen elken Zondag driemaal het Woord voor eene groote schare, die daardoor wordt opgebouwd, enkele Janssen-vrienden nu uitgezonderd. Velen komen tot belijdenis des geloofs en daaronder niet alleen kinderen des verbonds, maar ook van degenen, die buiten staan. (3) Wij hebben in Eastern Ave. een grooten kerkeraad, waaronder mannen zijn, die zelf een theologische opleiding hebben genoten. Die mannen hebben nooit eenige aanmerking gemaakt op mijne prediking, schoon ik in Eastern Ave. reeds meer dan vier jaren heb gearbeid. (4) Broeder Schans heeft zeker eenigen tijd geleden wel het getuigenis aangaande mijn arbeid in Holland, gegeven door den kerkeraad aldaar, in de kerkelijke bladen gelezen, gevolgd door een gelijkkluidend getuigenis van mijn tegenwoordigen kerkeraad? Welnu, tegenover deze feiten stelt Ds. Schans nu maar even zijn persoonlijke twijfel en meent, dat ik op grond daarvan toch maar verdacht moet worden en mij zal hebben te onderwerpen aan een onderzoek in betrekking tot de algemeene verkondiging des evangelies. Wij zeggen: Dank u wel, broeder. Als ge wilt weten hoe wij prediken, kom dan en luister, of vraag mijn kerkeraad. Dan zult ge uw ernstige redenen van nadenken wel verliezen.

b. Verkiezing en verwerping. Wij zijn ons niet bewust, dat we ooit iets tegen deze stukken der leer hebben gesproken of geschreven. Schans zeker ook niet. Wellicht is dat ook des broeders bedoeling niet. Hij is waarschijnlijk bezorgd, dat we te sterk den nadruk leggen op deze gewichtige stukken onzer belijdenis. Zooiets zou althans meer in overeenstemming zijn met heel het Verzoekschrift van Schans. Hij zegt echter niet eens in welk opzicht hij aan onze rechtzinnigheid op deze punten twijfelt. Noch geeft hij voor zijn twijfel ook maar eenigen grond aan. Of hij ook gewichtige redenen van

nadenken heeft in dit opzicht is niet bekend. De classis en de synode zullen zijn twijfel zoo maar van hem moeten overnemen. En wij zullen ons hebben te laten onderzoeken.

c, d, e. Over de drie punten, die nu volgen kunnen we zeer kort zijn. Wat het beteugelen der zonde betreft, classis noch synode behoeven ons hier te onderzoeken, om de eenvoudige reden, dat we ons zeer duidelijk hebben uitgedrukt in betrekking tot dit punt in onze geschriften. Ten gerieve van Ds. Schans willen we er echter nog wel even aan herinneren, dat we zeer beslist ontkennen, dat Schrift of belijdenis zouden leeren, dat er door de werking van zekere gemeene genade een stuiting zou plaats hebben van het proces der zonde, zoodat de natuurlijke mensch nog het goede voor God zou kunnen doen. Dat leert noch Art. 13, noch Art. 36 der Ned. Gel. Bel. Wij ontkennen dit nog even sterk als altijd. Onderzoek op dit punt is niet noodig. Men oordeele slechts. Wat de verantwoordelijkheid des menschen betreft, Ds. Schans kan weten, dat we deze altijd uitdrukkelijk hebben gehandhaafd in al onze geschriften. Ook hier zouden we zeggen, onderzoek slechts hetgeen we schreven. Als hetgeen van onze hand zwart op wit staat in duidelijke taal niet bevredigt, men veroordeele ons slechts en geve de gronden daarvoor aan. Verdenking of twijfel behoeft op dit punt niet te bestaan. Wij hebben zeker het recht te eischen, dat we zullen beoordeeld worden naar hetgeen we hebben geleerd, niet naar hetgeen anderen belijft ons toe te dichten door hun eigen redeneering en lasterlijk te verspreiden. En hetzelfde geldt ook van het derde punt in dit verband, namelijk dat der z.g. burgerlijke gerechtigheid. Ook daarover hebben we geschreven. Ge kunt dat vinden op p.p. 224-247 van 'Van Zonde en Genade.' Ook zouden we willen ontkennen dat dit een fundamenteel stuk onzer belijdenis raakt, zooals Schans schijnt te meenen. Doch in elk geval, twijfel is op dit punt niet noodig. We willen het wel openlijk uitspreken, dat hetgeen we schreven ook thans nog onze overtuiging is. Men oordeele dus slechts en handele. Aan een persoonlijk onderzoek is geen behoefte.

"f. Het laatste punt noemt Schans: 'De Voorzienigheid en de regeering aller dingen.' Wij verklaren dit niet te verstaan. Wij weten metterdaad niet waarop Schans hier het oog heeft. In Art. 13 van de Ned. Gel. Bel. kunnen we met den besten wil der wereld niets vinden, dat tegen ons gevoelen zou strijden. Schans verklare zich dus en duide aan in welken zin hij aan onze rechtzinnigheid twijfelt op dit punt. Misschien dat er ons dan een licht zal opgaan over onze eigene, zij het dan ook nog onbewuste dwaling in dit opzicht. Nu zien we haar ganschelijk niet.

"Nu zou men denken, dat Schans met zulk een persoonlijk onderzoek tevreden zou zijn. Maar neen, nadat de Synode zulk een verklaring onzerzijds gehoord zou hebben, wil Schans dat ze er toe overga om onze geschriften eens te onderzoeken, om die te toetsen aan Schrift

en Belijdenis. Logisch staan deze dingen wel ietwat verkeerd bij Schans, maar dat zullen we maar daar laten. Schans wil zeker zijn van de zaak. Mocht de Synode ook nog in onze geschriften iets vinden, dat den toets der Schrift of der Belijdenis niet zou kunnen doorstaan, dan eische de Synode publieke herroeping daarvan. En Schans is vriendelijk genoeg om verzoekenderwijs tegen sommige uitdrukkingen protest aan te teekenen, en de Synode te dienen met teksten en stukken der belijdenis, waaraan zulke uitdrukkingen zouden moeten worden getoetst. En zoo gaat Schans in zijn tweede deel nog eens weer bij dezelfde punten langs, die ook reeds in het eerste deel waren genoemd.

“Nu is er in dit tweede deel niet veel, dat ons uit een gereformeerd oogpunt aantrekt. Vooral als Schans uitdrukkingen uit onze geschriften aanhaalt, die betrekking hebben op de leer der verkiezing en verwerping vreezen wij het ergste voor hem. Wij twifelen er metterdaad aan of Ds. Schans de gereformeerde waarheid wel verstaat. Vooral als hij er van spreekt, dat God in de prediking des evangelies gunstig is aan allen die het evangelie hooren, begint zijn voorstelling verbazend veel te gelijken op de Remonstrantsche. En als we daar dan bij bedenken, dat Schans de leer der verkiezing getoetst wil hebben aan zulke teksten als Deut. 29:29, Ez. 33:11, etc. dan beklemmt de vrees ons het hart, dat Schans de leer is toegedaan, die door onze vaders te Dordt verworpen werd. Maar overigens willen wij toch opmerken, dat deze dingen onder ons vast staan en dat wij het hadden over de Gemeene Gratie.

“In elk geval wij zijn van overtuiging, dat Ds. Schans als hij nog eens wat ernstiger nadenkt, wel van zijn voornemen, om ons zoo te laten onderzoeken zal afzien. Laat hem een wel gegrond protest indienen. Protesteeren is tenminste nog mannenwerk. Maar zich achter den naam van een Verzoekschrift verschuilen, en achter allerlei aantijgingen van anderen, dat is noch mannelijk, noch broederlijk. Wij zien in dezen weg ook zeker geen heil voor onze kerken. De beroering der kerken zal er niet minder door worden, mocht de classis den weg door Schans ingeslagen willen bewandelen met hem. Gaarne bieden wij de classis in plaats van hetgeen Ds. Schans hier heeft aangeboden iets anders. Zendt een instructie naar de synode, dat ze een commissie benoeme, waarin ook Ds. Danhof en ik zitting hebben, om zich op de kwestie der Gemeene Gratie in te denken. Daarover gaat de strijd. Langs dezen weg zien we heil en zegen. Maar langs den weg, die in den laatsten tijd tegenover ons is ingeslagen, en die nu ook door Ds. Schans aan de classis wordt voorgesteld, zien we niets dan de grootste ellende voor de toekomst. Wij hebben ook onze kerken lief en zoeken haar heil. Maar nooit zullen we ons laten vinden, om met Ds. Schans zoo alle kerkrecht te vertrappen als in verband met dit Verzoekschrift is geschied.”

Tot zoover onze toespraak. De classis kreeg toen

voor zich een substituut-voorstel, om het eerste stuk van het Verzoekschrift dat vroeg om persoonlijk onderzoek te laten vallen, en het andere door te sturen. Wij hebben toen de classis verzocht met ons den inhoud van dit andere gedeelte te bespreken, punt voor punt. Maar de classis wilde geen bespreking. We hebben de classis gesmeekt iemand te benoemen, die op den vloer der classis met mij in debat zou gaan over de punten vervat in de instructie, die doorgezonden zou worden naar de synode. We hebben aangeboden, om met drie of zes over deze stukken te debatteeren. Niets hielp. Bespreken wilde de classis niet. Ze wilde met alle macht iets naar de synode hebben. En dit gebeurde ook. Zonder dat de classis den inhoud der instructie had besproken en overwogen, werd zij aangenomen. En zoo kwam de zaak dan ook voor de synode.

Is het wonder, dat het op de synode een Babel van verwarring werd? De classis besprak niet eens de dingen! Weigerde opzettelijk om de dingen te bespreken! Hoe zou toch de synode rijp geweest zijn voor het behandelen van instructies, die door de classis niet eens waren overwogen? Doch de zaak moest behandeld. Er was haast bij. En de zaak is ook behandeld. Doch de vrucht is ellende voor kerk en school. Dat blijkt nu reeds zeer duidelijk. En dat zal in de toekomst nog duidelijker worden.

H. H.

THE LIFE THAT COUNTS

The life that counts must toil and fight;
Must hate the wrong and love the right;
Must stand for truth by day, by night —
That is the life that counts.

The life that counts must aim to rise
Above the earth to sunlit skies;
Must fix his gaze on Paradise —
That is the life that counts.

The life that counts must hopeful be;
In darkest night make melody;
Must wait the dawn on bended knee —
That is the life that counts.

The life that counts must helpful be;
The cares and needs of others see;
Must seek the slave of sin to free —
That is the life that counts.

The life that counts is linked with God;
And turns not from the cross, the rod;
But walks with joy where Jesus trod —
That is the life that counts.

Selected.

AN ERRONEOUS CONCEPTION OF SCRIPTURE EXPOSED

The preceding number of this magazine contains an article under the caption "Reply to Prof. Schoolland." The particular article is a response to certain charges lodged against us. The Professor publicly accused us of rationalism. He asserted that our rejection of the three declarations of Synod is due to peculiar "denkmethod". He intimated that since we are unable to comprehend and understand the mysteries of God's Word we reject them, that we refuse to be taught by the Lord God concerning His love and grace and concerning the relation which He, God, sustains to His creatures, but that we regard ourselves as the fountain and origin of truth, that consequently our views and conceptions are not taken from scripture but are human formations, conclusions drawn from premises built around concepts of our own making.

Thus the Professor opined that he had accounted for our views relative to the theory of common grace.

We, on the other hand, maintained that we do not regard ourselves as the fountain of truth, that we do permit ourselves to be taught by God concerning His virtues, that our conceptions of God's virtues are not human discoveries but taken from scripture, that we limit God's love because God Himself does so, that it is not at all true that our conception of the relation which God sustains to the reprobate world is a conclusion drawn from premises built around concepts of our own making, that our rejection of the three declarations of Synod is not at all due to our peculiar "denkmethod". Far from it. Our "denkmethod" is not peculiar but normal, safe and sound and identical to the "denkmethod" of every rightminded, reformed theologian and dogmatician. We insist that we are placing our brains in the service of God's truth, we maintained that our rejection of the three points of Synod is due to the fact that we cling to the scriptural conception of God. We pointed out that he who adheres to the theory of common grace does so at the expense of the scriptural view of God. We showed how that the theory of common grace necessitates the belief in a God whose mental processes are illogical, irrational or in whose being there is either strife and conflict or contrary activities. The theory of common grace, so we maintained, involves a conception of God which militates against God's revelation of Himself. The divergent views relative to the theory, so we pointed out, is not due to different "denkmethoden" as Professor Schoolland would have it, but to divergent views relative to God's being.

In this article I shall make it clear how that a dangerous and erroneous conception of scripture is making it possible for the exponents of common grace to maintain themselves.

The adherents of the theory of common grace are asserting now that God's word is and may be in conflict with itself, that the scripture contains contrary and contradictory thought.

So Prof. Berkhof maintains in his "Bekuopte Bijbelsche Hermeneutiek." On page 209 of this work one meets the following assertion: "*Het kan gebeuren dat de analogica twee leerstukken vaststelt, die schijnbaar geheel tegenstrijdig zijn.* Denk aan de leer der predestinatie en die van den vrijen wil, die van des menschen onmacht en van zijn verantwoordelijkheid." Rev. Zwier writes as follows, "Wilt ge deze deugd Gods geen genade noemen? We zullen er niet over twisten. Noem ze dan gunst of goedheid, barmhartigheid of goedertierenheid, lankmoedigheid of verdraagzaamheid of welken term ge ook verkiest, zoo het maar vaststaat, dat er volgens de Schrift nog iets anders in God jegens de menschheid in het algemeen dan enkel haat en toorn en wrok en grimmigheid.

Zegt ge, dat ge dit niet rijmen kunt met die andere uitspraken der Schrift waar van den toorn Gods over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen en van zijn wraak over alle goddeloozen gesproken wordt? Gelukkig dat behoeft ook niet. God vraagt niet van u, dat gij Hem en Zijn deugden en Zijn werken zult begrijpen. In plaats van te trachten met uw gebrekkige logica te rijmen wat ge nimmer zult kunnen rijmen, zult ge beter doen met uw kortzichtigheid te erkennen en te komen tot de belijdenis: "God is groot en wij begrijpen het niet!" (De Wachter, Jan. 1925, No. 1, Page 3.) We should notice how that in the above quotations it is maintained that God's word is in conflict with itself. The reverend asserts "dat ge dit niet rijmen kunt met die andere uitspraken der Schrift." He cautions us not to attempt it for he says: "In plaats van te trachten met uw gebrekkige logica te rijmen wat ge nimmer zult kunnen rijmen". Listen to him once more: "Het aanbod van genade is welgemeend, dus een bewijs van Gods gunst (?). Nu valt het niet te ontkennen, dat wij dit algemeen aanbod des Evangelies niet kunnen rijmen met de particuliere uitkomst. De uitkomst toch van die roeping Gods is, dat vele geroepen weigeren te komen. Velen worden geroepen, die zooals de uitkomst bewijst, niet tot Gods uitverkorenen behooren. Deze moeilijkheid voor ons denken, die wij nimmer zullen vermogen op te lossen, hebben ook onze vaders zeer wel gevoeld. (?) And again: "Gods absolute souvereiniteit en des menschen verantwoordelijkheid. Wij kunnen die beide niet met elkaar in overeenstemming brengen. Het zij zoo, wij buigen voor het mysterie, maar houden aan beide waarheden vast." God's word yields contradictions when tested by human logic: "Wij kunnen die beide (Gods absolute souvereiniteit en des menschen verantwoordelijkheid) niet met elkaar in overeenstemming brengen."

Rev. Henry Kuiper is also of the opinion that God's word cannot stand the test of human logic. In a recent publication of his one discovers the following assertion: "It is true that human logic cannot fully harmonize the doctrine of election and reprobation, of a particular atonement, and of man's total depravity (which implies that our will by nature is free to choose only the evil but not the good) with that of the general offer of grace. But does this mean that both cannot be true? There is not

one doctrine of Holy Writ which does not involve us in intellectual difficulties. Think of the mystery of the One Being and the three persons, of Divine Sovereignty and human responsibility, of Divine Providence and human freedom, of original sin and the sinlessness of Christ, of the union of two natures in the one Divine Person of Christ." (The three points of Common Grace p. 12 footnote.) As the above deliverance clearly indicates Rev. H. J. Kuiper is also of the opinion that one finds in God's word several pairs of contrary or contradictory truths. Human logic cannot fully harmonize them.

Prof. Berkhof and Revs. Zwier and Kuiper are all agreed that the scripture is in conflict with itself, that God's word contains contrary truths.

Now it is a sure thing that he who maintains that scripture is in conflict with itself is joining the ranks of the higher critics. Fact is that God's word contains many mysteries but not a single pair contrary, contradictory, conflictive and hence illogical truths. One finds in scripture no irrational, illogical truth. Finally, he who insists that the scripture contains illogical, irrational or contrary pairs of truths is engaged in attacking, denying and destroying God's word. Such an one is engaged in attacking the very being and existence of God in so far as scripture is the revelation of God. In this article I wish to dwell upon these matters.

The higher critics I said are forever insisting that one finds in scripture much contradictory data. Permit me to adduce a few examples. The scholars Davidson and Baljon maintained that Rom. 15:24, 28, 29 are in conflict with Rom. 1:10-15. It is held that in the former passage Paul merely expresses a desire to visit Rome, on his way to Spain. It is said that in the latter passage Paul declares that he is fully determined to visit the congregation at Rome. At the close of the preceding century the Dutch critics Loman, Pierson, Naber and Van Manen discovered numerous imaginary conflicts between the Acts of the apostles and the first epistle to the Corinthians. Destructive critics have maintained that Gal. 1:18 is in conflict with Acts 9:23;—Gal. 1:18,19 with Acts 9:26;—Gal. 2:1 with Acts 9:26—11:30—12:25 and 15:2. The critic Holsten denied the genuineness of the epistle to the Philippians on the basis of conflicts between this letter of Paul and the apostle's epistle to the Corinthians. According to this critic Philippians 2:6-11 and I. Cor. 15:45-49 are contradictory passages. In the first passage the apostle states that Christ became man at His incarnation. In the second passage it is asserted, so this critic maintains, that Christ was man even before His incarnation. Hence the conflict. The same critic maintains that what is asserted in chapter 3:6 is in flagrant contradiction with Rom. 7:21. In the former passage Paul says that he was blindness as touching the righteousness which is in the law. In Rom. 7:21 the apostle declares " when I would do good, evil is present". Davidson opines that the christology of Paul's epistle to the Colossians is in conflict with Paul's representation of the Christ in his other writings. Schrader and Baur discovered a conflict between Thess-

alonians 2:14-16 and Rom. 9:11. The critics Kern and Baur reject the second epistle to the Thessalonians. According to these two critics 2 Thess. 2:1-12 militates against 1 Thess. 4:13-18; 5:1-11. In the first passage the apostle teaches that the day of Christ is close at hand and will come suddenly and unexpectedly. In the second passage Paul asserts that the day is far off and will be preceded by several signs.

Thus it appears that the leaders mentioned above and the higher critic have this in common that both they and the higher destructive critic find in scripture contradictory propositions and illogical thought. The leaders mentioned above (Rev. Zwier, Rev. H. J. Kuiper and Prof. Berkhof) and the higher critics are engaged in annihilating and destroying God and His Word, the former unknowingly, unconsciously and unwillingly, the latter consciously, knowingly and willingly. For I have shown in my previous article that one of two such contradictory propositions must be untrue. One of the two propositions, "A" is traveling west and "A" is traveling east must be untrue, and that according to Divine logic as well as human logic. "A" cannot be traveling east and west at the same time. One of the two contrary propositions, "God wills that all men be saved" and "God does not will that all men be saved" must be untrue, and that according to Divine logic as well as human logic. God cannot will and not will the same thing at the same time in the same way. This also holds true of the contrary propositions "God loves the reprobate" and "God hates the reprobate".

If the doctrine of the Trinity is illogical as Rev. H. Kuiper intimates, it is a false doctrine. If the two propositions "God determines all things" and "man is a responsible being" are contradictory, as Prof. Berkhof claims, either one must be untrue.

To insist that the scripture contains contrary and contradictory truth is equal to maintain that the Word of God is untrue.

As was said, the brethren mentioned above and the destructive critics are agreed that one will discover in Holy Writ contrary and illogical truths. Both the former and the latter are engaged in discrediting scripture. As to motive aim and attitude there is a difference however. The higher critic aims to discredit the Word of God. Not so the exponents of common grace among us. These men do postulate in scripture contrary thought, but in so doing they are not motivated by a desire to destroy the truth. They are merely attempting to place their unscriptural theory on a scriptural basis. The higher critic is filled with contempt for the Word, which he attempts to ridicule and discredit by placing the Word in conflict with itself. The brethren mentioned above respect and esteem the Word. Although it is a settled thing for them that the Word is often in conflict with itself and contains much illogical truth, they nevertheless bow before it and accept its illogical, contrary and contradictory propositions. In this they are less consistent than the higher critics. If I was convinced that the truth of God's Word was illogical and contradic-

tory I would reject that Word. I would close my Bible and place it upon the shelf never to consult it again. To postulate in God's Word contradictions and then to accept that Word as an infallible guide implies a willingness to believe in untruths.

The exponents of the theory of common grace may complain that I am misrepresenting them. They may reply that they distinguish between Divine and human logic, that scriptural truths may prove to be illogical and contradictory when the test of human logic is applied to them but that this cannot possibly happen when the same truth is tested by Divine logic. To this I wish to reply that any one who maintains that scriptural truth will stand the test of Divine but not of human logic is proceeding from the false assumption that human logic compared with Divine logic is illogic and vice versa. And this cannot be true, for it would mean, as I asserted in my previous article, that the God of Scripture is the very opposite of the real God, that therefore we do not know God at all, that man compared with God is an irrational being, and no image bearer of God. In this case prayer and religion would have no objective reality.

In fine, we maintain that the truth of God's Word is not and cannot possibly be illogical. We insist that God's Word contains no contrary or contradictory propositions. We shall prove now that it is most unreformed to maintain the contrary. The Reformed theologian and exegete when expounding scripture is controlled by the idea that God's Word cannot and does not contain illogical truths and contrary passages. It is a most fundamental exegetical law or rule to which the Reformed expositor strictly adheres, by which he is prepossessed upon approaching the scripture. God's Word, says he, contains no contradictory passages, no contrary truths. To the Reformed exegete scripture is one organical harmonious whole and not a concatenation of isolated, illogical contrary and contradictory utterances. How could it be for God is the author of the Word, and God is a most rational, sane and intelligent Being. When a rational being speaks, his utterances necessarily form one organic whole. This is true of the Lord God in a superb sense. Scripture reveals God. Now God is a harmonious Being. There is perfect harmony in His thinking, in His conduct, works and utterances. Hence the Bible cannot contain contrary and contradictory passages, data, propositions, truths. Under this impression the Reformed exegete instinctively labors. He does not permit himself to array any two passages of scripture against each other. He is not content until he has harmonized the data of scripture. He does not rest until he has succeeded in removing the contradiction. He is not satisfied until he has established harmony. Likewise the Reformed dogmatician. He strives to harmonize and blend God's truths into one systematic whole. He knows that is his task. To admit and tolerate a contradiction between any two revealed truths of God is to him a crime, a sin, which indeed it is. To him God's truth is a logical, rational, systematic whole as opposed to illogical and irrational.

Do not draw the conclusion that the truly Reformed theologian and dogmatician refuses to recognize mysteries in God's Word. Indeed he does. But the mysteries of God do not trouble him. Not that he attempts to explain them; he knows better than that. He accepts and believes. Let it be said that there is a vast difference between a mystery and a contradiction or that which is illogical and irrational. The mysteries of God's Word make the devout man pray. Contradictions make him mock.

I shall now prove that what I asserted above, relative to the Reformed theologian and exegete to the effect that he tolerates in scripture no contradictory passages, is the truth.

I refer first of all to Brakel. I wish to quote from the works of this theologian because it appears that he is an authority in our midst. Dr. C. Bouma attaches much significance to this theologian's utterances. The doctor, when lecturing on the subject of common grace is wont to quote Brakel. I wish to quote a few lines from Brakel's "Redelijke Godsdiens". The title of this work is very significant, "Redelijke Gogsdienst" i. a. reasonable, rational religion. To him scripture is void of all that which is illogical, absurd, contrary and contradictory. Listen to him, "Zulke algemeene genade heeft verscheidene *ongerijmdheden* in zich; uit welke natuur ongerijmdheden vloeien, dat is zelfs absurd en ongerijmd, want (a) deze algemeene wil om alle menschen zalig te maken stelt dat God wil 't geen Hij niet wil. Die waarlijk ernstig, heftig eene zaak wil, die voert ze ook uit als hij kan. God nu kan alle menschen dadelijk zalig maken, maar hij wil niet, gelijk uit de uitkomst blijkt. Als God dan evenwel een wil heeft, om alle menschen zalig te maken, zoo wil Hij 't zelfde en Hij wil 't zelfde niet, en dat in dezelfde opzichten. (b) Dewijl dan deze dingen ongerijmd zijn, zoo is het dan ook ongerijmd eenen algemeenen besluitenden wil in God te stellen, om alle menschen zalig te maken. (Redelijke Godsdiens, vol. 1, p. 181.)

Notice the terms "ongerijmdheden" and "absurd". Brakel maintains that scriptural truths are rational and reasonable. He rejected the Pelagian doctrine of universal atonement for the very same reasons that we reject the theory of common grace, i. e. because of the implied absurdities, inconsistencies and contradictions. Brakel as a true Reformed theologian loaths that which is contradictory and absurd. To him God's truth is rational, reasonable and logical. According to the exponents of common grace Brakel is a rationalist.

Let us now ascertain what Dr. G. Vos of Princeton has to say. Dr. Vos is discussing the difficult point of God's determinate counsel, versus human freedom. He expresses himself as follows: "De mensch zegt onwillekeurig: als ik verantwoordelijk voor mijne daden zijn zal had ik ook anders moeten kunnen. En indien Gods eeuwig besluit reeds mijn doen bepaald had, zoo kon ik niet anders, m.a.w. eeuwige zekerheid en zedelijke vrijheid sluiten elkander uit, het zijn onvereinbare begrippen." Dr. Vos means to say that man is bent on regarding God's eternal counsel and man's responsibility as contra-

dictory ideas which cannot be harmonized. Then Dr. Vos goes on to say that an erroneous and faulty conception of human freedom is responsible for it that to his mind the idea of an eternal determined counsel militates against the idea of human freedom and responsibility. "Vrijheid is onzekerheid naar men meent. Daar legt haar wezen en zekerheid en onzekerheid kunnen *natuurlijk niet samengaan*." In other words, according to Dr. Vos "zekerheid en onzekerheid" since they are two opposite terms, cannot go together. Dr. Vos declares by implication that God's truth is strictly logical and rational, that the scripture contains no contrary and contradictory propositions. God's counsel, the doctor means to say, spells certainty and if human responsibility means uncertainty then God's determinate counsel or man's freedom is fiction. Dr. Vos you see as a theologian and dogmatician is thoroughly Reformed.

Like a true Reformed dogmatician he feels that a contradiction may not be tolerated. He asserts that we shall have to modify our conception of human freedom in such a way that contradiction disappears. Listen to him, "Wij zullen ons vrijheid begrip moeten wijzigen, ons zulk eene opvatting van de menschelijke vrijheid moeten vormen dat zij met meer haar wezen in de onzekerheid en volstrekte toevalligheid heeft".

As an expositor Dr. Vos is thoroughly reformed. He tolerates in scripture no contradictory passages. He is aware of it that the Lord God does not permit it. Let me quote him once more. He is engaged in refuting the defenders of universal atonement. These heretics have their scriptures upon which to base their heresy. The universalist, says Dr. Vos, refers you to John II:51,52;—Hebr. 2:9; Titus 2:11;—2 Peter 3:7, etc. The comment of Dr. Vos reads as follows: "Wanneer hier en daar gezegd wordt dat Christus gestorven is voor de wereld of voor de zonden der geheele wereld eene verzoening is, zoo moet men zich ten zeerste wachten om op den klank af daaruit de gevolgtrekking af te leiden: Hij heeft voor alle menschen voldaan. Onze stelregel moet altijd zijn, om schrift met schrift te verklaren, wanneer wij nu eene reeks teksten hebben die de bizondere strekking der voldoening leeren en daarnaast eene reeks van teksten, die van eene algemeene bedoeling schijnen te gewagen, zoo moet zich het eene naar het andere schikken. Nu zal ieder inzien dat de deksten van de eerste soort hunne beteekenis verliezen en geheel onverklaarbaar worden wanneer men de geheel algemeene strekking van Christus' werk doordrijft, maar men kan het omgekeerde niet beweren. De meer algemeen luidende schriftuurplaatsen behouden nog een zeer goede zin, en worden volstrekt niet onverklaarbaar, wanneer men ze van het standpunt der partikuliere voldoening beziet."

We should not fail to notice how that Dr. Vos maintains that two series of contradictory passages may not be tolerated. The contradiction must be removed by modifying either one of the series. Scripture, he says, must be translated in the light of scripture: "Onze stelregel moet altijd zijn dat schrift naar schrift is te verklaren."

Let us illustrate this most fundamental exegetical rule. One reads in 2 Tim. 2:6: "Who gave himself a ransom for *all*." Christ informs us on the other hand that He laid down His life for His sheep, thus not for all. Now sound exegesis requires that the meaning of either passage be so modified as to avoid a contradiction. Now the utterance: "I lay down my life for my sheep suffers no modification. The other scripture does, however. The term *all* may and must be made to apply to the sheep only. The passage will then read: "Who gave Himself a ransom for all His sheep." The two scriptures are now in full harmony. The contradiction is avoided.

With the above Prof. Berkhof agrees I am sure. For he asserts in his "Beknopte Bijbelsche Hermeneutiek" p. 204 that "Een leerstuk, dat duidelijk bewezen is door de Analogia Fidei niet door een duistere en schijnbaar tegenstrijdige plaats omver geworpen kan worden." And in his Isagogics the professor is constantly engaged in removing the contradictions which the higher destructive critics discover in the scriptures. Prof. Berkhof, however, is now engaged in defending the theory of common grace. This means that he is ignoring the exegetical rules which he layed down for his students. "Do not do as I do but do as I say" is applicable to Prof. Berkhof.

And finally, John Calvin wrote a commentary on the first three gospels and on the pentateuch. They bear the title of "The Harmony of Matthew, Mark and Luke," and "The Harmony of the Pentateuch." The title indicates that Calvin strove for harmony in God's word.

G. M. O.

MIJN VADER WEET

Schrijf 't op de zoomen van uw kleet,
Gij, die in rouwe treurt:
"Mijn Vader in den hemel weet
Wat smart mij 't hart verscheurt."

Schrijf 't op de wanden van uw huis,
Gij, die daarbinnen strijdt:
"Mijn Vader, in het Vaderhuis,
Weet, hoe ik strijdend lijd."

Schrijf 't op de peluw, waar uw hoofd
des nachts geen ruste vindt;
"Mijn Vader, die mij rust belooft,
Kent d' onrust van Zijn kind."

Schrijf 't in de diepten van uw hart,
Dat pijnlijk bloeden blijft:
"Mijn Vader, ja, Hij weet mijn smart,
Weet, hoe mijn leed beklijft."

Maar dan ook, als gij zeker weet,
Dat God uw smarten kent,
Ervaart gij steeds, dat Hij uw leed
Voor u ten beste wendt.

HET PUNTJE IN HET EERSTE PUNT

Dusver hebben we in het algemeen in een zestal artikelen gehandeld over de drie Synodale uitspraken betreffende de kwestie der gemeene gratie. En we zijn daarin telkens weer tot de slotsom gekomen, dat, wat de Synode in de vaststelling van "de drie punten" voor de aandacht stond, niet wel iets anders kan geweest zijn dan het zogenaaamde "algemeene welgemeende aanbod van genade en zaligheid." Ook werden we in dat gevoelen zeer versterkt door de thans vrij algemeen gevoerde discussie in persartikelen, redevoeringen en persoonlijke gesprekken betreffende de Synodale interpretaties en de daarmee in betrekking staande Classicale handelingen, die zich immermeer op dat punt samentrekt. Het al of niet bestaan eener gemeene gratie schijnt voor het bewustzijn van velen, zoowel onder de leiders, als onder het volk, af te hangen van eene ongeveinsde roeping tot de zaligheid, door God, van allen, die in aanraking komen met de prediking van het Evangelie. Sommigen, zooals wij de vorige keer zagen, zooals b.v. Ds. D. H. Muyskens in "The Banner" en Ds. M. Borduin en Ds. D. Zwier in "De Wachter," zoeken zelfs de uitspraken der Synode te verdedigen met een beroep op zulk eene uitnoodiging en aanbidding des Evangelies. Aangenomen, dat er zulk een algemeen welgemeend aanbod van genade en zaligheid is, zoo redeneert men, dan zijn ook de conclusies der Synode gewettigd. Uit de algemeene aanbidding des Evangelies volgt, dat er in God is een zekere gunstige gezindheid jegens de menschheid in het algemeen, en niet alleen jegens de uitverkorenen. De thans heerschende voorstelling komt derhalve hier op neer, dat er in God is een zekere gunstige gezindheid jegens Zijne schepselen in het algemeen, dewijl God met een welgemeend aanbod des heils komt tot alle menschen, dat is, tot verkorenen en verworpenen. Geheel afgedacht dan ook van de vraag, of de Synode metterdaad op de aangegevene wijze tot die conclusie kwam, meenen we thans wel te kunnen vaststellen, zonder vrees voor tegenspraak, dat dit het eigenlijke puntje is in het eerste punt. En wij doen zulks des te gereeder omdat Prof. L. Berkhof, die de Synodale Commissie in re de kwestie der gemeene gratie als adviseur diende, in het jongste nummer van "The Witness," Maart, 1925, zich uitliet in denzelfden geest.

Onder het opschrift: "Het welgemeend aanbod des heils," zegt de Professor: "HET WELGEMEEND AANBOD DES HEILS, waarop de Synode in verband met het eerste van de drie welbekende punten gewezen heeft, moet het in den laatsten tijd ontgelden. De Synode heeft uitgesproken, dat onder meer ook uit de algemeene aanbidding van het Evangelie blijkt, dat God een zekere genade of gunst bewijst aan Zijn schepselen in het algemeen, en niet alleen aan de uitverkorenen. Met andere woorden, God bewijst gunst of genade ook aan anderen dan de uitverkorenen." De zaak staat dus zóó, volgens Prof. Berkhof, dat de Synode in het eerste punt heeft uitgesproken, en derhalve leert, dat blijkens de algemeene aanbidding des Evangelies God ook genade bewijst aan verworpenen. "Anderen dan de uitverkorenen" kunnen

natuurlijk slechts zijn verworpenen. En nu is er in God niet slechts eene gunstige gezindheid jegens die verworpenen, maar blijkens de algemeene aanbidding des Evangelies bewijst God aan dezulken ook metterdaad genade. Dat is de kern en het wezen der zaak, volgens Prof. Berkhof. Dat is, hetgeen de Synode heeft uitgesproken in het eerste punt. Iets anders kunnen ook wij daar niet in lezen. Want wel heeft de Synode, gelijk we vroeger hebben vermeld, opzettelijk het woord *verworpenen* uit het oorspronkelijke voorstel gelicht; doch daardoor is de strekking van haar uitspraak niet wezenlijk veranderd. Zal de taal der Synode: "dat er, behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigten leven, ook een zekere gunst of genade Gods is, die Hij betoont aan Zijn schepselen in het algemeen," in verband met de prediking des Evangelies, een goeden zin opleveren, dan zal de bedoeling wel moeten wezen, dat God ook genade bewijst aan verworpenen, en dat zulks blijkt uit de algemeene aanbidding des Evangelies.

Waarin die genade bestaat, of zou kunnen bestaan, wordt niet nader door den Professor verklaard. Het lag blijkbaar buiten zijne bedoeling, om over dat punt licht te verspreiden. Gelijk verleden zomer, tijdens de Synode, zoo bewaart ook thans de Professor dienaangaande het stilzwijgen. In dit artikel zoekt hij slechts de Synodale leer te handhaven tegenover een aanvaller. Naar luid van een tamelijk breedvoerig rapport — de Professor heeft het uit de tweede hand — van een rede over "De Drie Punten," werd beweerd, "dat de Synode door deze uitspraak het hart van de Gereformeerde Belijdenis verkrachtte. De gedachte, dat er in het Evangelie van Godswege een welmeenend aanbod des heils komt tot allen, die het hooren, werd bestempeld als beide Arminiaansch en Pelagiaansch."

Dien aanval zoekt de Professor af te weren. "Er is geen schijn van bewijs, dat deze dwalingen opgesloten liggen in het besluit van onze Synode." "Het welgemeend aanbod des heils komt van Godswege tot allen, die het Evangelie hooren, doch alleen in den weg van geloof en bekeering. — De belofte van het Evangelie is, dat een iegelijk, die in den gekruisten Christus gelooft, niet zal verderven, maar het eeuwige leven zal ontvangen. Die belofte nu moet voorgesteld worden aan alle volkeren en menschen zonder onderscheid, tot welken God het Evangelie zendt, met bevel van bekeering en geloof. Dat is juist het algemeene aanbod des heils, waarvan de Synode gewag maakt." — Zeker, "Gods wil van eeuwigheid beslist wie zalig zullen worden. Het zijn alleen de uitverkorenen. Voor hen alleen is Christus gestorven; en in hen alleen werkt de Heilige Geest het nieuwe leven en het geloof. — Christus leed en stierf naar den wil van God met de bedoeling, om alleen de uitverkorenen te redden. Er is geen syllabe in het besluit der Synode, waardoor deze waarheid ook maar eenigszins ontkend wordt. Het algemeene aanbod des heils houdt niet in, dat allen tot wie het komt zalig worden. De Synode onderscheidt tusschen de *zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigten leven*, en een zekere gunst

of genade Gods, die Hij ook aan anderen bewijst. De laatste is *niet zaligmakend*, en leidt dus niet tot het eeuwige leven. Daartoe behoort ook het algemeene aanbod des heils als zoodanig."

Laat ons deze redeneering van den Professor even kortelijk samenvatten.

Uitgangspunt is: God bewijst gunst of genade ook aan anderen dan de uitverkorenen, m. a. w. aan verworpenen. Dit blijkt uit de algemeene aanbidding des Evangelies. De belofte des Evangelies is, dat een iegelijk, die in den gekruisten Christus gelooft, niet zal verderven, maar het eeuwige leven zal ontvangen. Doch het algemeene aanbod des heils houdt niet in, dat allen tot wie het komt zalig worden. Gods wil van eeuwigheid beslist wie zalig zullen worden. Het zijn alleen de uitverkorenen. Voor hen alleen is Christus gestorven; en in hen alleen werkt de Heilige Geest het nieuwe leven en het geloof. Volgens de Professor is het dus niet Gods wil van eeuwigheid geweest, dat de verworpenen zullen zalig worden. Hij is Gereformeerd op dat punt. Ook is Christus voor hen niet gestorven, noch naar zijne eigene intentie, noch naar de bedoeling des Vaders. Dat is weer zuiver Gereformeerd. En ook werkt de Heilige Geest in hen niet het nieuwe leven en het geloof. Zij ontvangen derhalve niet het heil, dat in het Evangelie aangeboden wordt. Neen, dat heil, die genade ontvangen alleen de uitverkorenen ten eeuwigen leven. Maar wat ontvangen de verworpenen dan? In allen ernst, Professor, zeg het nu toch eens aan uwe lezers, want ons hebt gij het niet willen en niet kunnen zeggen, welke gunst of genade God aan die anderen, waarvan gij spreekt, bewijst! God wil hen niet zaligen, Christus is niet voor hen gestorven, de H. Geest werkt in hen niet het nieuwe leven en het geloof, zoodat zij het aanbod des Evangelies niet kunnen, zelfs niet kunnen willen aannemen in den weg van geloof en bekeering; vrage: wat ontvangen die menschen dan? En hoe blijkt zulks uit de prediking des Evangelies? Maak u er niet van af, Professor; maar geef een klaar en duidelijk en onomwonden antwoord, opdat de breuke van ons Sion moge geheeld worden.

Het gaat hier niet over, wat in het Evangelie aangeboden wordt; en het is hier de vraag niet, of een dienaar des Woords kan, mag of moet onderscheiden tusschen schapen en bokken; het Evangelie is de verkondiging van de verlossing, die in Christus Jezus is, en van hetgeen Gode aangenaam is; maar de verkondiging daarvan is en moet zijn een reuke des doods ten doode degenen, die verloren gaan; en nu is het ons goed recht van u te vernemen, waarin de genade Gods bestaat, die zulke verworpenen, volgens uwe voorstelling, in dat alles smaken en metterdaad deelachtig worden. Gij moet die vraag beantwoorden. Dat is uw plicht voor God en de kerken. De thans bestaande breuke in onze Christelijke Gereformeerde kerken is mede hoofdzakelijk door u veroorzaakt. Daarom willen wij onzerzijds er bij u op blijven aandringen, dat gij u aangaande deze genade Gods jegens verworpenen, in verband met de verkondiging des Evange-

lies, in het publiek en ten aanhoore van onze kerken nader uitspreekt. Dan komen we verder.

In dit puntje van het eerste punt gaat het metterdaad om de kern en het wezen van de zaak, die ons allen reeds geruimen tijd heeft bezig gehouden, en uit oorzaak waarvan we elkander verteeren. Dat wil in 't allerminst niet zeggen, dat het overige van de drie punten door de Synode aangenomen onze goedkeuring zou wegdragen. Maar dit puntje is toch het dunne eind der wigge, die ons vaneen scheidt. Hier moeten we elkander allereerst verstaan. En deze zaak moet *verstaan* worden. Het geldt hier geen kwestie van autoriteit, maar van belijden. En in haar belijden is de Kerk niet slechts gebonden aan het objectieve Woord van God, doch ook aan de onderwerpelijke verlichting van haar verstand door den Heiligen Geest. In dien zin, kan zij niet belijden, wat zij niet kent. Wel is het volkomen waar, dat er diepten Gods zijn, die niet door ons zijn te peilen; maar de inhoud van die ondoorgrondelijke verborgenheden van Gods wezen, natuur, personen, werken, enz., kan dan ook nooit een deel uitmaken van hetgeen wij belijden. Wij kunnen slechts als feit constateeren, dat er zulke geheimen Gods bestaan; omdat wij wel van hun bestaan, doch niet van hun inhoud kennis dragen. Doch zoo staat de zaak hier geenszins. Het puntje van het eerste punt is de uitspraak der Synode, dat uit de algemeene aanbidding des Evangelies blijkt, dat God een zekere gunst of genade bewijst aan anderen dan uitverkorenen, dus aan verworpenen.

Wij hebben het hier dus niet te doen met het bestaan eener verborgenheid, maar met iets, dat door de prediking des Evangelies openbaar is. In de aanbidding des Evangelies bewijst God ook eene zekere gunst of genade aan verworpenen. Dat weet de Synode. Dat moet zij ons dan toch ook wel op een behoorlijke wijze kunnen duidelijk maken. Bij eene bloote bewering mag zij het natuurlijk niet laten, want daar zou zij de gewetens van andersdenkenden toch niet aan kunnen willen binden; maar zij doet dat trouwens ook niet. Zij voert bewijzen aan. Zij beroept zich voor hare uitspraak op Schrift, Belijdenis en Gereformeerde theologen van naam. Zij is dus wel aan het redeneeren gegaan. Zij weet blijkbaar, wat zij zegt. Zij beweert verstand te hebben van eene geopenbaarde waarheid. Op die aangevoerde bewijzen komen wij later terug; wij constateeren hier alleen maar het feit, dat de Synode wel zeer wezenlijk getracht heeft, om de objectieve waarheid van Gods Woord in haar bewustzijn op te nemen, te verwerken, en in haar eigene taal als leer der Kerk welgeformuleerd uit te drukken en vast te leggen.

En daarin heeft zij Gereformeerd willen handelen, volgens Prof. Berkhof althans. Het was voor haar geopenbaarde waarheid der Schrift, dat er is eene verkiezing en eene verwerping van eeuwigheid. Ook stelde zij het zalig worden geenszins afhankelijk van den vrijen wil des menschen, want dat ware Pelagiaansch geweest; maar Gods wil van eeuwigheid beslist wie zalig zullen worden. En het was de bedoeling des Vaders en de intentie des Zoons, dat Christus voor de uitverkorenen

alleen zou lijden en sterven; en in hen alleen werkt de Heilige Geest het nieuwe leven en het geloof. Die waarheden werden door de Synode gehandhaafd. Niets van dat alles wordt in de prediking van het Evangelie aan de verworpenen geschonken. Ook wordt de zaligmakende genade nooit aangeboden aan den vrijen wil des menschen. Zulks wordt ontkend in art. 14, Dordtsche Leeregels, Hfdst. III and IV: "Zoo is dan het geloof eene gave Gods; niet omdat het aan den vrijen wil des menschen van God wordt aangeboden, maar omdat het den mensch metterdaad wordt medegedeeld, ingegeven, en ingestort; ook niet daarom, dat God alleenlijk de macht om te gelooven zoude geven, en dat daarna de toestemming of het daadwerkelijk gelooven van den vrijen wil des menschen verwachten; maar omdat Hij, die daar werkt het willen en het werken, ja alles werkt in allen, in den mensch teweegbrengt beide, den wil om te gelooven, en het geloof zelf." Maar in de verworpenen werkt God dat geloof niet. Zulks stond ook vast voor de Synode. Zij zouden dus zelfs niet kunnen willen gelooven. Nu zou dus de vraag opkomen, welke genade bewijst God dan toch wel aan die verworpenen, die naar Zijnen wil in aanraking komen met de verkondiging van het Evangelie? Zij is niet zaligmakend, dat zegt de Synode duidelijk genoeg. Voor degenen, die verloren gaan, is de verkondiging van het Evangelie een reuke des doods ten doode, leert de H. Schrift, ook naar Gods raad en wil. Zoo leerde ook Dr. A. Kuyper, zoo leert ook Prof. Berkhof, en misschien bedoelde ook de Synode, dat te handhaven. In elk geval is dit noodig; want de Schrift is zeer duidelijk op dit punt.

Wie den weg heeft geweten, en niet bewandelt, zal met vele slagen geslagen worden. Het zal Tyrus en Sidon, Nineve en Sodom verdragelijker zijn in den dag des oordeels, dan Jeruzalem, Chorazin, Bethsaïda en Kapernaüm. Het ware Judas beter geweest, indien hij niet geboren ware geweest. En waarheid is het, als iemand de wet van Mozes heeft te niet gedaan, die sterft zonder barmhartigheid, onder twee of drie getuigen; doch hoeveel te zwaarder straf zullen zij waardig geacht worden, die den Zoon van God vertreden, en het bloed des testaments onrein geacht hebben, waardoor zij geheilgd waren, en den Geest der genade smaadheid hebben aangedaan? Duidelijk is het, dat bij meerdere verlichting de schuld des zondaars stijgt, indien hij zich niet tot God bekeert, en zijn straf zwaarder wordt. Dat is zeer duidelijk. Het is inderdaad vreeselijk te vallen in de handen des levenden Gods. Dat alles is ons zeer duidelijk, en wordt steeds door ons verkondigd. Maar wat wij niet verstaan is, dat God in dat alles ook maar in de allergeeringste mate genade zou kunnen bewijzen aan anderen dan de uitverkorenen. Hoe dat iemand bij meerdere kennis, verlichting, gebruik van middelen, volharding en verharding in de zonde kan gezegd worden genade van God te ontvangen, is ons een raadsel. Dat iemand in dien weg, dat is, buiten de genade in Christus Jezus, vloek ontvangt, is ons wel duidelijk. Die gedachte achten wij in volmaakte overeenstemming te zijn met de

bovenaangehaalde gedachten en uitspraken der Heilige Schrift.

En wij willen het nogmaals uitspreken, dat ons ook nog nooit iets anders is gebleken uit de verkondiging des Evangelies. Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem. En die niet gelooft, zal ook nog mede om zijn ongeloof verloren gaan, en zwaarder oordeel ontvangen. Maar hoe hem de prediking van dien Christus ooit tot genade zou kunnen zijn, erkennen wij niet te verstaan. Men versta ons wel, wij kunnen dat op Gereformeerd standpunt niet verstaan. En ook is het ons absoluut onmogelijk te verstaan, dat het Evangelie iets anders zou kunnen aanbieden, aan anderen dan de uitverkorenen, dan de zaligmakende genade, welke God bewijst aan Zijn uitverkorenen ten eeuwigen leven. De Schrift leert o.i. maar één Evangelie. In dat ééne Evangelie wordt Christus aangeboden. Die in dien Christus gelooft, en dat doet alleen, ook volgens Berkhof, de uitverkorene, in wiens harte God door zijne genade en Geest het zaligmakend geloof gewerkt heeft, heeft het eeuwige leven. Maar de verworpenen, die ook in aanraking komt met de aanbieding van Christus in het Evangelie, gelooft niet, kan niet gelooven, kan zelfs niet willen gelooven. En God heeft van eeuwigheid niet gewild, dat deze zalig zouden worden; ook heeft Hij niet voor hem Zijn Zoon in den dood overgegeven; en evenmin werkt Hij door Zijn Geest in diens harte het nieuwe leven en het geloof. Omgekeerd, door de vijandschap der zonde verwerpt deze dien Christus, verhardt hij in het kwaad, maakt hij zich meer strafwaardig, en zodoende wordt hem de Evangelieverkondiging een reuke des doods ten doode. En een andere aanbieding dan Christus kent het Evangelie niet. Er is geen tweerlei aanbieding in het Evangelie, maar slechts ééne.

Dat zal toch zeker ook wel door Prof. Berkhof, als mede door de Synode, moeten toegegeven worden met het oog op de Schriftuurplaatsen, waarop men zich beroept. Als God zegt in Ezech. 18:23 en 33:11, dat Hij geen lust heeft in den dood des goddeloozen, maar daarin, dat deze zich bekeert van zijne wegen, en leve, dan zal dat toch zeker niet kunnen beteekenen, dat God aan zoo iemand in de prediking des Evangelies iets anders aanbiedt dan de zaligmakende genade in Christus Jezus. Daarin is toch zeker geen sprake van eene genade, die God aan anderen dan de uitverkorenen bewijst, en die niet zaligmakend is. Wij willen van die plaatsen op dit oogenblik geen exegese leveren; maar zooveel mag toch zeker wel als vaststaande worden verondersteld, dat deze teksten juist spreken van zaligmakende genade en van eeuwig leven. Van tweeën één derhalve: of God biedt de genade, die Hij aan Zijne uitverkorenen bewijst, ook aan de verworpenen aan, of het begrip *goddelooze* moet hier worden beperkt. Calvijn neemt zijn toevlucht tot het eerste, als hij zegt: "that God wishes always the same thing, though by different ways, and in a manner inscrutable to us. Although, therefore, God's will is simple, yet great variety is involved in it, as far as our senses are con-

cerned. Besides, it is not surprising that our eyes should be blinded by intense light, so that we cannot certainly judge how God wishes all to be saved, and yet has devoted all the reprobate to eternal destruction, and wishes them to perish." Keil, vaak door Berkhof aangeprezen, alsmede onze Kanttekenaars beperken hier het begrip *goddelooze*. En blijkens het verband is dit laatste eisch. Later komen we hierop terug. Het is gansch niet noodig, om problemen te scheppen, die niet bestaan. Maar in elk geval is hier gansch geen sprake, dat God in de aanbidding des Evangelies eene zekere genade of gunst zou bewijzen aan anderen dan verkorenen, en die niet zaligmakend zou zijn. En dat is op dit oogenblik de kwestie.

Er moet bewijs geleverd worden, dat God in de verkondiging des Evangelies, behalve de zaligmakende genade, welke Hij aan Zijn uitverkorenen bewijst, ook eene zekere gunst of genade betoont en schenkt aan verworpenen. Dat heeft de Professor nu niet gedaan, en dat kan hij ook niet doen. Die beschouwing vindt men bij geen enkel Schriftverklaarder. Ook is dat de bedoeling niet van Calvijn. Calvijn zegt in het boven aangehaalde, dat God met eenzelfde wil wil, dat alle menschen zalig worden en tevens, dat Hij zulks niet wil, maar sommigen heeft overgegeven tot het verderf. Zulk een taal is natuurlijk gansch onnoodig, en Calvijn onwaardig; maar zij zegt toch niet, wat Berkhof onze Synode laat zeggen. De Synode van Kalamazoo heeft, volgens Berkhof, de zeer vreemde leer geleerd, dat God in de aanbidding des Evangelies, behalve de zaligmakende genade, die Hij aan Zijn uitverkorenen ten eeuwiggen leven bewijst, ook eene zekere, en juist niet dezelfde, gunst of genade schenkt aan verworpenen, die niet zaligmakend is, ook niet naar Gods bedoeling. En die beschouwing vindt men nergens elders, en die zienswijze mist alle bewijs.

Wat men in schier alle Schriftverklaring vindt, is het zoogenaamd semi-pelagianisme. Volgens dat standpunt is er verlossing voor alle menschen in voorwerpelijken zin. God wil dan metterdaad, dat alle menschen zalig worden. Hij liet Zijn Zoon wel voor allen in den dood gaan. En nu biedt Hij ongeveinsdelijk aan alle menschen het heil in Christus Jezus aan. Doch de aanvaarding daarvan is het werk van den zondaar. Die moet dan op de een of andere wijze daartoe het vermogen bezitten. Hij kan dan niet geheel dood zijn in zonden en misdaden, onbekwaam tot eenig goed, en geneigd tot alle kwaad. En dan is natuurlijk de erfzonde ook niet de eigenlijke oorzaak van het verloren gaan, maar veelmeer zijn verwerping van den Christus. Strikt genomen, kan er dan van geene eigenlijke verwerping van eeuwigheid sprake zijn. Natuurlijk, op dat standpunt vindt men totaal geen moeilijkheid met de aanbidding des Evangelies aan alle menschen. De zaak is dan, dat God metterdaad wil, dat alle menschen, hoofd voor hoofd, ziel voor ziel, of zoo als onze Dordtsche vaders zich uitdrukten, dat allen en een iegelijk zalig worden. Met de aanbidding des Evangelies ondervindt gij op dat standpunt geen moeite. De aanbidding geschiedt dan aan den vrijen of althans

half-vrijen wil des menschen. Maar op dat standpunt is het wel gedaan met de leer van Gods vrije genade, dat is, de genade, die God schenkt, gelijkterwijs Hij wil; alsmede met de leer der verkiezing en verwerping, den doodstaat des zondaars, enz. Dan is het met de Gereformeerde beschouwing gedaan.

Doch onze Synode wilde Gereformeerd zijn. Dat gelooven we gaarne. Evenwel, zij kwam met eene leer, die niet alleen nergens elders gevonden wordt, gansch onbegrijpelijk is, maar o.i. ook onmogelijk vrij te pleiten is van het semi-pelagianisme. Daar moet men ten slotte uitkomen, hetzij men zulks wil, of niet. Het is eenvoudig onmogelijk, om op Schriftuurlijke of Confessioneele gronden staande te houden, dat God in de aanbidding des Evangelies aan verworpenen een zekere gunst of genade bewijst, en die niet zaligmakend is. Zulk spreken getuigt van verwarring. Het Evangelie biedt Christus aan, maar geen gunst of genade buiten dien Christus. Buiten Christus is geen leven, maar eeuwig verderf. En ook daarvan gewaagt de verkondiging van Gods Woord. Er zijn twee wegen, geen drie.

Evenwel, laat Prof. Berkhof, deze nieuw ontdekte genadeleer van de Synode van Kalamazoo eens plaatsen in het helder licht van Schrift en Confessie. Wij bedoelen, Professor, beweer niet, dat zij er is; maar zeg ons, wat die genade is.

H. D.

THE PELAGIAN VIEW OF FREE-WILL, SIN AND GRACE II

Pelagius labored in the imperial city of Rome for about eight years. What the reasons for his departure were are not definitely known, unless it be that Pelagius with Caelestius, his pupil and disciple, earnestly sought an interview with Augustine who lived in Hippo in Africa. We do know that Alaric was near to Rome at this time and that soon after Pelagius arrived in Africa, the city of Rome was plundered and sacked by the barbarous army of Alaric. Undoubtedly the nearness of Alaric hastened the departure of Pelagius and his companion.

Whether they actually met Augustine is a matter of doubt. Some historians affirm that they did meet him, while others contend that Pelagius never met him in Africa. Be that as it may, Augustine had heard of the activities of Pelagius and Caelestius in Rome, but up to this time they were as yet comparatively unknown men and not of great importance and meanwhile Augustine found himself very busy in controverting the opinions of the Donatists.

Caelestius, however, did not leave Africa with his teacher, Pelagius. Caelestius sought admission to the priesthood in the city of Carthage. He was not admitted, however, because he avowed belief in the propositions following. With this dismissal of Caelestius in Carthage the controversy on free-will was set rolling, and once begun, it was not an easy matter to quiet the troubled waters of the ecclesiastical sea in Africa, and the thick-

ening clouds of controversy soon broke forth into a storm of intense fury and for many years raged supreme. The principles of Pelagianism had aroused the African church and long after Pelagius had wandered to Palestine and Caelestius had traveled to Ephesus and Constantinople, the principles of Pelagius and Caelestius were attacked with undiminished fervor and enthusiasm.

Caelestius was refused ordination and admission to the priesthood because he asserted that:

1. Adam would have died even if he had not sinned;
2. That the sin of Adam injured himself alone, not the human race;
3. That new-born children are in the same condition in which Adam was before the fall;
4. That infants, though unbaptized, have eternal life;
5. That the whole human race does not die because of Adam's death or sin, nor will the race rise again because of the resurrection of Christ;
6. That even before the coming of Christ there were men who were entirely without sin;
7. That the law gives entrance to heaven as well as the gospel.

It is true that these seven points had been formulated by Caelestius and not by Pelagius. But Caelestius had been a pupil of Pelagius and he had imbibed his master's spirit and even was capable of improving his teacher's position. What Caelestius advocates in these seven points belongs to the system of Pelagianism.

While Pelagius was being honored and revered in Palestine, Caelestius was meeting with adversities in Carthage. And these reversals for Pelagianism once begun did not stop until Augustine had mortally wounded Pelagianism by means of various treatises and had procured its condemnation through various ecclesiastical bodies. But though Pelagianism was mortally wounded in the fifth century it has lingered even today, for after all, the roots of Pelagianism are not in the head as much as in the heart of man.

Baur says in his *Dogmangesch.* p. 179ff: "In the system of Pelagius everything depends upon the principle of the freedom of the will; this is the determining and fundamental conception in his doctrine of sin and grace. Freedom, as the absolute capacity of choice, to determine equally for good or evil, appeared to him in such a degree to be the substantial good of human nature, that he even reckoned the capacity for evil as a *bonum naturae*, a good of nature, since we cannot choose good without in like manner being able to choose evil."

Pelagius maintained the full and unimpaired freedom of the will. By this is meant an absolute equipoise of moral choice, which enables a man at any time, whatever his previous history may have been, to choose between good and evil. Thus Pelagianism affirms *that* theory of the will which is commonly designated by the terms "liberty of indifference" or "power of contrary choice." This theory affirms the freedom of the will, not in the sense that the individual is self-determined, but in the sense that in each volition and at each moment of life, "no matter what the previous career of the individual has

been, the will is in equipoise, able to choose good or evil. We are born characterless, and with no bias towards good or evil." A very important passage occurs in his *Confession of Faith* which he sent to the Roman see for approval. Especially should this passage be compared with the three points of the Synod of the Christian Reformed Church at Kalamazoo, 1924. Especially do these points become suspicious when they are compared with the Pelagian view of grace which also shall be offered in this series of articles. The decisive passage referred to reads: "We maintain that free-will exists generally in all mankind, in Christians, Jews, and Gentiles; they have all equally received it by nature, but in Christians only it is assisted by grace. In others this good of their original creation is naked and unarmed. They shall be judged and condemned because, though possessed of free-will, by which they might come to faith and merit the grace of God, they make an ill-use of their freedom; while Christians shall be rewarded because, by using their free-will aright, they merit the grace of the Lord and keep His commandments." "Pelagius allowed to grace everything but the initial determining movement towards salvation. He ascribed to the unassisted human will power to accept and use the proffered salvation of Christ. It was at this point his departure from the Catholic creed could be made apparent: Pelagius maintains, expressly and by implication, that it is the human will which takes the initiative, and is the determining factor in the salvation of the individual; while the church maintains that it is the divine will that takes the initiative by renewing and enabling the human will to accept and use the aid or grace offered."

Pelagius declared that Adam was created with free-will and sinned through free-will, and as far as the will is concerned, *all men are in exactly the same position as Adam was before the fall.* All men have the capacity for good and evil. When two courses of action lie before an individual, he feels in himself and knows that he has the ability to choose either or to reject either. If he chooses the wrong course, he does it with his eyes open. He does it without any compulsion. He does it, although he has the power to refuse to do it. This is simply due to a misuse of his free-will.

A person may have a weak character. But weakness of character does not mean inability to do right for Pelagius. Wherever such weakness is thought to exist, there is all the more need for a special exercise of the will. It is always in man's power to resist and overcome a disinclination to do better. An effort, of course, is required, but it is an effort that ought to be made and can be made. "Weakness is no excuse for moral indolence, nor does the fact that the flesh is frail mean that it is impossible to fulfill the commandments of God. To lay the blame on nature is to wrong its author, who would never have imposed upon us obligations which we are unable to perform."

"Pelagius distinguished in human nature three stages of moral progress: the power, the wish and the attainment (*posse, velle, esse*)." The first one or power may

be described as spontaneity, in contrast with external force. This always exists in men. The second or wish may be described as the power of choice, *liberum arbitrium*,—as in Adam before the fall,—being an equal power of deciding between the alternatives of good and evil. According to Julius Muller, the third or attainment is the freedom with which the Son makes us free—the determination of the soul to what is good and holy,—the union of freedom and necessity.

Moxon says that “only the first of these did Pelagius regard as the gift of God, the other two he regarded as being under the complete control of man. The fact that we *can* do right comes from God, who gave us a nature capable of virtuous acts and gives us, moreover, manifold helps and incitements to aid us in performing them; but whether we actually *do* them or not depends upon ourselves, on the use we make of our natural endowments, our power, our will, our knowledge of good and evil.”

A discussion of the Pelagian idea of free-will is not complete without stating that historians make it very clear that Pelagius very often identified free-will and grace. True grace may have included far more than the mere natural endowment of free-will. But for all practical purposes the term grace included no more than we understand by the gifts of nature.” For Pelagius, free-will, which Adam had by natural endowment and which all men have after him in the same manner, was identified with the grace of God.” The very fact that Adam had a free-will was equal to saying that Adam had the grace of God. That men after Adam have free-will, can think, talk, walk, feel, write, read, eat, drink, sleep, etc., these being gifts from God are regarded as gifts of God’s grace. Here is a confounding of what we confess by naming the Providence of God and the Saving grace of God. The Pelagian term *grace* can never mean what the Bible generally means by grace. By grace ye are saved. Hence, it is very clear that free-will is grace, and grace is free-will. On this score, nature was declared able to fulfill the law.

Before entering still more in detail into the Pelagian view of sin and grace, let us consider a few grievances against the Pelagian view of free-will. Let us bear in mind, however, that the view of free-will advocated in Pelagianism involves also the view of sin and grace. The one stands or falls with the other.

In passing, let us remember that those who believe in the theory of common grace also affirm that it is due to the grace of God that man is not robbed of his natural endowments. That I am no animal, that you can think, feel, eat, etc., that you know the difference between right and wrong, that there is on the part of wicked men an external desire for good order in society, all these gifts of God are called the gifts of God’s common grace. Pelagius would have had no objection whatever to this terminology and the view of life which is uttered therein.

Pelagius calls the giving of the law of God, grace. He calls the preaching of the gospel grace. The last Synod of the Christian Reformed Church also calls the

preaching of the gospel grace. But let these ideas wait until the future. First of all let us consider the grievances which may immediately be brought against the Pelagian view of free-will.

Pelagianism denies Scripture when it contends that man has the liberty of indifference and that all men have the power of choice. Man is in his will determined by his own nature. And his nature is corrupt from his youth up. Also the will of man is determined by the corruption of the nature of man. Man is not endowed with moral faculties unfettered and unbiased towards either good or evil. Scripture calls men darkness. Hence also the free-will of man is determined by this characteristic of human nature.

Human experience everywhere belies the Pelagian view of free-will. “Even those who under the influence of modern thought hold very altered views as to the Fall of man and the propagation of sin admit an inherent imperfection in the will.—Actual free-will is biased to evil.” Pelagius left out the desires which are of the nature of man.

It is a matter of psychology and of great psychological import to believe in the law of habit. Sin is according to Scripture also a habit. The Pelagian theory of free-will is unsound “leaving out of sight the power of sin as a habit and man’s inability, in spite of formal freedom,” to do anything right. The will is weakened by each successive lapse into sin.

“The human will is more than simply the faculty of volitions; it is also, and chiefly, the faculty of self-determination to an ultimate end.” The Pelagian errs when he believes that the power of a contrary choice is essential to the existence of will; the will is fundamentally determined to self-gratification and has the power of contrary choice only with respect to subordinate choices, and cannot by a single volition reverse its moral state. There is in Pelagianism no recognition of the law by which acts produce states; the power which repeated acts of evil possess to give a definite character and tendency to the will itself. Its theory “that indifference is essential to freedom implies that will never acquire character; that voluntary action is atomistic, every act disintegrated from every other; that character, if acquired, would be incompatible with freedom.” There is no continuity of moral life; no confirmation in holiness is possible. Pelagianism likewise makes man independent of God. Humanity is orphaned by the theory of free-will.

Before an end is made to this article, allow me to quote a few statements from authorities. One says: “As slavery was the sum of all villainy, so the Pelagian doctrine of free-will may be called the sum of all false doctrine. Pelagianism is a survival of paganism, in its majestic egoism and self-complacency.” Milman states: “It has indeed become a commonplace of historical science that in order to do or endure great things men must believe in one form or other of predestination. They must feel confident that they are made use of by God to accomplish things that to Him seem worthy, and that until these be accomplished no earthly power can defeat

or harm them. They must feel that *their will is embraced in the divine and empowered by it*. And it is the consciousness of their own impotence that leads men to yield themselves as instruments of the divine power. Pelagianism is the creed of quiet times and commonplace people; Augustinianism is the inevitable faith of periods that are dangerous and eventful, and in which men must exhibit some heroism."

(To be Continued)

B. J. D.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids,
28 Maart, 1925

Amice fraterque!

Je zult je herinneren, dat ik je beloofd heb, om je zoo nu en dan eens te schrijven en je op de hoogte te houden met de dingen, die er in en om Jeruzalem alzo plaats hebben, voornamelijk in verband met de zaak, die we om 's Heeren wil lief hebben en voorstaan. Ik zal thans beginnen om aan die belofte te voldoen. Ik zal dezen brief en ook de volgende maar aan de Standard-Bearer meegeven. Die komt toch zoowat overal en hij kan best een briefje bij je bezorgen. Ik wil je niet beloven, dat ik telkens een brief voor je gereed zal hebben als de Standard-Bearer zijn maandelijksche reis maakt, want er is hier veel werk aan den winkel en als 'n mensch het zoo druk heeft komt hij nu juist niet altijd aan het brieven-schrijven toe. En soms kan het ook wezen, dat onze maandelijksche besteller zijn tasch al zoo vol heeft, dat er eigenlijk geen briefje meer bij kan en we willen hem toch ook niet te zware lasten doen dragen. Hij heeft het al druk genoeg, want je moet weten, dat hij tegenwoordig bij zoo'n veertien honderd menschen langs moet, overal waar nog menschen wonen, die belang hebben bij de waarheid en die het beginnen in te zien, dat ze in onze kerkelijke bladen de volle waarheid niet meer te weten komen. Maar deze keer moet hij er toch eentje voor me bestellen, want nu ik pas uit het Westen terug gekeerd ben moet ik toch even met je keuvelen. En bovendien heb ik ook reeds een brief van jou ontvangen en die moet ook even beantwoord worden.

De dagen, die ik onlangs in het Westen heb mogen doorbrengen zullen nog lang in mijn geheugen blijven. Eerst wel, omdat mijn reisgenoot en ik zoo gul en harte-lijk door je zijn ontvangen en zoo vriendelijk zijn behandeld. Maar vooral, omdat de Heere de harten zoo wonderlijk had bereid voor de zaak, die we beide liefhebben. Wat is mijn hart verblijd geworden, dat er nog zooveel menschen daar bij jullie gevonden worden, die nog hunkeren naar de oude beproefde gereformeerde waarheid en die van al dat geschipper en geknoei der jongste synode niets moeten hebben. Wat heb ik me verwonderd over de belangstelling door honderden van menschen getoond als ik mijn lezingen hield over de "Drie Punten," waardoor Gods soevereine genade wordt aangetast en de doodstaat des natuurlijken menschen weer wordt

ontkend, al is het dan ook nog een beetje onder een dekmantel. En wat me nog veel meer verwonderde was wel, dat men ook heel niet aarzelde, om 's Zondags eigen kerkgebouw voorbij te gaan, om in de Town-hall te luisteren naar de zuivere verkondiging van het Woord onzes Gods. En dan niet te vergeten, dat er zooveel zich bereid be-toonden, om waar de kerk ons, gereformeerde leeraars, heeft uitgeworpen, ook uit te stappen en zich te organi-seeren als een Protesteerende Kerk. Zeker, de Heere heeft ons boven alle verwachting gezegend. Hij had reeds lang van te voren veler harten bereid. Velen hun-kerden nog naar de oude waarheid. Zoo is het hier bij ons. En zoo is het ook bij jullie. Onze God heeft ons getroost en onze harten verblijd. Hem alleen komt daar-voor toe de dank.

Je schrijft me, dat Dr. Volbeda reeds op het tooneel is verschenen en te Hull ook reeds heeft gesproken. En ook, dat Prof. Berkhof nog zal optreden, om te spreken over de "Drie Punten." Dr. Volbeda heeft twee uren en een kwartier gesproken, schrijf je? En dan nog niets verklaard? Alleen maar getracht, om onze zaak afbreuk te doen? Het spijt me altijd geweldig van die Volbeda. Ik had altijd betere dingen van hem verwacht. Ik geloof nooit, dat hij tegenwoordig zijn eigenlijke hart uit-spreekt. Die man moest bij ons staan. 't Is wel jammer, dat hij nu aan de verkeerde kant van de "fence" staat. Want dat loopt zeker verkeerd. "Mark my word," zou Van Lonkhuyzen zeggen. De Janssen-mannen in de kerk lachen in hun vuistje. Het gaat hun goed naar den zin, dat mannen als Berkhof en Volbeda nu positie kiezen tegen ons. Niet, moet je begrijpen, omdat de Janssen-vrienden veel om die mannen geven. Net zoo min als om ons. Dat hebben we een paar jaren geleden wel kun-nen vernemen. Maar op het oogenblik komt hun dit toch mooi uit. Het komt goed in hun kraam te pas. En het zou mij ganschelijk niet verwonderen als Dr. Janssen ook nog weer op school komt. En als hij er persoonlijk niet komt, zijn geest heeft de overwinning daar kun je gerust op rekenen. En dat grieft me meer dan ik zeggen kan.

Overigens behoef je je over het optreden van mannen als Volbeda en Berkhof niet bezorgd te maken. Ze kun-nen aan onze zaak geen kwaad doen. Niet, omdat het geen bekwame mannen zijn, want dat zijn ze wel. Maar de Drie Punten door de Synode aangenomen zijn nu eenmaal nooit te verdedigen in het licht van Gods Woord en van onze Gereformeerde belijdenis. Ze hebben geen zaak. Er valt voor hen niets te verklaren en te verdedi-gen. Ze kunnen het ook nooit goed praten, dat ze zoo hard hebben meegeholpen, om ons de kerk uit te zetten. Want ze weten net zoo goed als de Synode van 1924, dat wij goed gereformeerd zijn. Onze zaak is Gods zaak. En Gods zaak kunnen ze wel voorthelpen, ook tegen wil en dank, zooals ze met hun spreken dan ook overal doen: maar schade doen aan Gods zaak, dit vermag niemand. Wees dus maar gerust. Onze zaak blijft. En gaat ook groeien. Classis Sioux Center had even goed de brand-

weer kunnen roepen, om de zon te blusschen, als deze noodkreet naar Grand Rapids zenden, om door mannen als Volbeda onze zaak schade te doen, en den kerkbrand te Hull te blusschen.

Een mooi stukje van die Mulder in De Volkvriend, hé? Je hoeft ook niet te vragen of die broeder ons ook hartelijk liefheeft. Nou! Wil je hem wel even zeggen, dat er een klein foutje in zijn schrijven insloopt? Hij schreef namelijk, dat Ds. Hoeksema vroeger ook al eens van school was gejaagd. Misschien is het wel een drukfout. Of anders is de schrijver verkeerd ingelicht. Hij zal wel blij zijn dit even te herstellen. In elk geval is dit nooit gebeurd met mijn medeweten.

A propos! Je weet nog wel, dat we samen eens hebben gesproken over die z.g. instructie van den kerkeraad van Kellogsville, die geen instructie van den kerkeraad was? Je zal je wel herinneren, dat geruchten den omloop deden, dat de Standard-Bearer de waarheid niet had gesproken in deze zaak? Ook heb ik een brief gelezen, dien Schans aan een onzer vrienden daar bij jullie had geschreven en waarin hij den indruk gaf, dat de Standard-Bearer maar een beetje gelasterd had. Nu heb ik die zaak eens onderzocht, want ik wil niet dat die Standard-Bearer, die toch al een lastige kwant is, ook nog rond gaat om allerlei leugenpraatjes te vertellen. Maar ik heb ontdekt, dat hij toch wel de volle waarheid gezegd heeft hoor! Daar was een broeder daar bij jullie in de buurt, die over deze zaak geschreven had aan den kerkeraad te Kellogsville. Die broeder wilde het naatje van de kous weten, moet je weten. En de kerkeraad heeft hem ook geantwoord. De broeder was vriendelijk genoeg, om mij dien brief te geven. Dan kon de Standard-Bearer er zich mee verdedigen als de nood aan den man kwam. Ik laat hem hier letterlijk volgen:

Kellogsville,
Mar. 11, 1925

"Waarde Broeder,

"De kerkeraad op zijn laatste vergadering besloot om u het volgende mede te deelen.

"Op de kerkeradsvergadering gehouden 3 April, 1924 kwam Ds. Schans met een verzoekschrift tegen Ds. Hoeksema vragende, dat de kerkeraad dit zou overnemen om het op de Classis van Mei 1924 te brengen. Na een lange bespreking besloot de kerkeraad dit niet te doen. Niet-tegenstaande stond op den lastbrief op de Mei-classis het volgende:

"Instructie van den kerkeraad der Christelijke Gereformeerde kerk van Kellogsville, Mich."

"Dit gaf den indruk, dat het van den kerkeraad kwam. Toen deze zaak besproken werd op de Classis heeft Ds. Schans gezegd, dat dit Verzoekschrift niet kwam van zijn kerkeraad, maar van hem persoonlijk."

Namens den Kerkeraad,

.....Scriba."

Nu, amice, wat zeg je er van?

"Al loopt de leugen nog zoo snel,
De waarheid achterhaalt haar wel."

Is 't niet zoo? Nu zou ik deze zaak niet weer hebben opgehaald, maar ik wil toch niet hebben, dat men de Standard-Bearer gaat verdenken en straks misschien gaat wantrouwen. En dat moet toch niet. Als je nog eens weer zulke praatjes hoort over de Bearer dan houdt ik me aanbevolen, om die dingen te onderzoeken voor je.

Je wil dit ook wel even aan Schans laten lezen, niet waar? Ik weet niet of hij ons blad geregeld leest.

Maar mijn brief wordt eigenlijk al te lang. Het gaat hier in Grand Rapids en omstreken alles naar wensch. Onze gemeenten bloeien onder den zegen des Heeren. We zijn één van hart en één van zin. We hebben veel geestelijk genot met elkander. Onze jongelui? vraag je? Een lust om er mee te werken man! Ik zal je daar later wel eens meer van schrijven, zoo de Heere wil.

Groet onze vrienden in Doon, Rock Valley, Sioux Center, Middelburg, Hospers, etc. En natuurlijk de gemeente te Hull.

Gode bevolen.

Je broeder in Christus,
H. H.

HET RIJK VAN DEN BOOZE

..... Het Koninkrijk Gods is dus alomvattend; het vraagt hoofd en hart en hand, het legt beslag op het innerlijke leven des harten, op het bewuste leven in het denken en peinzen, op het practische leven bij alles wat gedaan wordt.

Toen Satan het Koninkrijk Gods verstoorde en zijn heerschappij oprichtte, heeft hij, de Vorst der duisternis, niet gewild, dat zijn koninkrijk zich minder ver zou uitstrekken. En in dat rijk van den Booze is het verstand verduisterd, en al het bedenken des vleesch es vijandschap tegen God. Daarin wordt de dwaas gevonden die zegt: Er is geen God. Daarin wordt gedacht en gestudeerd buiten Gods Woord om en tegen het licht der Openbaring in. Maar van zulk een denken, van zulk een beoefenen der wetenschap geldt het: Ze hebben God verlaten. Wat wijsheid zouden ze nog hebben?

In dat rijk van den Booze heeft de liefde voor God in het menschenhart plaats gemaakt voor bitteren haat tegen God. De liefde gaat niet uit naar het hooge en naar het heilige, maar naar de dingen die van deze wereld zijn, naar de dingen der zonde, naar het onheilige en goddelooze. Dat kan niet anders; want het hart is onrein, en van binnen vol doodslag en hoerij en dieverij. De genegenheden zijn verdorven, en het gemoed is verontreinigd.

In dat rijk van den Booze worden alle gaven en krachten, die God als Schepper den mensch (genadiglijk) heeft verleend, niet in Gods dienst en tot Gods eer gebruikt. De vijandschap tegen God wordt dagelijks op allerlei wijze openbaar.

Ge ziet het, in het rijk van den Booze worden hoofd en hart en hand niet alleen aan God onttrokken, *maar in vijandschap tegen God gesteld*.

Tot zoover loopt deze aanhaling uit het geschrift van Dr. A. Kuiper Jr., over "VAN HET KONINKRIJK DER HEEMLEN," 38ste stuk, "Zijn koninkrijk heerscht over alles," goed, en geheel naar de leer der Schrift.

Maar dan volgt, helaas!, ten eenenmale in strijd met Gods Woord en in tegenoverstelling met wat de Dr. zelf aan zijn lezers een oogenblik te voren aantoonde, deze tegenstrijdigheid en grove dwaling: "We weten wel, dat door de Gemeene Gratie, of door Gods stuitende genade, dat rijk in de volheid van zijn boosheid zich vooralsnog niet zoo openbaren kan!"

En juist heeft de Doctor ons verteld, dat dit rijk des Boozen op aarde zich dagelijks in vijandschap tegen God openbaart!

En hij laat, na deze Gemeene-Gratie ontboezeming, die de schrijver misschien aan zijn vader verplicht was (maar de waarheid gaat toch bovenal, niet waar?) nog volgen: "Dat neemt echter niet weg, dat dit rijk zóó naar zijn aard en wezen toch bestaat."

Begrijpt men van zoodanig dwarrelen bij geleerde en godgeleerde schrijvers de oorzaak?

De aanhaling voornoemd is uit De Heraut van 7 Dec. 1924, No. 2446.

Hoe kunnen denkende en Schriftkundige menschen, die geroepen zijn den christenen voor te lichten op den weg ten leven leeren dat God genade tot zondebeperking en deugd verleent aan Zijn haters en aan volgers van den Booze, die niets anders doen dan zich goddeloos uitleven naar de eigen woorden van Dr. K. Jr.? (De onderstreeping is van ons.)

G. V. B.

INZINKING VAN HET GEESTELIJK LEVEN IN NEDERLAND

"We zijn in financieele kracht toegenomen en hebben in beteekenis gewonnen. Onze kerken, die vroeger gesmaad werden, zijn nu tot eere gekomen; en het feit dat op deze Schooldagen (Jubileum van de Theologische School te Kampen, Red. S. B.) ministers (der Koningin) het woord voeren, zegt genoeg.

Maar beantwoordt aan dezen vooruitgang ook de innerlijke toestand? Velen meenen van niet; en we verkeeren tegenwoordig te midden der stormen van critiek.

Buiten onze kerkmuren verwijt men ons verstarring en veruitwendiging, en binnenshuis stemmen tal van ouderen en jongeren hierin overeen, dat zij klagen over de jammerlijke inzinking van het levenspeil.

Toch is de critiek niet onwaarachtig.

Er valt bij veel geestelijken welstand veruitwendiging en inzinking te bespeuren; en zoowel het geestelijk leven als de levenston in het algemeen daalt.

Wat is de oorzaak van die inzinking?

Deze is niet te zoeken in ons kerkelijk standpunt, of in de Verbondsprediking of in de scherpe dogmatische be-

lijning, OF IN HET OPNIEUW NAAR VOREN BRENGEN VAN DE BELIJDENIS DER GEMEENE GRATIE, GELIJK BUITENSTAANDERS ONS AANWRIJVEN. Want, al is er bij deze punten wellicht eenige eenzijdigheid aan te wijzen, de zaak zelve kan de bron van de ongunstige toestanden niet zijn.

De oorzaak ligt elders.

Zij kan verklaard worden uit het feit, dat we niet meer leven in een tijd van strijd, waarin het aankwam op geloofsmoed en karakterkracht, maar van vrede en rust. . . .

Het kost geen smaad meer Gereformeerd te zijn.

Ook moet hierop gewezen, dat onze christelijke actie niet meer het karakter van een beginselstrijd draagt gelijk vroeger.

In de vierde plaats is van beteekenis DE AANRAKING MET DE CULTUUR, die ons tal van vragen stelt, MAAR DIE BIJ SOMMIGEN DE WERELDLIEFDE STERK HEEFT BEVORDERD. . . .

Uit "Bloed of Inzinking." Rede van Dr. K. Dijk, van 's-Gravenhage op den Theologischen Schooldag te Kampen. (Zie ook De (Nederl.) Wachter van 19 Sept., 1924.)

HET VERFOEILIJKE CLERICALISME

. Levi, (liefde, aanhankelijkheid) had de heerlijke roeping om het "Verbond der Genade" te bedienen.

Want een VERBOND drukt de (liefde)naam uit van Levi. Een "doen naderen" van Israël tot zijn God.

O, tusschen God en het volk te staan, wat mensch in zonde geboren draagt die heilige weelde, dat hij er niet in zondigt?

En zoo nu kwam het diep verfoeilijke *Clericalisme* op! De zonde der aanmatiging op grond van verleende genade. Gaven, die God de Heere schonk om ze aan Zijn volk te bedienen.

Och, de sterke beenen om zulk een weelde in den dienst des Heeren te dragen, had Levi niet. En daarom is het einde van het Oude Verbond, dat Maleachi met name tot Levi moet roepen: "Gij hebt velen doen struikelen, gij zijt afgeweken, gij hebt het Verbond verdorven.

Topzwaar geworden. door geestelijke aanmatiging. Door de aanmatiging van den Clericalistischen zuurdeesem. Die zonde, die ziekte der rijkbegiftigden, stierf niet uit toen Levi stierf. Die zonde sloop in elken kring van Priesters en Dienaars en Leeraars en Getuigen des Heeren. Helaas, ook in onze Gereformeerde kerken werd het weer de oude Levi's zonde op en top. Ambassadeurs des Heeren bij Zijn volk moesten de Dienaren des Woords zijn. En dies ook. er alleen maar op bedacht zijn om hun de boodschap te brengen.

En zie, ook hier weer die aanmatiging, dat zelf opeten van den honig, dat nemen van de gave voor zich als instrument voor eigen hoogheid.

Geen bezieling om tot God te doen naderen, en daarom ook geen zielsdrang om zelf tot den Heere te gaan. Alles één Clericalistisch zich zelf verderven, in het doen drentelen van het volk om het middelpunt van hun eigen

priesterlijke hoogheid. Dan heet het: "Engelen des Heeren," en al hun zorg is om kerkgoederen en gebouwen en woningen en traktementen. Dan heet het: "Die doet naderen," en als het op strijd en worsteling komt voegt zulk een Dienaar des Woords zich dan bij Edom en Moab, om te woelen tegen Gods volk in, en af te stooten en uit te werpen wat men slechts kan!

En wonderlijk, dan zegt het volk: "Dat zijn nu onze Levieten!"; en het volk voelt niet, dat het eigen schuld in die zonde heeft; want dat het vroeger zelf door wierook die zonen Levi's bedwelmd heeft, en niet voor hen heeft gebeden.

Helaas, Levi's zonde, waarmee hij den liefdedienst verzondigde, verderft zooveel!

Dr. A. Kuyper.

De Twaalf Patriarchen.

(Door een vriend en broeder werden wij herinnerd aan bovenstaand spreken van Dr. Kuyper in zijn, ons van vroeger reeds bekend, werkje over De Twaalf Patriarchen.

En met hem waren wij van meening, dat deze woorden ook voor onze dagen nog wel aanwijzens- en betrachtenswaard waren.

Daarom ruimden wij er hier, in onzen "Vaandeldrager," een plaatsje voor in.)

G. V. B.

NEDERLANDSCHE AFGEVAARDIGDEN TER AANSTAANDE SYNODE VAN DE CHR. Geref. KERK IN AMERIKA, EN DE "ALGEMEENE GENADE"

Aan onderscheiden predikanten in Nederland, en aan schrijvers in kerkboden en andere organen aldaar, zonden wij ter kennismaking eenige nummers van de STANDARD BEARER toe.

Van een enkel adres kwam antwoord daarop in.

En Dr. G. Keizer, — welbekend in Nederlandsche Gereformeerde kringen, en door zijn schrijven in blad en boek ook hier te lande niet onbekend —, had onder: "Uit de Buitenlandsche Kerken" in DE REFORMATIE van 13 Februari l.l. het volgende karakteristieke stukske, dat wij juist zoo aan onze lezers voorleggen:

— "Te Grand Rapids, Mich., is een nieuw blad verschenen, uitgegeven door de 'Reformed Free Publishing Association' onder de redactie van de heeren H. Danhof, H. Hoeksema, G. M. Ophoff, B. J. Danhof en G. van Beek. Dat 'Free' zal wel staan tegenover het 'Publication Committee' der Generale Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerk, dat de uitgaven heeft te behartigen van 'The Banner' en 'De Wachter', van welke periodieken de Synode de redacteurs benoemt voor de onderscheiden rubrieken. De Free Publishing Association heeft na de laatst gehouden Synode besloten tot de uitgave van The Standard Bearer, gereformeerd maandblad. De staf van redacteurs telt onder zijn leden o.a. de predikanten Danhof en Hoeksema, die nauw betrokken zijn met 'de zaak Algemeene Genade,' gelijk dit 'leergeschil' in de Acta van 1924 wordt genoemd. Het zal, dunkt mij, zaak zijn dat

zij, die onze kerken zullen vertegenwoordigen vóór ons eerst volgende Synode-jaar op de Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk nauwkeurig kennis nemen van wat die Synode daaromtrent in '24 heeft besloten en van hetgeen dit nieuwe maandblad, dat zijn ontstaan daaraan schijnt te danken, in deze materie biedt in zijn kolommen.

Ook in ons land, al is dat eer buiten dan binnen onze kringen, schijnt de leer der 'algemeene genade' actueel te zijn. Nadere bestudeering van hetgeen daaromtrent in onze zusterkerk wordt geschreven acht ik van geen gering belang; onze eventueel daarheen te zenden afgevaardigde(n) zullen ter dege beslagen op het ijs dienen te komen om de broederen aldaar van 'wijzen raad' te dienen, hetgeen door onze Synodes wel als een van de meest zwaar wegende motieven wordt geacht voor het onderhouden van eene goede correspondentie." —

Wij meenen, dat Dr. Keizer hier aan de "Nederlandsche Afgevaardigden" een goeden raad geeft.

Wij herinneren ons levendig, dat meer dan één gedelegeerde ter Chr. Geref. Synode van 1924 ons verklaarde, in het geheel niet op de hoogte te zijn van het leergeschil over de Gemeene Gratie, en er ook geen lust toe te hebben om alsnog van dien leerstrijd behoorlijk kennis te nemen, gelijk toch wel zeer zeker plicht was geweest.

NOG hooren wij meer dan één Synodaal afgevaardigde in de zittingen van dit "hooge kerkelijke gerechtshof" openlijk verklaren, dat men niets wist van de Algemeene Genade kwestie, en men daarom liever de behandeling van deze zaak uitgesteld zag, tot tijd en wijle studie daarvan door een Commissie was gemaakt, om na een breed onderzoek eerst een beslissing te nemen. Zooiets zal wel geen verstandig mensch dwaasheid geacht hebben.

Desniettemin ging de Synode tot veroordeelen over van de dusgenaamde "afwijkende broeders," die aan de leer der Waarheid Gods vasthielden en die de kracht onzer aloude Geref. Belijdenisschriften niet wenschten geknakt te zien.

Natuurlijk staan ook die "onwetende" broeders schuldig aan het onrecht den twee trouwen belijders der Gereformeerde Waarheid aangedaan!

G. V. B.

ZIJN ETEN VERZUIMEN OM DES KONINKRIJKS GODS WIL

Jezus' nabestaanden (zie Marcus 3:21) oordeelden Jezus buiten zijn zinnen te zijn. En wat hen daarbij prikkelde, was alleen, dat ze wisten: Hij verzuimt den etenstijd. (Zie Marcus 3:20.)

Er zijn inderdaad menschen voor wie het eten iets zóó gewichtigs is, dat zij het voor een buiten-zijn-zinnen zijn verklaren, wanneer iemand in de vreugde die de uitoefening van zijn ambt hem schenkt, ook het geheele eten eens kan vergeten.

Otto Borchert

"De Christus der Schriften."

"Vader" Brakel wist van geen "Gemeene Gratie", en beleed nog trouw de "oude, beproefde" waarheid der Schrift omtrent den natuurlijke mensch

"Van het Genaden-Verbondt heeft de mensche uit de natuyre geen kennis met allen (Niet met al kennis). De mensch is door de zonde geheel afgeweken, daer is een geheele tegenstrijdigheyt ende vyantschap tusschen beyden: God heeft, OPDAT HIJ NIET TE VERONT-SCHULDIGEN SOUDE ZIJN, noch in hem overgelaten ende hem bekent gemaekt, datter een Godt is, en dat hij gehouden is die Godt in alles te gehoorsamen: Maar 'er is sulken blintheit in hem, en syn onverstandigh herte is door geduerigh aenhoudende onachtsaemheyt en sondigh bedrijf soo uyttermaten verduystert geworden, dat hij seer weynigh van Godt weet, ook (niet) van datgene, dat hij door de natuyre van Godt kennen konde: Maer hoe hy met Godt wederom versoent soude worden, en wederom tot sijn eerste klaerheyt, heyligheyt, ende heerlijkheyt, die hy doch nu al vergeten heeft, komen soude, daer weet hij niet met allen van. Hij is er ook niet bekommert over, heeft er geen verlangen na, willer ook niet na zoeken: *Ja, hy heeft sulken soetigheyt in sijne vuyle, sondige staet, dat hy Godt en sijne saligheyt versmaedt, verwerpt, ende met alle macht sich te weer stelt om van Godt niet overwonnen te worden.*"

Wilhelmus á Brakel,

Hallelu-Jah, ofte Lof des Heeren over het Genaden-Verbondt, 1686.

De lezer ziet ook hier weder, dat "Brakel" niets wil weten van "door God begunstigde" natuurlijke menschen, goddeloozen en verworpenen, die nog zoo braaf zijn, zoo veel goeds doen en deugdzaams en zóó inschikkelijk zijn en betamelijk, dat voor hun burgerlijke gerechtigheid een bijzondere vermelding noodig wordt geacht door een Synodale verklaring, die beweerd wordt te zijn een nadere uitlegging van de duidelijke Gereformeerde belijdenisschriften op dit punt. En in die dokumenten der vaderen uit zich immers niet anders dan de Gemeente Gods, en spreekt de christen uit, wat hij vond vermeld in het Woord des Heeren omtrent God en mensch, omtrent zonde en genade.

En de kerk van ouds heeft het niet noodig geacht om aan de wijsheid der wereld te vragen wat zij wel dacht van haar eigen liefhebbers.

G. V. B.

VUUR ONDER SNEEUW

De top van den Hekla is wit van sneeuw,
Maar 't vuur in zijn binnenst' gloeit eeuw aan eeuw;
O, Mensch! Laat het wintren op 't grijzend hoofd,
Als Liefde, Gods Vlam, niet in 't hart verdooft!

J. J. L. Ten Kate.

EEN "OLDE SCHRIEVER" OVER DEN CULTUUR-MENSCH DIEN GOD ZIJN GUNST SCHENKT VOLGENS DE LEER DER CHR. GEREFORMEERDE KERK SYNODE VAN 1924

Wilhelmus á Brakel zegt in zijn "HALLELU-JAH ofte LOF DES HEEREN over het GENADEN-VERBOND" enz., geschreven in 1680:

"Enosch, gij zijt ellendigh in veelerley opzichte:

Ten eerste in opzichte van Sondigheyt. Ghy hebt gesondicht en derft de heerlijkheyt Gods. Godts beelt, na 't welk ghy in Adam geschapen waert is uyt U wech. Noch licht, noch leven, noch waarheyt, noch liefde, noch heyligheyt, noch heerlijkheyt is in U. Maar de gedaente van de yselijke swarte duyvel sitter binnen in U. Uwe siele is in een boose duyvelse gestalte, is blind ende en kan niet begripen de dingen die des Geestes Gods zijn; is vervreemt van het leven Gods door de onweteneit: is dood in de zonden: is slechts bequaem om alle grouwelen te bedenken en te bedrijven; heeft in geen ding behagen als in 't gene Godt haet; en heeft in geen dink mishagen als in 't gene Godt bemint. Uwe ziele ligt in een vuile morsigheyt, stank, walgelijckheyt en verachtelijckheyt. Is niet als een poel die krielt van allerlei hatende, nijldige, onkuyse, onrechtveerdige, hoogmoedige, leugenachtige, Godtversakende, Godtvergetende, Godt kleinachtende, grouwelijcke gedachte. Uwe keele is een geopent graf: met uwe tonge pleeght ghij bedrog: slangenvenijn is onder uwe lippen: uwe mont is vol van bitterheyt. Uwe oogen, handen, voeten, etc. alle uwe leden zijn wapenen der ongerechtigheyt, en ghij zelve zijt geheel een dienstknecht der sonde en een slaaf des duyvels. Uyt den Vader den Duyvel, en een gevangene des Duyvels en alsoo des Duyvels eygen: en zoo zijt ghij van Godt afgescheyden en uyt uw natuyre wilt ghy er ook wel van af blijven, ja, ghy zijt in een directe tegenkantinge en vyantschap tegen die hooge, en heerlijcke, heylige Godt, zoowel in opsichte van uwe vuyle gestalte der natuyre als van uwe wille en uytwerkingen." —

Men ziet "Vader Brakel" houdt hier ten minste vast aan de Schriftuurlijke gedachte van den natuurlijke en onwedergeboren mensch, en doet niet weg de teekening die Gods Woord van den onder-den-vloek-wegens-den-val-in-zonde liggenden mensch geeft.

Gods Woord KAN niet iets leeren dat tegen het Heilig Wezen Gods zou ingaan en dat aan den natuurlijke mensch iets zou toeschrijven dat hij nooit kan bezitten tenzij door de Verkiezende Genade Gods in Christus den Heere, door de werking des Geestes Gods en van Zijn Woord.

De Kalamazoosche Synode der Chr. Geref. Kerk heeft Gods heilig Woord aangerand! En de Gereformeerde Belijdenisschriften gemutileerd.

En Luther zong reeds zoo ernstig en streng (was hij zelf niet diep overtuigd geworden van des menschen doodstaat en van Gods vrije genade?) "Das Wort Sie sollen lassen stehn."

G. V. B.

INGEZONDEN

Geachte Redactie!

Reeds sedert eenige dagen heb ik eene menigte stemmen van verontwaardiging tegen den advocaat Linsey hooren opgaan over zijn godslasterlijke taal gebezigd in het gerechtshof inzake Ds. Hoeksema, die daar was gedaagd door Broeders(?), die liever onrecht willen doen, dan vermeend onrecht te lijden.

Bij een weinig nadenken wil het mij echter voorkomen, dat die verontwaardiging tegen dien advocaat aan het verkeerde adres is bezorgd.

Men bedenke toch dat hij hiervoor was gehuurd, en klaarblijkelijk een man is, die er niet veel om geeft wat hij zegt, doch dat hij de waar levert die van hem geëischt wordt, en dat deed hij en gaf goede maat bovendien. Ik meen dat sommigen dat "Burgerlijke gerechtigheid" noemen. Het wil mij voorkomen, dat Mr. Linsey niet onbekend zal zijn met den overleden Robert Ingersoll, den welbekenden godslasteraar, daar hij, namelijk Mr. Linsey, juist dezelfde gruwelijke termen bezigt als die voorkomen in het boek van R. I. getiteld: "The Mistakes of Moses," waar de God van den Bijbel juist zoo gelasterd wordt als het naar den smaak was van de vrome heeren, dat den "Oneerwaarden" Ds. Hoeksema beleedigd werd. Maar zie toch, zij kregen meer voor hun geld dan zij gerekend hadden; daar hun advocaat er op wees, dat terwijl de leer van den Eerwaarden Ds. Hoeksema tot de middeleeuwen behoorde, hun leer die zij voorstaan en thans met alle macht verkondigen, geschoeid is op de leest van deze moderne en zoo zeer verlichte eeuw. Jezus Christus zeide, dat uit het hart komen voort allerlei booze bedenkingen. De toonaangevers, in wat eens de Christelijke Gereformeerde Kerk was, zeggen en leeren:

De mensch kan wel nobele gedachten denken en ook nog wel goeddoen, maar om daar nu een mooie kleur aan te geven noemt men dat "Common grace." Sta mij toe den Eerwaarden leeraar Hoeksema er aan te herinneren, dat de groote en onvergelykelijke Spurgeon een gorilla werd genoemd, en dat in 1862 de huisramen van vele huizen te Londen spotprenten tentoon stelden, waar die godsman werd voorgesteld als een gorilla met een spurgeon kop.

Dat hij, die wij thans den Grooten Hervormer Luther noemen, en diens vrouw, werden gescholden met namen, die ik hier niet wil neerschrijven. Hij was er ook een, die dacht "Dat hij het alleen wist"; die zich verzetten tegen de kerkbazen welke God eeren met hunne lippen doch hunne harten verre van Hem houden. De Eerwaarde Heer Hoeksema herinnere zich dat dezelfde lippen, die de haast ongelooflijke smaad durfden te uiten: "Ha! Anderen heeft hij verlost!", het ook waren die zoo diep gezonken waren, dat zij nog zeiden tot den pas ziende gemaakten mensch: "Geef Gode de eer!" Hoe vroom niet waar, doch hoe echt Satanisch ook! De "Wachter"

raadt belangstellenden aan zeer voorzichtig te zijn, en Ds. Hoeksema ook maar niet eens schuin aan te zien; want zoolang de classikale guillotine nog niet buiten werking is gesteld, is het zeer gevaarlijk gereformeerd te zijn in de Chr. Geref. Kerk.

Doch, leeraars en leden van die kerk, sta mij toe U er op te wijzen, dat in den oordeelsdag die voor ons allen aanstaande is, U niet zal worden gevraagd of gij vóór Ds. Hoeksema of tegen hem waart, maar deze vraag tot U komt: WAT HEBT GIJ MET MIJN WOORD GEDAAN? Hebt gij daaraan af of toe gedaan? Hadt gij meer vrees voor het sanhedrin of de synode dan voor Mij? Die God niet vreest, is een lafaard; en die God tracht te vleien, is een zot!

Met dank voor de plaatsing,

EZRA STIL.

WIJ MET ONZE KINDEREN IN ONS DOOPSFORMULIER

Daar erkent de gansche Gemeente: wij met onze kinderen in zonden ontvangen en geboren, en daarom kinderen des toorns.

Ziet, dat is een belijdenis, die God hooren wil, een taal, waaraan de eeuw om ons heen geheel is ontwend. De 19de eeuw, zoo heeft een onzer grootste mannen het zoo spreukmatig treffend gezegd, sterft weg onder de hypnose van het evolutiedogma, d. w. z., juist in onzen tijd houdt deze *waan de wereld gevangen, dat er in den mensch en in alle ding een kiem van het goede ligt*, wachtende op de ontwikkeling van het volmaakte. De holle leuterpraat van het liberalisme en de walgelijke oppervlakkigheid van het neutraliteitsgebazel, is van dat dogma het droevige uitspruitsel.

Verdwaasd door de onwetendheid, die in hen is.

— Maar ook voor ons booze hart, dat aan die diepe vernedering van nature niet aan wil, is het zulk een noodzakelijke en zegenrijke confessie. De Gemeente toch zegt hier: wij met onze kinderen. En over het algemeen wordt dat verband der erfzonde tusschen ouders en kinderen niet zoo sterk als schuld gevoeld. Wel indien het betreft het uiterlijke en zichtbare. Wanneer er een kind wordt geboren met een leelijk lichaamsgebrek of met een of andere kwaal "erfelijk belast," dan overkruipt het ouderhart een gevoel van schaamte, of althans van teleurstelling. Maar dat het kind, *geestelijk, in zijn ziellijk bestaan, als een monster in Gods oogen ter wereld komt; dat bij de geboorte het vonnis des doods op het kind reeds ligt te wachten*, het oordeel niet alleen van den tijdelijken maar ook van den eeuwigen dood, ziet, dat wordt niet zoo helder beseft en niet zoo pijnlijk gevoeld.

En toch, welk een aangrijpende gedachte.

Dr. B. Wielenga, Ons Doopsformulier, pp. 26, 27.

DE STEEN, DIEN DE BOUWLIEDEN VERWORPEN HADDEN!

(Ps. 188:22a)

Zie, deze wordt gezet tot een val en opstanding van velen in Israël, en tot een teeken, dat wedersproken zal worden.

—Luk. 2:34a.

God heeft (gelijk Zijn woord ons zegt!) (Jes. 28:16; 8:14; Ps. 118:12; Matth. 21:42; Mark. 12:10; Luk. 20:17; Hand. 4:11; Rom. 9:33; I Pet. 2:6)

Een Steen in Sion neergelegd,
Dien Hij Verkoos. Die dierbaar is
En strekt tot een getuigenis!

Die Steen, Die "duur" (of "dierbaar") is,
(I Pet. 2:7)

Ligt daar tot schuldvergiffenis
(Luk. 1:77; Lofzang van Zach. vers 4)
Voor elk die 't Recht zijns Gods be-aamt.
Die Hem gelooft wordt niet beschaamd!
(I Pet. 2:6)

Doch voorts ligt daar die Steen wel wis
Ook neer als "ROTS DER ERGERNIS";
(Als Goddelijke Nemesis)
— Wiens Wraak niet af te wenden is!

Die Steen ligt midden op uw weg,
Gij kunt door stroom noch pad, noch heg
Dien Steen ontwijken! Menschenhand
Noch duivel wrikt Dien uit 't verband!

Die in dien Steen zij Heil beschouwt,
Wordt op Zijn Grondslag opgebouwd
En saamgevoegd door het Cement
Der Gods-Beloften — hem bekend!

Maar wien die Steen een Aanstoot is; —
Een Struikelblok; — een Ergernis; —
Een Rots, Wiens Macht hij durft weerstaan — :
Hem zal die Steen te pletter slaan!

Zij zijn (gelijk Gods woord ons leert)
Daartoe gezet; verordineerd! (I Pet. 2:8)
— Niet DUS, dat hen de Heer' gebiedt:
"Gehoorzaamt Mijn Bevelen niet!"

O neen! Dat ware t' aller tijd
Met Gods Natuur flagrant in strijd,
Maar Gods Rechtvaardig Oordeel geeft
Hem over, die Zijn Wil weerstreeft!

God laat hen staap'len schuld op schuld,
Tot straks de maat zal zijn vervuld
Van haat en opstand tegen God.
Dat is hun zelf-gekozen lot!! —

B. A. HENDRIKSEN.

MAAR INDIEN GIJ NAAR GOD VROEG ZOEKT, EN TOT DEN ALMACHTIGE OM GENADE BIDT:

zoo gij zuiver en recht zijt, gewisselijk zal Hij nu opwaken, om uwentwil, en Hij zal de woning uwer gerechtigheid volmaken. Uw beginsel zal wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden.

—Job 8:5-7.

Wordt den goddelooze genade bewezen, hij leert evenwel gene gerechtigheid, hij drijft onrecht in (27) gansch richtigen lande, (28) en hij ziet de hoogte des HEEREN niet aan.

HEERE, (29) is uwe hand verhoogd, (30) zij zien het niet; maar (31) zij zullen het zien en beschaamd worden, (32) vanwege den ijver over uw volk, ook zal (33) het vuur uwe wederpartijders verteren.

—Jes. 26:10, 11.

Kantt. (27) Hebreeuwsch: in het land der richtigheden. Dat is: in het land daar Gods woord geleerd wordt, hetwelk den rechten weg der zaligheid aanwijst. De zin is: of zij schoon in de uiterlijke gemeenschap der kerk zijn, zoo leiden zij evenwel een boos leven.

Kantt. (28) Anderen: daarom zal hij de hoogte (of heerlijkheid of Majesteit) des Heeren niet zien.

Kantt. (29) Dat is: al zijn Uwe groote daden en wonderwerken openbaar en zichtbaar, zij merken het niet.

Kantt. (30) Te weten: Uwe vijanden, de goddeloozen.

Kantt. (31) Zij zullen het moeten merken, zij willen, of zij willen niet, namelijk, als zij door uwe groote straffen, en tot haar uiterste verderf, bevinden zullen, hoe machtig dat Gij zijt om Uwe vijanden te straffen.

Kantt. (32) Hebreeuwsch: vanwege den ijver des volks. De zin is: zij zullen beschaamd staan, als zij zullen zien den grooten ijver, dien Gij betoonen zult in het redden uws volks uit de hand hunner vijanden. Anderen: door den ijver Uws volks, (dat is: door den ijver daarmede Gij over Uw volk ontstoken zijt) ook door het vuur Uwer vijanden (dat is: door hetwelk Gij Uwe vijanden haat) zult Gij ze verteren, — naar welken zin hier twee oorzaken worden aangewezen, die God hebben bewogen, de goddeloozen, (van dewelken in vers 10 gesproken is) te verdelgen; vooreerst: de liefde die Hij Zijn volk toedraagt; ten andere: den brand des toorns, waarmede Hij tegen Zijne vijanden ontstoken is.

Kantt. (33) Van het woord vuur, voor den toorn en de wrake Gods, zie Job 20:26, Kantt. (54): Versta: den toorn en de wrake Gods, dewelke bij een vuur vergeleken wordt, en Job 22:20, Kantt. (36): Versta: het vuur der Goddelijke gramschap en wrake.

"Zoo wie Jezus Christus, den Heere niet liefheeft,
Die zij een' vervloeking!" — betuigt ons Gods woord!
(1 Cor. 16:22a)

Die tegen Gods Vrijmacht- en Raadsplan een grief heeft,
Werpt God, en Zijn woord, en zichzelf overboord!

Dit zijn geen exceptie's — doch geldt van de meesten;
(Want: "Weinigen zijn er verkoren!" — naar 't
Woord! (Matth. 20:16b)

't Zijn kind'ren des duivels, door duivelsche geesten
Verstrikt en verwonnen; geknecht, en vermoord!

Zij WILLEN — noch KUNNEN Genade ontvangen!
Zoo g' iemand versmaadt, — gij versmaadt ook zijn
gift!

DEN HEERE TROTSEEREN, is 't eenigst' verlangen
Der vijanden Gods; — zoo in woord, als geschrift!
De HEERE, Die van den beginne verkondigt
Het einde, en alles bestiert en regeert,
Laat toe, dat Zijn hater ten einde toe zondigt,
En wetens en willens zich de-genereert.

Gij kunt tusschen God en den duivel niet zweven;
Gij kleeft of den Een', of den andere aan.
De pijl, voor den duivel bedoeld, kost u 't leven
Zoo gij tusschen God en den duivel gaat staan!

Indien gij God dient in oprechtheid, versmaad gij
Daarin die God smaden, — hoe hard dat ook schijn';
Ja — als gij door Jezus verlost zijt, dan haat gij
Zijn haters, — al zouden 't uw Ouders ook zijn!

Gij kunt zonder liefde tot God nimmer goed doen;
— Al prijst u de wereld "milddadig en gul" —;
Indien gij "OM GODS WIL" niet doet wat gij moet
doen,
Dan Boekt God uw "philanthropie" met een NUL!

Doet al wat gij doet, om er God in te eeren;
Daarin hebt gij 't kenmerk: GODS KIND'REN te zijn;
Zij die dat bestrijden, en 't tegendeel leeren,
Zijn KIND'REN DES DUIVELS. Hun "goedheid"
is SCHIJN!

Al ware het, dat ik de talen der menschen
En Engelen sprak, en de Liefde niet had —
Ik zou er vergeefs 't Eeuwig Leven voor wenschen;
— Mijn taal klonk bij God als een holklinkend vat!

De Heere heeft alles gewrocht om Zijns Zelfs Wil,
Ja, ook den godd'looze, tot d' ure des kwaads!
De Heere, Die Troont boven 't hemelgewelf, wil
Dat alles Hem diene, in 't Werken Zijns Raads!

Wie is het, die tot Hem zal zeggen: "Wat doet Gij?"
— Dewijl Hij geen macht kent die boven Hem staat . . ?
Ook is er geen' naast Hem! — Gij stofkind! wat woedt gij
En zweert zelfs: "God schenkt ook gena, dien Hij
haat" . . . ?!!

GODS DIENST is niet "godsdienst-in-schijn!" Niet met
"fleemen"

Of "mooi-praterij" laat de Bijbel zich in.
Gij MINT GOD of HAAT GOD! — Door "GEVEN-
EN-NEMEN"

Komt nimmer een sterv-ling JERUZALEM in! —
B. A. HENDRIKSEN

TEN HOOR OVER HET ALGEMEEN AANBOD DER GENADE IN DE EVANGELIEPREDIKING

"En wat den wil Gods betreft, waarvan in deze teksten sprake is, hebben wij niet te denken aan de voluntas beneplaciti, of aan eene voluntas antecedens, maar aan de voluntas signi, die ons zegt, *waarnaar wij ons hebben te gedragen*. Deze wil is de grond voor het algemeen aanbod der genade in de evangelieprediking. Dit zegt echter niet, dat aan alle menschen hoofd voor hoofd mag gezegd worden: Christus heeft voor u voldaan.

"Dat men uit de algemeene evangelieprediking wil afleiden dat Christus voor alle menschen de verlossing heeft verdiend, blijkt onjuist te zijn door het feit, dat er miljoenen menschen gestorven zijn en nog sterven, die nooit het Evangelie gehoord hebben.

"De evangelieprediking is in dezen zin algemeen, dat aan

allen, die men bereiken kan, moet verkondigen niet alleen: Geloof in Christus, en gij zult zalig worden, maar ook: Die niet gelooft zal verloren gaan. (Ik onderstreep, B. J. D.)

"De verkondiging van het Evangelie moet noodwendig algemeen zijn, daar de predikers niet weten, wie uitverkoren zijn, en het dus onmogelijk is, om het alleen aan hen bekend te maken. Zij moeten uitgaan van Gods geopenbaard bevel, en zij hebben niet het recht en zijn niet verplicht om Gods bevel met Gods besluit in overeenstemming te brengen. Zij kunnen dat ook niet. Christus heeft dit bevel der algemeene evangelieprediking gegeven, en bij zijne wederkomst zal Hij ook dit probleem volkomen oplossen." (Ten Hoor, Compendium der Geref. Dogmatiek, p. 114)

Veel kommentaar maken wij hier niet op.

Alleenlijk moeten wij wel bedenken dat wij wel gelooven in een algemeene evangelieprediking. Maar wij ontkennen dat het Evangelie zelf algemeen wil zijn. Wel kunnen wij tot een ieder zeggen dat indien hij gelooft hij zalig zal worden. Maar de bekwaamheid om te gelooven is juist van God, want het geloof is Gods gave. Als een verworpene het Evangelie hoort, n.l.: Geloof en gij zult zalig worden, dan wordt de bekwaamheid om te gelooven hem juist niet gegeven.

Bovendien is het juist Gods geopenbaarden wil dat niet alle menschen zalig zullen worden. Judas Iskariot wou God nooit zaligen. Ezau ook niet. De vaten des toorns van Romeinen negen ook niet. Dit feit nu dat verworpenen ook de particuliere evangelieprediking hooren, heet door de laatste Synode van de Chr. Geref. Kerken bewijs te zijn voor een zekere gunst of genade Gods jegens de schepselen in het algemeen (waaronder ook de verworpenen begrepen zijn).

Prof. Ten Hoor meent dat er in dezen tusschen Gods bevel en Gods besluit een probleem ligt. Namelijk hierin, dat God wel tot vele menschen brengt het particuliere evangelie van: Geloof en gij zult zalig worden en toch alleen de uitverkorenen zaligt. Dit probleem zal Christus wel oplossen. Het is toch immers waar dat het Woord onzes Gods een reuke des levens ten leven is, maar tegelijkertijd ook een reuke des doods ten doode is. Het Evangelie onzes Gods is een tweesnijdend scherp zwaard. Het maakt leven en het doodt. De uitverkorenen hooren het Woord *ten leven*. De verworpenen hooren het Woord *ten doode*. Daarom brengt God toch zeker het Evangelie aan verworpenen. Een evangelie dat zij nooit zullen kunnen, willen, noch kunnen willen aannemen. En dat zelfde evangelie is een reuke des doods ten doode dengen die het wel gehoord maar niet geloofd zullen hebben. Wel terdege: Die niet gelooft zal verloren gaan. Dit ziet op de verworpenen. En dat hooren van een evangelie dat voor de verworpenen een reuke des doods *ten doode* is noemt de Synode van 1924 "*een zekere gunst of genade Gods die Hij jegens Zijne schepselen in het algemeen be-toont*."

"Wie van de ware leer afvalt, valt in iets duivelsch," zegt Luther.

Natuurlijk!

B. J. D.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Application for entry as second-class matter is pending

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 8

MAY, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

COMPASSIONATE REMEMBRANCE

For he knoweth our frame; he remembereth that we are dust. Ps. 103:14.

What fervent love and tender compassion glows in this poetic expression of Father's attitude toward His children in the world!

"Like as a father pitieth his children, so the Lord pitieth them that fear him. For he knoweth our frame, he remembereth that we are dust."

The Lord never forgets the weakness and frailty of our frame. And mindful of our frailty He is always compassionate and deals with us in delicate tenderness, always careful never to overburden, always filled with tender mercy and sympathizing with us as we bear our burdens.

Man, in merciless oblivion, is sometimes forgetful of the frame of the dumb animal he employs his burden to carry or his load to draw. He will pile up a burden far too heavy in comparison with the strength of his beast and drive it with lashing whip accompanied by angry oaths over rough and well-nigh impassable roads to the place of destination.

Or cruel Pharaohs, forgetful of and without compassion with the weak frame of their toiling slaves, require of them a task well-nigh impossible to perform.

Or man himself, oblivious of the weakness and frailty of his own frame, forgetting that he is but dust and tender as the flower of the field, incessantly toils and labors, till he succumbs, weary and exhausted, a wreck, physically and mentally.

Not so is the Lord with regard to those that fear Him

He is not hard and cruel, but tender-hearted and merciful over them. Like as a father pitieth his children, so the Lord pitieth them that fear Him. For their Father

is He and His children are they. With a love, deep and constant and eternal as His own heart, He loved them, adopted them, redeemed them, transformed them. And with a compassion as profound and fervent and constant as His love, He remembers their infirmities, is mindful of their weaknesses, acquaints Himself with their griefs and sorrows, and with a tender heart He considers their sufferings and afflictions, longing for their final deliverance and hastening to their redemption. Nor is He forgetful of the frailty of their frame. He remembereth that they are dust. For Himself made them. Out of the dust He formed them. And dust they are, He knows. And in all His dealings with them, in every way in which He leadeth them, with a view to all the tasks He requires of them, and regarding all the burdens He makes them to bear, He constantly remembers that they are dust-children, tender and delicate, limited in strength, easily overburdened, needy and weak and soon overcome, as the tender grass and the flower of the field

Dust-children He made them and never He forgets. And loving them He is filled with compassion and tender mercy for His children in the dust. And in this mindful tenderheartedness, He treats them delicately, gently, never overburdening their frame.

What fervent compassion!

Bless the Lord, O, my soul!

Father remembers in mercy that we are dust!

What blessed knowledge!

Experience would often seem so different and so contrary to this blessed assurance from our heavenly Father. Our weak frame, originating in the dust, oft seems cruelly overburdened with loads of grief and affliction; and not infrequently it seems to break down accidentally, crushed by a weight it was not calculated to bear. And it would appear as if the Lord forgot, either of what dust-material He formed us or to be merciful over His children.

Did it never seem so to you? When burning fever

consumed the life of your darling, tender and frail, and wrecked its delicate frame, as the blasting breath of a hot wind causes the gentle flower to wither and die; or when a dearly beloved mother, whose love and care seemed indispensable, was suddenly snatched from the midst of her family that could not spare her, by the cruel hand of him that rideth the Pale Horse; or when constant pain and suffering is your lot, continually leading you along the edge of the grave, yet never mercifully guiding you into it, so that it becomes your daily supplication: "How long, Lord?"—did it never seem as if the Lord had forgotten that He had made us out of the dust or without mercy burdened us with loads we were never formed to bear? Was He not oblivious of the delicate frame of your babe? Did He not forget mercy when mother was made to succumb? Is He not forgetful of your continual burden of suffering and woe? . . .

Or, again, how often are not the enemies of His children made to triumph over them! How fearfully dark is the night of their suffering, when they are killed all the day long and led as sheep to the slaughter! How are they chased over the earth, filled with reproach, cast into holes and dungeons, beaten with many stripes, burnt at the stake or sawn asunder, cruelly tortured to death. They are made to pass through fire and through water many times. And the plaintive song often rises from their souls, oppressed with grief and enveloped in darkness:

"I asked in fear and bitterness,
 "Will God forsake me in distress?
 "Shall I His promise faithless find?
 "Has God forgotten to be kind?
 "Has He in anger hopelessly
 "Removed His love and grace from me?"

Yet, like as a father pitieth his children, so the Lord pitieth them that fear Him. And He knoweth our frame and remembereth that we are dust.

He never forgets.

Never a load of sickness and pain breaks the dust-frame of His children, because He was forgetful of its frailty and overburdened it. Never it breaks accidentally. When it does break it is only because He came to break it. And when He does come to break that dust-frame, He does so in His mercy and compassion, because He knew that thus it were best.

Never a load of grief and pain, of sorrow and distress, of tribulation and persecution He makes His children to bear, but He mercifully remembers that the bearing frame is dust. And when the load becomes too heavy for mere dust-children to carry, yet must be borne, He adds grace to dust and mercifully makes His strength perfect in weakness. And, oh, what wonders are accom-

plished when the strength of His marvellous grace is made to sustain the frailty of human dust! Then the Lord's dust-formed children pass through the fire and it does not burn them; then floods submerge them, yet they are not drowned; then the night of tribulation can be frightfully dark, yet they rejoice; then suffering day by day may be their lot and may wreck their mortal frame, yet they sing:

"Though I am weak God is most high
 And on His goodness I rely;
 Of all His wonders I will tell,
 And on His deeds my thoughts shall dwell."

For He remembereth that we are dust. And in eternal love and paternal pity He sustains our frame by the wonderful power of His all-sufficient grace.

Blessed assurance and all-comprehensive comfort, to know that for the sake of Christ our Saviour, this God, is our God and merciful Father. Always remembering, always compassionate, always dealing tenderly, leading gently, sustaining powerfully; our God in prosperity and adversity, our God in health and sickness, our God in life and death, our God forever and ever . . .

Bless the Lord, O, my soul!

Neither is this all.

He remembers in mercy and pitieth His children not only while they are dust, but also because they are. The very fact that they are dust is the object of His compassion.

Of dust He formed them. He never forgets.

From the dust He called the first man Adam and He made him a living soul. And because he was formed from the dust they are limited by the dust, stoop toward the earth earthy. And all God's children in the earth bear the image of the earthy. They have an eye of dust and see but earthy things; they have an earthy ear and hear but earthy sounds; they have an earthy tongue and speak but earthy language; they possess an earthy frame and live in earthy dependence, an earthy life. Formed from the dust, they are limited by the dust, stoop toward the dust and return to the dust. God's dust-children bear the image of the earthy . . .

Yet, in everlasting loving kindness He predestined them for heavenly glory, He ordained that they should be conformed according to the image of His Son. In His unfathomable love He willed that they should be children of the dust and bear the image of the earthy but for a while, in order then to bear the image of the heavenly, to possess an heavenly frame, to see heavenly beauties, to be charmed by heavenly music, to speak an heavenly language and to be clothed with heavenly glory.

Such is the purpose of the love wherewith He loved them.

And while they are still dwelling in the dust, and still bear the image of the earthy, He began to realize in them the purpose of that everlasting love by instilling into their hearts the first drop of that heavenly child-life through the Spirit and grace of the Risen Lord, the Lord of heaven, the second Adam, the quickening Spirit. In principle they have become children of heaven and they are quickened unto a new hope. Yet, they are still dwelling in the dust. The heavenly things they long to see they see not as yet; the heavenly things they like to hear, they hear only in hope; the heavenly tongue with which they yearn to speak, they know not as yet; the heavenly glory with which they hope to be clothed is still hidden in a cloak of dust

Children of heaven they still dwell in the dust and the full manifestation of that heavenly life is hidden in, the full expression of that life is hampered by their dust-made frame

But the Lord knoweth their frame. He remembereth that they are dust as yet. Neither does He forget His purpose. For the mercy of the Lord is from everlasting to everlasting over those that fear Him.

In that everlasting mercy He pities His children while they dwell in the dust.

And that unfathomable mercy cannot rest till He shall have delivered His children from their dust, weak, mortal, earthy and corruptible, and made them partakers of the image of the heavenly, in heavenly frame, in power and honor, immortal, incorruptible, glorious.

Then they shall no more see as in a glass darkly, but face to face. Then they shall know as they are known and no more in part. Then they shall walk with Him and talk with Him, rejoice with Him and reign with Him, and in His everlasting temple they shall see the beauties of the Lord, in perfected covenant-communion.

Everlasting friendship!

H. H.

IN MEMORIAM

Daar het den Heere behaagde een onzer leden,

MRS. G. SCHAAFSMA,

door den dood uit ons midden weg te nemen, betuigen wij langs dezen weg onze hartelijke deelneming aan de bedroefde familie. Moge de Heere hunne harten vertroosten door Zijne genade, die in alle omstandigheden genoeg is, en door de heerlijke gedachte, dat zij die heenging bij haar leven mocht belijden des Heeren eigendom te zijn.

De Vrouwenvereniging der
Eastern Ave. Protesteerende Chr. Geref. Kerk,
"Weest een Zegen,"

H. HOEKSEMA, Pres.

MRS. J. BUITEN, Secretaresse.

DE VERBONDSGEDACHTE

De groote Schepper aller dingen is tevens de God des Raads en de HEERE der Historie. Uit God en door God en tot God zijn alle dingen. Daarom vertoont niet slechts het Heelal alszoodanig het merk des Scheppers, maar ook de geschiedenis openbaart ons Gods eeuwig voornemen met de wereld zijner schepselen. God toch schiep de Schepping met een doel. En dat doel is niet maar, dat die Schepping er zou zijn, goed en heerlijk zou zijn, en in heerlijkheid zou voortbestaan. Hij heeft Zich met zijne Schepping in bijzondere geestelijke zedelijke betrekking gesteld. In en door den mensch, aller schepselen kroon en heer, staat het gansch Heelal in verbondsgemeenschap met den Schepper. In die gemeenschap is de HEERE de God der Schepping, moet zij Gods Schepping zijn, Hem dienen in de uitvoering van zijn Raad en in de realiseering van zijn verbondsgedachte, tot verheerlijking van den Schepper, en van de Schepping in gemeenschap met haar Formeerder. Dat is de gedachte der Heilige Schrift; dat is de verbondsgedachte.

God is de God des verbonds. Hij is zulks niet slechts naar den raad zijns willens in zijne relatie tot het schepsel, maar allereerst in Zichzelf, krachtens zijne eigene natuur. Het innerlijke huishoudelijke leven Gods is een vriendschapsverbond tusschen Vader, Zoon en Heiligen Geest. De Drieëenige is in Zichzelf de Vollevende en Volzalige Verbonds-God. Alle verbondsgedachte ligt geworteld in het verborgene leven van liefde en vriendschap der Heilige Drievuldigheid. En dat goddelijk liefdeleven is dan verder de grondslag voor alle verbondsbetrekking tusschen Schepper en Schepping en tusschen de schepselen onderling.

Daarom is de verbondsgedachte eigenlijk geen schepsel vreemd. Gelijk de Schepping het merk des Scheppers vertoont, zoo weerspiegelt ook het leven der schepselen het leven van den God des verbonds. Het innerlijk leven Gods trilt na in het leven van alle creatuur. Zóó wil God het naar zijn verbondsidee. En zóó is het ook. Het schepsel des verbonds kent en verstaat den Verbonds-God. Daarom kan de HEERE hemel en aarde tot getuigen oproepen tegen het volk des verbonds; gelijk b.v. in Jesaja 1:2, 3: "Hoort gij, hemelen, en neem ter oore, gij aarde! want de HEERE spreekt: Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar zij hebben tegen Mij overtreden. Een os kent zijn bezitter en een ezel de kribbe zijns heeren; maar Israël heeft geene kennis, mijn volk verstaat niet." Daarom kan ook het aardrijk om wille van de zonde des menschen vervloekt worden. Zoodat het thans heet: "Want het schepsel als met opgestoken hoofd, verwacht de openbaring der kinderen Gods. Want het schepsel is der ijdelheid onderworpen, niet gewillig, maar om diens wil, die het der ijdelheid onderworpen heeft, op hoop, dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods. Want wij weten, dat het gansche schepsel samen zucht, en samen als in barensnood is tot nu toe." En daarom kan God ook ten goede voor zijn volk in den dag des welbehagens "een

verbond voor hen maken met het wild gedierte des velds, en met het gevogelte des hemels, en het kruipend gedierte des aardbodems; en den boog, en het zwaard, en den krijg van de aarde verbreken, en hen in zekerheid doen nederliggen." — "En het zal te dien dage geschieden, zegt God, Hosea 2:20-22, dat Ik verhooren zal; Ik zal den hemel verhooren, en die zal de aarde verhooren. En de aarde zal het koorn verhooren, mitsgaders den most en de olie, en die zullen Jizreël verhooren. En Ik zal ze Mij op de aarde zaaien, en zal Mij ontfermen over Lo-Ruchama; en Ik zal zeggen tot Lo-Ammi: Gij zijt mijn volk; en dat zal zeggen: O mijn God!"

De zaak staat dan ook zóó, dat naar Gods bestel alle dingen medewerken aan de verwerkelijking van Gods verbondsgedachte. Het aardrijk torscht tijdelijk den last van den vloek des Heeren, en het schepsel schikt zich voor eene wijle in de dienstbaarheid der verderfenis. De engelen gaan, als gediensstige geesten, uit van voor het aangezichte Gods, om dergenen wil, die de zaligheid beerven zullen. En de wereld, die verloren gaat, dient de gemeente, die behouden wordt, als kaf het graan, dezelve dragende en doende rijpen voor de hemelsche schuur; de gemeenschap der vriendschap, en zelf door haar gevormd wordende voor het vuur, dat niet uitgebluscht wordt. Terwijl de duivel, geen licht uit zichzelf hebbende, noch eenige zelfstandige gedachte kunnende voortbrengen betreffende het rijk, dat hij door den mensch zich denkt te stichten, in al zijn woelen afhankelijk is van het licht, dat God laat afstralen van het volk zijner keuze, en derhalve, schoon tegen zijn wil, met zijn rijk der duisternis slechts dient, om de wezenlijkheid van Gods verbond en de zaligheid Zijner vrienden, alsmede het leugenachtige, bedriegelijke en verfoeilijke van zichzelf en van zijn gezelschap, door alle eeuwen heen, ja, tot in der eeuwigheid steeds duidelijker te doen uitkomen. De geschiedenis der wereld is de wording van het verbond onzes Gods.

Daaruit laat zich dan ook het verschijnsel verklaren, dat in ruimeren zin alle schepselen, doch dat speciaal den mensch zijn leven verbondsmatig inricht. De verbondsgedachte is ons menschelijk geslacht geenszins vreemd. Wel is de natuurlijke mensch in geestelijk-zedelijken zin vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdeling van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld; maar dat wil in 't minst niet zeggen, dat hij formeel zou hebben opgehouden te bestaan en te handelen als verbondsmensch. Door de zonde is de mensch wel geestelijk-zedelijk in zijn eigen tegendeel omgeslagen; doch hij hield niet op mensch te zijn. Naar zijn wezen is de mensch beeldrager van zijnen Heer, en vertoont hij de gelijkenis van den God des verbonds. Die goddelijke scheppingsgedachte verloochent de mensch nooit. In materieelen geestelijken-zedelijken zin des woords is de zondaar vervreemd van het verbond en het leven Gods; maar daarmee is hij niet onttend aan de verbondsgedachte alszoodanig en in formeelen zin.

Integendeel, de menschelijke samenleving is geheel

van die idee doortrokken. Wat ook wissele, formeel blijft de mensch zijn leven inrichten naar de verbondsgedachte. Allerlei bijkomstige omstandigheden, zooals die van zonde en genade, vijandschap en vriendschap, haat en liefde, oorlog en vrede, revolutie en alliantie, veranderen daar niets aan. De mensch is naar afkomst, aanleg en bestemming beeldrager, knecht, vriend, verbondspartij; en hij verraadt zulks door zijne levenswijze. Hij heeft den wortel van zijn bestaan niet in zichzelf. Hij bestaat om wille van zijnen Heer. Hij is van de partij zijns Heeren; hij is slaaf van hem, dien hij gehoorzaamt. Hij dient God of satan. Doch dienen doet hij. Hij is huisknecht; en wil zich wijden.

Deze verbondsgedachte kan allerwege worden waargenomen. Op het gebied van de internationale politiek lag nauwelijks door den jongsten oorlog het evenwicht van de Europeesche Grootmachten verbroken, of velen stonden naar een verbond der volken. Wel bekoorde Wilsons ideaal niet allen; maar de oppositie betrof niet de idee alszoodanig. Doch men zocht de breuke van ons geslacht, waar die niet lag. De verwisseling van regeeringsvorm brengt geen genezing. Eene monarchie behoeft niet noodzakelijk ten achter te staan bij eene democratie. Afgedacht echter ook daarvan, spreekt de verbondsgedachte even sterk uit de zucht naar souvereiniteit in eigen kring als uit de eenheidsdrang der natiën. Onze onderlinge verbondsrelatie en verbondsgemeenschap toch rust zoowel op de verantwoordelijkheid van de zelfstandige personen, als op de physische-juridische eenheid van ons geslacht. Uit dat oogpunt moet het ideale op politiek gebied derhalve schuilen in de rechte verbinding van de souvereiniteit in eigen kring met een wereldwijde verbondsgemeenschap der volkeren. Bij eenheid in den levenswortel geeft de verscheidenheid van levensvormen juist de openbaring van de hoogste harmonie.

Zulks laat zich zien op de breede terreinen van het sociale en industriele leven. Daar is de verbondsidee schering en inslag. Vooral in onzen tijd kan de absolute individualist er niet ademen. Schier alles staat in het teken van organisatie, combinatie, alliantie, co-operatie en systeem. De stoere uitstekende karakters worden zeldzamer. Genootschappen en vereenigingen van allerlei aard belemmeren veelszins het sterk uitkomen van iemands individualiteit. De publieke opinie vooral is eene enorme macht. De minderheid, die naar haar oordeel immer verkeerd is, wordt door haar in machteloosheid ten onder gehouden. Speciaal door haar hoofdorgaan, de tendentieuze pers, zoekt zij de verbinding van staat en maatschappij, kerk en sociëteit, religie en zedelijkheid. Zij staat zeer zeker naar eenheid in de samenleving; doch zij doet zulks niet uit het beginsel van ware levensgemeenschap met God.

Vandaar dat zulk streven naar eenheid gepaard kan gaan met de schrikkelijkste verdeeldheid. De jongste oorlog b.v. was gemeengoed van kerk en staat, zoowel in de landen der Centralen, als in die der Geallieerden. 't Is waar, niet alles zweeg, maar van eene zelfstandige

opinie der kerken was toch luttel sprake. Kerk en staat gingen arm in arm; christendom en wereld waren zeer bevriend; geloof en wetenschap lagen liefelijk samengevlochten en dooreengestrengeld. De verbondsgedachte beheerschte het werkelijke leven aan beide zijden der kloven; doch zij was volkomen onmachtig tot het dempen van den schrikkelijken afgrond tusschen de strijdende machten, omdat zij geene openbaring was van de ware de gemeenschap met den Verbonds-God.

Overigszond het harte wel mede in bond. Kerk en staat waren eens geestes. De voorbede der kerken was schier overal identisch met de bede om overwinning voor de respectieve overheden. Gewis, beide verbondene groepen van volkeren hadden wel bezwaren tegen elkanders pretenties van gemeenschap met God, maar bleven toch ieder voor zich daar vrijelijk van gewagen. Kennelijk, derhalve, bevat de verbondsgedachte, zooals die leeft in 's menschen bewustzijn, ook geloof in God en in eene geestelijke wereld. Ook dat laatste. Want al zijn ook uit onze huidige samenleving verdwenen de toovenaars, sterrekijkers en guichelaars van de vroegere heidensche volkeren, alsmede de theophaniën en engelen-verschijningen der oude wereld, en het geloof in heksen, spoken en belezers moge thans minder sterk zijn dan in vorige eeuwen; het bijgeloof zoekt ook thans nog kennis van en gemeenschap met de wereld der ongeziene dingen bij onze moderne theosofen, spiritisten, "fortune tellers," "Christian Scientist" en allerlei heidensche godsdiensten. Ook de moderne mensch gevoelt de trekking van den band, die God en mensch, geest en stof, den enkeling en de gemeenschap vereenigt en samenvoegt. Hij kan zich-zelfen als verbondsmensch niet verloochenen.

Dat blijkt ook nog uit iets anders. Feit is, dat niet alleen vrome mannen, als: Henoch, Noach, Abraham, David, Daniël, Willem de Zwijger, Gustaaf Adolf, Luther, Knox, e. a. zich knechten des Heeren wisten; maar, zij het dan ook in een anderen zin, zulks geldt ook van personen, als: Bileam, Saul, Sanherib, Faraö, Necho, Nebukadnezar, Kores, Socrates, Titus, en zelfs van een Napoleon en een Wilhelm. Alle waarlijk groote geesten schijnen eenigszins zelf te beseffen, dat zij in hunne bijzondere positie en met hun werk in dienst staan van den God des verbonds. De geschiedenis gewaagt van onderscheidene gevallen van bijzondere verbondsgemeenschap met God.

Dit laatste is voor velen verwarrend. Men verstaat niet, hoe een kind des duivels een knecht des Heeren kan wezen. Bileam b.v. spreekt, wat de Heere hem gebiedt, en toch is hij een valsche profeet. En de Zoon des menschen gaat wel henen gelijk van Hem geschreven is, dat is, naar Gods raad betreffende Judas' verraad; maar wee dien mensch door welken den Zoon des menschen verraden wordt! het ware hem goed, zoo die mensch niet geboren ware geweest. Nog meer moeite heeft men blijkbaar met mannen, als: Saul, Jehu, Hazaël en Kores. Zijn deze niet door den Heere gezalfd? Volbrengen zij niet Gods welgevallen. En wordt hun werk niet goedgekeurd?

Hoe kan dit alles, zonder dat die mannen den Heere kennen, en in ware geestelijke verbondsgemeenschap met Hem staan?

Deze vraag wordt van nog meer gewicht, als men bedenkt, dat ook anderszins het menschelijke leven zoo vol is van allerlei deugden, als ontvankelijkheid voor het goede, erkentelijkheid, sympathie, hulpbetoon, toewijding, zelfverloochening, innige liefde en trouwe vriendschap, dat onwillekeurig de vraag opkomt, of de mensch kennelijk formeel handelende naar den aard des verbonds, ook niet in materiele zin leeft naar den eisch van Gods verbond, inzooverre hij deze deugden vertoont. Immers, de man kleeft zijne vrouw aan, de moeder wijdt zich sprakeloos ten offer voor haar wicht, het kind eert zijne ouders, de jongeling heeft zijn leven feil voor het Vaderland, de barmhartige zuster buigt zich medelijdend over de sponde van den deerniswaardigen, en de vriend beschaamt niet. Ook dienen wetenschap en kunst het ware en het schoone. En bewijzen voorts onze hospitalen, sanatoriums, gestichten, tehuizen, gerechtshoven en gevangenissen niet, dat de mensch streeft naar gerechtigheid en deugd? Wordt zelfs de goedheid des menschen niet openbaar in de aanhankelijkheid en trouw van het dier jegens zijnen meester? Wat is de ethische hoedanigheid dezer deugden?

De heerschende opinie is, dat de mensch goed is, althans het goede kan willen. En betreffende zijne feitelijke betrachting van het goede verkondigt de geest des tijds met steeds luider stem de voortreffelijkheid van het menschenkind. De geschiedenis moge eenigszins tegen hem getuigen, en ook thans kleven hem mogelijk nog gebreken aan, door ontwikkeling echter zal de mensch komen tot rechte zelfkennis, zelfwaardeering, zelfcontrole, en tot uitbanning van het verkeerde, en gepaste onderwerping aan zichzelf van het gansche rijk der natuur. Op hem richt men het oog der hope. Hem weerhoude, wat wil, hij moet als koning heerschen. Evolutie en revolutie zullen hem den weg banen tot den troon. En daartoe werke alles mede. De band der saamenhoorigheid moet worden gevoeld. Kerk en staat en maatschappij, kapitaal en arbeid en uitvinding, religie, wetenschap en zedelijkheid behooren elkander te ontmoeten op het verheven middelvlak van de algemeene broederschap der menschenkinderen. Dan zal mogelijk worden de algeheele en spontane ontwikkeling van ons geslacht naar de eischen van ieders individueele deugden en talenten. En daarmede zal bevestigd worden 's menschen absolute heerschappij over de rijken der wereld; misdaad, oorlog, ziekte, en waarschijnlijk ook de dood, zullen wegvlieden; de zaligheid des menschen zal groot zijn, en aan den vrede van zijn rijk zal geen einde komen. Ongeveer aldus luidt 's menschen getuigenis aangaande zichzelf en zijne toekomst. Dat hij in dit alles zich openbaart als verbondsmensch, zal zeker wel door niemand worden ontkend. Doch hij openbaart er zich niet in, als zijnde van de partij des levenden Gods.

Daarom luidt Gods oordeel over den mensch dan ook

geheel anders. De Schrift zegt, dat de menschen van nature haters Gods zijn; dat allen zijn afgeweken, dat er niemand is, die God zoekt en goed doet, zelfs niet één; m. a. w., dat het gansche leven van ons geslacht, hoe het overigs ook doortrokken zij van de verbondsgedachte, of door God Zelf dienstbaar gesteld worde tot de komst Zijns rijks, zonder wedergeboorte, in zijne relatie tot God, bondsbreuk is. Alleen in de herschappen kern wordt weer gevonden een beginsel van Gods verbond.

Naar Gods getuigenis valt het menschdom geestelijk uiteen in koren en kaf, in kerk en wereld, in bruid en hoer, in kinderen des lichts en die der duisternis. Alleen in de eersten verwezenlijkt God in positieven zin uit genade zijn verbond. En zulks geschiedt, naar de les der Schrift, historie en ervaring, in den weg eener ontzettende worsteling in de wereld en in het leven der menschenkinderen. In weerwil van hunne natuurlijke saamenhoorigheid, en ofschoon hun leven op aarde op allerlei wijze wonderlijk dooreengevlochten ligt, gaan Adams kinderen, wegens hunne onderscheidene geestelijke verhouding tot God, altijd en overal in beginsel uiteen en vormen langs de geheele linie van menschelijke activiteit eene tegenstelling, overeenkomstig den aard van elke bedeeeling en naar de verschillende omstandigheden van tijd, plaats, terrein, levensfeer en relatie.

Dit alles moet ons dan ook in de verdere behandeling van ons onderwerp duidelijk en klaar voor de aandacht staan, en moet zooveel mogelijk door ons worden toegeleucht en verklaard. Wij mogen ons niet beperken tot de bespreking van de verbondsgedachte als zoodanig, maar moeten verder tevens letten op de historische verwerkelijking van die idee en den strijd, die daardoor veroorzaakt wordt.

Zulks is tot nog toe slechts zeer weinig geschied. In weerwil van het feit, dat we het verbond Gods steeds in onzen mond hebben, verstaan we van de eigenlijke verbondsgedachte maar weinig en leven ook practisch daaruit geenszins met volle bewustheid. Schier onuitroeibaar heeft de gedachte bij velen post gevat, dat Gods verbond, waarvan de Schrift eenvoudig vol is, een soort middel is, waardoor zondaren zalig worden, althans kunnen worden; en dat het niet alszoodanig is de band van de gemeenschap der vriendschap met den Drieëenige. Een enkele blik in de geschiedenis doet ons zulks zien.

In dogma-historischen zin dateert de verbondsleder van den tijd der Reformatie. En in dien zin is zij bijna uitsluitend eene plant van Gereformeerden bodem. Als wezenlijk bestanddeel der dogmatiek komt zij niet voor bij de Kerkvaders, de Roomschen, de Socinianen en de Lutherschen, noch ook bij de Anabaptisten, de Doopsgezinden en de Baptisten. De eigenlijke verbondsgedachte is slechts bij de Gereformeerden in engeren zin tot eenigszins hooger ontwikkeling gekomen. Doch ook zij hebben deze leer niet strikt theologisch ontwikkeld, en haar niet afgeleid uit het beginsel van het innerlijk ver-

bondsmatig leven van liefde en vriendschap van den Drieëenigen God.

Zij zijn tot de verbondsgedachte gekomen door hunne handhaving van den kinderdoop. Ongeveer op de volgende wijze. Vooral in Zwitserland geraakten de Hervormers in conflict met de Wederdoopers. En deze omstandigheid prikkelde tot het dieper indenken van de verbondsgedachte. Het Anabaptisme had geen oog voor de éénheid der Schrift en voor onze natuurlijke saamenhoorigheid. Het klemde zich vast aan het "zandkorrel bestaan" en ontvluchtte zooveel mogelijk het terrein des natuurlijken levens. Het wilde eene gemeente van waarlijk wedergeborenen, en een onmiddellijk, volmaakt heilig leven uit den Geest. Voor de genademiddelen had men geen oog. De doop is alleen teeken van eigen geloof en mag daarom slechts worden bediend aan openbaar geworden wedergeborenen, en voor den kinderdoop is er dientengevolge geene plaats. Het O. Testament moet derhalve verre bij het Nieuwe worden ten achter gesteld, alsmede de verbondsrelatie bij het kindschap. De verbondsgedachte drukte voor hen uit de relatie, waarin God tot zijn volk stond gedurende de O. Testamentische bedeeeling, en in zichtbaren vorm uitgedrukt in het teeken der besnijdenis in onderscheiding van den N. Testamentischen doop.

Mede ter handhaving van den kinderdoop vroegen toen de Reformatoren naar het verband tusschen O. en N. Testament, alsmede naar de beteekenis der genademiddelen. Doch daarmede hadden zij den strijd niet slechts aangebonden tegen Rome en het Anabaptisme, maar tevens tegen allerlei richtingen van hun tijd, die geestelijk verwant waren aan het vroegere Gnosticisme en de onderscheidene Judaïtische secten. De Kerk der Hervorming moest de Christelijke Religie verklaren én in verband met én tevens in haar onderscheid van de Israëlitische. En dat heeft zij getracht te doen in de leer des verbonds.

Het brandpunt in heel dezen strijd was de kinderdoop. Al de Hervormers kozen partij tegen Rome's leer, dat de sacramenten de genade en de gerechtigheid mededeelen, en hadden het Woord als genademiddel vooropgesteld. Doch nu moest ook juist daarom worden omgezien naar eenen anderen grond voor den kinderdoop. Dezen vonden al de Hervormers gemeenschappelijk in hunne opvatting van de sacramenten als teekenen en zegelen van Gods genade. Daardoor behielden allen den doop der kleine kinderen. Ook kleine kinderen bezaten genade. Evenwel, betreffende de vraag naar de oorzaak der genade bij kleine kinderen liepen de gedachten, vooral die van Luther en Calvijn, inzonderheid na den strijd met de Anabaptisten, sterk uiteen. Luther en de zijnen vielen feitelijk terug in het sacramentalisme van Rome. Volgens Luther moet ook het sacrament werken, wat het Woord werkt, schoon niet zonder dat Woord. Zoo had de kerkelijke bediening van den doop weer beslist de doops-genade tengevolge. Gelijk Rome, kreeg ook Luther weer doops-genade door den doop. En daarmede was de

deur voor de eigenlijke ontwikkeling van de verbondsgedachte toegesloten.

Calvijn daarentegen handhaafde tegenover de Wederdoopers, Inst. II, 10, 11, het bestaan der Kerk van den beginne, de wezenlijke eenheid van de testamenten en daarmee van Israël en de Christelijke Kerk. Er is volgens hem in de werkelijkheid maar één testament, schoon men betreffende de bedeeeling dient te onderscheiden tusschen schaduw en vervulling. In beiderlei bedeeeling echter is de Messias één, en het geloof is één, alsmede de weg der zaligheid. En de continuïteit der gemeente vindt haar oorzaak in het onafgebrokene der genadewerking in de geslachten. Tegenover Rome en Luther plaatste Calvijn achter woord en sacramenten het verbond Gods. Dat verbond is ook de grond voor den kinderdoop. Zoo kreeg zijne verbondsbeschouwing den vorm van de leer der testamenten. En velen zijn hem hierin gevolgd. De eigenlijke verbondsgedachte wordt dan minder ontwikkeld. Die gedachte beheerscht dan ook Calvijns stelsel niet, en van eene eigenlijke theologische ontwikkeling van de verbondsidee alszoodanig is bij Calvijn geen sprake. En het is wellicht mede vanwege Calvijns voorbeeld, dat de verbondsidee zulk eene geringe plaats beslaat in de Belgische Confessie en in de Dordtsche Leerregels. De verbondsgedachte beheerscht nog altijd niet het stelsel van de Gereformeerde leer. Daarom is het ook uit het oogpunt van de positieve ontwikkeling van de theologie zeer zeker de moeite waard, om ons nader in te denken op de eigenlijke gedachte van het verbond onzes Gods; en de praktische voordeelen daaraan verbonden voor het leven van Gods volk zijn velen.

Voor ditmaal echter moeten wij het hierbij laten.

H. D.

BEDE

O Godt! die sonder eynde leeft,
En al Uw schepsels voedsel geeft,
Aan wien alleen recht is bekend,
Waer sich ons ydel herte went —
Al bid ick U niet om het goet,
Dat mij ten besten dienen moet,
O, Vader! Des al niettemin,
Gij stort het mij van boven in;
En schoon dat ick het niet en socht,
Soo laet het mij zijn toegebracht.
En weder, als ick nederkniel,
En bidde met de gantsche siel
Om yet, dat gij niet goet en vint,
Slaet mijn gebeden in den wint;
't Is best, dat Uwen wil geschiet,
Want ons begeerten deugen niet;
Wij sien al meest op vleesch en bloet
Maer dat gij wilt is enckel goet.

J. Cats.

RAPID DEGENERATION

And the Lord said, My Spirit shall not
always strive with man for that he also is
flesh. —Gen. 6:3.

One of the most striking characteristics of the pre-deluvian period is the rapid decline and speedy degeneration of the race along the line of the descendants of Cain. In approximately fifteen hundred years the world became ripe for final judgment in the flood, which implied, of course, that in so short a period the measure of iniquity had been filled. As a destructive fire fanned by a strong wind iniquity had spread and as a rapidly developing cancer it had eaten its way into the human race, till the process of decay and corruption was finished, just one family of the righteous had been left as a remnant, and the flood destroyed them all but eight. Considering the period before the deluge from this viewpoint, one is indeed reminded of the words of Ps. 73:18, 19: "Surely thou didst set them in slippery places; thou castedst them down into destruction. How are they brought into desolation as in a moment! they are utterly consumed with terrors." Or of the words of Ps. 37:35, 36: "I have seen the wicked in great power, and spreading himself like a green bay tree. Yet he passed away and, lo, he was not; yea, I sought him, but he could not be found." True, it is the teaching of the Word that things always develop rapidly. They are not restrained. There is no tarrying neither delay in the work of God. And though the days of the wicked may seem many and the Lord is long-suffering over His people, yet the ungodly are quickly brought into desolation and their destruction is always nigh. But particularly rapid is the development in wickedness and the coming of destruction in that remarkable period before the deluge.

It is difficult to understand in the light of this rapid development of sin before the flood, how synod of 1924 could maintain its interpretation and application of the text in Gen. 6:3: "And the Lord said, My Spirit shall not always strive with man, for that he is also flesh." This passage is one of those that are adduced in proof of the contention that God by a general operation of His Spirit restrains sin in the hearts and lives of the ungodly, though He does not renew their hearts. It is true, synod does not offer an interpretation of the passages cited from the Word of God. Texts are merely quoted, without even an attempt at exegesis. Neither does it seem as if there lies any exegetical work at the basis of these quotations. One does not receive the impression that the committee made any serious study of the texts offered as proof of the declarations of synod. Otherwise it would seem impossible that some of the texts could have been quoted as they now were. But although neither the committee nor synod made any attempt to interpret the texts it quoted in support of the doctrinal contentions now accepted by the church, it is plain from the connection in which these passages are quoted what meaning was attached to them. The text mentioned above is under-

stood as teaching that there is an influence of God's Spirit upon all men, particularly the ungodly, whereby they are temporarily improved, are enabled to perform a certain kind of good, and restrained from becoming as wicked as they otherwise would be through their naturally wicked nature. The striving of the Spirit with men, of which the text makes mention, is simply, without any further explanation, taken to signify a general working of the Spirit upon the hearts and minds of the ungodly, whereby they are enabled to do good, even though this good be not saving, and whereby the development of sin is restrained. But how strange an interpretation this appears to be, when one remembers that these words have special reference to the period before the flood! In that period, then, according to the explanation of synod there must have been a general operation of the Holy Spirit upon the hearts and minds of the ungodly, whereby their sinful nature was restrained from breaking forth in all its wickedness and the process of sin was checked! Yet, strange to say, there surely never was a period during which sin revealed itself so terribly, and developed so rapidly, and in which the world became ripe for judgment and destruction as quickly as in the predeluvian dispensation. Throughout Scripture the men of that age are upheld as examples of iniquity and the very embodiment of wickedness. According to the epistle of Jude, the men before the flood are types of all most ungodly men, that turn the grace of God into lasciviousness. In the most emphatic language Enoch prophesied against them, saying: "Behold, the Lord cometh with ten thousand of his saints, to execute judgment upon all and to convince all that are ungodly among them of all their ungodly deeds which they have ungodly committed and of all their hard speeches which ungodly sinners have spoken against him." Jude 14, 15. And Peter mentions the spirits in prison that were aforetime disobedient in the days of Noah when the ark was a preparing, in a manner that leaves no doubt as to their special development in wickedness and persecution of the people of God. 1 Peter 3:19, 20. The days before the flood are compared to the days of godlessness that will mark the end of this dispensation. Men were characterized by fleshly lusts and striving after the things of the world and of the flesh. And in approximately fifteen centuries it repented God that He made man and He executed final judgment upon all that generation! How must we understand the interpretation of Gen. 6:3 as given by synod in the light of this undeniable fact? Whence all this wickedness if it was restrained by a general operation of the Spirit specially mentioned in the Word of God? Did men resist the restraint of the Spirit? Was the Spirit overcome in the struggle with men? Did, in this "strife" by which the Spirit of God checked the development of sin before the flood, wicked men have the victory? It is evident that this cannot be accepted. And it is just as evident that the committee erred and synod followed in the erroneous lead of the committee, when it interpreted this text as it did by implication.

Rightly understood the text offers no proof for an imaginary restraining of sin, whereby the ungodly are enabled to do good, but on the contrary, it mentions one of the elements in the explanation of the fast development of the race in wickedness and actual sin. "To strive" in the text does not refer to a mystical and direct operation of the Spirit upon the hearts and minds of the ungodly, as synod would have it; but it means "to contend with, to testify against and thus to judge and to condemn." Thus it reads in the original. This is the meaning of the English translation: "My Spirit shall not always strive with man." And thus it is still more plainly expressed in the Holland version: "Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten men den mensch." "Twisten" is to have a quarrel, to contend in speech with an opponent and thus to condemn his attitude and works. This is what God did by His Spirit as He dwelled in and spoke through His prophets, or sometimes by direct revelation as in the case of Cain. God testified against the wicked race of that time, condemned their works, warned them of the coming judgment. He did so directly, but he also contended with them through Abel and Enoch and Noah and undoubtedly many others of His prophets before the flood. Thus He strove with them. And thus it is also easily understood that this strife of God with wicked men became a means whereby they advanced all the more rapidly on the road of iniquity to final destruction. It is a current thought in the Word of God that the testimony of the Lord hardens man's heart, dead in sin and misery, if that testimony is not mixed with grace. When God speaks wicked man resists, opposes, refuses to heed. And he cannot and will not and cannot will to do anything else. For the carnal mind is enmity against God. And the testimony of the Lord, condemning the works of wicked men, rouses the enmity of the natural heart and mind into more furious and more determined action against God. When God says: Yea, the wicked mind responds with: Nay. As God's strife becomes more forceful and His testimony against men more emphatic, the natural heart hardens itself and develops more determinately in sin, and man hastens to destruction. Neither is such hardening of the heart through the Word of the Lord's testimony only to be viewed from man's point of view and to be considered as independent of the operation of the Spirit of God. For the Scriptures plainly teach that God hardens the hearts of the wicked, and that He gives unto them a spirit of slumber, eyes that they should not see and ears that they should not hear. And He employs His Word to harden whom He wills. For this reason that Word is always living and powerful and always performs that unto which He sends it. It melts the heart into floods of repentance; but it also hardens it into most obdurate rebellion; it quickens but it also kills; it is a savour of life unto life, but it is also a savour of death unto death; it brings men to the sweet experience of God's covenant-communion in Christ, but it also hastens them to everlasting destruction and ripens them for the day of reckoning; it removes the

burden of sin and death and brings peace with God, but it also brings double stripes. It is a testimony which the man that hears it employs and concerning which he assumes the attitude which he wills; but it is also a Word that God employs and which for that reason fulfills His purpose. Because God employs it, He remains sovereign and makes His counsel to stand; and because man employs it and morally determines his attitude over against it he is responsible. Only, it must be clearly understood, that the natural man is dead in sin and misery, and that he will not and cannot will anything but to assume an attitude of rebellion over against that testimony without God's regenerating grace. And in this light it can be understood that God hardens man's heart, for He hardens whom He wills and that yet man hardens his own heart as a responsible moral agent. Thus it was evidently with the godless race before the flood. They were wicked and rebellious. And God strove with them, that is, directly and indirectly He testified against them and condemned their works, witnessed that their deeds were ungodly, and that judgment was pending. Loudly and clearly He witnessed. And as He witnessed they opposed His testimony and hardened their heart in hostile rebellion. And as He witnessed more emphatically still, they hastened more rapidly to destruction, developed in wickedness and became ripe for judgment, till the flood came and destroyed them all. And thus the fact mentioned in Gen. 6:3 did not restrain sin, but became an element in its rapid development.

There is, however, another element that must be taken into consideration would we account for the fast decline and rapid degeneration of the first world. We now have reference to the fast development of life itself and the tremendous power and energy both of body and mind, displayed and developed by the human race before the flood, particularly in the generations of Cain. The long duration of human life, an element which was common to both, the ungodly and the righteous, characteristic of the period before the deluge, so that the life of one generation extended over centuries, provided an opportunity to develop all the more fully in sin and iniquity. Then, it was Cain's race rather than the generations of Seth, that were endowed with those gifts and talents, that genial power of invention and production, by which man conquers the world, wrests from nature the means to enlarge and enrich human life from a merely natural point of view and at the same time the means to develop and express his own sinful life. Cain's genius conceives of building the first city and calls it after the name of his son, Enoch. Gen. 4:17. It is not impossible that the very curse of God upon him, through which his life was that of a vagabond and fugitive in the world, and the desire to escape the effects of that pursuing curse, inspired his genius and became the occasion for his conception of the city. Jabel becomes the father of those that dwell in tents and possess much cattle, that is, in his generation men did not become pilgrims and strang-

ers in the earth as were the people of God that looked for an abiding city prepared for them by their God; but they became the wealthy possessors of things in the world. Jubal's genius is artistic and he invents musical instruments to enhance the joy of life and creates the song in the midst of a groaning creation. He instructs on the harp and the organ and teaches men to play and to sing. And Tubal-cain turns his genius to industry, handles brass and iron and wrests from the hard metals utensils and instruments, useful for man in times of peace and war. Inventive genius, developing the means of life and subjecting the powers of nature, was remarkable in the generations of the sons of men. Of the race of God's people in the line of Seth the Word of God records no such feats of invention. It is the sons of Lamech and his two wives, Adah and Zillah, that are reputed as possessing this remarkable power and genius. In the line of the wicked generations of Cain an unusual degree of natural power of mind and body displayed itself and rapidly developed.

Now this strong and unusually swift development of natural life constitutes another element to account for the rapid decay and development in sin of the first world. For this inventive genius and its products stood in the service and employment of sin and were actually employed by the flesh unto corruption. Not these things in themselves were sinful and corrupt. Not genial power as such, not art and science and industry, not the harp and the organ and the song are wicked and ungodly. But this inventive genius developing in various directions, as it stood in the service of sin and darkness, provided all the more means for the development of a carnal and sinful life. For the sinner commits iniquity with the means God in His providence gives him. And the more he grows in power and the more he employs that power for the development of his carnal life, the more he grows also in sin. Quite impossible this would be from the standpoint of a common grace. If it is held, that in a certain grace or favour over the ungodly and reprobate God gives them the things of this present life, it is quite inconceivable how they could be means for their destruction. A father does not give his child a knife when he knows that he will cut his throat with it. One does not present an auto in love to another when he knows that the one thus presented with the machine will run to destruction with it. And God does not bestow things in grace when they are, and cannot be anything else than means to grow in corruption and become ripe for judgment. Neither is it the teaching of Scripture, that God bestows these things upon the ungodly in His grace over them. Scripture does teach, that the prosperity of the wicked is for them a slippery path upon which God hurls them down to destruction as in a moment, Ps. 73. The Word of God does reveal that when the wicked prosper and all the workers of iniquity do flourish, it is that they may be destroyed forever. Ps. 92. The Word of God does emphasize that we are by

nature children of wrath, and that the wrath of God abideth upon us unless we are obedient to the Son. And it does explain that the wrath of God is revealed from heaven against all ungodliness and unrighteousness of men who hold the truth in unrighteousness. Rom. 1:18. And under that wrath of God on the one hand, and the wickedness and corruption of the natural heart on the other, the ungodly receive, indeed, many things, through the Providence of God, but so that they corrupt these gifts unto their own destruction. They receive their soul and body, their mind and their will, their gifts and talents, their strength and inventive genius, their wives and their children, their wealth and possessions and all things sustained and granted by the Providence of God. And it is the current thought of Scripture, that they receive more of this world's goods and more power and talents than do the children of God. But things of Providence and grace are not identical. Unless the ungodly received these things they could never sin, increase their guilt and become vessels of wrath unto destruction. Now these very gifts constitute the capital wherewith the wicked sin and commit their ungodly deeds. Also of these things it is true, that they are means both for God and for the ungodly as a responsible moral agent. Because the latter employs them knowingly and willingly in the service of sin, he is responsible and hardens his heart; and because God employs these same means according to His sovereign counsel and in His wrath over the ungodly, He fits them as vessels of wrath unto destruction. And the greater the gifts and talents, the more means the wicked possesses to sin, and the more swiftly he runs to destruction. Thus it was before the flood. There were giants in those days, giants from every aspect. They were giants in physical stature and strength and their life stretched over centuries; they were giants in talent and power of mind, and their inventive genius was very productive; they were giants also in ungodliness and the process of corruption was fast before the flood.

Add to this that before long a process of amalgamation was begun, and it seems that you have sufficiently accounted for the rapidity of the decay and corruption in the first world. For that the sons of God married the daughters of men, surely, cannot mean anything else, than that the race of Seth and the generations of Cain intermarried and in every respect intermingled. No doubt, as it is in our own day thus it was in that remarkable period before the deluge, the children of God's people are deceived by the greatness and glitter of the world. They were attracted by Cain's city, by Jabal's riches, by Jubal's music and by the industrial power of Tubal-cain. And, instead of keeping an eye on the city that hath foundations they lived Cain's life of the world in Enoch, the city of Cain, strove after the things below, played Jubal's songs on his harps and organs, married and were given in marriage till the flood came and destroyed them all. This process of amalgamation in part, and the perse-

cutions of the children of God so that they were killed all the day long in that terrible period on the other hand, accounts for the fact that only one family of the godly remained at the time of the deluge. And thus it is plain, that the predeluvian world could not but be characterized by fast decay and rapid degeneration and that it was entirely possible that in a period of approximately fifteen centuries it had become ripe for final judgment and destruction.

H. H.

DE HEERE ZAL HET ZIEN EN ZOEKEN!

(II Kron. 24:22b)

— dat men het recht eens mans buigt voor het aangezicht des Allerhoogsten, dat men eenen mensch verongelijkt in zijne twist-zaak, zou de HEERE het niet zien?

—Klaagl. 3:35, 36.

De HEERE heeft eenen zeer verkeerden geest ingeschonken in het midden van hen, en zij hebben Egypte doen dwalen in al zijn doen, gelijk een dronkaard zich om en wentelt in zijn uitspuwsel.

—Jes. 19:14, zie Kantt. 39-41.

Zalig ben ik, als de menschen mij, terwille van mijn staan-voor-het-Recht-mijns-Gods, verwenschen; schuwen; schelden; dreigen; slaan.

Zalig ben ik, — zelfs als allen die 'k mijn Broed'ren dacht te zijn, tegen mij de vuisten ballen; 't blijken Broed'ren-slechts-in-schijn!

Met die zaligheid, die Vrede in mijn ziele dalen doet, vrees ik voor geen valsche rede, noch voor vuigen overmoed.

Want (wat meer is!) God de HEERE houdt de teugels van 't Bewind, en Zijn Leer is: dat Zijn Eere immer haar vervulling vindt! (Ps. 33:10, 11; Spr. 19:21; Jes. 42:8; Jes. 46:10; Jes. 48:11b.)

Wat ook tegen mij zich stelle —, 's Heeren Geest doet mij verstaan dat de gansche macht der helle niet vermag, mij neer te slaan! (Jes. 54:17 met Kantt.)

Als men mij niet uit mag drijven, zal het woord, daar-toe bedacht, hen de lippen doen verstijven, door des Allerhoogsten Macht;

En als God mij wil beproeven en mijn vijand laat be-gaan, baart ook dat mij geen bedroeven, want Gods Raadsplan zal bestaan.

HIJ gebiedt, en houdt de teugels, — als de ruiter van zijn paard; slechts een Wenk, — en Eng'lenvleugels snellen met Zijn Wil naar d' aard'.

't Geen d' Onzienb're vastgesteld heeft, en reeds voor der eeuwen kreits in Zijn Raadsbesluit vermeld heeft, moet te Zijner tijd bereids

— 't zij door daden, door gedachten of door woorden — uitgevoerd; mensch noch duivel moet verwachten dat hij GODS GEDACHTEN snoert!

Laat men vrij zich op mij wreken; — wijl ik voor GODS WAARHEID strijd, geeft de Heere mij te spreken 't rechte woord ter rechter tijd!

Voort dan, ongegronde zorgen! U te voeden ware laf! Neen, geen zorgen voor den morgen voeren mij van 't Heilspoor af!

's Heeren Doen is Recht en Heilig! Wat Zijn Wil gebiedt, geschiedt! 'k Strijd voor 'T RECHT en weet mij Veilig! Die gelooven, haasten niet. —

Niettemin —: die 't RECHT verbuigen zal GODS RAAD ten oordeel zijn; doch die voor GODS RECHT getuigen, zal het eeuwig Voordeel zijn! —

B. A. HENDRIKSEN.

GENADE BEWEZEN AAN VERWORPENEN

Blijkens de prediking des Evangelies, zoo zei de Synode van Kalamazoo, bewijst God, behalve de zaligmakende genade, die Hij alleen zijnen uitverkorenen ten eeuwiggen leven schenkt, ook nog eene zekere gunst of genade aan de schepselen in het algemeen, m. a. w., aan de verworpenen. Waarin die genade bestaat, zal ons, hopen we, spoedig nader worden verklaard door Prof. Berkhof, dien we daartoe in ons vorig artikel dringend verzochten. In den tusschentijd willen we nogmaals letten op het eigenlijke puntje van het eerste punt en ons daarbij laten voorlichten door enkele welbekende schrijvers van vroegeren en lateren tijd. Dat doende, zullen we straks ongetwijfeld tevens met meerdere vrucht kennis kunnen nemen van het antwoord van den Professor. En ook behoeven we hem dan niet vooruit te loopen.

Stellen we ons het eigenlijke punt in kwestie nog eerst weer eenigszins belijnd voor de aandacht. Er is Evangelieprediking. Daarin roept God. Die Hij te voren verordineerd heeft, roept Hij in den tijd. De uitverkorenen ten eeuwiggen leven roept Hij onwederstandelijk ter zaligheid in Christus Jezus. Zij worden door die goddelijke roeping metterdaad het eeuwig leven deelachtig. Tot zoover is er onder ons geen verschil. Doch nu heeft de Synode, zegt Prof. Berkhof, onderscheiden tusschen de *zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwiggen leven*, en een zekere gunst of genade Gods, die Hij ook aan anderen bewijst. De laatste is *niet zaligmakend*, en leidt dus niet tot het eeuwig leven. En ook dit laatste blijkt uit de verkondiging des Evangelies, volgens de Synode..

De conclusie schijnt dus voor de hand te liggen, dat God in het Evangelie tweeërlei genade aanbiedt en schenkt aan tweeërlei soort van menschen. Aan de uitverkorenen ten eeuwiggen leven bewijst God de zaligmakende genade, en aan anderen dan de uitverkorenen, dat

is, aan de verworpenen schenkt God ook eene zekere gunst of genade, die niet nader omschreven wordt, dan dat zij niet leidt tot het eeuwige leven. En dat alles blijkt uit de prediking van het Evangelie. Hoe dat zulks daaruit blijkt, wordt niet nader betoogd; maar wel wordt beweerd, dat dit het geval is. Zóó staat, in formeelen zin, dus de huidige kwestie.

Nu durven we beweren, dat deze voorstelling der zaak geheel nieuw is. De gewone, zeer algemeene, doch niet Gereformeerde beschouwing is, dat God in het Evangelie dezelfde genade, dat is, de zaligmakende genade in Christus Jezus, aanbiedt aan al de hoorders. Velen gaan nog een stapje verder, en zeggen, dat er zaligheid is in voorwerpelijken zin voor alle menschen. Christus is, naar die voorstelling, voor allen gestorven, en wordt alszoodanig aan allen gepredikt. Dan kan men natuurlijk ook spreken van een algemeen welmeenend aanbod van genade en zaligheid. En God wil dan metterdaad, dat alle menschen zalig worden. Doch in de meeste gevallen doet dan de onwil des zondaars Gods wil te niet. De mensch is sterker dan God. Dus redeneert de semi-pelagian.

De Synode echter wilde Gereformeerd zijn. Daarom redeneerde zij zóó niet. Neen, de zaligmakende genade wordt, volgens haar, in de Evangelieprediking niet aan alle menschen, zelfs niet aan al de hoorders aangeboden. De prediking van het Evangelie, en de aanbieding van Christus daarin, is den verworpene zelfs eene reuke des doods. Evenwel bewijst God, blijkens de verkondiging van het Evangelie, aan de verworpenen toch ook genade, niet de zaligmakende, maar eene andere, eene, die niet leidt tot het eeuwige leven. Christus wordt dus niet aangeboden aan den half-vrijen wil van den zondaar; maar wel ontvangt de niet-verkoren zondaar eene zekere gunst of genade Gods. Nu is het derhalve de vraag, wat die "zekere gunst of genade Gods jegens de verworpenen, die het Evangelie hooren," dan toch wel mag zijn.

Zeker hebben wij recht op een afdoend antwoord. Want het geldt hier eene zeer gewichtige zaak. Immers, omdat sommige leeraars en kerkeraadsleden deze bewering der Synode met geen mogelijkheid juist kunnen achten; staan op dit oogenblik honderden van leden van Christus' lichaam buiten de gemeenschap der Christelijke Gereformeerde kerken. Wij moeten derhalve, indien het immer mogelijk is, een duidelijk bevredigend antwoord hebben. En wij hopen van ganscher harte, dat wij niet nogmaals, gelijk tijdens de Synode, teleurgesteld zullen worden. Toen hebben we te vergeefs, staande op onze voeten, in den letterlijken zin des woords, voor ongeveer vijf-en-veertig minuten op een antwoord gewacht. Doch er kwam toen geen antwoord. De Synode had geen antwoord. Zij had geheel geen antwoord. Na eene korte wijle wachtens, ging zij eenvoudig, zonder te blozen, over tot iets anders.

Hierover dient niemand zich al te zeer te verwonderen. Bij de huidige formulatie van het eerste punt, kan op die vraag eenvoudig geen bevredigend antwoord worden gegeven; ook zelfs niet, al is men het overigs met den zakelijken inhoud der drie punten wel eens. Want men

bedoelt blijkbaar niet, wat men zegt. Kennelijk toch heeft de Synode juist wel willen zeggen, dat God in de Evangelieprediking ook aan de niet-uitverkorenen de zaligmakende genade in Christus aanbiedt. Voor die gedachte toch zoekt de Synode bewijs bij te brengen uit de Belijdenisschriften en uit de Heilige Schrift. Immers, als in Ezech. 33:11 door den HEERE betuigd wordt, dat Hij geen lust heeft in den dood des goddeloozen; maar daarin, dat deze zich bekeere en leve; dan zal men toch zeker wel met geene mogelijkheid staande kunnen houden, dat daarin geen sprake is van zaligmakende genade. God doelt daar ontwijfelbaar zeker op het eeuwige leven. Verstaat men onder *goddelooze* in dien tekst de niet-uitverkorenen; dan is er geene ontkoming aan de conclusie, dat God wel zeer wezenlijk ook den verworpene zijne zaligmakende genade in Christus Jezus aanbiedt. Van eene andere dan zaligmakende genade is er in dat vers en in dat verband geheel geen sprake.

En bij die opvatting komt men immers ook geheel op de historische lijn. Door anderen dan Gereformeerden is dat vers immers altijd weer aangehaald als bewijs voor de gedachte, dat God wil, dat alle menschen zalig worden, of, indien men daar eene beperking op maakt, dat althans al de hoorders van het Woord Gods zalig worden. Zoo immers alleen kan men daar dan weer de conclusie uit afleiden, dat er een algemeen welmeenend aanbod van heil en zaligheid is in betrekking tot allen, die het Evangelie hooren verkondigen. Zóó en niet anders heeft men deze kwestie in de historie gesteld; en zóó en niet anders moet deze kwestie gesteld worden. En dan is zij ook voor beantwoording vatbaar. Dat zal ons tevens duidelijk worden uit Gereformeerde schrijvers van naam.

Hooren we allereerst Calvijn. In zijne Institutie, uitgave: Baum, Cunitz en Reuss, door G. Ph. Zalsman, te Kampen, 1890, boek III, hoofdstuk 24, dat handelt over de roeping, zegt hij, "dat de verkiezing bevestigd wordt door de roeping Gods; en dat de verworpenen zichzelven het rechtvaardig verderf, waartoe zij bestemd zijn op den hals halen." Hij noemt de roeping de bekendmaking van de verkiezing. Die God te voren verordeneerd heeft, die heeft Hij ook geroepen. "Schoon de Heere reeds door de verkiezing de zijnen tot kinderen heeft aangenomen, zoo zien wij nochtans dat zij tot het bezit van dat zoo groot goed niet komen, dan wanneer zij worden geroepen; wederom zien wij dat zij, geroepen zijnde, nu eenigermate de vrucht hunner verkiezing genieten." De verkondiging des Evangelies is echter ook den verworpenen gemeen. Daarom is die op zichzelf geen bondig bewijs der verkiezing. Bij de uitwendige roeping komt echter in betrekking tot de uitverkorenen de inwendige krachtadige onderwijzing des Vaders. Een ieder die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, komt tot Christus. "Wanneer de Vader inwendig gehoord wordt, neemt Hij het steenen hart weg en geeft een vleeschen, zoo toch maakt Hij kinderen der belofte en vaten der barmhartigheid, die Hij te voren bereid heeft tot heerlijkheid."

Docĳ dus leert God niet allen. Hij ontfermt zich over wien Hij wil, en verhardt dien Hij wil. Indien wij vra-

gen, wie Hij roept en op welke wijze, zoo antwoordt de Schrift: die Hij had uitverkoren. En daarin wordt Gods barmhartigheid gezien. Het is niet desgenen die wil, of desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods. En men mag geen deel van Gods genade aan den mensch toeschrijven. De roeping is uit Gods genade en verkiezing. Er geloofden er zooveel, als er verordeneerd waren tot het eeuwige leven. De mensch mag niet gemaakt worden tot een medewerker Gods. Ook wordt de verkiezing niet vast door de toestemming des menschen. De wil van den mensch staat niet boven Gods raad. Er moet echter op tweeërlei roeping worden gelet. Velen worden geroepen, maar weinigen zijn uitverkoren. "Want er is eene algemeene roeping, waarmede God door de uitwendige prediking des Woords allen gelijkelijk roept, ook degenen aan wie Hij die prediking tot een reuk des doods en eene oorzaak van hunne des te zwaardere verdoemenis voorstelt. Er is ook eene bijzondere roeping, waardoor Hij gemeenlijk alleen de geloovigen verwaardigt te roepen, wanneer Hij door de inwendige verlichting van zijnen Geest teweeg brengt, dat het gepredikte woord in hunne harten post vat. Nochtans maakt Hij somtijds dezelfde ook hen deelachtig die Hij slechts voor eenen tijd verlicht, en daarna wegens de verdienste hunner ondankbaarheid verlaat en met nog grootere blindheid slaat."

"Gelijk God nu door het krachtadige zijner roeping de zaligheid zijner uitverkorenen, tot welke Hij hen in zijnen eeuwigen raad bestemd heeft, volbrengt, zoo heeft Hij zijne oordeelen tegen de verworpenen, waardoor Hij zijn voornemen aangaande hen ten uitvoer brengt. Die Hij derhalve tot oneer en tot het verderf des doods geschapen heeft, om voorwerpen te zijn van zijnen toorn en bewijzen van zijne strengheid, berooft Hij soms van de gelegenheid om zijn Woord te hooren; of maakt hen soms onder de prediking van hetzelfde nog blinder en onverstandiger, opdat zij tot hun bepaald einde geraken. Schoon er van het eerste lid talloze voorbeelden zijn, zoo laat ons echter een enkel voorbeeld uit allen uitkiezen, dat boven anderen klaar en opmerkenswaardig is. Vier duizend jaren ongeveer zijn er vóór de komst van Christus verlopen, gedurende welke God het licht van zijne zaligmakende leer voor alle Heidenen heeft verborgen. Indien iemand antwoordt, dat Hij hun zoo groote weldaad daarom niet heeft medegedeeld, omdat Hij hen onwaardig oordeelde, zoo zeg ik daarop, dat ook hunne nakomelingen geen grein waardiger waren."

De oorzaak ligt enkel in den verborgen en ondoordringelijken raad Gods. "Zoo baant dan die Opperste Rechter eenen weg om het besluit zijner voor-verordeneering ten uitvoer te leggen, wanneer Hij degenen, die Hij eenmaal verworpen heeft, van de gemeenschap zijns lichts berooft en in hunne blindheid verlaat. Van het tweede lid hebben wij zoowel in de dagelijksche ondervinding als in de Schriftuur vele bewijzen. Hetzelfde woord wordt voor honderd menschen gepredikt, twintig van die nemen dat met eene volvaardige geloofsgehoorzaamheid aan; de overigen stellen het óf op geenen prijs, óf belachen, bespotten of verwerpen het. Indien iemand

antwoordt, dat dit verschil voortkomt uit hunne boosheid en verkeerdheid, zoo zal door dit antwoord de zaak nog niet beslecht worden, naardien het gemoed dergenen die het aannemen met dezelfde boosheid zou bevangen zijn, zoo God door zijne goedheid dat niet verbeterde. En daarom zullen wij altijd in moeilijkheden gewikkeld zijn, zoo ons dit zeggen van Paulus (I Cor. 4:7) niet te hulp komt: Wie onderscheidt u? Waarmede hij te kennen geeft, dat sommigen boven anderen worden gesteld, niet door hunne eigene goede hoedanigheden, maar door de genade alleen."

"Welke is dan de reden, waarom Hij sommigen genade bewijzende, anderen voorbijgaat. Van de eersten sprekende, geeft Lukas deze reden: omdat zij tot het leven verordineerd zijn. Wat kunnen wij van de laatsten dan anders denken, dan dat zij zijn vaten des toorns tot oneer? Laat het ons dan niet verdrieten met Augustinus in te stemmen. God, zegt hij, zou den wil der boozen wel kunnen bekeeren ten goede, want Hij is de Almachtige; Hij zou dat volstrekt vermogen; maar waarom doet Hij het niet? Omdat Hij het niet heeft gewild; en waarom hij het niet heeft gewild, is Hem bekend." — "Dit immers kan niet betwijfeld worden, dat de Heere zijn Woord zendt tot velen, wier blindheid Hij nog meer wil verzaard hebben. Want waartoe gebiedt Hij zoovele bevelen te brengen aan Faraö? Was het omdat Hij hoopte dat hij door dikwijls herhaald aandienen van dezelfde boodschap zou vermurwd worden? Ja Hij had, zelfs vóór dat Hij daarmede aanving, daarvan de uitkomst geweten en voorzgd. Ga heen, zeide hij tot Mozes, en stel hem mijnen wil voor, Ik evenwel zal zijn hart verharden, opdat hij niet gehoorzame. Zoo ook wanneer Hij Ezechiël opwekt om te profeteeren, waarschuwt Hij hem vooraf dat Hij hem zendt tot een wederspanning en hardnekkig volk; opdat hij niet mocht verschrikt worden bij het ontwaren, dat hij voor dooden predikt; Ezech. 2:3; 12:2. Zoo voorzegt Hij (Jer. 1:10) dat zijne leer zijn zal tot een vuur, om het volk als stoppelen te verderven en te verteren. Maar nog krachtiger klemmt de profetie van Jes. 6:9. Aldus toch wordt hij door den Heere uitgezonden: Ga heen en zegt tot de kinderen Israëls: Hoorende hoort, maar verstaat niet; ziende ziet, maar merkt niet; maak het hart van dit volk vet en deszelfs oor zwaar, en sluit deszelfs oogen, opdat het niet misschien met de oogen zie, met de ooren hoore en met het hart versta en zich bekeere en genezen worde. Zie, Hij richt zijne stem tot hen, maar opdat zij inmiddels des te doover worden; Hij ontsteekt zijn licht, maar opdat zij des te blinder worden gemaakt; Hij stelt hun zijne leer voor, maar opdat zij daardoor des te botter worden; Hij gebruikt een geneesmiddel, maar opdat zij niet worden genezen. En Johannes, deze profetie bijbrengende, betuigt daarop, dat de Joden de leer van Christus niet hebben kunnen gelooven, omdat deze vloek Gods op hen rustte. Ook dit kan niet worden tegengesproken, dat God degenen, die Hij niet wil verlicht hebben, zijne leer voorstelt in raadselachtige woorden gewikkeld, zoodat zij daardoor geen ander voordeel trekken, dan dat zij in eene nog grootere

stompheid worden nedergestooten. Want Christus getuigt dat Hij de gelijkenissen, in welke Hij tot de menigte gesproken had, daarom alleen zijne Apostelen verklaarde, omdat hun was gegeven de verborgenheden van het Koninkrijk Gods te verstaan, maar het gemeene volk niet zoo; Matt. 13:11. Maar, zult ge zeggen, wat wil de Heere, wanneer Hij die leert, door wie Hij niet wil verstaan zijn? Overweeg vanwaar het gebrek voortkomt, en gij zult ophouden met vragen. Want hoedanige duisternis er ook moge zijn in het Woord, zoo is er nochtans altijd licht genoeg om het geweten der boozen te overtuigen van schuld."

"Thans is er nog overig dat wij zien waarom de Heere doet, hetgeen openbaar is dat Hij doet. Indien men antwoordt dat Hij dit alzo doet, omdat de menschen zulks door hunne boosheid, goddeloosheid en ondankbaarheid hebben verdiend, zoo zal dit antwoord wel recht en naar waarheid zijn; maar, dewijl uit zulk een antwoord nog niet blijkt welke reden is van dit onderscheid, waarom sommigen tot gehoorzaamheid overgebogen zijnde, anderen verhard blijven, zoo zal men, om die reden na te speuren, noodzakelijk moeten komen tot hetgeen Paulus uit Mozes heeft aangeteekend, t. w.: dat de Heere hen van den beginne af verwekt heeft om zijnen Naam bekend te maken over de gansch aarde; Rom. 9:17. Dat derhalve de verworpenen het hun bekend gemaakte Woord Gods niet gehoorzaam zijn, daarvan wordt de schuld wel te recht gelegd op de boosheid en verkeerdheid hunner harten, zoo er maar tevens wordt bijgevoegd, dat zij daarom aan deze boosheid zijn overgegeven, omdat zij door het rechtvaardig maar ondoorzoekelijk oordeel Gods verwekt zijn, om zijne eer door hunne verdienis op te luisteren."

Aldus sprak Calvijn; en dus sprak hij verder nog over Ezech. 33:11: "Hier wordt gezegd, dat God den dood des zondaars niet wil, maar veel eer dat hij bekeerd worde en leve. Indien men dit tot het geheele menschelijk geslacht wil uitstrekken, welke is dan de oorzaak dat Hij dan zeer velen tot de bekeering niet verwekt, wier harten nochtans buigzamer zijn tot gehoorzaamheid, dan de harten dergenen die in weerwil van zijne dagelijksche noodgingen meer en meer verhard worden? Bij de inwoners van Nineveh en Sodom zouden, naar het getuigenis van Christus, Matt. 13:23, de verkondiging van het Evangelie en de wonderwerken meer vrucht hebben voortgebracht dan bij die van Judea. Hoe komt het dan dat, zoo God wil dat alle menschen zalig worden, Hij voor die ellendigen, die vaardiger zouden zijn om zijne genade aan te nemen, de deur der bekeering niet opendoet? Hieruit zien wij, dat deze plaats geweldig wordt verwrongen, als men den wil van God, van welken de profeet melding maakt, stelt tegen zijnen eeuwigen raad, naar welken Hij de uitverkorenen van de verworpenen heeft onderscheiden. Indien men nu vraagt naar de rechte meening van den Profeet, zoo wil hij alleen hun, die zich bekeeren, hoop geven van vergeving. En dit is de korte inhoud van dezelve, dat men niet hebbe te twijfelen, of God is bereid te vergeven, zoodra de zondaar zal

bekeerd zijn. De ervaring toch leert, dat Hij de bekeering dergenen die Hij tot zich roept, zoo wil, dat Hij nochtans de harten van al die geroepenen niet raakt. Evenwel mag men daarom niet zeggen dat Hij bedriegelijk handelt, omdat — schoon het uitwendig Woord alleen buiten verontschuldiging stelt degenen die het hooren en niet gehoorzamen — het toch met recht gehouden wordt voor een getuigenis van Gods genade, waardoor Hij de menschen met zichzelf verzoent. Laat ons dan het oogmerk van den Profeet opmerken: dat God in den dood des zondaars geenen lust heeft; opdat de godvruchtigen mogen vertrouwen dat hun vergeving bij God bereid is, zoodra zij met boetvaardigheid zullen geraakt zijn; en opdat daarentegen de goddeloozen mogen gevoelen dat hunne misdaad verdubbeld wordt, dewijl zij niet beantwoorden aan eene zoo groote goedertierenheid en welwillendheid Gods. De barmhartigheid Gods zal dan de boetvaardigheid wel altijd te gemoet komen; doch aan wie de boetvaardigheid geschonken wordt, zulks leeren zoowel al de Profeten als de Apostelen en ook Ezechiël zelf duidelijk." "De tegenwerping, dat God niet één van zijne schepselen haat," beantwoordt hij, "dat de verworpenen bij God gehaat zijn, en dat met het grootste recht omdat zij, van zijnen Geest ontbloot, niets anders kunnen voortbrengen dan stof tot vervloeking."

Betreffende Calvijn, meenen wij hiermede wel te kunnen volstaan.

Wij zouden echter nog de aandacht willen vragen voor het volgende:

"APPROBATIE

De ondergeschrevene Visitators Librorum in de E. Classis van Gouda en Schoonhoven, hebben gelezen 'de korte en eenvoudige Catechizatie over het voorbeeld der Goddelijke Waarheden, enz. van den zaligen heer Abraham Hellenbroek, waarin de leer van de Hervormde Kerk, naar aanleiding van ieder vraag en antwoord, zake-lijk wordt opgegeven, door Jan Nupoort, lidmaat der Gereformeerde gemeente te Schoonhoven,' deel I en II, en getuigen, dat zij daarin niets gevonden hebben, 'twelk strijdig is tegen de zuivere regelmaat des geloofs, volgens de formulieren van eenigheid, bij de Hervormde Kerk in Nederland aangenomen; maar vele bewijzen van des auteurs kundigheden en toeleg om zijne medemenschen op te leiden tot, en te bevestigen in de kennis der zuivere Evangelie-waarheden; wenschende Gods rijken Zegen over des auteurs persoon, en over dit zijn nuttig werk.

Gegeven den 9 Jan., 1776

J. D. GOLDBACH

Pred. te Meerkerk

D. J. METSKE

Pred. te Gouda

F. F. TEMMINCK

Pred. te Heicop."

Laat ons in belang van de zaak, die ons thans bezig houdt, even kennis maken met het kerkelijk goedgekeurd onderwijs ons in dit boek geboden.

Vr. 16 van het eerste deel luidt: "Waarover gaan Gods besluiten al?"

Antw. Over alle dingen, Ef. 1:12. Die alle dingen werkt naar den raad zijns willens."

"Ja maar, zoo wordt er dan verder gevraagd, wanneer gij dus alles aan Gods besluit ten voorwerp stelt; hoe maakt gij het dan met de zonden?"

Antw. Ook deze stel ik dat tot voorwerpen van Gods besluit behooren; en dat

1. Omdat Gods Woord dit uitdrukkelijk leert, Gen. 50:20, Hand. 4:27, 28.

2. Omdat, zonder dit, de mensch in zijn zondige daden van God onafhankelijk gesteld wordt.

3. Omdat zeer vele der beslotene dingen Gods besluit omtrent de zonden veronderstellen.

Vr. Is God dan, door dat besluit, geen oorzaak van de zonden?

Antw. Neen; want Gods besluit legt geen noodzakelijkheid van dwang tot zondigen op den mensch; dit blijkt, naardien niemand zondigt, omdat God het besloten heeft; neen, maar alle en elk die zondigt, doet zulks vrijwillig."

Nog wordt er gevraagd op bl. 139: "Maar zijn evenwel de zonden der verworpenen, geene oorzaak van hunne verwerping?"

Antw. De zonden zijn wel de oorzaak van hunne verdoemenis, maar niet van hunne verwerping, dat blijkt:

1. Omdat dan de verwerping algemeen moest zijn, naardien de zonden algemeen zijn, Ef. 2:3.

2. Omdat Gods Woord de verwerping alleen van Gods vrijmacht afleidt, Rom. 9:22, 23.

Vr. Ja maar zou evenwel de verwerping niet geschiedt zijn om een voorgezien ongeloof en ongehoorzaamheid?

Antw. Ook dat niet; want:

1. Gods Woord merkt de verwerping, niet minder dan de verkiezing, aan als eene daad van Gods vrijmacht, Rom. 9:22, 23.

2. Het ongeloof en de ongehoorzaamheid komen in Gods Woord voor als gevolgen van de verwerping, Joh. 10:26, en 1 Petr. 2:8."

Wij dachten bij het lezen hiervan, of dit alles wel in volmaakte overeenstemming zou zijn met hetgeen de Synode van 1924 heeft vastgelegd in de drie punten; en onderwerpen het hiermede gaarne aan het oordeel der kerken.

Nog wordt er gevraagd op blz. 174, van het tweede deel: "Hoevelerlei roeping is er?"

Antw. Tweederlei: eene uitwendige en eene inwendige roeping.

Vr. Wat verstaat gij door de uitwendige roeping?

Antw. Daardoor versta ik: Die weldaad Gods, door welke Hij verklaart, dat in zijnen Zoon, als Borg, de zaligheid is voor allen die in Hem gelooven; gepaard met een ernstig en den zondaar tot het geloof verplichtende, aanbieding van Hem als zoodanig.

Vr. Geschiedt deze roeping nu door het Woord?

Antw. Ja; immers, het goddelijke Woord behelst in zich:

1. Een openbare bekendmaking van Christus, als de

waarachtige en eenige oorzaak van zaligheid, Joh. 6:14; I Joh. 5:11; Hand. 4:12.

2. Eene goddelijke verklaring, dat er een allernauwst verband is tusschen het geloof in Christus en de zaligheid door Hem, Joh. 3:16, 36.

3. Eene onbepaalde aanbieding van Christus, als de oorzaak van zaligheid; aan allen tot wien dit woord gezonden wordt, Openb. 3:18.

4. Eene ernstige verplichting van den zondaar, om tot zaligheid in Christus te gelooven, Hand. 16:31; I Joh. 5:21.

Vr. Wie worden er uitwendig geroepen?

Antw. Allerlei soort van menschen: ook wel die niet uitverkoren zijn, Matt. 20:16: Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.

Vr. Maar wanneer God uitwendig ook die roept, die verworpen zijn, bedoelt Hij in die roeping ook de zaligheid van die allen?

Antw. Neen; het tegendeel blijkt:

1. Uit de leer der voorverordineering van sommige en bepaalde personen, te voren bewezen, met welke het goddelijk oogmerk van alle uitwendig geroepenen te zaligen, niet bestaanbaar is.

2. Uit Gods oneindige wijsheid, almacht en algenoegzaamheid, met welk is niet overeen te brengen, dat Hij in zijn oogmerk eenigszins missen zou.

Vr. Ja, maar zoo God de zaligheid van allen die Hij roept, niet dadelijk bedoelt, hoe is dat overeen te brengen met Gods waarheid; handelt God dan daarin niet bedriegelijk met den mensch?

Antw. Neen; God handelt daarin niet bedriegelijk, maar overeenkomstig zijne waarheid; dat blijkt als wij aanmerken:

1. Dat God, door de uitwendige roeping aan allen, die Hij roept, verklaart dat in zijnen Zoon de zaligheid, en tusschen het geloof in en de zaligheid door zijnen Zoon, een onafscheidelijk verband is, hetwelk immers zoo veel te meer met Gods waarheid overeenkomt, als het zeker is, dat allen, die Christus naar die verklaring gelooven, voorzeker zalig worden.

2. Dat God, door die uitwendige roeping, niet openbaart wat Hij, naar zijn eeuwig voornemen der genade, doen zal; maar wat den mensch aan wien de zaligheid bekend gemaakt en aangeboden wordt, naar zijn bevelen wil doen moet, namelijk in Christus gelooven; immers dat dit te doen waarlijk des menschen plicht is, kan van niemand geloochend worden, die erkent, dat God in zijn getuigenis waarachtig is, en daarom hij die dat getuigenis niet gelooft, God tot een leugenaar maakt.

Vr. Wie worden dan inwendig geroepen?

Antw. Alleen de uitverkorenen, Rom. 8:30. Die Hij te voren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen."

Ons dunkt, hieruit valt nog al iets te leeren. Er is hier geen sprake, dat God aan de niet-uitverkorenen eene zekere gunst of genade bewijst, die evenwel niet leidt ten eeuwigten leven. Hier wordt wel terdege gereedeneerd uit Gods verkiezing en verwerping. En ook roept God in de

uitwendige roeping de verworpenen niet ter zaligheid. Evenmin is God geveinsd. En toch, wat een verschil tusschen deze zienswijze en die der Synode van 1924. Zou het de moeite niet loonen, dat de Christelijke Gereformeerde kerken eens een weinig gingen vergelijken. Mogelijk bleek het haar dan wel, dat de dwalende broeders zich toch wel zeer wezenlijk voortbewegen langs zuivere Gereformeerde banen.

Luisteren we ook nog even naar Aegidius Francken, Kern der Christelijke Leer, 1713, bl. 98, vr. 54, en vervolgens:

"Wat is de verwerping?

Antw. Dat onveranderlijk raadsbesluit van God, waardoor Hij van eeuwigheid besloten heeft, sommige menschen om hunne zonden te verdoemen.

Vr. 56. Waarom heeft God den eenen verworpen,

Antw. De Schriftuur spreekt van vaten des toorns, ten verderf toeberaid. Rom. 9:22. Van tot toorn stellen. 1 Thess. 5:9. God heeft ons niet gesteld tot toorn. Van opgeschreven tot het eeuwig oordeel. Judas 4.

Vr. 56. Waarom heeft God den eenen verworpen, daar Hij den anderen uitverkoren heeft?

Antw. Omdat het zoo Zijn vrij welbehagen is geweest. Rom. 9:18. Zoo ontfermt Hij Zich dan, diens Hij wil, en verhardt dien Hij wil.

Vr. 57. Is dan des menschen ongeloof en onbekeerlijkheid de oorzaak niet waarom God sommigen verworpen heeft, daar Hij anderen verkoos?

Antw. Geenszins; iemands ongeloof en onbekeerlijkheid is wel de oorzaak van zijn verdoemenis, maar geen oorzaak welke God bewoog om hem te verwerpen.

Vr. 58. Bewijs dat eens?

Antw. Ongeloof en onbekeerlijkheid zijn een gevolg van de verwerping. Joh. 10:26. Maar gijlieden gelooft niet; want gij zijt niet van Mijne schapen, gelijk ik u gezegd heb. Zoo is de onbekeerlijkheid een gevolg van de verwerping. I Petr. 2:8. Degenen namelijk, die zich aan het Woord stooten, ongehoorzaam zijnde, waartoe zij ook gezet zijn.

Vr. 59. Hoe komt het ongeloof en de onbekeerlijkheid dan in de verwerping voor?

Antw. Als middelen waardoor God wil bereiken Zijn einde, zijnde de openbaring van Zijne deugden; de middelen nu van God tot bereiking van dat einde geschikt, waren de Schepping, de toelating van des menschen val, en de verdoemenis des zondaars om zijne zonden.

Vr. 61. Waartoe heeft God deze verworpelingen verordineerd?

Antw. Tot het eeuwig verderf, daarom spreekt Paulus van de vaten des toorns tot het verderf toeberaid. Rom. 9:22.

Vr. Heeft God tevens niet besloten de middelen, welke den zondaar tot het verderf zouden brengen?

Antw. Ja zekerlijk, welke aan de zijde Gods is eene rechtvaardige verlating des menschen, in den staat der zonde, met onthouding van Zijne wederbarende genade. Rom. 9:18. Zoo ontfermt Hij Zich dan, diens Hij wil, en verhardt dien Hij wil. En van de zijde des zondaars

is daartoe het middel zijne vrijwillige onbekeerlijkheid. Joh. 12:39, 40. Daarom konden zij niet gelooven, dewijl Jesaja wederom gezegd heeft: Hij heeft hunne oogen verblind, en hun hart verhard, opdat zij met de oogen niet zien, en met het hart niet verstaan, en zij bekeerd worden, en Ik hen geneze."

Nog wordt er gevraagd op bladz. 246, vr. 18: "Beoogt God dan de zaligheid van allen, die Hij uitwendig roept?"

Antw. Dat zou strijden met Gods eeuwig voornemen van Zijne uitverkorenen.

Vr. 19. Bewijs eens, dat God in de uitwendige roeping niet beoogt die allen zalig te maken?

Antw. Dat zou strijden met Gods eewig voornemen der verwerping, waarin Hij besloten heeft sommigen om hunne zonden te verdoemen, daar Hij in de verkondiging des Evangelies niet beoogen kan die zalig te maken, welke Hij tot vaten des toorns beschikt heeft.

Vr. 20. Handelt God dan niet bedriegelijk, als Hij verworpenen tot de zaligheid roept, welker zaligheid Hij niet beoogt?

Antw. Geenszins; want in de roeping maakt God aan een zondaar maar den weg der zaligheid, geloof en bekeering bekend, en belooft alleen de zaligheid aan die gelooven en zich bekeeren; waarin God niet bedriegelijk met hen handelt, maar toont alleen, dat Hij tusschen het geloof en de zaligheid een onafscheidelijk verband heeft gemaakt."

Dat is zeer zeker duidelijke taal. Wij verzoeken onze lezers nu eens eene vergelijking te maken tusschen deze taal van onze vraagboekjes en de taal van de Synode van Kalamazoo. Van eene zekere gunst of genade is in deze boeken geen sprake; wel echter wordt hier sterk geredeneerd uit Gods besluiten. Vraag: in 't licht van deze leeringen, waarin hebben de dwalende broeders gedwaald? Men zende ons het antwoord.

Bavinck willen we voor het tegenwoordige laten rusten; maar Kuyper geven we nog even het woord, E Voto, II, 470:

"Evenmin wordt ontkend, dat de Dienst des Woords een ontzettende verantwoordelijkheid schept voor degenen, die niet ten leven gaan, en hun een reuk des doods en oorzaak van verharding kan worden; maar deze wrange, bittere vrucht, zal door niemand als een vrucht ten leven beschouwd worden; en ook dit feit vermindert dus in niets aan de waarheid van ons zeggen, dat de Dienst des Woords alleen aan de uitverkorenen ten goede komt.

Het staat met den dienst des Woords gelijk met de zending van den Middelaar zelven. Ook van den Middelaar toch moet beleden, dat zijn komst alleen voor Gods uitverkorenen is. Hij weet wie de zijnen zijn, Hij kent zijne schapen, en uit degenen die Hem de Vader gegeven heeft, uit die zal hij niemand verliezen. De Vader geeft ze aan den Zoon. De Zoon bewaart ze in den naam des Vaders. En zoo komen ze door den dienst des Zoons ten eeuwigten leven. Geheel in den zin van onzen Catechismus; Dat de Zoon Gods Zich een gemeente, ten eeu-

wigen leven uitverkoren, door zijn Geest en Woord vergadert, beschermt en onderhoudt.

Uit dit feit nu, dat de Middelaar zelf alleen voor de uitverkorenen gekomen is, en dat alleen zijne schapen zijne stem hooren, volgt rechtstreeks dat zijn ingestelde Dienst, zoo van het Woord als van het Sacrament, uitsluitend doelt op de zaligheid der uitverkorenen. Want wel is Christus niet enkel ter opstanding gesteld, maar ook ten val; en is de Dienst des Woords niet enkel een reuke ten leven, maar brengt hij ook eene reuke des doods, en kan de Dienst van het Sacrament evenzoo niet alleen het geloof sterken, maar ook een oordeel brengen. Edoch, dit alles is gevolg niet van Gods werk, maar van 's menschen zonde en ongeloof. Onderzoekt men dus naar de beweegredenen, waartoe de Middelaar gekomen, en de Dienst zoo van het Woord als van het Sacrament ingesteld is, dan mag van Gods zijde nooit op iets anders gewezen, dan op zijne liefde voor zijn uitverkorenen.

Een Bedienaar des Woords, die zich ging inbeelden, dat hij door zijn roerende prediking ooit één enkele ziel ten leven zou kunnen brengen, tenzij God ze verkoor, en die dus bij den dienst des Woords op iets anders dan op die onderstelling van uitverkiezing zijn oproeping en vermaan wilde gronden, zou zich zelven en zijn gehoor den Arminiaanschen strop om den hals halen.

Niemand mag zich derhalve inbeelden, alsof hun dienst, ook waar geen uitverkiezing bestaat, toch wel iets ten goede zou kunnen uitrichten. En dat nu is in lijn-rechten strijd met wat Jezus zegt van het getrokken worden door den Vader."

De Kuyper-vrienden weten het derhalve. Ook Kuyper spreekt altijd maar weer van verkiezing. En voor de verworpenen richt de dienst des Woords en der Sacramenten niets ten goede uit. Dat kan niet.

Nu hadden wij metterdaad gaarne gezien, dat de Synode van 1924 gedaan had naar het advies, dat Prof. A. Brummelkamp, hoogleeraar te Kampen, nu ruim zestig jaar verleden eens gaf, toen men ook van deze dingen handelde. Hij zeide: "Het aloude woord dat men dikwerf in de kerkelijke approbatiën leest: 'latende eenige uitdrukkingen en spreekwijzen voor rekening van den schrijver', moet weder in 't leven treden." Doch dat wilde de Synode van '57 niet, evenmin als de Synode van Kalamazoo. Evenwel, haar besluit was vlak het tegenovergestelde van dat van de Synode van 1924. Zij besloot eene instructie toe te voegen aan den beroepsbrief, door de leeraren ontvangen bij hunne benoeming aan de School. Dat had de Synode van Kalamazoo ook moeten doen. En dan had zij de volgende punten daarin voorkomende moeten onderstrepen:

Punt 5: "Dat tot recht verstand van geloof en bekeering niet alleen moet verkondigd worden, dat de mensch, die onder de prediking van het Evangelie leeft, uitwendig geroepen wordt, maar tevens, dat zij, die van den Vader uitverkoren, en met het bloed des Zoons gekocht zijn, door den H. Geest inwendig en krachtdadig geroepen worden, terwijl aan deze inwendige roeping onfeilbaar de zaligheid verbonden is.

Punt 6: Gelijk niet allen Israël waren, die uit Israël waren; dat zoo ook onder de kinderen der geloovigen onbekeerden en verworpenen zijn.

Punt 8: Terwijl in den tegenwoordigen tijd voornamelijk de Leer — van Gods wraakoefende gerechtigheid, van des menschen onmacht, van de bijzondere voldoening bestreden of verloochend of verdonkerd wordt, daarom behooren de dienaren des Woords die waarheden duidelijk en bestemd voor te stellen en tegen misvatting en misbruik te verdedigen."

Dat zou onze School ten goede zijn gekomen.

H. D.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

III. Voor de Breedere Vergaderingen

A. Voor Classis Grand Rapids Oost, Mei, 1924

Het was aan den avond van Woensdag, 21 Mei, 1924, dat het Verzoekschrift van Schans was afgehandeld. Schoon het geen instructie van den kerkeraad van Kelloggsville was en toch onder die vlag zelfde; schoon Schans dus maar op eigen houtje dit Verzoekschrift aan alle kerkeraden der classe gezonden had en op eigen gezag het op de classicale tafel gelegd had; schoon de verzoeker nooit had gesproken met de leeraren Danhof en Hoeksema, die hij in zijn geschrift rechts en links beschuldigde, noch ook eerst bij de kerkeraden dier leeraren had aangeklopt, in weerwil van dit alles oordeelde men dit Verzoekschrift ontvankelijk en ging de classis op de zaak in. Het eerste deel, dat persoonlijk onderzoek wilde door de synode werd door de classis niet aangenomen. Het tweede deel, dat onze geschriften door de synode beoordeeld wilde hebben, werd aangenomen en als instructie der classe doorgezonden naar de synode. Besproken had men ook dit stuk niet. Ook na herhaaldelijk door ons te zijn verzocht en schier gesmeekt om toch de dingen te bespreken en geen stukken door te zenden, die men zelf niet had overwogen, bleef men alle bespreking weigeren. Men wilde geen discussie. En we spreken het hier uit, dat, behalve enkele leiders en raddraaiers, die de zaken in het privaat vóór en tusschen de zittingen der classe onder elkander bespraken en opstelden, de afgevaardigden eenvoudig niet wisten wat ze deden, toen ze dit tweede deel van het Verzoekschrift van Schans aannamen als instructie van Classis Oost naar de synode van Kalamazoo.

Den volgenden morgen werd aan de orde van behandeling gesteld het protest van H. Vander Vennen, J. De Hoog en W. Hoeksema. De lezers herinneren zich, dat deze drie mannen een protest tegen den leeraar hadden, dat ze eerst waren begonnen om de zaak persoonlijk met den leeraar te bespreken, dat ze zelf de onderhandelingen met den leeraar hadden afgebroken, omdat ze hun eigen protest niet verstonden, dat ze ook niet zelf hadden opgesteld*); dat ze zich daarna tot den kerkeraad van Eastern Ave. hadden gewend met den eisch dat deze nu hun protest zou behandelen op grond van het voorwend-

sel, dat de leeraar een publieke zonde had bedreven en dat ze zich daarom direkt tot den kerkeraad konden wenden; dat de kerkeraad weigerde op dien grond het protest aan te nemen en te behandelen en dat de protestanten door den kerkeraad voor den eisch waren geplaatst om de beschuldiging van publieke zonde terug te trekken en op hun weigering van het Avondmaal waren geweerd. Zoo kwamen dan nu de protestanten ter classe met het verzoek, dat deze thans op hun protest zou ingaan en het behandelen en tevens met een protest tegen de censure, die op hen was toegepast.

Een breede toelichting op hun protest werd de classis voorgelezen door den scriba. Nadat deze toelichting gelezen was, waarin allerlei onjuistheden en onwaarheden werden opgedischt, gaf ondergeteekende een antwoord en toelichting der geschiedenis in naam van den kerkeraad. Hierdoor werd de geheele morgenzitting en een gedeelte van de namiddag-zitting in beslag genomen. De kerkeraad trachtte vooral aan de classis twee dingen duidelijk te maken. In de eerste plaats werd gewezen op het groote verschil tusschen een protest en de aangifte van een openbare zonde. Men zou verwachten, dat men dit verschil aan een kind duidelijk kon maken. Een protestant toch moet in zijn protest juist nog bewijzen, dat de zaak waartegen hij protesteert zonde is. Dat moet hij juist duidelijk maken. Hoe zal hij dan kunnen eischen, dat de kerkeraad van te voren reeds met hem op den grond gaat staan en het standpunt innemen, dat de zaak in het protest genoemd zonde is? In het geval van een openbare zonde komt men niet met een protest, om te bewijzen dat een zekere daad zonde is, maar eenvoudig met aangifte. Het is dan niet de vraag of een zekere daad zonde genoemd mag worden, maar of de aangever de waarheid spreekt in betrekking tot de vraag of de aangegevene zekere daad heeft bedreven. Die zaak is duidelijk. En dat was juist de kwestie. De protestanten kwamen niet met aangifte van publieke zonde maar met een protest tegen hetgeen zij meenden valsche leer te zijn. Dat die leer openbaar was is duidelijk. De kerkeraad wist beter dan de protestanten, wat de leeraar predikte. Dat die leer een valsche leer was moesten de protestanten bewijzen. Daarom ontzegde de kerkeraad den protestanten het recht om behandeling van hun protest te eischen op grond van de beschuldiging van openbare zonde. En daarom had de kerkeraad geweigerd op dien grond op het protest in te gaan, de protestanten gevraagd hun beschuldiging in te trekken en bij weigering hen van het Avondmaal gehouden. Hoe konden ze toch ook Avondmaal vieren met iemand, die een openbare zonde had bedreven en dan nog wel met een leeraar, die hun het Avondmaal moest bedienen? Doch hoe duidelijk al deze dingen ook waren, hoe duidelijk het ook was, dat de kerkeraad door op dien grond het protest te ontvangen en te behandelen, ook reeds had toegegeven, dat de leer van den leeraar bestempeld mocht worden met den naam van openbare zonde, de classis dit ook duidelijk te maken vermochten we niet.

In de tweede plaats trachtte de kerkeraad aan de classis duidelijk te maken, dat deze nooit op het protest kon ingaan. De classis kon in geen geval het recht bezitten om zelf het protest te behandelen. Dit grondde de kerkeraad op Art. 30 D. K. O.: "In meerdere vergaderingen zal men niet behandelen, dan 't geen in mindere niet heeft afgehandeld kunnen worden, of dat tot de kerken in 't gemeen behoort." Ook al wilde de classis het standpunt innemen, dat de kerkeraad ten onrechte geweigerd had om op grond van de beschuldiging van openbare zonde het protest te behandelen, zou ze toch nooit het recht hebben daarom zelf het protest te behandelen. De vraag, die voor de classis was gebracht, was of de kerkeraad verplicht zou zijn zóó het protest te behandelen. De kerkeraad was wel bij machte het protest zelf af te handelen. Het eenigste wat de classis desnoods zou kunnen doen was, dat ze het protest terug verwees naar den kerkeraad met het advies, dat deze het nu zou behandelen. Het zelf te behandelen zou een ingrijpen zijn in de rechten van den kerkeraad totdat bewezen was, dat de kerkeraad niet wilde ingaan op het protest, of tot geen bevredigende oplossing had kunnen komen. En van dit laatste was zeker niets gebleken. Zoo liep het betoog van den kerkeraad.

Doch niets hielp. Het is een wonderlijke geschiedenis, maar feit is, dat de synode, die met enkele weken haar zittingen zou aanvangen, allen in het hoofd zat, den protestanten en ook de classis. Men wilde naar de synode. Er mocht geen tijd verloren gaan. Hoe men nu zich voorstellen kon, dat men op de synode zou komen met dit protest door te besluiten er als classis op in te gaan, is ons een raadsel. Immers, door zulk een besluit kwam de classis er ten slotte voor te staan, om zelf den persoon van den leeraar tegen wien geprotesteerd werd te behandelen. En toch dat wilde de classis ook niet. Hoe men zich de zaak ooit anders kon voorstellen verstaan we nog niet. Maar feit is, dat het op de een of andere wijze der classis door het hoofd speelde, dat ze langs dezen weg nog een protest op de synode zouden krijgen tegen Ds. H. In elk geval, praten hielp niet. De classis kreeg een voorstel: "De classis behandelde het protest." Dit voorstel werd ingediend door Dr. Meeter, die in heel deze zaak een groote rol speelde. En het werd ook aangenomen.

Toen gebeurde iets, dat altijd verkeerd is voorgesteld geworden. Men heeft het willen voorstellen, alsof de afgevaardigden van Eastern Ave., toen bovengenoemd voorstel was aangenomen door de classis, in een vlaag van toorn en opgewonden de vergadering hebben verlaten. Met een boos hoofd gingen ze heen. Zoo schreef Van Andel in Onze Toekomst, ofschoon hij zelf bekend, dat hij niet op de vergadering tegenwoordig was, toen de afgevaardigden de kerk verlieten. Niets is meer bezijden de waarheid. Ieder, die de vergaderingen der classis heeft bijgewoond, weet beter. De afgevaardigden van Eastern Ave. ontvingen in heel de geschiedenis genade van God, om nooit toornig en driftig te worden. Ze ble-

ven kalm, ook al waren hun de kuiperijen van velen niet verborgen, en al griefde het tastbare onrecht ook diep. Ze hebben nooit aan iemand redenen gegeven, om te beweren, dat ze iets in drift deden. En ze waren zich wel bewust, dat de Heere God niet stond aan de zijde der classis, die zoo onrechtvaardig handelde en haar onrecht niet kon goedkeuren. Daarom stonden ze sterk, vertrouwend op den Heere, die weet hoe we in de gemeente hebben gearbeid, en dat de leeraar van Eastern Ave de zuivere gereformeerde waarheid altijd heeft verkondigd en gehandhaafd. Wel verlieten ze de vergadering, maar ze deden dit welbewust en kalm. Daar was geen drift in hun handeling en geen boosheid in het hoofd. Maar door het aannemen van genoemd voorstel was de leeraar behandeld geworden en in staat van beschuldiging gesteld. Bovendien vertrapte daardoor de classe het recht van den kerkeraad met voeten. Als afgevaardigde en beschuldigde kon de leeraar op de vergadering niet zijn. Daarom legden dan ook de afgevaardigden het geschreven protest van den kerkeraad ter classicale tafel, verzochten beleefd, dat de classis hun kennis wilde geven van haar besluit, zoodra ze de zaak van den leeraar had afgehandeld, en daarmede verlieten ze de vergadering. Zoo heeft zich de zaak toegedragen. De voorstelling van Marnix, die wel meer gemakkelijk schrijft over zaken, waarvan hij niet veel kennis heeft, is beslist onwaar.

Doch nu kwam het wonderlijke van de zaak. Want de classis had den moed niet om door te gaan met haar eigen besluit. De reden voor de aarzeling der classis is ons niet met zekerheid bekend, omdat we de vergadering hadden verlaten. Doch waarschijnlijk zagen de leiders der classe thans eerst in, dat ze diep in de modder zaten met hun eigen voorstel en besluit. In plaats van iets te hebben, dat ze naar de synode konden doorzenden, stonden ze nu voor de taak, om zelf de zaak te behandelen. En daartoe had men den moed niet. Die verantwoordelijkheid wilde de classe niet op zich nemen. Daardoor kwam het waarschijnlijk, dat ze in plaats van haar eigen besluit nu uit te voeren en den leeraar van Eastern Ave. te behandelen, een ganschen dag zoek brachten met redekavelen over de vraag: wat zullen we doen? Men besloot eindelijk een commissie te benoemen om de classis over deze vraag met advies te dienen in de avondzitting van Donderdag, 22 Mei. In de avondzitting besloot men te verdagen tot den volgenden morgen en om dan de zittingen voort te zetten in de Sherman St. kerk. Waarom dit verhuizen naar Sherman St. plaats had weten we ook niet met zekerheid te zeggen. De vergaderingen der classis werden druk bezocht, doch de bezoekers gedroegen zich gedurende de vergaderingen voorbeeldig, en de afgevaardigden werden door Eastern Ave. goed onthaald. Of men toch bevreesd was, daar de gemoederen warm werden, om het onrecht dat gepleegd werd, dat ergerlijke tooneelen zich zouden voordoen, indien men in Eastern Ave. bleef, weten we niet. Feit is, dat men besloot te verhuizen en den volgenden dag weer in Sherman bijeen kwam. Eerst tegen den middag van Vrijdag, 23 Mei,

kwam de classis eindelijk tot een besluit in betrekking tot de vraag: wat zullen we doen? En ondergeteekende ontving een commissie der classis, die hem met dat besluit in kennis stelde. Het volgende werd hem toen bericht. De classis had besloten om uit te spreken, dat ze den vorigen dag niet had besloten, om op het protest in te gaan! Dat was de bedoeling niet geweest van het voorstel! Wat de classis bedoeld had was, dat ze de toelichting zou behandelen! Mirabele dictu! Het is schier ongelooflijk, maar toch een feit. De classis had niet besloten, om het protest te behandelen! En dat niettegenstaande het feit, dat het voorstel luidde: "De classis behandel het protest." En dat niettegenstaande het feit, dat de toelichting op het protest reeds was gelezen en behandeld toen het voorstel, om op het protest in te gaan, gemaakt werd! Niettegenstaande ook het feit, dat we herhaaldelijk de classis hadden gewaarschuwd, dat ze geen recht had, om het protest te behandelen en door dat te besluiten in zou grijpen in de rechten van den kerkeraad! Niettegenstaande eindelijk, dat één der gronden voor het voorstel luidde: "De kerkeraad heeft genoeg tijd gehad om het protest te behandelen," terwijl de toelichting natuurlijk nooit in handen van den kerkeraad geweest was! Was het niet wonderlijk! De classis had besloten, om uit te spreken, dat ze nooit besloten had, om op het protest in te gaan, maar de toelichting bedoeld had, die reeds afgehandeld was! En nu kon Ds. H. dus gerust weer op de vergadering komen. De geheele zaak was een misverstand onzerzijds geweest. Hier kon de zaak rusten en nu was alles weer in orde! De classis had zoolang geredekaveld, dat ze zichzelf in den waan gebracht had: we hebben nooit besloten, om het protest te behandelen!

Natuurlijk konden wij ons zulk een rad niet voor de oogen laten draaien, en namen we de uitspraak der classis niet voor zoete koek aan. Langs dien weg zou het al den schijn hebben, dat we in drift en toorn de classis niet goed hadden begrepen, en had deze niets terug te trekken. We zeiden zulks dan ook aan de commissie. We gaven te kennen, dat we ons zeer goed bewust waren van hetgeen de classis had besloten den vorigen dag, en dat de classis slechts twee wegen voor zich had: of haar besluit herroepen, of doorgaan en het protest te behandelen. En we beloofden, dat we in den namiddag op de vergadering der classis zouden verschijnen, om dit duidelijk te maken. En zoo geschiedde het ook. Op den bepaalden tijd verscheen ondergeteekende, maakte duidelijk, dat het voor geen tegenspraak vatbaar was, dat de classis den vorigen dag besloten had het protest te behandelen, en gaf te kennen, dat de classis van tweeën één moest kiezen; haar besluit herroepen, of het protest behandelen. Tevens gaf hij te kennen, dat hij, bijaldien de classis haar besluit niet herriep, zich gedrongen zou gevoelen, om het kerkrecht der Nederlandsch Hervormde kerkbesturen, zooals dat in Classis Oost gehandhaafd werd, aan het licht te stellen voor heel de kerk, zoowel hier als in Nederland. Daarna verliet hij de vergadering,

daar hij dienselfden namiddag een begrafenis te leiden had in de kerk. Toen hij tegen half vier terugkeerde op de vergadering der classis was deze heel wat opgeschoten. Het besluit van den vorigen dag was reeds herroepen. En een voorstel was in behandeling, om te adviseeren het protest terug te verwijzen naar den kerkeraad. Dit werd aangenomen. Inmiddels was echter ook in afwezigheid van ondergeteekende besloten, om den kerkeraad van Eastern Ave. te adviseeren de censure over de drie protestanten op te heffen, zonder dat daarbij ook besloten werd, dat de protestanten eerst hun beschuldiging van openbare zonde zouden intrekken en eenvoudig zouden komen met een protest. Dit besluit der classis is de oorzaak geworden van de grootste ellende. Hoe toch kon de kerkeraad ooit zulk een advies opvolgen? Hoe kon hij het toelaten, dat protestanten met zulk een beschuldiging in het hart en op de lippen met den leeraar toch Avondmaal zouden vieren? Dit was onmogelijk. Doch het besluit was gevallen. En hoe dit de oorzaak werd van veel ellende, zullen we in een ander verband moeten verhalen.

Nog waren, zooals de lezers zich zullen herinneren, ter classis twee andere protesten, een van Ds. J. K. Van Baalen en een van Mr. Vander Mey. Doch toen de classis eenmaal besloten had, om den rechten weg te bewandelen in betrekking tot het protest der drie, was het niet moeilijk meer om ook tot een besluit te komen in betrekking tot de twee overige protesten. Na eenige bespreking werd besloten, om ook deze protestanten te verwijzen naar den kerkeraad.

't Was laat geworden. Reeds had het middernachtelijk uur geslagen. En het was een driedaagsche classis geweest, iets, dat ongehoord is in de geschiedenis van Grand Rapids Oost. Gewoonlijk toch moet men wat langzaam werken, om een dag vol te krijgen. Er was hard gewerkt. En veel geknoeid. De afgevaardigden waren vermoeid. Doch één der afgevaardigden, Ds. W. Groen, was nog niet voldaan. Hij werd indachtig, dat er aan het einde van een vergadering als die toen zou worden gesloten, censure behoort geoeffend te worden over hetgeen niet behoorlijk was. En waar zou de broeder beginnen? Bij de classis-broeders, die zooveel gezondigd hadden tegen alles wat naar den Woorde Gods behoorlijk is? Tegen hen, die in het privaat de dingen hadden besproken en bekonkeld? Neen, tegen Ds. H. keerde zich zijn gramschap. Deze had namelijk op een der zittingen zich laten ontvallen, dat men in eigen kring de zuivere gereformeerde prediking soms met een kaarsje mocht zoeken. Er dreigde nog weer een storm los te barsten. Een bespreking dreigde zich te ontspinnen, of Ds. H. gezegd had "met een kaarsje" of "met een lantaarn," en of hij het woordje "soms" wel gebezigd had of niet. In elk geval, men oordeelde, dat zulk spreken onbehoorlijk was, en dat Ds. H. dit moest terugtrekken of bewijzen. Zoo werd voorgesteld. Doch toen Ds. H. aanbood om dit dan

te bewijzen en daarbij man en paard te noemen, liet men wijselijk de zaak vallen. Het bleef er bij.

Dat was de classis, waar de dingen betreffende onze geschillen werden voorbereid voor de synode!

Ze heeft slechts één goede vrucht afgeworpen tegen wil en dank. En daarvoor zijn we Gode dankbaar. En dat is, dat de oogen des volks, dat op de vergaderingen tegenwoordig was geopend werden. Later werd dit nog meer het geval. Toen men eindelijk besloot om ons uit te werpen, was het te laat, om velen nog langer te blinddoeken.

Zoo heeft de Heere door middel van een booze classis onze zaak, Zijn zaak, voortgeholpen.

H. H.

*) We konden er nooit achter komen, wie toch wel de opsteller van het protest der drie protestanten was, totdat de zaak der gebouwen van de Eastern Ave. gemeente voor het gerecht kwam. Toen bleek, dat Ds. G. Hoeksema, broeder van W. Hoeksema, daarvoor de kwestieuze eere toekomt. Nobel, voorwaar, van een medebroeder(?) in de bediening, om door middel van zijn familie, waarvan er onderscheidene in de gemeente van Eastern waren, doch die thans gelukkig allen vertrokken zijn, in een andere gemeente te stoken! En dat hij dat gedaan heeft, niet alleen in betrekking tot het opstellen van het protest, maar op velerlei wijze, lijdt geen twijfel.

THE ROMAN SENATE AND CHRIST

The story goeth, that the Roman Senate, hearing of the miracles in Judea, decreed divine worship to Christ; but Tiberius the emperor crossed it, when he heard that he would be worshipped alone. Manton.

There is the edge of the controversy between Christ and the world. The Christian religion interferes with no man's liberty, but leaves every conscience free and accountable only to God; and yet it has no tolerance for false doctrine, and enters upon on compact or truce with error. It does not claim to be one form of truth which exists side by side with a dozen others, but it reveals Christ as "the Truth." We do not believe in many ways to heaven, for we know that there is only one way, and we do not acknowledge two foundations for faith, for we know Christ is to be the one and only foundation, and we dare not say otherwise. Christ is not one among many Saviours, He is the only Redeemer of men. The popular fiction of "comparative religions" is a delusion; there is but one truth, and that which does not agree with it is a lie.

Spurgeon,

Illustrations and Meditation, 1883.

DE BESTE VADER

"Wilt gij uw kind ten rechten Vader wezen,"
(t Mocht onlangs in een kostlijk boek het lezen!)
"Leer zelf een kind des besten Vaders wezen."

J. P. HEIJE.

THE FAILURE OF THE ADHERENTS OF COMMON GRACE TO ADHERE TO REFORMED METHODS OF EXEGESIS

The leaders in the Christian Reformed Church of today publicly maintain that the truth contained in Holy Writ is illogical, but scripture contains contrary passages. Rev. H. Kuiper informs us that God wills to bestow upon all men the gift of salvation. On page 15 of his "The Three Points of Common Grace" he expresses himself as follows: "He, i. e., God sends the wicked earthly blessings as the fruit of his kindness, in order to convince them of his *sincere willingness* to bestow upon them the greater gift of salvation." On the other hand, if Rev. H. Kuiper believes in the doctrine of election and reprobation he is also compelled to admit that God is unwilling to bestow upon the reprobate the gift of salvation. Hence God wills and He does not will to bestow upon the reprobate this gift. Now this may be possible according to the logic of H. Kuiper but it is not possible according to God's way of thinking. Neither is it possible according to the logic of men like Dr. G. Vos and Brakel.

According to the exponents of common grace the scriptures contain more such contrary propositions, as for example, "God loves the reprobate" and "God hates him." Asks Rev. H. Kuiper: "How can we in the face of all these texts say that God loves the wicked? How can He hate them and love them at the same time? Even if we could not explain this we would believe it, because both thoughts are found in scripture." Having stated the two contrary propositions the reverend now seeks to harmonize them and in doing so he is attempting that which a sane man ordinarily will not attempt to do. The reverend actually attempts to harmonize two contrary propositions. This to be sure cannot be done. By modifying terms the contradiction may be removed but never harmonized.

Besides, the reformed position is that scripture contains no contradictory passages. Hence, either one of the series will have to be modified and explained in the light of the other. Now the passages which assert that God hates the reprobate cannot be modified without being destroyed. The passages which are supposed to be teaching that God loves him can very easily be explained in such a way as not to militate against those scriptures which assert the very opposite. The adherents of the theory of common grace are unwilling to do just this thing. They insist on speaking of contradictions in God's word. For they are bent on maintaining themselves at any cost. Even at the cost of God's own word. Instead of sacrificing their theory they array themselves with the higher destructive critics and discredit, yea, destroy the word of God by placing that word in conflict with itself.

Rev. Zwier asks: "Zegt ge dat ge dit niet rijmen kunt met die andere uitspraken der Schrift waar van den toorn Gods over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen en van zijn haat over alle goddeloozen gesproken worde?" His answer: "Gelukkig dat behoeft ook niet. God vraagt niet van u dat ge Hem in zijne deug-

den en zijn werken zult begrijpen. In plaats van te trachten met uw gebrekkige logica te rijmen wat ge nimmer zult kunnen rijmen, zult ge beter doen met uwe kortzichtigheid te erkennen en te komen tot de belijdenis: "God is groot en wij begrijpen Hem niet."

Rev. Zwier's rhetorical question with its answer sounds very pious indeed. In reality however the reverend is uttering sheer nonsense. In the first place he identifies logic with begrijpen, understanding, comprehension. Notice the assertion: "In plaats van te trachten met uwe *gebrekkige Logica te rijmen wat ge nimmer zult kunnen rijmen* zult ge beter doen met uwe kortzichtigheid te komen tot de belijdenis: "God is groot en wij *begrijpen* Hem niet." The reverend should know that there is a vast difference between attempting to understand God and insisting that God is a sane rational harmonious being and that in His word no contradictory passages are to be found.

We would also have him know that it is not God whom we are attempting to understand but His word. If to our mind any two passages of scripture are contradictory we do not understand the passages. And in that case we may not use them. Yet it is being done today. Further, the reverend should know that the reformed expositor recognizes no contradictions in God's word. Rev. Zwier does however. And the very fact that to his mind certain passages of scripture are contradictory goes to show that he does not understand them. Yet he uses these passages to prove his theory of common grace. So are they all doing. And finally, Logic (which means correct thinking) and understanding are not to be confused. Logic does not enable us to enter the mystery. Logic does not lead to a deeper understanding of things. Let me repeat that the logical processes of the rational mind are merely a passing from the particular to the general and from the general to the particular and are due to the fact that intelligent man is able to detect what is implied and present in the data placed at his disposal. Rev. Zwier's conception of the use and value of logic is wrong. True, we cannot understand God as Rev. Zwier says and we do not attempt it. We merely insist on the basis of God's word that in God and in His word there are no contrary and illogical elements. The dogmatician must insist on harmony. The expositor must take heed not to set God's word at variance with itself. And we have shown how that reformed dogmaticians and expositors have always insisted on this harmony.

That the reformed dogmatician and expositor of today is prating about the illogical word is a phenomenon altogether new and strange.

We also insist on this harmony. And because we do so we are branded rationalists. Because we refuse to recognize contradictions in Holy Writ we are railed at and ridiculed. Listen to Rev. D. H. Muyskens. He expresses himself as follows: "The question inevitably arises: if the scriptures speak so clearly of a common grace, (?) why is it that men brought up on these scriptures persist in denying it? There can be but one answer

to that question: It is because some prepossession, some prejudicial notion has blinded them to this scriptural truth. Nor is it difficult to discover what this prepossession is. It crops out at different places in their works. It is an idea based on Rom. 9:13: 'Jacob I loved but Esau I hated.'" And then Rev. Muyskens goes on to say that "In the context God speaks of the purpose of God according to election." The reverend continues as follows: "In His eternal degree of predestination God has chosen some to eternal life, passing by or rejecting others. The first are the elect and the second the reprobate. This truth is here expressed in the words: 'Jacob I loved but Esau I hated.'" "This truth," says Rev. Muyskens, "which no one in our circles denies, has become the point of departure for the brethren. They reason thus: God is a light and in Him there is no darkness. There are no contradictory elements in God. He cannot love and hate the same person at the same time. Love and hate are contradictory terms. He means opposite terms. Two propositions may be contradictory but two terms never. Where God loves, He cannot hate, and where He hates He cannot love. There cannot, therefore, be a grace or a favor of God which He extends to all men including the reprobate. They are, therefore, always from eternity the objects of His hate, His wrath only, never of His favor grace and love. They conclude, therefore, there can be no common grace. With this idea in mind they approach the text which synod has quoted to substantiate this doctrine. Naturally on a mind so prepossessed they make no impression at all. They have, says Rev. Muyskens, already decided that there is no common grace. Then how can these texts teach it? Then, so continues Rev. Muyskens, deliberately they proceed to cut the heart—the heart of God—out of these texts." So far Rev. Muyskens.

I would have my readers notice first of all how that the exponents of common grace are agreed that the two propositions "God hates the reprobate" and "God loves him" are indeed contradictory. Notice further how that the reverend maintains that both propositions are found in scripture, that scripture therefore contains series of contradictory passages, the one teaching hate the other teaching love in respect to the same object. Says Rev. Muyskens: "The scriptures speak of a mysterious passing by of the reprobate which in Rom. 9:13 is designated as a species of hate. But besides these the scriptures speak of other manifestations of both His love and His wrath. There is a species of God's love embracing all humanity." So says Rev. Muyskens.

Notice, too, how that the reverend takes us to task because as reformed expositors we strictly adhere to that most fundamental exegetical rule which says that scripture shall be interpreted in the light of scripture. Notice how that the reverend is not agreed with reformed hermeneutis which demands that scripture shall be so interpreted that the contradiction is avoided and which forbids recognizing in scripture contradictory data. Notice how he rails at us because we are adhering to reformed methods of exegeses. He says: "With that idea in mind

they approach the texts which synod quoted to substantiate this doctrine. Naturally on a mind so prepossessed they make no impression at all." Notice further how that the reverend accuses us of cutting the heart out of God because as expositors we want to be reformed. Then, according to Reverend Muyskens, he who permits one series of scripture to be modified by another is blinded by some prepossession, by some prejudicial notion. Says the reverend: "It is because some prepossession, some prejudicial notion has blinded them." How he rails at us, does he not, for refusing to join the ranks of the higher destructive critics to discredit and destroy God's word by placing that word in conflict with itself. According to Rev. Muyskens, he who believes the scriptures when they assert that God hates the reprobate is blinded by some prepossession, by some prejudicial notion.

What will become of the Christian Reformed Church when those who are appointed as public instructors publicly ridicule that which is thoroughly reformed. Rev. Muyskens is engaged in heaping ridicule upon exegetical methods which are thoroughly and fundamentally reformed. The exegetical methods which he is publicly deriding are our weapons against the heretic who conceives of God's word as a concatenation of isolated and disconnected utterances, and who for that reason alone is able to maintain himself.

Rev. Muyskens, by the way, is filling the columns of "The Banner" with exceedingly much nonsense. I would advise the Christian Reformed Church to appoint as public instructors men who know what is expected of the reformed expositor and theologian.

As I am preparing this article "The Banner" arrives. In one of its columns the reverend expresses himself as follows: "There is a gospel call which comes to all men without distinction. We know there is a difficulty here for our thinking. Does God unfeignedly call those whom in His decree of predestination He has determined to pass by and leave in their guilt and misery? Human reason says: this is impossible; this is a contradiction. Then what shall we do about it, this difficulty for our thinking? *Nothing at all.*"

Notice again how that the reverend speaks of contradictory truths of God. And he absolutely refuses to remove the contradiction. "What shall we do about it," he asks. And his answer, "Nothing at all."

To this I reply that the reverend's contradiction is his own creation. If he only would be willing to explain the outward, general calling correctly there would be no contradiction. He refuses to do this. He insists upon "doing nothing at all." The reformed exegete, as we have seen, explains either passage in the light of the other, he modifies terms and in that way avoids a contradiction. Not so Rev. Muyskens, however. He regards it as a pious act to believe in a contradiction. In reality, however, it is a sin. We may not believe in untruths.

The reverend also has a false antithesis, that of faith versus reason. He says: "That road is the road of reason not of faith." I remember how that Prof. W. Rinck once lectured on the subject "Faith versus reason a false anti-

thesis" which indeed it is as I made plain in a former article.

And finally it seems as if the reverend cannot even be honest with his opponent. Says the reverend: "Human reason says: 'Impossible, this is a contradiction. Then it proceeds to reject one of the terms of the contradiction.'" The reverend is speaking untruth. He accuses us of rejecting one of the terms. He knows better. We do not reject one of the terms of the contradiction but we permit God's own word to modify one of the terms, and then there is no contradiction.

But, someone may ask, is it not true that God's word contains truth which cannot be harmonized as for example those mentioned by Rev. H. Kuiper? We have seen how that according to H. Kuiper the doctrine of election and reprobation, of particular atonement, and man's total depravity cannot be harmonized with the general offer of grace. According to Rev. Kuiper the doctrine of divine sovereignty and human responsibility are contradictory. Also the doctrine of divine providence and human freedom, of original sin and the sinlessness of Christ. These various doctrines, according to H. Kuiper, involve us in logical difficulties. They are not to be fully harmonized. They are contradictory. H. Kuiper maintains that every truth in scripture involves us in intellectual i. e., illogical difficulties.

To this we reply: The doctrines enumerated above are mysteries but involve us in no logical difficulties. Neither are they contradictory. There is a vast difference between the mystery and that which is contradictory and illogical. The illogical and the contradictory is untrue and hence does not exist. The mysteries of God's word exist. They are true. Therefore they are neither contradictory nor illogical.

We know because we can apply the logical test. This does not mean that we are able to enter, penetrate, fathom the mystery as such. If we could the mystery would cease to be for us a mystery. Now God has revealed Himself unto man. And from this revelation we know the mysterious God, we know that God is a mystery. From the revelation which God gave us of Himself we know much about the mysterious God. We know wherein the mystery consists. But man with his finite mind is unable to penetrate and fathom the mystery. Hence we cannot apply the logical test to the mystery as such for we are unable to enter it. The logical test may be applied to that which God has revealed unto us about His own mysterious being. The test may be applied to the data which informs us wherein the mystery consists.

Rev. H. Kuiper informs us that the mystery of the trinity involve us in logical difficulties. Hence the reverend has been applying to this mystery the logical test. Otherwise he could not know. According to our logic, however, the mystery of the one being and the three persons involve us in no logical difficulties at all. The doctrine of the trinity is most logical. We must be sure and distinguish however between the two concepts "person" and "being." The identification of the two gives non-

sense. Then the one being would equal one being and three beings. *ONE* cannot be *one* and at the same time *three*. Neither can *three* be *three* and at the same time *one*. *Three* ships cannot be *three* ships and at the same time *one* ship. But *three* ships may comprise *one* fleet. The three persons of the trinity are not three persons and at once one person. The three persons are the one being. The idea of the one being and the three persons is most logical. He who maintains the reverse is dishonoring God. The three persons, the one being. That is the mystery which we do not understand. And to that which we do not know we cannot apply the logical test to determine whether or not illogical elements are present. It will not do, therefore, to prate of the illogical difficulties in which the mystery involves us.

What is true of the doctrine of the trinity is also true of the other doctrines which H. Kuiper denominated illogical. It seems as if the reverend does not have the problems before him. He places human responsibility over against the sovereignty of God and human freedom over against God's providence. According to H. Kuiper it is the sovereignty of God versus man's responsibility and the providence of God versus human freedom which involves us in logical difficulties. The reverend does not have before him the real problems. For it is a question of God's sovereignty versus human freedom and the providence of God versus human responsibility. And now the reverend should know that the doctrine of the sovereignty of God versus the doctrine of human freedom involves us in no logical difficulties. This would be the case if human freedom meant uncertainty because the sovereignty of God implies certainty. Uncertainty and certainty are opposite terms. Fact is however that man, even though he be a free moral agent does not act independent of God's will. Human freedom therefore implies certainty. Now certainty and certainty go well together. No illogical elements present.

Neither does the doctrine of the providence of God versus the doctrine of human responsibility involve us in logical difficulties. God sustains, governs and co-operates with the will of every moral creature, be he saint or culprit. The divine will is ever working in and through the will of every moral creature in such a way that he desires, wills, thinks and acts as God determined and wills that he shall. God's providence implies exactly this. The moral creature, however, is and remains responsible. For he remains the subject of his conduct. He acts as he wills. He acts in harmony with his character and his nature. Hence, he remains responsible. I invite the Rev. H. Kuiper to point out the illogical or contradictory elements present. There is a mystery here, however. It is this: How is it possible for man to be acted upon by God in such a way and to such an extent that man acts and conducts himself as God wills that he shall and yet remain responsible.

Further. Rev. Kuiper asserts that the doctrine of original sin and the sinlessness of Christ are illogical. If for him these two doctrines contain illogical elements it is due to the fact that he is proceeding from an erron-

eous and unscriptural premise, namely that sin is imputed unto every person. Rev. Kuiper should remember, however that Christ was no human but a divine person. Adam, therefore, did not represent Him in the covenant of works. His sinlessness follows logically. All is well if one proceeds from correct premises.

There is, however, a mystery present here. The Holy Spirit keeping the seed in Mary pure and sinless so that Christ was born holy in spite of the fact that the mother was sinful. This is the mystery. Another doctrine, which according to the reverend contains illogical elements is the doctrine of the two natures in the one Divine person of Christ. It must be that the reverend is again proceeding from an erroneous premise or it must be that he fails to distinguish between the mystery and the irrational, the illogical and the contradictory. The union of the two natures in the one Divine person is indeed a mystery and for that very reason involves us, as I have already pointed out, in no logical difficulties.

The reverend writes: There is not one doctrine of Holy Writ which does not involve us in intellectual difficulties. I invite the Rev. H. Kuiper to point out to us the illogical elements of a single doctrine of Holy Writ. Please notice I say, "point out to us." It is one thing to declare that all the doctrines of Holy Writ involve us in logical difficulties. It is quite another thing to prove it. I invite the reverend to do so.

Rev. H. Kuiper and the exponents of the theory of common grace in general have a purpose in asserting that scripture contains a series of contradictory passages, that the doctrines of scripture are at variance with each other. Fact is that their theory of common grace involves us in logical absurdities, such as God wills to bestow upon the reprobate salvation and he does not will to do so. Again, God loves and hates the reprobate. Now the exponents of the theory of common grace realize how that the soul of every rational being loaths the illogical and contradictory. They are well aware of it that their theory for that very reason will be rejected by the rational rightminded individual as soon as he begins to realize what it means when it is asserted that a doctrine involves one in intellectual i. e. logical difficulties or that any two doctrines of scripture or any two series of passages are contradictory. The exponents of the theory of common grace therefore attempt to place us at ease by assuring us that there is not one doctrine of Holy Writ which does not involve us in intellectual i. e. logical difficulties. They would have us understand that the contradictory propositions involved in the theory of common grace do not stand alone. Hence, if one rejects the theory of common grace because of its illogical elements, one must, in order to be consistent, reject every doctrine of scripture as no doctrine is without illogical elements.

We must not be led astray by the above argumentation of the exponents of the theory of common grace. Fact is, not one doctrine of Holy Writ contains illogical elements. The scripture contains no series of passages which are contradictory.

Fact is, that the two contrary propositions necessitated by the theory of common grace stand quite alone. And I shall explain in a future article how that even these two contrary propositions necessitated by the theory of common grace are human creations and not found in scripture.

In fine, we reject the theory of common grace because of its absurdities. The truly Reformed dogmatician and expositor tolerates no such doctrines as we have seen. God himself forbids it. We reject the theory of common grace because it compels us to place scripture in conflict with itself, something which the Reformed exegete may not do, never does and never will do. We reject the theory of common grace because one is compelled to discredit, yea, annihilate scripture in order to defend the theory. We believe in mysteries but reject the illogical and the contradictory.

G. M. O.

VRIND EN VIJAND

Een Vrind is vast een kostlijk ding! —
Doch zoo 'k te bidden had daarneven,
Dan waar' 't (al schijn' het zonderling)
Dat God mij vijanden mocht geven;
De vinnigste, die men kan zien,
En liever honderd nog, dan tien!

O, kostbre spiegels voor 't verstand,
O, trouwe wachters voor de Zeden,
O, prikkels voor de slappe hand,
O, drijvers voor de trage leden — —
Wat dank ik U, al menig jaar
Het beste, dat er in mij waar'.

Wie Vrinden vindt, is mogelijk goed;
Maar, wie met vijanden moet kampen,
Wordt sterk van geest, rein van gemoed — —
Blijft staal en goud in 's levens rampen,
Mits hij, recht wars van toorn of haat,
Met Dank vergelde 't goeddoend kwaad!

Geef elk dan — God! wij bidden 't U,
Een trouwen Vrind!.... Doch wil daarneven
(Zoolang Uw Wereld blijft als nu)
Wat scherpe Vijanden ons geven:
Wil.....schiet ooit vriendenhand te kort —
Dat ons een vijand wakker port!

J. P. HEIJE.

U ALLEEN

O God! beweeg mijn hart en stuur mijn gansche zinnen
Dat zij geen aardsch vermaak, maar U alleen beminnen.
Weg, al wat ijdel is, waaraan ik eertijds hing,
Geef mij Uw gunst alleen, en neem mij alle ding.
Cats.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids, 30 April, 1925.

Amice fraterque!

Nu ik me weer zet, om een brief aan je te schrijven, weet ik bepaald niet waarmee ik zal beginnen. Niet alsof er geen stof voorhanden ware, waarover het der moeite waard is te schrijven, maar juist omdat er zooveel op mijn hart ligt en er zooveel gebeurd is in de laatste maand, dat het moeilijk is om te beslissen, wat ik eerst of laatst zal schrijven. Wat is het leven toch druk en wat volgen de gebeurtenissen elkander toch snel op in onzen tijd. Als een mensch er aanleg voor heeft zou hij tegenwoordig wel zenuwachtig kunnen worden.

Wat is het anders een aangename tijd! Het is een voorrecht om thans te leven, als men tenminste leeft en medeleeft. En nu moet je niet denken, dat ik dit schrijf, omdat ik nu juist gaarne strijd en moeite als zoodanig heb. Dat meenen de menschen wel eens, doch zoo iets te denken is natuurlijk dwaas. En ook vind ik het geen aangename tijd als ik denk aan de kerk, waarin we zijn geboren en getogen. Wat is er een afzakking en verslapping en verslauwing der grenzen! En wat heeft men niet een goddeloos onrecht gedaan ten opzichte dergenen, die de waarheid liefhebben en wilden handhaven in de kerken! Neen, daarin schep ik geen behagen. Maar er is toch veel waarover ik me elken dag meer verblijd. Wat is er niet allerwege een vragen naar de oude paden, een hunkeren naar de oude, beproefde gereformeerde waarheid. Gods volk wordt wakker. Het begint te gevoelen, dat er reeds lang een afwijking geweest is van de paden van Gods Woord en de belijdenis onzer vaders. En het begint ook in te zien, dat de synode van 1924 haar stempel van goedkeuring gezet heeft in beginsel althans, op die afwijking en voet heeft gegeven aan die richting in onze kerken, die reeds lang niets meer moet hebben van de zuivere gereformeerde waarheid. Het krijgt weer honger. De prediking, die in harmonie tracht te zijn met de drie punten, bevredigt hoe langer hoe minder. Er zit geen leven in. God is niet meer alles en de mensch is niet meer niets. En nu de oogen weer open gaan voor het gevaar, begint men hoe langer hoe meer te beseffen, dat men bij dat verkapt Arminianisme niet leven kan. Waar de zuivere leer gepredikt wordt beginnen de harten weer te branden, de tongen komen weer los. Men leeft weer en spreekt weer. Zoo is het hier bij ons, broeder. En daarom is het een aangename tijd voor mij om te leven. Het is een lust om te arbeiden, te prediken, te schrijven en te onderzoeken. Ik dank God, dat ik thans leven mag.

Hoe druk maakt men zich anders, om onze beweging te onderdrukken, niet waar? Och, och, wat is dat een zenuwachtig gejaag. Wat een geschrijf in de kerkelijke bladen over die drie punten! Hoe wringt men zich in

alle bochten, om het volk toch te doen gelooven, dat de stellingen van 1924 best bij de gereformeerde belijdenis kunnen worden aangepast! Denk b.v. aan dat geknoei van Muyskens in The Banner. Het begint ons volk te draaien als ze 't lezen, zeggen ze. En dat is ook geen wonder, want draaien doet het. En hoe worden Pilatus en Herodes niet elken dag vrienden, om tegen ons te keer te gaan. De professoren Berkhof, Volbeda en Bouma — wat ook een driemanschap! — trekken er maar lustig op los, om de menschen uit de oude schrijvers duidelijk te maken, dat de synode van 1924 gelijk had en dat hun geestelijke drielingetjes wel waarlijk gereformeerde kindertjes zijn. Ze zien de zaak zeker wel ernstig aan. Men is bang, amice. Daarom maakt men zich zoo druk. Het was anders beter, dat ze een weinig bij Gamaliël, den Farizeër in de leer gingen. Want immers, indien dit werk van menschen is, zoo zal het gebroken worden, maar indien het uit God is, zoo kunnen ze het niet breken. Dan worden ze straks bevonden tegen God te strijden. En dat doen ze, naar mijn heiligste overtuiging. Gods volk roept om de waarheid, en dat wel juist om die waarheid, die in de drie punten verkracht wordt.

En dan, wat haasten zich die predikanten, die men soms in één adem met ons plachtte te noemen, om het de Moederkerk te zeggen, dat ze waarlijk trouwe zonen zijn, en volkomen bereid, om hare dwalingen te onderteekenen. Eerst kwam Dusseljee. Hij neemt het jullie daar kwalijk, dat je hem op drietal geplaatst hebt en is bevreesd, dat het zijn kerkelijke reputatie zou kunnen schaden. Hij is geen Hoeksema-en-Danhof-man! Hoe heeft men toch den moed, om hem op drietal te plaatsen? En dan Pekelder ook nog. Hij zou het met Hoeksema eens zijn, zoo gaan de lasterlijke geruchten! Wat toch een schaamteloze laster! Want dat is hij nog nooit geweest. Hij is het best eens met de kerk. Hij kan de drie punten wel onderteekenen. Hij is het ook goed eens met de handelwijze der classis. Vooral na dat April nummer van de "Standard-Bearer" zijn hem de oogen open gegaan! Het is volkomen in orde met broeder Pekelder. Zijn gemeente kan gerust zijn. En de kerk schenke hem maar weer haar vertrouwen.

Ja, amice, je leert in tijden als deze menschen kennen. Je vraagt hoe die geruchten aangaande Dusseljee en die "laster" in betrekking tot Pekelder toch de wereld ingekomen zijn? Och, broeder, die komt van niemand anders dan van henzelf. Niet alsof ze ooit rechtstreeks gezegd zouden hebben, dat ze op een beroep wachten onzerzijds om de kerk te kunnen verlaten. Dat heb ik ook nog nooit gehoord. Maar ze hebben door woord en daad reeds lang de menschen den indruk gegeven, dat ze bij ons stonden, en daardoor de menschen aan het praten gebracht. Dat is de heele geschiedenis. Ze zijn het zelf begonnen. Ieder weet dat wel. En nu is het zoo een gemakkelijke manier om weer van ons af te komen, om even in de krant te zetten: "Er gaan geruchten," en "men lastert zoo en zoo." Maar het was eerlijker en nobeler geweest

als ze open en rond geschreven hadden: "Het spijt ons, dat we ooit zoover met Hoeksema en Danhof zijn meegegaan. We zijn thans bekeerd. Moeder de kerk, neem ons alsjeblieft weer in uw schoot op." Weet Pekelder het niet meer, dat ik een jaar geleden in zijn kerk een rede hield over den "Strijd aller Eeuwen," en dat hij het bij die gelegenheid openlijk uitsprak, dat hij een jaar lang les genomen had bij Hoeksema en dat hij daar nog prijs op stelde en het goed met hem eens was? En is Dusseljee het vergeten, dat hij ter gelegenheid van Classis West beweerde, dat de drie punten niet voor hem bestonden? En dit zijn nog maar een paar staaltjes. Als Dusseljee en Pekelder overvloedig getuigenis willen hebben, om te bewijzen, dat ze zelf de bron zijn van dien z.g. laster, laat ze er maar publiek om vragen, en we zullen het zoo overweldigend leveren, dat ze er nooit weer om behoeven te vragen.

En daar komen de studenten van Calvin College ook nog met een openlijke verklaring in Wachter en Banner! Ook daarvan gingen geruchten. Velen van hen zouden het met ons eens zijn. Verschrikkelijk toch! En nu meenen ze, dat ze het verplicht zijn aan de kerk en aan zichzelf, om de kerk beter in te lichten! Wat gaat het er toch van langs! Je vraagt me, waar die geruchten dan hun oorzaak hebben? Eerlijk, ik denk niet, dat die studenten daarvan zelf de bron zijn. Het was zeker maar een los praatje. Ik heb ook wel eens met menschen gesproken, die zeiden, dat Mr. Zoo en Zoo straks van school kwam, en zeker wel bij ons zou gaan staan. En ik heb ook wel eens gemeend, dat er wel grond voor zulk beweren was. Doch meer dan vermoeden is dit nooit geweest. Doch is het geen akelig bewijs hoe men ons vreest? Er gaan geruchten. Alleen maar geruchten. Iemand vertelt dat aan de studenten. En nu moet er gauw een verklaring in de krant, dat de kerk gerust kan zijn! En allen onderteekenen zulk een verklaring behalve één. Daarop vestigt Dr. Beets de aandacht. Heel leuk. En de doctor meent, dat die ééne het nu toch wel aan de kerk verplicht is, om een openlijke verklaring af te leggen, waarom hij dat stuk niet heeft onderteekend! Is 't niet meer dan mal? Je moet een verklaring geven van geruchten, en je moet ook een verklaring geven als je geen verklaring geeft van geruchten. O, wat een zenuwachtigheid.

Met dat al, amice, ben ik blij, dat we dit ook weer weten. Ik had eigenlijk op sommige van die mannen wel eens wat hoop. En wij moeten toch mannen hebben, niet waar? Dat is juist onze groote behoefte. Het zou heelemaal niet moeilijk zijn, dat weet je ook wel, om binnen korten tijd een dozijn gemeenten te hebben, want overal vragen de menschen, of ze niet kunnen worden georganiseerd tot een gemeente. We zouden in Sioux County alleen gemakkelijk drie of vier gemeenten kunnen stichten. Je weet, dat ik niet overdrijf, ja, je weet dat nog beter dan ik. En zoo is het hier ook. Maar we hebben behoefte aan mannen. Uit dat oogpunt spijt het me

wel, dat sommige van die mannen, op wie ik ook eenige hoop had gevestigd, thans zoo vreemd doen. Doch het is toch goed, dat we het zeker weten. Aan de zaak doet het geen kwaad. De Heere onze God zal voor ons zorgen. Hij heeft de weg zoover geleid, en Hij zal ook zorgen, dat we mannen krijgen, vol des Heiligen Geestes, die onze gemeenten en onze zaak kunnen dienen. En aan zulke mannen hebben we juist behoefte. We moeten mannen hebben, die het er om te doen is, den Heere te dienen in Zijne zaak op aarde. Het moet om niets anders gaan. En nu zullen we zelf met de opleiding moeten beginnen. Het moet weer van onderen op. Bij 't eenvoudige beginnen. Doch een school moeten we hebben. Zoo spoedig mogelijk. Terstond. We zijn dan ook reeds bezig, daarvoor plannen te beramen. En we hebben ook reeds een groep jonge mannen, die zich gaarne voor dat doel geven. We zullen aan 't werk moeten. Een volgende maal schrijf ik je daar wel meer van.

Houd dus maar goeden moed, amice. Er is veel te strijden en veel te werken. Doch de Heere geeft ons kracht. Hoe meer strijd, hoe meer moed Hij schenkt. Hoe meer arbeid, hoe meer kracht Hij geeft. Feitelijk hebben we reeds de overwinning. Want onze zaak is Gods zaak. Houd je daarvan verzekerd. Bidden we den Heere ook om mannen voor de zaak. Hij zal ons verhooren.

Wees zoo goed en breng mijn hartelijke groeten over aan al de broeders en zusters daar bij jullie. En wees Gode bevolen.

Je broeder in Christus,
H. HOEKSEMA.

THE PELAGIAN VIEW OF FREE-WILL, SIN AND GRACE III.

When Caelestius sought ordination in Carthage he picked out the very spot where he could expect the fiercest opposition. It is all too true, however, that he had gained many friends for his views, and also awakened suspicion for his novel opinions. This set the ball of controversy a-rolling. Paulinus, a deacon of Milan, who was just then in Carthage warned the bishop Aurelius against Caelestius, and at a council held by Aurelius at Carthage in 412 A. D., appeared as his accuser, and obtained the dismissal of Caelestius.

Especially the arguments of Caelestius were important. Besides vigorously defending the seven points already mentioned, Caelestius made very much of the argument that many other presbyters held the same opinions as he did. Also that there was as yet no duly formulated church doctrine concerning these points. His dismissal, however, shows what opinions were held by the African churches. Under the sway and influence of Aug-

ustine these African churches made quick work of Caelestius and his so-called speculative questions of the schools.

Caelestius at first considered appealing from this decision of dismissal to the Roman See. But he did not carry this out. Soon after his dismissal he went to Ephesus where he was ordained a presbyter.

Augustine had not concerned himself very much up to this time with the Pelagians, but he now began to express his opinions. This was all the more necessary since Pelagianism was gaining adherents in Africa and Sicily and through Pelagius in Palestine. Up to 415 A. D., however, Augustine expressed himself in various treatises with "*very much respect and forbearance.*"

Meanwhile the storm of controversy promised to become more and more furious. The Pelagians in Africa had a large amount of boldness. For they not only repeatedly claimed support for their views in the authority of the Eastern Churches "whose tendency had always been to lay stress on the power of the human will," but they also proceeded to charge Augustine with innovation and with departure from primitive orthodoxy. This happened when Augustine preached on the text, John 3:3: "Except a man be born again he cannot see the kingdom of God." In this sermon Augustine charged the Pelagians with the innovation that infants were baptized, not because they were considered to need the remission of the guilt of sin, but for the purpose of initiating them into the kingdom of God.

We only need imagine how bitter the struggle became in Africa. But the controversy did not remain in Africa but also spread to Palestine. Pelagius had aroused attention there by a letter to the nun Demetrius. But before this he had succeeded in gaining rather wide currency for his views. Especially amongst the followers of the well-known Origen. The Eastern Churches had up to this time not heard much of the views of Augustine and the two ideas of sin and grace which Pelagius preached to them were received in child-like fashion and no attempt was made to point out the relation of these views to Scripture. Besides the views of Pelagius were not entirely out of harmony with the synergistic theories of the Greek fathers of the church.

Upon the revelation of impertinent boldness by Pelagian followers in Africa, the real opposition of Augustine against Pelagianism began. He wrote three books, containing, as the title indicated, a discussion On the Deserts and Remission of Sins and the Baptism of Infants.

The chief merit of these books lay in the admirable defense of the doctrines of original sin and the universality of sin. All that is contained in these volumes would not, we think, be accepted by orthodoxy today. Some of the issues involved in this controversy, upon which Augustine spent lengthy discussions are still matters in

dispute. It is obvious that the sacrament of baptism, and especially the rite of infant baptism could not fail to form a prominent subject in a controversy dealing with the questions of free-will and original sin. Augustine seems to have been inflicted *too much* with the Roman conception of the sacraments. But be that as it may, he did *argue* well when he maintained that whereas baptism was administered for the remission of sins in the case of adults, that, therefore, also, unless the baptism of infants was intended to be a farce, infants likewise must receive baptism for the remission of sins. At any rate, in this way, Augustine had far better reasons for administering the sacrament of baptism than did the Pelagians. But of far greater importance is the explanation Augustine gave of such texts as Romans 5:12. It reads: "Wherefore, as by one man sin entered into the world, and death by sin; and so death passed upon all men, for that all have sinned." Concerning this text the Pelagians taught that Adam sinned by an act of free choice and set a bad example to others—nothing more. "They declared that the doctrine of original sin, which declares that man inherits some ingrained moral flaw, taint or disease, was nothing but a superstitious fancy, and they argued that if Adam's sin morally damaged the whole human race, then Christ's death must have had the opposite effect on all believers in Him. Thus they denied the hereditary corruption of Human nature." But Augustine vigorously denied that this passage could be interpreted as referring to mere imitation of Adam's sin, and asserted that it implied a real connection between Adam's nature and ours, involving an inherited tendency to and independently of any personal sin on our part. This he called original sin. By him all sin is traced to the fall of Adam. Sin's propagation in the human race is due to the possession of a corrupt nature inherited from Adam, which has left man incapable of any movement towards salvation apart from the help and aid of the Holy Spirit. He asserted that this condition is not only the cause of sins, but itself is sinful and renders condemnable, for which reason the wrath of God is upon all men.

Meanwhile, Pelagius had also exposed his views in various treatises. And he had once more affirmed "the complete sufficiency of human nature for the pursuit of virtue and uprightness of life. He vehemently denied the corruption of the human race, even asserting that Enoch, Noah, Abraham, Moses and other men of the O. T. had lived without sin." He did not dare to say that all men were sinless, but he did assert the possibility of sinlessness in man.

It is evident that in the system of the Pelagians it is difficult to give the content of the idea of sin. What is sin? How did it come into this world? What effect did the entrance of sin have upon the human race? How do sin and death stand related? How do sin and the wrath of God stand related? These and other questions need an answer.

The Pelagians do not hesitate to affirm that Adam had been very good. However, the idea of good has no content other than what is stated in the idea that Adam could turn to sin as well as not. To the question as to what sin is the Pelagian answer is and must be very evasive. Sin can hardly be anything more than a lack. Lack in the sense of not having been done. Lack in the sense of omission. At the most, sin is an original and irregular exercise of the will. Sin can be traced no farther than to the misuse of freedom. In fact, the Pelagian theory is in itself an attempted explanation of the origin of sin.

The Pelagians really have no doctrine of the Fall. They have repudiated the traditional doctrine of the Fall. For Pelagianism is destitute of all idea of the organic wholeness of the race and of human nature. Adam is no more than an isolated individual. He did not occupy a representative place in mankind. The sin of Adam consisted merely in an isolated act of disobedience to the divine command. The deed is comparable to the insignificant offense of a little child which has allowed itself to be misled by some sensual bait. It was no more than a single and excusable act or transgression without any further consequences for Adam's soul and body, with still less consequences for his posterity, who all stand and fall for themselves.

Consequently there is no *original sin*, nor *hereditary guilt*. Augustine held that the universality of sin is to be traced to the effects of a Fall from an original state of innocence and uprightness which took place at the beginning of history, and that the result of this Fall is a corruption of our nature, causing every man born into the world to be in an abnormal moral state from its birth. He held that this universal taint and bias in the direction of evil is handed on from parents (Traducianism) and is the cause of all sin in man, and that because of our participation in his hereditary sinfulness we are all in a state which is offensive to God and is deserving of His wrath and punishment.

Pelagius vigorously opposed this idea of *original sin*. He absolutely denied original sin in this sense of hereditary moral corruption. For him, man is born without both virtue and vice, but with the capacity for either. He did admit that there is a deterioration of the race which is caused through the custom of sinning. This custom, he admitted, grew in power the longer it worked and the farther it spread. Hence he had a reason, apparently, for denying the point of Caelestius that Adam's sin injured himself alone, for in the above admission he does admit that Adam left a *bad example*. Hence, this bad example is used to explain the almost universal existence of sin. Neither did he deny that the deterioration of the race, became in effect a second nature, it being quite natural that an individual becomes worse through indulgence in sinful habits. But, if Pelagians hold that an

individual has the power of contrary choice, this admission of deterioration can have very little or real content.

Whatever he did admit, he denied the propagation of sin by *generation*. He argued: "How could sin be transmitted from father to son?" How can moral tendencies be reproduced by the natural operations of begetting and giving birth? Are moral tendencies like unto physical characteristics? If such reproduction is possible, then surely it is not true that Christian parents propagate their evil moral tendencies only? Do they not also transmit their living Christianity? And if sin is propagated by marriage, is not then marriage itself sinful? And if sin is propagated, must we not believe in the procreation of souls and all become Traducianists?

Such questions the Pelagians placed before Augustine.

Sin was not admitted to be *universal*. The word "all" in Romans 5:12 is not to be taken absolutely but relatively for the majority. How did the Pelagians come to this opinion? They went to Scripture to find out whether it mentioned the sine of all the people mentioned by it. They found that some O. T. characters were mentioned without having a single act of sin mentioned against them. Abel, Abraham and Isaac were three such characters, they claimed, besides many others. The Virgin Mary also was sinless. Since the O. T. could produce such characters, much more may we expect that in N. T. times there shall be more such characters. For now men live under the Gospel which furnishes additional motives, higher rules for righteousness and the example of a perfect pattern in Jesus, to live without sin.

The Pelagians admitted that it is rather difficult to live without sin in this present world. In a certain sense, they allowed, that it might be said that there was a reign of sin in the world. Men just naturally seem to will that sin shall reign. This, however, is not necessarily universal, for each single individual. True, it may in general be admitted that it is difficult to live long without sin. Hence the result that often a converted man may avoid sin, yet he is not incapable of falling away from the faith. Nor is it very likely that a converted man will remain permanently sinless.

With this denial of original sin and its universality stands connected the Pelagian view of infant baptism. Also the view of hereditary guilt serves to explain their view. Let us first look into their denial of hereditary guilt. If there is moral ability of man to choose good or evil at any time, there can be no original sin, nor can the reign of sin be said to be universal in extent, nor can there be hereditary guilt. In the Augustinian scheme, all men are held responsible for the sin of Adam. Adam as the father of the human race, and as the representative of the human race sinned and all his children are responsible for his sin. This imputation of the guilt of Adam is denied by Pelagians. And the same reasons as of above

are brought forward. Adam is isolated from his posterity. His disobedience is disjoined from other sins. Adam is simply an individual like any other man. There are no creative starting points. Every man begins history anew. Paul's representations of Adam and Christ as representative men in mankind have no meaning. The sin of Adam has merely an individual significance. The sin of Adam cannot be imputed. Adam left only a bad example. The influence of this bad example depends solely upon the free-will of the individual. Sin cannot be transmitted. This idea of the transmission of sin in the sense of an inherited moral taint, was called Manichaeism, which finds matter inherently evil. If sin cannot be transmitted, much less is guilt transmitted. This idea was called blasphemous. The imputation of guilt is inconsistent with equity and is a slur on the justice of God, say the Pelagians. "God, who is willing to remit a man's own sins, is not likely to impute to him those of others for which he is not responsible." Moreover, it is absurd to say that man has sinned before he is born.

In this way the Pelagians minimized the frightful significance of sin. How the Pelagians could say that there is such a thing as sinfulness, how they could affirm belief in sinful states and sinful habits, which are consummated and strengthened by sins of act, and which in turn give birth to other sins of act, is by no means clear. Neither is there in the Pelagian system an explanation for the inclination of the will of man toward evil, insofar as this admitted by them.

This Pelagian view of sin has never been recognized as Scriptural, nor has it been formulated in confessions, by any branch of the Christian church. The Eastern churches, however, stand very close to the Pelagians. Yet even these churches never officially adopted Pelagian tenets. The Pelagian view of sin has been held only sporadically and by individuals, and it has ever been regarded by the church at large as heresy. This constitutes at least a presumption against its truth.

When Pelagius first tarried in Palestine he succeeded in obtaining the friendship of some of the leading men living in that country. Even the Western theologian, Jerome, was at one time very friendly to him. But when Jerome learned of Augustine's views of Pelagianism, this friendship was soon ended, and instead of a friend Jerome turned into a vigorous enemy. We have proof for his opposition in a letter which he wrote to his friend Ctesiphon, in which he asserted that according to Scripture no man ever lived *without sin*.

This Jerome, who lived as a monk in Bethlehem, had at first been decidedly favorable to the synergistic theory of the Greek fathers, but at the same time agreed with Ambrose and Augustine in the doctrine of the absolutely universal corruption of sin. But from an enthusiastic admirer of Origen he had been changed to a bitter enemy.

The doctrine of Pelagius concerning free-will and the moral ability of human nature he attributed to the influence of Origen and Rufinus; and he took as a personal insult an attack of Pelagius on some of his writings. From 415 A. D. on Jerome was the enemy of Pelagius.

About this same time that Jerome began real opposition against Pelagianism, Augustine took the drastic measure of sending Orosius, a Spanish monk, to institute opposition against Pelagius. Orosius took up his abode with Jerome, presumably for the sake of more extended study. What may be the truth in this matter is not easy to make out. Fact is that both Jerome and Orosius succeeded in having Pelagius tried by a synod at Jerusalem of which Bishop John of Jerusalem was president.

This Synod did not convict Pelagius. Orosius gave the Synod information concerning the dismissal of Caelestius and also informed the Synod that Augustine had written against Pelagius. But Pelagius dared to speak with disparagement: "What matters Augustine to me?" Orosius claimed that a man who spoke in such a way of the great North African bishop ought to be excluded from the communion of the church. And the few questions which were put to Pelagius were easily evaded by him. Bishop John proved to be the defender of Pelagius. John admired the condemned Origen and had very little regard for Augustine. He allowed Pelagius who was only a layman, to be seated with the presbyters, and in this way permitted Orosius to be greatly insulted. Nor did John condemn the statements of Pelagius: "that man can easily keep the commandments of God, and become free from sin, after Pelagius had admitted in a very indefinite and evasive way that for this the help of God is necessary." Very much room for misunderstanding existed in the fact that John spoke only Greek, Orosius only Latin, Pelagius both, but the interpreter between them often translated very inaccurately. The whole matter after much discussion was to be sent to the Roman bishop, Innocent, since both men belonged to the Western church, and meanwhile, pending his decision, both parties should refrain from attacks upon each other.

Orosius was far from satisfied. A second Palestinian council was held at Diospolis in the same year as the previous council. Eulogius, bishop of Caesarea was president of this council. It consisted of fourteen bishops, called together to judge of an accusation preferred against Pelagius by two banished bishops of Gaul, Heros and Lazarus, acting in concert with Jerome. The charges were unskillfully drawn up. And Pelagius could easily evade the cardinal points at issue. But when he was asked to disown the seven points for which Caelestius was condemned, he tried to maintain that whereas he had not formulated the points, he could not be called upon to disown them, since they were not his own. Later he was asked to curse all those who held the same opinions as Caelestius as folly, but now, when he was placed before this question he reluctantly consented.

This act on the part of Pelagius, by giving his consent to the anathemising of these seven points, was repudiating his own position. How he could do this is almost a mystery. For, even if it can be said that he did not formulate those points as his own, it is true that his theological position did logically lead to the same points.

What led Pelagius to act in this way? This question is of more interest when we remember that Pelagius had long been advocating a walk of moral uprightness for all Christendom. Why not show his honesty by admitting the conclusions of his own theological position instead of repudiating them which he virtually did by consenting to have the seven points called accursed?

Some say that Pelagius detested each and every form of theological strife. That his hatred of all theological strife prompted him to act as he did. Neither, did he believe, it is reported, that a struggle for Christian truth could result in the practical benefit of Christianity. Very well, but Pelagius certainly understood that when he was repudiating the seven points of Caelestius, he was thereby also forsaking the "very core of the system of Christian truth which he held dear." It does not augur for much love of Christian truth when you can disown your own views of truth merely for the sake of having peace and for advancing the cause of practical Christianity, when the very basis for practical Christianity is thereby disowned and repudiated.

Such an explanation seems quite unbelievable! Yet when we look upon the events of the recent past, and see how learned men also seem unconcerned when the very heart is taken out of the Reformed confession; and when we see how they labor most diligently for a few points of doctrine which no one in their denomination seems to understand, for which reason they must give lecture upon lecture; and when we hear of their lectures and read their articles and discover that they are as inconsistent as anyone can possibly be, for what they intend to confess with one breath they overthrow with the following, then Pelagius does not look so sickening after all. Jerome called Pelagius a second Catiline. If Jerome were living in our day, wonder what he would call the professors of the Theological School at Grand Rapids, Michigan?

Things took a turn for Pelagius in the following year, 416 A. D. In this year, two synods were held in North Africa. Both condemned the Pelagian errors. One Synod was held at Carthage; another at Mileve. Pope Innocent was notified of the action of the two Synods. Besides a confidential letter was written to him by Augustine and four other bishops.

Pope Innocent commended the African brethren. He expressed his full agreement with the condemnation of Pelagius, Caelestius and their adherents, but he refrained from giving judgment respecting the synod of Diospolis.

Pelagius had addressed a confession of faith to Innocent, but the latter did not receive it. Innocent died in the following year and Zosimus, a man from Oriental descent became pope. Zosimus received the letter of Pelagius wherein the latter complained of having been wronged, and wherein he gave full assurance of his orthodoxy. Caelestius also came to Rome at this juncture and by means of oral and written explanations of his position seemingly satisfied Zosimus. Caelestius in this case demonstrated his orthodoxy on points not at all in question and represented the seven points for which he was condemned as points which should be given further study.

Zosimus visited Heros and Lazarus with excommunication and deposition, and to the North African bishops he sent a letter, censuring them for not having investigated the questions at issue more thoroughly. Pelagius and Caelestius were declared orthodox. Besides, he entreated the North African bishops to submit to the authority of the Roman See. "This temporary favor of the bishop of Rome towards the Pelagian heresy is a significant presage of the indulgence of later popes for Pelagianizing tendencies."

The African bishops, however, were not to be outdone. In 417 and 418 A. D. some two hundred bishops gathered in Carthage and cordially but decidedly protested against the decisions of Zosimus. They tried to make clear to Zosimus that he had been misled by Caelestius, and in eight canons they made clear what propositions of Pelagianism they denied. At the same time, the Africans secured edicts against the Pelagians from the emperor Honorius.

Hereupon Zosimus changed his mind. About June 418 A. D. he sent a circular letter to all the bishops of the East and West, pronouncing the curse or anathema upon Pelagius and Caelestius. Whoever refused to sign the encyclical letter was to be deposed, banished from his church and deprived of his property. Eighteen bishops of Italy refused to sign. Several of these eighteen repented later on. But Julian of Eclanum remained the chief exponent of Pelagianism until his death.

"Julian was the most learned, the most acute, and the most systematic of the Pelagians, and the most formidable opponent of Augustine; deserving respect for his talents, his uprightness of life, and his immovable fidelity to his convictions, but unquestionably censurable for excessive passion and overbearing pride."

In 429 A. D. Julian, Caelestius and other Pelagians were welcomed to Constantinople by the patriarch Nestorius. Nestorius agreed with the Pelagians in their idea of free will, but did not agree with them in their denial of original sin. Nestorius interceded for the Pelagians

with the emperor and with pope Celestine. But all in vain. Also Theodore of Mopsuesta interceded for them by writing some books against the Augustinian view of man. But nothing prevented the third ecumenical council of 431 A. D. from condemning Pelagianism.

Pelagianism has always had its adherents in the history of the church. But individuals were its chief sponsors. Today the modern view of man is very similar to the Pelagian view. Yet these two have their points of difference as well as their similarities. Although the modern view is by no means as charitable to the Scriptural view of man as to the ancient Pelagian view. And Semi-Pelagianism, a cousin of Pelagianism has very many adherents today, and has had them throughout history.

Yet we need not hesitate to affirm that the Pelagian theory of sin contradicts Scripture in denying:

- a. That evil disposition and state, as well as evil acts, are sin.
- b. That such evil disposition and state are inborn in all mankind.
- c. That men universally are guilty of overt transgression so soon as they come to moral consciousness.
- d. That no man is able without divine help to fulfill the law.
- e. That man's present state of corruption, condemnation, and death, is the direct effect of Adam's transgression.

With respect to infants and infant baptism the Pelagians affirmed that infants before the exercise of the will are perfectly good and untainted. Before they have willed they are perfectly good and sinless. Psalm 51:7: "In unrighteousness was I born, and in sin did my mother conceive me" has no reference to David as an infant, but only to the adult David who has sinned with Bathsheba. It is hyperbole! Baptism, therefore, was not administered for the remission of sins, or for the washing away of any inherited taint of sin. For there is no such thing. But they are baptized for the purpose of initiating them into the kingdom of heaven. By nature infants have the right to eternal life. But this eternal life is a lower degree of salvation than the blessedness which is obtained in the kingdom of heaven. Hence, the sacrament of baptism is administered so that infants may obtain the higher blessedness of the kingdom of heaven. This higher blessedness is the special privilege of the Gospel. Thus, infants dying in their natural state and before having exercised their free will and thus before the commission of actual sin attain to eternal life, and, if baptized, receive the glory of the children of God.

Christ thus never died for infants. Christ really died for no man. Christ did not atone for the sins of man. Christ ushered in the kingdom of God. Christ began to usher in the higher dispensation of the kingdom of

heaven, by the which mankind obtained a stronger incentive to will the good. But Christ is helpless to save from death. Adam would have died, even if he had never sinned. Adam had been created mortal. God created him with the purpose of having him die the natural death. Christ did not rise for his people. Christ did not represent any people.

We quote a few of the resolutions of the African council held in Carthage in 418 A. D. The council condemned Pelagian views. A few of them are:

a. Whosoever says, that Adam was created mortal, and would, even without sin, have died by natural necessity, let him be anathema.

b. Whoever rejects infant baptism, or denies original sin in children, so that the baptismal formula, "for the remission of sins" would have to be taken not in a strict, but in a loose sense, let him be anathema.

c. Whoever says, that in the kingdom of heaven, or elsewhere, there is a certain middle place, where children dying without baptism live happy, while yet without baptism they cannot enter into the kingdom of heaven, i. e., into eternal life, let him be anathema.

B. J. D.

AAANTEEKENINGEN OVER EN UIT DE REDE VAN DR. BOUMA OVER DE DRIE PUNTEN

gehouden te Kalamazoo, Mich., 7 April, 1925

Dr. Bouma: Eenige vraag op wettige wijze in goeden vorm gedaan, en in christelijken geest, zal door ons worden beantwoord. Maar wij zijn niet van plan om iedereen de gelegenheid te geven *maar los weg* te laten debatteren den heelen avond.

Onzalige strijd, die te betreuren is onder broederen, maar Ds. Danhof heeft van mij nog *nooit een bitter woord* gehoord. *Ik* haat de broeders niet!

Laat U geen *rad voor de oogen draaien* door menschen die ontkennen, dat de Chr. kerk alle eeuwen door heeft geleerd, dat God zekere algemeene genade aan alle schepselen bewijst.

Uit de brochures van de Afwijkende broeders D. en H., de boekjes Langs Zuivere Banen en Om Recht en Waarheid spreekt *een tamelijk christelijken geest*. Ge moogt ze daarom ook wel lezen. Ja ik zou u aanraden ze te lezen, gelijk ik gedaan heb. WIJ zijn niet bevreesd om van andermans werk en gevoelen kennis te nemen! Alleen maar, laat U *niet eenzijdig voorlichten*.

Laat echter de Duivel geen vat op ons krijgen gelijk heden avond werd gezien in deze vergadering. Laat ons liever in de binnenkamer gaan voor God op de knieën. Ik zelf was wel bij Ds. Hoeksema onder het gehoor. Maar daar deden wij niet als hier heden avond is gebeurd.

De tekst: I Tim. 4:10, God is een behouder van alle menschen, etc.

Dr. Bouma schreeuwt het uit; nog eens *schreeuwt* het uit; dat de schrijvers van de brochure I. Z. B. *de waarheid verkrachten* in hun verklaring van dezen tekst.

Over het punt van het "Algemeen welmeenend aanbod van genade" is veel stof opgewaaid. *De waarheid daaromtrent is ontzettend verminkt en verdraaid*. Er is *veel onzin* over dit punt verkocht.

Maar de afwijkende broeders willen slechts van verkiezing en verwerping uitgaan. "Er is geen andere lijn," roepen zij.

En och, ons klein verstand kan niet rijmen wat Gods Woord alzo over veel zegt en wat Hij doet, niet waar? Laat ons maar nederig zijn, en ons voor onzen God buigen met ootmoed.

O ja, als we moesten kiezen tusschen de algemeene en de bijzondere genade, dan zouden wij de bijzondere genade natuurlijk kiezen.

Maar dat is niet aan de orde. Gods Woord leert beide waarheden, en we mogen niet de een of de andere laten liggen.

Ter laatst instantie is het toch zóó, dat het hier een kwestie geldt, of we God alleen alle glorie zullen geven die Hem alleen toekomt.

Naar onze overtuiging staat Punt I, dat het hoofdpunt is, de grond van de twee andere punten, op vasten Bijbelschen en Confessioneeelen bodem.

Met grooten ophef wordt van zekere zijde beweerd, dat de leer der Gemeene Gratie, overbl. beeld Gods, natuurlijke gaven *iets nieuws* is. Laat de Gereformeerde vaders hier spreken! (Begint met Augustinus.)

Sommigen krijgen kippevel als ze over gemeene genade hooren spreken.

Enkele broeders, aan wie de Synode te veel goedheid en vriendelijkheid heeft bewezen, hebben de waarheid vertrappt omtrent de twee-erlei genade.

Neen, *het is onzin* te beweren, dat Kuiper en Bavinck iets nieuws hebben gebracht.

God heeft in zijn algemeene goedheid aan alle menschen zonde-weerhoudende en stuitende genade geschonken.

God weerhoudt wel den zondaar van kwaad te doen zeggende afwijkende broeders, maar niet de zonde! Denk over zoo iets *onzinnigs* eens na! Neen, daarvoor behoeft ge geen dominee of professor te zijn! Om de zothed hiervan te zien. Als God den zondaar beteugelt dan

houdt Hij toch ook de zonde tegen! *Wat een onzin* dan van die broeders!

Alleen zij die van het Gereformeerde spoor zijn afgeleden hebben moeite met de Gemeene gratie zonder welke er geen leven op aarde mogelijk zou zijn en waarvan de Bijbel zoo Godverheerlijkend getuigt.

We moeten ons door *drogredenen* niet het hoofd op hol laten jagen.

Ik heb alles duidelijk en klaar bewezen uit Schrift en Belijdenis, dat de Synode *een heerlijke waarheid* heeft ont-wikkeld door den inhoud van de Drie Punten.

Neen, zeker, alles kunnen we niet verstaan uit Gods Woord, maar we moeten maar kinderlijk gelooven, en nederig buigen voor de waarheid.

G. V. B.

IN DONKEREN NACHT

In donk'ren nacht, als 't somber is

Als alles mijne ziel beangst,
Als 'k twijfel, vrees en angstig gis,
Dan lijkt mij 't leven allerbangst.

Dan stormt de Satan op mij af;
Dan zien mij hel en dood woest aan,
En staar ik in het donk're graf
Aan 't eind van 's levens kronkelpaan.

Dan zie ik vaak de toekomst in,
En vraag 'k mij af, "waar gaat het heen?"
Dan is 't mij bange binnenin,
Dan voel ik mij zoo moe, alleen!

O, zonde! die mijn hart doorwoelt,
En, mijne ziel beangst, benauwt!
O, Satan, dien mijn hart steeds voelt,
Zoodat mijn tong zich droevig kauwt.

Gij kent mijn zwakte angstwekkend groot;
Gij zift mij in den donk'ren nacht,
Gij worstelt met mij in den nood,
Als 'k wankel, als verdwijnt mijn kracht.

Maar toch, Een staat steeds aan mijn zij,
Die sterker is dan d' helle-macht,
Die helpt mij steeds en maakt mij vrij,
Doet dagen 't licht na donk'ren nacht.

In donk'ren nacht, als 't somber is,
Als alles mijne ziel beangst,
Als 'k twijfel, vrees en angstig gis,
Daagt redding als 't mij is op 't bangst.

C. B.

REFLECTIE

op Mr. A. Dykstra's Lamentatie in "De Wachter" van
22 April 1.1.

Mr. A. Dykstra!

Wees voor "de Broeders" niet bevreesd,
zij "schoeien" op "De Rechte Leest"!
"De Broeders" WETEN wat zij doen!
— Gij zult dat merken — "pretty soon."

Geachte heer!

(ik durf niet schrijven "Broeder," dewijl ik u niet als zoodanig ken, want: naar uw schrijven, schijnt gij "een opvoeder-bij-'t-nieuwe-licht" — 't welk ik vijandig ben).

Gij toont u — naar uw klaaglied in "De Wachter" — als zijnde "voor" de Waarheid, naar ik meen. Nu wou ik vragen: zijt g' er tevens "achter"? — en als g' uw hart recht-uit spreekt, zegt ge: "Neen!" — tenzij dan, dat de blinddoek voor uw oogen door 's Heeren Geest nog niet werd afgelicht, en gij nog steeds uw oor neigt tot den logen, u door de volksverleiders voorgedicht!

Uw afgescheiden "Broeders" (?) — geestverwanten (?) (of — volgens u "scheurmakers") zijn zoo koen, niet mee te spelen met "komedianten," dies, waarde heer! zij WETEN wat zij doen. Die "Broeders" zijn niet "Hoek-semasianen," o neen! ook breken zij de Kerk niet af, maar zij die zich "de Kerk van Christus" wanen, — zij voeden zich — helaas — met zwijgendraf!

Gij — waarde heer! — gij-zelf, gij zijt aan 't muiten! Gij breekt de Muren van het Sion Gods, — niet als Nehemia "om 't kwaad te stuiten," maar "om te sloopen," in uw dwazen trots! Niet ZIJ, neen: GIJ, gij-zelf en uw' "confraters" ontheiligen des HEEREN Heiligheid!: gij dicht GOD Liefde toe zelfs aan Zijn' haters: de "vaten — ten verderve toe bereid!" GIJ en uw' broeders zijn de oproerkraaiers! Niet wij die God gelooven op Zijn woord; gij en de uwen zijn de Schriftverdraaiers! Door u wordt thans des Heeren Kerk verstoord!

Houdt — waarde heer! — uw' "Christelijke liefde" (?) en "achting" (?) voor "uw' Broederen-in spe" (?) maar in! Gij zijt het immers die God griede? Gij loochen-det GODS VRIJMACHT immers meê?!

Heb dies voor ons geen zorg!: wij zijn Geborgen! Uw "schoen" is ons te ruim! U past die schoen! Zorg voor uw ziel! God zal voor d' onze zorgen; — en weet: de "Broeders" WETEN wat zij doen! Die Broeders zijn niet uwe geestverwanten! Zij storen aan uw "broodge-loof" zich niet; die Broeders (die gij haat!) zijn PRO-TESTANTEN en — stuurden niet (als gij) hun schuit in 't riet! — want dat g' "in 't riet" zit, kunt ge niet ontken-nen! — Zoo gaat het, als men zelve "stuurt" of "ment"! Wordt wijs, en laat GODS GEEST den Wa-gen mennen, — opdat gij niet Verwezen wordt in 't End!

Schrijf — waarde heer! — voortaan niet meer pu-bliek'lijk! Doorzoek en onderzoek HET WOORD VAN GOD! — want uw geschrijf vertoont ons klaar hoe ziëk'-lijk gij daarin zijt, wijl gij er mede spot!

B. A. HENDRIKSEN.

107 Donker Ct., Kalamazoo, Mich.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Application for entry as second-class matter is pending

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 858 Kalamazoo Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 9

JUNE, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

NOT OF OURSELVES

"And that no man can say that Jesus is the Lord but by the Holy Ghost."

—I Cor. 12b.

Lord Jesus!

Did you, dear reader, ever learn to say that?

And is it your daily confession? Does that brief exclamation, so full of significance, so scintillating with spiritual joy and ecstasy, express what lives in your inmost soul, relative to Jesus, the Nazarene, the Man of Calvary, who was dead but liveth, who was crucified but raised, who humbled Himself into the deepest shame and agony of death and hell, but was exalted to the highest glory at the right hand of God? Is it your only comfort in life and death, for time and eternity, for body and soul? Are you gladly willing to live with that confession on your lips and in your heart, and presently to lay down the weary head on death's pillow, relying solely on Him and trusting that all is well?

Then you have learnt to speak a spiritual language, which carnal mind can never learn, carnal ear can never understand, carnal mouth can never speak. And, therefore, it is a language which mere man can never teach you. Then your Instructor was none other than the Spirit of the Lord, for no one can say that Jesus is the Lord, but by the Holy Ghost.

However brief, the confession "Lord Jesus" brings the Saviour of your soul before you in all His preciousness and significance. It calls Him before your mind as the despised Nazarene, the Man of Sorrows, who humbled Himself for those whom the Father hath given Him as His own from before the foundation of the world. It is He that possessed no glory and no majesty, nothing that we should have desired Him, no beauty and no appearance and who, for that very reason could find no favor in the carnal eyes of the world, who was despised and rejected of men. It is He that voluntarily descended into the vale of suffering opening before Him through the instrumentality of cruel and wicked enemies, yet

according to the determinate counsel and foreknowledge of God; that bore for us the curse of the law, let His blessed body be nailed to the accursed tree on Calvary and with the awful outcry, ringing through the darkness "My God, my God, why hast thou forsaken me!" descends into the nethermost parts of the earth and seems swallowed up of death. It is He, who in all this terrible agony takes your part before God, bears your guilt, rising mountain high and which you could only increase daily, pays for you the penalty for sin, is your Jesus, the Saviour of His people

But it is He also who is the Lord of heaven. For His soul was not left in hell by the Father. He struggled and overcame. He entered into our captivity and took it captive. He bore sin to remove it. He became sin to become our righteousness. He blotted out the handwriting of our sin and procured perfect righteousness. He died to kill death. And He was raised to glory, with new and eternal life. And He was exalted at the right hand of the Father, receiving a name which is above all names, and becoming Lord over all, till He shall have subdued all His and His people's enemies under His feet

It is He that is Lord over your body and over your soul, Lord over your mind and over your will, over all your thoughts and plans and desires, over your wife and your children, your life and possessions, Lord, too, over the devil and all your enemies, your Lord for time and eternity, in adversity and prosperity, in life and in death, who owns you, loves you, is responsible for you, cares for you, watches over you, protects you, prays for you and fights for you, dwells in you and prepares for you a place in the eternal inheritance

Your Lord, because He purchased you by His own precious blood.

Glorious confession!

Lord Jesus!

Jesus is the Lord!

Oh, surely, men do repeat these words often without being taught by the Holy Ghost.

How many there are that say Lord, Lord! Yet, not every one that calleth Lord, Lord, shall enter into the

kingdom of heaven. And many even there be, who in the day of His coming shall imagine to possess a right to the inheritance because of all the wonderful things they have done in the world in the Name of the Lord and for His cause; yet, they shall not be allowed to enter. For they shall call Jesus Lord and say: "Lord, Lord prophesied we have in Thy Name; devils we cast out for thee; many wonderful things we accomplished for the cause of Thy Kingdom in the world; and wilt Thou not open unto us the gate of the Kingdom of glory?" But the Lord will not acknowledge them, neither let them in. The terrible reply they will receive: "Depart from me, ye that work iniquity, I never knew you." And really, though they call Him Lord they do not know Jesus. He is their Teacher they say, their Hero, their Great Model, and they imbibe His instruction, walk in His heroic ways, follow His example and reform the world for Him. But they are strangers to the power of the cross and they do not know the Risen Redeemer. The Jesus of the Scriptures is not the Jesus they call Lord. And, after all, the Jesus that cleanses us from sin, and that would have us come to Him, needy and poor and naked and blind, sinful and condemned in ourselves, to be saved solely through grace, they call accursed!

Or, it is not impossible for one to know the implication of the confession that Jesus is the Lord merely in a natural way. He then possesses an intellectual knowledge of Him and pretends to believe on Him. And he repeats it after the saints of all ages that Jesus is the Lord. Yet, it is merely a confession of the lips, the inmost heart is not expressed in the words of the confession. The living part with the Saviour is lacking. And though such an one professes outwardly that Jesus is the Lord, in his heart of hearts he would call the Jesus of the Scriptures accursed.

But the text does not refer to such sinful and outward repetition of words, which is abominable in the sight of Jehovah.

It refers to that confession of Jesus as Lord, that has its deepest root in the faith by which we are ingrafted into Him.

It is the confession of the heart that learnt to know its guilt and sin and abomination before God, that felt its own powerlessness to fulfill the law of God or to break the shackles of sin and death, that realized this one thing, that it could only daily increase the load of guilt and invoke the terrible wrath of God. It is the confession of the soul that has seen Jesus, in all the preciousness of His wisdom, righteousness, sanctification and complete redemption. And when the human heart thus feels its own emptiness and knows the fulness of Jesus; and when in the realization of this emptiness of self and of the fulness of Him, that heart hungers and thirsts after Him; and when, thus hungering and thirsting, the comforting testimony resounds within that this Jesus in all the fulness of His salvation, is its own; and that heart takes refuge to Him, appropriates Him, feels the glorious power of His cleansing blood and His regenerating resur-

rection, then it cries out in joyful ecstasy of faith, that Jesus is the Lord.

There is, then, in the confession the personal element of the seeing eye and the hearing ear and the believing heart.

My Jesus, my Lord and my God!
Lord Jesus!

Jesus is the Lord.

No man can say this but by the Holy Ghost.

There is in the statement a most terrible condemnation of the natural man and a most precious comfort for the people of God, that is never to be removed by a sinful generalization of the gospel of the Lord.

The natural man cannot say, that Jesus is the Lord. His mind is enveloped in carnal darkness so that spiritually he cannot see; he is blind for his own darkness and poverty and nakedness and guilt and sin and corruption and condemnation; he is blind, too, for the fulness of salvation, of wisdom, righteousness, sanctification and complete redemption there is in Jesus, the Lord. Oh, undoubtedly, he realizes that the world is not perfect, that there is something wrong, that there is still much evil in the human heart and in human society; and he also sees a certain Jesus. And he is willing sometimes to improve upon himself and upon the world about him. After reformation he will strive and for it he will sacrifice. Yet, withal, he is blind for his own sin and for the Saviour of the soul. He does not see the Kingdom of God. Neither is he willing to say that Jesus is Lord. For his will is perverse and his heart is obdurate and filled with enmity. He is in alliance, in spiritual alliance with another Lord, the Prince of Darkness, the Arch-enemy of God and His Christ. And though he may speak ever so sympathetically about the Good Jesus, the Man of Galilee, who did always good to all men, and showed us how to improve life in the world, he refuses to be clothed in garments that are washed in the blood of the Redeemer, and principally he stands with the powers of darkness around the bloody tree and with them he shouts: Jesus is Accursed!

The Spirit that is from below is his Lord. He is enthroned in his mind and heart. For the Prince of Darkness he thinks and wills and speaks. And never will or can he say that Jesus is the Lord.

But how different that is, when by the Holy Ghost we are taught to speak!

He is the Spirit of God, the Third Person in the Holy Trinity, proceeding from both the Father and the Son. In the Spirit Father and Son meet and the perfect covenant-life of divine friendship is in Him complete. And He is also the Spirit of the Lord, for when He, Jesus who was crucified and raised from the dead, had ascended up into heaven, taking captivity captive, and was exalted at the right hand of God, He received the promise of the Holy Ghost, as Lord of all and Head of those whom the Father had given Him. And He is also the Spirit of the Church, for on the day of Pentecost, the exalted Lord Jesus poured forth His Spirit and in that Spirit returned

to His Church in the world, to live in them and dwell with them, to deliver them and sanctify them unto a living dwelling place of God. The Lord is the Spirit and in the Spirit the Lord Jesus dwells in our hearts; "I in them and thou in me, that we may be perfect in one!"

It is He, that teaches us to say: Jesus is Lord!

For through Him the Prince of Darkness is dethroned in our hearts and minds, and with His dethronement the darkness is dissipated; and the Lord of all is enthroned within us, and with the dawn of His reign and dominion over us the true light shineth in our hearts. In that light we see the horrible darkness of our natural existence, the emptiness in our soul of all that is of God, of righteousness and holiness, our sin and condemnation. And we long to disavow the rule of our Lord in darkness. In that light we see Jesus, as never we saw Him before, in all the preciousness of His saving grace and we long to belong to Him with body and soul, for time and eternity and to acknowledge Him as Lord. That Holy Ghost witnesses in our spirit, through our spirit, with our spirit, and we witness only by Him, that Jesus is the Lord.

Through Him we cry in complete surrender and with true spiritual joy: "My Lord and my God"!

Lord Jesus!

No one can say that Jesus is the Lord but by that Spirit!

What a blessed comfort to know all this!

For it assures all those that have learnt to say: "Lord Jesus" that this is not of themselves, but that they have been truly taught by the Spirit of God. For flesh and blood could not reveal this unto them, but only their Father which is in heaven. And the Father which is in heaven, through the Spirit of His Son, the Lord Jesus Christ, reveals it unto those, whom He loved with sovereignly free love from before the foundation of the world and to no other. He hides these things from the wise and the prudent and reveals them unto babes. And thus we rise from the confession, that Jesus is the Lord, to the joyful assurance that the Father foreknew us and adopted us as His children before the world was. And through the Spirit that teaches us we cry: Abba, Father!

How poor, how deadening, how depriving of all comfort is the gospel of those who becloud the confession that grace is at all times only particular.

And how blessed to know that our confession is His work. For it assures us, that the Prince of Darkness shall have dominion over us never again and that the spiritual language taught us by the Holy Spirit shall never be unlearned and forgotten.

Once to say: Lord Jesus! is always to belong to Him.

It is to know that He is our Lord in life, our Lord in the valley of the shadow of death, our Lord in the day of judgment and in the eternal kingdom!

Our Lord in suffering for a while.

Our Lord in glory forever and ever!

Lord Jesus!

H. H.

HEERE! DOE DEN GOEDEN WEL

(Ps. 125:4a)

De goede zal een welgevallen trekken van den HEERE. (Spr. 12:2a.)

Kantt. (3) Dat is: die tot het goede negen is en hetzelfde doet.

Voor "welgevallen trekken," zie bij Spr. 8:35.

Kantt. (71) Dat is: verkrijgt gunst en genade bij den Heere.

Immers is God Israel goed, dengenen die rein van hart zijn. (Ps. 73:1.)

Kantt. (3) Dat is: den rechten Israelieten, (niet die zonder zonde zijn) maar die Hem met een oprecht geloof en ongeveinsde Godzaligheid dienen.

"Zij hebben zichzelf een stroopop gemaakt

En zijn nu dat ding aan 't bestrijden." —

— Zoo schreef een Professor die Waarheden
wraakt!!

(Was 't schrift van "Jan-Karel" — gewis, 't moest ge-
laakt,

Maar — 't had "er-bij-door" kunnen glijden.

Doch — als wij die "pop" eens wat nader bezien,

— Van achter, van voor en terzijden,

Dan blijkt ons aan al haar' gewrichten, door wien

(Ge kunt daar op doorgaan, want 't lijdt geen "mis-
schien")

Dat "ding" zich moest laten bereiden.

't Scharminkel (als blijkt) werd door 'n bouwman ge-
maakt,

(Gesteund door een schare "trawanten")

Als "vogelverschrikker," die d' "Akker" bewaakt, (?)

En zoo is het "ding" ter bestemming geraakt!

(Ten "afschrik" dier lastige klanten!)

O zeker: die bouwman bedoelde dat "Goed,"

Want — kreeg hij niet pas ter bewerking

Een akker, die braak lag, en "winst" geven moet ?!

(Wat toch "om den Dollar" zoo'n boer al niet doet,

— Z'n portemonnaie ter versterking !)

We willen nog nauwer dat "standbeeld" bezien,

(Die oolijke "ketter"-verjager),

En — merken dat 't ding wordt "gestut" door wel Tien-
maal Tien Weleerwaarden, en nog bovendien

Door menigen "ketter"-verklager !)

"Dat doen die Eerwaarden toch niet "voor-de-lol"?"

(Verstoutt' ik me, iemand te vragen)

"Neen, 't is wijl 't geen hersenen heeft in z'n bol"

(Was 't antwoord) "en 't ding niet "massief" is, doch hol,
Zoodat het geen "storm" kan verdragen." —

't Gevolg van dat "stutten": zij vinden geen tijd

Een preek "naar de Schriften" te maken,

Want — kome wat wil — al hun kracht en hun vlijt

Dient thans aan dien "vogelverschrikker" gewijd !)

(Die 't nochtans niet lang meer zal "maken":

We hoorden z'n botten reeds kraken !)

(Observer.)

OPNIEUW IN 'T GEWEER

Prof. Berkhof gaat antwoord geven op de vraag door ons hem gesteld. In het jongste nummer van "The Witness," dat van Mei, 1925, heeft hij beloofd, om in eene artikelenreeks zijn begrip van "het algemeen en welgemeend aanbod des heils," dat, volgens hem, van Godswege tot den zondaar komt, eenigszins nader toe te lichten en te verhelderen, mede om *mogelijk misverstand af te snijden*. Die kennisgeving is ons eene oorzaak van blijdschap. Wel hadden we zijn antwoord liever in één artikel, beknopt en definitief, oogenblikkelijk voor ons gehad, zoodat we het in dit nummer van "The Standard Bearer" hadden kunnen beoordeelen; want "de uitgestelde hoop krenkt het hart," en we hadden er nu eigenlijk wel een beetje op gerekend. Evenwel, "de begeerte, die komt, is een boom des levens." Al moeten we dan ook allicht nog twee of drie maanden wachten, aler de Professor geheel gereed zal zijn; wij zijn dankbaar, dat hij zich nogmaals heeft willen aangorden, en beloven hem onzerzijds van zijn antwoord nauwkeurig kennis te zullen nemen, en hetzelfde, met onze eigene beoordeeling, den lezers van dit blad aan te bieden. En wij spreken hiermede niet stilzwijgend de wensch uit, dat de Redactie van "The Witness" ook eenige kennis neme van hetgeen wij te zeggen hebben betreffende deze dingen; want 't is ons niet onbekend, dat zij zich daardoor in moeilijkheden zou kunnen wikkelen. Het is ons genoeg, dat de Professor zich er thans toe zet, om zijne voorstelling van de genade, welke God, "blijkens de Evangelieprediking," bewijst aan verworpenen, nader te omschrijven voor de lezers van "The Witness." Wij zullen wel zorgen voor verdere publicatie van zijne beschouwing in onzen kring.

Het is echter te hopen, dat de Professor ditmaal nu ook metterdaad een afdoend antwoord moge geven op de vraag, die wij hem stelden. Want anders komen we niet verder; en de tijd verloopt. Als we eerst eens drie á vier maanden moeten wachten, en het mocht dan eens blijken, dat Berkhof's schrijven onze vraag toch nog onbeantwoord liet, dan waren we 't volgende najaar natuurlijk even ver als vandaag. Doch daarmee zou onze bespreking van de *drie punten* wel zeer wezenlijk zeer vertraagd zijn geworden. En dat mogen we met het oog op den betrekkelijken korten tijd en beperkte plaatsruimte niet toelaten. Daarom willen we onze vraag nogmaals herhalen. Zij luidt: "Wat is die genade, Professor, welke God, naar uw beweren, blijkens de prediking des Evangelies, bewijst aan verworpenen?" Gaarne zagen we deze vraag op Gereformeerde wijze, dat is, *theologisch* beantwoord. Dat zal ook wel moeten; want letterlijk wordt hetgeen de Synode uitsprak in het eerste punt niet gevonden in eenige Gereformeerde Confessie. En het bloot aanhalen van een zeker aantal teksten is voor een Gereformeerd mensch, dat stemt een ieder toe, in 't allerminst niet afdoende. Wij moeten een lijn hebben: eene theologische, Bijbelsche, Gereformeerde lijn. Dan komen we verder.

En wij wijzen daar thans met vrijmoedigheid op, omdat dit eerste nieuwe artikel over "Het algemeen en wel-

gemeend aanbod des heils" van Prof. Berkhof den indruk geeft, dat de schrijver zóó, op die wijze, onze vraag juist net niet zal beantwoorden. Formeel erkend hij zelfs niet, dat wij hem een vraag gesteld hebben. Blijkbaar wil hij zich alleen maar een beetje duidelijker uitspreken voor menschen, die het goed met hem eens zijn, maar die den indruk van vroeger gehoorde prediking nog niet geheel kunnen kwijt worden. Hij richt zich dan ook niet tot ons, maar blijkbaar tot twijfelaars onder de lezers van "The Witness." Van genade bewezen, blijkens de prediking van het Evangelie aan verworpenen, zwijgt de Professor in dit artikel dan ook geheel; ofschoon dat het eigenlijke punt in kwestie is. Maar hij tracht met enkele kerkhistorische gegevens duidelijk te maken, dat er ook vroeger wel geweest zijn, die meenden staande te moeten houden, dat een Evangeliedienaar al zijne hoorders moest vermanen tot geloof en bekeering. Natuurlijk wordt dat laatste door niemand onzer ontkend. Doch de kwestie is, of God ook genade bewijst aan verworpenen, als de dienaar het Woord Gods bedient aan een gemengd gehoor. En nu weten wij wel niet, wat er in de volgende artikelen komende is; maar dit is ons wel duidelijk, gaat het zóó door, dan blijft onze vraag onbeantwoord, al wordt de reeks nog zoo lang. Dat zal ook den lezers wel duidelijk worden, als men maar even kennis gaat nemen van den inhoud van dit eerste artikel.

Prof. Berkhof begint met te erkennen, dat wij het hier te doen hebben met een probleem. "Onder de problemen, zegt hij, die in de Gereformeerde Kerken telkens weer naar voren gebracht worden, neemt het vraagstuk van de algemeene roeping door het Evangelie, of het welgemeend aanbod des heils, een voorname plaats in. Die eenigszins bekend is met de geschiedenis der Gereformeerde Kerken, weet dat er op dit punt herhaaldelijk verschil van gevoelen openbaar werd." Dit lezende, zal de lezer zijn oogen zeker eerst wel niet best kunnen geloovent. Wij staan hier voor een zeer belangrijk probleem. Herhaaldelijk werd op dit punt verschil van gevoelen openbaar. Niet slechts vóór, maar tevens ná de Synode van Dordt, en in Nederland, Engeland en in Amerika. Velen hebben in het verleden gesproken, zooals Hoeksema en Ophoff thans spreken. En die waren somtijds de aanklagers van mannen, die ongeveer de dingen voorstelden, zooals Professor Berkhof het thans doet. Hij wil nog wel niet openlijk erkennen, dat hij homogeen met hen is; maar wel voert hij de aangeklaagden van die dagen aan als getuigen tegen de "dwalende broeders." Wij zouden zeggen, kan het mooier! *Een zeer belangrijk probleem, en telkens openbaring van verschil van gevoelen, vroeger, ook thans, en de aanklagers van vroeger zijn heden de aangeklaagden*, en vice versa. En daar komt dan de bewering bij, dat de Dordtsche Canones zich over dit punt zeer duidelijk hebben uitgesproken. Die dat rijmen kan, rijme het. Waar dan ten slotte nog aan moet worden toegevoegd, dat op grond van die laatste bewering de Synode van 1924 het bestond om kerngezonde Gereformeerde predikanten, die zich voor hun gevoelen betreffende dit punt op gansche reeksen van mannen van naam,

van Calvijn tot Kuyper, kunnen beroepen, als ketters worden veroordeeld, en later zonder omwegen uitgeworpen.

Verder beroept Berkhof zich op ettelijke personen voor de gedachte, dat een Gereformeerd prediker zijne hoorders mag vermanen tot bekeering. Allereerst haalt hij Van Andel aan. "De prediker, zegt Van Andel in zijn *Vademecum Pastorale*, p. 187, rekene er op, dat er onder zijn hoorders gevonden kunnen worden, die er zich aan ergeren als hij de menschen rechtstreeks tot bekeering roept. 't Zijn Gereformeerde menschen, die wij hier op 't oog hebben; menschen die er levendig van overtuigd zijn, dat de natuurlijke mensch onbekwaam is tot eenig geestelijk goed. Zij hebben echter, zonder het te weten, iets met hunne doodelijke vijanden, de Arminianen, gemeen, dit namelijk, dat zij het evenals deze onvereenigbaar achten met de leer der onmacht, om tot den onbekeerden mensch te zeggen: Bekeert u. Het schijnt, dat deze Gereformeerde menschen meenen, dat men daardoor eenig vermogen tot bekeering bij den mensch onderstelt: hoe toch zou men een doode iets bevelen?" En hij wijst er verder op, dat God Zijne dienaren bevolen heeft, om de menschen rechtstreeks tot bekering te roepen. De profeten deden het; Jezus deed het.

Commentaar hierop achten we geheel overbodig. Het gaat thans niet over de vraag, of de prediker zijne hoorders rechtstreeks mag vermanen tot bekeering, al is het ook, dat ook hier wel iets over te zeggen valt; *maar de huidige kwestie luidt: welke genade bewijst God aan de verworpenen onder de hoorders van de verkondiging van het Evangelie?* Die vraag moet beantwoord worden. En dat doet Van Andel noch Berkhof met bovenaangehaalde redeneering.

Berkhof herinnert er dan verder aan, dat er ook heden nog wel menschen gevonden worden, zelfs in Nederland, ofschoon zij niet behooren tot de toonevende kringen, die zich niet vinden kunnen in de algemeene roeping door het Evangelie. Deze menschen, die stijl Gereformeerd willen zijn, en ook wel Gereformeerd zijn, hebben echter iets gemeen met hunne aartsvijanden, de Remonstranten. Tijdens de Dordtsche Synode toch noodzaakten de Remonstranten de Gereformeerden, om zich te bezinnen en uit te spreken over de vraag, of zij met hunne leer van de particuliere voldoening en van de onmacht des menschen wel konden vasthouden aan de algemeene prediking des Evangelies. De Remonstranten hieven toen de moeilijkheid op door eene algemeene verzoening aan te nemen; maar de genoemde richting zocht zich uit de moeilijkheid te redden door de algemeene aanbidding des Evangelies te loochenen. Beiden, volgens Berkhof, lieten zich onder den invloed van het Scholasticisme leiden door hunne rede. En geen van beiden bood eene oplossing van de moeilijkheid; zij ontkenden ieder een der termen van het probleem. Doch de Synode van Dordt hechtte op ondubbelzinnige wijze haar zegel aan de algemeene en welgemeende roeping door het Evangelie. Hoe dat nu echter de Gereformeerde kerken, ná Dordt, deze menschen, al behoorden zij dan ook niet tot de toonge-

vende kringen, rustig kon laten begaan, wordt door Berkhof niet nader verklaard. En evenmin wordt verklaard, hoe deze menschen, niet alleen steil Gereformeerd willen zijn, maar, ook volgens Van Andel, ook Gereformeerd zijn. En nog minder wordt door Prof. Berkhof duidelijk gemaakt, dat dit het punt thans niet is. *Daarom willen wij duidelijkheidshalve nogmaals zeggen, dat de Synode van 1924 heeft beweerd, dat blijkens de Evangelieprediking God ook eene zekere gunst of genade bewijst aan zijne schepselen in het algemeen, namelijk: aan de verworpenen. En nu is het onze vraag: welke genade bewijst God aan de verworpenen, die het Evangelie hooren verkondigen?*

En nu zouden wij in allen ernst den Professor willen bidden, om niet nogmaals dit punt te ontduiken, zooals hij in het vervolg van dit eerste artikel doet. Daarin toch zegt hij, dat ook in de Presbyteriaansche Kerken van Schotland het algemeene aanbod der genade in verband met de leer der particuliere voldoening herhaaldelijk ter sprake kwam. Op zich zelf is het metterdaad niet van belang ontbloom, dat men in die kerken durfde beweren, "dat men ieder de blijde tijding mocht brengen, 'that Christ is dead for him,' schoon men niet mocht zeggen 'that Christ died for him'"; want daarmede wordt bewezen, hoe men zich de kwestie toen stelde. En evenmin is het van geringe beteekenis, dat de mannen, die toen zóó spraken, van onrechtzinnigheid beschuldigd werden. Dat alles getuigt zeer sterk tegen de actie van de Synode van 1924, ook uit een kerkhistorisch oogpunt. Maar dat raakt toch het punt in kwestie niet. Het is ook niet de vraag, Professor, of sommige menschen geen gebruik hebben gemaakt van de leer der uitverkiezing. Neen, maar de Synode heeft gesproken van eene zekere gunst of genade, niet die, welke God bewijst aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, *doch eene andere, eene, die niet zaligmakend is, en die God bewijst aan verworpenen, blijkens de verkondiging van het Evangelie.* Verklaar ons s.v.p. die genade nader.

"In 1822 openbaarde zich de tegenstand tegen het algemeene aanbod der genade in de 'Reformed Church in America,'" zegt Berkhof verder, "en was mede aanleiding tot de Hackensack-Schraalenburgh scheiding. Een Labadistische geest kwam tot uiting in de bewering, dat het heil den niet-uitverkoren niet mocht worden aangeboden. Het Evangelie was alleen bestemd voor de uitverkorenen." Wij laten dit voor het tegenwoordige voor wat het is. Dr. Beets, of Prof. Berkhof zelf, zou o. i. met vrucht de geschiedenis van de Christelijke Gereformeerde Kerken in verband met deze beweging en afscheiding in en van "The Reformed Church in America" kunnen opzien en den volke kond doen. Doch het eigenlijke punt in kwestie, dat ook toen niet ter sprake kwam, is thans voor ons *de hoedanigheid van de genade, welke God, volgens Synodale declaratie, bewijst aan de verworpenen, die de verkondiging van het Evangelie hooren.*

Dat punt is door de "Gemeene Gratie Controvers" naar voren gebracht in de Christelijke Gereformeerde Kerk. En de zaak staat zóó, dat niet wij dat punt naar voren brachten, maar dat de Synode zulks deed. Wij ont-

kennen, dat er eene gemeene gratie bestaat. En wij ont-
kennen natuurlijk ook, dat God eene zekere gunst of ge-
nade bewijst aan zulke verworpenen, die het Evangelie
hooren verkondigen. En de Synode heeft de theorie
eener gemeene gratie in beginsel tot Kerkleer verheven
door hare onbewezene verklaring, dat God, behalve de
zaligmakende genade, die Hij bewijst alleen aan de uit-
verkorenen ten eeuwigen leven, ook nog eene zekere
gunst of genade bewijst aan verworpenen, en dat zulks
blijkt uit de verkondiging van het Evangelie. Dat is het
punt, waarop we ons nader moeten indenken. En nuzagen
we gaarne, dat de Professor zich niet ging verschansen
achter de bewering, dat menschen, die in de geschiedenis
het algemeen en welgemeend aanbod van genade niet ver-
mochten te rijmen met de leer der particuliere voldoe-
ning, niet tot de toongevende kringen behoorden, want
dat heeft met de zaak toch niet uitstaande; *doch dat hij
ons Gods genade jegens verworpenen, die onder de verkon-
diging van het Evangelie verkeerden, nader belijnd ging om-
schrijven.* Please!

H. D.

ZOUDE DAN GOD HET RECHT VERKEEREN? (Job 8:3a)

De Almachtige verkeert het recht niet!
— Job 34:12b.

Nu weet ik schier niet meer waaraan 'k mij vast moet
houden....!!

— Ik stond gelijk een rots, zoo vast, — gelijk ik dacht;
'k Beriep m' op 't woord van God, waarop de Vad'ren
bouwden;

— Waar Kuyper en Calvijn en Bavinck op vertrouwden,
En zie — daar komt de storm — dien niemand had
verwacht.....!

Nu eens wordt ik naar Rechts, dan weer naar Links ge-
trokken!

't Schreeuwt all' verward dooreen: "Hier is de ware
Leer'!"

"Neen, hier!" roept d' ander' weer — wijl hij mij zoekt te
lokken; —

(Ik wist — zoowaar! — geen raad met al die "zwarte
rokken,"

— Vond ik niet in GODS WOORD "Het Middel tot
Verweer!")

Zoo kwam nog onlangs hier zoo'n Man, om ons te "lee-
ren,"

Van "Elders" uit het "veld." Hij kwam (gelijk ons
bleek)

Om (met zijn Echtvriendin) ons — "muiters" te "bekee-
ren";

Hij zei "wij hadden 't mis" — terwijl hij dorst beweren
Dat elk die hem weersprak, "de zaak verkeerd bekeek."

Die Man bleef — met "Juffrouw" — (om niet(?) een dag-
je "werven,"

Opdat hij ons weerhield op onze slinksche paan!

— Gelukte hem dat niet — hij zou 't misschien besterven!
— Wijl hij 't niet aan kon zien dat w' ons aldus "ver-
derven":

Door van den "breeden" weg den "smallen" op te
gaan....!! —

Neen, dan dien gouden tijd, toen hier Zijn-Weleerwaarde
Op 's Heeren dag weer steeds het spreekgestoelt' be-
steeg

En het Gewijde woord ons "naar Gods Eisch!" verklaar-
de; —

Van WEL en WEE ons sprak! Den hater Gods nooit
spaarde!

— Toen niemand ooit een grein "gemeene-gratie"
kreeg....!!

Hoe is die Predikheer zoo plots'ling omgeslagen

Van d' een' — naar d' and'ren kant....? — vraag 'k
thans mijself soms af;

Kan hij den "zwaren kost" der Schrift niet meer ver-
dragen?

(Wij hoorden hem voorheen toch nooit van "maagpijn"
klagen!)

Of — ducht hij (als de rest) de "Classicale-straf"....??

Toen (in zijn besten tijd!) wist hij Gods volk te boeien
Met woorden — naar hun hart! Vanwaar, dat hij
vandaag

"Met allen wind der leer" zijn schuit in 't riet ging
roeien, (Ef. 4:14b)

Door — met het "Kerk-Gerecht"(?) de Schrift te gaan
verknoeien....?!

— Ziedaar — de tot-vandaag-onopgeloste vraag! —

"Verzet de bakens naar 't getij!" — zei vaak m'n Grootje;
En 't Oudje meende 't goed! Doch — past dat woord
ook hier....?!

Die blind is stemme 't toe! Ons neemt men niet "in
't ootje"!

— Wat ik hiermee bedoel?: Ons legt men met geen
strootje

Op onzen rug terneer — 'n Classis ten "pleizier"....!!
B. A. HENDRIKSEN.

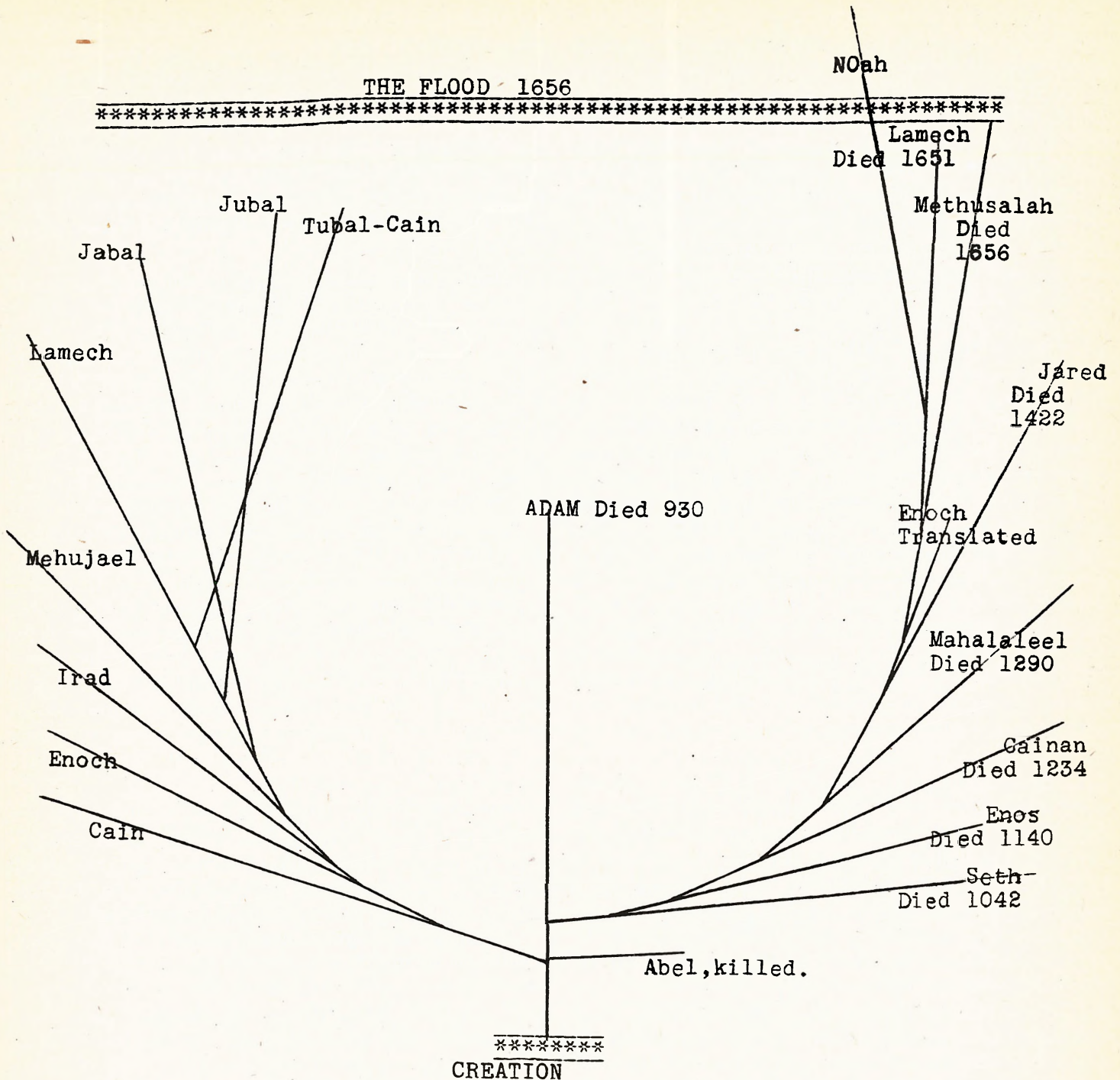
NOTICE, PLEASE!

If you have any duplicate or extra copies of the
December number of "The Standard Bearer" please
send them to the Manager

J. H. VANDER VENNEN,
858 Kalamazoo Ave., S. E., Grand Rapids, Mich.

Your co-operation will be appreciated.

THE FLOOD 1656

FEW THAT IS EIGHT

In the diagram above we attempted to visualize before our readers the development of the human race in the period before the deluge. Various matters of great significance and deep interest to us are thus easily brought to our attention. The narrative of Scripture regarding this period is, indeed, very brief. After the events that concentrate around creation and the fall of man are related, only a few chapters are devoted to the history of the first world, including even the flood. Yet, gathering all the data offered in the Bible about this early period and studying them somewhat closely, we soon discover that all the elements necessary to give us a clear understanding of that time from the viewpoint of the development of God's covenant, are present in the

narrative. With our eye on the diagram let us briefly review these matters.

The first fact that draws our attention is the immediate and very sharp division of the race into children of light and children of darkness. According to God's counsel Adam is the bearer of two peoples, the elect and the reprobate, the righteous and the unrighteous, the seed of the woman and the seed of the serpent, the sons of God and the children of men. Sin and grace are the means to realize this separation of the race. And after the fall and the announcement of redemption and grace in Paradise, the separation does not tarry but is immediately realized, first in the antithesis between Cain and Abel, and after the latter is killed between the race of the former and that of Seth.

In the second place it is evident that God also before the flood establishes His covenant in the line of continued generations. Directly and explicitly this was as yet not revealed, though in the first promise, predicting a two-fold seed, the seed of the woman and the seed of the serpent, this plan was vaguely suggested. More clearly this truth is revealed in the days of Noah, when God establishes His covenant of grace with him and his sons for an everlasting covenant. But definitely and clearly it is not announced till the time of Abraham, when with him and his seed God establishes His covenant in the words of Gen. 17:7, rightly quoted in our baptism-form: "I will establish my covenant between me and thee and thy seed after thee in their generations for an everlasting covenant, to be a God unto thee and to thy seed after thee." But although this historic fact is never verbally and definitely revealed until the time of the father of believers, this does not alter the fact, that from the earliest times, even in the predeluvian period God caused His covenant to run in the line of continued generations. It is this fact, so plainly revealed throughout the Word of God that constitutes the Scriptural basis for infant baptism in the new dispensation as well as for circumcision in the days of the Old Testament. God gathers His Church throughout the ages. He wills that His people shall be separate from the world that is in darkness and shall be bearers of His grace over against the children of unrighteousness in the midst of the world. His grace selects a certain race, certain generations, which are in the outward sense the generations of His people, the sons of God, Israel according to the flesh. They are in an outward and historic sense His covenant-people, separated unto Him. And they must bear the sign and seal of that covenant, the sign of circumcision in the old and that of baptism in the new dispensation. It is, therefore, not a supposed regeneration that constitutes the basis of infant-baptism. The supposition, that all the children of the covenant in the outward sense, according to the flesh, are also true covenant-children according to the promise not only is without any support in the Word of God, but is contradicted throughout. Later, in connection with the covenant as it was established with Noah and Abraham, we shall have abundant occasion to call attention to this patent fact. It is sufficient now to remark that also from a study of the period before the flood, it is very plain that the Word of God would have us understand that not all the children according to the flesh are also children of the promise. On any other basis it would be quite difficult to account for the fact that the children of God and those of men intermingled and that at the time of the deluge only few that is eight persons were saved in the ark. The doctrine and maintenance of a supposed regeneration, which would have us proceed from the supposition that all the children of believers are spiritual covenant-children is dangerous, because it leads to an external Christendom, deceives those that have no spiritual part with Jerusalem's inheritance into thinking that they are true members of the church, and prepares the church for rush-

ing headlong into the world, as it is this very day. These facts, then, that God on the one hand establishes His covenant in the line of continued generations; yet on the other hand does not include all the children of the flesh in the generations of His people under the promise of that covenant, are very evident from the history of the race before the flood. In the generations of Seth are the spiritual children of God in distinction from the line of Cain; yet all the children of Seth are by no means children of the promise.

Thirdly, a glance at the diagram above will convince us of the fact that in that early period, when as yet there was no written revelation, oral tradition must have been very strong and trustworthy, sufficiently so, indeed, to take the place of the written word of God. Consider, that Adam lived nine hundred and thirty years and Lamech, the father of Noah, was born in the year 874 after creation, so that Adam's life extended into that of Noah's father for a period of almost sixty years; and that our first father could tell the history of Paradise in the state of righteousness, the fall and the results of it directly to the father of him that was to be heir of the second world, and the significance of this oral tradition in that early period will be felt immediately. Comparing this to the times of the new dispensation it would mean, that the tradition of Christ could have been carried orally at second hand into the times of the Reformation, and that in our own age we would receive that same tradition at third hand! Oral tradition therefore, was very strong in the predeluvian times, and was well capable to take the place of written revelation.

But what, in the fourth place, especially draws our attention, is the fact that so few, that is, only eight persons were saved in the ark. At first sight, this small number is astounding, indeed, especially if we will consider the longevity of the predeluvian patriarchs.

Under normal circumstances there must have been a veritable multitude of the children of Seth living when the flood came and destroyed the first world. Just consider again the diagram as presented above this essay. We find that Seth was born in the year 130 after creation. And when he was one hundred and five years old Enos was born unto him. After the birth of Enos, Seth still lived eight hundred and seven years during which time sons and daughters were born unto him. He died, nine hundred and twelve years old, in the year 1042 after creation. Now, if we take all these facts into consideration, and remember, too, that the longevity of the prediluvian race extended throughout the period until the flood, it is easy to see, that under normal circumstances there must have been children of the first generation born from Seth that were still living at the time of the deluge. Apply these same figures to the patriarchs after Seth, to Enos and Cainan, Mahalaleel and Jared, Methusalah and Lamech, consider that all these men begat sons and daughters, these in turn had their children and their children's children, and remember that the average length of life at that time was from seven hundred to more than

nine hundred years, and it is evident that there must have been thousands and millions of the children of Seth still living at the time of the flood, some of them of the second and third generations. How, then, is it to be explained that there were only eight in the ark? This is a significant question, all the more interesting and significant because history surely repeats itself and one period of history is, according to Scripture, typical of another. The days of Noah immediately before the flood are typical of and shall repeat themselves in the days preceding the coming of the Son of Man. In that first world there were only few that were righteous when the flood came; at the coming of the Son of Man we must expect no different conditions. Then, in the days of Noah and his family there were certain historical factors that naturally were conducive to create the ultimate situation; and thus there will be and already are operative in our own time similar causes and circumstances, that will bring on the situation of the last hour as pictured by the Lord in His Word. What were some of these factors in the period before the flood?

In the first place there must be mentioned in this connection the movement of amalgamation of the children of Seth and those of Cain. In modern terms we would say, that there was a gradually growing spirit of worldly-mindedness that took possession of the generations of the people of God in the line of the descendants of Seth. Scripture indicates this spirit of worldly-mindedness and amalgamation in Gen. 6:1, 2: "And it came to pass when men began to multiply on the face of the ground and daughters were born unto them, that the sons of God saw the daughters of men that they were fair; and they took them wives of all that they chose". Three different interpretations there are offered us of this remarkable passage. The first of these explains that we must understand the phrase "sons of God" as having reference to men of higher rank and social standing, while "daughters of men" must be understood as referring to people of a lower social class. The text in that case would mean that people of various social levels began to intermingle by marriage and otherwise. This interpretation is now quite generally discarded as unscriptural and not warranted by the meaning of the terms. The second view of this passage holds that "sons of God" must be taken as referring to angels while "daughters of men" refers simply to human females. The meaning in that case would be that in the period before the flood angels descended from heaven to have intercourse with human beings and that the result of this intercourse was the wicked generations of mighty giants of which Scripture speaks in the same context. It will, however, be easily seen that also this interpretation must be regarded as untenable in the light of Scripture and as a matter of plain fact. It is true that the phrase "sons of God" may refer to angels. But of these sons of God we are told that they sought and had intercourse with the daughters of men, a statement which quite eliminates the thoughts of angels in this connection. Literally the text informs us

that the sons of God took them wives of all that they chose, an expression which plainly refers to the relation of matrimony. And if the very fact that angels are spirits would not be sufficient to rule out the thought of angels in this passage, the Lord assures us that angels do not marry neither are given in marriage. Besides vs. 4 of the same chapter tells us that the daughters of men bare children unto the sons of God. Even, therefore, if the possibility could be granted that angels should enter into some sort of matrimonial relation with human beings, it is quite out of the question to also grant the possibility of the reproduction of the human race through such covenanting of angels with the daughters of men. True, Scripture tells us, Gen. 6:4: "There were giants in the earth in those days; and also after that when the sons of God came in unto the daughters of men, and bare children unto them, the same became mighty men which were of old, men of renown". But in the first place it may be remarked that these giants were not a special race of strange, inhuman beings at all, but mere men, though mighty. And in the second place the text does not give us any reason to infer that these giants were merely the offspring of the sons of God and the daughters of men, but on the contrary, it gives us to understand that these giants were in the earth before the intermarriage of which the chapter speaks. And, therefore, we may conclude that also this interpretation may safely be eliminated as contrary to the text and to the teaching of the Word of God in general. There remains the most natural interpretation of the words, namely that which explains the phrase "sons of God" as referring to the Sethites, the generations of the children of God's people, while "daughters of men" signifies the descendants of Cain. It is not necessary to quote Scripture in order to prove that the term "sons of God" is indeed employed in Scripture, not only in the N. T. but also in the Old, to refer to the people of God in the world, and also to the generations of the children of God's people from a mere outward point of view. Deut. 32:5; Ps. 73: 15. Neither is it strange to think that even at that early period the generations of the sons of Seth were known as the children of God. As early as in the days of Enos they had begun to call upon the Name of the Lord, something which evidently refers to the fact that in his days the Sethites publicly and unitedly confessed the name of the Lord their God in the midst of the world, and worshipped Jehovah. Thus understood the passage in Gen. 6:1, 2 simply refers to the intermarriage of the Sethites with the Cainites and to all the intermingling of the two races that is naturally presupposed by and follows from such intermarriages. This is also at least suggested by the words of the Lord Jesus, when He compares the days before the flood with the days that shall precede His coming. Says He: "For as in those days which were before the flood they were eating and drinking, marrying and giving in marriage, until the day that Noah entered into the ark, and they knew not until the flood came and took them all away; so shall be the coming of the Son

of Man", Matth. 24: 38, 39. These words rather suggest that in the days before the flood people intermarried without regard to their relation to Jehovah. As it is in the text: "they took them wives of all that they chose".

We may notice too, that according to the text, the initiative in this general amalgamation was taken by the Sethites. It was the sons of God that took them wives of all that they chose. It is easy to infer that this amalgamation was begun at least as early as in the days of Jabal, Jubal and Tubal-Cain. Neither is it, in the light of modern times, at all difficult to conjecture what attracted the children of Seth in the generations of Cain. Lust of the flesh and worldly desires inspired them, as is expressed in the text by saying that the sons of God saw that the daughters of men were fair. Outward, worldly beauty was the only factor that entered into their consideration as they selected for themselves their wives. Besides, they must have been attracted by the great achievements of the Cainites along various lines of development. What a marvelous display of power and genius! How these Cainites developed in art and science and industry, what a wealth they possessed, what modern conveniences and pleasures they enjoyed! How much good they did for the human race, for the uplift of human life in general and for the betterment of the world! No, I do not suppose that the term "common grace" had as yet been invented to blindfold the people of God, and make them believe that God also loves the workers of iniquity as long as they are in this world, and that the totally corrupt man performs works that are pleasing in the sight of God. But one can easily imagine that somewhat the same arguments were employed that are used now-a-days to rush the people of God headlong into the world and to obliterate the line of demarcation between light and darkness. How could all such remarkable, useful and beautiful things for the uplift of humanity be out of the devil? Who would condemn the harps and organs of Jubal and who would not appreciate the useful implements invented by the wonderful Tubal-Cain? Surely, there was no denial of the fact that all these things were good and for the benefit of society in general. And if these things were good, and surely could not all be attributed to the work of the Serpent, how could any one have the sad courage to maintain that all the thoughts and imaginations of a natural man's heart were at all times only evil? Surely, only extremists, that refuse to acknowledge that they have been led to extremes by their own narrow-minded philosophy, could possibly assume and maintain such a position. It might perhaps be true, that these people were totally depraved, but there must be some difference between total depravity and absolute depravity. A man that is absolutely depraved is not able to do any good, but if a person is only totally depraved he is still able to perform much good. At any rate it could not be denied, that these Cainites did much good for humanity, more than the Sethites. One can imagine from our own day that the sons of God argued somewhat in this fash-

ion. And in some such way soothing their own conscience, and attempting to justify their desired position, they took the daughters of men that were fair, and went eating and drinking with the Cainites (surely, the natural man can eat and drink) and enjoyed the pleasures and all the modern conveniences invented by the children of men. Their fair wives took them to Jabal's banquets, and to Jubal's operas. And thus it is plain that the arguments advanced cannot have differed materially from those that are employed nowadays to justify amalgamation with the wicked world. Thus it is easily understood that many of the children of Seth, living at the time of the flood, perished with the deluge.

Neither must we forget that there were undoubtedly fierce persecutions at the time. True, we have but few indications of this in the Word of God, but it could not have been different. The first instance of it we have in the very dawn of history, when Cain kills his brother Abel because he is righteous while he, himself, is evil. And if we gather all the data of the Word of God about the time of Enoch who was translated there can be little doubt that also his day was a time of persecution. He was a contemporary of Lamech, the terrible, who sang before his wives: "Hear my voice, ye wives of Lamech, hearken unto my speech; for I have slain a man to my wounding; and a young man to my hurt. If Cain shall be avenged sevenfold, truly Lamech seventy and sevenfold." Gen. 4:23-24. We read of him: "By faith Enoch was translated that he should not see death; and he was not found because God had translated him; for before his translation he had this testimony that he pleased God." Heb. 11:5. The expression "he was translated that he should not see death" suggests at least that violent death also threatened him, for he was but three hundred and sixty-five years old at the time. And the words: "and he was not found" suggest that they looked for him and that he also suffered persecution. Besides, how could it be different? If from the days of Enos the Sethites began to call upon the name of the Lord, what else was to be expected in the light of all subsequent history than that they would be persecuted and killed as martyrs for the name of their God? And this persecution naturally had a twofold effect. It caused many of the children of God to perish before the flood. And many more, driven by fear on the one hand and attracted by the beauty of the world on the other were unfaithful and, forsaking the generations of God's children, mixed with the wicked generations of Cain. Thus it always is. And thus will also be the days before the coming of the Son of Man. People shall love the world and the things of the world they shall seek. Many shall be attracted by the things of this present time. They shall forsake the Lord their God even though it be under a vain show of godliness. The faithful shall be few, that openly call upon the name of the Lord and condemn all that is of the world and not of the Father. Being friends of the world people shall become enemies of the truth. And false teachers shall make merchandise of the church. The

faithful shall suffer persecution and when finally the day of the Lord is there, the faithful people of God shall be few in the midst of the world. All the more urgent reason why we should not listen when professors of religion build up theories of a common grace that lead us naturally headlong into a world that is in darkness.

H. H.

AAN DE VERBONDSGEDACHTE ONTWEND

Dr. Kuyper heeft in een van zijne vroegere werken zeer terecht de opmerking gemaakt, dat de Christenheid zijner dagen ontwend was aan de verbondsgedachte. Men leefde niet bewust en willens uit de idee van verbondsgemeenschap met God. Wel werd er gehandeld over allerlei godsdienstige begrippen, maar eene afgeronde beschouwing rakende de diepste verhouding van God en het volk Gods ontbrak veelszins. De eigenlijke verbondsgedachte werd niet gekend. Daarom ging het, als in de dagen van Hoséa: Gods volk was uitgeroeid, omdat het zonder kennis was, zonder ware verbondskennis. Die kennis werd zelfs op onderscheidene wijzen verworpen. De Kerk vergat de wet haars Gods, en tengevolge daarvan waren hare kinderen van den HEERE vergeten. En de zake van den Zone Gods vond geen rechte behartiging.

Daarin heeft Kuyper toen getracht verandering ten goede te brengen. Hij is begonnen met te handelen van de verbonden. Allereerst heeft hij het Gereformeerde volk van Nederland weer in contact gesteld met de Reformatoren van de zestiende eeuw. Door hem is er op gewezen, dat de opstellers van onze Belijdenisschriften en Formulieren verbondsmannen waren. Zeer bijzonder kan zulks worden gezegd van Olevianus en Ursinus, de bekende opstellers van onzen Catechismus. En dezen stonden weer in de nauwste betrekking met de Zurichers, de voorloepers van de verbonds-theologen in engeren zin, inzooverre bij hen het verbond de heerschende idee werd voor de praktijk van het Christelijke leven. Dat dit van invloed is geweest op de samenstelling van het leerboek onzer vaders, lijdt geen twijfel. Formeel ruimt de Heidelbergse geen groote plaats in aan het verbondsbegrip; maar practisch is zijn onderwijs geheel van die idee doortrokken. En wij putten onze verbondsbeschouwing ongetwijfeld nog altijd grootendeels uit den Catechismus.

In ons Doopsformulier vinden we de verbondsgedachte evenwel nog schooner ontwikkeld. Volgens dit hebben de geloovigen met hunne kinderen, schoon zij in zonden ontvangen en geboren, en daarom kinderen des toorns zijn, uit genade een eeuwig verbond met God. Weshalve ze dan ook behooren gedoopt te wezen. En daarom ook hebben ze gemeenschap met den Drieëenigen God, zijn zij geroepen tot een nieuwe gehoorzaamheid, mogen ze tegen de zonde, den duivel en diens gansche rijk strijden en overwinnen, en den God des verbonds loven en prijzen tot in eeuwigheid. Dat zijn inderdaad kostelijke verbondsgedachten. Vooral als wij het begrip verbond hier opvatten in reëlen zin. Sommigen hebben daarvan niet willen weten. Maccovius en anderen gaan

van de gedachte uit, dat het verbond tusschen God en mensch geen eigenlijk, maar een zoogenaamd gelijkvormig verbond is; een soort verdrag, waardoor God aan den mensch iets belooft, en ook iets van hem bedingt, b.v.: leven en gehoorzaamheid. Na den val heeft God dan datzelfde verbond herhaald, om ons onze plicht te leeren, tot gehoorzaamheid te vermanen, enz. Natuurlijk, bij die beschouwing, welke vrij algemeen is, verliest men feitelijk het verbond. De verbondsgedachte drukt dan niet eigenlijk de relatie uit tusschen God en mensch, maar slechts vergelijkenderwijze. Het verbond, waarvan ons Formulier spreekt, is dan niet reëel, maar slechts incidentiëel; niet oorspronkelijk, doch bijkomstig. Feitelijk is dan alles schijn, en geene aanbiddelijke realiteit. Die voorstelling biedt geene bevrediging, en zij is o. i. ook geenszins in overeenstemming met de doorlopende spreekwijze van Formulier en Confessie.

Veel liever zeggen wij dan ook met Dr. B. Wielenga, "Ons Doopsformulier," bl. 64, dat het verbond geen schijn is, maar aanbiddelijke realiteit; geen zwakke nabootsing van een menscheijk verbond, doch het echte en oorspronkelijke verbond, dat reeds in Gods eeuwig raadsbesluit wortelt; de hoogste werkelijkheid en waarheid, die voor alle menscheijk doen het volmaakte voorbeeld is. Dat komt o. i. ook overeen met de ervaring, en verklaart het feit, dat het schepsel Gods, vooral het menschenkind, zijn leven formeel steeds inricht naar de idee van Gods verbond. Het verbond der genade is dan naar zijn wezen vriendschap tusschen God en mensch. En de geloovige draagt dan in den doop het merk- en veldteeken, zooals onze Belijdenis zich uitdrukt, van Koning Jezus. Hij strijdt voor de zake van den Zone Gods. In 't strijdperk van dit leven is hij van Gods partij; en zulks bovenal, omdat hij is Gods vriend en bondgenoot.

Die eigenlijke wortelidee van vriendschap is echter formeel en confessioneel nog altijd niet sterk ontwikkeld. De "Westminster Confession of Faith," die overigs wel sterker dan de meeste andere Gereformeerde Confessies op de verbondsgedachte alszoodanig ingaat, volgt eene eenigszins andere lijn. In chapter VII, 1-4 heet het: "The distance between God and the creature is so great that although reasonable creatures do owe obedience unto Him as their Creator, yet they could never have any fruition of Him as their blessedness and reward, but by some voluntary condescension on God's part, which He hath been pleased to express by the way of covenant. The first covenant made with man was a covenant of works, wherein life was promised to Adam, and in him to his posterity, upon condition of perfect and personal obedience. Man by his fall having made himself incapable of life by that covenant, the Lord was pleased to make a second, commonly called the covenant of grace: wherein He freely offered unto sinners life and salvation by Jesus Christ, requiring of them faith in Him that they may be saved, and promising to give unto all those that are ordained unto life his Holy Spirit, to make them willing and able to believe. This covenant of grace is frequently set forth in the Scripture by the name of a testament, in

reference to the death of Jesus Christ, the testator, and to the everlasting inheritance, with all things belonging to it bequeathed." Rakende de eigenlijke verbondsidee liggen hier duidelijk twee gedachten dooreengestrengeld. De eerste volzin omschrijft ons het verbond als middel van gemeenschap tusschen God en mensch. De verbondsgedachte is dan identisch met de religieuze idee. Het volgende doet ons het verbond kennen als middel tot 's menschen hoogste geluk en zaligheid. Het werkverbond dient ter verkrijging van iets, dat de mensch in het paradijs nog niet bezat, althans nog niet onveranderlijk bezat; en het genadeverbond is middel tot 's menschen verlossing en zaligheid. Bij deze beschouwing wordt het reële karakter van het verbond feitelijk ook prijsgegeven. Eigenlijk is het verbond dan een soort voorwaardelijke belofte.

Deze voorstelling wordt ook gegeven door de "Shorter Catechism." Op de twaalfde vraag wordt geantwoord: "When God had created man, He entered into a covenant with him upon condition of perfect obedience, forbidding him to eat of the tree of knowledge of good and evil, upon pain of death"; en op de twintigste vraag, handelende van het genadeverbond: "God having out of mere good pleasure, from all eternity elected some to everlasting life, did enter into a covenant of grace, to deliver them out of the estate of sin and misery, and to bring them into an estate of salvation by a Redeemer." Ook hier wordt het verbond opgevat als middel tot 's menschen hoogste geluk en ter verwezenlijking van de verkiezing. Bij deze beschouwing verschilt het verbond niet sterk van het proefgebed.

"The Irish Articles of Religion," 1615, spreken eveneens van het verbond als van eene voorwaardelijke belofte Gods; terwijl "De Walchersche Artikelen," 1693, in Nederland, de leer der verbonden aanwenden ter verklaring van onze verdorvenheid in Adam en van onze verlossing in Christus. Naar deze laatste voorstelling drukt de verbondsgedachte uit de relatie tusschen ons en Adam en tusschen Christus en ons, en niet allereerst en fundamenteel de verhouding en de gemeenschap van God en zijn schepsel, den mensch.

Deze onderscheidene zienswijzen vinden wij ook bij mannen, als: Hellenbroek, T. Bos en M. J. Bosma.

A. Hellenbroek, "Voorbeeld der Goddelijke Waarheden," bl. 44, antwoordt op de vraag, wat het genadeverbond is: "Het genadeverbond is die weg, langs welken God door Christus het eigendom wordt van den zondaar, en hij het eigendom Gods."

T. Bos geeft op bl. 21 van zijn "Genadeverbond en Bondzegelen" eene gelijkkluidende definitie.

M. J. Bosma, "Exposition of Reformed Doctrine," pages 91 en 111, laat zich betreffende het verbond aldus uit:

"What was the covenant of works?

"A covenant is an agreement. The covenant of works was an agreement between God and Adam, wherein God promised eternal life to Adam and all his posterity upon condition of perfect obedience to the probationary com-

mand not to eat of the tree of knowledge of good and evil, God threatening that Adam would die in case he broke this command. The elements of this covenant, therefore, were:

"1. A condition expressed: perfect obedience.

"2. A promise implied: eternal life.

"3. A penalty threatened: death.

"What is the covenant of grace?

"It is the gracious agreement between God and his people, whereby God promises them complete salvation in the way of faith, and they accept in faith."

Hier is het verbond kennelijk oneigenlijk, middel tot des menschen hoogste geluk, en ter verlossing en zaligheid, en ongeveer identisch met het proefgebed, en met een soort van voorwaardelijke belofte. Deze voorstelling is naar onze overtuiging eene afwijking van de oorspronkelijke beschouwing der Zurichers, en past ook niet volkomen bij de taal van onzen Catechismus, van ons Doopsformulier en de Nederlandsche Belijdenis. Zij is ontstaan onder Engelschen invloed, ná de opstelling van "The Westminster Confession of Faith," 1648.

Bij Kuyper, Bavinck, Wielenga, Vos, en anderen, vinden wij soms dan ook een andere beschouwing.

Soms stellen zij, zie Bavinck: "Geref. Dogm.," bl. 611-614; en Kuyper: "Dictaten Dogm.," Loc. de foedere, bl. 69; evenals "The Westminster Confession of Faith," de verbondsgedachte op ééne lijn met de idee van godsdienst. "De verbondsidee is niet iets, dat bij de religie bij komt, maar ze is daarmee identisch. Het is de religieuze idee," Ook bij B. Wielenga en anderen vinden we de gedachte, dat het verbond is het wezen der religie.

Doch bij Vos en Kuyper en anderen vinden wij ook herhaaldelijk de gedachte, dat het wezen des verbonds schuilt in vriendschap. In zijn "Compendium van de Systematische Theologie," zegt Vos: "Vriendschap is 't wezen der verbondsverhouding." En Kuyper zegt in zijn "Dictaten Dogmatiek," dat het verbond naar zijn wezen is eene alliantie tusschen God en mensch tegen elke feitelijke en mogelijke vijandige macht. En de verbondsluiting is volgens hem, "Gemeene Gratie," I, 287, eene daad van vriendschap. Of nu echter de eigenlijke verbondsidee moet gezocht worden in de vriendschap, waaruit de alliantie opkomt, dan wel in de alliantie, waarin zich de vriendschap tegenover den gemeenschappelijke vijand toespitst, is bij hem minder duidelijk. Ook werkt Kuyper zijne verbondsgedachte niet strikt theologisch uit.

Soortgelijke gedachten vindt men tegenwoordig bij schier alle Gereformeerde schrijvers van naam.

Blijkens dit overzicht heeft men historisch het verbond naar zijn idee opgevat als:

a. middel tot 's menschen hoogste geluk, verlossing en zaligheid;

b. wezenlijk identisch met de religie, en —

c. alliantie uit vriendschap.

Vragen we thans, hoe men tot deze drievoudige zienswijze is gekomen.

O. i. op de volgende wijze:

Na de breuk met Rome drong vooral het Anabaptisme tot het zoeken van een bijbelschen grond voor den kinderdoop. Dit leidde tot klaarder inzicht in den samenhang der geslachten. Alle menschen hebben gemeenschap van Adams schuld. Naar dezelfde manier, schoon in beperkter kring, is er ook gemeenschap aan de gerechtigheid en het leven in Christus. Men ging Adam en Christus meer beschouwen als onze vertegenwoordigers dan als bondgenooten Gods. De term verbondshoofd werd op beiden toegepast. En in onze verhouding tot het hoofd des verbonds zag men de eigenlijke verbondsrelatie. Zodoende, kon men wel de algemeene verdorvenheid der menschenkinderen verklaren, alsmede het onafbrokene van Gods genadewerking in de geslachten. en had men dus ook een grond voor den kinderdoop; maar voor de eigenlijke verbondsidee werd daardoor min of meer het oog gesloten.

Schier ongemerkt ging men het verbond verwarren met het proefgebod. En verder merkte men vrij algemeen het verbond aan als eene voorwaardelijke belofte van leven, als een middel dus ter verkrijging van 's menschen hoogste geluk en zaligheid. Ziende, dat Adam het leven reeds bezat, en het derhalve voor zichzelf, noch voor zijn geslacht had te verwerven, iets, wat ook op zichzelf reeds eene onmogelijkheid zou geweest zijn, is men toen Gods belofte gaan betrekken op het onveranderlijke leven der eeuwige heerlijkheid. Het verbond zou moeten dienen ter verkrijging van de hoogste en onveranderlijke eeuwige zaligheid. De belofte, voorwaarde en bedreiging bleven.

Op de vraag echter, waarom Adam dan toch wel schuldig werd, als hij dat hoogere leven niet voor zich begeerde, kon men slechts antwoorden, dat zulks Adams plicht was jegens God. Omdat God wilde, dat Adam het onveranderlijk leven der hoogste zaligheid zou deelachtig worden, daarom moest deze het, om Gods wil, voor zichzelf en zijn geslacht begeeren. Bij zulk eene beschouwing is het verbond derhalve oneigenlijk, een vorm van inkleeding, geen realiteit, en dient slechts ter aanduiding van 's menschen plicht jegens God. Heel deze voorstelling laat iemand onbevredigd, omdat zij feitelijk uitgaat van de valsche veronderstelling, dat de fundamentele relatie tusschen God en mensch vrijwel identisch is met de verhouding van heer en knecht onder de menschen. Men gaat uit van een soort tweeheid, en gevoelt dan natuurlijkerwijze behoefte aan een soort overeenkomst, aan een verbond, met voorwaarden, beloften en bedreigingen. Gods verbond wordt dan eene flauwe nabootsing van een menschelijk verbond. Strikt genomen, heeft men daarmede Gods verbond vernietigd, en God en mensch, min of meer als gelijken, naast elkander geplaatst. Op die lijn van gedachten liggen de voetangels en klemmen van het Pelagianisme.

Zij, die dat gevoelden, zijn dan ook eenen anderen weg ingeslagen. Zij zochten *wel iets* reëls in Gods verbond. Volgens hen is het verbond in geheel eenigen zin het middel van gemeenschap tusschen Schepper en schepsel. God zou in zijne oneindige hoogheid niet door den

mensch te genieten zijn, behalve in den weg of door middel van het verbond. Godsdienst is slechts mogelijk, zoo God Zich tot den mensch nederbuigt en dezen tot Hem zelve opheft. Daaruit is dan ook te verklaren de schepping van den mensch naar Gods beeld. Het verbond is dan identisch met religie. Religie is gemeenschap met God, en de hoogste gemeenschap der religie is verbondsgemeenschap. Het verbond is het wezen der religie.

Daarmede was men natuurlijk een aanmerkelijke schrede vooruitgekomen. Want hiermede was gezegd, dat niet onze verhouding tot Adam, of Christus, de eigenlijke verbondsrelatie is; maar dat deze identisch is met de betrekking, waarin wij door Adam, of Christus, staan tot God. Het verbond duidt op onze gemeenschap met God. Het is derhalve niet allereerst de vraag, wat het verbondshoofd, Adam of Christus, doet voor degenen, die in hem begrepen zijn, maar wat hij is en doet in zijne relatie tot God. Hij heeft alszoodanig niet allereerst ons het leven te verdienen; doch Gods verbond te betrachten. Hij is Gods knecht en bondgenoot. Hij moet God dienen; doch ongedwongen, naar eigen vrije keuze, gelijk een vriend. Onze geestelijke zedelijke vertegenwoordiger is Gods knecht, Gods kind, Gods vriend en bondgenoot. Dus is religie gemeenschap, verbondsgemeenschap, vriendschap.

Dit is, zoover wij kunnen nagaan, in dogma-historischen zin, de lijn geweest, waarlangs de verbondsgedachte zich heeft ontwikkeld.

Hierbij nu moet aanstonds drieërlei worden opgemerkt:

- a. Er bestaat in de kerken geen klaarheid van inzicht in betrekking tot de eigenlijke verbondsidee. Ook is er geenszins eenstemmigheid. Feitelijk gaat men van allerlei begrippen uit. Dat reeds kweekte verwarring. Doch erger is, dat de meesten, zij het dan ook slechts halfbewust, het verbond identisch achten met een soort voorwaardelijke belofte, een middel ter verkrijging van de eeuwige onveranderlijke zaligheid. En dit geschiedt zeer dikwijls op eene wijze, die onwillekeurig doet denken aan verkapt Pelagianisme en Arminiaansche vermommings. Terwijl daarmede dan weer allernauwst verbonden zijn onze vele kwesties betreffende den doop, speciaal den doop der kinderen. Daarom moeten wij ons vooral daar straks nader op indenken.
- b. Er bestaat, strikt genomen, geen eigenlijk Gereformeerd verbondsdogma. Wel gaat het Gereformeerd onderwijs practisch van eene verbondsgedachte uit; doch die gedachte is niet geformuleerd vastgelegd in de Confessies. Tot op zekere hoogte zijn de Gereformeerde verbondsgedachten opinies van private personen. En deze private opinies raken meestal ondergeschikte punten. De eigenlijke verbondsidee is nog maar zeer weinig ingedacht.
- c. Inzoooverre zekere personen zich wel op de eigen-

lijke verbondsgedachte alszoodanig hebben ingedachte ontwend zijn, als wel, dat de eigenlijke de verbondsidee identisch is met de hoogste gemeenschap der vriendschap tusschen Schepper en schepsel, zijn zij daarin toch minder theologisch te werk gegaan. Zij hebben over het algemeen de zaak bezien uit het oogpunt des menschen, en minder van de zijde Gods. Ook hebben ze steeds sterk gerekend met betrekkelijk bijkomstige dingen; maar slechts heel weinig de verbondsidee trachten af te leiden uit God. In 't kort, er is nog maar weinig zuiver theologisch werk verricht. Zóó bezien, zou men dan ook kunnen zeggen, dat de Gereformeerden niet zoozeer aan de verbondsgedachte ontwend zijn, als wel, dat de eigenlijke verbondsidee hun nog altijd grootendeels onbekend is, en zij juist daarom ook practisch niet ten volle bewust en geheel zuiver uit die gedachte kunnen leven.

En daarom is het onze taak allereerst de eigenlijke verbondsgedachte theologisch naar voren te brengen. Zoolang zulks niet geschiedt, loopt men altoos gevaar, om het verbond onzes Gods als iets bijkomstigs te beschouwen, en niet aan te merken als volle eeuwige goddelijke realiteit. Wij moeten leeren inzien, dat het verbond Godes is, bij God behoort, en dat wij in het verbond Gods worden opgenomen uit vriendschap. Het is God, die ons zijne vriendschap biedt. Wij worden uit genade verwaardigd, om Gods liefdeleven na te leven in ons eigen leven. En dat naléven van Gods eigen verbondsleven is ons verbondsleven. Daarin bereiken wij onzerzijds dan natuurlijk ook wel onze hoogste en eeuwige zaligheid; maar dat maakt het verbond nog geen middel ter verkrijging van onze verlossing en verheerlijking. Het verbond is de van God gewilde relatie en gemeenschap, waarin Hij Zichzelf plaatst tot den mensch en den mensch tot Hem Zelfen. En aan de verwerkelijking van die gedachte stelt Hij alle dingen dienstbaar. De verbondsrelatie beheerscht alle andere verhoudingen. Dus is het verbond volle eeuwige goddelijke realiteit.

Geheel identisch met de religieuze idee is de verbondsgedachte derhalve niet, evenmin als zij zulks is met de idee van 's menschen hoogste geluk en zaligheid. Niet 's menschen geluk en heerlijkheid is het hoofddoel, waartoe het verbond als middel zou moeten dienen; maar de verbondsgemeenschap is het hoogtepunt, waartoe de mensch geraakt in den staat der heerlijkheid. En zoo bereikt ook de religie in diezelfde verbondsgemeenschap haar hoogtepunt. In zekeren zin kunnen we ons ook wel religieuze gemeenschap denken, afgedacht van de allerhoogste gemeenschap der vriendschap. De mensch is geschapen naar Gods beeld, en kan daardoor geraken tot actieve religieuze gemeenschap met zijnen Schepper; maar als zijn Maker hem verheft tot vriend en bondgenoot, dan vindt zijne religie in die verbondsgemeenschap haar hoogtepunt. Dan snoert de band van liefde en vriendschap Schepper en schepsel, Heer en knecht, als vrienden samen. Dan laat God door den band des ver-

bonds zijn eigen absoluut verbondsleven, dat Hij Zelf als Drieëinig Verbonds-God leeft, natrillen in het creatuurlijke leven van den mensch, zijn vriend en bondgenoot. En door de trekking van dien band weerkaatst de mensch in zijn eigen leven niet slechts *iets* van het leven Gods, maar dan vertoont hij het hoogste *liefdeleven* van den God des verbonds. Dus is de mensch in zijne verhevenste gemeenschap met den Eeuwige vriend Gods. Dat is o. i. de grondgedachte van Gods openbaring. Het verbond doet God en mensch als vrienden samenwonen. In dat, in eeuwige vriendschap, samenwonen komt de verbondsgedachte ten volle tot haar recht. Daarom zag Johannes dan ook in zijn verrukkelijk visioen van het rijk der heerlijkheid de tabernakel Gods bij de menschen.

Op deze grondgedachte der openbaring willen wij ons de volgende keer nader theologisch indenken.

H. D.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

III. Voor de Breedere Vergaderingen.

B. Voor Classis Grand Rapids West, 10 Juni, 1924.

Dr. H. Bouwman schreef in De Bazuin van 9 Januari, 1925:

“De classis Grand Rapids Oost heeft nu in hare vergaderingen van 11 Dec. 1924 van Ds. Hoeksema geëischt, zich beslist te verklaren omtrent het besluit der Synode van Kalamazoo, en wijl Ds. Hoeksema verklaarde, dat hij zich niet kon noch wilde neerleggen bij de verklaring der Synode omtrent de leer der Gemeene Gratie is hij *wegens insubordinatie jegens de wettig aangestelde kerkelijke autoriteiten en door zijn eigen daad voor tijd en wijle geschorst in zijn ambt.*”

“Dit vonnis van de classis Grand Rapids is ons niet recht duidelijk. Was het de bedoeling der Synode bij de vermaning aan de beide broeders om zich met betrekking tot de drie behandelde punten te houden aan het standpunt der belijdenis, dat nu Danhof en Hoeksema over die punten niet meer hun gevoelen mochten uitspreken? Zij zelve verklaarde, dat er geen communis opinio in de kerk leefde en wekte de leden der kerk op tot ernstig onderzoek. Was het nu niet goed geweest om ook de broeders, die een afwijkend gevoelen hadden, tijdelijk te dragen, tot zich een algemeen vaststaand gevoelen gevestigd had? Uit de Acta der Synode blijkt de bedoeling der Synode in dezen niet duidelijk. Dit had o. i. met te meer vrijmoedigheid gekund, omdat de Synode zelve van deze predikanten verklaarde dat zij in de grondwaarheden gereformeerd zijn.”

En in de Friesche Kerkbode van Maart, 1925 schrijft Ds. Van der Meulen over deze zaak het volgende:

“Het is te betreuren, dat de Kerken in Amerika tengevolge dezen twist in rep en roer gekomen zijn. De voorstanders van de leer der Gemeene Gratie hebben weten te bewerken, dat de predikanten Danhof en Hoeksema met hun kerkeraden door de Classis zijn geschorst. Dit is, om het zacht te zeggen, niet in overeenstemming met het Gereformeerd kerkrecht. Als schorsingsgrond

werd aangenomen, dat beide predikanten, zoowel als hun kerkeraden "insubordinaat" d. i., ongehoorzaam aan de classis waren, omdat gezegde classis van hen eischte de onderteekening van een drietal punten, waarin de Synode de leer der Gemeene Gratie gehandhaafd had, zonder dat deze Synode echter vorderde, dat deze punten door de ambtsdragers behoorden te worden onderteekend. De classis evenwel eischte deze onderteekening en besloot bij de weigering der betrokkenen hen te schorsen, terwijl de finale beslissing aan de Synode werd overgelaten. En toch — hoe is dit te rijmen? besloot de classis meteen maar, dat er nieuwe kerkeraden moesten worden gestemd uit de z.g. getrouwe leden.

"Wat een willekeur en wat een eigenmachtig optreden."

Het zij gezegd, dat deze uitspraken komen uit de pen van mannen, die meenen, dat ze het niet eens mogen zijn met ons op het stuk der Gemeene Gratie, zooals te verwachten is. Zelfs heeft de laatste schrijver ons zoo weinig verstaan, dat hij meent, dat wij een zekere Deïstische beschouwing zijn toegedaan. Doch, als ze met het oog op hetgeen plaats greep in de classes Oost en West uit bloot kerkrechtelijk oogpunt reeds thans zoo schrijven, terwijl ze nog niet eens ten volle in kennis gesteld zijn met hetgeen werkelijk plaats had, wat zullen ze dan schrijven als straks alles aan het licht komt? Als ze thans reeds de schorsing niet in overeenstemming kunnen brengen met de besluiten der Synode, omdat deze geen onderteekening eischte der drie punten en daarom de classis geen reden had om dit wel te doen, wat zullen ze dan zeggen als ze straks lezen, dat ook de Acta der Synode verkracht zijn en niet het volle rapport der commissie weergeven? Feit is immers, dat de commissie wel de synode had voorgesteld, om ons te laten beloven, dat we ons bij de besluiten der synode inzake de drie punten zouden neerleggen, maar dat de synode dit niet heeft gewild. Door dit gedeelte van het advies der Commissie van Praeadvies niet aan te nemen, maar te verwerpen sprak de synode uit, dat ze den weg, die ten einde toe door de classes werd bewandeld, niet wilde. De broeders aan de overzijde van den oceaan kunnen dat uit de Acta niet lezen, eenvoudig, omdat dit alles niet in de Acta is opgenomen. We zullen dit later uit het oorspronkelijke rapport der Commissie, zooals het der synode is voorgelezen wel bewijzen.

Doch we loopen thans de geschiedenis vooruit. We zijn nog bezig met de beschrijving van de classicale vergaderingen van Grand Rapids Oost en West vóór de synode van 1924 en waarop de dingen voor de synode werden voorbereid. Hoe het toeging op de vergaderingen van classis Oost hebben we verhaald. De protesten van verschillende bezwaarden werden door die vergadering alle terug verwezen naar den kerkeraad, zooals het zeker behoorde. Dat al deze dingen toch op de synode verschenen kwam doordat de protestanten niet het advies der classis opvolgden, maar zich beriepen op de synode. Heel Christelijk gedroegen zich daarbij vooral de drie protestanten, met name de heeren Hoeksema en De Hoog,

niet, zooals ieder, die op de vergadering tegenwoordig was, zich zal herinneren. Zoolang de classis naar hun zin besloot vierden ze feest en verblijdden ze zich met groote blijdschap, terwijl het toch op zijn best, waren ze werkelijk in al deze dingen bezielde geweest met den Geest van Christus, een smartelijke zaak voor hen moest zijn geweest. Maar toen een dag daarna de classis dit alles omkeerde en haar besluit van den vorigen dag herriep, kende hun woede schier geen grenzen en gaven ze daarvan op geen onduidelijke wijze blijk, eer ze de vergadering verlieten. Niets kon hen bedaren, ook niet dat de leeraar hun op den vloer der classis in alle liefde toesprak en verzekerde, dat hij wel waarlijk het goede voor hen zocht. Door den Geest van Christus en der liefde waren ze zeker niet bezielde. Ieder zal dat moeten toestemmen, die oog- en oorgetuige geweest is van deze dingen.

De zaak is echter ook nog op de synode gekomen door classis Grand Rapids West en dat wel op een zeer vreemde wijze. De lezer zal zich herinneren, dat op de Mei classis in West besloten was om toen nog niet op het protest, dat Ds. Van Baalen daar had gebracht in te gaan. Men besloot om de aanbieding van Ds. H. Danhof aan te nemen, en hem gelegenheid te geven, eerst over al deze dingen met den protestant te spreken en hem bevrediging te geven in persoonlijk onderhoud. Tevens echter werd toen reeds besloten, om bijaldien Ds. Danhof aan Ds. Van Baalen geen bevrediging zou kunnen geven, deze dan door de classicale commissie nog vóór de synode een vergadering der classis zou kunnen krijgen, waarop dan op het protest van Ds. Van Baalen zou worden ingegaan. Natuurlijk beteekende dit alles op die wijze niets, daar het vooruit vast stond, dat Ds. Van Baalen niet bevredigd zou worden, dat hij ook door den kerkeraad van Kalamazoo niet zou kunnen worden bevredigd, en dat de zaak dus weer op de classis zou komen. Het persoonlijk onderhoud van Van Baalen en Danhof zou nog iets hebben kunnen beteekenen, waren er bij dat gesprek onbevooroordeelde getuigen geweest. Doch thans beteekende heel deze beweging letterlijk niets dan uitstel. En zoo gebeurde het natuurlijk ook. Het onderhoud tusschen de beide predikanten had plaats. Ds. Danhof zeide, dat Van Baalen wel degelijk bevredigd was geworden, Van Baalen beweerde het tegendeel. Het getuigenis van Van Baalen werd natuurlijk door de commissie en door de classis aangenomen. De speciale vergadering der classis werd samengeroepen en ook gehouden, in weerwil van sommiger protest, op 10 Juni, 1924.

Nu stond de zaak der vijanden op classis West niet zoo gunstig als op classis Oost. Bewijs hiervoor is wel, dat op de Mei-vergadering de classis met meerderheid van stemmen besloten had, Ds. Danhof mede af te vaardigen naar de synode. Men worstelde dan ook den geheelen dag, om een voorstel er door te krijgen, om op het protest van Van Baalen in te gaan. En toen tegen het einde van de namiddag-vergadering, de tegenstanders van Ds. Danhof begonnen te eischen, dat er gestemd zou worden, vertrouwend natuurlijk, dat de classis het voorstel

zou aannemen, werd het verworpen. Wij voor ons gingen voldaan naar huis, wel overtuigd, dat de classis recht gedaan had en ons daarover verblijdend. Wij meenden dan ook dat de zaak beslist was, en daar we dien avond een andere vergadering hadden, gingen we niet weer naar de kerk waar de classis vergaderde, om de avondzitting bij te wonen. Doch toen we, om ongeveer elf uur in den avond vernamen, dat men nog al vergaderde in classis West, begonnen we kwaad te vermoeden, en gingen we nogmaals, bijna midden in den nacht naar de classis, om te zien wat er gebeurde. De aanblik der classis deed iemand, die in dat nachtelijk uur binnentrad vreemd aan. Vele der afgevaardigden waren afwezig en reeds vertrokken naar huis. En de vergadering, voorzoover de afgevaardigden nog tegenwoordig waren, maakte een vreemden indruk. Ze maakte meer den indruk, op een toeschouwer, die er zoo juist binnenkwam, van een Joodsche synagoge, dan van een classicale vergadering der Christelijke Gereformeerde Kerken. De een liep en de ander stond en een derde zat, en sommigen riepen en deden vragen in betrekking tot een voorstel, dat men aangenomen had. Men verstond blijkbaar zelf niet goed, wat men eigenlijk besloten had. Wat was er gebeurd?

De tegenstanders waren maar slecht tevreden geweest met het verworpen worden van het voorstel in betrekking tot het protest Van Baalen in de namiddag-zitting. En men had er blijkbaar iets op gevonden. Men had de zaak weer weten aan te vatten en een voorstel in bespreking gekregen, om de classis te doen uitspreken, dat het protest van Van Baalen tegen Ds. Danhof van zulk een aard is, dat de synode het aangewezen lichaam is, om het te behandelen. Dit voorstel was er door gegaan. Dat kon in de avondzitting ook wel, omdat vele afgevaardigden naar huis waren vertrokken. Ook had men Prof. Heyns, die toevallig(?) op de vergadering was, geraadpleegd als een autoriteit op het gebied van gereformeerd kerkrecht, en deze had zeer toestemmend inzake het voorstel geadviseerd. En zoo had men dan dit voorstel aangenomen. Men vertrouwde echter het voorstel niet. Het scheen voor tweeërlei uitlegging vatbaar te zijn. Bracht de classis nu werkelijk iets op de synode? Of stuurde men Van Baalen met een kluitje in het riet? Het laatste scheen de bedoeling te zijn. Van Baalen moest met zijn protest naar de Synode gaan. En zoo schijnt het dan ook door de commissie der synode opgevat te zijn. Feitelijk wilde dit formeel dus zeggen, dat een protestant tegen een leeraar, als het over de leer gaat, niet zich dient te wenden tot kerkeraad of classis, maar direktelijk zich als persoon moet wenden naar de synode. En de synode heeft deze uitspraak der classis, als grond aangenomen, om op het protest van Van Baalen in te gaan. Konsekwent is dit wel, want als men den kerkeraad niet meer erkennen wil, waarom dan wel de classis? Men adviseere dan slechts aan de protestanten, om naar de synode te gaan. Doch hoe classis West ook dit kon uitspreken in betrekking tot een protest, waarvan ze niet eens inzage genomen had, en dat nooit was voorgelezen op de classicale vergadering, dat blijft een raad-

sel, behalve als men aanneemt, dat de leiders der classis inzage genomen hadden van het bewuste protest en wisten wat ze deden, terwijl de rest maar meestemde, voor zoover men op de vergadering tegenwoordig was. Want het is toch vreemd, dat een classis niet op een protest ingaat, het nog niet eens leest, en toch weet uit te spreken, dat het van dien aard is, dat het door de synode dient behandeld te worden! Zes afgevaardigden protesteerden tegen dit besluit, twee waarvan aan de classis kennis gaven, dat hun kerkeraden hun protest op de synode zouden brengen.

Zoo bereidde men deze gewichtige dingen, een week vóór de synode voor de breedste vergadering der kerken voor.

H. H.

HET HOOFDBEWIJS VOOR 'T PUNTJE

Voor de gedachte, dat God, blijkens de prediking van het Evangelie, behalve de zaligmakende genade, die alleen geschonken wordt aan de uitverkorenen ten eeuwig leven, ook nog eene andere, eene zekere, niet zaligmakende, genade bewijst aan de verworpenen, heeft de Synode ook eenige bewijzen trachten aan te voeren. In het oorspronkelijk voorstel van de commissie stonden de bewijzen ontleend aan de Gereformeerde Belijdenisschriften op den voorgrond; doch in het later ingediend en aangenomen substituut-voorstel wordt die eereplaats ingenomen door aangehaalde Schriftuurplaatsen. Men oordeelde, dat dit meer Gereformeerd was; blijkbaar in de veronderstelling, dat men het te doen had met eene nog niet te voren geformuleerde waarheid. Anders toch had de Confessie zeker het eerst moeten gehoord geweest zijn. Hoe dit zij, wij zullen ons aan de tegenwoordige orde houden.

Wij gaan derhalve nu eerst op het aangevoerde Schriftbewijs in. Dit bewijs valt uit een formeel oogpunt nog weer in tweeën uiteen: a. de Synode voerde enkele teksten aan, om in het algemeen hare bewering te staven, dat er zoo iets als Gemeene Gratie bestaat; en b. zij voerde een tweetal teksten aan, om meer in het bijzonder te bewijzen, dat God, behalve de genade, die Hij bewijst aan de uitverkorenen alleen, blijkens de Evangelieprediking, ook nog eene zekere, niet zaligmakende, en niet nader te omschrijven, gunst of genade bewijst aan verworpenen, namelijk: Ezech. 18:23 en 33:11. Deze laatste teksten bewijzen, volgens de Synode, "dat God met een welgemeend aanbod des heils tot allen komt." Waar wij nu tot dusver alleen nog maar van dat eigenlijke puntje in het eerste punt gehandeld hebben, en dit puntje tevens naar aller overtuiging de eigenlijke zaak raakt, daar willen we ons ditmaal beperken tot de bespreking van dit hoofdbewijs voor de zaak, waar het eigenlijk om gaat.

Deze twee teksten bevatten, naar het gevoelen van de Synode, bewijs uit Gods Woord voor de gedachte, dat God met een welgemeend aanbod des heils tot allen komt. Onder *allen* moeten wij, zegt Berkhof, echter niet alle menschen verstaan, die ooit geleefd hebben of nog zullen

leven. Dat ware Luthersch, maar dat is niet Gereformeerd. Allen beteekent niet alle menschen, hoofd voor hoofd, maar verkorenen en verworpenen, tot welke God komt met zijn Evangelie. De genade, die God, blijkens de Evangelieprediking, bewijst aan de verworpenen, is derhalve zeer particulier, zij is alleen maar gemeen aan alle verworpenen, die het Evangelie hooren; afgedacht natuurlijk van de vraag, of er misschien nog niet eene zekere, nog weer andere, genade bestaat, die letterlijk aan alle menschen gemeen is. Voor die laatste allergeeftenste gratie zouden deze teksten niet als bewijs kunnen dienen. Deze Schriftuurplaatsen moeten bewijzen, dat God eene zekere gunst of genade bewijst aan zulke hoorders van het Evangelie, die niet gelooven en zich niet bekeeren; maar voor wie naar Gods Woord de prediking des Evangelies een reuke des doods ten doode is. Verwacht mag dus worden, dat de Synode van zulke plaatsen, die zulk eene voor ons verstand zeker niet te rijmen zaak bewijzen, onwederlegbare exegese leverde. Hierin worden we echter al aanstonds teleurgesteld. De Synode gaf geheel geene verklaring. Zij heeft alleen maar beweerd, dat blijkens deze teksten God met een welgemeend aanbod des heils komt tot allen, die het Evangelie hooren, en dat daar uit volgt, dat God ook aan de verworpenen onder de hoorders van de verkondiging des Evangelies eene zekere genade bewijst, ofschoon deze niet zaligmakend is, zooals de genade, die de uitverkorenen ten eeuwigden leven ontvangen. Wij zullen nu derhalve zelf te onderzoeken hebben, of deze Synodale bewering gegrond is, ja of neen. Eigenlijk was dit het werk van de Synode; maar die deed het nu eenmaal niet. Wel echter heeft zij het bestaan, om andersdenkenden te veroordeelen en uit te werpen.

Letten wij nu allereerst op het verband van deze tekstwoorden. Wij beginnen met Ezech. 33:11, want in dat vers schijnt toch het eigenlijke bewijs te schuilen. In de verzen 1-9 doet God Ezechiël zijn taak verstaan door middel van de gelijkenis van een wachter. Als het volk des lands zich iemand tot eenen wachter stelt; dan moet die wachter dat volk waarschuwen, als hij het zwaard des Heeren over het land ziet komen. Waarschuwt hij niet als het zwaard komt, en eene ziel wegneemt; zoo zal wel de weggenomene in zijne ongerechtigheid sterven; maar God zal zijn bloed eischen van de hand des wachters. Blaast de wachter echter wel met de bazuin, doch eene zoodanige ziel laat zich niet waarschuwen, dan sterft deze in hare ongerechtigheid; evenwel, de wachter heeft zijne ziel bevrijdt. Laat iemand zich echter wel door den wachter waarschuwen, dan behoudt deze zijne ziel, hij sterft niet. Daarmede is Ezechiëls taak aangewezen. God heeft hem tot eenen wachter gesteld over het huis Israëls. Hij moet Israël van Godswege waarschuwen. God zal het zwaard brengen over de goddeloozen. Als God nu tot den goddelooze zegt: O goddelooze, gij zult den dood sterven! en Ezechiël spreekt niet, om den goddelooze van zijnen weg af te manen; dan zal die goddelooze in zijne ongerechtigheid sterven; maar God zal zijn bloed eischen van de hand van Ezechiël. Doch waar-

schuwt Ezechiël zulk een goddelooze wel, maar deze bekeert zich niet, zoo zal hij in zijne ongerechtigheid sterven; maar Ezechiël heeft zijne ziel, dat is, zijne eigene ziel bevrijdt.

De zaak staat dus zóó, dat Israël, het historisch volk van God, goddeloos is. Nu zal God over dat goddelooze volk het zwaard doen komen. En als Ezechiël dat zwaard des Heeren ziet komen, dan moet hij Israël daarvoor waarschuwen. Dat is de taak van Ezechiël. Doch betreffende Israël staat de zaak zóó, dat het in zijne ongerechtigheid zal sterven, tenzij Ezechiël het waarschuwe, en Israël zich door Ezechiël laat waarschuwen. Alleen hij, die zich laat waarschuwen en zich tot God bekeert zal zijne ziel behouden.

Hier is dus maar één weg ter ontkoming, namelijk: de weg der bekeering.

Dien weg had Israël tot nog toe niet bewandeld. Omgekeerd, Israël had tot in de Babylonische ballingschap steeds ontkend, dat het tegen den HEERE gezondigd had. Hunne vaderen, ja, die hadden onrijpe druiven gegeten; en nu waren door de oordeelen Gods hunne tanden stomp geworden; maar was dat recht? Neen, de weg des Heeren met ons, zei Israël, is niet recht. Het Israël der ballingschap en van de dagen van Ezechiël beschuldigde den God des verbonds van onrecht. Dat is hier de gedachte. En nu zweert de Heere in vers 27, dat dat Israël, dat maar steeds blijft voortgaan met zijn Verbonds-God te beschuldigen van onrecht en met te wandelen in allerlei gruwelen, zekerlijk zal sterven, en niet leven. Zij, die zeggen het land is ons gegeven tot eene erfelijke bezitting, doch die hunne oogen opheffen tot de drekgoden, bloed vergieten, staan op hunlieder zwaard, enz.; zullen het land niet erfelijk bezitten, maar door het zwaard vallen, door het wild gedierte gegeten worden, en door de pestilentie sterven. En nu zegge men niet, dat God toch zeker in dat hun gewis verderf geen lust had; want Mozes zegt, juist met het oog hierop, Deut. 28:63: "En het zal geschieden, gelijk als de HEERE zich over ulieden verblijdde, u goed doende en u vermenigvuldigende, alzoo zal de HEERE zich over u verblijden, u verdoende en u verdelgende; en gij zult uitgerukt worden uit het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven." En de Heere zelf zegt tegen Ezechiël, 8:17 en 18: "Hebt gij, menschenkind! dat gezien? namelijk, dat Israël zich boog voor de zon, enz., is er iets lichter geacht bij het huis van Juda, dan deze gruwelen te doen, die zij hier doen? Als zij het land met geweld vervuld hebben, zoo keeren zij zich, om Mij te vertoornen, want zie, zij steken de wijnranken aan hunnen neus. Daarom zal Ik ook handelen in grimmigheid, mijn oog zal niet verschoonen, en Ik zal niet sparen; hoewel zij voor mijne ooren met luider stem roepen, nochtans zal Ik niet hooren."

Daar kwam nog bij, dat God Israël niet zou toelaten, om rouw te bedrijven over hunne dierbaren, die de Heere door het zwaard zou doodden, Ezech. 24:15-24. Daar wordt Ezechiël zelf door den Heere gesteld tot een wonderteeken voor Israël. Als de Heere zijne vrouw, de lust zijner

oogen, van hem wegneemt, dan mag hij daarover niet rouwklagen, noch weenen; hij mag zijne tranen niet laten vloeien. Maar dan moet hij ter verklaring daarvan tot Israël zeggen: "Alzoo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal mijn heilgdom ontheiligen, de heerlijkheid uwer sterkte, de begeerte uwer oogen en de verschooning uwer ziel; en uwe zonen en uwe dochteren, die gij verlaten hebt, zullen door het zwaard vallen. Dan zult gijlieden doen, gelijk ik gedaan heb: de bovenste lippen zult gij niet bewinden, en der lieden brood zult gij niet eten. En uwe hoeden zullen op uwe hoofden zijn, en uwe schoenen aan uwe voeten; gij zult niet rouwklagen, noch weenen, maar gij zult in uwe ongerechtigheid versmachten, en een iegelijk tegen zijnen broeder zuchten." En daarin hebben wij dan weer eene vervulling van hetgeen God reeds van ouds Israël hooren deed in Leviticus 26:38 en 39: "Maar gij zult omkomen onder de Heidenen, en het land uwer vijanden zal u verteren. En de overgeblevenen onder u zullen om hunne ongerechtigheid in de landen uwer vijanden uitteren; ja ook om de ongerechtigheden hunner vadersen zullen zij met hen uitteren."

Dat alles nu heeft Ezechiël op Gods bevel den kinderen zijns volks in de ballingschap klaarlijk voorgesteld, met vermaning tot bekeering. De meesten echter sloegen op die vermaning geen acht, maar bleven den Heere beschuldigen van onrecht. Dezulken stierven in hunne ongerechtigheden, en in de ongerechtigheden hunner vadersen, in het land der ballingschap, naar het woord des Heeren. Maar er waren toch ook anderen. Er was een overblijfsel naar de verkiesing der genade. Dat overblijfsel was wél bekommerd vanwege zijne zonden; maar zag geen weg ter ontkoming. En tot dat Israël moet nu Ezechiël de woorden spreken van vers 10. 'Gijlieden spreekt aldus, zeggende: Dewijl onze overtredingen en onze zonden op ons zijn, en wij in dezelve versmachten, hoe zouden wij dan leven?" Dat was hunne redeneering. Die redeneering verstonden zij zelfs eigenlijk niet goed; daarom moest Ezechiël hun eerst hun eigen spreken doen verstaan. Zij moeten eerst zichzelf recht leeren kennen. Zij moeten zich zien in 't licht van Gods Woord. 't Is volkomen waar, wat zij zeggen, het woord der profetie, zooals dat gevonden wordt in plaatsen, als: Lev. 26:38, 39 en Deut. 28:63, en vele andere plaatsen, wordt thans over het historisch volk van Israël vervuld. En had de mond des Heeren nu nooit iets anders gesproken, dan zou hunne klachte, dat zij in hunne ongerechtigheden versmachten, en dus geen uitzicht op redding hebben, volkomen gepast zijn. Maar de Heere heeft nog meer gesproken. Zij moeten maar eens verder lezen. In verzen 40-45 van datzelfde 26ste hoofdstuk van Leviticus wordt gezegd: "Dan zullen zij hunne ongerechtigheid belijden, en de ongerechtigheid hunner vadersen met hunne overtredingen, waarmede zij tegen Mij overtreden hebben, en ook dat zij met Mij in tegenheid gewandeld hebben. Dat Ik ook met hen in tegenheid gewandeld heb, en hen in het land hunner vijanden gebracht zal hebben. Zoo dan hun onbesneden hart gebogen wordt, en zij dan aan de straf hunner ongerechtigheid een welgevalen heb-

ben; dan zal Ik gedenken aan mijn verbond met Jakob, enz., en aan het land zal Ik gedenken. — Als zij in het land hunner vijanden zullen zijn, zal Ik hen niet verwerpen, noch van hen walgen, om een einde van hen te maken, vernietigende mijn verbond met hen: want Ik ben de HEERE hun God! Maar Ik zal hun ten beste gedenken aan het verbond der voorouderen, die Ik uit Egypteland voor de oogen der Heidenen uitgevoerd heb; opdat Ik hun tot een God ware: Ik ben de HEERE!"

Zij, die dus eene walging aan zichzelf gekregen hebben, en hunne ongerechtigheden hebben leeren belijden, moeten nu niet zeggen gaan, dat er geen mogelijkheid van leven voor hen is. Ganschelijk niet, want God zal den bekeerde goddelooze niet laten omkomen. De onboetvaardige zondaar zal zekerlijk sterven, dat zweert de Heere. Maar daartegenover is het niet minder waar, zoo waarachtig als de Heere HEERE leeft, dat God geen lust heeft om den bekeerde zondaar te verderven. Neen, het is den HEERE aangenaam, dat de zondaar zich bekeere van zijnen weg en leve. Dat moet Ezechiël uitdrukkelijk het huis Israëls toeroepen. Doch dan moet het huis Israëls zich ook in de mogendheid des HEEREN bekeeren. In den weg der bekeering is leven, gelijk er in den weg der ongerechtigheid verderf en ondergang gevonden wordt. Beide wordt in dit hoofdstuk door den HEERE met een duren eed gezworen. En van beide maakt het woord der profetie van oude dagen af gewag. En nu wordt in vers 11 den bekommerden vanwege hunne zonden, die juist met het oog op het eerste gedeelte van het woord der profetie, boven aangehaald, bijna aan de mogelijkheid hunner redding dreigden te twijfelen, de verzekering gedaan, dat de God des verbonds den bekeerden zondaar niet zal laten ondergaan, maar zal doen leven in zijne gemeenschap.

Dus spreekt ook C. F. Keil in zijn *Commentary on Ezekiel*: "As watchman over Israel, Ezekiel is to announce to those who are despairing of the mercy of God, that the Lord will preserve from destruction who turn from their sin, and lead them into life." — "In vers. 10 and 11 the prophet's calling for the future is set before him, inasmuch as God instructs him to announce to those who are in despair on account of their sins the gracious will of the Lord. The threat contained in the law, Lev. 26:39, of which Ezekiel had repeatedly reminded the people with warning, and, last of all, when predicting the conquest and destruction of Jerusalem by the Chaldeans, had pressed heavily upon their heart, when the threatened judgment took place, so that they quote the words, not 'in self-defense,' but in despair of an ydeliverance. Ezekiel is to meet this despair of little faith by the announcement that the Lord has no pleasure in the death of the sinner, but desires his conversion and his life. Ezekiel had already set this word of grace before the people in ch. 18:23, 32, accompanied with the summons to salvation for them to lay to heart: there, it was done to overthrow the delusion that the present generation had to atone for the sins of the fathers; but here, to lift up the hearts of those who were despairing of sal-

vation, and for this reason it is accompanied with the asseveration (wanting in ch. 18:23 and 32) 'as truly as I live, saith the Lord,' and with the urgent appeal to repent and turn. But in order to preclude the abuse of this word of consolation by making it a ground of false confidence in their own righteousness, Ezekiel repeats in vers. 12-20 the principal thoughts contained in that announcement."

De Kantteekenaars denken er niet anders over. Men sla slechts op, wat zij aantekenden op Ezech. 18:23 (52): "Ten andere is hier eigenlijk gesproken van den dood van den goddelooze, die zich bekeert, en niet van degenen, die zich nimmer bekeeren, gelijk de voorgaande en de volgende woorden uitwijzen; alsof God zeide: Gijlieden meent, dat Ik zoo belust ben om te vernielen en te dooden, dat Ik ook den goddelooze, die zich bekeert niet wil sparen, noch zijne bekeering voor aangenaam houden: maar dat is eene lastering, en verre van Mij. (5) Te weten, dat Ik lust en welgevallen hieraan heb? Deze vraag verzekert sterk, dat de bekeering van den goddelooze aan God zoo aangenaam is, dat de bekeerde zeker leven zal, en dat Hij geenszins lust heeft om den bekeerde goddelooze te dooden." En op Ezech. 33:10, 11 (opschrift): "God toont den murmureerders en huichelaars onder de gevangene Joden, dat Hij wel en recht handelt met boetvaardigen en afvalligen;" (15, 17 en 18): "Hoe zouden wij dan leven, gelijk Gij ons belooft (willen zij zeggen), maar wij ondervinden het tegendeel inderdaad; alzoo murmureerden zij over Gods plagen, zonder te letten op hunne bekeering, waarop de beloften van het leven gingen. — Gij meent en klaagt, dat Ik belust ben om u te dooden, ofschoon gij u van uwe boosheid bekeerdet, alsof het evenwel bij Mij is, of gij u bekeert of niet, hoe gij het ook maakt, wel of kwalijk, gij moet er evenzeer aan, gelijk goddelooze murmureerders en huichelaars plegen te spreken. — Dat is de zaak, wil God zeggen, daar schort het u, dat gij in al uwe goddeloosheid blijft, en evenwel tegen mijne plagen murmureert, in plaats dat gij u moest bekeeren."

De zaak is derhalve, dat God geen lust heeft in den dood van den goddelooze, die zich bekeert, gelijk de onboetvaardige Joodsche balling huichelend en murmureerend beweerde, en gelijk de wel bekeerde, maar voorsnog zwak geloovige, zondaar bij wijlen vreesde.

En nu moet men daar weer niet in één adem aan toevoegen, dat God dan toch in dit woord met de belofte van heil tot allen komt, of dat de bekeering van sommigen zou hangen aan den geheelen of half-vrijen wil des menschen; want dat blijkt uit den samenhang gansch anders. Vooreerst toch moet er op gelet worden, dat deze woorden geenszins tot alle menschen gesproken worden. Het geldt hier de Joodsche ballingen. En de leidende gedachte is hier, dat dezen zullen sterven, en niet leven. Zij zullen omkomen onder de Heidenen, en het land hunner vijanden zal hen verteren. De overgeblevenen van de algemeene slachting in het land Kanaan zullen om hunne ongerechtigheden in het land hunner vijanden uitteren;

ja ook om de ongerechtigheid hunner vadersen zullen zij met hen uitteren. En de HEERE zal zich verblijden over hen, hen verdoende en hen verdelgende. En de HEERE wilde niet vergeven, 2 Kon. 24:3 en 4: maar Hij wilde Juda van zijn aangezicht wegdoen, om de zonden van Manasse, naar alles wat hij gedaan had. Als ook om het onschuldig bloed, dat hij vergoten had, zoodat hij Jeruzalem met onschuldig bloed vervuld had. Daarom zal God nu straffen in grimmigheid, zijn oog zal niet verschoonen, en hij zal niet sparen; Ezech. 8:18, hoewel zij voor zijne ooren met luider stem roepen, nochtans zal Hij hen niet hooren. Als Hij de pestilentie in het land zal zenden, Ezech. 14:19, 20, en zijne grimmigheid daarover met bloed uitgieten, om daarvan menschen en beesten uit te roeien: "Ofschoon Noach, Daniël en Job in het midden deszelfs waren, zoo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zoo zij eene dochter zouden bevrijden! zij zouden *alleen* hunne ziel door hunne gerechtigheid bevrijden." Neen, toen de HEERE zijne grimmigheid volbracht over Jeruzalem, en de hittigheid zijns toorns uitstortte over Sion; toen kleefde de tong van het zoogkind aan zijn gehemelte van dorst; de kinderkens eischten brood, maar niemand deelde het hun mede. Toen waren de verslagenen van het zwaard gelukkiger dan de verslagenen van den honger, omdat er geene vruchten der velden waren. En toen hebben de handen der barmhartige vrouwen hare kinderen gekookt; "zij zijn haar tot spijs geworden in de verbreking der dochter mijns volks"; Klaagl. 4:4-11. Toen heeft de HEERE metterdaad met Israël gesproken in zijnen toorn, en in zijne grimmigheid heeft Hij hem verschrikt. Toen gold, wat Salomo zegt in zijne spreuken, 1:24-28: "Dewijl ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt; mijne hand uitgestrekt heb en er niemand was, die opmerkte; en gij al mijnen raad verworpen, en mijne bestraffing niet gewild hebt; zoo zal ik ook in ulieder verderf lachen, ik zal spotten, wanneer uwe vreeze komt. Wanneer uwe vreeze komt gelijk eene verwoesting, en uw verderf aankomt als een wervelwind; wanneer u benauwdheid en angst overkomt; dan zullen zij tot mij roepen, maar ik zal niet antwoorden; zij zullen mij vroeg zoeken, maar zullen mij niet vinden." "Maar de goddeloozen zullen van de aarde uitgeroeid worden, en de trouweloozen zullen er van uitgerukt worden"; 2:2. "Want de afwijker is den HEERE een gruwel, maar zijne verborgenheid is met den oprechten. De vloek des HEEREN is het huis des goddeloozen; maar de woning des rechtvaardigen zal Hij zegenen. Zekerlijk de spotters zal Hij bespotten, maar de zachtmoedigen zal Hij genade geven;" 3:32-34. "Want een iegelijks wegen zijn voor de oogen des HEEREN, en Hij weegt al zijne gangen. Den goddelooze zullen zijne ongerechtigheden vangen, en met de banden zijner zonde zal hij vastgehouden worden. Hij zal sterven, omdat hij zonder tucht geweest is, en in de grootheid zijner dwaasheid zal hij verdwalen"; 5:21-23. "Des boozen gedachten zijn den HEERE een gruwel; maar der reinen zijn liefelijke redenen. — De HEERE is ver van de goddeloozen; maar het gebed der rechtvaar-

digen zal Hij verhooren"; 15:25, 29. "Het offer des goddeloozen is den HEERE een gruwel; maar het gebed der oprechten is zijn welgevallen. De weg der goddeloozen is den HEERE een gruwel; maar dien, die de gerechtigheid najaagt, zal Hij liefhebben"; 15:8, 9. "Al wie hoog is van hart, is den HEERE een gruwel; hand aan hand, zal hij niet onschuldig zijn"; 16:5. Daarom hebben de goddeloozen geenen vrede, en zal hun huis verdelgd worden. Daarom mag Gods kind zich dan ook niet met den goddelooze verzwageren, gelijk Josafat deed, en hij mag hem niet helpen; want alzoo zeide Jehu, de zoon van Hanani, de ziener, tegen Josafat: "Zoudt gij den goddelooze helpen, en die den HEERE haten, liefhebben? nu is daarom over u van het aangezicht des HEEREN groote toornigheid"; 2 Kron. 19:2. Het kan dan ook geen oogenblik staande gehouden worden, dat de HEERE in Ezech. 33:11 te kennen wil geven, dat Hij nooit geen lust heeft in den dood van een enkelen goddelooze, gansch in algemeen zinn; maar dat Hij altijd bereid is om te redden, als de mensch zijne reddende hand maar niet mocht afslaan. Die gedachte kan ook daarom niet worden gehandhaafd, omdat dan de zaligheid wel zeer wezenlijk zou afhangen van den wil des menschen; en er dus op Gereformeerd standpunt niemand zou kunnen zalig worden, dewijl de zondaar geen vrijen wil ten goede bezit. Maar het verband eischt toch ook eene gansch andere verklaring. Feit is, dat alles dreigde onder te gaan in den dood. Er is maar ééne mogelijkheid ter ontkoming overgebleven: *de barmhartigheid Gods*.

Naar die barmhartigheid is er nog een overblijfsel naar de verkiezing der genade. "Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, zegt Jeremia, Klaagl. 3:22, dat wij niet vernield zijn, dat zijne barmhertigheden geen einde hebben." "Zoo, niet de HEERE der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, betuigt Jesaja, 1:9, als Sodom zouden wij geworden zijn, wij zouden Gomorra gelijk zijn geworden." Hetzelfde betuigt Paulus in Romeinen 9. En de Kanttekenaars teekenen daarbij aan, dat God zelf dat overblijfsel krachtig heeft bewaard als een zaad voor de kerk van het Nieuwe Testament, midden onder al de goddeloozen en huichelaars. Dat is dan ook doorlopend de belofte in de O. Testamentische profetiën. Reeds in Leviticus 26 lazen we daarvan. En in Deut. 30:5 en 6 heet het: "En de HEERE, uw God, zal u brengen in het land, dat uwe vaders erfelijk bezeten hebben, en gij zult dat erfelijk bezitten; en Hij zal u weldoen, en zal u vermenigvuldigen boven uwe vaders. En de HEERE, uw God, zal uw hart besnijden, en het hart van uw zaad, om den HEERE, uwen God, lief te hebben, met uw gansche hart en met uwe gansche ziel, opdat gij levet." En in Jer. 29:10-14 zegt de HEERE: "Zekerlijk, als zeventig jaren te Babel zullen vervuld zijn, zal Ik ulieden bezoeken, en Ik zal mijn goed woord over u verwekken, u wederbrengende tot deze plaats. Want Ik weet de gedachten, die Ik over u denk, spreekt de HEERE, gedachten des vredes, en niet des kwaads, dat ik u geve het einde en de verwachting. Dan zult gij Mij aanroepen, en henengaan, en tot Mij

bidden; en Ik zal naar u hooren. En gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw gansche hart. En Ik zal van ulieden gevonden worden, spreekt de HEERE, en Ik zal uwe gevangenis wenden, en u vergaderen uit al de volken, en uit al de plaatsen, waarhenen Ik u gedreven heb, spreekt de HEERE; en Ik zal u wederbrengen tot de plaats, van waar Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren." "Ziet, de dagen komen, zegt de HEERE, 31:31-34, dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken; niet naar het verbond, dat Ik met hunne vaders gemaakt heb, ten dage als Ik hunne hand aangreep, om hen uit Egypteland uit te voeren, welk mijn verbond zij vernietigd hebben, hoewel Ik hen getrouwd had, spreekt de HEERE; maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal mijne wet in hun hart schrijven: en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. En zij zullen niet meer, een iegelijk zijnen naaste, en een iegelijk zijnen broeder, leeren, zeggende: Kent den HEERE! want zij zullen Mij allen kennen, van hunnen kleinste af tot hunnen grootste toe, spreekt de HEERE; want Ik zal hunne ongerechtigheid vergeven, en hunner zonden niet meer gedenken." Van dat overblijfsel, dat zal wederkeren en behouden zal worden, spreekt ook geduriglijk Ezechiël: "Alzóó zegt de Heere HEERE: Ja, Ik zal ulieden vergaderen uit de volken, en Ik zal u verzamelen uit de landen, waarin gij verstrooid zijt, en Ik zal u het land Israëls geven. En zij zullen daarheen komen, en al deszelfs verfoeiselen en al deszelfs gruwelen van daar wegdoen. En Ik zal hun éénerlei hart geven, en Ik zal het steenen hart uit hun vleesch wegnemen, en Ik zal hun een vleeschen hart geven, opdat zij wandelen in mijne inzettingen, en mijne rechten bewaren, en dezelve doen; en zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn"; 11:17-19. "Evenwel zal Ik gedachtig wezen aan mijn verbond met u, in de dagen uwer jonkheid, en Ik zal met u een eeuwig verbond oprichten. Dan zult gij uwe wegen gedenken en beschaamd zijn, als gij uwe zusters, die grooter zijn dan gij, met degenen, die kleiner zijn dan gij, aannemen zult; want Ik zal u dezelve geven tot dochteren, maar niet naar uw verbond. Want Ik zal mijn verbond met u oprichten, en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben; opdat gij gedachtig zijt, en u schaamt, en niet meer uwen mond opent vanwege uwe schande, wanneer Ik voor u verzoening doen zal over al hetgeen gij gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE"; 16:60-63. Dit zal de HEERE doen, niet om hunnentwil, maar om zijns naams wil, en opdat Hij geheiligd zij voor de oogen der heidenen; 28:25 en 26: 34:16; 36:31 en 32: "Het verlorene zal Ik zoeken, en het weggedrevene zal Ik wederbrengen, en het gebrokene zal Ik verbinden, en het kranke zal Ik sterken; maar het vette en het sterke zal Ik verdelgen, Ik zal ze weiden met oordeel. — Dan zult gij gedenken aan uwe booze wegen en uwe handelingen, die niet goed waren; en gij zult eene walging van u zelven hebben over uwe ongerechtigheden en over uwe gruwelen. Ik doe het niet om uwentwil, spreekt de Heere

HEERE, het zij u bekend. Schaamt u en wordt schaamrood van uwe wegen, gij huis Israëls."

De zaak staat dus zóó, gelijk Jesaja betuigt, 6:9-13, dat de Heere tot hem zeide: "Ga henen, en zeg tot dit volk: Hoorende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar bemerkt niet. Maak het hart dezès volks vet, en maakt hunne ooren zwaar, en sluit hunne oogen, opdat het niet zie met zijne oogen, noch met zijne ooren hoore, noch met zijn hart versta, noch zich bekeere, en Hij hen geneze." Daartoe moest Jesaja's prediking dienen. Zóó wilde de HEERE het. Doch dit was niet absoluut en finaal; maar, volgens antwoord op de vraag van Jesaja: "Hoe lang, Heere?" "totdat de steden verwoest worden, zoodat er geen inwoner zij, en de huizen, dat er geen mensch zij, en dat het land met verwoesting verstoord worde. Want de HEERE zal die menschen verre wegdoen, en de verlating zal groot wezen in het binnenste des lands. Doch nog een tiende deel zal daarin zijn, en het zal wederkeeren, en zijn om af te weiden; maar gelijk de eik, en gelijk de haageik, in dewelken na de afwerping der bladen nog steunsel is, alzoo zal het heilige zaad het steunsel daarvan zijn."

En daarom nu, omdat er altoos een heilig zaad zal gevonden worden in het historisch volk van God, hoe dat het overigens ook moge verhard en verworpen worden; daarom kan altijd op grond van Gods beloften tegen het huis Israëls gezegd worden: Bekeer u, en leef! Want God heeft geen lust in den dood van den goddelooze, die zich bekeert. Die boetvaardigheid toch is vrucht van *Zijne* eigene eeuwige verkiezing ten leven, en die bekeering wordt gewerkt door *Zijnen* Heiligen Geest; en God heeft lust in zijn eigen werk. Zijne beloften zijn onberouwelijk. En de uitverkorenen verkrijgen de beloften des HEEREN. Dát betuigt ons Paulus in Romeinen 9. Dát waarborgt ons de Verbonds-God. Mede, omdat zijne eere zulks eischt. De lof van 's HEEREN naam is onafscheidelijk verbonden aan de eeuwige en volkomene zaligheid uit vrije genade van Gods uitverkoren volk. Doch waar dat uitverkoren volk Gods niet identisch is met het Israël naar het vleesch, maar er tweeërlei Israël is, ook naar Gods wil en raad en openbaring; daarom verkrijgen wel de uitverkorenen de belofte Gods, als Gods Woord verkondigd wordt, doch de anderen verhard.

En dat nu is de rijke, diepe, heerlijke, vreeselijke gedachte, die ons, gelijk in de gansche Heilige Schrift, ook in zeer bijzonderen zin geopenbaard wordt in Ezechiël 18:23 en 32, en in hoofdstuk 33:10 en 11.

Daarom, die ooren heeft, om te hooren, die hoore.

H. D.

MARRIAGE NOTICE

Thys Post—Dora Vander Ziel. Hull, Iowa.
Rev. B. J. Danhof, officiating.

THE VESSELS OF WRATH

The exponents of the theory of Common Grace, we saw, do not recoil from placing God's Word at variance with itself in order to make that word substantiate their theory. Common Grace, therefore, militates against many a passage in Holy Writ, something which the defenders of the theory do and must admit. Scripture and the theory of Common Grace are contradictory.

In this article I wish to dwell upon the most important and at once the most absurd contradiction in which the theory of Common Grace involves Scripture. The Rev. Henry Kuiper, in a recent publication of his states the contradiction. He expresses himself as follows: "It is true that human logic cannot fully harmonize the doctrine of election and reprobation, of a particular atonement, and of man's total depravity (which implies that our will by nature is free to choose only the evil but not the good) with that of the general offer of grace." (The Three Points of Common Grace, p. 12, footnotes.) And Rev. Zwier asserts: "Nu valt het niet te ontkennen dat wij dit algemeen aanbod des Evangelies niet kunnen rijmen met de particuliere uitkomst. De uitkomst toch van die roeping Gods is, dat vele geroepenen weigeren te komen. Velen worden geroepen, die zooals de uitkomst bewijst niet tot Gods niet-uitverkorenen behooren." (De Wachter, Jan., 1925, No. 1, page 3.) It is clear that, according to Revs. Zwier and Kuiper grace is shown unto the reprobate when he is called. To their mind the outward calling and reprobation are contradictory.

Prof. Berkhof states the contradiction. He declares that "De Synode onderscheidt tusschen de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven en een zekere gunst of genade Gods, die Hij ook aan anderen bewijst. Daartoe behoort ook het algemeen aanbod des heils alszoodanig." (The Witness, vol. IV, No. 4, p. 1.)

The above quotations indicate that the pair of contradictory propositions to which the exponents of the theory of Common Grace cling, are: (a) Some sinners are reprobates. (b) Unto these same sinners God is gracious when in His providence He causes the gospel to be preached unto them.

The idea embodied in the second proposition, which idea the Rev. Jan Karel Van Baalen identifies with the idea of human responsibility is the other track of Rev. Van Baalen.

Now, he who denies that God is showing grace unto the reprobate when in his providence He causes the gospel to be preached to him is accused of cutting the heart out of God and is branded an oriental fatalist, a hyper-calvinist. (Beets.) Such an one is accused of reducing God to a cruel monster, an oriental tyrant.

So be it. Let us now attend to the two so-called tracks, to the two contrary propositions mentioned above. Our purpose is to expose the extreme absurdities in which the theory of Common Grace involve God. To achieve our aim it will be necessary to determine in the light of Scripture what reprobation and grace

mean and embrace. Reprobation is a term which is found in Scripture. In the second epistle to the Corinthians one discovers the following utterances: "Know ye not your own selves, how that Jesus Christ is in you, except ye be reprobates." The word reprobate means "disapproved of, rejected." Paul's utterance "except ye be reprobates" implies that there are those whom God disapproves of, rejects. Then the Scripture also makes mention of those whom God hates. Paul declares that God hated Esau. And the apostle asserts that he is quoting Scripture which indeed he is. Jehovah by the mouth of the prophet says: "And I hated Esau and laid his mountains and his heritage waste for the dragons of the wilderness. Whereas Edom saith, we are impoverished, but we will return and build the desolate places: this saith the Lord of hosts, They shall build but I will throw down and they shall call them the border of wickedness and the people against whom the Lord hath indignation forever." The passage is significant. Esau was one whom the Lord rejected. The passage teaches that God's hatred is not mere dislike, a less ardent love but a great indignation, a power effecting the reprobate in this life as well as in the life hereafter. The divine hatred was impoverishing and striking down the Edomites wasting their heritage. Further, the prophet asserts that the Lord hath indignation against Edom forever.

Now it is a matter of history that Esau showed a profane spirit. He sold his birthright. To the people who sprung from Esau was assigned a dwelling place outside of the promised land. They were submissive to Israel under David. In Malachi's day Edom was plunged into desolation by eastern conquerors and thereafter incorporated with the Jewish state under John Hyrcanus and finally obliterated from the number of nations.

Now the apostle sees in what befalls Esau and Jacob a type of election unto eternal life and of rejection unto eternal death. The main topic of this and the preceeding chapter is election. The preceeding chapter leaves no doubt as to this. There Paul asserts: For whom He did foreknow He also did predestinate to be conformed to the image of His Son. But the rejection of Esau and the election of Jacob is at once a rejection to eternal death and an election to eternal life. Paul asserts in verse 8, that the children of the promise are the children of God, the seed. Whereas Jacob was a promised child his election meant eternal life, for him, Esau's rejection was a rejection unto eternal death. God loved Jacob for time and eternity. He hated Esau forever. However in verses 9-11 inclusive Paul is attending more specieally to the salvation of Jacob. And the assertion "For the children being not yet born, neither having done any good or evil, that the purpose of God according to election might stand, is significant. We learn that it was not Jacob's superior virtue which incited God to love him. Nothing in Jacob induced God to prefer and to choose him. Jacob's virtue was not the determining factor. In preferring, selecting, loving and predestining Jacob unto eternal glory God was not moved by anything outside of

Himself. His own free sovereign will alone is the determining factor. Said the Lord to Moses: "I will have mercy on whom I will have mercy, and I will have compassion on whom I will have compassion." So then continues Paul it is not of him that willeth, nor of him that runneth, but of God that showeth mercy. Rom. 9:15, 16.

In the scripture which follows, (verses 17-33) the apostle means to show how that God in the dispensation of his wrath is as free and sovereign as in the disposal of His mercy. Let us quote scripture, "For the scripture saith unto Pharaoh; even for this same purpose have I raised thee up, that I might shew my power in thee, and that my name might be declared throughout all the earth.

Therefore hath He mercy on whom He will have mercy, and whom He will He hardeneth.

Thou wilt say then unto me, why doth He find fault? For who has resisted His will? Nay, but, O man, who art thou that repliest against God? Shall the thing formed say to him that formed it, why hast thou made me thus? Hath not the potter power over the clay; of the same lump to make one vessel unto honor, and another unto dishonor?

What if God willing to shew His wrath, and to make His power known, endureth with much long suffering the vessels of wrath fitted to destruction; and that He might make known the riches of His glory on the vessels of mercy, which He hath afore prepared unto glory.

Even us, whom He hath called, not of the Jews only, but also of the Gentiles," So far scripture.

The passage contains elements which should not escape our notice. Of Pharaoh it is asserted: Even for this same purpose have I raised thee up, that I might show my power in thee, and that my name might be declared throughout the earth.

What is the meaning of the term "raise up"? Some claim that the apostle merely meant to say: I, God, prolonged Pharaoh's life. I placed him on the throne, or I caused him to arise from a sick bed. However, if the expression "raised up" has this meaning the objections raised by the Pelagian in verses 19 and 20, namely, "who hath resisted his will" and "why hast thou made me thus" do not follow logically.

The term "raised up" refers to the historical Pharaoh, his station, his power, talents, character and evil conduct and hard heart. God's providence is the primary necessity of the historical Pharaoh. To this Calvin and Dr. G. Vos of Princeton agree. Says Calvin: "Waaruit volgt dat men nu te vergeefs met Hem (namelijk God) kijft, gelijk of Hij verbonden ware rekenschap te geven, daar zeggende (i. e. God says so) dat de verworpenen uit den verborgen schat zijner voorzienigheid komen in dewelke Hij wil zijnen naam geprezen hebben." And Dr. Vos expresses himself as follows: "Dat God Farao op den troon gezet, of in het leven behouden, of van het ziekbed opgericht heeft, levert zulk een conclusie niet (namely why hast thou made me thus) wel dat Hij hem naar geheel zijne persoonlijkheid verwekt heeft." And again, In elk geval is Farao er toe gewekt om een toonbeeld te zijn

van Gods macht. Hij is daarom *geschapen*. En dat was de hoofdbedoeling: "Juist hiertoe."

"Raise up" means to erect, to make, according to Calvin and Vos. I repeat, God's providence, according to Calvin and Vos is the necessity of the entire historical Pharaoh.

God's purpose is raising up Pharaoh was to employ him as an instrument for displaying His (God's) power and wrath and for making known His name.

The expression "and whom He will He hardeneth" is most important. Also the image contained in verse 21: "Hath not the potter power over the clay; of the same lump to make one vessel unto honor, and another unto dishonor." The illustration makes mention of "the vessel made unto honor" and "the vessel made unto dishonor." Now the following verse makes mention of "vessels of wrath fitted to destruction" and "vessels of mercy prepared unto glory." It is evident that the "vessel made unto honor" is representative of the "vessels of mercy prepared unto glory," and the "vessels made unto dishonor" is representative of the "vessels of wrath fitted to destruction."

Now the figure asserts that the potter determines the destiny of the vessel. The one vessel is to be made for dishonorable the other for honorable use. In the following verse the figure is dropped and the thought repeated. The vessels of wrath are fitted for destruction. The vessels of mercy are prepared unto glory. Hence God, so the apostle teaches, predestines unto destruction and unto glory. God, therefore, in the silence of eternity determined, willed the destruction of the vessels of wrath.

Says Calvin: "Bovenal moet bij ons vast staan hetgeen Salomo zegt (Spr. 16:14) dat God alles gewrocht heeft om zijns zelfs wil, ja ook den goddelooze tot den dag des kwaads. Ziet hier, dewijl de beschikking van alle dingen in Gods hand is, naardien bij Hem de macht berust ter zaligheid en ten doode, zoo verordent Hij het door Zijnen raad en wil zoo dat er onder de menschen geboren worden die van den schoot af eenen gewissen dood zijn toegeëigend, om door hun verderf te dienen tot verheerlijking van Zijnen naam. Zoo iemand hierop zegt, dat hun door de voorzienigheid Gods geene noodzakelijkheid wordt opgelegd, maar dat zij veeleer onder die voorwaarde door Hem geschapen zijn, omdat Hij hunne toekomstige boosheid voorzien heeft, zoo zegt hij wel iets, maar niet de zaak geheel. Indien God alleen te voren de uitkomsten zag van der menschen handel, zonder die naar Zijn goedvinden te besturen en te regelen dan zou niet zonder reden de vraag in het midden worden gebracht, of zijne voorwetenschap iets vermocht tot de noodzakelijkheid van denzelve. Maar naardien Hij de toekomstige dingen om geene andere oorzaak te voren ziet, dan omdat Hij besloten heeft dat zij alzoo geschieden zouden, zoo is het te vergeefs dat men twist over de voorwetenschap, wanneer het bekend is dat alle dingen, veeleer volgens Zijne bepaling en naar zijn believen plaats hebben. (Inst., Vol. II, p. 520.)

Now Dr. Vos: "Waar van den pottenbakker gezegd

wordt, dat hij het eene vat maakt *ter eere*, het andere tot *oneere*. Dat ziet op de bestemming die de vaten hebben. Het eene dient voor een edel, het andere voor een schandelijk gebruik. Zoo worden de menschen bestemd voor een edel en voor een onedel gebruik. De apostel heeft dezen trek zelfs overgebracht op de menschen zooals zij objecten van de praedestinatie Gods zijn. Hij zegt dat sommige menschen zijn: 'vaten des toorns' toebereid tot het verderf. Gelijk de pottenbakker praedestineerd tot oneer, zoo praedestineerd God tot verderf." (G. Vos, Theologie, page 193.)

Calvin and Vos are agreed that according to scripture God determined, and predestined the destruction of the vessels of wrath.

The question arises whether the inner corruption of the vessels of wrath influenced God when He predestined unto destruction. In other words, was it the corruption of the vessel of wrath which induced God to determine to destroy him? Not so. According to the apostle sin was not the determining factor. He was moved by nothing in man. "For the children being not yet born, neither having done any good or evil, that the purpose of God according to election might stand." In determining man's destiny God was moved by no one or nothing outside of himself. I repeat, God's free sovereign will is the only determining factor.

But the figure of the potter teaches even more. It teaches that the Lord God not only assigned to men his place, appointed his lot, and determined his destiny, but the figure also teaches that God determined man's condition. God, decided that the vessel of wrath should be a vessel of wrath. God decided and willed that there should be vessels of wrath. Therefore, these vessels say, "why hast thou made me thus." And the utterance "vessels of wrath" implies that these vessels are depraved, corrupt. God, therefore, determined the fall of the human race. Even more, God willed that they should be vessels of wrath, because He had fitted them for destruction. God, therefore, determined that the vessels of wrath should be what they are. So Calvin understands God's Word.

Says Calvin: "Zij ontkennen dat het met uitdrukkelijke woorden staat uitgedrukt, dat het door God is besloten geweest dat Adam door zijnen afval zou omkomen. Alsof diezelfde God, van Wien de Schrift getuigt, dat Hij doet wat Hij wil, het edelste Zijner schepselen tot een twijfelachtig einde geschapen had. Zij zeggen dat hij eenen vrijen wil had om zich eenen staat te verkrijgen, zooals hij goed vond; maar dat God niet anders bepaald heeft dan met hem te handelen naar verdienste. Indien men zulk een smakeloos verdictsel voor waar aanneemt, waar zal dan blijven die Almacht Gods waardoor Hij naar Zijnen verborgen raad, die geene oorzaak buiten Hem heeft, alle dingen bestuurt. De Schrift roept luid dat alle menschen in den persoon van eenen mensch aan den eeuwigen dood zijn onderworpen, en daar dit aan de natuur niet kan worden toegeschreven, zoo is het geenszins duister dat het voortgekomen is van den wonder-

lijken raad Gods. Het is al te ongerijmd dat die goede voorstanders van de rechtvaardigheid Gods voor een strootje blijven steken, en nochtans over hooge balken heenspringen. Ik vraag wederom: waardoor het geschied is dat zoo vele volken met hunne onmondige kinderen door Adams val tot den eeuwigen dood vervallen zijn zonder eenig hulpmiddel, zoo het niet is om dat God zulks goedgevonden heeft? Hier moeten de anders zoo-veel praats hebbende tongen verstommen. Het is wel een vreeselijk besluit ik beken het; nochtans zal niemand ontkennen, dat God te voren eer Hij den mensch schiep, geweten heeft welken uitgang hij hebben zal, en dat Hij het daarom te voren heeft geweten dewijl Hij het door Zijn besluit in dier voege bepaald had. Zoo iemand hier de voorwetenschap Gods vijandig aanvalt, zoo handelt hij lichtvaardig en onberaden. Want welke reden is er, bid ik u, waarom de Hemelsche Rechter zou worden beschuldigd, omdat Hij geweten heeft wat in het toekomstige stond plaats te hebben? Zoo er eenige rechtmatige of schijnreden is om te klagen, dan komt die alleen ten opzichte van de voorverordineering te pas. Hetgeen ik u zeg, t. w., dat God niet alleen den val van den eersten mensch, en daarin het verderf zijner nakomelingen te voren gezien, maar volgens Zijn welbehagen bepaald heeft, moet ook den schijn niet hebben ongerijmd te zijn. Hier nemen zij nu hunne toevlucht tot de onderscheiding van Gods wil en Zijne toelating, volgens welke onderscheiding zij willen staande houden dat de goddeloozen alleen door de toelating Gods verloren gaan, en niet door Zijnen wil. Doch waarom zullen wij zeggen dat Hij zulks toelaat, dan alleen omdat Hij dat zoo wil? Schoon ook dit op zichzelf niet aannemelijk is, dat de mensch zich het verderf heeft op den hals gehaald door de bloote toelating, en niet door de beschikking Gods. Even alsof God niet bepaald had hoedanigen staat Hij wilde dat de voornaamste van Zijne schepselen hebben zoude. Ik zal dus niet aarzelen eenvoudig met Augustinus te belijden, dat de wil van God de noodzakelijkheid der dingen is, en dat hetgeen Hij wil noodzakelijk moet geschieden; gelijk de dingen, die Hij te voren gezien heeft waarlijk geschieden zullen."

The question arises, How is it possible for God to realize His eternal plan with man, in particular with the reprobate? The ethical creature moves and has his being in God. God's almighty will envelopes and penetrates the will of the moral creature, sustaining, controlling and governing that will. Man in desiring, willing, thinking and acting is absolutely dependent upon his maker and sustainer. Thus the Lord God is capable of realizing His eternal decrees. Gods counsel and His providence are the necessity of man's being, state, condition and destiny. This was true of Pharaoh. Said the Lord: "I have raised the up." And again: "And whom He will He hardenedth." We need not discuss, at this juncture, whether God hardens the heart by a positive or by a negative act. The fact remains that God's will is the necessity for Pharaoh's hard heart. God hardened Pharaoh's heart and He did so by means of His word which was preached to the king

by Moses. Then as ever the word was a savor of life unto life and a savor of death unto death.

Let us now give a brief resumption of what we found.

There are vessels of wrath fitted to destruction. They are the result of God's counsel and come forth out of the womb of Providence. The Lord God determined their destiny, yea even their condition. They are formed by Him. Being vessels of wrath fitted to destruction He hardens them through the preaching of His word and by so doing is engaged in preparing them for destruction. In it all, God is motivated by a desire to display His virtues. And the determining factor is God's free sovereign will.

This is the God we preach because it is the God of Scripture. This is the God that Calvin believed in.

Now there are those who object to the God of Scripture. . . . Dr. Beets in particular and the adherents of the theory of common grace in general. It is this God which is being denounced by them as an oriental tyrant. Yet He is the God of Scripture. The apostle, too, had to do with those who were heaping ridicule upon God because He insisted and succeeded in doing as He pleases without consulting the wishes of His creatures. Only they expressed themselves a trifle different. Their cry was, God is unrighteous. Now to denounce the sovereign God as an oriental tyrant because He reigns, is equal to accusing Him of unrighteousness. The Pelagians of Paul's day raised another objection. They asked, how can there be human responsibility if God's counsel is the necessity of the sinners condition and destiny? Why doth He (God) find fault? For who can resist His will? The exponents of common grace today are raising the same objections.

Listen to the apostle's reply, Nay but, O man, who art thou that repliest against God? Shall the thing formed say to him that formed it, why hast thou made me thus? Hath not the potter power over the clay; of the same lump to make one vessel unto honor and another unto dishonor?

Dr. Beets and the adherents of common grace do not fancy a God who insists on doing as He pleases, who determines and rules absolutely, who insists on having His own way. Such a God described as a cruel monster. And to make God less cruel they ascribed to God love for the reprobate. Their purpose is to neutralize the supposed severity of God. However, common grace does not produce the desired result. He who objects to the God of Scripture must deny the counsel and providence of God with all the implications. There are only two ways, one is either a Calvinist or a Pelagian. He who confesses Calvin's God, the God of Scripture, and then maintains that God shows grace to the vessels of wrath is involving God in numerous absurdities. These things will become evident when we shall have defined the term grace.

G. M. O.

(To be Continued)

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids,
1 Juni, 1925.

Amice fraterque:—

Het is al weer tijd, dat ik begin te schrijven zal er deze maand een brief voor je mee met de Standard-Bearer. Wat vliegt die tijd toch! Ik kan me bijna niet voorstellen, dat het reeds een maand geleden is, dat ik je schreef. Voor je er om denkt is er weer een maand voorbij. De weken vliegen tegenwoordig voorbij alsof het dagen waren. Als ik mij op Maandagmorgen verbeeld, dat een week nogal tamelijk lang is, en dat ik het wel eerst een beetje kalm kan aanleggen, dan is het al Zaterdag eer ik het mij kan voorstellen. Dat komt doordat het zulk een heerlijke tijd is, om in te leven. En men behoeft ook niet te vragen, wat men nu eens doen zal. Er is voor de zaak van Gods Koninkrijk volop werk, eigenlijk veel meer dan men af kan. En het is zulk een waar genot om te werken, dat het vele werk toch hoegenaamd niet zwaar is.

Ik ben enkele weken geleden met het huisbezoek begonnen. Je zal misschien wel denken, dat het wel een vreemde tijd van het jaar is om met huisbezoek aan te vangen, in het heetst van den zomer. Maar dat moet men hier in de stad wel. Het moet hier eigenlijk alles bij avond gebeuren zal men de menschen thuis treffen, en in den wintertijd heb ik daarvoor nooit een avond open. Dan zijn we hier druk met de catechisaties en allerlei vergaderingen. En het is nogal een heel werk, om door onze gemeente te komen, want die is nog even groot als vroeger. Ook in dat opzicht heeft de Heere het alles wel gemaakt. Hij heeft er wel voor gezorgd, dat het gruwelijke werk der classis, dat ze op advies van de Theologische professoren ten opzichte van mij en mijn kerkeraad heeft verricht, ons geen schade heeft gedaan. Onze kerk is altijd stampvol. En zoo gaat het bij Ds. H. Danhof in Kalamazoo ook. Een tijdlang hebben onze vijanden dit op allerlei wijze willen verklaren. Sommigen spraken er eerst van, dat dit alles maar nieuwsgierigheid is, en dat dit slechts enkele weken stand zou houden. Anderen zeiden, dat de menschen zich lieten verleiden door de schoonklinkende woorden van een paar mannen. Zelfs vertelde mij kort geleden nog iemand, dat het zoo verklaard werd, dat ik althans zoo met den duivel bezeten was, dat er magnetische kracht van mij uitging op de hoorders! Doch ik wenschte wel, dat sommige van die menschen, die zoo spreken, eens met mij mede konden gaan op huisbezoek. Dan zouden ze het uit den mond der menschen zelf kunnen hooren, dat het geen menschenwerk, nog veel minder het werk van Beelzebub is, maar dat de menschen door de werking van Gods genade weer hongeren en dorsten naar de oude en beproefde gereformeerde waarheid. Ze zullen u zeggen, dat ze nu weer ontvangen, wat ze reeds lang in de prediking hebben gemist. Menschen, die vroeger in Nederland in de gere-

formeerde waarheid zijn gekweekt, sommige van wie ook als ouderling jaren daar hebben gediend, zullen u te kennen geven, dat ze hier altijd iets hebben gemist en dat dit in den laatsten tijd hoe langer zoo erger werd, en dat ze thans weer leven en het zuivere evangelie mogen hooren. Men leeft weer en spreekt weer en verblijdt zich weer in de waarheid en wordt geroepen door het evangelie en opgebouwd in het geloof. En daarom is het, dat de menschen komen en blijven komen. En daarom word ik ook dagelijks gesterkt in het vertrouwen, dat de Heere met ons is en dat Hij voor ons zal zorgen. Stond de zaak zoo, dat er bij ons eene afwijking was van de oude gereformeerde waarheid, zoodat we naar iets nieuws zochten, ik zou er geen moed voor hebben. Maar nu de kerk de belijdenis heeft veranderd in de drie punten en het recht zoo gruwelijk heeft vertrapt, terwijl wij juist de kerk willen bewaren bij de oude waarheid, nu heb ik hoegenaamd geen vrees, dat de Heere niet overal de harten zal openen voor Zijne waarheid.

De menschen vragen mij tegenwoordig nogal eens naar de waarheid van hetgeen die Ate Dijkstra in De Wachter schreef aangaande den thans zaligen Ds. Tuls. Nu moet ik je eerlijk zeggen, dat ik niet gaarne de dooden ook nog iets laat zeggen, dat ze zelf niet kunnen ontkennen of bevestigen. Maar waar Dijkstra dit begonnen is, wil ik toch ook niet zwijgen. En de naastbestaanden van Ds. Tuls kunnen in elk geval mede getuigenis geven van hetgeen ik hier schrijf. Ik heb veel met Ds. Tuls gesproken in zijne ziekte. In Zutphen en ook in Holland heb ik hem zoo nu en dan bezocht. Twee dagen vóór zijn heengaan ben ik nog bij hem geweest en we hadden het schier altijd over de dingen, die onze kerken hebben beroerd. En weet je, wat Ds. Tuls dan tegen mij zeide? "Herman, ik wil graag naar boven en volkomen verlost worden. Er is slechts één ding, waarom ik nog met het oog op Gods Koninkrijk gaarne zou willen blijven aan deze zijde des grafs, en dat is, dat ik in dezen strijd over de gemeene genade honderd percent aan je zijde zou willen strijden." Dat is gansch andere taal, dan Dijkstra van hem aanhaalde, en toch heeft de overledene dat of iets dergelijks meer dan eens gezegd. Men praat tegenwoordig veel, en het is niet noodig, om op alle slakken zout te leggen, maar dit kon ik toch niet nalaten, want Ds. Tuls had ik lief als een broeder en vriend.

Wat ben ik blij, dat je me weer eens een brief geschreven hebt. Ik wil gaarne aannemen, dat je het tegenwoordig druk hebt op de boerderij, maar als je het altijd om de drukte zal laten komt er nooit een briefje uit de pen. En deze keer kwam het toch zoo kostelijk uit, dat je me dien brief schreef en eenige dingen mede deelde aangaande den toestand in de gemeente bij jullie in Hull. Ik zal je zeggen waarom. Een paar dagen nadat ik je brief ontving, vertelde mij iemand, dat een ander hem verteld had, dat deze uit goede bron vernomen had, dat de zaken daar bij jullie niet zoo rooskleurig er bij stonden, dat er reeds heel wat ontevredenheid in de nieuwe gemeente was, en dat de zaak zeker wel spoedig dood zou bloeden. Ik kon toen den verhaler van deze mistroostige

dingen antwoorden, dat je me juist het tegendeel had geschreven, dat alles naar wensch ging en dat er een zeer goede geest heerschte onder de menschen. Je ziet, hoe de menschen soms praten. Weet je wat die "goede bron" is waaruit gewoonlijk al dergelijke praatjes voortkomen? Niets anders dan de wensch des harten onzer vijanden. Men wil gaarne, dat wij spoedig mogen sterven. Niet lang geleden zeide iemand tegen mij, dat heel de zaak wel een einde zou hebben als ik maar dood was. En ik denk dat de man het ook wel meende.

Als men anders zoo nu en dan eens hoort, wat de menschen verhalen, staat men werkelijk verstomd. Niet lang geleden was ik in Waupun, Wis. Ik heb daar een avond gepreekt en ook een avond gesproken over de drie punten. Er was beide malen een zeer goede opkomst. En ik geloof, dat het niet lang zal duren, of we moeten in die buurt ook een gemeente hebben. Doch wat ik zeggen wil, toen ik over de drie punten had gesproken, en ik op punt stond om weer te vertrekken, kwam er een man naar mij toe. Hij zeide, dat hij lezer was van de Standard-Bearer, maar hij had een vraag. Men had hem daar heel in Friesland, Wis., verteld, dat men in Eastern Ave. maar geen biddag gehouden had dit jaar, want ik had gezegd, dat alles toch in Gods raad besloten was en dat we dus niet meer behoeften te bidden! Is 't niet kostelijk, amice? Een ander vroeg mij niet lang geleden, of het volgende geval, dat men hem als waar verteld had, werkelijk had plaats gehad. Ik was bij een vrouw op ziekenbezoek geweest. Er was daar ook een kind bij het bed der kranke, dat toen ik met de vrouw sprak ondeugend was en daarom de slaapkamer uit werd gezonden. Toen ik met de kranke zou bidden, wilde moeder het kind terug roepen, doch ik had gezegd: "Och, vrouw, dat zou ik maar niet doen, het kind is toch maar een verworpinge." Vele van die praatjes en vooral het laatste verhaaltje doen mij denken aan den tijd van H. De Cock. Neem het volgende staaltje als een voorbeeld ter vergelijking: "Men verhaalt dat voor eenige weken zeker kandidaat, bij den heer De Cock een bezoek afleggende en gedurende hetzelfde, in een andere kamer, een klein kind zonder ophouden erbarmelijk hoorende schreien, eindelijk vraagde: Maar wiens kind is dat toch, dat daar zoo onophoudelijk schreit? En waarop De Cock ten antwoord zou gegeven hebben:

"Dat is een van onze kinderen. Maar laat het schreeuwen! Wij storen ons daar niet aan: het is toch een verdoemeling." *)

Of neem het volgende praatje, dat er van hem rondging.

"De predikant De Cock eens een zijner leerlingen op den weg ontmoetende, vraagde hem: maar waarom zijt gij de laatste keer niet in de catechisatie geweest? Wel, Dominé! zeide de jongen, omdat het weer aan de praedestinatie toe was, en ik dat toch niet begrijpen kan. Hoe, hernam de Dominé, kun je die nog niet begrijpen? Onze lieve Heer handelt juist net zoo met de menschen als een boer met een nest vol jonge honden; die de boer niet houden wil verzuip hij" *)

Nu, is de overeenkomst niet treffend? Maar ik zal je met deze verhaaltjes niet langer bezig houden. Mijn brief wordt ook al weer lang genoeg en ik moet maar eindigen, want anders ben ik bang dat de Bearer hem niet wil medenemen deze keer.

Heb je die drie preeken van Ds. H. J. Kuiper al aangeschaft en gelezen? En ook de nieuwste pennevrucht van Prof. L. Berkhof? Dat moet je vooral doen. Je kunt er veel uit leeren, vooral dat de waarheid niet zoo is, als zij die trachten voor te stellen. Schaf je dus die uitgaafjes aan en maak er een beetje studie van. Dan hoop ik er de volgende maal nog eens op terug te komen en te wijzen op al het leerzame van die werkjes.

Voorts, amice, houdt goeden moed. De Heere is met ons en daarom hebben we niet te vreezen. En de Heere kan niet zijn met eene kerk, die zoo gruwelijk alle recht vertrapt om hare getrouwe dienaren uit te werpen. De naaste toekomst zal het leeren.

Mijne hartelijke groete aan al de broeders en zusters daar.

Je broeder in Christus,
H. H.

*) Leven van H. De Cock, door H. De Cock, p. 56.

THE PELAGIAN VIEW OF FREE-WILL, SIN AND GRACE

IV

In our previous articles we have discussed the Pelagian views of free-will and sin. In this article we propose to discuss the Pelagian view of grace.

It has already been pointed out previously that the Pelagian view of grace is indissolubly connected with the Pelagian view of free-will. Hence, we are not really discussing an entirely new essential thing when we discuss the Pelagian view of grace. The one is given with the other.

We have found that Pelagius consented to repudiate the seven points of Caelestius, by which act Pelagius repudiated points which belonged to his own theological position. We wondered at this deed of Pelagius. For by repudiating points of his own theological position he revealed himself as a man who lacked moral integrity. We tried to answer the question: What induced Pelagius to act in this manner with respect to points which he himself must have held dear? However, when we compared this deed of Pelagius with the deeds of learned men living in the present day, our surprise is somewhat lessened. At least the act of Pelagius is rendered more believable.

When we proceed to discuss the idea of grace which Pelagius entertained, then we must be prepared to receive a shock. The possibility exists that Pelagius repudiated fundamental points of his own theological position because he was not convinced of their truth. But with reference to his conception of grace, we must conclude that he acted dishonestly. Pelagius assumes the sem-

blance of a coward and a cheat, the more we study him and his theology. Historians which we have consulted do not hesitate to affirm that Pelagius used the term Grace in an ambiguous way. That he was decidedly dishonest in his use of the term. There is claimed to be a two-fold ambiguity present in his use of the term. We quote one historian who says: There is an intentional ambiguity, resorted to by him as a method of defense in meeting the accusations of his opponents.

This need not surprise! It is surprising that a man who earnestly preached the necessity and possibility of an upright life should resort to such trickery. But it is not surprising to find that a man who has the wrong conception of grace which he vigorously tries to defend, should be forced to resort to an ambiguous use of the term. History shows many a repetition of this occurrence. For God has taken care in revealing His will unto us that when man distorts His truths and attempts to defend them, at the same time pretending to derive such distorted truths from the Bible, that men dig themselves a bigger mound of difficulties than they can ever hope to remove by their thinking labors. Wrong views can never be maintained by honest means of defense! This is certainly evident from the life of Pelagius. And if we had time and space this fact could also be shown from other events in history.

Let us look at the Pelagian view of grace and then make a comparison.

Sometimes it appears as if Pelagius had very much the same conception of Divine Grace as Augustine. A Divine Grace which is the sole working power for the salvation of man. A Divine Grace thoroughly Biblical. But upon closer scrutiny this is not the case. True, Pelagius at times admitted that for the acceptance of the Gospel promise the aid of Divine Grace is necessary. But his conception of grace is so elastic and so many-sided that Pelagius could almost attribute anything to grace and could permit that it receive almost any imaginable thing for content. But all along the Pelagian conception of grace was essentially different from the Augustinian idea of grace as well as the Biblical idea of grace. At times Augustine himself was baffled and found it difficult to determine the Pelagian view of Grace. Sometimes he believed Pelagius to be quite orthodox. But the more Pelagius wrote and spoke, and the more he opposed the Augustinian view of grace, the more it dawned upon Augustine that the Pelagian view of grace really had room for nothing else than the so-called natural endowment of free-will. This free-will, ability to choose for good or evil at any time and under any and all circumstances, was the free gift of God to men. But affirming this gift of free-will to be grace, so Augustine means nothing at all.

In the first place, it is not true that all men have this gift of free-will. At the most Adam may be said to have had the liberty of choice. But after Adam's fall into sin, there is no man, except Jesus Christ, who could choose for the good. After Adam's fall into sin, the

will of man is prone to evil only. Never willing to choose for the good!

We may admit that man has retained a formal free-will. That is, that man can will, and that man is responsible for his deeds. That man has a will with which to will. That man can still will. But Pelagius has no Scriptural grounds whatever for calling this ability to will, Grace. If man no longer has a will with which he can will, then we no longer have a man. It belongs to the being of man to have a will with which to will. It is wrong to believe that God would create a man without the ability to will. God would simply not create a *man* if He should create such a creature. That is to say, no human being.

But Pelagius called the gift of free-will, which does not exist in any human being after the fall of Adam into sin, Grace. He believed that every man, woman and child was endowed with a free-will, always able to choose for the good or the evil. Pelagius' view of grace is never a reality. For after sin entered this world, there has been no human being who was endowed with such a free-will as Pelagius supposed to exist in the bosom of every human being.

But how about the existence of the ability in man whereby he still has a formal free-will? Whereby he still has a will with which to will? Is not that formal free-will a gift of God's Grace?

Let it be remembered that with this formal-free-will man can only choose for the evil. And if God took this ability away from men there would be no men left. Then God would be destroying His own handiwork. That God providentially provides man with those qualities whereby he is man, you would perhaps call Grace. This idea the exponents of the theory of common grace also believe. The fact that God sustains human beings so that they remain human beings they call evidence of God's common grace.

Let us in this connection remember that according to the Bible grace leads to salvation. "By grace are ye saved through faith." The gracious gift of God is everlasting life through Jesus Christ our Lord. Grace leads to eternal communion and friendship with the Almighty Triune God. Out of pure grace God has included us in His Own Son, who was sent to be a propitiation for all our sins. And in Jesus Christ, the Head of the Church, we are chosen from before the foundation of the world, so that we should be holy and unblamable before God in love. Through Jesus Christ we exist to the praise of the glory of God's grace. All they who have been chosen in the Redeemer and Advocate with the Father. Out of pure grace the Father has given His Son to be redemption and wisdom and sanctification for all those for whom He laid down His life. By grace the "promised redemption" is translated out of darkness into the marvelous light.

The fundamental notion of grace in the Bible is that it leads to salvation and to the blessed inheritance of the saints. Something entirely different from the Pelagian

view of grace. Also something entirely different from the view of grace which the theory of common grace brings to the foreground.

Never should we justify the Pelagian view of grace. Nor the theory of common grace. It is erroneous to say that there is a natural ambiguity in the term Grace, because of the different meanings of which the term is capable, and because of the different meanings which Scripture gives to the term. This idea, that Scripture teaches more than one kind of Divine Grace is pregnant with danger. And when the term grace is used in Scripture, the meaning can always be ascertained from the context. But never is it used to convey the same idea of Grace as the Pelagians held. Nor is it ever used to designate a providential work of God whereby sin and Satan are restrained from robbing humanity of its essential human qualities. The conception of the term Grace, n. 1. that the word or idea is capable of a multiplicity of meanings is precisely too pregnant with danger to be entertained or taught. This whole idea lies at the foot of Pelagianism. This idea has played pranks with too many men in history and the bitter fruits of these pranks have been only too evident in the history of the Christian Church.

Neither is ambiguity with respect to the term grace to be considered excusable and unavoidable. Nature surely should never be regarded as grace. It is true that the formal free-will which man possesses is the gift of God. But Satan also has a will and his will too, has been given him by God. Otherwise Satan could and would not be Satan. He would not exist as Satan. But surely no one would call Satan's ability to will the gift of God's grace. Why then should we consider the ability to will on man the gift of God's grace? Nature itself, and all the other powers and gifts received from God are not necessarily the gifts of God's grace in the Biblical sense of the term. Pharaoh was endowed with great riches, and he must have been a man of undaunted courage when God visited his country with a variety of grewsome plagues. But the gift of courage, granted by God to Pharaoh, which Pharaoh repeatedly revealed when one plague followed another and he refused to let God's people depart, was by no means grace to Pharaoh. On the contrary! It was the very gift of God by which Pharaoh's heart could be hardened.

Neither did the privilege of being priests in the times of Malachi prove to be grace of God to those priests. This privilege was unquestionably the gift of God. But God sends His prophets to these priests to tell them that these privileges will be accursed to them. Would you dare to call gifts of God that work curse the gift of God's Grace? Yet this is what Pelagians virtually did. This is what the exponents of common grace must come to. They must in the final analysis come to a grace of God which curses. Can you find this idea of grace in Scripture anywhere? No, do not even try. For these conceptions of grace are worse than a caricature

of the biblical idea of grace. They are blasphemous. They rob one of his God.

True, grace does have *connection* with the natural endowments and privileges of mankind, but grace should never be *identified* with the substance of natural and human endowments or gifts. Grace does work through all the human qualities for the people of God. It, grace, has those gifts and privileges to men as *so many means* through which it is working, but grace is not identical with these means. For the curse of God likewise works through the natural gifts and privileges of man unto the reprobation of men.

The grace of God can even be given by means of privations. By the removal of gifts and privileges. God's grace is not only active and imparted when it works through and goes accompanied with the natural endowments of men, but also when these natural gifts and privileges are taken away. Thus when God takes away the frail bodies of His children, then they receive the deprivation of the body as a token of the graciousness of God. And Christians are not appointed only to enjoy in this world but also to suffer for the cause of Christ, and thereby to receive the gift of God's grace to the full. So it is with chastisements which God sends His people.

I am always delighted with a certain old gentleman in this western country when he prays in the presence of his enemies: "Lord, show us Thy grace. Give us that which we should be deprived of." Also do I remember which we should be deprived of. "Also do I remember the quarrel which two members of the Christian Reformed Church had in Grand Rapids, Michigan, one day last autumn. One said to the other: "This is the grace of God when He not only gives me all that I need so that I may serve Him, but also when He takes away what hinders me in serving Him."

But let us also remember that God brings and allows His curse to work in exactly the same way. God gives gifts to reprobates. They use them not to His glory. Then they work His curse and condemnation. He also sends them deprivations. They murmur because of these deprivations. Thus they work God's curse and condemnation. Hence, the Grace or Curse of God does not as such exist in the reception of various natural gifts or privileges of God, nor as such in the deprivations which He sends, but in the attitude which God assumes with respect to His various creatures. To the one He is gracious and allows His grace to work through-gifts and through-deprivations. Another God hates, and He allows His curse to work through-gifts and deprivations.

In the final analysis, election and reprobation as decrees with God, determine to whom God is gracious and to whom He sends His curse.

The Pelagian view that the gift of free-will is the content of the term Grace is nonsense. It is a very superficial view. Just so it is with the theory of common grace. It is sheer nonsense.

Do not contend that I am unfair to Pelagians when I include other gifts, besides the gift of free-will, in the

Pelagian view of grace. They did not contend that the Grace of God was chiefly manifested in the gift of free-will, but they did not exclude other natural endowments. The Grace of Pelagians is capable of just as much stretching as you desire. Not only were those gifts included in the term Grace, by which men are human beings, in distinction from animals, but they also included all other privileges which men have in this world in their conception of Grace. Everything was Grace. The food men eat, the water they drink, the books they read, the homes they live in. All is Grace. In this respect they were consistent enough. If the gift of free-will is Grace, then the gift of sight, of hearing, etc., must also be Grace. "We would be unfair if we judged that Pelagius refused to recognize any gift of Divine assistance over and above the endowments of the moral nature as it came from the Creator's hand."

But the Pelagians make some very interesting distinctions which we should note in this connection. Pelagians noticed that all men do not receive the same gifts. Some men have one kind of culture. Others another. One person revels in and enjoys his civilization. Another revels in and enjoys the civilization of *his* own making. Some people have the Law of God as revealed through Moses. Others do not. Some have read the prophets. Others have not. Some have heard the evangel of our blessed Lord Jesus. But many millions have not. The Pelagians were almost forced to make some graceful distinctions in their gracious Grace, when the human eye saw these differences amongst men. All men were the recipients of Grace. But some men had received more than others.

Hence, Pelagians soon interested themselves in attempting to determine just how much grace some people received, and in the amount of grace that others could receive. The Jews had received the Law of God by revelation. This the heathens had not received. Hence, the Jews had received more grace than the surrounding heathen nations living around Palestine. What good this grace could be for the Jews the Pelagians also could say. The Jews were human beings with consciences having the gift of free-will. Now the grace which was imparted to them when God gave them the Law did not mean very much if the Jews refused to exercise their so-called free-will in the right direction. But the gift of the Law assisted "the voice of conscience by the stimulus of oral instruction." There was one more thing in their life which told them about the way in which God desired to have people walk. This one more thing the heathens lacked, because they had not the Law of God through Moses.

But the Jews did not only receive the Law. They also received an explanation of that Law by the many prophets which God sent to Israel with His Divine revelations. And the clearer the language in which the prophets spoke, the greater stimulus of oral instruction which assisted the consciences, did the Israelites receive.

Besides, the prophets did not hide what the future held in store for the seed of Abraham. By all these various gifts the Israelites were singularly blessed and shared in much grace from Jehovah. So the Pelagians reasoned.

But God did not forget to be gracious unto the Gentiles. Nor did the Jews have to remain contented with their share of God's grace. Christ came to the Jews first of all. He walked amongst the Jews doing good, healing the sick, restoring the blind and the maimed. He kept the Law of God in every particular. And throughout His life He intensified the stimulus given with the Law of God. But He did not rest there. His grace also was very abundant to the Jews in stimulating the consciences of men by allowing them to see the Grace of a Perfect man. Now the Jews certainly knew how to walk in the ways of the Lord. And having this Perfect Pattern before them they could the more easily choose for the paths of Jehovah by exercising their free-wills.

In this great gift of Jesus to mankind the heathens also shared. They also received the Grace of a perfect pattern in Jesus. For by the ministry of the apostles who travelled far and wide, the heathens likewise shared in the blessed evangel of the Risen Lord. All men that heard this Gospel certainly would find it easier to walk after God's Will. For witness the abundance and the richness of the gracious gift of God unto them.

All who now hear the gospel receive the grace of God. The preaching of the Risen and Glorified Redeemer and the salvation which there is in Him is God's grace to them. Of course, if man do not heed this Gospel with all its commands and demands, and with its stimulative force for the consciences, then men are to blame. They do not use their free-will aright. They do not choose for the good. They abuse the grace of God. They abuse their free will. They abuse their stimulated consciences. They abuse all the gifts of grace.

It is absolutely left to man to be saved. No other way of salvation than by the correct exercise of the grace of God. Than by the correct exercise of the free-will of man. No, do not try to inject the still higher grace of the Spirit, at this point, to off-throw the force of the argumentation here. It is true that the Pelagians admitted the existence of a still higher grace which consisted therein that the Holy Spirit of God inspired men, bringing with His inspiration inward enlightenment and strength not only to the mind but to the heart, by the call not of law but of love. Yes, very true, indeed. But this inspiring Holy Spirit, enlightening mind and heart did not determine the action of the free-will of man. Man's free-will is at all times supreme. Superior to all the forces of grace and superior to every Divine working Person or energy.

In salvation, man takes the initial step. Man is the supreme initial motive force by which man acquires salvation. The initial step is always taken by man. The Grace of God and even the highest Grace of God may

render stimulative energy here and there, but never in a way which deprives man of the glory of his own saving ambitions. By no means!

However, Pelagius does not seem to have been altogether certain concerning this last point. His followers, however, knew very well what they believed. They gave man all the credit of saving himself. This is very evident from the propositions which later councils attributed to Pelagianism as a system. But Pelagius himself, never cherished the idea of preaching the existence of this higher Grace of the Spirit. He deemed the preaching of the higher Grace of the Spirit very unwise and inadvisable. Thus, though Pelagius may have been reticent with respect to the efficacy of this higher Grace, in practice he proved to be a malicious perverter of the truth. Pelagius was inclined to keep the doctrine of the higher Grace of the Spirit in the background. He has affirmed this repeatedly. He deemed the preaching thereof inimical to the pursuit of practical and adequate motives to righteous action, and as encouraging confidence in a salvation bestowed without personal effort. "Consequently he thought it a duty to *deny* the necessity of particular spiritual Grace in the observance of the Divine Law and in the practice of virtue."

One little quotation we desire to insert here, "so, too, he contended that the innate discernment between right and wrong, the preaching of the Divine Will, the remission of sins, and the model of Christ's conduct, one as well as the other were included in the idea of Grace."

Against this Pelagian view of grace in general and especially against the last quotation our fathers at Dordt directed the following: "There remain, however, in man since the fall, the glimmerings of natural light, whereby he retains some knowledge of God, of natural things, and of the difference between good and evil, and discovers some regard for virtue, good order in society, and for maintaining an orderly external deportment. But so far is this light of nature from being sufficient to bring him to a saving knowledge of God, and to true conversion, that he is incapable of using it aright even in things natural and civil. Nay further, this light, such as it is, man in various ways renders wholly polluted, and holds it in unrighteousness, by doing which he becomes inexcusable before God." (Canons, III, IV, 4)

Pelagians called this "natural light, such as it is" Grace. The exponents of the theory of common grace, also call the gifts by which man is and remains man, Grace. But our Synod of Dordt was far from calling this Grace. The Synod of Dordt refused to call that which tends to condemnation and everlasting punishment, Grace. And they had good biblical grounds for doing as they did. They realized that all the gifts of God to natural men, gifts by which they are and remain men, that all the external privileges, deeds of men, respect for good order in society, discernment between right and wrong, were in themselves no mark of God's grace. Nor of God's gracious attitude to them. But Pelagius did.

Dr. Kuyper, Sr. did. All believers in any kind of a Grace that is supposed to be common did. All those that believe in a non-saving Grace which God is supposed to show unto His creatures in general did. All these belong to one and the same family. There may be formal differences between them. But essentially they all hold to the same fundamental principle. Please read the following Dutch quotations carefully: "Voor ons onderwerp is van groote beteekenis, welke gedachte Pelagius huldigde ten opzichte van de genade. Deze kan hij niet in schriftuurlijkfin, met het welbehagen Gods overeenstemmenden, zin verstaan, omdat hij de algeheele verdorvenheid en onmacht van den mensch loochent, en de genade is dan ook voor hem iets geheel anders dan wat de apostel bedoelt, las deze zegt: uit genade zijt gij zalig geworden. Volgens Pelagius bestaat de genade in niets anders dan in de *mogelijkheid* van het goede te willen..... Dat *kunnen* is het *genadebewijs* Gods. Die toerusting met den vrijen wil is 's Heeren gunst, waarbij dan nog komt, dat God aan dat kunnen nog een steunsel heeft toegevoegd. En dat steunsel bestaat in de zedewet en in de leer en in het voorbeeld van Christus, waarin de weg ten leven gewezen wordt, doch verder en dieper reikt de genade niet. Van een ontferming in Jezus Christus is geen sprake, en heel de religie gaat bij hem op in het volbrengen van de nieuwe wet, die in het N. T. is geopenbaard."

"*Bij dit alles blijft er voor de praedestinatatie geen plaats over.*"

"Wie op deze wijze de genade verzwakt en ontzielt, en de vrijheid en zelfstandigheid van den mensch handhaaft, kan niet vasthouden aan den absoluten raad en het eeuwig welbehagen Gods..... dan is er geen praedestinatatie meer."

"Dan beschikt God niet meer over den mensch."

"Dan ligt de beslissing in onze handen, en moet God Zich regelen naar onze goede daden.—En zoo valt alle souveriniteit en vrijmacht weg."

"Zoo verdraait Pelagius de Schrift."

"Hij tracht op alle manier aan Gods welbehagen te ontkomen. — Om aan 's menschen vrijheid te kunnen blijven vasthouden, daat men de volstreckte vrijmacht en souveriniteit Gods over alle dingen los, en offert op deze wijze God aan den mensch op."

Exactly! To maintain the free-will theory of Pelagianism, it is necessary to deny the decree of election. And with it goes the denial of the decree of reprobation. God becomes dependent on man.

The Pelagians come to still other difficulties. Pelagians teach that God has decided to offer a certain Grace in the general offer of salvation to all fallen men. For proof texts the Pelagians refer to such texts in which the word *all* or the word *world* appears. John 3:16 is often referred to. For God so loved the *world* that He gave His only Begotten Son, that whosoever should believe in Him, should not perish but have everlasting life. Ezekiel

33:11 should not be forgotten in this connection. "Say unto them, As I live, saith the Lord God, I have no pleasure in the death of the wicked; but that the wicked turn from his way and live: turn ye, turn ye from your evil ways; for why will ye die, O house of Israel?" I Tim. 2:4 is also referred to. "Who will have all men to be saved, and to come unto the knowledge of the truth." I John 2:2 is also often used.

In passing we should see that the Synod of Kalamazoo also uses Ezekiel 33:11 to prove the same thing which the Pelagians attempt to prove with this text. Namely, that God reveals to all men that He desires to save them. The Pelagians say that God has decided to offer all men a sufficient preparatory grace whereby all men can be saved.

But the Pelagians come to a very serious difficulty. Just as well as all parties do when they broach similar ideas. It is simply not true that God has revealed His will to save all men and to offer them all a preparatory Grace. Reality teaches a different thing. The Gospel is known to a small portion of humanity. The preparatory Grace and the preaching of the Gospel are not held in common by all men. Hence, the decision of God cannot be known to all men.

But Pelagians find a way out by stating that the law which is written in the heart of man, also has been given as a way unto salvation. And that men, by walking in the precepts of this law in the hearts of men, can also come to true everlasting life. The light which the Gospel brings is a brighter presentation of the future glory, but also the natural light of man leads to heaven.

But this distinction which the Pelagians make is no way out of the difficulty. The question naturally arises: Why is it that some people must be satisfied with the law of natural light and why may others receive the light of the Gospel? The Gospel clearly reveals that salvation is given by no other name under heaven than by the name of Jesus. Jesus alone is the Way, the Truth, and the Life.

Pelagians have always affirmed that God comes with His general offer of salvation unto all men, and that He gives to each and every man the ability to choose for the good and to accept His grace. But God does no more in the salvation of men. It is up to each individual to believe or not to believe. In this way the will of man determines whether the call of the Gospel shall bear fruit, yes or no. This is virtually a denial of the absolute doctrines of predestination and reprobation.

We would not go as far as some men who say that Pelagians denied the existence of Grace. In a strict sense this may be so. But historically this is not true. They did believe in a Grace of God. Pelagius affirmed the existence of Grace repeatedly. But it would have been far better for him and his kind if they had denied the existence of Grace. For by asserting the existence of Divine Grace in the way that they did, they became the

forerunners of those men in history, who by their various kinds of Grace have deceived the pious ones in the Church of God. We, today, must battle for the Biblical doctrine of Grace because men assert the existence of more than one kind of Grace. Pelagians made their mistake by giving the term a significance of their own. They have not reckoned with the Scriptural use of the term. Giving the term Grace a meaning which caused the Pelagian preachers to preach the glories of the natural man, thinking that by doing so, they were indeed praising the Grace of God. Pelagius often began his sermons with a praise of the gifts of natural man. True Biblical Grace causes preachers to act entirely different. Man does not receive the glory. But God must receive the glory.

We end with a quotation from Bavinck. "Veel verder dan een zijner voorgangers week Pelagius van de leer der genade af; hij verliet den Christelijken grondslag, waarop zij allen nog stonden en vernieuwde het zelfgenoegzaam principe der Heidensche wijsbegeerte, bepaaldelijk van de Stoa. — Het Christendom verloor zijn absolute beteekenis."

Pelagianism robs us of the theistic view of God. All Pelagians are Deists, because of their Rationalism.

B. J. D.

TER VERWELKOMING VAN DS. B. J. DANHOF DOOR DE GEMEENTE TE HULL, IOWA

't Is onze God, Die 't al regeert,
Die zijnen knecht, door ons begeerd,
Voorspoedig wilde zenden.
Hij kent het doel van onzen wensch:
Dat hij den Christus, niet den mensch.
Gods volk hier mocht verkonden.

Stel daartoe, Vader, hem in staat,
Schenk hem uw Geest in ruime maat
En krachten om te werken.
Geef hem veel ziels- en lichaamskracht,
't Geschreven Woord zij zijne macht,
Doe hem uw' bijstand merken.

En geef, dat hij een langen tijd
Ons klein getal verstandig leid',
En uw geboën ons leere.
Dan zullen wij, schoon thans miskend,
Ras aan uw' dienst weer zijn gewend,
Weer wand'len in uw' vreeze;

In liefd' en eensgezindheid saam,
Ter eere uwes grooten Naams,
Elkanders welzijn zoeken.
Dat ook de jeugd getrouw mag zijn,
De jongens, meisjes, groot en klein,
In 't Woord te onderzoeken.

Ook doe hij ons getrouw verstaan,
 Dat ouden, jongen sterven gaan,
 En dat dan volgt het oordeel.
 Dat men dus getrouw zij heel den dag,
 Opdat de dood niet onverwachts
 Ons 't g'nadeloon doe derven.

Wees welkom, Leeraar, als gezegd,
 De Heere stell' u tot Zijn' knecht
 En onzen onderwijzer.
 Verbindt ons reeds de liefdeband,
 De Vader houd' die liefde in stand,
 En doe haar immer werken.

Wat God afviel, ook vallen zal,
 Doch d' liefde staat voor eeuwig pal,
 En zij maakt immer zalig.
 Wordt zij gezocht, door allen saam,
 In vreeze van des Heeren Naam,
 Zoo staan wij sterk, eenparig.

Zoek haar, Leeraar, metterdaad!
 Ook gij, eerwaarde kerkeraad!
 En gij, geliefde leden!
 O, lieve jeugd, wees toch getrouw
 Met hem, dien God u geven wou,
 Versterk hem met uw' beden!

Verblijdt hem steeds die tot ons kwam,
 En over ons den staf opnam,
 Om ons voortaan te voeden.
 Het voedsel zet hij ons slechts voor,
 Doch verder doet Gods Geest het, hoor!
 Moog' Deez' ons steeds behoeden.

Ik had de juffrouw haast vergeten;
 Maar wil haar toch nog laten weten.
 Dat z' als de Leeraar welkom is.
 Dat zij de steun haars mans mag zijn,
 Niet hooggevoelend, maar steeds klein,
 't Welk 't sieraad van 'n Christinne is.
 Opgesteld en uitgesproken door

Mr. Hendrik Rikkers.

Announcement—

First Annual Field Day

Protesting Christian Reformed Churches

SATURDAY, July 4th, 1925

The First Annual Field Day of the Protesting Christian Reformed Churches will be held at Boynton's Grove, near Jenison, Michigan, on Saturday, July 4th. Come in the forenoon and enjoy the whole day. Addresses will be given by the Reverends H. Hoeksema, H. Danhof, G. M. Ophoff and Candidate R. Danhof. There will also be singing, band music and games for the children. You will find room for picnic dinners, so bring your baskets. Refreshments will be on sale at the Cantine.

The proceeds from a collection and from all sales will be for the support of our monthly paper—THE STANDARD BEARER.

— HOW TO GET THERE —

- 1—From Kalamazoo take M-13 north to Burton Avenue in Grand Rapids, turn West to Godfrey Avenue, then North to M-51, then West to Jenison.
- 2—From Coopersville follow regular route into Grand Rapids, then M-51 to Jenison.

- 3—Holland, Zeeland and Hudsonville, follow M-51 to Jenison.
- 4—Posters giving further directions will be placed at the Jenison Flour Mills.

EVERYBODY COME
—Let's make this a Success

—THE COMMITTEE

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Application for entry as second-class matter is pending

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 858 Kalamazoo Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 10

JULY, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

REST FOR THE WEARY

Come unto me all ye that labor and are heavy laden and I will give you rest.

—Matthew 11:28.

Toiling!

Do you know by experience the sad and disheartening implication of that word?

Nay, if you would understand its meaning, do not summon before the eyes of your imagination the picture of the daily laborer in the shops, or of the husbandman in his field, who rises early in the morning and returns home in the evening, tired and weary, and longing to forget the burdens of the day in restful sleep. For, however heavy the work may be which he finds awaiting for him every morning, and however fatigued his frame may be when the daily task is finished and he lays down to rest, in the evening of every day he returns home in the consciousness that the task is accomplished and that he may forget the struggles of the day.

Rather imagine the man that is groaning under burdens too heavy for human strength to bear. Or think of the man that is laboring at a hopeless task. All the strength of body and mind he exerts to exhaustion. To accomplish the work is the ambition of his life. From early morning till late at night he struggles and strives and ponders and plans. Incessantly he labors with all his might. Yet, he fails. And after all his attempts he finds in the end that he is farther from the goal than at the beginning. Real toil is to strive with all our strength of body and mind for an end that is never achieved. It is to labor hard and incessantly at a hopeless task that can never be accomplished.

And are you acquainted with the spiritual significance of the word?

It is the spiritual toilers under burdens too heavy for them, that the Lord calls in the text.

It is a toiling which in its deepest root is born from the hearts-desire to get right with God, to know that we have peace with the Most High and that His favor is with us. The heart, then, somehow realizes that His

lovingkindness cannot be enjoyed, and that the objects of His favor we cannot be, except on a basis of a righteousness that is valid before Him. For He is righteous, we know, and spotlessly holy. It feels, too, that this basis of righteousness and justice cannot be established, except the law be fulfilled and all its demands are perfectly satisfied. And we begin at the task to gain the desired peace in the way of accomplishing our own satisfaction of the entire law. But as we labor and toil to fulfill the law of the Lord, we experience that she is a severe mistress. And though we may labor with all our might, anxious to hear from her the sentence that it is enough, repeatedly she flings us back with her terrible: "Cursed is he that doth not abide perfectly in all that is written in me!" And toiling on still, we find that we increase our guilt daily, that the task is a hopeless one, and groaning under heavier burdens than before we commenced the struggle, we are inclined to abandon the attempt and hang the harps in the willows, still longing, yet despairing . . .

Are you sin-weary?

Do you find the burden of the law too heavy to bear? Have you toiled with it and groaned under it and been oppressed by it, till you succumbed in grief and despair?

Take courage, then . . .

For "the wise and the prudent" do not know this weariness. They care not to be righteous or boast of a righteousness that is a vain thing before the Lord. And never would they acknowledge that the natural man can only increase his sin daily.

Take courage, for the Lord calls you by name: Weary toiler, come unto me!

He will give you rest!

Rest!

Blessed word!

Thrice blessed for the weary and toiling soul!

It is not simply to cease from toil and struggle, it is far more. It is to cease in the consciousness that the task is accomplished, that the work is done, that the end is achieved, and to rejoice in the finished product. It is the glorious feeling of body and soul that we may enter into and enjoy the fruit of a completed work.

Thus it is naturally.

And thus it is spiritually.

Ah, what a task to be accomplished pressed down upon our weary soul! What mountains of sin and guilt rose up before our consciousness to be removed. Sin in our actual walk, sin with all the members of our body, sin in our thoughts and sin in our deepest heart and in all our planning and desiring, sin in what we did and said and thought and wished and sin in what we did not do and think and said and wished, sin in the present and sin in the past, sin everywhere, as far as eye could see

And then, when we penetrated more deeply into this horrible reality of sin, we found that it was not merely a matter of acting but a question of our very being. For out of the heart are the issues of life. And that heart is corrupt, hopelessly corrupt, and from it, as a boiling and bubbling fountain rise all these actual sins. So that, before we could hope to remove the mountain of our actual guilt, that heart must be cleansed. The corrupt fountain of iniquity must be changed into a clear stream of love

And searching more deeply still into this awful mystery of sin we discovered that the deepest source of this foul fountain of iniquity is not even in our individual hearts and lives, but that it is connected with a rushing stream of sin and guilt that leads us, for its source, back into paradise of yore. And we found that it would be of no avail to even attempt to cleanse the fountain of foul sin in our own heart, unless we could first cleanse that deepest and original source of it all

What a task!

How disheartening to know that there is no life, no peace, no comfort and joy for our troubled soul, unless the task is finished, guilt is blotted out, the stain of sin is removed, the heart is cleansed, the foul fountain of iniquity is changed into a stream of living love! And then, to have struggled and toiled till all our strength was exhausted, and to know that we utterly failed, so utterly that the end of all our toil is greater sin and heavier burdens

And then to learn that there is rest!

To know that the task is accomplished, that the stream of our guilt is washed away, that we may cease from toiling, in the blessed knowledge that all is finished, that there is righteousness and sanctification, wisdom and redemption, peace and joy and comfort and eternal life in God's blessed communion.

Comfort, weary toiler, for you.

The task is accomplished.

Accomplished for you.

Rest!

I will give you rest!

He is the Rest-giver because it is He that accomplished the task.

He put His shoulders under our burdens, the burdens of our guilt and sin and condemnation. For the Father gave Him a people from before the foundations of the world, a people whose Saviour He was to be, their

Head and their Redeemer, and whom He was to bring from the horrible slavery of sin and death into the glorious liberty of the children of God. He, therefore, was to take their place, and to assume their burdens of guilt and sin, to carry them way down into the dark and deep valley of His agony and death, to leave them there forever.

And He did so, according to the will of His Father.

He did put His shoulders under their heavy burdens, under which they would have been crushed into death and hell.

And He was strong, for His Name was Almighty God.

He was able to bear these burdens even unto the accursed tree of the Place of Skulls, to enter with them into the dark abyss of death and hell, to toil and labor with them until He had shaken off the load of guilt and the shackles of death, and, first from Calvary, then, soon from Joseph's garden He might send forth the glad tidings: It is finished!

He accomplished the task.

With Him there is rest.

And the Rest-giver He is, too, because it is He that causes us, by the irresistible operations of His Spirit and grace to enter into His rest.

By nature we would not even seek to enter into that rest. Surely, we may seek rest, but we do not desire His. Rest we seek and imagine to possess in the accomplishment of our own righteousness, which is abominable to Jehovah. But He never forgets His people, neither leaves them alone. Into their hearts and minds He enters by the Spirit of grace. In that heart he knows how to create unrest and worry. He reveals unto them the greatness of their sin, the abomination of their vain righteousness, their own impotency to fulfill the demands of the law, their proneness to all evil and the corruption of their heart and mind

And with unrest He fills the heart, till every last basis of self-confidence is removed, till from the heart the cry is wrung: "O, God, be merciful unto me, a sinner!"

And then, when all the wisdom and prudence, all the righteousness of works, all self-conceit and self-confidence to carry our own burdens and remove them is uprooted, and the heart longs for a righteousness that is not its own but God's, He stands forth in all the beauty of His salvation, in all the glory of His power and says: "Weary toiler, it is finished. The task thou laborest to accomplish is completed. The work is done!"

It was done for you.

Completely finished by Me.

I will give you rest!

Come unto Me!

Blessed summons, when by the gracious call of His Spirit, He makes it resound in our soul!

And blessed soul that obeys that summons and comes.

It is a coming which is the result of Father's drawing. For no one can come unto Him except the Father

which sent Him draw Him. The drawing is first and the coming second. The drawing is the cause and the coming is the result. It is the drawing of that love which is always first, and the coming of faith that relies on that love.

It is a coming, which begins when we cast away all our own righteousnesses and every basis of confidence in self. For we cannot come unto Him with aught of self. Empty and poor and naked, weary and exhausted, as the drowning man that struggled with the tempestuous sea till all his strength is gone, thus we must come to Him who is our all.

It is a coming, that continues when we see Jesus as we never see Him with our natural eye, full of grace and glory and life and rest and peace, the fulness of our wisdom and righteousness and sanctification and complete redemption; and when our soul, hungering and thirsting after righteousness, desires to possess Him above all the treasures and pleasures of the world.

It is a coming, by which we draw nearer, when we hear Him address us, as with the natural ear we could never hear, so clearly and distinctly as if He were calling us by name: "Weary toiler, heavily burdened one, cease from toiling at your impossible task. I have finished. Come unto Me and rest!"

It is a coming, whereby we know and trust, that when He bore the burden of His people's sin, our transgressions and our iniquities were also upon Him, so that we believe His promise and trust for life and death with all our soul in that promise: I will give you rest!

And that promise He fulfills.

He fulfills it, when he sheds forth the love of God into our hearts, that love in which there is no fear, and when he gives us the faith by which we shout in joy of redemption: "We, therefore, being justified by faith, have peace with God through our Lord Jesus Christ." He fulfills it, when, if we would return to the old burdens and the slavery of sin and death, He draws us back unto Himself, and assures us: "Your sins are forgiven." He fulfills it, when amid the battle and strife of this present life in the midst of the world, He makes us partakers of the peace that passes all understanding.

And He will fulfill it to the last.

For the final rest is not yet.

There still abides a sabbath for the people of God.

The eternal sabbath.

And the Rest-giver will surely bring that final rest. When all of life is over and all the weary night is past, and the last one of His toiling people shall have been brought into the rest He accomplished, then He shall come again and lead His people into the perfect rest. Then the toiling and groaning creation shall be delivered from the yoke of vanity and corruption and partake of the rest of God's children.

God, through Christ shall have completed His work.

And into that completed work we shall enter.

God's tabernacle over all!

The rest of eternal joy!

H. H.

"OP ALLE TERREINEN DES LEVENS"

In "De Reformatie" van 29 Mei, 1925, verzoekt Prof. Dr. V. Hepp Dr. Dijk, om zijn oordeel betreffende het gebruik van den term: op alle terreinen des levens, aan nadere herziening te onderwerpen. Wij kunnen niet nalaten de aandacht onzer lezers enkele oogenblikken te bepalen bij dit ietwat zonderling verzoek.

De zaak is deze. In de "Kerkbode van de Gereformeerde Kerken van 's-Gravenhage" is Dr. Dijk begonnen enkele opmerkingen te maken over cultuur. En nu heeft hij in zijn eerste artikel over het onderwerp: "Iets over cultuur en cultuurwaardeering," beweert, dat z.i. de term "op alle terreinen des levens" dient te worden losgelaten.

Deze gewraakte uitdrukking komt voor in de volgende passage:

"En bovendien heeft ons christelijk geloof, omdat het zijn uitgangspunt heeft in God den Schepper van hemel en aarde, een cultureele roeping, en mogen wij de schatten, welke de Almachtige in Zijn wereld heeft neergelegd, niet verwaarloozen.

Wij noemen dit gewoonlijk: op alle terreinen des levens.

Een term, die onder ons burgerrecht verkreeg.

Maar een term, die m. i. door ons moet worden losgelaten.

Omdat gebleken is, dat, hoe goed deze uitdrukking ook bedoeld is, zij is gebezigd als een leuze om veel wereldzin goed te praten, en als een vlag, om verkeerde lading te dekken. Trouwens in den term zelf schuilt eenig gevaar. Door de zonde is het niet mogelijk om God op alle terreinen des levens te dienen, want er zijn terreinen, welke zoo door de boosheid des menschen verworden zijn, dat wij ze moeten loslaten. Die vuil is, dat hij nog vuil worde. Er is ook een voortgaand proces van het kwaad, dat wij niet kunnen stuiten.

Behoort daartoe ook de cultuur?

Wij willen zien."

Van het loslaten van dien term wil Dr. Hepp niet weten.

Wel stemt hij toe, dat de bedoeling van Dr. Dijk te prijzen valt.

"Dr. Dijk, zegt hij, wil voorkomen, dat men onder de leuze 'op alle terrein des levens' veel wereldzin goedpraat."

Dr. Hepp is echter van oordeel, dat Dr. Dijk hierbij den verkeerden weg inslaat. Hij gelooft, "dat die term de uitnemende weergave is van een gedachte, welke nooit door ons mag worden losgelaten."

"Deze term heeft een geschiedenis.

Gelijk men weet, heeft Kuyper hem als leuze opgeheven.

Maar niet als holle, maar als heilige leuze.

Kuyper zag zich na zijn bekeering tot het Calvinisme voor de droeve werkelijkheid geplaatst, dat het vrome volk zich niet interesseerde voor wat buiten het kerkelijke en het godsdienstige lag.

Het liet het overige levensgebied aan de wereld over.

Het trok zich bijna geheel op het religieuze terug.

Met name voor de politiek was het niet warm te krijgen.

En nu heeft Kuiper met profetische bezieling het uitgeroepen: door uw afzijdigheid doet gij Christus oneer aan.

Heel het leven in zijn gansche uitgestrektheid moet voor onzen Koning worden opgevorderd.

Niet alleen de kerk, niet alleen de religie, maar ook politiek, wetenschap, kunst, maatschappij en wat er meer tot het volle, rijke leven behoort.

Hij heeft er den tekst ingehamerd: alles is uwe, doch gij zijt van Christus en Christus is Gods.

En God gaf hem genade, dat zijn woord insloeg."

Dr. Hepp zou niet gaarne op deze leuze terugkomen.

Wij zouden "iets moois van het levenswerk van Kuiper kwijtraken."

Men mag z. i. geen enkel levensterrein aan de wereld, aan den Satan overgeven. Wij mogen geen dualisme invoeren tusschen levensterreinen, waarop Christus wel en waarop Hij niet moet worden verheerlijkt.

Dr. Hepp is echter van oordeel, dat Dr. Kuiper en Dr. Dijk niet precies hetzelfde verstaan onder den term "levensterrein."

Dr. Kuiper verstond er onder de groote terreinen van het religieuze, het ethische, het aesthetische, staat, school, maatschappij, wetenschap, kunst, techniek, huisgezin, opvoeding, onderwijs.

Maar voor Dr. Dijk is 'terrein' niet alleen het terrein zelf, maar ook alles wat menschen er op hebben opgetrokken."

En nu wil Dr. Hepp zich van geen dier terreinen terugtrekken, maar wel wil hij zich beijveren om omver te trekken wat op die terreinen Christus mishaaft. Of om een beeld te gebruiken: "Als iemand een terrein wil koopen, dan zal hij het terrein niet ondeugdelijk verklaren, omdat achteraan, tegen den waterkant, een schuurtje staat, dat een vergaarplaats van malariamuggen is. Hij zal dat schuurtje laten verwijderen of afdoend laten reinigen en de sloot met petroleum of een andere doeltreffende vloeistof bewerken. Doch het terrein laat hij er niet om loopen."

Dr. Hepp stelt zich dat afdoend reinigen van de onderscheidene levensterreinen nog al gemakkelijk voor. Dr. Dijk daarentegen houdt staande, dat sommige levensterreinen zoodanig door de boosheid des menschen verworpen zijn, dat wij ze moeten loslaten. Die vuil is, dat hij nog vuil worde. Dat woord betreft de Schrift op menschen, doch Dr. Dijk op terreinen. Er is ook een voortgaand proces van het kwaad, dat wij niet kunnen stuiten. Dit laatste stemmen wij van harte toe. Er bestaat inderdaad een voortgaand proces van het kwaad, dat niet alleen wij niet kunnen stuiten; maar dat ook niet door God gestuit wordt.

Tusschen Dr. Hepp en Dr. Dijk is het op dit oogenblik derhalve een verschil van opinie betreffende de ver-

banning van het ongoddelijke, dat zich op de verschillende levensterreinen heeft gewaagd. Dr. Dijk houdt staande: het voortgaand proces van het kwaad kan niet gestuit worden en wordt niet gestuit. Dr. Hepp acht het mogelijk, om de sloot, die het breede terrein van het menscheleke leven bepaalt, en die eene vergaderplaats is van malariamuggen, met petroleum of een andere doeltreffende vloeistof te bewerken. Natuurlijk zal hij daarin niet kunnen slagen, indien het waar is, wat Dr. Dijk zegt, namelijk, dat het immers voortgaand proces van het kwaad niet te stuiten is. Wat Dr. Hepp in dat geval zou doen, zegt hij niet. Misschien zou hij het terrein dan ook ontruimen, gelijk Dr. Dijk zulks wil.

Wij hebben ons bij het lezen van deze gedachtenwisseling van genoemde doctoren verheugd met beving. Het verblijdde ons te mogen hooren van Dr. Dijk, dat het proces van het immer voortgaand kwaad niet wordt gestuit. In dat opzicht gaan wij geheel met hem mee. Er bestaat geen petroleum of eenige andere doeltreffende vloeistof om de terreinen van het menscheleke leven hier op aarde te reinigen van de malariamuggen der zonde en van het verderf. Doch, en dit moet ons ook van 't hart, al gven wij nu vervolgens ook toe, dat ook de terreinen onder den vloek liggen en het eene terrein wellicht zelfs meer dan een ander gebied, dat die terreinen alszoodanig toch neutraal zijn, dat is, die zijn niet zedelijk van aard; maar het kwaad schuilt in de menschen. En in die menschen wordt het proces van het immer voortgaand kwaad niet gestuit. Daarom behoeven we om dat proces van voortgaand kwaad, dat wij niet kunnen stuiten, en dat ook niet gestuit wordt, dan ook geen terrein te verlaten; maar wel moeten wij op elk gebied en in elke sfeer en relatie leven uit een eigen geestelijk levensbeginsel: het beginsel der wedergeboorte. En aangezien de onwedergeborene niet uit dat beginsel kan leven, daarom is er op geen enkel gebied wezenlijk sprake van samenwerking tusschen Gods volk en de wereld. Die twee verschillen in levenswortel. Wij moeten het leven dan ook niet indeelen naar terreinen, maar naar beginselen. En dat doende, krijgen wij geen ascetisme, maar geestelijke zedelijke antithese.

Om deze onze voorstelling evenwel heeft de Christelijke Gereformeerde Kerk ons uit hare gemeenschap gebannen. En nu bemerkende, dat Dr. Dijk noch Dr. Hepp eene betere voorstelling vermag te geven, en tevens onderling verschillen, en vreezende, dat zij hunne respectieve lijnen consequent zullen blijven volgen, zoo lazen wij hunne uitwisseling van gedachten met een bevend hart. Wij vreezen het ergste voor die broeders, althans voor den zwakkere van die twee.

Waarom kunnen wij toch niet allen samen strijden uit het gemeenschappelijk beginsel der wedergeboorte op alle terreinen des levens?

H. D.

40. Eene leugen is als een sneeuwbal: hoe langer men hem rolt, hoe grooter hij wordt.

DE VERBONDSGEDACHTE THEOLOGISCH BESCHOUWD

Gereformeerden zijn Godgeleerden. Hunne wetenschap is Godskennis; hunne leer is theologie. Formeel en materieel is de Gereformeerde beschouwing theologisch. De Gereformeerde zoekt den Schepper te kennen uit Zijne werken en de Schepping te doorschouwen in hare Godsopenbaring. Uitgaande van de Schriftuurlijke gedachte, dat alle dingen, in schepping en herschepping, niet slechts in hun oorsprong en bestaan, maar tevens in hunne saamhoorigheid, geschiktheid, doelmatigheid en eindbestemming, uit, en door, en tot God zijn, tracht hij het voorwerp van zijn onderzoek allereerst en allermeeft te verstaan in zijne fundamenteele betrekking tot den HEERE God. De Schepping is hem openbaring Gods. Het rijk der schepselen biedt hem een afdruk van iets, dat in God volle goddelijke realiteit bezit. Dat goddelijke reële poogt hij door studie van de openbaring daarvan in de Heilige Schrift en in de Schepping en naar de maat van zijn eigen bevattingvermogen recht te kennen. Dat bepaalt tevens zijne methode. Zijne wijze van werken is theologisch. Het schepsel is hem geen maatstaf voor zijne Godsbeschouwing; doch hij zoekt omgekeerd de geschapene dingen te verklaren uit hun Oorsprong en Formeerder. Hij laat zichzelf in alles bepalen door God. Hij is theoloog.

Wetende b.v., dat, naar Paulus' woord, uit den Vader van onzen Heere Jezus Christus al het geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt; zoo verkondigt hij als geloofswetenschap, dat het eigenlijke vaderschap in God gevonden wordt. Daarvan is alle vaderschap onder de schepselen een creatuurlijke afdruk. Betreffende de idee *vader* mogen we derhalve niet uit iets in den mensch besluiten tot iets in God; maar moeten wij in ons staan naar ware kennis de omgekeerde orde volgen. Vader is eigenlijk God. In goddelijken huishoudelijken zin genereert de eerste persoon, de Vader, den tweeden persoon, den Zoon. God-Drieëenig is Vader der Schepping. Ook is de God des welbehagens de Vader van onzen Heere Jezus Christus. Terwijl eindelijk de Verbonds-God door de herschepping des Geestes de Vader is van het Israël Gods. En in dat veelvoudig vaderschap Gods wortelen alle andere betrekkingen tusschen Vader, Zoon en Heiligen Geest, Schepper en Schepping, en de schepselen onderling. Voor het betrekkelijke en gelijkvormige in het creatuur vindt men het absolute en oorspronkelijke in God. God Zelf is de verklaring der dingen.

Dat geldt ook in betrekking tot de verbondsgedachte. Het verbond bezit volle goddelijke realiteit in God. God is Verbonds-God. Hij is zulks niet slechts naar den raad zijns willens in zijne relatie tot het schepsel, maar allereerst in Zichzelf, krachtens eigene natuur. Het innerlijke huishoudelijke leven van de Heilige Drieëenheid is een vriendschapsverbond tusschen Vader, Zoon en Heiligen Geest. Van dat goddelijk verbondsleven is alle creatuurlijk verbondsleven beeld en afdruk. Het liefdeleven Gods is de wortelgrond voor alle verbondsbetrekking en

-gemeenschap tusschen Schepper en schepsel en de schepselen onderling. De absolute verbondsgedachte ligt verborgen in de onnaspeurlijke diepten van het leven der Heilige Drieëenheid.

Nooit zal het dan ook gelukken de verbondsgedachte in al hare diepte te peilen. Doch dat ontslaat ons niet van de plicht om de verbondsidee bij benadering theologisch te omschrijven. Schepsel zijnde, blijft onze kennis altijd menschelijk, en gebonden aan het creatuurlijke; maar dat verhindert ons niet, om ons uitgangspunt zuiver te stellen en theologisch te werken. Al is het ook, dat wij in onze beperktheid niet kunnen geraken tot een volkomen doorgronden van het onbegrijpelijke originele in God aan de hand van een afdruk daarvan in het schepsel; daarom is het toch wel te verstaan, en is elke andere voorstelling zelfs onlogisch, dat het oorspronkelijke van een geschapen beeld in den Schepper gevonden wordt, alsmede, dat men zonder kennis van het absolute het relatieve niet recht kan verstaan. Tot recht verstand van de verbondsgedachte zijn wij derhalve op den Verbonds-God aangewezen. Slechts inzoverre wij Gods verbondsleven zuiver verstaan, zullen we ons eigen leven daarnaar kunnen inrichten, en een juiste voorstelling kunnen vormen van de teekenen en zegelen van het genadeverbond: doop en avondmaal. In dogma-historischen zin heeft de Kerk de sacramenten veel meer van de menschelijke zijde bezien, dan zuiver theologisch doorschouwd, tot schade o. i. van de zuivere ontwikkeling der leer en het geestelijke leven der Gemeente; daarom is het, inzonderheid in betrekking tot de doopskwestie in haar huidige stadium van ontwikkeling, schier gebiedend noodig, dat we ons thans nader theologisch indenken op de verbondsgedachte.

Dat doende, merken we allereerst op, dat het betrekkelijk gemakkelijk is in te zien, dat alle relatie, wederkerige actie en onderlinge gemeenschap tusschen de drie personen in het goddelijke Wezen, namelijk: Vader, Zoon en Heiligen Geest, noodwendig moet zijn en geschieden en plaatshebben naar den aard des verbonds. Immers, naar Gereformeerd belijden, is God één in Wezen, doch naar personen drie. Die drie personen nu zijn allen gelijkelyk hetzelfde goddelijke wezen deelachtig, en in hunne persoonlijke zelfstandigheid zijn zij elkanders gelijken; maar in hunne individuele personele eigenschappen zijn ze onderling verscheiden. Daaruit volgt, dat hunne wezenseenheid samenstemming geeft, de gelijke zelfstandigheid der personen om overeenkomst vraagt, terwijl de verscheidenheid hunner individuele personele eigenschappen de mogelijkheid biedt voor de allerhoogste gemeenschap en samenwerking. De verbondsgedachte ligt hier voor 't grijpen. Iets anders dan een verbondsmatig liefdeleven laat zich bij God niet denken. Immers, de eenheid des wezens bant alle gedachte aan gedeeldheid of scheidbaarheid, de gelijk zelfstandigheid der personen gedooft geen zweem van overheersching of dwang, en de onderscheidenheid van de individuele personele eigenschappen sluit elke voorstelling van eenvormigheid en gelijkvormigheid ten

eenenmale buiten. De wezenseenheid der gelijke zelfstandige personen en de verscheidenheid hunner individueele eigenschappen geven eeuwige volmaakte goddelijke harmonie. Het liefdeleven Gods, opwellende uit de onnaspeurlijke diepten des wezens, en door Vader, Zoon en Heiligen Geest gewild, stort zich uit in de veelvuldigheid van de vormen der individueele personeele eigenschappen, vertoonende in de heerlijkste kleurschakeering den vollen rijkdom van de eeuwige vriendschap des Drieëenigen. De leer van de Heilige Drieëenigheid eischt zulk eene voorstelling van het innerlijke huishoudelijke leven van liefde en vriendschap van den God des verbonds.

Verder ligt dan ook de gedachte voor de hand, dat bij alle uitgaande daden Gods er iets van dit verbondsmatig vriendschapsleven des Drieëenigen naar buiten moet openbaar worden. Want wel zijn deze uitgaande daden, wij stemmen dit volgaarne toe, vrije en gewilde, — absolute noodzaak bestaat er niet bij God —, maar desniettemin zijn ze daden van Zelfopenbaring Gods. En dat zijn ze niet toevalligerwijs, omdat elke daad den dader openbaar maakt; doch dewijl God Zich metterdaad in de werken zijner handen heeft willen openbaren. Daarin schuilt juist het doel der Schepping. Zij is middel voor de Zelfopenbaring van den Verbonds-God. En waar nu de absolute verbondsgedachte in Gods eigen natuur en levenswijze gegrond is, en van God Zelf gewild is, daar moet noodwendig alle openbaring, wijl zij niet anders zijn kan dan Zelfopenbaring van den Drieëenige, ook naar de intentie en het oogmerk Gods, openbaring zijn van den God des verbonds. De Schepping vertoont ons een afdruk van de absolute verbondsidee in den Schepper. En ofschoon we nu niet stellen, dat God Zich, scheppend en herscheppend, in Zijne Zelfopenbaring uitput, zoo zullen we toch zeker wel moeten aannemen, dat er in alle creatuur, doch inzonderheid in het hoogste schepsel, wijl God den mensch naar Zijn beeld schiep, trekken van overeenkomst gevonden worden met zijn Formeerder, en dat dit bijzonder geldt van zijn verbondsrelatie en -gemeenschap met den Drieëenige. De mensch is verbondsmensch, en vertoont alszoodanig het beeld van den God des verbonds. In den mensch vindt de verbondsgemeenschap tusschen Schepper en schepsel haar hoogtepunt. Door den band des verbonds laat God zijn eigen absoluut verbondsmatig leven natrillen in het creatuurlijke; en door de trekking van dien band weerkaatst de mensch in zijn leven Gods leven. Ter laatster instantie is de band des verbonds, die den Verbonds-God en den verbondsmensch samensnoert, zuiver geestelijk-zedelijk van aard. In die verhevenste gemeenschap doet het verbond den Verhevene en den nederige als vrienden samenwonen. Daarin komt de verbondsgedachte ten volle tot haar recht.

Naar de verbondsgedachte zijn God en mensch vrienden. Op de gemeenschap der vriendschap met God is de mensch aangelegd. Daarin vindt hij zijne bestemming. Waarlijk rusten kan hij slechts in de gemeen-

schap der vriendschap met zijnen God. Wel kan hij als geestelijk-zedelijk wezen in zijn eigen tegendeel omslaan, en worden daardoor in zedelijken zin een bondgenoot en vriend van satan; maar ook dan verraadt hij nog steeds in zijn formeel verbondsmatig leven zijne afkomst, natuur en bestemming. Dus vormt de verdoemde in de hel eene volstreckte tegenstelling met den mensch Gods in het rijk der heerlijkheid. In den mensch Gods, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust, is de verbondsgedachte in positieven zin gerealiseerd. Naar de mate zijner bevatting trilt in hem na het leven der vriendschap van den Drieëenige. De God der vriendschap wordt door hem gekend, gesmaakt, weerspiegeld, gereflecteerd. Hij reageert van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganschen gemoede en met alle krachten op de hem doordringende, bekwamende, opwekkende en uitlokkende vriendschapsactie van den Eeuwige. Gods vriend is uit, door en tot God; ook in de uiting zijner vriendschap. God werkt in hem het willen en het werken, naar Zijn welbehagen. Gods vriend is product van Gods vriendschap. God heeft Zich den mensch als Zijn vriend gedacht; wil hem als Zijn vriend; doet hem Zijn vriend zijn, en als Zijn vriend leven en handelen. Gods vriend is Godes. God heeft hem gewrocht om Zijns zelfs wil. In hem bereikt de Zelfopenbaring Gods haar hoogtepunt.

In het verbond met den mensch vindt God den uitnemendsten vorm voor de openbaring en schenking zijner vriendschap. Het vriendschapsverbond toch verheft de wederkeerige levensverhouding en -gemeenschap tusschen God en mensch tot de hoogste orde en grootste innigheid. In geen andere relatie dan die van vriend Gods zou de mensch ooit op volmaaktere wijze kunnen verkondigen de deugden desgenen, die hem riep uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Uit dit oogpunt bezien, is het verbond middel voor God Zelf. Het dient Hem in Zijne allerhoogste Zelfopenbaring, en tot verheerlijking van Zichzelve. God wil het verbond om Zijns zelfs wil. Dat is een goddelijk souverain willen. Gelijk de gansche Schepping, zoo moet ook Gods verbond met den mensch worden verklaard uit eene vrije wilsdaad Gods. Wel is het verbond gegrond in Gods eigene natuur, maar daarom is het niet minder vrucht Zijns willens. Wij mogen Gods souveriniteit dan ook niet stellen tegenover Gods liefde, zooals in niet-Gereformeerde kringen zoo dikwijls geschied. Maar wel mogen wij er nadruk op leggen, dat aan deze souverain-vrije wilsdaad Gods niets kouds of ongevoeligs kleeft. Het kan toch immers niets anders dan goddelijk-goed geheeten worden, dat God Zich heeft willen openbaren in zijn eigen goddelijk-goed liefdeleven; ook niet, als Hij zulks antithetisch doet. Immers, God is goed, zelfs in onderscheiding van alles, wat niet God is; waarom zou Hij zulks niet mogen openbaren? Doch het mag geen oogenblik uit het oog verloren worden, dat God Zichzelve heeft willen openbaren in zijn eigen leven van goddelijke liefde en vriendschap om Zijns Zelfs wil. Wordt dit vergeten, dan handelt men niet meer theologisch, maar gaat

ongemerkt over op de anthropologische lijn. Zonder het te willen, velt men dan een oordeel over God, naar den maatstaf van den mensch. Dat nu mag niet. God is God. Hij zoekt Zichzelf. Ook in zijne openbaring van Zichzelven als Verbonds-God en in zijn goddelijk verbondsleven bedoelt Hij Zich Zelfen, zelfs inzonderheid in zijne relatie en gemeenschap tot en met den mensch. Doch dit verandert niets aan het feit, dat dit souverain willen van den God des verbonds is een willen openbaren en verheerlijken van het leven der vriendschap van den Drieëenige, en dat zulk willen geheel gehuld is in den gloed der liefde. Zalig hij, die in die liefde mag deelen!

Deze wille Gods omvat ook de vormen des verbonds, en verder alle middelen en wegen voor de volkomene verwezenlijking van de verbondsgedachte. Ook de verwezenlijking van het verbond is Godes. En zij openbaart niet minder dan de verbondsgedachte alszoodanig het liefdeleven Gods. Dit geldt allereerst van den overgang van het verbond uit den oorspronkelijken vorm in het Paradijs in dien van het genadeverband na den val. Theologisch beschouwd, wilde God ongetwijfeld den dieperen weg door den val en de wederoprichting des menschen voor de volkomenste ontplooiing Zijner verbondsgedachte; opdat des te heerlijker zou uitschitteren het leven der vriendschap van den Drieëenige. Hij bood gelegenheid voor bijzondere werking van Gods liefde. In dien weg kon uit den raad des vredes: de overeenkomst tusschen de drie personen in het goddelijke Wezen ter verlossing des menschen, ons allereerst Gods eigen liefdeleven tegenstraffen. In de diepte van den weg van den val en de wederoprichting van den mensch wordt vóór alle andere dingen openbaar, hoe lief Vader, Zoon en Heilige Geest elkander hebben. En juist daarin schijnt te schuilen de verklaring voor Gods wil in dezen. Want immers die onderlinge liefde der goddelijke personen zal in verband met 's menschen zonde en verlossing toch wel het meest geprezen worden door al de gezaligden in het rijk der heerlijkheid. En het is juist die liefde Gods, die eene grenzenlooze liefde ontsteekt in de harten der verlostten. Zeker, het lied der Herschepping overtreft wel in innigheid het lied der Schepping, omdat de wedergeboorte dieper inleidde in de liefde Gods; maar de jubeltoon betreft toch de liefde, zooals die in God is, en in de verlossing des menschen openbaar wordt. De verlostte ziel bewondert God in Zijn Zelfopenbaring en Zelfrechtvaardiging vanwege satans laster en de versmading des menschen. God kennende, zooals Hij waarlijk is, omhelst zij Hem, en looft Hem met hart en stem. En zóó bezien, wordt ook Gods genadeverbond met den mensch in Christus doorzichtig. In historischen zin is dat verbond middel tot de verwerkelijking van de eigenlijke verbondsgedachte. Het is gefundeerd in de overeenkomst van Vader, Zoon en Heiligen Geest; welke op haar beurt wortelt in het eigen liefdeleven van den Verbonds-God, en bedoelt de openbaring en verheerlijking van hetzelfde. Daarom ook kan het niet falen.

Christus en de Heilige Geest moeten uit een theolo-

gisch oogpunt eveneens verklaard worden uit den wil van den God des verbonds. Alleen bij die beschouwing kan de taal der Heilige Schrift in dezen worden verstaan. God heet dan de Vader van onzen Heere Jezus Christus, de Knecht des HEEREN is gegenereerd en van eeuwigheid gezalfd en de Geest van Christus wordt afgebeden van den Vader en uitgestort door den verhoogden Midelaar. — Hetzelfde geldt van de wedergeboorte, het geloof, de volharding en de verheerlijking, en van den strijd en de overwinning van Gods volk. Ook dat volk is in oorsprong en bestemming des HEEREN. Het is Godes, vrucht van Gods willen. En al is ten slotte de wil van God in de verwerping eenigszins anders dan in de verkiezing; daarom wil Hij die niet minder dan deze. Dit anders te stellen ware geheel ontheologisch. Het zou ons niet slechts van de Gereformeerde lijn afvoeren, maar ons tevens op heidensch-wijsgeerig gebied doen overgaan. God verwezenlijkt zijne verbondsgedachte naar zijnen eeuwigen raad van verkiezing en verwerping. Dat is duidelijk uit de openbaring. En ook die openbaring is Zelf-openbaring Gods. Gods raad wortelt in God Zelf, in den God des verbonds. Of wij het verstaan of niet, doet aan de zaak niets af of toe; maar wij loopen theologisch zuiver, als wij staande houden, dat God ook zijnen eeuwigen raad gewild heeft om Zijns Zelfs wil. Strikt genomen, staat de zaak altoos zóó, dat het door God gewilde moet verklaard worden uit hetgeen Hij is, en betreffende Zichzelven wil openbaren. En dit geldt zeker niet het minst van zijne eeuwige praedestinatie, van de verkiezing en verwerping beide. Dit punt is zeker wel eene afzonderlijke bespreking waard. Wij zullen daar nader op ingaan, als we de aandacht zullen vestigen op het antithetische karakter van de Zelf-openbaring van den God des verbonds. Feit is, zooals ons later zal blijken, dat niet alleen de Schrift gewaagt van eene eeuwige verkiezing en verwerping, van eene antithetische Zelf-openbaring Gods in Zijn eeuwig voornemen in betrekking tot het eeuwig lot Zijner geestelijke zedelijke schepselen; maar dat Schrift en Schepping beide ons zeer overvloediglijk het antithetische karakter van Gods Zelf-openbaring betreffende het gansche schepsel doen kennen. Thans gaan wij daar echter niet nader op in. Voor het tegenwoordige maken wij in verband hiermede nog slechts deze opmerking, dat het antithetische karakter van de Zelf-openbaring Gods bijzonder aan het licht treedt in de historische uiteenrukking van het organisch verband van het menschenlijke geslacht in de historische verwerkelijking van de verbondsgedachte in de kinderen des lichts en die der duisternis. De bespreking van die historische realiseering moeten we voorloopig laten rusten; maar we moeten er hier toch even op wijzen, dat die uiteenrukking van ons geslacht voor God middel is voor de volle openbaring en verwezenlijking van zijne eigenlijke verbondsgedachte. En dat doet ons zien, dat God Zich de verbondsgedachte antithetisch heeft gedacht. Gods vriendschap werkt antithetisch, in den Verbonds-God en in den verbondsmensch, en naar Gods wil.

Daarom moet inzonderheid ook onder Gods wil betrokken worden de organische samenhang van ons geslacht. Al de samenvoegselen van hoofd en leden, van ouders en kinderen, alsmede van kerk en wereld, zijn voor God middelen ter verwezenlijking van Zijn verbond. Historisch toch volgt die verwerkelijking allerwege de organische lijnen: in den enkeling en in de geslachten, positief in de kerk en negatief in de wereld. De realiseering draagt een antithetisch karakter. God schiep den mensch organisch en in organisch verband. Daarom leeft hij organisch. En daarom bereikt de menschheid hare volkomenheid in en door al de onderscheidene individuen van ons geslacht. Met de voortschrijding nu van de organische ontwikkeling van het leven van ons geslacht houdt de realiseering van de verbondgedachte gelijken tred. Daar moet terdege op worden gelet. Adam was niet slechts de zedelijke vertegenwoordiger van al de menschelijke personen; zoodat de schuld van zijn eerste zonde hun wordt toegerekend. In Adam vinden we ook het beginsel der menschheid. Adam is ons organisch hoofd. Daarom worden wij niet slechts als menschelijke personen met schuld geboren en onderworpen aan de verdorvenheid; maar volgens Ps. 51:7 worden alle menschelijke individuen in ongerechtigheid en in zonde ontvangen en geboren. Gevolg van dit laatste is, dat alle menschelijke individuen, krachtens hunne gemeenschap aan de wortelzonde van hun organisch hoofd, metterdaad zondigen en de zonde van ons geslacht tot ontwikkeling brengen. Op deze organische ontwikkeling, niet alleen van de zonde, maar van alle dingen, is tot nog toe niet genoegzaam gelet. Men heeft, vooral van Gereformeerde zijde, veel sterkeren nadruk gelegd op de toerekening van Adams schuld aan alle menschelijke personen in hem begrepen dan op den organischen samenhang van hoofd en leden, oorspronkelijke wortelzonde en de daaruit opspruitende actuele zonden van de onderscheidene menschelijke individuen. De juridische zijde der zaak werd ontwikkeld; voor de organische gemeenschap had men minder oog. In den Catechismus vindt men dit nog niet; doch later werd zulks meer het geval. Ook dit machtig veld van studie zullen we thans echter niet kunnen betreden. Doch de organische gedachte moet ook vooral in betrekking tot dit punt worden ontvouwd. Want de organische gedachte is voor de verbondsdeed onmisbaar.

In verband met de zonde moet hier echter nog even worden vermeld, dat de Gereformeerden de dadelijke zonden dikwijls trachten te verklaren uit de erfsmet. Dit nu kan o. i. onmogelijk. Smet en actuele zonde zijn eigenlijk geheel ongelijke begrippen. Wel kan men bij de zonde onderscheiden tusschen schuld en smet; maar ter verklaring van de verscheidenheid en ontwikkeling van de zonde in ons geslacht in de individuele menschenkinderen moet men uitgaan van den organischen samenhang tusschen Adam en alle zijne nakomelingen. Adam is geslachtshoofd der menschheid. Wij zijn een organisme. Doch wij zijn niet gelijk aan een boom, zooals wel eens wordt voorgesteld, waarvan de stam behouden blijft en de takken verloren gaan, zoodat God een ge-

schonden menschdom zou overhouden; maar veelmeer aan een bosch uit ééne boom gesproten. De enkele boomen van zulk een bosch zijn dan niet slechts zelfstandige boomen, maar ook individuen, die op onderscheidene wijzen het leven van den stamboom voortzetten en ontwikkelen. Zij hebben gemeenschap aan zijne natuur. Is nu die natuur in den stamboom verdorven, het leven in dien wortel wild, dan zal zulks ook het geval zijn in al de boomen van het bosch; en wel zóó, dat elke individuele boom eene bijzondere kant daarvan vertoont, waardoor het wilde leven van het bosch volkomen wordt. En ook kan dan vervolgens door inenting op zoodanige wijze nieuw leven worden aangebracht, dat het bosch herschapen wordt, schoon zeer vele niet-ingeënte, maar wild gebleven boomen ten vure zullen moeten worden gedoemd. Dit beeld nu is toepasselijk op ons geslacht. Het menschdom is een organisme. De onderscheidene leden daarvan zijn én zelfstandige personen, deelen in Adams schuld, én onderling op duizendvoudige wijze verschillende individuen, die organisch gemeenschap hebben aan de wortelzonde van hun geslachtshoofd Adam.

Met opzicht tot dit laatste draagt de zonde van ons geslacht een organisch karakter. En zulks geldt dien-tengevolge ook van het leven in de zonde, van de werking van vloek, dood, verderf, de verleiding; ook van de verlossing, het geestelijke leven, en van de ontwikkeling van alle dingen, positief en negatief, en langs antithetische lijnen.

Op het antithetisch karakter van Gods Zelf-openbaring letten we de volgende keer.

H. D.

"Alone with God!" The keynote
This of every holy life,
The secret power of fragrant growth
And victory over strife."

Righteousness is the opposite of sin, and as the reference to God is inseparable from the conception of sin, so the reference to God is in precisely the same manner inherent in the idea of righteousness. To put it very plainly: If there were no God to see and judge and punish, one might perhaps still continue to speak of good and evil, meaning thereby what is beneficial or injurious, subject to the approval or disapproval of men, but it would be meaningless to speak of sin on such a supposition. And so, by equal reasoning, while what is commonly called good might without the existence of God be conceivable in the world, yet it could not properly bear the name of righteousness, for the simple reason that, in order to deserve this name, according to the Biblical way of thinking, it needs first to be placed in the light of the divine nature, the divine will, the divine judgment.

Dr. G. Vos, *Grace and Glory*, Grand Rapids, 1922, pp. 43, 44.

EVIL OR PRONE TO EVIL?

And God saw that the wickedness of man was great in the earth, and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually. —Gen. 6:5.

... For the imagination of man's heart is evil from his youth. —Gen. 8:21.

The two passages of Scripture, when read in their proper context, would at first sight appear to stand in irreconcilable contradiction with relation to each other. Both, indeed, announce the total depravity of the natural man in strongest terms. The imagination of man's heart is evil from his youth up. Every imagination of his heart is only evil continually. In regard to their doctrinal contents both passages teach the very same truth and they perfectly agree in this respect. But when we take into consideration the connection in which each of these passages appears it seems that they cannot be harmonized with each other. For in the first passage the Lord evidently announces the ground upon which He will send the flood and destroy the earth and all flesh; while in the second passage He expresses the same truth, but now apparently as a ground for His determination not to destroy the earth by a flood anymore.

A closer examination of the two passages, however, will convince us, that this contradiction is only apparent. The text in Gen. 6:5 expresses the historic condition of the first world as the basis upon which God will execute final judgment in the flood. It expresses, as Calvin has it: "that the world had then become so hardened in its wickedness, and was so far from any amendment, or from entertaining any feeling of penitence, that it grew worse and worse as time advanced; and further that it was not the folly of a few days, but the inveterate depravity which the children having received, as by hereditary right, transmitted from their parents to their descendants." The depravity of the human race was the basis of the judgment of God upon the world. It stands to reason that the same fact of the universal and total depravity of the race cannot serve as the ground on which the Lord would refrain from executing judgment. neither is such the meaning of Gen. 8:21. If we will study the context closely we will discover soon that the Lord in determining that He would destroy the world no more by a flood, was motivated by radically different considerations. We read: "And Noah builded an altar unto the Lord; and took of every clean beast, and of every clean fowl and offered burnt offerings on the altar. And the Lord smelled a sweet savour; and the Lord said in His heart, I will not again curse the ground any more for man's sake; for the imagination of man's heart is evil from his youth; neither will I again smite anymore every thing living as I have done." vss. 20, 21. The meaning is plain. God smelled the sweet savour of Noah's sacrifice and upon this He determines not to curse the ground any more. It is His covenant with Noah which He remembers. For the sake of that covenant, and for the

sake of His covenant-people in the world, therefore, He determines that the world shall not again be subjected to such awful upheavals as had just been witnessed in the deluge. For man's sake He would destroy the world again and again. For the imagination of man's heart is only evil, evil from his youth up. If there were no other consideration, therefore, the only thing man might expect would be a repetition of the catastrophe that had been visited upon the first world. But it is the consideration of His covenant and the motive of His covenant-love that constitutes the ground in the Lord for the resolution not to destroy and curse the ground and every living thing anymore, as long as the earth remaineth.

In the meantime, the texts quoted above contain very clear and strong statements with regard to the ethical and spiritual condition of the natural man, which in the present times and under present conditions we cannot pass by without a word of comment. Calvin rightly makes the remark in his commentary on Gen. 6:5: "Nevertheless, though Moses here speaks of the wickedness which at that time prevailed in the world, the general doctrine is properly and consistently hence elicited. Nor do they rashly distort the passage who extend it to the whole human race." In other words, the texts do not only inform us concerning the spiritual condition of the human race at that time, but they constitute a proper basis for the general doctrine of the universal and total depravity of the human race at every age. But if such be the case, words like these afford no comfort at all for those philosophers in our churches, who speak of all kinds of good in the lives of natural men. If *every* imagination of the thoughts of the natural man's heart is *only* evil *continually* and that *from his youth up*, how would these philosophers possibly justify their position, that nevertheless this natural man, with that depraved heart, that produces nothing but evil thoughts and evil imaginations, and that continually, uninterruptedly from his youth up, does still much that is good before God? Yet, thus it is proclaimed by many, that, alas, occupy a prominent position in the church. When Dr. Beets was cross-examined in court on the question of the Reformed conception of total depravity, he said, with reference to all men: "All our works are tainted with sin" and he compared the natural man to a good apple with rotten spots. And Dr. Bouma, who is supposed to indoctrinate our young men that prepare themselves for the ministry, interrogated by the attorney and asked whether the natural man always sinned answered: "Absolutely not." Rev. VanderMey wrote in his protest against us to the consistory (we translate):

"Certainly I believe with our Catechism that we are prone by nature to hate God and our neighbor, and that we are inclined to all evil.

"But here we surely have a valuable distinction which may never be lost sight of. Not all sinners hate God and their neighbor consciously and with a decided heart. Through God's common grace sin does not come to full manifestation, but with many, if not with most people,

it remains a germ, a seed, a propensity. Through this same grace of God there is in the world still mercy and love of the neighbor."

The "valuable distinction," then, is that most men are not really evil but that there is a germ, a seed of evil in their hearts. All men do not really hate God and their neighbor, but their nature shows a propensity, an inclination to hate, while most men really love!

Synod had this before her. The committee considered this document. Dr. De Jong and Prof. Berkhof were of the committee that considered this protest carefully, discussed it, advised concerning its contents. They approved of these statements, passed them on as good Reformed doctrine and as the truth of Scripture and advised Synod to express "that God by the general operations of His Spirit exerts such an influence on man that he can do civic good."

H. J. Kuiper writes:

"We may conclude, therefore, that the sinner is able to perform civic righteousness, outward good. He can perform *deeds* which, as deeds, are in conformity with God's law. He can do good to his fellow men, even though this does not proceed from a believing and thankful heart. He can be honest in his dealings, true to his promise, faithful to his marriage-vow, kind to his neighbors, temperate in his habits. It will not do to say that all this is sin and nothing but sin in God's sight. Christ, the Holy One, calls it 'doing good' *

"Our second conclusion is that the unconverted is able not only to perform *deeds* which conform to God's law, but that he also has certain desires and impulses which are good and from which his good deeds spring."*

"Sinners do good to their friends and love their friends. Christ calls that good."*

And this he preached in his church!

We conclude, then, that it is become the doctrine in the Christian Reformed Churches, that the natural man has a propensity, an inclination to evil, but that actually he is not really evil. There is a germ of evil in his nature, but his entire nature is not corrupt as an actual fact!

We will not now take the trouble to investigate what a terrible corruption this is of our Reformed Standards, which teach that we are so corrupt that we are wholly incapable of doing any good and inclined to all evil, which teach that the natural man with his natural light cannot only never come to any saving knowledge of God, but that also in things natural and civil he corrupts it and pollutes it and holds it under in unrighteousness. Thanks to the Lord, our people are again beginning to study the Reformed Confessions for themselves and are well able to discern their clear light in this respect from the philosophy of blind leaders.

But we will call attention to the contrast between this philosophy and the texts quoted above.

Evil or prone to evil?

That is the question involved.

And the text says that every imagination of man's

heart is only evil continually and that the imagination of his heart is evil from his youth up.

Here there is no mention of a seed or germ in the heart, or of a propensity or inclination of our nature. It speaks of the heart of every human being in action. It speaks absolutely and exclusively. It teaches that whenever the human heart is in action, produces thoughts and imaginations, the action is always evil, continually. It does not speak of man in the abstract, but in the concrete; it does not philosophize about a certain condition man might be in if it were not for other conditions intervening, but of every man of flesh and blood coming into the world as he actually exists. And it leaves no room for good deeds and desires and impulses. It pronounces the natural man evil from head to foot, from birth till death, from Adam till the second advent.

Evil or prone to evil?

That is the question.

And if you will not take my word for the proper explanation of this text, I feel confident that you will listen to Calvin. Surely, even our opponents, that speak of propensities and germs and seeds of evil, will change their mind and be converted from their error, when John Calvin speaks. Well, then, listen to his comment on Gen. 8:21:

"Moreover, since God here declares what would be the character of men even to the end of the world, it is evident that the whole human race is under sentence of condemnation, on account of its depravity and wickedness. Nor does the sentence refer only to corrupt morals; but their iniquity is said to be an innate iniquity, from which nothing but evils can spring forth. *I wonder, however, whence that false version of this passage has crept in, that the thought is: prone to evil; except, as is probable, that the place was thus corrupted, by those who dispute too philosophically concerning the corruption of human nature.* (I underscore.) Calvin refers here to the vulgate which translates: *Sensus enim, et cogitatio humani cordis in malum prona sunt*; "The understanding, indeed, and the imagination of a man's heart are inclined, prone to evil." H. H.) It seemed to them hard that man should be subjected, as a slave of the devil, to sin. Therefore, by way of mitigation, they have said that he had a *propensity* to vices. But when the celestial Judge thunders from heaven, that his thoughts themselves are evil, what avails it to soften down that which, nevertheless remains unalterable? Let men, therefore acknowledge, that inasmuch as they are born of Adam, they are depraved creatures, and therefore can conceive only sinful thoughts, until they become the new workmanship of Christ, and are formed by His Spirit unto a new life. And it is not to be doubted that the Lord declares the very mind of man to be depraved, and altogether infected with sin; so that all the thoughts which proceed from thence are evil. If such be the defect in the fountain itself, it follows that all man's affections are evil, and his works covered with the same pollution, since of necessity they must savour of their original. For God does not merely say that men sometimes think evil; but the language is unlimited, com-

prising the tree with its fruit. Nor is it any proof to the contrary, that carnal and profane men often excel in generosity of disposition, undertake designs apparently honorable, and put forth certain evidences of virtue. For since their mind is corrupted with contempt of God, with pride, self-love, ambition, hypocrisy and fraud; it cannot be but that all their thoughts are contaminated with the same vices. Again, they cannot tend toward a right end: whence it happens that they are judged to be what they really are, crooked and perverse. For all things in such men, which please us under the colour of virtue, are like wine, spoiled by the odor of the cask. For, as was before said, the very affections of nature, which in themselves are laudable, are yet vitiated by original sin, and on account of their irregularity, have degenerated from their proper nature; such are the mutual love of married persons, the love of parents towards their children and the like. And the clause which is added, "from youth," more fully declares that men are born evil; in order to show, that as soon as they are of an age to begin to form thoughts, they have radical corruption of mind. Philosophers by transferring to habit what God here describes to nature, betray their own ignorance. And no wonder; for we please and flatter ourselves to such an extent, that we do not perceive how fatal is the contagion of sin, and what depravity pervades all our senses. We must, therefore, acquiesce in the judgment of God, which pronounces man to be so enslaved by sin, that he can bring forth nothing sound and sincere."

Once more, brethern that speak of the good of natural man: what is it, evil or prone to evil, corrupt or a propensity to corruption, a germ or actual hatred and iniquity?

We say, that the Word of God does not teach your deceiving philosophy concerning the natural men. We say, that as long as you thus teach as you do you are misleading the people you are called to instruct.

And you are responsible. You directly contradict the plain teaching of the Word of God.

But if you will not take my statements, will you subscribe to the above quotation from Calvin? It will change your preaching and teaching. And it will be to the good of Christ's church.

H. H.

Wat afvalt van den hoogen God
Moet vallen.
Eenzelfde deel, eenzelfde lot
Voor allen,
't Gezin, 't geslacht, het volk, de staat,
De kleinen en de grooten.
Verlaten wordt, wat God verlaat,
Wat God verstoot, verstooten.
Wel hoort men dagelijks stem op stem
Weerklinken:
"Geen nood! Wij redden 't zonder Hem!"
Maar die het zeggen, — zinken.

Beets.

NOG EEN POPULAIR BEWIJS

Voor de gedachte, dat God, blijkens de prediking van het Evangelie, behalve de zaligmakende genade, die alleen geschonken wordt aan de uitverkorenen ten eeuwig-leven, ook nog eene zekere, niet zaligmakende, gunst of genade bewijst aan de verworpenen, die Gods Woord hooren verkondigen, voert men gewoonlijk nog een zeer bekende plaats aan uit de Heilige Schrift, namelijk: Matt. 23:37 of Luk. 13:34. De Synode van Kalamazoo deed zulks in hare officieele stukken niet, zoodat wij haar voor dit zoogenaamd bewijs dan ook niet aansprakelijk houden; maar in allerlei predikaties, geschriften en samensprekingen geschiedt dit uitermate veel. Meer zelfs nog dan aan Ezech. 33:11 wordt aan deze plaats het bewijs ontleend voor de gedachte van het algemeen en welgemeend aanbod des Evangelies. Reeds vóór de Dordtsche Synode beriepen de Remonstranten zich voor hun gevoelen mede op dezen tekst, zoodat onderscheidene afgevaardigden ter Synode hunne exegese van deze plaats ten beste gaven, en het algemeen gevoelen der Synode, al heeft zij dit ook niet in officieele taal vastgelegd, ons thans nog zeker genoegzaam duidelijk is uit de kantteekening der statenoverzetters betreffende dit vers. De groote Synode vond in die woorden geenerlei bewijs voor de gedachte, dat God al de hoorders van het Evangelie roept tot genade en zaligheid. En nog minder heeft zij beweerd, dat, blijkens de Evangelieprediking, God ook eene zekere gunst of genade bewijst, of wilt ge, een tijdelijken zegen schenkt aan degenen, die Gods Woord wel hooren, doch verwerpen. Neen, geheel omgekeerd, zij heeft wel zeer wezenlijk gevoeld, dat Israël door de verwerping van den Christus de maat van de ongerechtigheid der vaders vervulde; opdat op dat geslacht der Joden zou komen al het rechtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde, van het bloed des rechtvaardigen Abels af, tot op het bloed van Zacharia. Duidelijk is tevens uit de kantteekening, dat de Dordtsche vaders oog hadden voor de organische ontwikkeling van het kwaad, voor de verbondsgemeenschap der Joden, en voor de geestelijke zedelijke organische eenheid van het slangenzaad. De natuurlijke Joden van Jezus' dagen waren slangen, adde-engebroedsels, geestelijke nakomelingen van Kain, kinderen des duivels; zij zijn het geestelijke organische zaad der slang, en daarom kon van hen afgeëischt worden al het bloed der rechtvaardigen, dat vergoten werd van het begin der wereld. In weerwil van dit alles echter bleef men ook na 1618-'19 beweren, mede met beroep op deze Schriftuurplaats, dat God wil, dat althans alle hoorders van het Evangelie zullen zalig worden. Voor die gedachte wordt deze plaats zelfs bij voorkeur aangehaald. En ofschoon de Synode van 1924 die voorstelling niet heeft gehuldigd, zoo heeft zij toch eene gedachte uitgesproken, die, naar ons beste weten, nimmer tevoren in de geschiedenis door eenige kerkelijke vergadering is aanvaard, namelijk: God bewijst ook aan de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie, en die het Woord Gods verwerpen, eene zekere gunst of genade, of wilt ge, naar de

interpretatie van Prof. Berkhof, een tijdelijken zegen. En wij achten die uitspraak der Synode, alsmede ook al de drie punten, zoodanig in flagranten strijd met dit gedeelte van Gods Woord, dat we meenden, mede met het oog op het populaire misbruik van deze plaats, eenige nadere toelichting van deze passage te moeten geven.

Dit gansche drie-en-twintigste hoofdstuk van Mattheüs kan terecht vreeselijk geheeten worden. Het bevat eene doorlopende waarschuwing tegen de schriftgeleerden en farizeën. Deze geveinsden zeggen wel, wat Mozes leert, maar doen het niet. Wel leggen zij aan anderen lasten op, die zwaar zijn om te dragen; maar zelf willen zij die met hunnen vinger niet verroeren. En al hunne eigene werken doen zij om van de menschen gezien te worden. Zij beminnen de vooraanzitting in de maaltijden, de voorgestoelten in de synagogen; de begroetingen op de markten, en van de menschen genaamd te worden: Rabbi, Rabbi! Dus oordeelt Jezus over hen. Hij waarschuwt de zijnen tegen hunne geveinsdheid en eergierigheid; de discipelen moeten staan naar nederigheid. Vervolgens verkondigt Christus achtmaal het wee over de farizeën en schriftgeleerden, omdat zij den hemel sloten voor de menschen, der weduwen huizen opaten, kwade Jodengenooten maakten, verkeerdelijk leerden zweren bij den tempel, het altaar, en den hemel, kleine dingen vertienden, en het zwaarste van de wet nalieten, het buitenste reinigden en niet het hart, den menschen van buiten rechtvaardig schenen, maar van binnen vol geveinsdheid en ongerechtigheid waren, omdat zij de graven der oude profeten opbouwden, terwijl zij de nieuwe profeten zochten te dooden. Daarom zal hun huis hun woest worden gelaten. Jezus verlaat Jeruzalem. Israël is zonder Christus in de wereld.

Wat ons in dit alles allermeeft de aandacht trekt is zeker wel het enorme verschil tusschen Jezus' oordeel over de menschen en onze waarschatting van hen en hunne handelingen. Dat punt moet ons niet ontgaan. Hadden wij geleefd in den tijd van Jezus, dan zouden wij van de schriftgeleerden en farizeën gezegd hebben, dat zij rechtvaardig voor God waren. Wij zouden dan niet gezegd hebben, dat zij burgerlijke goede werken deden, maar tot het geestelijke goede voor God onbekwaam waren; want over zoo iets handelt de Schrift hier ganschelijk niet. Neen, maar wij zouden den indruk gekregen hebben, dat deze menschen rechtvaardig voor God waren. De farizeën en schriftgeleerden schenen den menschen van buiten rechtvaardig. De menschen zagen toen, evenals thans, aan wat voor oogen was. Over de motieven viel door hen niet te oordeelen. Maar dat kon Jezus wel. Hij zag het hart aan. En het hart aanziende, zei Hij van de schriftgeleerden en farizeën, dat hunne handelingen niet goed waren, geheel niet goed waren, maar omgekeerd, middellijk de maat van de ongerechtigheid der vaders vervulden. Jezus zag, dat de farizeën en schriftgeleerden van binnen vol waren van geveinsdheid en ongerechtigheid; en naar dien innerlijken toestand des harten beoordeelt Hij hen en al hunne handelingen. En nu wane men niet, dat Christus zulks

alleen zei van enkele bepaalde concrete personen; want de farizeën en schriftgeleerden zijn in dit verband identisch met het toenmalig geslacht der Joden, gelijk de natuurlijke Israëlieten weer op ééne lijn gesteld worden met het organisch geestelijk slangenzaad. Jezus geeft ons hier wel zeer wezenlijk eene beschrijving van den zondigen mensch, al is het ook, dat het beeld van den natuurlijken mensch bijzonder duidelijk vertoont wordt door de schriftgeleerden en farizeën van Jezus' dagen. Van verbijzondering is hier ongetwijfeld wel sprake, maar het is de specialiseering van de zonde, die aan alle gevallen Adamskinderen gemeen is. Alleen bij die beschouwing kunnen we verstaan, hoe dat naar Jezus' woord al het bloed der rechtvaardigen, vergoten van het begin der wereld, kon komen op het toen levend geslacht der Joden, vertegenwoordigd door de farizeën en schriftgeleerden. Laat ge de geestelijke organische gemeenschap van het addereengebroedsel los, dan wordt Jezus' taal terstond geheel onverstaanbaar; doch houdt men daar wel aan vast, dan is ons in deze woorden van den Heiland ook geteekend het beeld van den zondigen mensch, en moeten wij ons eigen oordeel over hem gegeven geven aan Christus. Dan moeten wij Christus leeren nazeggen, dat de zondaar den menschen van buiten dikwijls wel rechtvaardig schijnt, maar dat hij van binnen vol is van geveinsdheid en ongerechtigheid. En dat oordeel is dan juist.

De farizeën en schriftgeleerden waren geveinsden, ook als zij de graven der profeten opbouwden, en in hun versieren van de grafteekenen der rechtvaardigen. Misschien waren zij zichzelf daarvan niet bewust. Er zijn ook onbewuste geveinsden. En Christus' betoog schijnt de gedachte te begunstigen, dat de door Hem aangewezen geveinsden zich hunne eigene huichelarij althans niet ten volle bewust waren. Waarschijnlijk waren zij metterdaad van oordeel, dat zij beter waren dan hunne vaders. Zij meenden, dat zij, stel zulks ware mogelijk geweest met het oog op den tijd, niet zouden hebben medegedaan in het vergieten van onschuldig bloed. En dat zeiden zij niet tegen beter weten in, maar wegens gebrek aan genoegzame zelfkennis. Hun oordeel over hen zelve was te gunstig. De zondaar kan niet als rechter over zichzelf zitten. Daartoe werkt de zonde te verblindend. God moet ons zeggen, wat wij zijn. Dat laat Christus uitkomen in het volgende, als Hij, strikt genomen, zegt, dat de Joden van Zijne dagen niet beter zijn dan hunne vaders, die de profeten gedood hebben, eenvoudig dewijl zij dier vaders zonen zijn. In den weg van organische ontwikkeling in kwaden zin is het volgende geslacht niet beter dan het voorafgaande, maar slechter. Ook die gedachte moet door ons uit Gods Woord verstaan worden. Wel leeren wetenschap en ervaring feitelijk hetzelfde; maar voor ons is de Schrift de bron onzer kennis. Onze zelfkennis moet uit de Schrift geput zijn; en wij moeten eveneens uit de Schrift verstaan, dat in den weg van organische ontwikkeling in de geslachten de zoon slechter is dan zijn vader.

Vreeselijk is dit laatste zeker, maar daarom niet minder waar.

Met het oog op de wet voor de organische geestelijke gemeenschap der geslachten kon Jezus dan ook tot deze zonen zeggen: "Gij dan ook, vervult de maat uwer vaderen!" Dit woord van den Heiland vormt feitelijk eene meest volstreckte tegenstelling met elke aanbieding van heil en zaligheid. Denken we er ons een oogenblik op in. De vaderen hadden Gods profeten gedood. Die hadden zich daardoor zwaarlijk bezondigd. Deze zonen verkeerden in den waan dat zij zoo iets gruwelijks nooit zouden hebben bedreven. En nu komt Jezus hun aanzeggen, dat zij niet alleen slechter zijn dan hunne vaderen, maar dat zij ook de maat van de ongerechtigheid hunner vaderen, die door het vergieten van onschuldig bloed wel ten deele is gevuld geworden door hunne voorvaderen, volkomen zullen vervullen en doen overvloeien. Zij zullen voleindigen de boosheid hunner vaderen, totdat zij de verdiende straf daarvoor zullen ontvangen. En zulks wordt hun niet maar kond gedaan, als iets, dat feitelijk geschieden zal; ook is hier geen sprake van eene toelating; doch Christus beveelt hen zulks te doen. Hier is dus sprake van eene maat voor de ongerechtigheid der geslachten, die de vaderen begonnen zijn te vullen, doch die eerst door de immer stijgende zonden der kinderen geheel gevuld wordt; zoodat ten slotte, eerst volkomen aan het einde der eeuwen, het oordeel komt. Hoe zouden dan de Joden van Jezus' dagen de helsche verdoemenis kunnen ontvlieden? Zij zijn immers slangen, addereengebroedsels, vervullende de maat van de zonden hunner vaderen, totdat het oordeel komt.

Daarom, opdat zij niet hun ter helle doemend vonnis ontvlieden, ziet, Jezus zal ook tot hen zenden, evenals vroeger tot hunne vaderen, én profeten, én wijzen, én schriftgeleerden, en uit dezelve zullen zij, naar Gods besluit over hen, sommigen dooden en kruisigen, en sommigen geeselen in hunne synagogen, en zij zullen hen vervolgen van stad tot stad. Daaruit zal dan blijken, dat zij niet beter zijn dan hunne vaderen; maar dat zij in den weg van zonden, die overeenkomen met de zonden der vaderen, de maat hunner vaderen ongerechtigheid vervullen. En daartoe worden hun die Godsgezanten gezonden. God wil hen straffen voor het vergieten van rechtvaardig bloed. En opdat de straf voor het vergieten van onschuldig bloed op hen kome, daartoe zendt Christus tot hen Apostelen, en Evangelisten, en heilige mannen, gedreven van den Heiligen Geest. Van een algemeen en welgemeend aanbod van genade en zaligheid is hier zeker al heel weinig sprake. Zeker, we stemmen het gaarne toe, de zendboden, de bedienaars des Goddelijken Woords hebben het Evangelie des kruises in al zijn liefelijkheid voorgesteld aan hunne hoorders, zonder onderscheid, en met bevel van geloof en bekeering; doch God heeft aan deze verworpenen onder hunne hoorders geen gunst of genade bewezen, en geen tijdelijken zegen geschonken. God zond die predikers van het Evangelie in betrekking tot deze geveinsde leiders van het Joodsche volk met een gansch ander doel. Hij bedoelde, dat de

farizeën en schriftgeleerden hunne handen zouden slaan aan de dienstknechten des Heeren; opdat op hen zou komen de straf voor het vergieten van onschuldig bloed. Dat is hier het door Jezus aangegeven doel Gods met het zenden van de blijde boodschappers van het Evangelie. En met dat doel zond ook Jezus zelf de verkondigers van goede tijding. Gods bedoeling en Christus' intentie is hier niet, om genade te bewijzen, en al evenmin, om een zekere gunst of tijdelijke zegening te schenken; maar klaar en duidelijk, om de straf voor het vergieten van rechtvaardig bloed te doen komen op dat geslacht der Joden, waarvan de veinzende farizeën en schriftgeleerden de geestelijke leiders waren. Wij doen wel, wanneer we ons ook ten opzichte van het doel der Evangelieprediking aan verworpenen laten onderrichten door den Mond der waarheid.

Dat thans doende, kunnen wij verder nog uit de onderhavige Schriftpassage verstaan de geestelijke zedelijke gemeenschap van al de geslachten Israëls niet slechts, maar van het slangenzaad in zijne organische eenheid. Vreeselijk moge het ons toeschijnen, dat Jezus den kinderen zijns volks toezendt profeten, en wijzen, en schriftgeleerden met het doel, dat zij zich naar Gods raad over hen aan die dienstknechten zullen vergripen; opdat op hen kome de gerechtige straf voor het vergieten van onschuldig bloed. Veel ontzettender echter wordt dit alles nog voor ons gevoel, als we even letten op het feit, dat Christus op dat geslacht der Joden wil zien komen *al* het rechtvaardig bloed, dat vergoten is op de aarde, van het bloed des rechtvaardigen Abels af, tot op het bloed van Zacharia. Dus al het bloed van Gods knechten. Het toenmalig geslacht der Joden wordt naar de strekking van Jezus' woorden door God verantwoordelijk gehouden voor al het geweld gepleegd aan de dienstknechten des Heeren van alle tijden der oude bedeeing. De lange rij van Oud-Testamentische bloedgetuigen toch wordt naar de voorstelling van Christus geopend met Abel en gesloten door Zacharia. En de straf voor het vergieten van het bloed dier martelaren moet komen op het geslacht der Joden van Jezus' dagen. En dat zal geschieden, als ook zij de hun toegezonden profeten, wijzen en schriftgeleerden zullen hebben gedood, gegeeseld en vervolgd. Dan zullen ook zij verantwoordelijk kunnen gehouden worden, niet alleen voor het bloed, dat zij zelf in meer letterlijken zin zullen hebben vergoten, maar ook voor al het vergoten bloed der martelaren, ook voor het bloed van Zacharia en voor het bloed van Abel. Dan zal kunnen gezegd worden: "Gij hebt Zacharia, den zoon van Barachia, gedood tusschen den tempel en het altaar, in eene heilige plaats; ja, gij hebt ook reeds terstond bij het begin der wereld Abel, den rechtvaardige, gedood; gij hebt altijd de profeten gedood, die tot u gezonden werden." En dat alles zou, naar het woord van Jezus, in de toekomst een voldongen feit worden. Daaraan viel niet te veranderen. Zelfs ontbreekt in dit verband elke vermaning tot verbetering en bekeering. In vers 36 zweert Jezus zelfs: "Al deze dingen zullen komen over dit geslacht." En in hoofdstuk 24 toont Hij ons in profetisch

vergezicht het feitelijk historisch plaatsgrijpen van dit alles in de verwoesting van Jeruzalem en in den dag des oordeels. Hoe verschrikkelijk dat dit alles dan ook zij, de historische vervulling er van kan in het licht van Gods Woord betrekkelijk gemakkelijk door ons worden nagegaan.

De gemeenschap der kinderen evenwel aan de zonden der vaders is minder doorzichtig. Met betrekking tot Israël als volk van God zijn wij met die gedachte wel eenigszins vertrouwd. Vooral het tweede gebod gewaagt van eene verbondsgemeenschap, die ook inhoudt, dat kinderen soms moeten lijden om de zonden der ouders. Daarom kon reeds van oude tijden tegen Israël gezegd worden, dat het land der ballingschap de overgeblevenen zou verteren, mede om de ongerechtigheden hunner vaders. Het spreekwoord: "De vaders hebben onrijpe druiven gegeten, en de tanden der kinderen zijn stomp geworden," schoon dikwijls goddeloos gebruikt, bevatte toch wel zeer wezenlijk een element van waarheid. De HEERE had Juda van zijn aangezicht weggedaan, om de zonden van Manasse, naar alles wat hij gedaan had. "Als ook om het onschuldig bloed, dat hij vergoten had, zoodat hij Jeruzalem met onschuldig bloed vervuld had: daarom wilde de HEERE niet vergeven." Maar dit lijden der kinderen om de zonden der vaders moet in dezen verbondsmatigen zin toch altijd worden aangemerkt als slechts betrekkelijk en tijdelijk. In Matt. 23 echter is sprake van helsche straflijden. De geveinsden, de farizeën en schriftgeleerden, zijn slangen en addereengebroedsels, die de helsche verdoemenis niet zullen ontvlieden; en zij hebben niet slechts gemeenschap aan het bloed der Joodsche martelaren, maar ook aan het bloed van Abel, dat door Kaïn vergoten werd. Hier wordt dus kennelijk gemeenschap verondersteld tusschen Kaïn en het geslacht der Joden van Jezus' dagen. Dat nu kan alleen op grond van geestelijke zedelijke saamenhoorigheid van het organische zaad der slang. Alle goddeloozen saamen vormen eene geestelijke organische gemeenschap. Zij zijn een geslacht. Dat geslacht leeft uit een geestelijk boos beginsel. Tot dat geslacht zendt God zijne profeten. Aan het bloed van die knechten des HEEREN vergriipt dat geslacht zich. En dat bloedvergieten bereikt zijn hoogtepunt in Jeruzalem. In geestelijk levensbeginsel zijn Kaïn, de moordenaars van Zacharia, de farizeën en schriftgeleerden, het geslacht der Joden van Jezus' dagen en het toenmalige Jeruzalem één. Diep opgevat, staan allen schuldig aan de verwerping van den Christus Gods. Geestelijk zijn zij zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geene hoop hebbende, en zonder God en de wereld. Doch niet gelijk weleer de heidenen; maar door de verwerping. Zij hebben niet gewild. Het Evangelie is hun verkondigd; doch zij hebben de boodschappers gedood. Daarom zijn hunne zonden bloedschulden; en wacht hun daarvoor de straf in het helsche vuur. Die straf nu zal voor Jeruzalem het zwaarste zijn, dewijl zij aan het einde van het historisch proces van de Christus-

verwerping staat en tegen immer wassend licht gezondigd heeft.

Met het oog daarop nu heft Jezus over Jeruzalem eene weeklage aan. Hare toekomst vervult Hem met weemoed. Spoedig toch zal zij niet meer zijn, wat zij eeuwen aanecen naar haar geestelijke kern was, en in typisch beeld te aanschouwen gaf. Zij was geweest Zion, de stad Gods, het heiligdom der woningen des Allerhoogsten. God was in het midden van haar. Daarom kon de profeet haar toeroepen: "O, Zion! gij verkondigster van goede boodschap! klim op eenen hoogen berg; o Jeruzalem, gij verkondigster van goede boodschap! hef uwe stem op met macht, hef ze op, vrees niet, zeg der steden van Juda: Ziet, hier is uw God!" En dan kon de profeet haar juist zeer bijzonder toeroepen met het oog op de komst van Christus. Tijdens de Oud-Testamentische bedeeeling toch was zij in zekeren zin geweest de onvruchtbare, die niet gebaard had; maar in de bedeeeling van Christus zouden de volken toevloeien tot den berg van het huis des HEEREN. Vele Heidenen zouden henengaan, en zeggen: Komt, en laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, en ten huize van den God Jakobs, opdat Hij ons leere van zijne wegen, en wij in zijne paden wandelen; want uit Zion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem. Daarom moest Jeruzalem de plaats harer tent wijd maken, en de gordijnen harer woningen uitbreiden; want zij zou uitbreken ter rechter- en ter linkerhand. Binnen hare muren zouden geestelijk geboren worden: Rahab en Babel, de Filistijn, de Tyriër, met de Moor. En de Allerhoogste zelf zou hen bevestigen. Hij zou hen rekenen in het opschrijven der volken, zeggende: Deze is aldaar geboren. En de wedergeborenen uit de Heidenwereld zouden in Zion vinden al de fouteinen van het heil des HEEREN. Doch daartoe moest ook het schaduwwachtige Jeruzalem der oude bedeeeling met de komst van Christus in het vleesch zelve gebouwd worden tot eene woonstede Gods in den Geest. Zij moest eene geestelijke moeder zijn van geestelijke kinderen. Opdat moeder en kinderen, Joden en Heidenen, kinderen Gods mochten zijn door het geloof in Christus. Want die uit het geloof zijn, worden gezegend met den geloovigen Abraham. Doch dat verstond het Jeruzalem van Jezus' dagen niet. Toen Jezus tot het zijne kwam, hebben de zijnen Hem niet aangenomen. De Joodsche natie in hare natuurlijke organische eenheid verwierp den Christus. Wel was er ook toen een overblijfsel naar de verkiezing der genade; en die Christus wél door het geloof aannamen, ontvingen wél macht om kinderen Gods te worden; doch dat neemt niet weg, dat het Jeruzalem van Jezus' dagen, en inzonderheid van den tijd van Paulus, geestelijk gelijk was aan Hagar, de moeder van Ismaël. Het schaduwwachtige Jeruzalem was geestelijk verstorven, baarde slechts tot dienstbaarheid; zij was niet de vrije, blijde, lachende Sara, de vruchtbare, vroolijke moeder van de kinderen der belofte. En daarom moesten hare kinderen, en moest ook Christus met haar twisten, omdat zij niet meer was de huisvrouw der jeugd, en haar Maker niet meer was haar man, noch de Heilige Israëls haar Verlosser. De

HEERE der heirscharen, de God des ganschen aardbodems had zijne heerlijkheid van over haar opgeheven. Zij was zonder God in de wereld, en het oordeel stond voor de deur. Is het niet vreeselijk te vallen in de handen des levenden Gods? Die den Zoon van God vertreedt, het bloed des testaments onrein acht, en den Geest der genade smaadheid aandoet, kan niet bestaan in het gericht; want onze God is een verterend vuur.

En dat lot wachtte Jeruzalem. Daarom weende Jezus over haar; evenals David over Absalom. Gelijk de Oud-Testamentische middelaar, Mozes, kon begeeren te mogen worden uitgedelgd uit Gods levensboek uit liefde tot het historisch volk des HEEREN, en Paulus zelf wel zou wenschen verbannen te zijn van Christus, voor zijne broederen, die zijne maagschap waren naar het vleesch, stel zoo iets ware mogelijk; zóó, op dusdanige wijze, roept Jezus' gevoel der liefde over Jeruzalem uit: "Och, of gij ook bekendet, ook nog in dezen uwen dag, hetgeen tot uwen vrede dient!" Maar dat veranderde aan de zaak niet: het was verborgen voor Jeruzalems oogen. Zij had het huis des Heeren, dat een huis des gebeds had moeten zijn voor alle volken, tot een kuil der moordenaren gemaakt. Dat huis wordt haar nu gelaten; maar zonder God. Jeruzalem gaat zonder genade verloren. Zij ontving juist *geen* genade. De zaak der genade was haar verborgen. De kinderkens hadden het licht in Christus zien opgaan; doch den wijzen en verstandigen was het verborgen.

En daar dankt Christus ten slotte den Vader voor. Let wel, Hij dankt niet voor de verwerping alszoodanig. Maar wel eerbiedigt Hij zijnen Vader in betrekking tot Zijnen wil ter verwerping. Tegen dien wil zijns Vaders verzet Hij zich niet. Omgekeerd, het is zijne spijs, om te doen den wil Desgenen, die hem gezonden heeft. Al is dan ook zijne eerste komst niet ten oordeel; daarom zal Hij bij zijne wederkomst toch wel zeer wezenlijk getuigen, dat Hij de werkers der ongerechtigheid, al hebben zij schijnbaar, voor het oog der menschen, en voor hun eigen bewustzijn, nog zoo vele goede werken gedaan, zooals: in Christus' naam geprofeteerd, het Evangelie verkondigd, duivelen uitgeworpen, enz.; daarom zal Christus toch evenwel belijden, dat Hij ze nooit gekend heeft, en hen dus ook nooit heeft willen zaligmaken, en dat zulke predikers en wonderdoeners ongerechtigheid gewerkt hebben. En dat sprak Hij reeds in de dagen zijns vleesch es onomwonden uit. Meer nog, Hij heeft toen reeds de steden, waarin zijne krachten het meest geschied waren, op eene schrikkelijke wijze vervloekt. Al schrijnde de gedachte der verwerping hem ook het harte open, dat heeft hem nooit de verwerping doen verwerpen. Nooit heeft Hij eenig bezwaar ingebracht tegen den wil zijns Vaders. Wel merkt Hij de zonde van Israël in de verwerping van den Christus Gods steeds aan als een ontzettend iets; maar dat neemt niet weg, dat Hij de zonde van ongeloof en ongehoorzaamheid toch steeds in verband brengt met de verwerping des Vaders. Het "gij hebt niet gewild" beteekent in Christus' mond nooit: "gij hadt wel gekund." Er bestaat voor Christus, ook in zijn prac-

tisch optreden, wel zeer wezenlijk eene verwerping des Vaders. En ook is er iets in die verwerping zijns Vaders, dat zijne bewondering opwekt. Het besluit van Gods verwerping openbaart zijns Vaders wijsheid. Dat besluit zal zekerlijk tot Gods glorie gedijen. Immers, de Vader heeft de wijzen en verstandigen verworpen en de kinderkens verkoren ten leven.

Daar nu dankt Christus zijnen Vader voor. Dat toch moet uitloopen op bijzondere verheerlijking van 's Heeren naam. Had de Vader de rijken en machtigen, de wijzen en verstandigen verkoren, zij zouden mogelijk hunne zaligheid ten deele hebben toegeschreven aan eigen wijsheid en verstand; doch dat kan nu niet. De uitverkoren "kinderkens" toch hebben niets om op te roemen. Zij zijn eenvoudig, ongeleerd, dwaas, arm, zwak, veracht. Bovendien heeft de Vader zelf hun de zaak des heils geopenbaard. En ook heeft Hij de dingen van zijn koninkrijk der genade voor de wijzen en verstandigen verborgen. De Vader deed dat. Dat is zijn welbehagen geweest van eeuwigheid. En dat welbehagen was wijs. Die tweevoudige handeling Gods zal zekerlijk gedijen tot de eere des Vaders. Zou Christus voor dat welbehagen zijnen Vader dan niet dank zeggen? Hij is immers in de wereld gekomen om te zoeken de eere Desgenen, die hem gezonden heeft. En de eere des Vaders wordt ook bevorderd door dit welbehagen, door deze wijze handelwijze van den eeuwig God.

Hoezeer Jezus dan ook in liefde is uitgegaan tot het historische bondsvolk Israël, en hoezeer Jeruzalem ook heeft bezeten de toegenegenheid zijner ziel, zoodat Hij altijd maar weer, vroeger door de profeten, en ook nu in eigen persoon, hare kinderen heeft willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs eene hen hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en ook metterdaad de uitverkorenen uit haar bijeenvergaderd heeft, zonder ook maar een enkele achter te laten, en ook aan hen allen de blijde boodschap heeft doen toekomen, zonder onderscheid, en met bevel van geloof en bekeering; desniettemin, nu 's Vaders wil openbaar is geworden, door hunne verwerping van den Zoon, nu is de Christus eens willens met zijnen Zender, nu prijst Hij zijnen Vader, en verlaat ook Hij Jeruzalem. De dag der genade is voorbij.

"Ziet, Jeruzalem, uw huis wordt u woest gelaten. Ik ga heen, en gij zult mij niet meer zien; totdat Ik zal komen in de heerlijkheid mijns Vaders. En, ja, dan zult gij mij wel zien; want dan zal aller oog mij zien, en ook zal alle knie zich dan voor mij buigen, en mij lof betuigen; en dat zal dan wel zijn tot mijne eere, en tot de eere mijns Vaders; maar u zal het zijn tot rampzaligheid. Wee u, Jeruzalem; want de dag der genade is voorbij. Gij hebt niet gewild. Wee u, Jeruzalem! 's Vaders oordeel over u kan niet dan vrees'lijk wezen!"

H. D.

Laat mij in vrede henengaan

En zien uw heil, o Heer, —

Mijn zondenstraf droegt Gij voor mij;

Nu vrees 'k den dood niet meer.

**DE HEERE BEWAART ALLE DEGENEN DIE
HEM LIEFHEBBEN, MAAR HIJ VERDELGT
ALLE GODDELOOZEN!**

(Psalm 145:20)

“Werp uit, de dienstmaagd en haar’ zoon,
Want: hij zal geenszins erven
Des vrijen zoons Genadeloon!”
Dat hij in Abr’hams tent niet woon’,
Doch laat hem buiten zwerven.

“ER IS GESCHREVEN (hoort gij dat,
die aan de Schrift durft snoeien
en steeds weer vischt in troebel nat)
DAT ABRAHAM TWEE ZONEN HAD,
(gij zult dat niet verknoeien!)
EEN UIT DE DIENSTMAAGD, (naar de Schrift!)
EN EENEN UIT DE VRIJE;
(hier geldt geen naastenliefde-drift
voor haters Gods; geen vroom gezift;
dat men dat toch vernije!)
MAAR GENE, DIE DER DIENSTMAAGD WAS,
WAS NAAR HET VLEESCH GEBOREN;
(en — schoon niet aanstonds op dat pas, —
hij toonde door zijn haat alras:
dat hij niet was verkoren!)
DOCH DEZE, DIE DER VRIJE WAS,
WAS NAAR DEN GEEST GEBOREN;
— NAAR DE BELOFT’NIS; (op dat pas
vertegenwoordigt hij reeds ’t ras
’t welk d’ Erf’nis is beschoren!)
’T WELK DINGEN ZIJN (naar Paulus’ woord)
VAN ANDERE BEDUIDING;
WANT DEZE ZIJN (dus gaat hij voort)
DE TWEE VERBONDEN, (twee in soort;
men leze de verluiding
van mannen, door Gods Geest bekwaamd,
— van de Kanttekenaren —,
en schier door al Gods volk beaamd;
geen’ uitgezonderd hoegenaamd
die komen met bezwaren.)
HET EENE (het Verbond der Wet),
DOOR “SINAI” BETEEKEND;
(God heeft aldaar het volk gezet:
Zijn Wil, — opdat het daarop let
en zich in niets misrekent!
Als gij Gods Wet volkomen houdt,
— tot dienstbaarheid geboren —
wordt gij door God “Volmaakt” beschouwd;
dan heeft Hij u “Zijn Vrouw” getrouwd;
dan zijt gij Uitverkoren.
Doch wie Gods Wet niet houden kan
en zich aan haar bezondigt,
dien wordt de Heere nooit ten Man!
Die doet Hij eeuwig in de Ban.
Die mensch is dus verloren!)
MAAR ’T ANDERE: (zie-Genesis,
(Gen. 3:15; 12:1-3; 15: 17:1-8, 19; 22:15-18.)
en sla Gods Liefde gade!)
JERUZALEM DAT BOVEN IS!

DAT VRIJ, — ONS ALLER MOEDER IS;
dit slaat op Gods Genade
voor ’t geest’lijk zaad. Dat zaad is Vrij.
Dat is Gods Kerkgemeente!
Dat is het Deel van u; van mij,
“door Christus!” — want: de heerschappij
der vloek der Wet op ons, droeg Hij
— in ziel en in gebeente —
tot onder ’t grotgesteente! —

Of ook uit Ismael geen zaad
Voor God zou zijn geboren,
— Van God gekend? Ja, inderdaad;
God heeft ook uit den slavenstaat
De Zijnen uitverkoren.
Doch hoe dit zij, desniettemin
Wil hier Gods woord ons leeren:
“Dit klaar bericht houdt geenszins in,
Dat men aan vleeschelijk gewin
Genade zal vereeren!”
God haat de zonde! In den mensch?
Neen: mensch en zonde beiden!
Gij kunt (naar veler vroom(?) tendenz!)
Noch moogt de zonde — naar uw wensch —
Hier van den mensch ooit scheiden!
Van tweeën een: ’t is geest’lijk zaad —
Of vleesch’lijk, dat wij winnen,
En (’t zij men ’t al of niet verstaat)
Het vleesch’lijk zaad heeft steeds gehaat
Die den Verbonds-God minnen!

“Werp uit, de dienstmaagd en haar zoon
En laat hem buiten zwerven!
Dat hij in Abr’hams tent niet woon’;
Hij zal geenszins ’t Genadeloon
Met die der Vrije erven!” —

B. A. HENDRIKSEN.

PROF. BERKHOF'S BROCHURE

I

In a previous essay we listened to what scripture has to say concerning God's ways with the rejected ones. Concisely stated it is this: In the silence of eternity God counseled that there should be vessels of wrath, objects of His hatred fitted to destruction. He, the Lord God, determined their condition and their destiny. Hence, the vessels of wrath are the result (not the product) of the determined counsel of the Almighty. They come forth out of the womb of His providence. They are formed by Him. Being vessels of wrath, fitted to destruction He hardens them, through the preaching of His Word. By so doing the Lord God is engaged in preparing these vessels for destruction. In it all God is motivated by a desire to display His virtues and the determining factor is God's own free sovereign will.

The above we saw, is in truth a free yet correct reproduction of scripture. Listen once more: For the children being not yet born, neither having done any good or evil, that the purpose of God according to election might stand, not of works but of Him that calleth; as it is written, Jacob have I loved, but Esau have I hated; Rom. 9:11-13. I have loved you, saith the Lord, yet ye say, wherein hast thou loved us? Was not Esau Jacob's brother? saith the Lord: Yet I loved Jacob, and I hated Esau, and laid his mountains and his heritage waste for the dragons of the wilderness whereas Edom saith, we are impoverished, but we will return and build the desolate places: thus saith the Lord of hosts, They shall build, but I will throw down; and they shall call them, the border of wickedness, and the people against whom the Lord hath indignation forever; Malachi 1:2-4. For He saith to Moses, I will have mercy on whom I will have mercy, and I will have compassion on whom I will have compassion, For the scripture saith unto Pharaoh, even for this same purpose have I raised thee up, that I might show my power in thee, and, that my name might be declared throughout all the earth. Therefore hath He mercy on whom He will have mercy, and whom He will He hardeneth; Rom. 9:15, 17, 18. Surely Thou didst set them in slippery places; Thou casteth them down into destruction; Ps. 73:18. When the wicked spring as the grass, and when all the workers of iniquity do flourish; *it is that they shall be destroyed forever*, Ps. 92:7. Now thanks be unto God, which always causeth us to triumph in Christ, and maketh manifest the savor of His knowledge by us in every place. For we are unto God a sweet savor of Christ, in them that are saved, and in them that perish: To the one we are the savor of death unto death; and to the other the savor of life unto life. And who is sufficient for these things? For we are not as many which corrupt the word of God: but as of sincerity but as of God, in the sight of God speak we in Christ. 2 Cor. 2:14-17.

He who compares my findings with the above scriptures sees at once that my findings are in truth extracted from Holy Writ. And in our previous essay we successfully called upon Calvin and Vos to affirm that the line which we drew runs through God's Word. What is more, not one among the exponents of the theory of Common Grace has the courage to point us to the above scripture and assert that they do not teach what we in conjunction with Calvin and Vos claim they teach.

However the exponents of the theory of Common Grace claim to have discovered in scripture that God is assuming an attitude toward the reprobate diametrically opposed to that set forth in the scriptures quoted above. What scripture and our standards are held to teach on the matter was cast in the form of a proposition and adopted by the broadest ecclesiastical body of our churches. The proposition is the first of the three notorious points of synod. It reads as follows: Volgens schrift en confessie staat het vast dat er, behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkore-

nen ten eeuwigen leven, ook een zekere gunst of genade Gods is, die Hij betoont aan zijn schepselen in het algemeen. Translating we have: Scripture and our standards affirm that, besides the saving grace which God manifests unto His people, there is also a certain grace or favor manifested by God unto His creatures in general. The meaning and import of the above assertion is clear. It is this: God is gracious unto the reprobate. Then the synod deemed it necessary to place its deliverance upon a confessional and scriptural basis. In doing so that body refers us to the Canons of Dordrecht, chapter 2, article 5, and chapter 3 and 4, articles 8 and 9. Besides, several scriptural passages are quoted in support of the first deliverance. In those chapters of the Canons of Dordrecht referred to it is taught among other things that the promise of the Gospel is, that whosoever believeth in Christ crucified shall not perish, but have everlasting life. Further, that this promise together with the command to repent and believe ought to be declared and published to all nations, and to all persons promiscuously. In short, the truths contained in these articles are adduced as a proof for the proposition that God shows grace or favor to the reprobate.

Prof. Berkhof informs us on page 3 of his "De Drie Punten in alle Deelen Gereformeerd" that "Die punten vormen sinds the synode het brandpunt in den strijd" and again: "Doch een zeer kleine minderheid heeft er zich in onze kringen met kracht tegen verzet." Indeed it is so. We have maintained all along that the three points of synod are a departure from the truth, that these particular deliverances militate against scripture and our standards. We foresee that eventually the three points will be the undoing of the church. We have not refrained from voicing our objections. A love for God and His truth, a deep and sincere concern for the well-being of the church impelled us to expose publicly the fallacies embodied in the three declarations of synod. We felt it our duty to publicly warn men against those leaders in our midst engaged in injecting into the organism of the church the deadly poison of Arminianism. Be it known that we shall continue to cry out as long as God gives us breath.

It is as Prof. Berkhof states: "Eene zeer kleine minderheid(?) heeft zich in onze kringen verzet." It became necessary to defend and protect the three productions of synod against the onslaught of the adversary. Besides had not synod urged "de leiders van ons volk, zoowel predikanten als professoren, dat zij het leerstuk der Gemeene Gratie in nadere studie nemen, zich de problemen die daardoor naar voren gebracht worden nauwkeurig indenken, in predikatiën, lezingen en geschriften?" At any rate, several in the past months have come to the defense of the three points. Among others Rev. Zwier and Prof. Schoolland in "De Wachter," Rev. Muyskens in "The Banner," Rev. H. J. Kuiper in his "The Three Points of Common Grace." We have carefully taken account of all that was written. More than once we replied.

Prof. Berkhof also felt constrained to champion synod's deliverances. It need not surprise us as they are

in the main his products. We expected to hear from him long ago. He appears upon the scene at last in a brochure bearing the title: "De Drie Punten in alle Deelen Gereformeerd." We have read and re-read the booklet, and a careful analysis of the contents of the professor's booklet made us see anew that the attempt to compell our standards and scripture to corroborate and affirm the thought imbedded in the three declarations of synod invariably ends in a dismal failure. Thus it happens that we wish to reply.

The professor writes: "Wij hebben geen wrok jegens hen (de broederen) in het hart, al moeten we van hen verschillen, en hopen ons ook zorgvuldig te wachten voor alle persoonlijkheden. Liefst gaan wij uit van de gedachte, dat zij in alle ernst meenen wat zij beweren en oprecht zijn in hun bedoelingen; en wij hopen, dat zij even welwillend zullen zijn ten opzichte van hen die meenen van hen te moeten verschillen." The professor is determined to remain brotherly. He refuses to doubt our motives. He asks us to show him the same Christian courtesy. By the grace of God we will. We promise to be charitable. It appears, however, that the professor's determination to remain brotherly does not hinder him from calling things by their name. For example, I read on page 63: "De afwijkende broeders zijn feitelijk bezig met het bestrijden van een stroopop, die zij zelf hebben opgericht." It appears from this and several other utterances that the professor is a man who likes to call a spade a spade. As it happens I am that kind of a man too. Hence we ought to get along pretty well together as opponents.

Let us now examine the professor's defense. Page 5 contains a couple of interesting statements to which I wish to attend first of all. The utterance to which I refer reads as follows: "Zij (de synode) heeft alleen een drietal waarheden naar voren gebracht en geformuleerd, die duidelijk in onze confessioneele Standaards begrepen, en voor een gedeelte daarin zelfs uitdrukkelijk zijn uitgesproken."

Notice how that the professor divides the three points of synod into two parts. Next he informs us that the one part is a literal reproduction of certain truths contained in the Standards, and that the other part of the three points are the embodiment of truths which are implied in our confession. Listen to the professor once more: "Die duidelijk in onze confessioneele standaards *begrepen* en voor een gedeelte daarin zelfs *uitdrukkelijk zijn uitgesproken*. Hence, according to the professor the three points of synod are in part literal reproductions and in part implications, hence conclusions. This, let me say is an extremely interesting statement. Let us see what it implies.

The three points of synod in part literal reproductions of certain truths found in the standards. Now, if this be true, the three points in part must embody the confessional truth of which they are meant to be a reproduction.

We shall now investigate whether this be true. The synod of 1924 expresses itself as follows: "Aan de andere

zijde spreekt de synode uit dat de genoemde leeraren in hunne geschriften, volgens hun eigen herhaalde verklaringen, niet anders willen en bedoelen dan de gereformeerde leer, de leer der Heilige Schrift, en van onze belijdenisschriften, te leeren, en te verdedigen, terwijl het niet kan worden ontkend, dat zij in de grondwaarheden, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn, Gereformeerd zijn, al is het ook met een neiging tot eenzijdigheid." The synod, we should not fail to notice, declared that the brethren Danhof and Hoeksema are Reformed in the fundamental truths as formulated in our confessions.

Let us now attend to those sections of our confessions which the synod regarded as containing the necessary proof for its three declarations. Canons of Dort., chapter 2, art. 5; chapter 3, 4, art. 8, 9. Confessions, art. 13, 36. Canons of Dort., chapter 3, 4, art. 4. Now a study of these sections of our Standards convince me that they are the formulation of most fundamental truth. These sections contain the following truths and mandates:

a) The promise of the gospel is that whosoever believeth in Christ Jesus shall not perish but have eternal life.

b) This promise together with the command to repent and believe must be declared and published to all nations, and to all persons promiscuously and without distinction.

c) As many as are called by the gospel are unfeignedly called.

d) It is acceptable to Him (God) that all those who are called should comply with the invitation.

e) Eternal life and rest is promised to all those who come.

f) God's providence, with all that it implies, sustinment, co-operation and government.

g) The appointment by God of kings, princes and magistrates.

1) Their duty.

2) The duty of the subject.

h) The moral responsibility of the sinner who perishes maintained.

i) Man, although totally depraved, remains a rational moral being, as he retains some knowledge of God, of rational things, of the difference between good and evil, and discovers some regard for virtue, good order in society and for maintaining an orderly external deportment.

j) This light of nature is not sufficient to bring him to a saving knowledge of God.

k) He is even incapable of using it aright in things natural. In various ways he renders this light wholly polluted and holds it in unrighteousness.

These are the truths contained in the articles referred to. We are all ready to admit that these truths, every one of them, are of fundamental importance. The sections referred to contain not one unfundamental truth. If so I am very eager to know what that truth might be.

Bear in mind now how that the synod declared the brethren Reformed in truths fundamental. However, the synod was of the opinion that the brethren erred in respect to the truth of which the three points are a formulation.

We are now ready to draw a conclusion. Whereas the brethren are Reformed in truths fundamental, and whereas they erred in respect to the truths contained in the three points, it follows that the three points are the formulation of three non-fundamental truths. Now we saw that the truths contained in those particular sections of our Standards referred to are all fundamental. Further Prof. Berkhof claims, as we saw, that in part the three points are a reproduction, a re-statement of the truths contained in the articles to which synod referred us. We are now ready to draw another conclusion. Whereas the truths contained in the three points are non-fundamental, and whereas the truths found in said articles are fundamental, all of them, it follows that in part the three points of synod are non-fundamental re-statements or reproductions of fundamental truths. Now a non-fundamental re-statement of a fundamental truth is necessarily erroneous. A re-statement of a fundamental truth, to be correct must contain the fundamental idea. Hence, according to Prof. Berkhof's own admission, the three points at least in part are false. This is actually the case. The last two points, as to form are identical to certain statements contained in said articles. But as to their essence and real meaning they differ. The second point speaks of "een beteugeling der zonde." Art. 13 of our confessions contains a statement which reads: "Dat Hij de duivelen in toom houdt en al onze vijanden, die ons, zonder zijne toelating en wil, niet schaden kunnen." Notice the similarity between this clause and the second point. As to real meaning, however, there is a vast difference between the two. And so it is with "bergerlijk goed." Just what the difference is we shall make clear in due time. The idea expressed in the first point, let me say, is not found in our Standards, not even by implication.

And this brings us to a second matter. Notice once more the statement: "Zij (de synode) heeft alleen een drietal waarheden naar voren gebracht en geformuleerd, die duidelijk in onze confessioneele Standaards *begrepen*, en voor een gedeelte daarin zelfs uitdrukkelijk zijn uitgesproken.

The three points, according to the professor, are in part implied in the Standards. One sees at once that it is the first point to which the professor refers. It is *implied*. "Implied" is the English equivalent for *inbegrepen*. Now to be engaged in extracting from the data at hand that which is implied means to be engaged in reasoning. It means that the professor together with those who are responsible for the first point focused their human rational minds upon certain data contained in said articles. Their rational human minds functioned, that is to say these minds discovered and extracted the implication that God shows favor to the reprobate. This extracted implication

is a conclusion. As logicians therefore, these brethren have been dealing with our standards. The declaration that God shows favor to the reprobate is the conclusion of the logician.

This is extremely interesting, because we have been taken severely to task for doing just this thing, namely for approaching the Standards and the scriptures as logicians. Let us listen once more to these critics. In "De Wachter" of Feb. 4 Prof. Schoolland asserts: "Wij voor ons zijn vast overtuigd, dat we in betrekking tot de moeilijkheden bij genoemde broeders in dat punt van geloovige 'Noetica' (kenleer), dat is in het punt van geloofsintuïtie, de oorzaak voor ons hebben van de verschillende beschouwingen betreffende de gemeene gratie in 't algemeen, en in betrekking tot het eerste van de drie punten in 't bijzonder." And again: "Wat de dingen wezenlijk zijn, en — menschelijk gesproken — in welke verhouding God staat tot den mensch in betrekking tot de beginselen van recht, zonde en genade, enz., weten wij niet volgens redeneering uit onze begrippen; weten we dus alleen in zoover ons God daarover licht geeft door zijn woord in verband met de algemeene openbaring."

And once more: "Socrates, Aristotle en Kant geven ons met al hun logische beginselen, hoe kostelijk ook voor het menschelijk denken, niets, volstrekt niets voor het geloof; ze brengen ons niet de minste baat aan om de dingen Gods te verstaan. Want deze laten zich niet begrijpen." Rev. Zwier expresses himself thus: "God vraagt niet van u, dat gij Hem en Zijne deugden en zijn werken zult begrijpen. In plaats van te trachten met uw gebrekkige logica te rijmen wat ge nimmer zult kunnen rijmen, zult ge beter doen met uw kortzichtigheid te erkennen en te komen tot de belijdenis: 'God is groot en wij begrijpen het niet!'" (De Wachter, Jan. 1925, No. 1, pag. 3.)

According to Prof. Schoolland and Rev. Zwier our sin is that we react upon the truth of God with our rational mind. They take us to task, do they not? for approaching God's truth as a logician. And Prof. Schoolland chides us for adhering in our thinking to the logical principles discovered by Aristotle. Is this brother of the opinion that Prof. Berkhof is not adhering to certain logical principles when with his rational mind he reacted upon divine truth found in our Standards and infers that God shows grace to the reprobate? This then is the situation. We are accused of a crime for reacting upon the word of God with our rational minds and for adhering in our thinking to logical principles. Now, Prof. Berkhof, together with those responsible for the first point, committed a similar offense when they extracted from our Standards their implication. However we were deposed because we refused to recognize the sinful product of their criminal mental activities. And most disgusting it is that those very men who raved so because we approached the scripture as believing logicians accept, embrace and defend the result of Prof. Berkhof's mental processes namely the first point. I ask in all sincerity is it not clear that our deposition was a huge farce?

That the first point is actually an inference becomes very clear when we compare it with the contents of the articles of our Standards referred to. Page 12 of the professor's brochure contains the headline "Confessioneel Bewijs voor dit Punt." Thereupon follows the proof. A single remark before we proceed to analyze the data furnished. Proof is of two kinds: a) that which one adduces to establish an inference; b) literal proof. The former must be regarded as the premise of the statement or proposition proved and consequently is not identical to the statement. The latter, the literal proof must be the exact equivalent of the statement proved. On page twelve of his brochure the professor furnishes proof for the proposition that God shows grace to the reprobate. Let us compare it with the first point. The proof consists in certain clauses taken from the standards. It reads: "Moreover the promise of the gospel is that whosoever believeth in Christ crucified shall not perish but have everlasting life. This promise, together with the command to believe and to repent ought to be preached and published unto all nations, and to all persons promiscuously and without distinction, to whom God out of His good pleasure sends the gospel." And again: "As many as are called by the gospel are unfeignedly called, for God hath most earnestly and truly declared in his word, what will be acceptable to Him: namely, that all who are called should comply with the invitation. He moreover seriously promises eternal life and rest, to as many as shall come to Him, and believe in Christ." (Canons of Dort, II, 5; II; IV, 8.)

Compare with the above adduced proof the proposition: "God shows grace to the reprobate." Do the above quotations from the standards contain a single statement equivalent to the first point of synod? Can the first point be regarded as a re-statement of a single clause found in the above articles? Does one read in them that God shows grace to the reprobate? The four words "certain," "favor," "grace," "reprobate" do not occur, do they? And this means that the first point is an implication extracted, by the professor, from the two articles.

It is clear is it not that when the professor states on page three of his brochure that the three points are in part implications he meant what he said.

What now is the value of an inference as the above? According to the professor it has but very little value. He tells us so in his "Beknopte Bijbelsche Hermeneutiek." In that work of his we find a statement which asserts that the confession itself is an inference. So it is asserted in the following sentence: "Nimmermeer mogen wij de belijdenis van de kerk verheffen tot Regula Veritatis. Immers het gaat niet aan, het is zelfs onzinnig om het afgeleide te maken tot een toetssteen van het oorspronkelijke." The confession of the church, so it is maintained, is het "afgeleide" i. e. afgeleid van de heilige schrift. Now the first point is an inference made from the Standards. And the Standards, according to the professor, are inferences from the Scriptures. Hence the confessional value and binding power of the first point

must be very small indeed since it is an inference made from an inference removed twice from the scriptures and once from the standards. The professor himself warns us against such logical consequences. Says he: "In de eerste plaats de afgeleide analogie, waarbij men ook de logische consequenties, die men uit het woord van God afleidt tot den rang van Regula Veritatis verheft. Dit is zeer gevaarlijk dewijl de mensch in zijn denken niet onfeilbaar is." We do not claim that the professor recommended elevating the first point to Regula Fidei. We do wish to point out, however, that he does warn us against such "logische consequenties" as the first point is, when he asserts that "de mensch in zijn denken niet onfeilbaar is."

What is more, the confession of the church is a human production. Says Dr. Bavinck: "De belijdenis der kerk kan heeten het dogma quoad nos, dat is de waarheid Gods, gelijk zij in het bewustzijn der gemeente is opgenomen en door haar in haar eigen taal wordt beleden." (Bavinck, Gereformeerde Dogmatiek, vol. I, p. 6.) And again: "De schrift is alleen norma en regula fidei en vitae; de belijdenis verdient alleen geloof, omdat en in zoover zij met de schrift overeenkomt en blijft, als feilbaar menschenwerk, revisibel en examinabel aan de Schrift." (Bavinck, Gereformeerde Dogmatiek, vol. I, p. 73.) Dr. Bavinck, we should notice, denominates the church confession a human production, the work of man, liable to revision and examination. Point one, therefore, is a conclusion drawn from a human production.

Now we were surprised to discover how that Prof. Berkhof in his "Beknopte Bijbelsche Hermeneutiek" denounces holding a human author responsible for what can be deduced from his writings. Says the professor: "Nu staat het echter bij het verklaren van menschenlijke geschriften eenigszins anders in dezen dag bij de uitlegging van het woord Gods, omdat des menschen kennis altijd maar ten deele is en bovendien nooit geheel bewust, staat het vaak zoo, dat zijne geschriften dingen veronderstellen, en dat er dingen uit af te leiden zijn, die hij toch volstrekt niet bedoelde te leeren. Wat menschenlijke schrijvers uitdrukkelijk zeggen, is natuurlijk in den regel hetgeen zij bedoelen. Wat men daaruit, door de eene uitdrukking met de andere te vergelijken, enz., kan afleiden en meent te moeten afleiden, kan wel geheel buiten hunne bedoeling liggen, ja zelfs tegen hunne bedoeling zijn. Vandaar den regel, dat het niet geoorloofd is, om iemand de consequenties van zijne uitdrukkingen ten laste te leggen, als vertegenwoordigende zijn welbewuste gedachte zoo hij ze niet uitdrukkelijk aanvaardt. De mogelijkheid bestaat, dat hij ze volstrekt niet zag, en dat hij ze in het minst niet in zijn gedachten had toen hij de woorden schreef, waaruit men meent ze te kunnen afleiden. Het is daarom ook niet geoorloofd, om iemands gedachte over een bepaalde zaak af te leiden uit enkele uitdrukkingen, die hij bezigt als hij volstrekt niet over de bewuste zaak handelt. Bij menschenlijke geschriften is het in den regel niet geraden, dat wij veel verder gaan dan hetgeen uitdrukkelijk geschreven staat. Schrijft men

iemand de consequenties zijner stelling als bewuste consequentie toe, dan maakt men zich schuldig aan consequensmacherei." (Bijbelsche Hermeneutiek, p. 199, 200.)

It is interesting how that the professor denounces what he did when he deduced from certain clauses contained in our Standards that God shows grace or favor to the reprobate. He did the very thing which he condemns above. The professor extracted from a human document an implication which he insists we must recognize as truth. In the above paragraph he pronounces his own sentence. The professor makes it clear that the confessional value of the first point is zero. The professor failed lamentably to produce from the Standards the desired proof for point one.

A group of church officials commit a heinous sin when they institute a persecution against those who refuse to recognize a deduction made from the Standards. What the synod should have done is to frankly admit that our Standards may not be used to substantiate point one. Thereupon the synod should have appointed a committee to submit point one to a severe scriptural test in order that it might become apparent whether or not point one is the embodiment of a scriptural truth. As it is the synod furnished the Janssen element with an effective weapon for expelling those who, according to this group, had to go.

But I have still other objections to the professor's defense of the first point. The professor fails to tell his readers that point one is an implication. That first chapter, in which the professor is supposed to be furnishing confessional proof for point one should have ended something like this: the fact that the promise of the gospel is that whosoever believeth in Christ crucified shall not perish but have everlasting life; the fact that this promise together with the command to repent and believe ought to be declared unto all nations and to all persons without distinction; the fact that as many as are called by the gospel are unfeignedly called; the fact that God hath most earnestly and truly declared in His word what will be acceptable to Him namely that all who are called should comply with the invitation; the fact that He moreover seriously promises eternal life and rest to as many as shall come to Him and believe on Him; the fact that it is not God's fault that those who are called do not come, implies that God shows a certain favor or grace to all those to whom he brings the gospel, or in other words that God shows grace or favor to the reprobate. Fact is however, that the professor nowhere in the chapter even as much as suggests that the first point is an inference. And his failure to frankly and clearly state that point one is an implication has the effect of making it appear as if point one were a faithful reproduction of the articles in question so that his assertion to the effect that we reject his conclusion is like unto saying that we reject those articles of our standards. Fact is that we heartily indorse every statement found in the articles referred to. We do believe, that the promise of the gospel is that whosoever believeth in Christ crucified shall not perish but have

everlasting life; we do believe that as many as are called by the gospel are unfeignedly called; we do believe that God has most earnestly and truly declared in His word what will be acceptable to Him namely, that all who are called should comply with the invitation; we do believe that He moreover seriously promises eternal life and rest to as many as shall come to him and believe on him; we do believe that it is not God's fault that those who are called do not come. However, we reject the professor's conclusions that because of all these things God is showing a certain grace or favor to the reprobate. The tactics which the professor employs in dealing with his opponents are to be loathed and despised.

Then to the professor half of the time is engaged in side-stepping the issue as half the time he is engaged in discussing his premise instead of keeping himself to the real issue, namely the first point.

Again, the professor actually makes it appear as if he succeeded in furnishing from the standards literal proof for the first point. In reality he succeeded in doing nothing of the kind. Let me disclose how the professor goes about it. Chapter two has as its title: "Confessioneel Bewijs voor dit Punt." And the first sentence of the chapter reads thus: "De synode heeft het niet bij een bloote uitspraak gelaten, doch heeft bewijs zoeken te leveren voor de stelling dat God ook aan anderen behalve de uitverkorenen een zekere gunst of genade betoont." Mark you the professor is promising that he will prove from our confessions point one. Does he keep his promise? let us see. The chapter contains three subtitles which read: "a) Het algemeen aanbod des heils. b) Het welgemeend aanbod des heils. c) Het aanbod des heils een gunst Gods jegens zondaren." According to the three subtitles the professor shall prove: a) that the promise of the gospel to the effect that whosoever believeth hath eternal life ought to be preached unto all persons without distinction. b) That all those who are called are unfeignedly called. c) His implication that God shows a certain grace or favor to the reprobate, when He brings the gospel to him. Does the professor actually succeed in doing as he promises? Not altogether. He does succeed in furnishing literal proof for point a) and b). To be sure, for the standards teach these things literally. However, he did not furnish literal proof from our confessions that God shows a certain grace or favor to the reprobate when He brings unto them the gospel. Yet the professor makes it appear as if he succeeded in doing just this thing, and that, by quoting scripture when he should have been quoting from the standards. Under the title: "Het aanbod des heils een gunst Gods jegens zondaren" are found a number of scriptural passages which are out of place because this subdivision is a part of the chapter which has for its title: "Confessioneel bewijs voor dit punt." We naturally ask: why does the professor let scripture speak in this chapter? The reason is apparent. Fact is that the professor failed lamentably in proving his proposition from the standards. He, therefore, attempts to make himself

strong with scripture. Hence he quotes scripture and that in this chapter where he had no business in doing so. By inserting scripture at this place he makes it appear as if he actually succeeded in proving point one from our standards. That the professor attempts to do this very thing is evident from the title of the following chapter and its opening sentence. The title referred to reads: "Schriftuurlijk bewijs voor dit punt." And the opening sentence: "Benevens het bewijs ontleent aan de Dordtsche Canones voor de stelling dat er een zekere gunst of genade Gods is, die Hij betoont aan zijn schepselen in het algemeen, en niet alleen aan de uitverkorenen heeft de synode ook schriftuurlijk bewijs aangevoerd." As if the professor has not been giving this schriftuurlijk bewijs. I repeat the professor makes it appear as if he proved his proposition from the standards, in an underhanded way, by inserting scripture. And thus he is engaged in drawing the fleece over the eyes of the common folk who trust him.

Once more. The professor is evidently bent on dealing us some telling blows. This is all right. I have no objection. However, when we strike our opponent with a toy gas balloon we do no more than tickle him even though we strike with great force. Prof. Berkhof does this. I read on page 15 this: "Het zou voor den bedienaar des Evangelies onmogelijk zijn, om alleen de uitverkorenen te noodigen. Hij weet niet wie ze zijn." A very simple illustration will expose the fallacy of this argument. I am facing an audience of 1,000 people. I desire that all the Hollanders in the audience come to the front. Now I do not know who the Hollanders are nor how many of them are present. But does this hinder me from inviting the Hollanders to come to the front? According to the professor it does. Likewise can I invite the elect without knowing who they are, if I invite as God requests that I shall and not as a pelagian. Fact is, the professor is again engaged in evading the issue and that because he is talking to the galleries. Please, bear in mind that I am not judging motives. I do not claim that the professor is purposely doing these things. I will force myself to believe that it all happened accidental. I am only bent on stating such facts as lie within the range of my observation.

And then we wish to put the professor at ease. We assure him that we preach as the standards bid us to preach. We do declare unto all persons without distinction that the promise of the gospel is that whosoever believeth hath eternal life. We do declare that all must believe and repent. We do declare that all are unfeignedly called. Even though the professor informs his readers otherwise.

And finally, the professor's criticism at one place degenerates into gossip. On page 15 I read: "Het *schijnt* echter dat de bestrijders van het algemeen aanbod des heils zelfs voor deze moeilijkheid niet terugdeinzen." And again: "*Naar luid der rapporten* heeft een hunner onlangs in eene redevoering de volgende voorstelling van de zaak gegeven" Well! one even meets on the

pages of the professor's booklet Dr. Brady's "Grandma Comesay" and "Uncle Ben Told."

Thus far the professor's brochure proved to be a loathsome and repulsive piece of work from which one turns away in disgust. In it the professor washes his own slate clean and maltreats and misrepresents us.

G. M. O.

(To be Continued)

VALSCHELIJK GENOEMDE WETENSCHAP

(I Tim. 6:20b)

ZALIGMAKENDE GENADE,
(zonder meer) als VRUCHT VAN 'T KRUIS,
komt u thans niet meer te stade!
Neem de "wetenschap" (?) te rade
en bekend: "Ik had abuis!" —
(Maar wij gelooven door de GENADE DES
HEEREN JEZUS CHRISTUS zalig te worden). — Hand. 15:11a

De Leiders (?) die kronk'lende paden bewand'len;
Met d' UITSPRAKEN GODS naar hun willekeur
hand'len

En over GODS ERFDEEL zich stellen als God.
Zijn zeldzaam actief! "Common-grace" voor hun wagen
Begeesterd hen schijnbaar met "kans-van-te-slagen"

En geeft aan de leidsels huns stokpaards ruim bot.

Ofschoon zij 't scharminkel, zoomin als de Vaad'ren,
— Trots eeuwen van zoeken — nog ooit mochten naad'ren —

Toch zweren z' er bij en ze rijden er op . . . !
En of ge nu zegt dat zoo'n beest niet bestaan kan
En — ergo — geen ware Profeet er op gaan kan —
Toch geeft het u, als gij niet "mee-rijdt", een schop!

Geen trap die u deert; neen! gij blijft op de beenen
En kijkt over stokpaard en ruiter zelfs henen;
Maar toch doet die trap in-de-ziele-u-pijn,
— Dewijl toch die Unie-van-blinde-profeten
Zich "Dienstknechten-Gods-en-van-Christus" durft heeten,
— Terwijl z' in-der-waarheid slechts dwaalleeraars
zijn . . . !

Zelfs schreven ze 't "beest" — hoewel nimmer geboren
En nooit nog als "stokpaard" gebezigd tevoren —
In 't STAMBOEK-REGISTER!! — op "eigen mo-
tief"!

— Niet "om er den Hemel op binnen te rijden,"
Maar toch: "om het zoetjes daarhenen te leiden";
Dies: ZONDER DEN LEIDSMAN!! — maar toch
als "relief" . . . !

Doch — stelt u gerust, Lezeressen en Lezers!
En houdt u, als wij, bij uw' EBEN-HAEZERS!

Wij reisden tot nu toe steeds zonder hun beest
En voeren daar WEL bij! Dus — laat u nooit vinden
Wanneer zoo'n "profeet" op zijn beest u wil binden;
Gij komt er alleen door GODS WOORD EN GODS
GEEST!

Indien g' u IN-CHRISTUS-RECHTVAARDIG moogt
reekt'nen,

Dan weigert gij, hunne * * * te teek'nen!

GENADE-IN-CHRISTUS alleen maakt ons VRIJ!

En allen die boven GODS WOORD zich verheffen

En "eigengerechtigde-maatregels" treffen,

Die vreemd aan GODS WOORD zijn, verafschuwen
wij!! —

B. A. HENDRIKSEN.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

III. Voor de Breedere Vergaderingen

C. Voor de Synode, 1924.

Van 1922 tot 1924! Welk een periode van ommekeer in ons kerkelijk leven! Welk een schier ondenkbaar contrast tusschen de synode te Orange City in 1922 en die te Kalamazoo in 1924! Ook in 1922 was er een ernstig leergeschil te beslissen door de breedste vergadering onzer kerken; doch toen keerde de kerk zich tegen ongelooft en bijbel-critiek. In 1924 echter zou men het hart der gereformeerde waarheid een doodsteek toebrengen. Vóór en in 1922 luisterde de synode naar ons, want het meerderheidsrapport der commissie, die destijds door het Curatorium was benoemd in de zaak Janssen en dat hoofdzakelijk de grond werd waarop de voorstelling van Dr. Janssen veroordeeld werd, is schier alleen door Ds. Danhof en ondergeteekende geschreven. In 1924 echter had men het zoover weten te brengen, dat wij als aanklaagden voor de Synode zouden staan en dat in den grond der zaak om dezelfde beginselen, die ten grondslag liggen aan het bovengenoemd rapport in de zaak Janssen! In 1922 had de zaak Janssen aller hoofden en harten in beslag genomen als de gewichtigste zaak, die door de Synode zou worden behandeld en beslist. In 1924 was het de kwestie der algemeene genade, waarover men aller harten in beroering had weten te brengen. In 1922 gingen we eenigszins met een bezwaard gemoed naar Orange City, bezwaard over een mogelijke verdeeldheid op de synode, die ernstige gevolgen zou kunnen hebben voor de gemeenschap onzer kerken; doch de Heere beschaamde onze vrees en woonde zoo met Zijn Geest en genade in ons midden, dat met de grootste eenstemmigheid de gewichtigste zaken besloten werden en we dankbaar en verruimd huiswaarts mochten keeren. En ook in 1924 was ons gemoed bezwaard, niet over onszelf, want we waren in eigen gemoed ten volle overtuigd en hadden vrede en bovendien hadden we reeds zooveel ervaren van den geest der vijandschap in onze kerken tegen ons, dat we het waarlijk geen eere meer achten in de kerk te mogen blijven; maar wel over de kerken, want we gevoelden van het begin af aan, dat de zegen des Heeren niet kon zijn met den geest, die zich had geopenbaard, en dat de synode zeker niet rijp was om de dingen te behandelen, die men toch zoo gaarne behandelen wil-

de. Doch in 1924 werd het bezwaard gemoed door den Heere niet verruimd, zooals dat in 1922 het geval was geweest. Onze vrees bleek maar al te wel gegrond te zijn. De synode was en bleef verdeeld. Ze werd een Babel van verwarring en onder de grootste verwarring had men toch den euvelen moed, om door te gaan en dingen vast te stellen de leer betreffende, die er zeker op berekend zijn den doodsteek te geven aan alle gereformeerd belijden en leven!

Neen, eenstemmig en eens geestes was de synode niet en is ze ook tijdens hare vele zittingen niet geworden. Er kan niet gezegd worden, dat de synode een "packed synod" was, zooals wel eens beweerd is van de synode van 1922. Daar waren er afgevaardigden, die het bij zichzelf zeer vast besloten hadden, dat de twee ontken- ners van de theorie der algemeene genade de kerk uit zouden, of althans zeer radikaal veroordeeld zouden worden, schoon ze overigens nooit veel belangstelling openbaarden voor het zuiver bewaren der leer. Er waren er ook, die van eenigszins gematigder gevoelen waren, wien het er niet zoozeer om te doen was, ons af te zetten als wel om ons "een kopje kleiner te maken," zooals ze het zelf wel hebben gezegd. Er waren er ongetwijfeld ook, die meenden in alle oprechtheid, dat de synode het leergeschil betreffende de algemeene genade nu eens moest beslissen, doch daartegenover stonden er weer, die zeer wel gevoelden, hoe weinig de synode daartoe bekwaam was en die daarom niets wilden doen, of op zijn meest een commissie benoemen, om op de volgende synode een rapport uit te brengen. Daar waren op de synode van onze warme vrienden, die zeer wel inzagen, dat de Janssen-geest der wrake velen bezielde en die tot het einde toe hebben gestreden, om te voorkomen wat de synode eindelijk toch deed, die dienst deden als zonde-stuiters op den vloer der synode. En eindelijk waren er, zooals altijd met zulke vergaderingen het geval is, ook velen, die van de zaak niets begrepen toen ze hun plaats als afgevaardigden innamen, en er evenmin iets van verstonden toen ze huiswaarts keerden. Over een "packed synod" hadden we dus niet te klagen in 1924. De synode was gelukkig niet eens geestes in het kwade. Waar we wel over klagen is, dat een synode, die zoo slecht was voorbereid, en ook zoo weinig eenstemmig, toch den moed had om door te gaan, en besliste over leerstellige kwesties van den meest ingrijpenden aard. De synode was niet in staat om uitspraak te doen in de aanhangig zijnde vraagstukken, en door dit toch te doen is ze oorzaak geworden van de grootste ellende voor onze kerken. Doch bepalen we ons tot het bespreken van het werk, dat de synode verrichtte in betrekking tot de kwestie der algemeene genade, zooals die voor hare aandacht was gebracht.

Behalve de verschillende stukken, die of langs den weg van classicale instructie, of langs dien van hooger beroep, in betrekking tot de zaak waarover wij schrijven, voor de synode waren gebracht uit classes Grand Rapids Oost en West, waren er ook nog de volgende stukken ter synodale tafel. 1) Er waren instructies betreffende

de algemeene genade zaak van de volgende classes: Hackensack, Sioux Center, Hudson, Muskegon; en nog een nagekomen instructie van classis Grand Rapids West. 2) Voorts waren er de volgende protesten: a) Van den kerkeraad van Kalamazoo I tegen het besluit van classis Grand Rapids West inzake het protest van Ds. Van Baalen tegen Ds. Danhof en zijn kerkeraad. b) Van den kerkeraad van Kalamazoo III tegen het houden van de speciale vergadering door classis Grand Rapids West op 10 Juni, 1924. c) Idem als b) van den kerkeraad van Lamont, Mich. c) Idem als b) van den kerkeraad van Kalamazoo I.

De commissie door de synode benoemd, om haar in de zaak algemeene genade met advies te dienen bestond uit de volgende leden:

Dr. Y. P. De Jong, pres.
Dr. C. Bouma, rapporteur.
Dr. E. F. J. Van Halsema
Ds. A. Blik
Ds. T. Vander Ark
Oud. S. Dekker
Oud. J. Verbrugge
Oud. J. T. Brandsma
Prof. L. Berkhof.

We hebben op de samenstelling dezer commissie geen critiek. Alleen een enkele aanmerking. In de eerste plaats is het treffend, dat drie leden dezer commissie ook leden waren van de commissie, die door de synode allereerst werd aangesteld, om de synode met advies te dienen aangaande de verdeeling van den arbeid over verschillende commissies. De drie leden zijn: De Jong, Bouma en Blik. Hieruit blijkt, dat er in de eerste commissie wel leden zaten, die groot belang stelden in de algemeene genade zaak en die gaarne de synode met hun licht wilden dienen. En in de tweede plaats is het opmerkelijk, dat niet prof. Ten Hoor, maar prof. Berkhof werd voorgesteld door de commissie en ook door de synode werd benoemd, om bij deze commissie als adviseur te dienen. Opmerkelijk is dit, omdat prof. Ten Hoor en niet Berkhof op school altijd Dogmatiek gedoceerd heeft. Wij voor ons vonden dit beleedigend voor den bejaarden professor. Overigens zal ieder moeten toestemmen, dat als gelet wordt op titels, de commissie een gewichtige en bekwame was, en met recht beter werk van haar mocht worden verwacht dan ze metterdaad heeft geleverd. Want zeer goed advies leverde de commissie blijkbaar niet. Nadat ze dagen had vergaderd en gedelibereerd, heeft de synode nog drie dagen en een halven moeten harrewaren over het advies der commissie. Ook heeft de synode gewichtige stukken van de adviezen der commissie verworpen, en eindelijk in betrekking tot het allervoornaamste deel van het rapport nog een substituut-voorstel moeten aannemen, dat door den president der synode was opgesteld.

Wat overigens het werk der commissie betreft zij nog opgemerkt, dat ze in alle stilte haar taak verrichtte. Niemand scheen gedurende haar zittingen ook maar het geringste vermoeden te hebben, in welke richting ze zich

voortbewoog en wat de inhoud zou worden van haar advies. Ook heeft ze nooit een der betrokken partijen gehoord over eenige zaak. Ze had alle stukken, die betrekking hadden op de zaak, voor zich, en overigens scheen ze zich volmaaktelijk bewust van haar bekwaamheid, om dit alles af te handelen en over onze personen te beslissen, zonder ons ooit op hare vergaderingen te roepen. Dit laatste achten wij niet onschuldig. Des te droeviger is dit feit, omdat ook de synode ons niet alle gelegenheid gaf, die wij wel wenschten, om ons in deze dingen te verantwoorden. Wij voor ons hebben heel de behandeling der synode zoowel als der commissie zeer onheusch en onchristelijk gevonden. Van alle zijden werden we beschuldigd en toch heeft de synode ons eigener beweging nooit verzocht om ons te verantwoorden, schoon we steeds tegenwoordig waren. Allerlei dwaasheden werden er maar verkondigd, vooral door Dr. Bouma, die allermeeest gekenmerkt werd door een grooten mond, meer dan door grondige kennis van zaken, en die zich niet schaamde op allerlei wijze een scheeve voorstelling te geven van onze beschouwing; maar nooit heeft de synode ondergeteekende verzocht op al deze dwaasheden ook maar één woord te antwoorden. Het ging over hem, in zijn bijzijn, zonder hem. Drie malen heeft ondergeteekende het woord gevraagd, slechts eenmaal heeft hij het ontvangen. De eerste maal ging het over de vraag of het Verzoekschrift van Schans wettig ter synodale tafel was als classicale instructie van classis Grand Rapids Oost. De commissie adviseerde het "wettig ter tafel" over dit geschrift uit te spreken. Ondergeteekende wist toen hoe de vork in den steel zat met dit verzoekschrift en hoe Schans valschelijk onder de vlag van "Instructie van den kerkeraad" had gezeild en wilde dit gaarne even openbaren. Ook had ondergeteekende een protest ingediend tegen het ontvangen van dit Verzoekschrift als classicale instructie. Hij wilde dus gaarne der synode met meer licht dienen over deze zaak. Hij vroeg om het woord. Dit werd hem geweigerd, op grond van de bewering, dat hij met de kerkrechtelijkz zijde der zaak niets te maken had! Later, als het over de leerstellige zijde der zaak ging zou ik mogen spreken! Maar later werd ondergeteekende nooit verzocht zich te verdedigen. Daarom besloot ondergeteekende op de beste gelegenheid te wachten en daarvan dan zoo ruim mogelijk gebruik te maken. Hij vroeg vlak voor de avondzitting van den 2den Juli of hij in den avond zou mogen optreden om zich te verdedigen en dat is hem toen gegund. Toen heeft hij zich dan ook voor ruim anderhalf uur ten aanhoore van een groote schare belangstellenden voor de synode verdedigd. Toen hij op Donderdagnamiddag nog weer behoefte had, om te spreken, werd hem dit weer geweigerd. En toen is ondergeteekende naar huis gegaan en is nooit weer op de synode verschenen. Ook heeft men hem nooit weer geroepen. Nooit heeft men hem iets gevraagd, nooit heeft men iets van hem geëischt. Nooit heeft de synode hem zelfs officieel kennis gezonden van hetgeen men over hem besloten had. Doch dit alles tusschen twee haakjes, in verband met het feit, dat de com-

missie in volkomen zelfvoldaanheid ons nooit over deze zaak heeft gehoord. Voorts weten we nog, dat de commissie eindelijk een sub-commissie uit haar midden heeft benoemd, die het eigenlijke rapport zou opstellen bestaande uit de leden De Jong, Bouma, en Berkhof. En eindelijk hebben we vernomen, dat de eigenlijke schrijver van het rapport prof. Berkhof is, de adviseur der commissie.

Uit bloot formeel oogpunt is het rapport goed in orde. Het bestaat eigenlijk uit drie stukken, A, B en C. A. legt de ingekomen stukken voor de aandacht der synode. B. geeft de synode advies met betrekking tot het al of niet wettige der ingekomen stukken. C. geeft advies met betrekking tot den inhoud der stukken. Voorts heeft C weer vier onderdeelen, I, II, III, IV. Onder I geeft de commissie een resumé van de leerstukken, die in de ingekomen stukken genoemd worden als in het geding zijnde. In II adviseert de commissie welke van deze leerstukken naar haar oordeel buiten bespreking kunnen blijven. Onder III geeft de commissie advies met betrekking tot de drie stukken, die naar haar oordeel de aandacht der synode verdienen. En eindelijk geeft ze onder IV advies met betrekking tot het leerstuk der Gemeene Gratie als zoodanig. Dit alles wordt dan besloten met een Nawoord aan de kerken in het algemeen, dat er op berekend moest zijn om den storm te stillen en de kerkelijke gemoederen tot bedaren te brengen.

Wij willen hier op alles niet ingaan. Er is veel te veel, dat in verband met dit rapport van het grootste gewicht is, om op alle kleinigheden acht te slaan. Alleen willen we nog opmerken, dat het treffend is voor den opmerkzamen lezer van de Acta der Synode 1924, dat alle stukken door onze tegenstanders ingezonden ter synode door haar op advies der commissie voor wettig ter tafel zijn verklaard, terwijl alle stukken onzerzijds voor niet wettig verklaard zijn en terzijde zijn geschoven. Dat is zeer treffend vooral als men de gronden leest waarop de synode deze stukken niet heeft willen inzien. Ze waren aan de classis geadresseerd! Alsof ze der synode niet waren toegezonden en ook zeer duidelijk te kennen gaven, dat ze wel degelijk der synode ter behandeling waren aangeboden! Wat is men toch voor orde en wet als men het wezen wil! Maar anders zwelgt men den kemel ook door. Luister maar.

Er is een grove fout in de Acta, waar deze het rapport der commissie weergeven. We lezen daar: "Het rapport der commissie van prae-advies betreffende de zaak algemeene genade wordt gelezen door den rapporteur, Dr. C. Bouma. Het luidt in zijn geheel als volgt," p. 113, Art. 100. Dit nu is eenvoudig niet waar. Het rapport zooals dat door Dr. Bouma werd voorgelezen luidde niet in zijn geheel zooals het door de Acta wordt weergegeven. Er is uit het rapport der commissie een zeer gewichtig stuk uitgelaten. De Acta zijn niet zuiver. Er is een besluit der synode gevallen waarin besloten werd, dat een zeker stuk van het rapport niet zou worden aangenomen maar verworpen. Van dit besluit lezen we ook in de Acta niets. Het stuk van het rapport en het besluit om het

niet aan te nemen, zijn beide uit de gedrukte Acta. En toch is dit uitgelaten stuk van het allergrootste belang, vooral tot recht verstand van hetgeen de classes na de synode hebben gedaan. Wij hebben het oorspronkelijk rapport, zooals dat door Dr. Bouma werd voorgelezen voor ons en hopen de fout in de Acta langs dezen weg te kunnen herstellen. Door de Acta moesten toch onze kerken een waar beeld der geschiedenis kunnen ontvangen. Zooals dat thans staat is dat niet het geval. Op p. 134 voege men dus, vlak voor IV het volgende in:

"Zoo de synode bovengenoemde punten aanvaardt, rijst terstond de vraag of de synode van deze zaak direkt een tuchtzaak moet maken door zich met de bezwaren tegen de leeraren H. Danhof en H. Hoeksema tot hunne respectieve kerkeraden te wenden. Uwe commissie oordeelt dat dit minder gewenscht zou zijn.

a) Omdat de broeders volgens hun eigen herhaalde verklaringen niet anders willen en bedoelen dan de Gereformeerde leer, de leer der Heilige Schrift en van onze Belijdenisschriften, te leeren en te verdedigen, en wij van hen gaarne willen aannemen, dat zij ter goeder trouw hebben gedwaald; en

b) Omdat niet kan worden ontkend, dat zij in de grondwaarheden, zooals die in onze belijdenisschriften geformuleerd zijn, Gereformeerd zijn, al is het ook met een neiging tot eenzijdigheid.

Echter adviseert uwe commissie der synode, om bij monde van haren president:

1) De broeders ernstig te vermanen met het oog op hunne afwijkingen, en van hen de belofte te vragen, dat zij zich in de toekomst zullen houden aan hetgeen de Synode in de drie genoemde punten heeft uitgesproken.

2) Er bij de broeders H. Danhof en H. Hoeksema met allen ernst op aan te dringen, dat zij aflaten van alle pogingen, om hunne afwijkende beschouwingen betreffende de drie punten in de kerk te propageeren.

3) Er de broeders op te wijzen, dat zoo het nu of in de naaste toekomst mocht blijken, dat zij zich niet willen houden aan de besluiten der synode, deze dan, zeer tot haar leedwezen, genoodzaakt zal zijn, om de zaak bij hunne respectieve kerkeraden aanhangig te maken.

Mochten onverhoopt de betrokken broeders weigeren aan de gestelde voorwaarden te voldoen, zou de synode een commissie moeten benoemen. Uwe commissie zou in dat geval den wenk willen geven, dat deze besta uit het moderamen der synode."

Dit was het voorstel ter synode, zooals het haar door de commissie is voorgelegd. Vrage: kan iemand der synodale afgevaardigden ook licht verspreiden over het verdwijnen van dit stuk uit de Acta? Allen zullen moeten erkennen, dat we hier de waarheid schrijven, niet waar? Allen zullen moeten toestemmen dat de Acta liegen als ze ons zeggen: "Het (rapport zooals dat door Bouma werd voorgelezen) luidt in zijn geheel als volgt." Weet iemand ook waar het gebleven is? Niemand heeft ons daar ooit een antwoord op kunnen geven. De president der synode wist het niet, toen hem deze dingen werden voorgehouden in het gerechtshof van rechter Dun-

ham. Dr. Beets wist er ook niets anders van te vertellen, dan dat hij gemerkt had, toen hij de stukken van den scriba der synode ontving, dat dit gedeelte "blue-penciled" was. Zelfs dorst iemand als zijne gedachte uit te spreken, dat de synode zelf besloten had, dit gedeelte van het rapport niet te publiceeren in de Acta! Dat willen we nog niet aannemen. Dan zou heel de synode schuldig staan aan de verkeerde voorstelling, die gegeven wordt aan heel de geschiedenis door de weglating van dit stuk, terwijl toch boven het rapport staat: "Het luidt in zijn geheel als volgt." Wil iemand er een antwoord op geven? Of was de synode op het laatst zoo van de koers, dat ze zelf niet goed meer wist, welke stukken haar door de commissie zijn voorgelegd?

Hoe dit weglaten uit de Acta ook verklaard moet worden, de synode heeft dit advies van de commissie voor zich gehad en verworpen op de een of andere wijze. Ze heeft in plaats van dit alles een substituut voorstel aangenomen, waarin alles, dat naar behandeling onzer personen zweemde was uitgeschakeld. Ze wilde geen actie. Ze wilde ons niets laten beloven. Ze wilde niet eens zeggen, dat wij dwaalden, zij het dan ook ter goeder trouw. Het eenigste dat de synode heeft gezegd is dat wij enkele sterke uitdrukkingen gebruiken in onze geschriften, die *niet wel te rijmen zijn met Schrift en Confessie, zooals deze in de drie punten zijn verklaard*. En daarmee zijn we het van harte eens. En overigens heeft de synode uitgesproken, dat wij in de grondwaarheden, zooals die in de belijdenis geformuleerd zijn, goed gereformeerd zijn, zij het dan ook met een neiging tot eenzijdigheid. Dat is de zaak, die we voor de aandacht onzer lezers wilden brengen. De synode heeft van dit alles niets gewild.

Men verstaat, dat door deze aanvulling der Acta het doen der classis na de synode van 1924 nog vreemder, nog eigenwilliger wordt. Ze had den moed, niet alleen om verder te gaan dan de synode, maar ook om te doen, wat de synode had besloten niet te doen, door bovengenoemd stuk van het advies der commissie niet aan te nemen. Doch dit alles zullen we later wel voor de aandacht der lezers brengen als we de vergaderingen der classes Grand Rapids Oost en West, die na de synode in betrekking tot deze zaak gehouden werden, zullen beschrijven. Hier was het alleen noodig, dat we een onwaarheid in de Acta aan het licht brachten. Want tot recht verstand der volgende geschiedenis was de bovengemaakte aanvulling der Acta noodzakelijk.

H. H.

VERSCHIL

De droefheid komt van God den Heer!

En buigt z'u neer,

Ze heft ook hemelwaart!

Veel erger, erger is 't verdriet,

Dat u de domme wereld baart,

Dat u de mensch niet spaart —

't Verheft u niet.

Het buigt alleen ter aard.

De Genestet.

WHETTING THE SCYTHE

Certainly the best of our hours should be taken up about the best business, and not in recreations. Those are to be blamed who, as soon as they rise, think about amusements, knit pleasure to pleasure, and wear away the scythe in whetting, not in working. —Manton.

This is a specially wise hint. Doubtless many occupy the chief of their thoughts upon mere sport and pastime, and wear out their minds by anxiously considering that which can only be allowable as a relief from anxious consideration. To expend more pains upon their pleasures than upon their duties is the mark of ungodly men, and the sign of folly. That which should be a rest from thought is made to be the theme of thought, and so a second wear and tear is created by the very process which ought to have prevented it: the scythe is not only worn away by its cutting, but by its whetting.

Christian men, remember this! Let not allowable diversions become occasions for transgressions. This they will be if they cause waste of time; for in such a case you will be reported to your Master as a steward who has wasted his goods. Nor will you be blameless if your recreations weary the brain and heart, and cause a new and unremunerative expenditure of force. Above all, you will be greatly censurable if there is the slightest force. Above all, you will be greatly censurable if there is the slightest tinge of sin about the amusement: "Abstain from all appearance of evil." "Happy is he that condemneth not himself in that which he alloweth."

Spurgeon,

Illustrations and Meditations, 1883.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids,

1 Juli, 1925.

Amice fraterque!

Je staat zeker al weer op den uitkijk of de Standard-Bearer haast komt en ook een briefje voor je in zijn tasch heeft? Iemand vertelde mij laatst, dat de brief, dien ik aan je schrijf ook door andere vrienden gelezen wordt. Zelfs zouden er vele vrienden in het Oosten zijn, die ook de vrijheid nemen, om inzage te nemen van de correspondentie tusschen ons, althans voorzoover deze van mijne zijde komt. En er waren zelfs vijanden, zoo gaf hij mij te kennen, die geregeld dezen brief lezen en die er zich maar duchtig boos over maken soms. De opmerker dacht dan ook, dat ik het opschrift boven dezen brief moest veranderen en in plaats van te schrijven aan "mijn vriend in het Westen" den brief moest richten aan "de menschen te Omniville" of zooiets. Eerst leek me zulk een verandering nogal wenschelijk. Doch toen ik onder het nieuwe opschrift zou gaan schrijven gevoelde ik toch, dat het niet recht wilde vlotten. Zie je, ik weet wie je bent en waar je woont, maar die menschen te Omniville ken ik niet. En ik kan nu eenmaal veel beter

een brief schrijven aan een werkelijk mensch van vleesch en bloed, dan aan allerlei menschen, die ik mij maar een beetje voor de verbeelding moet tooveren. Daarom moet het opschrift maar zoo blijven als het is. Als er dan anderen zijn, die zich de vrijheid veroorloven, om ook dezen brief te lezen dan moeten we dat maar voor lief nemen. En als ze zich er dan boos om maken, hebben ze dat voor eigen verantwoording.

Zeg, heb je het laatste nieuws al gehoord?

"The Witness" en "Religion and Culture" zijn samengesmolten, tot één blad vereenigd!

Ik vind dat een teeken der tijden.

Men had mij reeds geruimen tijd in het oor gefluisterd, dat deze samensmelting zou plaats hebben in de naaste toekomst, doch ik wilde daar niet aan. Ik weet wel, dat we in dagen leven, waarin Pilatus en Herodes gemakkelijk vrienden worden en waarin de dingen zich snel ontwikkelen. Doch een vereeniging van twee bladen als bovengenoemd wilde mij toch niet aan. Ik moest het eerst zien voordat ik aan de geruchten, die er dienaangaande in omloop waren, geloof wilde hechten. Doch nu moet ik het toch wel gelooven, want dezer dagen ontving ik een eerste exemplaar van het nieuwe blad, dat produkt is der samensmelting. Ik heb het terstond en met veel nieuwsgierigheid doorgelezen. En ik moet je eerlijk zeggen, dat bij het lezen mijn verbazing steeds hooger steeg. Wat men een paar jaren geleden als belachelijk en ondenkbaar zou hebben uitgekreten, is thans werkelijkheid geworden. Er heeft werkelijk een samensmelting plaats gegrepen, niet alleen van twee bladen, maar ook van twee richtingen in onze kerken. Sterke Janssen-mannen en wat vroeger sterke anti-Janssen mannen heetten hebben zich vereenigd en zullen nu samenwerken aan één blad!

Meen je misschien, dat ik een beetje aan het doorslaan ben?

Oordeel dan zelf.

Aan de redactie van het blad werken zulke mannen als I. Van Dellen, W. Stuart, G. Hoeksema, J. G. Vanden Bosch, bekende Janssen-mannen, die als het aan hen lag Dr. Janssen liefst weer op school zagen. Ds. Van Dellen sprak het ten aanhoore van allen op de laatste synode nog uit, dat hij hoegenaamd niet van gedachte en overtuiging was veranderd in betrekking tot het onderwijs van Dr. Janssen. Hij dacht er nog precies zoo over als altijd.

En aan den anderen kant werken aan dezelfde redactie mannen als L. Berkhof, S. Volbeda en H. J. Kuiper, mannen, die altijd onder ons bekend stonden als uit beginsel gekeerd tegen de richting, die door de Janssen-mannen wordt vertegenwoordigd.

Of vergelijk het volgende en zeg het zelf, of ook deze samensmelting geen teeken is van de snelle afloop der wateren.

In zijn hoofdartikel voor dit eerste nummer van het nieuwe blad schrijft professor L. Berkhof onder het opschrift "Samensmelting": "Reeds geruimen tijd leefde het besef in veler harten, dat die beide bladen, die welis-

waar ieder een eigen doel hadden, en een eenigszins verschillende kring van lezers zochten te bereiken, toch zooveel gelijkheid vertoonden, dat zij gevoegelijk konden samensmelten."

En wat schreef dezelfde professor een paar jaren geleden? In "The Witness" van Februari, 1922, lezen we het volgende van zijn hand: "Wij willen intusschen niet ontkennen, dat de Janssen-zaak en de voorvallen en verschijnselen, die daarmede verband houden, en de geest, die ons bijwilt tegenwaait uit "Religion and Culture," mede aanleiding waren tot het oprichten van The Witness."

Wij geven heel gaarne toe, dat de beide bladen in den laatsten tijd heel wat gelijkheid vertoonden.

Wij willen ook aannemen, niet waar, amice? dat de schrijver van bovengenoemde paragrafen beide malen voor eigen bewustzijn eerlijk is. Zooals het besef een paar jaren geleden in zijn hart leefde, dat een verkeerde geest ons tegenwaait uit Religion and Culture, zoo zal thans het vlak tegenovergestelde besef wel in zijn hart leven, dat beide bladen gevoegelijk kunnen samensmelten.

En wij twifelen er ook hoegenaamd niet aan, dat dit laatste wel gevoegelijk kan.

Maar vraag je niet met mij, amice, hoe dit gevoegelijk kunnen toch tot stand is gekomen?

Als twee winden elkander tegenwaaien, wat gebeurt er dan, wat moet er dan gebeuren, om ze tot één wind te doen worden? En als twee elkander tegenwaaiende geesten samensmelten tot één geest, wat is dan het gevolg? Dat die eene geest tijdelijk in een derde richting gaat om na verloop van tijd langzamerhand de richting te volgen van den verkeerden geest. En daarom moeten we ons volk waarschuwen, amice, om niet te volgen in het spoor, dat deze leiders thans gaan aanwijzen in hun produkt der samensmelting. Het spijt me anders geducht om wille van de goede zaak van mannen als Berkhof en Volbeda. Ze hadden zulk een krachtige invloed ten goede kunnen uitoefenen. Doch thans is hun kracht voor goed gebroken.

Doch misschien zal ik je later nog wel eens weer wat schrijven over dit blad. Het wil zich wijden aan de uiteenzetting en ontwikkeling der gereformeerde leer, zegt de redakteur. In dit eerste nummer is daarvan echter nog geen spoor te ontdekken. Het is gewijd aan enkele algemeenheden. De meditatie van Ds. Hoekenga is mooi. Die kan dat. Maar anders vindt ge niet veel, dat gelijkt op ontwikkeling der gereformeerde waarheid. Berkhof schrijft over het Algemeen en Welgemeend Aanbod van Genade. Maar hij raakt nooit het punt. Hij geeft nooit eens een antwoord op de vraag, die hem nu al zooveel malen door Ds. Danhof gedaan is: Wat genade ontvangt een verworpene van God in de prediking des Evangelies? Zoolang hij daarop geen antwoord geeft, blijkt zijn onmacht om het eerste punt der drie, door de synode aangenomen, te verdedigen.

Dit brengt mij meteen op iets anders.

Ik had je beloofd, dat ik zoo nu en dan eens zou terug-

komen op die drie preeken van Ds. H. J. Kuiper, waarin hij op zijn wijze de drie punten wil verdedigen voor ons volk. Deze keer wil ik slechts één staaltje hiervan voor je aandacht brengen. Lees eens pp. 12 en 13 van het boekje, waarin je die preeken vindt. Daar lees je: (Ik vertaal)

"De fundamentele vraag in deze heele discussie is, zooals van beide zijden wordt toegestemd: Wat is Gods houding tegenover de goddeloozen, meer bepaald tegenover de verworpen goddeloozen? Bewijst God eenige gunst aan de verworpenen? Is Hij op eenigerlei wijze of in eenige mate genadig over hen? Zij, die de gemeene gratie ontkennen, beweren van niet. Gods houding tegenover hen is alleenlijk eene van toorn en haat. Hij heeft ze niet lief. Hij is hun niet vriendelijk gezind. Als Hij ze dan ook zegeningen zendt, vloeien deze niet voort uit Zijn goedheid, maar uit Zijn toorn. Haar doel is eenvoudig, om ze zonder verontschuldiging te laten in den dag des oordeels, om ze vet te mesten voor den dag der slachting. Hieruit moet ook volgen, dat God in Zijn goedertierenheid ook het proces der zonde niet stuit in hun hart en leven. Hij laat het ontwikkelen zoo snel mogelijk, opdat zij, die Zijn ziel haat spoedig rijp mogen worden voor het verderf.

"Deze beschouwing strijdt tegen de Schrift. Het is waar, dat naar de Schrift wegen van den voorspoed gladde plaatsen zijn voor de goddeloozen, op dewelke ze spoedig in verwoesting vallen. Het is waar, dat zij de zegeningen Gods in een vloek voor zichzelf veranderen, omdat ze den rijkdom Zijner goedertierenheid verachten. Maar de Schrift leert niet, dat deze zegeningen tot hun verderf bedoeld zijn, en dat ze uit Zijnen toorn voortvloeien."

Ik haal dit aan, amice, om u duidelijk te maken, dat men zich niet schaamt om de Schrift te verdraaien, ter verdediging van zijn eigen standpunt. De schrijver haalt indirect blijkbaar de woorden uit Ps. 73 aan. Maar hij verdraait de woorden van dien psalm, om ze zijn eigen beschouwing te doen leeren. Zegt Ps. 73, zooals de schrijver het wil doen voorkomen, dat de goddeloozen op gladde plaatsen lopen en dat ze daarop in verwoestingen vallen, maar dat God het niet zoo heeft bedoeld? Bedoelde, naar de woorden van dezen psalm, zooals de schrijver het voorstelt, God om die goddeloozen te zegenen? Ge weet, amice, dat het er juist andersom staat, niet waar? Er staat: "Gij zet hen op gladde plaatsen; Gij doet hen vallen in verwoestingen."

Daarmede wordt dan ook in deze woorden juist geleerd wat wij leeren en het tegenovergestelde, van hetgeen Kuiper in zijn eerste preek leert. Hij zegt: God bedoelt zegen, de mensch verkeert den zegen Gods in een vloek. De psalm zegt: God toornst en vloekt, zet op gladde plaatsen en doet vallen in verwoestingen.

Maar is het niet treurig, amice?

Van tweeën één is toch zeker: of Kuiper wist niet goed, wat er stond, toen hij de taal van Ps. 73 aanhalen wilde, en dat zou treurig genoeg zijn voor een predikant;

of hij wist het wel en heeft met opzet de woorden zoo neergeschreven en dan is het nog treuriger gesteld.

Doch ik moet voor deze keer weer eindigen. Later nog wel meer hierover. Als ik zulke argumenten van de tegenstanders lees en ik merk dan ook, hoe ze in eene uitwendige vereeniging hun kracht trachten te vinden tegenover ons en de waarheid Gods, dan grijp ik des te meer moed. Want de Heere zal met Zijn Woord zijn, om de waarheid voor Zijn volk te bewaren en te doen zegevieren. Als Hij met ons is, wie zal dan tegen ons zijn?

Groet al de broeders en zusters daar bij jullie.

Je broeder in Christus,

H. HOEKSEMA.

WINDOWS AND TILES WORTHY OF CARE

"Some say . . . 'fundamentals are few; believe them, and live well, and you are saved'. This is as if a man in building should be only careful to lay a good foundation, and care nothing for roof windows, or walls. If a man should untile your house, and tell you the foundation and the main buttresses are safe, you would not be pleased. Why should you be more careless in spiritual things?"

Manton.

This is well spoken. The least particle of diamond is diamond, and the least grain of truth is truth, and therefore to be prized above the rarest gems. That which is not essential to salvation may yet be essential to comfort, and necessary to our complete spiritual manhood. Our Lord threatens those who teach men to disregard the least of his commandments that they shall be called the least in the kingdom of heaven. It becomes not servants to trifle with the smallest commands of a perfect master. How can the church ever be a perfect house of God if one of the parts, which are "fitly framed together", should through our neglect be left out? No, we must receive all the truth, that we be built up "a holy temple in the Lord." Grave errors have been suggested and nurtured by what at first appeared to be trifling departures from scriptural rule therefore we ought to give earnest heed even to minor precepts.

Future ages may have to mourn over the defalcations of today, unless we are careful to do the building of the Lord's house with faithfulness.

Spurgeon,

Illustrations and Meditation, 1883.

IN MEMORIAM

Den 28en Juni j.l. werd ons ouderhart zwaar getroffen door het overlijden van onzen geliefden Zoon,

DIRK,

in den ouderdom van 10 jaar en 6 maanden.

Wij hopen op een zalig wederzien. Dit troost onze smart.

Tevens brengen wij onzen hartelijken dank voor de vele bewijzen van deelneming en sympathie gedurende zijne ziekte en overlijden aan ons betoond.

Mr. en Mrs. G. Van den Berg.

Kalamazoo, Mich., Juli 25.

"REFORMED HERALD"

Omdat we beloofd hadden onze lezers op de hoogte te zullen houden met hetgeen Prof. Berkhof verder zou antwoorden op de vraag betreffende de genade bewezen aan de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie, hadden we reeds een paar dagen uitgezien naar "The Witness," toen de postbode ons een nieuw maandblad overreikte. We wisten eerst niet, wat we er van moesten denken, en zouden wellicht het blad geheel van de hand gewezen hebben, hadden we onder het opschrift "Contents" niet vermeld gevonden het onder ons thans zeer bekende onderwerp: "Het algemeen en welgemeend aanbod des heils." Wij begrepen, dat óf een tot nog toe onbekende auteur had de pen opgevat, om over deze zaak licht te verspreiden, óf Prof. Berkhof schreef ook in dit blad over hetzelfde onderwerp. Daar moesten we dus meer van weten.

Bij het doorbladeren kwamen we tot de ontdekking, dat dit nieuwe blad twee andere bladen, namelijk: *Religion and Culture* en *The Witness* vervangen had. En tevens werd het ons duidelijk, dat Prof. Berkhof zijne artikelenreeks over "Het algemeen en welgemeend aanbod des heils," begonnen in "The Witness," nu voortzet in de "Reformed Herald." Dit eerste nummer bevat nu derhalve zijn tweede artikel.

Een gevoel van teleurstelling drong zich aan ons op. Zeker, ook ons is de voorspoedige geboorte van een welgeschapen kind een oorzaak van blijdschap; maar hier hebben twee hun leven moeten geven voor één. Vermeerdering beteekent hier vermindering; plus staat voor minus. De samensmelting, waarvan hier sprake is, is feitelijk identisch met de samenrapping en aaneenrijging van overgeschoten brokken. Vereenigd hebben sommigen zich, maar zij hebben ook buitengesloten. En de vereenigden zijn juist niet talrijker, noch sterker, dan vroeger elk der elkander bestrijdende partijen was. Terwijl de verkregen eenheid kennelijk minder vrucht is van een elkander beter verstaan, dan van een prijsgeven van posities, die men vroeger innam, en van een verbreken van gemeenschap met vroegere bondgenooten. Geen wonder dan ook, dat men aanstonds is bedacht geweest op zelfbehoud. Blijkbaar ducht de redactie gevaar. Natuurlijk, zij stelt zich op het standpunt onzer Drie Formulieren van Eenigheid, gelijk wij allen zulks doen; maar voor anders denkenden in eigen kring trekt zij tevens twee staketsels op: meepraten mogen alleen zij, die inzake het onderwijs van Dr. Janssen oordeelen, gelijk de Synode van 1922, en die tevens met de Synode van 1924 beweren, dat God, blijkens de Evangelieprediking, ook eene zekere gunst of genade bewijst aan de verworpenen onder de hoorders van het Woord Gods. Binnen die perken hoopt zij onder den zegen des Heeren op bescheiden wijze dienstbaar te zijn aan de uiteenzetting, en zoo mogelijk ook aan de ontwikkeling der Gereformeerde waarheden. Dat lag natuurlijk voor de hand, wat anders zou de redactie zich hebben kunnen voorstellen; maar dat zij het noodig heeft geoordeeld, zulks op deze

wijze te moeten bekend maken, doet vreemd aan. Het ligt toch in den aard der zaak, dat getrouwe zonen der Kerk zich niet stellen tegen eenig besluit der Synode. Maar waarom zich dan op deze bedekte wijze onderscheiden van anderen; alsof andere leden der Christelijke Gereformeerde kerken niet van harte zouden instemmen met de aangeduide Synodale besluiten. Of zijn die er soms? Wij begrijpen de redactie niet al te wel, en toch ook wel weer, als we het verleden voor den geest roepen, en ons nogmaals indenken op hetgeen toen over en weer wel werd gefluisterd, gesproken, geschreven. Maar als we dat doen, dan wordt ons heel dit betrekkelijk samengaan een zielkundig raadsel. Dan zien we het, maar wij doorgronden 't niet. Zwijgen we derhalve.

Gelijk we boven reeds te kennen gaven, bevat dit eerste nummer van de "Reformed Herald" het tweede artikel van Prof. Berkhof over "Het algemeen en welgemeend aanbod des heils." Het lezen er van stelde ons echter zeer teleur. Het bevat geen enkel nieuw element. Zelfs mist iemand in dit artikel absoluut elke zinspeling op het eigenlijke punt in kwestie: Gods bewijzen van eene zekere gunst of genade aan de verworpenen onder de hoorders van het Woord. Berkhof herhaalt in dit artikel, wat reeds een- en andermaal gezegd werd, namelijk, dat de Evangeliedienaar de onbekeerden onder zijne hoorders moet vermanen tot geloof en bekeering. En hij herhaalt tevens, wat ook reeds eerder door hem werd opgemerkt, dat de prediker niet tegen elk en ieder mag zeggen, dat er wezenlijk zaligheid voor hem is. "Wij hebben in de uitwendige roeping, zegt hij, slechts een eisch, dien God den mensch stelt, namelijk, dat hij zich bekeere en geloove in den Christus." Maar dit roepen is "geen verklaring van wat God met den zondaar doen zal." Dus zal uit die roeping dan ook wel nooit kunnen bewezen worden, dat God, stel zulks ware het geval, eene zekere gunst of genade bewijst aan verworpenen. Dat punt, het punt waar het om te doen is, laat de Professor dan ook rusten, absoluut rusten. Zelfs maakt hij nu ook geen gewag meer van een tijdelijken zegen, dien God in die roeping den verworpenen zou schenken. Dat zou natuurlijk ook al weer niet uit de uitwendige roeping, zooals Berkhof zelf die omschrijft, kunnen bewezen worden. En voor de naaste toekomst belooft hij ons niets in betrekking tot dit punt.

In dit artikel, zooals ook in het voorafgaande, handhaaft hij, dat de roeping moet gepaard gaan met de belofte des eeuwigen levens. Dat is dus heel iets anders dan eene zekere gunst of genade of tijdelijke zegening. Hier is sprake van de belofte des eeuwigen levens. "Daarin verklaart God dan van Zijne zijde wat Hij doen zal, zoo de zondaar zich tot Hem wendt." Doch die belofte is gebonden aan de voorwaarde van geloof en bekeering. En bekeeren kan de zondaar zich niet in eigen kracht. God zelf moet het geloof en de bekeering in den mensch werken. "Dit staat voor ieder Gereformeerde als een paal boven water." En het staat ook als een paal boven water, dat God die in de verworpenen niet werkt. Dus

ver met hem was gekomen, wisten wij niet alleen, doch ook was dit duidelijk merkbaar in zijn woorden, die hij 's namiddags tot ons als gemeente sprak. Vaak had hij aan velen verteld hoe dat zijne afwijzing door Classis G. R. West hem veel pijn aan zijn hart had veroorzaakt. Tien jaren studeeren, — dan te worden afgewezen omdat men drie ongereformeerde punten niet wil onderteekenen, is hard. Zoo ongeveer sprak hij. Maar toen hij des namiddags van den zevenden Juni voor eene groote schare zijn intree-predikatie uitsprak, kon men het aan hem zien, dat zijn ziel in verheuging was. Duidelijk liet hij uitkomen, dat Christus voor Zijne wachters zorgt. Dat ook Sion met getrouwe wachters wordt verzorgd. En dat de gemeente des Heeren mag verwachten, dat én Christus én de getrouwe wachters van Sion niet zullen zwijgen en niet stil zullen zijn, dag noch nacht, totdat Sions gerechtigheid voortga als een glans. Hij heeft ons dien namiddag bepaald bij de woorden die wij vinden in Jesaja 62:1 en 6.

Cand. Danhof was reeds in het begin van Mei in ons midden aangekomen. Een nieuw huis en eene nieuwe kerk zijn reeds in aanbouw. Nog enkele weken en de pastorie is klaar. Er is liefde en ijver in de gemeente. Groote scharen komen onze nieuwe leeraar hooren. En niet alleen van Hull, maar ook van Rock Valley, Doon, Sioux Center, Boyden, Sheldon en zelfs van Sibley. Ook is onze gemeente reeds in aantal huisgezinnen toegenomen. Sedert onze leeraar bevestigd is heeft hij vijf kinderen der gemeente gedoopt.

Wij zijn blijde met de waarheid die ons nu van Zondag tot Zondag wordt verkondigd. In het verleden, toen wij nog leden waren van de Chr. Geref. Kerk te Hull, werden wij gevoed met eene veelszins uitwendige prediking. De veronderstelde wedergeboorte ontving allen nadruk. Kinderen des verbonds werden allen als getrouwe leden der gemeente beschouwd. Zoover ging men zelfs hiermede, dat niet-belijdende leden, die den ouderdom van 30 jaren hadden bereikt, en niet uitspraken, dat zij deel hadden aan Christus, op hun sterfbed vertroost moesten worden met de verbondsbefoete: "Ik ben uw God, en de God van uw zaad." Dat de mensch geheel bedorven is en geen goed kan doen werd haast niet meer gehoord. Dat wij ons moesten ontwikkelen in de kultuur en in de beschaving werd ons in het verleden bijna van rustdag tot rustdag voorgehouden.

Onze oogen zijn opengegaan toen Cand. Danhof in den herfst van 1924 twee Zondagen in Hull predikte en ook twee Zondagen in Doon. Toen hebben wij leeren inzien, dat wij niet ontvingen, wat wij als gereformeerden uit Gods Woord mochten verwachten. In de zes predikaties die Cand. Danhof toen te Hull heeft uitgesproken, hebben wij op eene zeer bijzondere wijze nog eens weer gehoord hoe krachtig de werking is van de wet der zonde en des doods. Hoe dat wij door *God* vrijgemaakt worden van de zonde, en Hem dienstbaar gesteld worden. Hoe dat er ontwikkeling der zonde is, zooals duidelijk blijkt uit de geschiedenis van Rachab. Hoe dat God Zijn Verbond uitwerkt zoodat Zijne gemeente tot

het Nieuwe Jeruzalem komt. Hoe dat de gemeente des Heeren niets heeft te vreezen wijl niemand haar scheiden kan van de liefde van Christus. En ook hoe dat Christus in Zijne verhouding tot den Verbonds-God alles heeft vervuld voor de Zijnen opdat ook het recht der wet in hen vervuld zal worden.

Echter er waren er, verleden herfst in die gemeente te Hull die toen zeer verbolgen waren over zulke preeken. Sommigen gingen naar den kerkeraad toe om Cand. Danhof den kansel te ontfeggen. Geruchten hiervan gingen de gemeente door.

Van dien tijd af is er min of meer openlijk strijd geweest in die gemeente. Na Cand. Danhof's vertrek van hier bleven enkelen met hem correspondeeren. En door hem zijn wij begonnen om met Dss. Danhof en Hoeksema te correspondeeren. Meer en meer hadden wij dan ook de begeerte om die mannen zoo spoedig mogelijk te mogen hooren. Ds. Hoeksema werd verzocht. En vooral na de afzetting van de leeraren Danhof, Hoeksema en Ophoff, en de afwijzing van Cand. Danhof hadden wij geen rust meer.

Ds. H. Hoeksema kwam. Heeft zes keer gepredikt. Zes lezingen gehouden. Wij waren gereed om eene nieuwe gemeente te beginnen. Een kerkeraad werd gestemd en bevestigd. Een drietal werd gemaakt. Cand. Danhof werd beroepen met alle stemmen behalve één.

Nu mogen wij van Zondag tot Zondag hooren en genieten wat wij al jaren hebben moeten missen en waarnaar wij vele jaren in dit land hebben gezocht. Moge de Heere Zijn zegen gebieden over onze gemeente en leeraar, zoodat wij tezamen geworteld worden in Christus, opgebouwd worden in Hem in Wien God de zonde veroordeeld heeft in het vleesch.

Namens den kerkeraad,
H. KUIPER, Sr., Scriba.

Hull, Iowa.

BRIEF UIT BYRON CENTER

Byron Center, Mich.

Waarde Vriend!

Ge zult misschien wel nieuwsgierig wezen, om ook eens iets te hooren van ons hier in Byron Center. Welnu, ik wil uwe nieuwsgierigheid bevredigen langs dezen weg, n.l. dien van een open brief in The Standard-Bearer. Om alles te vermelden, wat hier in de laatste maanden gebeurd is en wat we hier hebben ervaren, zou te veel ruimte eischen. Ik zou de heele S. B. wel kunnen vullen, zou ik dat alles verhalen, en daar zou de redactie en zouden ook de lezers van ons blad zeker wel hartelijk voor bedanken. Dus deze keer maar hier en daar een greep.

Laat me u allereerst mogen vertellen, dat wij (ik bedoel de twaalf huisgezinnen, die met hun bewijs van lidmaatschap van de Chr. Geref. Kerk alhier vertrokken zijn naar de Eastern Ave. gemeente) daarvan nog geen

oogenblik berouw hebben gehad. Integendeel, we worden elken dag nog meer in de overtuiging gesterkt, dat dit vertrek naar Eastern Ave. een stap in de rechte richting was. Het heeft ons eerst wel veel strijd gekost. Want hoewel de waarheid, die door Ds. H. Hoeksema verkondigd wordt de oude gereformeerde waarheid is, toch kwam in het eerste de gedachte wel bij ons op: zou het ook iets nieuws zijn? En ge weet wel, dat onze Nederlandsche, gereformeerde menschen bang zijn voor nieuwigheden, vooral op godsdienstig gebied. Maar langs den weg van nadenken en studie en onder het gehoor van Ds. H. kwamen we tot de overtuiging, dat de waarheid, die hij ons verkondigde weliswaar nieuw was voor ons, omdat we aan haar onttrend waren, maar dat ze toch de oude waarheid is, de waarheid der H. Schrift en der belijdenis onzer in den Heere ontslapene vaders. Nu kunnen we uit volle borst Ps. 122:1 zingen, en dan willen we het allen wel toeroepen: "Kom, ga met ons en doe als wij!"

En wat komt er al een beweging in de dorre doodsbeenderen! Vele huisgezinnen hier, die door omstandigheden verhinderd zijn om in Grand Rapids te kerken, hebben ons reeds beloofd, dat ze zich bij ons wenschen aan te sluiten, zoodra we komen tot organisatie. Er is weer een terugkeer tot de oude paden. Onze trouwe verbonds-God alleen de eere daarvoor. Want menschenwerk is dit niet. Personen hebben dit ook niet gedaan, schoon God ze voor deze dingen heeft willen gebruiken. Den Heere alleen zij de lof en de dank.

Maar wat hebben we hier al wat moeten ondervinden, vooral nadat we onze attesten hadden opgevraagd. Paulus, de groote heiden-apostel vertelt ons, dat hij was "in doodsgewaren menigmaal." Nu, zoo erg is het hier niet hoor! Maar toch was er hier een oude broeder, die tegen mij zeide: "Als ik 25 jaar jonger was, dan sloeg ik je hier tegen den grond!" Dat was nog wel op een publieke verkoop en in tegenwoordigheid van anderen. Later ontmoette ik dezen persoon weer en toen verzekerde hij mij, dat de bui was overgewaaid en dat hem geleerd was, zijne vijanden lief te hebben! Nu, deze laatste reden en ook dat hij geen 25 jaar jonger is, zijn voor mij zeer bemoedigend. En wat wordt men niet bepraat! De een loopt met den Bijbel onder zijn arm bij de burens langs en de ander met de Acta der Synode! En eigenaardig wordt er ook geschreven over de twaalf huisgezinnen. Ik weet niet of ge dat stukje in The Banner ook gelezen hebt, ondertekend door een "Byronite." Zoo niet, laat mij er u dan iets van vertellen. Gewoonlijk, als men een ingezonden stuk in de bladen ziet, ziet men eerst naar den naam die er onder staat. Maar de schrijver van dit stuk verzwegen zijn naam. Dat kwam mij al iets verdacht voor. Doch toen ik kennis genomen had van den inhoud van het stuk verwonderde mij dit niet meer. De Byronite durfde dat niet aan. De toon van het schrijven was minder broederlijk; de geest er van was niet de Geest van Christus; en de kleine leugentjes, die er in stonden, waren zeker uit den vader, den duivel. Hij vergist zich zeer, als hij

schrijft, dat er slechts 20 nieuwsgierigen waren in de Town-Hall in Byron, toen Ds. Hoeksema daar sprak over De Drie Punten. Ik zou niet gaarne den kost willen geven aan allen, die er meer waren, zelfs niet voor één dag. Dat we den kerkeraad van de Reformed Church hier gevraagd zouden hebben om hun kerkgebouw, is ook niet waar. En de reden, waarom we de Chr. Geref. Kerk alhier verlieten, was ook niet juist aangegeven, schoon de Byronite ons hier nog wél vermaande, om goed te luisteren naar hetgeen hij vertelde. Vooral om het laatste kwamen we tot de slotsom, dat de Byronite toch zeker niet van den kerkeraad was. Doch nu moet ik u wat vertellen, dat ge aan niemand weer vertellen moet. Dit is tusschen ons beiden. Iemand wou gaarne weten, wie die Byronite toch eigenlijk was. Hij vroeg een jongeling uit de gemeente of hij soms de schrijver was. Deze antwoordde: "Nee, ik heb het niet gedaan. De kerkeraad heeft mij wel verzocht om het te doen, maar ik heb het geweigerd." Is dat niet leuk? Brederode zei dan: "Het kan verkeeren."

Maar ik moet verder. We hebben hier ook drie sprekers gehad, natuurlijk over "De Drie Punten," de drie afgoden, zou broeder Van der Til zeggen. Eerst kwam Dr. Volbeda. Anderhalf uur heeft zijn hooggeleerde gesproken, om ons uit de historie duidelijk te maken, dat Calvijn en Dr. A. Kuyper Sr. de algemeene genade leerden. Toen heeft hij nog voor drie-kwart uur getracht om ons er van te overtuigen, dat de verworpen goddeloozen goede daden kunnen doen in het oog van God. Hij haalde daartoe een sprekend voorbeeld aan van een vriend van hem, woonachtig in Chicago. Die vriend deed zaken, die hij gaarne wilde uitbreiden, doch het noodige geld ontbrak hem. Een zeker rijk man kreeg daarvan kennis. Deze, hem gaarne willende helpen, bood hem nu een som gelds ter leen aan, daarbij verzekerende, dat als die vriend onmachtig zou blijken het ooit terug te betalen, het geleende hem dan geschonken was. "Nu," zoo riep de professor met vuur, "was dat geen goede daad van dien man?" De Byronite zou wel zeggen: "listen." En dat mag ik ook wel zeggen. Luister, wat de professor verder zeide. Die rijke man deed dat niet uit het geloof en ook niet ter eere Gods en toch was het in Gods oog een goede daad!

Wat is het dan toch gelukkig, dat een eenvoudig Christen zijn Bijbel ook nog lezen kan, zoodat hij door al zulke geleerdheid, die uit de menschen is, niet van de koers behoeft te komen. Mijn bijbel zegt heel eenvoudig: "Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde." En: "Hetzij dat ge eet of drinkt of hetzij dat ge iets anders doet, doet het al ter eere Gods."

Maar ik moet eindigen. Anders wordt mijn brief te lang. De volgende keer nog iets over de andere twee sprekers en nog een paar andere kleine dingetjes.

Met broedergroete,

Uw vriend uit Byron,
M. FABER.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 858 Kalamazoo Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 11

AUGUST, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

JESUS

... and thou shalt call his name Jesus;
for He shall save His people from their
sins.

Jesus, Jehovah-Saviour!

What a delightful charm, what sweet loveliness, what soul-enchanting delectableness there is in that Name!

Do you know its fascination, its depth of riches, its amazing mystery of love, its peace-affording power?

In the name Jesus, the God of your salvation stands before you in all the attractiveness of His covenant-love.

For the name means: Jehovah-Saviour.

A common enough name it used to be among the old-covenant-people. Joshua, the Captain, appointed to lead the people of the Lord into the promised rest, and Joshua, the high-priest, were types and shadows of the Captain and Finisher of our faith. But among them all Jesus stands alone and unique. No one ever bore that Name as He. All the Joshua's and Jesuses that were before Him could be called by that Name only in a very remote sense of the word. But Immanuel *is* Jesus. He is in His very Person the God of our salvation, come to save His people from their sins. His Name is Jesus, because Jesus He is; because He can stand before us in all the beauty of His grace and say: I *am* Jehovah-Saviour.

And as He is, so is His work and the purpose of His coming. For the angel is dispatched from heaven to Joseph, who is worrying about his espoused wife, to deliver the message: and thou shalt call His name Jesus, for He shall save His people from their sins!

To many in the world of today, the name Jesus possesses a charm, they say, because He came to reform, to change conditions, to make this a better world to live in. Others are under the spell of that name, they say, because He is such a wonderful teacher, and He left us His marvelous instruction with respect to right living before God and before the neighbor. Still others just

adore the name Jesus, they claim, because He makes us better men and women, not only by his profound instruction, but also by His heroic example; and they just love to follow in His steps. And there are even, that find sweet music in the name Jesus, because it is their conviction that He saves from hell eternal, and that because of His coming all men might now safely lay down their head in the hour of death, knowing that all is well . . .

But these all are strangers to the real charm of the name. He is no world-reformer, He does not merely teach us how to live, He is not pleased with our pretension that we will walk in His steps, He does not make us mere better men and women. . . .

And surely, He saves from hell . . .

But only, because He saves us from the hell of hell, the death of death, the misery of misery: sin. He does not improve, but radically change; He does not make us better, but *other* men and women. He will and surely shall snatch His people from that deepest of all evils: He is called Jesus, because He shall save His people from their sins!

Are you acquainted with the misery of that evil?

Then you may know the charming loveliness of that Name.

Jesus, Jehovah-Saviour!

From what horrible evil He saves!

For He saves His people from their sins.

This, surely, deprives Him of His attractiveness for the natural man, whose carnal mind is enmity against God. As soon as he but correctly understands the true significance of the Name Jesus, to him it loses all its beauty and charm. He may sing of the lovely Jesus, and appear to be devoted to His Name, he may vie with the people of God to burn incense of adoration for the Man of Galilee as long as he is left to his own fancy about Jesus. But the music of the name loses its charm for him the moment it begins to chant of sin and guilt and deliverance from it. He desires to be saved, but not from sin. He wants a Jesus, but not the One in garments sprinkled with the blood of the accursed tree. . . .

The Jews sought after a sign, a sign of power and of an arm of flesh. They knew that they were miserable, but the misery they felt was the humiliating and oppressing yoke of Roman bondage. And the Jesus they hoped for was the Strong Man, that could blow the trumpet from Mount Zion and lead the hosts of Israel to victorious conflict with the legions of the Emperor. . . .

And the Greek was in quest after wisdom. His nation was conscious of misery, too. And their great men philosophized in search for the life of greatest possible bliss. But the Sufferer of Golgotha was foolishness to them. Not the Suffering Servant but the brilliant thinker they followed to lead them through the dark night of misery to the dawn of perpetual bliss. . . .

And the world of today seeks after both: power and wisdom. They will have a Jesus for they realize that somehow the world is in misery. There is misery of disease and suffering, misery of hunger and poverty, misery of war and conflict, hospitals, asylums, battlefields. . . .

The deep groan of agony pressed from the world's bosom they hear and seek to silence. . . .

And they need a Jesus.

A wise man, to solve the problem of this misery and show the way to deliverance and bliss, they need.

A strong man, to overcome this power of oppression and to lift the heavy hand of Death and Misery from the human shoulder, they desire.

And as long as they may fancy that Jesus of Nazareth is this Wise and Strong Man of the world, they will unite to sing His praises, they will bow before Him in loving adoration and they are charmed by the loveliness of the Name. And they follow this fancied Jesus and rally to His cause. But when the angelic messenger interprets the Name as signifying that He will save His people from their sins, their love is quenched, the fire of their devotion is extinguished and the same flame that burned incense for Him now kindles the fires of hatred and persecution against the Humble Nazarene.

How different this becomes when our eyes are opened for the real and horrible character of our misery, sin! When in our deepest heart there is created the realization that God is the Highest Good and that to live apart from God is death: when the earnest desire to dwell in God's covenant-communion is kindled in our soul; when we see in horror how waves of transgression and streams of iniquity separate us from that covenant-friendship; when we have struggled with these waves and battled with the flood till in despair we are overwhelmed; and when then through the dark night and over the turbulent sea that covenant-Jehovah comes approaching us in human form, full of grace and beauty, and extending His strong hand to lift us from the deep whispers to us: I am Jesus, Jehovah-Saviour! . . .

How charming is then the Name!

And, clinging still to His mighty arm as He leads us to the Father, and looking back upon the black deep that well-nigh swallowed us up into hell, how we stammer in gratitude:

"Jesus, Jehovah-Saviour, from what awful misery Thou didst save me!"

"My Lord, and my God!"

He *shall* save His people.

How certain is Jesus of His victory!

His is no doubtful contest, no mere earnest attempt to save. The outcome is established from the beginning: He shall save His people from their sins.

For He is not willing that any should be lost of those whom the Father hath given Him.

And He is powerful to save them all.

And He saves them completely. The work of salvation is entirely His. At no stage of this work is He dependant on anything outside of Himself. When He approaches a sinner, wallowing in the mire of sin and held in bonds of death and hell, He is sure to lift him out of his misery and to save him till he is placed safely in glory with the Father.

Jesus, He is *for* His people.

For them He willed to be Jesus in the eternal counsel of redemption between the Three Persons of the Divine Family. For them He was ordained Mediator and Head. For them He was born of a woman and became like unto His brethren in all things sin excepted. For them He appeared in the form of a servant and deliberately chose the way of reproach and shame. For them he crawled in the dust of Gethsemane's garden, His soul exceedingly sorrowful even unto death. For them He was dumb as a sheep before its shearers when He was beaten, buffeted, filled with scorn and reproach, spit upon, cruelly scourged, crowned with thorns. For them He accepted the sentence of death without protest, dragged the accursed tree to the Place of Skulls and became a spectacle to all the world. For them He bore the wrath of God and entered into that amazing depth of dreadful suffering and darkest hell from where we hear Him cry: "My God, my God, why hast thou forsaken me?" For them Sheol is closed upon Him by the heavy stone in front of the rock-hewn sepulchre in Joseph's garden. And for them He breaks the shackles of death and issues forth from the grave, victor over death and hell; ascends to the Father and receives the Name above all other names. For them He intercedes and reigns. For them He sends His messengers into all the world with the glad tidings of redemption and deliverance upon their lips. For them He comes again, to deliver them completely and give them a place in His eternal Kingdom, in the new heavens and the new earth in which righteousness shall dwell.

But this is not all.

He is also Jesus *in* them.

Of little avail, indeed, would be all the work of Jesus for us, were He not also Jesus within our hearts. For had he washed our guilt away by His blood, and had He merited our righteousness by His obedience, and had He revealed His Name to us by proclaiming it through His

Word, thus presenting Himself to us in His fulness of grace and truth and calling us to come unto Him and to believe in His Name and be saved; and did He not give us eyes to see and ears to hear and a heart to obey,—then the latter end of us would be worse than the first beginning. Never would we see our own misery, never would we behold His beauty, never would we hear His voice and never would we obey His summons nor grasp the hand extended for our salvation, except for the gracious work of Jesus within us. Holden by the darkness of sin are our eyes so that they cannot see; stopped by the filth of corruption are our ears so that they cannot hear; enslaved by the foolishness of iniquity are our minds so that they cannot understand; perverted by the power of enmity are our wills so that they cannot will to obey. Obstinate perversion is our spiritual name and we are lovers of the very misery from which Jesus came to save. . . .

But He shall save His people from their sins!

He is Jesus within us.

For He became the quickening Spirit. And He knows how to enter into the heart of the most obdurate sinner. He opens the eyes of the blind, He gives hearing ears to the spiritually deaf, He breaks the heart of the very hardest into shivers of contrition and humbles all our pride; He establishes a living connection between Himself and our hearts, makes us lean on Him, comforts us by the assurance that our sins are forgiven, heals our broken heart and leads us into the light of God.

And He is Jesus through us.

For He abides in us.

And when we, leaning on Him and saved by His Name, love Him and keep His commandments, confess Him and walk in the light, it is Christ that lives in us. He works within us to will and to do of His good pleasure and thus we work out our own salvation. All glory solely to Him, who is Jesus for us, Jesus within us, Jesus through us.

That no flesh should glory in His presence.

He shall save His people.

Jehovah-Saviour.

He shall surely save.

We have His precious blood as a testimony of His great love.

And His resurrection speaks to us with undoubted testimony of His almighty power.

Shall we, then, not believe? Shall we not just simply lean on Him alone, and casting away all that is of self, of works, of men, of anything outside of Him, put all our confidence in Him alone, in Him, so mighty, so full of love and grace, so sure to save, so unchangeable, yesterday and today and forever the same?

Ah, our wistful heart, so prone to wander, is so inclined to divide the honors between Jesus and other little jesuses of our own invention! By nature we do not want to be saved merely by grace. Now it is our

own free-will we like to bring to Him as a condition of acceptance with Him, now it is part of our own righteousness through which we desire to be saved. We are so apt to decrease Jesus and to increase self. We may perhaps in sorrow over the past join in with the song:

"Oh, the bitter pain and sorrow,
That the time could ever be,
When I proudly said to Jesus:
All of self and none of Thee."

But so often we do not advance beyond the stage of spiritual development in which we confess:

"Yet He found me; I beheld Him
Bleeding on the accursed tree;
And my wistful heart said faintly:
'Some of self and some of Thee'."

But in that spiritual attitude we do not experience the full charm of the Name Jesus. For He is an only Saviour and there is none besides Him. His is the only Name given under heaven whereby men are saved. All that is not of Him must be cast away as a basis on which we stand, as a ground on which we plead, as a comfort in which we rest. All our own righteousnesses must be cast away, all the little rocks of salvation of our own invention must be rolled from under our feet. And, thus, relying solely on Him in life and death, with all our heart and soul and mind and strength, for time and eternity, living because of Him, through Him, for Him, we taste the deep love of that only Name and may sing:

"Higher than the highest heavens,
Deeper than the deepest sea,
Lord, Thy love at last has conquered:
'None of self and all of Thee'."

Thus we shall never be put to shame. For He shall surely save His people. Save them, He shall, till He shall have brought them all into God's eternal tabernacle, where there shall be night no more.

For His Name is Jesus, Jehovah-Saviour!

Did you call Him thus?

H. H.

DE NABIJHEID VAN CHRISTUS

Velen meenen, dat zij nog beter christenen zouden zijn, als zij maar geleefd hadden in de onmiddellijke nabijheid van Christus.

Hoe gebrekkig is hier de kennis van den Bijbel! Hoe gebrekkig vooral de kennis van het eigen hart!

Tot lieve jongeren, die later "pilaren" zouden worden, moest de Heere soms zeggen: "Ga weg achter Mij, Satan, gij zijt Mij een aanstoot." DAT beteekende soms de nabijheid van Christus!

Soren Kierkegaard.

"WIE GEEFT RAAD?"

In "Onze Toekomst" maakt Dr. J. Van Lonkhuyzen zich zeer bezorgd over Ds. G. Hoeksema. Reeds geruimen tijd heeft hij zijnen jongeren ambtgenoot nauwkeurig bespied, blijkbaar merkende, dat er iets niet pluis was; doch eerst kort geleden is hij ernstig het hoofd gaan schudden. De zaak is hem kennelijk te machtig. Hij kan van Ds. G. Hoeksema geen hoogte krijgen. En daarom vraagt hij ten slotte, ten einde raad, om raad.

Tot recht verstand van de moeilijkheid moeten we een paar stappen terug doen in de geschiedenis der laatste dagen.

Er is een tijd geweest, dat Dr. Van Lonkhuyzen en Ds. G. Hoeksema elkander uitstekend verstonden. Beiden dienden in de Curatorium-commissie voor de Janssen-zaak. Beiden waren tijdens de vergaderingen van die commissie immer van hetzelfde gevoelen. In het publiek althans bespeurde niemand iets van enig verschil tusschen hen; ofschoon Dr. Van Lonkhuyzen zich reeds op de Synode van '22 meer openlijk tegen Janssen verklaarde, en Ds. G. Hoeksema, die met Van Lonkhuyzen en Ds. Kromminga 't "minderheids-rapport" opstelde, minder dan zij openlijk van koers veranderde, maar meer het stilzwijgen bewaarde. De mogelijkheid moet dus worden toegegeven, dat er toen reeds eenig verschil bestond; maar bewijzen laat zich zulks toch niet. Hun huidige verschil is van lateren datum, en had zijne aanleiding in de afzetting van kerkeraden door de Classis Grand Rapids West.

Hier moet aanstonds aan worden toegevoegd, dat Dr. Van Lonkhuyzen en Ds. G. Hoeksema wel beide van gevoelen zijn, dat de betrokken kerkeraden wel schuldig stonden aan hetgeen hun ten laste werd gelegd, en dus strafwaardig waren; daar loopt dan ook hun verschil niet over. Het punt in dispuut betreft de macht of autoriteit van een classis over een kerkeraad. Mag een classis een kerkeraad afzetten? Dat is de kwestie. Die vraag wordt door Ds. G. Hoeksema bevestigend, en door Dr. Van Lonkhuyzen ontkennend beantwoord.

Duidelijkheidshalve moeten we hier nog iets aan toevoegen. Het geldt hier niet de vraag, of in dit concreet geval Classis Grand Rapids West de kerkeraden van Hope en Kalamazoo I, Michigan, op goede gronden heeft afgezet. Ging het daarover, dan zouden natuurlijk de betrokken kerkeraden de ooren spitsen, en aan Dr. Van Lonkhuyzen de officieele stukken doen toekomen. Men zou trachten duidelijk te maken, dat de classis het den kerkeraad absoluut onmogelijk heeft gemaakt, om tucht uit te oefenen, stel zulks ware noodig geweest, door pertinent te weigeren eenig bezwaar tegen den leeraar voor den kerkeraad te leggen, schoon deze hierom bad, en tevens beloofde het resultaat van onderzoek en tuchtuitoefening aan de classis te zullen bekend maken. Van verzet tegen het, zij het dan ook aangematigd, gezag der classis toch was in 't minst geen sprake. Maar de kerkeraad wilde gaarne eerst zijn eigen plicht betrachten. Doch daarin werd hij door de classis verhinderd. Omdat de

kerkeraad zijn plicht wilde doen, en niet omdat hij zulks weigerde, werd hij door de classis afgezet. Ging het dus over de gronden, waarop de classis de kerkeraden afzette, ja, zie, dan zouden de betrokken kerkeraden belang stellen in dit dispuut. Maar daar gaat het juist net niet over. Alleen de formeele kwestie, of een classis het recht heeft een kerkeraad af te zetten, afgedacht van de gronden, is hier in geding; en, natuurlijk, nadat de daad is gepleegd.

Stond men nog voor de afzetting, dan zouden de betrokken kerkeraden ook allicht eerst nog eens willen vernemen, wat de disputanten van de zaak hadden te zeggen. Dit ware geheel natuurlijk, mede met het oog op de kerkelijke eigendommen. Men zegt althans, dat de wijze van Dr. Van Lonkhuyzen en die van Ds. G. Hoeksema, zal ik maar zeggen, de kwestie van kerkelijke goederen in een gansch tegenovergesteld licht plaatst. En men zegt zelfs, dat juist daarom de classis Hoeksema's weg opwilde, en dat Van Lonkhuyzen, om de eere der vaderen te redden, dien anderen weg verkiest. Maar, natuurlijk, dat zeggen kan ook een praatje wezen. Maar wat doet dat alles er ook toe, de daad is gepleegd. En bovendien beweren beiden, dat ze voor een zuiver Gereformeerd beginsel van kerkrecht en kerkregeering strijden.

En nu houdt Dr. Van Lonkhuyzen staande, dat Ds. G. Hoeksema ongereformeerd is, en ongereformeerd schrijft in het officieel kerkelijk blad "The Banner," waarvan Dr. Beets hoofdredacteur is. Eigenlijk zou Dr. Van Lonkhuyzen Dr. Beets wel verantwoordelijk willen houden voor hetgeen Ds. G. Hoeksema schrijft, omdat Dr. Beets Ds. G. Hoeksema verzocht heeft over dat onderwerp te schrijven in "The Banner," en schijnbaar de verantwoordelijkheid van zulk schrijven het liefst op een ander wil schuiven; en omdat Ds. G. Hoeksema wellicht niet geheel verstaat, wat hij neerpent. Doch, dat spreekt, op zulk eene wijze genen verantwoordelijk houden voor hetgeen dezen doet, zou men ook alwaar niet Gereformeerd kunnen heeten. Mede hierom niet, omdat Ds. G. Hoeksema beslist staande houdt, dat hij wel weet, wat hij doet, alsmede, dat zijne eigene voorstelling der dingen zuiver is, en die van Dr. Van Lonkhuyzen minder juist. En daar zit Dr. Van Lonkhuyzen nu mee. Hoe moet dat nu? Wie geeft raad?

Natuurlijk wil hij niet uitgemaakt hebben, wie gelijk heeft. Dat spreekt wel vanzelf. Zijne voorstelling is Gereformeerd. Hij beweegt zich langs de zuivere Gereformeerd lijn, die loopt over Calvijn-Geneve, de Hugenooten, Dordt, Rutgers, enz. Doch hij staat voor de vraag, wat te doen met Ds. G. Hoeksema. Ds. H. Hoeksema heeft men uit het ambt gezet, zooals men zegt, wegens ongereformeerdheid in de leer. Nu is Ds. G. Hoeksema ongereformeerd, even ongereformeerd als H. Hoeksema. Ds. G. Hoeksema is niet alleen mede verantwoordelijk voor de ongereformeerde handeling van Classis Grand Rapids West in de afzetting van kerkeraden; maar hij schrijft ook ongereformeerd in het officieel kerkelijk blad: "The Banner." Zijn schrijven is in strijd met het Gereformeerd belijden. Het tegenovergestelde van zijn

schrijven staat te lezen in bepaalde artikelen, door Dr. Van Lonkhuyzen aangewezen. Men kan het dus opslaan.

Bij zulk een stand van zaken zou men denken, dat Dr. Van Lonkhuyzen zelf wel raad kon verschaffen. En dat zou hij ook wel want de zaak alszoodanig is duidelijk genoeg, indien hij maar volkomen zekerheid kon hebben ten opzichte van Ds. G. Hoeksema's toerekenbaarheid. Zie, ja, Ds. G. Hoeksema zegt wel, dat hij de dingen goed verstaat, hij zegt dat wel, maar is het daarom ook zoo? Dr. Van Lonkhuyzen kan zich zulks haast niet voorstellen. Indien Ds. G. Hoeksema metterdaad verstaat, wat hij schrijft, dan zou hij afgezet moeten worden; want zijn schrijven is ongereformeerd. Maar, maar verstaat hij wel werkelijk hetgeen hij zelf zegt goed te verstaan? Hoe zullen we?

Luister even, Dr. Van Lonkhuyzen! Men zegt, in Chr. Geref. kringen, dat er nog een andere lijn van Gereformeerd kerkrecht bestaat. Die moet loopen, zoo zegt men ten minste, over Embden, Londen-à Lasco, Dordt, Grand Rapids, Heyns, G. Hoeksema, enz. Het is mischien te veel moeite, om te onderzoeken of zulks feitelijk het geval is. O. i. is dit ook geheel overbodig. De zeggers zullen zeer waarschijnlijk blijven zeggen, wat ze altijd gezegd hebben. En nu ja, dat beteekent o. i., dat de hardste roepers 't winnen. Voor één man is o. i. de weg over Geneve-Dordt-Amsterdam beslist onveilig; hij zou waarschijnlijk huiswaarts keeren langs den singel E-L-G. R. P.-H.-H., nolens volens.

Dat is geen advies, zult ge zeggen!
Noem het dan maar profetie!

H. D.

ATTENTIE!!!

Maandag, 7 Sept. (Labor Day) zullen D. V. de Protesteerende Chr. Geref. Kerken een Velddag houden te Kalamazoo in Oakwood Park.

Alle vrienden en belangstellenden worden vriendelijk doch dringend uitgenoodigd om zooveel mogelijk op te komen. Er zullen ook sprekers optreden.

NOTICE

Vrienden van elders die per auto komen, volgen M-13 en komen Kalamazoo binnen langs Douglas Ave. Volg die avenue tot aan Main Street, draai links af en volg Main Street tot op een blok over de R. R. tracks, draai dan rechts af op Oakland Drive en volg dan de Oakland Drive en de handwijzers tot ge in Oakwood Park arriveert.

We heeten u van harte welkom!
DE COMMITTEE.

O, die dag van heil en loon,
Dag van jubel, dag van glorie;
Als de in God ontslapen doon,
Zullen opstaan in victorie.
't Eeuwig licht is opgegaan,
Onze Heer is opgestaan.

GODS ZELF-OPENBARING ANTITHETISCH

De Zelf-openbaring van den God des verbonds draagt een antithetisch karakter. Dit geldt zoowel van de openbaring Gods in de schepping, als van de bekend making van zijnen wil voor het leven des menschen, en de historische realiseering van hetgeen Hij van eeuwigheid heeft voorgenomen bij Zichzelven. Eénzelfde beginsel beheerscht alle Zelf-openbaring Gods. De creatuurlijke afspiegeling van Gods deugdenbeeld en leven van liefde en vriendschap staat geheel in het teeken van de antithese. De tegenstelling van licht en duisternis is niet eerst opgekomen na den val, kan niet beperkt worden tot de geestelijke zedelijke wereld in engeren zin, maar is gegrond in all werken Gods en gegeven met alle Gods-openbaring. Kennelijk heeft God zichzelf antithetisch willen openbaren, en moet het antithetisch karakter van het creatuurlijk spiegelbeeld van de Zelf-openbaring Gods worden aangemerkt als van God gewild. God heeft ook de antithetische trek van de openbaring van Zichzelven in de werken zijner handen gewrocht om zijns zelfs wil. Eerst bij die beschouwing kan men ten volle recht laten wederbaren aan het woord der Schrift: "Ik formeer het licht, en schep de duisternis, Ik maak den vrede en schep het kwaad, Ik, de HEERE, doe al deze dingen."

Dan kunnen we ook de sprake der Schepping verstaan. De Schepping is kunstgewrocht Gods. Zij is vrucht van Zijn willen, het werk zijner vingeren. Hij heeft haar gewrocht om Zijns Zelfs wil. Hij wil haar voor Zichzelven. Doch Hij heeft ook een doel met haar. Zij moet Hem openbaren. Dat doet zij reeds als werk Gods. De Schepping toont het merk des Scheppers. Doch zij is ook, zooals de Belijdenis zegt: "voor onze oogen als een schoon boek, in hetwelk alle schepselen, groote en kleine, gelijk als letteren zijn, die ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen, namelijk *Zijne eeuwige Kracht en Goddelijkheid*." Heel de Schepping is ons openbaring van God, als God, als Schepper, in de Drievuldigheid van zijn bestaan, in de volheid zijner deugden, in zijn eeuwig voornemen, alsmede in de werking zijner kracht, naar zijn vrijmachtig welbehagen. Dus noemt de Schepping ons Gods Naam, ontsluit zij ons Zijnen eeuwigen Raad, en wil zij naar hare idee zijn, en ons in de volheid van wezen, leven, werking, heerlijkheid en gemeenschap doen aanschouwen den tempel des Allerhoogsten, de woonstede Gods in den Geest. In het organisch geheel der Schepping, zij het al niet zonder het licht van Schrift en Historie, zien wij het evenbeeld desgenen, die alle dingen gemaakt heeft.

Bij het licht van Gods gesproken en geschreven Woord verstaan wij, dat hemel en aarde, als één werk Gods, openbaring zijn van Hem, die de Bron is van alle zijn, wezen, leven, kracht, relatie, wet, kennis, wijsheid, wil en werk. En daarbij verstaan we dan tevens, dat hemel en aarde behooren te worden beschouwd in hunne eenheid en onderscheidenheid, en in de orde en de gemeenschap, waarin ze samen, en toch weer onderscheiden, en in al hun heir geschapen werden; alsmede in

hunne betrekking tot den mensch—in zijne schepping, val en begenadiging —; en in hunne betrekking tot God, Die ze dienstbaar stelt aan de uitvoering van zijn Raad in de Geschiedenis; en derhalve in betrekking tot Christus Jezus, den Middelaar, in Wien de Schepping als organische eenheid wordt verlost en verheerlijkt. Alleen dan toch kunnen we verstaan de Zelf-openbaring van den Verbonds-God in het werk der Schepping, in hare symbolische, typische, profetische strekking. En dan zal ons ook opvallen het antithetisch karakter van de Zelf-openbaring van den God des verbonds in het werk Zijner Schepping.

Gewoonlijk geschiedt zulks niet. Wel staat het voor Gereformeerden vast, dat Gods scheppen van hemel en aarde één werk is. Wel merken zij de Schepping aan als een organisch-harmonisch geheel. Die gedachte drukken zij uit in het woord *kosmos*. Men heeft, zij het slechts in beperkten zin, oog voor de harmonie van de eenheid en volledigheid in de veelvuldigheid der onderscheidene schepselen. En ook staat in 't abstracte voor het Gereformeerd bewustzijn wel vast de volkomen alzijdige symboliek van al het geschapene. Die wordt door niemand ontkend. Maar in onze aanschouwing van het concrete ontsnapt die toch dikwijls aan onzen blik. Wij hebben onze kennis daarvan nog maar weinig in systeem gebracht. Onsamenhangende trekken merken we wel op, doch eene afgeronde beschouwing bezitten we niet. En op het typisch-profetisch karakter van de Zelf-openbaring Gods in de Schepping letten we nog minder; terwijl hare antithetische strekking bijna geheel verzwegen wordt.

Wel echter trekt het de aandacht, dat na den val terstond alles in de Schepping wordt betrokken in den strijd tusschen God en Satan, en tusschen het vrouwenzaad en het slangenzaad, en dat van alle zijden wordt heen-gevoerd naar de finale uitkomst van die uiterste bange geestelijke-zedelijke worsteling. Aanstonds is de Schepping vol van symboliek, schaduw, profetie en antithese. En daar heeft men dan wel oog voor. Doch men gaat in zijne verklaring van dat verschijnsel slechts zelden terug tot achter den val. Men vergenoegt zich met te zeggen, dat de herschepping de lijnen der Schepping volgt, of ook, dat de Schepping op de herschepping is aangelegd. Doch het verband tusschen de schepping, den val des menschen, en de verlossing in Christus Jezus blijft onaangeroerd. Kennelijk wil men 's menschen val gaarne aanmerken als een accident, een toevallig een bijkomstig iets, waarmede in het oorspronkelijke scheppingsplan niet is gerekend. Wel maakte God er provisie voor in zijnen eeuwig raad, maar in Zijn scheppingsplan is er voor den val toch eigenlijk geene plaats. Daarin slaat de zonde veeleer eene breuk, die door de genade in de herschepping weer wordt hersteld. Van een doorloopen der lijn is bij die beschouwing feitelijk geen sprake. Eigenlijk krijgt men dan twee lijnen: de lijn van de ontwikkeling van het leven uit de beginselen van zonde en genade, en de lijn van het zoogenaamd oorspronkelijke Scheppingsleven, door het wonder der gemeene gratie. En die laatste is dan eigenlijk de grondlijn. Daarmede is het dan gedaan

met de éénheid in onze wereldbeschouwing en levensopvatting. Van een eigenlijken organischen samenhang der dingen is dan geen sprake. Men pleegt geweld aan de éénheid des menschen, de éénheid der Schepping, de éénheid Gods, en van Zijn raad, oogmerk en bedoelen. En daardoor wordt het oog gesloten voor de symbolische, typische, profetische strekking van de Godsopenbaring in de Schepping; inzonderheid voor het antithetisch karakter daarvan.

In de Schrift echter staat de éénheidsgedachte immer op den voorgrond. Alle dingen zijn uit God. Vóór den beginne waren zij er niet. Doch toen was God er wel. En toen was Hij er met zijn eeuwig voornemen. Naar dat voornemen heeft Hij toen aan de wereld zijner voorstelling ook naar buiten een eigen bestaan gegeven, met een eigen wezen, natuur en werking. De werkelijke Schepping is één met de wereld van Gods conceptie. Gelijk God zijn evenbeeld aanschouwde in de wereld zijner gedachte, zoo weerspiegelt ook thans zijn geschapen kunstgewrocht zijne gelijkenis. En die Schepping drukt ééne gedachte uit: de verbondsgedachte. God heeft alle dingen geschapen tot Zichzelf. Hij heeft de Schepping verbondsmatig aan Zichzelf verbonden; opdat Hij in zijne Schepping één zij, en de Schepping één zij in Hem. In die verbondsrelatie ligt het geestelijk-zedelijk middelpunt van het Heelal. De band, die de stoffelijke dingen en de geestelijke schepselen samensnoert, die hemel en aard vereenigt, en Schepper en Schepping één doet zijn, is de band des verbonds. De verbondsgedachte is de uitdrukking van de idee der Schepping, in hare eenheid en onderscheidenheid, en in haren band aan God.

Tot die verbondsmatige éénheid heeft God zijne Schepping reeds terstond bij den aanvang opgevoerd. *In den beginne schiep God den hemel en de aarde.* Dus was de Schepping Zijn eigendom. Immers, Hij schiep haar. Zij lag aan Hem vastgehecht. Doch Hij deed vervolgens ook uit de eenheid en de verscheidenheid in die eenheid van de eerste schepping van hemel en aarde door de zes secundaire scheppingsdaden opkomen het organische geheel van zijn kunstgewrocht, in rijke harmonie van gelijkheid, onderscheidenheid en veelvoudigheid. Uit de ééne eerste schepping doet Hij scheppend opkomen gansche groepen van schepselen, elk met een relatief eigen zijn, wezen, leven, natuur, werking en ontwikkeling, met een eigen idee, aard en orde van bestaan, in en met elkander een eigen geheel, een rijk, eene eigene harmonische eenheid en wereld vormende; doch zóó, dat al die betrekkelijk zelfstandige werelden samen, organisch verbonden in het groot geheel der Schepping Gods, zich schikken onder één hoofd, uitdrukking geven aan éénzelfde Gods-gedachte en zich gemeenschappelijk richten op den Oorsprong en Formeerder aller dingen. In de tweede schepping schiep God uit de eenheid der eerste schepping tot de eenheid der ontwikkelde en voltooid Schepping. En daarin stelt Hij het lagere dienstbaar aan het hooger staande, en sluit de gansche Schepping af en legt haar verbondsmatig aan den Schepper vast in den mensch, haar kroon en heer. In de eerste aanvankelijke schep-

ping werkt de kracht Gods in de donkere diepten der oerstof. Daaruit bouwt Hij scheppend op, als uit één grondbeginsel, de schoone harmonische wereld van elementen, stoffen, krachten, vormen, verhoudingen, die nog altijd in volheid van wezens, levensvormen, hoedanigheden, en alzijdige wisselwerkingen ontsluiten de eenheid van den wortel; ons tevens in gelijkenis vertoonende de opkomst, werking en ontwikkeling van levensvormen op het hooger gebied van bewustzijn en wilsdaad; en profeteerende van de toekomstige heerlijkheid en zaligheid van den nieuwen hemel en de nieuwe aarde, waarvan de huidige schepping, ook in haar physisch bestaan, in al hare geleidingen, symbool is, en schaduw en belofte.

Eén beginsel beheerscht alle werk Gods. Daarop maakt ook de zonde geen inbreuk. Omgekeerd, wat God scheppend volbracht, wordt in den weg van zonde en genade, strijd en lijden, sterven en opstanding volmaakt in den nieuwen hemel en de nieuwe aarde, welke God wederbarend maken zal. De schepping van Gods raad omvat beide: de tegenwoordige en de toekomstige wereld, in onderling verband. De tijdelijke bestaansvorm der schepping dient hare eigene toekomstige bedeeling van geestelijk eeuwige heerlijkheid. De gedaante der dingen gaat voorbij. Het tijdelijke maakt plaats voor het eeuwige. Doch de Schepping blijft. In Christus, den Middelaar, ligt de ééne Schepping Gods vast en gewaarborgd, van eeuwigheid tot in eeuwigheid, naar hare idee, ontwikkeling en eindbestemming. In Hem is zij openbaring van Gods gedachte en voornemen. Daarom kon die Schepping ook reeds vóór den val Christus afbeelden, en kon de Heiland spreken in gelijkenissen, en voortbrengen dingen, die verborgen waren van de grondlegging der wereld. Hij Zelf toch is de eigenlijke uitdrukking van Gods scheppingsgedachte, die tevens in Hem en door Hem wordt vervuld. Daarom kon Hij dan ook met vervulling van alle wet, schaduw, symboliek en profetie Gods Schepping opbeuren uit haren val en doorvoeren tot hare bestemming van eeuwige heerlijkheid. En die eeuwige Schepping zal in haren staat van hemelsche heerlijkheid door den band des verbonds in Christus Jezus waarlijk actief één zijn met den Schepper in de liefde Gods, welk in den Middelaar uitgaat tot het creatuur en in de wederliefde van het herboren schepsel wederkeert tot den Verbonds-God. En daarin is dan de Scheppingsgedachte gerealiseerd.

Van die gedachte is de Schepping belichaming en openbaring. Zij is dat van den aanvang af, naar den regel, dat het natuurlijke eerst is, en daarna het geestelijke. Bij den aanvang van Gods scheppingswerk staat het stofelijk beginsel op den voorgrond, in alle schepselen en verhoudingen. Doch de schepping verheft zich uit het anorganische, door het organische leven der planten en de vrije beweging der dieren heen, tot den mensch, die geformeerd uit het stof der aarde, nochtans vertoont de gelijkenis van het evenbeeld Gods. In hem, die in zijn aardsch bestaan natuurlijk is, rust deze tegenwoordige wereld; maar niet zonder symboliek en profetie te zijn van de schepping en hare hoogere geestelijke hemelsche

gedaante, in het eeuwige licht en het eeuwige leven, en rustende in den Heer uit den hemel. Achter Adam staat Christus. Gelijk wij het beeld des aardschen gedragen hebben, zoo zullen wij ook het beeld des hemelschen dragen.

Daarop wijst zeker wel allereerst het licht, het begin van de schepping der zienlijke dingen. Dat licht is beeld van Hem, die een ontoegankelijk licht bewoont, Zelf het eeuwige licht is, en in wien gansch geen duisternis is, ook voor ons het licht is, inzonderheid in Christus Jezus, het licht der wereld. En Wiens Woord het licht is, dat onze duisternis verdrijft, ons verlichtende tot de kennis Gods in het aangezicht van Jezus Christus. Ook kennen we in het licht van dat Woord de waarheid, genieten we het leven, smaken we 's Heeren gunst en gemeenschap, en wandelen we in heiligmaking en liefde. En dus zijn de geloovigen licht in den Heere, kinderen des lights, het licht der wereld, en laten zij hun licht schijnen voor de menschen. Wat rijke symboliek en profetie! Doch dat veelvuldig licht vormt eene tegenstelling met de duisternis, den nacht, de zonde, de leugen, de dwaling, de ellende en de eeuwige rampzaligheid in de plaats der verderfs. En die antithese is in de schepping gegrond, en door den mond Gods uitdrukkelijk genoemd.

Gelijksoortige symbolische, typische, profetische, antithetische sprake gaat er uit van het water, het schepsel, waardoor in de zienlijke wereld, bepaaldelijk op aarde, alle schepselen bestaan. Het water is symbool van verkwikking, reiniging, levensvreugde, diepte van wijsheid, ondoorgrondelijkheid van verstand, grootheid van macht, volheid van eeuwigen vrede. Alle levende schepselen dorsten naar water. Doch slechts bij God is de ware levensbron. De beekjes van Gods genade en zegen verblijden Jeruzalem, de Kerk des Heeren. Geen onheil zal de stad verstoren, waar God zijn woning heeft verkoren. Haar ten goede, heerscht Hij over de opgeblazenheid der zee. Daaruit spreekt weer de antithese. Hij haalt op uit den ruischenden kuil, baant door de woeste baren een pad, zweert bij de wateren van Noach, en behoudt door het water des doops; doch Hij doet ook verzinken in Zijn Vloed, werpt Babylon met geweld in de diepten der kokende kolken, en ontzegt aan de zee der wereld-machten eene plaats in de nieuwe schepping.

En terstond in den morgenstond der schepping stelt Hij antithetisch tegenover de vergadering der wateren het droge, de aarde. Het droge is de aarde bij uitnemendheid, de woonplaats van plant en dier en mensch, de schouwplaats van het leven der volkeren en koningen. In onderscheiding van de diepten der zee, wijst de aarde, inzonderheid in hare hoogtepunten, naar boven. Ook is zij gegrond en vastgemaakt, en niet het beeld van veranderlijkheid en ongestadigheid, gelijk de zee. En de aarde is vol van Gods goedertierenheid. Evenwel, het leven op de aarde is aardsch. Het natuurlijke vraagt om het geestelijke. En als het aardrijk om des menschen wil vervloekt wordt, en deelt in diens verderf, dan verheffen zich zijne bergen in trotschen hoogmoed, dan doen zijne rotsen struikelen, in zijne laagten vallen dan de

schaduwen des doods, en in het hart der aarde opent zich het graf. Doch als God in zijne genade den keisteen verandert in eene waterfontein, en in Zion legt een uitersten hoeksteen, dan is Christus wel den ongehoorzamen eene rots der ergernis, maar voor degenen, die Hem van den Vader gegeven zijn, is Hij een bron van heil, dat nooit vergaat. Wie in Hem gelooft, zal leven. En met hem wordt dan ook opgenomen in Gods verbond zijne woonplaats, het aardrijk, en gezegend als zijn erfenis. Ook hier is alles symboliek, schaduw, profetie en antithese.

Van de lichten des hemels geldt zulks niet minder. Zon, maan en sterren verkondigen Gods grootheid, majesteit, macht, heerschappij, wetenschap, genade, beloften en trouw. Zij geven den mensch op aarde licht, maar zij zijn hem ook tot teekenen, opdat hij zijn leven inrichte naar 's Heeren ordinantiën. Zij mogen hem niet zijn voorwerpen van aanbidding. Zij willen, dat de Schepper zal geëerd worden. Want God is ons een Zon en Schild, in Christus is ons de blinkende Morgenster opgegaan, en in gemeenschap met de Zon der gerechtigheid zullen de leeraars, die er velen rechtvaardigen, blinken, als de glans des uitspansels, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk. Doch dan moeten ze op de teekenen der tijden letten, hunne dagen tellen, de sabatten houden, alsmede het feest der nieuwe maan, en het jubeljaar; werken terwijl het dag is, nuchteren zijn, en wakende, opdat zij in den grooten dag des Heeren, als de zon zal verduisterd worden en de maan niet zal lichten, over de goddeloozen mogen triomfeeren, en beërven het eeuwig koninkrijk, dat het licht onzer huidige zon niet zal behoeven, noch het schijnsel der maan, in hare aardsche hoedanigheid. Hier streeft alles symbolisch-typisch-profetisch-antithetisch naar boven, zoekende het licht van het waarachtige leven.

En dit is naar den regel van alle werk en alle openbaring Gods. In de schepping klimt alles tot immer hooger leven op. Onder de leven-wekkende inwerking van Gods Geest komt de aarde tot levende werkzaamheid in de planten, welke in de dieren zich verheft tot vrije beweging, en in den mensch zich openbaart als bewustgewilde verbondshandeling, naar het voorbeeld Gods. Het geschapen leven weerspiegelt in zijn eigen organische werking en samenwerking van elementen en krachten in het anorganische en in het organische, in plant en dier en mensch, in zijn vruchtbaarheid en vermenigvuldiging, in zijn gemeenschap en veelvuldigheid van vormen en schakeering van heerlijkheid, Gods deugdenbeeld en liefdeleven, en doet ons inzonderheid verstaan Gods oogmerk en bedoelen. De ontsluiting van het rijke scheppingsleven wijst ons op het leven, dat Christus in onverderfelijkheid aan het licht heeft gebracht. Het vergankelijk karakter dezer bedeeing roept ons toe, dat we moeten zoeken de dingen, die boven zijn. Zonder verbondsgemeenschap met den Eeuwige, laat alle aardsche levensgemeenschap ons ledig. Het beeld kan de werkelijkheid niet missen. Wie het hemelsche niet vastgrijpt, verliest straks ook het aardsche. Want deze wereld gaat voorbij,

en hare begeerlijkheid; maar die den wil van God doet, blijft in der eeuwigheid.

Gods wil is onze spijze. Die wil ligt wel in beginsel in de Schepping uitgedrukt, maar gaat er toch ook boven uit. Dit komt, omdat God de Schepping niet slechts heeft gewild in haar ontstaan, bestaan en voortbestaan, doch ook in hare historie en eindbestemming. Hij heeft ook een doel met haar. Daarom heeft Hij moeten openbaren zijnen wil betreffende haar. Hij wil de Schepping opheffen uit haar aardsch bestaan en doorvoeren tot hare eeuwige bestemming van hemelsche heerlijkheid en verbondsgemeenschap. En daaraan heeft Hij den mensch dienstbaar gesteld. In en door den mensch moet de Schepping de onverderfelijkheid aandoen. Vleesch en bloed kunnen het koninkrijk Gods niet beërven; de verderfelijkheid beërft de onverderfelijkheid niet. Doch het sterfelijke van dit aardsche leven moet verslonden worden tot overwinning. Alleen in dien weg zal Gods Schepping het beeld kunnen dragen van den Heer uit den hemel. Dat nu moet de mensch weten. De betrachting van Gods wil betreffende de Schepping is voor hem het eeuwige leven.

Deze gedachte ligt antithetisch uitgedrukt in het proefgebed. In het Paradijs treedt de mensch op als beeldrager Gods. Hij is aller schepselen hoofd en heer, doch 's HEEREN knecht. Dat is hij. Daarin bestaat zijn mensch-zijn. In zijn hart ligt de verbondsknoop tussen Schepper en Schepping. Hij is verbondsmensch, in onveranderlijkheid. Dat is zijn wezen. In hem openbaart en weerspiegelt Zich de Verbonds-God. Juist daarom vinden de schepselen hunne volmaking en kroon in den mensch. In den mensch klimt de gansche Schepping op tot God, ligt zij aan Hem vast, en treedt zij met Hem in verbondsgemeenschap. Van de afspiegeling van den Verbonds-God in den verbondsmensch is en blijft de geheele organische Schepping de levende, harmonische omlijsting. Dat behoort tot haar wezen, onvernietigbaar. Die afspiegeling Gods, dat bestaan des menschen naar Gods beeld, en met hem de schepping, kan wel geschonden en verdorven worden, wel in haar eigen geestelijk-zedelijk tegendeel omslaan, maar nooit vernietigd worden. Daarom moeten wij voorzichtig zijn met onze onderscheiding van beeld Gods in engeren en ruimeren zin. Door de zonde is er geen deel van Gods beeld verloren geraakt, maar wel is het gansche beeld verdorven geworden. De mensch is onveranderlijk in zijn wezen, doch naar zijne natuur is hij veranderlijk, verderfelijk, sterfelijk.

Dús schiep God hem. En aldus stelde God hem in den hof van Eden, in organische gemeenschap met de gansche Schepping. Gods beeldrager in het aardsche Paradijs kon zondigen, sterven, verdorven worden. En de toestand der Schepping was daarmede in overeenstemming. Wel was zij zeer goed, overeenkomende met Gods idee, en geschikt voor den mensch. Maar zij moest toch door den mensch, haar kroon en heer, worden vastgelegd in hare verbondsgemeenschap met God. De gansche Schepping bestond en leefde verbondsmatig, en wachtte op de

zelfbepaling des menschen. Door de vrije wilskeuze des menschen moest het geheel der geschapene dingen gefixeerd, bevestigd en vastgemaakt worden in de organisch ingeschapene verbondsbetrekkingen. Dat was de prediking der dingen, de aanblik der Schepping. Elk schepsel vroeg daarom. De immer hooger stijgende reeksen van schepselen wezen daarhenen, en daarop richtte zich het leven der Schepping. En dat wel in tegenstelling met de sprake van het verderfelijk karakter dezer aardsche beëdeling. Immers, gelijk de mensch kon vallen, zoo kon ook het Paradijs verloren gaan. De aarde kon verdorven worden, dieren en planten konden ontaarden, en de elementen konden uitbreken in strijd. Want dit sterfelijke was wel bestemd om de onsterfelijkheid aan te doen, maar zulks was nog niet geschied. En zulks zou slechts kunnen geschieden door de vrije zelfbepaling van den verbondsmensch, in zijne relatie tot den God des Verbonds. Dat was de openbaring van Gods wil in de Schepping, de symbolische, typische, profetische, antithetische sprake der dingen. De Schepping staat op 's levens tweesprong, wachtende op de keuze des menschen.

Door het proefgebod erlangt de zelfbepaling van den verbondsmensch haar zedelijk karakter. Daarin handhaaft God zijn recht op de Schepping en op de keuze des menschen. God eischt het hart des menschen voor Zichzelf op, en zegt hem, wat hij kiezen moet. Hij bepaalt de zedelijke vrijheid des menschen. Ook zij is Zijn schepsel, en behoort Hem toe. En deze Zelf-openbaring Gods in zijne wet voor den vrijen wil van den mensch vertoont in zeer bijzonderen zin een antithetisch karakter. Ook hier stelt God de antithese van leven en dood voor het bewustzijn des menschen, doch niet gelijk in de Schepping. De antithese der Schepping heeft betrekking op feiten, physische verhoudingen, symboliek, schaduw, en profitie; maar deze is meer zuiver geestelijk-zedelijk van aard. Door het proefgebod stelt God eene tegenstelling, die voor het bewustzijn des menschen alleen maar bestaat door het gesproken woord Gods. En dat woord ligt niet rechtstreeks uitgedrukt in de Schepping, is geen spreken van de Schepping tot den mensch aangaande God, maar omgekeerd, het raakt de Schepping. Het gewaagt van eene betrekkelijke tegenstelling tusschen den Schepper en Zijne Schepping. Het plaatst den mensch voor de onderscheiding van Gods wet in het brood en de wet van Zijn gesproken woord. Bij brood alleen zal de mensch niet leven, maar bij alle woord, dat door den mond Gods uitgaat; ook, al luidt dat woord: *niet eten*. Die den wil van Gods woord doet, zal leven. Wie dat woord versmaadt, die vindt ook bij de vrucht van den boom des levens en bij het brood, dat uit de aarde voortkomt, geen baat. Want de aarde is des HEEREN, mitsgaders hare volheid. Daarom, al wijst men ons nog zoozeer op de doelmatigheid der geschapene dingen en hunne geschiktheid voor den mensch, gelijk satan Adam en Eva zulks deed in betrekking tot de vrucht van den boom der kennis des goeds en des kwaads, "Gods gunst sterkt meer dan d' uitgezochtste spijsen"; want Zijne goedertierenheid is

beter dan het leven. Hij den HEERE is de levensbron. Onze ware spijs is de wil van Gods woord.

Reeds terstond in het Paradijs maakte de HEERE bekend, dat de mensch niet alleen van het brood leeft, maar dat de mensch leeft van alles, wat uit des HEEREN mond uitgaat. Wel mocht de mensch genieten de vrucht zijns werks. Gods hof bebouwende, en dien bewarende, waardoor hij de daarin liggende goddelijke antithese in positieven zin zou openbaren, zoo mocht hij vrijelijk eten van allen boom des hofs, inzonderheid van de vrucht van den boom des levens; maar hij moest zulks doen in gehoorzaamheid aan Gods gebod. In dien arbeid was de mensch knecht, geen heer. En hij mocht zich het goed zijns Heeren niet wederrechtelijk toeëigenen. Hij is rentmeester. Hij is Gode rekenschap verschuldigd. Ook heeft hij het leven niet in zichzelf. En het brood, dat uit de aarde voortkomt, het kruid des velds, de vrucht van den boom des levens, alle aardsche genieting alszoodanig, ja ook de gansche Schepping, in haar zelve aangemerkt, waarborgt hem het leven niet. Dat kan niet. Want de aarde is des HEEREN. Zij kan gave zijn, maar geen gever. In zichzelf aangemerkt is zij, gelijk het gras, verderfelijk, sterfelijk, stof van jongsaf, kort van duur. Al zou derhalve een mensch de geheele wereld gewinnen, maar niet Gods wet tot spijs hebben, toch leed hij de schade zijner ziel, hij verloor zijn leven. Niets of niemand is waarlijk goed, den mensch goed, dan God alleen. De spijs des menschen is, dat hij doe den wil van zijnen Maker; ook, als het gebod van den Wetgever een betrekkelijk tegenstelling vormt met de wet van het brood des Scheppers. Dat is de gedachte van het proefgebod. Die in strijd met dat verbod eet van den boom der kennis des goeds en des kwaads, sterft; doch die in gehoorzaamheid er niet van eet, leeft. Niet-eten doet leven, wel-eten doet sterven. Dat is de antithese.

Maar daarmede is nog niet alles gezegd. Deze antithese draagt een zedelijk-juridisch karakter. Het niet-eten alszoodanig doet niet leven, het wel-eten op zichzelf genomen doet niet sterven. Hier wordt niet gehandeld van de schadelijke uitwerking van vergif op organische wezens. Het proefgebod is de wet des Konings. Daarin waarschuwt niet de Vader, maar daarin dreigt de Rechter. Strikt genomen, betreft het hier geen kwestie van eten, maar van gehoorzaamheid. Niet-eten is hier geen zelfbewaring, maar zedelijk goeddoen; en wel-eten is kwaaddoen, geen zelfvergiftiging. Wel-eten is vergrijp aan Gods majesteit, en stelt schuldig, des doods schuldig. Wie eet, heeft daarmede, zooveel aan hem staat, de bron van zijn leven verlegd uit den Schepper in het schepsel, en vindt in 't eind deze aarde een land, dat, dor en mat, van droogte brandt, waar niemand lavenis kan krijgen; doch die heeft allereerst zijn Heer naar de kroon gestoken, en gemeend Gode evengeliek te zijn. Die wil niet, dat God koning over hem zal zijn.

In die hoedanigheid komt de antithese van Gods Zelf-openbaring voor het bewustzijn des menschen te staan, als satan op het tooneel verschijnt. Aanstonds bepaalt deze de aandacht der vrouw bij de uitnemendheid van

de wet van het brood. Zie, zulks moet Eva zeker toestemmen, de vrucht des booms, waarvan God zeide, dat de mensch niet zou eten, is goed tot spijs. Moet God nu niet aan den mensch doen toekomen, wat goed voor hem is? Een God, die dat niet doet, is niet goed, niet goed voor den mensch. De mensch moet zichzelf zoeken, zijne verwachting hebben van het brood, en niet toelaten, dat God hem onthoude de goede spijs van de vrucht van den boom der kennis des goeds en des kwaads. Een God, die weigert den mensch te dienen, moet als kwaad worden verworpen. Dus oordeelde de verleider, alle orde omkeerende. En in dat gevoelen deelde de zondigende mensch. God is niet het eenigst goed, God is niet in alles goed voor den mensch. Als God zijn gebod plaatst tegenover de wet van het brood dan is zulks voor den mensch niet goed; maar dan moet deze eigenmachtig de spijs verkiezen boven het woord. Want de mensch zal alleen bij brood leven, en niet van alles, wat uit des HEEREN mond uitgaat.

Naar dit zondig oordeel van satan en mensch staat God niet alleen in zijne bejegening van zijn schepsel, maar ook in zijn karakter aangeklaagd. Daartegen zal God zich hebben te rechtvaardigen. De wereldsgeschiedenis zal ons moeten bieden de theodicea, de zelfverdediging Gods. De beschuldiging van den duivel moet worden weerlegd. De Mond der waarheid moet spreken. Satan heeft beweerd God te kennen, doch de Eeniggeborene, die in den schoot des Vaders is, die heeft Hem ons recht verklaard. En dat behoort mede tot Gods antithetische Zelf-openbaring. Want reeds van eeuwigheid heeft Hij zijnen Zoon gegenereerd en Christus gezalfd tot Koning over Zion. Het Woord zal ons derhalve niet slechts van God spreken, maar het zal ons den Schepper doen kennen in Zijne relatie tot het creatuur. Hij, van wien geschreven is in de rol des boeks, draagt de heilige wet, welke God den sterveling zet, in het midden zijns ingewands. En tegen die wet Gods heeft Hij geen bezwaar. Omgekeerd, Hij heeft lust om Gods welbehagen te doen. Ook dan is Hij bereid te komen, als van Hem gevraagd wordt de volkomene vervulling van alle slachtoffer en spijsoffer, en brandoffer en zondoffer. En Hij bedwingt zijn tong en lippen niet. Zijn hart bedekt nooit Gods gerechtigheid. Gods gerechtigheid wordt door Hem alom verbreid; Gods waarheid doet Hij hooren; Gods heil, den mensch beschoren, vloeit dagelijks uit zijn mond; Gods gunst, Gods trouw, Gods woord en Gods geheimen boodschapt Hij in eene groote gemeente. Dus staat aan het einde der eeuwen God in Christus gerechtvaardigd; en de Waarheid Gods heeft satans leugen gelogenstraft. Aarde, zee en eiland verheugen zich in hun Heiland. Gods mogendheid heeft sterkte willen gronden uit kinderen, ja uit den mond der zuigelingen, om zijner tegenpartijen wil. De hemelen zingen met vreugde, de benedenste deelen der aarde, de bergen, de bosschen, en alle geboomte, maken een groot gedreun met vreugdegezang; omdat de HEERE Jakob verloor, en Zich heerlijk gemaakt heeft in Israël. Dus is Gods volk tot 's HEEREN lof op aarde, gelijk de Schepper het van eeuwigheid gewild heeft.

Doch ook daarmede is de antithetische Zelf-openbaring Gods nog niet voltooid. Deze wille Gods, van eeuwigheid voorgenomen, afgeschaduwd in de schepping, en historisch in Christus gerealiseerd, wordt vastgelegd in de eeuwige antithese van hemel en hel. Ook de toekomstige wereld doet ons God kennen in zijne onveranderlijke eeuwige antithetische Zelf-openbaring. Zij doet ons Hem zien, gelijk Hij waarlijk is, in onderscheiding van hetgeen Hij niet is. Hemel en hel hebben de reden van hun bestaan in God. De permanente wiltsdaad van Gods antithetische Zelf-openbaring is de oorzaak van hun ontstaan, bestaan en eeuwig voortbestaan. God wordt er door geopenbaard en verheerlijkt in zijne eeuwige onveranderlijkheid. Het heerlijk licht en de buitenste duisternis, in hunne vastgelegde tegenstelling, zullen eeuwiglijk in antithetische klanken bevestigen het woord des HEEREN, gesproken van den beginne door den mond Gods: "Ik formeer het licht, en schep de duisternis, Ik maak den vrede en schep het kwaad, Ik, de HEERE, doe al deze dingen."

H. D.

THE COVENANT OF NATURE

1. General or Common?

By those who hold to a common grace, with which God blesses both the righteous and the wicked, those whom He loves and those whom He hates, the elect and the reprobate, appeal is made particularly to the covenant God established with Noah and his sons, immediately after the flood, as constituting the scriptural basis, with which this theory of a common grace either stands or falls. The reader will understand that this does not hold for what the synod of Kalamazoo declared in its first point of the now famous three. It expressed that God reveals a certain common grace in the preaching of the gospel to all that hear, elect and reprobate alike, in other words, that God in the preaching of the gospel is graciously inclined and actually gives grace to the reprobate as well as to the elect, even though this grace is not saving in regard to the former. This doctrine could hardly find its basis in the covenant of Noah. It is supposed to be founded on such texts as Ez. 33:11. To this entirely peculiar stand of the Christian Reformed churches since the synod of 1924 we have no reference now, at least, not directly. We have in mind the theory, that for this present time and in the general things of this world as it is sustained by the Providence of God, in rain and sunshine, existence and position, eating and drinking, etc., the Lord is gracious and blesses in His kindness all men, the wicked reprobate included. He gives the wicked no saving grace. It is admitted that He does not love them, with the same love wherewith He loves His people. What is more, it is admitted that He hated them with sovereign hatred and He purposeth to form them as vessels unto dishonor; that He fits them

unto destruction. But it is also held, that for this present time He is gracious unto them, intends to do them good and blesses them in His lovingkindness. This general lovingkindness, it is alleged, is proved from the covenant God established with Noah and his generations. God is not only gracious to the wicked and reprobate in this life, but this grace is based on and flows from His covenant-relationship as revealed in Noah's time. In this covenant God entered into a relation of friendship with all men, with sinful man as such, regardless of and in spite of his spiritual-ethical position and attitude to God. This general covenant, then, reveals that God is able to be and actually is gracious to the naked sinner, that He assumes an attitude of favour and grace toward him with all the gifts He bestows upon him for this present time and that, therefore, there is such a thing as common grace.

It will, therefore, evidently be important to investigate the question: is the covenant of nature to be considered particular or general, special or common? And it is, first of all, necessary that the import of the question be clearly and definitely understood. The question now before us is not, whether God established His covenant with every creature in the organic sense of the word. It is quite impossible, in the face of the clear language of Scripture in this respect, to dispute the universal implication of the covenant with Noah. It was not a covenant which included merely men. It comprises earth and heaven, the sun and moon and stars, the clouds of heaven, the sea and its fulness, the fowls of the air and the beasts of the field and every living thing, the sprouting tree, the seeding herb, the ripening grain and the blooming flower. It includes all the groaning creature. In this sense of the word this covenant with Noah is surely universal. Neither is there anything strange in this conception. For all things are ours and we are Christ's and Christ is God's. It is not an unscriptural idea that God establishes His covenant with His people and for their sake with all creation, for all things must work together for good to them that love God. This, then, is not the question. But, specifically stated the question involved is, whether God can enter into covenant-relationship with the sinner as such, still more particularly with the wicked reprobate, and whether He actually did enter into such relation of covenant-friendship when He established His covenant with Noah? As the synod of Kalamazoo discovered to their great embarrassment, the problem, if there be any, is always expressed in the perplexing question: does God love temporally whom He hates eternally? Are His enemies His friends? Are, in the covenant with Noah, the wicked reprobate to be viewed as friends of God?

According to Dr. A. Kuyper it was none other than John Calvin who first of all answered this question most positively in the affirmative. Writes Dr. Kuyper, *De Gemeene Gratie*, I, pp. 16, 17 (we translate):

"Calvin says, in words which are not ambiguous: 'It is without any doubt that in this case this grace of God is extended to all the descendants of Noah. It is no

particular covenant . . . , but such a one as is common to all peoples, and which shall flourish through all ages to the end of the world!' His expression: *Foedus omnibus populis commune*, i. e., a covenant of grace common to all peoples, decides here. From the choice of these words it is evident, that Calvin understands the covenant with Noah not as 'saving,' but as having reference to a mercy of God, of which every son of man, of every nation, in all ages, till the Second Advent, derives the benefit."

"We need not waste another word, therefore, to prove that we follow in the footsteps of Calvin."

Thus writes Dr. Kuyper. According to him it is Calvin's view that God established His covenant with Noah also with the wicked unbeliever and that the reprobate are included in it. We maintain, however, that Kuyper's presentation of Calvin's view is not correct. First of all, the English translation of Calvin's Commentary upon Genesis gives the passage quoted by Dr. Kuyper as follows:

"Moreover, there is no doubt that it was the design of God to provide for all his posterity. It was not, therefore, a private covenant confirmed with one family only, but one which is common to all people, and which shall flourish in all ages to the end of the world." There is nothing in these sentences to decide for the view that God established His covenant with every individual, the wicked unbeliever included. The contrast in the quotation is not that between the righteous and the wicked, but between the private family of Noah and the generations that should follow.

Besides, Calvin continues:

"Although the favor which God promises extends also to animals, yet it is not in vain that He addresses Himself only to men, who by the sense of faith are able to perceive this benefit. We enjoy the heaven and the air in common with the beasts, and draw the same vital breath; but it is no common privilege that God directs His word to us; whence we may learn with what paternal love he pursues us. And here three distinct steps are to be traced. First, God, as a matter of present concern, makes a covenant with Noah and his family, lest they should be afraid of a deluge for themselves. Secondly, he transmits his covenant to posterity, not only that, as by continual succession the effect may reach to other ages; but that they who should afterwards be born might also apprehend this testimony by faith, and might conclude that the same thing which had been promised to the sons of Noah was promised unto them. Thirdly, he declares that he will be propitious also to brute animals, so that the effect of the covenant towards them might be the preservation of their lives only, without imparting to them sense and intelligence. . . . For although this be an earthly promise, yet God designs the faith of his people to be exercised, in order that they may be assured that a certain abode will, by his special goodness be provided for them on earth, until they shall be gathered together in heaven." Calvin's Commentary on Genesis IX:10.

From these words of Calvin we draw the conclusion that his footsteps led in a direction quite different from

that followed by Dr. Kuyper. Noah is presented by Calvin as the stipulator of the covenant at the head of a believing posterity. The design of the covenant is to assure His people, even with regard to things earthly, that a sure abode will be provided for them by His special goodness even to their being gathered up into heaven. And in his commentary on the 12th verse he explains the rainbow as a sacrament added to the promise, "in which the wonderful kindness of God is exhibited, who for the purpose of confirming our faith in his word, does not disdain to use such helps." Granting, therefore, that the question which Dr. Kuyper intended to answer in his "De Gemeene Gratie" was surely not before the mind of John Calvin when he wrote his commentary, we maintain nevertheless that to him the covenant with Noah was established with the gracious design to comfort His people even unto the end of the world. It is general in that it is not confined to one family but comprises all the families of the earth; it is general too in that it effects brute beasts and every living thing; but it is not general in that it is established with wicked unbelievers, who derive its blessings from God's covenant.

It may be regarded as certain that no Reformed theologian since the days of Calvin, until Kuyper developed his view, regarded the covenant of nature as a relation of friendship between God and the naked sinner. Even though the entire conception which Dr. A. Kuyper attempts to develop and maintain was quite foreign to our Reformed fathers and contrary to their fundamental theological conceptions, and even though they did not attach the importance to the covenant with Noah it received in later days, the question was broached sometimes whether this covenant was to be considered as essentially the covenant of grace, and therefore, as having been established with the people of God. And their answer was quite uniformly affirmative. Kuyper himself admits that men like Pareus, Rivet, Perkins and Maestricht explained the covenant with Noah as having an eternal significance, as being the covenant of grace and including not all men, but only the people of God. (De Gemeene Gratie I, 16, 19.) Their entire conception of God's covenant was such that they could not conceive of its being established with the enemies of God. This is evident, too, from our Baptism Form, according to which the flood is typical of baptism, and the people being saved through the flood and with whom God establishes His covenant constitute the church. To them the covenant-relation was essentially the relation of friendship between God and His people, which by that very fact excluded the reprobate.

This is evident also from Brakel's conception of the covenant. He does not specifically elaborate on the covenant of nature established with Noah. But when he explains the covenant of grace he does ask the question, whether God can stand in covenant-relationship to the wicked sinner outside of Christ. And his language is quite unequivocal. He writes (we translate):

"It is incompatible with the holiness of God, that He, Who is as we have described Him above, would enter into a covenant-relation of friendship with man, who is as we have pictured him a moment ago."

... "Still further, how can it be in harmony with the veracity of God to maintain external friendship and internal and true hatred; to bless externally by a covenant, yet to condemn internally and truly; to be God's property in friendship in the external sense, yet in the true sense be the people of His wrath? If men would thus deal with men and thus would make covenants with one-another, would not the very wicked despise such dealings? Be such unrighteousness, then, far from the Almighty!" (Redelijke Godsdienst, I, pp. 378, 379.)

It is, however, Kuyper's conception that the covenant with Noah is, truly, an act of God's friendship and favour and condescending grace, but that it is established with all men, with the naked sinner, God simply acting as if His enemy were His friend. Writes he (we translate):

"For God to enter into covenant-relationship with His creature is an act of favour, of condescending goodness, of grace. Now, grace is inconceivable for the sinner without the establishment of a covenant, simply because all the fundamental relations between God and men rest upon the covenant of works, all sin is for that reason violation of the covenant, and healing of the breach is impossible unless the violated covenant is replaced by another covenant."

"To conclude a covenant is an act of *friendship*. If it is plain, therefore, that the human race, by nature corrupt through sin, stood in an attitude of enmity against God, it is very evident, that when God established His covenant after the flood, He did not figure with this enmity, He acted as if man were His friend instead of His enemy, and He allied Himself with man against a third, i. e., against the Evil One and the destruction he brought and is still busy to bring upon our race and upon the world."

"God, therefore, comprises in the Covenant with Noah our entire race and with the race the whole earth and all of nature, in order to make of the very thing which Satan had chosen as an instrument against God a means for Himself and against the devil."

"... Surely, the world lies in evil and the whole world is under condemnation before God, but this does not alter the fact that God, in the person of Noah after the Deluge, concluded a covenant with this our sinful race and the corrupt world, and that this covenant is and remains a Covenant of grace." The covenant with Noah is not established with the Church, but with our human race and with the natural world and this covenant continues to be of effect also in lands and among nations where the Church of Christ is as yet unknown." (De Gemeene Gratie, I, pp. 287-289.)

"Surely, there is in the covenant with Noah nothing that deals intentionally or particularly of saving grace. There is no mention of remission of sin and guilt, neither of the promise of sonship and eternal life. No benefits

are promised to the few, but the promise of God in this covenant extends to all the children of men. . . . It deals with man as *man*, with man in his relation to other men on earth, with man in his relation to the animals and with man in his relation to the destructive elements of nature." (Idem, I, p. 10.)

We conclude, therefore, on the basis of Kuyper's own statements, that the following elements are contained in his view of the covenant with Noah:

- 1) It is essentially a relation of friendship between God and His creature.
- 2) The act of establishing this relation of friendship is an act of grace, of condescending goodness and loving-kindness.
- 3) It is established with all men alike, merely as men. With the sinful human race and the corrupt world as such God entered into a relation of friendship.
- 4) It is established without any basis of atonement for sin, remission of sin and guilt and satisfaction of God's righteousness. God merely treats His enemy as if he were His friend.
- 5) As a result of this general relation of friendship the natural human race is now God's ally against the Devil and his wicked work.

In the main Dr. H. Bavinck coincides with this Kuyperian conception of the covenant with Noah. He does not elaborate upon it and, for that reason, all the elements of Kuyper's view as mentioned above, are not present with him. But he agrees that the covenant with Noah is general in scope and is established with all men. For he writes:

"This covenant with Noah, indeed, has its origin in God's grace; it is also most closely related to the covenant of grace proper, because the latter is borne and prepared by it; but it is not identical with it. It is much rather a covenant of long suffering, concluded by God with all men and even with all creatures." (Dogmatiek III, 226.)

Thus, then, is the situation. The Kuyperian conception of the covenant with Noah constitutes the main foundation for the modern theory of common grace. This conception is that God established a covenant of friendship with wicked men. We deny that Calvin's conception is the same as Kuyper's or even that Kuyper follows in the main Calvin's footsteps. The interpretation of Kuyper is not old but new. We will investigate this sure foundation of the theory of common grace. The question is: Is the covenant of God with Noah general or particular? And this question we hope to answer by an exegetical study of the passages in the Word of God that speak of this covenant; by somewhat entering into the idea of God's covenant in general; and by searching the Scriptures for light upon the question as to God's attitude to wicked and reprobate men also in this present life.

H. H.

ZEER ONCHRISTELIJK

In "De Reformatie" schrijft Dr. V. Hepp een reeks artikelen over De Leergeschillen in de Chr. Geref. Kerk in Amerika. Wij zijn niet van plan onze lezers voortdurend te vermoeien door de aandacht te vestigen op hetgeen deze hoogleeraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam van onze toestanden denkt, en als zijn oordeel over de jongste geschiedenis schrijft. In "De Reformatie" van 10 Juli, l.l., echter komt een artikel voor van de hand van Dr. Hepp, dat een oogenblik de aandacht dubbel waardig is, omdat het een staaltje biedt van onkunde in betrekking tot de feiten, oppervlakkigheid in het beoordeelen en van het pogen, om bij gebrek aan christelijker middel, heel de beweging van onzen kant verdacht te maken en uit zondige motieven te verklaren. Door dit laatste geschiedt is Dr. Hepp nog veel meer dan door zijn vroeger schrijven, uit wetenschappelijk, zoowel als uit ethisch oogpunt zeer in onze achting gedaald.

In het bewuste artikel schrijft Dr. Hepp allereerst over de meer genoemde gemeentevergadering, die in het najaar van 1924 in de Eastern Ave. kerk gehouden werd, om de gemeente gelegenheid te geven te protesteeren tegen het besluit der classis, waardoor voor leden vervuld met bitteren haat den toegang geopend zou worden tot het heilig avondmaal des Heeren. Van deze vergadering schrijft Dr. Hepp het volgende:

"Alsnu nam Ds. Hoeksema de toevlucht tot een eigenaardig middel. De kerkeraad riep een ledenvergadering samen. Daar zette Ds. Hoeksema zijn standpunt uiteen. Daarna moest er gestemd worden. Toen deze vergadering gehouden werd, vertoefde ik juist een paar dagen in Grand Rapids. Heel Gereformeerd Grand Rapids was er natuurlijk vol van en wachtte met groote spanning af, wat er geschieden zou. Men gevoelde, dat een scheuring zoo al niet zou plaats hebben, dan toch zou worden voorbereid. Na de uiteenzetting van Ds. Hoeksema moest er gestemd worden. En hoewel Ds. Hoeksema een vurig tegenstander van kerkelijk stemrecht voor de vrouw — ook in Amerika een kwestie — is, stond hij als voorzitter van den kerkeraad erop, dat ook de vrouwen in dit geding haar stem zouden uitbrengen. Zelf heb ik zoo'n stembriefje gezien. Daarop werd de vraag gesteld, of Ds. Hoeksema zich schuldig had gemaakt aan "publieke" zonde, gelijk de classis had gekonstateerd. Het ging dus tegen de classis. Men had een hokje "ja" of "neen" zwart te maken. Als ik me het cijfer wel herinner, stemden meer dan 750 belijdende leden "neen." En een groote 50 "ja." Verreweg de meerderheid was dus op de hand van Ds. Hoeksema. De Chr. Geref. pers in Amerika liet niet na deze handelwijze als independentistisch te veroordeelen. En volkomen terecht. Want wel verdedigde Ds. Hoeksema zich, dat de kerkeraad niets anders bedoelde dan het gevoelen der gemeente te hooren en aan de gemeente niet de regeermacht te geven. Maar zeer juist zag men hierin slechts een doekje voor het bloeden. Want het stemmen op een gemeentevergadering is op zichzelf reeds independentistisch. Welk effect men daar-

mee wenschte te bereiken was duidelijk. Men wilde zich sterk maken tegen de classis. Hier ligt dan ook feitelijk reeds de breuk met het kerkverband."

Er is niet veel waar in bovenstaande voorstelling van Dr. Hepp.

Wij stippen slechts het volgende aan.

1) De herhaaldelijk gegeven voorstelling alsof Ds. Hoeksema de kerkeraad van Eastern Ave. is, en alsof zijn wil daar wet is. Misschien was dat de betrekking tusschen Dr. Hepp en zijn kerkeraad te Watergraafsmeer. Het is bij ons niet zoo.

2) De voorstelling alsof de kerkeraad een middel zocht om zich sterk te maken tegen de classis. Dat heeft Dr. Hepp van hooren zeggen. De feiten zijn anders. En Dr. Hepp had dit ook kunnen weten. Feit is, dat velen in de gemeente wilden protesteeren tegen het besluit der classis, waardoor het avondmaal opengezet zou worden voor vijanden van den leeraar. Ze wilden de gemeente door met een protest. De kerkeraad besloot, om de gemeente op ordelijke wijze daartoe gelegenheid te geven. Vandaar het samenroepen der leden onder leiding van den kerkeraad.

3) Verkeerde voorstelling van hetgeen er gebeurde. Ds. Hoeksema zette op die vergadering zijn standpunt niet uiteen. Daarmee was de gemeente wel bekend. Doch hij verhaalde de geschiedenis uit de officieele stukken en dus zoo objectief mogelijk. En hij vermaande de gemeente tot kalmte en liefde en tot het voorkomen van alles wat zou strijden met den geest der Christelijke liefde. Ook is het niet waar, dat er op dit vergadering gestemd werd. Er werden geen stembriefjes rondgegeven. En op de kaarten, die wel rondgegeven werden, werd ook niet de vraag gesteld of de leeraar zich schuldig had gemaakt aan eene publieke zonde. Dr. Hepp zegt, dat hij zelf een van die kaarten had gezien. Daar wordt het al niet beter van. Want de waarheid schrijft hij niet. Hij schrijft er maar op los. Het is ook niet waar, dat men eenvoudig ja of neen stemde. Men zette zijn naam en adres er bij. Het was eenvoudig een teekenen van een protest tegen het besluit der classis, onder leiding van den kerkeraad. Dr. Hepp, die een kaart gezien heeft, weet dit wel natuurlijk. Want hetgeen op de kaart stond luidde als volgt:

"Ondergeteekende, lid in volle gemeenschap van de Eastern Ave. Christelijke Gereformeerde Kerk, wenscht hierbij te protesteeren tegen het besluit der classis Grand Rapids Oost, waardoor broeders gesteund werden in hun houding tegenover den leeraar en den kerkeraad en den laatsten werd geadviseerd genoemde broeders zoo aan de tafel des Heeren toe te laten."

"Tevens spreekt ondergeteekende uit dat het (zijn, haar) wensch is dat de kerkeraad aan dit besluit der classis geen gevolg geve, daar hij (zij) zoo met deze broeders geen avondmaal zou kunnen vieren."

Hoezeer Dr. Hepp de zaak verward blijkt wel als hij schrijft, dat 750 belijdende leden "neen" stemden en dus voor Ds. Hoeksema waren. De lezer zal zelf zien, dat dit bij den inhoud der kaart juist gansch niet past. Dan had-

den ze immers juist tegen hem zich geopenbaard. Maar Dr. Hepp meent, dat de vergadering voor de vraag geplaatst werd, of Ds. H. zich schuldig had gemaakt aan eene publieke zonde en daarover gestemd heeft. De broeder heeft de kaart zelf gezien!

We weten, dat Dr. Hepp op vacantie was, toen hij dit schreef.

En hij zal wel geen kaart bij zich gehad hebben.

Het ging alles maar op zijn geheugen af. Met opzet heeft de broeder geen valsche getuigenis gegeven.

Maar het is toch niet erg wetenschappelijk, om er zoo maar op los te schrijven voor het publiek.

En het is ook lichtzinnig. Dr. Hepp vat de zaak niet ernstig genoeg op, wanneer hi jover broeders schrijft.

En Dr. Hepp zal zoodra hij dit leest (en wij zullen zorgen, dat hij het leest, zoowel als vele anderen in Nederland) ons zijn verontschuldiging wel willen aanbieden voor zulk een lichtzinnig geschrijf.

En als hij dan meent, dat een gemeente niet mag protesteeren tegen een besluit der classis, waarin zij zoo nauw was betrokken, zal hij dit wel naar gereformeerd kerkrecht aantonen. Want met iets zeggen is hij niet klaar. Wij verlangen het bewijs er bij.

In het tweede deel van zijn artikel gaat Dr. Hepp feitelijk beneden alle kritiek. Hij vergeet zichzelf. Hij begint waarlijk te schelden. Hij wil verklaren, hoe het mogelijk was, dat zoovelen in de gemeente den leeraar volgden. En dan schrijft hij als volgt:

"Ontegenzeggelijk moet dit toegeschreven aan de krachtige persoonlijkheid van Ds. H. En het geheim der persoonlijkheid laat zich niet doorgronden. Ds. H. had langzamerhand een kring van fanatieke volgelingen gevormd, welke met hem door dik en dun ging. Welke vreemde beweringen hij ook voordroeg, zij hingen hem aan. En niet ondubbelzinnig gaven zij hem en anderen te verstaan, dat hij wat groots was. De gebruikelijke bevestigingen, dat alle predikanten met de professoren er bij, in de schaduw van Ds. H. niet konden staan, werden kwistig uitgezaaid. Ook in ons land kwam zoo iets van tijd tot tijd wel voor. En wat men er van te zien kreeg drong steeds tot den wensch: God beware iederen leidman voor zulke volgelingen. Weinigen zijn tegen zulk een wierook bestand. En tot die weinigen behoorde ook Ds. H. niet."

Welnu, Dr. Hepp, uit wetenschappelijk oogpunt is dit onnoozel. Het klinkt wel diep en geleerd: "het geheim der persoonlijkheid laat zich niet doorgronden." Doch de zaak lag anders aan de oppervlakte. In de eerste plaats zijn mijn volgelingen niet fanatiek. Ook zijn het niet mijn volgelingen. Ze volgen de waarheid, die verkracht is geworden door de kerk en die ze liefhebben boven alles. En wil u de rest weten, denk dan nog eens aan die kaart en het zal u wel duidelijk worden. Onze menschen gingen liever nooit weer naar de kerk, dan met hen, die zich als zulke bittere vijanden, vervuld met wrevel en alle boosheid hebben geopenbaard, ooit aan den disch des Heeren te zitten. Kan Dr. Hepp zich heelemaal niet voorstellen, dat kinderen Gods de waarheid en het

recht liefhebben boven alles en daarvoor alles willen opgeven? Welnu, dit was hier wel degelijk het geval.

En uit ethisch oogpunt is dit laag. Als kwajongens vroeger, toen ik nog in Nederland was, zich niet sterk genoeg gevoelden tot den strijd, gingen ze op een afstand staan te schelden. Is u die schoenen nog niet ontgroeit, doctor? Of kan u ook maar één woord bewijzen van hetgeen u schrijft? U scheldt mijne gemeente, en zeker ook de gemeenten te Kalamazoo, Hope, Hull, Waupun, Byron Center, en straks nog veel meer, als de kerk zich niet bekeert van hare ongerechtigheden, voor fanatiek? En u geeft te kennen, dat ik bedwelmde ben geworden door den wierook, dien men voor mij brandde? Ik heb van dit alles nooit iets gemerkt. Bewijs, please. U spreekt van vreemde beweringen, die ik voordroeg? Bewijs, please.

U heeft mij nooit ontmoet. U heeft mij nooit gesproken. Ik heb u nooit gezien. Please, doctor, vanwaar heeft u al die kennis omtrent mijn door fanatieke volgingen op hol gebrachte persoonlijkheid?

Dr. Hepp, de gemeene gratie laat zich op grond van Schrift en Belijdenis nooit verdedigen.

De drie punten door de Synode van 1924 aangenomen liggen op de lijn van het Pelagianisme en Arminianisme.

En de ongerechtigheden door Classes Grand Rapids Oost en West bedreven laten zich nooit goed praten.

Deze drie stellingen biedt ik u aan ter bespreking in uw eigen blad, "De Reformatie." In eerlijk debat. Waar in we op grond der beginselen en in het licht der feiten de dingen met elkander zullen bespreken. Geeft u mij de gelegenheid?

Dan kan ieder oordeelen.

Maar u is, als iemand, die gelooft in het komende oordeel, waarover u hier gesproken hebt, verplicht het schuldige en zondige en lichtzinnige van uw schrijven te erkennen. En dan voorts niet meer zoo te schrijven.

H. H.

PROF. BERKHOF'S BROCHURE

The Gunmen and the Stroopop

On page 63 of the professor's brochure is found the following paragraph: "De verdere bestudeering van deze punten, en zelfs de argumenten, waarmede men ze bestrijdt, hebben ons gesterkt in de overtuiging, dat er uit gereformeerd oogpunt geen gegronde bezwaren tegen kunnen worden ingebracht. Indien dit mogelijke ware, en vooral als het zoo gemakkelijk ware als men het soms heeft voorgesteld, dan zou dit al lang geschied zijn; en toch geschiedde het nog niet.(?) De schoten, die er oogenschijnlijk op gelost werden troffen in het geheel geen doel. Zij waren feitelijk gericht gedeeltelijk tegen de Arminiaansche leer van de algemeene voldoening, en gedeeltelijk tegen de Pelagiaansche beschouwing, dat ook de natuurlijke mensch in staat is, om geestelijk goed te doen. Maar de drie punten hebben met deze ketterijen niets gemeen. De afwijkende broeders zijn feitelijk bezig

met het bestrijden van een stroopop, die ze zelf hebben opgericht. Trots al hunne aanvallen staan de drie punten daar nog ongerept en ongeschonden."

This paragraph contains a couple of intensely interesting figures, that of the gunner and that of the "stroopop." The two figures are pregnant with meaning. By means of them the professor, without realizing it, confesses that Revs. Danhof and Hoeksema were taken to task, dragged before the broadest ecclesiastical body of the Christian Ref. Church, and finally deposed because of their attacks upon Pelagianism and Arminianism.

We shall make this clear. Recall how that synod made three declarations known as three points. These three points so the professor informs his readers were made the butt of attack by those who deny the existence of common grace. Indeed it is so. Observe how that in the above quotation it is asserted by the professor that thus far those who refused to subscribe to synod's deliverances failed to produce, from a Reformed point of view a single worth while objection. In explaining the matter the professor makes use of a figure. Notice how that he thinks of us as gunners. Upon the horizon appear three points, we take to be three Pelagian intruders. We see red. We hurry about placing our guns in position. We take careful aim and necessarily so, because our targets are three points, and a point is a peculiar thing. According to geometricians it has neither length, breadth nor thickness, only position. We take careful aim therefore. The fuses are ignited, the cannons discharge and the bombardment begins, and is prolonged until the gunmen feel assured that the three points have been wiped from the face of the earth. Our opponents report that it was a terrific attack. Says Prof. Vanden Bosch, "further more the recent terrific attack on the doctrine of Common Grace." (Reformed Herald, first number, p. 19.)

The roar of the cannons subsides. A season of temporary quiet follows. Men begin to inquire about the damage done. Prof. Vanden Bosch speaks of hearing strange voices after the fray. Evidently he was shell-shocked. His report reads as follows: "We weathered the storm that overtook us, but what strange voices did we not hear? Was it not said that all philosophy is out of the devil? And did not some of our pilots aver that the things cultural lie at best on the circumference of Christian interest?" The professor, mark you, calls these voices strange. However these voices are not at all strange. The fact that they sound strange to him only goes to show that his condition must have been rather critical. Permit me to remark in passing that we do believe in culture. Such culture, which is the expression of a fire kindled in the soul by the Spirit of regeneration and sanctification. On the other hand, that culture which they are pleased to call common grace we regard as a child of hell.

Prof. Berkhof seems to have made a rather remarkable discovery. Notice once more the utterance, "Trots al hunne aanvallen staan de drie punten daar nog ongerept en ongeschonden." The professor discovered that the

three points were still there. Throughout the entire bombardment they remained. They were not even damaged strange to say. And why not? The reason is simple enough, asserts the professor. Says he, "De schoten, die er oogenschijnlijk op gelost werden, troffen in het geheel geen doel. Zij waren feitelijk gericht tegen de Arminiaansche leer van de algemeene voldoening, en gedeeltelijk tegen de Pelagiaansche beschouwing, dat ook de natuurlijke mensch in staat is om geestelijk goed te doen."

It pleases us, by the way, to hear out of the mouth of the professor that we were engaged in doing nothing worse than attacking the heresies of Arminius and Pelagius. We were not in mischief at any rate. We knew all the time we were not and it heightens our joy to hear our opponents admit it so cheerfully.

What is more the professor maintains, as we saw, that the three points are still there. They were not damaged in the least, and the reason is simple, says Berkhof. The gunmen missed the mark. Our bombs failed to find the target. Says the professor: "De schoten die er oogenschijnlijk op gelost werden troffen in 't geheel geen doel." And how did it happen that we missed the mark? The professor has the answer. Says he, "Zij (de schoten) waren feitelijk gericht gedeeltelijk tegen de Arminiaansche leer van de algemeene voldoening en gedeeltelijk tegen de Pelagiaansche beschouwing dat ook de natuurlijke mensch in staat is om geestelijk goed te doen." According to the professor, we missed the mark (the three points) because we had our weapons pointing in a direction away from the three points and toward Arminian and Pelagian heresy. He intimates that we were in the grip of an illusion. We imagined that we were emptying our weapons on the three points. In reality, however, it was Arminian and Pelagian doctrine upon which we were unloading our guns. Hence we were not actually engaged in attacking synod's declarations. We merely imagined we were. In reality it was Arminian and Pelagian heresy which we were bombarding.

Recall now how that classis requested us to discontinue publishing our views and sentiments and keep quiet. Bear in mind how that Prof. Berkhof is assuring the church public that we were attacking Pelagian and Arminian heresy. The professor is correct. Hence classis requested us to cease attacking Pelagianism. This, to be sure, we refused to do. Our deposition followed! And why were we deposed? The answer you may find on page 63 of Prof. Berkhof's brochure. Says the professor: "Zij (de schoten) waren feitelijk gericht gedeeltelijk tegen de Arminiaansche leer van de algemeene voldoening en gedeeltelijk tegen de Pelagiaansche beschouwing dat ook de natuurlijke mensch in staat is, om geestelijk goed te doen." According to the professor you see, we were deposed because of our attacks upon Arminian and Pelagian heresy.

Some may object and assert that I am misrepresenting the matter. Some may say, you err grievously when you maintain that you were deposed for attacking Pelagian heresy. You were deposed because in your teach-

ings and writings you went contrary to the three points and in the second place because you refused to desist from attacking them thus making yourself guilty of insubordination.

We heartily agree to the above contention of the opponent, yet we persist in maintaining that we were deposed solely because of our attacks upon Pelagianism. This was the *real* cause of our deposition. Please consider the following. Prof. Berkhof assures us, and correctly so, that we were militating against Pelagian heresy. He in conjunction with those with whom he allied himself also maintains that our views and teachings go contrary to the three points of synod. It follows, therefore, that the three points of synod are the embodiment of Pelagianism. Hence whereas we were deposed for attacking the three points and whereas the three points are the embodiment of Pelagian heresy it follows that we were deposed for refusing to discontinue attacking Pelagianism.

Prof. Berkhof informs us that the three points are found in our confessional Standards. Listen to him: "Sedert de laatste synode toch heeft de gemeene gratie controversy zich op deze punten geconcentreerd. Ons gereformeerd volk (?) in het algemeen ziet daarin eenvoudig een uitdrukking van wat zij altijd hebben geloofd op grond van Gods Woord en van onze Belijdenisschriften." And again: "Zij (de synode) heeft een drietal waarheden naar voren gebracht en geformuleerd, die duidelijk in onze confessioneele Standaards begrepen en voor een gedeelte daarin zelfs uitdrukkelijk zijn uitgesproken."

We are now ready to draw another conclusion. Whereas the three points of synod are three Pelagian propositions, and whereas said three points are based on Scripture and on our Standards it follows that God's word in part at least teaches and that our Standards are the formulations of Pelagian heresy. But you say this cannot be! No, indeed not! However not so very long ago one of our theological professors remarked that God's word can be quoted in support of Pelagian lies. The majority of us, I trust, all agree that it can't be done. If not, it follows that the three points of synod are not found in either the Scripture or in our Standards. And this I fear, Prof. Berkhof is not ready to admit. He will staunchly maintain that synod's declarations are taught by Scripture and are found in our Standards. Very well but in that case the three points must be thoroughly Reformed. And it is as if I hear the professor replying "Just so." But now I in turn would ask him, "If it be true that the three points are Reformed and if it be true that in our writings we were and are engaged in attacking Pelagianism (as the professor maintains) it follows that our views are in full harmony with the three points of synod, and if so how was it possible for the professor to recommend and urge our deposition? To this the professor will perhaps reply, "You did not study my figure properly. True I did assert that you were attacking

Pelagianism but the figure also tells you that in reality you were not at all unloading your weapons upon the three points, you simply imagined you were. In reality your guns were pointed in a direction away from the three points toward Pelagian heresy. And this accounts for it that you missed the mark and that the three points were not in the least damaged. And hence you were deposed not because you were *actually* assailing synod's deliverances but because you imagined you were.

To this I answer, Please recall the following, professor. You were a member of the committee appointed by synod to test the teachings and views of Revs. Danhof and Hoeksema. Let me quote to you from the Acta your verdict, and the advice which you placed before the synod. It reads as follows: *Echter adviseert uwe commissie der synode (including Berkhof) om bij monde van hare president:*

1) "De broeders ernstig te vermanen met het oog op hunne afwijkingen, en van hen de belofte te vragen, dat zij zich in de toekomst zullen houden aan hetgeen de synode in de drie genoemde punten heeft uitgesproken.

2) Er bij de broeders H. Danhof en H. Hoeksema met allen ernst op aan te dringen, dat zij aflaten van alle pogingen, om hunne afwijkende beschouwingen *betreffende* de drie punten in de kerk te propageeren. (Rapport der Comm. van Prae-advies betreffende zaak algemeene genade, p. 13.)

And again: "Deze uitspraken acht uwe commissie in strijd te zijn met de Heilige Schrift en de Belijdenisschriften, daar volgens Schrift en Confessie het vast staat, dat God gunstig is en genade bewijst aan hen, die de Schrift bestempelt als "goddeloozen" en "onrechtvaardigen" waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn." (Rapport, p. 7.)

Once more: "Ook deze uitspraken acht uwe Commissie in strijd met de Heilige Schrift en met uitspraken der Belijdenisschriften." (Rapport, p. 9.)

Finally: "Evenals de vorige, acht uwe commissie ook deze uitspraken in strijd te zijn met de Heilige Schrift en met onze Belijdenisschriften." (Rapport, p. 11.)

The above quotations are an accurate reproduction of Prof. Berkhof's verdict relative to the views and teachings of Revs. Danhof and Hoeksema. We should not fail to notice how that Berkhof as a member of the committee reported that the views and teachings of Danhof and Hoeksema are an attack upon the truth embodied in our Standards. For that reason he urged the synod to provide for censure. His recommendation reads as follows: "Er de broeders op te wijzen dat zoo het nu of in de naaste toekomst mocht blijken, dat zij zich niet willen houden aan de besluiten der synode, deze dan, zeer tot haar leedwezen, genoodzaakt zal zijn, om de zaak bij hunne respectieve kerkeraden aanhangig te maken." And as Rev. Hoeksema has already informed the readers of the Standard Bearer, this particular recommendation together with two other clauses was rejected. Yet the Acta asserts that it contains the report of the committee in full. On page 113 of the Acta Synodi is found the

following statement: "Artikel 100. Het rapport der Commissie van Prae-advies betreffende de zaak algemeene genade wordt gelezen door den rapporteur Dr. C. Bouma. *Het luidt in zijn geheel als volgt.*" The Acta is not telling the truth here. But the matter to which I wish to call attention is that Berkhof as a member of the committee, discovered and maintained that the teachings and views of Danhof and Hoeksema militate against our Standards. Now the professor maintains that the three points were taken from the Standards. Hence to militate against the one means to attack the other. Therefore it is impossible for Berkhof to maintain that Revs. Danhof and Hoeksema were not in reality militating against the three points but that, as his figure implies, they simply imagined they were. What then? are the teachings of Danhof and Hoeksema in harmony with the three points of synod? No, indeed not. Fact is that there is a glaring contradiction between the report which the professor submitted to synod and his brochure. In a single statement the professor overthrows his entire report, exonerates us, condemns himself and labels the three points Pelagian. The professor, I suppose thought he was going to treat his readers on something clever when he wrote: "De schoten die er oogenschijnlijk op gelost werden, troffen in geheel geen doel. Zij waren feitelijk gericht gedeeltelijk tegen de Arminiaansche leer van de algemeene voldoening en gedeeltelijk tegen de Pelagiaansche beschouwing dat ook de natuurlijke mensch in staat is om geestelijk goed te doen." The professor no doubt thought he was writing something real witty, when he turned out this phrase. Expensive wit I would say. For in publishing it he was engaged in inflicting upon himself a fatal wound. The situation is simply this. Berkhof, the author of "De Drie Punten in Alle Deelen Gereformeerd" avers that the views of Danhof and Hoeksema are to be regarded as an attack upon Pelagianism. Berkhof, the committee member, reported that these same views militated against the Standards. It is clear that both cannot be true. If the views of Danhof and Hoeksema are in conflict with our Standards they do not militate against Pelagianism. On the other hand, if these views are to be regarded as an attack upon Pelagianism it cannot be that they are in conflict with what our Standards and Scripture teach.

One naturally asks, how is it to be explained that the author of "De Drie Punten in Alle Deelen Gereformeerd" in a single statement completely overthrows that which Berkhof, the committee member, submitted to synod relative to the teachings of Danhof and Hoeksema? It cannot be explained from the fact that the professor is a voluminous writer, producing volume after volume and that year in and year out. If this were true of him we would not make so much of the matter. One who writes exceedingly much is apt to contradict himself; Prof. Berkhof, however, produces very little. Yet what happened? June, 1924, he composed a document of such vast importance that its publication meant the deposition of three ministers. Precisely one year and two months

elapses. The professor publishes a small booklet of 64 pages in which he completely breaks down that which he as a committee member erected. A strange phenomenon. How is it to be explained? Thus: And now we are ready to make use of that other figure the "stroopop." We can use this figure to a pretty good advantage. By the way, it is peculiar how the professor not only furnishes us with the weapon we need for fighting him, he even supplies us with pretty good figures.

Now then, the "stroopop," says the professor: "De afwijkende broeders zijn feitelijk bezig met het betrijden van een 'stroopop' die ze zelf hebben opgericht." Mark you, first the professor informs us that we are attacking Pelagianism, a few sentences further he asserts that we are assailing a "stroopop." Hence, the professor compares Pelagianism to a "stroopop." Not at all a bad comparison, because Pelagianism is a lie. To compare a lie to a stroopop is not so bad. The apostle Paul uses the same figure and that for the same purpose. Says the apostle, "For we are laborers together with God; ye are God's husbandry, ye are God's building. According to the grace of God which is given unto me, as a wise masterbuilder, I have laid the foundation, and another buildeth thereon. But let every man take heed how he buildeth thereupon. For other foundation can no man lay than that is laid, which is Jesus Christ. Now if a man build upon this foundation gold, silver, precious stones, wood, hay, stubble. Every man's work shall be made manifest: for the day shall declare it because it shall be revealed by fire; and the fire shall try every man's work of what sort it is. If any man's work shall abide which he hath built thereupon he shall receive a reward. If any man's work shall be burned, he shall suffer loss; but he himself shall be saved; yet as by fire; Cor. 3:9-15. He who hath ears let him hear. The apostle, we notice, also compares the lie to straw. I repeat, not a bad comparison. An apt figure the professor uses. He also asserts that we are assailing that "stroopop." Indeed, we are! We would like to see that "stroopop" go up in smoke. Paul assures us that some day it will, when the fire shall try every man's work of what sort it is. Now it may seem foolish to be assailing a "stroopop." The professor even ridicules us before the public for doing so. So be it. Evidently the professor is not assailing that "stroopop." If he was he would not be ridiculing us for doing so. I wish to assure him and Rev. Y. P. De Jong and Dr. C. Bouma as well that he who is engaged in attacking this "stroopop" is not engaged in child's play. Be assured that it is a man's task. It's a tremendous task. It means a hard battle. One must receive grace and much of it before he will venture to take up arms against this "stroopop." To assail this "stroopop" means that you are cast out of the synagogue. I realize that it sounds very strange for me to be talking in this manner about the "stroopop." You should know, however, that this "stroopop" has numerous defenders. And the opposing forces are not the stroopop as such versus those who would like to see the "stroopop" go up in smoke. No, but the battle is

waged between the latter and the defenders of the "stroopop." The situation is this. That "stroopop" assumes flesh and blood in its defenders. Thus it is. The defenders of this "stroopop" and these others are engaged in a life and death struggle.

Indeed we are assailing the "stroopop" and we thank God that He deems us worthy.

But please notice how that the professor also informs his readers that we erected that "stroopop." This is not at all true. That "stroopop" is not our creation. It is a child of Pelagius. The fathers of Dordt, however, took that "stroopop" and stored it away in the attic. June, 1924, Prof. Berkhof, Rev. Y. P. De Jong and Dr. C. Bouma hauled the "stroopop" of the attic, dressed it in a brand new suit of reformed clothes and placed it in the temple. And they say: Behold fair TRUTH. Yet he who has his eyes open sees at once that it is the "stroopop" of Pelagius. For that reformed suit is much too small and the straw is protruding here, there and everywhere. And there are those who say: it is the "stroopop." And the guardians of the "stroopop" say: Not so. And woe unto him who dare assail the "stroopop." Yet this very thing has happened. The "stroopop" has been assailed and stripped of its garments. It stands there now quite bare, a sorry spectacle. And in ever increasing numbers men are shouting: The "stroopop." And Prof. Berkhof fears greatly. Likewise Dr. Bouma. And they go through the land saying unto men: Be calm it is not the "stroopop." But ah, it is. And in his "De Drie Punten in Alle Deelen Gereformeerd" Berkhof addresses men in soothing words in the attempt to quiet their fears. But he makes one big blunder. Accidentally he confesses that it is indeed the "stroopop." This invariably happens when he who has been engaged in some illegitimate business or other, attempts to wash his own slate clean, instead of making a full, clean confession. Such a one will invariably contradict himself.

The professor might wish to defend himself. It is not at all difficult to surmise what that defense would be. The professor would reply that his report and his brochure do not at all contain contradictory data. He would want to tell us perhaps that when he reported to synod how that the views of Danhof and Hoeksema militated against the Standards he was referring to certain utterances found in their "Van Zonde en Genade" and in their "Niet Doopersch maar Gereformeerd" and in The Banner. And that when he states in his brochure that Danhof and Hoeksema are assailing Pelagianism he has in mind certain articles contained in The Standard Bearer, published after the synod. He might wish to reply in defense of himself that the teachings of Danhof and Hoeksema are in part sound, and that as a committee member he reported them to be sound in part when he asserted: "Omdat niet kan worden ontkend, dat zij (Danhof and Hoeksema) in de grondwaarheden, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn, gereformeerd zijn, al is het ook met een neiging tot eenzijdigheid." (Report, p. 13.) Next he will tell us perhaps that the

teachings of Danhof and Hoeksema are in part erroneous. and that insofar their views are erroneous they go contrary to our standards, Scripture and the three points, but that insofar as these views are sound they are in full agreement with our confessional standards. To that extent then that the views of Danhof and Hoeksema agree with our Standards to that extent should they be regarded as an attack upon pelagianism. Hence the professor will say, my report and my brochure agree. No conflict there whatsoever. The statement: "Zij (de schotten) waren feitelijk gericht gedeeltelijk tegen de Arminiaansche leer van de algemeene voldoening, en gedeeltelijk tegen de Pelagiaansche beschouwing, dat ook de natuurlijke mensch in staat is om geestelijk goed te doen," applies to the views of Danhof and Hoeksema insofar as these views are sound. And when I contended as committee member that their views militated against the standards I was referring to certain erroneous utterances found in their publications. Therefore the professor may say, you are mistaken when you claim that I contradict myself. Retract please, and apologize.

However, we are not ready to retract and apologize. The above argumentation is fallacious. It proceeds from an erroneous premiss. Namely: the views and teachings of Danhof and Hoeksema are in part reformed and in part unreformed. They are in part true and in part false. This is the false premise from which Berkhof would be proceeding if he would care to adopt the above defense as his own. It is not true that the views of Danhof and Hoeksema are in part true and in part false. Prof. Berkhof will recall how that he informed Synod that this was the case. On the one hand he asserted that "Deze uitspraken (i. e. certain utterances found in Danhof and Hoeksema's publications) acht uwe comm. in strijd te zijn met de Heilige Schrift en met onze Belijdenisschriften." On the other hand he concedes as committee member that "Het niet ontkend kan worden dat zij in de grondwaarheden, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn, gereformeerd zijn, al is het ook met een neiging tot eenzijdigheid." Clear, is it not, how that Berkhof as committee member reports that the views of Danhof and Hoeksema are in part reformed and in part unreformed? And this cannot possibly be true. If a part of what Danhof and Hoeksema teach and write is unreformed, all that these men teach and write is unreformed. On the other hand, if a part of what Danhof and Hoeksema teach and write is reformed all that they teach and write is reformed. And this applies to all that was written before and after the synod. And why? Because all that was written is an exposition, a development and a defense of three propositions. They are a) God is gracious unto his people only; b) Sin develops organically unchecked; c) The natural man sins only. All that was written before and after the synod revolves about these three propositions. This applies to the contents of "Van Zonde en Genade." It applies to the contents of "Niet Doopersch maar Gereformeerd." It applies to what was placed before the public in "Langs Zuivere

Banen" and to what is being published from month to month in "The Standard Bearer." The entire output is nothing else but a development and defense of the three propositions enumerated above. Of the entire output the above propositions are the very heart and soul. Hence, the entire output is one organical whole. Now a child can see that if his heart is corrupt the entire organism must be corrupt. In other words, if the three propositions are corrupt the development and exposition and the defense of the three propositions must be corrupt. On the other hand, if the development, exposition and defense of the propositions in question are sound the propositions themselves must be sound. I feel assured that the learned committee will grant me this. Very well. Let us now point out how that the height of the ridiculous was again reached, June, 1924, and that by the learned Dr. C. Bouma, Prof. Berkhof and Dr. Y. P. De Jong. This learned trio pronounced our three propositions corrupt but the exposition, development and defense of them sound. According to this learned trio the consistent development of a lie gives you truth.

The verdict of these men should not surprise us. These men believe in common grace. And according to common grace the heart is corrupt, but the outgoings of the heart, having once reached the circumference of our existence, are pure, noble and good. These men have been applying the principle of common grace to our writings. This is consistency all right. However, we don't like it. It cannot be that the development of a lie gives truth. Hence, if the three propositions enumerated above are corrupt, those sections of Danhof and Hoeksema's publications which develop these propositions must be corrupt. On the other hand, if the development of the three propositions are reformed, the propositions must be reformed.

(To be Continued)

G. M. O.

KENNISGEVING

De gezamenlijke opbrengst van Cantine en Collecte op den 4den Juli bedroeg de niet geringe som van \$416.01 netto. Ten bate van de S. B.

Wij betuigen bij dezen onzen dank aan de milde gevers en gewillige medewerkers.

—DE COMMITTEE.

MARRIAGE NOTICE

Sieger Ruimveld—Blanche May Bland. Kalamazoo, Mich.
Adrian De Moore—Cornelia Poot. Kalamazoo, Mich.
Rev. H. Danhof, officiating.

Shrink not from the right strife unequal,
With the best is always hope:
But ever in the sequel,
God holds the right side up.

NAAR HET VOORBEELD GODS

Het eigenlijke puntje in het eerste punt, namelijk, dat er, behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, ook eene zekere gunst of genade Gods is, die Hij, *blijkens de algemeene aanbidding des Evangelies*, bewijst aan Zijn schepselen in het algemeen, m. a. w. aan de verworpenen, zullen we zeker wel voor afgehandeld kunnen beschouwen, nadat wij ons vrij alzijdig op de aangevoerde Schriftuurplaatsen: Ezech. 18:23 en 33:10, 11, hebben ingedacht, alsmede het populaire bewijs, ontleend aan Matt. 23:37, hebben weerlegd. Die teksten leeren geene algemeene aanbidding des heils, maar eene gansch zeer bijzondere, of geheel geen. Wat dit bewijs betreft moet het eigenlijke puntje in het eerste punt dan ook onverbiddelijk vallen. En dat geldt ook, wat aangaat het bewijs ontleend aan de Belijdenis, aangezien ook het geciteerde uit de Dordtsche Leerregels betrekking heeft op de prediking des Evangelies, en daartoe tevens is beperkt. De aanbidding des Evangelies is geenszins algemeen, ook niet naar de voorstelling der vaders; en zij is nog minder eene aanbidding van tweeërlei genade: eene bijzondere zaligmakende genade aan de uitverkorenen onder de hoorders en eene algemeene gunst aan de verworpenen onder degenen, die het Woord Gods hooren aankondigen. De Synode van Kalamazoo is dan ook de eerste in de geschiedenis der Kerke die zulk eene voorstelling biedt van de roeping des Evangelies. Vóór 1924 is nimmer eene kerkelijke vergadering van gevoelen geweest, dat God, blijkens de prediking des Evangelies, ook eene zekere niet zaligmakende gunst of genade bewijst aan de verworpenen onder de hoorders van de prediking des Woords. Wel wordt door velen staande gehouden, dat God aan alle hoorders des Woords de zaligmakende genade in Christus aanbiedt; maar de Synodale uitspraak, dat God, terwijl het Evangelie verkondigd wordt, aan de uitverkorenen onder de hoorders zaligmakende genade bewijst, en aan de verworpenen onder hen eene zekere, niet zaligmakende, gunst of genade schenkt, is geheel nieuw. Wij houden ons overtuigd, dat geen kenner der Kerkgeschiedenis dit zal tegenspreken; alsmede, dat geen kenner van de Gereformeerde theologie dit eigenlijke puntje van het eerste punt historisch Gereformeerd zou kunnen heeten. Men late slechts van zich hooren. Hiermede stappen we van dit eigenlijke puntje af, om te komen tot het algemeene van het eerste punt.

De algemeene bredere gedachte van het eerste punt is, dat God eene algemeene gunst of genade bewijst aan verworpenen, afgedacht van de vraag, of Hij zulks doet in de aanbidding des heils, of dat zulks zou blijken uit de prediking van het Evangelie. En ook voor die algemeene gedachte voert de Synode eenige bewijzen aan, niet uit de Belijdenis, maar uit de Schrift. Op dat Schriftbewijs zullen we thans derhalve hebben te letten.

Een zestal teksten worden door de Synode aangevoerd: Ps. 145:9; Matt. 5:44, 45; Luk. 6:35, 36; Hand. 14:16, 17; 1 Tim. 4:10 en Rom. 2:4. Al deze plaatsen in

eens behandelen zal wellicht niet gaan. Want wel geeft de Synode van geen dezer plaatsen ook maar eenige exegetische, zoodat wij ons er wel af konden maken met eene eenvoudige ontkenning, of stilzwijging, of met de verklaring van dezen of genen Bijbelverklaarder; en ook hebben wij onzerzijds reeds een en andermaal, althans sommige van deze teksten toegelicht; evenwel, om volle maat te geven, en om te laten uitkomen, dat wie gelooft, zich niet haast, willen we nogmaals onze aandacht bepalen bij dit zoögenaamd Schriftbewijs. Doch we beperken ons ditmaal tot het eerste drietal teksten.

Bij Ps. 145:9 behoeven we niet lang te verwijlen. Gaarne stemmen we toe, dat de Heere aan allen goed is, en dat Zijne barmhartigheden zijn over alle Zijne werken. Maar als iemand nu mocht meenen, dat hij met de bloote aanhaling van die woorden bewezen heeft, dat God ook eene gemeene gratie bewijst aan de verworpenen, dan verwijzen wij hem naar de kanteekening op die plaats, welke zegt: "Te weten, van zoodanige, die zijner barmhartigheid kunnen deelachtig worden." En daaronder vallen de verworpenen zeker niet. Want reeds vers 10 zegt, dat Gods gunstgenooten Hem, den Heere, zullen zegenen. En verder zegt deze psalm, dat de Heere ondersteunt allen, die vallen, en dat Hij nabij is allen, die Hem aanroepen in der waarheid. Dat doen de verworpenen natuurlijk niet. De Heere doet dan ook het welbehagen dergenen, die Hem vreezen, hun geroep hoort Hij, hen verlost Hij. De Heere bewaart al degenen, die Hem liefhebben, maar Hij verdelgt alle goddeloozen. Hier is dus geenszins sprake van eene gemeene gratie, maar van de antithetische werking van Gods liefde en toorn. Als God alle goddeloozen verdelgt, dan is zulks toch zeker met geen mogelijkheid gunst of genade te heeten voor verworpenen. Men leze slechts, wat de vaders op dezen psalm hebben aangeteekend; en blijve bewaard voor het semipelagianisme. Daar is immers geen behoefte aan. Deze psalm predikt ons het organisch verband der geschapene dingen, en de antithese tusschen de goddeloozen en de liefhebbers Gods. De eersten hebben geen vrede; doch de laatsten zullen, met hun zaad, in eeuwigen vrede bezitten het van God gezegend aardrijk.

De twee volgende plaatsen zijn van gelijke strekking. Zij willen, dat de geloovigen navolgers Gods zullen zijn, als geliefde kinderen. Zij moeten ook hunne liefde laten werken naar het voorbeeld Gods. Die gedachte wordt in beide teksten in bijna gelijkkluidende woorden uitgedrukt. Ook is het verband zakelijk gelijk. Wij hebben het hier te doen met een gedeelte van de Bergrede, waarin Christus leert, hoe zijne discipelen naar de wet zijns koninkrijks, die weer door den Geest der wedergeboorte in hunne harten geschreven is, moeten wandelen. Christus' volgelingen moeten niet wandelen en handelen, gelijk de goddeloozen en heidenen, maar zooals de Vader in de hemelen doet. Wat Hij voordoet, moeten zij nadoen. Dat is de gedachte. Zulks wordt door allen toegestemd, en blijkt ook duidelijk uit de woorden van Jezus:

"Maar ik zeg u: hebt uwe vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor

degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen; opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, die in de hemelen is; want Hij doet zijne zon opgaan over boozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen." Matt. 5:44, 45.

"Maar hebt uwe vijanden lief, en doet goed, en leent zonder iets weder te hopen; en uw loon zal groot zijn, en gij zult kinderen des Allerhoogsten zijn; want Hij is goedertieren over de ondankbaren en boozen. Weest dan barmhartig gelijk ook uw Vader barmhartig is." Luk. 6: 35, 36.

Allerlei ondergeschikte punten kunnen we in onze bespreking van deze uitspraken van Jezus derhalve laten rusten; voor ons tegenwoordig doel is het alleen maar de vraag, wat God, volgens deze woorden, doet, en de geloovigen Hem moeten nadoen. En in onze beantwoording van deze vraag moeten we voorzichtig zijn, dat we deze orde niet omkeeren. De Synode is van de gedachte uitgegaan, dat God al zijne vijanden liefheeft, ook de verworpenen; omdat Christus hier wil, dat zijne volgelingen hunne vijanden zullen liefhebben. En op die wijze komt men dan tot de conclusie, dat God ook eene zekere gunst of genade bewijst aan de verworpenen. Het ongeoorloofde van die conclusie echter ligt voor 't grijpen. Tot zulk eene sluitrede zou men het recht hebben, indien hier gehandeld werd over tweeërlei liefhebben Gods. Werd hier gehandeld van de eeuwige liefde, waarmede God zijne uitverkorenen van eeuwigheid heeft liefgehad, en waarom Hij ze in den tijd trekt met koorden van goedertierenheid, en ook nog van eene andere liefde Gods, in onderscheiding van en in betrekkelijke tegenstelling met de bovengenoemde, die Hij bewijst aan de schepselen in het algemeen, met name aan de verworpenen; dan zou een zoodanig besluit gewettigd zijn. Doch hier is slechts sprake van éénerlei liefhebben Gods. Onder de menschen echter merkt Christus, naar de taal en voorstelling van deze uitspraken, tweeërlei liefhebben op. Goddeloozen en zondaren hebben lief, en Jezus' discipelen hebben ook lief, moeten althans liefhebben. En nu wil Christus, dat er tusschen de liefde van de zondaren en de liefde zijner volgelingen wezenlijk verschil zij. De zondaars hebben de zondaren, dat is, huns gelijken lief, enz., en met het doel, dat zij evengeliek weder mogen ontvangen. Hunne liefde is derhalve in den wortel der zaak eigenliefde, zelfzucht. Hunne liefde is geen wezenlijke liefde. Naar die liefde, die slechts liefde in schijn is, mag de liefde van Jezus' jongeren zich niet richten. De kinderen des koninkrijks moeten liefhebben gelijk God liefheeft. Gods liefde nu is meerder dan de liefde der zondaren. De zondaars kunnen slechts liefhebben degenen, die hen liefhebben; hunne vijanden vermogen ze niet lief te hebben. Doch dat vermag God wel. Ware zulks niet het geval, wij waren allen verloren; want alle menschen zijn van nature vijanden Gods. God echter kan zulke menschen liefhebben, die Hem niet liefhebben. En daarin ligt in dien zin de mogelijkheid onzer zaligheid. God heeft ons liefgehad, toen wij nog vijanden waren. Daarom kunnen wij nu ook liefhebben. En ons liefhebben komt overeen

met Gods liefhebben. Ook wij kunnen door de liefde Gods onze vijanden liefhebben; daarin overtreffen wij de onherborenen.

Dat dit de juiste opvatting is, blijkt duidelijk uit het verband bij Lukas en Mattheüs beide. Daarin is nergens sprake van tweeërlei liefde in God: eene liefde tot de uitverkorenen en eene andere tot de verworpenen; maar overal wordt de liefde van Jezus' volgelingen gesteld tegenover de voorstelling der ouden en het liefhebben van de zondaars. Hunne gerechtigheid moet meerder zijn dan die der Schriftgeleerden. En dan alleen zijn ze zalig, wanneer de menschen hen haten, hen afscheiden, en smaden, en hunnen naam als kwaad verwerpen, om des Zoons des menschen wil. Jegens hen moet de liefde der zondaren zich derhalve openbaren als haat. Waarom Jezus zelf dan ook geen oogenblik aarzelt, om het doen der zondaren te veroordeelen. Wat al heel ongerijmd zou geweest zijn, indien Jezus hier had willen zeggen, dat de Vader ook Zijne verworpen-vijanden liefheeft, en dat de zondaars waarlijk liefhebben, alsmede, dat de discipelen ook de goddeloozen als vijanden Gods zouden moeten liefhebben. Dan zou zijn eigen doen eenvoudig in flagranten strijd geweest zijn met zijn onderwijs aan de jongeren en met het voorbeeld Gods. Neen, de gedachte is hier, dat de discipelen moeten liefhebben, niet zooals de zondaars liefhebben, want die hebben niet waarlijk lief; maar gelijk de Vader liefheeft. Zij moeten volmaakt zijn, gelijk hun Vader, die in de hemelen is, volmaakt is.

Als navolgers moeten ze liefhebben wat, en zooals, God liefheeft, en tevens haten hetgeen, en gelijk, God haat. Dit is duidelijk uit de eischen, welke Christus in ditzelfde Evangelie, Luk. 14:26, zijnen volgelingen stelt: "Indien iemand tot mij komt, en niet haat zijnen vader, en moeder, en vrouw en kinderen, en broeders, en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan mijn discipel niet zijn." Natuurlijk is het hier Jezus' bedoeling niet, om de liefde tot bloedverwanten te verbieden, of om te zetten in haat. Ook predikt Hij hier geenszins een verfienden zelfmoord. Zeggen wil Hij, dat wij Gods belangen moeten stellen boven bloedverwantschap en ons eigen leven. Waarin dan opgesloten ligt, dat deze zich in vijandschap tusschen ons en God kunnen stellen. Gelijk als om strijd geleerd wordt door Schrift, historie en ervaring. En wat ons aanzet tot verzet tegen God moet voor ons zijn tegenwoordiging van het beginsel van vijandschap tegen God, en door ons uit liefde tot God gehaat worden. Daarom kon Jezus zelf Petrus satan heeten. En Levi kon geprezen worden, omdat hij zeide zijnen vader en zijne moeder niet te kennen, vanwege zijn ijveren voor de eere Gods. Onze liefde moet heiliglijk antithetisch werken, gelijk Gods liefde zulks doet, liefhebbende, wat God evenaart, hatende hetgeen God haat, en naar de openbaring daarvan in het leven.

Dit punt mag niet worden weggedoezeld door niet-Schriftuurlijke onderscheidingen. Al geven we ook toe, dat men onderscheiden kan tusschen de haat van Gods welbehagen en de haat Zijns toorns, alsmede, dat de werking van onze liefde-haat en haat-liefde niet precies over-

eenkomen kan met de volmaakte antithetische actie van de heilige liefde in God, geheel afgedacht nu nog van de ons immer aanklevende zonde, omdat wij gebonden zijn aan het openbaar worden der dingen, en daar niet boven staan, gelijk God; dat alles wettigt de conclusie niet, dat God wel de zonde, maar niet den zondaar haat, en dat ook wij derhalve, ofschoon de zonde verafschuwend, toch den zondaar zouden moeten liefhebben. In zekeren zin valt er ongetwijfeld wel te onderscheiden tusschen zonde en zondaar, alsmede tusschen zondaar en schepsel; doch niet zóó, dat bovenaangehaalde Schriftuurplaatsen, of eenig ander gedeelte van Gods Woord, zouden leeren, dat God wel niet de zonde in de goddeloozen liefheeft, maar wel die goddeloozen als Zijne schepselen. En dat dan die liefde ons ten voorbeeld zou strekken. Van zoo iets is dààr, noch ergens elders,, sprake. De zonde bestaat niet in het abstracte, maar juist in de concrete goddeloozen; en evenmin wordt de zonde in 't abstracte door God gehaat en gestraft, maar juist wel zeer wezenlijk in concreten zin in de zondaren. En in dien zin haat God de goddeloozen en zondaren, en wil Hij, dat de zijnen hen zullen haten, en niet liefhebben.

Zulks is overduidelijk uit de taal der Schrift. De onwedergeborenen haten niet slechts God, maar zij zelf zijn *haters* Gods, Rom. 1:30. Het bedenken huns vleesch is vijandschap tegen God, doch ook zij *zelf*, hunne *personen*, die in het vleesch zijn, kunnen Gode niet behagen, Rom. 8:7, 8. Vóór onze wedergeboorte waren ook wij "in boosheid en nijdigheid levende, hatelijk zijnde, en elkander hatende," dat is, letterlijk, wij waren *hatelijken*. Wij zijn van nature geneigd God en onzen naaste te haten. Wel is er allerlei onderscheid van individualiteit, gave, talent, plaats en gelegenheid onder de menschenkinderen, maar dat verandert niets aan de algemeene verdorvenheid der menschelijke natuur. Wat in de *wereld*, zegt Dr. W. Geesink terecht, de menschen saambindt, wat hen vereenigt, is dan ook niet de liefde, maar het streven naar *genot* en naar *nut*. Daarvoor hebben zij elkander noodig; zij, die "elkander haten." De mensch, de zondaar, is grenzenloos egoïstisch. Gelijk A. Schopenhauer schreef: "Aan het grenzenloze egoïsme onzer natuur verbindt zich nog een meer of mindere, in iedere menschenborst aanwezige, voorraad van haat, toorn, nijd, venijn en boosheid, opgehoopt als het gif in de blaas van den slangentand, en slechts wachtend op de gelegenheid zich te ontlasten, om dan als een ontketende daemon te razen en te woeden." En daarom kan Paulus ook nog de gemeente toeroepen: "Indien gij elkander bijt en vereet, ziet toe, dat gij van elkander niet verteerd wordt." De natuurlijke mensch leeft een ethisch slecht leven voor God, hij heeft niet lief, maar haat. En zijn leven van haat is de keerzijde van het leven der liefde.

"Liefde en haat, zegt Dr. A. Kuyper, Encyclopaedie, III, 429, zeer terecht, zijn in den wortel één en van elkander onafscheidelijk. Wie liefheeft haat eo ipso wat contradictoir en contrair tegen het object van zijn volkomene liefde overstaat, en dit wel met een haat, die even absoluut als zijn liefde is. — De liefde voor ons zelf en voor

den naaste kan en mag nooit anders verstaan dan als een liefhebben van hetgeen *van God* in ons zelven of in den naaste, 't zij krachtens de *schepping*, 't zij krachtens de *herscheping*, gevonden wordt. Juist daarom echter mag dan ook het antithetische beginsel niet gezocht in *zelf-zucht*, maar moet geconstateerd als pseudo-agape, als valsche liefde, als liefde die mint wat ze *haten* moest, en haat wat ze moest *minnen*. — Het ethisch beginsel is en blijft altoos de *liefde*, geflankeerd door den *haat*. Alleen maar, bij virtueele ontwikkeling is die liefde voor God en de haat voor Satan, terwijl bij zondige ontarding het beginsel omslaat in liefde voor Satan en haat tegen God."

Die concrete zondaar nu, wiens liefde haat is voor God en liefde tot satan, of wilt ge, liefde jegens satan en haat betreffende God, wordt volgens de taal der Schrift door God, alsmede door Gods vriend, gehaat. Niet toch heeft God slechts Ezau, als persoon, niet zijne zonde in 't abstracte, gehaat, noem het gerust, met den haat des welbehagens, gelijk Hij Jakob van eeuwigheid liefhad; maar Hij heeft ook in zeer concreten zin des woords in den tijd Edoms bergen gesteld tot eene verwoesting, en zijne erve voor de draken der woestijn. En wat Edom bouwde, verbrak de Heere, zoodat men van Edom zeide: "Landpale der goddeloosheid, en een volk, op hetwelk de Heere vergramd is tot in eeuwigheid." En dit geldt van de goddeloozen in het algemeen. Immers, de goddeloozen zijn als het kaf, dat de wind henendrijft. De weg der goddeloozen zal vergaan. De HEERE zal hen bespotten, tot hen spreken in zijnen toorn, hen verschrikken in zijne grimmigheid. De booze zal bij Hem niet vernachten. Hij haat alle werkers der ongerechtigheid. De leugensprekers verdoet Hij; van den man des bloeds en bedrogs heeft de HEERE een gruwel. God is een rechtvaardig Rechter, en een God, die te allen dage toornt. Hij zal zijn zwaard wetten. Hij heeft zijnen boog gespannen. Hij heeft de doodelijke wapenen voor den goddelooze gereed gemaakt. De HEERE proeft den rechtvaardige, maar den goddelooze en dien, die geweld liefheeft, haat Zijne ziel. Bij den verkeerde bewijst God Zich een Worstelaar. De hooge oogen vernedert Hij. De goddelooze heeft vele smarten. Het aangezicht des HEEREN is tegen degenen, die kwaad doen. De goddeloozen zijn vervreemd van de baarmoeder af; de leugensprekers dolen van moeders buik aan. God laat hen als eener vrouwe misdracht de zon niet aanschouwen. Gelijk was voor het vuur smelt, zullen de goddeloozen vergaan van Gods aangezicht. De afwijker is den HEERE een gruwel. De vloek des HEEREN is in het huis des goddeloozen. De have der goddeloozen staat Hij weg. De verkeerden van hart zijn den HEERE een gruwel. De weg der goddeloozen is den HEERE een gruwel. Des boozen gedachten zijn den HEERE een gruwel. Het offer des goddeloozen is den HEERE een gruwel. Al wie hoog is van hart, is den HEERE een gruwel. De HEERE is ver van de goddeloozen. Daarom hebben de goddeloozen geen vrede. Doch zij zijn als een voortgedrevene zee, en hun huis zal verdelgd worden. Een wreker is de HEERE aan Zijne wederpartij-

ders, en Hij behoudt den toorn Zijner vijanden. Van den hemel openbaart Hij dien toorn over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen, als die de waarheid in ongerechtigheid te onderhouden. En dat geldt Jood en Heiden. Allen zijn afgeweken, en derven de heerlijkheid Gods. Er is niemand, die God zoekt, die goed doet. De gansche wereld is verdoemelijk voor God. Doch God heeft Zijne gerechtigheid geopenbaard in Christus. Die in den Zoon gelooft, die heeft nu het eeuwige leven, maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, op hem blijft de toorn Gods. Die wordt overgegeven, verhard, weerstaan, uitgeworpen in de buitenste duisternis. Wie zou toch in 't licht van zulke Schrifttaal durven staande houden, dat God *alle* Zijne vijanden liefheeft, en dat wel zóó, dat Hij sommigen uit hen liefheeft met de uitverkiezende liefde in Christus Jezus, en anderen met eene andere, niet zaligmakende, en niet nader te omschrijven liefde, en dat die tweeledige liefde Gods nu ten voorbeeld gesteld wordt aan de liefde van Gods volk.

In elk geval zou Gods volk dan al heel weinig naar dat voorbeeld hebben gewandeld. Immers, vooral in de psalmen en de spreken, waarin wij toch bij uitnemendheid de onderwerpelijke en geïnspireerde woorden van de uitstekendste dienstknechten Gods bezitten, beluisteren we een gansch andere taal. Behalve, dat de psalmisten en profeten telkens met hartelijke instemming betuigen, dat de HEERE de goddeloozen zal verdoen, b.v.: "Die in den hemel woont zal lachen; de HEERE zal ze bespotten. In Zijne grimmigheid zal Hij hen verschrikken. Gij zult hen verpletteren met eenen ijzeren scepter; Gij zult hen in stukken slaan als een pottenbakkersvat"; bidden zij ook dikwijls het verderf over de goddeloozen van den HEERE af. In psalm V heet het: "Verklaar hen schuldig, o God! laat hen vervallen van hunne raadslagen; drijf hen henen om de veelheil hunner overtredingen; want zij zijn wederspanning tegen U." In psalm X roept de dichter uit: "Breek den arm des goddeloozen en boozen; zoek zijne goddeloosheid totdat Gij haar niet vindt"; in ps. XVII: "Sta op, HEERE! kom zijn aangezicht voor; vel hem neder"; in ps. XXXV: "Twist, HEERE, met mijne twisters, strijd met mijne bestrijders. — Laat hen worden als kaf voor den wind; en de Engel des HEEREN vervolge hen"; in ps. LVIII: "O God! verbreek hunne tanden in hunnen mond; breek af de baktanden der jonge leeuwen, o HEERE! Laat hen smelten als water. — De rechtvaardige zal zich verblijden als hij de wraak aanschouwt; hij zal zijn voeten waschen in het bloed des goddeloozen"; ps. LIX: "Ja, Gij, HEERE, God der heirscharen, God Israëls, ontwaak, om al deze Heidenen te bezoeken; zijt niemand van hen genadig, die trouwelooslijk ongerechtigheid bedrijven; — verteer hen in grimmigheid; verteer hen, dat zij er niet zijn, en laat hen weten, dat God heerscher is in Jakob, ja, tot aan de einden der aarde"; ps. LXIX: "Hun tafel worde voor hun aangezicht tot een strik, en tot volle vergelding, tot een valstrik. — Laat hen uitgedelgd worden uit het boek des levens, en met de rechtvaardigen niet aangeschreven worden"; ps. CIX: "Stel eenen godde-

looze over hem, en de Satan sta aan zijne rechterhand. Als hij gericht wordt, zoo ga hij schuldig uit, en zijn gebed zij tot zonde"; ps. CXXXVII: "O dochter van Babel! die verwoest zult worden, welgelukzalig zal hij zijn, die u uwe misdaad vergelden zal, die gij aan ons misdaan hebt. Welgelukzalig zal hij zijn, die uwe kinderkens grijpen, en aan de steenrots verpletteren zal"; ps. CXXIX: O God; dat Gij den goddelooze ombracht. — Zoude ik niet haten, HEERE! die U haten? — Ik haat hen met volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij." In Spreken betuigt de opperste Wijsheid, dat zij zal lachen, als het verderf zal komen over degenen, die naar haar raad niet hebben gehoord; en zij zal niet antwoorden, wanneer dezulken uit benauwdheid en angst tot haar zullen roepen. 2 Kron. 25:16 zegt ons, dat de profeet des HEEREN ophield van den koning Amazia af te manen van afgoderij, omdat hij merkte, dat God besloten had hem te verderven. En in de profetiën van Jesaja, Jeremia en Ezechiël lezen we telkens, dat de HEERE niet wilde, dat zijne knechten voor Juda zouden bidden, omdat Hij niet wilde hooren, maar Juda van Zijn aangezicht wilde wegdoen. En ten slotte, aan het einde der wereldgeschiedenis, als God de groote hoer geoordeeld heeft, en de groote stad Babylon in ééne ure verwoest is geworden, luidt het bevel: "Bedrijf vreugde over haar, gij hemel! en gij heilige apostelen, en gij profeten! want God heeft uw oordeel aan haar geoordeeld." Van een liefde jegens *al* Gods vijanden is in dit alles al heel weinig sprake.

Veelmeer beluisteren wij hierin de Gereformeerde taal van art. 37 der Nederlandsche Confessie en van het antwoord op vraag 52 van den H. Catechismus.

Volgens art. 37 onzer Confessie zullen in den dag van Christus de geloovigen en uitverkorenen gekroond worden met heerlijkheid en eere. *De Zone Gods zal hunnen naam belijden voor God zijnen Vader en zijne uitverkorenen engelen; alle tranen zullen van hunne oogen afgewischt worden; hunne zake, die nu tegenwoordig van vele Rechteren en Overheden als kettersch en goddeloos verdoemd wordt, zal bekend worden de zake des Zoons Gods te zijn, en tot eene genadige vergelding zal hen de Heere zulk een heerlijkheid doen bezitten, als het hart eens menschen nimmermeer zoude kunnen bedenken. Daarom verwachten zij dien grooten dag met een groot verlangen.*

Op de vraag: wat troost u de wederkomst van Christus om te oordeelen de levenden en de dooden, antwoordt het bewuste kind van God:

"Dat ik in alle droefenis en vervolging met opgerichten hoofde even denzelfde, die zich te voren om mijnentwille voor Gods gericht gesteld en al den vloek van mij weggenomen heeft tot eenen Rechter uit den hemel verwachten, die al zijne en mijne vijanden in de eeuwige verdoemenis werpen, maar mij met alle uitverkorenen tot zich in de hemelsche blijdschap en heerlijkheid nemen zal."

De God des verbonds heeft eene zaak op aarde. De Middelaar des verbonds maakte de zaak zijns Vaders tot

de zijne. Deze zake van den Zoon van God is ook de zake van degenen, die door den Vader aan Christus gegeven zijn. Zij worden verwaardigd voor de zaak des Heeren te strijden. Wie daarin volhardt ten einde toe, wordt straks met eere en heerlijkheid gekroond. Wie antithetisch liefhebbend-hatend strijdt den strijd des Heeren, zooals God zelf, en gelijk Christus, ziet straks tot zijne blijdschap al zijne en Christus' vijanden in de eeuwige verdoemenis geworpen, en zichzelf met alle uitverkorenen ten eeuwigen leven in de hemelsche blijdschap en heerlijkheid opgenomen door den Rechter van levenden en dooden.

Daarop doelt Christus in de bergrede.

H. D.

PREDESTINATION

A Minimized Truth

Do you profess to be a Reformed man?

Then you believe in the Reformed doctrine of predestination.

But then you have no desire to minimize this truth, either! Then you want to understand this truth in all its wide significance. And you will not be satisfied with yourself until you have made a diligent study of this doctrine, and derive the comfort therefrom which there is in this truth for every child of God.

What I am referring to, you ask? Very well, I shall give you as brief and complete a definition as I can. "Predestination we call the eternal decree of God, by which He has determined in Himself, what He would have to become of every individual of mankind. For they are not all created with a similar destiny; but eternal life is foreordained for some, and eternal damnation for others. Every man, therefore, being created for one or the other of these ends, we say, he is predestinated either to life or to death."

I am glad that you believe this!

But all men are not as you are!

Yes, I know that there are infidels and unbelievers, atheists and agnostics, Pelagians and Semi-pelagians who deny this truth. Some distort this truth. But there are among Reformed men, at least they call themselves Reformed, who minimize this truth. And that is dangerous!

Of late it has become evident that so-called Reformed men, pay very little attention to this doctrine. So-called Reformed preachers very seldom preach on election and reprobation. Oh yes, some do preach that "eternal life is foreordained for some men," but they never preach that eternal damnation is foreordained for others. Some refuse to preach this truth. And still they call themselves Reformed. But they are not! They certainly minimize the doctrine of predestination. And such men are not strictly honest. Surely, they may hasten to

explain that they recoil from such a hard doctrine and that they do not believe that they need preach the two sides of the doctrine of predestination. But they are not intellectually honest if they know that this doctrine with its two sides of election and reprobation forms the *cor ecclesiae* of the Reformed Churches.

Predestination is far more than a hollow sound to the Reformed. This doctrine has always been the life-center of the Reformed Church. Without this doctrine it would have no *raison d'être*, no reason to exist. This great truth has been called the mother-idea, which bears all the other truths of the Reformed faith. And all the other doctrines in our Confession are determined and receive explanation from this great central doctrine of predestination. Without it the Reformed church has no strength. And *only* when we as Reformed see this truth in all its wide bearing upon life around us, are we in a position to rejuvenate and keep young the spirit of the Reformed fathers in the midst of a crooked and perverse generation.

But the life of the Reformed Churches seems to be passing! That is the case in the Netherlands as well as in America. Why, you ask? Because the doctrine of predestination no longer seems to be the foundation of our world and life view. This central dogma of the Reformed Confession no longer is in the foreground and the *cor ecclesiae*, the heart of the church, seems to be in need of restoratives.

Dr. Dyk says in his "Om 't Eeuwig Welbehagen": "En toch rijst hier en daar telkens de klacht, dat dit kernstuk van de gereformeerde waarheid niet zoo scherp op den voorgrond staat als vroeger, en dat de harteklop krachtiger en levendiger kon en moest zijn. — Is deze klacht gegrond? — Volgens de ouderen wel."

There is thus a minimizing of the truth of predestination.

One of the reasons for this minimizing we would find in the attitude which the Reformed have assumed towards Dogmatics. After two such powerful dogmaticians as Dr. A. Kuyper, Sr. and Dr. H. Bavinck contributed their works on Gereformeerde Dogmatiek to the literature of the world, one idea seems to have struck root which must work disaster for Reformed Theology. That idea is that there is very little more to be done by the dogmatician after these two giants of Reformed theology have had their say. No idea could be more deadly in its effects for Reformed thought than this one. For the only way in which to remain Reformed is to become still more Reformed than the best Reformed have ever been. To be sure, we should take diligent account of what Kuyper and Bavinck have written. But if we do this without the belief that there is room for progress at any and all times in Reformed theology, then we are destined to die. And we put a strangle hold on Reformed truth. No, we have been called to more glorious work than mechanically reproducing what former theologians have written. Every Reformed theologian should strive after wholesome progress in the realm of Reformed truth. And if

we do not see that this applies first of all to the doctrine of predestination, we must inevitably lose our grip on truth. For if no progress is possible here, Reformed truth will come into a state of stagnation, wither and die.

Such has not been the aim of Reformed theologians of the recent past. Even Dr. V. Hepp undoubtedly aims at teaching theology from the standpoint of Apologetics. If not, what else did he mean when he delivered his inaugural address as the successor of Dr. Bavinck?

To remain Reformed we must at all attempts try to determine the wide significance of the doctrine of predestination. We must determine from Scripture how God realizes election and reprobation. We must see the relation of predestination to God's Providence, to God's Being and to all of creation. This has certainly not been accomplished as yet. For even Kuyper and Bavinck point out various problems which confronted them. Why rest we here idle?

A second reason lies in the attitude which so many Reformed people assume towards the doctrine of predestination itself. When predestination is mentioned, too many people would like to murder and bury all mention of it. Too many teach men to avoid every question concerning it. How often Deut. 29:29 is quoted by such people: "The secret things belong unto the Lord our God; but those things which are revealed belong unto us, and to our children for ever, that we may do all the words of this law!" To such people we would like to give reply in the words of Calvin: "Though their moderation is to be commended, in judging that mysteries ought to be handled with such great sobriety, yet, as they descend too low, they have little influence on the mind of man, which refuses to submit to unreasonable restraints. To observe, therefore, the legitimate boundary on this side also, we must recur to the word of the Lord, which affords a certain rule for the understanding. For the Scripture is the school of the Holy Spirit, in which, as nothing necessary and useful to be known is omitted, so nothing is taught which it is not beneficial to know. Whatever, therefore, is declared in the Scripture concerning predestination, we must be cautious not to withhold from believers, lest we appear to defraud them of the favor of God, or to reprove and censure the Holy Spirit for publishing what it would be useful by any means to suppress. Let us, I say, permit the Christian man to open his heart and his ears to all the discourses addressed to him by God, only with this moderation, that as soon as the Lord closes His sacred mouth, he shall also desist from further inquiry." (Calvin, Institutes, Book III, Chap. XXI, III.)

Unquestionably much of the minimizing of the doctrine of predestination on the part of some Christian people springs forth from a fear which these people have with them, that if emphasis is laid on this truth, all kinds of arguments will be brought against this doctrine. But there have always been profane persons who lay hold of something relating to the subject of predestination to furnish occasion for objections, reproaches and ridicule. But if we follow the policy that no doctrine should

receive its due emphasis, if such procedure invokes the ridicule of others, then there will never be any doctrine or portion of Holy Writ which can receive a correct interpretation. If the impudence of some people must silence us, all the principle articles of our faith will have to be hidden. For the doctrines of the Trinity, the Sonship of Christ, the Personality of the Spirit, the Creation of the World, in fact all doctrines contained in the Bible have at one time or another met with their caricature. The Christian should never be ashamed of the doctrines of Holy Writ. And the contention of some Christians that a discussion of doctrine is dangerous to pious minds, because it is inconsistent with exhortations, shakes their faith, and disturbs and discourages the heart itself, is without any foundation. An open discussion of any article of faith is desirable provided it does not go accompanied with the desire to scrutinize those things which God has left concealed. But we have no right to neglect those points of doctrine which are clearly revealed unto us in Scripture. And the contention that the doctrine of predestination is a secret with God with which we are not concerned is untrue and by no means Reformed. It certainly is clear from Scripture that God has chosen some unto eternal life, and that He has foreordained others unto eternal damnation.

Those who minimize this truth should remember that the preaching of this truth is productive of the most delightful benefit to the heart of the Christian. Ignorance of this doctrine "must detract from the Divine glory and diminishes real humility." They who shut the gates to prevent or discourage any one from presuming to approach and understand this doctrine, do injury to God as well as man. There is nothing like the truth of predestination which makes for the desired humility of man, and for deepening the sense of what we owe to our God. Nor is real confidence in the promises of God possible without knowledge of election. All those who minimize predestination can never produce a confidence equal to the one which proceeds from Paul's word to Timothy: "Nevertheless, the firm foundation of God standeth sure."

Dr. K. Dyk attributes the Christian's neglect and minimizing of the doctrine of predestination to the force of circumstances. He writes that because of the development in the science of theology, and in close connection with the cultural life of our days, numerous other questions have pressed themselves upon us which demand our study. New problems have arisen. Other doctrines more or less neglected have demanded their share of attention. "Waarheden, waarover te disputeeren niet meer noodig scheen, hebben vernieuwde bezinning gevorderd, en de leer der verkiezing is waarlijk niet de eenige quaestie, waarover met het ongeloof strijd moet gevoerd, of in eigen kring de meeningen zich kruisen." He mentions as remarkable that the Synod of Leeuwarden did not instruct the committee which must labor for the (uitbouw der belijdenis) extension of the confession to make further study of predestination, which does not appear to be a point at issue, but to limit its study to the

articles of the confession concerning the Scripture, the Church, and the relation to the State.

Two points of considerable interest are well taken by this author. One reason why the doctrine of predestination is being minimized is that all kinds of other problems demand the attention of the Christian Church. And, whereas, these other problems demanding solution, especially with an eye to the raging of unbelief, the Reformed feel the need of concerted action with non-Reformed Christians, it stands to reason that where such concerted action has been obtained, there will be no emphasis on points of doctrine that all parties do not wholeheartedly ascribe to. Now, there is no doctrine so specifically Reformed as the doctrine of predestination. And if the help of non-Reformed people is necessary to combat the violent waves of infidelity, then it is necessary, if all Christians shall present a united front, that emphasis be laid on doctrines on which all Christians are agreed.

But we have considered whether the circumstances which Dr. Dyk mentions do not manifest a specious world-conformity. True, he does mention that the Reformed do not wish to relinquish any of the specifically Reformed truths. But he does admit that there is a very strong desire for concerted action against infidelity. And this spirit alone is sufficient to cause men to discuss doctrines which are generally admitted by all Christians. And such a spirit must mean a minimizing, if not a gradual but soon total neglect of the central doctrine of the Reformed confession. That spirit certainly tends in the wrong direction.

Must we than not combat infidelity? By all means. But no Reformed man has a right to cater to a spirit which is detrimental to the core and kernel of his own confession. If possible, he must combat infidelity by developing and making progress in the doctrines specifically Reformed. The first duty for every Reformed man is to preserve what he has obtained from the Scripture by adding to it.

And Dr. Dyk himself strengthens us in the conviction that the much-sought-for-concerted-action is a specious world-conformity when he writes: "Over het religieuze leven in den engen zin des woords valt niet te juichen. Deze periode is innerlijk, geestelijk laag gestemd. De heroïsche bezieling wordt gemist. De blijmoedigheid des geloofs bloeit niet in volle kracht, en er is wel ernst en zoeken en vragen, maar het blijft te veel bij vragen, en tot *zekerheid* en *geloofsvastheid* komt men niet. Overal kan men de klacht beluisteren, dat er zooveel gebrek heerscht aan oprechte geestelijke blijdschap en de roem der zekerheid wordt al te weinig gehoord. En bij zulk een geestelijke gedruktheid verheft het hart zich niet gemakkelijk tot den jubel in Gods welbehagen."

How to act to relieve such spiritual pressure? Preach the doctrine of predestination and study it more than ever!

B. J. D.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Amice fraterque!

Je brief ontvangen. Het verheugt mij natuurlijk, dat het daar bij jullie onder den zegen des Heeren alles naar wensch gaat. Een aangenamen dag doorgebracht den vierden Juli, hé? Nu, daar kunnen wij ook van spreken.

Je weet natuurlijk, dat we hier een Velddag gehouden hebben van alle Protesteerende Kerken hier in den omstreken.

Het was in elk opzicht een heerlijke dag. Enkele dagen tevoren was het snik heet geweest, zoodat de muschen op de daken zaten te gapen van de hitte. En er was maar zeer weinig regen gevallen, zoodat de weiden kaal en geel begonnen te worden van de droogte. Doch in den nacht van den derden op den vierden Juli gaf de Heere ons een heerlijken en verkwikkenden regen, waarvan heel de natuur verfrischte. En schoon in den vroegen morgen zich nog dreigende wolken vertoonden, brak toch spoedig de zon door de wolken en bleven we voor verdere buien bewaard. Onder het dichte lommer van een schoon bosch in de nabijheid van Jenison, Mich., vergaderden we. Een groote schare stroomde samen. Ik heb menschen ontmoet dien dag van vele plaatsen. Ze kwamen van Comstock, Kalamazoo, Grand Rapids, Byron Center, Hudsonville, Beavertown, Holland, Zeeland en Muskegon. Ik wil niet zeggen, op hoeveel men de schare daar tegenwoordig wel heeft geschat, maar zeker waren er enkele duizenden bijeen.

En wat heerschte er een aangename geest! Wij waren blijde in den Heere, die alles zoo wel maakt. Er werd met elkander gezongen en gebeden en gesproken, gegeten en gespeeld. En de leeraren der gemeenten, alsmede Candidaat R. Danhof hebben ons toegesproken tot onderwijzing en bemoediging. We waren welgemoed in de overtuiging, dat de Heere met ons is. En dankbaar en blijde keerden we in den avond wederom huiswaarts.

Ik verneem, dat jullie daar in het Westen straks ook zulk een dag hopen te vieren. Als ik eenigszins kan hoop ik aan jullie verzoek te voldoen en tegenwoordig te zijn.

Wat moet men anders al wat hooren tegenwoordig als men niet doof is, hé? Ik las kort geleden een brief van Pekelder aan een mijner vrienden, waarin hij ons allen brandmerkt als de Danhof-en-Hoeksema-Secte, onze volgelingen "fanatics" noemt en mij uitscheldt voor Pope en Bull-dog! Is het niet erg, amice? Wat kan een mensch toch ver afdwalen als hij eenmaal zijn voet op het verkeerde pad zet, niet waar? Hij schijnt zich vooral te stooten aan de brieven, die ik aan je schrijf. Hij leest ze bepaald ook en heeft zich er aan geërgerd. Dat is wel jammer, want ik heb toch niets geschreven dan de waarheid, niet waar? En als men zich aan de waarheid stoot en ergert, dan is het al ver gekomen met een mensch. Ik hoop van harte, dat broeder Pekelder zich nog eens mag bekeeren, en dat de verantwoordelijkheid voor alle ongerechtigheid, die de kerk jegens ons heeft bedreven, hem nog eens te zwaar moge worden. Het is anders niet erg

in overeenstemming met hetgeen hij anderen predikt, om zoo achter iemands rug te schelden, terwijl hij nog nooit eens mij heeft opgezocht, om mij over de dwaling mijns wegs aan te spreken en te vermanen.

En wat heeft die Hepp een schoone verklaring van onze beweging, niet waar? De menschen zijn allemaal onder mijn begeestering, en ik laat mij weer het hoofd op hol brengen door fanatieke volgelingen! Och, och, wat toch professoraal! Je behoeft ook niet te vragen uit welken koker die verklaring van Dr. Hepp komt. Die heeft hij ook niet van zichzelf, daar kunt ge op rekenen. Het openbaart eenvoudig, wat onze vijanden hier hem hebben wijs gemaakt.

Met dat al, amice, ik ben blij, dat er tegenstand is, al is ze dan ook niet van de allerchristelijkste. Het verzekert mij hoe langer zoo meer van twee dingen. In de eerste plaats is het mij een bewijs, dat onze zaak niet van den booze is, want anders zou hij niet zoo lasteren en allerlei vuile dingen zeggen. Hij scheldt niet op zijn eigen onderdanen. En zulke laster is toch zeker uit hem. En in de tweede plaats word ik daardoor meer en meer verzekerd, dat ook onze tegenstanders, die zoo op allerlei wijze hebben getracht, om ons te vernietigen en dat nog trachten te doen, toch wel inzien, dat onze zaak wel eens meer toekomst zou kunnen hebben, dan men zich eerst voorstelde.

Als je dezen brief ontvangt, zijn er hoogst waarschijnlijk weer twee Protesteerende Kerken bij gekomen. De eene is in Byron Center, dat hier ongeveer vijftien mijlen vandaan ligt. En de andere is in Waupun, Wis., waar ik kort voor Hemelvaartsdag geweest ben. Ik wilde wel gaarne, dat we nu reeds meer krachten hadden, om gemeenten voor te gaan. Doch we moeten ook in dezen op den Heere vertrouwen, die wel voor Zijn volk zal zorgen. En eerlang kunnen we wel een paar van onze studenten, die reeds eenige jaren studie gehad hebben, uitzenden, om in de gemeenten een stichtelijk woord te spreken.

Ik heb het tweede nummer van de "Reformed Herald" ook ontvangen. Je weet wel, dat is het blad, dat produkt is van die gevoegelijke samensmelting. Als ik mij niet geheel bedrieg, is het nu reeds niet te stout om te profeteeren, dat het blad geen toekomst heeft. Het tweede nummer is vooral niet rijker aan inhoud dan het eerste. En aan de ontwikkeling van de Gereformeerde lijn is de redaktie ook nog niet begonnen. H. J. Kuiper maakt heel wat papier vuil met niets gewichtigers dan een antwoord aan Dr. Beets, die niet heel hartelijk van de "Reformed Herald" geschreven had in "The Banner." Dr. Volbeda schrijft een stuk over de "Scopes Trial." En Prof. Berkhof zoekt nog steeds naar een antwoord op de vraag van Ds. Danhof: wat genade ontvangen de verworpenen in de prediking des evangelies van God? Men krijgt zoo onwillekeurig den indruk, dat men naar stof moet zoeken, om het maandblad te vullen.

Ik zou je nog wat vertellen van die preeken van Ds. H. J. Kuiper over "De Drie Punten." Je hebt ook wel eens gehoord in den laatsten tijd, dat God niet de goddeloozen haat, maar hunne werken, en dat wij ook de vijan-

den Gods niet moeten haten, maar hunne werken. Wij moeten hen dan liefhebben, maar hunne werken moeten we haten. Welnu, je vindt daarvan ook een staaltje in bovengenoemde preeken. Daar leest ge:

"Nu is er geen tegenspraak tusschen zulke gevoelens (dat we onze vijanden moeten liefhebben, H. H.) en de vloekpsalmen, die spreken van haat tegenover de goddeloozen. 'Zou ik niet haten Heere, die U haten? Ik haat ze met een volkomenen haat; tot vijanden zijn ze mij.' Bedenk, dat in al zulke gedeelten der Schrift, de psalmist niet spreekt van zijn persoonlijke vijanden, maar van de goddeloozen, van degenen, die God haten. 'Zou ik niet haten, Heere, die U haten.' (Hier heeft de schrijver het schijnbaar bij het rechte end, H. H.) En ofschoon hij verklaart, dat hij de vijanden Gods haat, bedoelt hij toch geen haat tegen hunne *personen* maar tegen hunne *goddeloosheid*. Zoo zegt de psalmist elders: 'Ik haat het doen der afvalligen! Ps. 101:3.... Wij moeten onderscheiden tusschen den persoon des vijands en zijn booze daad. Deze moeten we haten met een brandenden haat, dien moeten we liefhebben zooals ook David zijn vijand Saul liefhad.'" p. 9.

Ik haal ook dit aan, amice, als een staaltje van wonderlijke Schriftverklaring. Ps. 101 wordt aangehaald als bewijs, dat David niet den goddelooze, maar zijn boosheid haat. "Ik haat *het doen* der afvalligen, maar de afvalligen heb ik lief," zou David bedoelen te zeggen. Ik zou Ds. Kuiper willen vragen, om even verder te lezen in denzelfden psalm: "Het verkeerde hart zal van mij wijken, den booze zal ik niet kennen; die mijnen naaste in het heimelijke achterklapt, dien zal ik verdelgen; die hoog van oogen is en trotsch van hart, dien zal ik niet vermogen.... Wie bedrog pleegt zal binnen mijn huis niet blijven; die leugen en spreekt, zal voor mijn oogen niet bevestigd worden. Allen morgen zal ik alle goddeloozen des lands verdelgen, om uit de stad des Heeren alle werkers der ongerechtigheid uit te roeien." Ps. 101:4, 5, 7, 8.

Ik zal maar niet meer aanhalen uit de psalmen, om te bewijzen, dat ze alweer juist het tegenovergestelde leeren, van hetgeen Ds. Kuiper aan zijne gemeente verkondigde. Je kent de psalmen evengoed als ik, en je weet ook, dat ze er niet aan denken, om ons liefde in te prenten voor de goddeloozen en de vijanden Gods. Neen, de Schrift leert wel, dat wij niet moeten haten, omdat men *ons* op de wang slaat en dat we onszelf niet moeten wreken. Maar als men God aantast zullen we wel haten, en dat niet alleen het aantasten, maar ook den aantaster. Ik vrees, dat men met al die lieve praat over het liefhebben van Gods vijanden, juist andersom leeft als de Schrift het wil. Tast men God en Zijn Woord aan, dan kan er heel wat bij door; maar trapt men ons op de teenen, dan komen we in vuur en vlam.

Zoo, zijn Bouma en Pekelder daar bij jullie geweest? Ja, men hoort tegenwoordig van wonderlijke ploegen. Misschien zijn die twee ook wel gevoegelijk samengesmolten. En Ds. Van der Mey is daar ook geweest, hé? Maar hij heeft niet gecollecteerd, zeg je? Dat is toch

ook vreemd! Ik zou daar wel eens meer van willen weten.

Er gebeuren wonderlijke dingen in de kerken. Het ambt van leeraar wordt weinig meer geacht. De laatste berichten hier in Grand Rapids zijn, dat Ds. Stuart ook zijn ambt vaarwel gaat zeggen en dat hij de benoeming voor High School teacher heeft aangenomen hier in de stad. Misschien is het mede uit deze onverschilligheid in betrekking tot het ambt te verklaren, dat men zoo gemakkelijk en zoo onrechtvaardig leeraars uit hunne bediening tracht te zetten. Ik zeg met opzet "tracht," want met ons is dat toch ganschelijk niet gelukt.

Ik begin al meer en meer te gelooven, amice, dat de Heere door alles wat er gebeurd is in den laatsten tijd een goed werk onder ons heeft verricht. De breuke, die geslagen is ligt op de verantwoordelijkheid onzer tegenstanders. Geheel en al. Maar er is toch reeds lang aan zooiets behoefte geweest. Laat ons den Heere danken, dat het gebeurd is en voorts ons vertrouwen op Hem alleen stellen, die zeker alles wel zal maken.

Nu, amice, tot ziens. Mijn hartelijke groete aan alle broeders en zusters daar.

Je broeder in Christus,

H. H.

VOORTDURENDE ONRUST ONDER CALVINISTEN VAN ONDERSCHIEDENE TYPE, VORM EN KLEUR

De Vereeniging van hooger onderwijs op Gereformeerden grondslag in Nederland, waarvan, zooals men wel weet, de Vrije Universiteit uitgaat, hield in het begin van Juli d. j. haar jaarvergadering te Zwolle, welke vergadering werd voorafgegaan door eene "Wetenschappelijke Samenkomst," waar Prof. Dr. A. A. Van Schelven heeft gerefereerd over "Historisch onderzoek naar den levensstijl van het Calvinisme."

De hooggeleerde referent zou, naar wij in een verslag over het verhandelde in die samenkomst lazen, het NIET hebben over een onderzoek, hoe die Calvinistische levensstijl MOET zijn, maar slechts hoe die "stijl" zich in de geschiedenis van het Calvinisme heeft geopenbaard.

Ook wenschte hij in zijn overzicht het Nederlandsche Calvinisme, en het latere Calvinisme *niet* te behandelen, wegens de beperkte ruimte hem toegestaan; en het zogenaaamde Neo-Calvinisme niet te bespreken, omdat hij dan schakels in de geschiedenis had moeten overslaan.—

Wat "levensstijl" eigenlijk is?

Och, waarde lezer! In Nederland, gelijk hier ook wel een weinig, tobben de Neo-Calvinisten er nog steeds over, hoe zij zich toch eigenlijk wel in de wereld moeten gedragen, als beschaafde mensen van Gereformeerden huize, als welopgevoede lieden, niet-achterlijke mannen en vrouwen, wetenschappelijk gevormde vaderlanders.

De ernstigen onder hen leven in duizend vreezen over de toenemende inzinking van veel geloovigs en eerwaardigs en vanouds echts, dat voorheen steeds werd hoog gehouden, maar in den laatsten tijd, die naar andere

"waarden" vraagt, werd teruggezet en als nabij de verdwijning beschouwd.

De lichtere brigaden en de jongere garden, met de zelfkenters, spannen zich daarentegen in om zooveel mogelijk in alles met de wereld saam te doen, onder de leus van "de wereld te veroveren voor Christus"; onder de vaandelspreuk: "Het Calvinisme, oorsprong en waarborg voor onze Constitutioneele vrijheden"; en, gedachtig aan het gevleugeld en uitbundig toegejuichte woord van den grooten leider: "Geen duimbreed is er op heel het erf van ons menschelijk leven, waarvan de Christus, die aller Souverein is, niet roept: 'MIJN!' "

Ouderwetsche Calvinisten houden nog aan Gereformeerde preeken, degelijk catechismus-onderwijs en Bijbellezingen vast, en laten de roezemoezige van den Drie-eenigen Verbondsgod afkeerige, religieuze en ziel-erkennende wereld haar eigen loop bepalen en toekomst uitwerken.

Vele jongeren meenen naam te moeten maken als artisten en volksleiders, en nemen deel aan kunstconcerten en tooneelopvoeringen, uit welken koker die dan ook voortkomen of uitgeschud zijn.

De gaven der Gemeene Gratie door God in, met recht "zonderlinge," liefde aan alle menschen verleend, mogen toch niet worden verwaarloosd, naar zij leeren en gelooven.

Maar aan de breedere opvatting van het al-omvangend Neo-Calvinisme stooten zich degenen, die van der jeugd af zich niet onder den Vrijheidsboom maar onder het Kruis hadden opgesteld, en b.v. altijd voor waarheid hadden gehouden, dat, met kermisbezoek en café-klandizie, ook opera's en komedies uit den boeze waren voor een Gereformeerd mensch, en dat, gelijk Psalm 1 zegt, nog steeds welgelukzalig is *hij*, die NIET wandelt in den raad der goddeloozen, NIET staat op den weg der zonden, NIET zit in het gestoelte der spotteren.

En nu wordt wel aan de leiders in het kerkelijke en politieke en sociale leven, aan menschen immers, die groepen en bestemd zijn om te weten hoe het moet gaan onder de Calvinisten, die als een speciaal kenmerk van hun richting, hebben geproklameerd, — dat het hen alleen en in alles om de eere Gods is te doen, — gevraagd menigmaal: Wat is nu dan eigenlijk in onzen tijd van Gereformeerde belijdenis-uitbouw en Calvinistische cultuur-triumfen, ons bijzonder onderscheidingsmerk, onze eigene levensopenbaring, onze bepaalde wijze van doen en verschijning in het publiek, onze "stijl" met een woord, onze levensstijl?

Zie, in de bouwkunst heeft men b.v. Grieksche of Romaansche vormen en lijnen en omtrekken; en in de meubelmakerij treft men wel stoelen aan "a la Louis XIV," en tafels in "Empire style." Ook elke eeuw in het beschaafd en uit-middeleeuwsch Euroop had zoo haar eigen cachet, in zeden en gewoonten, in kleeding en behuizing, in tuinderij en literatuur.

Hoe zit dat nu met onze wetenschappelijk gevormde en tot beteekenis in de wereld gekomen Calvinisten?

Mogen we als Calvinisten, die toch van ouds de grond-

leggers zijn geweest van tot aan de overzijde van den grooten oceaan toegepaste vrije volksregeering en democratische cultuur, nu b.v. *niet* naar een ruwe stads- of boerenkermis gaan, maar *wel* naar een Utrechtsche Jaarbeurs, Leipziger Messe, of World Fair en Britsch-keizerlijke tentoonstelling te Wembley bij Londen?

Mogen we wel victrola's in huis hebben met de laatste "hit" in jazz music, en onze kinderen wel nette danspassen ter bevordering van de bevalligheid en verkoopbaarheid op de huwelijksmarkt laten leeren, — maar vooral niet naar volksbioscopen (movies) gaan en carnavals bezoeken? Zijn biljartzalen (poolrooms) geen plaatsen voor een fatsoenlijk Calvinist en buitenlandsche speelbanken, waar de wereld haar kostelijken tijd en haar lieve geld verspilt en verkwist, of zich verveelt, geen gelegenheid, — maar mag men daarheen wel een Gereformeerd of Calvinistisch collegiaal reisje maken ter kennismaking; of ook wel hartelijk en joviaal deelnemen aan een feestelijk kaartje leggen op een zilveren bruiloftspartij en dergelijke, b.v. zooals waarop onlangs nog bij ons in de buurt een Chr. Geref. Predikant een wedstrijdsprijs in het kaartspelen won, ambtelijk of buiten-ambtelijk, dat werd er in de krant niet bij vermeld, maar in elk geval de dominee was de winner. En werd tot heden door classis Oost of West nog niet geschorst of afgezet!

Als voorheen een Amsterdamsch lid der Gereformeerde kerk de opvoering van Gijsbrecht van Aemstel in de Stadsschouwburg ging bijwonen, was de kerkelijke tucht gereed om hem terecht te brengen.

Waarom weet dan nu een Gereformeerd en Neo-Calvinistisch professorencollege niet een antwoord te geven als studenten van de Gereformeerde Vrije Universiteit het goddeloos spel van Querido's Saul en David ten tooneele brengen? Moest hierin ook de Gemeene Gratie worden geëerd?

Behoort het genoemde in het tweede deel van de aangegeven tegenstellingen *nu* tot den goeden levenstoon van een geesteskind van Calvijn, wiens eenig, hartelijk, geloovig streven het was "voor Gods aangezicht" te wandelen in ootmoed en oprechtheid en kinderlijke vreeze?

Is men er mee uit, is meer wàar voor God, met het aanheffen van de vaak onbegrepen en misbruikte leuzen kwistig als verkiezingsstrooibiljetten rond verspreid, dat "niets menselijks ons vreemd is," dat "alles in de wereld het onze is, omdat wij van Christus zijn," dat "alle terreinen opgeëischt moeten worden voor Christus, en ontroofd aan Satan," dat we "midden in de wereld moeten gaan staan met het kruis van Christus in top en overal vooraan?

De Calvinist moet met den tijd mee, zoo wordt geroepen!

Hij moet leiding geven om de ontkerstening der wereld tegen te gaan.

Hij moet de cultuur zoeken te beheerschen!

En meer van dergelijke gevaarlijke, wijl misleidende, en in licht-engel-kleed verholde leugens worden gehoord, reeds jaren lang, onder oud en jong, binnen der Calvinisten kringen in Nederland en hier.

Hoe moeten dan toch Gereformeerde mensen, Calvinistische Christenen, leven in deze booze (of heerlijke?) wereld; hoe zich gedragen onder de menschen in 't gemeen, die toch volgens Neo-Calvinisten God tot een Vader hebben, en niet geheel verstoken zijn van Gods gunst, en vaak veel schoons en fijns vóór hebben op soms stijf-gereformeerde, niet-kunstzinnige menschen?

De lezer zou waarschijnlijk, evenals wij, terstond zeggen: dat leert ons Gods Woord, dat wij in onze huizen hebben, en Zondag aan Zondag hooren verklaren en toepassen op ons leven van heden en van de toekomst, toch wel duidelijk; zoodat wij niet aan een journalist of een dichter of een professor hebben te vragen, "mag dit of mag dat"!

Als wij den Heere toebehooren die ons naar Zijn verkiezende genade, uit de duisternis overbracht in het koninkrijk van den Zoon zijner liefde, en ons als knechten Gods en kinderen des Hemelschen Vaders gelukkig achten, vragen wij naar Zijn wil om dien te mogen doen, en bekommeren we ons weinig om de vraag, hoe we met fatsoen en kunstzinnigheid in de wereld, die met al haar begeerlijkheid voorbij gaat, den toon onder de lieden der wereld kunnen aangeven.

Calvinisten van den nieuwen tijd, vooral in Nederland, schijnen echter tegenwoordig met andere zaken en omstandigheden zeer rekening te houden en zich af te vragen wat wetenschappelijk onderzoek, officieel voorschrift, en gevorderde cultuur in de dusgenaamde christenlanden wel eischt van den man en de vrouw, van den beschaving en de revolutie-werende burgeres, welke laatste intusschen haar wapens aan het revolutionaire tuighuis ontleent, maar Jaël ten minste nog haars mans hamer en nagel gebruikt om Sisera te slaan.

Gaarne willen we erkennen, dat Gods Woord geen catechisatieboekje is, dat op evenveel vragen als gesteld zijn een gelijk getal gepaste antwoorden geeft.

Maar kenschetsend is het wel, als men in Nederlandse bladen vooreerst Gereformeerde menschen ziet vragen angstvallig naar een norm, naar een aparten stijl, voor een Calvinistisch cultuurleven en een synthetische burgergemeenschap met tijdgodaanbidders en ongodisten saam, om zodoende "de kostelijke grondslagen die onze vroege vaders hebben gelegd weder aan het daglicht te brengen" en daarop een nieuw gloriegebouw te stichten.

Dat er in Calvinistische kringen onder de "gewone menschen," — en onder dezen niet alleen —, verwarring heerscht omtrent wat ze zijn, na moeten streven, heeten te zijn en hebben te gelooven, te spreken en te handelen op kerkelijk, maatschappelijk en staatkundig gebied, kan geen verwondering baren.

Reeds de vele soorten van Calvinisme die in den loop der jaren, der tijden al van Calvijn en na hem, uit kerkelijken of politieken bodem schijnen te zijn ontsproten, zouden ten huidigen razend-drukke dagen, iemand, die nog zich zelf niet was, (en er zijn meer half-bewusteloozen dan men wel denkt, zelfs onder leiders wel) zijn evenwicht geheel doen verliezen.

Behalve de variëteiten die al eenige jaren lang aan de

markt waren, merkten wij in de rede van Prof. Dr. A. A. Van Schelven nog andere loten van dezelfde familie aan, kruisingen, veredelingen, ook hybriden wel. Zoodat, zorgvuldig bijeen gelezen, we nu de volgende Pan-Calvinistische bloemruiker zouden kunnen samenstellen, wanneer het noodig was voor een Rembrandt gedenkfeest, Couperus-jubileum of Synodale agape gelijk wij b.v. hier in Kalamazoo gehad hebben verleden jaar met annex een vaderlandsche (kerk) parade.

De volgende, min of meer welriekende, veelkleurige of bontbladige kinderen van de Calvinistische flora zijn voorhanden in den wetenschappelijken tuin: Oorspronkelijk Calvinisme, Calvin's Calvinisme, Oud-Calvinisme, Neo- of Nieuw-Calvinisme, Historisch Calvinisme, Seigneuraal of Kapitalistisch Calvinisme, Democratisch Calvinisme, Nederlandsch Calvinisme, Anglo-Saksisch Calvinisme, Amerikaansch Calvinisme, Fransch Calvinisme, Zwitsersch Calvinisme, Hongaarsch Calvinisme, Internationaal Calvinisme, vergroot Calvinisme, gecultureerd Calvinisme, Pseudo-Calvinisme, Hyper Calvinisme (in benauwdheid geboren in Patripassium Dr. H. Beets), en crypto- of ondergronds Calvinisme. —

Het zal eerlang noodig worden om aan de Vrije Universiteit een afzonderlijke leerstoel op te richten voor de Calvania multiflora, al zouden de vele zorgen die in verband met leerstoelen nu reeds het bestuur der Hoogeschool drukken daardoor ook lastig vermeerderen.

Ofschoon nog steeds wordt gewacht op een uiteenzetting van wat eigenlijk de grondslag der Vrije Universiteit uitmaakt, die immers gezegd wordt uit te gaan van de *Gereformeerde Beginselen*; maar die, behalve dan wat de theologie betreft, nog nimmer duidelijk zijn gemaakt en ontwikkeld.

Daargelaten dan, dat Dr. Kuyper Sr., de stichter der V. U., later heeft verklaard, dat heel het terrein der wetenschap wordt gedragen door de Gemeene Gratie, een ding waarvan in de Heilige Schrift geen tittel noch jota is te vinden; waardoor het derhalve onmogelijk het karakter van Gereformeerd kan hebben, en als beginsel, grondslag, van gezuiverd christelijk hooger onderwijs kan dienen.

Ook hoort men tegenwoordig niet anders dan van Calvinisme gewagen en nog eens van Calvinisme, tot in kerkelijke samenkomsten en theologen-vergaderingen toe, hoewel Dr. Kuyper, de groot-ontwikkelaar van de leer der Gemeene Gratie, er steeds met nadruk op gewezen heeft, dat het juist de eere der Gereformeerde Christenen was zich niet te vernoemen naar een mensch, al was die dan ook Jan Calvin, maar wat het geestelijke en kerkelijke leven betrof van niet anders te willen weten dan van Gereformeerd Christendom.

Elk Calvinist is in den grond afkeerig van het zich noemen naar een mensch, schreef eenmaal Dr. Kuyper in "De Heraut". "Onze vaders hebben dan ook terecht den naam van Calvinist gemeden en noemden zich op kerkelijk terrein bijna altoos Gereformeerden. Maar op politiek gebied, zoo verklaarde Dr. Kuyper, waar men niet "Gereformeerd" kon zijn, moest men wel een andere aan-

duiding kiezen en de naam Calvinist lag voor de hand." —

Wat is dan toch wel de levensstijl, de levensbeschouwing, levenswijze, het streven, het richtpunt van denken, spreken, handelen, van het historisch, het Calvijsche Calvinisme geweest?

"Wat was de houding geweest van Calvin," — zoo stelde Prof. Dr. A. A. Van Schelven de vraag —, "*tegenover de goederen van natuur en cultuur*"?

"Voltaire had beweerd, dat Calvin 'n een en al afwijzende houding tegenover die goederen had aangenomen. Doch dat was een onwaarheid.

"Calvin had wel degelijk waardeering gehad voor natuur en cultuur, en was geen asceet, *die levensvreugde vermeed en alle hogere cultuurgoederen verachtte*.".. (De onderstreeping is van ons. G. V. B.)

"Maar er waren bij Calvin *twee gedachtenlijnen*, die logisch-theoretisch niet te "vermitteln" zijn, en alleen psychologisch verbonden kunnen worden," merkte de Professor op.

"Zullen wij nu naar overeenstemming zoeken, naar een gesloten systeem," vraagt hij?

De geleerde referent wilde zich stellen vóór de kernvraag in zake den levensstijl van Calvin's Calvinisme, de vraag naar zijn psychische houding tegenover de goederen én der natuur én van het *beschavingsleven*. (De onderstreeping is van ons. G. V. B.)

Hiertoe moest geput uit des Hervormers werken.

De twee lijnen bij Calvin waren: Groote waardeering voor de goederen der cultuur, en overdenking van het hemellevens.

Toch was *metterdaad in hoofdzaak de gezindheid die Calvin vergde*: "Weltabgewandtheit," een afgewend zijn van de wereld, een zich niet inlaten met het aardsche dan uitsluitend met doel tot vervulling van ieders taak om God te dienen. (Onderstreeping a. b.)

"Calvin legde vollen nadruk op het toekomstig hemellevens, en beschouwde het aardsch bestaan als voorbereiding daartoe."

"Alles bestig" zei Mr. Dooieweerd van 's-Gravenhage tijdens het debat dat op de rede volgde, "maar de Christelijke levens- en wereldbeschouwing had in de eerste plaats noodig om de twee lijnen te vereenigen, en verbinding te zoeken tusschen natuur en genade." (Onderstreeping a. b.)

De lezer ziet, dat zelfs een Gereformeerd rechtgeleerde "natuur" tegenover of naast "genade" stelt, en de Kuyperiaansche terreinenleer ook hem parten speelt. —

Anders wel leerzaam een en ander, wat we hierboven aanstipten, niet waar?

Leerzaam en vasthoudenswaard voor ons ook in onzen strijd tegen een dwaas "Amerikaansch" Calvinisme, dat hier zich wil doen gelden. —

Maar de "Wetenschappelijke Samenkomst" eerder genoemd gaf gelukkig ook eenige lichtschijnsels te zien te midden van de vele nevelen en vaalgrauwe luchten.

Daarop willen wij D. V. en volgend maal wijzen.

G. V. B.

LAAT ONS EERLIJK ZIJN

Geachte Redactie:—

Gaarne zag ondergeteekende opname in "The Standard Bearer" van het onderstaande. Bij voorbaat dank!

Als lezer van "De Reformatie" gevoel ik behoefte om enkele dingen ter kennis te brengen van de lezers van ons maandblad.

In de Nederlandsche "Reformatie" schrijft de ook onder ons wel bekende Dr. Hepp reeds enkele weken over "De leergeschillen in de Chr. Geref. Kerk in Amerika." Wij zouden daarover wellicht het zwijgen hebben bewaard, ware het niet, dat de kerkelijke bladen der Christelijke Gereformeerde Kerk in dit land daaruit nog al eens op minder eerlijke wijze stukken overnamen, en zulks waarschijnlijk ook wel zullen doen met het artikel voorkomende in het nummer van den 10en Juli, 1925. En aangezien Dr. Hepp in dat artikel zich sterk uitlaat over het karakter van Ds. H. Hoeksema, meenden wij niet langer te mogen zwijgen.

Wij willen echter opmerken, dat wij den Eindredacteur van "De Reformatie" in het algemeen wel waardeeren. Hij biedt ons van week tot week degelijke leesstof. En wij meenen, dat hij ook niet gewoon is, om met pluimschrijvende woorden om te gaan. Meer dan eens zagen we hem scheeve dingen recht zetten. Maar dan golden het o. i. zaken, waarmede hij op de hoogte was, en die in Nederland voorvielen.

Het wil ons echter voorkomen, dat Dr. Hepp zich thans wel wat veel met eens anders doen bemoeit, ook al schrijft hij ter voorlichting van Nederland; en dat hij niet genoegzaam ingelicht is. Dit laatste wordt trouwens door hem zelf toegestemd. Nu zeggen wij hiermede niet, dat hij tot dusver de feitelijke toedracht der dingen niet behoorlijk heeft voorgesteld. Hij had zich echter tot het objectieve moeten beperken. Doch in de laatste artikelen geeft hij karakterbeoordeelingen. Dit achten wij, op zijn zachtst gesproken, zeer gevaarlijk.

Geven we daar enkele redenen voor aan. Dr. Hepp heeft hier slechts een paar maanden vertoefd. Hoofdzakelijk ging hij om met sterke Janssen-mannen. Hunne taal beluisteren wij in zijn schrijven. Met Ds. Hoeksema is de Professor, zoover ons bekend, nooit in aanraking geweest. En met Ds. Danhof, met wien hij wel in aanraking kwam, werd van de zijde van Dr. Hepp elke bespreking van de eigenlijke kwestie zorgvuldig vermeden. Nog minder heeft hij getracht, om van een vriend van Ds. Hoeksema, van Ds. Danhof bijvoorbeeld, die hem had kunnen inlichten, ook maar iets te vernemen aangaande het karakter van Ds. Hoeksema. En wij meenen toch, dat het altijd noodig is, dat men beide zijden zoo objectief mogelijk onderzoekt. De billijkheid eischt zelfs, dat men ook den vriend hoort, als men den vijand gehoord heeft. En wij meenen zelfs te weten, dat Ds. Danhof, ook in de tegenwoordigheid van Dr. Hepp, precies het tegenovergestelde heeft geoordeeld betreffende het karakter van Ds. Hoeksema dan hetgeen de Professor thans Nederland aanbiedt op hooren zeggen van vijanden en in afwezigheid van den betrokken persoon. Dat ach-

ten wij onverantwoordelijk, en dat te meer, omdat de bladen hier deze beoordeelingen van Dr. Hepp weer zullen aanbieden aan het Chr. Geref. publiek. En zoo woekert het kwaad voort.

Daar komt nog iets bij. De volgelingen van Dss. Hoeksema en Danhof worden fanatiek geheeten. De beweging is vrucht van opwinding, teweeggebracht door de sterke persoonlijkheid van Ds. Hoeksema. Weet de Doctor werkelijk, waar hij over spreekt? Wij genieten nu reeds zeven jaar precies hetzelfde onderwijs, niet van eene sterke persoonlijkheid, om in de woorden van Dr. Hepp te spreken, maar van een zeer eenvoudig en bezadigd mensch, ook weer naar de voorstelling van den Professor. Laten we hier ook een enkel woord getuigen. Dr. Hepp, wij zijn niet fanatiek, en onze leiders zijn geen dwepers, maar ernstige, geestelijke gestemde mannen. Maak maar gerust eens nader kennis met hen. Wij zijn wel dankbaar voor hen, maar wij lichten hen niet over het paard. Daarvoor is er trouwens te veel lijden geweest in den laatsten tijd, en de toestanden zijn te ernstig. De Doctor moet de ontwikkeling der dingen maar eens nauwkeurig nagaan, niet alleen hier, maar ook in Nederland. Zou iemand onzer de zaken hier niet eens wat kunnen toelichten in "De Reformatie?" Toe nu!

Aan de Redacteuren hier, later eens een woord.

L. VAN DEN BOS.

127 W. Washington Street, Kalamazoo, Mich.

DAAROM HOORT DES HEEREN WOORD,

gij bespotters, gij heerschers over dit volk dat te Jeruzalem is. Omdat gijlieden zegt: Wij hebben een verbond met den dood gemaakt, en met de hel hebben wij een voorzichtig verdrag gemaakt; wanneer de overvloeiende geesels doortrekken zal, zal hij tot ons niet komen, want wij hebben de leugen ons tot eene toevlucht gesteld, en onder de valsheid hebben wij ons verborgen.

—Jes. 28:14, 15.

Wie uw Waarheidszin ooit prees —, leg nooit aan met Domine's die — terwille van "hun klaarheid" (?) draaien met HET WOORD DER WAARHEID; want — 't vergaat u als de rat die moet wijken voor de kat!

Die een "naam" heeft in het land, heeft — al weet hij niets — 't verstand! (Debatteer met een Synode om de Waarheid, — 't is: een doode toegeroepen: "Sta toch op!" Resultaat?: ge krijgt "den schop!")

Hang uw huiken "naar den wind," en — ge zijt der "Wijzen" (?) vriend! (Zeg maar "trouw" (?) en zonder vreezen "JA," wanneer het "NEEN" moest wezen; "NEEN," wanneer het zijn moest "JA," en — men eert u met "Hoera!")

Hoor geduldig, als men liegt, en 't onmondig volk bedriegt! (Doe alsof gij er mee instemt en u blind'lings er aan vastklemt; spreek niet tegen, want gewis vindt u straks de "Nemesis"!)

Als men zegt: "Wij zijn Loyaal!" — en men plukt u bijkans kaal —, laat u als een kip bewerken! (Doe alsof ge 't niet kunt merken, en verlaat uw erf heel kalm, onder 't zingen van een Psalm.)

Zeg maar "JA" en "AMEN" als 't "trouwe" (?) volk u wenscht "om hals"! (als 't Loyale deel — inhalig — "vroomlijk" zingt: "Hoe goed — hoe zalig 't volk, dat naar Uw klanken hoort!" — maar het liefst u had vermoord!)

Wenscht ge "ongestoorden vreê" — praat met kerk en wereld mee! (Waartoe staag uzelf te plagen in uw korte levensdagen . . . ?! Dans maar met den grooten hoop; 't lijkt loyaal, en — 't is goedkoop.)

Wenscht ge vrijheid en genot — denk niet al-te-veel aan God! Hier wat "nemen," — daar iets "geven" doet u vrij (?) en lustig (?) leven! (tot — de GODS-BAZUIN weerklinkt, en u "al dat Goeds" ontzinkt !!

B. A. HENDRIKSEN.

HET ALGEMEEN AANBOD DES HEILS

In het derde artikel van Prof. Berkhof over "Het algemeen en welgemeend aanbod des heils" komt, evenmin als in de twee vorige artikelen, geen enkel woord van antwoord voor op de vraag, door ons hem gedaan, wat genade de verworpenen ontvangen, als hun het Evangelie verkondigd wordt. Telkens weer wordt gezegd, dat het Evangelie aan allen moet verkondigd worden met bevel van geloof en bekeering. Doch in één adem wordt er aan toegevoegd, "that Calvinists deny that this flows from, or indicates on God's part, a design or purpose to save them all; and they deny that grace or gracious assistance, sufficient to enable them to repent and believe, is communicated to them all." Wat zij dan wel ontvangen, wordt niet gezegd. Maar God wil al de hoorders van het Evangelie niet zaligen, dat staat vast. Ook wil Hij hen geen helpende genade schenken, zoodat zij zouden kunnen komen tot berouw en bekeering. Zij kunnen dus niet zalig worden. Deze gedachte wordt vier à vijf maal in dit artikel herhaald. Doch over de vraag, wat genade God dan wel bewijst aan de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie, bewaart Prof. Berkhof stiptelijk het stilzwijgen. Hij doet alsof hij niet hoort.

Nu leide men hier niet uit af, dat Prof. Berkhof op deze vraag geen antwoord zou kunnen geven. Want dat kan hij wel. Dat kan eenig persoon, die met aandacht de Dordtsche Leerregels gelezen heeft. Die vraag is beantwoord in 1618-'19. Vraagt men nu echter verder, waarom de Professor ons niet eenvoudig voor het antwoord der Dordtsche vaders plaatst, dan zij het ons vergund als onze veronderstelling uit te spreken, dat hij zulks niet doet, omdat dat antwoord der vaders pertinent ontkent,

dat God aan de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie genade bewijst. Zij ontvangen wel iets, maar geen genade. En nu staat Prof. Berkhof juist voor de taak, om te bewijzen, dat God aan de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie genade schenkt. En dat kan hij niet. Hij kan heel goed duidelijk maken, wat allen gelooven en door niemand wordt ontkend, dat het Evangelie aan alle hoorders, zonder onderscheid, en met bevel van geloof en bekeering moet verkondigd worden. En negatief kan heel goed worden staande gehouden, dat God niet *alle* hoorders van het Evangelie, dat is, die uitwendig geroepen worden, wil zalig maken. Tevens is het wel duidelijk, en voor geen tegenspraak vatbaar, dat zij, die het Evangelie verwerpen, zich bezondigen, en hunne verdoemenis des te zwaarder maken. Al die gemakkelijke dingen heeft Professor Berkhof dan ook reeds een en andermaal gezegd. En wat hij tot nog toe niet gedaan heeft, maar wel had kunnen, en eigenlijk ook had moeten doen, is, dat God ook wel iets schenkt aan de verworpenen onder de hoorders des Woords. Ook dat kan hij wel doen, zonder op tegenspraak te stuiten, onzerzijds. Want ook dat wordt door alle Gereformeerden toegestemd. Maar hij kan onmogelijk duidelijk maken aan Gereformeerde mensen, dat God door de verkondiging des Evangelies eene zekere, niet zaligmakende, gunst of genade bewijst aan de verworpenen onder de hoorders. En dat is hier juist het punt. En betreffende dat punt verwachten we nu ook geen antwoord meer. Berkhof's artikelen zijn daar geheel niet op ingericht. Natuurlijk, komt er nog iets, dan stellen wij onze lezers er aanstonds mede in kennis. Zoo niet, dan nemen wij hiermede afscheid van Prof. Berkhof, en geven in de naaste toekomst zelf het antwoord, het antwoord namelijk, dat de Dordtsche vaders op die vraag gegeven hebben, alsmede het antwoord der Heilige Schrift.

Dat blijft dus afgesproken.

H. D.

LEVENSGENOT

Geniet het leven niet,
als moest gij eeuwig leven:
Bedenk: 't Is een geleend
en hoogst onzeker goed.
Slechts waar het hart geheel
aan Jezus wordt gegeven,
Woont reine levensvreugd
en kalme stervensmoed.

C. Des Amorie v. d. Hoeven.

N. B. Enkele artikelen, alsmede het artikel over "De Jongste Kerkelijke Strijd," konden wegens gebrek aan plaatsruimte niet worden opgenomen.

DE REDACTIE.

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 858 Kalamazoo Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 12

SEPTEMBER, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

SCARCELY SAVED

And if the righteous scarcely be saved, where shall the ungodly and the sinner appear? 1 Peter 4:18.

Scarcely saved?

Can it be, perchance, that the whole precious matter of the salvation of the righteous be a matter of uncertainty?

Did God provide but a mere chance of salvation, leaving it to the freedom of our frail and whimsical and unstable wills to embrace the opportunity and to cling to it till the end?

To some the words of the apostle Peter seem to convey such thoughts. The righteous, then, are scarcely, that is, but rarely saved. Many they are, indeed, that set their feet on the path of the righteous and that commence with all the righteous to strive for the crown and to seek the City that hath foundations; but rarely it happens that the goal is reached. The vast majority of them fall by the wayside, perish in the way as Israel of old was struck down in the wilderness by the fierce and consuming wrath of God. For also in this respect the way of salvation is like the ancient race-track and the righteous are like the runners. Many would participate in such races, filled with hope and zeal to reach the much desired prize and feeling fully competent to attain to the goal. But for a majority of these their hope ended in bitter disappointment. The crown was scarcely won....

A number of the runners would see their hope vanish like a dream when scarcely the race had begun; others would persevere till in pitiful exhaustion and gasping for breath, they would fall down in prostration, a sorry spectacle for the lookers-on; still others would continue in the course till with hopefully beating hearts they could almost lay their hand on the prize, but only in order to be defeated in the face of victory; and few, very few, indeed, possessed the strength of body and steadiness of determination to reach the goal....

So, they say, it is with salvation and the righteous.

These are scarcely saved.

God, indeed, provided the prize for all: everlasting glory in the eternal kingdom. He opened wide the gates of the City Eternal for all to enter that will. He also devised the way that leadeth into the City and provided a never deceiving road-guide in the Word of His testimony. He even stands with open arms in the gate of the City at the end of the road, lovingly beckoning all to choose the way of the righteous and encouraging those that so did choose to persevere until the end.

But the choice and the running is for man's free-will.

Many disdain the well-meaning call of the King of that City, because the road thither is steep and well-nigh impassable and they prefer the wide and evenly paved road of the world. These are the ungodly and the sinner,—and where shall they appear? Others choose the way of righteousness but for a little while and perish. Still other righteous struggle up the steep road till they consumed all their strength and perish. Some, too, persist till they well-nigh set their feet within the gate of the heavenly Jerusalem, but the gate is closed at that very moment and they perish. Few, very few persevere to the end and obtain the crown....

For scarcely are the righteous saved....

Can it be?....

God forbid!

For a thousand reasons that cannot be!

Or, if that could be, if it were possible, that many of the righteous should perish in the way, where would be the boast of the apostle: "For I am persuaded that neither death nor life, nor angels nor principalities, nor powers, nor things present nor things to come, nor height, nor depth, nor any other creature, shall be able to separate us from the love of God, which is in Christ Jesus our Lord"? Rom. 8:38, 39.

Or, if that could be the meaning of the words: "if the righteous are scarcely saved," where would be the firm assurance of the hope concerning which the very author of these words writes to the elect strangers, when he says: "Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, which according to his abundant mercy hath begotten us again unto a lively hope by the resur-

rection of Jesus Christ from the dead, to an inheritance incorruptible, and undefiled and that fadeth not away, reserved in heaven for you, who are kept by the power of God thru faith unto salvation ready to be revealed in the last time"? I Pe. 1:3-5.

But no, most emphatically no, that cannot be.

It cannot be, because the righteous are God's own elect. In unfathomable and most sovereignly free love, for His own Name's sake, He knew them, loved them, chose them, ordained that they should be made like unto the image of His Son that He might be the first-born among brethren. And as unchangeably firm as God's own gracious will over them, so immovably certain is the salvation of the righteous....

It cannot be, because the righteous are the boughten ones not with gold or silver but with the precious blood of Christ. God gave His only Beloved for them. Christ walked the way of grief for them. He that knew no sin became sin for them that they might be made righteousness of God thru Him. For them Christ lived thru all the dark agony of His death. And with His eyes on them, at the moment when the glad light of victory and glory already began to pierce the black night of His suffering, He announced with dying lips: "It is finished."

It cannot be because the righteous are those that have eternal life, and they can never perish. It was not by an act of their own changeable free-will, but by an operation of boundless and irresistible grace, that they became righteous and were moved to set their feet on the way to Zion. They are begotten again unto a lively hope by the resurrection of the Lord. Already they walk in the world with the life of the heavenly City in their hearts. That life is imperishable because of their living connection with the Quickening Spirit.

It cannot because they are in Christ's hand. He is their Lord, their Owner thru deepest love, responsible for them in life and death. His hand is holding theirs. And His hand is Almighty. No one can pluck them out of that mighty hand.

No, it cannot be, for a thousand reasons it cannot be, that the righteous are ever lost.

Somehow they may be scarcely saved.

But saved they are surely.

And on the way to Zion they may sing:

"Salvation is from God alone,
Whom as their covert saints have known
When by sore troubles tried;
The Lord Who helped in troubles past
Will save them to the very last,
For they in Him confide."

Yet, truly, the righteous are scarcely saved.

The salvation of the righteous is very glorious and greatly to be desired. But the way is difficult. According to the standard of the world you cannot dance to glory. So tremendous is this divine work of salvation, and so hard the way that leads to the final glory of the saints, that we would say: they can hardly make it.

Hardly they are saved.

The way is narrow.

And leads thru tribulation.

Thru fire and flood and blood, thru darkness and fear and trouble, thru pain and agony and death, thru shame and contempt and reproach, thru the deep way of the cross, the righteous are saved....

It is a cross that is laid upon their shoulders, which they must carry on the way; a cross, sometimes so heavy that it would seem they can scarcely drag it to the gates of Jerusalem in glory....

They are scarcely saved!

Do you not perceive this element in the very way of the Captain of our salvation? He paved the way to Zion for all the righteous. But, oh, how terrible was that way! Listen to His own estimate of the way He must travel to accomplish the salvation of the righteous, when with a view to it, a few days before he enters into its darkest stretch, he groans: "Now is my soul troubled!" Or, follow Him to the garden where the blood-sweat of profoundest grief stands upon His brow, and let Him tell you in His own words how hardly His people are saved by Him: "My soul is exceedingly sorrowful even unto death." How He groaned, was unspeakably sorrowful, because He, the Sinless One was made sin, because He, the Son, must finally cry out: "My God, my God, why hast thou forsaken me?" If you will follow Him from the Roman hall of judgment to the Place of the Skull, you will on that way find the symbol of the measure of His awful suffering, for well-nigh He succumbs under the heavy tree, hardly can He drag the cross to the place of execution: He suffered according to the full capacity of His strength. Hardly are the righteous saved thru Him.

And as it is with the Lord so it is with the righteous: They are saved thru tribulation, they are hardly saved. How could it be otherwise?

The servant is not greater than his Lord.

If they hated the Lord they will hate His servants, if true servants they be.

How could anyone imagine that behind such a sorrowful Lord, with the blood of grief upon His face, hated and despised, there would follow a crowd of servants, hilarious and gleeful in the midst of the same world that so hated Him and still hates Him so? Can you conceive of a more horrible disharmony than the Man of sorrows, crucified by the world because it hated the Light, surrounded by a crowd of professed servants and friends, dancing and drinking and playing and singing with high priests and elders and all the dark devildom that would empty the vials of their hatred upon Him?

I tell you nay, this dancing and pleasure-drunken, and worldly-treasure-insane crowd of friends of the world, profess they what they will, do not belong to the followers of the Man of Sorrows. They are the ungodly and the sinners, even though they say: Lord, Lord!

Neither are the righteous in their way thru the world to glory ever pictured in this fashion in the Word that can never lie.

On the contrary, they are hardly saved.

For, though the life, the perfect, eternal life of their risen Lord is in them, they are still in the flesh and they have a hard battle to fight against their former Lord, the Prince of Darkness. They know of sin and guilt, of sorrow and repentance, of the temptations of the flesh and of the world. Besides, they are in the world, being in the flesh, and they let their light shine in darkness and the darkness hateth the light. The world hates them as they do hate their Lord. Reproach and shame and contempt, suffering for His name's sake is their lot. Killed they are all the day long. Thru a thousand dangers, temptations, tribulations and persecutions they must travel to final salvation....

And, surely, they are saved.

But the way is hard.

Saved, they are, with extreme difficulty.

Scarcely.

Shall we, then, envy the way of the foolish?

Shall we call the broad way of the ungodly and sinner grace?

Shall we be filled with chagrin and discontent, shall our soul grow uneasy when we see the prosperity of wicked men?

Surely, their way is wide and smooth. All the world seems theirs, with its power and treasure, its ease and its splendor, its honor and its pleasure. And they are not in suffering as other men are. They turn in wicked pride against the righteous, yet their prosperity has apparently no end....

But mark, now, their end.

Where shall they appear?

If the way to glory is so narrow that the righteous are scarcely, that is with difficulty saved; if God leads His beloved children thru so awful a way of agony and tribulation; and if this dark way is indispensable, as you may be sure it is, to lead the beloved of God to the glory He preserves in heaven for them....

What, then, will become of the wicked, all the tendency of whose heart is toward iniquity, if God gives him the rein and allows his wicked nature full sway, provides for him all the necessary means to manifest and develop corrupt nature, smooths for him the way....

Surely, God doth set them in slippery places, on the which they sing and dance and rejoice in drunken revelry and rush headlong into destruction!

Where shall they appear? In desolation deep and dark in proportion to the measure of iniquity they were permitted to fill in the days of their earthly prosperity.

How foolish, then, to be envious with the wicked!

And what abundant reason have the children of God to be reconciled with and comforted in the narrow way in the which they are scarcely saved! For how great must be the glory, how rich the inheritance, how unspeakably blessed the eternal victory of the righteous, if God, who loves them as a father loves his children, does not hesitate to lead them thru so deep and dark and awful a

way to their salvation! And how necessary the way of tribulation must be to lead us to that final glory if Father's boundless love chose it! And, after all, how safe and comforted we may be in the way, be it ever so dark, in the knowledge that Father's hand holds ours and that, even though we may be scarcely saved, we shall be saved indeed!

He shall lead us by His counsel and afterward receive us in glory.

Soon, very soon, for tribulation is but for a little while, all the weary night is past and the eternal day shall dawn gloriously. And standing in the glorious light of that eternal day, and glancing back upon the finished course in wonderment and adoration we shall give praise to Father and perfect thanks for all the riches of His inheritance and for the wondrous ways thru which He led us thither.

Then, then we shall be satisfied. Satisfied because of the full and rich and deep enjoyment of God's perfected covenant-communion. Satisfied also with the way that had to be traveled to make us partakers of such bliss.

For we shall then experience what we now know by faith, that the suffering of this present time is not worthy to be compared with the glory that shall be revealed in us.

Saved, the righteous are, scarcely.

But saved surely.

And saved to untold glory!

H. H.

MINISTERING ANGELS

They are evermore around us, though unseen to mortal sight,

In the golden hour of sunshine and in sorrow's starless night,

Deepening earth's most sacred pleasures with the peace of sin forgiven,

Whispering to the lonely mourner of the painless joys of heaven.

Seeing all our guilt and weakness, looking down with piteous eyes,

For the foolish things we cling to and the heaven that we despise;

They have been our guardian angels since the weary world began,

And they still are watching o'er us for His sake who died for man.

—Anon.

A great English statesman estimated that when a missionary had been twenty years on the field, he is worth, in his indirect expansion of trade and commerce, 10,000 pounds per year to British commerce.

The Instructor.

“WAARACHTIG EN GETROUW”

In “De Wachter” van Woensdag, 12 Augustus, 1925, bl. 501, vraagt Ds. J. Keizer aan Ds. J. Manni:

“In de ‘Standard Bearer’ van Juli, 1925, pagina 4, onder, lees ik: ‘Wel moeten wij op elk gebied en in elke sfeer en relatie leven uit een eigen geestelijk levensbeginsel: het beginsel der wedergeboorte... om deze onze voorstelling heeft de Christelijke Gereformeerde Kerk ons uit hare gemeenschap gebannen.’ Zijn deze woorden waarachtig en getrouw?”

En op die vraag antwoordt Ds. Manni:

“De ‘Standard Bearer’ lees ik niet. Maar ik vertrouw dat Ds. Keizer ons de vraag juist geeft, zooals deze uit het lezen van de ‘Standard Bearer’ opkomt; ja, de woorden juist weergeeft. En zijn nu deze woorden waarachtig en getrouw? Ach, hoe droevig is het dat broeders zoo ontrouw zijn en zoo onwaarachtig in het geven van zulk eene voorstelling. Die de geschiedenis kent, ter Synode is geweest, weet wat ter classis is geweest, zal moeten getuigen dat het verre van de waarheid is. Het lust mij echter niet om veel verder hier op in te gaan. Want waarlijk het moet uw hart met droefheid en smart vervullen, wanneer men zijn doen wil rechtvaardigen met zulke scheeve, ik had haast gezegd duivelsche voorstellingen. Hoe durft men zulke dingen voor een lezend publiek brengen met de geschiedenis, nog maar zoo pas doorleefd, die deze dingen zoo duidelijk weerspreekt. En hoe droevig dat velen het alles maar voor waarheid slikken, omdat het in die kringen gezegd wordt. Willen de broeders hun standpunt verdedigen, dat zij dan ook waarachtig en getrouw zijn. Liever schrijf ik over deze dingen niet. Ik heb lieve broeders en zusters onder degenen die zeggen uitgeworpen te zijn. Liever wil ik hun hart niet met smart vervullen, maar toch zulks als de ‘Standard Bearer’ hier geeft moet als leugen gebrandmerkt worden.”

Wij zouden aan dit doen van Ds. Keizer en Manni geen aandacht gewijd hebben, ware het niet, dat men ons van onderscheidene zijden herhaaldelijk meende te moeten verzekeren, dat er bij deze mannen van de oude garde toch zeker misverstand moet verondersteld worden betreffende deze hunne al heel vreemde handelwijze. Allereerst herinnert men ons er aan, dat deze mannen ons vroeger nooit bepaald vijandig gezind waren, en zelfs wel met ons onder verdenking lagen van “Doopersche eenzijdigheid.” Men houdt zelfs staande, dat Ds. J. Keizer de eigenlijke ontwerper is van het “substituut voorstel-Manni,” dat door Manni zelf werd ingediend, en geruimen tijd vrij manmoedg door hem verdedigd. Op objectieve gronden kan derhalve betrekkelijk wel worden gehandhaafd, dat deze mannen op de Synode van Kalamazoo niet sterk overtuigd waren van de schuld van Ds. Hoeksema en Danhof aan eenige beslist censurabele zonde. Beide waren voor de benoeming van eene commissie

van onderzoek en studie van de theorie der gemeene gratie; en Ds. Manni betuigde een- en andermaal, dat hij niet in de Dordtsche Leerregels kon lezen, wat de Commissie van Praeadvies in re de gemeene gratie kwestie de Synode wilde laten uitspreken, dat er in te lezen stond. Ook weten sommigen, dat na de Synode Ds. Keizer aan Ds. Danhof kwam zeggen, persoonlijk kwam zeggen, dat niet *hij* de broeders Hoeksema en Danhof had willen veroordeeld zien. Omgekeerd, van hem was het *substituut-voorstel-Manni* afkomstig. De vroegere vriendschap tusschen Keizer en Danhof was nog niet verdwenen. Met het oog op dit alles, kunnen zij, die van deze dingen afweten, en die ook weten, dat Ds. Danhof *zelf*, gedurende de korte pauze, het *substituut-voorstel-Keizer-Manni* nader moest trachten te formuleeren, en waardoor hij zijn recht, om de Synode verder te mogen toespreken, verbeurde, omdat hij eerst vijf minuten na het koffiedrinken weer ter vergadering verscheen, zoodat de mogelijkheid niet gansch is uitgesloten, dat zijne eigene bereidwilligheid hem en Hoeksema noodlottig is geworden; — zij, die deze dingen weten, zeggen wij, en die ook wel weten, dat Ds. Keizer heel wel weet, wat de Synode deed, alsmede, hoe men vóór de Synode getracht heeft, om ook Ds. J. Keizer zelf, met vele andere leeraars en kerkeraden tegen ons te doen optreden, en dat Ds. Keizer die beweging toen afkeurde, en niet mede wilde doen; — zij, die weten, dat Ds. Keizer ook heel goed weet, althans kan weten, wat er daarna op de classes is afgespeeld geworden, en heel goed weet, waar hij Ds. Danhof thans zou kunnen vinden, om, mocht hij iets niet weten, door vragen te weten te komen, betreffende het artikel, waarin de gewraakte passage, volgens zijn schrijven aan Ds. Manni, voorkomt, van den auteur zelf, veel beter zelfs dan van Ds. Manni, die het stuk nooit gelezen heeft, en met geen mogelijkheid den inhoud daarvan kon opdiepen uit de door Ds. Keizer hem gedane vraag, althans niet, indien die vraag hem werd voorgelegd in den vorm, waarin zij wordt weergegeven in “De Wachter”; — zij, die dit alles overwegen, willen niet aannemen, dat hier aan boos opzet moet worden gedacht. Hier heerscht misverstand, hoe dan ook!

En, ja, als men zóó redeneert en ons deze zaak alzóó voorstelt, dan zeggen ook wij: zeker, hier is misverstand in 't spel, al begrijpen we daarvan ook de mogelijkheid niet. Verstaan doen we niet, hoe een ervaren en bejaard predikant, die schier alles, wat op deze onderhavige kwestie betrekking heeft, van nabij heeft waargenomen, een ander predikant, schoon zeker bekwaam, maar toch vrij ver, in zekeren zin althans, van het tooneel verwijderd, om licht kan vragen, en den aangesprokene zelfs geen mededeeling doet van het verband, waarin de uitdrukking gevonden wordt, waarop hij in zijne vraag reflecteert. Nog minder verstaan we, dat iemand durft te veroordeelen, en zelfs als *duivelsch* te brandmerken, hetgeen hij zelfs niet heeft gezien. En toch, ter andere zijde, wij zeggen het met de menschen: deze mannen zijn waarachtig en getrouw. Er moet dus wel ergens misverstand bestaan, al vatten wij daarvan de oorzaak niet. En om dit misverstand uit den weg te ruimen, zal nadere infor-

matie zeker wel schier het eenigste en tevens het meest doeltreffend middel zijn. Natuurlijk heeft Ds. Keizer aan meer licht geen behoefte, want hij heeft hetgeen we schreven voor zich; maar Ds. Manni leest "The Standard Bearer" niet. Aan zijn adres richten we dan ook het onderstaande:

In "The Standard Bearer" van Juli, '25, Ds. Manni, hebben wij onder het opschrift: "Op alle terreinen des levens," melding gemaakt van het feit, dat in "De Reformatie" van 29 Mei, '25, Prof. Dr. V. Hepp Dr. Dijk verzoekt, om zijn oordeel betreffende het gebruik van den term: op alle terreinen des levens, aan nadere herziening te onderwerpen. De zaak was deze. Zooals u weet, de term: *op alle terreinen des levens*, is afkomstig van Dr. A. Kuyper. Nu bestond Dr. Dijk het, om te beweren, dat z.i. die term "op alle terreinen des levens" dient te worden losgelaten. "Omdat gebleken is, dat, hoe goed deze uitdrukking ook bedoeld is, zij is gebezigd als een leuze om veel wereldzin goed te praten, en als een vlag, om verkeerde lading te dekken. Trouwens in den term zelf schuilt eenig gevaar. Door de zonde is het niet mogelijk om God op alle terreinen des levens te dienen, want er zijn terreinen, welke zoo door de boosheid des menschen verworden zijn, dat wij ze moeten loslaten. Die vuil is, dat hij nog vuil worde. Er is ook een voortgaand proces van het kwaad, dat wij niet kunnen stuiten." Aldus sprak Dr. Dijk.

Dr. Hepp daarentegen wil van het prijsgeven van zekere terreinen niet weten. Wel echter wil hij zich beijveren om omver te trekken wat op die terreinen Christus mishaaft. Hij gebruikt een beeld, om zijne eigene voorstelling van de zaak nader toe te lichten. "Als iemand een terrein wil koopen, zegt hij, dan zal hij het terrein niet ondeugdelijk verklaren, omdat achteraan, tegen den waterkant, een schuurtje staat, dat een vergaarplaats van malariamuggen is. Hij zal dat schuurtje laten verwijderen of afdoend laten reinigen en de sloot met petroleum of een andere doeltreffende vloeistof bewerken. Doch het terrein laat hij er niet om loopen." Gij ziet, dat Dr. Hepp zich het afdoend reinigen van onderscheidene levensterreinen nog al gemakkelijk voorstelt. U stemt ons toe, dat wij de voorstelling van Dr. Hepp met alle recht ongereformeerd hadden kunnen heeten. De terreinen kunnen eenvoudig niet afdoend gereinigd worden. En U stemt natuurlijk eveneens toe, dat wij het voorstel van Dr. Dijk, om sommige terreinen prijs te geven, ook niet moeten hebben. Als Gereformeerden moeten we het volle leven leven voor onzen Heer, op alle terreinen. Wij hadden dus wel in negatieven zin critiek kunnen oefenen. Wij deden dat echter niet. Wij waren gedachtig, hoe het ons was vergaan in de laatste jaren. Iets dergelijks voor anderen begeeren we niet. Wij zeiden dan ook slechts, dat we ons met beving hadden verheugd bij het lezen van genoemde gedachtenwisseling. Ook betuigden we instemming met Dr. Dijk, als hij zegt, dat het proces van het immer voortgaand kwaad niet wordt gestuit. Maar wij zeiden er niet bij, dat zulk zeggen virtueel loochening eener gemeene gratie in zich sluit.

Wij wilden geen onaangenaam gevoel teweegbrengen, zooals Dr. Janssen b.v. deed, toen hij in allerlei geschriften mannen, als: Ten Hoor, Volbeda, H. J. Kuiper, e. a., daarvan betichtte. Al is iets ook een feit, daarom behoef men er nog niet altijd melding van te maken. En hier kwam nog bij, dat wij toch ook weer niet geheel met Dr. Dijk vermochten in te stemmen. Wel is het onze volle overtuiging, dat het proces van het kwaad niet wordt gestuit, doch immer voortgaande is, gelijk ook Dr. Dijk staande houdt; maar daarom zouden we ons toch niet willen onttrekken aan zekere bepaalde levensterreinen. Op dat punt gaan we weer met Dr. Hepp mee, ofschoon we absoluut overtuigd zijn, dat er geen petroleum of eenig ander doeltreffend vocht bestaat om de terreinen van het menschelijke leven op aarde te reinigen van de malariamuggen der zonde en des verderfs.

En toen hebben we ons ten slotte op de volgende wijze uitgelaten, Ds. Manni: "Doch al geven we ook toe, dat ook de terreinen onder den vloek liggen en het eene terrein wellicht zelfs meer dan een ander gebied, dat die terreinen alszoodanig toch neutraal zijn, dat is, die zijn niet zedelijk van aard; maar het kwaad schuilt in de menschen. En in die menschen wordt het proces van het immer voortgaand kwaad niet gestuit. Daarom behoeven we om dat proces van voortgaand kwaad, dat wij niet kunnen stuiten, en dat ook niet gestuit wordt, dan ook geen terrein te verlaten; *maar wel moeten wij op elk gebied en in elke sfeer en relatie leven uit een eigen geestelijk levensbeginsel: het beginsel der wedergeboorte. En aangezien de onwedergeborene niet uit dat beginsel kan leven, daarom is er op geen enkel gebied wezenlijk sprake van samenwerking tusschen Gods volk en de wereld. Die twee verschillen in levenswortel. Wij moeten het leven dan ook niet indeelen naar terreinen, maar naar beginselen. En dat doende, krijgen wij geen ascetisme, maar geestelijke zedelijke antithese.*

Om deze onze voorstelling evenwel heeft de Christelijke Gereformeerde Kerk ons uit hare gemeenschap gebannen. En nu bemerkende, dat Dr. Dijk noch Dr. Hepp eene betere voorstelling vermag te geven, en tevens onderling verschillen, en vrezende, dat zij hunne respectieve lijnen consequent zullen blijven volgen, zoo lazen wij hunne uitwisseling van gedachten met een bevend hart. Wij vreezen het ergste voor die broeders, althans voor den zwakkere van die twee.

Waarom kunnen wij toch niet allen samen strijden uit het gemeenschappelijk beginsel der wedergeboorte op alle terreinen des levens?"

In het *onderstreepte* komt de passage voor, die gij in de vraag van Ds. Keizer onder de oogen gehad hebt, en waarover gij schrikkelijk zijt uitgevaren. Gij zult dat natuurlijk nu niet meer doen. Want gij zijt het, wat de zaak betreft, volkomen met ons eens. Gij wilt ook leven uit het ééne beginsel der wedergeboorte, en dat wel op alle terreinen des levens. En gij zijt het niet eens met Dr. Hepp, dat die terreinen maar eventjes met eene zekere vloeistof kunnen gereinigd worden van de malariamuggen der zonde en van het verderf. En toch wilt gij

ook weer niet met Dr. Dijk zekere terreinen verlaten. Neen, gij zijt het met ons eens. Indien niet, zeg het vrij uit in ons blad, zoodat onze lezers, zij, die ons volgen, het lezen kunnen.

En ook stemt ge ons toe, dat we gedurende de laatste jaren voor dit beginsel, en voor *niets anders*, geijverd hebben, met inspanning van onze beste krachten. Wij willen uit één beginsel leven. Voor de waarachtigheid van dit woord verwijzen we naar alles, wat we in de laatste jaren gepubliceerd hebben. En wij tarten hiermede Ds. Manni om in "The Standard Bearer," indien hem zulks lust, te bewijzen, op objectieve gronden, dat dit ons zeggen niet waarachtig en getrouw is.

Doch gij vraagt misschien, of de Christelijke Gereformeerde Kerk ons daarom buiten hare gemeenschap sloot; omdat we die voorstelling van de dingen geven. Natuurlijk, waarom anders? De Christelijke Gereformeerde Kerk wil *twee* genaden: *twee* levensbeginselen; wij maar één. Behalve de zaligmakende genade, welke God aan de uitverkorenen schenkt, bewijst Hij, volgens Synodale uitspraak, ook nog eene zekere gunst of genade aan verworpenen; die krachtens die hun bewezen genade nog het goede doen voor God. Omdat wij dat onmogelijk zóo kunnen zien, en derhalve met een gerust geweten kunnen verkondigen aan de gemeenten; dáárom, en daarom *alleen*, staan we thans buiten de gemeenschap der Christelijke Gereformeerde kerken. De kerkrechtelijke zijde der kwestie laten we nu nog rusten. En wij tarten u, Ds. Manni, om op objectieve gronden in "The Standard Bearer" te bewijzen, dat dit zeggen niet waarachtig en getrouw is.

H. D.

KENNISGEVING

De jaarvergadering van de leden der "Reformed Free Publishing Association" staat gehouden te worden, D. V., Dinsdagavond den 22sten September, 1925, om half acht in de basement van de Protesteerende Chr. Gereformeerde Kerk aan Eastern Ave., Grand Rapids, Mich.

Daar er belangrijke zaken zullen besproken worden, worden alle leden dringend verzocht tegenwoordig te zijn.

Degenen die lid dezer Vereeniging wenschen te worden, zal dien avond gelegenheid worden gegeven.

Vijf bestuursleden zullen worden gekozen uit de volgende nominatie:

P. Alpenaar, Kalamazoo; P. Dijksterhuis, Kalamazoo; J. Doezeema, Grand Rapids; D. Londen, Grand Rapids; R. Newhouse, Hope Church; F. La Grange, Grand Rapids; J. Rust, Kalamazoo; R. Timmer, Grand Rapids; R. Wolthuis, Grand Rapids; A. Wijma, Grand Rapids.

Namens het Bestuur,
ARTHUR WYMA, Secr.

PROF. BERKHOF'S BROCHURE

(Continued)

Let us now point out what this learned committee did. The committee pronounced the three propositions corrupt. I shall quote from their report. In "The Banner" Hoeksema asserted the following (Our Doctrine, Art. 29) "The fact remains that, in some way, to a certain extent, in a certain measure all men partake of grace, and hence, God must be graciously inclined to all. We deny that in any way or to any extent for time or eternity God assumes an attitude of positive favor or grace over inclined to the reprobate but to His people only. Con-against the reprobate." The above quotation is a negative statement of the matter. God is not graciously cerning this proposition the committee reported: "Deze uitspraken acht uwe comm. in strijd te zijn met de Heilige Schrift en de Belijdenisschriften." (Rapport der commissie van Prae-advies betreffende zaak-Algemeene Genade, p. 7.)

Punt 2.

Met betrekking tot het tweede punt wordt het volgende gezegd door de broeders Danhof en Hoeksema:

(Niet Doopersch maar Gereformeerd, bldz. 22): "Wij verstaan zeer wel dat de zonde nog niet tot volle rijpheid is gekomen. Maar wij verklaren dit niet uit een zekere stuitende werking Gods, waarvan noch in de Schrift noch in de Belijdenis ooit sprake is, maar eenvoudig uit de organische ontwikkeling der dingen." (Bladz. 49.)

In the above quotation it is asserted, we should notice, that sin developes organically and unchecked. Also this proposition the comm. pronounced unreformed. Said the comm.: "Ook deze uitspraken acht uwe Comm. in strijd met de Heilige Schrift en met uitspraken der Belijdenisschriften." (Report, p. 9.)

Punt 3.

Met betrekking tot punt drie spreken de broeders Danhof en Hoeksema zich aldus uit: (Niet Doopersch maar Gereformeerd, bladz. 32) "Het is uwe beschouwing dat de mensch wel van nature zoo bedorven is, dat hij ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad. maar die bedorven natuur door Gods algemeene genade toch weer bekwaam wordt om positief goed te doen. En wij spreken het met alle vrijmoedigheid uit, dat dit laatste noch naar Belijdenis noch naar de Schrift is."

In the above quotation Danhof and Hoeksema maintain that natural man is capable of sinning only. This is the third of the three propositions to which they and we adhere.

The idea embodied in this proposition was condemned by the comm.: "Evenals de vorige, acht uwe comm. ook deze uitspraken in strijd te zijn met Gods Woord en met onze Belijdenisschriften." (Report, p. 11.)

The three propositions in question were condemned by the comm.

The comm. also reported that Danhof and Hoeksema are reformed in truths fundamental.

We are now ready to draw a few conclusions.

1) Whereas any three propositions must be sound if the exposition of them is sound;

2) Whereas the exposition of any three propositions must be corrupt if the propositions themselves are corrupt;

3) Whereas the propositions together with their exposition must be sound if either are sound.

4) Whereas Synod pronounced the three propositions corrupt and the exposition of them sound, it follows, according to the comm.:

a) that the three propositions are corrupt;

b) that the three propositions are sound;

c) that the exposition of them is corrupt;

d) that the exposition of them is sound;

e) that the three propositions together with their exposition is sound;

f) that the three propositions together with their exposition are corrupt.

Now if someone exclaims that the above conclusions taken together form a hopeless jungle of contradictory statements I would answer: just so.

But, mark you, they follow logically from the above premises. And these premises are found in the report of the comm. And this means that the report which that learned comm. submitted to synod is one of the most ridiculous documents that ever saw light. And Oh, how the learned Dr. C. Bouma pleaded for the adoption of this superb piece of nonsense. I can still see him there on the rostrum, swinging his arms wildly, causing the auditorium, where we were, to reverberate with his excited oratory in the attempt to induce synod to accept a document which is destined to become proverbial for its meaningless content. And that the learned Bouma.

That report of the comm. annihilates itself. Again, that report is a testimony to the fact that the comm. did not begin to understand the Danhof and Hoeksema's "Van Zonde en Genade." The three propositions of which that book is an exposition are the embodiment of most fundamental thought. The thought contained in the three propositions revolve about such matters as God's righteousness, His holiness, omnipotence, love and grace, God's eternal counsel, election, providence and man's total depravity. And the comm. condemned the three propositions of Danhof and Hoeksema but conceded that they were reformed in truth fundamental. Which goes to show that the comm. does not understand reformed theology. And that the learned comm.

And what was said of the report of the comm. also applies to the professor's brochure. The assertion that our views must be regarded as an attack upon Pelagianism amounts to a confession on the part of the professor that our views in their entirety are reformed, for they form one organic whole and must be regarded as the exposition of three propositions. Hence, what applies to a part applies to the whole. Again, when the professor

admitted that our views are an attack upon Pelagianism he annihilated the contents of those sections of his brochure and of his report which asserts that our views are unreformed and that for the above named reasons. These things are so, irrespective of what the professor may have to offer in defense of himself.

The question arises: when was the professor speaking the truth? when he pronounced our views unreformed, or when he asserted as a comm. member that our views militated against the confessions? It is evident that he cannot be right both times. It is quite impossible for our views to be at once reformed and unreformed. We ourselves are best able to determine what is what.

The professor spoke the truth when he admitted that our views were reformed. He erred, however, when he contended that these views militate against our confessional standards. That he erred then, I shall prove now.

The first proposition asserts that God is gracious unto His people only and not unto the reprobate. Do our confessional standards teach the reverse? The professor himself most emphatically maintains that no one has a right to assert that our confessional standards teach that God is gracious to the reprobate. We dwelt upon this matter at length in our previous art. (See previous number of The Standard Bearer.) Berkhof concedes, does he not? that point one is at best implied in the Standards. Says he: "Zij (de Synode) heeft alleen een drietal waarheden naar voren gebracht en geformuleerd, die duidelijk in onze confessioneele Standaards *begrepen* en voor een gedeelte daarin zelfs uitdrukkelink zijn uitgedrukt." According to the professor his first point is a conclusion. Now, the Standards of the church are a human production we saw. Let us quote Bavinck once more: "De Belijdenis verdient alleen geloof, omdat en in zoover zij met de Schrift overeenkomt en blijft, als feilbaar menschenwerk, revisibel en examinabel aan de Schrift." (Bavinck, Dog., Vol. I, p. 73.) Dr. Bavinck denominates the church confession a human production, the work of man, liable to revision and examination. Berkhof concedes that his first point is a conclusion. It is a conclusion, therefore, drawn from a human production. The professor insists that a conclusion of this kind has no value. Listen to him once more: "Wat menselijke schrijvers uitdrukkelijk zeggen, is natuurlijk in den regel hetgeen zij bedoelen. Wat men daaruit door de eene uitdrukking met de andere te vergelijken, enz. kan afleiden en meent te moeten afleiden, kan wel geheel buiten hunne bedoeling liggen, ja zelfs tegen hunne bedoeling zijn." (Berkhof, Bijbelsche Hermeneutiek, p. 199, 200.)

Berkhof makes it very plain that the confessional value and binding power of *his first point* is zero. And this means that, according to the professor, one has absolutely no right whatsoever to maintain that the first of the three propositions of Danhof and Hoeksema militate against our confessional Standards. Yet Berkhof, as a member of the comm. reports that Danhof and Hoeksema's first proposition does militate against our Standards. Ans he urges synod to see to it that we are cen-

sured in case we refuse to retract. Prof. Berkhof, I ask you, why don't you give an account of yourself. Explain the situation please. You owe it to us, to yourself, to the churches and to your God.

Now the second of the three propositions of Danhof and Hoeksema. It reads, "Sin develops organically and unchecked." Berkhof, the comm. member, in the report which he submitted to synod asserted that also this proposition militates against the Standards. But does it? Do the Standards teach that "God de zonde in zijne ontwikkeling stuit," i. e. that God checks the development of sin? No, indeed. The Standards do teach, "dat God de duivelen in toom houdt, en al onze vijanden, die ons, zonder zijne toelating en wil niet beschadigen kunnen." This, to be sure, we must heartily indorse. For it means that God reigns, not the Devil neither our enemies, no, but God. What a great comfort that is. And should we not believe it? If I could not believe that God ruled and controlled all things I would be without comfort. Does the professor mean to say that I do not believe that God reigns? It seems so. For he reported to synod that the second of the three propositions of Danhof and Hoeksema militates against that article of our confessions which is a formulation of the doctrine of God's providence. But if the professor was actually convinced that we denied God's providence how was it possible for him to report to synod that we are sound in the fundamental truth as formulated in our confession? Prof. Berkhof will you please answer this question? We have a right to your answer.

Indeed, we do believe that God controls and restrains the Devil and all our enemies. And the proposition that sin develops organically and unchecked is no denial of that precious truth. There is a vast difference between the statement, "God controls and restrains the Devil and all our enemies" and the statement, "Sin develops organically and unchecked."

The proposition does not militate against our Standards. No one has ever proved that it does. Should they not have done so before deposing us?

And the third proposition. We maintain that natural man is capable of sinning only. Do our Standards teach the reverse? Indeed, they do not. The confession does teach that there remains in man, since the fall, the glimmerings of natural light, whereby he retains some knowledge of God, of natural things and of the difference between good and evil, and discovers some regard for virtue, good order in society, and for maintaining an orderly external deportment." (Canons of Dordt, chapter III, IV, art. 4.)

The above we indorse, we believe it with all our hearts. And our assertion that natural man sins only, does not militate against the truth contained in the above article. To the contrary, the proposition that natural man sins only, is in full agreement with the article quoted above. Let me quote the remainder of it. "But so far is this light of nature from being sufficient to bring him to a saving knowledge of God, and to true con-

version, that he is incapable of using it aright even in things natural and civil. Nay further this light, such as it is, man in various ways renders *wholly polluted* and holds it in unrighteousness, by doing which he becomes inexcusable before God.

This article, we should notice, calls the virtue of the natural man *sin*. Hence, the third proposition of the brethren Danhof and Hoeksema are in full agreement with our Standards. And this holds true of the first two as well.

And finally, we also maintain that God does not *offer* the grace which there is in Christ to the reprobate. This follows from the first of the three propositions of Danhof and Hoeksema. Again I ask, do the Standards teach the reverse? No, indeed. Our Standards do teach, however, that this promise, together with the command, to repeat in Christ crucified shall not perish but have eternal life, that this promise, together with the command to repent and believe, ought to be declared and published to all nations and to all persons promiscuously and without distinction, and further that as many as are called are unfeignedly called, and that all who are called should comply with the invitation, and further that God seriously promises eternal life and rest, to as many as shall come to Him and believe in Him. (Can. of Dordt., chapter II, art. 5; chapters III, IV, rat. 8.) What is taught in the above articles we believe with all our heart. But we reject that God offers the grace which there is in Christ to the reprobate. This the above articles do not teach. Our standards nowhere teach such a thing. To the contrary our Standards teach the very reverse, as we shall point out and make plain in due time.

Prof. Berkhof himself assures us that the proposition, "God offers the grace which there is in Christ to the reprobate" is nowhere found in the Standards. He admits it in that he concedes that the idea embodied in the proposition is *implied* in the confession. Listen to him: "Nu zendt God naar zijn welbehagen, naar zijn eeuwiggen raad het Evangelie aan zekere volken en menschen. Aan die allen nu zonder onderscheid moet de belofte des Evangelies worden verkondigd en voorgesteld. Dit mag eenvoudig niet zoo worden opgevat, alsof het louter de taak van den prediker ware, om allen menschen bekend te maken met het feit, dat zij, die in Christus gelooven, zalig zullen worden. Hij moet hun de belofte, moet hun het heil in Christus aanbieden. Zegt ge dat dit hier niet staat, dan antwoorden we, dat dit toch zeker wel bedoeld is. Het ligt immers duidelijk in dit article opgesloten...." (Reformed Herald, Vol. I, No. 2, p. 28.)

We see how that the professor admits that the proposition in question is an implication, a conclusion drawn from our Standards. And this amounts to an admission on his part that he has *no right* to maintain that the proposition is found in the Standards.

Berkhof himself admits that when we teach that God does *not* offer the grace which there is in Christ to the reprobate we are *not* teaching anything contrary to the confession.

In fine, Berkhof admits, yea we may even say that he insists that the three propositions of Danhof and Hoeksema do not militate against our Standards. He admits it in his Hermeneutics, he admits it in the Reformed Herald. And in his brochure the professor is even telling the public that the three propositions of Danhof and Hoeksema are in full harmony with our confession when he asserts: "De schoten, die er oogenschijnlijk op gelost werden, troffen in het geheel geen doel. Zij waren feitelijk gericht gedeeltelijk tegen de Arminiaansche leer van de algemeene voldoening, en gedeeltelijk tegen de Pelagiaansche beschouwing, dat ook de natuurlijke mensch in staat is, om geestelijk goed te doen." And yet, as a comm. member Berkhof reported to synod that the three propositions of Danhof and Hoeksema militated against our Standards and subsequently recommends our deposition. Professor, will you explain this please? I repeat, you owe this explanation to us, to yourself, to the churches and to your God.

Our views are not in conflict with the confession. They are in full harmony with the confession. This will become apparent as we go on dissecting Berkhof's brochure. It will also become apparent that the brochure is one grand appeal for Pelagianism and Arminianism. It shall also become apparent that what is found on page 64 of the brochure to the effect that we an "vooropgezette idee aan Schrift en Belijdenis opdringen" applies to the professor in a superb sense.

We feel assured that we have proved our contention to the effect that we were deposed solely because of our attacks on Pelagianism. I invite anyone to discover another reason. Danhof and Hoeksema were assailed, dragged before the synod and finally deposed because of their attacks on Pelagianism.

In conclusion this advise: the professor should exercise more care in the choice of his figure.

(To be Continued)

G. M. O.

WHAT GOD LOVES AND HATES

God stands between the right and the wrong, not looking pleasant on the one and equally pleasant on the other; not looking as the sun looks, with a benignant face on the evil and on the good; and not as man looks, with only a less benignant face upon the evil. He stands with all the fervour of His infinite love and all the majesty of His unlimited power, approving good, and legislating for it on the one side; and disapproving evil, and abhorring it, and legislating it down to the dust, and beneath the dust, into infamy and eternal penalty on the other side. And if there be one truth that speaks throughout the Bible like the voice of God, and resounds with all the grandeur of Divine intonation, it is the truth that God does not look with an equal eye upon the evil and the good, that He is a discriminator of character, a lover of that which is right, and a hater of that which is wrong.

—H. Ward Beecher.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

III. Voor de Breedere Vergaderingen.

C. Voor de Synode, 1924

Het ligt niet op mijn weg, om den leerstelligen inhoud der drie door de synode van Kalamazoo aangenomen stellingen te bespreken. Dit te doen behoort tot de taak, die, bij verdeling van arbeid, aan Ds. H. Danhof werd opgedragen. We zullen ons daarvan dan ook onthouden, behalve voorzoover het noodig zou zijn op den inhoud der "Drie Punten" in te gaan tot recht verstand van de kerkrechtelijke zijde der zaak. Het ligt in den aard der zaak, dat bij de bespreking van de rechtskwestie in deze zaak, de vraag niet geheel en al achterwege kan blijven: wat sprak de synode eigenlijk uit in betrekking tot ons en onze beschouwing? Heeft ze ons op al de beschuldigingen, die tegen ons waren ingebracht, veroordeeld? Heeft ze uitgesproken, dat we dwaalden? Of, om de zaak aanstonds in kerkrechtelijk licht te bezien, heeft ze den Classes Grand Rapids Oost en West voldoende grond gegeven, om tot onze schorsing en afzetting over te gaan?

We zagen reeds, dat de synode geen actie wilde. Ze had van de commissie ad hoc een voorstel voor zich, om ons te vermanen; om ons te doen beloven, dat we ons zouden neerleggen bij en houden aan den inhoud der drie punten; om ons te behandelen, door de zaak ahangig te maken bij de kerkeraden. De synode heeft dit voorstel der commissie niet aangenomen. Behandeling wilde men dus niet.

Doch het laat zich denken, dat de synode ons zeer welwillend gezind was, en dat ze zachtens met ons wilde handelen. Er was dan wel voldoende grond, in leerstelligen zin, om tot behandeling onzer personen over te gaan. Maar de synode was lankmoedig. Men was het er dan over eens, dat, wat onze dwalingen betrof, we noodig behandeld moesten worden. Doch men wilde de zaak nog eens aanzien en ons tijd geven, om ons van de dwaling onzes wegs te bekeeren. Natuurlijk gold dit dan toch in geen geval van de commissie, die feitelijk bestond uit Berkhof, Bouma en De Jong. Zij gedoogden geen uitstel. Zij stelden der synode voor, om aanstonds tot het uiterste toe door te gaan. Want wel trachtten ze den schijn hiervan te ontgaan, door eerst uit te spreken, dat ze onmiddellijke behandeling niet menschelijk achtten. Doch onmiddellijk daarop geven ze der synode in hun rapport dan toch advies, om wel tot behandeling over te gaan, en dat wel tot zoover als de synode maar eenigszins gaan kon. Neen, de commissie was niet lankmoedig. Door hen was ons lot beslist: de drie punten onder tekenen of behandeld worden. Maar stond de zaak dan zoo, dat de synode ons gunstiger gestemd was en dat, schoon men het goed eens was over de vraag of we ons ook der afzetting waardig hadden gemaakt, men lankmoedig over ons is geweest?

Zoo heeft men het van de zijde onzer vijanden wel voorgesteld. De synode was ons o, zoo gunstig gestemd geweest; had ons op het allerzachtst behandeld. Ze had

zoo gemakkelijk verder kunnen gaan. Doch ze wilde dit niet, omdat ze de broeders zoo gaarne wilde behouden! Nu schijnt dit wel vreemd. Want immers, we hebben nooit om gunst of lankmoedigheid gebedeld bij classis of synode. We waren persoonlijk ook geen voorwerpen van medelijden. We eischten niets anders dan recht. We hebben het der synode in zeer duidelijke taal gezegd, dat we nooit zouden herroepen, dat zij dwaalde en dat wij de gereformeerde waarheid voorstonden; dat het recht aan onze, het onrecht aan hare zijde was; dat we er persoonlijk niet om gaven, in een kerk, die zoo afweek in betrekking tot waarheid en recht beide, nog langer eene plaats te hebben. Wij wilden geen uitstel, gunst of lankmoedigheid. Het was immers geen kwestie van personen, maar van waarheid en recht. En ook heeft men immers onze personen, schoon men ons wel op allerlei wijze vertrappt heeft, toch nooit wezenlijk kwaad kunnen doen. In het licht van dit alles schijnt het toch wel vreemd, dat de synode toch lankmoedigheid wilden betoonen. Ook verklaarde de president der synode voor het wereldsche gerecht de zaak gansch anders. Hem werd gevraagd, hoe de synode toch ooit tot zulk een halfslachtig en dubbelzinnig besluit gekomen was, alsmede, waarom ze geweigerd had tot behandeling over te gaan. En hij legde de nobele getuigenis af, dat hij bevreesd geweest was, dat een scherper voorstel er nooit door zou gaan. Met andere woorden, men was bang, dat men geen meerderheid op de synode zou kunnen vinden voor een voorstel, om ons te veroordeelen en te behandelen. De tegenpartij was wel gewillig, doch niet bij machte, om ons te behandelen. En men wilde toch iets zeggen, zij het dan ook op de alledubbelzinnigste wijze, want men wist immers wel, dat de meerderheid, die niet te vinden was op de synode, wel te vinden zou zijn in Classes Oost en West! Een wonderlijke lankmoedigheid, voorwaar!

We zullen daarom, in verband met deze kwestie, wel degelijk de vraag hebben te beantwoorden: wilde de synode geen behandeling of kon ze niet? En in verband daarmee zullen we twee dingen hebben na te gaan. In de eerste plaats zullen we hebben te onderzoeken, of de synode ons uit leerstellig oogpunt werkelijk veroordeelde. Wat heeft ze in betrekking tot ons uitgesproken? En in de tweede plaats moeten we een antwoord hebben op de vraag: hoe is de synode tot de uitspraak, die ze eindelijk deed, gekomen? We bespreken de laatste vraag eerst.

In de bespreking van het rapport der commissie ging alles tamelijk vlot, totdat men was toegekomen aan zijn leerstelligen inhoud. Toen begon de moeite. En toen bleek het aanstonds, dat de synode niet eenstemmig was en het ook nooit zou kunnen worden. En de groote oorzaak van al de moeite was het eerste punt, zooals dat door de commissie der synode werd voorgesteld. Dat eerste punt had de commissie vastgesteld in de woorden:

“De gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen en niet alleen jegens de uitverkorenen.”

De predikanten Danhof en Hoeksema hadden geleerd, dat genade niet in de dingen zit, dat God wel goud en zilver, regen en zonneschijn kan schenken aan alle men-

schen, zonder dat Hij daarin ook genade aan allen geeft, dat de uitwendige gaven van dit tegenwoordige leven ook toekomen aan de verworpen goddeloozen, doch bij hen zonder genade; dat iets den dooden zondaar, zonder de ontvankelijk makende genade van Gods Geest in de wedergeboorte, nooit tot genade kan zijn, dat buiten Christus voor den naakten zondaar geen genade is in tijd of eeuwigheid. Van al deze dingen zegt de commissie in haar rapport:

“Deze uitspraken acht uwe commissie *in strijd* te zijn met de Heilige Schrift en de Belijdenisschriften”

En ze spreekt dan als hare meening uit, dat:

“Volgens Schrift en Confessie het vaststaat, dat God gunstig gezind is en genade bewijst aan hen, die de Schrift bestempelt als ‘goddeloozen’ en ‘onrechtvaardigen,’ waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn.”

Dit voorstel van de commissie ontving het leeuwen-aandeel in de bespreking. En geen wonder. In de eerste plaats toch is dit metterdaad het gewichtigste punt der drie. Een synode, die dit kon uitspreken, kon ook de dwalingen der punten II en III wel aanvaarden. In de tweede plaats, nadat men zich moe gestreden had over het eerste punt, gleden de beide anderen er ten slotte gemakkelijk bij door. Maar wat hier vooral een spaak in het wiel stak, was wel, dat men hier de duidelijke leer der verkiezing en verwerping aantastte en trachtte uit te spreken, wat in zichzelf de allergrootste tegenstrijdigheid was. De broeders Danhof en Hoeksema hadden geleerd, wat doorzichtig is als glas, dat God de goddeloozen haat en de rechtvaardigen bemint, dat Hij Zijn volk genadig is en Zijn vijanden een tegenstander is, in tijd en eeuwigheid, dat Hij daarom alleen aan de uitverkorenen genade schenkt en de verworpenen altijd haat. En in verband daarmee hadden ze geleerd, dat God alle dingen Zijn volk, den uitverkorenen, den rechtvaardigen, ten goede doet medewerken en ook evenzeer den goddeloozen, den verworpenen, die altijd Zijn vijanden zijn en blijven, alle dingen ten kwade schikt. Dat was goed gereformeerd. Dat is een duidelijke voorstelling. Dat is Schrift en Belijdenis. Dat is de leer onzer vaderen. Dat kan ook ieder verstaan. Welnu, de commissie wilde, dat de synode zou uitspreken, dat dit in strijd was met Schrift en Belijdenis. En voorts stelde de commissie aan de synode voor, om uit te spreken, dat God liefheeft wien Hij haat, dat Hij bemint dengene van wien Hij een gruwel heeft, dat Hij gunstig gezind is dien, van wien Zijn ziel een afschuw heeft, dat Hij zegent wien Hij vloekt, dat Hij tijdelijk aanneemt, wien Hij eeuwiglijk verwerpt, dat Hij genade schenkt aan hem, dien Hij vervult met Zijn verborgen schat van toorn.

Is het wonder, dat zulke wonderlijke dingen veel van der synode tijd eischten? Daar waren er toch ook nog op de synode, die gaarne wilden, dat deze dingen hun eerst eens duidelijk zouden worden gemaakt; eer men officieel maar iets vaststelde. En duidelijk was dit immers niet te maken. Ook is het geen mysterie, dat men geloovig kan aanvaarden, schoon te diep voor ons ver-

stand, om te doorgronden. Een mysterie aanvaardt het geloof en het aanbidt in ootmoed en nederigheid. Doch de stelling der commissie is niet diep, opent niet de deur voor onzen blik, om te turen in een diepte van goddelijke heilgeheimen, die dieper wordt naarmate ons oog tracht in te dringen in de geheimen van het goddelijk mysterie. Integendeel, ze is zeer ondiep en zeer doorzichtig. Een kind kan wel verstaan en doorzien, wat de commissie voorstelde. God zegent, wien Hij vloekt. Hij bemint, wien Hij haat. Hij leidt op weg naar de hel met de genadige bedoeling, om te zegenen. Dat is doorzichtig voor een kind. Maar ook een kind kan verstaan, dat dit geen mysterie maar onzin is. Want, nog eens, een mysterie aanvaardt ons geloof en we knielen er aanbeddend bij neer. Zoo doen we bij het wonder van de vleeschwording des Woords. En het geloof heeft ook hoegenaamd geen moeite om het mysterie te aanvaarden. Het geloof wil juist gaarne mysteries. Maar er is geen geloof zoo groot, dat het aanvaarden kan, dat wit zwart is, dat God zegent wien Hij vervloekt of vervloekt wien Hij zegent, dat Hij liefheeft wien Hij haat, dat Hij een Vriend is, wien Hij vijandig is, dat God Ja en Neen is terzelfder tijd en met betrekking tot dezelfde dingen. Men kan zulks wel *uitspreken*; het ook waarlijk *te gelooven* vermag niemand; ook de commissie, die eerst deze stelling uitsprak, gelooft dit niet. Het behoeft dan ook geenszins te verwonderen, dat de synode geruimen tijd noodig had, om dit punt te bespreken op een synode van normaal-redelijke en geloovige ambtsdragers. Want het geloof, dat ook een zekere kennis is, van al wat God ons in Zijn Woord heeft geopenbaard, aanbidt niet, maar huivert bij zulk een gedrochtelijke voorstelling van God.

Niet minder dan negen of tien zittingen werden dan ook aan de bespreking van dit rapport gewijd, en dat wel voornamelijk aan het eerste punt. Hoe men in de gelegenheid zat, bleek wel, toen een der afgevaardigden op Donderdagavond de opmerking maakte, dat men wel rijp was, om over dit eerste punt te stemmen. Het was de scriba der synode, Ds. D. Zwier, die toen de oogen der synode opende. Hij las even uit zijn aantekeningen van het verhandelde voor, welke verschillende voorstellen en substituut-voorstellen de synode reeds voor zich had gehad, en maakte glashelder, dat het der synode nog gansch niet glashelder was, waarover het nu eigenlijk wel ging. Van rijp zijn om te stemmen, was in den avond van Donderdag, 3 Juli, nog geen sprake. Er was toen voor de synode een substituut-voorstel, dat temidden van andere substituut-voorstellen, de aandacht der synode had. Dit luidde als volgt:

“De synode spreekt uit, dat het volgens de Belijdenis en de H. Schrift vaststaat, niet alleen, dat God toornet over de verworpenen vanwege hunne zonde, maar evenzeer, dat God gunstig gezind is jegens en zegeningen schenkt aan hen, die de Schrift goddeloozen en onrechtvaardigen noemt, onder wie natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn.” (Acta, p. 142.)

Tweeërlei trekt de aandacht in dit voorstel. In de eerste plaats, dat men gevoelde, hoe slecht het ging om

in éénen adem te zeggen, dat God toornet over de verworpenen en dat Hij hun gunstig gezind is en zegent. Men trachtte voor eigen bewustzijn en voor dat der anderen deze dubbelzinnigheid te bedekken, door te zeggen: “die de Schrift goddeloozen en onrechtvaardigen noemt, waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn.” En in de tweede plaats, dat dit voorstel reeds de leer der verwerping verkeerd voorstelt, doordat het uitspreekt, dat God toornet over de verworpenen *vanwege hunne zonden*. De verwerping, toch, is in Gods raad niet gegrond op de zonde der verworpenen, maar souverein vrij.

Wat er van dit voorstel geworden is, is niet bekend. We lezen in de Acta: “Onder de bespreking van dit voorstel is de tijd van sluiting aangebroken,” p. 142, Art. 120. In de avondzitting werd de bespreking van dit voorstel voortgezet. Doch onder de bespreking wist een andere voorsteller de aandacht der synode weer te trekken. Bovengenoemd voorstel is toen vergeten en het volgende substituut-voorstel kwam toen ter tafel:

“De Synode, het advies van de Comm. van Praeadvies inzake de protesten en bezwaarschriften tegen de opvattingen van de broeders Danhof en Hoeksema ingebracht, overwogen hebbende, besluit van de Gemeente Gratie zaak thans af te stappen met de ernstige vermaning, dat men grondige studie zal maken van deze materie, doch in den geest der broederlijke liefde en waardeering van weerszijden.

“Opdat deze grondige studie uitgevoerd zal worden, besluit de synode tot het benoemen van eene alzijdige commissie, waarin ook Dss. Danhof en Hoeksema zitting zullen hebben, die de volgende Synode zal dienen met nadere inlichting omtrent dit veelbeteekenend vraagstuk.

“Ten slotte spreekt de Synode uit, dat de protestanten (wier goede bedoelingen in het indienen hunner protesten zij waardeert), met dit besluit behooren tevreden te zijn en er in behooren te beruisten, aangezien de Synode van oordeel is, dat de tijd nog niet rijp is om een nadere uitspraak te doen over het vraagstuk waarvoor de Synode door de protestanten geplaagd is.” (Acta, pp. 143, 144.)

We merken op, dat dit voorstel goed bedoeld was. Het is ongetwijfeld het wijste voorstel geweest, dat de synode voor zich heeft gehad. Het wilde althans een poging wagen, om de eenheid te bewaren en veel ellende te voorkomen voor de kerken. En het was gegrond op het juiste inzicht, dat de synode niet rijp was, om iets te zeggen. Doch de synode heeft dit niet gewild. We lezen in Art. 125, p. 144: “Onder de bespreking van bovenstaand voorstel is de tijd om te verdagen aangebroken.” Men verdaagde toen tot Maandagnamiddag, 7 Juli. In de dagen tusschen de Donderdagavond-zitting en de Maandagnamiddag-zitting, had de tegenpartij tijd, om zich gereed te maken. En dat deed ze ook. Ds. Van Dellen, de president der synode, maakte een voorstel gereed, dat op Maandagnamiddag al spoedig in bespreking kwam. Het substituut-voorstel, laatst genoemd, werd verworpen. Het voorstel Van Dellen werd aangenomen. Wat dit voorstel eigenlijk inhield, hopen we echter een volgende maal te bespreken.

H. H.

DE SAMENHANG DER DINGEN

“Alles zit aan alles vast.” De dingen bestaan in onderling verband, uit en door en tot elkander. En in onderlinge gemeenschap en samenwerking der deelen dient het geheel der geschapene dingen een boven zichzelf uitgaand doel. De schepping heeft den wortel van haar bestaan niet in zichzelf, maar bestaat uit en door en tot God. Reageerende op de inwerking van 's Heeren Geest, weerkaatst zij in de rijkste kleurschakeering en veelvoudigheid van vormen het deugdenbeeld van Hem, die alles wrocht om zijns zelfs wil. Inzonderheid in den mensch, haar kroon en heer, smaakt zij de gemeenschap des levens met den almachtigen Schepper des hemels en der aarde, en openbaart en verheerlijkt zij het leven der vriendschap van den God des verbonds. In het hart des menschen ligt de band des verbonds, die Schepper en Schepping verbondsmatig samensnoert. Door het verbond is de Drieëenige Verbonds-God één in Zijne Schepping en is Zijne Schepping één in Hem.

Van deze organische éénheidsgedachte wordt uitgegaan in artikel XII van onze Nederlandsche Geloofsbelijdenis, als het heet: “Wij gelooven, dat de Vader door zijn Woord, dat is door zijnen Zoon, den hemel, de aarde en alle schepselen uit niet heeft geschapen, als het Hem heeft goed gedacht, een iegelijk schepsel zijn wezen, gestalte en gedaante, en onderscheidene ambten gevende, om zijnen Schepper te dienen. Dat Hij ze nu ook alle onderhoudt en regeert naar zijne eeuwige voorzienigheid en door zijne oneindige kracht, om den mensch te dienen, ten einde dat de mensch zijnen God diene.” Naar deze voorstelling is het hoofd- en einddoel aller geschapene dingen het dienen Gods. Specifiek schiep God den mensch met dat oogmerk. De mensch moet zijnen God dienen. Doch daartoe moet hij blijkbaar middellijk in staat gesteld worden door den dienst der schepselen onder hem. Elk schepsel ontvangt wel in 't bijzonder zijn eigen wezen, gestalte en gedaante van God, alsmede zijne bijzondere roeping en geschiktheid voor zijne taak, m. a. w. zijne plaats, relatie, levensfeer en werkkapitaal, en wordt alszoodanig door Gods eeuwige voorzienigheid en oneindige kracht gehandhaafd, zoodat het naar Gods schepings-ordinantiën kan handelen; maar dan toch altoos zóó, dat het eigenlijk eerst in gemeenschap en samenwerking met alle andere creaturen, en in en door den mensch, als aller schepselen kroon en heer, opklimmende tot den Oorsprong aller dingen, zijne bestemming kan bereiken en aan zijn doel beantwoorden. De gedachte is dan, dat de mensch heer der schepping is, doch knecht des Heeren. De mensch is verbondsmensch, en alszoodanig huisknecht Gods. In en door den mensch staat Schepper en Schepping tot elkander in verbondsgemeenschap, en zijn zij verbondsmatig één.

Naar Gereformeerd belijden staat het vast, dat de mensch, zoowel in den staat der genade, als in dien der rechtheid, beeldrager Gods is, en derhalve zijne bestemming heeft in de heerschappij over al het geschapene en in de dankbare toewijding daarvan aan den God des ver-

bonds. Immers, “wij gelooven, dat God den mensch heeft geschapen van het stof der aarde, en hem heeft gemaakt en geformeerd naar zijn beeld en gelijkenis, goed, rechtvaardig en heilig; kunnende met zijnen wil in alles overeenkomen met den wille Gods.” Zooals de mensch than is, boos en verkeerd, is hij niet uit de hand zijns Makers voortgekomen; “maar God heeft den mensch goed en naar zijn evenbeeld geschapen, dat is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid, opdat hij God zijnen Schepper recht kennen, Hem van harte liefhebben, en met Hem in eeuwige zaligheid leven zoude, om Hem te loven en te prijzen.” “De mensch is van den beginne naar Gods beeld geschapen, versierd in zijn verstand met ware en zalige kennis van zijnen Schepper en van andere geestelijke dingen; in zijnen wil en zijn hart met gerechtigheid; in al zijne genegenheden met zuiverheid; en is over zulks geheel heilig geweest.” Dus schiep God hem. Doch ook zullen de geloovigen door Gods genade weer ten volle genieten 's Heeren beloften en *in eeuwigheid met Christus over alle schepselen regeeren*. Wel loopt thans, in verband met zonde en genade, de weg niet meer over den eersten Adam, doch over den Heer uit den hemel. Evenwel, in den Heere Jezus Christus juicht en jubelt straks toch de verlostte gemeente met de nieuwe klanken van het lied der herschepping: “Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met uw bloed, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie; en gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesteren; en wij zullen als koningen heerschen op de aarde.” In Christus is dus de nieuwe mensch eerst waarlijk bekleed met eer en macht, heerscht hij over Gods schepping, en wijdt hij uit liefde het geheel der geschapene dingen aan den Schepper. Eerst van hem geldt ten volle, dat, schoon de Schepper hem een weinig minder maakte dan de engelen, de Vader van onzen Heere Jezus Christus hem met eer en heerlijkheid heeft gekroond en hem doet heerschen over de werken Zijner handen, alles onder zijne voeten gezet hebbende; doch tevens, dat déze den HEERE zijnen God liefheeft, van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganschen gemoede, en met alle krachten. In hem is Gods verbondsgedachte gerealiseerd.

Aan dezen organischen verbondsmatigen samenhang der dingen mag niet worden getornd. De gansche Schepping is in haar samenstel en goddelijk oogmerk één. Zij is de uitdrukking van ééne verhevene Gods-gedachte. Wel is het heel goed mogelijk, dat wij, speciaal vanwege de verduistering van ons verstand door de zonde, de goddelijke scheppingsidee niet in alle bijzonderheden volmaakt zuiver in ons bewustzijn kunnen opnemen, verwerken, en in eigen taal weergeven; maar aan de éénheid van de wereldgedachte behoeft daarom niet te kort worden gedaan. De gedachte, dat één beginsel al de werken Gods, zoowel in de geschiedenis, als in de schepping, beheerscht, is voor geen tegenspraak vatbaar. En tevens leert de Schrift duidelijk, dat de bestaansreden van de Schepping in God gevonden wordt. In de schepping zoowel, als in de herschepping, zijn uit en door en tot God alle dingen. Naar Gods eeuwig voornemen in het aanzijn geroepen,

naar God onveranderlijk oogmerk een historisch proces doorlopend, vindt de Schepping hare eeuwige bestemming in de weerspiegeling van de Zelf-openbaring Gods, in Zijn willen van Zichzelven.

Dat volgt wel allereerst uit de éénheid Gods, gelijk we ook vroeger reeds hebben betoogd. God is één. Hij heeft den wortel van zijn bestaan in Zichzelven, maar al de volheid zijner Godheid, in absolute onafhankelijkheid, en in den meest volstrekten zin des woords. Hij bestaat zonder iets anders. Buiten zijn wezen om, is er niets, dat Hem bepaalt of perken stelt. Hij wordt niet, maar is. Geen stoot van buitenaf zet Zijn leven in beweging. En evenmin doorloopt Hij een proces van ontwikkeling door opname en assimilatie van buiten Hem liggende elementen, naar een vooruitbesteld plan. Hij staat eenvoudig niet onder de wet van een anderen god. Want Hij alleen is God. Zijn gezag en vermogen dankt Hij aan Zichzelven. En Hij bezit het volmaakte leven in Zichzelven. Daarom blijft Hij Zichzelven ook immer gelijk, en is er bij Hem verandering noch schaduw van omkeering. Doch daarom kan Hij de wereld ook slechts willen, niet om harentwil, maar om zijns zelfs wil. Zij kan slechts vrucht Zijns willens zijn, en tot Hem bestaan. En daarom moet ook de betrekkelijke tweeheid van Schepper en Schepping, alsmede de rijke verscheidenheid der schepselen onderling, verklaard worden uit en door en tot de absolute éénheid Gods. God moet ook in het willen van Zichzelven één zijn in Zijn schepsel.

Dit moet rusteloos op den voorgrond worden geplaatst. De zondaar toch is in zijn Godsbesef innerlijk verzwakt. Mede door den vloek, waardoor er een sluier ligt op de wereld der schepselen, doch meer nog dewijl het bedenken des vleesches vijandschap is tegen God, het gedichtsel van 's menschen hart boos is van zijne jeugd aan en de zondaar de waarheid, de juiste voorstelling en zuivere kennis van God, in ongerechtigheid te onderhoudt, verbreekt de zondige mensch de synthese van de Zelf-openbaring Gods in de natuur, en concludeert hij menigmaal tot eene onmogelijke duïteit, tweeheid, van God en zichzelf, en wordt pelagiaan, of ook tot de grondbeginselen van het veelgodendom, het algodendom, de stofvergoding of zelfaanbidding. Doch dit is afgoderij. En wij weten, dat een afgod niets is in de wereld. Wij gelooven, dat er is "een eenig en eenvoudig geestelijk wezen, hetwelk wij God noemen: eeuwig, onbegrijpelijk, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig; volkomen wijs, rechtvaardig, goed, en eene zeer overvloedige fontein aller goeden." Wij gelooven dit mede door de werkingen Gods in ons, waardoor er voor ons allerdiepste zielsbesef en nadenken slechts één eenig eeuwig wezen bestaat; alsmede door den aanblik van de wereld der schepselen, die wel in verscheidenheid van vormen en verhoudingen den rijkdom van Gods deugden uitstralen, doch tevens in onderlingen samenhang zich immer aan ons voordoen als wezenlijke deelen van slechts één grootsch organisch geheel, dat uitdrukking is van ééne goddelijke scheppingsgedachte, niet toevallig, accidenteel,

maar volstrekt van God gewild. De Schepping openbaart ons Gods wil.

In haar kern is alle Zelf-openbaring Gods altoos religieus-ethisch van aard. God wil niet slechts de Schepping om zijns zelfs wil, en derhalve Zich zelven in de werken zijner handen, maar Hij wil Zichzelven bepaaldelijk in den wil van het creatuur. Hij eischt den vrijen wil van zijn geestelijk-zedelijk schepsel voor Zichzelven op. Ook aan de geestelijke-zedelijke vrijheid van den verbondsmensch stelt God de wet. Hij wil, dat zijn huis-knecht, als heer der schepselen en knecht des Heeren, als verbondsmensch, op het altaar zijns harten, Zijne Schepping Hem ten offer wijde. In de vrije wilskeuze van den koning der Schepping wil God in de werken zijner handen één zijn. Die wet der vrije en toch aan Gods wil gebondene liefde is de wet van 's Heeren koninkrijk. Die wet bindt alles samen. De liefde is de band der volmaaktheid. Wie waarlijk liefheeft, is volmaakt; want hij heeft Gods wil betracht. En in hem, die God om Zijns Zelfs wil liefheeft, komt God tot zijn doel. In hem is God alles.

Bloot verstandelijke Godskennis echter is alszoodanig nog geenszins Gode aangenaam. Wel moet God Zichzelven eerst aan ons openbaren, zullen we Hem beminnen; en hier is zeer bijzonder van toepassing het spreekwoord: onbekend maakt onbemind; doch dat maakt kennis en liefde nog niet tot identische begrippen. Die waarlijk God kent door de gemeenschap des wederbarenden Geestes, heeft het eeuwige leven; doch er is ook eene kennis Gods, die rampzalig maakt. Immers, ook de duivelen kennen Christus, en gelooven, dat God een eenig God is; doch zij sidderen. En hetzelfde kan zeker ook gezegd worden van den rijken man in de vlammen der hel. Dat komt, omdat wij de kennis Gods in hare zedelijke strekking ook kunnen verwerpen. De Zelf-openbaring Gods is in hare diepste ethische strekking altoos eene mededeeling van Gods willen van de vrije wilskeuze van Zijn geestelijk-zedelijk creatuur, en dat wel eeniglijk en alleen om Gods wil. Verstandelijke kennis daarvan, zonder geestelijke-zedelijke voldoening daaraan, stelt den bezitter schuldig en doet hem rampzalig zijn. Door de wet is de kennis der zonde. In dien zin stijgt onze verantwoordelijkheid, naarmate we objectief gaven ontvangen en subjectief verlicht worden, en neemt onze ellendigheid toe. Die den weg heeft geweten, en niet bewandeld, zal met vele slagen geslagen worden. Die, nadat zij, door de kennis van den Heere Jezus Christus, de besmettingen der wereld ontvloden zijn, en in dezelve wederom ingewikkeld zijnde, van dezelve overwonnen worden, zoo is hun het laatste erger geworden dan het eerste. Want het ware hun beter, dat zij den weg der gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat zij, dien gekend hebbende, weder afkeeren van het heilige gebod, dat hun overgegeven was. Zulk eene kennis en daarmee somtijds gepaard gaande betrekkelijke tijdelijke bekeering en blijdschap van *het geloof voor eenen tijd* strekt niet tot voordeel, maar ten oordeel. Men raakt er mede ten achter. Naarmate iemand dichter bij de genade komt, maar haar niet wezen-

lijk ontvangt, zinkt hij dieper in het verderf. Wat hoog staat, valt, als het valt, laag. En het is precies naar deze wet, dat de zonde tegen den Heiligen Geest mogelijk is, en tevens, dat zij niet vergeven wordt.

Zeeren moeten we ons dan ook wachten, dat we niet uiteenrukken, wat samenhoort. Kennisse van God, zonder liefde tot God, is voor ons niet goed, maar kwaad; werkt ons niet het leven, maar den dood. Wij moeten alles hebben, of we hebben niets. Deelen kan nu eenmaal niet; want God is één, en de Schepping is één, en ook is de mensch één. En God is in zijne Zelf-openbaring één, en in zijn willen van den wil des menschen één. En ook zal Hij door den wil van Christus Jezus, den Middelaar Gods en der menschen, die volkomenlijk den wil des Vaders wilde, in den wil van den nieuwen mensch in den Zaligmaker één zijn. Ja, Hij zal door zijne antithetische Zelf-openbaring in zijn willen van de vrije wilskeuze van zijn geestelijk-zedelijk creatuur, die Hij symbolisch-typisch-profetisch vastlegde in al het geschapene en nog klaarder uitdrukte in de wet zijns woords, in betrekkelijke tegenstelling met de wet van de vruchtspijze, één zijn in het bewustzijn van alle Zijne schepselen, in de eeuwige antithese van licht en duisternis, liefde en haat, leven en dood, hemel en hel. Antithetisch zal God in allen alles zijn.

De samenhang der dingen is dan ook van antithetischen aard. De Schepping is niet slechts eene éénheid, of zooals Gereformeerden zich gewoonlijk uitdrukken, eene organische éénheid, of nog nader aangeduid, in verband met Gods wil voor ons leven, eene geestelijk-ethische, verbondsmatige éénheid. 't Is volkomen waar, dat alle schepselen in den wortel van hun natuurlijk-fysisch bestaan uit één beginsel opkomen, en inzonderheid organisch één zijn in den mensch, die allereerst in dien zin mikrokosmos is en het kort begrip van al het geschapene; alsmede, dat ook in hooger zin de gansche Schepping in haar heer en koning, in den mensch, geestelijk-verbondsmatig één is, en dat deze verbondsgedachte historisch gerealiseerd wordt in den weg van het organisch wereldgebeuren; doch daaraan moet nog worden toegevoegd, dat naar Gods eeuwig voornemen alle dingen ook antithetisch samenhangen. Er bestaat niet maar feitelijk, vanwege zonde en genade, een tegenstelling in het leven van sommige schepselen; maar de Schepping als zodanig bestaat antithetisch, beweegt zich historisch voort langs antithetische lijnen, en bereikt straks haar van God gewilde eeuwige antithetische bestemming. En juist in haren antithetischen samenhang rust zij kennelijk in Gods antithetisch willen van de vrije keuze van 's menschen wil. Daarin bereikt de éénheid der Schepping haar hoogtepunt.

Het gaat om de liefde van 's menschen hart. Die liefde bepaalt de gemeenschap van Schepper en Schepping. Gods levensordinantie van 's menschen vrije liefde is de band des verbonds. In de vrije wilskeuze van den mensch eischt God het harteleven van het organisch geheel der geschapene dingen voor Zichzelf op. Daarin laat Hij Zich in den meest volstrekten zin des woords gelden als

aller schepselen Heer. Hij gebiedt, wat geen aardsch vorst ooit te gebieden vermag, namelijk: de vrije liefde. Het eerste in alle geboden Gods is: *heb lief*. Dit is het gebod in alle gebod. Heerschen doet de mensch, genieten mag hij, maar opdat hij liefhebbe den Heere zijnen God. Ontbreekt in 's menschen daden die liefde, dan is hij geen goede dienstknecht, dan is hij zondig, en derft de heerlijkheid Gods. Dan is hij zelfs in een vijand Gods verkeerd, en wordt hij als zoodanig door God bejegend.

Dit komt, omdat de mensch niet alleen *moet* liefhebben, maar ook niet anders *kan* dan liefhebben. Hij is op liefhebben aangelegd, daartoe is hij bekwaam, daarin vindt hij zijne roeping en bestemming. Het is zijn aard, om met alles, wat hij is en heeft, te eindigen in zijnen Heer. De wil zijns Heeren te doen is zijne levenswet en zijne vermaking. Daarin is hij zalig. Naar de goddelijke scheppingsordinantiën voor zijn bestaan en leven, zoekt hij algeheele toewijding aan zijnen Heer, met hart en hoofd en hand, met verstand en wil en kracht, met genegenheid en woord en daad, uit het diepste beginsel zijns harten, met alle middel, op elk terrein, in iedere betrekking en levensfeer en omstandigheid. Dus schiep God hem. Naar den diepsten wortel van zijn bestaan, en naar Gods wil en oogmerk over hem, is zijne liefde onverdeeld, sluit ze alles in, en werkt zij antithetisch. Twee heeren te dienen vermag hij niet. Hij wijdt zijn leven aan slechts éénen heer. En hem bemint hij antithetisch: zijn eigen heer aanhangende, liefhebbende, verkiezende, verlaat, haat, en weerstaat hij zijns heeren vijanden. Tot vijanden zijn ze hem. Het is zijn lust, om den wil zijns heeren te doen. Doch, — en hierin schuilt het diepste geheim van den samenhang der geschapene dingen, inzonderde deze door den mensch bepaald wordt, — de mensch is in zijne liefde vrij. Hij kan in zijn antithetisch liefhebben in zijn eigen geestelijk-zedelijk tegendeel omslaan; hij kan in plaats van God lief te hebben en satan te haten, zooveel aan hem staat, deze orde omkeeren.

Doch hij kan zulks slechts in creatuurlijke afhankelijkheid van Gods raad. Gods eeuwig voornemen, hetwelk Hij om zijns zelfs wil bij Zichzelf heeft voorgenomen, bepaalt niet slechts het bestaan der dingen, maar ook alle gebeuren, alsmede de vrije wilskeuze des menschen. De mensch is een vrij handelend subject, maar in ondergeschiktheid aan Gods willen over hem. Het schepsel bepaalt zijn Schepper niet, is ook niet aan den Schepper nevensgeschikt, maar moet God dienen in Zijne Zelf-openbaring. Gods eeuwig welbehagen is Godes. Hij wil het om zijns zelfs wil. Hij wil het ter openbaring van het leven der liefde en vriendschap van den Drieëenige, tot in het leven van het creatuur, tot in de vrije keuze des menschen, tot in de eeuwige antithese van hemel en hel. Wie dien wil van God verstaat en wil, gelijk God hem wil, die verstaat en wil de dingen in hunne onderlinge gemeenschap en samenhoorigheid en bestemming, en rust zaliglijk met zijne liefde in de haar veroorzakende en bepalende liefde Gods. Die leeft het eeuwige leven.

H. D.

THE COVENANT OF NATURE

1. Particular or Common?

The question before us is whether the covenant which God established with Noah is to be regarded as particular or common. In other words, the question is, whether this covenant is the covenant of grace, established in Christ with the people of God; or whether it is a common covenant established with all men, without Christ as the Mediator of Redemption. The question is admittedly an important one, for those who defend a common grace which God shows to all men in general in the present time, contend that the covenant established with Noah is the Scriptural basis for their view.

We cannot refrain from quoting once more from the old theological fathers writing at a time when Reformed Theology was efflorescent according to the last Synod. This time we will quote from the author that is also frequently quoted as an authority by the synod of 1924 in defense of its erroneous three points. We have reference to Petrus Van Mastricht, Doctor Theologiae and Professor of Theology in Utrecht in the latter part of the seventeenth century.

The reason why we wish to quote from him is particularly the fact, that he is admitted to be an authority in matters dogmatical by synod; and generally the attempt to prove, or at least to make the impression upon the people, that our denial of a common grace, our contention that grace is always particular and that also the covenant with Noah is the covenant of grace proper, is out of harmony with the historical line of Reformed Theology and that the modern conception of a common grace and a common covenant with all men is historically Reformed. From the confession it was quite impossible to prove our alleged error. They know only of one kind of grace, the grace which God shows to His people. But the Reformed fathers, it is alleged, contended for such a common grace to all men. Dr. A. Kuyper, Sr. frequently informs us that he follows in the beaten path of Reformed Theology, merely developing and advancing along the same line as was developed by the fathers. And of late we have become accustomed to very emphatic declarations on the part of professors and ministers, notably Van Baalen, asserting that the idea of common grace is thoroughly historically Reformed. And we on our part deny this. Most emphatically we maintain, that under the leadership of Dr. A. Kuyper, and the influence of his views as set forth in *De Gemeene Gratie*, as well as under the influence of the general spirit of the times and of our country which is Arminian doctrinally and worldly-minded practically, the church gradually departed from the Reformed path till it had departed sufficiently to embody its errors in a few official declarations. Our Reformed fathers, whatever may be quoted from their writings with a semblance of justice, surely were not of the spirit of Kalamazoo, 1924, neither of that expressed in Kuyper's *Gemeene Gratie*. This is our contention.

And for that reason we will quote them from their own writings in as far as we have access to them.

Protagonists of a common grace base their contentions chiefly on the covenant with Noah. With it their view either stands or falls. This covenant, they claim, is not particular but general; it deals not with heavenly but with earthly things; it speaks of temporal not of eternal blessings; it is established not with the Church but with the world as such, not with the elect but with man as man, with the naked sinner outside of Christ Jesus. We showed that Kuyper claimed that his view was identical with Calvin's; and we also showed that this contention is false. Kuyper wrests a single expression from its context in Calvin's Commentaries, to give his contention a semblance of truth. Calvin, however, presents the covenant with Noah as adapted to the faith of the people of God and the rainbow is to him a sacrament, designed for the strengthening of their faith. We also called attention to the fact that our Baptism Form proceeds in the prayer before baptism, from the assumption that the covenant with Noah is established with the Church. And finally, we quoted from Brakel in proof of the fact that he could not conceive of a covenant God would establish with the reprobate. The very notion of a covenant God should establish with those whom He hates is to him absurd, for the simple reason that a covenant is a relation of friendship.

We will now quote on this same subject from Petrus Van Mastricht, *Godgeleerdheid*, Deel IV. Boek VIII, p. 737-740. We will translate freely, but as literally as possible, the rather heavy Dutch.

"Now, therefore, follows the second part of the patriarchal period, covering the time from the deluge to Abraham, a period of about 352 years, according to Hebrew chronology. With regard to this period we must consider first of all a twofold renewal of the *Covenant of Grace*, (we underscore). The first renewal of the covenant took place before the Flood, and, therefore, properly belongs to the predeluvian period; but in order that we may obtain a correct understanding of the entire history of Noah we shall not thus divide and separate it.

"Regarding this (first renewal of the covenant of grace) we remark the following:

"(1) First of all that its basis is the divine grace, Gen. 6:8. His distinguishing love over the world. It is God's absolutely gracious and unmerited love, whereby He elected without any merit or preconceived worthiness thru works, those whom He would grant His covenant of grace in distinction from others; yea, with whom, while passing by others. He would establish that covenant, vs. 18, thru which Noah and his family should be saved from the destruction of the deluge, both temporally and spiritually.

"(2) Secondly, that the parties of the covenant are God and Noah. God, I say, not only as party, but also as the Author of the covenant, reason why it is called *My* covenant. And Noah and his family are the other party, not only themselves but also with a view to their poster-

ity, at least with respect to the family of Shem and later also with that of Japheth whom He would draw into the tents of Shem.

"(3) The contents of the covenant and the matter transacted. This includes first the promise to save him and his family (for his sake as a type of Christ) from the destruction of the flood, both temporal and spiritual; and secondly in the requirement that in and thru faith he was to prepare the Ark, and that, with his entire family, which at that time constituted the Church, he was to enter into the Ark, which was a picture of Christ, thru whose instrumentality and help only the church was to be preserved and saved, I Peter 3:20.

"(4) As to the occasion for the establishment of this covenant we remark that it was the utter corruption of the world and consequently, the impending misery and destruction, both natural and spiritual, Gen. 6:3 ff. Hence, a manifestation of grace and mercy.

"(5) We must consider the parties as they are dealing in his covenant. God demands that the Ark be built, and that Noah enter into it, having provided for a sufficient supply for the inhabitants of the Ark; and He promises salvation from the destruction of the flood. On the other hand, man, Noah and his family, that is, the Church, promises to fulfill and to accomplish what was demanded, Gen. 7:5; and He asks for the promised salvation.

"The promise of this covenant was first of all to protect Noah and his family (that is the Church, both present and future) against the destruction of the flood, both as to their physical and spiritual existence; and to save them alive, not only temporally but also spiritually and eternally. This was the more immediate purpose. And the more remote purpose was the manifestation of grace to Noah and his own, that is the Church.

"Concerning the second renewal of the covenant, which followed upon the Deluge, Gen. 9:9, we note:

"(1) The occasion and motive of this covenant, namely, the protection of the world and of the Church as it was saved from the deluge, against another flood; further their re-establishment (of the church and the world), the motive of which was the same as that of the first renewal of the covenant, namely, the grace whereby he blessed Noah and his family. Gen. 9:1.

"(2) The parties concluding the covenant. God established the covenant with Noah and his family, both as they then existed and with a view to their posterity in the future, that is, with the Church and for her sake with the world. God now demanded that man should multiply, Gen. 9:1-7; that he refrain from murder, vs. 5, 6; and from eating of flesh with the life thereof, vs. 4; faith in and faithfulness with regard to His promises for the confirmation of which He gave man a special sacrament, vss. 12-19; and He promised that no destruction by a flood would come upon the world anymore, vs. 11. On the other hand, man tacitly promised what was required of him and asked that the promise might be fulfilled to him. True, these things are, as far as man is concerned at least,

not definitely expressed in the text. But they are clearly presupposed as we showed before in regard to the covenant of works and the first Evangelical covenant, in order that out of this mutual agreement and harmony a covenant might develop and be confirmed by the sacrament of the rainbow.

"The main objection raised against this view is expressed in the question: was this twofold establishment of the covenant a renewal of the covenant of grace as rooted in Christ? There are some that deny this and would consider this a mere temporal covenant. But there are others who affirm this, as Rivet, Pareus, Perkins and Henr. Ainsworth. With the latter I agree and that for the following reasons:

"(1) Because all the promises of God are in Christ yea and amen. II Cor. 1:19, 20; I Tim. 4:8. Gal. 3:17 and He. 13:8.

"(2) Because the apostle ascribes to Noah the faith whereby he became an heir of righteousness, He. 11:7.

"(3) Because the apostle applies the salvation in the ark from the flood in a typical sense to Christ and spiritual things, I Pe. 3:18, 22.

"(4) Because the very nature of things seems to suggest this. For:

"(a) Noah, according to Scripture, was a type of Christ, Matt. 24:37-39; Lu. 17:26, 27; I Pe. 3:18-22.

"(b) The ark was an image of the church, as Peter explains, I Pe. 3:20, 21.

"(c) Salvation from the natural flood was typical of salvation from the spiritual flood. I Pe. 3:20, 21.

"(d) The sacrifice of Noah was typical of the sacrifice of Christ, Gen. 8:20, 21, cf. Eph. 5:2."

These words of Petrus Van Mastricht need no further commentary. Plainly, according to him the covenant with Noah is the covenant of grace. Noah and his family are to him the Church, and as such the covenant is established with them. They stand in the covenant as representatives of the church of all ages. And the salvation of Noah and his family does not only have temporal significance, but spiritual significance as well. Here, there, fore, we have a theologian of admitted authority, living in a period when Reformed Theology was still at its best, who consciously rejects the idea of some as if the covenant with Noah was general and of mere temporary significance.

Neither is he the only one. Van Mastricht in the above quotation mentions other theologians of strong Calvinistic type and great scholarship, with whom he agrees in respect to the covenant with Noah. David Pareus, professor at Heidelberg, who forsook Lutheranism in order to become a most ardent disciple of the great theologian of Geneva, wrote most of his works during the latter part of the sixteenth and the very first part of the seventeenth century, the period when Reformed Theology was efflorescent. And his works were held in great esteem. He followed in the footsteps of John Calvin. But to him the covenant with Noah was the cove-

nant of grace, and not a temporal, general covenant. Henry Ainsworth, the celebrated nonconformist, was a man of profound learning, famous particularly for his knowledge of Hebrew. He was a man of Calvinistic type, yet he believed that the covenant established with Noah was the covenant of grace. Wm. Perkins was an eminent divine of the church of England, and he is noted as one of the best exponents of Calvinism. "The works of Perkins," says one writer, "are distinguished for their piety, learning, extensive knowledge of the Scriptures and strong Calvinistic argumentation." His work *Armillæ aurea*, published in 1590 stung Arminius to the quick and had a great deal to do in stirring up the Arminian controversy. If any indictment was brought against him it was that he was too consistent a Calvinist and that he carried the doctrine of reprobation too far. Yet, also to him the covenant with Noah was the covenant of grace and had eternal significance. André Rivet, the well-known and distinguished French theologian, who in the early part of the seventeenth century occupied a chair of theology at Leyden, was a firm Calvinist. But the covenant of nature he explained as being essentially the covenant of grace.

Historically, therefore, those that deny Kuyper's view of the covenant with Noah are in excellent company. Kuyper's contention that he follows in Calvin's steps is untenable as we showed from Calvin's own commentary. And a brilliant host of theologians, distinguished for their learning and known to be followers of Calvin disagree with Kuyper's exposition. To them it was, from a principal point of view, absurd to maintain that God would establish a covenant of friendship with his eternal enemies and that He would temporally love those whom He eternally hated. To them it was in the light of Scripture untenable that the covenant with Noah be presented as essentially different from the covenant of grace. To them Noah and his family were the church of that time and representatives of the church of future ages; and as such God established His covenant with them. Plainly, therefore, we are in the historically Reformed path if we maintain that the covenant of nature is but another stage in the revelation of the covenant of grace.

Now we must once more remember that it is conceded by those that believe in a common grace that this theory stands or falls with the exposition of the covenant with Noah as being a covenant of common grace. Already we pointed out that this is Dr. Kuyper's contention. But we also wish to quote Van Baalen once more in this connection. Writes he:

"It is, therefore, of the greatest importance that we know who is right in this respect, Dr. A. Kuyper or Rev. H. Hoeksema. If the former is right then God's covenant with Noah was truly a covenant of Common Grace. And in that case there is, therefore, Common Grace. But if the latter has a correct understanding of the matter, then Dr. Kuyper not only made a tremendous mistake by conceiving of the covenant of particular grace as a cove-

nant of nature or of Common Grace; but then the entire work of Dr. Kuyper entitled *De Gemeene Gratie* is an error. For all that follows is built on the foundation of the covenant with Noah, conceived, not as a covenant of particular but of common grace." *

With the above we heartily agree. But we do not agree with Dr. A. Kuyper, neither with Van Baalen, when they try to make us believe, without any proof, that the Common-Grace-line is historically Reformed and that the denial of common grace is historically to be traced to Anabaptism.

Van Baalen writes:

"Here in America our Holland communities are still very much leavened with the leaven of Anabaptism. And there are of our leaders who zealously unite in despising God's Common Grace. In that respect we are half a century behind the times. The stream of renewed and healthy Reformed life did but little cleanse us from our Anabaptistic stains." *

And again:

"We now wish to show briefly how Rev. Danhof and Rev. Hoeksema depart from the unanimous testimony of the Reformed theologians. Here, however, we meet with such a wide field that we shall limit ourselves to the theologians of the last half century." *

This is but idle boast. Dr. Kuyper does not mention a single theologian of name that agrees with him. True, he refers to Calvin, but as we showed, to Calvin the covenant of nature is the covenant of grace established with and for believers and the rainbow is its sacrament to strengthen the faith of the people of God. Van Baalen speaks of a wide field but does not mention a single dogmatician of the Reformed type that explains the covenant with Noah in the Kuyperian way. He claims that the field is so vast that intentionally he must limit himself to theologians of the last half century. But there was no question about the fact that during the last half century there were theologians that introduced the theory of common grace in the Kuyperian sense. We were all agreed in that respect. And, surely, a theory that is not even half a century old is not historically Reformed; we can also agree on that.

Over against this idle claim we referred to the period when, as the last synod had it, Reformed theology was efflorescent. We referred to such men as Rivet, Ainsworth, Pareus, Perkins, men of renowned learning and of strong Reformed type, as all admit. They are unanimous in their exposition of the covenant with Noah as being the covenant of grace, established with the elect, not with mere men outside of Christ. And in this essay we quoted at length from a theologian whose undoubted authority in matters pertaining to Reformed truth was established by the last Synod, Petrus Van Maestricht, to show that he also conceives of the covenant of nature as being established with the Church, and, therefore, as being the one covenant of grace that is always revealed in Scripture. We referred to our Baptism Form which places the flood on a par with the passage of the children of Israel thru

the Red Sea and presents it as a type of baptism. We add that in the Reformed Standards, composed in the period when Reformed Theology was at its best, there is no trace of a common grace. We quoted Brakel to show that he cannot conceive of a covenant of friendship established with any but the elect.

On this basis we draw the conclusion that the theology of the last decades under the leadership of Dr. A. Kuyper actually did depart from the historical line of Reformed truth.

And until our opponents make good their claim by sound historical proof we will maintain that it is false.

H. H.

* De Loochening Der Gemeene Gratie, p. 12, p. 7.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids,
1 Sept. 1925

Amice fraterque:—

Je weet, dat het tegenwoordig de komkommertijd is en dan is er gewoonlijk niet veel nieuws, dat merkwaardig genoeg is, om er melding van te maken in mijn brief aan je. Vooral is dat zoo in de kerkelijke wereld, en daar heb je toch maar het meeste belang bij. De heeren predikanten zijn meestal weg met vacantie of reeds weg geweest, en dan wachten gewoonlijk alle merkwaardige en gewichtige dingen tot die weer eenigszins uitgerust zijn van de vermoeyenissen van hunnen zwaren arbeid. En zoo staat alles dan een beetje stil. Zelfs met het oog op den strijd is dat zoo. Er schijnt een soort wapenstilstand te zijn in de laatste weken. Ik hoop maar dat dit niet lang duurt. Berkhof en Volbeda en Bouma moeten maar spoedig weer beginnen om hier in den omtrek weer redevoeringen te houden over hun onmogelijk standpunt. Dan komt er weer wat leven in de brouwerij. Als het altijd komkommertijd was, zou ik nog wel wat uit mijn duim moeten zuigen, om aan je te schrijven.

Doch zoo erg is het gelukkig nog niet. Want al is de tegenstand ook een beetje verslapt in den laatsten tijd, van onze zijde hebben we toch niet stil gezeten dezen zomer. Van vacantie is niets gekomen met ons en dat is ook nog wel zoo goed voor een mensch. Hij verleert dan het werken ook niet. Maar het is toch een tamelijk drukke zomer voor ons geweest, zooals je zeker je wel voorstellen kunt. Behalve het werk in eigen gemeenten en het schrijven voor ons blad, waren we immers ook begonnen met de opleiding van jonge mannen voor den dienst des Woords. We hebben sedert Juni geregeld les gegeven. En het gaat goed. We hebben in het geheel tien studenten, waarvan vier reeds een jaar of vijf of zes opleiding genoten hebben. Deze laatsten kunnen met 's Heeren zegen straks wel eens uitgaan te prediken. Ds. H. Danhof geeft elken Vrijdag les, Ds. Ophof doceert (om nu ook eens een woord te gebruiken, dat van geleerd-

heid getuigt) 's Woensdags en uw vriend, de ondergeteekende, onderwijst des Maandags. We geven les in de Nederlandsche, Engelsche, Grieksche en Hebreeuwsche talen. (Dit laatste vak moest Dr. Y. P. De Jong eigenlijk hebben. Hij heeft verleden jaar eerlijk op de Synode bekend, dat hij een groote neiging had voor de Semitische talen. De speech, waarin hij dat zeide, heb ik zelf gehoord en zal ik van mijn leven niet weer vergeten. Spreker zeide o. a. dat hij ook doctor was, dat hij nog wel een doctorsgraad zou hebben kunnen behalen, als hij niet zulk een drukke gemeente had gehad en dat hij een groote neiging had voor de Hebreeuwsche taal. Dit alles bekende hij ronduit. En de speech was zoo treffend, omdat het geval zich juist voordeed, dat men een professor voor de O. T.-vakken op school hebben moest! Het is dan ook merkwaardig, dat hij bij de terstond op die rede volgende stemming de meerderheid niet kreeg. Enfin, de doctor had zijn geweten ontlast. Dat men hem niet heeft benoemd ligt niet op zijn verantwoording. Doch dit tusschen twee haakjes.) Ook geven we les in Nieuw Testamentisch Grieksch, de Uitlegging der Heilige Schrift, de Encyclopaedie (dat woord moet je maar opzoeken in je woordenboek), de Dogmatiek, de Gewijde Geschiedenis, de Predikkunde en andere Praktische Vakken. Dat is dus al heel wat. Toch zal hierin een volgend jaar heel wat moeten worden toegevoegd. Want we willen goed onderlegde predikers hebben, niet waar? Maar het noodigste moet eerst. En dan leggen we ons er vooral op toe, dat de studenten den Bijbel leeren kennen in de oorspronkelijke talen, en dat ze goed onderlegd worden in de Gereformeerde waarheid.

Van 't een op 't ander (dat had een buurvrouw van ons vroeger altijd voor 'n spreekwijze), iemand zei 'n paar dagen geleden tegen mij: "De hond is ook weer tot zijn uitbraaksel teruggekeerd, hè?" Ik keek een beetje gek, want ik wist niet welken hond hij op het oog had en vroeg hem wat hij bedoelde. "Wel man," gaf hij ten antwoord, "R. B. Kuiper is immers weer teruggekeerd in de Christelijke Gereformeerde Kerk!" Nu had ik er nog niet aan gedacht om dat spreekwoord van dien hond en zijn uitbraaksel op dat geval met Kuiper toe te passen. Misschien is de uitdrukking ook wel een beetje sterk, dacht ik zoo. De Synode van 1924 zou wel zeggen: "Er komen enkele sterke uitdrukkingen in voor." Ook heb ik niet goed gevat of de spreker met den hond het oog had op Kuiper of op de kerk. Maar als men goed over de zaak nadenkt is er toch veel waars in de voorstelling van dien man, hetzij dan dat ge zijn zeggen in den eenen of in den anderen zin opvat. In beide gevallen is er wel waarheid in zulk zeggen. Zie je, Kuiper is een volslagen Janssenman, open en eerlijk. Hij is niet een van die Janssenmannen, die in de schulp kropen toen er gevaar scheen te dreigen en die weer voor den dag komen als het ergste gevaar voorbij is, maar hij is een verklaard voorstander van Janssen. Hij ging nog slechts korten tijd geleden naar de Reformed Church, zooals je weet. En wat heeft de kerk niet alles gedaan, om hem weer terug te krijgen. Beroep kwam op beroep. En nu heeft hij dan La Grave

Ave. aangenomen. Ik vind dat zeer wijs van hem, want dat is uit de Reformed Church zulk een kleine stap en onmerkbaar overgang als iemand maar nemen kan.

Met dat al vind ik al die dingen teekenend, wat jij, amice? De kerk haalt Janssen ook wel weer in. Feitelijke is zijn zaak reeds gered. En waarom ook niet, hè? Als Bouma op school kan zijn, waarom Janssen dan niet? O ja, ik weet beter dan velen hoe Bouma zich heeft ingespannen om de kerk te overtuigen, dat hij geen Janssen-man was. Doch ik vond die inspanning in een tijd, toen Janssen's leerstoel open stond, alles behalve passend. Maar je kent het spreekwoord wel, niet waar? van de kat en de smeer op den kandeleer. Toen Bouma een paar jaren geleden eens voor Eastern Ave. preekte en een van mijn toenmalige ouderlingen hem vroeg wat hij van Janssen dacht, was er geen beter professor op school. Maar 't kan verkeeren, — was 't niet Brederode, die dat voor een spreekwijze had?

Hoe Bouma eigenlijk op school gekomen is en dat nog wel twee jaren nadat men Janssen had afgezet? Ja, dat moet ik je toch nog even vertellen. Het gebeurde op de Curatoren-vergadering van Maart 1924. Ik was toen nog lid van het Curatorium en heb de geschiedenis dus zelt mee gemaakt. Je weet dat de verschillende classes nominaties hadden gemaakt, of liever verscheidene namen voor de aandacht van het Curatorium hadden gebracht. Uit die namen moest het Curatorium nu nominaties maken. Bouma's naam was er ook bij. Toen het aan hem toekwam, bleek het, dat er op de eene of andere wijze heel wat voorbereidend werk voor hem gedaan was. Ds. Manni had heele stapels typewritten brieven van Bouma in zijn zak, waarin deze een antwoord gaf op verschillende vragen zooals: "Ben je ook een Janssen-man? Heb je in 1920 toen de zaak Janssen voor de synode was de vier professoren ook "peanuts" genoemd en vele andere vragen. En Dr. Bouma beantwoordde ze allen op zulk een wijze, dat het zeer overtuigend bleek, hoe onschuldig hij aan dit alles was. Hoe Manni dien ganschen berg brieven in handen had gekregen, is niet publiek. Ik weet het ook niet, anders zou ik het wel publiek maken. Je moet daarover maar eens een vraag naar de Wachterbus zenden. Misschien, dat je wel geen antwoord krijgt. In elk geval, hoewel zulke brieven op zulk een tijdstip natuurlijk hoegenaamd geen objective waarde hebben, is het toch feit, dat het voorlezen ervan wel indruk maakte. Zoo kwam Bouma op de nominatie. Voor de synode heeft hij toen nog een speech gehouden, waarin hij vooral te kennen gaf, dat: "hier op den vloer der synode worstelen met elkander de theologie van Dr. Abraham Kuyper en Dr. Herman Bavinck met de theologie van Prof. F. M. Ten Hoor" en dat hij natuurlijk aan het worstelen zou gaan (bijaldien hij de benoeming kreeg) voor de theologie van Dr. Abraham Kuyper. En "Ach, du Liebe" wat synode zou nu toch zijn reputatie willen inboeten door te stemmen op de theologie van Prof. F. M. Ten Hoor tegen die van zulke mannen als Dr. Abraham Kuyper? Dr. Bouma werd natuurlijk gestemd. Je leest dit alles niet in de Acta. Dat zou ook niet passen, amice. Maar daarom is

het toch wel degelijk gebeurd zooals ik het je hier vertel.

Maar mijn brief begint al langer te worden dan ik eerst dacht. En ik wil nog een paar vragen beantwoorden, die enkele broeders mij deden. Ik ontvang tegenwoordig nog al vele brieven, die ik niet altijd persoonlijk beantwoorden kan. Maar de vragers lezen de Bearer ook, en ik denk ze kunnen langs dezen weg ook hun antwoord wel ontvangen.

De eerste vrager vraagt of wij gelooven, dat alle menschen in de kerk en onder het evangelie verkeerend, ook uitverkoren zijn. Hij heeft van Berkhof geleerd, dat zulks onze beschouwing is, maar als hij de Bearer leest twijfelt hij er wel aan. Dit is een vraag, die nog al eens gedaan wordt op verschillende wijze. Wij prediken dan alleen voor de uitverkorenen, zoo wordt er gezegd, en al zulke rare dingen meer. En voor die rariteiten is Berkhof wel terdege aansprakelijk. Welnu, zij het dan eens en voor altijd gezegd, dat wij dat juist ganschelijk niet gelooven. Niet allen in de zichtbare kerk zijn uitverkoren. Wij prediken dan ook niet alleen voor uitverkorenen. Maar wij gelooven, dat de prediking alleen voor de uitverkorenen genade is en voor de anderen een reuke des doods ten doode. Dit wordt ontkend in Punt I van de Synode 1924.

De tweede vrager wil weten of het ook genade was, dat God aan de booze wereld vóór den zondvloed nog zo lang door Noach liet prediken? Neen, broeder. dat was geen genade en ook niet zoo door God bedoeld. Als God in genade laat prediken, dan volgt er zekerlijk bekeering. Maar God laat ook prediken in Zijn grooten toorn, opdat ze "*ziende zien* en niet bemerken, en *hoorende hooren* en niet verstaan; opdat ze zich niet te eeniger tijd bekeeren en hun de zonden vergeven worden." Markus 4:12. Let wel, de beteekenis van zulke teksten ligt in dat nadrukkelijke: *ziende zien, hoorende hooren*. God wil, dat ze met nadruk zullen zien en hooren en toch niet bekeerd worden. Zulks is geen genade, maar een oordeel, tot rechtvaardiging Gods en veroordeeling der booze wereld. Dat was ook het geval met de wereld vóór den zondvloed.

Maar nu moet ik eindigen, anders wordt mijn brief nog te lang.

Mijn hartelijke groete aan al de broeders en zusters. Eer je dezen te lezen krijgt, hoop ik een paar dagen bij je door te brengen in het Westen. Daar kan ik dan een volgende maal wel eens weer over schrijven.

Wees Gode bevolen en houd goeden moed.

Je vriend en broeder,

H. HOEKSEMA.

"Gek zijn wij een van beiden, wij!"
zei d' eene Theoloog tot d' ander.

"Ik ben — of gij zijt Schrift-aanrander:

Dit 's Recht voor u, — dat 's Recht voor mij,
dus — een van beiden: ik, of gij!" —

("Of beiden!" — dacht er een, en ging voorbij. —
De Genestet, (gewijzigd).

PREDESTINATION

All Embracing

So, you object to the definition which was given of predestination in the last issue of this monthly. You would make the term to embrace more than as stated at that time. And you ask whether we cannot agree, n.l. in making the term one of very great latitude.

Yes, I sincerely believe that we shall have to improve on the last definition. However, before we go any further, let us understand that the definition quoted in the last issue was from none other than John Calvin. Yes, we are aware of the fact that he limited predestination, and saw in this term no more than the decree by which men are destined either to everlasting happiness or to eternal misery. Sometimes, however, the term is used with excessive strictness to denote only predestination to life or election.

But we need not use *predestination* in a restricted sense. It is true, that all the Reformers did not use it with great latitude *to denote the decree or purpose of God by which He has from eternity immutably determined whatever comes to pass*. But some have used the word in the past in this way.

As was stated, all the Reformers did not use the term so as to include all that exists or whatever comes to pass. Let us briefly look into history for some light respecting this. Then we find that the Lutherans used the term to denote the decree of election unto life. The Westminster Confession seems to incline to restrict the use of the word "predestinate" to the decree which secures to some men life eternal, while for the obverse of that decree, by which the rest of men are consigned to everlasting death, it prefers the term "foreordained." Let me quote its significant words for you. Its words are: "By the decree of God, for the manifestation of His glory, some men and angels are predestinated unto everlasting life and others foreordained to everlasting death. These men and angels, thus predestinated and foreordained," etc. Concerning this distinction, Dr. Cunningham tells us that the distinction is not grounded either on etymology or on the usage of theologians, but he adds: "Calvinists, in general, have held that there is an important difference between the way and manner in which the decree of election bears and operates upon the condition and fate of those who are saved, and that in which the decree of reprobation, as it is often called, bears or operates upon the condition of those who perish; and the *existence* of this difference, though without any exact specification of its nature, the compilers of the Confession seem to have intended to indicate, by restricting the word 'predestinate' to the elect, the saved; and using the word 'foreordained' in regard to the rest." (Cunningham, *Historical Theology*, Vol. II, p. 422).

Perhaps, however, a persistent tendency in history to deny or cover up the truth which is confessed in the decree of reprobation better explains why the compilers of the Westminster Confession used the term predesti-

nate for the elect and the term foreordained for reprobation. Since the age of Augustine objections have been raised against the idea that some men and angels should be predestinated unto eternal damnation. Usually the objections simmer down to this one that *praedestinati ad interitum* seems to impose upon men the necessity of perishing. To clarify what is really meant by this objection I quote from one who does not hesitate to use the terms *praedestinati ad interitum*; predestinate to death, but he says concerning this expression: "If by predestinating to death we understand the causing and effectual working of any man's destruction, God cannot be said to predestinate to death; but if we only understand the foreordaining of those to damnation whom God foresaw deserving and working the same, we neither think nor speak otherwise than the orthodox Fathers did."

But, dear reader, let us be warned at this juncture! We do not at this time wish to deny that God works out reprobation in a different manner than election. We do believe that God is the sole and ultimately efficacious cause of election. That God, and God alone is the sole author of election to life eternal. That he alone without any aid or help from any other source achieves the salvation for His elect. Neither do we deny that God alone is the sole author of the decree of reprobation. And we affirm that He also achieves destruction for the reprobated. But we do not affirm that He achieves both salvation for the elect, and damnation for the reprobates, *in the identical same way*. The way in which these two are reached must be explained in a manner whereby God is not made the author of sin. Neither may He be charged with unrighteousness of any kind in achieving the destruction of the reprobated. Never did it enter our mind to make God the author of grievous crimes. We all worship the Eternal, Righteous God, Who forever loathes sin.

But what we do wish to affirm is that both election and reprobation are equally sure and determined. Election is just as certain of realization as reprobation. But the decree of reprobation is just as certain of realization as is the decree of election. Man alone does not determine the fulfillment of the decree of reprobation. God determines this! Also the means which God uses to realize His decree of reprobation are fixed and determined. Likewise the means which God uses to realize His decree of election are named, fixed and determined. But the fixed, named and determined means for, both the realization of the decree of election and reprobation, may have a diverse manner of working. It is even conceivable that the means have both a positive and a negative result. But let these things rest for the present.

The point which should not pass our notice is that both the decree of election as well as the decree of reprobation belong to predestination. Predestination includes far more than the decree of election unto life eternal for some men. Predestination is that decree of God which also includes the decree of reprobation whereby some men are certain to receive everlasting death. When this is granted, we assert no more than any of our Reformed Fathers have asserted. Even by admitting this we assert

no more than John Calvin did. But the question now comes: May we assert that predestination includes more than what is admitted above? Or is it thus: That predestination does not stand related to the material things of the universe? May we say that in the decree of predestination there is the decree of God to create and uphold angels, earth, sun, moon and stars, the myriads of insects, plants and animals? Has God determined the existence of all things? Has God determined all the happenings in His universe? Has God determined the origin, the manner of existence, and the end of all things or of whatever comes to pass, was, is, and shall be? Allow your Reformed conception of God to answer these questions for you. Do not allow your definition of election or of reprobation or of predestination to determine your answer. For then, I fear, we are bound to come to disagreement. For man-made definitions are so imperfect, even though Reformed theologians have made the definitions, that much of the wrangling amongst the Reformed today can directly be charged to them. So often have we found this to be the case that when we now read the works of our best Reformed theologians we always ask ourselves the question how these men use various theological terms. And predestination is one of the most important of theological terms. Often divergent views of election and reprobation are directly traceable to variant uses of these respective terms. This is one of the reasons why predestination as a subject of discussion must be treated with so much delicacy.

In attempting to answer the above stated questions, we beg to have you bear in mind that predestination is a Divine decree touching all men. In that sense predestination certainly is all embracing. For it stands related to every man, woman or child.

But we may affirm still more. The decree of predestination (as Calvin saw it), is only one aspect of one Divine decree. The Reformed usually call this one Divine decree the Counsel or Plan of God. By mentioning the Counsel or Plan of God, the Reformed assert the determination of all that exists and shall happen. And usually this Divine Counsel or Plan of God is looked at from two different viewpoints. From the viewpoint of the existence and predetermined end of natural, irrational and material things. And from the viewpoint of the existence and predetermined end of all rational beings. In this connection we may affirm the existence of God's decree of Providence which stands as the origin of the existence and end of natural things, and we have the decree of Predestination which stands as the origin of the existence and end of all rational beings. But these two decrees are one decree with God. And the decree of providence and the decree of predestination are only two different aspects of the one Divine Counsel or Plan of God. All the decrees of God are various aspects of the Divine Counsel of God. Man stands just as intimately connected to the decree of providence as he does to the decree of predestination. For man's body certainly belongs to the realm of natural things. And whereas we know from Scripture that man is the King of all created

and natural things, we need not hesitate to assert that the decree of providence can only be fully realized by the complete realization of the decree of predestination. The natural things have no predetermined end *apart from man*. The created universe comes to its Divine purpose in and through mankind. Consequently the decree of providence can only reach its Divine purpose in the Divine realization of the decree of predestination. When God realizes His decree of predestination, then first He has fully realized His decree of providence. And the fulfillment of the decree of providence added to the fulfillment of the decree of predestination spells the fulfillment of the Counsel or Plan of God. We must thus realize that the decree of providence is subordinate to the decree of predestination. Conceived of in this way, we affirm the decree of predestination to be all-embracing. For it presupposes the decree of providence, and without the decree of predestination and its fulfillment the Counsel of God does not reach fulfillment.

With respect to the doctrine of predestination and its all-embracing significance, the orthodox Mohammedans can teach some of us a valuable lesson. Al-Berkevi writes: "It is necessary to confess that good and evil take place by the predestination and predetermination of God, *that all that has been and all that will be was decreed in eternity and written on the preserved table*; that the faith of the believer, the piety of the pious, and their good actions are foreseen, willed, predestinated, decreed by the writing on the preserved table produced and approved by God; that the unbelief of the unbeliever, the impiety of the impious, and bad actions come to pass with foreknowledge, will, predestination, and decree of God, but not with His satisfaction and approval."

I. Concerning the decree of predestination we affirm that it embraces:

- a. God's determination to save certain men, and to reprobate others;
- b. His determination to create both those who are to be saved and those who are to be reprobated, as well as the universe on which men were to dwell;
- c. His decree to permit both the former and the latter to fall;
- d. His determination to provide salvation for the former, that is, for the elect, and condemnation for the latter, that is, the reprobates.

II. Others conceive differently of the order of these Divine determinations and specify the following:

- a. His determination to create;
- b. His will to permit the Fall;
- c. His will to provide a salvation in Christ sufficient for the needs of all;
- d. His will to secure the actual acceptance of this salvation on the part of only some,—or, in other words, the decree of Election.

III. Still others have clung to the order which Anselm advanced. This order included the following:

- a. God's decree to create;
- b. The will of God to permit the Fall;

- c. God's determination to provide in Christ a salvation sufficient for the elect;
- d. God's will to save a certain number of men and to pass others by—or, in other words, Election and Reprobation.

Personally we prefer the order mentioned under I. And the order in III we believe to be better than the order in II.

Affirming what is listed under I, we believe that we honor God by thus acknowledging Him as the absolute Sovereign without whose will no individual thing exists, and without which no single, individual act is done. God is thereby affirmed to be in all things by His essence and will. Calvin, himself, argued: "If God has not absolutely decreed all things, then what will become of God's omnipotence, by which He governs all things according to His secret counsel, independently of every person or thing besides?—It is an awful decree, I confess; but no one can deny that God foreknew the future final fate of man before He created him, and that He did foreknow it because it was appointed by His own decree. If any one here attacks God's foreknowledge, he rashly and inconsiderately stumbles. For what ground of accusation is there against the heavenly Judge for not being ignorant of futurity? If there is any just or plausible complaint, it lies against *predestination*. Nor should it be thought absurd to affirm, that God not only foresaw the fall of the first man, and the ruin of his posterity in him, but *also arranged all by the determination of his own will*. For as it belongs to his wisdom to foreknow everything future, so it belongs to His power to rule and govern all things by His hand." (Institutes, Book III, Chapter XXIII, 7).

Man fell, says Calvin, according to the appointment of Divine Providence.

Still we must affirm that the freedom of the human will in Adam before the fall was more than a freedom in name. Never should we go to the extreme of the Pharisees who left no place for human freedom. The decree of Predestination does not reduce the world of human thought and action to a mere play of puppets. It is more than a pantheistic sham. Unquestionably God's will has determined all that is to be, but this does not mean that absolutely no power of origination has ever been with man. Yet, the all important confession to make is that God who has determined all the events sets in operation such causes as will produce them, and He is in all the proper efficient cause. Still the universe is more than God evolving Himself.

B. J. D.

LOW RELIGIOUS LIFE

..... The fact that in these days, our Calvinistic churches are deemed cold and "unheimisch," and a re-introduction of the symbolical in our places of worship is longed for, we owe to the said reality that the pulse beat of the religious life in our times is so much fainter than it was in the days of our martyrs.

Dr. A. Kuyper in "Six Stone Lectures."

"WELMEENEND"

Onder bovenstaand opschrift gewerd ons een schrijven van Ds. A. M. Diermanse, Ede, Gelderland, Nederland, dat wij hier laten volgen:

"Welmeenend, d. i. naar Van Dalen's Woordenboek: met goede bedoeling, oprecht. Zóó is de boodschap, de roepstem des Evangelies, jegens ieder mensch, wien ook. Ook de Leerregels, III en IV, 8, 9 onderschrijven dit: 'zoo velen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden *ernstiglijk* geroepen.' Wat met dit 'ernstiglijk' bedoeld wordt, blijkt uit het volgende: 'Want het is God *aangenaam*, dat de geroepenen tot Hem komen.' Daarop wordt nog bevestigd, dat, ook ten opzichte van hen die niet komen, God het is die door het Evangelie roept, niemand anders, en dat dezen daarin *Christus door het Evangelie aangeboden wordt*. Christus dus. Ook niet een halve Christus, maar: Christus. D. i.: alles wat tot de zaligheid van een mensch, wien ook, van noode is. Ze worden tot de zaligheid *geroepen*. Een volkomen verlossing wordt hun *aangeboden*. Minder zit in Christus, — zullen wij Hem niet eigenmachtig verkleinen, — niet in.

Welk bezwaar heeft men hiertegen? In 'The Standard Bearer,' van Febr., 1925, pag. 10, lees ik hiervan: 'Men stelt God afhankelijk van het schepsel, of men laat God in tegenspraak komen met zichzelf, en laat Hem willen, dat Hij toch ook weer niet wil.' Wat het eerste bezwaar betreft, dit is terstond uitgesloten. Althans onder Gereformeerden. God is de Souvereine. Waar zou onze rust blijven, indien hier iets aan mankeerde, indien wij in iets het met ons zelve moesten doen. Neen, God is onze rust en kracht in alles; tenzij dat iemand daar nog niet innerlijk gekomen is.

Maar dat andere. Daar zit het op. God wil dus, en Hij wil toch niet. Ik aanvaard dit. Gods Woord leert het; hoewel God een licht is, en gansch geen duisternis in Hem is. Hier is een diepte, waarvoor wij moeten blijven staan, en in niets de waarheid Gods aanranden.

De waarheid Gods! Laat ons er iets van hooren. In Ez. 18:23 spreekt de God der waarheid: Zou Ik *eenigszins lust* hebben aan den dood des goddeloozen, spreekt de Heere; is het niet als hij zich bekeert van zijne wegen, dat hij leve? Zoo ook vers 32. In 33:11 zweert de Heere met een eed; waarop volgt de hartdoordringende roepstem des Heeren: Bekeer u, bekeer u van uwe booze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls? Het is geheel hetzelfde wat we lezen in Matt. 23:37, 38: Hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen gelijkerwijs een hen hare kiekens . . . en dan ook hier de bittere klacht des Heeren: en gijlieden hebt niet gewild. Ja, de Heiland weende over het afvallige Jeruzalem, Luk. 19:41. Geheel hetzelfde vindt men ook in Ps. 81:9, 11, 14. En deze klacht en deze dringende roep om het behoud hunner zielen, om hen indien het mocht zijn, nog tot inkeer te brengen, en te redden, vindt men eigenlijk de gansche profetische Schrift door. En omhelst de Heere, Mark. 10:16, niet de kinderen Zijns volks, zooals Hij ook voorheen *Zijn* volk, *Zijn* kinderen, en dies heilig heette?

Maar nochtans zou hier, bij den Heilige geen welmeenendheid zijn, althans niet immer, niet n.l. jegens hen, die ten slotte zullen blijken niet de verkorenen te zijn, terwijl toch de Heilige het op allerlei wijze betuigt, ja komt tot eedzwering! 'Zij hebben den H. Geest smarten aangedaan, Hij zelf is hun in een vijand verkeerd,' Jes. 63:10. Hier zegt men, hebt gij het: een *vijand*! Zeker, maar niet in ongevoeligheid, maar in *smart*, dat het zoover moest komen. Is dit welgezindheid, welmeenendheid, of niet? God de Heere is eindeloos verre verwijderd van de ongevoeligheid van een ouden Oosterschen despoot. Als Hij straft, is het uit bittere noodzakelijkheid, n.l. om Zijn grooten en heiligen Naam, die alles te boven gaat; al moet men dit alles vanzelf Gode-waardig opvatten. Maar de voorstelling der Schrift is zóó. En nu hebben wij geen recht het anders voor te stellen.

Zóó, van zóó innigen, in elk geval welméénenden, aard van Gods zijde, was die Verbonds-verhouding, waarin het gansche Israelietische volk, dat over het geheel slechts uiterlijk besneden was, stond!

Het werd der Synode van Kalamazoo, 1924, kwalijk genomen, dat volgens haar 'de Evangelieprediking Gods gunstige gezindheid openbaart jegens verworpenen en wezenlijke genade biedt aan de niet-verkorenen,' bl. 11. Een gunstige gezindheid Gods jegens verworpenen! De boven getoonde gunstige gezindheid Gods jegens het volk dat, Jer. 9:20, slechts had de voorhuid des harten (zie 2 Kor. 3:6-9), gold natuurlijk ook dat volk niet *als verworpenen*, maar als *Verbondsvolk*, hoewel het toch in zijn eigenlijke massa niet onder de absolute verkiezing tot zaligheid besloten lag. Maar dat in den grond verworpen zijn kwam in *dit* leven nog niet tot volle gelding, gelijk ook in dezen onzen tijd in dit leven nog voor niemand. Dit is het. Men moet niet wat voor de *eeuwigheid* is, reeds in *dit* leven willen brengen. Dit is de veelvuldige fout.

Maar ik lees deze vondst. De Heere Jezus spreekt in Matt. 23 naar Zijn menschheid! Alsof Hij naar Zijn menschheid in iets ook maar van een anderen zin en meening was dan naar Zijn Godheid! Alsof de Heere naar Zijn menschenlijke natuur niet in elk opzicht, en juist in Zijn wil, het volmaakte Beeld Gods was. Op het punt van Zijn genegenheid jegens het arme volk was er bij den Heere van zelf geen de minste strijd of verschil tusschen Zijn menschheid en Zijn Godheid.

Aanbeveling verdient de onderscheiding van de Zwitsersche theologen ter Synode van Dordt van een 'volstrekte en niet volstrekte wil en bedoeling Gods tot zaligheid.' Op dergelijke wijze ook de Nassau-Westeravische theologen.

En dan, dat 'wezenlijke genade' aangeboden wordt aan de niet-verkorenen! Ja, wat anders? Schijn-genade? Schijn-schoon? De Leerregels houden het rechte pad. Zij zeggen: 'Christus.' Dit houdt alles in. Daarbuiten heeft niemand nóg iets noodig. Schoon wordt dit uitgaande welmeenende roepen Gods tot Zijn heilgoed, voor de oude bedeeeling, geschilderd in Spreuk. 9:1-6. En deze dringende, welmeenende, en daarom gansch onge-

veinsde, en daarom in alles hoogst ernstige algemeene bediening van Gods zijde zelf van Zijn genadeverbond, omvat nu, naar het karakter van den nieuwen dag, ook de heidenen, Gen. 12:3, Ef. 3:6.

Van de gedeputeerden der Geldersche Synode lees ik de ongeloofelijke uitdrukking: dat niet allen die geroepen worden, bevolen wordt in Christus te gelooven. Gelukkig vindt men zulk een onjuistheid, die heusch wat vër gaat, niet in de Leerregels. Neen, hoe gezond en kloek en waarachtig schriftuurlijk die oude vaders hier stonden straalt m. i. door, als men leest wat de groote Calvinistische theoloog Junius, 1602, hier zegt (vertaald): 'Want de uitwerkende oorzaak van de uitwendige roeping (waarmede door hem, maar ook het verband aangeeft, bedoeld wordt: die uitgaat tot verworpenen en verkorenen) is de liefde Gods tot de menschen, of Zijn wil genegen uit Hem zelf om de menschen wel te doen, met het oog waarop Hij in de Schrift genoemd wordt beminnde de zielen en Zaligmaker der menschen, 1 Tim. 4:6 (2:4), (D. Francisci Junii Opuscula theologica selecta, — Bibliotheca Reformata, Adam 1882, pag. 206.)

En trouwens, hoe zou men kunnen handhaven, dat God in Christus zou *roepen*, zou *noodigen*, gelijk de Apostel zegt: wij dan, wetende den schrik des Heeren, *bewegen de menschen tot het geloof*, maar het zou somtijds, ja dikwijls, niet welmeenend zijn! En dat, waar wij hebben de eigen sprake des Geestes! Genoeg dus van deze ongoddelijke gedachten, waarvan *ik voor mij* eigenlijk niet weet, hoe ze ook bij een Godvruchtige kunnen opkomen, — ons boos hart geeft van alles op, — maar hoe hij ze welberaden kan neerschrijven en handhaven.

Waarom niet? Wel, omdat zulke gedachten God zelf aantasten in zijn eigenlijk God-zijn. Want als God somtijds wel, althans tegenover sommigen, niet waar is, en het daarom eigenlijk beter is voor sommigen om Zijne roepstemmen en noodigingen niet aan te nemen, niet te gelooven, te wantrouwen, dan wordt het ongeloof voor velen iets verstandigs, terwijl het integendeel voor ieder de grootste boosheid is, óók wijl het immer de grootste en wezenlijkste *dwaasheid* is, daarom dat het Evangelie voor ieder alle aanneming *waardig* is, *waardig*, omdat het wàar is,, dat is: welmeenend, nimmer anders; dus nimmer eenigermate bedriegelijk, niet oprecht. Hoezeer dit het wezen Gods raakt, voelt men; zie ook Ps. 89:15, 97:2, Job 34:10.

Ook zal men met zulke gedachten beziëld, niet aan ieder die voorkomt het Evangelie verkondigen, en zielen tot Jezus noodigen, zóóals dit behoort, en zóóals Paulus dit deed, n.l. met die innige en hartelijke warmte die de zielen door de liefde van Christus bewogen op het harte draagt. Gelijk de Apostel zegt: Wij *bidden van Christus' wege*: laat u met God verzoenen. Zie hier het zoeken Gods! Paulus richt zich *tot een iegelijk mensch voor zich*, Kor. 1:28, 29, opdat wij zouden een *iegelijk* mensch volmaakt stellen in Christus Jezus. En dan durft men somtijds zeggen, dat de Heere somtijds niet welmeenend is: niet immer oprecht dus! De roeping in *den naam Gods* wel eens niet ten volle zoo *gemeend!!!*

Ook leidt dit op dezen verkeerden weg, dat zóó de zielen afgehouden worden zich door het eenvoudige Evangelie zooals het tot zondaren komt, direct te laten *troosten*. Wat in gezonden zin eerst ná het Evangelie, n.l. ná *geloof* des Evangelies, geloovig ingezien wordt, n.l. eigen verkoren-zijn tot zaligheid, wordt nu op onjuiste en schadelijke wijze vooraf begeerd, vooraf gezocht, hetgeen nooit een gezond geloofsleven geeft. Het onvoorwaardelijk op *Christus* zijn vertrouwen stellen, zóó arm, schuldig en ledig als men zich bevindt, wordt zoo niet geleerd. Er wordt immer gezocht naar kenteekenen van verkiezing, en daárop vertrouwd, en niet alleen op Christus. Het leidt dus tot een averechtsch gebruik van de verkiezing, een ziekelijk leven, een afhouden van het rechte vrijmakende geloof in Christus.

Wat moet tot de Evangelieprediking ons kracht geven? 1. dat ze ten hoogste reëel is naar *inhoud*, en als *uitnoodiging* komende tot ieder mensch die ze bereikt; 2. omdat die prediking begonnen met en door de groote uitstorting des Geestes, Hand. 2, niet anders dan in deze kracht haar voortgang heeft, en zal hebben, als zijnde niet eens menschen woord.

En daarom is dat Woord Gods ook immer voorspoedig tot hetgeen waartoe het gezonden wordt, niet immer rakende slechts de oppervlakte van het bewustzijn, maar ook menigmaal, en dat naar den onveranderlijken raad Gods, den mensch in zijn diepste zijn, dit overbuigende, of ook somtijds het na velerlei tegenstand overwinnende, plantende de heerlijke kruisvaan in het diepst des harten, zoodat de arme, maar gelukkige zondaar van lieverlede, en ten slotte allen, állen tegenstand opgeeft, en zijn volle leven en vrede vindt, en wéder vindt, en al méér vindt, en óndervindt in Christus Jezus zijn Heere, die overgeleverd werd om *zijn* zonde, en daarna opgewekt om *zijn* daardoor verkregen rechtvaardigmaking.

Zóó ligt het geheim van de zoo verschillende uitwerking van het brengen van de in zich zelf immer geheel welmeenende en zekere Evangelieboodschap. De ééne roeping die van Boven is, is naar de kracht waarmede zij komt, niet immer onweerstandelijk. Gods Geest werkt hierbij niet immer onweerstandelijk.

Men moet dus dit zeggen. Die lust Gods in de bekeering en het leven van den goddelooze is niet immer een gansch volstreckte lust, niet immer gelijk aan den verborgen, en eeuwig onveranderlijken wil om den mensch zalig te maken, niet dus immer een lust die door allen tegenstand heenbreekt. Die geopenbaarde wil Gods is waarachtig en in zóóver ook volstrekt, maar andersdeels, en naar de bedoeling van Gods Raad, weer niet. Zij wordt niet immer gedragen door een volstreckte verkiezing tot zaligheid.

En nu zal men zeggen: waar blijft nu het immer welmeenende, het waarachtige?

Laten wij niet de Goddelijke majesteit en heerlijkheid te ná komen, en aantasten. Wij zijn zoo kleine menschen. Die welmeenendheid, dat, tot zekere hóógte, zich aannemen, zelfs op een zekere hartelijke, en zoo het oog er voor open gaat, zelfs innige, hartinnemende wijze van

de niet-oprechten in Zijn Kerk, én die het nooit zullen worden, en die dus slechts uiterlijk daarin zijn, gaat zoo ver, dat de Heere, ook voor het tijdperk des N. Testaments, hen eenigszins rekent tot *Zijn volk*, Hebr. 10:39, hun de belofte toekent, Hand. 2:39; hen ook heilig verklaart, 1 Kor. 7:14, hen mede den rang toekent van ranken te zijn aan den waren Wijnstok, Joh. 15, ook den rang en eer en plaats van maagden, Matt. 25. Zelfs heeten 'zulken wel door den Heere gekocht,' 2 Petr. 2:1. En de aanraking met Zijn dierbaar zoenbloed is bij hen van zoo nabij, dat, wijl innerlijke en waarachtige vereeniging toch ontbreekt, gezegd wordt dat zij het bloed, waardoor zij voor het uiterlijke bewustzijn en leven geheiligd zijn, *vertreden*. Ja, de gemeenschap waarin zij nochtans tot zekere hoogte deelen, en die hen heiligt in dézen zin, dat de algemeene gedeeltelijke inbinding van het beginsel der zonde in dit leven, bij hén nog een steun ontvangt, die de menschen buiten de Kerk missen, is toch nog weer zoo diep gaande en wezenlijk, dat zij zelfs op een zekere wijze mede in de *verkiezing* inbegrepen worden, Openb. 22:19, 3:5. De idee der betrekkelijkheid vindt men ook in Ex. 32:33.

Wij kleine menschen moeten wat voorzichtig zijn met de diepten Gods. Denk hierbij aan het weenen van Christus over Zijn volk, dat dit echter nochtans slechts was in uitwendigen zin, wijl Hij hen in den geest ziet omkomen onder de door hen rechtvaardig verdiende oordeelen Gods. En de smarten des H. Geestes over ditzelfde verharde volk van vroegere dagen, Jes. 63!

Maar toch, de volstreckte, de eeuwige en onveranderlijke wil Gods, de absolute wil tot behoudenis geldt alleen eenige bepaalde personen, betrekkelijk een klein, en toch ook weer een groot getal. En gelukkig zeer zeker, dat er óók zulk een wil Gods is, zulk een voor niets op zijde gaanden wil Gods zou ik haast zeggen. Want hoe zou anders nog iemand *behouden* worden? Want al Gods be-toonde en wezenlijke lust en gewilligheid of genegenheid, zoolang zij nog iets aan óns overlaat en in onze handen of keus stelt, kan ons niet wáarlijk redden.

Dus is er dan tóch een willen, én een te gelijk en van denzelfden persoon niét-willen? Eenigermate wél, ook zonder 'God met zich zelve waarlijk in strijd te brengen.' Voor ons kortzichtig en toch zoo hoog-wijs, verstand geschiedt dit wél, maar naar Goddelijke en ware wijsheid, en het ware bestand der dingen, niét. Gelijk er van ouds zeer treffend onderscheiden is tusschen den wil des besluits en den wil des bevels, den geopenbaarden wil Gods en den verborgen wil. En deze twee willen gaan het geheele leven door gepaard, en verklaren alles. Want de mensch doet immer zonde, d. i.: weerstaat den wil Gods. En toch, kan hij zich aan den wil Gods, die alléén de Regeerende is, want de mensch regeert wezenlijk ook niet in het allerminst! — niet in het minste ontworstelen.

En op zijn hoogst ziet men dit . . . contrast . . . in het Kruis van Golgotha: tegen den wil Gods in álles, en toch naar den wil Gods in álles. En zoo ook de onwil van den zondaar: tegen den wil Gods in álles, en toch kan hij niet

in het minst den wil van God weerstaan of voorkomen dat Deze geschiedde. Eensdeels tegen den wil Gods, die in goedertierenheid en mocht het zijn, tot zijn leven, zich openbaart ook jegens hem, en andersdeels volbrengt zijn tegenstreven slechts Gods eeuwig onveranderlijken wil. Want het bestuur der dingen op aarde of in den hemel komt nooit ook het allerminst te ligen in handen van de menschen. *God* is souverain, al is het schijnbaar niet zoo.

Dat die geopenbaarde wil Gods dringend, ernstig, welmeenend is, ge gevoelt het zoo ondubbelzinnig niet alleen, waar de dienaren des Evangelies naar Paulus' woord, 2 Kor. 5:20, bidden van Christus' wege, maar ook, waar in Jes. 45:22 de Heere het uitroept: Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde, want Ik ben God, en niemand meer. En toch wordt deze waarachtige wil Gods zoo menigvuldig weerstreefd, ja veracht, ja met felheid verworpen; en dit, ten diepste genomen, naar den eeuwig, óók waarachtigen wil Zijns Raads.

Maar hoe moeten wij nu met die tot zekere hoogte gunstige houding Gods voor dit leven jegens velen, nu rijmen het feit van den toorn, vloek en dood over ieder mensch, dat toch zonder onderbreken doorgaat, tenzij hij mocht komen tot het ware gelooven in Christus? Het is waar, toorn, vloek en dood beheerschen nu reeds het menschelijke leven. Maar te gelijk is het ook waar, dat het nu is de aangename tijd, de dag der zaligheid: de genadetijd, al is het dat velen, wat betreft het zalig worden, de genade vergeefs ontvangen, 2 Kor. 6:1, 2, hetgeen echter niet te niet doet de gunstige uitwerking die zij uitwendig veelvuldig heeft in leiding voor het leven, en beslag op de gewetens, al komt het ten einde toe niet tot de wedergeboorte des harten.

In beginsel is de gedreigde toorn, en vloek en dood reeds over het menschelijk leven in zijn gansche breedte vervuld, en dit buiten én binnen de Kerk naar haar uiterlijke gemengde openbaring. Maar die toorn, vloek en dood, die terstond na den val over ieder mensch naar alle zijden gingen heerschen, bracht God niet op datzelfde oogenblik ook tot hun gansche uiterlijke vervulling in volle uit- en doorwerking. Hoewel de mensch naar alle zijden door het booze beginsel is aangegrepen, mist nog de volle uit- en doorwerking, en dit ook naar alle kanten. Het meest is dit waar voor wat betreft de uitwendige schare die mede de uitwendige zijde van de Kerk vormt. Doch ook daarbuiten, in de volle wereld is zoo de toestand. Ook daar is hetgeen uit de schepping is, reeds in alles door toorn, vloek en dood aangegrepen, maar ook zelfs hier is dit in géén opzicht nog voortgegaan, wat zijn uit- en doorwerking betreft, tot zijn *voleinding*.

Evenals ook het beginsel der genade en des nieuwen levens, waar het is, in beginsel wel reeds den ganschen mensch bestrijkt, Matt. 8:16, 17, maar toch zijn vervulling in volle uit- en doorwerking in elk opzicht nog mist. Want ook hier is hetgeen daartegenover staat.

Maar de beginselen, het beginsel des doods, en het beginsel des nieuwen levens, werken. De vervulling én van het eene, én van het andere in volle uit- en doorwerking *wachten*. Beide deze beginselen zullen al meer, en ten

slotte volkomen, ten onder brengen wat zij nog tegenover zich vinden. En aan beide zijden geldt het het menschelijk leven op elk punt en in zijn gansche breedte.

Hierbij laat ik het. Hier zijn wij genaderd tot die groote waarheid die men bedoelt met de algemeene genade en burgerlijke deugd. Hierover sprak ik mij reeds uit in de Holl. Amerikaan, jg. 35, No. 23, 25 en 55.

De eeuwige God voert uit in den weg van den tegenstand op alle punten door den boozen wil en natuur des menschen tegen den voor den mensch goeden, in natuur en Schrift geopenbaarden wil Gods, — welke tegenstand op geen enkel punt ooit ontkomt aan het opperste regeeren Gods, — zijn nog zoo veelszins voor ons verborgen eeuwig en onveranderlijken wil. Hier staat ons verstand bij stil. Althans, zoo behóórt het . . .

Met beving kinderlijk aanbidden is alleen de rechte houding.

A. M. DIERMANSE."

Wij danken Ds. A. M. Diermanse voor deze vrijwillige bijdrage voor ons blad.

Hier in Amerika zou een Christelijk Gereformeerd predikant stellig zijne gedachten niet openbaren in "The Standard Bearer." Met dat blad houdt men, schijnbaar althans, gansch geen rekening. In Nederland echter, schoon kennelijk ook zeer bevreesd van zich te branden, durft men toch nog iets te zeggen. En in vergelijking met de handelwijze van de Synode van Kalamazoo, die ondergeteekende betreffende zijn vraag aangaande de gunst Gods jegens verworpenen volstrekt zonder eenig antwoord liet staan, doet deze hartelijke uitstorting van gedachten van Ds. Diermanse metterdaad weldadig aan. Een tiende van zulk eene gulle welwillendheid ware voldoende geweest, om gemeenschappelijk ons op de gemeene gratie theorie van Kuyper, de zaak waarom het ging, in te denken. Doch, helaas, onderzoek en studie wilde men tot geen prijs. Met de meeste bereidwilligheid ruimen we dan ook eene plaats in voor bovenstaand stuk, ons overtuigd houdende, dat ook onze lezers gaarne iets willen hooren van een predikant uit Nederland.

Doch ook nog om twee andere bijzondere redenen zijn we blijde met dit schrijven van Ds. Diermanse. Allereerst sterkt dit stuk ons in ons gevoelen uitgesproken in ons artikel: Genade bewezen aan verworpenen, Mei, 1925, dat de Synode geen steun vindt voor hare bewering, dat God ook nog eene andere dan de zaligmakende genade bewijst aan verworpenen, in plaatsen, als: Ezech. 18:23 en 33:11, wijl in die teksten alleen maar sprake is van Gods zaligmakende genade in Christus Jezus. Wil men met zulke Schriftuurplaatsen iets doen, dan moet men de conclusie aandurven, dat God zijne zaligmakende genade ook den verworpenen aanbiedt. Ds. Diermanse aanvaardt die conclusie dan ook. En daarmee geeft hij ons, geheel ongezocht onzerzijds, tevens een antwoord op de vraag, die wij nu reeds geruimen tijd Prof. Berkhof stelden. De gunst of genade, die God aan verworpenen bewijst, is, volgens Diermanse, de zaligmakende genade in Christus Jezus. Of zij die ge-

nade metterdaad deelachtig worden, is minder duidelijk; maar aangeboden wordt zij toch wel. Zoover zijn we dus. Er is hier slechts sprake van ééne genade, niet van twee. Dat brengt ons verder. Indien Ds. Diermanse ons nu de volgende keer nog eens wil zeggen, of de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie deze ééne zaligmakende genade Gods in Christus nu ook metterdaad deelachtig worden, ja dan neen, dan weten we, waar we aan toe zijn.

In dit stuk zegt Ds. Diermanse reeds terstond bij het begin, dat alle hoorders van het Evangelie tot *de zaligheid geroepen* worden; een volkomen verlossing wordt hun *aangeboden*. Zoover gaan de Synode van Kalamazoo en Prof. Berkhof niet. En door mannen, als: Calvijn, verre de meeste gedeputeerden ter Dordtsche Synode, de Kanttekenaars, Jan Nupoort, Aegidius Francken, Dr. A. Kuiper, Sr., de Synode van '57, en vele anderen, wordt zulks in de stelligste bewoordingen ontkend. Schier alle Gereformeerden onderscheiden tusschen tweeërlei roeping. De uitwendige roeping komt dan wel tot alle hoorders, maar inwendig worden alleen maar de uitverkorenen geroepen. Men zie hiervoor onze artikelen: "De sprake der Dordtsche Vaderen," "Het puntje in het eerste punt," "Genade bewezen aan verworpenen," "Het hoofdbewijs voor 't puntje," en "Nog een populair bewijs," in *The Standard Bearer*, Februari, April, Mei, Juni en Juli. Naar die artikelen verwijzen wij hiermede ook Ds. Diermanse.

Van harte gaan wij met Ds. Diermanse ten volle accoord als hij staande houdt, dat in het Evangelie de volle Christus aangeboden wordt. Een andere dan de zaligmakende genade in Christus biedt het Evangelie niet aan. Het spreekt slechts van ééne genade. Worden nu de verworpenen onder de hoorders van de prediking des Woords die genade niet deelachtig, dan is daarmede het pleit tusschen Ds. Diermanse en ons beslecht. En op dat punt nu bestaat geen twijfel. Gelijk alle Gereformeerden handhaaft ook Ds. Diermanse, dat de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie niet deelachtig worden Gods zaligmakende genade in Christus. Die genade bewijst God hun niet. Dat is uitgemaakt, dat staat vast.

Maar wat is dan toch het eigenlijke punt van verschil? Staat de zaak dan misschien zóó, dat er wel een Christus, een volle Christus is voor alle hoorders, laat ik maar zeggen, in objectieven zin, en God nu wil, dat alle hoorders van het Evangelie (de andere menschen vallen er blijkbaar geheel buiten) dien vollen Christus zullen deelachtig worden, maar sommigen willen niet, en daarom gaan dezen verloren? Neen, dat ook niet; want die voorstelling ware gansch ongereformeerd. Neen, zegt Diermanse, de zaak staat aldus: met een volstrekten wil wil God alleen maar de uitverkorenen zalig maken, maar de andere hoorders wil Hij zaligen met een niet volstrekten wil, m. a. w. met een wil, die weerstaan kan worden en ook metterdaad weerstaan wordt door de verworpenen, zoodat die dan ook niet zalig worden. God wil de verworpenen zaligen, en Hij wil het toch ook weer niet.

Duidelijk is u die redeneering natuurlijk niet. Maar gij moet uw verstand dan maar op non-activiteit stellen, en stille zijn. Want anders mocht gij God eens aantasten in Zijn God-zijn. Het gevoelen der Geldersche gedeputeerden ter Dordtsche Synode, die van zoo iets niet wilden weten, keurt Diermanse dan ook af. En daarmee zijn dan stelling ook veroordeeld mannen, als: Calvijn, de Kanttekenaars, Nupoort, Francken, Kuiper, en zonder twijfel Gomarus, die in 1604 stelde, "dat God van de personen, die Hij voorgenomen heeft te scheppen, sommigen voorbeschikt heeft tot het eeuwige leven en tot de wegen en middelen om hen tot de zaligheid te brengen, en 'anderen tot den eeuwigen dood, mitsgaders tot de wegen en middelen, die daartoe leiden,'" men zie "Van strijd en overwinning," Dr. L. H. Wagenaar, bl. 46. De vraag zou dus kunnen opkomen, waarom Dss. H. Hoeksema en G. Ophoff, die nog nimmer zulke stoute taal spraken, moeten veroordeeld worden, terwijl al die andere heeren om hunne Gereformeerdeheid geprezen worden. Misschien wil Ds. Diermanse, kenner der historie die hij is, bij eene andere gelegenheid die vraag wel eens voor ons beantwoorden.

Doch hoe stelt Ds. Diermanse zich dit volstrekt-niet-volstrekt willen Gods voor? Hij moet er toch zeker zelf wel eene voorstelling van hebben. Allereerst, door te beweren, dat de Schrift zulks leert. Immers, zegt hij, God heeft geen lust in den dood des goddeloozen. (Hoe iemand, die de Schrift leest, zonder een woord exegese zelfs, zoo iets durft staande te houden, is ons in volstrekten zin des woords een raadsel. De Schrift vloeit eenvoudig van de tegenovergestelde gedachte over. Men zie onze bovenaangegeven artikelen, alsmede Calvijn, de Kanttekenaars, Keil & Delitzsch, in loco.) En wij, kleine menschjes, moeten buigen voor de Schrift. En volgens de Schrift, dus beweert Diermanse, wil God de verworpenen begenadigen met een niet volstrekten wil, met een wil, die weerstaan kan worden en ook door de verworpenen metterdaad weerstaan wordt, zoodat zij geene genade ontvangen. Ook niet op Diermanse's standpunt.

De eigenlijke oplossing ligt in de idee van betrekkelijkheid. Tijdens deze bedeeing zijn sommige verworpenen eigenlijk een beetje uitverkoren, en is er een weinig willen in God, om hen te zaligen. Stráks, in de komende eeuwigheid, na dezen tijd, zal er wel zijn eene volstrekte verwerping, maar van eeuwigheid, vóór dezen tijd, is die er eigenlijk niet. Doch daarmede vergrijpt Ds. Diermanse zich aan het geopenbaarde Woord Gods, dat wel zeer wezenlijk spreekt van *vaten des toorns*, van een *gesteld zijn*, van een *gemaakt zijn tot den dag des kwaads*, van een *haten Gods van bepaalde personen, eer zij nog iets goeds of kwaads gedaan hebben*, van een *verwekken*, van *Farao tot een zeer specifiek doel*. Dat geopenbaarde Woord van God moet Diermanse staan laten; ook dit woord: "en verhardt dien Hij wil."

Overig bevat zijne idee van betrekkelijkheid wel een element van waarheid. Er is metterdaad eene organische voortschrijding in de werking van toorn, vloek en dood; juist omdat de menschen zich ontwikkelen uit de

beginselen van zonde en genade. Voor de theorie eener gemeene gratie is daarbij natuurlijk juist net geene plaats. Gods Raad wordt vervuld in den weg van het organisch wereldgebeuren. Er is voortschrijding, ook in de verharding. De welgemeende noodiging des Evangelies is den verworpene een reuke des doods ten doode, volgens Gods *geopenbaarden* wil. Genade ontvangt deze niet. Hij *verhardt*.

H. D.

"GENADE" VAN GOD DIE TEN VERDERVE VOERT

Op onze kritiek op DE BRIEF VAN JUDAS door Ds. H. Bultema, opgenomen in het Januari nummer van de Standard Bearer, gaf de geachte schrijver van het betrokken geschrift acht, en hij reageerde daarop door in No. 23 van den Zesden jaargang van DE BEREER (7 Mei, 1925) nog eens zijne verklaring van JUDAS 4 in herdruk op te nemen, alsof *wij* slecht hadden gelezen.

De moeite, die Ds. Bultema zich gaf na onze kritiek, met onze toetsing van zijne vroeger gegeven uitlegging, leidde den bekenden leeraar uit Muskegon dus tot volharden bij het eenmaal ons en het publiek overgeleverde uit zijn mond en pen.

Wij meenen verstandig te doen door onzerzijds nu maar over *deze* "kwestie" het zwijgen toe te doen.

We willen echter thans hier even iets anders aantekenen voor de kinderen der menschen onder ons, die nog lust hebben tot lezen en nog tijd hebben voor onderzoek en nadenken; voor hen, die nog liefde hebben voor de Gereformeerde waarheid.

In den kamp, dien de leiders der groote meerderheid in de Chr. Geref. Kerk volgen tegen de "enkele predikanten," die met kracht zich hebben verzet tegen de onschriftuurlijke Drie Leerpunten van de Synode van 1924, ontvangen de kerkelijke hoofdmannen van allerlei kant steun van "weldenkende," "veelzijdigheid"-beminnde, niet-"dwalende" schrijvers en sprekers, zoo in Nederland als in de Vereenigde Staten.

En als de meerderheid der massa aan zijn zijde te hebben ook voor het kerkelijk, leerstellig, Schriftuurlijk-geestelijke leven des christens bewijs is voor het goed recht en de waarheid van een zaak, dan zeker begrijpt een ieder, dat Professor Berkhof in zijn pijnstillende brochure-met-gebruiksaanwijzing: "De Drie Punten in Alle Deelen Gereformeerd," met bescheiden trots en gepaste verheugenis kon wijzen op den lof, die voorname leiders in de Gereformeerde Kerken van Nederland hadden voor de drie (Gode-vijandige) Punten der Kalamazoosche Chr. Geref. Synode, wegens "de wijsheid en bezadigdheid, die daarin zich openbaarde." —

Doch om op de hulp en den steun "van allerlei kant" terug te komen, waarvan wij hierboven melding maakten, het volgende: Behalve dat in Nederland de kerkelijke en Anti-revolutionaire pers doorzogen is van Gemeene Gratie essence, en door wisselblad, partikuliere correspondentie, en de verrukkelijke opwekkingslectuur geschon-

ken door Prof. H. J. G. Van Andel, van het Calvin College, van den man wiens oogen verlicht waren, en die in de Chr. Geref. Kerk van NA de Kalamazoosche Synode het Verloste Jeruzalem en de Triumfeerende Kerk meende te kunnen en te moeten aanschouwen —, de belangstelling zich voor een oogenblik spitste op het land, dat wel dat der vrijheid werd genoemd door Dr. A. Kuyper Sr., den groot-ontwikkelaar der Neo-Calvinistische Gemeene Gratie leer, het oord "waar zich Gods Gemeene Genade het heerlijkst en het volledigst heeft ontplooid," — kwam ook op het eigen erf der historie, van meer dan één zijde buiten den privaten kerkelijken hof, bijstand opdagen en deelneming.

Van de Gereformeerde Kerk in Amerika b.v. in *De Hope* herhaaldelijk.

En ook uit den kring dier Pre-Millennialisten, die in Ds. H. Bultema, van Muskegon, den anders wel in Chr. Geref. Kerkorgaan meewarig beglimlachten "fanaticus," hun leider en raadsman zien.

Van een loopgraven-strijd door dezen leeraar tegen ons "Protesteerende" Chr. Gereformeerden uitgevoerd onlangs, dachten we nu toch even te moeten rapporteerden in ons blad, aan onze hopheden en vendeliers. —

— "Lees dit (boekje) en ge zult alles van de Algemeene Genade afweten," zoo meldde De Bereër van 22 April l.l. omtrent een brochure, door Ds. Bultema in het licht gegeven onder den titel: "WAT ZEGT DE SCHRIFT VAN DE ALGEMEENE GENADE?"

— "Dit boekje geeft in kort bestek ALLES van hetgeen de Bijbel zegt van de Algemeene Genade," meldde De Bereër van 7 Mei, 1925.

De hoofdredacteur van De Wachter zeide 3 Juni l.l. zoo vriendelijk — (want kwam dit boekje van Bultema niet recht goed te pas om de stompzinnige onrechtzinnige Drie Punten van "belijdenis-uitbouw" der Synode van 1924 voor "het geloovige volk" rechtzinnig te maken?": "Ook dit boekje doet zijn nut ter rechtvaardiging van het Synodaal besluit heide in de handhaving van DE WAARHEID DER GEMEENE GRATIE en in de waarschuwing tegen overdrijving (van die leer)."

Wel kwam Ds. Keegstra door deze verklaring wat in botsing met Professor Berkhof, doch zoo iets moet men maar over het hoofd zien, of broederlijk vergeten. Dat is het gemakkelijkst. En het is de eerste maal niet, dat de eminente leiders der kerk, die aller geloof voor zich opeischen, elkaar soms allerkluchtigst omkegelen in hun goed betaalde schrijverij.

Alles kunnen wij tóch niet begrijpen van God en godsdienst, van leer en geloof," zei onlangs Ds. Zwier, die zijn best nog eens weer deed om de dwaalleer der Gemeene Gratie voor het Wachter publiek "Bijbelsch" en "Oud-Gereformeerd" op te toomen, en deze contrariëerende leer met die van de anti-these in een "heilig" huwelijk te verbinden; en "wij moeten maar kinderlijk blijven gelooven"! Een echt kooltje voor de vrome doofpot.

Zie, Prof. Berkhof schreef onlangs: "De Synode der

Chr. Geref. Kerk van 1924 heeft de Gemeene Gratie geheel links laten liggen, en daaromtrent niet beslist. Want niemand wist ook WAT ze was, al geloofde men met hart en ziel, DAT ze er was! De Drie Punten hadden dan ook met de kwestie der Gemeene Gratie niet van doen."

Zeër zeker: De Neo-Calvinisten, ook het bestuur van het Chr. Geref. Kerkgenootschap hebben hun grot van Lourdes!

En wat DURVEN betreft bij hen, omtrent wat waarheid, geloof, Geref. leer zou zijn en Gode waardig, — men zou ze allen voor "prize fighters" aanzien!

Onder "Book Review" in de "Reformed Herald" van Juli 1.1. (dat nieuwe blad saamgesteld en vermengd met broos ijzer en modderig leem, van onzekere vale kleur, en dat duidelijk laat zien aan de bijengaring der schrijvers hoezeer de "synthese" plaats maakte voor de "antithese") schonk Prof. Berkhof ook aan Bultema's "Algemeene Genade" geschrift, (een uitbreiding van wat ZEW. vroeger reeds uit zijn pen deed vloeien en van zijn lippen deed uitgaan), de eer van een bespreking, en meende ZHG. te moeten constateeren: "Ds. Bultema heeft in deze brochure voldoende aangetoond, dat wij in de leer der Algemeene Genade een volkomen Schriftuurlijke gedachte hebben."

Een onzer vrienden gaf ons het hier meergemelde werkje van Ds. Bultema ter lezing en verzocht ons oordeel daarover.

Daarom hebben wij het doorgelezen, en vergeleken met wat wij wel eerder dienaangaande van Ds. B. hadden gelezen en uit zijn mond vernomen, terwijl wij voorts onze gedachten lieten gaan in andere richting betreffende deze zaak.

In dit werkje, dat onzes inziens geheel langs de kwestie der Algemeene Genade of Gemeene Gratie heengaat, zooals die zaak zich voordeed in de Chr. Geref. Kerk, verleden jaar vooral, en werd "beslecht" (tot herstel en gezondmaking van die Kerk na zoovele en ernstige crisissen, volgens Prof. Van Andel), wordt in acht hoofdstukken een en ander gezegd over: Het begrip *Genade* in de Heilige Schrift; Het begrip Algemeene *Genade* (waar bij verklaard wordt, dat het woord *genade* in de Heilige Schrift beide in de oorspronkelijke talen en het Bijbelsch gebruik ervan, "ons het volste recht geven om te spreken van algemeene genade"); De oorsprong der Algemeene Genade (die in Gods liefde tot Zijn schepsel zou liggen); Gods liefde; Gods weerhoudende (algemeene) genade; Het algemeen welmeenend aanbod van Genade (waarin de gewone verwarring van het bevel tot prediking en tot getuigen te vinden is, het valsche, het ONbegrip van Bijbelsche Gereformeerde prediking); het goed doen van ongeloovigen; en het gemis aan Bijbelsche Eschatologie.

Die het geschrift hier bedoeld gelezen hebben onder onze menschen, zullen opgemerkt hebben, dat niets nieuws, niets hun onbekends of ongewetens wordt gegeven daarin.

We hebben zulke uitleggingen en toelichtingen herhaaldelijk in den laatsten tijd gehoord en gelezen over "Goddelijke genade" en "goede werken," zonder dat,

tegenover de leer der Schrift omtrent zonde en genade zooals die door de leeraren Danhof en Hoeksema uit de Schrift werd teruggebracht tot het volk Gods, tot de Gemeente des Heeren, eenig bewijs, dat gelden kan werd aangevoerd.

Professors noch kerkorgaan-schrijvers hebben tot heden de bewijzen door de twee "dwalende" broederen (die niet eens meer "dominees" mogen genoemd worden volgens sommige vragers in domineesblad en kerkorgaan! O! Heilige onnoozelheid!) voor hunne beschouwing publiek gemaakt herhaaldelijk, kunnen ontkennen of weerleggen. Men ignoreert ze liever, en oreert en refereert er verder voor de kudde maar vroom-bedriegelijk op los.

Wat Ds. Jan Karel Van Baalen niet anders dan heeft moeten toestemmen in zijn binnenkamers-gesprek met Ds. Danhof, en niet anders heeft *kunnen* doen, werd helaas niet publiek.

Ook Ds. Bultema raakt aan hetgeen de Heilige Schrift duidelijk leert betreffende den doodstaat van den natuurlijken, in zonde gevallen mensch, en opzichts de redding van den door God van eeuwigheid in Christus aangezien mensch, *niet*, met zijn zeuren over een woord en zijn verwarren van dingen die de Gereformeerde thuisbrengt onder de leer van Gods Voorzienigheid, om zoo te spreken.

Het boekje is dan ook niets anders dan overdorschen van uitgeslagen stroo voor ons strijders voor de waarheid der Schrift aangaande God en den mensch, rakende zonde en genade, betreffende Gods verkiezende liefde tot Zijn volk, en ons leven als Verbondskinderen.

Wij willen niet anders dan de zuiverheid van Godes Woord geprezen rein bewaren, en dientengevolge niets weten van een Neo-Calvinistische Algemeene Genade, die een logenleer is.

Wij "looचनाars" der Algemeene Genade trekken wel, volgens Ds. Bultema, "het gansche gebouw der heilige godgeleerdheid in meerdere of mindere mate scheef" —, doch de vraag is, wat de geachte architect uit Muskegon onder "heilige godgeleerdheid" verstaat, en ook, of het standpunt van den beziener, toen hij ons "looचनाars" bekeek, wel waterpas is geweest.

Voorts bleven, zooals wij reeds aanmerkten, de blinde geloovigen aan de Kuyperiaansch-Bavincksche dwaalleer der Gemeene Gratie hier te lande, de nog-niet-over-hun-benaauwdheid heengekomen Synodale en Classicale triumfators en kerkbrandblusschers in West en Oost, nalatig om eerlijke argumenten te geven tegenover de Schriftpraak, ter zake dienende, van de "eenzijdige" en "dwalende," doch tevens "goed Gereformeerde" en "fondamenteel-zuivere" broeders.

Ds. Bultema in zijn: "*Wat zegt de Schrift van de Algemeene Genade*" doet dat ook niet. Hij brengt niets verder. Hij slaat er naast. Doet het zijne er aan toe om de verwarring op dit punt bij de "loyale" leden der Synodale Chr. Geref. Kerk, onder minkundige en trage menschen in Geref. kringen, nog grooter te maken.

Hij heeft, evenmin als de tegenwoordige leiders in de

Chr. Geref. Kerk, oög voor wat de kracht en de pit en het hart der Geref. kerkleer betreft, die slechts de Schrift aanvaardt voor bepaling van wat goed is en kwaad, van wat God en Godes is, en van de *hemelsche* — niet aard-sche —, taak die een knecht Gods heeft op aarde, een kind des Huizes, waarin de Tweede Adam het Hoofd is.

Het is misschien niet anders te verwachten, hoezeer de leider der Bereër gemeenten ook, meer dan de voor-mannen in de Chr. Geref. Kerk, de toeneming van afval ziet in de "kerk," het bederf in de wereld, de ontwikke-ling der zonde, de voorbereiding van de komende gerich-ten Gods.

En toch, de zaak waarom het ging verleden jaar, en daar vóór, in de Chr. Geref. Kerk, of de Schriftvreemde leer van Dr. Kuyper's Gemeene Gratie, welke ten grond-slag zelfs werd gelegd voor het rechte verstaan der Heilige Schriftuur; een theorie, die de Eeuwige, Drieënige God des Verbonds gelijk maakt aan een Romeinschen afgod met twee aangezichten, een Hemelschen Rechter die de vaten des toorns, tot het verderf voorbereid, ver-vloekt en nochtans liefheeft en ongevraagd cadeautjes geeft (gelijk als de oudste zoon in de bekende gelijkenis — Lukas 15 — nimmer had gehad van zijn "pa," over-eenkomstig Gods Woord en de Gereformeerde Confessie was, — daaraan raakt ook Ds. Bultma met geen vinger!

En hij vindt de Drie "onhelder geredigeerde," niet op de Schrift gefundeerde, maar volgens menschelijk eigen-gerechtig inzicht geformeerde, *Punten wél aannemelijk en best.*

Zelfs acht de door anders wel hooggeachte schrijver het noodig en nuttig (alsof wij DAT *niet* wisten), om op schamperen toon aan te merken: "dat het woord *Genade* in de Heilige Schrift in onderscheidene beteekenissen voorkomt, en *niet enkel* in de beteekenis van schuldde-lgende liefde Gods aan de uitverkoornen, "zoals men ons *thans wil diets maken.*"

Toch, zoo zegt desondanks Ds. Bultema herhaaldelijk, "de grondbeteekenis van GENADE is *gunst, nabijkomen, naderen van God* in NEDERBUIGENDE GOEDHEID tot Zijn schepsel; en de hoofdgedachte BLIJFT ook in het Nieuwe Testament, bij alle verschil van beteekenis van het woord en het gebruik daarvan, dat GENADE is "al wat vreugd verschaft als onverdiende gunst, van ver-beurde gunst die het hart verheugt."

Middelerwjl is de schrijver nog wel zoo zorgzaam en vriendelijk om te waarschuwen: "Er zij evenwel nadruk-kelijk op gewezen en er aan herinnerd, dat de Algemeene genade Gods geen enkelen zondaar redt van het verderf! Dat doet alleen de Bijzondere Genade Gods." —

Wat nu te denken van een Rechtvaardig en Heilig God (het zij met eerbied gezegd) die aan verworpelin-gen en verdoemden nederbuigend-goedig zijn gunst verleent zoodat hun hart vroolijk wordt, terwijl Hij ze, vol-gens de Schrift, tot den dag der slachting bewaart en Zijn eeuwige gramschap doet ondervinden van het uur van hun ontvangst aan? Wat een wreed spel dan!

Bedoelt nu de geachte schrijver van "Wat zegt de Schrift van de Algemeene Genade?" met "algemeene

genade" geen Goddelijke Voorzienigheid, zooals die op grond van Gods Getuigenis door de Gereformeerde leer-boeken wordt beschreven en onderwezen; speelt hij dus *niet* onwetenschappelijk en oneerlijk met woorden, — wat dan te denken van een "genadig" en liefderijk God, die aan den grooten hoop van menschen, inzonderheid aan hen die buiten Christus zijn en op wien de toorn Gods blijft liggen, allerlei moois en goeds geeft, om zoo tot den mensch nederbuigend te *naderen* (en NADEREN is in Goddelijke gunst zaligend-kennen en gemeenschap beoe-fenen), en die beklagenswaardige wezens per slot van rekening toch in de eeuwige rampzaligheid doet verzin-ken?

Een "genade," verbeurde gunst, Bondsgodsvriend-schap, Vaderlijke trekking, die tot verderft voert! Wat duivelsche wreedheid!

't Komt ons echter niet zoo heel vreemd voor, dat Ds. Bultema in zijn betoog en verklaren telkens in bot-sing komt in deze met "het heilig recht, dat Gods bevel ons zegt," en met het verdere beweren in zijn eigen boekske.

Het gebeurde wel eerder in zijne geschriften, als daar-in door hem "genade" werd behandeld, en algemeene genade aan de orde werd gesteld.

Zoo is ook dit boekje vol van krasse veronderstellin-gen en eenzijdige redeneeringen, naast groote tegenstrij-digheden.

Hoe ondiep, en koddig zelfs, of hier en daar in het nu door ons besproken geschrift van Ds. B., — dat zelfs van de oude "belijdenis-uitbouwers" der Chr. Geref. Kerk en derzelver geloofsrechters omtrent genade en deugd voor de "geloovigen," op z'n Wageningsch-Weekbladsch een knik en lach van goedkeuring verkreeg, — wordt gerede-neerd, blijke b.v. uit het volgende (zie blz. 13 van het aan-gehaalde geschrift: "God *mengde* zijne (algemeene) ge-nade in den vijfvoudigen *vloek* over Adam en Eva. Want de vervloekte mensch kreeg nog brood, en Eva kreeg nog kinderen (na den val).

We willen niet meer aanhalen van dien aard uit de brochure, hoewel wij ten eenenmale niet verstaan, hoe een theoloog, die, als Ds. B., de Heilige Schrift kinderlijk geloovig wil aannemen en geheel tot zijn recht wil laten komen voor het leven der Gemeente Gods, instemmen kan met de dwaze en God smadende leer, dat God lief heeft dien Hij haat; gunstig is gezind jegens degenen die Hij vervloekt; vreugd verschaft aan hen dien Hij de hel en het eeuwige vuur bereidt; een "box candy" en "Jazz music" schenkt aan goddeloozen, die Hem dagelijks in het aangezicht spuwen en hun tong tegen Hem uitsteken.

En heel het Boek Prediker zou DAAR zijn als een commentaar op de Algemeene Genade Gods? Op zoo een monsterachtige uitvinding van menschen wier ge-leerdheid hen bij het bedenken van deze onzinnigheid van ware Godskennis verdwalen deed? *Ecclesiastes* zou "Algemeene Genade" nader verklaren en duidelijk maken? Het boek der wijsheid dat de ijdelheid der ijdel-heden illustreert, en waarin "de Koning over Israël" zoo overtuigend zegt (2 vers 16): Want God geeft wijsheid

en wetenschap en vreugde den mensch die goed is voor Zijn aangezicht; maar den zondaar geeft Hij bezigheid om te verzamelen en te vergaderen, opdat hij het geve dien die goed is voor Gods aangezicht?

En het hoog-ernstige en goddelijk-wijze slot van het prachtig-verheven (hoewel geen kindermelkspijs bevatte) boek zou "Algemeene Genade" leeren?

Dit slot: "Van alles wat gehoord is, is het einde van de zaak: Vrees God en houd Zijne geboden, want dat betaamt allen menschen. Want God zal ieders werk in het gericht brengen met al wat verborgen is, hetzij goed hetzij kwaad."

We moeten soms wel haast denken, dat Ds. B., wat hij schreef, in haast heeft neergepend, zonder na te zien, wat hij wel leverde voor het publiek dat gewoon is meer te doen dan slechts op alles ja te knikken en dat zalig te vinden.

Neem b.v. eens wat op blz. 16 gezegd wordt in de voornoemde brochure: "De Psalmist zegt in Psalm 36: 'Gij behoudt menschen en beesten.' Laat dit nu Gods onderhouding zijn, zoodat dit behoort tot de Voorzienigheid Gods, het wijst dan toch op Gods algemeene liefde, goedheid en gunst jegens de goddeloozen." Wat nu hiervan, zoo vragen wij, te denken?

Is, wat Gods Woord ons leert van de voortdurende zorg des Scheppers van hemel en aarde nu onder een verkeerd hoofd gebracht in onze belijdenisschriften? En moet daar nu staan *Gods algemeene genade*?

En spreekt, volgens Ds. B., de Schrift zich tegen, als ZEW. de Schrift laat zeggen, dat God de goddeloozen liefheeft, gunst bewijst en tot zich doet naderen om met Hem in gemeenschap te doen komen, terwijl diezelfde Schrift nooit anders leert, dan dat God de zondaars en goddeloozen haat en van de aarde verdelgt? Wat voor bewijs heeft Ds. B. voor zijn in-den-grond-goddeloos beweren, dat God de Heere menschenkinderen, die vaten des toorns zijn tot het verderf voorbereid, die buiten Christus zijn, en die Hij dus niet KAN en MAG beminnen; die Zijne vijanden zijn en die Hij vervult met Zijn schrikkelijken toorn, — lief heeft, goedgunstig is?

De vrucht van zoodanige nederbuigende goedheid Gods zou dan bij die kinderen des duivels het volbrengen van de lusten des vleesches mee uitwerken en het in moedwillige ongerechtigheid ten onder houden van alle Gods goede gaven?

En och, *De Prediker* helpt den geachten schrijver geen zier met zijn vreemde en tegenstrijdige denkbeelden aangaande "genade," etc.

De demonstratie van de IJdelheid van het aardeleven, van het leven in ongunst Gods, van den natuurlijken mensch, van den wereldschen arbeid, van den dwazen mensch onnutte cultuur, van den aan zich zelf overgelaten zonde knecht, die de goede gaven Gods in schandelijkheid of eigen waan verkwist, door den "Prediker" in zijn diepzinnig Boek gegeven, zijnde door den Geest verlicht en geleid, zou een verklaring en uiteenzetting zijn

van 'n Algemeene genade die God in onderscheiding van zijn Bijzondere Genade, het sterkst en overvloedigst aan onwedergeborenen en verworpingen bewijst?

Het Goddelijk-wijze Boek *Prediker*, dat ons in hoofdzak en nadrukkelijk leert een toekomstige vergelding, en, terwijl het echt-menschelijk opmerkt, dat in dit leven oogenschijnlijk de goddeloozen de overhand hebben en de menschen als de beesten vergaan, toch tot de slotsom komt, dat "God te vreezen en Zijn geboden te bewaren" de eenige en algeheele taak en troost is van den mensch? Hoe KAN het toch geschreven en gezegd worden door iemand die blijkbaar theologisch NIET scheef wil trekken wat recht op moet blijven staan, en die zelf beweert in 't lood te timmeren als godgeleerde en Schriftverklaarder?

Nog eens, van tegenstrijdigheden gesproken: Genade, ook algemeene genade, is, volgens Ds. B., verbeurde liefde Gods, nederbuigende goedheid Gods; en de vrucht daarvan is, dat de zondaar door ie algemeene goedheid NIET wordt gered van het verderf, maar zich in het kwaad verhardt!!

Genade, ook algemeene genade, is, volgens Ds. B., het naderen van God tot zijn schepsel, dat evenwel van Hem afgekeerd is en niet van God wil weten, en onder Gods vloek ligt en Zijn blijvenden toorn; maar die nu, door die overbuiging Gods tot hem (hoe gedrochtelijk toch en afschuwelijk, zoo iets van God den Heilige en volmaakt Rechtvaardige te durven veronderstellen!) heelemaal niet tot bekeering komt, maar evenwel half en half goed leert doen, en van kwaad te doen ingetoomd wordt?

En al die "algemeene genade" die ten slotte toch, ondanks alle moeite van GOD (let wel: Van GOD, den Almachtige, niet van een hulpeloos menschje) — den begenadigden verworping ter helle doet varen, zou zijn oorsprong vinden in Gods liefde tot Zijn schepselen? Zoo leert Ds. Bultema in zijn boekje: "Wat zegt de Schrift van de Algemeene Genade?"

Bladzijde 12 van dit boekje, dat "alles zou zeggen van algemeene genade," beweert ook het volgende: "Adam vóór den val, had reeds genade, want alles wat hij had was gunst, liefde van God?"

Dat Adam Gods liefde deelachtig was vóór den val is buiten kijf. Maar genade, algemeene genade, die ook verbeurde gunst Gods is, volgens Ds. B., ongehouden goedheid Gods, hoe is dat mogelijk?

Was de mensch dan vóór den val ook reeds een zondaar, die geheel of halverwege tot betering moest komen en deugdbetrachting? Iemand, die in zonde dood was, en van Gods gemeenschap weggedreven?

Wordt nu uit zulk een dooreenhutseling van zaken en dingen eens wijs.

"Korten tijd na den zondvloed was er drieërlei vloek, zegt Ds. B., in hetzelfde geschrift, "waarin (sic) ook weer de algemeene genade valt waar te nemen. Er was namelijk leeftijdsverkorting, spraakverwarring, volkerenverstrooiing!" Dus het gericht Gods in het dal van

Sinear was een nederbuigend naderen van God ten goede van de menschen, die Hij om hun hoogmoed en Hemnaar-de-Kroon steken strafte? Zegen voor het goddeloos rot, dat in euvelen moed en duivelsche waan God tartte? Liefde Gods tot goddelooze verharden in een oordeelend ingrijpen Gods?

Maar hoe is het? Verstaan vele theologen de Schrift totaal niet meer?

Moeten we, als zij, gaan lezen wat er niet in staat vermeld noch bedoeld is?

Zie, zegt de bekende leider der Bereërs die zich noemen naar de christenen die edeler waren dan die van Thssalonica, "Algemeene Genade staat tegenover het valsche Joodsche partikularisme van Jona, die dacht dat er voor Heidenen geen genade was; dat die slechts voor Israël gold."

En later, achter in het boekje, zegt dezelfde voorganger: "Nu gevoelt men, hoe licht men er toe kan komen om de tegenwoordige (algemeene) genade te loochenen, zoo men de toekomstige glorie der wereld (door het volk der Joden te brengen, volgens Ds. B. — G. V. B.) ontkent. Eerst wanneer men het oog geopend heeft voor de toekomstige heerlijkheid der gansche wereld en van alle volken, wordt de algemeene genade zulk een vanzelf sprekende waarheidsspreuk van de toekomstige glorie van de gansche schepping. Eerst dan verstaan wij recht, wat het zegt, dat reeds van eeuwigheid des Zoons vermakingen waren met de menschenkinderen, Spreuken 8 vers 31; dat alle einden der aarde zich tot Jehova zullen bekeeren."

Neen, WIJ verstaan er totaal niets meer van. 't Is ons alles onbegrijpelijk. En het beste zal zijn, dat we nu maar eindigen met ons nalezen van wat Ds. B. meende wereldkundig te moeten maken aangaande "Algemeene Genade."

Tot ons leedwezen kunnen wij niet loven wat Ds. B. schreef daaromtrent. Maar hij heeft dan toch de dankbare knik uit de verte gehad van de kerkleiders uit "Jericho," die zijn welkome hulp waardeerden.

Wel zeker hebben indertijd Dr. Hylkema en Dr. Haitjema in Nederland voor een groot deel waarheid gesproken, als zij in hunne beschouwingen en kritieken over *Oud- en Nieuw Calvinisme* en over de Kuyperiaansche leer der *Algemeene Genade* stelden, dat er bij de Neo-Calvinisten — (en dat zijn allen die de theorie der Gemeene Gratie van Kuyper geheel, voor $\frac{3}{4}$, of voor $\frac{1}{2}$ aanvaarden) — groote onrust in het denken heerscht, gemis is aan samenhang, tweestrijd van begrippen en verwarving van denkbeelden.

Wij meenden reeds enkele jaren geleden inzake *Genade* ook bij Ds. Bultema de rechte begrippen en onderscheiding niet te vinden.

En toch is de Heilige Schrift in dit opzicht volstrekt niet onduidelijk, en zijn de Gereformeerde Belijdenisschriften, mits men ze niet verkeerd leest en verdraait, ook helder genoeg.

G. V. B.

"WAARACHTIG EN GETROUW" ... ?

In de "Vragenbus" (Wachter-Nommer 32) geeft Ds. J. Manni op de opzettelijk-scheef-ingekleede vraag van Ds. J. Keizer den vrager zulke scheeve — "ik had haast gezegd duivelsche" antwoorden, dat het alle perken van voorzichtigheid, welgemanierdheid en kieschheid verre te buiten gaat en waarin hij alle orde van rechtsspraak ten eenenmale als met voeten treedt!

De "Vraagbaak" (Vertrouwd persoon!) vangt zijn antwoord aan met te zeggen: "De 'Standard Bearer' lees ik niet." (Natuurlijk niet; dat geschuwde, gevloekte (wjl "gevreesde!") blad mocht ZijnWeleerwaarde, door het wel te lezen, te kwader ure eens de schellen van de oogden doen vallen en hem doen zien en verstaan, de gruwelen die in onzen huidige tijd in de Christelijke Gereformeerde Kerk in dit land — met name door het grofharer "Leiders" — gepleegd worden!)

Ds. Manni zegt voorts: "Maar ik vertrouw dat Ds. Keizer ons de vraag juist geeft, zooals deze uit het lezen van de 'Standard Bearer' opkomt; ja, de woorden juist weergeeft." —

"Vest op Prinsen geen vertrouwen," Ds. Manni! want ook in dit geval blijkt weer dat ze niet steeds betrouwbaar zijn, en dat een Prins — in deze kromme zaak niemand minder dan "ZijnWeleerwaarde," Ds. J. Keizer van Kalamazoo — alles-behalve—"Prinselijk" durft handelen ten opzichte van zijns gelijke (dien hij "zijn meerdere" weet te zijn, hetgeen hij geruimen tijd geleden reeds ongevraagd verklaard heeft) ja — liegen durft en dat ook op de meest-onbeschaamde wijze doet en deed in het aaneenkoppelen van de zindeelen (uit de gewraakte "Standard Bearer") die hem pasten tot samenstelling van zijn — "ik zou haast gezegd hebben duivelsche" — vraag! Want vast staat, dat hij die vraag op slinksche manier in elkaar heeft gezet, en zulks klaarblijkelijk met de bedoeling, een antwoord uit te lokken dat den verbanen Leeraar — indien mogelijk — nog verder van huis zou mogen bannen !!

Maar Ds. Manni brengt het er niet minder "Loyaal" — "ik had haast gezegd" niet minder duivelsch — af; want toch: door de "Standard Bearer" NIET te lezen, teekent hij, zonder vooraf te onderzoeken of deze dingen alzo zijn, den schrijver van het stuk — waaruit Ds. Keizer zijne "fataal-opgestelde, leugenachtig vraag" bij elkaar scharrelde — als een leugenaar — wat zeg ik —? als een werktuig — en kind des duivels !!

"Haast iets zeggen" — Ds. Manni! — beteekent hetzelfde als "ronduit, vrijuit, zonder omwegen iets zeggen!" Verlangt u bewijzen voor die bewering? hier zijn er: "Maar Ik zeg u, dat zoo wie eene vrouw aanziet om dezelve te begeeren, die heeft alreede overspel in zijn hart met haar gedaan." (Matth. 5:28.) "Een iegelijk, die zijnen broeder haat, is een doodslager." (I Joh. 3:15.) "Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izaak geofferd, en hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijnen eeniggeborenen geofferd." (Hebr. 11:17.)

Die waarheden wilden Ds. Manni ongetwijfeld niet te binnen schieten op het moment dat hij die "liefelijke" taal neerschreef!

Is het Ds. Manni niet bekend dat Ds. J. Keizer dweept met "puntjes"? — niet slechts met de zoo-hoogelijk-geroemde, befaamde — doch niet minder beruchte, als onschriftuurlijk verworpene "Drie Punten," doch ook — en vooral in ZijnWeleerwaarde's manier van "Schriftverklaring" wanneer het er om gaat, "Broeders-van-'t-zelfde-Huis" den voet dwars te zetten! Ds. J. Keizer heeft een "Manie," en Ds. Manni wordt, door onberaden en onbekookt te antwoorden op het uitvloeisel van die "manie," de dupe van die — "ik had haast gezegd" vervloekte — "manie"!

Ds. J. Keizer scharrelt uit de Schrift of uit geschrijf — al naar hij 't noodig acht voor de rust van zijn gemoed — hier een zin en daar een woord en ginds een brokstuk op en koppelt die verschillende deelen en deeltjes dan door middel van puntjes (op die manier:....) aaneen, zoo, dat een en ander een schoon geheel vormt, — zoo schoon —, dat de verklager der Broederen in de hel er om grijnslacht....!! En dan schijnt Ds. Keizer tevreden en Ds. Manni heeft (in heiligen toorn(?)) Ds. Keizer "over het paard getild" en — sprong er zelf ook tegelijkertijd over....!

Deze — en dergelijke staaltjes van onbesuisd-oordeelvellen brengen in herinnering zekeren President van zekere Synode, die er al evenmin als meergenoemde Weleerwaarden "een been in zag," "Broeders" te doodverven als "dwalenden, ketters, muiters, scheurmakers" en meer van die liefelijkheden die heden ten dage in de "Christelijke-Gereformeerde Kerk" opgeld doen, — zonder (volgens 's mans eigen openlijke verklaring vanaf zijn eergestoelte!) hunne geschriften te hebben gelezen en zonder het der moeite waard te achten vooraf onderzoek te doen op het terrein waar zulke scheeve — "ik zou haast gezegd hebben" duivelsche — voorstellingen uitgebroid zouden zijn....!!

Wij wenschen beide Broeders "Geluk" met het kostelijk stuk werk, door hen gezamenlijk geleverd! Ze mogen er "prat" op gaan. Doch wat ons betreft — wij blijven voorshands nog maar aan deze zijde van het paard, want... aan gene zijde dreigen gevaren des doods en der hel!!

Ds. J. Keizer mag onzentwege zijne "Drie-Punten-Belijdenis" vasthouden indien ZijnWeleerwaarde meent dat die hem waarlijk "het Houvast" bieden kan; maar dat hij dan toch in elk geval zijne "puntjes-manie" er aan geve (dat middel van den duivel, waardoor reeds zoovele waarheden in Gods woord tot leugentaal zijn verwrongen — althans — getracht is zulks te doen—) en dat hij voortaan eerlijk en ridderlijk voor den dag kome en niet voortga, de waardigheid van zijn eervol Ambt te grabbel te gooien en oorzaak te geven dat andere Dienstknechten Gods hem daarin navolgen! —

B. A. HENDRIKSEN.

HE REDEEMED ME

The tears of a slave girl just going to be put up for sale drew the attention of a gentleman as he passed through the auction mart of a Southern slave state. The other slaves of the same group, standing in line for sale like herself, did not seem to care about it, while each knock of the hammer made her shake. The kind man stopped to ask why she alone wept, and was told that the others were used to such things, and might be glad of a change from the hard, harsh homes they came from, but that she had been brought up with much care by a good owner, and she was terrified to think who might buy her. "Her price?" the stranger asked. He thought a little when he heard the great ransom, but after a little paid it down. Yet no joy came to the poor slave's face when he told her that she was free. She had been born a slave, and knew not what freedom meant. Her tears fell thick and fast on the signed parchment, which her deliverer brought to prove it to her. But she only looked at him with fear. At last he was ready to go his way, and as he told her what she must do when he was gone, it began to dawn on her what freedom was. With the first breath she said, "I will follow him! I will serve him all my days." And to every reason against it she only cried, "He redeemed me! He redeemed me! He redeemed me!" When strangers used to visit that master's house, and noticed, as all did, the loving constant service of the gladhearted girl, and asked her why she was so eager with unbidden service night by night and day by day, she had but one answer, and she loved to give it—"He redeemed me! He redeemed me! He redeemed me!"

And so let it be with us. Let us serve Jesus as sinners bought back with His blood; and when men take notice of the way you serve Him, the joy that is in your looks, the love that is in your tone, the freedom of your service, have one answer to give—"He Redeemed Me!"

B. J. D.

FEAR NOT

Fear not the hour of deep despair!
For sometimes, Hope's bright pinions there
Are plumed in direst, deepest night
For many a shining sunrise flight!
The artist of our souls knows best,
And pencils lights and shadows where
Each life hath need — or toil or rest,
Glad joy, and sometimes deep despair!
The valley's mist, the mountain's gleam,
The forest gloom, the field, the stream,
Each varying scene is known to Him
Who paints — ah, then, shall not the dim,
Dark hour of grief where souls must plod
Be known to the Master Painter, God?

Rufus Lee Dodd.

